URSULA K. LE GUIN

YERDENİZ

metis

YERDENİZ
K
D
G
TAKIM ADALAR
K. Uçyöreler
Kargad Diyarı
Batı Uçyöreler
D. Uçyöreler
G. Uçyöreler
HOGEN ÜLKESİ
Kuzey Uçyöreler
BALİNA ADALARI
CHEMISH
KOMOKOME
SORT
K.ENWAS
G.ENWAS
ALLERNOTLAR
LEF
BERESWEK
BORTH
URD AHT
ROGM
FERRINS
ANDRADELER
K. DİŞLER
ANDRAD
ORANDRAD
HUR AT-HUR
Heshum
OSSKIL
Osskil Denizi
SORRESK
ENLAD
Çene
G. DİŞLER
GONT
PERREGAL
Re-Albi
Doğu Limanı
Gont Limanı
Gont Denizi
SPEVY
ATNINI
Kargad Diyarı
KAREGO-AT
ATUAN
TORHEVEN
NORST
Berila
EBOSSKIL
TOOP
Ea Denizi
EA
GAR HIRIEN
KAMBER
ORANEA
EBBA
HILLE
DERHEMEN
NARVEDUE
ONON
ENLADLAR
TAO
BISHI
SEMEL
BESU
BARNIS
SELIDOR
GMET
LOSSOW
HAVNOR
Revni Dağları
ESKEL
TORIKLELER
EL ADALARI
PALN
Palo Denizi
Onn Dağı
Foliorn Dağları
Havnor
Büyük Havnor Limanı
Kember Nehri
WAY
Kemberağzı
OTRAD
SATTINS
VEMISH
Mish Limanı
YOR
SNEG
WENWAY
IFFISH
Ismay
ÖTE TOLY
KOPPIS
INSMER
TOR
HOLP
KOPP
SODERLER
APSO
CALE
ROLAMENY
PELIME
COSK
KORNAY
ASTOWELL
Doğu Uçyöreler
EIDERHALAR DİYARI
USK
ETTIL
USIDERO
ULLY
ONTUEGO
TORINGATELER
INGAT
KALTUEL
ARRINS
YAKIN KALTUEL
FALTUEL
SIMLY
OBB
JESSAGE
EPPALN
SEPPISH
OMYR
Ebaenor Boğazları
Felkway Körfezi
FELKWAY
Shebeth
WAYMARS
PERILANE
DIŞ INNRAN
TORNING
AŞAĞI TORNING
TESK
HOSK
PENDOR
Orrimy
ABK
İç Deniz
ILIEN
VISSTI
O
LENG
O-Tokn
O Limanı
HESH
DOKSAN ADALAR
DROMGAN
CEATH
Thwill
KAMERY
SERD
ROKE
ENSMER
PODY
SSEL
Kapalı Deniz
UNY PARMAKLIKLARI
UNY
Hort Town
WATHORT
SOWL
NAMTEN
MISK
DUNNEL
SET
WASNY
Güney Uçyöreler
LORB
ANERY
ROOD
TOO
ÖTE SORR
OBEHOL
WELLOGY
UZUN KUMUL
BÜYÜK GÜNEY SIĞLIKLARI
KULAK ADASI
100
200
300
Ölçek (mil)

Ursula K. Le Guin

YERDENİZ

Ursula Kroeber LeGuin, 1929'da Kaliforniya'da doğdu. Babası ünlü antropolog Alfred Kroeber, annesi yazar Theodora Kroeber'dir. Radcliff ve Columbia üniversitelerinde edebiyat eğitimi gördü. 1950'li yıllarda fantastik öyküler ve romanlar yazmaya başladı. 1962'de ilk bilimkurgu öyküsü yayımlandı. 1974 tarihli *Mülksüzler*'e kadar altı bilimkurgu romanı yazdı. Bu tarihten sonra zaman zaman bilimkurgu öyküleri yazmakla birlikte romanlarında daha ziyade yarı gerçekçi/yarı fantastik temalar işledi.

Kısa hikâye, deneme, şiir, çocuk kitapları ve roman türlerinde eserler veren LeGuin'in aldığı çok sayıda edebiyat ödülü arasında Ulusal Kitap Ödülü, beş kez Hugo ve beş kez Nebula Ödülü, Kafka Ödülü ve PEN/Malamud Ödülü bulunuyor. LeGuin halen Portland, Oregon'da yaşıyor.

Türkçede *Mülksüzler* ile başladığımız LeGuin edebiyatı, okurdan gördüğü ilgiyle birlikte geniş bir koleksiyon oluşturdu. "Yerdeniz" dizisi, yazarın ilk dört kitaptan on yıl sonra yazdığı *Yerdeniz Öyküleri* ve *Öteki Rüzgâr*'la bir altılı haline geldi.

LeGuin'in düzyazılarını merak eden okurlarımıza, edebiyat konulu makale ve denemelerini bir araya getirdiğimiz *Kadınlar, Rüyalar, Ejderhalar* başlıklı seçkiyi öneriyoruz.

Metis Yayınları
İpek Sokak 5, 34433 Beyoğlu, İstanbul
Tel: 212 2454696 Faks: 212 2454519
e-posta: info@metiskitap.com
www.metiskitap.com
Yayınevi Sertifika No: 10726

Metis Edebiyat
YERDENİZ
Ursula K. Le Guin

© Ursula K. LeGuin
A Wizard of Earthsea, 1968
The Tombs of Atuan, 1968
The Farthest Shore, 1968
Tehanu, 1990
Tales From Earthsea, 2001
The Other Wind, 2001

Tek Cilt Basım © Metis Yayınları, 1998

Virginia Kidd Literary Agency, Inc. ve
Prava I Prevodi ile yapılan sözleşme
temelinde yayımlanmaktadır.

Metis Yayınları'nın 30. kuruluş yıldönümü için yapılan özel basımdır.

İlk Basım: Kasım 2012

Metis Edebiyat Yayın Yönetmeni:
Müge Gürsoy Sökmen

Yayına Hazırlayanlar: Bülent Somay, Müge Gürsoy Sökmen

Dizgi ve Baskı Öncesi Hazırlık: Metis Yayıncılık Ltd.
Baskı ve Cilt: Yaylacık Matbaacılık Ltd.
Fatih Sanayi Sitesi No. 12/197-203
Topkapı, İstanbul Tel: 212 5678003
Matbaa Sertifika No: 11931

ISBN-13: 978-975-342-895-8

URSULA K. LE GUIN

YERDENİZ

Çeviren:
ÇİĞDEM ERKAL İPEK

Metis Yayınları
30. Kuruluş Yıldönümü
Özel Basımı

metis

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ KİTAP

YERDENİZ BÜYÜCÜSÜ

I SİSTEKİ SAVAŞÇILAR 11
II GÖLGE 21
III BÜYÜCÜLER OKULU 33
IV GÖLGENİN SERBEST KALIŞI 47
V PENDOR EJDERHASI 64
VI AV 77
VII ŞAHİNİN UÇUŞU 88
VIII AVCI 104
IX İFFİSH 118
X AÇIK DENİZ 130

İKİNCİ KİTAP

ATUAN MEZARLARI

GİRİŞ 149
I YUTULMUŞ 151
II MAHALLİN ETRAFINDAKİ SUR 155
III TUTSAKLAR 165
IV DÜŞLER VE MASALLAR 175
V TEPENİN ALTINDAKİ IŞIK 186
VI İNSAN KAPANI 195
VII BÜYÜK HAZİNE ODASI 207
VIII İSİMLER 217
IX ERRETH-AKBE'NİN HALKASI 222
X KARANLIĞIN ÖFKESİ 232
XI BATI DAĞLARI 239
XII YOLCULUK 248

ÜÇÜNCÜ KİTAP

EN UZAK SAHİL

I ÜVEZ AĞACI 259
II ROKE USTALARI 268
III HORT KENTİ 282
IV BÜYÜ IŞIĞI 301
V DENİZ HAYALLERİ 311
VI LORBANERY 318
VII DELİ 332
VIII AÇIK DENİZ'İN ÇOCUKLARI 345
IX ORM EMBAR 358
X EJDERHALAR YOLU 374
XI SELİDOR 383
XII ÇORAK DİYAR 394
XIII AZAP TAŞI 407

DÖRDÜNCÜ KİTAP

TEHANU

I KÖTÜ BİR ŞEY 417
II ŞAHİN YUVASI'NA GİDİŞ 421
III OGİON 430
IV KALESSİN 437
V İYİYE GİDİŞ 449
VI KÖTÜYE GİDİŞ 465
VII FARELER 473
VIII ATMACALAR 485
IX BULMA SÖZLERİ 498
X YUNUS 510
XI EV 523
XII ON İKİ KIŞ 545
XIII BEY 563
XIV TEHANU 575

BEŞİNCİ KİTAP

YERDENİZ ÖYKÜLERİ

BULUCU 583
KARAGÜL İLE PIRLANTA 661
YERİN KEMİKLERİ 687
BATAKLIK YAYLA 703
EJDERBÖCEĞİ 727

ALTINCI KİTAP

ÖTEKİ RÜZGÂR

I YEŞİL SÜRAHİNİN TAMİRİ 779
II SARAYLAR 815
III EJDERHA MECLİSİ 850
IV YUNUS 878
V YENİDEN BİRLEŞMEK 909

I

SİSTEKİ SAVAŞÇILAR

Başını, fırtına yüklü Kuzey Doğu Denizi'nden bir mil kadar yükseğe kaldıran tek bir dağdan oluşmuş Gont Adası, büyücüleriyle ünlüdür. Gont'un yüksek vadilerindeki kasabalarından, derin ve karanlık koylarındaki limanşehirlerinden, Adalar Diyarı'nın hükümdarlarına şehirlerde büyücü olarak hizmet eden veya Yerdeniz'de adadan adaya büyüler yaparak dolaşan birçok Gontlu çıkmıştır. Bazılarının anlattığına göre bunların en büyüğü, en azından en büyük gezgini, yaşadığı devirde hem ejderhalar efendisi hem de Başbüyücü olan Çevik Atmaca adında bir adammış. Çevik Atmaca'nın hayat hikâyesi gerek *Ged'in Kahramanlıkları*'nda gerekse başka şarkılarda anlatılmaktadır, ama bu öykü, onun ünlenmesinden, adına şarkılar yakılmasından önce olanların öyküsüdür.

Çevik Atmaca, Kuzey Yakası Vadisi'nin başındaki dağın yükseklerine kurulu Onakçaağaç adında bir köyde dünyaya gelmişti. Bu vadinin çayır ve tarlaları köyün aşağısından kademe kademe denize doğru iner. Bölgedeki diğer kasabalar Ar Nehri'nin kıvrımlarına kurulmuştur. Köyün yukarısında ise sadece, zirvenin kayasına ve karına doğru, tepe tepe yükselen bir orman vardır.

Çocukken taşıdığı ad olan Duny, ona annesi tarafından verilmişti; zaten annesinin ona verebildiği, sadece hayatı ve ismi olmuştu, çünkü daha Çevik Atmaca bir yaşma varmadan annesi ölmüştü. Köyün tunçustası olan babası pek konuşmayan, suratsız bir adamdı. Duny'nin altı ağabeyi de yaşça ondan oldukça büyük olduğundan, toprağı işlemek, denizlere açılmak veya tunçustası olmak için Kuzey Yakası Vadisi'ndeki başka kasabalara giderek evden bir bir ayrılmışlardı. Çocuğu şefkatle yetiştirebilecek kimse kalmamıştı. Duny bir yaban gibi yetişti; kuvvetli bir ayrık otu; gürültücü, mağrur ve huysuz, boylu poslu, çevik bir oğlan. Köyün öteki çocukları ile birlikte dere kaynaklarının üzerindeki dik çayırlarda keçi otlatıyordu Duny; körükleri harekete geçirecek kadar kuvvetlenince de babası onu kamçı ve dayakla tunç işliğinde çırak olarak çalıştırmaya başlamıştı. Ama o pek bir işe yaramıyordu. Hep işten

kaytarıp kaçıyor, ormanın derinliklerinde dolaşıyor, tüm Gont nehirleri gibi hızlı ve soğuk akan Ar Nehri'nin gölcüklerinde yüzüyor, sarp kayalık ve uçurumlardan ormanın tepesindeki, Perregal'dan sonra hiçbir adanın var olmadığı engin kuzey okyanusunu seyredebileceği zirvelere tırmanıyordu.

Köylerinde, ölen annesinin bir kız kardeşi yaşıyordu. Bebekken yapılması gereken şeyleri bu teyzesi yerine getirmişti, fakat kadının da kendisine ait işleri vardı; Duny kendi başının çaresine bakabilecek bir duruma gelince de onunla artık hiç ilgilenmemeye başladı. Fakat bir gün, Duny henüz yedi yaşında, dünyadaki sanatlar ve güçler hakkında hiçbir şey bilmeyen cahil bir çocukken, teyzesinin kulübenin damına çıkıp aşağıya inmek istemeyen bir keçiye söylediği sözleri duydu: Keçi, teyzesinin söylediği tekerlemeyi duyunca hemen atlayıp yanma gitmişti. Ertesi gün, Yüksek Şelale'deki çayırlarda, uzun kıllı keçileri otlatırken Duny anlamını, işlevini ve ne tür sözcükler olduğunu bilmeden, duymuş olduğu sözcüklerle onlara seslendi:

Noth hierth malk man
hiolk han merth han!

Duny tekerlemeyi yüksek sesle haykırınca keçiler ona doğru geldiler. Hızla geldiler, hepsi bir arada ve hiç ses çıkarmadan. Sarı gözlerindeki karanlık yarıktan ona baktılar.

Duny güldü ve ona keçiler üzerinde iktidar sağlayan tekerlemeyi bir kez daha haykırdı. Keçiler ona daha da yaklaştılar; ıkış tıkış etrafını sardılar. Birdenbire Duny keçilerin kalın sivri boynuzlarından, tuhaf gözlerinden ve tuhaf sessizliklerinden ürktü. Onlardan kurtulup kaçmak istedi. Etrafında bir yumak olmuş keçiler de onunla beraber koştular; sonunda bütün keçiler, görünmez bir iple bir araya bağlanmış gibi saldırırcasına köye vardılar, çocuk da ortalarında ağlıyor ve böğürüyordu. Köylüler keçilere sövmek ve oğlana gülmek için evlerinden dışarı fırladılar. Aralarından, oğlanın teyzesi geldi; o gülmüyordu. Keçilere bir şey söyledi ve hayvanlar büyüden kurtularak meleşip otlamaya başladılar.

"Benimle gel," dedi teyzesi Duny'ye.

Duny'yi, tek başına yaşadığı kulübesine götürdü. Genellikle buraya çocukların girmesine izin vermezdi; çocuklar da buradan korkarlardı zaten. Kulübe alçak ve karanlık, penceresizdi; civanperçemi, solucan otu ve defne gibi şifalı bitkilerden çıkan güzel kokularla doluydu. İçerde teyzesi ateşin önüne bağdaş kurarak oturdu, dağınık siyah saçlarının arasından yan gözle oğlana bakıp keçilere ne dediğini, tekerlemenin ne olduğunu bilip bilmediğini sordu. Oğlanın hiçbir şey bilmediği halde keçileri, yanma gelip onu izlemeleri için

büyü ile bağladığını öğrenince Duny'nin, gücün malzemesine sahip olduğunu anladı.

Kız kardeşinin oğlu olarak ona hiçbir şey ifade etmeyen bu oğlana, artık başka bir gözle bakmaya başladı. Onu övdü ve ona daha çok hoşlanacağı tekerlemeler öğretebileceğini söyledi. Bir salyangozu kabuğundan dışarı baktıracak bir sözcük veya bir şahini gökyüzünden çağıracak bir isim gibi.

"Evet, öğret bana o ismi!" dedi keçilerin uyandırdığı korkudan kurtulup, teyzesinin, ne kadar akıllı olduğu yolundaki övgüleriyle kasılmakta olan Duny.

Cadı kadın "Eğer sana öğretirsem, hiçbir zaman o sözcüğü diğer çocuklara söylemeyeceksin," dedi.

"Söz."

Kadın onun bu istekli cahilliğine gülümsedi. "İyi o halde. Fakat sözünü bağlayacağım. Ben tekrar çözünceye kadar dilin bağlanacak, sana öğrettiğim sözü başka birinin duyabileceği bir yerde söyleyemeyeceksin. Sanatımızın sırlarını saklamamız gerek."

"İyi," dedi oğlan. Çünkü arkadaşlarının bilmediği ve yapmadığı şeyleri bilmek ve yapmak düşüncesi hoşuna gittiğinden, sırrı oyun arkadaşlarına söylemeye hiç niyeti yoktu.

Teyzesi dağınık saçını arkasına toplayıp elbisesinin kemerine düğüm attıktan sonra tekrar bağdaş kurup ateşe avuç avuç yaprak atarken, o, kıpırdamadan oturdu. Böylece ateşten çıkan duman yayılıp kulübenin karanlığını doldurdu. Kadın şarkı söylemeye başladı. Sesi zaman zaman değişiyor, yükselip alçalıyordu; sanki başka bir ses onun içinden şarkı söylüyormuş gibi. Şarkı sürdü de sürdü, ta ki oğlan uyanık mı, uyuyor mu olduğunu anlayamayacak hale gelinceye kadar. Tüm bu süre içinde de cadının hiç havlamayan yaşlı siyah köpeği, dumandan kanlanan gözleriyle oğlanın yanında oturdu. Sonra cadı kadın, Duny'ye anlamadığı bir dilde konuştu; sihir çocuğu etkisine alıp onu sessizleştirinceye kadar da, ona bazı tekerlemeleri ve sözleri birlikte söyletti.

"Konuş!" dedi, tılsımı denemek için.

Çocuk konuşamadı ama güldü.

O zaman teyzesi çocuğun gücünden biraz korktu çünkü bu yapabildiği en güçlü büyüydü: Sadece konuşmasını denetim altına almaya ve onu susturmaya değil, aynı zamanda, sihir sanatında hizmette bulunması için onu kendisine bağlamaya çalışmıştı. Büyü onu bağladığı halde çocuk yine de gülebilmişti. Kadın bir şey söylemedi. Duman dağılıncaya kadar ateşin üzerine su döktü ve içmesi için oğlana su verdi. Odanın havası temizlenip çocuk tekrar konuşmaya başlayınca ona, şahinin çağrıldığında gelmesini sağlayan asıl ismini öğretti.

Bu, Duny'nin tüm hayatı boyunca izleyeceği büyücülük yolundaki, bir gölgeyi avlamak için denizde ve karada, ölüm krallığının ışıksız kıyılarına kadar kovaladığı yoldaki, ilk adımıydı.

Şahinleri adlarıyla çağırdığında, havadan kendisine doğru alçaldıklarını ve prenslerin avcı kuşları gibi bileğine şimşek kanatlarıyla konduklarını anladığı zaman, diğer isimlerin açlığını duyarak teyzesine gidip atmacanın da, balık kartalının da, kartalın da isimlerini öğrenmek istedi. Gücün sözcüklerini öğrenebilmek için cadının kendisinden istediği her şeyi yaptı; öğrendiklerinin hepsi yapması veya bilmesi hoş şeyler olmasa da, öğrettiği her şeyi öğrendi. Gont'ta bir söz vardır: *Bir kadın büyüsü kadar zayıf*. Bir söz daha vardır: *Bir kadın büyüsü kadar habis*. Onakçaağaç'ın cadısı kara büyücü değildi; Kadim Güçler'le bir alışverişi olmamış, yüksek sanatlarla da hiç uğraşmamıştı; ama cahil insanlar arasında yaşayan cahil bir kadın olarak yeteneğini, sık sık aptalca ve belirsiz amaçlara harcıyordu. Gerçek büyücülerin bildiği, yolunda hizmet verdiği ve büyülerini gerçekten gereksinim duyulmadan kullanmalarını engelleyen Denge ve Düzen hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Onun her durum için bir büyüsü vardı ve sürekli tılsımlar yapıyordu. Bilgilerinin çoğu beş para etmez birer hileydi; ayrıca gerçek büyüyü, sahte büyüden ayıramıyordu. Bir sürü hastalık tanıyordu; belki de hasta etmekte, iyi etmekten daha ustaydı. Birçok köy cadısı gibi aşk iksirleri kaynatabiliyordu; ama daha başka, daha çirkin iksirleri de vardı, erkeklerin kıskançlık ve nefretine yarayan. Fakat bu tür çalışmaları genç çırağından uzak tutuyor, ona, elinden geldiğince dürüst bir sanat öğretmeye çalışıyordu.

İlk başlarda Ged'in büyücülük sanatından aldığı tüm zevk çocukçaydı; bu sanatın ona verdiği, hayvan ve kuşları etkilemesine yarayan güç ve bunların bilgisiydi. Tüm yaşamı boyunca da bundan hep zevk aldı. Onu sık sık yüksek çayırlarda, etrafında yırtıcı kuşlarla gören diğer çocuklar, ona Çevik Atmaca adını takmışlardı; gerçek isminin bilinmediği daha sonraki yaşamında, gündelik isim olarak taşıdığı bu ismi de böylece edinmiş oldu.

Cadı kadın, bir sihirbazın insanlar üzerinde edinebileceği büyük gücü, şerefi ve zenginliği anlattıkça, Duny daha yararlı bilgiler edinmeye koyuldu. Çok çabuk öğreniyordu. Cadı onu övüyordu; köyün çocukları ise ondan korkmaya başladılar. Kendisi de, kısa bir süre sonra, insanlar arasında önemli biri olacağına emindi. Böylece on iki yaşına kadar cadıyla, kelime kelime, büyü büyü, çalışmaya devam etti ve kadının bildiği şeylerin çoğunu öğrendi. Cadı ona bulma, bağlama, onarma, açma ve ortaya çıkarma tılsımlarıyla ilgili ve şifalı otlar ve tedavi konusunda bütün bildiklerini öğretti. Halk şairlerinin öyküleri ve Büyük Kahramanlıklar hakkında bildiği her şeyi ona söyledi; öğretmeni olan sihirbazın kendisine öğrettiği Gerçek Lisan sözcüklerini, o da Du-

ny'ye öğretti. Ayrıca Duny, Kuzey Yakası Vadisi'nde ve Doğu Ormanı'nda, bir kasabadan bir kasabaya gezen iklimciler ve gezgin hokkabazlardan, çeşitli numaralar, şakalar ve gözbağı tılsımları öğrenmişti. İşte, bu hafif tılsımların birinin sayesinde, içindeki büyük gücün varlığını kanıtladı.

O günlerde Kargad İmparatorluğu güçlüydü. İmparatorluk, Kuzey ve Doğu Uçyöreleri arasında kalan dört ülkeden oluşur: Karego-At, Atuan, Hur-at-Hur, Atuan. Buralarda konuşulan dil Adalar Diyarı'nda veya diğer Uçyöreler' de konuşulan hiçbir dile benzemez; buraların insanları da, kanın renginden ve yanan köylerin kokusundan hoşlanan, beyaz tenli, sarı saçlı, vahşi, barbar insanlardır. Bir yıl önce kırmızı yelkenli gemilerden oluşan filolarının büyük gücüyle akınlar yaparak, Torikles ve güçlü bir ada olan Torheven'e saldırmışlardı. Bu olayın haberi kuzeye, Gont'a kadar geldi fakat Gontlu hükümdarlar kendi korsanlıklarıyla meşgul olduklarından diğer ülkelerin kederlerine pek aldırış etmediler. Derken Spevy de Karglar'ın eline düştü, yağmalandı, yakıldı yıkıldı, halkı esir alındı; öyle ki burası hâlâ bir enkaz halindedir. Karglar zafer tutkusuyla Gont'un yanına kadar yanaşıp otuz büyük gemiyle, bir ordu halinde Doğu Limanı'na çıktılar. Savaştılar, şehri aldılar ve yaktılar. Gemilerini Ar Nehri'nin ağzında koruma altında bırakıp, önlerine çıkan hayvanları ve insanları keserek, yağmalayarak, yıkarak Vadi'den yukarı çıktılar. İlerledikçe gruplara ayrıldılar; her grup canının çektiği yere gitti. Bunların ellerinden kaçanlar, zirvedeki köyleri uyardılar. Kısa bir süre sonra da Onakçaağaç'taki insanlar, doğuda, gökleri karartan dumanları gördü; o gece Yüksek Şelale'ye tırmananlar aşağıya, ince bir sis tabakası altında kalmış, hasata hazırken tutuşturulmuş tarlalardaki yangınlarla yol yol kırmızı görünen Vadi'ye; alev alev dallarda kızaran meyvalarıyla yanmış meyva bahçelerine; için için yanan harap çiftlik evlerine baktılar.

Köylülerin bir kısmı, koyaklardan kaçıp ormana gizlendi, bir kısmı hayatları pahasına savaşmak için hazırlandı; bir başka bölümü ise hiçbir şey yapmadan ağıtlar yakmaya başladı. Cadı kaçanlar arasındaydı. Kapperding Uçurumu'nda bir mağaraya gizlenip, mağaranın ağzını da büyülerle mühürledi. Duny'nin babası, yani tunçustası, kalanlar arasındaydı; elli yıldır çalıştığı tunç ocağını terk etmemişti. Bütün gece boyunca, elinde hazır bulunan madeni, mızrak ucu haline getirmek için döverek çalıştı. Diğerleri de onunla birlikte bu uçları kürek ve çapaların saplarına –yuva açıp adam gibi vidalayacak vakit olmadığından– bağlayarak çalıştılar. Köyde avlanmak için kullanılan oklardan ve bıçaklardan başka silah yoktu; çünkü Gont'un dağlarında yaşayan halk savaşçı değildir; onlar savaşçılarıyla değil, keçi hırsızları, deniz korsanları ve büyücüleriyle ünlüdür.

Güneşin doğmasıyla beraber adanın yükseklerine, çoğu güz sabahında ol-

duğu gibi, kalın, beyaz bir de sis çöktü. Onakçaağaç'ın kulübe ve evleri arasındaki sokaklarda, köylüler okları, yayları ve yeni yapılmış mızraklarıyla, Karglar'ın uzakta mı yakında mı olduğunu bilemeden, sessizce, hepsi de şekilleri, uzaklıkları ve tehlikeleri onlardan gizleyen sisin içine bakarak, bekliyorlardı. Duny onların yanındaydı. Bütün gece ateşi havayla besleyen tunç ocağının körüğünde, keçi tulumundan yapılmış körüğün saplarını indirip kaldırarak çalışmıştı. Şimdi ise kolları yapmış olduğu işten dolayı öylesine ağrıyor ve titriyordu ki, seçtiği mızrağı elinde tutamıyordu. Nasıl savaşacağına, kendisine veya köylülere nasıl yardımcı olacağına bir türlü aklı ermiyordu. Ya daha henüz bir çocukken, Karglı'nın birinin mızrağına saplanıp da ölürse diye endişelenmeye başladı: Ya gerçek adını, erkeklik adını öğrenmeden karanlıklar ülkesine giderse. Soğuk sisin neminden ıslanmış cılız kollarına bir baktı; kuvvetsizliğine hiddetlendi; kuvvetinin sınırlarını biliyordu. İçinde bir güç vardı. Bir de nasıl kullanıldığını bilse; bildiği tüm sihirler içinden kendisine ve beraberindekilere bir üstünlük, en azından bir şans sağlayabilecek hileler aradı. Fakat güç, sadece ihtiyaç olduğunda ortaya çıkmaz: Bilgi de olması gerekir.

Sonunda berrak gökyüzünün zirvelerinde, tüm çıplaklığı ile parlayan güneşin sıcaklığı altında, sis dağılmaya başladı. Sis hareket edip büyük kümeler ve dumanlı huzmeler halinde aralandıkça, köylüler bir grup savaşçının dağdan yukarı doğru çıkmakta olduğunu gördü. Karglar tunçtan başlıklar ve baldır zırhları, kalın deriden göğüslükler, tahta ve tunçtan kalkanlar ile korunuyor; kılıç ve uzun Karg mızrakları taşıyorlardı. Ar'ın derin kıyısından dolana dolana, böbürlenerek, gürültüyle, dağınık bir sıra halinde, beyaz yüzlerinin seçilebileceği kadar yakına geldiler. Birbirlerine seslenirken kullandıkları anlaşılmaz sözcükler de duyuluyordu. Bu akıncı birlikte yüz kadar adam vardı, çok değil; ama köyde yalnızca on sekiz adam ve oğlan vardı.

İşte o anda ihtiyaç bilgiyi çağırdı: Duny, Karglar'ın önünde uzanan yolun üzerindeki sisin incelip, dağıldığını görünce, yararlanabileceği bir büyüsü olduğunu fark etti. Oğlanı çırak olarak almaya çalışan Vadi'deki yaşlı bir iklimci, ona birkaç tılsım öğretmişti. Bu numaralardan birine, sisörme deniyordu; bu belli bir yerde, belli bir süre için sisi bir arada tutan birleştirici bir büyüydü. Bu tılsımla, gözbağı konusunda yetenekli bir kişi, sisi bir süre dayanıp sonra dağılan, hayalete benzeyen şekillere sokabilirdi. Oğlanın bu yeteneği yoktu, zaten onun niyeti de başkaydı; ayrıca büyüyü kendi amacı için kullanabilecek gücü vardı. Çabuk çabuk ve yüksek sesle köyün sınırlarını çizen yerlerin isimlerini söyledikten sonra sisörme büyüsünü tekrarladı; fakat bu büyünün arasına, gizleme büyüsünün sözlerini de kattı ve en sonunda büyüyü harekete geçiren sözcüğü haykırdı.

Tam büyüsünü bitirmişti ki, arkasından gelmekte olan babası kafasına

hızlı bir şamar indirip onu yere serdi. "Adam gibi dur salak! Söylenmeyi bırak. Eğer dövüşemeyeceksen git de saklan!"

Duny ayağa kalktı. Artık Karglar'ın köyün sınırına, sepicinin bahçesinin kıyısındaki ulu porsukağacının yanına kadar gelmiş olduklarını duyuyordu. Sesleri ve silahlarının şakırtısı netleşmişti; fakat yine de görünmüyorlardı. Sis, köyün üzerinde yoğunlaşmıştı, ışığı, insanın kendi ellerini göremeyeceği kadar zayıflatıyor, etrafı bulanıklaştırıyordu.

"Hepimizi sakladım," dedi Duny, asık bir yüzle. Babasının vurduğu yer ağrıyordu çünkü; sonra çift yönlü yaptığı büyü de gücünü kurutmuştu. "Elimden geldiği kadar bu sisi burada tutacağım. Söyle öbürlerine, onları Yüksek Şelale'ye doğru çeksinler."

Tunçustası bu garip ve nemli siste bir hayalet gibi duran oğluna baktı. Duny'nin söylemek istediğini anlaması bir dakikasını aldı, ama anlar anlamaz hemen öbürlerini bulup ne yapmaları gerektiğini bildirmek için –köyün her köşesini bucağını ezbere bildiğinden– sessizce koştu. Karglar bir evin damını tutuşturunca, gri siste, bir de kırmızı bir leke yayılmaya başlamıştı. Fakat Karglar hâlâ köye girmemişlerdi; sisin, ganimetlerini ve avlarını tüm çıplaklığıyla gözler önüne serecek ölçüde dağılmasını bekliyorlardı.

Evi yakılan sepici, Karglar'ın burunlarının dibine, düzenli bir şekilde gölgeden çıkıp bağırıp tekrar gölge içinde kaybolmaları için birkaç oğlan yolladı. Bu arada adamlar bahçe parmaklıklarının arkasından emekleyerek, evden eve koşarak diğer yönden Karglar'a yaklaşmışlar, bir yumak halinde duran savaşçılara ok ve mızraklarla saldırmışlardı. Karglar'dan biri, daha yeni dövülmüş sıcak tunçtan mızrağın boydan boya vücudunu delip geçmesiyle yere düştü. Bir kısmı da okla vuruldu, ama hepsi de çok sinirlenmişti. O zaman onlar da sisin içindeki çelimsiz saldırganlarına karşı saldırıya geçtiler; fakat karşılarında sadece seslerin yankılandığı bir sis kütlesi buldular. Önlerindeki sisi, büyük, tüylü ve kanlı mızraklarıyla delerek sesleri izlediler. Cadde boyunca bağıra çağıra ilerlediler. Boş evler ve kulübeler, kıpır kıpır gri sisin içinden belirip belirip kaybolurken, köyün içinden geçip gittiklerini anlamamışlardı bile. Köylüler etrafı çok iyi tanıdıklarından, çoğu önde dağınık bir şekilde koşuyorlardı. Fakat bazıları, oğlan çocukları ve yaşlılar yavaştı. Karglar'ın ayakları bunlara takılınca, savaş çığlıkları atarak ya mızraklarını çektiler ya da kılıçlarıyla deştiler. Atuan'ın Beyaz Kardeş Tanrıları'nın isimlerini haykırdılar:

"Wuluah! Atwah!"

Gruptakilerin bir kısmı, ayaklarının altındaki toprağın sertleştiğini fark edince durdu, fakat diğerleri hemen burunlarının dibinde ilerleyen loş ve titrek şekilleri izleyerek hayalet köyü aramak için yollarına devam etti. Tüm sis, dört bir yandan kaçışan, titreyen, solan şekillerle canlanmış gibiydi. Bir grup

Karg, hayaletleri dosdoğru Ar'ın kaynaklarının bulunduğu uçurum kenarına, Yüksek Şelale'ye doğru kovaladı. İzledikleri şekiller, önlerindeki boşluğa doğru kaçıp, incelmekte olan sisin içinde kayboldular. Onları izleyenler, çığlıklar atarak önce sisin, ardından da aniden beliren güneş ışığının arasından, otuz metre aşağıya, kayaların arasındaki sığ göllere düştü. Onların ardından gelip de düşmemiş olanlar, uçurumun kenarında durup, sesleri dinlediler.

O zaman Karglar'ın içine bir endişe düştü; bu acaip siste köylüleri değil, birbirlerini aramaya koyuldular. Tepenin olduğu tarafta bir araya geldiklerinde, yine de aralarında, arkadan koşup gelip bıçaklayan ve sonra tekrar yok olan, hayalete benzeyen, başka şekiller vardı. Karglar birdenbire gri renkli kör sisten çıkıp da sabah güneşi altında çıplak ve parlak duran nehri ve köyün altındaki koyakları görünceye kadar, yokuşaşağı, düşe kalka ve sessizce koşmaya başladılar. Sonra durdular, bir araya geldiler ve geriye baktılar. Dalgalanan ve kıvrılan gri bir duvar yolun öte yanında, gerisindeki her şeyi saklayarak, bomboş duruyordu. Duvardan ise sadece, geride kalmış, uzun mızrakları omuzlarından sallanan bir-iki arkadaşları, tökezleyerek saldırırcasına çıktı. Arkalarına bile bakmadan gittiler. Hepsi bu büyülü yerden uzaklara, aşağıya indi.

Bu savaşçılar, Kuzey Yakası Vadisi'nin daha aşağılarında savaştan nasiplerini aldılar. Ovark'tan kıyıya kadar uzanan Doğu Ormanı kasabalarındaki adamlar toplanarak, Gont'u istila edenlere karşı savaşmaya gitti. Gruplar halinde dağlardan aşağıya indiler; o gün ve ertesi gün Karglar Doğu Limanı'nın üstündeki kumsallara kadar geri püskürtüldü. Buraya vardıklarında gemilerinin yakılmış olduğunu gördüler; bunun üzerine sırtlarını denize vererek, hepsi ölünceye kadar savaşa devam etti. Armouth'ın kumları, gelgit temizleyinceye kadar, kanla kahverengiye boyandı.

Fakat, o sabah Onakçaağaç köyünde ve Yüksek Şelale'de nemli gri sis, bir süre daha asılı kaldıktan sonra aniden dağıldı ve eridi gitti. İnsanlar, orada burada, sabahın rüzgârlı parlaklığında kalakaldılar ve merakla çevrelerine bakındılar. Burada, kanlar içinde, dağılmış uzun sarı saçlarıyla ölü bir Karg yatıyordu; orada ise dövüş sırasında bir kral gibi ölmüş olan sepici.

Köyde, ateşe verdikleri ev hâlâ alev alevdi. Savaşı kazandıklarından, evi söndürmek için koştular. Sokakta ulu porsukağacının yanında, tunçustasının oğlu Duny'yi tek başına, yaralanmamış ama afallamış biri gibi sessiz ve aptal aptal dururken buldular. Yapmış olduğu şeyin farkındaydılar; onu babasının evine götürdüler, cadıyı mağarasından çıkıp canlarını ve mallarını kurtarmış olan bu delikanlıyı kurtarsın diye çağırmaya gittiler. Karglar tarafından sadece dört kişi öldürülmüş ve bir ev yakılmıştı.

Oğlan silahla yaralanmamıştı ama ne yemek yiyebiliyor, ne konuşabiliyor, ne de uyuyabiliyordu; kendisine söylenen sözleri duymuyor, kendisini

görmeye gelenleri görmüyor gibiydi. O yörelerde, onu hasta eden şeyden kurtaracak kadar büyüden anlayan biri yoktu. Teyzesi "gücünden fazlasını harcadı," dedi, ama ona yardım edecek bilgisi yoktu.

O, bu şekilde karanlıklar içinde sessiz yatarken, bir sis örerek bir sürü gölge sayesinde Karglı cengâverleri korkutup kaçıran delikanlının öyküsü, tüm Kuzey Yakası Vadisi'nde, Doğu Ormanı'nda, yüksek dağlarda, dağların ardında, hatta Gont'un Büyük Limanı'nda bile anlatıldı. Böylece Armouth'daki kıyımın beşinci gününde Onakçaağaç köyüne bir yabancı geldi: Başı açık, pelerinli, kendi boyunda meşe bir asa taşıyan, ne genç ne yaşlı bir adam. Çoğu insan gibi Ar yolundan çıkarak değil, daha yüksek dağlardaki ormandan inerek geldi. Onun bir büyücü olduğunu hemen anlayan köyün kadınları, adam dertlerine deva olabileceğini söyleyince, onu doğruca tunçustasının evine getirdiler. Oğlanın babası ve teyzesi dışında herkesi dışarı çıkaran Yabancı, sadece, karanlıklara dalmış gözlerle yatan Duny'nin karyolasının üzerine eğilip, elini oğlanın alnına koyup, dudaklarına bir kez dokundu.

Duny, etrafına bakınarak yavaş yavaş doğruldu. Kısa bir süre sonra da konuştu; kuvveti ve açlık hissi geri gelmeye başladı. Ona yemesi ve içmesi için bir şeyler verdiler. Kara gözlerini yabancıdan alamayan Duny, tekrar yattı.

Tunçustası, yabancıya, "Sen pek öyle sıradan bir adama benzemiyorsun," dedi.

"Bu çocuk da sıradan bir adam olmayacak," diye cevap verdi diğeri. "Onun sis ile yaptığı kahramanlıklar, yaşadığım yer olan Re Albi'ye kadar geldi. Buraya ona adını takmaya geldim, tabii eğer dedikleri gibi henüz erkekliğe adımını atmadıysa."

Cadı tunçustasına, "Enişte, bu adam mutlaka Re Albi Büyücüsü Sessiz Ogion'dur; zelzeleye dizgin vuran adam..." diye fısıldadı.

"Beyim," dedi büyük isimlerden çekinmek gibi bir huyu olmayan tunçustası, "önümüzdeki ay oğlum on üç yaşında olacak ama biz Geçiş'i, bu kış, Gündönümü eğlentilerinde gerçekleştirmeyi düşündük."

"Bırakın bir an önce bir ismi olsun," dedi büyücü, "çünkü bir isme ihtiyacı var. Şimdi başka bir işim var, fakat sizin seçtiğiniz gün geri geleceğim. Ondan sonra giderken, eğer uygun görürseniz onu da yanımda götüreceğim. Eğer uygun olduğunu kanıtlayabilirse, onu çırağım olarak yanıma alacağım veya yeteneklerine göre eğitilmesini sağlayacağım. Büyücü olarak doğmuş birinin aklını karanlıkta bırakmak tehlikelidir."

Ogion çok kibar ama kesin bir tarzda konuşuyordu; dikkafalı tunçustası bütün söylediklerini kabul etti.

Oğlanın on üç yaşını doldurduğu gün, daha parlak yapraklar ağaçların dallarından düşmeden, sonbaharın güzelliklerinin yeni yeni yaşanmaya baş-

ladığı günlerde, Ogion Gont Dağı'ndaki gezilerinden, köye geri döndü; böylece Geçiş töreni yapıldı. Cadı oğlandan, annesinin ona bir bebekken vermiş olduğu Duny ismini geri aldı. Çocuk isimsiz ve çıplak olarak yüksek uçurumların dibinden fışkıran Ar'ın soğuk kaynaklarına girdi. O suya girerken, güneşin önünden su bulutları geçti ve gölcükte çocuğun etrafındaki suların üzerinde büyük gölgeler kayıp oynaştı. Çocuk bu canlı ve çivi gibi suda, soğuktan titrese de, davranması gerektiği gibi, yavaşça ve dimdik yürüyerek karşı kıyıya geçti. Kıyıya gelince, kendisini beklemekte olan Ogion elini uzattı ve oğlanı kolundan kavrayarak ona gerçek ismini fısıldadı: Ged.

Böylece adı, güçlerin kullanımı konusunda çok zeki olan birisi tarafından takılmış oldu.

Daha eğlentilerin bitmesine çok varken; daha bütün köylüler bol yiyecek ve içecek bira ile Vadi'den gelen bir okuyucunun söylediği *Ejderha Efendilerinin Kahramanlıkları* türkülerini dinleyerek eğlenirken, büyücü alçak sesle Ged'e "Haydi oğlum. Köy halkıyla vedalaş, bırak onlar eğlensinler," dedi.

Ged, babasının kendisi için yaptığı tunç bıçak, sepicinin karısının ona göre diktiği deri bir kaban ve teyzesinin onun için tılsımladığı akçaağaçtan bir bastondan ibaret olan eşyasını aldı. Pantolonu ve gömleğinden başka, bütün sahip olduğu şeyler bunlardı. Hepsiyle vedalaştı; dünyada tanımış olduğu tüm insanlarla. Nehrin kaynaklarının yukarısında, uçurumun altına dağılmış köye bir kez baktı. Sonra yeni ustasıyla, bu dağlık adanın dik ormanları, aydınlık sonbaharın yaprakları ve gölgeleri arasından yola koyuldu.

II

GÖLGE

Ged, büyük bir büyücünün çırağı olarak, hemen gücün sırrına erip, ona hâkim olacağını sanmıştı. Hayvanların dillerini, ormanın yapraklarının söylediklerini anlayacağını sanmıştı; sözüyle rüzgârı etkileyeceğini, istediği her kılığa gireceğini... Belki de ustasıyla beraber Re Albi'ye gitmek için geyik olup koşacak veya kartal olup dağların üstünden uçacaklardı.

Fakat hiç de öyle olmadı. Önce Vadi'den aşağı, sonra da yavaş yavaş dağı dolanarak, güneye ve batıya doğru, küçük köylerde kendilerine sunulan yerlerde ya da doğanın koynunda geceleyerek dolaştılar; yoksul gezgin sihirbazlar, tamirciler veya dilenciler gibi. Hiç de öyle gizemli yerlere gitmediler. Hiçbir şey olmadı. İlk başlarda Ged'in sabırsız bir korkuyla baktığı büyücünün meşe asası, anlaşılan yürürken kullanmak için yapılmış sağlam bir bastondan başka bir şey değildi. Aradan üç gün geçti, dört gün geçti, yine de Ogion, Ged'in gördüğü kadarıyla ne bir büyücülük yaptı, ne de ona bir tanecik isim, tek bir rün veya tılsım öğretti.

Ogion çok sessiz bir adam olduğu halde, son derece yumuşak ve sakindi; öyle ki sonunda Ged ona karşı duyduğu korkuyu yenerek, birkaç günde ustasına "Benim çıraklığım ne zaman başlayacak acaba?" diye sorabilecek kadar cesaretlendi.

"Başladı," dedi Ogion.

Sanki Ged'in söyleyecek bir şeyi varmış da söyleyemiyormuş gibi bir sessizlik oldu. Sonra söyledi: "Ama daha hiçbir şey öğrenmedim!"

"Çünkü benim ne öğrettiğimi henüz keşfedemedin," diye cevap verdi büyücü, Ovark ve Wiss arasındaki yüksek geçitte yoluna kararlı ve büyük adımlarla devam ederek. Çoğu Gontlu gibi esmer bir adamdı, koyu bakır renginde; gri saçlı, bir tazı kadar ince, dayanıklı ve yorulmak bilmez. Seyrek konuşur, az yer ve daha da az uyurdu. Gözleri ve kulakları çok keskindi; yüzünde her zaman, bir şeyleri dinliyormuş gibi bir ifade taşıyordu.

Ged ona cevap vermedi. Bir büyücüye cevap vermek her zaman o kadar kolay değildir.

"Tılsımlar yapmak istiyorsun," dedi Ogion, büyük adımlarla yürürken. "O kuyudan çok su çektin. Bekle. Erkeklik, sabretmek demektir. Ustalık ise dokuz kez sabretmek demektir. Yolun kenarındaki o ot nedir?"

"Samançiçeği."

"Ya bu?"

"Bilmiyorum."

"Ona dörtyaprak derler." Ogion asasının bakır ucunu cılız otun dibine batırarak durmuştu, böylece Ged bitkiye yakından baktı; bitkiden kuru bir tohum zarfı kopardı ve Ogion başka bir şey söylemediği için sonunda sordu: "Ne işe yarar Usta?"

"Bildiğim kadarıyla hiçbir işe."

Yola devam ederlerken Ged tohum zarfını elinde tutuyordu, sonra fırlattı attı.

"Dörtyaprağı her mevsimde, yaprağıyla, çiçeğiyle, köküyle, kokusundan, görünüşünden ve tohumundan tanıyacak hale gelince, o zaman gerçek ismini öğrenebilirsin; varlığının ne olduğunu kavradığın için. Bu da kullanımını bilmekten daha önemlidir. Sonuç olarak, sen ne işe yarıyorsun? Ya da ben? Gont Dağı bir işe yarar mı? Ya da Açık Deniz?" Ogion yarım mil daha gittikten sonra nihayet "Duyabilmek için susmak gerekir," dedi.

Oğlan kaşlarını çattı. Aptal yerine konmaktan hoşlanmıyordu. Sonunda Ogion ona bir şey öğretmeye razı olur umuduyla, içerlemesini ve sabırsızlığını bastırarak, itaatkâr olmaya çalıştı. Bir şeyler öğrenmek ve güç kazanmak için büyük bir açlık duyuyordu. Yine de ona, bir şifalı ot toplayıcısı veya köy sihirbazıyla yürüseydi daha çok şey öğrenirdi gibi gelmeye başladı. Ve dağı dolanıp batıya, Wiss'ten sonraki ıssız ormanların içlerine doğru gittikçe, bu büyük Büyücü Ogion'un büyüklüğünden ve sihrinden gitgide daha çok kuşkulanmaya başladı. Çünkü yağmur yağdığında Ogion, her basit iklimcinin bildiği, fırtınayı uzaklaştırmaya yarayan büyülerden birisini bile yapmadı. Enlades ve Gont gibi sihirbazı bol ülkelerde, yağmur bulutlarının bir tılsımdan bir tılsıma ilerleyerek, sonunda yükünü huzur içinde denize boşaltıncaya kadar, yavaş yavaş bir yandan bir yana, bir yerden bir yere hareket ettiğini görebilirsiniz. Oysa Ogion yağmurun yağacağı yere yağmasına izin veriyordu. Ogion büyük bir köknar ağacı bulup altına uzandı. Ged ise sular süzülen çalıların arasına ıslak ve mutsuz kıvrıldı; güce sahip olup da onu kullanmayacak kadar akıllı olmanın ne işe yaradığını merak etti ve Vadi'deki iklimcinin yanına, en azından kuru yerde uyuyabileceği bir yere çırak gitmiş olmayı diledi. Düşüncelerinin hiçbirini açıklamadı. Bir tek söz söylemedi. Ustası gülümsedi

ve yağmur altında uykuya daldı.

Gont tepelerine ilk karın düşmeye başladığı Gündönümü'ne doğru, Ogion'un köyü Re Albi'ye vardılar. Overfell'in yüksek kayalarının kıyısına kurulmuş olan kasabanın adı Şahin Yuvası anlamına geliyordu. Aşağıya bakınca insan, derin körfezi, Gont Limanı'nın kulelerini, körfezin ağzından Arıned Kayalıkları arasından gemilerin giriş çıkışlarını görebiliyordu. Deniz üzerinden iyice batıya bakınca, İç Adalar'ın en doğusundaki ada olan Oranea'nın mavi dağları da seçilebiliyordu.

Büyücünün evi, bir ateş çukuru yerine ocağı ile bacası olan ahşaptan sağlamca yapılmış büyük bir ev olduğu halde, Onakçaağaç köyünün kulübelerine benziyordu: Bir köşesine keçiler için de yer ayrılmış, bir tek odadan ibaretti. Odanın batı duvarında, Ged'in yattığı bir girinti vardı. Ot şiltesinin üzerinde, denize bakan bir pencere vardı; fakat kışları batıdan ve kuzeyden gelen kuvvetli rüzgârlara karşı kepenklerinin genellikle kapalı olması gerekiyordu. Ged kışı, evin karanlık sıcağında, dışardaki yağmurun ve rüzgârın sesini veya karın sessizliğini dinleyerek ve Hard dilinin Altı Yüz Rünü'nü yazmayı ve okumayı öğrenerek geçirdi. Ged bu bilgileri öğrenmekten çok mutluydu; çünkü bunları bilmeden tılsım ve büyülerin sadece ezberlenmesi, insana tam anlamıyla bir ustalık kazandırmıyordu. Adalar Diyarı'nın Hard dili, diğer dillerden farklı olarak büyülü bir güce sahip olmadığı halde, kökleri varlıkların gerçek adlarını aldıkları Kadim Lisan'a dayanıyordu. Bu lisanı anlamak için de, dünya adaları ilk olarak denizden çıktıkları zaman yazılmış olan Rünlerle işe başlamak gerekiyordu.

Hâlâ, hiçbir büyü, hiçbir olağandışı olay görmemişti. Bütün kış boyunca Rün kitabının ağır sayfalarının karıştırılmasından, yağmur ve karın yağmasından başka hareket olmamıştı. Bir de Ogion, buz gibi havalarda yaptığı orman gezilerinden veya keçilerinin bakımından döner, çizmelerindeki karı silkip sessizce ateşin karşısında otururdu. Büyücünün, uzun ve dinleyen sessizliği odayı ve Ged'in aklını doldururdu, öyle ki bazen kelimelerin nasıl söylendiklerini unuttuğunu zannederdi Ged; en sonunda Ogion konuşunca, ona, sözcükleri Ogion hemen o anda, ilk kez icat ediyormuş gibi gelirdi. Yine de söylediği sözler, öyle önemli konularda olmazdı da ekmek, su, hava ve uyku gibi basit şeyler olurdu.

Canlı ve parlak bahar ayları gelince, Ogion Ged'i, sık sık Re Albi'nin yukarlarındaki çayırlardan şifalı otlar toplamaya yolladı ve bütün gününü yağmur suyuyla dolmuş derelerin kenarlarında, ormanlarda ve güneş altındaki ıslak yeşil tarlalarda gezerek geçirmesi için serbest bırakarak, istediği kadar oyalanabileceğini söyledi. Ged her seferinde sevinçle gidip akşama kadar dışarda kaldı, fakat şifalı otları da tümüyle aklından çıkarmadı. Tırmanırken,

gezerken, sularda ve çamurlarda yürürken, keşfederken, bir yandan da otlara dikkat ediyor ve eve hep biraz ot götürüyordu. Bir gün 'kutsal beyaz' denen bir çiçeğin bol bulunduğu iki dere arasında kalan bir çayırlığa geldi; bu çiçekler nadir bulunduğundan ve şifacılar bunlara değer verdiğinden, ertesi gün de aynı yere gitti. Ondan önce bir başkası oraya gelmişti bu kez; daha önce görmüş olduğu bir kız; Re Albi Lordu'nun kızı. Ged onunla konuşmayacaktı ama kız Ged'e doğru gelip, onu tatlı tatlı selamladı: "Seni tanıyorum, sen Çevik Atmaca'sın, büyücümüzün evlatlığı. Bana büyücülük hakkında bir şeyler söyler misin?"

Ged kızın beyaz eteklerinin süpürdüğü beyaz çiçeklere baktı; ilk başlarda utandı, suratını astı ve zar zor cevap verdi. Fakat kız, yavaş yavaş onu da rahatlatan umursamaz, ısrarlı ve açık sözlü bir şekilde konuşmaya devam etti. Aşağı yukarı onun yaşlarında, uzun boylu, neredeyse beyaz tenli denecek kadar solgun bir kızdı. Köyde, annesinin Osskil veya öyle yabancı bir adadan gelmiş olduğu söyleniyordu. Saçı dümdüz, siyah bir şelale gibi omuzlarına dökülüyordu. Ged kızı çok çirkin buldu ama konuştukça, giderek artan bir arzuyla onu mutlu etmek, onun takdirini kazanmak istedi. Kız Ged'e, Karglı savaşçıları yenmelerine neden olan sis ile yaptığı numaraların tüm öyküsünü anlattırdı. Çok şaşırmış ve takdir etmiş gibi dinledi ama hiç onu öven sözler söylemedi. Bir süre sonra da başka bir dala atladı: "Hayvanları ve kuşları çağırabilir misin?" diye sordu.

"Çağırabilirim," dedi Ged.

Çayırın yukarısındaki uçurumda bir şahin yuvası olduğunu biliyordu; kuşu adıyla çağırdı. Kuş geldi ama koluna konmadı, belli ki kızın varlığından ürkmüştü. Bir çığlık attı, çizgili geniş kollarıyla havayı dövüp göklere yükseldi.

"Şahinin gelmesini sağlayan bu tür efsunlara ne diyorsunuz?"

"Çağrı büyüsü."

"Ölülerin ruhlarını da, sana gelmeleri için çağırabilir misin?"

Ged, kız bu soruyu sorunca, şahin tam anlamıyla onun çağrısına itaat etmediği için, kendisiyle eğlendiğini düşündü. Kızın kendisiyle eğlenmesine izin veremezdi. "Dilersem çağırabilirim," dedi sakin bir sesle.

"Ruhları çağırmak zor ve tehlikeli değil midir?"

"Zor olmasına zor. Tehlikeli mi, bilemem." Omuzlarını silkti.

Bu kez kızın gözlerinde bir takdir izi olduğuna, hemen hemen emindi. "Bir aşk efsunu yapabilir misin?"

"O ustalık isteyen bir şey değil ki."

"Doğru," dedi kız, "her köy cadısı bunu yapabilir. Dönüşüm büyüleri yapabilir misin peki? Büyücülerin görüntülerini değiştirdiklerini söylüyorlar, sen de yapabilir misin?"

Bir kez daha kızın, soruyu alay etmek için sorup sormadığına emin olamadı; bir kez daha, "dilersem yaparım," diye cevap verdi.

Kız, kendisini dilediği herhangi bir şeye çevirmesi için –ister bir şahine, ister bir boğaya, ister ateşe, isterse de bir ağaca– yalvarmaya başladı. Kızı ustasının kullandığı, kısa, gizemli sözlerle atlattı; fakat kız onu tatlı sözlerle kandırınca, açıkça reddetmeyi bilemedi. Ayrıca kendisi de atıp tuttuklarına inanıp inanmadığını pek bilemiyordu. Ustası büyücünün onu evde beklediğini söyleyerek kızdan ayrıldı ve ertesi gün çayıra gitmedi. Fakat bir gün sonra kendi kendine, açan çiçeklerden biraz daha toplaması gerektiğini söyleyerek, bir kez daha gitti. Kız oradaydı; birlikte kutsal beyaz tomurcukları toplayarak çamurlu çimlerin üzerinde yalınayak koştular. İlkbahar güneşi parlıyor, kız da onunla eski köyündeki bir keçi çobanı kadar neşe içinde konuşuyordu. Kız tekrar sihirbazlık hakkında sorular sordu ve Ged'in anlattığı her şeyi gözlerini faltaşı gibi açarak dinledi; böylece oğlan tekrar böbürlenmeye başladı. Derken kız ona bir Dönüşüm büyüsü yapıp yapamayacağını sordu. Ged kızı atlatınca da saçlarını yüzünden arkaya doğru atarak oğlana baktı ve "Korkuyor musun?" dedi.

"Hayır, korkmuyorum."

Kız ona tepeden bakarak güldü ve "Belki de çok küçüksündür," dedi.

İşte buna katlanamazdı. Pek bir şey söylemedi fakat kendisini kanıtlamaya kesin karar verdi. Kıza, eğer isterse ertesi gün tekrar çayıra gelmesini söyledi, ayrılmak için izin istedi ve ustası dönmeden eve vardı. Doğruca raflara gidip henüz Ogion'un onun yanında hiç açmadığı iki İrfan Kitabı'nı aldı.

Kendini dönüştürmek için bir büyü aradı fakat hâlâ rünleri çok yavaş okuduğundan ve okuduğunu da pek anlamadığından, aradığı şeyi bulamadı. Ogion'a ustası Kâhin Heleth'ten, Kâhin Heleth'e de kendi ustası Perregal Büyücüsü'nden kalan ve kökleri efsanevi zamanlara dayanan bu kitaplar çok eskiydi. Şimdiye kadar toprak olmuş birçok değişik el tarafından üzerinden geçildiğinden ve aralarına yeni bilgiler eklendiğinden, kitapların yazısı, küçük ve garipti. Ged yine de, orada burada okumaya çalıştığı şeylerin bazılarını anlıyordu. Aklının bir köşesinde kızın sorusu ve alayı, kitabı karıştırırken ölülerin ruhlarının çağırılmasıyla ilgili bir büyünün yazılı olduğu bir sayfada durdu.

Teker teker işaretleri ve rünleri çözerek büyüyü okudukça, içini bir korku kapladı. Gözleri kitaba takılıp kalmış, büyüyü okumayı bitirinceye kadar da gözlerini kitaptan ayıramamıştı.

Gözlerini kaldırdığında, evin zifiri karanlık olduğunu gördü. Karanlıkta, ışık olmadığı halde okumuştu. Kitaba bir kez daha baktığında, rünleri okuyamadı. Yine de içindeki korku gittikçe büyüyor, onu sandalyesine bağlıyordu. Üşümüştü. Omuzundan bakınca, kapalı kapının yanında, karanlıktan da ka-

ranlık şekilsiz, pıhtı bir şeyin süründüğünü gördü. Ona doğru ilerliyor, ona fısıldıyor; fısıldayarak onu çağırıyor gibiydi. Ama Ged sözcükleri anlayamıyordu.

Kapı sonuna kadar açıldı. İçeriye, çevresinde beyaz bir ışık kümesiyle bir adam girdi; yüksek sesle, hiddetli ve aniden konuşan büyük parlak bir şekil. Karanlık ve fısıltılar yok olarak dağıldı.

Ged içinde bulunduğu dehşetten kurtuldu ama hâlâ ödü kopuyordu; çünkü kapıda, elindeki meşe asası beyaz bir parlaklıkla alev alev yanan, etrafa ışık saçarak duran Büyücü Ogion'du.

Büyücü tek bir söz söylemeden Ged'in yanından geçip lambayı yaktı ve kitapları raflardaki yerlerine koydu. Sonra oğlana döndü ve "O büyüyü, hayatını ve gücünü tehlikeye atmadan kullanamazsın. Kitapları, bu büyüyü bulmak için mi açmıştın?" dedi.

"Hayır usta," diye mırıldandı oğlan; utanarak Ogion'a ne aradığını ve neden aradığını anlattı.

"Sana söylediğim şeyleri hatırlamıyorsun. Sana o kızın annesinin, yani Lord'un karısının, efsunlarla uğraşan bir kadın olduğunu söylememiş miydim?"

Gerçekten de Ogion, bir keresinde bunu söylemişti; Ogion'un bir nedeni olmadan, boşu boşuna konuşmayacağını şimdiye kadar öğrenmiş olmasına rağmen Ged, bu sözlere pek kulak asmamıştı.

"Kız şimdiden yarı cadı. Kızı seninle konuşması için annesi yollamış olabilir. Kitabın senin okuduğun sayfasını açan o olabilir. O kadının hizmet ettiği güçler benim hizmet ettiğim güçlerle aynı değil. Kadının amacının ne olduğunu bilmiyorum ama hakkımda hayırlı şeyler istemediğini biliyorum. Ged, şimdi beni iyi dinle. Tehlikenin gücü, gölgenin ışığı kuşattığı gibi kuşatacağını hiç düşünmedin mi? Sihir, zevk için veya övülmek için oynadığımız bir oyun değildir. Şunu düşün: Bizim Sanatımız'daki her söz, her hareket ya hayır için ya da şer için yapılır. Bir şey söylemeden veya bir şey yapmadan önce, ödemen gereken bedeli bilmen gerekir!"

Utancın etkisiyle Ged "siz bana hiçbir şey öğretmezken, bunları bilmemi nasıl beklersiniz? Sizinle yaşadığımdan beri, ne bir şey yaptım, ne de bir şey gördüm..." dedi.

"Şimdi bir şey gördün işte," dedi büyücü. "İçeri girdiğimde, kapının yanında, karanlıkta."

Ged sustu.

Ogion diz çöküp ocaktaki ateşi yaktı; ev soğumuştu. Sonra, hâlâ dizlerinin üzerindeyken sakin bir sesle, "Ged, benim genç şahinim, sen bana veya benim hizmetime bağımlı değilsin. Sen bana gelmedin, ben sana geldim. Sen

bu seçimi yapmak için çok gençsin ama yine de ben senin yerine karar veremem. Eğer istersen seni, bütün yüksek sanatların öğretildiği Roke Adası'na yollarım. İstediğin her şeyi öğrenebilirsin, senin çok büyük bir gücün var. Hatta gururundan da büyük; umarım. Seni burada tutmak isterim çünkü sende olmayan şey bende var; ama seni isteğinin dışında burada tutamam. Şimdi, Re Albi ile Roke arasında bir seçim yap," dedi.

Ged sesini çıkarmadan durdu, çok şaşırmıştı. Onu tek bir dokunuşuyla iyileştiren, içinde hiç kızgınlık olmayan bu adamı sevmeye başlamıştı. Onu sevdiğini bu âna kadar fark etmemişti. İçindeki parlaklıkla, karanlıktaki kötülüğü nasıl yaktığını hatırlayarak bacanın kenarına dayanmış olan meşe asaya bakınca, içinde Ogion'la kalıp, onunla ormanda uzun ve uzak yollara gitmek ve sessiz olmayı öğrenmek için bir istek duydu. Ama yine de, içinde, bastıramadığı başka arzular da vardı; zafere duyulan istek, bir şeyler başarma niyeti gibi. Deniz rüzgârlarının sayesinde, dosdoğru İç Deniz'e, havanın büyüyle pırıl pırıl parladığı ve Başbüyücü'nün akıl almaz mucizelerin arasında gezindiği Bilgeler Adası'na gitmek varken, Ogion'un yolu, ustalığa giden uzun bir yol gibi görünüyordu; yavaş ilerlenen, dolaylı bir yol.

"Usta," dedi, "ben Roke'a gideceğim."

Böylece birkaç gün sonra, güneşli bir bahar sabahında Ogion, Gont'un Büyük Limanı'ndan on beş mil uzakta olan Overfell'den aşağıya giden dik yolda, Ged'in yanında uzun adımlarıyla yürüdü. Büyük Liman'ın kapısında ejderha heykellerinin arasında duran Gont Şehri'nin nöbetçileri büyücüyü görünce, onu çıplak kılıçları ile diz çöküp karşıladılar. Büyücüyü tanıyorlardı; Prens'in emri ve kendi istekleri doğrultusunda ona saygı gösteriyorlardı; çünkü on yıl önce Ogion, şehri zenginlerin kulelerini yerle bir edecek ve Armed Kayalıkları geçidini çığla kapayacak olan bir zelzeleden kurtarmıştı. Gont Dağı ile konuşup onu sakinleştirmiş, Overfell'in titreyen sarp kayalıklarını ürkmüş bir yabani hayvanı yatıştırır gibi yatıştırmıştı. Ged bu konuda söylenenlerden bazılarını duymuştu, şimdi ise silahlı nöbetçilerin sessiz ustasının önünde diz çöktüklerini görünce, her şeyi hatırladı. Bir zelzeleyi durduran bu adama korkuyla baktı fakat Ogion'un yüzü her zamanki gibi sakindi.

Rıhtıma gittiler. Liman şefi, Ogion'u karşılamak ve ona ne gibi bir yardımı dokunabileceğini sormak için onlara yaklaştı. Büyücü ne istediğini söyler söylemez, o da Ged'in yolculuk yapabileceği, İç Deniz'e doğru yola çıkacak olan bir gemi olduğunu söyledi. "Ya da onu rüzgârçağırıcı olarak alırlar," dedi adam, "eğer öyle bir hüneri varsa. Gemide iklimci yok."

"Sis konusunda biraz bilgisi var; deniz rüzgârları hakkında bir şey bilmiyor," dedi büyücü, elini yavaşça Ged'in omuzuna koyarak. "Sakın deniz ve deniz rüzgârları üzerine bir numara yapmaya kalkma Çevik Atmaca; sen hâlâ

kara adamısın. Şef, geminin ismi ne?"

"*Gölge*, Andradeler'den, kürk ve fildişi ile Hort Şehri'ne gidiyor. İyi bir gemidir, Ogion Usta."

Geminin ismini duyunca büyücünün yüzü karardı ama "Öyle olsun," dedi. "Bu yazıyı Roke Okulu'nun müdürüne ver Çevik Atmaca. Rüzgârın açık olsun. Güle güle git."

Ogion'un vedası bu kadardı. Arkasını dönüp büyük adımlarla rıhtımdan uzaklaştı. Ged mahzun, ustasının uzaklaşmasını seyretti.

"Gel bakalım delikanlı," dedi Liman Şefi oğlanı deniz kenarına, *Gölge*'nin yelken açmaya hazırlandığı iskeleye götürürken.

Elli mil enindeki bir adada, denize bakan kayaların üzerine kurulmuş, ebediyen denizi seyreden bir köyde, bir çocuğun hiç gemiye adım atmadan veya parmağını denize hiç sokmadan büyüyüp adam olması garip gelebilir ama Ged'in durumu böyleydi. Kara adamları, çiftçiler, keçi çobanları, inek çobanları, avcılar ve zanaatkârlar, denize kendileri ile hiçbir ilgisi olmayan, güvenilmez tuzlu bir âlem olarak bakarlardı. Köyünden iki günlük uzaklıkta olan köyler, onlar için yabancı yerler sayılırdı; adalarından bir günlük uzaklıkta bulunan adalar ise, suyun ötesinden görünen, kendi adaları gibi üzerinde yürünebilecek sağlam topraklar değil de var olduğu rivayet edilen sisli tepelerdi onlar için.

Böylece, dağların doruklarından aşağıya hiç inmemiş olan Ged için Gont Limanı; büyük evleri, kuleleri, rıhtımı, dokları, havuzları, gemi babaları, sallana sallana bekleyen yüzlerce kayığı ve gemileriyle veya tamir için kenara çekilmiş, ters çevrilmiş tekneleriyle limanı, sarılmış yelkenleriyle ve kapalı lombarlarıyla dış limanda demir atmış bekleyen gemileri, garip şivelerle bağrışan, ağır yükleriyle variller, sandıklar, kıvrılmış halatlar, kürek yığınları arasında koşuşturan gemicileri ve liman işçileri, sahildeki ince taşların üzerinde sessizce sohbet ederek yol alan kürk kaftanları içindeki tüccarları, yakaladıkları balıkları boşaltan balıkçıları, ağır adımlarla yürüyen fıçıcıları, çekiç sallayan gemi ustaları, şarkı söyleyen midye satıcıları, bağırıp çağıran gemi kaptanları ve tüm bunların gerisinde sessizce parlayan körfeziyle korkutucu, olağanüstü bir yerdi. Kelimenin tam anlamıyla sersemlemiş olarak Liman Şefi'ni, *Gölge*'nin bağlı bulunduğu doka kadar takip etti. Liman Şefi onu geminin kaptanına götürdü.

Biraz konuştuktan sonra, gemi kaptanı, büyücü rica etmiş olduğu için Ged'i, yolcu olarak Roke Adası'na götürmeye razı oldu. Liman Şefi de çocuğu kaptana bırakıp gitti. *Gölge*'nin kaptanı, Andradeli tüccarların giydiği kenarı pellawi kürküyle süslü bir kaftan giymiş, iri, şişman bir adamdı. Ged'e hiç bakmadan gür bir sesle "Havayla oynayabilir misin çocuk?" diye sordu.

"Oynayabilirim."

"Rüzgâr çıkartabilir misin?"

Ged çıkartamayacağını söylemek zorunda kalınca, kaptan ona ayakaltında olmayan bir yer bulmasını ve orada kalmasını söyledi.

Gemi, gece bastırmadan dış limana çıkacağından ve sabaha karşı gelgitin yardımıyla yelken açacağından, kürekçiler gemiye gelmeye başlamışlardı. Ayakaltı olmayan hiçbir yer olmadığından Ged, geminin kıçında, güzelce bağlanmış ve hayvan postuna sarılmış yükün üstüne tırmanıp, burada iyice tutunarak olup biteni seyretmeye başladı. Liman işçileri, su varillerini rıhtımdan, kürekçilerin oturdukları yerlerin altına doğru gümbür gümbür yuvarlarken, pazulu kollarıyla sağlam bünyeli kürekçiler sıçrayarak gemiye çıktılar. Yola çıkmaya hazır olan sağlam yapılı gemi, yükünün altında ezildiği halde gemiyi yalayan kıyı dalgalarında biraz biraz dans ediyordu. Dümenci, geminin Andrad'ın Yaşlı Yılanı şeklinde yontulmuş baş bodoslamasında, omurganın birleştiği yerdeki kalasların üzerinde duran kaptana doğru dönerek, kıç bodoslamasındaki yerini aldı. Kaptan tüm haşmetiyle emirler verdi; *Gölge* çözülmüş, iki kayığın yardımıyla doklardan çıkıyordu. Sonra kaptanın "Lombar kapaklarını açın," diye kükremesiyle iki yandaki on beşer kürek yerlerinden çıkarıldı. Kaptanın yanındaki bir çocuk davulu çaldıkça kürekçiler kürekleri çekiyorlardı. Bir martının kanatlarında gidiyormuşçasına hareket etti gemi ve birden şehrin gürültüsü ve kargaşası geride kalakaldı. Körfezin sessiz sularına açıldılar, başlarında, sanki denizin üzerine asılmış gibi duran Dağ'ın karlı zirveleri yükseliyordu. Güneydeki Armed Kayalıkları'nın, rüzgâr altındaki sığ koyunda demir atıp geceyi geçirdiler.

Geminin yetmiş kişilik mürettebatından bazıları, erkekliğe adım atmış olsalar da Ged gibi küçüktüler. Bu oğlanlar onu, birlikte yemeye ve içmeye çağırdılar; oldukça kaba ve şakacı olmalarına rağmen, Ged'e dostça davrandılar. Gontlu olduğu için ona Keçi Çobanı diyorlardı ama şakayı daha fazla uzatıp tadını kaçırmıyorlardı. Ged on beş yaşındakiler kadar uzun boylu ve kuvvetliydi, üstelik çok da hazırcevaptı. Böylece denizci çocuklarla kaynaştı, öyle ki daha ilk geceden yaptıkları işleri öğrenip onlardan biri gibi davranmaya başladı. Bu, etrafta aylak aylak dolaşan birine yer olmadığını düşünen gemi subaylarının da işine geldi.

Mürettebat için bile zar zor yer bulunan; yükle, adamla ve erzakla dolu güvertesiz kadırgada, konfordan eser yoktu. Fakat konfor Ged'i hiç ilgilendirmiyordu. O gece, kuzey adalarından getirilmiş olan rulo rulo postların arasında yattı ve Körfez'in üzerindeki bahar aylarının yıldızları ile geminin kıç tarafında kalan şehrin ışıklarını seyrederek uyudu; sabah büyük bir neşeyle kalktı. Deniz, şafaktan önce yükseldi. Demir aldılar; Armed Kayaları'nın arasın-

dan yavaşça kürek çekerek geçtiler. Güneş, Gont Dağı'nı kızıllaştırmaya başlayınca, Gont Denizi'nden güneybatıya doğru büyük yelkeni açtılar.

Barnisk ve Torheven arasında, yumuşak bir rüzgârla yol aldılar ve ikinci gün, Adalar Diyarı'nın yüreği ve gözbebeği olan Büyük Ada Havnor'u gördüler. Üç gün süreyle, doğu sahilleri boyunca ilerledikleri Havnor Adası'nın yeşil tepelerini seyrettiler ama karaya çıkmadılar. Daha uzun yıllar Ged, dünyanın merkezinde bulunan Havnor'un Büyük Limanı'nın beyaz kulelerini göremeyecek, adaya adımını atamayacaktı.

Bir gece Way Adası'nın kuzey limanı olan Kembermouth'da konakladılar. Başka bir gece Felkway Körfezi'nin girişindeki küçük bir kasabada. Daha sonraki gece de kuzeydeki O burnundan geçip Ebavnor Boğazı'na girdiler. Her iki yanında da kara bulunan ve kimi, Dış Bölgeler'den yıllar süren yolculuklardan sonra getirdikleri garip yüklerle dolu, kimisi ise İç Deniz'de bir adadan bir adaya sıçraya sıçraya giden irili ufaklı ticaret gemilerinin çok yakınından geçilen bu yerde, yelkenleri indirip kürek çektiler. Bu kalabalık Boğazlar'dan sonra güneye doğru dönerek Havnor'u arkalarında bırakıp, önce kuleler ve kentlerle süslenmiş son derece zarif iki ada olan Ark ve İlien'in arasından, daha sonra da İç Deniz'deki Roke Adası'na doğru uzanan yollarında, yağmur ve artan rüzgârın içinde ilerlediler.

Gece rüzgâr fırtınaya dönünce geminin yelkenlerini indirdiler ve ertesi gün de, gün boyunca kürek çektiler. Büyük gemi tüm heybetiyle dalgaların üzerinde dimdik duruyordu fakat geminin kıçında dümenin başında duran dümenci, denizi döven yağmura bakıyor, yağmurdan başka bir şey göremiyordu. Pusulaya göre güneybatıya gidiyorlardı; gittiklerinin de farkındaydılar ama hangi sularda olduklarını bilemiyorlardı. Ged adamların, Roke Adası'nın kuzeyindeki sığ kumsal ve doğudaki Borilous Kayaları hakkında konuştuklarını duydu. Bazıları da, şimdiye kadar rotadan çıkıp, Kamery'nin boş sularına varmış olabileceklerini savunuyorlardı. Rüzgâr, gittikçe büyüyen dalgaların uçlarını kopartıp köpükler halinde havaya savurarak kuvvetlenirken, onlar hâlâ rüzgârı arkalarına alıp güneybatıya doğru kürek çekiyorlardı. Kürek çekmek güçleştiğinden küreklerin bağları kısaltıldı; artık bir küreğe iki çocuk oturtuluyordu, Ged de Gont'tan ayrıldıklarından beri yaptığı gibi, sırası gelince küreklere oturuyordu. Kürek çekmedikleri zaman da geminin içindeki suyu boşaltıyorlardı, çünkü deniz artık geniyi zorlamaya başlamıştı. Böylece, bir yandan yağmur hızlı hızlı yağıp soğuk da ısırırken, davulcunun davulu da fırtınanın gürültüsü içinde çarpan bir kalp gibi gümbürderken, rüzgârın altında, dumanlı dağlar gibi art arda gelen dalgalarla boğuştular.

Adamlardan biri, Ged'in küreklerdeki yerini alarak onu pruvadaki kaptanın yanına yolladı. Kaptanın cüppesinin kenarından sular damlıyordu ama

güvertedeki yerinde, bir şarap fıçısı gibi sapasağlam durarak Ged'e baktı ve "Bu rüzgârı dindirebilir misin çocuk?" diye sordu.

"Hayır efendim."

"Demirle ilgili bir hünerin var mı?"

Demek istediği, Ged pusulayı Roke Adası'na doğru çevirebilir miydi? Yani pusula kuzeyi değil, Roke Adası'nı gösterecekti. Bu Denizustalarının gizli tuttukları hünerlerindendi. Ged yine hayır demek zorunda kaldı.

"O halde," diye kükredi kaptan, rüzgâr ve yağmurun arasından, "seni Hort Kasabası'ndan Roke Adası'na geri götürecek bir gemi bulman gerekecek. Roke Adası şu anda batıda bir yerlerde olmalı ve bizi, bu havada oraya ancak büyügücü ulaştırabilir. Şu anda güneye gitmemiz gerek."

Ged bu haberi beğenmedi çünkü gemicilerin Hort Kasabası hakkında konuştuklarını; burasının, insanların Güney Bölgeleri'ne alınıp satıldığı, kötülüklerle dolu kanunsuz bir yer olduğunu duymuştu. Küreklere geri dönerek, güçlü kuvvetli bir oğlan olan Andradeli arkadaşıyla beraber işine devam etti. Davulun sesini duyuyor; geminin kıçında asılı duran gemici lambasının, rüzgâr savurdukça, yağmurun dövdüğü karanlıkta can çekişen bir leke gibi ışık saçarak salınışını ve çırpınışını görüyordu. O hengâmede mümkün olduğu kadar çok batıya bakıyordu. Derken, gemi tam kabaran bir dalganın üzerindeyken, bir an için, uçuşan karanlık suların üzerinden, bulutlar arasında batmakta olan güneşi andıran bir ışık gördü. Ama gördüğü, güneşin kızıllığı değil, net bir ışıktı. Kürek arkadaşı ışığı görmemişti ama Ged yine de ışığı gördüğünü diğerlerine söyledi. Dümenci, dalgaların tepesine çıktıklarında, Ged' le beraber ışığı gördü ama bunun sadece kavuşmakta olan güneşin ışığı olduğunu söyledi. Bunun üzerine Ged, su boşaltan çocuklardan birine seslenerek, bir dakika için yerini almasını rica etti ve bir kez daha zorlukla ilerlenen sıraların arasından, denize uçmamak için tahtadan yontulmuş pruvaya tutunarak, kaptana seslendi: "Kaptan! Batıda görünen şu ışık Roke Adası!"

"Ben ışık falan görmüyorum," diye kükredi kaptan ama daha sözünü bitirmemişti ki Ged eliyle bir yeri işaret etti. Hepsi, batıda, gürültülü denizin kabarmış köpüğü üzerinde parlayan ışığı gördü.

Yolcusunun hatırı için değil ama gemisini fırtınanın tehlikesinden kurtarmak için kaptan, hemen dümenciye batıdaki ışığa doğru gitmesi için seslendi. Yine de Ged'e "Oğul, aynı bir Denizustası gibi konuşuyorsun ama söylemedi deme, eğer bizi bu havada yanlış yöne doğru yönlendiriyorsan, Roke Adası'na yüzerek gitmek zorunda kalırsın," dedi.

Artık fırtınayı arkalarına alıp gideceklerine, fırtınayı yandan alarak kürek çekmeye başladılar ki bu çok zor bir işti. Bordanın tam ortasından vuran dalgalar, onları yeni rotalarının güneyine doğru sürüklüyor, geminin içini de suy-

la dolduruyordu; o yüzden su boşaltma işine aralıksız devam etmeleri şarttı. Ayrıca gemi sürüklenirken, küreklerin suyun üzerinde kalıp kürekçileri oturdukları sıraların üstüne devirme tehlikesi olduğundan, kürekçilerin de küreklerine dikkat etmesi gerekiyordu. Fırtına bulutlarının da etkisiyle hava hemen hemen kararmıştı, batılarında kalan, yollarına devam etmelerine yardımcı olan ışığı arada bir görebiliyorlardı. Böylece çabalamaya devam ettiler. En sonunda rüzgâr biraz yavaşladı ve önlerindeki ışık kümesi büyüdü. Kürek çekmeye devam ettiler ve yalnızca iki kürek darbesi arasında, sanki bir perdeden geçmişçesine fırtınadan çıkarak, batmakta olan güneşin gökyüzünde ve denizde parladığı sakin bir havaya girdiler. Köpüklü dalgaların üzerinden, çok uzakta olmayan yüksek, yuvarlak, yeşil bir dağ ile dağın altına kurulmuş, küçük sakin körfezinde gemilerin demirlemiş olduğu bir kasaba gördüler.

Elinin altındaki uzun dümene yaslanan dümenci, başını çevirip, "Kaptan, bu hakiki bir ada mı yoksa bir büyü mü?" diye sordu. "Sen dümeni düz tut, tahta kafa! Asılın küreklere, yüreksiz köleçocukları! O gördüğünüz, her salağın anlayabileceği gibi, Thwill Körfezi'yle Roke Tepesi! Asılın küreklere!"

Böylece, davulun vuruşları eşliğinde, yorgun argın körfeze doğru kürek çektiler. Körfezde her şey sakindi, kasabadaki insanların ve çalan bir çanın sesini bile işitebiliyorlardı. Fırtınanın hışırtısı ve gümbürtüsü ise uzaklarda kalmıştı. Bulutlar, adanın kuzeyinde, doğusunda ve güneyinde, adadan birer mil uzaklıkta, karanlıkta asılı duruyorlardı. Fakat Roke Adası'nın üzerinde, berrak gökyüzünde, yıldızlar birer birer parlamaya başlıyordu.

III

BÜYÜCÜLER OKULU

Ged o geceyi *Gölge*'de geçirdi; sabah olunca da erkenden arkasından neşe içinde, iyi dileklerini bağıran ilk deniz-yoldaşlarından ayrılarak doklara doğru yürüdü. Birkaç dar ve dik caddenin etrafına toplanmış yüksek evleriyle Thwil kasabası, pek büyük sayılmazdı. Yine de Ged'e burası, bir şehir kadar büyük geldi. Nereye gideceğini bilmediğinden, önüne çıkan ilk kasabalıya Roke Okulu'nun müdürünü nerede bulabileceğini sordu. Adam onu şöyle yan gözle uzun uzun süzdükten sonra, "Akıllıya soru gerekmez; aptal ise boşuna sorar," deyip yoluna devam etti. Ged, üç yanı dik arduvaz damlı evlerle, bir yanı da büyük bir binanın duvarıyla çevrili bir meydana varana kadar yokuş yukarı yürüdü. Binanın duvarındaki küçük pencereler, evlerin bacalarından daha yüksekteydi. Büyük gri taş bloklardan yapılmış olan bina bir kaleye veya şatoya benziyordu. Binanın dibindeki meydanda pazar sergileri kurulmuştu. Etrafta oraya buraya gidip gelen insanlar vardı. Ged aynı soruyu, bu kez elinde bir sepet midye olan yaşlı bir kadına sorunca kadın, "Müdürü her zaman bulunduğu yerde bulamazsın; bazen de olmadığı yerde bulursun," diye cevap verip, midyelerini bağıra bağıra satarak yoluna devam etti.

Büyük binanın bir köşesinde, küçük, özelliği olmayan ahşap bir kapı vardı. Ged kapıya gidip hızlı hızlı çaldı. Kapıyı açan yaşlı adama, "Gont Adası'ndaki Büyücü Ogion'dan, bu adadaki okulun müdürüne bir mektup getirdim. Müdürü arıyorum ama artık daha fazla bilmece duymak ve alaya alınmak istemiyorum," dedi.

"Aradığın okul burası," dedi yaşlı adam kibarca. "Ben kapıcıyım. Eğer girebilirsen buyur gir."

Ged ileriye doğru bir adım attı. Kapıdan içeri geçtiğini zannetti fakat hâlâ dışarda, kaldırımın üzerinde, biraz önce durduğu yerde duruyordu.

Bir kez daha ileriye doğru bir adım attı. Bir kez daha kapının dışında kaldı. Kapıcı, içerden, tatlı tatlı onu seyrediyordu.

Ged, şaşırmaktan çok kızmıştı; çünkü yine kendisiyle alay ediliyor gibi

gelmişti ona. Yüksek sesle, elleriyle, uzun süre önce teyzesinin öğretmiş olduğu Açma büyüsünü yaptı. Teyzesinin öğrettiği büyüler içinde en önemlisi buydu; o da artık bu büyüyü büyük bir ustalıkla yapıyordu. Fakat yaptığı sadece bir cadı efsunuydu; bu kapıyı kapalı tutan güce hiçbir faydası olmamıştı.

Bu da işe yaramayınca, Ged uzun süre, orada, kaldırımın üzerinde kala-kaldı. En sonunda, içeride beklemekte olan yaşlı adama baktı. "Bana yardım etmezseniz," dedi isteksizce, "giremeyeceğim."

Kapıcı cevap verdi: "Adını söyle."

Ged yine bir süre durdu; çünkü canı pahasına da olsa, insan gerçek ismini yüksek sesle söylemezdi.

"Ben Ged," dedi yüksek sesle. O zaman, adımını attı ve açık kapıdan girdi. Güneş arkadan geldiği halde, yine de ona, arkasında bir gölge varmış gibi geldi.

Arkasına dönerken, aynı zamanda, eşiğin, az önce zannettiği gibi ahşap değil de fildişi olduğunu gördü. Fakat hiçbir ek veya bağlantı yeri yoktu. Daha sonra bu kapının Büyük Ejderha'nın dişinden kesilmiş olduğunu öğrenecekti. Yaşlı adamın arkasından kapattığı, içinden biraz güneş ışığı geçen kapı ise, cilalanmış boynuzdan yapılmış, iç yüzüne de Bin Yapraklı Ağaç'ın resmi oyulmuştu.

"Bu eve hoşgeldin delikanlı," dedi kapıcı ve daha fazla konuşmadan Ged'i hollerden ve koridorlardan geçirerek, binanın içlerinde bir yerde, açık bir avluya getirdi. Avlunun bir kısmı taşlarla kaplıydı fakat üstü açıktı; çim olan bölümünde, güneşin altında, genç ağaçlar arasında bir çeşme akıyordu. Ged burada, bir süre tek başına bekledi. Hiç hareket etmedi, kalbi hızlı hızlı çarpıyordu; çünkü etrafında görünmeyen varlıklar ve güçler hissettiğini seziyordu. Burasının sadece taştan değil, taştan da güçlü bir büyüyle yapılmış olduğunu da anlamıştı. Bilgeler Evi'nin en iç odasında bulunuyordu, bu oda gökyüzüne açılıyordu. Sonra birdenbire beyazlar giymiş bir adamın, çeşmenin akan sularının arkasından kendisine bakmakta olduğunu fark etti.

Göz göze geldiklerinde, ağacın dallarında bir kuş ötmeye başladı. O anda Ged, kuşun şarkısını, çeşmeden havuza dökülen suyun dilini, bulutların biçimlerini, yapraklar arasında dolanan rüzgârın başını ve sonunu anladı: Kendisinin de, güneş tarafından söylenmiş bir söz olduğunu hissetti.

Derken o an geçti, kendisi de, dünya da, eski haline döndü, ya da neredeyse eski haline. Ogion'un yazmış olduğu mektubu uzatarak Başbüyücü'nün önünde diz çökmek için ilerledi.

Roke Müdürü olan Başbüyücü Nemmerle, yaşlı bir adamdı; dendiğine göre, o sıralar hayatta olan en yaşlı insandı. Ged'e memnuniyetle hoşgeldin diyen sesi, bir kuş gibi titriyordu. Saçı, sakalı ve cüppesi beyazdı; yıllarını ya-

vaşça kullandığı için, tüm karanlıklar ve ağırlıklar üzerinden süzülmüş gitmiş gibi görünüyordu; yüz yıl boyunca oradan oraya sürüklenmiş bir tahta parçası gibi aklaşmış ve yıpranmıştı. "Gözlerim çok zayıfladı, ustanın bana yazmış olduklarını okuyamıyorum," dedi titreyen bir sesle, "bana okuyuver delikanlı."

Böylece Ged Hardca harflerle yazılmış mektubu çözerek okudu. Mektupta sadece, *LordNemmerle: Sana, eğer rüzgârlar doğru eserse, Gontlu büyücülerin en büyüğü olabilecek birini yolluyorum*, diye yazıyordu. Mektup, Ogion'un Ged'in henüz bilmediği gerçek ismiyle değil, Rünlerle yazılı ismi olan Kapalı Ağız diye imzalanmıştı.

"Zelzeleleri bağlayan biri tarafından gönderildiğin için iki misli kucaklıyorum seni. Gont'tan buraya geldiğinde, genç Ogion'u çok sevmiştim. Şimdi bana yolculuğunda geçtiğin denizleri ve olan olayları anlat bakalım delikanlı."

"Dünkü fırtınayı saymazsak iyi bir yolculuk geçirdim efendim."

"Seni buraya hangi gemi getirdi?"

"Andradeler'de ticaret yapan *Gölge*."

"Kimin isteğiyle geldin buraya?"

"Kendi isteğimle."

Başbüyücü önce Ged'e baktı, sonra başını çevirdi ve aklı adalar ve yıllar içinde gezinen yaşlı bir adam gibi mırıldanarak, Ged'in anlamadığı bir dilde konuşmaya başladı. Yine de mırıldanmasının arasında, kuşun şakırken, suyun da dökülürken söylemiş olduğu kelimeler vardı. Büyü yapmıyordu ama yine de sesinde Ged'in aklını karıştıran bir güç vardı, öyle ki onu ürküttü. Bir an için kendini gölgeler arasında garip ve engin bir çölde tek başına hissetti. Oysa, hâlâ gün ışığındaki avluda duruyor, çeşmenin şıkırtısını işitiyordu.

Taş terastan, çimlerin üzerinden, büyük siyah bir kuş, bir Osskil kuzgunu yürüyerek geldi. Başbüyücünün cüppesinin eteğine kadar ilerledi; karga burnu, çakıltaşı gibi gözleri ve tüm siyahlığıyla orada durup, Ged'e yan yan baktı. Nemmerle'nin dayanmakta olduğu beyaz asayı üç kere gagalayınca, yaşlı büyücü mırıldanmayı bıraktı ve gülümsedi. "Koş oyna delikanlı," dedi en sonunda, bir çocukla konuşur gibi. Ged bir kez daha tek dizinin üstüne çöküp onu selamladı. Ayağa kalktığında Başbüyücü gitmişti. Sadece onu süzmeye devam eden, gagasını yok olmuş asayı gagalayacakmış gibi uzatan kuzgun kalmıştı.

Kuş, Ged'in Osskilce olduğunu tahmin ettiği bir dilde konuştu. "Terrenon ussbuk!" dedi gaklayarak. "Terrenon ussbuk orrek!" Ve geldiği gibi caka satarak yürüdü gitti.

Ged, nereye gideceğini bilemeyerek, avludan ayrılmak için döndü. Kemerli yolun altında, kendisini başıyla kibarca selamlayan, uzun boylu bir

gençle karşılaştı. "Adım Jasper, Havnor Adası'ndaki Eolg Hükümdarı Enwit' in oğluyum. Bugün, Büyük Ev'i gezdirmek ve elimden geldiğince sorularınızı cevaplamak üzere hizmetinizdeyim. Size nasıl hitap edebilirim efendim?"

Hayatı boyunca zengin tüccarlar ve soylular arasında hiç bulunmamış bir dağ köylüsü olan Ged'e, bu oğlanın "efendim" ve "hizmetinizdeyim" sözleri, eğilerek selam vermeleri, selam verirken ayağını sürüyerek geri çekmesi, hep alay gibi geliyordu. Kısaca "Bana Çevik Atmaca derler," dedi.

Diğeri, sanki daha kibar bir cevap bekliyormuş gibi duraksadı; başka bir cevap alamayınca doğruldu ve biraz yana döndü. Ged'den bir-iki yaş daha büyüktü. Çok uzun boyluydu, gergin bir zarafetle yürüyor ve bir dansçı gibi pozlar veriyordu (diye düşündü Ged). Gri cüppesinin kapüşonunu arkaya atmıştı. Ged'i ilk önce okulun bir öğrencisi olarak, üstüne uyan, aynı tür bir cüppe ve ihtiyacı olan diğer giysileri bulabileceği giysi odasına götürdü. Ged seçtiği koyu gri renkli cüppeyi üzerine giyince Jasper, "Artık bizden biri oldunuz," dedi.

Jasper konuşurken yüzünde belli belirsiz bir gülümseme oluyordu, öyle ki Ged kelimelerinin altında bir alay arıyordu. "İnsanı büyücü yapan kılığı mıdır?" diye cevap verdi asık bir yüzle.

"Hayır," dedi büyük oğlan. "Ama duyduğuma göre, insanı insan yapan davranışlarıymış. Şimdi nereye?"

"Nereye istersen. Ben Ev'i tanımıyorum."

Jasper onu Büyük Ev'in koridorlarından geçirerek, açık avluları, üstü örtülü salonları, bilgelik kitapları ve Rün ciltlerinin saklandığı Raflar Odası'nı, tüm okulun bayram günleri toplandığı büyük Ocakbaşı Salonu'nu, yukarı katı, kule ve tavanarasındaki, öğrencilerin ve hocaların uyudukları küçük hücreleri gösterdi. Thwil kasabasının dik çatılarına ve denize bakan ufak bir penceresi olan Ged'in hücresi, Güney Kulesi'ndeydi. Diğer hücreler gibi, bir köşede duran ot yataktan başka eşyası yoktu. "Burada çok sade bir hayat sürüyoruz," dedi Jasper, "ama sanırım bu sizi pek rahatsız etmez."

"Ben alışkınım." Kendisinin, bu mağrur ve kibar gençle eşit olduğunu göstermeye çalışarak hemen ekledi: "Herhalde sen ilk geldiğinde buna alışık değildin."

Jasper ona baktı, bakışları "Sen, Havnor Adası'ndaki Eolg Ülkesi'nin Hükümdarı'nın oğlu olan benim, kim olduğumu, nelere alışık olduğumu, ne bilirsin ki?" diyordu. Yüksek sesle ise sadece, "Şöyle buyurun," dedi. Onlar yukarıdayken bir gong çalmıştı. Aşağıya, yemekhanenin Uzun Masa'sında, yüzden fazla oğlan ve delikanlıyla birlikte öğlen yemeğini yemeye indiler. Herkes, yemekhaneye açılan ufak pencerelerden aşçılarla şakalaşarak, pencere pervazlarındaki dumanı tüten büyük kâselerdeki yemeklerden tabaklarına

alıyor, Uzun Masa'da istediği yere oturuyordu. "Diyorlar ki," dedi Jasper Ged'e, "bu masaya kaç kişi otururşa otursun, hep boş bir yer vardır." Gerçekten de, hem tantanayla yemek yiyen ve konuşan gürültücü oğlanlara, hem de cüppelerinin yakaları gümüşle tutturulmuş, ya çift çift ya da tek başlarına, sanki düşünecek çok şeyleri varmış gibi asık ve düşünceli bir suratla oturan, yaşça daha büyük delikanlılara yer vardı. Jasper Ged'i, Vetch adında, pek konuşkan olmayan fakat büyük bir iştahla yemeğini yiyen yapılı bir çocuğun yanına oturttu. Vetch Doğu Uçyöreleri aksanıyla konuşuyordu; teni çok koyuydu; Adalar Diyarı'ndaki birçok insan ve Ged ile Jasper gibi kızıl-kahve değil de, siyahi bir teni vardı. Basit bir insandı, davranışları da fazla ince değildi. Yemeyi bitirince, yemekten şikâyet etti, fakat sonra Ged'e dönerek, "En azından buradaki birçok şey gibi gözbağı değil, insanın içini ısıtıyor," dedi. Ged Vetch'in ne demek istediğini anlayamadı, fakat ona kanı kaynadı ve yemekten sonra da yanlarında kaldığı için çok memnun oldu.

Ged etrafı öğrensin diye, beraberce kasabaya gittiler. Thwil'in caddeleri, hem az, hem de kısaydı; yüksek çatılı evlerin arasında dolandılar, burada insan rahatlıkla yolunu kaybedebilirdi. Garip bir kasabaydı; tüm diğer kasabalardaki insanlar gibi balıkçı, işçi ve zanaatkâr olan insanları da garipti; Bilgeler Adası'nda sürekli kullanılan büyülere o kadar alışmışlardı ki kendileri de yarı sihirbaz sayılırlardı. İnsanlar (Ged'in de öğrenmiş olduğu gibi) bilmecelerle konuşuyor, bir çocuğun balığa dönüştüğünü veya kuş olup uçtuğunu gördüklerinde, bunun okul çocuklarının bir şakası olduğunu bildiklerinden, gözlerini bile kırpmıyor, umursamadan ayakkabı tamirine veya koyun eti kesmeye devam ediyorlardı.

Arka Kapı'dan çıkan üç oğlan, Büyük Ev'in bahçesinden dolanarak, berrak Thwilburn'ün üzerindeki tahta köprüden geçip, kuzeydeki ormana, kırlara gittiler. İzledikleri yol dolana dolana tırmanıyordu. Güneşin tüm parlaklığına rağmen koyu gölgeler içinde olan meşe koruluklarını geçtiler. Sol tarafta, Ged'in, bir türlü net olarak göremediği, pek de uzakta olmayan bir koruluk vardı. Neredeyse ulaşacakmışsınız gibi görünse de yol oraya hiç ulaşmıyordu. Ged bu korudaki ağaçların ne tür ağaçlar olduğunu da tam olarak çıkartamamıştı. Ged'in nereye baktığını gören Vetch, "Orası Varlık Korusu. Biz daha oraya gelemiyoruz..." dedi yumuşak bir sesle.

Güneş altındaki sıcak çayırlarda sarı çiçekler açmıştı. "Kıvılcımotu," dedi Jasper. "Erreth-Akbe'nin, İç Adaları Ateş Tanrısı'na karşı koruduğu zamanlarda, rüzgârın, yanan Ilien'in küllerini getirip bıraktığı yerlerde biter." Jasper solmuş bir çiçeği üfleyince, çiçekten kurtulan tohumlar, güneş ışığında kıvılcımlar gibi uçuştular.

Yol onları, Ged'in Roke Adası'nın büyülü sularına girdiklerinde gemiden

görmüş olduğu, yuvarlak ve ağaçsız, büyük yeşil bir tepenin eteklerinden dolaştırıp yukarı çıkardı. Jasper yamaçta durdu. "Havnor'dayken Gont büyücülüğü konusunda çok şey duymuştum; hep de olumlu şeyler. Öyle ki uzun zamandır bunun bir örneğini görmek istiyordum. Şimdi yanımızda bir Gontlu var. Şu anda da kökleri dünyanın merkezine kadar inen Roke Tepesi'nin yamacında duruyoruz. Burada bütün büyüler çok kuvvetli tutar. Bize bir numara göster Çevik Atmaca. Bize üslubunu göster."

Kafası karışan ve şaşıran Ged hiç sesini çıkartmadı.

"Daha sonra Jasper," dedi Vetch, her zamanki yalın haliyle. "Onu biraz rahat bırak."

"Ya bir hüneri ya da gücü var, yoksa kapıcı onu içeri sokmazdı. Neden şimdi göstermesin? Ha şimdi ha sonra, ne fark eder? Öyle değil mi Çevik Atmaca?"

"Hem hünerim, hem de gücüm var," dedi Ged. "Bana neden söz ettiğini göster."

"Elbette gözbağından, görüntü oyunlarından bahsediyorum. Bunun gibi."

Jasper, parmağıyla işaret ederek birkaç garip kelime söyledi; yamaçta işaret ettiği yerde, yeşil otların arasında, ince iplik gibi bir su akmaya başladı; derken bir kaynağa dönüşen su tepeden aşağıya aktı. Ged elini çaya soktu, ıslaktı. Biraz içti, serindi. Yine de insanın susuzluğunu gidermiyordu, çünkü sadece gözbağıydı. Jasper, başka bir kelimeyle suyu durdurdu, otlar güneşin altında kupkuru dalgalandılar. "Sıra sende Vetch," dedi soğuk tebessümüyle.

Vetch asık suratla başını kaşıdı fakat yine de eline bir avuç toprak aldı, kara parmaklarıyla şekil vererek, sıkarak, okşayarak, toprağa monoton bir şarkı okudu. Birdenbire elindeki toprak, küçük gövdesi tüylü, arıya benzer bir böceğe dönüştü, vızıldayarak Roke Tepesi'nin üzerinden uçtu ve gözden kayboldu.

Ged olanları yılgın bir halde seyretti. Köy cadılarının sihirlerinden, keçi çağırma, siğilleri iyi etme, yükleri harekete geçirme ve kapkacağı tamir etme büyülerinden başka ne biliyordu sanki?

"Ben böyle numaralar yapmam," dedi. Yollarına devam etme yanlısı olan Vetch için, bu yeterli bir cevaptı, ama Jasper "Neden yapmazmışsın?" dedi.

"Büyücülük bir oyun değildir. Biz Gontlular büyüyü zevk için veya övgü almak için yapmayız," diye cevap verdi Ged, kibirle.

"Ya siz ne için yapıyorsunuz," diye sordu Jasper, "para için mi?"

"Hayır!..." Fakat, cahilliğini gizlemek ve gururunu kurtarmak için söyleyecek başka şey bulamadı. Jasper güldü – ama kötü niyetle değil; sonra, onları Roke Tepesi'ne doğru yönelterek, yola koyuldu. Ged, bir aptal gibi davran-

dığının farkında, fakat bundan Jasper'ı sorumlu tutarak, kırık bir kalp ve asık bir suratla onu izledi.

O gece, soğukta, ot yatağının üzerinde, Roke'un Büyük Ev'inin mutlak sessizliğinde, cüppesine sarınarak yattığında, bu yerin tuhaflığı ile burada yapılmış olan sihirlerin ve büyülerin düşüncesi, üstüne üstüne gelmeye başladı. Karanlık onu sarmaladı, içini korku doldurdu. O an, Roke dışında herhangi bir yerde olmaya razıydı. Ama o sırada Vetch, başının üzerinde sallanan mavimsi tılsımışığı küresiyle kapısına geldi ve biraz laflamak için içeri girip giremeyeceğini sordu. Ged'e Gont hakkında sorular sordu; sonra köylerindeki evlerin bacalarından çıkan dumanların komik isimli adalar arasına sıkışmış sessiz denize doğru dağıldığı, Doğu Uçyöreleri'nde bulunan, kendi yaşadığı adalardan özlemle söz etti. Komik isimli adalar: Korp, Kopp ve Holp, Venway ve Vemish, İffish, Koppish ve Sneg. Bu adaların konumlarını Ged'e anlatmak için parmağıyla yerdeki taşların üzerine çizdiği çizgiler, sanki gümüşten bir çubukla çizilmiş gibi bir süre parıldadıktan sonra silindiler. Vetch üç yıldır okuldaydı, yakında Sihirbaz olacaktı. İkinci derecelerdeki büyücülük sanatıyla pek ilgilenmiyordu. Buna rağmen içinde daha büyük, henüz öğrenmemiş olduğu bir yeteneği vardı: İyilik sanatı. O gece ve o geceyi takip eden günlerde hep Ged'le arkadaşlık etti; Ged'in geri çevirmeyeceği kadar açık kalpli ve sağlam bir arkadaşlık sundu ona.

Fakat Vetch aynı zamanda, Roke Tepesi'nde Ged'i aptal yerine koyan Jasper'ın da arkadaşıydı. Ged bu olayı bir türlü unutamıyordu; görünüşe göre, onunla hep kibar bir tonda ve alaycı bir tebessümle konuşan Jasper da ondan farksızdı. Ged aşağılanmayı ya da hafife alınmayı kaldıracak biri değildi. Günün birinde, hem Jasper'ın bir çeşit önderlik yaptığı öbür çocuklara, hem de Jasper'a, gücünün gerçekte ne kadar büyük olduğunu kanıtlamaya and içti. Ne kadar akıllı olurlarsa olsunlar, hiçbiri büyücülükle bir köyü kurtarmış değildi. Sonra, hiçbiri için Ogion, bu Gont Adası'nın en büyük büyücüsü olacak diye yazmamıştı.

Böylece gururunu besleyerek tüm dikkatini kendisine verilen ödevlerde topladı: Dokuzlar diye anılan, Roke'un gri cüppeli Ustaları'nın öğrettiği dersler, numaralar, tarih ve hünerlerde.

Her gün, bir süre, ona kahramanların serüvenlerini ve bilgeliğin türkülerini öğreten Okuyucu Usta ile çalışıyordu. İlk olarak en eski şarkı olan *Ea'nın Yaradılışı* ile başlamışlardı. Sonra diğer çocukların bazılarıyla birlikte Yelanahtarı Usta ile rüzgâr ve iklim sanatları üzerinde çalışıyorlardı. İlkbaharın ve ilkyazın parlak günlerini, hep Roke Körfezi'nde, kelimelerle dümen kullanmayı, dalgaları yatıştırmayı, dünya rüzgârına konuşmayı ve büyürüzgârı çıkarmayı öğrenebilmek için, küçük yelkenlilere binerek geçirdiler. Bunlar çok

karmaşık becerilerdi, o yüzden sık sık aniden esen ters bir rüzgârın etkisiyle, bir bordadan diğerine geçen yelkenlinin sereni Ged'in başına çarpıyor veya koskoca körfezde dünya kadar boş yer varken, onun teknesi gidip bir başkası ile çarpışıyor veya teknedeki oğlanların üçü birden umulmadık bir anda, beklenmedik koca bir dalgayla devrilen tekneden denize düşüyordu. Otların yetişme biçimlerini ve özelliklerini öğreten Şifacı Usta ile birlikte karada yaptıkları geziler daha sakin geçiyordu. El Usta da onlara, hokkabazlık, el çabukluğu ve Dönüşüm sanatının basit numaralarını öğretiyordu.

Tüm bu çalışmaları Ged çok çabuk kavrıyordu; bir ay içinde, ondan bir yıl önce Roke'a gelmiş olan çocukları geçmeye başladı. Özellikle de gözbağı numaralarını çok çabuk kavramıştı, öyle ki sanki bunları bilerek doğmuştu da birisinin ona hatırlatması gerekmişti. El Usta, öğrettiği becerilerin güzelliği ve inceliğinden sonsuz bir zevk alan kibar, neşeli, yaşlı bir adamdı. Ged kısa sürede ona karşı duyduğu korkuyu yendi ve durmadan yeni yeni büyüler öğretmesini istedi; Usta her seferinde gülümseyerek ona istediği şeyleri öğretti. Fakat bir gün Ged, aklında Jasper'ı mahcup etme düşüncesiyle, Görüntü Avlusu'nda, El Usta'ya, "Hocam, tüm bu efsunlar hemen hemen aynı; insan birisini bildi mi öbürlerini de yapabilir. Sonra, büyünün etkisi geçer geçmez görüntü de kayboluyor. Mesela, bir taşı elmas haline dönüştürünce," dedi, elinin bir hareketi ve tek bir kelimeyle dediğini yaparak; "elmasın elmas olarak kalması için ne yapmalıyım? Dönüşüm büyüsü nasıl kilitlenir, nasıl sabitleştirilir?"

El Usta, Ged'in avucunda ışıldayan, ejderhaların bekçilik ettiği hazineler kadar parlak duran değerli taşa baktı. Yaşlı Usta "*Tolk*" diye mırıldanınca mücevherin yerini gri bir çakıltaşı aldı. El Usta bu taşı eline alıp uzun uzun tuttu. "Bu bir taş. Gerçek Lisan'da ise *tolk*," dedi, Ged'in yüzüne tatlı tatlı bakarak. "Roke Adası'nı meydana getiren taşlardan biri, insanların üzerinde yaşadıkları kuru topraktan bir parça. O, kendisi. Dünyanın bir parçası. Gözbağı ile onu bir elmas ya da bir çiçek, bir sinek, bir göz ya da bir alev gibi gösterebilirsin..." Usta anlattıkça, taş şekilden şekile giriyordu; sonunda tekrar taş oldu. "Ama bu sadece bir görüntü. Gözbağı, sadece onu gözleyenin duyularını kandırır; insanın onu gördüğünü, duyduğunu veya hissettiğini zannetmesini sağlar. Ama nesneyi değiştiremez. Bu taşı bir elmas yapabilmen için onun gerçek ismini değiştirmen gerekir. Ve bunu da yapmak demek oğlum, bu kadar ufak bir parçasını değiştirsen de, dünyayı değiştirmen demektir. Bu olmayacak bir şey değil. Gerçekten olmayacak bir şey değil. Bu Dönüşüm Ustası'nın sanatı; bunu öğrenmeye hazır olduğunda öğreneceksin zaten. Fakat sonucunun ne gibi bir hayır veya şer getireceğini bilmeden, tek bir şeyi bile, ne bir taşı ne bir kum tanesini dönüştürmemelisin. Dünya bir denge içindedir, Denge'dedir. Büyücülerin Dönüştürme ve Çağırma güçleri dünyanın dengesini bozabilir. Bu

güç, tehlikeli bir güçtür. Korkunç bir güçtür. Bilgiyi izlemeli, gereksinime hizmet etmelidir. Bir mum yakan bir gölge yaratır..."

Sonra tekrar çakıltaşına baktı. "Biliyor musun, taş da güzel bir şeydir," dedi. Eskisi kadar ciddi değildi artık. "Eğer Yerdeniz Adaları elmastan yapılmış olsaydı, halimiz harap olurdu. Gözbağının zevkini çıkar oğul, bırak taşlar da taş olarak kalsın." Gülümsedi, fakat Ged tatmin olmamıştı. İnsan bir büyücüyü sırlarını öğrenmek için sıkıştırınca, aynı Ogion gibi, dengeden, tehlikeden, karanlıktan konuşup dururlar. Ama mutlaka, Gözbağı'nın bu çocukça oyunlarını aşıp da Dönüştürme ve Çağırma'nın gerçek sanatlarını öğrenmiş olan bir büyücü, istediğini yapabilecek güçtedir; dünyayı canının çektiği gibi dengeleyebilir ve karanlığı kendi ışığıyla alt edebilir.

Koridorda, başarıları okulda yayılmaya başladıktan sonra Ged'le daha arkadaşça ama daha alaycı bir tonda konuşmaya başlayan Jasper'la karşılaştı. "Mutsuz görünüyorsun Çevik Atmaca," dedi Jasper bu sefer, "hokkabazlık numaraların ters mi gitti?"

Kendisini hep Jasper'la eşit koşullara koymak isteyen Ged, Jasper'ın alaycı tonunu duymazlığa gelerek, hemen cevap verdi: "Hokkabazlıktan bıktım, sadece uzak diyarlardaki ve şatolardaki aylak soyluları eğlendirmeye yarayan, bu gözbağı numaralarından bıktım. Bugüne kadar Roke Adası'nda bana öğrettikleri tek adam gibi büyü, tılsımışığı ve biraz da, hava değiştirme numaraları. Geri kalan her şey aldatmaca."

"Aldatmacalar bile," dedi Jasper, "aptalların elinde tehlike yaratabilir."

Bu söz üzerine Ged suratına bir tokat yemişcesine dönüp, Jasper'a doğru birkaç adım attı; ama büyük oğlan, sanki hiç kötü niyeti yokmuşçasına gülümseyip başını o gergin, nazik tavrıyla salladı ve yoluna devam etti.

İçinde köpüren bir hiddetle kalakalan Ged, Jasper'ın arkasından bakarken rakibini, sadece basit bir gözbağı karşılaşmasında değil, bir güç sınavında yenmeye yemin etti. Kendisini kanıtlayıp, onu küçük düşürecekti. Jasper'ın ona, kibirlice, nefretle ve küçük görerek tepeden bakmasına izin veremezdi.

Ged, Jasper'ın neden kendisinden nefret edebileceğini hiç durup düşünmemişti. Sadece kendisinin neden Jasper'dan nefret ettiğini biliyordu. Diğer çıraklar kısa bir süre sonra, ne şakadan, ne de gerçekten Ged'le aşık atamayacaklarını anlamışlardı; onun için, kimisi övgüyle kimisi de garezinden, "Bu çocuk doğuştan büyücü, kimsenin onu geçmesine izin vermiyor," diyorlardı. Sadece Jasper, ne onu övüyor, ne de ondan sakınıyor, sadece kibirli kibirli gülerek ona tepeden bakıyordu. O yüzden de geriye, rezil edilecek tek rakip olarak Jasper kalıyordu.

Kendi gururunun bir parçası olan, körü körüne giriştiği ve büyüttüğü bu rekabette, El Usta'nın kibarca uyarmış olduğu tehlikeyi, karanlığı, göreme-

mişti; göremezdi de.

Hiddetten gözleri kör olmadığı zamanlar, henüz ne Jasper'ın ne de daha büyük çocuklardan herhangi birinin rakibi olmayacağını çok iyi görüyor, bu yüzden çalışmaya devam ediyor ve olağan ödevlerini yerine getiriyordu. Yaz sonunda dersler biraz hafiflemişti, bu yüzden spora daha çok vakit ayırabiliyorlardı: Körfezde yapılan büyülü kayık yarışları; Büyük Ev'in avlularında yapılan Gözbağı gösterileri; uzayan akşamlarda, korularda oynanan, ebenin de saklananların da görünmez olduğu ve sadece seslerin gülerek, birbirine seslenerek, ağaçların arasında, seri ve solgun tılsımışıklarını izleyerek ve atlatarak dolaştığı çılgın saklambaç oyunları. Derken, sonbahar yaklaşırken, yeni büyüler denedikleri derslerine tekrar başladılar. Böylece Ged'in Roke'taki ilk ayları, tutkuyla ve harikalarla dolu olarak çabucak geçiverdi.

Kışın her şey değişikti. Ged, yedi arkadaşıyla beraber, Yalnız Kule'nin bulunduğu, Roke Adası'nın en kuzey ucundaki burna yollandı. Burada, hiçbir dilde, hiçbir anlama gelmeyen Kurremkarmerruk adındaki İsimci Usta tek başına oturuyordu. Kule'nin yakınında ne bir ev, ne de bir tarla vardı. Kuzey uçurumlarının üstünde kasvetli bir görünüşü vardı kulenin; kış denizinin üzerindeki bulutlar boz renkliydi; İsimci'nin sekiz öğrencisinin öğrenmesi gereken isimler ise bitmek tükenmek bilmiyordu. Kule'nin yüksek tavanlı odasında, Kurremkarmerruk, aralarına oturup, gece yarılarına, mürekkep kağıtların üzerinden silininceye kadar, öğrenmeleri gereken isim listeleri çıkartıyordu. Oda, Peln Denizi'nde küçük bir adacık olan Lossow'un kıyılarındaki her burun, nokta, körfez, koy, boğaz, kanal, liman, sığlık, kayalık ve kayanın ismini geceyarısından önce öğrenmesi gereken bir öğrencinin iç çekmeleri ve Usta'nın kaleminin hışırtısı dışında hep soğuk, loş ve sessizdi. Eğer öğrencilerden biri şikâyet edecek olsa, Usta bir şey söylemez fakat listeyi uzatır veya "Denizci Ustası olacak birisinin, denizdeki her zerrenin gerçek ismini bilmesi gerekir," derdi.

Ged, bazen iç çekse de, hiç şikâyet etmezdi. Bu tozlu ve dipsiz eğitim konusunda, her şeyin, her yerin ve her varlığın gerçek ismini öğrenme işinin, yani elde etmeye çalıştığı gücün, kuru bir kuyunun dibindeki mücevher gibi bir şey olduğunu anlamıştı. Çünkü büyü denen şey bundan oluşuyordu, yani bir şeyi gerçek ismiyle adlandırmaktan. Bunu Kurremkarmerruk, geldikleri ilk gece, Kule'de onlara söylemiş, bir daha da tekrarlamamıştı, ama Ged'in aklından hiç çıkmamıştı. "Birçok güçlü büyücü," demişti Kurrremkarmerruk, "tüm hayatlarını, bir tek şeyin ismini arayarak geçirirler; tek bir gizli veya kaybolmuş ismi arayarak. Yine de listeler tamamlanmış değildir. Ne de dünyanın sonuna kadar tamamlanabilecektir. Dinleyin, o zaman nedenini anlarsınız. Güneş altındaki bu dünyada ve güneşin varolmadığı diğer dünyada, insanla ve in-

sanın lisanıyla hiç ilgisi olmayan, çok şey vardır. Ve bizim gücümüzden başka güçler. Fakat büyü, gerçek büyü, ancak Yerdeniz'in Hard dilini veya bu dilin türemiş olduğu Kadim Lisanı konuşanlar tarafından yapılabilir.

"Bu, ejderhaların konuştuğu dildir. Ve dünyanın adalarını ve türkülerimizin, şarkılarımızın, büyülerimizin, sihirlerimizin ve dualarımızın dilini yaratan Segoy'un konuştuğu dildir. Bu dilin kelimeleri, bizim Hard dilindeki kelimelerin arasına saklanmış veya değiştirilmiştir. Biz dalgaların üzerindeki köpüklere *sukien* diyoruz; bu Kadim Lisan'daki iki kelimeden türetilmiştir: *suk*, yani tüy ve *inien*, yani deniz, kelimelerinden. Denizin tüyü de köpük oluyor. Ama köpükleri *sukien* diyerek büyüleyemezsiniz, onun Kadim Lisan'daki esas adını kullanmanız gerekir: *essa*. Her cadı Kadim Lisan'dan bir-iki kelime bilir; büyücüler ise çok kelime bilir. Fakat yine de daha fazla kelime vardır, bazıları yüzyıllar içinde kaybolmuştur, bazıları gizlenmiştir ve bazılarını da sadece ejderhalar ve Dünya'nın Kadim Güçleri bilir; bazıları ise hiçbir canlı tarafından bilinmez, bu kelimeleri de hiçbir insan bulamaz. Çünkü bu dilin bir sonu yoktur.

"Nedeni ise şu: Denizin ismi *inien*'dir, pekâlâ. Ama bizim İç Deniz dediğimiz denizin, Kadim Lisan'da başka bir ismi var. Hiçbir varlığın iki ismi olamayacağına göre, demek ki *inien* İç Deniz dışındaki bütün denizler anlamına geliyor. Ve tabii ki, aslında sadece o anlama da gelmiyor çünkü kendilerine özgü isimleri olan sayısız denizler, koylar ve boğazlar var. Yani Denizci Ustası Büyücüler'den birisi, tüm okyanusu, bir fırtına veya fırtına dindirme efsunu ile büyüleyecek kadar çılgın olsaydı, büyüsü sadece *inien* kelimesini değil, Adalar Diyarı'ndaki, Dış Uçyöreler'deki ve ta uzaklarda isimlerin varolmadığı yerlerdeki denizin de, her köşe bucağının ismini kapsardı. Böylece, bize büyü yapma gücünü veren, bu şekilde bu gücün sınırlarını da çizmiş oluyor. Bir büyücü, sadece yakınında olup ismini tam ve net olarak koyabildiği şeyleri denetimi altında tutabilir. Bu da iyi bir şeydir. Eğer böyle olmasaydı, güçlülerin kötülükleri ve de bilgelerin delilikleri, çoktan değiştirilemeyecek şeyleri değiştirme yollarını arar, Denge'yi bozardı. Dengesi bozulan deniz, üzerinde tehlikelere maruz kalarak yaşadığımız karaları basar ve eski sessizlikte tüm sesler ve isimler kaybolurdu."

Ged bu sözler üzerinde uzun uzun düşündü ve bunu aklının derinlerine kazıdı. Yine de ödevin soyluluğu, Kule'de yapılan bir yıllık uzun çalışmaları daha eğlenceli bir hale sokmuyor, kolaylaştırmıyordu. Yıl sonunda Kurremkarmerruk, "Çok iyi bir başlangıç yaptın," dedi. Ama o kadar. Büyücüler doğru söylerler; o yıl Ged'in İsimler konusunda kazanmaya çabaladığı ustalığın, tüm hayatı boyunca öğrenmeye çalışacağı şeylerin sadece bir başlangıcı olduğu doğruydu. Ged'e, Yalnız Kule'den, beraber geldiği arkadaşlarından önce

ayrılması için izin verildi, çünkü o daha çabuk öğrenmişti; fakat aldığı bütün övgü buydu.

Kış başlarında Ged, tek başına, ıssız yollardan güneye doğru ilerleyerek, adayı bir baştan bir başa geçti. Akşam olduğunda yağmur yağmaya başladı. Yağmuru durdurmak için büyü yapmadı çünkü Roke Adası'nın hava koşulları, Yelanahtarı Usta'dan sorulurdu ve kimse onun işine burnunu sokmazdı. Ulu bir pendik ağacının altına sığınıp cüppesine sarınarak uzanınca, aklına, eski ustası Ogion geldi. Hâlâ yapraksız dallar ve yağan yağmur altında uyuyarak, Gont tepelerindeki gezilerine devam ediyordur, diye düşündü. Ogion'u düşününce, Ged, kendi kendine gülümsedi; Ogion'u ne zaman düşünse içi huzur doluyordu. Suyun fısıltısıyla dolu soğuk karanlıkta, huzur içinde bir uykuya daldı. Gün doğarken uyanarak başını kaldırdı; yağmur durmuştu. Cüppesinin kıvrımları içinde, ısınmak için kıvrılıp sığınmış küçük bir hayvanın uyumakta olduğunu gördü. Bu hayvanın, az rastlanır, garip bir yaratık olan otak olduğunu görünce, şaşırdı.

Bu yaratıklara, sadece Adalar Diyarı'nın güneyindeki dört ada olan Roke, Ensmer, Pody ve Wathort'ta rastlanır. Bunlar minik, ipek gibi parlak görünüşlü, ablak suratlı, koyu kahverengi veya gri-kahverengi benekli tüyleri olan, kocaman gözlü hayvanlardır. Huysuz olan bu hayvanların dişleri keskindir; o yüzden de evcilleştirilmezler. Bu hayvanların sesleri yoktur. Yine de Ged bu otakı okşamaya başladı. Hayvan uyandı, beyaz dişlerini ve küçük kahverengi dilini göstererek esnedi, ürkmemişti. "Otak," dedi Ged, sonra Kule'de öğrendiği binlerce hayvan ismini hatırlayarak, bir kez daha, ama bu kez Kadim Lisan'daki esas ismiyle seslendi hayvana, "Hoeg! Benimle gelmek ister misin?"

Otak gelip Ged'in avucuna oturdu ve tüylerini yalamaya başladı.

Ged hayvanı omuzuna, kapüşonunun katları arasına yerleştirdi; hayvan orada kaldı. Gündüz, bazen aşağı atlayıp ormana doğru gidiyor fakat her seferinde geri geliyordu. Bir keresinde yakaladığı bir orman faresini de ağzında getirdi. Ged gülerek hayvana, avını yemesini, çünkü kendisinin oruç tuttuğunu söyledi; o gece Gündönümü Bayramı'ydı. Böylece, ıslak akşam karanlığında, Roke tepesini aşınca, Büyük Ev'in üzerinde oynaşmakta olan tılsımışıklarını gördü. Ev'e girdi. Ateşin ışığıyla aydınlanmış salonda bulunan ustaları ve arkadaşları onu karşıladı. Aslında dönebileceği bir yuvası olmayan Ged, kendisini yuvasına geri dönmüş gibi hissediyordu. Tanıdığı yüzleri görmek onu mutlu etti; en çok da kara yüzünde koca bir tebessümle onu kucaklamak için ilerleyen Vetch'i görünce mutlu oldu. Bu yıl, arkadaşını tahmin ettiğinden de çok özlemişti. Vetch, o sonbahar, Sihirbaz ilan edilmişti, artık çırak değildi ama bu, ikisinin arasına bir engel olarak girmemişti. Hemen sohbet etmeye başladılar. Ged'e, o ilk saat içinde Vetch'le konuştukları, bir koca yılda

Yalnız Kule'de konuştuklarının toplamından daha uzun sürmüş gibi geldi.

Ocakbaşı Salonu'na, bayram şerefine kurulmuş olan uzun masaya, yemeğe otururken, otak hâlâ Ged'in omuzunda, kapüşonunun kıvrımları arasında duruyordu. Vetch, küçük hayvanı görünce çok hayret etti; onu okşamak için elini uzattığında, otak dişlerini gösterdi. Vetch güldü. "Taş ve çeşmelerin Kadim Güçleri'nin, vahşi hayvanlarca sevilen insanlara, insan sesiyle konuştuğu söylenir, Çevik Atmaca."

"Gontlu büyücülerin, genellikle cinleri olduğu da söylenir," dedi Vetch'in öbür yanında oturan Jasper. "Bizim Lord Nemmerle'nin kuzgunu var, sonra şarkılar, Ark'ın Kızıl Büyücüsü'nün de, altın bir zincirle gezdirdiği yabani bir domuzu olduğunu anlatıyor. Ama bugüne kadar kapüşonunda fare besleyen bir sihirbaz duymamıştım."

Bu söze herkes güldü, Ged de onlarla beraber güldü. Bu neşe dolu bir geceydi; ve orada, o neşenin ve o sıcaklığın içinde olabildiği ve bayramı arkadaşları ile birlikte kutlayabildiği için, çok mutluydu. Fakat Jasper'ın tüm sözleri gibi, bu şakası da sinirlerini germişti.

O gece, kendisi de ünlü bir sihirbaz olan O Lordu, okulun konuğuydu. Bir zamanlar Başbüyücü'nün öğrencisi olan Lord, ara sıra Roke'a, Kış Bayramı veya yazın kutlanan Uzun Dans için gelirdi. Yanında, yeni parlatılmış bakır kadar parlak görünüşlü, siyah saçları opallerle süslü, zarif ve genç bir kadın olan karısı vardı. Büyük Ev'in salonlarında, kadınlara pek rastlanmazdı; yaşlı ustaların bir kısmı kadını, orada olmasını hiç onaylamıyormuşcasına süzüyorlardı. Ama gençler, tüm dikkatleriyle bakıyorlardı kadına.

"Böyle biri için," dedi Vetch Ged'e, "en güçlü büyülerimi yapabilirim..." İçini çekti ve güldü.

"Sadece bir kadın o," diye cevap verdi Ged.

"Prenses Elfarran da sadece bir kadındı," dedi Vetch, "ama onun için tüm Enlad heba olmuş, Havnor'un Kahraman Büyücüsü ölmüş ve Solea Adası da denizin dibine batmıştı."

"Eski masallar," dedi Ged. Ama o da, bu kadının, eski masallarda anlatılan, ölümcül güzellerden olup olmadığını merak ederek, O Leydisi'ne bakmaya başlamıştı. Okuyucu Usta, *Genç Kralın Kahramanlıkları* adlı şarkıyı söyledi, sonra hep birlikte Kış Şarkıları söylediler. Beraberce masadan kalkmadan önce, bir duraksama oldu. Bundan yararlanan Jasper kalkarak, Başbüyücü, konukları ve Ustalar'ın oturmakta olduğu, ocağa en yakın masaya gitti ve O Leydisi'yle konuşmaya başladı. Jasper artık bir oğlan çocuğu değil, cüppesinin yakası gümüş bir tokayla tutturulmuş, uzun boylu ve gösterişli bir delikanlıydı. O da artık bir Sihirbaz olmuştu. Gümüş toka da bunun göstergesiydi. Kadın Jasper'ın söylediklerine gülümsedi; siyah saçındaki opaller parladı.

Sonra Ustalar, hoşgörüyle başlarını sallayınca, Jasper kadın için bir gözbağı yaptı. Taş zeminden fışkıran beyaz bir ağaç yarattı. Ağacın dalları, salonun yüksek tavanındaki çatı kirişlerine değiyor ve her daldaki her sürgünden, her biri ayrı bir güneş olan, altın birer elma parlıyordu; çünkü bu bir Yıl Ağacı'ydı. Derken dalların arasından, kuyruğu düşen karları andıran, beyaz bir kuş uçtu. Elmalar silikleşerek tohumlara, tohumlar da kristal damlacıklarına dönüştüler. Bu damlalar yağmurun sesiyle ağaçtan dökülürken, dallarda ateş kırmızısı yapraklar ve yıldız gibi beyaz çiçekler bitti. Ve böylece görüntü yavaş yavaş kayboldu. O Leydisi, heyecanla bir çığlık attı ve ustalığından dolayı genç sihirbaza olan övgüsünü belirtmek için, pırıl pırıl parlayan başını eğdi. "Bizle O-tokne'ye gel; O-tokne'de bizimle beraber yaşa... Bizimle gelebilir, öyle değil mi Lordum?" diye sordu sert bir adam olan kocasına, çocukça. Ama Jasper sadece, "Buradaki Ustalarıma ve size layık olabilecek hünerler öğrenince, hanımım, o zaman memnuniyetle gelir, sonsuza kadar size zevkle hizmet ederim," dedi.

Böylece orada bulunan herkesi memnun etmiş oldu; Ged hariç. Ged övgülere katıldı ama kalbiyle değil. "Ben daha iyisini yapabilirdim," dedi kendi kendine, acı bir kıskançlıkla. Bu olaydan sonra, gecenin tüm eğlencesi onun için bitmişti.

IV

GÖLGENİN SERBEST KALIŞI

Obahar Ged, Vetch'i ve Jasper'ı pek göremedi, çünkü onlar artık çırakların adım bile atamadıkları Varlık Korusu'nun gizliliği içinde, Şekillendirme Ustası ile çalışıyorlardı. Ged Büyük Ev'de kalmış, Ustalarıyla, sihirbazların uyguladıkları ustalıklar üzerinde çalışıyordu. Sihirbazlar sihir yapar, yani rüzgâr çıkarırlar, hava durumunu kontrol ederler, kayıpları bulurlar, bağlarlar, büyücüdemirci veya büyücüsanatçı olarak çalışırlar, anlatıcı, okuyucu, üfürükçü veya şifacı olurlardı ama asa taşımazlardı. Geceleri hücresinde, tek başına, kitabının tepesinde mum veya lamba yerine bir tılsımışığı, Büyük Tılsımlar'da kullanılan İleri Rünleri ya da Ea Rünlerini çalıştı. Bu beceriler ona çok kolay geliyordu. Öğrenciler arasında, falanca ustanın veya filanca ustanın, Gontlu çocuğun bugüne kadar Roke'ta gelmiş geçmiş en çabuk öğrenen öğrenci olduğunu söylediği dedikoduları yayılıyordu. Ayrıca, otakın Ged'in kulağına bilgi fısıldayan gizlenmiş bir ruh olduğu yolundaki söylentiler de büyüyordu. Hatta hatta, Başbüyücü'nün kuzgununun Ged'i, ilk geldiğinde, "geleceğin Başbüyücüsü," diye selamladığı bile söyleniyordu. Bu tür öykülere inanıp inanmadıkları veya Ged'i sevip sevmedikleri bilinmez, ama arkadaşlarının çoğu Ged'i takdir ediyor, baharın uzayan akşamlarında oynadıkları oyunlarda, az da olsa keyfi gelip, oyunu idare etmek için onlarla beraber oynayan Ged'in peşi sıra gitmekten gurur duyuyorlardı. Fakat genellikle Ged demek, çalışmak, gurur ve hiddet demekti; diğerlerinden hep ayrı dururdu. Öğrenciler arasında, Vetch de ortalıklarda olmadığı için, hiç arkadaşı yoktu; bir arkadaşı olmadığının farkında bile değildi.

Ged on beş yaşma gelmişti; asa taşıyan büyücülerin Yüksek Sanatlar'ını öğrenmek için henüz çok küçüktü. Fakat gözbağcılık sanatının inceliklerini öğrenmekte o kadar hızlıydı ki, kendisi de genç bir adam olan Dönüşüm Ustası, kısa bir süre sonra ona, diğer öğrencilerden ayrı, gerçek Şekil Verme Büyüleri hakkında ders vermeye başladı. Ona, bir şey gerçekten başka bir şeye dönüştürüldüğünde, büyü devam ettiği sürece nasıl yeniden isimlendirilmesi ge-

rektiğini ve bu değişime uğramış varlığın, etrafındaki varlıkların isimlerini ve doğalarını nasıl etkilediğini anlattı. Dönüşümün tehlikelerinden, her şeyden önce de bir büyücünün kendisini dönüştürünce, kendi büyüsüne kendisinin nasıl kapılabileceğinden söz etti. Yavaş yavaş, çocuğun anladığından emin oldukça, genç Usta ona bu gizleri sadece anlatmakla kalmadı. Dönüşüm'ün Büyük Büyüleri'nin önce birini, derken diğerini öğretti ve çalışması için Şekillendirme Kitabı'nı verdi. Aslında hiçbir kötü niyeti yoktu, ama bunu, düşüncesizce, Başbüyücü'nün bilgisi dışında yapmıştı.

Ged artık Çağrı Usta'yla da çalışıyordu; fakat Çağrı Usta, öğretmekte olduğu derin ve kasvetli büyüyle katılaşmış ve yaşlanmış sert bir adamdı. O gözbağıyla değil, sadece gerçek büyüyle uğraşıyordu; ışığın, ısının, mıknatısları çeken ve insanların ağırlık, biçim, renk ve ses diye algıladığı güçlerin, çağrılması ile: O güçler ki evrenin sonsuz ve engin enerjisinden elde edilen ve hiç kimsenin büyüsü veya kullanımı ile bitmeyecek ve dengeleri bozulamayacak, gerçek güçlerdi. İklimcilerin ve Denizci Ustaları'nın, rüzgârlara ve denize seslenişleri öğrencilerinin zaten öğrenmiş oldukları hünerlerdi. Ama öğrencilere, gerçek büyücülerin bu büyüleri ancak çok zorunlu zamanlarda kullandıklarını, bu tür dünyevi güçleri çağırmanın, parçası oldukları dünyayı değiştirmek demek olduğunu öğreten oydu. "Roke'ta yağmur, Osskil'de kuraklık anlamına gelebilir," diyordu, "Doğu Uçyöreleri'nde sakin bir hava, Batı'da fırtına demek olabilir. Tabii, ne yaptığınızı tam olarak bilmiyorsanız."

Gerçek nesnelerin ve yaşayan insanların çağrılmasına, ölülerin ruhlarının uyandırılmasına ve Görünmeyen'e yapılan dualara; yani Çağrı Usta'nın sanatının ve bir büyücünün gücünün sınırı anlamına gelen bu büyülere gelince; bunlardan öğrencilerine pek söz etmiyordu. Bir-iki kere Ged, onun bu tür sırlardan konuşmasını sağlamaya çalıştı ama Usta ona, Ged huzursuz oluncaya kadar uzun uzun, kötü kötü baktı ve hiçbir şey söylemedi.

Gerçekten de Ged bazen, Çağrı Usta'nın öğrettiği daha önemsiz büyülerle çalışırken bile huzursuz oluyordu. İrfan Kitabı'nın bazı sayfalarında, bazı eski kelimeler vardı ki daha önce hangi kitapta gördüğünü hatırlamamasına rağmen, ona hiç de yabancı gelmiyordu. Çağrı büyülerinde tekrarlanması gereken bazı belirli cümleler vardı ki, onları tekrar etmekten hoşlanmıyordu. Bunlar ona, örneğin, kapısı kapalı, karanlık bir odada, kapının bulunduğu taraftaki köşeden, kendisine doğru ilerleyen gölgeleri hatırlatıyordu. Çabucak bu tür hatıraları ve düşünceleri bir kenara atıp işine devam ediyordu Ged. Kendi kendine, bu tür korku ve karanlık dolu anların, kendi cahilliğinin gölgelerinden başka bir şey olmadığını söylüyordu. Ne kadar öğrenirse, o kadar az korkacaktı. Sonunda, bir Büyücü olarak gücünün doruğuna erdiğinde, dünyadaki hiçbir şeyden, hem de hiçbir şeyden korkmayacaktı.

O yazın ikinci ayında, tüm okul tekrar Büyük Ev'de Uzun Dans'ı ve Ay'ın Gecesi'ni kutlamak için toplandı. O yıl, her iki bayram, birbirini izleyen gecelere denk gelmişti, bu her elli iki yılda bir böyle olurdu. Yılın en kısa dolunayının olduğu ilk gece boyunca kırlarda flütler çalındı. Thwil'in dar sokakları davul sesleri ve meşalelerle doldu. Şarkı nağmeleri Roke Körfezi'nin mehtaplı sularının üzerine yayıldı. Ertesi gün güneş doğarken, Roke'un okuyucuları, Havnor'un beyaz kulelerinin nasıl yapıldığını ve Erreth-Akbe'nin, Eski Ada Ea'dan başlayarak, tüm Adalar Diyarı'm ve Uçyöreler'i gezdikten sonra en nihayet Açık Deniz'in kenarındaki Batı Uçyöreleri'nin sonunda, ejderha Orm ile karşılaştığı yere kadar yapmış olduğu yolculuğu anlatan *Erreth-Akbe'nin Kahramanlıkları* adlı uzun şarkıyı söylemeye başladı. Şarkının anlattığına göre, Erreth-Akbe'nin kemikleri, Selidor'un ıssız sahilinde, ejderhanın kemiklerinin arasında bulunmaktadır; fakat Havnor kulesinin tepesine saplanmış olan kılıcı, güneş İç Deniz'in üzerinden batarken, kıpkızıl yanar. Şarkı bitince Uzun Dans başladı. Kasaba halkı, Ustalar, öğrenciler ve çiftçiler; kadın erkek hep beraber, akşam karanlığında, davulların, flütlerin ve gaydaların eşliğinde, Roke'un tozlu yollarından deniz kıyısındaki kumsallara kadar dans ettiler. Dans ede ede denizin içine kadar girdiler; böylece gece mehtapta eridi; müzik sesi sahile vurup kırılan dalgaların sesleri içinde yitti. Doğu ışımaya başlayınca sahilden ve yollardan geri geldiler; bu kez davullar vurmuyor fakat flütler yumuşak ve tiz sesleriyle çalmaya devam ediyordu. Adalar Diyarı'nın her yanında bu böyle olmuştu o gece: Denizin ayırdığı karaları tek bir dans, tek bir müzik birbirine bağlamıştı.

Uzun Dans bitince insanların çoğu, akşam beraberce yemek ve içmek için, günü uyuyarak geçirdiler. Çıraklar ve sihirbazlardan oluşan bir grup genç, Büyük Ev'in avlusunda ayrı bir eğlenti düzenlemek için yemeklerini yemekhaneden alıp dışarı çıkmışlardı. Kule'den bayramın şerefine izin alıp gelmiş ve hatta bu bayram için Kurremkarmerruk'u bile çıkartıp buraya getirmeyi başarmış olan yedi-sekiz çocuk ile Vetch, Jasper ve Ged'den oluşan bir gruptu bu. Aynı kral ziyafetlerindeki gibi, yiyorlar, içiyorlar ve eğlence olsun diye sihirbazlık numaraları yapıyorlardı. Oğlanlardan biri avluyu yüzlerce tılsımışığı yıldızıyla donatmıştı; mücevher renklerine bürünmüş yıldızlar, gençlerle gerçek yıldızlar arasında, yavaş ama kesintisiz hareketlerle salınıyorlardı. Bir grup oğlan yeşil alevden toplarıyla ve toplar yaklaştıkça sıçrayan ve hoplayan lobutlarla, bowling oynuyorlardı. Tüm bu süre içerisinde de Vetch, havada bağdaş kurmuş, kızarmış tavuk yiyordu. Genç oğlanlardan biri onu yere çekmeye çalıştı ama Vetch, gayet sakin, gülümseyerek biraz daha yukarı, onun erişemeyeceği bir yere çıktı. Ara sıra bir tavuk kemiği atıyor; kemik bir baykuşa dönüşerek bağıra bağıra hareket halindeki yıldızların arasında uçuşu-

yordu. Ged baykuşların arkasından, ekmek kırıntılarından yaptığı okları atıyor ve kuşları yere düşürüyordu; baykuş ve oklar yere, birer gözbağı olarak değil, ekmek kırıntısı ve kemik olarak değiyordu. Ged havada duran Vetch'e yetişmek istiyor fakat sihirin anahtarını bilmediğinden havada durabilmek için kollarını çırpmak zorunda kalıyordu. Herkes onun uçuşuna, kanat çırpışına ve oraya buraya toslamalarına gülüyordu. O da bu kahkahaların hatırına, kendisi de onlarla birlikte gülerek, şaklabanlığına devam ediyordu, çünkü bu dans, müzik, mehtap ve büyüyle dolu iki geceden sonra her şeye açık, çılgın ve uçuk bir hale gelmişti.

En sonunda yavaşça, Jasper'ın yanında ayaklarının üzerine kondu. Tüm bu olaylar sırasında hiç gülmemiş olan Jasper, "Uçamayan bir Atmaca..." diyerek yanından ayrıldı.

"Ya Jasper,* değerli bir taş mıdır?" dedi Ged dişlerinin arasından. "Ey sihirbazlar Mücevheri, ey Havnor cevheri, parla bize!"

Tılsımışıklarını havada tutan oğlan bir tanesini dans etsin ve parıldasın diye Jasper'ın başının üstüne yolladı. Her zamanki soğukkanlılığını koruyamayan Jasper hiddetle, elinin bir hareketiyle ışığı başından savıp söndürdü. "Çocuklardan, gürültüden ve ahmaklıktan bıktım," dedi.

"Yaşlanıyorsun oğlum," dedi Vetch yukarıdan.

"Sessizlik ve kasvetse, istediğin," diye söze girdi genç oğlanlardan biri, "her zaman için Kule'ye gidebilirsin."

Ged'se ona, "İsteğin ne, o halde Jasper?" dedi.

"Kendime denk insanlarla bir arada olmak istiyorum," dedi Jasper. "Haydi Vetch. Bırak da çıraklar oyuncaklarıyla oynasınlar."

Ged dönerek Jasper'ın yüzüne baktı. "Sihirbazların, çıraklardan ne farkları varmış?" diye sordu. Sesi çok sakin olmasına rağmen, diğer çocuklar aniden sessizleştiler; çünkü aralarındaki kin, Ged'in sesinde, aynı Jasper'ınkinde olduğu gibi, kınından çıkan kılıcın sesi kadar net ve açıkça duyuluyordu.

"Güç!" dedi Jasper.

"Gücümle gücünü, teke tek yarıştıracağım."

"Bana meydan mı okuyorsun?"

"Sana meydan okuyorum."

Vetch o zaman yere atlayarak, asık bir yüzle ikisinin arasına girdi. "Sihirbazlık düellosu bize yasaktır, bunu siz de biliyorsunuz. Kesin artık!"

Ged ile Jasper seslerini çıkarmadan durdular; her ikisinin de Roke kuralını bildikleri doğruydu; ayrıca Vetch'in sevgiden, kendilerinin ise nefretten böyle davrandıklarını da biliyorlardı. Yine de hiddetleri yatışmamış, sadece

* Jasper, İngilizcede yeşime benzeyen bir taşın adıdır. –*ç.n.*

duraklamıştı. Derken, Jasper, sanki sadece Vetch'in duyması için biraz kenara çekilerek, "Keçi çobanı arkadaşına, kendisini koruyan kuralı bir kez daha hatırlatsan iyi olacak. Suratı pek asıldı. Yoksa onun meydan okumasını ciddiye mi alacağımı zannetti? Keçi kokan, İlk Dönüşüm'ün ne olduğunu bile bilmeyen bir çırağın meydan okumasını?" dedi.

"Jasper," dedi Ged, "benim ne bilip bilmediğimi sen nereden biliyorsun?"

Bir anda, kimse söylenen bir kelime duymadığı halde, Ged gözler önünden yok oldu; biraz önce durduğu yerde, çığlık atmak için eğri gagasını açmış, büyük bir şahinin süzüldüğü görüldü, sonra tekrar, oynaşan meşalenin ışığı altında, koyu gözleriyle Jasper'ı süzen Ged belirdi.

Jasper hayret içinde bir adım geriledi; ama sonra omuzlarını silkti ve bir tek söz söyledi: "Gözbağı."

Diğerleri aralarında mırıldandılar. Vetch, "Bu gözbağı değildi. Gerçek bir dönüşümdü. Ve bu kadarı da yeter. Jasper, dinle..."

"Bu sadece, Usta'nın arkası dönükken, Şekillendirme Kitabı'na göz attığını kanıtlar. E, ne olmuş yani? Devam et keçi çobanı. Kendi başına örmeye başladığın bu çorabı sevdim. Benimle eşit olduğunu kanıtlamaya çalıştıkça, ne mal olduğun ortaya çıkıyor."

Bunun üzerine Vetch Jasper'a arkasını dönüp yumuşak bir sesle Ged'i çağırdı: "Çevik Atmaca, çocuk olma, bırak bunları, benimle gel..."

Ged arkadaşına bakıp gülümsedi, ama tüm söylediği, "Benim için Hoeg'i bir süre tutabilir misin?" oldu. Her zamanki gibi omuzunda duran otakı, Vetch'in elleri arasına bıraktı. O güne kadar kendisine Ged'den başka kimsenin dokunmasına izin vermeyen hayvan, bu kez Vetch'e gitti; koca gözlerini sahibinden hiç ayırmadan, Vetch'in kolundan yukarı tırmanarak omuzuna sindi.

"Şimdi," dedi Ged, Jasper'a biraz önceki gibi sakin bir sesle, "benden üstün olduğunu kanıtlamak için ne yapacaksın Jasper?"

"Benim bir şey yapmama gerek yok keçi çobanı. Ama yine de yapacağım. Sana bir hak, bir olanak sağlayacağım. Kıskançlık seni bir kurt gibi kemiriyor. Bu kurdu ortaya çıkaralım. Bir keresinde, Roke Tepesi'nde, Gontlu büyücülerin oyun oynamadıkları hakkında atıp tutmuştun. Şimdi gel, Roke Tepesi'nde, onların ne yaptıklarını göster bize. Ondan sonra, belki ben de sana bir sihir gösteririm."

"Bak onu görmek isterim işte," diye cevap verdi Ged. Ged'in tepesinin, en ufak bir küçümseme veya hor görme imasında bile attığını bilen genç öğrenciler, şimdiki bu soğukkanlılığını hayretle izliyorlardı. Vetch ise onu, hayretle değil, büyüyen bir korkuyla izliyordu. Bir kez daha aralarına girmeye çalıştı ama Jasper, "Gel, aramıza girme Vetch. Sana tanıdığım bu hakkı nasıl kullanacaksın keçi çobanı? Bize bir gözbağı mı yapacaksın, ateşten bir top mesela,

yoksa keçileri hastalıklardan koruyan bir tılsım mı?" dedi.

"Sen ne yapmamı isterdin Jasper?"

Büyük oğlan omuzlarını silkti, "İstersen ölüler arasından bir ruh çağır."

"Çağırırım."

"Çağıramazsın." Aniden köpüren hiddeti kibirini bastıran Jasper, bakışlarını Ged'e dikti. "Çağıramazsın. Bunu yapamazsın. Habire atıp tutuyorsun..."

"Adım üzerine yemin ederim ki çağıracağım."

Bir an için hepsi taş kesildi.

İstese onu durdurabilecek olan Vetch'in elinden kurtularak, arkasına bile bakmadan avludan çıktı Ged. Tepelerinde dans etmekte olan tılsımışıkları kararardı ve yere indi. Jasper bir an için tereddüt ettikten sonra Ged'in peşinden gitti. Diğerleri, sessizce, merakla ve korkuyla, arkadan takip ettiler.

Roke Tepesi, ay henüz doğmadığı için, yaz gecesinin karanlığına doğru tırmanıyordu. Birçok mucizenin yaratılmış olduğu bu tepenin varlığı, tıpkı etraflarındaki hava gibi ağırdı. Tepeye yaklaştıkça, bu tepenin köklerinin nasıl derinlere, hatta denizden bile derindeki, dünyanın çekirdeğindeki eski, kör ve gizli ateşlere kadar indiğini düşündüler. Doğudaki bayırda durdular. Tepenin doruğunda, üstlerinde, siyah otların üzerinde yıldızlar asılı duruyordu. Hiç rüzgâr esmiyordu.

Ged, bayır yukarı, diğerlerinden birkaç adım öteye gidip dönerek berrak bir sesle "Jasper! Kimin ruhunu çağırayım?" dedi.

"Kimi istersen onu çağır. Seni hiçbiri dinlemeyecektir." Jasper'ın sesi titriyordu, belki de kızgınlıktan. Ged yavaşça, alay ederek cevap verdi: "Korkuyor musun?"

Bir cevap verdiyse bile Jasper'ın cevabını dinlemedi. Artık Jasper'la ilgilenmiyordu. Bir kez Roke Tepesi'ne çıktıktan sonra öfke ve nefret yerini kesin bir güvene bırakmıştı. Kimseyi kıskanmaya ihtiyacı yoktu. Bu gece, bu karanlık büyülü topraklarda, gücünün her zamankinden daha büyük olduğunu biliyordu. Bu güç onu, titretinceye kadar, zorlukla denetim altında tutulabilen bir kuvvet hissiyle dolduruyordu. Artık Jasper'ın, kendisinden çok aşağıda bulunduğunu, belki de onu buraya, bir rakip olarak değil de sadece kaderinin bir hizmetkârı olarak getirmek için gönderilmiş olduğunu biliyordu. Ayağının altında tepenin köklerinin, derinlere, ta derinlere, karanlığa doğru gittiğini hissetti; başının üzerinde yıldızların uzak ve kuru ateşlerini gördü. Bunların arasındaki her şey ise, onun emrinde, onun hizmetindeydi. Dünyanın tam ortasında duruyordu.

"Korkma," dedi gülümseyerek. "Bir kadının ruhunu çağıracağım. Bir kadından korkmana gerek yok. Elfarran'ı çağıracağım, *Enlad'ın Kahramanlık-*

lari'nda anlatılan zarif kadın."

"O kadın binlerce yıl önce öldü, kemikleri Ea Denizi'nin dibinde yatıyor. Sonra belki öyle bir kadın hiç yaşamamıştır."

"Yıllar ve uzaklıklar ölüler için bir şey ifade eder mi? Şarkılar yalan mı söylüyor?" dedi Ged, aynı alaycı ve kibar tonla; sonra da "Ellerimin arasındaki boşluğa iyice bak," diyerek dönüp kıpırdamadan durdu.

Çok yavaş ama haşmetli bir hareketle kollarını uzattı. Bu, duaların başında yapılan bir karşılama hareketidir. Ve konuşmaya başladı.

Bu Çağırma Büyüsü'nün sözlerini, iki yıl kadar önce Ogion'un kitaplarından birinde okumuş ve o günden beri de bir daha hiç görmemişti. O zaman büyünün sözlerini karanlıkta okumuştu. Şimdi, buradaki karanlıkta, o gece önünde açık duran sayfadan okur gibi tekrar okudu. Ama şimdi yüksek sesle okuduğu her kelimenin ne anlama geldiğini kavrıyor; büyünün, sesi, bedeni ve ellerinin hareketleriyle nasıl örülmesi gerektiğini açıklayan işaretleri görebiliyordu.

Öbür oğlanlar konuşmadan, titremelerini saymazsak kıpırdamadan, durmuş seyrediyorlardı. Kudretli büyü, işlemeye başlamıştı. Ged'in sesi hâlâ yumuşaktı fakat değişmişti, derinden bir ahenk hâkim olmuştu. Söylediği kelimeler diğerlerine yabancıydı. Derken Ged sustu. Birdenbire otların arasından bir rüzgâr, gürleyerek esti. Ged dizlerinin üzerine düşüp yüksek sesle çağırmaya başladı. Sonra, uzanmış ellerle toprağı kucaklamak istercesine, kendisini ileri doğru attı; doğrulduğunda kucak açmış elleri ve kolları arasında, kara bir şey tutuyordu; öyle ağır bir şey ki, ayağa kalkarken harcadığı güçten dolayı sarsılıyordu. Sıcak rüzgâr, otları tepeye doğru savurarak uğuldadı. Yıldızlar parlıyorduysa bile, o anda hiçbiri bunu göremiyordu.

Büyünün kelimeleri Ged'in dudakları arasından tıslıyarak, mırıltı halinde çıkıyordu; sonra yüksek sesle ve net bir şekilde bağırdı: "Elfarran!"

Sonra tekrar aynı ismi çağırdı: "Elfarran!"

Yerden kaldırmış olduğu şekilsiz karanlık, aralandı. Aralıktan, kollarının arasından, ince bir ışık demeti parladı; ellerini kaldırdığı yere kadar uzanan belli belirsiz oval bir ışık. Bir an için, bu oval ışığın içinde, bir şekil hareket etti: Omuzundan geriye doğru bakan uzun boylu bir kadın. Kadının yüzü çok güzeldi; üzgün ve korku dolu.

Ruh sadece bir an için burada parlamıştı. Sonra Ged'in kolları arasındaki soluk oval ışık, parlaklaşmaya başladı. Genişledi ve yayıldı; dünyanın ve gecenin karanlığında, gezegenin dokusunu yırtıp açan bir yarık oldu. Bu yarıktan korkunç bir parlaklık yayıldı. Ve bu parlak biçimsiz yırtıktan, pıhtı halinde kara bir gölge gibi hızla hareket eden, iğrenç bir şey, tırmanarak doğruca Ged'in yüzüne sıçradı. Bu şeyin ağırlığı altında sendeleyen Ged kısa, boğuk bir

çığlık attı. Vetch'in omuzundan her şeyi seyretmekte olan küçük otak, hiç sesi olmadığı halde, yüksek sesle çığlık atarak saldırmak istercesine ileri atıldı.

Ged'in tepesindeki dünyanın karanlığında oluşmuş yarık genişleyip uzarken, o boğuşarak ve debelenerek yere düştü. Olanları seyreden oğlanlar kaçtı; Jasper toprağa kapanarak gözlerini o korkunç ışıktan korudu. Sadece Vetch arkadaşına doğru koştu. Böylece bir tek o, Ged'e yapışmış, etlerini parçalayan, gölge kütlesini gördü. Küçük bir çocuk boyunda, kara bir hayvana benziyordu; ama bu şey sanki bir şişiyor, bir büzüşüyordu. Ne kafası vardı, ne de yüzü; sadece yakalayıp parçalamak için kullandığı dört tane pençesi vardı. Vetch dehşet içinde hıçkırmaya başladı, yine de ellerini uzatıp, o şeyi Ged'den ayırmaya çalıştı. Ama daha ona dokunamadan bağlandı, artık kıpırdayamıyordu.

Dayanılmaz parlaklık soldu ve dünyanın kenarları yavaş yavaş bir araya geldi. Yakınlarında bir ses, tıpkı bir ağacın fısıltısı veya bir çeşmenin suyunun şıkırtısı gibi, hafifçe konuşuyordu.

Yıldızlar tekrar parlamaya başladılar; yamaçlardaki otlar, yeni doğmakta olan mehtapla ağardı. Gece kurtulmuştu. Aydınlık ve karanlığın dengesi tekrar sağlanmış ve sabitleştirilmişti. Gölge-yaratık gitmişti. Ged yerde sere serpe, sırtüstü yatıyordu; kolları sanki hâlâ dua eder veya birini karşılarmış gibi açık duruyordu. Yüzü kanla kaplanmış, kararmıştı; gömleğinin üzerinde de büyük kara lekeler vardı. Omuzuna sinmiş olan küçük otak titriyordu. Tam tepesinde, cüppesi, yükselmekte olan ayın ışığıyla solgun solgun parlayan, yaşlı bir adam duruyordu: Başbüyücü Nemmerle.

Nemmerle'nin asasının ucu, Ged'in göğsünün üzerinde yaldızlar çıkararak dolanıyordu. Nemmerle bir şeyler fısıldarken, asasını nazikçe, bir kez Ged'in kalbinin üzerine, bir kez de dudaklarına değdirdi. Ged kıpırdadı; nefes alabilmek için dudaklarını araladı. Sonra yaşlı Başbüyücü asasını kaldırıp toprağa batırdı ve sanki ayakta duracak gücü kalmamış gibi başı önünde, asaya yaslandı.

Vetch, hareket edebildiğini fark etti. Etrafına baktığında, öbürlerinin de, Çağrı Usta ve Dönüşüm Ustası'nın da, oraya gelmiş olduklarını gördü. Büyük büyücülük eylemleri, bu tür adamları harekete geçirmeden, bir sonuca varmazlar. Bu adamların da gereksinim ânında, çağırıldıklarında, kendilerine göre, hızla gelme yöntemleri vardır. Yine de hiçbiri Başbüyücü kadar hızlı olamamıştı. Sonunda, yardım çağırdılar; gelenlerin bir kısmı Başbüyücü'yle giderken, diğerleri, ki bunların arasında Vetch de vardı, Ged'i Şifacı Usta'nın odalarına taşıdılar.

Bütün gece boyunca Çağrı Usta, Roke Tepesi'nde nöbet tuttu. Fakat dünyanın dokusunun yırtılıp açıldığı bu yamaçlarda, hiçbir şey kımıldamadı bile.

Kendi topraklarına geri tırmanabilmek için, mehtapta sürünerek yırtığı arayan hiçbir gölge görünmedi. Gölge Nemmerle'nin ellerinden; Roke Adası'nı koruyan ve çevreleyen kudretli büyü-duvarından kurtulup, kaçmıştı ama şimdi de dünyada dolaşıyordu. Dünyada, bir yerlerde saklanıyordu. Ged o gece ölecek olursa, gölge açtığı kapıyı bulmaya çalışabilir, onu ölüm âleminde de izleyebilir veya her nereden geldiyse oraya dönebilirdi. İşte Çağrı Usta bu yüzden bekliyordu Roke Tepesi'nde. Fakat Ged yaşadı.

Onu şifa odasına yatırdılar; Şifacı Usta, yüzünde, boğazında ve omuzunda bulunan yaraları sardı. Yaralar derin, büyük ve kötüydü. Yaralardan akan siyah kan, büyülere ve üzerine konan örümcek ağlarına sarılmış perriot yapraklarına rağmen, durmuyordu. Ged, kendini bilmeden, ateşte için için yanan bir dal gibi, ateşler içinde yatıyordu; onu yakan şeyi ise, hiçbir büyü soğutamıyordu.

Pek uzakta olmayan bir yerde, çeşmenin aktığı, üstü örtüsüz avluda, Başbüyücü de kıpırdamadan yatıyordu fakat o soğuktu, buz gibi soğuk. Sadece, mehtapta suyun dökülüşünü ve kımıldayan yaprakları seyreden gözleri yaşıyordu. Yanındakiler, ne büyü yapıyorlar, ne de şifa arıyorlardı. Zaman zaman kendi aralarında alçak sesle konuşuyor sonra tekrar dönüp efendilerine bakıyorlardı. O ise ay ışığı altında bir kemik kadar beyazlaşmış şahin burnu, mağrur alnı, ak saçlarıyla, kıpırdamadan yatıyordu. Başıboş büyüyü denetim altına almak ve gölgeyi Ged'den uzaklaştırmak için bütün gücünü harcamıştı. Gücüyle beraber, bedensel kuvveti de gitmişti. Ölüyordu. Fakat, yaşadığı sürece birçok kez ölümün krallığının kuru ve sarp yamaçlarında gezmiş büyük bir büyücünün ölümü tuhaf bir olaydır, çünkü ölen adam gittiği yere körü körüne değil, kendinden emin, gittiği yolları bilerek gider. Nemmerle ağacın yaprakları arasından yıldızlara baktığı zaman, yanındakiler, onun gerçekten, bu yaz günü, şafağın yaklaşmasıyla solmakta olan yıldızlara mı, yoksa tepenin üzerindeki hiçbir şafağın göremediği ve hiç batmayan diğer yıldızlara mı baktığını bilemiyorlardı.

Otuz yıldır büyücünün yoldaşı olan Osskilli kuzgun gitmişti. Kimse onun nereye gittiğini görmemişti. "Onun önünden uçuyor," dedi Şekillendirme Ustası nöbet sırasında.

Doğan gün ılık ve açıktı. Büyük Ev ile Thwil sokaklarında çıt çıkmıyordu. Öğlene doğru Okuyucular Kulesi'nin demir çanları acı acı çalıp, yüksek sesle seslenınceye kadar, hiç ses duyulmadı.

Ertesi gün Roke'un Dokuz Ustası, Varlık Korusu'nun karanlık ağaçlarının altında toplandı. Tüm Yerdeniz büyücüleri arasından yeni Başbüyücü'yü seçerken, orada bile, onlarla hiç kimse veya hiçbir güç konuşamasın ve onların ne konuştuklarını da duyamasın diye etraflarına dokuz sessiz duvar ördüler.

Way'li Gensher, Başbüyücü seçildi. Derhal Roke Adası'ndan, İç Deniz yoluyla Way Adası'na, yeni Başbüyücü'yü getirmesi için bir gemi yollandı. Yelanahtarı Usta geminin kıçında durarak yelkenleri doldurması için bir büyürüzgârı çıkarttı, böylece gemi çabucak yelken açıp gözden kayboldu.

Bütün bunlardan Ged'in hiç haberi olmadı. O sıcak yaz aylarında, tam dört hafta ölü gibi yattı. Yalnız bazen bir hayvan gibi inleyip bağırıyordu. Sonunda, Şifacı Usta'nın sabırla uyguladığı tedavi sonuç vermeye, yaraları kapanmaya ve ateşi düşmeye başladı. Yavaş yavaş, tekrar duymaya başlar gibi oldu ama hiç konuşmuyordu. Güneşli bir sonbahar günü Şifacı Usta, Ged'in yattığı odanın panjurlarını açtı. Roke Tepesi'ndeki gecenin karanlığından beri, Ged hep karanlıkta kalmıştı. O an gün ışığını ve parlayan güneşi gördü. Yaralı yüzünü elleri arasına alarak ağlamaya başladı.

Kış geldiğinde bile hâlâ kekeleyerek konuşabiliyordu. Şifacı Usta da, bedensel ve zihinsel gücünü ona yavaş yavaş geri verebilmek amacıyla, onu hâlâ şifa odasında tutuyordu. Sonunda Usta onu taburcu ettiğinde baharın ilk günleri yaşanıyordu. Sadakatini bildirmesi için, onu ilk olarak Başbüyücü Gensher'e yolladı. Çünkü Gensher Roke'a geldiğinde, bu görevini yerine getirmek için okulun diğer öğrencilerine katılamamıştı Ged.

Hastalığının sürdüğü aylar boyunca, hiçbir arkadaşının onu ziyaret etmesine izin verilmemişti. Şimdi onların arasından geçerken bazıları birbirlerine "Bu da kim?" diye soruyorlardı. Ged daha önceleri canlı, çevik ve kuvvetliydi. Şimdi ise çektiği acılar nedeniyle aksak, tedirgin yürüyor, sol tarafı yara izleriyle bembeyaz olmuş yüzünü yerden kaldırmıyordu. Kendisini tanıyan tanımayan, herkesten sakınıyordu. Böylece dosdoğru çeşmenin bulunduğu avluya gitti. Bir zamanlar Nemmerle'yi beklemiş olduğu bu avluda şimdi Gensher onu bekliyordu.

Eski Başbüyücü gibi, o da beyaz bir cüppe giymişti ama Doğu Uçyöreleri'ndeki ve Way Adası'ndaki insanların çoğu gibi Gensher de kara deriliydi; kalın kaşlarının altından yönelttiği bakışları da karaydı.

Ged diz çökerek sadakatini bildirdi. Gensher bir süre sessiz kaldı.

"Ne yapmış olduğunu biliyorum," dedi en sonunda, "ne olduğunu değil. Senin sadakatini kabul edemem."

Ged ayağa kalktı, ayakta durabilmek için, elini çeşmenin yanındaki genç ağacın gövdesine yasladı. Konuşurken hâlâ zorluk çekiyordu. "Roke'tan ayrılmam mı gerekiyor efendim?"

"Roke'tan ayrılmak istiyor musun?"

"Hayır."

"Ne yapmak istiyorsun?"

"Kalmak. Öğrenmek. Kötülüğü... ortadan kaldırmak..."

"Nemmerle bile bunu başaramadı... Hayır, senin Roke'tan ayrılmana izin vermeyeceğim. Seni, şu anda, buradaki Ustaların güçleri ve kötülüğün yaratıklarını adadan uzak tutmak için oluşturulmuş savunma hattı koruyor sadece. Eğer şimdi gidersen, ortaya çıkmasına neden olduğun şey, seni hemen bulur, içine girer ve sana sahip olur. O zaman bir adam değil, bir gebbet olursun; gün ışığına çıkarmış olduğun kötü gölgenin isteklerini yerine getiren bir kukla. Kendini ondan koruyabilecek kuvvete ve bilgeliğe erişene kadar, burada kalmalısın – tabii eğer o seviyeye erişebilirsen... Şu anda bile seni bekliyor. Emin ol, seni bekliyor. O geceden sonra onu bir daha gördün mü?"

"Rüyalarımda, efendim." Ged biraz durduktan sonra, acı ve utançla konuşmaya devam etti: "Gensher Usta, büyüden çıkıp gelen ve bana yapışan şeyin... ne olduğunu bilmiyorum."

"Ben de bilmiyorum. Onun adı yok. Senin içinde doğuştan çok büyük bir güç var ve sen o gücü, denetim altında tutamadığın, sonucunda aydınlık ile karanlığın, ölüm ile yaşamın, iyi ile kötünün dengesinin nasıl etkileneceğini bilmediğin bir büyüde uygulayarak, yanlış yerde kullandın. Ve bunu da nefret ve gurur yüzünden yaptın. Sonucun kötü olduğuna şaşmamak gerek. Sen ölüler arasından bir ruh çağırdın ama onunla beraber Yaşamsızlık Güçleri'nden biri de çıkıp geldi. İsimlerin bulunmadığı bir yerden, çağırılmadan geldi. Kötülük, senin aracılığınla kötülük yapmak istiyor. Onu çağırmakta kullandığın güç, onun yararına seni etkiliyor: artık birbirinize bağlandınız. O, senin kibirinin gölgesi, senin yarattığın bir gölge. Bir gölgenin adı olur mu?"

Ged hastalıklı ve bitkin bir halde duruyordu. Sonunda, "Keşke ölseydim," dedi.

"Sen kim oluyorsun da bunu sorgulamaya cesaret ediyorsun? Nemmerle senin için öldü... Sen burada güvenliktesin. Burada yaşayıp öğrenimine devam edeceksin. Bana zeki olduğunu söylediler. Şimdi git ve ödevlerine çalış. İyi çalış. Yapabileceğin tek şey bu."

Böylece sözlerini bitirdi Gensher ve aniden yok oldu, tüm büyücüler gibi. Çeşme, güneşin altında akıyordu; Ged, Nemmerle'yi düşünerek bir süre çeşmenin sesini dinledi. Bir keresinde bu avluda, güneşin kendisine konuştuğunu hissetmişti. İşte artık, karanlık da konuşmuştu: geri alınması olanaksız bir söz.

Avludan ayrılarak Güney Kule'de, kendisi için boş tutulmuş olan eski odasına gitti. Orada tek başına oturdu. Gong yemeği haber verince gitti ama Uzun Masa'da oturan diğer çocuklarla ne konuştu, ne de yüzünü kaldırıp baktı; hatta onu büyük bir nezaketle karşılayan çocuklara bile. Böylece bir-iki gün sonra, hepsi onu yalnız bıraktılar. Yalnız kalmak onun kendi dileğiydi; çünkü akılsızca söyleyeceği veya yapacağı bir kötülükten korkuyordu.

Ne Vetch, ne de Jasper, ortalıklardaydı; Ged de onların nerede olduklarını sormuyordu. Kendisini kaybetmiş olarak yattığı için yitirdiği aylar nedeniyle, daha önceleri önünde ve lideri olduğu çocuklar, artık onu geçmişlerdi. O bahar ve yaz, kendisinden küçük çocuklarla birlikte ders yaptı. Onların arasında bile parlamadı; çünkü herhangi bir tılsımın sözleri, hatta en basit gözbağı sihirleri bile ağzından duraksayarak çıkıyor; elleri de marifetlerini göstermekte tereddüt ediyordu.

Sonbaharda, bir kez daha Yalnız Kule'ye gidip, İsimci Usta ile çalışması gerekiyordu. Bir zamanlar kaçındığı bu iş, şimdi onu mutlu ediyordu; çünkü zaten onun aradığı, büyü yapılmadan geçen uzun dersler, sessizlik ve içinde hâlâ varolduğunu bildiği o gücünü kullanmasına gerek olmayan bir yerdi.

Kule'ye gideceği günün arifesinde, akşam, odasına bir ziyaretçi geldi. Kahverengi gezgin cüppesi giymiş, ucu demirli, meşe asa taşıyan biri. Büyücü asasını gören Ged, ayağa kalktı.

"Çevik Atmaca..."

Sesi duyunca Ged gözlerini kaldırdı: Karşısında duran Vetch'ti. Siyah pervasız yüzü olgunlaşmış ama yüzündeki tebessümü değişmemiş; her zamanki kadar güvenilir, her zamanki kadar sağlam... Omuzuna ise koca gözlü, parlak tüylü bir hayvan kıvrılmıştı.

"Sen hastayken hep benle kaldı, şimdi ondan ayrılacağım için çok üzülüyorum. Ve senden ayrılacağıma daha da çok üzülüyorum Çevik Atmaca. Ama eve dönüyorum. Hadi bakalım Hoeg! Gerçek sahibine git!" Vetch otakı okşayıp yere bıraktı. Hayvan gidip Ged'in ot şiltesinin üzerine oturarak küçük bir yaprağı andıran diliyle tüylerini yalamaya başladı. Vetch güldü ama Ged gülümseyemedi bile. Yüzünü saklamak için yere çömeldi ve hayvanı okşamaya başladı.

"Bana geleceğini hiç tahmin etmiyordum Vetch," dedi.

Sitem etmek niyetiyle söylememişti, ama Vetch, "Daha önce gelemedim. Şifacı Usta izin vermedi. Kıştan beri de Koru'daydım, Usta ile birlikte inzivaya çekilmiştim. Asayı almaya hak kazanıncaya kadar serbest değildim. Dinle: Sen de serbest kaldığın zaman Doğu Uçyöresi'ne gel. Seni bekleyeceğim. Oralardaki küçük köylerin halkı çok misafirperverdir, sonra büyücüleri de hoş tutarlar," dedi.

"Serbest kalmak..." diye mırıldandı Ged, gülümsemeye çalışarak; hafifçe omuzlarını silkti.

Vetch ona baktı, ama eskisi gibi değil. Daha az sevgiyle değil, ama belki, daha bir büyücü edasıyla. Kibarca, "Sonsuza kadar Roke'ta kalmayacaksın," dedi.

"Şey... belki Kule'de Usta'ylaçalışırım, kitaplar ve yıldızlar arasında, kay-

bolmuş isimleri arayanlardan biri olurum... pek bir işe yaramasam da, zararım da olmaz, diye düşünmüştüm..."

"Belki," dedi Vetch, "ben geleceği göremem. Fakat senin önünde odalar ve kitaplar değil, uzak denizleri, ejderhaların ateş kusan soluklarını, şehirlerin kulelerini ve atmacanın yükseklerde ve uzaklarda uçarken gördüğü şeyleri görüyorum."

"Ya ardımda... ardımda neler görüyorsun?" diye sordu Ged ve konuşurken ayağa kalktı. Tepelerinde, tam aralarında duran tılsımışığı, Ged'in gölgesini arkadaki duvara ve yere düşürüyordu. Sonra başını yana çevirip kekeleyerek, "Yine de bana nereye gideceğini, ne yapacağını anlat," dedi.

"Eve gidip oğlan kardeşlerimi ve sözünü sık sık ettiğim kız kardeşimi göreceğim. Ayrıldığımda kız kardeşim daha bir bebekti. Yakında İsmi takılacak – düşünmesi bile garip geliyor insana! Sonra da küçük adaların birinde, kendime büyücü olarak bir iş bulacağım. Ah, senle oturup uzun uzun konuşmak isterdim ama oturamam. Gemim bu gece ayrılıyor ve deniz yükselmeye başladı bile. Çevik Atmaca, eğer yolun Doğu'ya düşerse, mutlaka bana uğra. Ve, eğer bana ihtiyacın olursa, beni çağır, beni adımla çağır: Estarriol."

Bunu duyan Ged yaralı yüzünü kaldırıp arkadaşıyla göz göze geldi.

"Estarriol," dedi, "benim adım Ged."

Sonra sessizce vedalaştılar. Vetch arkasını dönerek taş koridorlardan inip gitti; Roke'tan ayrıldı.

Ged bir süre, çok güzel bir haber almış da haberi sindirmek için zaman kazanmak isteyen biri gibi hareketsiz kaldı. Vetch'in ona verdiği armağan, gerçek ismini ona söylemesi, çok büyük bir şeydi.

Bir insanın gerçek ismini kendisinden ve ismini verenden başka kimse bilmez. Zamanla, eğer isterse, ismini kardeşine, karısına veya arkadaşına söyleyebilir ama o üçüncü şahıslar da, bu ismi, bir başkasının duyabileceği yerlerde kullanmazlar. Başkalarının önünde onu, diğer insanlar gibi, kullanılan adıyla, takma adıyla çağırırlar; Çevik Atmaca gibi, Vetch gibi, "tüy yumağı" anlamındaki Ogion gibi. Basit insanlar, gerçek isimlerini çok sevip güvendikleri birkaç kişi dışında herkesten saklıyorlarsa; büyüyle ilgisi olanlar, daha tehlikeli ve tehlike altında olduklarından, çok daha fazla korumak zorundadırlar. Kim bir adamın ismini biliyorsa, onun hayatını avuçlarının içinde tutuyor demektir. Böylece, Vetch, kendine olan güvenini yitirmiş olan Ged'e, ancak gerçek bir arkadaşın verebileceği bir armağan, ona olan güveninin sarsılmamış, sarsılmaz kanıtını vermiş oldu.

Ged ot yatağının üzerine oturarak, sönerken içindeki bataklık gazı hafifçe poflayan tılsımışığının yuvarlak parıltısını söndürdü. Sanki daha önce başka hiçbir yerde uyumamış gibi keyifle dizlerine uzanıp uyumuş olan otakı okşa-

dı. Büyük Ev sessizdi. Ged'in aklına, o günün, Ogion'un ona ismini verdiği, kendi Geçiş'inin yıldönümünün arefesi olduğu geldi. O günden bu yana dört yıl geçmişti. İsimsiz ve çıplak olarak geçtiği dağdaki kaynağın soğukluğunu hatırladı. Çocukken yüzdüğü, Ar Nehri'ndeki diğer berrak gölcükleri düşünmeye başladı; sonra dağın dik yamacındaki ormanın altına kurulmuş olan Onakçaağaç köyünü; tozlu köy sokağındaki sabah gölgelerini; bir kış akşamında, körüğün üfürmesiyle tunçustasının ateşinden çıkan alevi; havası duman ve yapılan büyülerle ağırlaşmış olan, cadının karanlık ve hoş kokulu kulübesini... On yedi yaşını doldurduğu bu akşam, tüm bunlar tek tek aklına geldi. Kısa ve kırık hayatının tüm yılları ve yerleri, aklında toplanıp bir araya, bir bütün haline geldi. Sonunda bir kez daha, bu uzun, acı ve kaybolmuş zamandan sonra, kim olduğunu ve nerede olduğunu hatırladı.

Fakat önündeki yıllarda nereye gidebileceğini göremiyor, görmeye de korkuyordu.

Ertesi sabah adayı geçmek için yola koyuldu, otak eskisi gibi omuzunda duruyordu. Bu sefer, Yalnız Kule'ye gitmek üç gününü aldı, daha önce olduğu gibi iki değil. Kuzey burnunun uğuldayan ve köpüren denizinin üzerindeki Kule'yi gördüğünde, kıpırdayacak hali bile kalmamıştı. İçerisi, tıpkı hatırladığı gibi karanlık, soğuktu; Kurremkarmerruk da yüksek taburesine oturmuş, isim listeleri çıkartıyordu. Ged'e baktı ve Ged sanki hiç oradan ayrılmamış gibi hoşgeldin bile demeden, "Git yat; yorgun adam aptal olur. Yarın, Yaratanlar'ın Girişimleri Kitabı'nı açıp, oradaki isimleri öğrenebilirsin," dedi.

Kış sonu Ged Büyük Ev'e geri döndü. O zaman sihirbazlığı ilan edildi ve bu kez Başbüyücü Gensher sadakatini kabul etti. Bundan sonra, gözbağcılığı sanatını aşarak büyücülük asasını kazanabilmek için gerekli gerçek büyücülük eylemleri olan yüksek sanatları ve büyüleri okudu. Aylar geçtikçe büyüleri söyleme konusunda çektiği sıkıntılardan kurtuldu; ellerine eski hüneri geldi: Yine de, korku kendisine uzun ve zorlu bir ders vermiş olduğundan, eskisi kadar çabuk öğrenemiyordu. En tehlikeli büyüler olan Şekillendirme ve Yaratmanın Büyük Tılsımları'nı yaparken bile, hiçbir uğursuzluk olmadı veya kötü bir işarete rastlanmadı. Hatta zaman zaman Ged, artık rüyasında da görmediğinden, ortaya saldığı gölgenin zayıflamış veya bir yolunu bulup dünyadan kaçmış olup olmayacağını merak etmeye başladı. Fakat için için bu tür ümitlerin saflıktan başka bir şey olmadığını da biliyordu.

Ustalarından ve eski kitaplardan, serbest bırakmış olduğu bu gölge ile ilgili öğrenebileceği her şeyi öğrendi Ged. Zaten öğrenecek çok az şey vardı. Bu tür bir yaratığın ne doğrudan tarifi yapılıyor, ne de sözü ediliyordu. En fazla eski kitapların orasında burasında, gölge-yaratığa benzeyebilecek şeyler hakkında ipuçları vardı. Gölge-yaratık bir insanın ruhu değildi; Dünyanın

Kadim Güçleri'nin yaratıklarından da değildi; ama yine de bunlarla bir ilgisi olabilirdi. Ged'in büyük bir dikkatle okumuş olduğu *Ejderhalar Hakkında* adlı bir kitapta, kuzeydeki uzak ülkelerden birinde bulunan, Kadim Güçler'den biri olan, konuşan bir taşın etkisi altına giren eski bir Ejderhalar Efendisi'nin öyküsü vardı. "*Taşın emriyle*," diyordu kitap, "*Ölüler âleminden ölü bir ruh çağırmak için konuşmuştu. Fakat taşın iradesiyle büyücülüğü yolundan çıktığından, ölü ruhla birlikte bir de onu içten içe kemiren, onun kılığına girerek hareket eden ve insanlara zarar veren bir şey çağrılmadan geldi.*" Fakat kitap ne o şeyin ne olduğunu, ne de öykünün sonunda ne olduğunu yazıyordu. Ayrıca Ustalar da böyle bir gölgenin nereden gelebileceğini bilmiyorlardı: Başbüyücü yaşamsızlıktan demişti; dünyanın yanlış tarafından demişti, Dönüşüm Ustası; Çağrı Usta ise "Bilmiyorum," demişti. Çağrı Usta Ged'in hastalığı sırasında sık sık onunla oturmaya gelmişti. Her zamanki gibi ağırbaşlı ve suratsızdı ama Ged artık onun içindeki sevecenliği anlamıştı ve onu çok seviyordu. "Bilmiyorum. O şey hakkında bildiğim tek şey şu: sadece çok büyük bir güç onu çağırabilirdi; hatta belki tek bir güç... tek bir ses... senin sesin. Fakat bunun ne anlama geldiğini ben de bilmiyorum. Bunu sen bulacaksın. Bunu senin bulman gerek, yoksa ölürsün, hatta ölümden de kötü..." Sıkıntılı gözlerle Ged'e bakarken, yumuşak bir sesle konuşuyordu. "Çocukken, büyücülerin her şeyi yapabileceklerini sanıyordun. Ben de öyle sanırdım, bir zamanlar. Hepimiz öyle sanırdık. Fakat gerçek şu ki, insanın gerçek gücü, büyüyüp bilgisi arttıkça izleyebileceği yol, iyice daralıyor. Ta ki, en sonunda sadece ve sadece mutlaka gerekenden başka yapacak şeyi kalmayıncaya kadar..."

On sekizinci yaşgününden sonra, Başbüyücü, Ged'i Şekillendirme Ustası ile çalışması için yolladı. Varlık Korusu'nda öğrenilenler hakkında başka yerlerde pek konuşulmaz. Burada hiçbir büyünün işlemediği söylenir; ama zaten buranın kendisi büyülüdür. Korunun ağaçları bazen görünür, bazen görünmez; sonra bu ağaçlar her zaman Roke Adası'nın aynı yerinde de durmazlar. Koru'nun ağaçlarının bile, birer bilge oldukları söylenir. Şekillendirme Ustası'nın üstün büyülerini bu Koru'dan öğrendiği; ve eğer ağaçlar ölürse onun da bilgeliğinin yok olacağı ve öyle bir şey olursa, o günlerde, tarihten önce Segoy'un denizin derinliklerinden çekip çıkarmış olduğu Yerdeniz adalarının, yani insanların ve ejderhaların üzerinde yaşadığı karaların, hepsinin sular altında kalacağı da söylentiler arasındadır.

Fakat bunların hepsi kulaktan dolma bilgilerdir, büyücüler bu konuda konuşmaz.

Aradan aylar geçti ve nihayet bir bahar günü Ged Büyük Ev'e geri döndü. Bundan sonra ondan ne isteyeceklerine dair hiçbir fikri yoktu. Roke Tepesi'nin bayırlarına doğru açılan bir kapıda, yaşlı bir adam onu karşıladı. Ged'i ka-

pının ağzında bekliyordu. İlk başta Ged onu tanıyamadı. Sonra iyice düşününce, onun, beş yıl önce, Okul'a ilk geldiği gün, kendisini içeriye alan adam olduğunu çıkarttı.

Yaşlı adam gülümseyerek onu adıyla karşıladı ve sordu: "Benim kim olduğumu biliyor musun?"

O anda Ged, hep Roke'un Dokuz Ustası dendiği halde, sadece sekizinin ismini bildiğini hatırladı: Yelanahtarı, El, Şifacı, Okuyucu, Dönüşüm, Çağrı, İsimci ve Şekillendirici. Ona hep, Başbüyücü'den, dokuzuncu Usta diye söz ediyorlarmış gibi gelmişti. Ama yeni Başbüyücü seçileceği zaman, Dokuz Usta toplanıp yapmıştı seçimi.

"Sanırım siz Kapıcı Ustasınız," dedi Ged.

"Öyleyim. Ged, sen kendi ismini söyleyerek Roke'a girmeye hak kazanmıştın. Şimdi de benim ismimi söyleyerek, buradan serbest kalmaya hak kazanabilirsin." Böyle dedi gülümseyen yaşlı adam ve bekledi. Ged sustu kaldı.

Elbette ki insanların ve varlıkların isimlerini bulmak için binlerce yol, hüner ve araç biliyordu; bu tür hünerler, Roke'ta öğrendiği şeylerin bir parçasıydı, çünkü onlar olmadan, yapılacak büyülerin çok azı işe yarardı. Fakat bir büyücünün veya Usta'nın adını bulabilmek, tamamen ayrı bir meseleydi. Çünkü bir büyücünün ismi, denizdeki balıktan daha iyi saklanır, ejderhaların ininden daha iyi korunurdu. Araştırma için yapılacak bir büyü, daha kuvvetli bir büyüyle karşılaşır; kurnazca yapılmış oyunlar, boşa çıkar; dolambaçlı soruşturmalar, dolambaçlı yoldan engellenir; zorla kullanılan kuvvet de, yıkıcı bir şekilde geri teperdi.

"Çok dar bir kapıya bekçilik yapıyorsunuz Usta," dedi sonunda Ged. "Sanırım burada, kırlarda, biraz oturup oruç tutmalıyım ki bu dar kapıdan sığabileyim."

"İstediğin kadar kalabilirsin orada," dedi Kapıcı gülümseyerek.

Böylece Ged biraz uzaklaşarak, Thwilburn'ün kıyısındaki bir akçaağacın altına oturdu. Otakını da omuzundan inip oynaması ve çamurlu nehir kıyısındaki tatlısu yengeçlerini avlaması için serbest bıraktı. Güneş geç vakitte, tüm parlaklığıyla kavuştu; bahar hayli ilerlemişti. Büyük Ev'in pencerelerinden tılsımışıklarının ve lambaların ışıkları süzülüyordu; yamaçtan aşağıda ise Thwil kasabasının sokakları karanlık içindeydi. Evlerin damlarında baykuşlar ötüyor, derenin üzerindeki loş havada yarasalar uçuyordu. Ama Ged hâlâ Kapıcı'nın ismini nasıl yapsa da öğrense diye düşünüyordu. Zorla mı, hileyle mi yoksa büyüyle mi? Düşünüp taşındıkça, işin içinden iyice çıkamaz oluyordu. Roke'ta bulunduğu bu beş yıl süresince, öğrendiği tüm tılsımlar arasından, böyle bir büyücüden, öyle bir sırrı, zorla elde edebilecek olanını ne kadar arasa bulamıyordu.

Cebinde yuvalanmış otakı ile birlikte kırlarda yatıp, yıldızların altında uyudu. Güneş yükseldikten sonra, orucunu bozmadan, Ev'in kapısına giderek kapıyı çaldı. Kapıcı, kapıyı açtı.

"Usta," dedi Ged, "isminizi sizden zorla almaya gücüm yetmez, aldatıp almaya aklım yetmez. O yüzden burada kalıp çalışmaya veya öğrenmeye devam etmeye, istediğiniz her şeyi yapmaya razıyım. Tabii eğer, kazara, bir sorumu cevaplamazsanız."

"Sor bakalım sorunu."

"Adınız nedir?"

Kapıcı gülümsedi ve ismini söyledi; ismi tekrarlayan Ged, son kez o Ev'e girdi.

Ev'den ayrıldığında ağır, lacivert bir cüppe giyiyordu. Cüppe, gitmekte olduğu Aşağı Torning kazasının bir hediyesiydi ona. Orada bir büyücüye ihtiyaçları vardı. Aynı zamanda, porsukağacından yapılmış, ucu tunç kaplı, kendi boyunca bir asa taşıyordu. Büyük Ev'in boynuzdan ve fildişinden yapılmış arka kapısını onun için açarken, Kapıcı Ged'e iyi yolculuklar diledi. Ged, sabahın berrak sularında, kendisini beklemekte olan gemiye gitmek için, Thwil'in sokaklarından aşağı doğru indi.

V

PENDOR EJDERHASI

Roke'un batısında, iki büyük kara parçası olan Hosk ve Ensmer adaları arasında, topluluk halinde Doksan Adalar bulunur. Roke'a en yakın olan ada Serd adası, en uzak olan ada da neredeyse Peln Denizi'nde bulunan, Seppish adasıdır. Bu adaların toplam sayısının doksan olup olmadığı sorusu ise, hâlâ cevaplandırılamamıştır; çünkü üzerinde tatlısu bulunan adaları sayacak olursanız, yetmiş ada çıkar; yok tüm kaya parçalarını saymaya kalkarsanız, yüzü de geçersiniz; sonra gelgitler de sonucu etkiler. Adacıklar arasındaki kanallar çok dardır ve İç Deniz'in yumuşak gelgitleri, bunları aşındırır, dolanır; yükseldiğinde çok yükselir, alçaldığında da çok sığlaşır; öyle ki, sular yükseldiğinde üç adacığın olduğu bir yerde, sular alçalınca sadece tek bir ada kalır. Gelgitlerin tüm tehlikelerine rağmen yürümesini öğrenen her çocuk, aynı zamanda kürek çekmesini de öğrenir, kendi küçük kayığına sahip olur. Ev kadınları, komşularıyla ruşvaş çayı içmek için, kanalı kayıklarıyla geçerler; seyyar satıcılar mallarını satmak için, çektikleri küreğin ritmiyle bağırırlar. Tüm sokaklar tuzlu suyla doludur. Bu sokakların önü, sadece, daralan yerlerde, evden eve, turbi adı verilen bir çeşit balığı yakalamak için gerilmiş ağlarla kesilir. Doksan Adalar'ın servetini, bu balıktan elde edilen yağ oluşturur. Bu adalarda ancak birkaç tane köprü vardır; ve hiç büyük yerleşim merkezi yoktur. Her ada çiftliklerle ve balıkçı kulübeleriyle ıkış tıkıştır; ve bunların her on-yirmi kadarı bir araya gelip, bir kaza oluştururlar. Bu kazalardan biri de, en batıda, İç Deniz'e değil de, sadece, ejderhaların yağmaladıkları bir ada olan Pendor'un bulunduğu, oradan sonra da Batı Bölgesi'nin terkedilmiş sularının yer aldığı, Adalar Diyarı'nın ıssız köşesine, bomboş duran okyanusa bakmakta olan Aşağı Torning'dir.

Kazanın yeni büyücüsü için bir ev hazırlanmıştı. Yeşil arpa tarlaları arasındaki bir tepenin üzerine yapılmış olan ev, o sıralar kırmızı çiçekler açmış pendik ağaçlarından bir koruyla batı rüzgârlarından korunuyordu. İnsan, evin kapısından, saz damlı diğer evleri, koruları, bahçeleri; korularıyla, evleriyle,

bahçeleriyle diğer adaları ve adalar arasında kıvrıla kıvrıla uzanan, sayısız, pırıl pırıl su kanallarını seyredebiliyordu. Penceresi olmayan, toprak zeminli bir fakir eviydi, yine de Ged'in doğmuş olduğu evden daha iyi bir evdi. Roke Adası'ndan gelecek olan büyücüden çekinen Aşağı Torning'in adalı halkı, bu mütevazı evden dolayı özür dilediler. "Yapılarda kullanmak için taşımız yok," dedi bir tanesi; "Açlıktan ölmesek de hiçbirimiz zengin değiliz," dedi bir başkası; bir diğeri de, "En azından kuru olacak, damını kendi ellerimle aktardım efendim," dedi. Ged'in gözünde, evin bir saraydan farkı yoktu. Kazanın yöneticilerine, içtenlikle teşekkür etti; böylece on sekizi de kendi kayıklarına binip, ev kadınlarına ve balıkçılara, yeni büyücünün çok az konuşan ama konuştu mu da kibirle değil, adaletle konuşan, asıkyüzlü, tuhaf bir genç olduğunu anlatmak için, kendi adalarına gitti.

Ged'in, bu ilk büyücülük işinde pek kibirlenecek bir durumu yoktu belki de. Roke Adası'nda yetişen büyücüler genellikle, soylulara hizmet etmek için, büyük bir saygıyla karşılandıkları şehirlere ve şatolara giderlerdi. Normal koşullarda, Aşağı Torning'deki bu balıkçılara, balık ağlarını efsunlayacak, yeni kayıklarını okuyacak, hayvanların ve insanların hastalıklarını iyi edecek bir cadı veya sihirbaz yeterli olurdu. Fakat birkaç yıl önce, Pendor Ejderhası yumurtlamıştı: Şimdi, Pendor Leventleri'nin kulelerinin yıkıntıları arasında, pullu karınlarını mermer basamaklarda ve buradaki kırık kapılar arasında sürükleye sürükleye dolaşan, dokuz ejderhanın yattığı söyleniyordu. Birkaç yıla kadar, biraz daha büyüdüklerinde ve iyice acıktıklarında, bu ölü adada yiyecek bir şeyler bulamayınca etrafta uçacaklardı. Daha şimdiden, Host adasımn güneybatı kıyılarında dördünün uçtuğu görülmüş; yere inmemişler fakat koyun sürülerini, ahırları ve köylerin durumunu keşfe çıkmışlardı. Bir ejderha çok yavaş acıkırdı ama acıktı mı da, onu doyurmak çok zordu. Bu nedenle Aşağı Torning adalarının halkı, Roke'a bir elçi yollayarak, kendilerini batıda beklemekte olan felaketten kurtarması için, bir büyücü göndermelerini rica etmiş, Başbüyücü de korkularını yerinde bulmuştu.

"Burası rahat bir yer değil," demişti Başbüyücü, Ged'i büyücü yaptığı gün. "Ün kazanamazsın, zengin olamazsın, hatta tehlikesi bile yok. Gidecek misin?"

"Giderim," diye cevap vermişti Ged, sadece itaat etmek kaygısıyla değil. Roke Tepesi'ndeki geceden sonra, şöhrete ve gösterişe olan düşkünlüğü, tam tersine dönmüş, artık tam aksi şeyleri ister olmuştu. Artık, kuvvetinden emin olamıyor ve gücünü deneyebileceği ortamlardan kaçınıyordu. Yine de ejderhalardan söz edilmesi, ilgisini çekmişti. Gont'ta yüzlerce yıldır ejderhalar görülmemişti; ayrıca, büyüsü nedeniyle Roke'un yakınına, bucağına ejderha gelemezdi; o yüzden orada da ejderhalar sadece öykülerde ve türkülerde anlatı-

lan sorunlardı; sözleri edilen fakat hiç görülmeyen varlıklar. Ged, Okul'da, ejderhalarla ilgili öğrenebileceği her şeyi öğrenmişti. Fakat insanın ejderhaları derslerde okuması başka şeydi, karşısında görmesi başka. Önünde böyle bir olanak olunca, tüm kalbiyle cevap verdi, "Giderim."

Başbüyücü Gensher, başıyla onayladı ama sıkıntılı bir ifadesi vardı. "Söyle bakalım," dedi en sonunda, " Roke'tan ayrılmaya korkuyor musun? Yoksa buradan ayrılmaya istekli misin?"

"Her ikisi de efendim."

Gensher tekrar başını salladı. "Seni buradan, bu güvenceli yerden yollamakla iyi edip etmediğimi bilemiyorum," dedi yavaşça. "Önündeki yolu göremiyorum. Karanlıklar içine gizlenmiş. Ayrıca kuzeyde bir güç var, seni mahvedecek bir güç; fakat ne olduğunu, nerede olduğunu, geleceğinde mi, geçmişinde mi olduğunu söyleyemem: Her şey karanlıklar içinde. Aşağı Torning' den adamlar gelince ilk olarak seni düşündüm; orası, gücünü toplamak için zaman bulabileceğin, güvenceli bir yere, ayakaltı olmayan bir yere benziyor. Yine de, sonunda nereye varacağını veya senin için güvenceli bir yerin varolup olmadığını bile bilemiyorum. Seni karanlıklara yollamak istemiyorum..."

İlk başta, çiçek açan ağaçların altındaki bu ev, Ged'e yeterince canlı bir yer gibi gelmişti. Burada yaşayıp, sık sık gökyüzünün batı yakasını gözledi ve büyücü kulaklarını pullu kanatlardan çıkacak olan seslere açık tuttu. Fakat hiçbir ejderha gelmedi. Ged iskelesinden balık avladı; bahçesiyle oyalandı. Bu güzel yaz günlerinde, bir yandan otakı yanında uyurken veya papatya ve ot ormanında fare avlarken, o, pendik ağaçlarının altında oturup, bütün günlerini Roke'tan getirmiş olduğu İrfan Kitapları'nda geçen bir sayfa, bir satır veya bir kelime üzerinde düşünerek geçiriyordu. Aşağı Torning halkına, ondan yardım istedikleri zamanlar, şifacı ve iklimci olarak hizmet veriyordu. Bir büyücünün, bu tür basit işlerle uğraşmaktan utanabileceği aklına bile gelmiyordu, çünkü kendisi de bu insanlardan daha fakir insanlar arasında, bir cadı çocuğu olarak yetişmişti. Öte yandan halk, gerek Bilgeler Adası'ndan gelen bir büyücü olduğundan, gerekse sessizliği ve yüzündeki yaralar nedeniyle, ondan korktukları için, az şey istiyordu. Genç olmasına rağmen, onda insanı tedirgin eden bir şey vardı.

Yine de, o kendisine bir arkadaş edinmişti; doğu tarafındaki adada yaşayan bir kayık ustası. Adı Pechvarry'ydi. İlk olarak Ged'in iskelesinde, Ged onun küçük bir yelkenlinin direğini dikişini seyretmek için durduğunda tanışmışlardı. Pechvarry gülümseyerek büyücüye bakıp, "Bir aylık iş hemen hemen bitti. Herhalde siz bunu bir dakikada, bir tek sözünüzle bitirirdiniz, öyle değil mi?" demişti.

"Olabilir," dedi Ged, "ama büyüyü yapmaya devam etmezsem, öbür da-

kikada da batardı. Fakat eğer istersen..." Durdu.

"Neyi, efendim?"

"Bu çok şirin küçük bir tekne. Her şeyi de tamam. Ama eğer istersen, onu daha da sağlam yapmak için bir bağlama büyüsü, veya denizden eve dönmesini sağlamak için bir bulma büyüsü yapabilirim."

Ged, zannatkârı gücendirmemek için, çekine çekine konuşmuştu; fakat Pechvarry'nin yüzü aydınlandı. "Tekneyi oğluma yapıyorum beyim, eğer dediğiniz büyüleri yaparsanız, bu çok büyük bir iyilik, çok dostça bir davranış olur." Ve hemen iskeleye atlayıp, Ged'in ellerine sarılarak ona teşekkür etti.

Bu olaydan sonra, sık sık bir araya geldiler. Ged, büyüdeki ustalığını, Pechvarry'nin kayıkları onarırken veya yaparken gösterdiği elustalığıyla birleştiriyor, karşılığında da Pechvarry'den, bir kayığın nasıl yapıldığını ve büyünün yardımı olmadan bir yelkenlinin nasıl idare edilebileceğini öğreniyordu. Her nedense, Roke'ta normal yöntemlerle yelkenli kullanımının üstünde pek durulmamıştı. Ged iyi bir denizci oluncaya ve Pechvarry ile aralarındaki dostluk iyice pekişinceye kadar, sık sık Ged, Pechvarry ve küçük oğlu İoeth, kanallarda veya koylarda, bir gün o kayıkla kürek çekerek, bir gün bu yelkenliyle yelken açarak, gezindiler durdular.

Sonbaharın sonlarına doğru bir gün kayık ustasının oğlu hastalandı. Annesi, Tesk Adası'nda oturan, hastalıkları iyi etme konusunda becerisi olan bir cadıya haber saldı. Birkaç gün her şey yolunda gitti. Sonra, fırtınalı bir gece yarısında, Pechvarry Ged'in kapısını yumruklayarak, gelip çocuğunu kurtarması için ona yalvardı. Ged hemen onunla birlikte kayığa koştu; beraberce kayık ustasının evine doğru kürek çektiler. Orada Ged, çocuğu ot yatağının üzerinde yatarken gördü; annesi sessizce yanıbaşına çömelmişti. Cadı kadın da, korli kökü tütsüsü yapıp, Nagian ilahileri söylüyordu; elinden gelenin en iyisi buydu. Fakat Ged'e, "Büyücü Hazretleri, çocuğun ateşi kızıl ateş; çocuk bu gece bu ateş yüzünden ölecek," dedi.

Ged diz çöküp elini çocuğun üstüne koyunca, aynı şeyi düşünüp, bir an elini geri çekti. Uzun hastalık döneminin son aylarında, Şifacı Usta ona şifa bilgilerinin bir çoğunu öğretmişti. Bu bilgiler de, şu kuralla başlar ve biter: Yarayı tımar et ve hastalığı iyileştir, ama bırak ölmekte olan ruh gitsin.

Çocuğun annesi, Ged'in yaptığı hareketi görüp anlamını anlayınca, çaresizlik içinde bağıra bağıra ağlamaya başladı. Pechvarry, "Çevik Atmaca Hazretleri onu kurtarır, hanım. Ağlamana gerek yok! Artık geldi ya, oğlanı kurtarır," diyerek kadına doğru eğildi.

Ananın feryatlarını duyan ve Pechvarry'nin de kendisine olan güvenini gören Ged, onları nasıl hayal kırıklığına uğratabileceğini bilemedi. Kendi koyduğu teşhise güvenmedi; eğer ateş düşürülürse belki de çocuk kurtarılabi-

lir diye düşündü. "Elimden geleni yapacağım Pechvarry," dedi.

Dışarıdan yeni getirmiş oldukları soğuk yağmur suyuyla oğlanı yıkadı ve ateş düşürücü büyülerden birini yapmaya başladı. Büyü ne etkisini gösterdi, ne de bir işe yaradı; bir an için çocuğun kollarında ölmekte olduğunu düşündü.

Hemen tüm gücünü toplayarak ve kendisini hiç düşünmeden, çocuğun ruhunu geri getirebilmek için, kendi ruhunu çocuğun ruhunun arkasından yolladı. Çocuğa adıyla seslendi: "İoeth!" İçten, zayıf bir cevabın geldiğini düşünerek, bir kez daha seslendi ve çocuğun peşine düştü. Sonra küçük oğlanın ilerde, uzakta, engin bir tepenin karanlık yokuşundan aşağıya, hızla koştuğunu gördü. Etrafta hiç ses yoktu. Tepenin üstünde gördüğü yıldızlar, şimdiye kadar hiç görmediği yıldızlardı. Yine de takımyıldızları isimleriyle biliyordu: Deste, Kapı, Dönen, Ağaç. Bunlar, o hiç batmayan yıldızlardı, gelen günün ışığıyla solmayan yıldızlar. Ölmekte olan çocuğu, fazla izlemişti.

Bunun bilincine vardığında, kendisini karanlık yamaçta buldu. Geriye dönüş zordu, hem de çok zor. Yavaş yavaş geri döndü. Yavaş yavaş, tepeye geri tırmanmak için bir ayağını ileri attı, sonra diğerini. Adım adım ilerledi, her adım, azimle atılıyordu. Ve her adım bir öncekinden daha zordu.

Yıldızlar hareket etmedi. Kuru ve sarp zeminin üzerinde rüzgâr esmedi. Karanlığın tüm engin krallığında, bir tek o hareket etti; yavaşça, tırmanarak. Tepenin başına gelince, burada alçak bir taş duvar gördü. Fakat duvarın öbür yanında, bir gölge ona doğru dönmüş duruyordu.

Gölgenin, ne insan gibi, ne de hayvan gibi bir şekli vardı. Gölge şekilsizdi, belli belirsiz görünüyordu ama Ged'e bir şeyler fısıldıyordu. Fısıltısında kelimeler yoktu. Ve gölge Ged'e doğru uzandı. Ve gölge, yaşayanların tarafında duruyordu; Ged ise ölülerin tarafında.

Ya tepeden aşağıya ölülerin ışıksız şehirlerine ve çorak topraklarına gidecek, ya da, şekilsiz şeytani şeyin kendisini beklediği duvardan atlayarak, tekrar yaşama geri dönecekti.

Ruh asası, Ged'in elindeydi; asasını yükseklere kaldırdı. Bu hareketle gücü geri geldi. Dosdoğru, gölgeye doğru, alçak taş duvarın üzerinden atlarken, elindeki asa birden beyaz bir ışıkla yanmaya başladı; bu loş yerde kör edici bir ışıkla parladı. Ged atladı, düştüğünü hissetti; başka bir şey de görmedi.

Bu arada Pechvarry'nin, karısının ve cadının gördükleri ise şunlardı: Genç büyücü, büyüsünün ortasında durmuş ve çocuğu bir süre kıpırdamadan ellerinde tutmuştu. Sonra İoeth'i yavaşça şiltenin üzerine bırakmış, doğrulmuş; elinde asası sessizce durmuştu. Derken birdenbire asasını havaya kaldırmıştı, asa beyaz bir ateşle yanıyordu; adeta avucunda bir şimşek tutuyordu Ged. O bir anlık ateşte evdeki tüm eşyalar ansızın garip bir şekilde belirginleştiler. Gözlerinin kamaşması geçince, genç adamın, çocuğun ölü olarak yattığı ot

yatağın yanında, toprak zeminin üzerinde yüzükoyun uzanmış olduğunu gördüler.

Pechvarry'ye büyücü de ölmüş gibi geldi. Karısı ağladı; ama o tamamen sersemlemişti. Fakat cadının, büyücülükle ve gerçek bir büyücünün öbür dünyaya gidişiyle ilgili kulaktan dolma bilgisi vardı; Ged'e, her ne kadar soğuk ve hareketsiz yatsa da, bir ölü gibi değil, hasta veya trans halindeki bir adam gibi davranılmasını sağladı. Ged'i evine taşıdılar; uyanıp uyanmayacağını izlemesi için, yanına yaşlı bir kadın bıraktılar.

Küçük otak, yabancılar eve geldiğinde her zaman yaptığı gibi, evin çatı kirişinde saklanıyordu. Yağmur duvarları dövüp ateş geçerken ve akşam da yavaş yavaş ilerlerken, hayvan orada durmaya devam etti, ta ki yaşlı kadın ateşin yanıbaşında uyuyakalıncaya kadar. O zaman otak aşağı indi ve yatakta kaskatı ve hareketsiz yatmakta olan Ged'in yanına gitti. Ellerini ve bileklerini, sabırla uzun uzun, kahverengi bir yaprağa benzeyen kuru diliyle yalamaya başladı. Ged'in başının yanma çömelerek şakaklarını, yaralı yanaklarını ve yavaşça, kapalı gözlerini yaladı. Ve Ged yavaş yavaş, o yumuşak dokunuşla kendine geldi. Daha önce veya o an, nerede olduğunu veya tepesindeki soluk ışığın ne olduğunu, bilemeden uyandı. Işık, dünyaya doğmakta olan güneşin ışığıydı. Sonra, otak her zamanki gibi, onun omuzuna yaklaşarak kıvrıldı, uyudu.

Daha sonra, Ged o geceyi düşündüğünde, böyle ruhu kaybolmuş halde yatarken, kimse kendisine dokunmamış olsa, kimse onu şöyle veya böyle geri çağırmamış olsa, ruhunun sonsuza kadar kaybolabileceğini fark etti. Onu geri çağıran sadece, canı yanmış dostunu rahatlatmak için yalayan hayvanın, içgüdüsel dilsiz bilgeliğiydi. Yine de o bilgelikte, Ged kendi gücüne yakın bir şeyler buldu, büyücülük kadar derin olan bir şeyler. O andan itibaren, bilge kişinin, kendisini, konuşabilseler de konuşamasalar da, yaşayan diğer varlıklardan ayırmayan kişi olduğuna inandı. Daha sonraki yıllarda da, hayvanların gözlerinden, kuşların uçuşlarından, ağaçların ağır ve ulu hareketlerinden; konuşamayan bu varlıklardan öğrenebileceği şeyleri öğrenmek için çok çalıştı.

İlk defa olarak yara almadan, sadece bir büyücünün gözleri açık olarak yapabileceği şeyi başarmıştı: Sınırı geçip geri dönmeyi. Böyle bir şeyi, en büyük büyücüler bile, bazı tehlikeleri göze almadan yapamazlar. Fakat geri döndüğünde, onu korku ve keder bekliyordu. Keder, arkadaşı Pechvarry içindi, korku ise kendisi için. Şimdi Başbüyücü'nün onu göndermeye neden korktuğunu; ve büyücünün bile ileriyi görme yetisini karartan ve perdeleyen şeyin ne olduğunu anlamıştı. Çünkü zaten onu bekleyen şey, karanlığın kendisiydi; ismi olmayan, dünyaya ait olmayan bir varlık; yarattığı veya salıverdiği, bir gölge. Bir ruh olarak, tüm bu yıllar boyunca, onu ölüm ile yaşamın sınırındaki

duvarda beklemişti. Sonunda da Ged'i orada bulmuştu. Ged'e yaklaşabilmek, Ged'in gücünü elde edebilmek, yaşamını emebilmek ve Ged'in etine bürünebilmek için, artık yola koyulmuş olmalıydı.

Daha sonraları Ged, rüyasında o şeyi kafası ve yüzü olmayan, ayı gibi bir şey olarak gördü. Evin duvarlarında el yordamıyla kapıyı arıyordu. O şeyin açtığı yaralar geçtiğinden beri böyle rüyalar görmemişti. Uyandığı zaman kuvvetsiz kalmıştı, üşüyordu. Yüzündeki ve omuzundaki yaralar geriliyor ve ağrıyordu.

Artık kötü bir dönem başlamıştı. Rüyasında ne zaman gölgeyi görse, ya da onun hakkında çok düşünse, hep aynı soğuk dehşeti yaşıyordu: Duyuları ve gücü onu terk ettiklerinden, aptallaşıyor ve yolunu şaşırıyordu. Korkaklığına çok hiddetleniyordu ama bu bir işe yaramıyordu. Kendisini korumanın yollarını arıyordu ama hiç çaresi yoktu: O şey etten kemikten değildi, canlı değildi, bir ruh da değildi, ismi yoktu; Ged'in kendisinin ona vermiş olduğu, güneşin ışıdığı dünyanın kanunlarının dışındaki o korkunç güçten başka hiçbir varlığı yoktu. Onun hakkında bütün bildiği, kendi yaratığı olduğu için, o şeyi kendisine doğru çektiği ve o şeyin kendisini etkisi altına almaya çalışacağı idi. Fakat, henüz kendisine özgü bir biçimi olmadığı için, hangi biçimde geleceğini, nasıl geleceğini ve ne zaman geleceğini bilmiyordu.

Evinin ve yaşadığı adanın çevresini, bildiği bütün engelleyici büyülerle çevirdi. Bu tür büyü duvarlarının durmadan yenilenmeleri gerekir; sonunda Ged de, bütün gücünü bu duvarlara harcarsa, ada halkına hiçbir yararı dokunmayacağını fark etti. Eğer Pendor'dan bir ejderha gelirse, o zaman bu iki düşman arasında ne yapabilirdi?

Tekrar bir rüya gördü; ama bu kez rüyasında gölge, evin içinde kapının yanındaydı; karanlığın içinden ona doğru, Ged'in anlayamadığı birtakım sözcükler fısıldayarak, ilerliyordu. Dehşet içinde uyandı; gölgenin hiçbir yerde olmadığına emin oluncaya kadar, havada yanmakta olan tılsımışığını küçük evin her köşesine yolladı. Sonra ateşin korlarının üzerine odun attı ve ateşin ışığında düşünceli düşünceli oturarak, sazdan yapılmış damın ve çıplak ağaçların arasında gezinmekte olan sonbahar rüzgârını dinledi. İçinde eski bir öfke yeniden kabardı. Çaresizlik içindeki bu bekleyişe, küçük bir adada kapana kısılmış gibi, işe yaramaz kilit büyüleri mırıldanıp, oturup kalmaya boyun eğmeyecekti. Ama yine de bu kapandan kolay kolay kurtulamıyordu: Bunu yapmak ada halkının güvenini kötüye kullanmak ve onları yakınlarındaki korkunç ejderhaya karşı savunmasız bırakmak demekti. Yapılabilecek tek şey kalıyordu.

Ertesi gün, balıkçıların arasından geçerek, Aşağı Torning'in en büyük iskelesine gitti; orada Adalıların Başı'nı bulup, ona, "Buradan ayrılmam gereki-

yor. Ben büyük bir tehlike içindeyim ve sizi de tehlikeye atıyorum. Gitmem gerekiyor," dedi. "O yüzden, sizden, Pendor'a gidip ejderhaları yok etmek için izin istiyorum. Böylece size karşı görevimi yerine getirmiş olacağım; o zaman rahatça ayrılabilirim. Yok eğer başaramazsam, o zaman ejderhalar buraya geldiklerinde de başaramam demektir. Öyle bir şeyin de sonradan öğrenileceğine, şimdiden bilinmesi daha iyi."

Adalı, ağzı bir karış açık dinledi Ged'i. "Çevik Atmaca Hazretleri," dedi, "orada tam dokuz tane ejderha var!"

"Dediklerine göre, sekizi henüz küçükmüş."

"Fakat yaşlıları..."

"Size buradan gitmem gerektiğini söylüyorum. Eğer başarabilirsem, önce sizi ejderha tehlikesinden kurtarmak için izin istiyorum."

"Nasıl isterseniz beyim," dedi Adalı, ümitsizce. Orada bulunup da konuşulanları dinleyen herkes, bunun genç büyücülerinin bir deliliği, delice bir cesaret örneği olduğunu düşündü. Asık suratlarla Ged'in ayrılmasını izlediler, ondan bir daha haber almayı hiç ummuyorlardı. Bazıları, Ged'in onları bu müşkül durumda bırakarak, Hosk üzerinden İç Deniz'e döneceğini ima etti; diğerleri, ki bunların arasında Pechvarry de vardı, onun delirdiğini ve ölümü arandığını düşündüler.

Dört nesildir gemiler rotalarını, Pendor Adası kıyılarının uzağından geçirirdi. Bugüne kadar, adadaki ejderha ile dövüşmek için hiçbir büyücü gelmemişti, çünkü ada hiçbir geminin yolu üzerinde değildi. Zaten bu adada yaşayan insanlar da, Yerdeniz'in güneybatı bölgelerinde yaşayanlar tarafından hiç sevilmeyen, korsanlık, esir tüccarlığı yapan kavgacı insanlardı. O yüzden, ejderha aniden batıdan çıkıp gelerek, kulede eğlenmekte olan adamlarıyla beraber Pendor Hükümdarı'nın üzerini, ağzından kustuğu ateşle örtüverdiğinde ve kasaba halkını da bağrışarak denize döktüğünde, hiç kimse öçlerini almayı düşünmedi. İntikam alınmayınca, bütün kemikleri, kuleleri, Paln ve Hosk sahillerinde yaşayıp da çoktan ölmüş olan prenslerden çalınmış mücevherleriyle, Pendor olduğu gibi ejderhaya kalmış oldu.

Bütün bunları Ged çok iyi biliyordu. Ged dahasını da biliyordu çünkü Aşağı Torning'e geldiğinden beri, ejderhalar hakkında öğrendiği her şeyi tekrar tekrar gözden geçiriyor ve bunları aklından çıkarmıyordu. Küçük kayığını batıya doğru sürerken –artık kürek çekmiyor, Pechvarry'nin kendisine öğretmiş olduğu denizcilik hünerlerini kullanmıyor, yelkenini büyürüzgârı ile doldurarak ve tekneyi doğru yönlendirmesi için büyü yaparak, bir büyücü gibi yelken açıyordu– ölü adanın, denizin kenarından yükselişini seyretti. Büyürüzgârını, hız istediği için kullanıyordu, çünkü önündekinden çok, ardındakinden korkuyordu. Fakat gün ilerledikçe, sabırsızlığı korkudan, bir çeşit hoş-

nut kızgınlığa dönüştü. En azından kendi isteğiyle bir tehlikeye atılıyordu ve tehlikeye yaklaştıkça, en azından bu süre için, belki de ölümünden önceki bu bir saat için, özgür olduğunu hissediyordu. Gölge onu, ejderhanın ağzının içine kadar izlemeye cesaret edemezdi. Dalgalar, bozbulanık denizde, beyaz tepeleriyle birbirini izliyordu; başının üzerindeki boz bulutlar ise, kuzey rüzgârıyla koşturuyordu. Yelkenindeki hızlı büyürüzgârıyla, batıya doğru ilerledi ve Pendor'un kayalıklarının, kasabasının hareketsiz sokaklarının ve yağmalanmış yıkık kulelerinin görüş alanına girdi.

Hilal şeklindeki sığ limanın girişinde, büyürüzgârını kesti ve teknesini durdurdu. Küçük tekne denizin üzerinde sallanıyordu. Sonra ejderhayı çağırdı: "Pendor'un celladı, gel de hazineni koru!"

Sesi, külrengi sahile vuran dalgaların sesleri arasında kayboldu; fakat ejderhaların çok hassas kulakları vardır. Ejderhalardan biri, kasabanın çatısız yıkıntıları arasından havalandı; ince kanatlarıyla ve dikenli sırtıyla, iri siyah bir yarasa gibi, kuzey rüzgârına dalarak, halkalar çize çize Ged'e doğru gelmeye başladı. Halkı için bir efsane olan bu yaratığı görünce, Ged'in göğsü daraldı; kahkaha atarak bağırdı, "Sen git de İhtiyarı çağır, rüzgâr-solucanı!"

Bu gelen, seneler önce Batı Yöresi'nden gelmiş dişi bir ejderhanın yumurtalarından çıkmış olan genç ejderhalardan biriydi. O dişi ejderha da, bütün dişi ejderhaların yaptıkları söylenen şeyi yapmış; deriyle kaplı büyük yumurtalarını kulenin yıkılmış güneşli odalarından birine bırakmış ve yavrular zehirli birer kertenkele gibi yumurtadan çıktıklarında, onlara bakması için Pendor'un Yaşlı Ejderhası'na emanet ederek tekrar uçup gitmişti.

Genç ejderha hiç cevap vermedi. Cinsine göre pek büyük sayılmazdı, herhalde ancak kırk kürekli bir gemi uzunluğundaydı. Her yanı, zar gibi olan siyah kanatlarının ucuna kadar, bir solucan kadar zayıftı. Henüz ergenliğe ulaşmamış, sesi gelişmemiş, ejderha niteliklerini elde edememişti. Sallanmakta olan küçük kayıkta duran Ged'in üstüne doğru, havadan, keskin dişlerle dolu ağzını açıp, bir ok gibi kayarak geldi. Böylece Ged'e sadece, keskin bir büyüyle ejderhanın kanatlarını, kollarını ve bacaklarını bağlayıp, yuvarlanan bir taş gibi denize fırlatmak kalmıştı. Boz sular ejderhanın üzerinde kapandı.

İlkine benzeyen iki ejderha daha, en yüksek kulenin dibinden havalandı. Aynı birincisi gibi, havadan, doğruca Ged'e doğru bir dalış yaptılar. Öyle olduğu halde Ged ikisini de yakaladı, her ikisini de bağladı ve suda boğdu. Üstelik bunları yaparken daha büyücülük asasını hiç kullanmamıştı.

Derken kısa bir süre sonra, adadan üç tane ejderha Ged'e doğru gelmeye başladı. Bunlardan biri oldukça büyüktü ve ağzından ateş kusuyordu. İki tanesi kanatlarını çırpa çırpa uçarak yaklaşıyordu ama büyük olanı, arkadan, halkalar çizerek, ağzından çıkan ateş ile Ged'i ve kayığını kavurmak için bü-

yük bir hızla geliyordu. İki tanesi kuzeyden, bir tanesi de güneyden yaklaştığı için, hiçbir bağlama büyüsü bunları etkileyemezdi. Bunu fark ettiği an Ged bir Dönüşüm büyüsü yaptı; göz açıp kapıyıncaya kadar da kayıktan bir ejderha kılığında havalandı.

Geniş kanatlarını açarak ve pençelerini uzatarak, ejderhaların ikisiyle yüz yüze gelip onları ateşiyle kavurdu, sonra kendisinden daha büyük olan ve ateş kusabilen üçüncü ejderhaya döndü. İki ejderha, boz dalgaların üzerinden esen rüzgârda, ateş saçan ağızlarından çıkan kırmızı ışıkla aydınlanmış bir duman etraflarını sarıncaya kadar dövüştüler, kıvılcımlar saçtılar, kapıştılar, saldırdılar. Ged, birden yukarı doğru uçmaya başladı, diğeri de aşağıdan onu izledi. Uçuşunun tam ortasında Ejderha Ged, kanatlarını kabarttı ve durdu. Ve bir şahin gibi, pençelerini uzatarak alçalmaya başladı. Diğer ejderhaya saldırarak, boynundan ve böğründen yakaladı ve aşağıya itti. Siyah kanatlar çırpındı ve denize koyu siyah ejderha kanı damladı. Kendisini kurtaran Pendor ejderhası, aksaya aksaya alçaktan uçarak saklanmak için adaya döndü. Harabe halindeki kasabadaki mağaralardan ya da kovuklardan birine kıvrıldı.

Ged derhal eski haline dönüşüp kayıktaki yerini aldı, çünkü gerektiğinden fazla ejderha halinde kalmak çok tehlikeliydi. Elleri, yakan sıcak kanla simsiyah olmuştu; kafası da ateşle yanmıştı ama bunlar hiç önemli değildi şimdi. Kendini toparlayıncaya kadar bekledi ve sonra, "Altısını gördüm, beşini geberttim; dokuz tane var demişlerdi. Çıkın dışarı solucanlar!" dedi.

Uzun bir süre için adada, kıyıya gürültüyle çarpan dalgalardan başka, hiçbir canlı kımıldanmadı, hiçbir ses duyulmadı. Sonra Ged, kasabadaki en yüksek kulenin, sanki yanından bir kol çıkıyormuş gibi yavaşça biçim değiştirdiğini gördü. Ged, ejderha büyüsünden korkuyordu; çünkü yaşlı ejderhalar büyü konusunda son derece güçlü ve hilekârdırlar. Büyü konusunda insanlara hem benzerler, hem benzemezler. Biraz daha bekleyince bunun, ejderhanın bir numarası olmadığını, yalnızca kendi gözünün bir aldanması olduğunu anladı. Kulenin bir parçası zannettiği şey, kıvrılmış olduğu yerden yavaşça doğrulmakta olan Pendor Ejderhası'nın omuzuydu.

Ayağa kalktığında, üç çatallı ve dikenlerle donanmış başı, kuleden daha yukarda, pençeli ön ayakları da altındaki kasabanın yıkılmış taşları üzerinde duruyordu. Koyu gri dikenleri, güneş ışığını, kırık taş parçaları gibi yansıtıyordu. Bir tazı kadar ince, bir dağ kadar haşmetliydi. Ged ejderhaya korkuyla bakakaldı. Hiçbir türkü veya masal, insanı bu görüntüye hazırlayamazdı. Tam ejderhanın gözlerinin içine bakıp yakalanıyordu ki –kimse ejderhanın gözlerine bakamaz– onu izleyen yağ yeşili bakıştan kaçırdı gözlerini. O anda, bir çomak parçası, bir kıymık gibi kalmış olan asasını önünde tuttu.

"Sekiz oğlum vardı, küçük büyücü," dedi alaylı ve gür bir sesle ejderha,

"beşi öldü, biri de ölüyor: Yeter artık. Onları öldürerek benim hazineme sahip olamazsın."

"Ben senin hazineni istemiyorum."

Ejderhanın burun deliklerinden sarı bir duman süzüldü: Bu onun kahkahasıydı.

"Karaya çıkıp bir bakmak istemez miydin, küçük büyücü? Bir göz atmaya değer."

"Hayır, ejderha." Ejderhaların hısımlıkları rüzgâr ve ateşledir, deniz üstünde dövüşmek istemezler. Bu âna kadar bu, Ged için bir üstünlüktü; Ged bunu elinden kaçırmadı. Fakat Ged ile iri gri pençeler arasındaki tuzlu su şeridi, artık pek bir üstünlük sağlayabileceğe benzemiyordu.

Onu izleyen, yeşil gözlere bakmamak çok zordu.

"Çok gençsin," dedi ejderha, "insanların bu kadar küçükken güç sahibi olabileceklerini bilmiyordum." Ejderha, Ged gibi, Kadim Lisan'da konuşuyordu. Çünkü bu dil ejderhaların hâlâ kullandıkları dildir. Kadim Lisan'ı kullanmak, bir insanı doğru söylemeye mecbur eder, ancak bu ejderhalar için geçerli bir kural değildir. Bu onların kendi dilleridir, bu dili konuşurken yalan söyleyebilirler; kelimelerin anlamlarını saptırıp yanıltabilirler; dikkatsiz bir dinleyiciyi, her biri gerçeği yansıtan ama hiçbiri bir yere varmayan ters sözcüklerle bir labirente çekebilirler. Ged, sık sık bu konuda uyarılmıştı; ejderha konuşmaya başlayınca, onu tüm güvensizliğiyle, şüpheci kulaklarla dinlemeye başladı. Fakat sözcükler basit ve yalın gibi görünüyorlardı: "Benden yardım istemeye mi geldin, küçük büyücü?"

"Hayır, ejderha."

"Yine de ben sana yardım edebilirim. Yakında yardıma ihtiyacın olacak; karanlıklarda seni avlamaya çalışan şeye karşı."

Ged'in dili tutulmuştu.

"Peşinde olan şey nedir? Bana ismini söyle onun."

"Eğer ismini söyleyebilseydim..." Ged hemen sustu. İki ateş çukurunu andıran burun deliklerinden çıkan sarı duman, ejderhanın başından yukarı doğru, kıvrıla kıvrıla yükseldi.

"Eğer ismini söyleyebilseydin, ona hâkim olurdun belki, küçük büyücü. Belki onu yakından görürsem, ben ismini söyleyebilirim. Ve eğer, benim adamın etrafında beklersen, o gelecektir. Senin gittiğin her yere gelecektir. Eğer sana çok yaklaşmasını istemiyorsan kaçman, kaçman ve durmadan kaçman gerekecektir ondan. Ama yine de seni takip edecektir. Onun ismini öğrenmek ister misin?"

Ged bir kez daha sessiz kaldı. Onun serbest bıraktığı o gölgeyi, ejderha nereden bilebilirdi? Veya gölgenin adını nereden tahmin edebilirdi? Ged bir

türlü anlayamıyordu. Başbüyücü gölgenin bir ismi olmadığını söylemişti. Yine de ejderhaların kendilerine özgü bilgelikleri vardır; sonra kökleri insanlıktan daha eskilere dayanır. Çok az insan, ejderhaların neler bildiğini ve bu bilgileri nasıl edindiklerini bilebilir, bu insanlara da Ejderhaların Efendisi denir. Ged tek bir şeyden emindi: Ejderha doğruyu söylüyorsa bile –Ged'e gerçekten o gölge şeyin doğasını ve adını söyleyebilir ve Ged'in ona karşı üstünlük elde etmesini sağlayabilirdi de– öyle olsa bile, bunu kendi çıkarları için yapacaktı.

"Ejderhaların," dedi sonunda genç adam, "insanlar için bir iyilik yapmak istemelerine pek ender rastlanır."

"Ama öldürmeden önce," dedi ejderha, "kedilerin farelerle oynaması çok yaygındır."

"Ama ben buraya oynamak veya oynanmak için gelmedim. Seninle bir pazarlık yapmaya geldim."

Ejderhanın bir kılıç kadar keskin ama bir kılıçtan beş kez daha uzun olan kuyruğunun ucu, akrep misali, zırhla kaplı sırtının üzerinden ve kulenin tepesinden aşarak havaya kalktı. İnceden inceye alay ederek konuştu: "Ben pazarlığa oturmam. Alacağımı alırım. İstediğim zaman senden alamayacağım, neyin var ki?"

"Güvenlik. Senin güvenliğin. Bana Pendor'un doğusuna doğru uçmayacağına yemin et, ben de sana bir zarar vermeden gideceğime yemin edeyim."

Ejderhanın boğazından, bir çığ veya dağların arasında yuvarlanan taşların sesini andıran bir gıcırtı sesi yükseldi. Üç çatallı dilinde alevler oynaştı. Harabelerin üzerinde biraz daha yükselerek tüm haşmetiyle durdu. "Bana güvenlik öneriyorsun! Beni tehdit ediyorsun! Ne ile?"

"İsmin ile, Yevaud."

İsmi söylerken Ged'in sesi titredi ama yine de net bir şekilde ve yüksek sesle söyledi. İsmini duyunca yaşlı ejderha kalakaldı, taş kesildi. Bir dakika geçti, sonra bir dakika daha; Ged, çalkalanmakta olan minik kayığında durmuş, gülümsüyordu. Bu tehlikeli işi ve kendi hayatını, Roke'ta okumuş olduğu eski ejderha tarihi kitaplarından yola çıkarak yürüttüğü bir tahmine dayanarak riske atmıştı. Pendor Ejderhası'nın, Morred ile Elfarran'ın yaşadığı devirde yaşamış olan, Osskill'in batısını yağmalayan ve Osskill'den Elt adında, isim bulma konusunda becerikli bir büyücü tarafından uzaklaştırılan ejderhayla, aynı ejderha olduğunu tahmin etmişti. Tahmini de doğru çıktı.

"Şimdi ödeştik Yevaud. Sende kuvvet var; bende ise senin ismin. Pazarlığa oturacak mısın?"

Ejderha yine cevap vermedi. Ejderha yıllardır, altın zırhların ve zümrütlerin, tozun, toprağın ve kemiklerin birbirine karışmış bulunduğu bu adanın

üzerinde, sere serpe yaşıyordu; bu adada, kertenkelemsi kara yavruların ev yıkıntılarının arasında oynayışlarını ve uçurumdan aşağıya uçmaya çalışmalarını seyretmiş, insan veya yelkenli sesiyle rahatsız edilmeden güneş altına yayılıp uyumuştu. Artık yaşlanmıştı. Kımıldamak, bu büyücü delikanlıya, bu zayıf düşmana karşı koymak artık çok güçtü. Ged'in asası karşısında yaşlı ejderha Yevaud titriyordu. "Hazinem arasından dokuz taş seçebilirsin," dedi en sonunda; sesi uzun çenesinden çıkarken tıslıyor ve zırıldıyordu. "En iyilerini. Şansını kullan. Sonra da git!"

"Senin taşlarını istemiyorum, Yevaud."

"İnsanların açgözlülüğüne ne oldu? Eskiden, kuzeyde insanlar parlak taşlara bayılırdı... Senin ne istediğini biliyorum büyücü. Ben de sana 'güvenlik' önerebilirim, çünkü seni neyin koruyabileceğini biliyorum. Seni koruyabilecek tek şeyin ne olduğunu biliyorum. Seni izleyen korkunç bir şey var. Sana onun ismini söyleyebilirim."

Ged, kalbi yerinden fırlayacakmış gibi çarparken, en az ejderha kadar hareketsiz durarak, elindeki asayı sıkı sıkı tuttu. Birdenbire ortaya çıkan bu şaşırtıcı ümitle, bir an için boğuştu.

Pazarlığını yaptığı şey kendi hayatı değildi. Bu ejderha karşısında sadece, bir kere üstünlük sağlanabilirdi; sadece bir kere. İçinden ümit beslese de yapması gerekeni yapmalıydı. "Ben onu istemiyorum Yevaud." Ejderhanın adını söyledikçe, bu alamet varlığı, boğazından geçirdiği sağlam ve ince bir tasma yardımıyla elinde tutuyormuş gibi oluyordu. Ejderhanın kendi üzerinde gezdirdiği bakışlarındaki, insanların eski kötülüklerini ve deneyimlerini hissedebiliyor, her biri bir insan kolu uzunluğunda olan çelik pençelerini, taş gibi sert derisini, ejderhanın boğazında gizlenmiş köz ateşi fark edebiliyordu. Ama yine de tasma daralıyor, daralıyordu.

Ged tekrar konuştu: "Yevaud! Senin ve oğullarının, bir daha Adalar Diyarı'na hiç gelmeyeceğinize dair yemin et."

Birdenbire, ejderha ağzından alevler kusmaya başladı ve, "Adım üzerine yemin ederim ki gelmeyeceğiz!" dedi.

O zaman adayı bir sessizlik kapladı.

Yevaud kocaman başını önüne eğdi. Başını tekrar kaldırıp baktığında büyücü gitmişti. Doğu yönüne, iç denizlerin zengin ve bereketli adalarına doğru yol almakta olan teknenin yelkeni, dalgalar üzerinde beyaz bir benek gibi kalmıştı. O zaman küplere binmiş olan yaşlı Pendor Ejderhası, vücudunun darbeleri ve uzunluğu kasabanın boyu kadar olan kanatlarının çırpınmasıyla, kuleyi yıkarak doğruldu. Fakat ettiği yemin onu bağlıyordu; o yüzden, ne o gün, ne de bir daha, Adalar Diyarı'na doğru hiç uçmadı.

VI

AV

Pendor arkasında, ufukta gözden kaybolduktan sonra doğuya bakan Ged, gönlüne yeniden gölgenin korkusunun düştüğünü hissetti; ejderhaların aydınlık tehlikelerinden, şekilsiz ve ümitsiz bir dehşete dönmek çok zordu. Büyürüzgârını durdurdu, dünyanın rüzgârıyla gitmeye başladı çünkü artık içinde hız yapma arzusu yoktu. Ne yapması gerektiğine dair bir planı bile yoktu. Ejderhanın da demiş olduğu gibi kaçması gerekiyordu; ama nereye? Roke'a, diye düşündü, en azından orada korunuyordu; sonra orada bilgelere danışabilirdi.

Fakat önce, bir kez daha Aşağı Torning'e gidip olanları ada halkına anlatması gerekiyordu. Gittiğinin beşinci günü, döndüğü haberi yayılınca adalılar ve kazada yaşayan insanların yarısı kayıklarıyla, koşarak geldiler, etrafını aldılar, onu seyrettiler ve dinlediler. Ged öyküsünü anlattı; adamlardan biri, "Ama bu katledilen ve aciz bırakılan ejderhaları kim görmüş? Ya bize..." diyecek oldu.

"Kes sesini," dedi Adalıların Başkanı kabaca; çünkü o da dinleyenlerin bir çoğu gibi biliyordu ki, büyücülerin gerçeği kendilerine göre kurnazca anlatma yöntemleri vardır; çünkü olanlar onların ustalıklarıdır; gerçeği sadece kendilerine saklayabilirler ama bir şey oldu diyorlarsa o şey olmuştur. Bu yüzden ada halkı çok şaşırdı. Korkularının geçtiğini hissetmeye ve ardından da sevinçlerini kutlamaya başladılar. Genç büyücülerinin etrafını alıp, öyküyü bir kez daha anlatmasını istediler. Derken daha çok insan geldi ve tekrar Ged'in öyküsünü anlatmasını istedi. Gece çökerken, artık Ged'in öyküsünü anlatmasına gerek kalmamıştı. Onlar onun yerine, daha güzel başarıyorlardı bu işi. Köy okuyucuları öyküyü, eski bir ezgiye uydurmuşlar ve *Çevik Atmaca'nın Şarkısı*'nı söylemeye başlamışlardı bile. Sadece Aşağı Torning'de değil; doğudaki ve güneydeki kazalarda da, şenlik ateşleri yakıldı. Balıkçılar kayıktan kayığa haberi bağırıyorlardı. Adadan adaya haber yayılmıştı: Kötülük önlendi, ejderhalar Pendor'dan buralara gelmeyecekler!

O gece, yalnızca o gece, Ged için eğlence doluydu. Hiçbir gölge o gece, her tepede ve her kumsalda yakılmış olan o şükran ateşlerinin parlaklığından sıyrılarak veya etrafını çevirip dans eden, onu öven şarkılar söyleyen, ellerindeki meşaleleri rüzgârlı sonbahar akşamı içinde sallayan insan halkalarının içinden geçerek ona ulaşamazdı. İnsanlar meşalelerini salladıkça, yoğun, parlak ve çabucak geçen kıvılcımlar, rüzgâra doğru yükseliyordu.

Ertesi gün, ona "Senin bu kadar yüce biri olduğunu bilmiyordum, efendimiz," diyen Pechvarry ile karşılaştı. Bu sözlerde bir korku gizliydi çünkü Ged' le arkadaşlık etmeye cüret etmişti; fakat aynı zamanda bir serzeniş de vardı. Ged ejderhaları öldürmüştü ama onun çocuğunu kurtarmamıştı. Bu konuşmadan sonra Ged, Pendor'a gitmesine neden olan sabırsızlığı ve huzursuzluğu yeniden hissetti. Bu sabırsızlık ve huzursuzluk onu şimdi de Aşağı Torning' den uzaklaştırıyordu. Aslında adalılar onu ömrünün sonuna kadar övüp, övünerek memnuniyetle konuk ederlerdi ama, Ged, ertesi gün tepedeki evinden, sadece kitapları, asası ve omuzundaki otakı ile ayrıldı.

Ged, onun kayıkçısı olma şerefi için yarışan birkaç balıkçı ile birlikte bir kayıkla, Aşağı Torning'den ayrıldı. Suyun üzerine doğru eğilmiş balkon ve pencerelerin altından; Nesh'in rıhtımlarının, Dromgan'ın yağmurlu çayırlarının, Geath'in pis kokulu yağhanelerinin ve Doksan Adalar'ın doğu kanallarını dolduran teknelerin arasından kürek çekerek ilerlerken, hep Ged'in kahramanlıklarının kendilerinden önce gitmiş olduğunu gördüler. O ilerledikçe insanlar *Çevik Atmaca'nın Şarkısı*'nı ıslıkla çalıyorlar ve Ged'in kendilerinde konaklayıp, ejderhanın öyküsünü anlatması için, birbirleriyle yarışıyorlardı. En sonunda Serd'e geldiğinde, Roke'a gitmek için başvurduğu geminin kaptanı, önünde yerlere kadar eğilerek ona, "Benim için bir ayrıcalık, gemim için ise bir onurdur, Büyücü Hazretleri!" dedi.

Böylece Ged, sırtını Doksan Adalar'a çevirdi; fakat daha gemi Serd'in İç Limanı'ndan yeni ayrılmış ve yelkenini yeni açmıştı ki, doğu yönünden sert bir rüzgâr esti. Bu biraz garipti, çünkü kış olmasına rağmen gökyüzü açıktı. O sabah da, hava yumuşak olacağa benziyordu. Serd ile Roke arası sadece otuz mildi; gemi yola koyuldu. Rüzgâr arttı; onlar yollarına devam ettiler. İç Deniz ticari gemilerinin çoğu gibi, bu küçük geminin de, önden gelen rüzgârı yakalayabilmek için bir yan yelkeni vardı; sonra kaptan da, ustalığıyla övünen, becerikli bir gemiciydi. Bir güneye bir kuzeye zikzaklar çizerek, doğuya doğru ilerlediler. Her yandan bora halinde deli gibi esen rüzgârla gelen bulut ve yağmurun gemiyi ciddi bir biçimde sürükleme tehlikesi vardı. "Çevik Atmaca Hazretleri," dedi geminin kaptanı, geminin kıçındaki şeref köşesinde onunla beraber oturan genç adama –gerçi hepsini su içindeki cüppeleriyle, perişan bir durumda pırıl pırıl parlayıncaya kadar sırılsıklam eden o rüzgâr ve yağmur

altında pek şerefe falan bakılacak gibi değildi– "Çevik Atmaca Hazretleri, acaba bu rüzgâra bir şeyler söylemeniz mümkün müydü?"

"Roke'a ne kadar yaklaştık?"

"Yarı yolu aştık. Fakat, son bir saattir hiç yol kaydedemedik, beyim."

Ged rüzgârla konuştu. Rüzgâr daha yavaş esti, bir süre için oldukça iyi yol kaydettiler. Derken, güneyden, ıslık çala çala büyük bir bora geldi. Bu borayla karşılaşınca, tekrar batıya doğru geri sürüklendiler. Bulutlar gökyüzünde kaynaşıyordu; kaptan hiddetle kükredi: "Bu soytarı rüzgâr, aynı anda her yandan esiyor! Bizi bu havadan ancak büyürüzgârı kurtarır efendim."

Ged bu öneriyi asık yüzle karşıladı, fakat gemi ve adamlar onun yüzünden tehlikeye girmişlerdi, o nedenle yelkenleri büyürüzgârıyla doldurdu. Gemi hemen doğuya doğru fırlayınca kaptanın yüzü yeniden gülmeye başladı. Fakat, yavaş yavaş, Ged tılsıma devam ettiği halde, büyürüzgârı şiddetini kaybederek, gemi bir an için, tüm o keşmekeşin içinde yelkenleri düşüp, dalgaların üzerinde hareketsizce asılı kalıncaya kadar zayıfladı. Sonra, büyük bir gümbürtüyle seren döndü ve gemi de ürkmüş bir kedi gibi kuzeye doğru zıplayarak sürüklenmeye başladı.

Gemi hemen hemen yan yatmış olduğu için, Ged payandaya yapışarak bağırdı, "Kaptan, Serd'e geri dön!"

Kaptan lanet okudu ve bağırarak geri dönmeyeceğini söyledi: "Gemide bir büyücü olsun, ben de mesleğin en iyi gemicisi olayım, bu da bugüne kadar sürdüğüm en iyi gemi olsun da, ben geriye döneyim ha?"

Sonra geminin omurgası bir girdaba kapılmış gibi tekrar dönünce, kaptan da denize düşmemek için payandaya zor tutundu. Ged ona, "Beni Serd'e bırak, sonra nereye istersen git. Bu rüzgâr senin gemine karşı esmiyor, bana karşı esiyor," dedi.

"Size karşı mı? Roke'lu bir büyücüye karşı mı?"

"Hiç Roke-rüzgârını duymuş muydunuz kaptan?"

"Evet, kötü güçleri Bilgeler Adası'ndan uzak tutan rüzgâr. Ama bunun sizle, bir ejderha terbiyecisiyle ne ilgisi olabilir ki?"

"Bu gölgemle benim aramda olan bir şey," diye kestirip attı Ged her büyücünün yapacağı gibi. Sabit bir rüzgârla, açılmakta olan gökyüzünün altında, deniz üzerinden hızla Serd'e doğru giderken, başka bir şey de söylemedi.

Serd'in rıhtımından giderken, içinde bir ağırlık, bir endişe vardı. Kış yaklaştığından günler kısalıyor, hava çabuk kararıyordu. Hava kararınca Ged'in huzursuzluğu hep artardı; şimdi ise her sokağın dönemeci, ona bir tehlike gibi görünüyor, arkasından neyin gelmekte olduğunu görmek için, omuzundan geriye bakmamak için kendisini zorlaması gerekiyordu. Ged, Serd'deki Deniz Evi'ne gitti. Deniz Evleri, yiyeceklerin kaza tarafından sağlandığı, yolcu-

ların ve tüccarların beraberce yiyip içtikleri ve isterlerse, üstü kapalı uzun salonunda uyuyabildikleri yerlerdir, yemekleri de iyidir. Buraları, bayındır İç Deniz adalarının misafirperverliğinin bir örneğidir.

Kendi yemeğinden bir parça et ayıran Ged, daha sonra ateşin kenarında, bütün gün boyunca kıvrılmış olduğu kapüşonunun içinden otakını diller dökerek çıkartıp, eti ona yedirmeye çalıştı. Bir yandan hayvanı okşuyor, bir yandan da fısıldıyordu, "Hoeg, Hoeg, küçüğüm benim, sessiz Hoeg..." Fakat hayvan yemek yemedi ve tekrar saklanmak için Ged'in cebine tırmandı. Bu yüzden, kendi kasvetli güvensizliğinden ve büyük odanın köşelerindeki karanlığın görünüşünden, gölgenin fazla uzakta olmadığını anladı.

Burada kimse onu tanımıyordu: Buradakiler, *Çevik Atmaca'nın Şarkısı*'nı bilmeyen, diğer adalardan gelmiş yolculardı. Kimse onunla konuşmadı. En sonunda kendisine ot bir şilte seçip uzandı; ama tüm gece boyunca o üstü kapalı salonda, uyumakta olan yabancıların arasında, gözlerini kırpmadan yattı. Bütün gece boyunca yolunu çizmeye, gideceği yeri ve yapacağı şeyi tasarlamaya çalıştı, ama her seçenek, her tasarı kötü bir son sezgisiyle tıkanıyordu. Her yolun sonunda gölge oluyordu. Sadece Roke'ta yoktu gölge: Roke'a da Ged gidemiyordu. Tehlikedeki adayı koruyan yüksek, karmaşık ve eski büyüler Ged'in girmesini engelliyordu. Roke-rüzgârının ona karşı esmiş olması, peşinde olan şeyin, çok yakında olduğunu kanıtlıyordu Ged'e.

O şey vücutsuzdu, gün ışığına kördü; ışıksız, yersiz, zamansız bir diyarın yaratığıydı. Gün boyunca, güneşin aydınlattığı dünyanın denizlerinde, Ged'i el yordamıyla izleyebiliyor, ancak geceleri, rüyada ve karanlıkta, görülebilen bir şekle bürünüyordu. Daha henüz, güneşin ışınlarının üzerine düşebileceği bir varlığı veya bir cismi yoktu. *Hode'un Kahramanlıkları*'nda da söylendiği gibi, "Günün ağarması dünyayı ve denizi vareder; gölgeden şekli çıkartır, düşü karanlıklar krallığına kovar." Fakat gölge bir kez Ged'e yetişmeye görsün, Ged'in gücünü, hatta vücudunun ağırlığını, sıcaklığını ve yaşamını, onu hareket ettiren iradesini de çekip alabilirdi.

Önünde uzanan her yolun sonunu, işte böyle görüyordu Ged. Ayrıca, bu sona doğru gitmesi için, kandırılabileceğini de biliyordu; çünkü Ged'e daha da yaklaşmış olduğu için, her an biraz daha kuvvetlenen gölge, şu anda bile kötü güçleri veya kötü adamları, Ged'e yanlış ipuçları vermeleri için kendi emrinde çalıştıracak kadar güce sahip olabilir veya bir yabancının sesiyle konuşabilirdi. Bütün bildiği, o kara şeyin bu gece, bu Deniz Evi'nin köşelerinden birinde uyumakta olan bu adamlardan birinin içine gizlenmiş olabileceğiydi. Karanlık bir ruhta kendisine sağlam bir yer bulmuş, Ged'i izleyerek bekliyor ve Ged'in şu anki zayıflığından, güvensizliğinden ve korkusundan besleniyordu.

Dayanılır şey değildi bu. Kendisini şansa bırakıp, talihinin çizdiği yoldan gitmesi gerekecekti. Ged, şafağın ilk işaretiyle kalkıp solmakta olan yıldızların altında, Serd rıhtımına doğru hızla ilerledi. Önüne çıkan ilk gemiye binip, gemi onu nereye götürürse, oraya gitmeye kararlıydı. Kadırgalardan birine, turbie yağı yükleniyordu; gemi şafakla, Havnor'un Büyük Limanı'na gitmek için yola çıkacaktı. Ged, geminin kaptanından yolculuk için izin istedi. Büyücü asası, çoğu gemilerde, bir pasaport, bir bilet yerine geçer. Ged'i gemiye memnuniyetle aldılar; bir saat içinde de gemi denize açıldı. Kırk küreğin suya dalmasıyla, Ged'in sıkıntıları dağıldı; kürekçilere tempo tutan davulun sesi bile ona tatlı geliyordu.

Ama yine de Havnor'da ne yapacağını veya oradan nereye geçeceğini bilmiyordu. Onun için her yer birdi; kuzeye de gidebilirdi. Zaten kendisi de bir Kuzeyli'ydi; belki Havnor'dan, kendisini Gont'a götürecek bir gemi bulabilir, Ogion'u tekrar görebilirdi. Veya onu çok uzak Uçyörelere; gölgenin, onun izini kaybedip, onu izlemekten vazgeçeceği kadar uzak yerlere götürebilecek bir gemi bulabilirdi. Kafasında, bu tür belirsiz düşünceler dışında herhangi bir tasarı yoktu. İzlemesi gerektiğine inandığı bir yol da yoktu. Sadece kaçması gerekiyordu...

O kırk kürek gemiyi, Serd'den ayrılışlarının ikinci günü daha güneş batmadan, yüz elli milden uzak bir mesafeye ulaştırdı. Büyük kara parçası Hosk'un doğu sahilinde bulunan Orrimy'nin limanına yanaştılar. İç Deniz'e ait bu ticaret kadırgaları kıyıdan yol alırlar ve mümkün olan yerlerde, geceyi limanlarda geçirirler. Hava hâlâ aydınlık olduğundan Ged karaya çıktı; amaçsız ve düşünceli, liman kentinin dik sokaklarında gezinmeye başladı.

Orrimy, ağır taşlar ve tuğlalarla inşa edilmiş, Hosk Adası'nın iç kesimlerinde yaşayan kanunsuz hükümdarlara karşı surlarla çevrilmiş, eski bir kasabadır. Doklarda bulunan ambarlar kale gibidir; kulelerle korunan tüccarların evleri ise, tahkim edilmiştir. Yine de sokaklarda gezinen Ged için, bu dev yerleşim birimleri, gerisinde boş bir karanlık bulunan bir peçeydi; yanından geçmekte olan, kendilerini tamamen işlerine vermiş insanlar ise ona, gerçek insan değil de insanların sessiz gölgeleriymiş gibi geliyordu. Güneş kavuşurken Ged tekrar rıhtıma döndü; orada, akşamın engin kızıllığında ve rüzgârında bile, deniz ve kara ona, sessiz, donuk geldi.

"Yolunuz ne yana, Büyücü Hazretleri?"

Böyle selamladı birisi onu, arkasından. Döndüğünde, elinde ağır bir tahtadan yapılmış, ama büyücü asası olmayan bir asa taşıyan, griler giyinmiş bir adam gördü. Yabancının yüzü, kapüşonun içinde kaldığından, kızıl ışıktan korunuyordu; fakat Ged, adamın görünmeyen gözleriyle onu izlediğini hissetti. O da bakışlarıyla karşılık vererek, porsukağacından yapılmış asasını, yaban-

cıyla arasına alarak kaldırdı.

Kibarca sordu adam: "Neden korkuyorsunuz?"

"Beni arkamdan izleyenden."

"Yani? Ben sizin gölgeniz değilim ki."

Ged sesini çıkarmadan durdu. Gerçekten de bu adamın, her ne idiyse, onun korktuğu şey olmadığını biliyordu: O bir gölge, bir hayalet veya bir gebbet-yaratığı değildi. Dünyanın üzerine çökmüş olan bu kuru sessizlik ve gölge içinde bile, bir sese, hatta biraz da cisme sahipti. Sonra kapüşonunu kaldırdı. Garip, kırışık, kel bir kafası, çizgilerle dolu bir yüzü vardı. Sesi yılların izini taşımasa bile, görünüşü yaşlı bir adam olduğunu gösteriyordu.

"Emin değilim ama," dedi griler içindeki adam, "belki de tanışmamız tesadüf değildi. Genç bir adamın, yüzü yaralı bir adamın, karanlıklar içinden geçip, büyük bir egemenlik, hatta bir krallık kazandığının öyküsünü duymuştum bir zamanlar. Bu öykünün senin öykün olup olmadığını bilmiyorum. Fakat sana şu kadarını söyleyeyim: Eğer gölgelerle savaşmak için bir kılıca ihtiyacın varsa, Terrenon Sarayı'na git. Porsukağacından yapılmış bir asa senin işine yaramaz."

Adamı dinlerken Ged'in içinde ümit ve güvensizlik savaş veriyordu. Büyücülükle ilgisi olan bir insan, kısa bir süre sonra, hayatındaki hiçbir şeyin, iyi olsun kötü olsun, tesadüf eseri olmadığını öğrenirdi.

"Terrenon Sarayı hangi ülkededir?"

"Osskil'de."

Bu ismi işitir işitmez Ged, bir an için, belleğinin bir oyunuyla, yeşil otlar üzerinde, ışıl ışıl boncuk gözleriyle onu yandan süzen ve konuşan kara bir kuzgun gördü; ama kuzgunun sözlerini unutmuştu.

"O ülkenin adeta karanlık bir ismi var," dedi Ged, griler içindeki adamdan gözlerini ayırmadan, ne biçim bir adam olduğunu anlamaya çalışarak. Sihirbaz, hatta büyücü olabileceğini düşündüren bir havası vardı adamın; gerçi Ged'le korkusuzca konuşmuştu ama tuhaf, bitkin bir görünüşü vardı, hasta, tutsak veya köleye benzeyen bir görünüş.

"Sen Roke'tansın," dedi adam. "Roke büyücüleri, kendilerine ait olmayan büyülere karanlık isimler takarlar."

"Sen ne biçim bir adamsın?"

"Bir gezgin. Osskilli bir tüccarın temsilcisiyim, buraya iş için geldim," dedi grili adam. Ged'den bir cevap alamayınca, genç adama iyi geceler dileyip, rıhtımın üzerindeki basamaklı dar sokaklarda uzaklaştı.

Bu işareti önemseyip önemsememe konusunda çelişki içinde olan Ged, dönüp kuzeye baktı. Kızıl ışık, dağların ve rüzgârlı denizin ardından hızla kayboluyordu. Eteklerinde geceyi barındıran, gri karanlık çöktü.

Ged ani bir kararla, rıhtım boyunca hızla ilerleyerek, ağlarını kayığına yerleştiren bir balıkçıya yaklaşıp onu selamladı: "Bu limanda, kuzeye, Semel'e veya Enlad'lara gidecek olan bir gemi var mı acaba?"

"Şuracıkta duran büyük gemi Osskil'den; belki o Enlad'lara uğrar."

Aynı hızla Ged, balıkçının işaret ettiği büyük gemiye gitti: Altmış kürekli; yassı yuvarlak loto-kabukları kakılmış yüksek ve eğri yontma pruvası, kürreklerin çıktığı, her birine siyahla eski Sifl harfi yazılı lumbar kapakları olan, kırmızı boyalı, bir yılan kadar ince, büyük bir gemi. Kasvetli ve hızlı bir gemiye benziyordu. Yükü istiflenmiş, mürettebatı da güvertede hazır bekliyordu. Ged geminin kaptanını arayarak, Osskil'e kadar yolculuk etmesine izin vermesini rica etti.

"Ücretini ödeyebilir misin?"

"Rüzgâr konusunda hünerlerim var."

"Ben kendim de iklimciyim. Verebilecek hiçbir şeyin yok mu? Hiç mi paran yok?"

Aşağı Torning'de Adalılar Ged'e ellerinden geldiğince, Adalar Diyarı'ndaki tüccarlar tarafından kullanılan fildişi parçalarıyla bir ödeme yapmışlardı. Daha fazla vermek istedikleri halde Ged, sadece on parça almıştı. Ged bunları Osskilli'ye önerdi ama adam başını salladı. "Biz bunları kullanmıyoruz. Eğer karşılığında verecek bir şeyin yoksa, gemide de yerin yok demektir."

"Kol kuvvetine ihtiyacınız var mı? Daha önce bir kadırgada kürek çekmiştim."

"Eyvallah. İki eksiğimiz var. Git oturacak bir sıra bul kendine," diyerek bir daha Ged'i hiç umursamadı kaptan.

Kitaplarının durduğu torbayı ve asasını, kürekçilerin oturduğu sıranın altına koyan Ged, o kış günlerinde, on zorlu gün boyunca o Kuzey gemisine kürekçi oldu.

Gün ışırken, Orrimy'den ayrıldılar; o gün Ged, işini başaramayacağını düşündü. Sol kolu, omuzundaki eski yaralar nedeniyle biraz sakatlanmış; Aşağı Torning'in kanallarındaki kürek çekme deneyimleri, davulun sesiyle amansızca, durmadan çekilen bu büyük kadırga küreklerine hazırlayamamıştı onu. Kürek başında geçen her nöbet, iki-üç saat sürüyor; sonra sırayı bir sonraki vardiyanın kürekçileri alıyordu ama Ged'in adaleleri anca toparlanıyordu ki, sıra tekrar ona geliyordu. İkinci gün, birincisinden de kötüydü. Fakat ondan sonra Ged işe alıştı ve oldukça ilerledi.

Roke'a ilk gittiği zaman bindiği *Gölge* gemisindeki arkadaşlık ortamı, bu gemide yoktu. Andrade ve Gont gemilerinde mürettebat, ortak bir kâr için çalışır, yapılan ticarete ortaktır; halbuki Osskilli tüccarlar, bu iş için ya köle, ya toprağa bağlı köylü kullanırlar, ya da az miktarda altın karşılığında adam ça-

lıştırırlar. Osskil'de altın çok önemlidir. Fakat altın, ne oralarda, ne de altına çok önem veren ejderhalar arasında, arkadaşlık için bir araç olmamıştır. Gemideki mürettebatın yarısı, toprağa bağlı köylülerden olduğundan, zorla çalıştırılıyorlardı; geminin yöneticileri ise köle kâhyasıydı; üstelik insafsızdılar da. Kırbaçlarını, para veya yolculuk hakkı için kürekçilik yapanların sırtına hiç indirmiyorlardı, ama kimisi kırbaçlanan, kimisi de kırbaçlanmayan bir mürettebat arasında pek arkadaşlık ortamı oluşturulamazdı. Ged'in yanındakiler aralarında pek konuşmuyorlardı; Ged ile ise daha da az konuşuyorlardı. Mürettebatın çoğu Osskilli'ydi. Bunlar, Adalar Diyarı'da konuşulan Hard diliyle değil, kendilerine özgü bir lisanla konuşan, açık tenli, sarkık siyah bıyıklı, düz saçlı, ters insanlardı. Ged'in onlar arasındaki ismi *Kelub*, kızıl idi. Büyücü olduğunu bildikleri halde, ona hiç saygı göstermiyor, sakıngan bir kin besliyorlardı. Gerçi Ged de arkadaşlık kuracak durumda değildi. Boş gri deniz üzerinde hızla ilerlemekte olan gemilerden birindeki altmış kürekçiden biri olarak, küreklerin müthiş temposuna kapılmış sırasında otururken bile, kendisini korunmasız ve çaresiz hissediyordu. Akşam vakti yabancı limanlara girdiklerinde, cüppesine sarınıp uyumaya hazırlanırken, o kadar yorgunluğunun içinde, uyuyup uyanıp rüya görüyordu; uyandığında hatırlayamadığı kötü rüyalar. Ama gördüğü rüyalar sanki gemide ve gemideki insanların üzerine asılı kalıyordu; o yüzden Ged gemidekilerin her birinden kuşkulanıyordu.

Osskilli bütün özgür adamlar, bellerinde uzun bıçaklar taşıyorlardı. Bir gün, Ged'lerin grubu öğlen yemeğini yerken, adamlardan biri Ged'e sordu: "Sen köle misin, yoksa yemininden dönmüş biri misin, Kelub?"

"Hiçbiri."

"Niye bıçağın yok o zaman? Dövüşmeye mi korkuyorsun?" dedi adı Skiorh olan adam, alayla.

"Hayır."

"Senin yerine küçük köpeğin mi dövüşüyor?"

"Otak," dedi, onları dinlemekte olan başka biri. "Köpek değil, bir otak o." Sonra Skiorh'un kaşlarını çatıp dönmesine neden olan bir şey söyledi Osskil dilinde. Tam dönerken, Ged, Skiorh'un yüzünde bir değişiklik gördü: sanki bir an için onu bir şey değiştirmiş, kullanmış ve yan gözle de onun gözlerini kullanarak Ged'e bakmış gibi; çehresinde bir bulanıklık, bir değişiklik. Buna rağmen Ged, hemen ardından adamın yüzünü önden gördüğünde, bir değişiklik fark etmedi. Bu yüzden, kendi kendine, görmüş olduğu şeyin kendi korkusundan kaynaklandığını, kendi endişesinin bir başkasının gözlerine yansıdığını, düşündü. Fakat o gece, Esen limanında konakladıklarında, bir rüya gördü; rüyasında Skiorh dolaşıyordu. Bu olaydan sonra, Ged elinden geldiği kadar adamla karşılaşmamaya çalıştı; sanki Skiorh da ondan kaçınıyordu; bir

daha da aralarında hiçbir konuşma geçmedi.

Havnor'un kar kaplı dağları arkalarında, güneyde, kışın ilk günlerinin pusu altında bulanıklaşarak, gözden kayboldu. Yıllar önce Elfarran'ın boğulmuş olduğu Ea Denizi'nin ağzından, Enlad'ın yanından geçtiler. İki gün süreyle, efsanelerle dolu Enlad'ın batısında, körfezin üzerinden bembeyaz yükselen bir liman kenti olan Berila'da, Fildişi Şehri'nde konakladılar. Gittikleri her limanda mürettebat gemide tutuluyor, karaya ayak basmalarına izin verilmiyordu. Sonra kızıl güneş yükselirken, Osskil Denizi'ne, Kuzey Yöreleri'nin adasız enginlerinden, hiçbir engelle karşılaşmadan esmekte olan kuzeydoğu rüzgârlarının içine doğru kürek çekmeye başladılar. O sert denizden yüklerini sağ salim geçirip, ikinci gün Berila'dan çıkarak, Doğu Osskil'in ticaret kenti olan Neshum limanına vardılar.

Ged, yağmur yüklü rüzgârların kamçılamış olduğu alçak bir sahil ile limanı oluşturan uzun taş dalgakıranların ardına sinmiş gri renkli bir kasaba, kasabanın gerisinde de kar bulutlarıyla kararmış bir göğün altında, ağaçsız tepeler gördü. İç Deniz'in günlük güneşlik ortamından çok uzaktaydılar.

Neshum'daki Denizciler Loncası'nın liman işçileri, yükü –altın, gümüş, mücevher, kaliteli ipekliler ve Güney işi goblenler, yani Osskilli soyluların istiflediklerı kıymetli şeyleri– boşaltmak için güverteye çıktılar. Gemideki hür mürettebat da salıverildi. Ged mürettebattakilerden birini durdurarak yolu sordu. Bu âna kadar onlara beslediği güvensizlik, nereye gideceğini söylemesine engel olmuştu, fakat şimdi yabancı topraklara ayak basıp da yalnız kalınca, yönünü bulabilmek için yardım istemek zorunda kalmıştı. Sorduğu adam, sabırsızlıkla bilmediğini söyleyerek yoluna devam etti; fakat konuşulanları duyan Skiorh, "Terrenon Sarayı mı? Keksemt Bataklıkları'nda. Ben o tarafa gidiyorum," dedi.

Skiorh, Ged'in kendi seçeceği bir yoldaş değildi ama, hem dili, hem de yolu bilmediği için, pek çaresi yoktu. Pek de önemi yok, diye düşündü; buraya gelmeyi de kendisi seçmemişti. Buraya sürüklenmişti; şimdi de sürüklenmeye devam ediyordu. Kapüşonunu başına takıp asasını ve torbasını aldı ve Osskilli'yi kentin sokaklarından karlı tepelere doğru izledi. Küçük otak omuzunda durmuyor, soğuk havalarda hep yaptığı gibi cüppesinin altına giydiği koyun postundan yapılmış tüniğin cebine saklanıyordu. Tepeler, göz alabildiğince dalgalanan çıplak bataklıklara kadar uzanıyordu. Sessizce yürüdüler; kışın sessizliği de toprağın üzerine sinmişti zaten.

Ged, birkaç mil gittikten sonra etrafta hiçbir köy veya çiftliğin izine rastlayamayınca, yanlarında yiyecek olmadığını düşünerek, "Ne kadar yolumuz var?" diye sordu. Skiorh, kendi kapüşonunu takarken, bir an için başını çevirerek, "Çok değil," dedi.

Yüzü çok çirkin, solgun, kaba ve zalimdi ama Ged insanlardan korkmuyordu; yine de böyle bir adamın kendisine rehberlik ettiği bir durumda, insanlardan da korkabilirdi. Başını salladı ve yürümeye devam ettiler. Yolları, ince bir kar tabakası ile yapraksız çalılardan ibaret bu ıssız yerde, sadece bir izden oluşuyordu. Zaman zaman yolları başka yollarla kesişiyor veya yollarından başka yollar ayrılıyordu. Artık Neshum'un bacalarından tüten duman da, arkalarındaki akşam karanlığına dalan tepelerin ardında kaybolurken, ne tarafa doğru gitmeleri gerektiğini veya ne tarafa gitmiş olduklarını belirtecek hiçbir iz görülmüyordu. Sadece rüzgâr hep doğudan esiyordu. Ancak, birkaç saat yürüdükten sonra Ged, yollarının uzandığı kuzeybatı yönündeki tepelerde, gökyüzünde cılız bir çizik gördüğünü sandı; beyaz bir diş gibi. Fakat kısa günün ışıkları solduğundan, yolun bir sonraki yükseltisinde gördüğü şeyi daha iyi seçemedi; bir kule mi, bir ağaç mı, her ne idiyse, ne olduğunu anlayamadı.

"Oraya mı gidiyoruz?" diye sordu, işaret ederek.

Başındaki kürklü kapüşonuyla Osskil cüppesine sarınmış olan Skiorh, cevap vermeden yürümesine devam etti. Ged onun yanında büyük adımlarla yürüyordu. Çok uzun bir yol katetmişlerdi; sonra yürüyüşlerinin hızlı temposu ve gemideki yorgunluk dolu geceler ve günler nedeniyle de üstüne bir ağırlık çökmüştü. Sanki ezelden beri bu sessiz varlığın yanında, kararmakta olan sessiz bir diyarda yürüyormuş gibi geldi Ged'e. İçindeki dikkat ve gayret hisleri köreldi. Sanki uzun, çok uzun bir düşte, hiçbir yere doğru yürüyordu.

Cebindeki otak kımıldayınca, içinde cılız bir korku doğdu ve kımıldandı. Konuşmak için kendisini zorladı. "Karanlık bastırıyor, kar da. Ne kadar kaldı Skiorh?"

Bir süre duraksadıktan sonra diğeri, dönmeden cevap verdi: "Çok değil."

Fakat sesi bir insan sesinden çok, konuşmaya çalışan kaba ve dudaksız bir hayvanın sesine benziyordu.

Ged durdu. Etrafında, akşam alacakaranlığında, bomboş tepeler uzanıyordu. Tek tük kar atıştırıyordu. "Skiorh!" deyince diğeri de durdu ve döndü. Sivri kapüşonun içinde, bir insan yüzü yoktu. Daha Ged bir büyü okuyup gücünü toplayamadan gebbet konuştu. O kaba sesiyle "Ged!" dedi.

Genç adam kendini başka bir şeye dönüştüremedi; kendi gerçek benliğinde kilitlendi kaldı. Gebbetle böyle savunmasız bir şekilde karşılaşmak zorundaydı. Kimseyi ve hiçbir şeyi tanımadığı bu yabancı topraklarda, yardım da çağıramıyordu; çağırsa da kimse çağrısına cevap vermezdi. Tek başına duruyordu. Düşmanı ile arasında ise sadece, sağ elinde tuttuğu porsukağacından yapılmış asa vardı.

Skiorh'un aklını yutan ve tenine sahip olan şey, vücuda, Ged'e doğru bir adım attırdı. Kolları Ged'e doğru uzanmıştı. Öfkeli bir dehşet sardı Ged'i; elin-

deki asayı havada savurdu, asa ıslık çalarak gölge-yüzü saklamakta olan kapüşonun üzerine indi. Cüppe ve kapüşon, sanki içinde havadan başka bir şey yokmuş gibi yere yığılır gibi oldu. Sonra tekrar kıvrıla büküle ayağa kalktı. Gebbetin bedeni gerçek cisminden çıkmış, insan görünüşlü bir kabuk veya bir buhar haline gelmişti: Gerçek gölgeyi kaplayan, etten kemikten, gerçekdışı bir kılıf. Gölge, sanki rüzgârdan etkileniyormuş gibi silkinip dalgalanarak, kollarını uzatıp Ged'e doğru ilerledi; Ged'i Roke Tepesi'nde eline geçirmiş olduğu gibi yakalamaya çalıştı. Eğer bunu başarırsa Skiorh'un kabuğunu atacak ve Ged'e sahip olarak içine girecekti. Tüm amacı buydu zaten. Ged bir kez daha, ağır ve dumanlar tüten asasıyla vurdu ve savurdu gölgeyi; ama o yine geri geldi. Ged bir daha vurdu; sonra eli yanınca, için için yanıp alevlenen asayı elinden düşürdü. Geri geri gitti; sonra arkasını döndü ve koşmaya başladı.

Ged koştu; gebbet ise ona ne yetişebiliyor, ne de geride kalıyor, tam bir adım geriden izliyordu. Ged arkasına hiç bakmadı. O engin alacakaranlıkta saklanacak hiçbir yer yoktu ama o koştu, koştu, koştu. Bir keresinde gebbet, o boğuk tıslayan sesiyle Ged'i tekrar ismiyle çağırdı. Bu şekilde büyücülük gücünü Ged'den aldığı halde, bedeninin gücü üzerinde hiçbir hükmü yoktu; onu durduramıyordu. Ged koştu.

Gece avcı ile avı üzerine çöktü; kar, artık Ged'in seçemediği yola iyice yağmaya başladı. Gözleri zonkluyor, nefesi gırtlağını yakıyordu; artık koşamıyor tökezleyerek, sendeleyerek ilerliyordu. Ama yine de, onu tam bir adım gerisinden izleyen, yorulmak nedir bilmeyen takipçisi, onu bir türlü yakalayamıyor gibiydi. Artık Ged'e bir şeyler fısıldayarak ve mırıldanarak onu çağırmaya başladı. Ged tüm hayatı boyunca bu fısıltıların kulaklarını doldurmuş olduğunu fark etti. Daha önceleri, işitme duyusunun eşiğinde bekleşen bu fısıltıları, artık duyabiliyordu. Bu seslere boyun eğmesi, pes etmesi, durması gerekiyordu. Ama o yine de, uzun ve loş bir tepeden yukarıya doğru çıkmak için çabalamaya devam etti. Önünde bir yerlerde bir ışık görür gibi oldu. Önünde, yukarılarda bir yerde, ona "Gel! Gel!" diyen bir ses duyduğunu zannetti.

Cevap vermeye çalıştı ama hiç sesi kalmamıştı. Solgun ışık belirginleşip, önündeki bir kapıdan süzülerek parlamaya başladı. Duvarları göremiyordu, fakat kapıyı seçebiliyordu. Bu görüntü karşısında durunca gebbet cüppesini kaptı, onu arkasından yakalayabilmek için iki yanından beceriksizce tutmaya çalıştı. İçinde kalan son bir gayretle Ged, o solgun ışıklı kapıdan içeriye daldı. Geriye dönüp kapıyı gebbetin üzerine kapatmak istedi fakat bacakları artık onu taşıyamıyordu. Sendeleyerek tutunacak bir yer aradı. Gözlerinde ışıklar dansedip parladı. Yığılmakta olduğunu ve daha yığılmadan biri tarafından tutulduğunu hissetti. Son raddesine kadar tükenmiş olan zihni, karanlıklara kaydı gitti.

VII

ŞAHİNİN UÇUŞU

Ged uyandı; uzun bir süre, sadece uyanmanın hoş olduğunun bilincinde, yattı; bir daha uyanabileceğini hiç ummuyordu. Işık görmek ise çok daha hoştu; etrafını sarmış olan engin, sade gün ışığını görmek. Sanki o ışığın içinde yüzüyormuş veya sakin sular üstünde bir kayığın içinde sürükleniyormuş gibi geldi ona. En sonunda bir yatakta olduğu fark etti; fakat şimdiye kadar uyumadığı cinsten bir yatakta. Tahtadan yontulmuş, dört uzun bacak üzerine oturtulmuş bir çerçevenin içindeki yatağın örtüleri de, içleri kuştüyü dolu büyük ipek torbalardı; zaten o yüzden Ged kendisini yüzüyor zannetmişti; tüm bunların üzerine de hava akımlarına karşı koyu kırmızı bir perde örtülmüştü. Her iki yandan perdeler geriye doğru bağlanmıştı; Ged duvarları ve zemini taşla örülmüş odaya göz gezdirdi. Odada bulunan üç yüksek pencereden, hafif kış güneşi altında uzanan, orası burası karlarla kaplı çıplak ve boz renkli bataklıkları gördü. Oda, yerden yüksek olmalıydı, çünkü toprağın epeyce üstünde bulunuyordu.

Ged yatakta doğrulurken, kuş tüyünden saten yorganı yana doğru kayınca, soylular gibi, ipek ve yaldızlı kumaştan yapılmış bir tünik giymekte olduğunu fark etti. Yatağın yanındaki bir sandalyede, onun için hazırlanmış, yumuşak deriden çizmeler ve kenarları pellawi kürküyle çevrilmiş bir cüppe duruyordu. Bir süre için büyülenmiş gibi afallamış ve sakin bir şekilde durduktan sonra, elini asasını almak için uzatarak ayağa kalktı. Ama asası yoktu.

Sağ elinin tüm parmaklarının yanıkları, merhemlenmiş ve sarılmış olmasına rağmen, ağrıyordu. O anda elinin ağrısını ve vücudunun sızılarını hissetti.

Bir süre daha kıpırdamadan durdu. Sonra fısıldadı; ama pek yüksek sesle ve umutla değil: "Hoeg... Hoeg..." Çünkü hareketli, sadık, küçük hayvan; onu bir zamanlar ölümün krallığından geri çağıran küçük ruh da yoktu. Bir gece önce koşarken, hâlâ yanında mıydı acaba? Peki bunlar dün gece mi olmuştu, birkaç gece önce mi? Bilemiyordu. Kafasında bunlar belirsiz ve karanlıktı:

Gebbet, yanan asa, koşmaca, fısıltılar, kapı. Bunların hiçbiri net değildi. Şu anda yaşadıkları bile net değildi. Bir kez daha, ümitsizce hayvanının ismini fısıldadı ve gözleri yaşla doldu.

Uzaklarda bir yerde bir çan çaldı. İkinci bir çan, hemen odanın dışında tatlı bir çıngıltıyla çaldı. Odanın öbür ucunda, arkasında bir kapı açıldı ve içeriye bir kadın girdi. "Hoşgeldin Çevik Atmaca," dedi gülümseyerek.

Genç ve uzun boyluydu; beyazlar ve simler içindeydi. Gümüşten bir ağ, bir şelale gibi omuzlarına dökülen siyah saçlarını süslüyordu.

Dimdik duran Ged kadını selamladı.

"Sanırım beni hatırlamıyorsun."

"Hatırlamak mı, hanımefendi?"

Daha önce, güzelliğine yaraşacak biçimde giyinmiş, güzel bir kadını, sadece bir kere görmüştü: Roke'taki Gündönümü bayramına kocasıyla beraber gelmiş olan O Leydisi. O Leydisi, zayıf ama parlak bir mum alevi gibiydi, bu kadınsa ayın ondördü kadar güzeldi.

"Ben de hatırlamayacağını tahmin etmiştim," dedi gülümseyerek. "Ama ne kadar unutkan olursan ol, yine de eski bir dost olarak buraya hoşgeldin."

"Burası neresi?" diye sordu Ged, hâlâ gergin bir halde ve hâlâ zor konuşarak. Kadınla konuşmakta zorlanıyordu, fakat gözlerini de ondan alamıyordu. Giymekte olduğu soylu giysiler garip; üzerinde durduğu taşlar alışılmamış; nefes aldığı hava ise yabancı geliyordu. Kendi benliğinde, daha önceki benliğinde değildi adeta.

"Bu şatoya Terrenon Sarayı denir. Eşim olan Benderesk, Terrenon adı verilen kıymetli taşın ve Keksemt Bataklıkları'nın kıyısından başlayıp, kuzeydeki Os Dağları'na kadar uzanan bu toprakların hükümdarıdır. Bana gelince, bana burada, Osskil'de, onların dilinde Gümüş anlamına gelen Serret diyorlar. Ve sana da Çevik Atmaca dendiğini biliyorum; Bilgeler Adası'nda büyücü olarak yetiştirildin."

Ged yanmış eline bakarak hemen, "Ne olduğumu bilmiyorum. Bir zamanlar gücüm vardı. Sanırım bu gücü kaybettim," dedi.

"Hayır, kaybetmedin; veya belki de, on mislini elde edebilmek için kaybettin. Seni buraya kovalayan şeye karşı burada emniyettesin, dostum. Bu kulenin duvarları çok sağlamdır; sadece taştan da yapılmamıştır üstelik. Burada dinlenip, gücünü yeniden toplayabilirsin. Burada başka bir güç bulabilirsin; bir de elinde yanıp kül olmayacak, başka türlü bir asa. Kötü bir yol, insanı iyi bir sona ulaştırabilir. Şimdi benimle birlikte gel, sana topraklarımızı göstereyim."

Kadın o kadar tatlı konuşuyordu ki, Ged söylediği sözleri duyamıyor, sadece kadının sesinde saklı olan vaatleri izliyordu. Kadının ardından gitti.

Gerçekten de odası, tepenin üzerinden, köpek dişi gibi yükselmekte olan kulenin üst katlarında bir yerdeydi. Aşağı doğru kıvrıla kıvrıla inen mermer merdivenlerden, zengin döşenmiş odalardan ve salonlardan, güneşli bir kış havasında, kuzey, güney, doğu, batı yönlerinde birbiri ardısıra devam edip duran, evsiz, ağaçsız ve tekdüze, alçak ve boz tepelere bakan, yüksek pencerelerin önünden geçerken, Serret'i izledi. Sadece kuzey yönünde, uzaklarda, mavinin üzerindeki beyaz zirveler kendini belli ediyor; güneyde de insan denizin pırıltısının varlığını düşleyebiliyordu.

Hizmetkârlar kapıları açarak, Ged ile hanımlarının geçmesi için kenara çekiliyorlardı. Hepsi solgun renkli Osskilli'ydi. Kadının rengi de açıktı ama onların tersine Hard dilini çok güzel konuşuyordu; hatta Ged'e Gont aksanıyla konuşuyor gibi geldi. O gün, daha sonra, Ged'i, Terrenon Hükümdarı olan kocası Benderesk'in huzuruna götürdü. Bir iskelet kadar renksiz, bir iskelet kadar ince ve karısından üç kez daha yaşlı olan Lord Benderesk, Ged'i soğuk bir kibarlıkla karşılayıp, ona burada konuğu olarak istediği kadar kalabileceğini söyledi. Bundan başka söyleyecek bir şeyi kalmadı; Ged'e yolculukları veya onu oraya kadar izleyen düşmanı hakkında hiçbir şey sormadı. Leydi Serret de bu konuda bir şey sormamıştı.

Eğer bu durum garip olarak yorumlanacak olursa; bu, buradaki garipliklerin ve Ged'in orada bulunuşundaki gariplığin, sadece küçük bir parçasıydı. Ged aklını bir türlü tam anlamıyla toparlayamıyordu. Olayları açık seçik göremiyordu. Bu kule şeklindeki şatoya, talihin bir cilvesiyle gelmişti; yine de talihi, tasarlanmış bir talihti; ya da buraya tasarlanmış bir biçimde gelmiş, ama yine de tasarılar talihin bir cilvesiyle gerçekleşmişti. Ged kuzeye doğru yola çıkmıştı; Orrimy'de bir yabancı ona, yardımı burada aramasını söylemişti; bir Osskil gemisi onu bekliyordu; Skiorh da ona rehberlik etmişti. Bu olanların ne kadarı Ged'i avlayan gölgenin marifetiydi acaba? Yoksa onun hiç ilgisi yok muydu? Avıyla birlikte, o da buraya başka bir güç tarafından mı çekilmişti acaba? Yoksa Ged yemi takip ederken, o da Ged'i takip edip zamanı gelince, silah olarak Skiorh'u ele mi geçirmişti? Öyle olmuş olması gerekirdi, çünkü Serret'in de belirtmiş olduğu gibi, gölge Terrenon Sarayı'na girememişti. Kulede uyandığı andan beri, onun pusuya yatmış varlığının bir izini veya tehdidini hissetmemişti. O halde Ged'i buraya ne getirmişti? Çünkü burası insanların kazara gelecekleri bir yer değildi; düşüncelerinin durgunluğunda bile bunu görmeye başlamıştı. Bu kapılara ondan başka yabancı gelmemişti. Kule, sırtını, en yakın kasaba olan Neshum'a giden yola dönmüş, her şeyden ırak ve tek başına yükseliyordu. Şatoya, ne bir insan geliyor, ne de bir insan buradan gidiyordu. Pencereleri yalnızlığa açılıyordu.

Günler günlere eklendikçe, Ged yalnız kaldığı zamanlar, bu pencereler-

den dışarı baktı; durgun, kederli ve üşüyerek... Tüm o halılara, resim dokumalı duvar örtülerine, zengin kürklü giysilere ve geniş mermer şöminelere rağmen, kule her zaman soğuktu. İnsanın iliğine, kemiğine işleyen ve engellenmesi olanaksız bir soğuktu bu. Düşmanıyla nasıl karşılaştığını, yenildiğini ve kaçtığını düşündükçe, Ged'in gönlüne de, soğuk bir utanç yerleşmişti. Düşüncesinde, ortalarında kaşları çatık duran Başbüyücü Gensher ile tüm Roke'lu Ustaları bir araya toplamıştı; Nemmerle de yanlarındaydı, Ogion da, hatta ona ilk büyüsünü öğreten cadı da: Hepsi ona bakıyorlardı, Ged onların güvenlerini boşa çıkardığını biliyordu. Yalvarırcasına, "Eğer kaçmasaydım, gölge beni ele geçirecekti. Zaten Skiorh'un tüm kuvvetini ve benim gücümün bir bölümünü elde etmişti bile. Onunla dövüşemezdim: Adımı biliyordu. Kaçmam gerekiyordu. Büyücü bir gebbet, kötülükler ve yıkım adına hizmet veren, korkunç bir güç demektir. Kaçmam gerekiyordu," diyordu. Fakat, düşüncesinde onu dinleyenlerden hiçbiri, cevap vermedi. Ged de, pencerenin altındaki boş topraklara durmadan ince ince yağan karı seyrederken, içinde büyümekte olan kasvetli soğuğu, sonunda bir çeşit bezginlik dışında hiçbir hissi kalmayıncaya kadar hissetti.

Günlerce, sırf hissettiği bu ıstırap nedeniyle, kimseyle görüşmedi. Odasından çıktığı zaman da sessiz ve gergindi. Şatodaki Leydi'nin güzelliği aklını karıştırıyor; bu zengin, gösterişli, tertipli ve yabancı sarayda, kendisini doğma büyüme bir keçi çobanı gibi hissediyordu.

Yalnız kalmak istediği zamanlarda, onu yalnız bıraktılar; düşüncelerine ve düşen karın seyrine dayanamayacak duruma gelince, Serret genellikle kulenin daha aşağılarında bulunan, meşalelerle aydınlatılmış, duvarları kumaş kaplı, eğri salonların birinde onunla buluştu; oturup konuştular. Şato'nun Leydisi neşesiz bir kadındı, sık sık gülümsediği halde hiç kahkahayla gülmemişti, ama tek bir gülümsemesi bile Ged'i rahatlatmaya yetiyordu. Onun yanında Ged gerginliğini ve utancını unutuyordu. Kısa bir süre sonra, her gün sohbet etmek için buluşmaya, Serret'in yanından ayrılmayan hizmetçi kadınların biraz ilerisinde, kulenin yüksek odalarındaki pencerelerin veya ateşin kenarında oturup, uzun uzun, sessizce, aylakça konuşmaya başlamışlardı.

Bütün gece boyunca sihirler kaynatmış yaşlı bir sihirbaz gibi, Şato'nun karlı iç avlusunda bir aşağı bir yukarı volta atmak için, sadece sabahları dışarı çıkan yaşlı Lord, genellikle kendine ayrılmış odalarda duruyordu. Yemeklerde Ged ile Serret'e katıldığında da, arada bir genç karısına kıskanç ve sert bakışlar fırlatarak, sessiz duruyordu. O zaman Ged kadına acıdı. Serret, kanatları kesilmiş beyaz bir kuşa, kafese kapatılmış beyaz bir ceylana, yaşlı bir adamın parmağındaki gümüş bir yüzüğe benziyordu. Benderesk'in hazinesinin bir parçasıydı. Şatonun efendisi yanlarından ayrılınca Ged, kadının yanında

kalarak, aynı Serret'in kendi yalnızlığını paylaşmış olduğu gibi, Serret'in yalnızlığını paylaşmak istedi.

"Şatonuza ismini veren bu mücevher de neyin nesi?" diye sordu, mum ışığıyla aydınlatılmış oymalı yemek odasında, boşalmış altın tabaklar ve bardakların önünde sohbetlerine devam ederken.

"Onun hakkında hiçbir şey duymadın mı? Çok ünlüdür."

"Hayır. Ben sadece Osskilli soyluların ünlü hazineleri olduğunu biliyordum."

"Bunun yanında hepsi sönük kalır. Görmek ister misin, gel."

Sanki yaptığı şeyden biraz korku duyuyormuş gibi, alaycı ve cüretkâr bir edayla gülümseyerek, genç adamı salondan çıkarıp kulenin altındaki dar koridorlardan geçirerek, yer altında, daha önce Ged'in görmemiş olduğu, kilitli duran bir kapının önüne getirdi. Ged'i beraberinde getirmekle bir tehlikeyi göze aldığını belirtircesine, aynı gülümsemeyle Ged'e bakarak, kapıyı gümüş bir anahtarla açtı. Kapının arkasında kısa bir geçitten sonra, genç kadının altın bir anahtarla açtığı bir kapı daha vardı; onun ardında da çözme büyüsünün Yüce Sözleri'yle açtığı başka bir kapı. En son kapıdan geçince, genç kadının elindeki mum, bir hücreye benzeyen küçük bir odayı aydınlattı: Zemini, duvarları ve tavanı kaba taştan yapılmış, mobilyasız, boş bir oda.

"Görebiliyor musun?" diye sordu Serret.

Ged, büyücü gözlerini odada gezdirirken, bakışları zemini meydana getiren taşlardan birine takıldı. O taş da diğerleri kadar kaba ve rutubetliydi; ağır, şekilsiz bir kaldırım taşı; yine de Ged taşın gücünü hissetti, sanki taş yüksek sesle ona sesleniyormuşçasına. Bir an nefesi tıkandı ve hastalanır gibi oldu. Bu, kulenin temel taşıydı. Burası kulenin en merkezi yeriydi ve soğuktu; ısıran bir soğuk vardı. Bu küçük odayı hiçbir şey ısıtamazdı. Bu çok, çok eski bir nesneydi: Eski ve korkunç bir ruh, bu taş blokunun içine hapsedilmişti. Serret'e, evet veya hayır diye cevap vermedi; sadece kıpırdamadan durdu. Bunun üzerine meraklı kaçamak bir bakışla ona bakan Serret, taşı işaret etti. "Terrenon bu. Neden bu kadar kıymetli bir mücevheri, en dipteki hazine odamızda kilit altında tuttuğumuzu merak ediyor musun?"

Ged yine cevap vermedi, afallamış ve bezgin bir şekilde durdu. Kadın onu deniyor olabilirdi; ama, diye düşündü, taşı bu kadar hafife alarak konuştuğuna göre, doğası hakkında bir fikri yok. Ondan korkacak kadar çok şey bilmiyordu. "Bana onun gücünden bahset," dedi en sonunda.

"Bu taş, Segoy dünyanın adalarını Açık Deniz'den çıkarmadan önce yaratılmış. Dünyanın kendisi yaratıldığı zaman yaratılmış ve dünyanın sonuna kadar da varlığını sürdürecekmiş. Onun için zamanın bir anlamı yok. Eğer elini üzerine koyup ona soru sorarsan, senin içindeki güce göre, sana cevap veri-

yor. Eğer dinlemesini bilirsen, bir sesi olduğunu duyuyorsun. Geçmişte, gelecekte ve zamanımızdaki şeyler hakkında konuşuyor. Sen daha bu topraklara ayak basmadan, senin buraya geleceğini söyledi. Şimdi ona bir soru sormak ister misin?"

"Hayır."

"Sana cevap verecektir."

"Ona soracak bir sorum yok."

"Sana," dedi Serret kadife gibi sesiyle, "düşmanını nasıl yeneceğini söyleyebilir."

Ged put gibi durdu.

"Taştan korkuyor musun?" diye sordu genç kadın, gözlerine inanamaz gibi hayretle; ve Ged cevapladı, "Evet."

Art arda dizilmiş taş ve büyü duvarlarıyla çevrili odanın ölümcül soğukluğu ve sessizliğinde; genç kadının elinde tuttuğu tek bir mumun ışığı altında, Serret bir kez daha, ışıltılı gözlerle Ged'i süzdü. "Çevik Atmaca," dedi, "sen korkmuyorsun."

"Ama o ruhla da konuşmayacağım," diye cevapladı Ged; kadının gözlerinin içine bakarak temkinli bir cesaretle konuştu: "Hanımım, o ruh bir taşın içine hapsedilmiş ve taş da, kıymetli olduğu için değil, çok büyük kötülükler üretebileceği için, bir bağlama büyüsü, bir köreltme büyüsü, bir kilit tılsımı ile bağlanıp, çıplak topraklarda üç kere kuvvetlendirilmiş kale duvarlarına hapsedilmiş. Buraya geldiğinizde size ne söylediklerini bilmiyorum. Fakat siz, genç ve merhametli biri olarak, o şeye hiç dokunmamalısınız. Hatta bakmamalısınız bile. Size bir yararı dokunmaz."

"Taşa dokundum. Taşla konuştum, onun konuştuğunu da duydum. Bana bir kötülüğü dokunmuyor."

Genç kadın geri döndü ve kapılardan, koridorlardan geçip meşalelerin aydınlattığı, kulenin geniş merdivenlerine gelince, mumu söndürdü. Birkaç sözle birbirlerinden ayrıldılar.

O gece Ged çok az uyudu. Onu ayık tutan, gölgenin düşüncesi değildi; gölgenin düşüncesi, bu kulenin üzerine oturtulmuş olduğu o Taş'ın görüntüsü tarafından, neredeyse tamamen silinmişti; onu ayık tutan, Serret'in, mum ışığında bir aydınlanan, bir kararan yüzünün hayaliydi. Tekrar ve tekrar kadının gözlerini üzerinde hissetti; taşa dokunmayı reddettiği zaman, o yüzün ne şekil aldığını çıkartmaya çalıştı. Onu hor mu görmüştü, yoksa kırılmış mıydı? Yatağın ipek çarşafları üzerine uyumak için uzandığında buz kesmiş, gece karanlıkta durmadan uyanarak Taş'ı ve Serret'in gözlerini düşünmüştü.

Ertesi gün Serret'i, akşamüstüleri oyun oynadığı veya hizmetkârlarıyla beraber dokuma tezgâhının başına geçtiği, batıya doğru ilerlemekte olan gü-

neşin aydınlattığı gri mermerli, eğri salonda buldu. Ona, "Leydi Serret, sizi gücendirdim. Bunun için çok üzgünüm," dedi.

"Hayır," dedi genç kadın düşünceli düşünceli, sonra tekrar, "Hayır..." dedi. Yanındaki hizmetkâr kadınları uzaklaştırdı. Yalnız kaldıklarında Ged'e dönerek, "Konuğum, arkadaşım," dedi, "sen çok engin görüşlüsün, ama belki de görmen gerekenlerin hepsini göremiyorsundur. Gont'ta, Roke'ta, yüksek büyücülük öğretilir. Fakat her türlü büyücülük öğretilmez. Burası Osskil, Kuzgunların Toprağı: Burası bir Hard ülkesi değil: Burayı büyücüler yönetmezler, burasıyla ilgili pek fazla şey de bilmezler. Burada, Güney'in irfanıyla çözülemeyecek şeyler olur; buradaki şeyler İsimci'nin listesinde bulunmazlar. İnsanlar bilmedikleri şeylerden korkarlar. Fakat senin burada, Terrenon Sarayı'nda, korkmana gerek yok. Daha zayıf bir adam korkabilir elbette. Ama sen değil. Sen, mühürlü odadaki şeyi denetimin altında tutabilecek bir güçle doğdun. Ben bu kadarını biliyorum. Şimdi burada olmanın nedeni de bu."

"Anlayamıyorum."

"Bunun nedeni, kocam Lord Benderesk'in sana karşı, tam anlamıyla açık sözlü olmamış olması. Ben açık sözlü olacağım. Gel, buraya yanıma otur."

Ged, onun yanına, derin ve minderlerle döşenmiş pencere pervazına oturdu. Batmakta olan güneş pencere ile aynı seviyeye gelmiş, onları hiçbir ısısı olmayan ışınlarına boğuyordu. Aşağılarında, bataklıkta, toprağın üzerine örtülmüş beyaz, kasvetli bir tabut örtüsü gibi, erimeden kalmış olan bir gece öncesinin karı, şimdiden karanlıklara gömülüyordu.

Genç kadın son derece yumuşak konuşuyordu. "Benderesk, Terrenon'un Mirasçısı ve Efendisi; ama onu kullanamıyor; onun kendi isteklerine hizmet etmesini sağlayamıyor. Ben de yapamıyorum bunu, ne tek başıma, ne de onunla beraber. Ne onda, ne de bende, güç ve hüner yok. Sende ise ikisi de var."

"Bunu nereden biliyorsun?"

"Taş'ın kendisinden. Senin geleceğinden söz ettiğini söylemiştim sana. Hâkiminin kim olduğunu biliyor. Senin gelmeni bekledi. Daha sen doğmadan, senin gelmeni bekliyordu, kendisine hükmedebilecek birini. Terrenon'dan sorduklarının cevabını alabilen ve ona istediğini yaptırabilen kimse, kendi kaderine de hükmedebilir; ister ölümlü olsun, ister öbür dünyadan, düşmanını ezecek güce sahip olabilir. Geleceği görme, bilgi, zenginlik, topraklar ve Başbüyücü'nün bile burnunu sürtebilecek düzeyde bir büyücülük bilgisi, emrinde olabilir. İster çok, ister az, ne kadar istersen emrinde olacaktır."

Bir kez daha, garip, parlak gözlerini Ged'e doğru kaldırdı; bakışları Ged'in içine işledi, o kadar ki Ged, soğuktan ürperdi. Yine de, genç kadının yüzünde korku vardı; sanki onun yardımını bekliyormuş ama bunu isteyemeyecek kadar da gururluymuş gibi. Ged dehşete düştü. Kadın konuşurken, elini Ged'

in elinin üzerine koydu; dokunuşu çok hafifti, eli Ged'in güçlü ve esmer ellerinin üstünde narin ve beyaz kalıyordu. Ged yalvarırcasına, "Serret! Benim, senin zannettiğin gibi bir gücüm yok – bir zamanlar olan gücümü de fırlatıp attım. Sana yardım edemem, sana hiçbir faydam dokunmaz. Fakat şunu bil, dünyanın Kadim Güçleri, insanlar kullansınlar diye yaratılmamışlardır. Onlar hiçbir zaman, bizim ellerimize teslim edilmemişlerdir, bizim ellerimizde sadece zarar verirler. Kötü niyet, kötü sonuç doğurur. Ben buraya çekilmedim; itildim. Beni buraya iten güç beni yok etmeye çalışıyor. Sana yardım edemem."

"Kendi gücünü fırlatıp atan kişi, bazen çok daha büyük bir güçle dolar," dedi Serret gülümseyerek, sanki Ged'in kuşku ve korkuları çocukçaymış gibi. "Seni buraya getiren şey hakkında senden daha fazla şey biliyor olabilirim. Orrimy'de, sokakta, bir adam sana konuşmadı mı? O bir haberci, Terrenon'un bir hizmetkârıydı. O adam da, bir zamanlar büyücüydü ama büyücülerinkinden çok daha büyük bir güce hizmet edebilmek için, asasını attı. Ve sen Osskil'e geldin; bataklıkta elindeki asayla bir gölge ile dövüşmeye çalıştın. Neredeyse biz bile seni kurtaramayacaktık; seni izleyen şey bizim tahmin ettiğimizden daha kurnaz çıktı ve zaten senin gücünün oldukça fazla bir miktarını da çekmişti... Gölgelerle ancak gölgeler savaşabilir. Sadece karanlıklar karanlığı yok edebilir. Dinle Çevik Atmaca! Seni bu duvarların dışında bekleyen o gölgeyi altetmek için, ne istiyorsun o halde?"

"Bilemediğim şeyi istiyorum. İsmini."

"Tüm doğumları, ölümleri, ölümden önceki ve sonraki tüm varlıkları, doğmamışları, ölmeyenleri, aydınlık dünyayı, karanlık dünyayı bilen Terrenon, sana o ismi de söyleyecektir."

"Peki ya bedeli?"

"Bedeli medeli yok. Sana söylüyorum, o sana boyun eğecek, sana kölenmiş gibi hizmet edecek."

Sarsılan ve canı sıkılan Ged, cevap vermedi. Şimdi genç kadın, Ged'in elini avuçlarının içine almış, yüzüne bakıyordu. Güneş, ufku donuklaştıran sisin içine düşmüştü; havanın kendisi de donuklaşmıştı fakat kadının yüzü, Ged'i izleyip onun kararsızlığa düştüğünü gördükçe, zafer ve şükranla aydınlanmaya başladı. Yavaşça fısıldadı: "Sen tüm insanlardan daha kudretli olacaksın, tüm insanların kralı olacaksın. Sen, yöneteceksin ve ben de seninle birlikte yöneteceğim..."

Ged aniden ayağa kalkıp ileri doğru bir adım atınca, Terrenon Lordu'nun, uzun salonun eğrisinin hemen ardında, yüzünde hafif bir tebessümle, kapının yanında durup onları dinlediğini gördü.

Birdenbire Ged'in gözü açıldı; aklı da. Serret'e baktı. "Karanlığı yok eden ışıktır," dedi kekeleyerek, "ışık."

Konuştukça, buraya gerçekten de nasıl çekildiğini, bir yemin peşinden nasıl buraya geldiğini, onu yönlendirmek için korkusunu nasıl kullandıklarını ve bir kez ellerine geçirdiklerinde, onu nasıl ellerinde tutacak olduklarını, kendi sözcükleri önündekileri aydınlatan bir ışıkmış gibi, gördü. Onu gerçekten de gölgeden kurtarmışlardı; Taş'ın kölesi olmadan önce, gölge tarafından ele geçirilmesini istemiyorlardı. İradesi bir kez Taş tarafından ele geçirilince, gölgenin duvarlardan geçmesine izin vereceklerdi, çünkü bir gebbet bir insandan daha iyi hizmetkâr olurdu. Eğer taşa bir kez dokunmuş veya onunla konuşmuş olsaydı, tamamen kaybolmuş olacaktı. Gölge onu tam anlamıyla yakalayıp ele geçirmediği gibi, Taş da onu henüz tam olarak kullanamamıştı. Ged neredeyse boyun eğmişti, ama tam olarak değil. Teslim olmamıştı. Kötülerin, teslim olmamış ruhları ele geçirmeleri çok zordur.

Boyun eğmiş, teslim olmuş iki kişinin arasında duruyor, Benderesk onlara doğru ilerlerken, bir birine, bir diğerine bakıyordu.

"Sana söylemiştim, Serret," dedi Terrenon Lordu kuru bir sesle karısına, "ellerinden sıyrılıp kurtulacağını. Bunlar, senin Gontlu sihirbazların, kurnaz aptallardandır. Sen de aptalsın, Gontlu kadın, hem beni hem onu kandırıp, güzelliğinle ikimize de hâkim olacağını ve Terrenon'u kendi çıkarların için kullanacağını sandığın için. Ama Taş'ın Lordu benim, ben; ve ben sadık olmayan eşlere bak ne yaparım: *Ekavroe ai oelwantar...*" Bu bir dönüşüm büyüsüydü; Benderesk'in uzun elleri, korkudan sinmiş olan kadını, iğrenç bir şekle, bir domuz, bir köpek veya salyası akan bir acuze biçimine sokmak için, havaya kalkmıştı. Ged ileriye doğru bir adım attı, sadece tek bir sözcük söyleyerek, Lord'un ellerine, kendi elleriyle vurdu ve yere indirdi. Asası olmadığı ve yabancı topraklarda, kötü topraklarda, karanlık güçlerin diyarında olduğu halde, kendi isteğini yerine getirebildi. Benderesk taş kesildi; nefret dolu, gölgelenen gözleri, görmeksizin Serret'e dikilmiş bakıyordu.

"Gel," dedi kadın, titreyen bir sesle, "Çevik Atmaca, gel; çabuk ol, Taş'ın Hizmetkârları'nı çağırmadan..."

Sanki yankı halinde bir fısıltı dolandı kuleyi, yerin ve duvarların taşlarını; yerkürenin kendisi konuşuyormuş gibi, kuru, titrek bir mırıltı.

Ged'in elini yakalayan Serret, onunla birlikte geçitlerden, salonlardan ve döne döne inen merdivenlerden koştu. Günün son, gümüşi ışıklarının, hâlâ yerdeki toprakla karışmış ve ezilmiş karın üzerinde asılı durduğu şatonun avlusuna çıktılar. Şatonun hizmetkârlarından üçü, suratsızca ve sorgulayan bir edayla, sanki bu ikisinin efendilerine karşı yapabilecekleri bir komplodan hep şüphelenirlermiş gibi, yollarını kesti. "Hava kararıyor Leydi," dedi biri, diğeri ise, "Şimdi ata binemezsiniz."

"Çekilin yolumdan pislikler!" diye bağırdı Serret, tıslayan Osskil dilinde.

Adamlar geri çekilip, kıvranarak yere çömeldiler, birisi yüksek sesle bağırdı.

"Kapıdan dışarı çıkmamız gerek, başka yol yok. Görebiliyor musun? Bulabilir misin kapıyı, Çevik Atmaca?"

Kadın Ged'in elinden çekiştiriyordu ama, o, yine de durakladı. "Onlara ne büyüsü yaptın?"

"İliklerine kızgın kurşun döktüm; ölecekler. Çabuk diyorum sana, Taş'ın Hizmetkârları'nı serbest bırakacak şimdi. Ben kapıyı bulamam – üzerinde büyük bir büyü var. Çabuk!"

Ged kadının ne demek istediğini anlayamadı; çünkü o, kemerli girişin arasından görünen büyülü kapıyı, en az kemerli giriş kadar açık seçik görüyordu. Ged Serret'i, ön avlunun bozulmamış karlarının üzerinden geçirdi ve sonra bir Açma sözcüğü söyleyerek kadını büyü duvarlarıyla kapalı kapıdan çıkardı.

Terrenon Sarayı'nın gümüşi alacakaranlığından ayrılıp kapıdan geçince, Serret değişti. Bataklıkların kasvetli ışığında daha çirkin değildi, ama güzelliğinde hiddetli bir cadı görüntüsü vardı: sonunda Ged onu tanımıştı... Re Albi Lordu'nun kızı; çok zaman önce, Ogion'un evinin yukarısındaki çayırlarda onunla alay eden ve onu, gölgeyi serbest bırakmasına neden olan büyüyü okumaya yollayan Osskilli sihirbaz kadının kızı. Fakat şu anda Ged bunu pek düşünmüyordu; çünkü tüm dikkatiyle etrafına bakınıyor, düşmanını arıyordu; Ged'i büyülü duvarların dışında bir yerlerde beklemekte olan gölgeyi. Hâlâ Skiorh'un ölüsüne bürünmüş bir gebbet olabilir veya çökmekte olan karanlıkta onu yakalamak ve şekilsizliğine Ged'in yaşayan teniyle şekil vermek için saklanmış olabilirdi. Onun yakınlarda bir yerlerde olduğunu hissediyor ama göremiyordu. Etrafına bakınırken, kapıdan birkaç adım ileride, karın içine yarı yarıya gömülmüş, küçük kara bir şey gördü. Eğilerek, o şeyi dikkatle ellerine aldı. Otaktı bu; güzel kürkü kanlara bulanmıştı, küçük bedeni hafif, gergin ve soğuktu avuçlarının içinde.

"Kendini dönüştür! Kendini başka bir şekle dönüştür, geliyorlar!" diye bağırdı Serret, Ged'in koluna asılıp arkalarında, alacakaranlıkta uzun, beyaz bir diş gibi sırıtan kuleyi göstererek. Zemine yakın, yarık şeklindeki pencerelerden kara yaratıklar çıkıyor, uzun kanatlarını çırparak, yavaş yavaş duvarların üzerinden halkalar çizerek, yamaçta savunmasız duran Ged ile Serret'e doğru geliyorlardı. Şatonun içindeyken duydukları titreyen fısıltı, daha da yükselmiş, ayaklarının altındaki toprağın içinde bir sarsıntıya, bir iniltiye dönüşmüştü.

Ged'in gönlündeki nefret derinleşti; onu kandıran, tuzağa düşüren ve avlayan tüm insafsız ve ölü ruhlu şeylere karşı ateşli hiddetin yarattığı bir nefret.

"Kendini dönüştür!" diye bağırıyordu Serret çığlık çığlığa; kendisi, bir nefeste söylediği bir büyüyle gri bir martıya dönüşüp uçtu. Fakat Ged eğilip, otakın ölü olarak yattığı yerdeki karın içinden, çelimsizce ve kupkuru çıkan yabani otların arasından, ince uzun bir yaprak aldı. Bu ince uzun yaprağı havaya kaldırdı. Ged yaprakla Gerçek Lisan'da konuşunca, yaprak uzadı ve kalınlaştı; sözlerini bitirdiğinde elinde büyük bir asa tutuyordu, bir büyücü asası. Kanat çırpa çırpa Terrenon Sarayı'ndan gelen kara yaratıklar üzerine çullandıklarında, onlara asa ile vurunca, zehirli güçler asayı kızıl ateşleriyle yakamadılar. Asa sadece, yakmayan ama karanlığı kovan beyaz büyücü ateşiyle tutuştu.

Yaratıklar yeniden saldırmak için geri döndüler: Kuşların, ejderhaların ve insanların varolmadıkları asırlardan kalma, günışığı tarafından çoktan unutulmuş gitmiş, ama Taş'ın yaşlı, kötücül ve kinci gücü tarafından çağrılmış, kaba yaratıklar. Ged'e rahat vermiyor, üzerine çullanıyorlardı. Ged yaratıkların pençelerinin tırpan-uçlarını üzerinde hissetti; leş kokularından midesi bulandı. Yabani bir ot ile kızgınlığının karışımından yaratılmış olan asasıyla, yaratıkların darbelerini vahşice savuşturarak onlara vurdu. Sonra aniden tüm yaratıklar, ürkütülüp bir leşten havalanan kuzgunlar gibi, sessizce kanat çırparak Serret'in bir martı olarak gittiği yöne doğru uzaklaştılar. Geniş kanatları ağır gibi görünse de hızlı ilerliyorlardı. Her kanat çırpışlarında, büyük bir mesafe katediyorlardı. Hiçbir martı bu müthiş hızla başa çıkamazdı.

Ged, daha önce bir kere Roke'ta yapmış olduğu gibi, çabucak büyük bir şahin kılığına büründü: adı gibi bir atmacaya değil; bir ok, bir düşünce kadar hızlı uçan bir alaca doğana. Çizgili, keskin ve güçlü kanatlarıyla uçup saldırganlara saldırdı. Hava kararda ve bulutların arasından yıldızlar aydınlanarak parladı. İleride, düzensiz kara bir sürünün, havada bir yerde, bir noktaya dalış yaptıklarını gördü. O siyah kütlenin arkasında, günün kül renkli son ışınları altında solgunlaşan deniz uzanıyordu. Şahin-Ged, hızla, dosdoğru Taş'ın yaratıklarının arasına daldı; suya atılan bir çakıl taşıyla su tanecikleri nasıl sıçrarsa, yaratıklar da Ged içlerine dalınca öyle dağıldılar. Fakat onlar avlarını zaten yakalamışlardı. Birinin gagasına kanlar bulanmış, bir diğerinin pençelerine beyaz tüyler yapışmıştı. Yaratıkların gerisinde solgun denizin üzerinde de, uçan tek bir martı bile yoktu.

Yeniden, demir gagaları alabildiğine açılmış, hantalca ama hızla Ged'e doğru dönüyorlardı bile. Ged, bir kez manevra yaparak onların üzerine çıkınca, bir şahinin cüretkâr öfkesinin aynası olan çığlığıyla bağırdı, sonra da denizin sahilde kırılan dalgalarının, Osskil'in alçak kumsallarının üzerinden ok gibi fırladı gitti.

Taş'ın yaratıkları bir süre daha halkalar çizerek ve gaklayarak uçtuktan sonra, birer birer, bataklıkların üzerinden, adanın içlerine doğru döndüler.

Her biri bir adaya, bir yere, bir mağaraya, bir taşa veya bir kuyuya bağlı olduğundan, Kadim Güçler denizleri aşamazlar. Gerisingeri döndü Kule-şatonun yaratıkları; Terrenon Lordu Benderesk'in ağlamakta, belki de gülmekte olduğu yere. Fakat Ged, şahin kanatlarıyla, şahin çılgınlığıyla, yere düşmeyen bir ok misali, unutulmuş bir düşünce gibi, Osskil denizinin üzerinden doğuya, kış rüzgârlarının ve gecenin içine doğru yoluna devam ediyordu.

Sessiz Ogion, sonbahar gezilerinden evine, Re Albi'ye biraz geç dönmüştü. Yıllar geçtikçe daha bir sessiz, daha bir münzevi olmuştu. Aşağıdaki şehirde oturan yeni Gont Hükümdarı, Andradeler'e karşı yapacakları korsanca bir akın konusunda büyücüden yardım istemek için ta Şahin Yuvası'na kadar tırmandığı halde, Ogion'un ağzından bir kelime bile alamamıştı. Ağlarındaki örümceklerle konuştuğu, büyük ağaçları saygıyla selamladığı görülen Ogion, yanından dargın ayrılan Adanın Hükümdarı'na, tek bir sözcük bile söylememişti. Belki Ogion'un içinde de bir dargınlık, bir huzursuzluk vardı; çünkü bütün yazı ve sonbaharı, tek başına dağda geçirmiş ve ancak şimdi, Gündönümü yaklaşırken ocakbaşına geri dönmüştü.

Döndüğü günün sabahı geç kalktı; canı bir bardak ruşvaş çayı çektiği için, evinin aşağısındaki yamaçtaki kaynaktan su doldurmak amacıyla dışarı çıktı. Kaynağın küçük, canlı havuzunun kenarları buz tutmuş, taşların arasına sıkışmış olan, sararmış yosunların üzerine de kırağı düşmüştü. Gün ışımıştı ama güneş daha bir saat dağın haşmetli omuzlarını aydınlatmayacaktı: Deniz kenarındaki kumsallardan dağın doruklarına kadar, tüm batı Gont, bu kış sabahında sessiz, güneşsiz ve berraktı. Büyücü kaynağın yanında durup aşağı doğru inmekte olan topraklara, limana ve denizin gri ufkuna bakarken, üzerinde bir çift kanat çırpınmaya başladı. Kollarından birini hafifçe kaldırarak yukarı baktı. Koca bir şahin, gürültüyle çırptığı kanatlarıyla, aşağı doğru süzüldü ve bileğine kondu. Eğitilmiş bir alıcı kuş gibi, sıkıca tutundu; fakat ne kopmuş bir tasması, ne bir kayışı, ne de bir çıngırağı vardı. Pençeleri Ogion'un bileğini sıkı sıkı kavramıştı; çizgili kanatları titriyordu; yuvarlak altın rengi gözü vahşi ve donuktu.

"Sen bir haberci misin, yoksa haber misin?" dedi Ogion şahine usulca. "Benimle gel..." Ogion konuşurken, şahin ona baktı. Ogion bir süre sustu. "Sanırım bir zamanlar sana ismini ben vermiştim," dedi, sonra büyük adımlarla evine doğru ilerledi ve içeri girdi; kuş hâlâ bileğinde duruyordu. Şahini, ocağın yanına koydu, ateşin sıcaklığında durmasını sağladı; içmesi için su verdi. Kuş suyu içmiyordu. Derken Ogion bir büyü yapmaya başladı, yavaş yavaş, sözlerinden çok elleriyle örüyordu büyüyü. Büyüsü örülüp bitince yavaşça "Ged" dedi, ocağın yanındaki şahine bakmadan. Bir süre bekledi, sonra

döndü ve ayağa kalktı; ateşin önünde titremekte olan boş bakışlı genç adamın yanına gitti.

Ged zengin ve alışılmadık görünümlü kürklere, ipeklilere ve gümüşlere bürünmüş, ancak giysileri yırtılmış, deniz suyuyla sertleşmişti. Kendisi de zayıflamış ve kamburlaşmıştı; saçları yaralı yüzüne düşmüştü.

Ogion, Ged'in omuzlarından çamura bulanmış görkemli cüppesini aldı; onu bir zamanlar çırakken yattığı bölmeye götürdü ve oradaki şiltenin üzerine yatırıp, bir uyku büyüsü mırıldanarak yanından ayrıldı. O anda Ged'in bir insan sesine sahip olmadığını bildiği için, onunla hiç konuşmadı.

Ogion çocukken, tüm çocuklar gibi, insanın büyüyle, ister insan, ister hayvan, ister ağaç, ister bulut, istediği kılığa girmesinin ve böylece binbir çeşit varlığa katılmasının, çok eğlenceli olduğunu düşünürdü. Fakat büyücü olduğunda, bu oyunun bedelinin, oynarken gerçekten uzaklaşıp, benliğini kaybetme tehlikesi olduğunu öğrendi. Bir insan, kendine ait olmayan bir biçimde ne kadar uzun süre kalırsa, tehlike de o kadar büyük olurdu. Her sihirbaz çırağı, ayı kılığına girmekten çok hoşlanan Way'li büyücü Bordger'in öyküsünü öğrenir. Büyücü bu işi o kadar sık yapıyormuş ki, içindeki ayı büyümüş ve adam ölmüş; sonunda gerçekten bir ayı olmuş ve ormanda kendi küçük oğlunu öldürünce, halk tarafından yakalanıp öldürülmüş. Ayrıca kimse, İç Deniz'in sularında oynaşan yunuslardan kaçının bir zamanlar kıpır kıpır denizin eğlencesi içinde kendi isimlerini ve bilgeliklerini unutan akıllı insanlar olduklarını bilemez.

Ged, şiddetli bir çaresizlik ve öfke ânında şahin kılığına girmişti. Osskil'den uçtuğunda aklında sadece ve sadece tek bir düşünce vardı: Evine dönebilmek için Taş'dan ve gölgeden hızlı uçmak ve bu hain topraklardan kaçmak. Şahinin vahşeti ve öfkesi sanki kendi vahşeti ve öfkesiydi; içindeki uçma isteği de şahinin isteğine dönüşmüştü. Böylece, tenha bir orman gölcüğünde su içmek için alçalıp sonra hemen, arkasından gelmekte olan gölgenin korkusuyla kanat açarak, Enlad'ın üzerinden uçmuştu. Enlad Ağzı denen büyük deniz yolunu geçip, güney yönünden doğuya doğru gitmişti; sağına Oranea'nın belli belirsiz dağlarını, soluna daha da belirsiz Andrad dağlarını, önüne ise sadece denizi alıp, uçmuştu; ta ki sonunda, tam önüne, dalgalar arasında, hep daha yükseğe, hep daha yükseğe kabaran ama hiç değişmeyen bir dalga çıkıncaya kadar: Gont'un beyaz zirvesi. Bu büyü, uçuş süresince, gündüz ve gece, şahinin kanatlarını kullanmış, şahinin gözleriyle bakmış ve sonunda kendi düşüncelerinin ne olduğunu unutarak, sadece şahinin bildiği şeyleri bilmeye başlamıştı: Açlık, rüzgâr ve uçtuğu yön.

Doğru sığınağa uçmuştu. Onu tekrar insan haline sokabilecek, Roke'ta ancak birkaç kişi, Gont'ta ise tek bir kişi vardı.

Uyandığında yabanıl ve sessizdi. Ogion onunla hiç konuşmadı, sadece et ve su verdi ve bıraktı ateşin yanında, büyük, yorgun ve küskün bir şahin gibi suratsızca, kamburunu çıkartıp otursun. Gece olunca uyuyordu. Üçüncü gün, büyücünün ateşi seyretmekte olduğu ocak başına geldi ve "Usta..." dedi.

"Hoşgeldin, oğul," dedi Ogion.

"Sana, ayrıldığım zamanki gibi geri geldim: Bir aptal olarak," dedi genç adam; sesi sertleşmiş, kalınlaşmıştı. Büyücü hafifçe gülümseyerek, Ged'e ateşin yanında, karşısına oturmasını işaret etti ve çay demlemeye başladı.

Kar yağıyordu; burada, Gont'un aşağı yamaçlarındaki ilk kar. Ogion'un pencereleri sıkı sıkı kapanmıştı fakat çatıya yumuşak yumuşak düşen ıslak karın sesini ve evin her tarafına yayılmış olan derin dinginliğini duyabiliyorlardı. Uzun bir süre orada, ateşin yanında oturdular; Ged eski ustasına, Gont' tan *Gölge* adlı gemiyle ayrıldığı günden beri olanların öyküsünü anlattı. Ogion hiç soru sormadı; Ged sözünü bitirince de, uzun bir süre, sakin ve düşünceler içinde, sessiz kaldı. Sonra ayağa kalkıp masaya ekmek, peynir ve şarap koydu; birlikte yediler. Yemeklerini bitirip odayı topladıktan sonra Ogion konuştu.

"Şu taşıdığın yaralar, acı yaralar oğul," dedi.

"O şeye karşı hiçbir gücüm yok," diye cevap verdi Ged.

Ogion başını salladı ama bir süre daha konuşmadı. Sonunda, "Garip," dedi, "Bir büyücünün büyüsünü kendi topraklarında bozabilecek kadar gücün varmış; orada, Osskil'de. Tuzaklara karşı koyabilecek ve Dünya'nın Kadim Güçleri'nin birinin hizmetkârlarını uzaklaştırabilecek kadar gücün varmış. Sonra Pendor'da, ejderhaya kafa tutacak kadar da gücün varmış."

"Osskil'de talih bana yardım etti, yoksa benim gücüm yoktu," diye cevap verdi Ged; Terrenon Sarayı'nın o düş gibi ölümcül soğuğunu hatırlayınca bir kez daha titredi. "Ejderhaya gelince, onun da adını biliyordum. O kötü şeyin, benim peşimde olan gölgenin bir adı yok."

"*Her şeyin* bir adı vardır," dedi Ogion. Bunu kendinden o kadar emin olarak söyledi ki Ged, Başbüyücü Gensher'in, onun serbest bırakmış olduğu şey gibi kötü güçlerin adı olmadığı yolundaki sözlerini, Ogion'a tekrarlama cesaretini bulamadı. Gerçekten de Pendor Ejderhası, gölgenin ismini söylemeyi önermişti, ama Ged o öneriye pek güvenmemişti; ne de Serret'in, Taş'ın ona öğrenmek istediği şeyi söyleyeceğine dair verdiği söze inanmıştı.

"Eğer gölgenin bir adı varsa," dedi sonunda, "durup da bana söyleyeceğini sanmıyorum..."

"Hayır," dedi Ogion. "Ama sen de, durup ona ismini söylememiştin. Oysa o, yine de biliyordu. Osskil'deki bataklıkta seni isminle çağırdı, benim sana vermiş olduğum isimle. Bu garip, çok garip..."

Tekrar düşüncelere daldı. En sonunda Ged, "Buraya danışmak için geldim, Usta, sığınmak için değil," dedi. " Bu gölgenin senin üzerine gelmesine izin vermeyeceğim ve eğer burada kalmaya devam edersem, kısa bir süre sonra burada olacaktır. Bir keresinde onu bu odadan kovmuştun..."

"Hayır; o, bunun habercisiydi, gölgenin gölgesi. Şimdi onu kovamam. Bunu yalnız sen yapabilirsin."

"Ama onun karşısında hiçbir gücüm yok. Acaba emin bir..." Daha sorusunu tamamlamadan sustu.

"Emniyetli bir yer yok," dedi Ogion kibarca. "Bir daha kendini dönüştürme Ged. Gölge senin gerçek benliğini yoketmek için uğraşıyor. Seni bir şahinin benliğine sokarak bunu neredeyse başarmıştı da. Hayır, nereye gitmen gerektiğini bilemiyorum. Ama yine de ne yapabileceğin hakkında bir fikrim var. Sana bunu söylemek zor."

Ged'in suskunluğu gerçeği duymak istediğini vurgulayınca, Ogion, "Geriye dönmelisin," dedi sonunda.

"Geriye mi dönmeliyim?"

"İleri doğru gittiğinde, nereye kaçarsan kaç, seni tehlike ve kötülük bekleyecek; çünkü seni yönlendiren o, senin ne yöne doğru gitmen gerektiğini o seçiyor. Bu yolu sen seçmelisin. Seni izleyeni izlemelisin. Avcıyı avlamalısın."

Ged hiçbir şey söylemedi.

"Seni Ar Nehri'nin kaynağında adlandırdım," dedi büyücü, "dağdan gelip denize akan nehrin kaynağında. Bir adam varmakta olduğu sonu bilir ama bir daha dönüp dönmeyeceğini, ilk başladığı yere geri dönüp o başlangıcı benliğinde tutup tutamayacağını bilemez. Eğer nehrin akıntısında döne döne sürüklenen bir çomak değilse, o zaman nehrin kendisi olmak zorundadır; kaynadığı noktadan, denize döküldüğü yere varasıya, tüm bir nehir. Sen Gont'a döndün, bana döndün, Ged. Şimdi ise gerisingeri dön, ve kaynağın kendisini, kaynağın da önündeki kaynağı ara. Elde etmek istediğin güç umudunu orada bulabilirsin."

"Orada mı Usta?" dedi Ged. Sesinde bir dehşet gizliydi. "Nerede?"

Ogion cevap vermedi.

"Eğer dönersem," dedi Ged, bir süre sonra, "eğer sizin söylediğiniz gibi avcıyı avlarsam, sanırım av fazla uzun sürmez. Onun bütün istediği benimle yüz yüze gelmek. İki kere bunu başardı ve her ikisinde de beni yendi."

"Üçte keramet vardır," dedi Ogion.

Ged, odada bir aşağı bir yukarı, ocaktan kapıya, kapıdan ocağa yürüdü. "Ve eğer beni tamamen yenilgiye uğratırsa," dedi, kendisiyle mi Ogion'la mı tartıştığı belirsiz, "benim gücümü ve benim bilgimi eline geçirerek kullanacak. Şu anda sadece beni tehdit ediyor. Ama eğer içime girip de benliğime sa-

hip olursa, benim aracılığımla çok büyük kötülükler yapacak."

"Bu doğru. Eğer seni yenebilirse."

"Buna rağmen, eğer yine kaçarsam, beni yine bulacaktır... Bütün gücümü kaçmaya harcıyorum." Ged biraz daha dolandıktan sonra birdenbire döndü ve büyücünün önünde diz çökerek, "Büyük büyücülerle beraber yürüdüm, Bilgeler adasında bulundum ama siz benim gerçek ustamsınız Ogion," dedi. Sevgiyle ve ağırbaşlı bir neşeyle konuşuyordu.

"Güzel," dedi Ogion. "Şimdi bunu anladın. Hiç yoktan iyidir. Fakat sonunda, sen benim ustam olacaksın." Ayağa kalkarak ateşi besledi ve çaydanlığı kaynaması için üzerine astı. Koyun postundan yapılmış kabanını giyerek "Gidip keçilerime bakmam gerek; çaydanlığa göz kulak oluver oğul," dedi.

Tekrar, üstü başı kar içinde içeri dönüp de keçi derisinden yapılmış botlarındaki karı, ayaklarını yere vurarak silktiğinde, elinde porsukağacından yapılma, uzun ve kaba bir asa taşıyordu. Kısa akşamüstü boyunca ve yemekten sonra, lamba ışığında, zımpara taşı ve büyücülük hünerleriyle, asa üzerinde çalıştı durdu. Birçok kez, elini asanın üzerinde gezdirdi; sanki herhangi bir pürüzü var mı yok mu anlamak istermiş gibi. Çalıştığı sürece, yavaşça şarkılar söyledi sık sık. Hâlâ yorgun olan Ged dinliyordu; uykusu geldikçe kendisini, Onakçaağaç köyündeki cadının, havası şifalı otların ve tütsünün kokusuyla ağırlaşmış kulübesinde, ateşin aydınlattığı karlı bir gecede, uzun ve yumuşak büyü şarkılarını ve karanlık güçlerle savaşıp onları yenmiş veya yıllarca önce uzak adalarda kaybolmuş olan kahramanların destanlarını dinlerken aklı hayal âleminde gezinen bir çocuk gibi hissediyordu.

"İşte," dedi Ogion, ve bitmiş asayı Ged'e uzattı. "Başbüyücü sana porsukağacı vermiş; iyi bir seçim, ben de bu seçime sadık kaldım. Ben asayı uzun bir yaya benzetmeyi düşünmüştüm ama böylesi daha iyi. İyi geceler, oğlum."

Teşekkür etmek için kelime bulamayan Ged kendi bölümüne giderken, Ogion onu seyretti ve Ged'in duyamayacağı kadar alçak bir sesle, "Ey benim genç şahinim, iyi uçuşlar!" dedi.

Ogion seher vakti, soğukta uyandığında, Ged gitmişti. Sadece, büyücülük usulünce, ocağın taşları üzerine, Ogion okudukça silinen yaldızlı harflerle bir mesaj bırakmıştı: "Usta, ben avlanmaya gidiyorum."

VIII

AVCI

Ged, güneş doğmadan önce, kış karanlığında, Re Albi'den aşağı doğru yola koyulmuş ve öğleden önce Gont Limanı'na varmıştı. Ogion, Ged'e, süslü Osskil giysileri yerine, temiz Gont tozlukları, gömleği, deri yeleği ve keten çamaşırlar vermişti ama Ged yine de, kenarı pellawi kürkü kaplı, o soylulara yaraşır cüppesini, kış yolculuğu için saklamıştı. Sırtında bu cüppeyle, elinde yalnızca boyu kadar kara bir asa, Şehir Kapısı'na geldi. Kabartma ejderhalara dayanmış aylak aylak duran askerlerin, Ged'in bir büyücü olduğunu anlaması için pek akıllı olmalarına gerek yoktu. Mızraklarını yana çekerek, soru bile sormadan Ged'i içeri aldılar. Caddeden yürüyüp giderken de arkasından baktılar.

Rıhtımda ve Denizciler Loncası Evi'nde, kuzeye veya batıya, Enlad'a, Andrad'a veya Oranea'ya giden gemi olup olmadığını sordu Ged. Herkes ona, Gündönümü'ne çok az kaldığı için, o günlerde hiçbir geminin Gont Limanı'ndan ayrılmayacağını söyledi. Denizciler Loncası'nda, balıkçı teknelerinin bile bu tutarsız havada Armed Kayalıkları arasından geçmediğini söylediler.

Denizciler Loncası'nın kilerinde, Ged'e yiyecek ikram ettiler; bir büyücü çok ender olarak kendisine yemek verilmesini ister. Bir süre oradaki liman ve tersane işçileri ve iklimcilerle beraber oturdu. Onların yavaş, az konuşulan sohbetlerinden ve homurtulu Gont dillerinden çok hoşlanıyordu. Burada, Gont'ta kalmayı; büyücülüğü ve tehlikeyi bırakıp, gücü ve korkuyu unutup, ana vatanın sevgili topraklarında, herhangi bir adam gibi huzur içinde yaşamayı çok istiyordu. İsteği buydu ama iradesi başka yöndeydi. Limandan ayrılacak gemi olmadığını öğrendikten sonra, ne Denizciler Loncası'nda, ne de kasabada fazla oyalandı. Gont Şehri'nin kuzeyinde bulunan küçük köylerden ilkine gelinceye kadar, körfezin kıyısından yürümeye başladı. Burada da balıkçılara sora sora, satacak bir kayığı olan bir balıkçı buldu.

Balıkçı, ters ve yaşlı bir adamdı. Üç buçuk, dört metre uzunluğunda, kaplama parçaları birbirine bindirilerek yapılmış olan kayığı, öylesine eğrilip

çarpılmıştı ki denize pek dayanacak gibi görünmüyordu; ama adam yine de kayığı için yüksek bir bedel istedi: Diğer kayığı, kendi ve oğlu üstüne, denize karşı bir emniyet büyüsü. Çünkü Gontlu balıkçılar hiçbir şeyden, büyücülerden bile korkmazlar, denizden korktukları kadar.

Kuzey Adalar Diyarı'nda çok güvenilen bu emniyet büyüleri, hiç kimseyi fırtına-rüzgârı ve fırtına-dalgasından kurtaramaz ama yerel denizleri ve gemicilik hünerlerini bilen ve kayıklardan anlayan biri tarafından yapılırsa, balıkçıya biraz güvence getirebilir. Ged büyüyü, üzerinde bütün gece ve ertesi gün çalışarak, hiçbir şeyi eksik bırakmadan, güvenle ve sabırla, hem sağlamca, hem de dürüstçe yaptı; yine de tüm bu süre içinde, yaşadığı korku nedeniyle zihni çok gergindi; düşünceleri karanlık yollarda dolaşıyor, gölgenin bir dahaki sefere önüne nasıl, ne zaman ve nerede çıkabileceğini tahayyül etmeye çalışıyordu. Büyü bitip bağlandığında çok yorulmuştu. O gece balıkçının kulübesinde, balina barsağından yapılmış bir hamakta uyudu; kurutulmuş bir ringa balığı gibi kokarak kalktı ve Cutnorth Kayalıkları'nın altındaki koya, yeni kayığının bağlanmış olduğu yere gitti.

Kayığı iskelenin kenarından kıpırtısız denize indirir indirmez, içine su dolmaya başladı. Kayığın içine bir kedi kadar hafif sıçrayan Ged, Aşağı Torning'de Pechvarry ile yaptıkları gibi, hem aletlerle, hem de efsunla çalışarak, eğrilmiş tahtaları, paslanmış çivileri düzeltti. Köy halkı, Ged'e çok yaklaşmadan, süratle çalışan ellerini seyretmek ve yumuşak sesini dinlemek için, sessizce başına toplandı. Ged bu işi de, kayık sapasağlam ortaya çıkıncaya kadar, en iyi şekilde ve sabırla yaptı. Direk yerine, Ogion'un kendisi için yapmış olduğu asayı dikti ve büyüyle sabitleştirdikten sonra, sağlam tahtadan bir sereni buraya iliştirdi. Bu serenden aşağıya doğru, rüzgârın dokuma tezgâhında, büyüden bir yelken dokudu: Gont'un zirveleri kadar beyaz, kare bir yelken. Bunu seyreden kadınlar kıskançlıklarından iç geçirdiler. Sonra yelken direğinin yanında duran Ged, hafif bir büyürüzgârı çıkarttı. Tekne, suyun üzerinden, büyük körfezin karşı yakasındaki Armed Kayalıkları'na doğru hareket etti. Olanları sessizce seyreden balıkçılar, bir zamanlar su kaçıran kayığın, yelkenin altında kanat açmış bir çulluk kadar seri ve düzgün şekilde kaydığını görünce, kumsalın soğuk havasında sırıtıp tepinerek alkış tuttular. Arkasına dönüp bakan Ged, karlı bayırları bulutlara yükselen Dağ'ın altında, sivri ve karanlık bir kütle halinde duran Cutnorth Uçurumu'nun dibinde, kendisine alkış tutan halkı gördü.

Körfezi boylu boyunca geçip Armed Kayalıkları'ndan ilerleyerek Gont Denizi'ne ulaştı; orada, geldiği yönden dönebilmek ve Oranea'nın kuzeyinden geçmek için, yönünü kuzeybatıya çevirdi. Bunu yaparken, gelmiş olduğu yolu izlemekten başka bir amacı veya stratejisi yoktu. Osskil'den beri günler

ve rüzgârlar boyunca Ged'in şahin-uçuşunu izleyen gölge, bu yol üzerinde dolanıyor olabilirdi, hatta karşısına bile çıkabilirdi; kim bilebilirdi ki? Eğer hayal âlemine tümüyle dönmemişse, Ged'i, açık deniz üzerinde, saklanmadan kendisine doğru gelirken kaçırması mümkün değildi.

Eğer onunla karşılaşacaksa, deniz üzerinde karşılaşmayı tercih ederdi. Bunun nedenini bilmiyordu, ama o şeyle tekrar kuru toprak üzerinde karşılaşmaktan çok korkuyordu. Denizden fırtınalar ve canavarlar gelir, ama kötülük gelmez. Kötülük karadadır. Ayrıca, bir zamanlar Ged'in gitmiş olduğu o karanlık topraklarda, hiç deniz, hiç akan nehir, hiç pınar yoktu. Ölüm, kuru bir yerdir. Mevsimi geldiğinde, sert havalarda, deniz de bir tehlike oluşturur gerçi; ama bu tehlike, değişim ve tutarsızlık Ged'e bir savunma, bir fırsat gibi görünüyordu. Ged, bu çılgınlığın sonunda gölge ile karşılaştığımda, belki o şeyi, en azından onun beni yakaladığı gibi yakalayabilir, onu bedenimin ağırlığıyla denizin koyu karanlığına sürükleyebilirim; bu şekilde tutulunca da belki bir daha hiç yukarıya çıkamaz, diye düşündü. En azından yaşayarak ortaya çıkardığı bu kötülüğe ölerek bir son verebilirdi.

Üstünde bulutların büyük, yaslı tüller halinde bir alçalıp bir yükseldikleri, kaba dalgalı bir denizde yolculuk etti Ged. Büyürüzgârı kullanmıyor, kuzeybatıdan sertçe esmekte olan dünya rüzgârından yararlanıyordu şimdilik. Fısıldadığı tek bir sözcükle, büyüyle örülmüş yelkenini bir arada tuttuğu sürece, yelken, rüzgârı yakalayabilmek için kendi kendisine dönüyordu. Eğer büyü kullanmamış olsaydı, bu dengesiz ufacık kayığı, o sert denizde, bu rotada tutabilmek için çok zorlanırdı. Yoluna devam etti; gözlerini ve kulaklarını dört açarak etrafını izliyordu. Balıkçının karısı Ged'e iki somun ekmek ile bir testi su vermişti; aradan birkaç saat geçtikten sonra, Gont ile Oranea arasındaki tek adacık olan Kameber Kayası'nı ilk gördüğü yerde, biraz yiyip içince, ona bu yiyecekleri veren sessiz Gontlu kadına şükretti. Karada olsa sulusepken sayılabilecek belli belirsiz, ıslak bir serpinti altında, teknesini biraz daha batıya doğru döndürerek, karanın belirsiz görüntüsünün yanından geçip gitti. Teknenin gıcırtısı ve göğsüne çarpan dalgaların sesinden başka hiçbir ses yoktu. Yanından ne bir kuş, ne de tekne geçti. Durup dinlenmeksizin hareket eden sudan ve sürüklenen bulutlardan başka kımıldayan bir şey yoktu. Bulutlar; bir şahin olarak aynı yol üzerinde batıya değil de doğuya doğru uçarken her yanından akıp gittiklerini belli belirsiz hatırladığı o bulutlar. O zamanlar, şimdi gri göklere baktığı gibi, aşağıya, gri denize bakıyordu.

Etrafına bakındığında, önünde hiçbir şey görmüyordu. Ayağa kalktı; ürpermiş, karanlık boşluğa bakmaktan, boşluğu gözetlemekten yorulmuştu. "Haydi gelsene," diye mırıldandı, "haydi, ne bekliyorsun, Gölge?" Dalgaların ve karanlık sisin içinden hiçbir kıpırtı, hiçbir cevap gelmedi. Yine de Ged, kö-

rükörüne, kendi soğumuş izini aramakta olan o şeyin, pek uzaklarda bir yerde olmadığından artık gittikçe daha çok emin oluyordu. Birdenbire tüm gücüyle bağırdı Ged: "Ben buradayım. Ben, Çevik Atmaca Ged ve ben gölgemi çağırıyorum!"

Tekne gıcırdadı, dalgalar şıpırdadı ve rüzgâr, beyaz yelkenin içinde hafifçe ıslık çaldı. Dakikalar dakikaları kovaladı. Ged, bir eli teknesinin porsukağacından yapılmış direğinde, kuzeyden, deniz üzerinden yağan buz gibi serpintiye gözlerini dikmiş, hâlâ bekliyordu. Zaman ilerledi. Derken, uzakta, denizin üzerinde, yağmurun içinde, kendisine doğru gelen gölgeyi gördü.

Osskilli kürekçi Skiorh'un bedeniyle işi bittiğinden, onu rüzgârlar içindeki denizin üstünde, bir gebbet olarak izlemiyordu gölge. Ne de, rüyalarında ve Roke Tepesi'nde gördüğü zamanki hayvan biçimine girmişti. Yine de, o anda, bir biçimi vardı, gün ışığında bile. Bataklıklarda Ged'e saldırdığında ve onunla boğuştuğunda, Ged'in gücünü emerek kendisine mal etmişti. Ged'in onu gün ışığında yüksek sesle çağırmış olması, belki de ona, zorla bir biçim veya bir görünüş kazandırmış olabilirdi. Gerçekten de şimdi, bir gölge olduğu için gölgesi olmadığı halde, hafiften, bir adamı andırıyordu. Böylece, Enlad Ağzı'ndan Gont'a doğru denizin üzerinden geldi; dalgalar üzerinde dolanan, ilerledikçe rüzgârın ve soğuk yağmurun içinden geçip gittiği, biçimsiz, belirsiz bir nesne.

Gün ışığından yarı yarıya körleşmiş olduğu ve kendisini Ged çağırdığı için, o Ged'i görmeden, Ged onu gördü. Gölge nasıl tüm varlıklar ve tüm gölgeler arasında onu tanıyorsa, Ged de Gölge'yi tanımıştı.

Kış denizinin korkunç yalnızlığı içinde Ged, ayağı kalkıp korktuğu şeyi gördü. Rüzgâr onu tekneden uzaklaştırıyor gibiydi; dalgalar, Ged'in gözlerini aldatarak o şeyin altından geçiyordu; tekrar tekrar, yaklaşıyormuş gibi geliyordu Ged'e. Hareket edip etmediğini anlayamıyordu. O da Ged'i görmüştü artık. Aklında onun kendisine dokunma düşüncesinden, hayatını kurutmuş olan o soğuk ve kara acıdan kaynaklanan dehşet ve korkudan başka bir şey olmadığı halde, yine de kıpırdamadan bekledi. Sonra aniden, yüksek sesle, beyaz yelkenini birdenbire kuvvetle şişiren büyürüzgârını çağırdı. Teknesi, gri dalgaların üzerinden, dosdoğru rüzgârda asılı duran, incelmeye başlamış olan şeye doğru gitti.

Mutlak bir sessizlik içinde olan gölge, dalgalanarak dönüp kaçtı.

Rüzgâra karşı, kuzeye doğru gitti. Rüzgâra karşı, Ged'in teknesi onu izledi. Büyücü hünerine karşı, gölge hızı; ve her ikisine karşı da yağışlı fırtına. Genç adam teknesine, yelkenine, önündeki dalgalara bağırıyordu, tıpkı bir avcının, önünde koşan kurdu açıkça gördüğü zaman tazılarına bağırdığı gibi; ve büyü dokulu yelkenlerine, kumaştan yapılmış olsa yelkenleri paramparça

edecek ve teknesini havada uçuşan bir deniz köpüğü gibi savuracak güçte bir rüzgâr doldurarak, kaçmakta olan şeyi, gittikçe yaklaşarak izliyordu.

Gölge, yarım daire çizerek döndü; insandan çok rüzgârda savrulan bir duman gibi gevşekleşip belirsizleşerek döndü, sanki Gont'a gitmek istiyormuş gibi rüzgârı arkasına alarak ilerledi.

Kol kuvveti ve büyü yardımıyla Ged de teknesini çevirdi; bu ani dönüşle, tekne bir yunus gibi suyun üstünde sıçrayıp kaydı. Daha da büyük bir hızla izlemeye başladı, ama gölge belirginliğini yitiriyor gibi geliyordu ona. Karla karışık yağmur, sırtına ve sol yanağına, ısırırcasına iniyordu. Ged yüz metreden sonrasını göremiyordu. Kısa bir süre sonra, fırtına şiddetlendiği için, gölge görünmez oldu. Yine de Ged, sanki deniz üstünde kaçan bir hayaleti değil de kar üstünde bir hayvanın izlerini takip ediyormuşçasına, izlediği yoldan emindi. Rüzgâr, artık gittiği yönde estiği halde o yine de şarkılar söyleyen büyürüzgârını yelkeninden eksik etmedi; teknenin küt pruvasından köpükler uçuşuyor, tekne ilerlerken suyu tokatlıyordu.

Uzun bir süre için av ile avcı, garip ve hızlı seyirlerine devam ettiler; gün de hızla kararıyordu. Ged, şu son birkaç saattir gitmekte olduğu hızla, Gont' un güneylerinde, Gont'tan sonraki Spevy ve Torheven adalarına doğru bir yere, hatta bu adaları da geçerek açık Uçyörelere varmış olması gerektiğini biliyordu. Emin değildi. Umurunda da değildi. Ava çıkmıştı, izliyordu; ve korku önünden kaçıyordu.

Birdenbire, önünde, pek de uzakta olmayan bir yerde, bir an için, bir gölge gördü. Dünyanın rüzgârı yavaşlıyordu; fırtınanın devamlı yağan sulusepkeni de yerini ürpertici, yoğun, bölük pörçük bir sise bırakmıştı. Bu sisin içinden, göz ucuyla, gölgenin seyrettikleri yolun sağma doğru kaçtığını gördü sanki. Rüzgârla ve yelkenle konuşup dümeni kırarak kovalamaya devam etti; ama yine körü körüne bir kovalamacaydı bu. Sis, büyürüzgârıyla birleştiği yerde fokurdayıp parçalanarak gittikçe daha da yoğunlaşıyor, teknenin her yanını kaplıyor, ışığı ve görüntüyü öldüren şekilsiz bir solgunluk halini alıyordu. Ged, bir sis dağıtma büyüsünün daha ilk sözcüklerini söylerken, gölgeyi yine gördü; hâlâ rotalarının biraz sağında ama daha yakındaydı ve çok yavaş ilerliyordu. Sis, başının suratsız belirsizliğinin içinden geçiyordu; hâlâ insan biçimindeydi, ancak bir insanın gölgesi gibi eğrilip bükülüyordu. Ged bir kez daha teknenin yönünü çevirdi; düşmanı kıstırdığını düşünerek. O anda, yaratık yok oldu; Ged'in teknesi de, uçuşan sisin gizlemiş olduğu sahildeki kayalara çarparak karaya oturdu. Neredeyse tekneden fırlayacaktı ama bir sonraki dalga gelmeden önce asadan yapılmış yelken direğine tutunabildi. Gelen dalga çok büyüktü, ceviz kabuğunu kaldırıp kırar gibi küçük tekneyi kaldırıp kayanın üzerine oturtmuştu.

Ogion'un şekil vermiş olduğu tılsımlı asa, sağlamdı. Ne kırıldı ne de battı, aynı kuru bir kütük gibi suyun üzerinde yüzdü. Hâlâ onu sıkı sıkı tutan Ged, dalga geri çekilirken, kayanın üzerinden sürüklenerek derin sulara daldı ve böylece kayalara çarpmaktan kurtuldu; bir sonraki dalgaya kadar. Gözleri tuzdan körleşmiş ve su yutmuş bir durumda başını suyun üzerinde tutup, denizin muazzam çekme gücüne karşı savaştı. Kayaların biraz ilerisinde bir kumsal vardı, bir sonraki dalganın yükselişi başlamadan önce buraya doğru yüzerken, bir-iki kere göz atabilmişti. Bütün kuvveti ve asanın gücünün de yardımıyla, kumsala ulaşmak için çabaladı. Sahile yaklaşamıyordu. Dalgaların yükselip alçalmaları, onu boş bir çuval gibi oradan oraya savuruyor; derin denizin soğukluğu bedenindeki ısıyı hızla emiyor, artık kollarını kımıldatamayacak kadar yoruyordu onu. Kayalar da, sahil de, görünmez oldu; ne yöne baktığını bile bilmiyordu artık. Etrafında, altında, üstünde sadece, onu kör eden ve boğan, suyun keşmekeşi vardı.

Bölük pörçük sisin altında kabaran bir dalga onu alıp yuvarladı, yuvarladı, yuvarladı ve bir çomak parçasıymış gibi kumsala fırlatıp attı.

Orada öylece yattı. Porsukağacından yapılmış asasını, hâlâ iki eliyle sıkı sıkı tutuyordu. Daha küçük dalgalar geri çekilirken onu da kumların üzerinden kendileriyle birlikte çekmeye çalışıyor, sis üzerinde açılıp kapanıyordu; daha sonra karla karışık bir yağmur da dövmeye başladı Ged'i.

Uzun bir süre sonra kıpırdadı. Ellerinin ve dizlerinin üzerine kalkıp, suyun kenarından ayrılarak yavaş yavaş kumsalda emeklemeye başladı. Artık ortalık zifiri karanlıktı ama o asasına fısıldayınca, asanın tepesinde bir tılsımışıkçığı belirdi. Ona yol gösteren bu tılsımışığıyla yavaş yavaş kum tepeciklerine doğru ilerlemeye çalıştı. O kadar yorulmuştu, o kadar bitmişti ve o kadar üşüyordu ki, denizin gümbürtüsüyle dolu, ıslıklar çalan bu karanlıkta, ıslak kum üzerinde sürünmek, hayatında yapmış olduğu en zor şey gibi geldi ona. Bir-iki kere, denizin ve rüzgârın sesinin kesildiğini ve elinin altındaki ıslak kumun kuru toprağa dönüştüğünü sandı; sırtında, yabancı yıldızların kıpırdamayan bakışlarını hissetti ama başını kaldırmadı bile; sürünmeye devam etti. Bir süre sonra hızlı hızlı alıp vermekte olduğu kendi nefesini duydu; acı rüzgârın, yüzüne gözüne yağmur savurduğunu hissetti.

Sonunda hareket etmek onu biraz ısıttı; yağmurla karışık esen sert yellerin yavaşlamaya yüz tuttuğu kum tepeciklerinin içine kadar süründükten sonra, ayağa kalkmayı başarabildi. Asadan daha kuvvetli bir ışık istedi, çünkü dünya tamamen kararmıştı; sonra, asasına dayanarak, adanın içine doğru yarım mil kadar, düşe kalka ilerledi. Derken, kum tepeciklerinden birinin tepesinde yeniden denizin gür sesini duydu; önünde, arkasında değil. Kum tepecikleri tekrar, bu kez başka bir kumsala doğru alçalıyordu. Üzerinde durduğu

bu yer bir ada değil sadece bir resifti; okyanusun ortasında bir avuç kum.

Üzülemeyecek kadar yorgundu, ama yine de hıçkırır gibi bir ses çıkartarak dehşet içinde, uzun bir süre, asasına dayanarak dondu kaldı. Sonra sebatla sol tarafına döndü, böylece en azından rüzgâr arkasından gelecekti; ve ayaklarını sürüye sürüye, kenarları buz tutmuş deniz otları arasında barınabileceği bir oyuk arayarak, yüksek kum tepesinden aşağıya doğru inmeye başladı. Önünde ne olduğunu görebilmek için asasını kaldırınca, tılsımışığının yaydığı ışık çemberinin en ucunda, sönük bir ışıltı gözüne çarptı: yağmurla yıkanmış tahtadan bir duvar.

Gördüğü şey, sanki bir çocuk tarafından, derme çatma yapılmış küçük bir kulübe veya barakaydı. Ged alçak kapısını asasıyla çaldı. Kapı açılmadı. Ged kapıyı iterek açtı ve neredeyse iki büklüm olacak kadar eğilerek, içeri girdi. Kulübenin içinde dik duramıyordu. Ateş çukurundaki kömürler, kor halindeydi; kor ateşin ışığında Ged, dehşet içinde karşı duvarın yanına büzüşmüş, uzun beyaz saçlı bir adam gördü. Bir de, adam mı kadın mı olduğunu pek anlayamadığı başka birini, yerdeki paçavra ve post parçaları arasından bakarken gördü.

"Size zararım dokunmaz," diye fısıldadı Ged.

Onlar bir şey demediler. Ged, birinden diğerine baktı. Korkudan, ikisinin de gözleri bir şey görmüyordu. Elindeki asayı yere bırakınca, paçavraların altında olan, sızlanarak saklandı. Ged, su ve buz ile ağırlaşmış olan cüppesini çıkartıp, çırıl çıplak soyunarak ateş çukurunun yanına kıvrıldı. "Sarınabileceğim bir şey verin bana,"dedi. Sesi boğuk çıkıyordu; takırdayan dişleri ve onu sarsan uzun titreme nöbetleri nedeniyle zor konuşuyordu. Onu duydularsa bile, ihtiyarların ikisi de ona cevap vermedi. Yatak yığınının üzerinden bir keçi postu almak için uzandı; keçi postunun artık keçi postluğu kalmamış, lime lime olmuş ve yağdan kararmıştı. Yatak yığınının altında olan, yine korkuyla sızlandı ama Ged bunu umursamadı. Kendini iyice kuruladıktan sonra, "Odununuz var mı? Biraz ateşi besleyiver ihtiyar. Kapınıza geldim, size zararım dokunmaz," dedi.

Korkudan bayılacak bir halde Ged'e bakmakta olan yaşlı adam kıpırdamadı.

"Beni anlıyor musunuz siz? Hardca konuşmuyor musunuz yoksa?" Ged biraz duraksadıktan sonra sordu, "Kargad?"

Bu kelimeyi duyan yaşlı adam, hemen başını salladı; iplere bağlı bir kukla gibi, tek bir kere indirip kaldırdı başını. Fakat Ged'in bildiği tek Kargca sözcük bu olduğundan, muhabbetleri de orada kaldı. Duvarlardan birinin yanında istiflenmiş odun bulup ateşi kendisi besledi; sonra hareketlerle su istedi; deniz suyunu yutmuş olduğu için midesi bulanıyor, şimdi de susuzluktan ya-

nıyordu. Yaşlı adam, korkuyla iyice sinerek, su dolu büyük bir deniz kabuğunu işaret etti ve içinde tütsülenmiş balık parçaları bulunan başka bir deniz kabuğunu ateşin yanına doğru ittirdi. Böylece Ged, ateşe yakın bir yerde bağdaş kurarak biraz su içip biraz da yemek yedi; yavaş yavaş kuvvetini toparlayıp aklı başına gelince, nerede olduğunu merak etmeye başladı. Büyürüzgârıyla bile Kargad Toprakları'na ulaşmış olamazdı. Bu adacık, Gont'un doğusunda ama yine de Karego-At'ın batısındaki Uçyöreler'de bir yerde olmalıydı. İnsanların bu kadar küçük ve ıssız bir yerde, sadece bir kum şeritçiğinin üzerinde yaşıyor olmaları çok garipti. Belki de bunlar kaçaktı; ama şu anda aklını bunlarla meşgul edemeyecek kadar yorgun hissediyordu kendisini Ged.

Cüppesini ateşin karşısında çevirip duruyordu. Gümüş rengi pellawi kürkü hemen kurudu; cüppenin yün yüzü biraz ısınır ısınmaz, kurumamış olduğu halde ona sarınarak, ateş çukurunun yanına uzandı. "Yatın uyuyun, fukaralar," dedi sessiz ev sahiplerine; başını kumdan zemine koyarak uykuya daldı.

Bu isimsiz adada üç gece geçirdi Ged; çünkü uyandığı ilk sabah, bütün bedenindeki adaleler ağrıyordu; ateşi vardı ve hastaydı. Bütün gün ve gece boyunca, kulübede bir kütük gibi yattı. Ertesi sabah kasları yine gergin ve ağrılı kalktı ama kendisini toplamıştı. Tuzdan kabuk gibi sertleşmiş giysilerini giydi; onları yıkayacak kadar su yoktu; dışarıya, rüzgârlı ve boz sabaha çıkıp gölgenin onu kandırarak sürüklemiş olduğu bu yere bakındı.

Burası eni bir mil, boyu bundan biraz daha uzun olan, her yandan kumsal ve kayalarla çevrili, kayalıklı bir kum şeridiydi. Üzerinde, boyunlarını büken deniz otlarından başka ne bir ağaç, ne bir çalı, hiç bitki yoktu. Kulübe, kum tepeciklerinin arasındaki oyuklardan birindeydi; yaşlı adam ve kadın, burada, boş denizin mutlak yalnızlığında yaşıyorlardı. Kulübe, sürüklenmiş tahta ve odun parçalarından yapılmış, daha doğrusu yığılmıştı. Sularını, kulübenin yanındaki suyu acı olan bir kuyudan alıyorlardı; yiyecekleri ise kurutulmuş veya taze, balık, kabuklu deniz ürünleri ve taşların arasındaki yabani otçuklardı. Kulübenin içindeki yırtık pırtık kürkler, kemikten iğne ve olta stokları, olta olarak kullandıkları ipler, Ged'in ilk başta tahmin ettiği gibi keçilerden değil benekli foklardan elde edilmişti. Gerçekten de burası tam fokların yazın gelip yavrularını yetiştirecekleri bir yerdi. Fakat böyle bir yere, foklardan başkası da gelmez. Yaşlılar, Ged'den, onun bir ruh olduğunu zannettikleri veya büyücü olduğu için değil, sadece bir insan olduğu için korkmuşlardı. Dünyada başka insanların da varolduğunu unutmuşlardı çünkü.

Yaşlı adamın karamsar korkusu hiç eksilmedi. Ged'in kendisine dokunacak kadar yaklaştığını hissedince, bir yandan kaşlarını çatarak kirli beyaz saçları arasından bakıyor, bir yandan da topallayarak kaçıyordu. İlk başlarda yaşlı kadın, Ged'in her kımıldanışında, sızlanarak paçavra yığınının altına sakla-

nıyordu, ama karanlık kulübede ateş içinde uyuklamaya başladığında Ged, kadının çömelerek, kendisini garip, donuk ve özlem dolu gözlerle seyrettiğini gördü. Doğrulup, deniz kabuğunu ondan almak istediğinde, korkan kadın elindeki kabuğu düşürerek suyu döktü, sonra da ağladı. Gözlerini uzun beyaz saçlarıyla sildi.

Şimdi ise Ged kumsalda, yaşlı adamın taştan kaba keseri ve büyü ile, denizin sürükleyip sahile atmış olduğu veya kendi kayığından dağılmış olan tahta parçalarıyla yeni bir kayık yapmaya çalışırken, onu seyrediyordu. Bu ne bir onarımdı, ne de yeni bir kayık yapmak sayılırdı, çünkü yeteri kadar düzgün tahtası yoktu; gereken malzemeyi salt büyücülükle elde etmek zorundaydı. Buna rağmen yaşlı kadının gözlerinde aynı özlem dolu bakışlarla seyrettiği, bu mükemmel iş değil Ged'in kendisiydi. Bir süre sonra kadın, Ged'in yanından ayrıldı ve az sonra elinde bir armağan ile geri geldi: taşlardan toplamış olduğu bir avuç midye. Ged bunları, kadının verdiği gibi, tuzlu tuzlu, ıslak ve çiğ olarak yedikten sonra teşekkür etti. Bundan cesaret almışa benzeyen kadın, kulübeye giderek tekrar elinde bir şeyle geri döndü: paçavraya sarılı bir çıkın. Çekingen çekingen, elindekileri açarak Ged'in görmesi için uzattı, bu arada sürekli olarak Ged'in yüzünü izliyordu.

Kadının elinde, inci taneleriyle sıkı sıkı işlenmiş, denizin tuzlu suyuyla lekelenmiş, yıllarla sararmış, kabartmalı ipek kumaştan bir çocuk elbisesi vardı. Küçük yeleğin üzerine, incilerle, Ged'in tanıdığı bir şekil nakşedilmişti: Üzerinde bir kral tacı bulunan, Kargad İmparatorluğu'nun Kardeş Tanrıları'nın çifte okları.

Üstünkörü dikilmiş fok derilerinden bir torba giyen, leş gibi pis ve buruş buruş görünüşlü yaşlı kadın, bir küçük ipek elbiseyi, bir de kendini işaret ederek güldü; aynı bir bebeğin tatlı ve anlamsız gülüşü gibi. Elbisesinin eteğinin bir köşeciğine dikilmiş gizli bir cepten küçük bir cisim çıkartıp, bunu Ged'e doğru uzattı. Bu kara bir metal parçasıydı; belki kırık bir mücevher parçası, kırılmış bir yüzüğün yarısı. Ged buna baktı, fakat kadın Ged'e almasını işaret etti. Ged, bunu kabul edinceye kadar da rahat etmedi; sonra başını salladı ve gülümsedi. Ged'e bir armağan vermişti. Elbiseyi ise tekrar yağlı paçavra parçasına dikkatle sarıp, bu kıymetli şeyi saklamak için kulübeye doğru ayaklarını sürüye sürüye gitti.

Ged, kalbi acıma hissiyle dolduğundan, hemen hemen aynı özeni göstererek kırık cismi tüniğinin cebine yerleştirdi. Bu adamla kadının, Kargad İmparatorluğu'nda soylu bir ailenin çocukları olabileceğini düşündü: Soylu kanı akıtmaktan çekinen bir yağmacı veya hain, bu ikisinden kurtulmak için, onları Karego-At'tan uzakta, kuş uçmaz kervan geçmez ıssız bir adaya bırakmış olabilirdi. Belki de oğlan sekiz on yaşlarında bir çocuk, kız da ipekler ve inci-

ler içinde gürbüz bir bebek prensesti. Burada, okyanusun ortasındaki kayanın üzerinde, Keder Prensi ve Prensesi olarak yıllarca, yıllarca, belki kırk yıl, belki elli yıl yaşamışlardı.

Fakat bu tahminlerinin gerçekliğini, yıllar sonra Erreth-Akbe'nin Halkası'nı ararken Kargad Toprakları'na, Atuan Mezarları'na gidinceye kadar öğrenemeyecekti.

Adada geçirdiği üçüncü gece, yerini durgun ve soluk bir şafağa bıraktı. Bu Gündönümü günüydü; yılın en kısa günü. Kırpıntı ve büyüden oluşmuş küçük kayığı hazırdı. İhtiyarlara, onları herhangi bir kara parçasına, Gont'a, Spevy'ye veya Torikles'e, götürebileceğini anlatmaya çalıştı. Hatta, Karg suları, Adalar Diyarı'ndan biri için hiç de emniyetli bir yer olmadığı halde, onları Karego-At'ta, ıssız bir sahile bile bırakabilirdi eğer isterlerse. Ama, onlar çorak adalarından ayrılmak istemediler. Yaşlı kadın, Ged'in işaretlerle anlatmaya çalıştığı şeyi anlamamışa benziyordu; yaşlı adam ise anladı ve reddetti. Diğer topraklar ve diğer insanlar hakkında tüm hatırladıkları, bir çocuğun kan, canavar ve çığlıklarla dolu kâbusundan ibaretti. Ged bunları başını ısrarla sallayan adamın yüzünden okumuştu.

Böylece Ged o sabah, fok balığı derisinden yapılmış tulumu kuyudaki suyla doldurdu. İhtiyarlara ateş ve yiyecek için teşekkür edemediğinden ve yaşlı kadına arzu ettiği gibi bir armağan sunamadığından, elinden geleni yaptı; suyunun ne zaman olup ne zaman olmayacağı belli olmayan tuzlu kuyuya, bir büyü yaptı. Su kumların arasından, aynı Gont'un zirvelerindeki pınarların suyu kadar tatlı ve berrak akmaya başladı ve bir daha hiç kesilmedi. Bu yüzden, kum tepeciklerinden ve kayalardan oluşan bu yer, artık bir uğrak yeri haline gelmiştir; bu yerin artık bir adı vardır: Gemiciler buraya Kaynaksuyu Adacığı derler. Ama buradaki kulübecik yok olmuştur; geçip gitmiş olan kış fırtınaları, hayatlarını burada geçirip yalnız başlarına ölmüş olan bu iki insanın izlerini silmiştir.

Ged, adanın kumsal olan güney ucundan kayığı denize indirirken, ikisi, sanki seyretmekten korkuyorlarmış gibi kulübelerine saklandılar. Ged, büyükumaşından yaptığı yelkenini kuzeyden gelen ve değişmeyen dünya rüzgârıyla doldurdu ve büyük bir hızla denizde ilerlemeye başladı.

Artık, avladığının ne olduğunu da, avının Yerdeniz'de nerede olabileceğini de bilmeyen bir avcı olduğundan, Ged'in bu deniz üzerinde sürdürdüğü av, garip bir mesele haline gelmişti. Kendisi de bunun bilincindeydi. Avını, tıpkı onun kendisine yapmış olduğu gibi, tahminle, üzerine giderek, şansın yardımıyla avlamalıydı. Her ikisi de birbirinin varlığına karşı kördü; Ged, ele geçmeyen düşmanının karşısında bocalıyordu, tıpkı gölgenin gün ışığı ve somut şeyler karşısında bocaladığı gibi. Ged'in emin olduğu tek bir şey vardı: Şu an-

da, gerçekten de av değil avcıydı. Çünkü gölge, onu kandırıp kayalara çarpmasına neden olduktan sonra isteseydi, yarı ölü durumda sahilde yatarken ve fırtınalı kum tepeciklerinde sarsak sarsak dolanırken, Ged'i köşeye kıstırabilirdi; ama bunu yapmak için beklememişti. Ged'i kandırır kandırmaz, onunla yüz yüze gelmeye cesaret edemeden kaçıp gitmişti. Ged, bu konuda Ogion'un haklı olduğunu fark etti: Gölge, Ged'in yüzü kendisine dönük olunca, onun gücünü çekememişti. O halde gölgenin izi, bu engin deniz üstünde silinmiş bile olsa, hep onun karşısına çıkmalı, peşinden gitmeliydi. Ona, güney yönünden esen dünya rüzgârından başka yol gösterecek bir şey varsa, o da zihninde ona güneye veya doğuya doğru gitmesini söyleyen belli belirsiz bir tahmin, bir düşünceydi.

Gece çökmeden önce, sol tarafında, uzaklarda, uzun ve solgun bir kıyı şeridi gördü. Burası herhalde Karego-At'tı. O beyaz, barbar insanların tarn yolları üzerindeydi. Bir Karg gemisi veya kadırgası görür müyüm diye dikkat kesilmişti. Kızıl akşam ışığında ilerlerken, Onakçaağaç köyünde, çocukluğunda yaşamış olduğu o sabahı, sorguçlu savaşçıları, ateşi ve sisi hatırladı. O günü düşünürken, birdenbire gölgenin nasıl onu kendi oyununa getirmiş olduğunu fark etti. Sanki geçmişinden çıkartıp getirir gibi, o sisi etrafında yoğunlaştırmış, onu kör ederek tehlikeyi görmesini engellemiş ve kandırarak ölüme sürüklemişti.

Güneydoğu yönündeki seyrine devam etti; dünyanın batı kenarına gece inerken, kara gözden kaybolmuştu. Tepeleri henüz batının kızıllığını yansıtan dalgaların çukurları kapkaranlık olmuştu. Ged yüksek sesle, Kış İlahisi'ni ve aklında kaldığı kadarıyla, *Genç Kralın Kahramanlıkları* gibi şarkılardan bazılarını söyledi; çünkü bu şarkıları Gündönümü Bayramı'nda söylemek âdettir. Sesi gürdü, ama denizin engin sessizliğinde boğulup yok oluyordu. Gece hızla çöktü; kış yıldızları da aynı hızla parladı.

Yılın en uzun gecesi olan o gece, kış aylarının bitmek tükenmek bilmeyen rüzgârları onu görünmeyen deniz üzerinde güneye doğru sürüklerken, Ged yıldızların sol yanından doğup üzerinden dolanarak sağ yanındaki karanlık sulara batmalarını seyrederek hiç uyumadı. Ancak arada bir, birkaç saniyeliğine kendinden geçebiliyor, sonra aniden uyanıyordu. Bu üzerinde durduğu tekne, aslında tekne mekne değil, yarısından çoğu sihirbazlık ve büyücülük olan tahta parçaları ile çalı çırpı yığınıydı. Eğer üzerlerindeki şekillendirme ve bağlama büyüsünü biraz gevşetirse, tekne darma dağın olur, bir gemi enkazı gibi dalgaların üzerine yayılırdı. Tılsım ve havadan dokunmuş olan yelken de, eğer uyursa rüzgâra fazla dayanamaz, kendisi de yele dönerdi. Ged'in büyüleri kuvvetli ve etkiliydi, fakat bu tür büyülerin dayanakları ne kadar az olursa, bunları bir arada tutan büyüyü o kadar sık yenilemek gerekir. İşte bu

yüzden Ged o gece uyumadı. Bir şahin veya bir yunus olarak daha hızlı ve daha kolaylıkla ilerleyebilirdi, ama Ogion ona başka bir şeye dönüşmemesini öğütlemişti; Ged de Ogion'un öğütlerinin ne kadar değerli olduğunun farkındaydı. Böylece, batıya doğru hareket eden yıldızların altında, güneye doğru yelken açtı; yeni yılın ilk güneşi, denizi aydınlatmaya başlayıncaya kadar, uzun gece yavaş yavaş geçti.

Güneş doğduktan kısa bir süre sonra, önünde bir kara göründü; fakat Ged adaya doğru çok yavaş ilerliyordu. Seherle birlikte dünya rüzgârı dinmişti. Ged adaya doğru ilerlemek için yelkenini hafif bir büyürüzgârıyla doldurdu. Karanın görüntüsüyle içine yeniden bir korku düşmüştü; arkasına bile bakmadan kaçmak için onu dürten, içine çöken bir korku. Ged bu korkuyu her an saklandığı çalılıktan çıkıp üzerine atlayabilecek bir ayının, büyük, silik pençe izlerini ve işaretlerini takip eden bir avcı gibi izliyordu. Çünkü ona çok yaklaşmıştı; bunu hissediyordu.

Önünde duran kara parçası, yaklaştıkça denizden yükselmeye başlayan, garip görünüşlü bir adaydı. Yaklaştıkça, uzaktan duvar şeklinde tek bir dağ gibi görünen şeyin, belki de ayrı ayrı adacıklardan oluşmuş, aralarına denizin ince bir kanal veya boğaz gibi girdiği, birkaç sıradağ olduğu ortaya çıktı. Ged, Roke'ta, İsimci Usta'nın Kulesi'nde bir sürü haritanın üzerinde inceden inceye çalışmıştı, ama onlar daha çok iç denizlerin ve Adalar Diyarı'nın haritalarıydı. Şu anda Doğu Uçyöreleri'nde bulunuyor ve bu adanın, ne adası olabileceğini kestiremiyordu. Önünde uzanan şey, ondan pusuya yatarak saklanan şey, adanın ormanlarında ve yamaçlarında onu bekleyen şey, korkuydu. Ged de doğruca onun üzerine gitti.

Artık, karanlık ormanlarla taçlanmış uçurumlar, teknesinin üzerinden kasvetle yükseliyor, büyürüzgârı yelkenlisini iki büyük burnun arasından, adanın derinliklerine doğru uzanan ve iki kadırga boyundan daha geniş olmayan boğaza veya su geçidine doğru götürürken, kayalıkların çıkıntılarına çarparak kırılan dalgaların zerrecikleri, yelkenine doğru uçuşuyordu. Kuşatılmış deniz, kıpır kıpır derin sahili aşındırıyordu. Hiç kumsal yoktu; sıradağlar dimdik, doruklarının soğuk gölgesinin karartmış olduğu denize iniyorlardı. Burası rüzgârsız ve çok sessizdi.

Gölge onu Osskil'de kandırarak bataklıklara çekmiş, siste kayalara bindirmesine neden olmuştu; yoksa şimdi üçüncü bir oyun mu hazırlıyordu? Ged mi gölgeyi buraya sürmüştü, yoksa gölge mi onu kandırıp bir tuzağa çekmişti? Bilemiyordu. Sadece korkunun yarattığı işkenceyi, yoluna devam etmesi ve yapmaya niyetlendiği şeyi yapması gerektiğini biliyordu. Kötü varlığı avlaması, dehşeti kaynağına kadar izlemesi gerekiyordu. Seyrine, önünü arkasını, aşağıyı yukarıyı, her yanı kollayarak, büyük bir dikkatle devam etti. Taze gü-

nün güneşini arkada, açık denizde bırakmıştı. Burası tamamen karanlıktı. Arkasına dönüp baktığında, burunlar arasındaki açıklık, uzak ve aydınlık bir kapıyı andırıyordu. Sıradağlar önünde, dağların boy verdiği eteklerine yaklaştıkça yükseliyor, hep daha çok yükseliyor, su geçidi de gittikçe daralıyordu. Önünde uzanan karanlık çatlağa doğru, sağına, soluna, mağaralarla ve yerinden kopup devrilmiş kaya parçalarıyla dolu, ağaçların köklerinin yarısının havada durduğu yamaçlara baktı. Hiçbir şey kıpırdamıyordu. Artık, koyun sonuna yaklaşıyordu: Son deniz dalgalarının dermansızca kucakladığı, cılız bir dere genişliğindeki yüksek, boş, kırış kırış bir kaya kütlesine. Düşmüş olan kaya parçaları, iri budaklı ağaçların çürümüş gövdeleri ve kökleri, kıpırdanmak için çok dar bir yer bırakıyordu. Bir tuzak: Sessiz dağın eteklerinin dibinde bir tuzak; Ged de bu tuzağa düşmüştü. Önünde ve yukarısında hiçbir şey kıpırdamıyordu. Her şeyde bir ölüm durgunluğu vardı. Daha ileriye gidemiyordu.

Suyun altındaki kayalardan birine bindirmesin veya uzanmış olan ağaç dalları ve köklerine takılmasın diye teknesini, büyü ve elindeki kürekle son derece dikkatlice yöneterek, tekrar çıkış yönüne dönünceye kadar çevirdi ve tam geldiği yönden geri dönebilmek için bir büyürüzgârı çıkartıyordu ki, aniden büyünün sözcükleri dudaklarında dondu kaldı; kalbi buz kesildi. Omuzundan geriye doğru baktı. Gölge, arkasında, teknenin içinde duruyordu.

Eğer bir an daha kaybetmiş olsaydı, tamamen kaybolacaktı; fakat Ged hazırlıklıydı ve hemen erişebileceği bir yerde, dalgalanmakta ve titremekte olan şeyi yakalamak ve elinde tutmak için bir hamle yaptı. O anda büyücülük ona yardımcı olamazdı. Sadece kendi kol kuvveti, bu yaşamsız varlığa karşı kendi yaşamı bir işe yarardı. Hiçbir söz söylemeden saldırdı. Bu ani saldırışı ve hamlesi nedeniyle tekne suya battı çıktı. Kollarından göğsüne doğru, nefesini kesen bir acı yayıldı, içi buz kesti, gözleri görmez oldu. Ancak gölgeyi yakalayan ellerinde, karanlıktan ve havadan başka bir şey yoktu.

İleriye doğru tökezledi, düşmemek için yelken direğine tutununca gözlerine ışık şimşek gibi geldi. Gölgenin korku içinde kaçtığını ve büzüştüğünü, sonra da bir anda kendisinin ve yelkenin üzerinde büyüyüp uzadığını gördü. Sonra gölge, rüzgâra kapılmış siyah bir duman gibi, yeniden toparlanıp, biçimsiz bir şekilde sıradağların arasındaki parlak kapıya doğru kaçtı.

Ged dizlerinin üzerine çöktü. Büyülü küçük tekne tekrar bir battı çıktı, sonra, huzursuz dalgaların üzerinde sürüklenerek, sallana sallana durdu. Ged, teknenin içine, duygusuzca, düşüncesizce çömeldi; nefesini toplamaya çalışıyordu. Sonunda ellerinin altında yükselmeye başlayan soğuk su, onu, teknesine bakması gerektiği konusunda uyardı. Kayığı bir arada tutan büyü zayıflamaya başlamıştı. Yelken direği yerine geçen asaya tutunarak ayağa kalktı, elinden geldiği kadarıyla, birleştirme büyüsünü tekrarladı. Ürpermiş ve yo-

rulmuştu, elleri ve kolları sızlıyordu, hiç gücü kuvveti kalmamıştı. Denizin ve dağın birleştiği o karanlık yerde yatıp, durmadan sallanan suyun üzerinde uyumak, uyumak istedi.

Bu yorgunluğunun, kaçarken gölge tarafından yapılmış olan bir büyüden mi, yoksa o şeyin buz gibi temasından mı, yoksa sadece açlık, uykusuzluk ve çok güç harcamış olmasından mı kaynaklandığını anlayamadı; fakat bu duruma karşı koydu, yelkenini doldurması için hafif bir büyürüzgârı çıkartmak ve gölgenin kaçmış olduğu karanlık deniz yolunu izlemek için kendisini zorladı.

Tüm dehşeti geçmişti. Tüm neşesi kaçmıştı. Artık bu iş bir kovalamaca olmaktan çıkmıştı. Artık ne av ne de avcıydı. Üçüncü keredir karşılaşıp birbirlerine değmişlerdi; Ged kendi isteğiyle, onu elleriyle tutabilmeyi umarak, gölgeye doğru dönmüştü. Onu tutamamıştı ama aralarında, hiçbir kopma noktası olmayan bir zincir, bir bağ kurmuştu. O şeyin izini sürmeye, onu avlamaya hiç gerek yoktu; ne de ondan kaçmasının bir faydası vardı. İkisi de kaçamazdı. Son kez buluşacakları yer ve zaman geldiğinde, işte o zaman tam anlamıyla buluşacaklardı.

Fakat o zamana ve o yere kadar, artık Ged için karada ve denizde, gece veya gündüz hiç huzur kalmamıştı. Artık biliyordu ki görevi, yaptığı hatayı düzeltmek değildi, hiç olmamıştı; yapması gereken, başladığı şeyi bitirmekti, ve bunu bilmek hiç de kolay değildi.

Karanlık dağların arasından çıktı; denizin üzerinde, kuzeyden esen tatlı bir rüzgârla, pırıl pırıl, sınırsız bir sabah hüküm sürüyordu.

Fok balığı tulumunda kalan suyun hepsini içti ve bu ada ile ikinci bir ada arasında uzanan geniş bir geçide gelinceye kadar, en batıdaki burna doğru seyretmeye başladı. O zaman, Doğu Uçyöreleri'nin haritasını gözünün önüne getirerek, buranın neresi olduğunu anladı. Bunlar El Adaları'ydı; dağdan parmaklarını Kargad Toprakları'na doğru uzatan bir çift ıssız ada. İkisinin arasından yelken açtı; akşamüstü, hava kuzeyden gelen fırtına bulutlarıyla kararırken, batıdaki adanın güney sahilinde karaya çıktı. Burada, kumsalın üst yakasında, bir derenin denize döküldüğü yerde küçük bir köy olduğunu görmüştü. İçecek su, ısınmak için ateş ve yatacak yer bulabilecek olduktan sonra, orada nasıl karşılanacağını umursamıyordu.

Köylüler kaba ve çekingen, büyücü asasından korkan, yabancı birine karşı ihtiyatlı ama fırtına öncesi denizden yalnız başına gelmiş birisine karşı misafirperver insanlardı. Ged'e bol bol yiyecek ve içecek ikram ettiler; ocak ateşinin sıcaklığı ve kendi dili olan Hard dilinde konuşan insan sesinin vermiş olduğu huzuru bahşettiler; son olarak da, en çok ihtiyacı olan şeyi, yıkanıp soğuktan ve tuzdan kurtulması için sıcak su ve yatması için bir yatak verdiler.

IX

İFFİSH

Ged, Batı El Adası'ndaki o köyde üç gün geçirdi. Bu arada kendisini toparladı ve büyü ile denizin sürüklediği tahtalardan değil de, kendinden sağlam bir direği ve yelkeni olan, iyice çivilenmiş ve kalafat edilmiş, sağlam kalaslardan yapılmış, içinde rahatça yolculuk edip, gerektiğinde de uyuyabileceği bir tekne hazırladı. Kuzey'in ve Uçyöre teknelerinin çoğu gibi, sert denizlere dayanabilecek güçte olması için kaplama parçaları birbirine bindirilerek yapılmıştı; her parçası son derece dikkatlice imal edilmiş, dayanıklı bir tekneydi. Ged, bu tekne ile uzun yollar katedebileceğini düşünerek, tahtayı bir de derinlemesine örülmüş büyülerle kuvvetlendirdi. İki-üç kişi taşıyabilecek şekilde yapılmıştı tekne; sahibi olan yaşlı adam, kardeşleriyle birlikte, bu kayıkla sert denizlerde ve kötü havalarda çok yolculuklar yapmış olduklarını ve teknenin tüm koşullarda yiğitçe yol aldığını anlattı.

Gontlu açıkgöz balıkçının tersine, bu yaşlı adam Ged'in büyücülüğünden çekindiği ve ona hayran olduğu için, kayığı bedava verecekti. Ama Ged, sihirbaz usulü yaptı ödemesini; adamın gözlerini kör eden kataraktını iyileştirerek. Buna çok sevinen adam, Ged'e, "Biz tekneye *Deniz Çulluğu* derdik, ama sen ona *Ufkabakan* de ve burnunun iki yanına göz resimleri çiz. Benim minnettarlığım o kör tahtalardan seni gözetecektir; seni denizin üstündeki ve altındaki kayalardan koruyacaktır. Dünyanın ne kadar aydınlık olduğunu, sen bana gösterinceye kadar unutmuştum," dedi.

Ged, El Adası'ndaki dik ormanın altına kurulmuş olan köyde, gücü yerine geldikçe, başka işler de yaptı. Buranın halkı, Ged'in çocukluğunda, Gont'taki Kuzey Vadisi'nde tanıdığı insanlara benziyordu. Bunlar, onlardan bile fakirdi. Onların yanında, kendisini, zenginlerin saraylarındakinden çok daha rahat hissediyor; daha onlar istemeden, neye gereksinim duyduklarını biliyordu. Hastalıklı ve sakat çocuklara iyileştirme ve koruma büyüleri, köylülerin zayıf koyun ve keçi sürülerine bereket tılsımı yaptı. Ona getirdikleri iğlere ve dokuma tezgâhlarına, teknelerin küreklerine ve tunçtan yapılmış aletlerine, taşları-

na Simn Rünü işledi. Kulübelerinin damlarına da evleri ve ev halkını yangından, rüzgârdan ve delilikten koruyan Pirr Rünü yazdı.

Teknesi *Ufkabakan* su ve kurutulmuş balıkla iyice doldurulup hazır olduğunda bile Ged, köyün genç okuyucusuna *Morred'in Kahramanlıkları* ve *Havnor Ezgisi*'ni öğretmek için bir gece daha köyde kaldı. El Adaları'na, Adalar Diyarı'nın gemileri çok ender uğrardı; bir asır önce çıkartılan şarkılar bile bu köy halkına yeni geliyor, kahramanlar hakkında bir şeyler duymak için yanıp tutuşuyorlardı. Eğer Ged'in başında bu bela olmasaydı, orada seve seve bir hafta veya bir ay daha kalıp bildiği bütün şarkıları onlara söylerdi; böylece bu büyük şarkılar, yeni bir adada daha öğrenilmiş olurdu. Fakat özgür değildi; ertesi gün yelken açarak Uçyöre'nin engin denizlerinden dosdoğru güneye doğru gitmeye başladı. Çünkü gölge güneye doğru gitmişti. Bunu anlamak için arama efsunu yapmasına gerek yoktu. Bunu sanki sağlam ve çözülmez bir sicim ikisini birbirine bağlıyormuş gibi biliyordu. Aradaki uzaklıklar, denizler, karalar, hiç mi hiç bir şey ifade etmiyordu. Böylece kendinden emin olarak, acele ya da ümit etmeden, gitmesi gereken yolda ilerledi. Kış aylarının rüzgârı onu güneye götürüyordu.

Yapayalnız denizde, bir gün ve bir gece yol aldı; ikinci gün küçük bir adaya geldi. Adanın adının Vemish olduğunu öğrendi. Küçük limandaki insanlar, Ged'e göz ucuyla bakıyorlardı; derken köyün sihirbazı geldi, alelacele. Ged'e ters ters baktıktan sonra selam verdi ve hem gururlu, hem de onu kandırmak istercesine tatlı bir edayla, "Büyücü Hazretleri! Bu aşırı cesaretimi hoş görünüz; yolculuğunuz için gerekli olan herhangi bir şeyi –yiyecek, içecek, yelken kumaşı, urgan– ne olursa, size vermemize izin vererek bizi onurlandırınız. Kızım şu anda kayığınıza, yeni kızarmış bir çift tavuk getiriyor. Yine de ben, eğer uygun görürseniz, bir an önce buradan gitmenizin akıllıca olacağını düşünüyorum. Halkımız büyük bir korku içinde. Kısa bir süre önce, evvelki gün, birisi bizim gösterişsiz adamızı kuzeyden güneye doğru geçmişti; ama bu adamı buraya getiren veya bu adamı burada bırakan bir gemi görünmedi. Bu adamın bir gölgesi de yoktu. Onu görenler, size benzediğini söylüyorlar," dedi.

Bunun üzerine Ged başını eğip döndü ve bir daha arkasına bakmadan Vemish'in limanına gidip, adadan ayrıldı. Adalıları korkutmak veya sihirbazı kendisine düşman etmek, onun hiçbir işine yaramazdı. Böyle olmasındansa, denizde uyuyup, sihirbazın kendisine söylemiş olduğu şeyler üzerinde düşünmeyi tercih ederdi. Bu olay iyice kafasını karıştırmıştı.

Gün sona erdi; gece ise, tüm karanlık saatler ve gri bir alacakaranlık boyunca, denizin üzerinden fısıldayan soğuk bir yağmur eşliğinde geçti. Hâlâ kuzeyden esen hafif bir rüzgâr, *Ufkabakan*'a yol veriyordu. Kısa bir süre sonra yağmur dindi, sis dağıldı; gün ilerleyince Ged, sağ çaprazında kış aylarının

o amaçsızca sürüklenen güneşi altında parıldayan, alçak mavi tepeleriyle büyük bir ada gördü. Bu tepelerin arasına kurulmuş küçük küçük kasabaların ocaklarından çıkan dumanlar, kurşuni damlı evlerin üzerine, masmavi asılı duruyordu; denizin bu engin değişmezliği içinde hoş bir görüntü.

Ged limanına dönen bir balıkçı filosunu izledi; altın renkli bu kış akşamında, kasabanın sokaklarından geçerek *Harrekki* adında bir han buldu. Handaki ocak ateşi, bira, kızarmış kuzu pirzolası, hem ruhunu hem de bedenini ısıttı. Hanın masalarında birkaç yolcu daha vardı; Doğu Uçyöreleri'nin tüccarları. Fakat çoğunluğu, buraya kaliteli bira, havadis ve sohbet için gelen kasabalılar oluşturuyordu. Buranın halkı, El Adası'nın balıkçı halkı gibi kaba ve mahcup insanlar değildi. Tam kasabalıydılar; uyanık ve temkinli. Belli ki Ged'in büyücü olduğunu anlamışlardı ama bu konuda hiçbir şey söylenmemişti. Sadece hancı, laf arasında (çok da çenesi düşük bir adamdı), bu kasabanın, yani İsmay'in, paha biçilmez bir serveti, yani Roke Okulu'nda yetişmiş, asasını bizzat Başbüyücü tarafından almış hünerli bir büyücüyü adanın diğer kasabalarıyla paylaştığı için çok şanslı olduğunu; şu anda kasaba dışında olsa da, İsmay'in içinde, ailesinden kalma bir evde oturduğunu ve bu yüzden de, bu kasabanın Yüksek Sanatlarla meşgul başka birine gereksinim duymadığını söyledi. "Zaten ne demişler; *bir kasabada iki asa, kavga çıkar sonunda*, öyle değil mi efendim?" dedi hancı, neşeyle gülümseyerek. Böylece Ged'e, büyücülükle rızkını arayan bir gezgin-büyücüye bu kasabada yer olmadığı bildirilmişti. Sonuçta, Vemish'ten pervasızca, İsmay'dense yumuşak bir şekilde kovulmuştu. Oysa Doğu Uçyöreleri'nin misafirperverlik gelenekleri için neler duymuştu Ged. Burası İffish Adası'ydı, arkadaşı Vetch'in doğmuş olduğu ada. Hiç de Vetch'in anlatmış olduğu gibi misafirperver bir adaya benzemiyordu.

Ama yine de, aslında, yüzlerinden iyi insanlar oldukları görülüyordu. Sadece gerçeği sezmişlerdi: Ged'in onlardan ayrı olduğu, onlardan koparıldığı, kötü bir kadere sahip olduğu ve karanlık bir şey tarafından kovalandığı gerçeğini. Ateşin ısıttığı sıcacık bir odada esen soğuk bir rüzgâr, bir fırtına tarafından, yabancı topraklardan sürüklenip getirilmiş kara bir kuş gibiydi. Kötü kaderini alıp ne kadar çabuk uzaklaşırsa, bu insanlar için o kadar iyi olacaktı.

"Bir iz peşindeyim," dedi hancıya. "Burada sadece bir-iki gece kalacağım." Sesi biraz kasvetliydi. Hancı, köşede duran porsukağacından büyük asaya bir göz atarak, ilk defa hiçbir şey söylemedi; bunun yerine, Ged'in bardağını üzerinden köpükleri taşıncaya kadar kaliteli siyah birayla doldurdu.

Ged, İsmay'de sadece bir gece geçirmesi gerektiğini biliyordu. Onu ne burada, ne de başka bir yerde, hoş tutuyorlardı artık. Yolcu yolunda gerekti. Fakat Ged, bomboş, soğuk denizden ve kendisiyle konuşan tek bir kulun olmadığı o sessizlikten bıkmıştı. Kendi kendine, İsmay'de bir gece daha kaldık-

tan sonra, ertesi gün gitmeye karar verdi. O yüzden geç yattı; uyandığında hafif bir kar atıştırıyordu. Ged o gün, kendi işleriyle meşgul insanları seyretmek için kasabanın yollarında ve sokaklarında aylak aylak dolaştı. Kürk pelerinlerine sarınmış çocukları, buzdan kalelerinde oynarken, kardan adam yaparken seyretti. Sokak aralarında açık kapılardan, kapıdan kapıya yapılan dedikoduları dinledi. Pancar gibi kızarmış yüzüyle, ateşin önünde koca körüğün saplarını aşağı yukarı açıp kapayan, kan ter içindeki küçük çırağı ile tunçustasını izledi. Kısa gün sona ererken, kızıla çalan sarı bir ışıkla aydınlanmış evlerin pencerelerinden, evlerinde, dokuma tezgâhlarının başında, bir şey söylemek veya gülümsemek için dönüp o sıcacık yuvada bulunan kocalarına veya çocuklarına bakan kadınları gördü. Ged tüm bunları dışarıdan, uzaktan, yapayalnız izledi. Bu kadar kederliyken bile, üzgün olduğunu kendi kendisine bile itiraf etmiyordu. Gece karanlığı çökmesine rağmen, hana geri dönmeye gönlü razı olmuyor, sokaklarda dolanmaya devam ediyordu. Bir adamla bir kızın, neşe içinde caddeden beraberce yürüyerek yanından geçip kasaba meydanına doğru ilerledikleri duydu. Adamın sesini duyar duymaz geri döndü, bu sesi çok iyi tanıyordu.

Çiftin arkasından gidip onları yakaladı. Yalnızca uzaktaki lambaların aydınlattığı alacakaranlıkta onların yanına vardı. Ged'i görünce, kız geriye doğru bir adım attı, fakat adam Ged'i süzdükten sonra, elinde taşımakta olduğu asayı Ged ile aralarına gelecek şekilde, kötü bir hareketten veya tehditten kendisini koruyacak bir engel oluşturmak istercesine havaya kaldırdı. Bu Ged'in kaldıramayacağı kadar ağır bir hareketti. "Beni tanıyacağını zannetmiştim, Vetch," derken, sesi biraz titriyordu.

Bu sözün üzerine bile Vetch bir an tereddüt etti.

"Seni tanıyorum," dedi. Asasını indirdi, Ged'in elini tuttu ve ona sarıldı. "Seni tanıyorum! Hoşgeldin dostum, hoşgeldin! Seni ne kötü karşıladım, sanki arkamdan gelen bir hayaletmişsin gibi... Üstelik hep senin gelmeni bekledim, yolunu gözledim..."

"Demek İsmay'in, anlata anlata bitiremedikleri büyücüsü sendin. Ben de merak etmiştim..."

"A, evet, onların büyücüsüyüm; ama dinle, sana, neden seni tanıyamadığımı anlatayım. Belki de seni gereğinden çok düşünüyordum. Üç gün önce... üç gün önce burada, İffish'te miydin?"

"Dün geldim."

"Üç gün önce, Quor'un sokaklarında, şu tepelerdeki köyde, seni gördüm. Daha doğrusu, senin bir benzerini, bir kopyanı veya sadece sana benzeyen başka bir adam gördüm. Önümde yürüyor, köyden dışarı çıkıyordu. Onu gördüğüm anda, yoldaki bir dönemeçten dönüyordu. Ona seslendim ama bir ce-

vap alamadım. Peşinden gittim ama kimseleri göremedim. Bir iz yoktu fakat toprak donmuştu. Bu çok tuhaf bir şeydi; şimdi de, sen öyle gölgeden çıkıp geliverince, işin içinde yine bir oyun olabilir diye düşündüm. Çok özür dilerim Ged." Vetch, Ged'in gerçek ismini, biraz gerisinde beklemekte olan kızın duyamayacağı şekilde, yavaşça söylemişti.

Ged de arkadaşının gerçek ismini kullanabilmek için yavaşça konuştu: "Önemli değil, Estarriol. Bu benim gerçek varlığım, ve seni gördüğüme çok memnun oldum..."

Vetch, belki de Ged'in sesinde, salt memnuniyetten başka bir şey daha duydu. Elini hâlâ Ged'in omuzundan çekmemişti; artık Gerçek Lisan'da konuşuyordu: "Başında bir dertle karanlıklardan çıkıp geldin Ged, yine de gelişin bana mutluluk getirdi." Sonra da Uçyöre şivesiyle konuştuğu Hard diliyle devam etti. "Haydi, bizimle birlikte eve gel; biz de eve gidiyorduk zaten. Karanlıklardan çıkmanın zamanı geldi!... Bu benim kız kardeşim, en küçüğümüz, gördüğün gibi benden daha güzel ama daha saf. İsmi Civanperçemi. Civanperçemi, bu Çevik Atmaca, en iyimiz ve benim arkadaşım."

"Büyücü Hazretleri," diye selâmladı kız Ged'i; Doğu Uçyöreleri'ndeki kadınların yaptığı şekilde başını terbiyelice önüne eğdi ve saygısını belirtmek için gözlerini elleriyle kapadı; gizlemediği zamanlar, gözleri zeki, utangaç ve meraklı bir ışıltıyla parlıyordu. On dört yaşlarındaydı; ağabeyi gibi kara renkli fakat ince ve zarifti. Elbisesinin kolundan, kanatlarıyla ve pençeleriyle, elinden daha uzun olmayan bir ejderha sallanıyordu.

Hep birlikte, loş sokaktan aşağı doğru ilerlemeye başladılar. Yolda Ged, "Gont'ta, Gont kadınlarının cesur olduğunu söylerler; ama ben bugüne kadar orada, genç bir hanımın bir ejderhayı bilezik diye bileğine doladığını görmedim," dedi.

Bu söz, Civanperçemi'ni güldürdü; hemen cevap verdi: "Bu sadece bir harreki; Gont'ta harreki yok mu?" Sonra utanıp gözlerini örttü.

"Hayır, yok; ejderha da yok. O yaratık bir ejderha değil mi?"

"Meşe ağaçlarında yaşayan; eşek arısı, solucan ve serçe yumurtasıyla beslenen küçük ejderhacıklar. Bundan daha fazla büyümezler. Şey, Efendim, ağabeyim sık sık sizin küçük hayvanınızdan, otaktan söz ederdi... hâlâ yanınızda mı?"

"Hayır. Artık yok."

Vetch, sorgularcasına Ged'e döndü. Ama kendisine hâkim olup bir şey sormadı. Ta ki evinde, Ged ile baş başa, taştan yapılmış ateş çukurunun kenarına oturuncaya kadar.

Tüm İffish adasının başbüyücüsü olduğu halde, Vetch, en küçük oğlan kardeşi ve kız kardeşiyle birlikte, doğmuş olduğu bu küçük kasabada, İsmay'

de oturuyordu. Vetch'in babası, belli bir serveti olan birdeniz tüccarıymış. Evleri de, ferah ve sağlam yapılıydı. İçi, eşya bakımından oldukça zengindi: Oymalı rafların üstü ve dolapların içi çanak çömlek, kaliteli kumaşlar, tunçtan ve pirinçten kaplarla doluydu. Oturma odasının bir köşesinde bir Taon harpi, diğer köşesinde de Civanperçemi'nin fildişi kakma dokuma tezgâhı duruyordu. Burada Vetch, tüm alçakgönüllülüğüne rağmen hem güçlü bir büyücü hem de evinin efendisiydi. Evde, evle birlikte yaşlanan bir-iki yaşlı hizmetkâr, Vetch'in neşe dolu oğlan kardeşi, bir de küçük bir balık kadar seri ve sessiz olan Civanperçemi yaşıyordu. Civanperçemi, akşam yemeğinde iki arkadaşa hizmet edip konuşmalarını dinleyerek onlarla birlikte yedikten sonra, kendi odasına çekildi. Her şey sağlam, huzur dolu ve kesindi: Ged, ateş ışığıyla aydınlanmış odaya göz gezdirerek, "İşte, insan böyle yaşamalı," dedi ve iç geçirdi.

"Yollardan biri bu," dedi Vetch, "ama başka yollar da var. Şimdi arkadaş, eğer mümkünse, son konuştuğumuzdan beri, yani iki yıldan bu yana başından geçen olayları anlat bana. Söyle bana, bu çıktığın yolculuk neyin nesidir; çünkü bu kez bizlerle fazla kalmayacağını çok iyi görüyorum."

Ged, Vetch'e anlattı; sözünü bitirdiğinde, Vetch uzun bir süre derin derin düşündü. Sonra, "Ben de seninle geleceğim Ged," dedi.

"Hayır."

"Sanırım geleceğim."

"Hayır, Estarriol. Bu ne senin işin, ne de senin felaketin. Bu kötü yolculuğa tek başıma atıldım, tek başıma da bitireceğim. Bir başkasının bu yüzden acı çekmesini istemiyorum, özellikle de senin; beni ilk başta bu kötü davranışta bulunmamam için durdurmaya çalışan sendin, Estarriol..."

"Gurur hep senin aklının efendisi olmuştur zaten," dedi arkadaşı gülümseyerek; sanki ikisini de pek az ilgilendiren bir konu üzerinde konuşuyorlarmış gibi. "Şimdi düşün: Tamam, bu senin avın; peki ama başarılı olamazsan, orada bir başkasının bulunup Adalar Diyarı'nı uyarabilmesi, doğru olmaz mı sence? Çünkü o zaman, gölge korkunç bir güce sahip olacaktır. Veya, diyelim ki başarılı oldun, o zaman orada olanları Adaları Diyarı'nda anlatacak birinin bulunması, böylece bu Kahramanlığın duyulması ve şarkılarının söylenmesi, doğru olmaz mı? Sana hiçbir yardımımın dokunamayacağını biliyorum; yine de seninle gelmem gerektiğine inanıyorum."

Bu şekilde rica edince, Ged arkadaşını kıramadıysa da, "Bu gece burada kalmamalıydım. Ama bile bile kaldım," dedi.

"Büyücüler tesadüfen karşılaşmazlar, arkadaşım," dedi Vetch. "Hem sonra, senin de dediğin gibi, yolculuğunun başında seninleydim. Sonuna kadar da seninle gelmem doğru olur." Ateşe bir odun attı; bir süre ateşi seyrederek oturdular.

"Roke Tepesi'ndeki o geceden beri, sadece bir kişiden haber alamadım, Okul'da da kimseye sormaya cesaret edemedim: Jasper'ı kastediyorum," dedi Ged.

"O, asasını hiçbir zaman kazanamadı. O yaz, Roke'tan ayrıldı ve O-tokne' deki Lord'un sarayında sihirbazlık yapmak için, O Adası'na gitti. Bundan başka bildiğim bir şey yok."

Geniş ateş çukurunun etrafında, neredeyse ayakları korların içinde sessizce otururken, ateşi seyretmeye ve sıcaklığın bacaklarına ve yüzlerine vurmasının keyfini çıkartmaya (çünkü dışarda çok acı bir soğuk vardı) devam ettiler.

Sonunda Ged, alçak sesle konuşarak, "Korktuğum tek bir şey var Estarriol," dedi. "Eğer sen benimle gelirsen, bundan daha da çok korkacağım. Orada, El Adaları'ndaki o içeri doğru giren derin koyun çıkmaz sonunda geri döndüğümde, gölge elimin erdiği bir yerde duruyordu ve onu yakaladım... Onu yakalamaya çalıştım. Ama tutabileceğim hiçbir şey yoktu. Onu yenemedim. O kaçtı, ben kovaladım. Ama bu yine böyle olabilir ve hep böyle devam edebilir. O şeyin üzerinde, hiçbir gücüm yok. Bu avın sonunda şarkısı söylenecek bir zafer veya ölüm olmayabilir; bir son olmayabilir. Hayatımın sonuna kadar, bir denizden diğerine, bir karadan diğerine, bir gölge peşinde, sonu olmayan, anlamsız bir tehlike peşinde, ömrümü harcayabilirim."

"Tersine dön!" dedi Vetch, söylenen uğursuz dileği tersine çevirmek için, sol eliyle elini tersine çevirir gibi bir hareket yaparak. Tüm kasvetli düşüncelerine rağmen, bu Ged'i biraz gülümsetti; bir büyücüden çok bir çocuğa yakışan bir tılsımdı çünkü. Vetch'te her zaman için, bu tür bir köylü saflığı vardı zaten. Yine de, Vetch aynı zamanda, sorunların üzerine üzerine giden, zeki ve açıkgöz bir insandı. "Bu karamsar bir düşünce; üstelik bence, yanlış da. Tam aksine, başladığını gördüğüm şeyin, sonunu da görebilirim. Sen onun doğasını, varlığını, ne olduğunu, öyle veya böyle, anlayacak ve onu eline geçirip bağlayacak ve altedeceksin. Ama zor bir soru bu: nedir karşımızdaki? Beni düşündüren tek bir şey var, bunu bir türlü anlayamıyorum. Görünen o ki, gölge şu sıralar senin biçiminde geziyor; ya da en azından sana benzemeye başladı. Onu Vemish'te de böyle görmüşler, ben İffish'te de böyle gördüm. Bu nasıl olabilir, veya neden böyle olabilir, veya neden Adalar Diyarı'nda böyle olmamıştı?"

"*Uçyöreler'de kurallar değişir*, derler."

"Doğru; bence de doğru bir söz bu. Roke'ta öğrenmiş olduğum çok iyi büyüler var ki burada ya hiç işe yaramıyor, ya da ters tepiyor. Ayrıca, Roke'ta öğrenmemiş olduğum bazı sihirler var ki, burada işe yarıyor. Her kara parçasının, kendine ait bir gücü var; ve bir ada, İç Adalar'dan ne kadar uzaklaşırsa, in-

san bu güçler ve bu güçlerin yönetimleri hakkında, o kadar az tahminde bulunabiliyor. Fakat bence, gölgedeki değişikliğe neden olan tek şey bu değil."

"Bence de. Bence, ben ondan kaçmaktan vazgeçip de ona doğru dönünce, benim irademin ona dönmesi şekil ve biçim kazanmasını sağladı; ama aynı eylem benim gücümü emmesini de engelledi. Benim her hareketimin onda bir yansıması var. O, benim yaratığım."

"Osskil'de senin ismini söyleyerek, ona karşı kullanabileceğin tüm büyücülük güçlerini durdurmuş oldu. Peki ama, neden El Adaları'nda da aynı şeyi yapmadı?"

"Bilmiyorum. Belki de, konuşma gücünü sadece benim güçsüzlüğümden çekip çıkartabiliyordu. Neredeyse benim ağzımdan konuşuyordu: Yoksa benim ismimi nereden bilebilirdi ki? Benim ismimi nereden bildi? Gont'tan ayrıldığımdan beri, bu konu üzerinde kafa patlattım ve bir sonuca varamadım. Belki de kendi biçiminde veya biçimsizliğinde, hiç konuşamıyordur da, bir gebbet olarak, o anda, ödünç bir dille konuşmuştur. Bilmiyorum."

"O halde, onunla bir kere daha gebbet biçiminde karşılaşmaktan sakınmalısın."

"Sanırım," diye cevap verdi Ged, sanki içi ürpermiş gibi ellerini kızıl korların üzerine doğru uzatarak, "sanırım bunu yapamaz. Şu anda ben ona nasıl bağlıysam, o da bana bağlı. Skiorh'a yapmış olduğu gibi, başka bir adamın varlığını ve iradesini ele geçirecek kadar uzaklaşamaz benden. Bana sahip olabilir. Eğer bir daha zayıflar, ondan kaçmaya çalışır ve bağı koparırsam, bana sahip olabilir. Yine de onu, tüm gücümle tutmaya çalıştığımda, buhar olup benden kaçtı... Bu böyle tekrarlanacak; yine de benden, kelimenin tam anlamıyla kaçamıyor, çünkü onu her zaman bulabilirim. Bu iğrenç ve insafsız şeye bağlıyım ve ona hâkim olan kelimeyi bulamadıkça da bağlı kalacağım: Adını yani."

Arkadaşı düşünceli düşünceli sordu: "Karanlık ülkelerde isimler var mı?"

"Başbüyücü Gensher yok dedi. Benim ustam Ogion ise tam tersini."

"*Büyücülerin tartışmaları hiç son bulmaz*," diye alıntı yaptı Vetch, acı bir tebessümle.

"Osskil'deki Kadim Güç'e hizmet eden o kadın da, taşın bana ismi söyleyeceğine dair yemin etti; ama ben o söze pek güvenmiyorum. Bununla beraber, benden kurtulmak için onun ismini söyleyeceğini vaat ederek benimle pazarlık yapmaya çalışan bir de ejderha vardı. Ben de kendi kendime düşündüm: Büyücülerin bir sonuca varamadıkları konular, ejderhaların bilgi alanına girebilir."

"Girer ama onlar zalimdirler. İyi de ne ejderhasıymış bu? Son görüştüğümüzden beri, ejderhalarla konuştuğunu söylememiştin bana."

O gece, geç vakitlere kadar konuştular; sonunda hep o sevimsiz konuya, Ged'i neyin beklemekte olduğu konusuna vardıkları halde, birlikte olmaktan duydukları mutluluk her şeyi bastırıyordu. Çünkü aralarındaki sevgi sağlam ve sarsılmazdı; zaman ve koşullar onu hiç yıpratmamıştı. Sabah, Ged arkadaşının çatısı altında uyandı; daha henüz uyku mahmuruyken kendisini o kadar huzurlu hissetti ki, kötü güçler ve kötülüklere karşı korunan bir yerde bulunduğunu zannetti. Bütün gününü, sanki güzel bir dilek değil de kendisine verilmiş bir armağanmış gibi, düşüncelerine yapışmış kalmış bu olmayan-huzurla geçirdi. Ona, bu evden ayrılmak, son sığınağından da ayrılmak demek olacak gibi geliyordu; o yüzden, bu kısa düş sürerken, huzur dolu yaşamak istiyordu.

İffish'ten ayrılmadan önce yapması gereken şeyleri halletmek için Vetch, yanında çırağı ile birlikte adanın diğer köylerine gitti. Ged, Civanperçemi ve yaşça Vetch ile kızın arasında olan Vetch'in oğlan kardeşi Karabatak ile birlikte evde kaldı. Karabatak, henüz çocuk sayılırdı; içinde büyücülüğe yönelik bir güç veya dürtü yoktu; İffish'ten, Tok'tan ve Holp'tan başka hiçbir yere de gitmemişti; yaşantısı kolay ve sorunsuzdu. Ged onu hayretle, biraz da kıskançlıkla izliyordu. O da aynı hislerle Ged'e bakıyordu: Her ikisine de diğerinin kendisiyle aynı yaşta olması, yani on dokuz yaşında olması, çok tuhaf, çok değişik geliyordu. Ged, on dokuz yıl yaşamış birinin bu kadar rahat olabilmesine şaşıyordu. Karabatak'ın yakışıklı, neşeli yüzünü çok beğenen Ged, kendisini kuru ve sert buluyordu. Bilmiyordu ki, Karabatak da onun yüzünde derin izler bırakmış yaralarını bile, bir ejderhanın pençe izleri zannediyor ve bunları bir kahramanın işaretleri ve belirtisi olarak gördüğünden, kıskanıyordu.

Böylece, iki genç adam, bir yerde, birbirlerinden utanıyorlardı. Fakat Civanperçemi, kısa bir süre sonra, kendi evinde olduğu ve evinin hanımı olduğu için, Ged'den çekinmekten vazgeçti. Ged, Civanperçemi'ne çok kibar davranıyordu. Civanperçemi'nin Ged'e sorduğu soruların da ardı arkası kesilmiyordu hani. Çünkü, diyordu kız, Vetch onun sorularına hiç cevap vermezmiş. O iki gün boyunca kız, yolculara yolluk olarak peksimet yaptı; kurutulmuş et, balık ve yiyecek olarak bulabildiği her şeyi paketledi; ta ki Ged artık durmasını, Selidor'a kadar durmadan gitmeye niyetleri olmadığını söyleyinceye kadar.

"Selidor nerede?"

"Batı Uçyöreleri'nin en uzak noktası, ejderhaların fareler gibi kaynaştığı yer."

"Demek ki, insan Doğu'dan ayrılmasın; bizim ejderhalarımız fare büyüklüğünde. O halde, yiyeceğiniz hazır; yeteceğine emin misiniz? Bak şimdi, ben bir şey anlamıyorum: Hem ağabeyim hem de sen çok kudretli büyücülersiniz; elinizi sallayıp bir-iki söz mırıldanıyorsunuz, iş oluyor. O zaman neden acıkıyorsunuz? Denizdeyken, yemek zamanı gelince, neden *Kıymalı Börek!* deyip

kıymalı börek ortaya çıkınca onu yemiyorsunuz?"

"Aslında bunu yapabiliriz. Ama, hani derler ya, laf salatası yemek istemiyoruz. *Kıymalı Börek!* dediğin, sadece bir laf salatası... Biz, mis gibi kokan, son derece lezzetli ve hatta doyurucu bir börek yapabiliriz ama, o yine de sözden başka bir şey olmaz. Mideyi kandırır ama acıkmış olan adama güç kuvvet vermez."

"Demek ki, büyücülerden aşçı olmaz," dedi, mutfaktaki ateşin yanında, Ged'in karşısında oturmakta olan Karabatak. Tahtadan, bir kutu kapağı oyuyordu; bu konuda çok gayretli olmasa da, mesleği oymacılıktı.

"Aşçılardan da büyücü olmaz, ne yazık ki," dedi, mutfak ocağının tuğlalarının üzerinde pişmekte olan son posta peksimetler kızarıyor mu diye bakmak için diz çökmüş olan Civanperçemi. "Ama ben yine de anlayamıyorum Çevik Atmaca. Ağabeyimin, hatta çırağının bile, tek bir sözcükle karanlık bir yerde bir ışık yaktıklarını gördüm. O ışık parlıyordu, parlaktı; insan önünü sözle değil, ışıkla görebilir ancak!"

"Doğru," diye cevapladı Ged. "Işık, güçtür. Büyük bir güç, bizim varlığımızın kaynağı; ama bizim gereksinimimiz dışında, kendinden var olan bir güç. Güneş ve yıldız ışıkları, zamandır; zaman da ışıktır. Yaşam, güneş ışığında, günlerde ve yıllardadır. Karanlık bir yerde, yaşam, ışığı adıyla seslenerek çağırabilir... Fakat bu, genellikle bir büyücünün herhangi bir şeyin ortaya çıkması için ona seslenmesi veya onu çağırmasıyla aynı şey değildir. Büyücü, kendisinden daha büyük olan bir güce seslenmez ve ortaya çıkan da sadece bir gözbağıdır. Orada varolmayan bir şeyi çağırmak, ona gerçek ismiyle seslenmek ise çok büyük bir ustalık ister ki bu da olur olmaz kullanılmaz. İnsan acıktı diye yapmaz bunu. Civanperçemi, küçük ejderhan bir peksimet yürüttü."

Civanperçemi, Ged konuşurken onu can kulağıyla dinleyip dikkatle izlediği için, harrekinin ocağın üzerindeki, çaydanlıkların asıldığı çengelde bulunan sıcacık tüneğinden aceleyle inerek, kendinden büyük bir peksimeti kaptığını görmemişti. Küçük, pullu hayvanı kucağına alarak peksimet kırıntılarını yedirirken, Ged'in söylemiş olduğu şeyler hakkında derin derin düşünüyordu.

"Yani, ağabeyimin hep söylediği o şeyi bozmadan, gerçek bir kıymalı börek var edemezsiniz o halde; neydi onun adı..."

"Denge," diye cevap verdi Ged ağır başlı bir edayla, çünkü kız çok ciddiydi.

"Evet. Ama, teknen kazaya uğradığı zaman, o adacıktan tahtadan çok büyülerle örülmüş bir tekneyle ayrılmıştın ve teknen de su almıyordu. Bu da bir gözbağı mıydı?"

"Eh, kısmen gözbağıydı; çünkü ben deniz suyunun teknemdeki deliklerden içeri girmesini görmekten rahatsız olurum; o yüzden de, sadece görünüşü

yüzünden, tekneyi yamadım. Ama teknenin kuvveti gözbağı değildi; çağrı da değildi; o başka bir sanat oluyor, bağlama büyüsü diye. Tahtalar, bir tek şey, bir bütün, bir tekne oluşturmak için bağlanmışlardı. Tekne, içine su almayan bir tahtadan başka nedir ki?"

"Ben su alanlarından, çok su boşalttım," dedi Karabatak.

"Eh, benimki de almadı değil. Eğer sürekli büyüyü yenilemezsem su alıyordu." Köşedeki yerinden eğilerek tuğlaların üzerinden bir peksimet alıp elleri yanmasın diye hoplatmaya başladı. "Ben de bir peksimet çaldım."

"O halde parmaklarını yakmışsındır. Uzak adalar arasındaki o terkedilmiş sularda, açlıktan kıvranırken, *Ah! Eğer o peksimeti aşırmasaydım şimdi yerdim,* diyeceksin ama... Ben de ağabeyimin hakkını yiyeyim de, o da seninle beraber açlıktan kıvranabilsin..."

"Böylece denge sağlandı," dedi Ged, kız yarı kızarmış, sıcak bir peksimeti alıp hapur hupur yerken. Bu söz Civanperçemi'ni güldürünce, lokması boğazında kaldı. Ama derhal ciddileşerek, "Ne demek isteğini, gerçekten anlamak isterdim. Ben çok aptalım," dedi.

"Küçüğüm," dedi Ged, "anlatmasını beceremeyen benim. Eğer vaktimiz olsaydı..."

"Daha vaktimiz olacak," dedi Civanperçemi. "Ağabeyim geri döndüğü zaman, sen de onunla döneceksin, en azından bir süre için; dönmez misin?"

"Dönebilirsem," diye cevap verdi Ged, kibarca.

Kısa bir sessizlik oldu; sonra Civanperçemi, tüneğine geri dönmekte olan harrekiyi gözleriyle izleyerek sordu: "Bana sadece şunu söyle, tabii eğer bu bir sır değilse: Işıktan başka hangi büyük güçler var?"

"Sır diye bir şey yok. Varolan bütün güçler, kaynağında ve sonunda tektir, bence. Yıllar ve uzaklıklar, yıldızlar ve mumlar, su ve rüzgâr ve büyücülük, insanoğlunun elindeki yetenek ve ağacın kökündeki bilgelik: Hepsi bir bütün olarak yükselir. Benim adım, seninki ve güneşin gerçek adı veya bir su kaynağının veya doğmamış bir çocuğunki; bunların hepsi yıldızlar tarafından, yavaş yavaş söylenen, muazzam bir sözcüğün heceleridir. Bundan başka güç yoktur. Başka bir isim de yoktur."

Karabatak'ın elindeki bıçak, oymakta olduğu tahta üzerinde dondu, "Ya ölüm?" dedi.

Kız parlak, siyah başını önüne eğmiş, konuşulanları dinliyordu.

"Bir sözün söylenebilmesi için," diye cevap verdi Ged yavaşça, "sessizlik olması gerekir. Önce ve sonra." Sonra aniden ayağa kalkarak, "Bunlarla ilgili konuşmaya hakkım yok benim. Ben, söylemem gereken sözü yanlış söylemiştim. Susmam daha hayırlı; bir daha konuşmayacağım. Belki de karanlıktan başka, gerçek güç yoktur." Böyle diyerek cüppesini aldı ve ocak başını, sı-

cacık mutfağı terk etti. Tek başına, sokaklarda çiselemekte olan soğuk kış yağmuruna çıktı.

"Lanetlenmiş," dedi Karabatak, Ged'in arkasında biraz korkuyla bakarak.

"Sanırım çıkmış olduğu bu yolculuk onu ölümüne götürüyor," dedi kız, "o da bundan korkuyor ama yoluna devam ediyor." Sanki al alevlerin arasından, tek başına, kış denizinden gelip tekrar ıssız denizlere açılan tekneyi görebiliyormuş gibi, başını kaldırıp baktı. Sonra gözleri yaşardı ama hiçbir şey söylemedi.

Ertesi gün Vetch geri geldi. Onun böyle kış ortasında, üstelik kendisiyle bir ilgisi olmayan, amansız bir maceraya atılmak için yola çıkmasını hiç istemeyen İsmay'in ileri gelenlerinden, yola çıkmak için izin istedi. Sitem etseler bile, onu yolundan alıkoyabilmek için yapabilecekleri hiçbir şey yoktu. Kendisini durmadan azarlayan yaşlı adamlardan sıkılan Vetch, "Ben size aidim; hem soy, hem gelenekler, hem de size karşı üstlenmiş olduğun görev nedeniyle, sizinim. Ben sizin büyücünüzüm. Ama, bir hizmetkâr olduğum halde, sizin hizmetkârınız olmadığımı hatırlamanızın zamanı geldi. Geri gelmek için serbest kaldığım an, geri geleceğim: O güne kadar, hoşçakalın," dedi.

Seher vakti, doğuda, denizin üzerinde gri ışık kümeleri toplanırken, iki genç adam, *Ufkabakan*'ın içinde, kahverengi, sağlam dokulu yelkenlerini kuzey rüzgârına açarak, İsmay limanından ayrıldılar. Limanda, Civanperçemi onların gidişlerini seyretti; tıpkı tüm Yerdeniz sahillerindeki, denize açılan erkeklerinin ayrılışını seyreden balıkçı karıları ve kız kardeşleri gibi. Kadınlar ne ellerini sallar, ne de yüksek sesle seslenirler; sadece, kahverengi ya da gri, kapüşonlu cüppeleriyle oracıkta, tekneden bakıldığında, aradaki su genişlerken gitgide ufalan karada, kıpırdamadan dururlar.

X

AÇIK DENİZ

Liman artık gözden kaybolmuştu; *Ufkabakan*'ın deniz suyuyla sırılsıklam olmuş gözleri, önünde uzanan, daha engin ve ıssız denizlere çevrilmişti. Yoldaşlar iki gün ve gecede, İffish'ten Soders Adası'na geçmişlerdi; bu, yüz millik kötü hava koşulları ve ters rüzgârlar demekti. Buradaki limanda çok kısa bir süre kaldılar; ancak su tulumlarını dolduracak ve güvertesi olmayan teknelerinin içindeki takımlarını, yağmur ve deniz suyundan korumak için katran sürülmüş yelken bezi alacak kadar. Bunları daha önce sağlamamışlardı, çünkü normalde büyücüler böyle ufak tefek işleri büyü ile hallederler; son derece sıradan ve ufak büyülerle. Deniz suyunu içilir duruma getirmek içinse, birazcık daha fazla büyüye gerek vardır. Böylece büyücülerin yanlarında taze su taşımalarına gerek kalmaz. Ama Ged, bu konudaki yeteneğini kullanmaya hiç niyetli görünmediği gibi, Vetch'in de kullanmasını istemiyordu. Sadece, "Yapmasak daha iyi," deyince, arkadaşı ne nedenini sordu, ne de onunla tartıştı. Çünkü, rüzgâr yelkenlerini şişirdiği ilk andan beri, her ikisi de kötü bir şeylerin olabileceğini sezmişlerdi; en az bu kış rüzgârı gibi ürpertici bir şeyin. Korunak, liman, huzur, emniyet; bunların hepsi geride kalmıştı. Hepsine yüz çevirmişlerdi. Artık her olayın kendi başına bir tehlike olduğu ve hiçbir hareketin anlamsız olmadığı bir yolda ilerliyorlardı. Giriştikleri bu yolda, en basit bir büyünün söylenmesi bile şanslarını döndürebilir, gücün ve sonucun dengesini değiştirebilirdi. Çünkü şu anda, dengenin tam ortasına, ışıkla karanlığın birleştiği noktaya doğru gidiyorlardı. Böyle bir yolculuğa çıkanlar, düşüncesizce tek bir söz bile etmezler.

Tekrar yelken açarak, beyaz kar tarlalarının sisli tepeler içinde kaybolduğu Soders Adası'nın kıyısı boyunca ilerlediler. Ged, tekneyi tekrar güneye doğru çevirdi. Artık, Adalar Diyarı'nın büyük tüccarlarının hiç ayak basmadıkları sulara girmişlerdi; Uçyöreler'in en son sınırlarına.

Vetch, gidecekleri yönü Ged'in seçmediğini, sadece gitmesi gerektiği yere doğru gittiğini bildiği için, rotaları konusunda Ged'e soru sormuyordu. So-

ders Adası arkalarında küçülmeye ve solmaya, dalgalar da teknenin burnuna çarpıp tıslamaya başlayınca ve etraflarını, her yandan, ta gökyüzüne kadar gri renkli, muazzam deniz düzlemi kuşatınca, Ged sordu, "Bu yol üzerinde hangi topraklar var?"

"Soders'in güneyinde hiç ada yoktur. Eğer güneydoğuya doğru gidersen, birkaç adaya rastlayabilirsin: Pelimer, Kornay, Gosk, Astowell falan. Astowell'e, Sonkara da derler. Onun gerisinde ise Açık Deniz vardır."

"Ya güneybatısında?"

"Rolameny; bizim Doğu Uçyöresi adalarından birisidir; etrafında da birkaç küçük adacık vardır. Sonra Güney Uçyöresi'ne kadar başka bir şey yoktur. Güney Uçyöresi'nde de Rood ve Toom adaları, bir de insanların gitmediği Kulak Adası vardır."

"Biz gidebiliriz," dedi Ged, yüzünü ekşiterek.

"Gitmemeyi tercih ederim..." dedi Vetch, "...dediklerine göre, orası dünyanın uygunsuz bir köşesiymiş; kemik ve uğursuzluklarla doluymuş. Gemiciler, Kulak Adası'ndan ve Far Sorr'dan, dünyanın başka hiçbir yerinden görünmeyen ve bu güne kadar da isimlendirilmemiş yıldızların görüldüğünü söylerler."

"Doğru, beni Roke'a getiren gemide, bundan söz eden bir gemici vardı. Aynı adam Güney Uçyöreler'in iyice ilerisindeki Sal-İnsanları ile ilgili öyküler de anlatmıştı. Bunlar, yılda sadece bir kere, o da salları için büyük kütükler kesmek amacıyla karaya çıkarlarmış; yılın geri kalan zamanında da, tüm o günler ve aylar boyunca, okyanusun akıntılarıyla sürüklenirlermiş. Ama bütün adalardan uzaklarda. Şahsen o saldan köyleri görmek isterim."

"Ben istemezdim," dedi Vetch, sırtarak. "Bana karalardan ve kara insanlarından söz et; bırak deniz kendi yatağında kalsın, ben de kendiminkinde..."

"Adalar Diyarı'ndaki tüm şehirleri görmek isterdim," dedi Ged, yelken ipini tutarak ve önündeki engin, gri boşluğu süzerek. "Dünyanın kalbi, Havnor; efsanelerin yurdu Ea; Way Adası'ndaki Pınarlarla Dolu Shelieth; tüm kentler ve tüm büyük adalar. Sonra küçük adaları; Dış Uçyöreler'deki garip adaları da görmek isterdim. Ta batıdaki, Ejderhalar Yolu'nda da yelken açmak isterdim. Veya kuzeyde buz sahralarından, doğruca Hogen Adası'na gitmek isterdim. Bazıları, bu adanın, tüm Adalar Diyarı'ndan daha büyük olduğunu söylüyor; bazıları da, burasının sadece arasında buzlar olan kayalıklardan oluştuğunu savunuyor. Kimsenin bir şey bildiği yok. Kuzey denizlerindeki balinaları da görmek isterdim... Ama göremem. Sırtımı parlak sahillere dönerek, gitmem gereken yere gitmeliyim. Çok acelem vardı, şimdi de fazla zamanım kalmadı. Bütün güneş ışığını, kentleri, uzak ülkeleri bir avuç güce sattım; bir gölge için, karanlık için." Böylece her doğma büyüme büyücünün yaptığı gibi Ged

de, korkusunun ve pişmanlığının ağıtını yaktı; kısa, yarı söylenmiş ama sadece kendisi için olmayan bir ağıt; arkadaşı cevap olarak *Erreth-Akbe'nin Kahramanlıkları*'ndan, kahramanın sözlerini yineledi: "Ah, bir kez daha görebilseydim, dünyanın o parlak ocağını; Havnor'un o beyaz kulelerini..."

Böylece, bu terk edilmiş engin sular üzerindeki dar yollarında ilerlemeyi sürdürdüler. O gün gördükleri en önemli şey, güneye doğru yüzmekte olan gümüş balıkların oluşturduğu sürüydü; hiç sıçrayan bir yunus, gri göğü yaran bir martı, bir karabatak veya deniz kırlangıcı görmemişlerdi. Doğu kararmaya, batı da kızarmaya başlayınca, Vetch, yiyeceklerini çıkartarak pay etti ve, "İşte son biramız. Soğuk havada, susayacak adamları düşünerek, bu testiyi buraya koymayı akıl edenin şerefine; kardeşim Civanperçemi'nin şerefine," dedi.

Bunun üzerine Ged, dalmış gözlerini denizden ayırarak iç karartan düşüncelerinden sıyrıldı ve Civanperçemi'ni, belki de Vetch'ten daha içten selâmladı. Kızın düşüncesi, aklına Civanperçemi'nin zekice ama çocuksu tatlılığının duygusunu getirdi. O güne kadar tanıdığı hiç kimseye benzemiyordu. (Zaten o güne kadar hangi kızı tanımıştı ki? Ama o, bunu düşünmüyordu.) "Küçük bir balığa, berrak bir derede yaşayan minik bir sazana benziyor," dedi Ged, "...savunmasız; ama insan yine de yakalayamıyor onu."

Bu söz üzerine Vetch, gülümseyerek Ged'e baktı. "Sen doğma büyüme bir büyücüsün," dedi. "Civanperçemi'nin gerçek ismi Kest."

Kadim Lisan'da kest, Ged'in de çok iyi bildiği gibi, minik sazan balığı demektir. Bu Ged'i çok mutlu etmişti. "Belki de bana onun ismini söylemeseydin daha iyi olurdu," dedi.

Fakat, söylediği sözü düşüncesizce söylememiş olan Vetch, "Onun adı sende, en az benim adım kadar emniyette. Hem sonra, sen zaten ben söylemeden de bunu biliyordun..." dedi.

Batının alı, küllerin içinde kayboldu; külrengi de yerini siyaha bıraktı. Deniz de, gök de tamamen karanlıktı. Ged, kürklü yün cüppesine sarınarak, uyumak için teknenin içine uzandı. Yelken ipini tutan Vetch, ona hafif hafif *Enlad'ın Kahramanlıkları* adlı şarkıyı söyledi. Şarkıda, Ak Morred'in nasıl büyük, küreksiz bir gemiyle Havnor'dan ayrıldığı ve nasıl baharda Solea Adası'na vardığında Elfarran'ı meyva bahçelerinin arasında gördüğü anlatılıyordu. Ged, şarkı, sevgililerin aşkının hüzünlü sonuna varmadan uyuyakaldı. Sonunda Morred ölmüş, Enlad mahvolmuş; büyük ve zalim deniz dalgaları Solea'nın meyva bahçelerini basmıştı. Geceyarısına doğru Ged uyanarak nöbeti devralınca, Vetch uyudu. Küçük tekne, yelkenlerine dolan sert rüzgârla kayarak çalkantılı deniz üzerinde hızla ilerliyor, gecenin karanlığına körü körüne dalıyordu. Fakat karanlık kırılmaya başlamış ve tan yeri ağarmadan, ay ke-

narları koyulaşmış bulutların arasından parlayarak denizin üzerine zayıf ışıklarını yaymıştı.

Gün doğmadan önce uyanmış olan Vetch, "ay incelmeye başladı," diye mırıldandı, soğuk rüzgâr bir an için yavaşladığında. Ged, aydınlanmaya başlayan gökyüzünün doğusuna, yarım aya baktı; bir şey söylemedi. Gündönümünden sonra, ayın ilk karanlıkta kaldığı geceye Nadas denir. Bu zaman, yazın Uzun Dans Bayramı'nın kutlandığı, ayın en uzun göründüğü zamanın, tam tersidir. Bu günler, yolcular ve hastalar için uğursuz bir zaman olarak kabul edilir. Nadas'ta, çocuklara gerçek isimleri takılmaz, kahramanlık şarkıları söylenmez, kılıçlar veya sivri, kesici aletler bilenmez, yemin edilmez. Bu günler, yapılan işlerin hep ters gittiği, yılın en karanlık dilimidir.

Soders'den üç gün sonra, deniz kuşlarını ve yosunları izleyerek dalgalı, gri denizden bir kambur gibi yükselen küçük bir ada olan Pelimer'e geldiler. Ada halkı Hardca konuşuyordu ama lehçeleri Vetch'e bile garip gelmişti. Genç adamlar, biraz taze su bulmak, biraz da dinlenmek için burada karaya çıktılar. İlk başta, merak ve heyecanla, çok iyi karşılandılar. Adanın en önemli kasabasında bir sihirbaz vardı; ama adam delirmişti. Sadece, Pelimer'in temelini yemekte olan büyük bir yılandan söz ediyor; böylece adanın temelinden ayrılıp, halatları çözülmüş bir gemi gibi yüzeceğini ve dünyanın kenarından aşağı düşeceğini anlatıyordu. Başlangıçta genç büyücüleri saygıyla karşıladı; fakat yılan hakkında konuşmaya başlayınca, Ged'e şüpheli şüpheli bakmaya, sonra da birdenbire Ged ile Vetch'e sokak ortasında, casuslar, deniz-yılanının uşakları, diye bağırmaya başladı. Bu olaydan sonra Pelimerliler, Ged ile Vetch'e ters ters bakmaya başladılar; deli de olsa, o onların sihirbazıydı. Böylece, Ged ile Vetch burada fazla kalamadılar; gece çökmeden yola çıkarak, hep güneye ve doğuya doğru ilerlediler.

Denizde yol aldıkları bu günler ve geceler boyunca, Ged, ne gölgeden, ne de avından söz etti. Vetch'in sorduğu, bu konuyla en çok ilgisi olan soru da, (Yerdeniz'in bilinen adalarından gittikçe uzaklaştıkları ve hep aynı rota üzerinde ilerledikleri için) "Emin misin?.." oldu. Ged'in buna cevabı ise, "Demir, mıknatısın nerede olduğundan emin midir?" idi. Vetch başını salladı ve ikisi de bir daha bu konuda bir şey demeden yollarına devam ettiler. Fakat, zaman zaman, eski günlerde yaşamış büyücülerin, tehlikeli güçler ve varlıkların gizli isimlerini bulmak için kullandıkları hünerler ve yöntemler hakkında konuşuyorlar; Palnlı Nereger'in, nasıl Kara Büyücü'nün ismini ejderhalar konuşurken duyduğunu; Morred'in nasıl düşmanın ismini, Enlad Ovaları'ndaki savaş alanındaki tozun üzerine, yağan yağmur damlaları tarafından yazıldığını gördüğünü anlatıyorlardı. Bulma-büyüleri, dualar ve sadece Roke'taki Şekillendirme Ustası'nın sorabileceği, Cevaplandırılabilir Sorular hakkında konuştu-

lar. Fakat genellikle Ged konuşmalarını, Ogion'un ona yıllar önce bir sonbaharda, Gont Dağı'nın sırtlarında söylemiş olduğu bir şeyi mırıldanarak bitiriyordu: "Duyabilmek için, susmak gerekir..." Sonra sessizleşip, saatler boyunca, durmadan önünde uzanan denizi seyrederek, derin derin düşünüyordu. Bazen Vetch'e, sanki arkadaşı dalgaların, önlerinde uzanan uzaklıkların ve henüz gelmemiş olan gri günlerin arasından, yolculuklarının karanlıklarla kaplı sonunu ve izlemekte oldukları şeyi görüyor gibi geliyordu.

Kötü bir havada, Kornay ve Gosk adalarının arasından geçtiler. Yağmur ve sisin içinde adaların ikisini de göremediler. Adaları geçmiş olduklarını da, ancak ertesi gün, önlerinde, tiz çığlıkları denizde çok uzaklardan duyulan büyük martı sürülerinin üzerinde uçmakta olduğu, sivri tepeli bir ada gördüklerinde anladılar. Vetch, "Bu ada Astowell'e benziyor. Sonkara. Bu adanın güneyinde ve doğusundaki alanlar bomboştur," dedi.

"Yine de, burada oturanlar, daha uzaklardaki kara parçaları hakkında bir şeyler bilebilir," diye cevap verdi Ged.

"Neden öyle diyorsun?" diye sordu Vetch, çünkü Ged huzursuz bir edayla konuşuyordu. Ged'in bu soruya verdiği cevap da insanı duraksatan, garip bir cevaptı: "Orada değil," dedi, önlerindeki Astowell'e bakarak; sonra bakışları adayı deldi geçti... "Orada değil. Denizde de değil. Denizde değil ama kuru toprakta: Hangi adada? Açık denizin pınarlarından önce, kaynaklarının ötesinde, gün ışığının kapılarının ardında..."

Sonra sustu; tekrar konuştuğunda, sesi gündelik halini almıştı, sanki bir büyüden veya bir görüden kurtulmuş da, ne olduğunu hatırlamıyormuş gibi. Yüksek kayalıkların arasındaki bir dere ağzına kurulmuş olan Astowell limanı, adanın kuzey kıyısındaydı; kasabanın tüm evleri de ya kuzeye, ya batıya bakıyorlardı. Sanki ada yüzünü, çok uzakta da olsa, Yerdeniz'e, insanlığın olduğu yere doğru çevirmişti.

Hiçbir geminin Astowell'in çevresindeki denizlerde dolaşmaya cesaret edemediği bir mevsimde yabancıların gelişi, heyecan ve korku yarattı. Kadınlar çalı çırpıdan yapılmış evlerinden dışarıya çıkmadılar; çocuklarını eteklerinin arasına saklayarak kapıdan gözetlediler; yabancılar kumsaldan beriye gelirken, korkuyla kulübelerinin karanlığına çekildiler. Soğuğa karşı yetersizce giyinmiş olan erkekler ise, Vetch ile Ged'in etrafında, asık yüzlerle bir halka oluşturdular. Her birinin elinde, ya taştan bir balta, ya da deniz kabuğundan bir bıçak vardı. Fakat bir kez korkuları geçince, yabancıları tüm samimiyetleriyle kucakladılar; sorularının ardı arkası kesilmiyordu. Adalarına gemiler çok ender geliyordu, hatta Soders ve Rolameny adalarından bile; adadakilerin tunç ve çanak çömlekle değiş tokuş edebilecekleri bir şeyleri yoktu; tahta bile yoktu. Kayıkları bile sazdan örülerek yapılmıştı; öyle bir tekne için-

de, Gosk veya Kornay'a ancak cesur denizciler gidebilirdi. Burada, tüm haritaların kıyısında, tek başlarına yaşıyorlardı. Ne bir cadıları, ne de bir sihirbazları vardı; görünüşe göre, genç büyücülerin asalarının da ne olduğunu pek anlamamışlar; bunları, sadece yapılmış oldukları kıymetli maddeden, yani tahta olduklarından dolayı hayranlıkla seyrediyorlardı. Adanın reisi çok yaşlıydı; halkı arasında bir tek o, daha önce, Adalar Diyarı'nda doğmuş bir adam görmüştü. Bu yüzden, Ged onlara çok ilginç gelmişti. Adamlar gidip oğlan çocuklarını, Adalar Diyarı'ndan gelen bu adama bakmaları için getirdiler; çocuklar yaşlandıklarında, Adalar Diyarı'ndan gelen birisini gördüklerini anlatabilsinler diye. Gont'u, hiç duymamışlardı; sadece Havnor ile Ea'yı biliyorlardı. Ged'i de bir Havnor lordu zannettiler. Ged, hayatında hiç görmemiş olduğu beyaz kent ile ilgili soruları, elinden geldiğince cevapladı. Fakat, akşam saatleri ilerledikçe huzursuz olmaya başladı; sonunda, köyün misafirhanesindeki ateş çukurunun etrafında, ellerinde bulunan tek yakacak olan keçi gübresi ve süpürge çalılarının pis kokan sıcaklığında dizilmiş otururken, köy adamlarına sordu: "Adanızın doğusunda ne var?"

Hiç kimse konuşmadı; kimisi sırıtıyor, kimisi suratını asıyordu.

Yaşlı reis cevap verdi, "Deniz."

"Onun gerisinde başka hiç kara yok mu?"

"Burası Sonkara. Buradan sonra başka kara yoktur. Dünyanın kenarına kadar, sudan başka bir şey yok."

"Baba, bunlar bilgili adamlar," dedi daha genç bir adam, "bunlar denizci, yolcu. Belki onlar, bizim bilmediğimiz bir karanın varlığını biliyorlardır."

"Bu karanın doğusunda başka kara yok," dedi yaşlı adam, Ged'e uzun uzun baktı; bir daha da Ged'le hiç konuşmadı.

Yoldaşlar, o gece misafirhanenin dumanlı sıcaklığında yattılar. Güneş doğmadan önce Ged arkadaşını kaldırdı, ona, "Estarriol, uyan. Burada oyalanamayız, hemen gitmemiz gerek," diye fısıldayarak.

"Niye bu kadar erken?" diye sordu Vetch, uykulu uykulu.

"Erken değil... geç. Çok yavaş izledim. Benden kaçmanın yolunu buldu; böylece beni kötü bir sona mahkûm etti. Benden kaçmaması gerek. Ne kadar uzağa giderse gitsin, onu izlemem lâzım. Eğer onu kaybedersem, ben de kaybolurum."

"Nereye doğru izleyeceğiz onu?"

"Doğuya. Gel. Ben tulumları suyla doldurdum."

Köyde, kulübelerden birinin karanlığında ağlamakta olan bir bebekten başka kimse uyanmadan, misafirhaneden ayrıldılar. Bebek susunca her yer yine sessizliğe büründü. Yıldızların solgun ışığında, dere ağzının yolunu buldular; *Ufkabakan*'ı, bağlı bulunduğu taş babadan çözerek, siyah sulara doğru

ittiler. Böylece, Astowell'in doğusuna, Açık Deniz'e doğru, Nadas'ın ilk gününde, gün doğmadan önce yola koyuldular.

O gün, hava açıktı. Dünya rüzgârı soğuk ve kesik kesik esiyordu. Ged büyürüzgârı çıkarttı. El Adaları'ndan ayrıldığından beri yaptığı ilk büyüydü bu. Doğuya doğru, hızla yol almaya başladılar. Tekne, ilerledikçe gövdesine çarpan, büyük, dumanlı ve ışıl ışıl dalgalarla titredi ama onu yapan kayık ustasının söylediği gibi, zerafetle, büyürüzgârına, büyüyle Roke'ta yapılmış bir kayık kadar dayanarak ilerliyordu.

O sabah Ged, rüzgâr büyüsünü ve yelkenin dayanması için yaptığı büyüyü yinelemek dışında hiç konuşmadı. Bu arada Vetch, teknenin kıçında, biraz huzursuz, uykusuna devam etti. Öğle vakti yemeklerini yediler. Ged, yiyeceklerini, idare ederek kardeş payı yaptı. Bunun ne anlama geldiği oldukça belirgindi; fakat her ikisi de tuzlu balıklarını ve peksimetlerini yerken bir şey söylemedi.

Bütün bir akşam üstü boyunca, sağa sola sapmadan, hızlarını yavaşlatmadan, doğuya doğru yol almaya devam ettiler. Bir ara Ged, sessizliğini bozarak, "Dünyanın, Dış Uçyöreler'den sonra başka karanın olmadığı bir denizden ibaret olduğuna inananlardan mısın, yoksa, dünyanın öbür yüzünde başka Ada Diyarları veya daha keşfedilmemiş büyük karalar olduğuna inananlardan mısın?" dedi.

"Şu anda," dedi Vetch, "dünyanın sadece bir yüzü olduğu ve çok ileri giden birinin, dünyanın kenarından düşeceğine inananlarla aynı düşüncedeyim."

Ged gülümsemedi; içinde hiç neşe kalmamıştı. "İnsanın orada nelerle karşılaşacağını, kim bilebilir ki? Sahillerimizden ve kumsallarımızdan hiç ayrılmadığımız için, bunu bizler bilemeyiz."

"Gerçeği bulmaya çalışanlar olmuştu, ama hiç geri gelmediler. Ayrıca, bilmediğimiz yerlerden de, bize hiç gemi gelmiyor."

Ged cevap vermedi.

Bütün gün ve bütün gece boyunca, büyünün güçlü rüzgârıyla, kabarmış okyanusta doğuya doğru sürüklenerek ilerlediler. Ged hava kararlığı andan gün ışıyıncaya kadar nöbet tuttu; çünkü karanlıkta, onu çeken veya onu yönlendiren etken, daha da fazlalaşıyordu. Ayın doğmadığı o zifiri karanlıkta, teknenin burnuna çizilmiş olan gözlerden daha uzağını görememesine rağmen, hep önüne bakıyordu. Gün doğduğunda, esmer yüzü yorgunluktan gri bir renk almış ve soğuktan öyle tutulmuştu ki, dinlenmek için yere zor uzandı. Fısıldayarak, "Büyürüzgârını batıdan ver, Estarriol," dedi ve uyudu.

Güneş doğmadı; biraz sonra da, kuzeydoğudan, teknenin pruvasını döven bir yağmur geldi. Bir fırtına değildi bu, sadece uzun ve soğuk kış yağmurları ve rüzgârlarıydı. Kısa bir süre sonra, satın almış oldukları yelken bezine

rağmen, üstü açık olan teknedeki her şey su içinde kaldı. Vetch'e kendisi de iliklerine kadar ıslanmış gibi geldi; Ged ise uykusunda titriyordu. Arkadaşına acıyarak, belki biraz da kendisini düşünerek, yağmur yüklü bu sert ve kesintisiz rüzgâra biraz yan dönmeye çalıştı. Ama, Ged'in isteği doğrultusunda büyürüzgârını kuvvetli ve sabit tuttuğu halde, iklim üzerindeki etkisi burada, karadan bu kadar uzakta çok az işe yarıyor; Açık Deniz'in rüzgârı onun sözünü dinlemiyordu.

Durum böyle olunca, Vetch biraz korkmaya başladı. İnsanların üzerinde yaşamaları için yaratılmış karalardan bu kadar uzaklaşırlarsa, kendisinde ve Ged'de ne ölçüde büyücülük kudreti kalacağını merak etmeye başladı.

O gece tekrar Ged nöbet tuttu ve bütün gece boyunca, tekneyi doğuya doğru yönlendirdi. Gündüz olduğunda, dünya rüzgârı yavaşlar gibi oldu ve güneş pırıl pırıl parladı. Fakat dalgalar o kadar yükselmişti ki, *Ufkabakan*, bu dalgalara, sanki bir tepeyi tırmanır gibi bir hamle yaparak tırmanmak zorunda kalıyordu. Bir süre için dalga tepesinde asılı kaldıktan sonra da birdenbire suya dalıyordu; sonra tekrar bir sonraki dalgaya tırmanıyor, sonra tekrar tırmanıyor, sonra tekrar, tekrar; hiç durmadan devam ediyordu.

O günün akşamında Vetch, uzun sessizliklerini bozarak konuştu. "Arkadaşım," dedi, "bir keresinde, bir karaya geleceğimizden eminmişsin gibi konuşmuştun. Senin görüşün hakkında hiç şüphem yok ama bu bir numara olabilir; izlemekte olduğun şey tarafından, seni okyanusta insanların ulaşamayacakları kadar uzak bir yere çekmek için hazırlanmış bir aldatmaca olabilir. Güçlerimiz, yabancı denizlerde değişebilir veya azalabilir. Gölge yorulmuyor, acıkmıyor veya boğulmuyor."

Teknede yan yana oturuyorlardı, ama Ged ona uzaklardan, geniş bir uçurumun ötesinden bakıyor gibiydi. Gözleri dertliydi ve cevap verirken ağırdan alıyordu.

Sonunda, "Estarriol, iyice yaklaştık," dedi.

Bu sözleri duyan arkadaşı, doğru yolda olduklarını anladı. O zaman korktu. Ama elini Ged'in omuzuna koyarak, sadece, "İyi o halde; bu çok iyi," dedi.

O gece tekrar Ged nöbet tuttu; çünkü karanlıkta uyuyamıyordu. Ne de üçüncü gün geldiğinde uyuyabildi. Hâlâ, deniz üzerindeki o aralıksız, çevik ve korkunç hızla ilerlemeye devam ediyorlardı. Vetch, saatler ve saatler boyunca bu kadar kuvvetli bir büyürüzgârını devam ettirebildiği için, Ged'in gücüne hayret ediyordu; üstelik burada, Açık Deniz'de, Vetch'in kendi gücünün zayıfladığını ve yolunu şaşırdığını hissettiği bu yerde. Yollarına devam ettiler, ta ki Vetch, Ged'in söylemiş olduklarının doğru çıktığını, denizin kaynaklarının ve gün ışığının kapısının ardına gittiklerini düşünmeye başlayıncaya kadar. Ged teknenin burnunda duruyor ve her zamanki gibi ileriyi gözlüyordu.

Ama artık okyanusa bakmıyordu; veya Vetch'in görmekte olduğu okyanusu, gökyüzünün kenarına doğru kabarmakta olan bomboş su kütlesini görmüyordu. Ged'in gözleri, gri denizin ve gri göğün üstüne binen ve onları örten karanlık bir görüntüyü algılıyordu. Karanlık büyüyor, örtü kalınlaşıyordu. Vetch bunların hiçbirini göremiyordu; yalnız arkadaşının yüzüne bakınca, o da bir an için bir karanlık gördü. Yollarına devam ettiler, ettiler. Onları aynı teknede, aynı rüzgâr sürüklediği halde, sanki Vetch dünya denizi üzerinde doğuya doğru gidiyor, Ged ise, doğusu batısı, doğan ve batan güneşi veya yıldızları olmayan bir diyarda, tek başına ilerliyordu.

Ged, birdenbire teknenin burnunda ayağa kalktı ve yüksek sesle konuştu. Büyürüzgârı dindi. *Ufkabakan*'ın ilerlemesi durdu ve bir tahta parçası gibi, büyük dalgaların üzerinde inip kalkmaya başladı. O anda dünya rüzgârı, her zamanki gibi güçlü ve doğruca kuzeyden esiyordu ama kahverengi yelken gevşemiş, hiç kımıldamıyordu. Dalgaların yavaş yavaş salladığı tekne, asılı kalmış, hiçbir yöne doğru gidemiyordu.

"Yelkeni indir," dedi Ged, küreklerin bağını çözüp yerlerine yerleştirerek sırtını dönüp kürek çekmeye başlarken; Vetch de onun dediğini çabucak yerine getirdi.

Sadece, dalgaların görüş alanlarını kapatacak kadar kabarıp alçaldıklarını gören Vetch, neden şimdi kürek çektiklerini anlayamıyordu. Ama bekledi; kısa bir süre sonra, dünya rüzgârının yavaşlayıp, dalgaların küçülmeye başladığını fark etti. Teknenin tırmanışları ve düşüşleri, gitgide azalmaya başlamıştı. Artık sanki tekne, Ged'in güçlü kürek darbeleri sayesinde, kapalı bir limanın içindeymiş gibi, hemen hemen kıpırtısız duran deniz üzerinde ilerliyordu. Ged'in kürek çekerken, kayığın yolu üzerinde ne var diye omuzundan geriye baktığında gördüklerini, kıpırdamayan yıldızlar altındaki tepeleri göremediği halde Vetch, büyücü gözüyle dalgaların diplerinde, teknenin etrafında toplanmaya başlayan bir karanlık gördü; kabarmış dalgaların kumla boğulmaya başladıklarından alçalıp ağırlaşmaya başladığını fark etti.

Eğer bu, bir gözbağı tılsımıysa, inanılmaz derecede güçlüydü: Açık Denizi kuma çevirmek. Vetch, aklını ve cesaretini toplamaya çalışarak Açığa Çıkarma Büyüsü'nü okumaya başladı; yavaş yavaş söylenen her hece arasında, bu garip, kuruyan ve kumsallaşan okyanus cehenneminde bir değişiklik, bir kıpırtı olup olmadığına bakıyordu. Ama hiçbir hareket yoktu. Belki de büyünün –büyü zaten sadece kendi görüşünü etkileyebilirdi; yoksa etraflarındaki sihre hiçbir hükmü olmazdı– burada hiçbir etkisi yoktu. Belki de ortalıkta gözbağı yoktu; dünyanın sonuna gelmişlerdi.

Ged, hiçbir şeyi umursamadan, gitgide daha da yavaşlayarak ve sadece kendi görebildiği kanallar veya sığlıklar arasından bir yol bularak, kürek çek-

meye devam etti. Tekne, omurgası sürtündükçe titriyordu. Omurganın altında, denizin engin derinlikleri yatıyordu; yine de karadaydılar. Ged, kürekleri çektikçe iskarmozlar takırdıyordu; bu korkunç bir sesti, çünkü başka hiçbir ses yoktu. Suyun, rüzgârın, tahtanın, yelkenin tüm sesleri, belki de sonsuza kadar bozulmayacak bu sessizlik içinde yok olmuştu. Tekne hareketsiz kaldı. Kıl bile kıpırdamıyordu. Deniz, gölgeli ve el değmemiş kuma dönüşmüştü. Karanlık gökyüzünde hiçbir şey kıpırdamadı; ne de, gözün görebildiğince, ta yoğunlaşmakta olan karanlığa doğru uzanan, uzanan, uzanan kuru ve gerçek dışı topraklar üzerinde bir kıpırtı oldu.

Ged ayağa kalktı, asasını aldı ve teknenin kenarından aşağıya sıçradı. Vetch, Ged'in denize düşüp batacağını düşündü; mutlaka bu kuru ve belirsiz örtü, suyu, göğü ve ışığı gizliyordu. Ama artık deniz yoktu. Ged, yürüyerek tekneden uzaklaştı. Karanlık kumun üzerinde, gittiği yöne doğru ayak izleri beliriyor ve adımlarının altında kum hışırdıyordu.

Asası, tılsımışığı ile değil, berrak beyaz bir ışıkla parlamaya başladı; öyle ki, kısa bir süre sonra ışık saçan bu sopayı tutan parmakları, ışınların etkisiyle kıpkırmızı görünmeye başlamıştı.

Tekneden uzaklaşarak, ileriye doğru büyük adımlarla ilerliyordu, ama gittiği herhangi bir yön yoktu. Burada yön yoktu; doğu, batı, kuzey, güney yoktu; sadece, bu yana ve öte yana vardı.

Olanları seyretmekte olan Vetch'e, Ged'in elinde tuttuğu ışık, karanlıkta ilerleyen bir yıldız gibi görünüyordu. Işığın etrafındaki karanlık yoğunlaşıyor, daha da kararıyor ve bir araya toplanıyordu. Bunu, ışık sayesinde önünü görebilen Ged de fark etmişti. Bir süre sonra, ışığın aydınlattığı çemberin en uç köşesinde, kumların arasından bir gölgenin kendisine doğru gelmekte olduğunu gördü.

İlk başta gölgenin bir şekli yoktu; fakat yaklaştıkça, bir adam biçimine bürünmeye başladı. Yaşlı bir adama benziyordu; Ged'e doğru ilerleyen gri renkli ve asık yüzlü bir adam. Fakat Ged, gelmekte olan adamda, babasının görüntüsünü yakaladığı halde, aslında onun yaşlı değil genç bir adam olduğunu fark etti. Jasper'dı bu; Jasper'ın küstah, yakışıklı, genç yüzü, gümüş tokalı gri cüppesi ve kasıntılı yürüyüşü. Aralarındaki karanlık havayı delerek Ged'e dikmiş olduğu bakışları, nefret doluydu. Ged, durmadı, ancak adımlarını yavaşlattı ve ilerledikçe, asasını biraz daha yükseğe kaldırdı. Asa parladı; ışığında, Ged'e doğru yaklaşmakta olan hayaldeki Jasper görüntüsü gitti ve yerine Pechvarry'nin görüntüsü belirdi. Fakat Pechvarry'nin yüzü, boğulmuş bir adamın yüzü gibi, şişmiş ve solmuştu; ellerini garip bir şekilde, sanki onu çağırıyormuş gibi ileri doğru uzatmıştı. Ged, yine de durmadı; ilerlemeye devam etti; artık aralarında sadece birkaç metre kalmıştı. Derken, Ged'in önün-

deki şey çehresini tamamen değiştirdi; sanki büyük kanatlarını açıyormuş gibi her iki yanma doğru yayıldı, çırpındı, kabardı ve tekrar büzüştü. Ged, bir an için onu Skiorh'un beyaz yüzüyle gördü; sonra kendisini ayrılmadan izleyen, bir çift buğulu göz olarak; sonra birdenbire hiç tanımadığı, titreyen dudakları ve kara bir boşluğa açılıyormuş hissini veren çukur gözleriyle, bir adamın veya bir canavarın korkunç yüzü olarak gördü.

Bunun üzerine Ged asasını iyice yükseklere kaldırdı; asanın parlaklığı dayanılacak gibi değildi; öyle beyaz ve öyle kuvvetli parlıyordu ki, bu asırlık karanlığı bile zorluyor ve yırtıyordu. Bu ışığın altında, Ged'e doğru ilerleyen o şeyden, tüm insan suretleri sıyrılıp ayrılmıştı. Bir araya toplanan şey, büzüştü, karardı ve kum üzerinde, pençeye benzeyen dört kısa bacakla sürünmeye başladı. Ama yine de ilerlemeye devam ediyor, ağzı, burnu ve kulakları olmayan, hortuma benzer sivri, hayvansı çehresini Ged'e doğru kaldırıyordu. Karşı karşıya geldiklerinde, etrafında parlayan beyaz büyücü ışığında, karalığı iyice belirginleşmişti. Doğruldu. Sessizlikte, adam ile gölgesi, yüz yüze gelerek durdular.

Ged, yılların sessizliğini bozarak, yüksek ve açık bir sesle gölgenin ismini söyledi; aynı anda, dudakları ve dili olmayan gölge de aynı sözü söyledi: "Ged." Ve bu iki ses, tek bir sesti.

Ged, asasını bırakarak elini uzattı ve gölgeyi, kendisine uzanan kara benliği, yakaladı. Işıkla karanlık birleşti, kaynaştı ve tek bir bütün oldu.

Fakat karanlıkta, kumların ilerisinde olanları dehşet içinde seyretmekte olan Vetch'e, Ged yenilmiş gibi gelmişti. Çünkü, keskin parlaklığın azalıp solduğunu görmüştü. İçini bir öfke ve çaresizlik kapladı, kuma atladı; ya arkadaşına yardım edecek, ya da onunla birlikte ölecekti. Kuru kumlar üzerinde, küçülmeye başlayan solgun ışığa doğru koşmaya başladı. Fakat koştukça, ayaklarının altındaki kumlara batıyor, kumlarla, bir bataklıktaymış veya şiddetli bir akıntıdaymış gibi cebelleşiyordu. Sonra birdenbire, gürleyen bir sesle, gün ışığının zaferiyle, kışın ısıran soğuğuyla, tuzun yakan tadıyla birlikte, dünya tekrar eski halini aldı ve Vetch, gerçek ve canlı bir deniz içinde debelenmeye başladı.

Yanında, tekne boş olarak gri dalgaların üzerinde salınıyordu. Vetch, suyun üzerinde başka bir şey göremiyordu; yükselen dalgalar gözüne kaçıyor, görmesini engelliyordu. Pek iyi bir yüzücü olmadığından, tekneye ulaşabilmek için elinden geldiğince uğraştı, sonunda kendisini tekneye çekti. Öksürerek ve saçından süzülen suları kurulamaya çalışarak, ümitsizce etrafına bakındı; ne yöne bakacağını bilemiyordu. En sonunda, dalgaların arasında, uzaklarda, biraz önce kum olan, şimdi ise azgın denizin kaplamış olduğu yerde, kara bir şey gördü. Küreklere asılarak, büyük bir gayretle arkadaşına doğru

ilerledi; Ged'in kolundan yakalayarak tekneye çıkmasına yardım etti.

Ged afallamıştı; gözleri hiçbir şey görmüyor gibiydi; görünürde bir yarası yoktu. Asasını, artık ışıldamayan, kara porsukağacından asasını, sağ eliyle sıkı sıkı tutuyor, bırakmıyordu. Hiç konuşmadı. Bitmiş, sırılsıklam olmuş ve tir tir titrer bir halde, yelkeni açıp kuzeydoğu rüzgârını yakalayan Vetch'e hiç bakmadan, direğin yanına büzüştü. İleride, yollarının üzerinde, güneş batıp da gökyüzü kararana, mavi bir ışık denizi içindeki uzun bulutların arasından, karanlıklar okyanusu üzerinde bir fildişi yüzük veya bir boynuzun kenarı gibi parlayarak güneşin ışınlarını yansıtan yeni ay doğuncaya kadar, Ged'in dünya ile hiç ilgisi olmadı.

Ged başını kaldırarak, batıda, uzakta parlayan yeni aya uzun uzun baktı.

Uzun bir süre bakmaya devam ettikten sonra, asasını bir savaşçının kılıcını tuttuğu gibi iki eliyle kavrayarak, dimdik ayağa kalktı. Gökyüzüne, denize, üzerlerindeki rüzgârla şişen kahverengi yelkene ve arkadaşının yüzüne baktı.

"Estarriol," dedi, "bak, bitti. Bitti artık." Kahkaha attı. "Yara iyileşti," dedi, "artık bütünüm, özgürüm." Sonra eğilerek, başını kollarına dayadı ve bir çocuk gibi ağladı.

O âna kadar Vetch, korku dolu bir endişeyle Ged'i izliyordu, çünkü karanlık topraklarda neler olduğunu görememişti. Teknede yanında duranın Ged olduğundan emin olamadığından, Yerdeniz limanlarına Ged'in görüntüsü ve biçimine bürünmüş olabilecek bu kötü şeyi götürmektense, tahtaları kırarak, delik açıp tekneyi denizin dibine yollamak için, elini saatlerdir demirin üzerinde tutuyordu. Ama şimdi arkadaşını görüp onun konuştuğunu duyunca, bütün tereddütleri kayboldu. Ve Vetch, gerçeği görmeye başladı: Ged, ne kaybetmiş ne de kazanmıştı, ama kendi ölümünün gölgesini, kendi ismiyle adlandırarak, kendisini bütünlemişti; tam bir insan olmuştu: Tüm kişiliğinin bilincinde olan, kendisinden başka hiçbir güç tarafından kullanılamayacak veya ele geçirilemeyecek, o yüzden de hayatını hayattan yana yaşayacak, hiçbir zaman yıkım, acı, nefret ve karanlığın hizmetine girmeyecek bir insan. En eski şarkı olan *Ea'nın Yaradılışı*'nda, "Söz sessizlikte, ışık karanlıkta, yaşam ölürken; bomboş gökyüzünde uçarken parlar atmaca," denir. Açık Deniz'in enginlerinden esen kış gecesinin rüzgârı, arkalarından gelip tekneyi batıya doğru götürürken, Vetch artık bu şarkıyı yüksek sesle söylüyordu.

Tam sekiz gün boyunca yol aldılar; karaya varıncaya kadar bir sekiz gün daha ilerlediler. Birçok kez su tulumlarını, büyü ile tatlandırılmış su ile doldurmak zorunda kaldılar. Balık avladılar, ama balıkçı büyüleri kullandıkları halde çok az balık avlayabildiler, çünkü Açık Deniz'in balıkları gerçek isimlerini bilmez, o yüzden de büyüye kulak asmazlar. Birkaç tütsülenmiş et parçasından başka yiyecek bir şeyleri kalmayınca, Ged, ocaktan peksimet çaldığın-

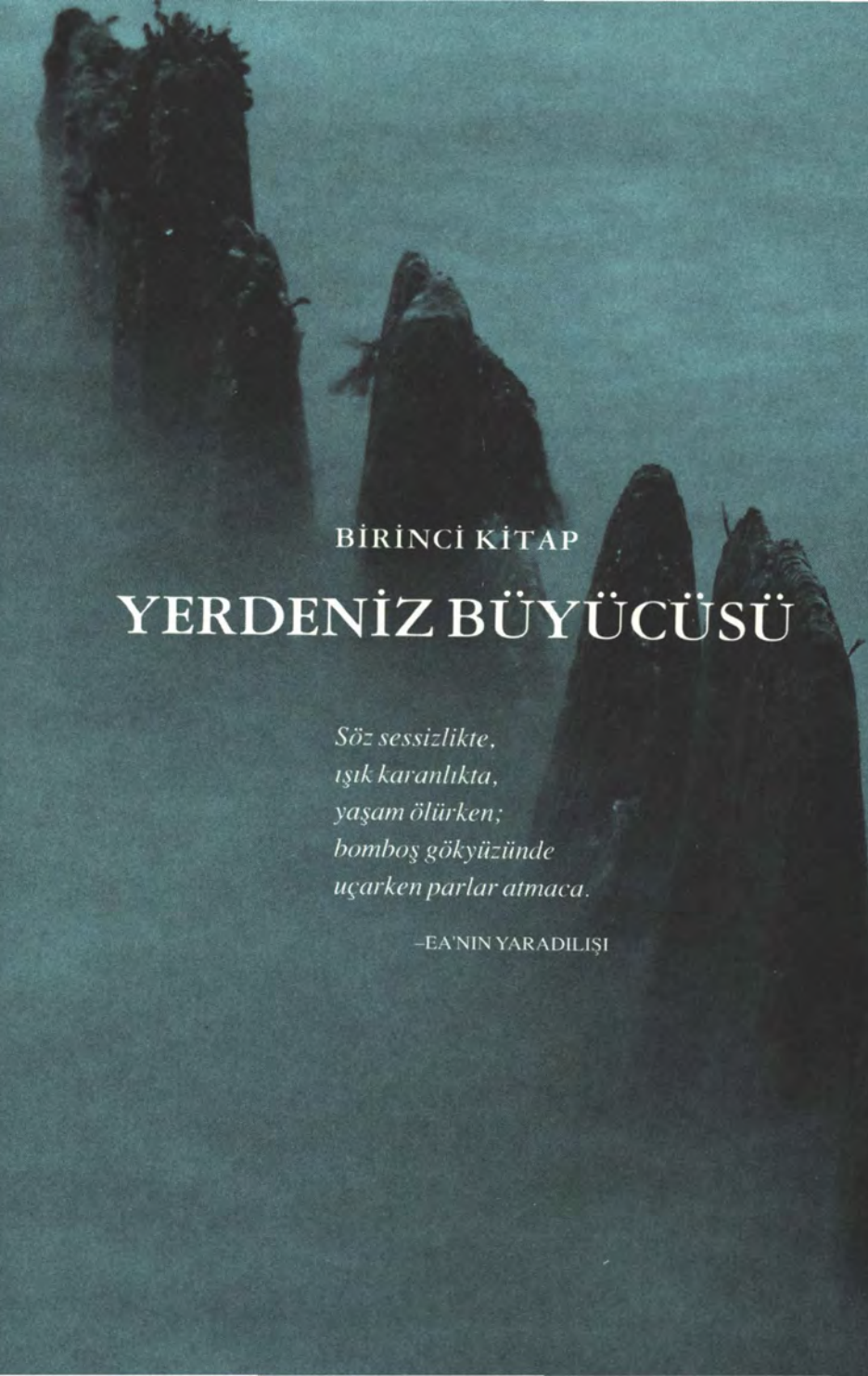
da Civanperçemi'nin denizde acıktığı zaman bu yaptığına pişman olacağını söylemiş olduğunu hatırladı. Aç da olsa, aklına gelenler onu mutlu etmişti. Çünkü kız aynı zamanda onun, ağabeyiyle birlikte geri geleceğini de söylemişti.

Büyürüzgârı onları üç günde doğuya götürmüştü ama batıya geri dönmek için on altı gün yol aldılar. Açık Deniz'de, kışın Nadas zamanı, o kadar uzaklaşmış olan hiç kimse, üstü açık balıkçı teknesiyle giden iki genç büyücü Estarriol ve Ged gibi geri dönememişti. Çok büyük fırtınalarla karşılaşmamışlardı; pusulayı ve Tolbegren yıldızını izleyip, sürekli olarak dümen kırarak, daha önce gelmiş oldukları yolun biraz daha kuzeyinden bir rota izlemişlerdi. Bu şekilde, Astowell'e geri gitmemişler; Far Tolly ve Sneg Adaları'nı görmeden geçmişlerdi. İlk gördükleri kara, Koppish adasının en güney burnuydu. Dalgaların üzerinden, büyük kaleler gibi yükselen taş kayalıkları gördüler. Deniz kuşları, karaya çarpıp köpüren dalgaların üzerinde halkalar çizerek uçuyor, küçük köylerin bacalarından çıkan dumanlar, rüzgârda mavi mavi süzülüyordu.

Buradan İffish'e fazla yolları kalmamıştı. İsmay limanına sakin ve karanlık bir akşam, kar yağmadan hemen önce vardılar. Onları ölüm krallığının sahillerine kadar götürüp geri getiren tekneleri *Ufkabakan*'ı bağlayıp, dar sokaklardan büyücünün evine gittiler. Ateşle aydınlanmış sıcacık yuvaya girerken, bir kuş kadar hafiftiler; Civanperçemi, sevinçten çığlıklar atarak onları karşılamaya koştu.

Eğer İffish'li Estarriol sözünü tutup Ged'in ilk büyük kahramanlığının şarkısını yaktıysa bile, bu şarkı kaybolmuş demektir. Doğu Uçyöreleri'nde, sahillerden günlerce uzaklıkta, okyanus uçurumunun ötesinde bir yerde, kuru topraklara çıkan bir teknenin öyküsü anlatılır. İffish'te, tekneyi kullananın Estarriol olduğu söylenir; fakat Tok'ta, bir fırtına yüzünden Açık Deniz'e sürüklenen iki balıkçı olduğunu söylerler; Holp'ta ise öykü, Holplu bir balıkçının başından geçmiştir. Adam, teknesini, oturduğu görünmeyen kumlardan kurtaramadığı için, hâlâ oralarda gezmekteymiş. Böylece, Gölge'nin şarkısından geriye, uzun yıllar boyunca, adadan adaya sürüklenen bir tahta parçası gibi, birkaç destan kırıntısı kalmıştır ancak. Fakat *Ged'in Kahramanlıkları* adlı şarkıda, Ged'in Ejderhalar Yolu'nda yara almadan yaptığı yolculuktan veya Erreth-Akbe'nin Halkası'nı Atuan Mezarları'ndan alıp Havnor'a geri götürmesinden, veya Roke'a son kez, dünyanın tüm adalarının Başbüyücüsü olarak geri dönmesinden önce yapmış olduğu bu yolculuktan ve gölge ile karşılaşmasından hiç söz edilmez.

—

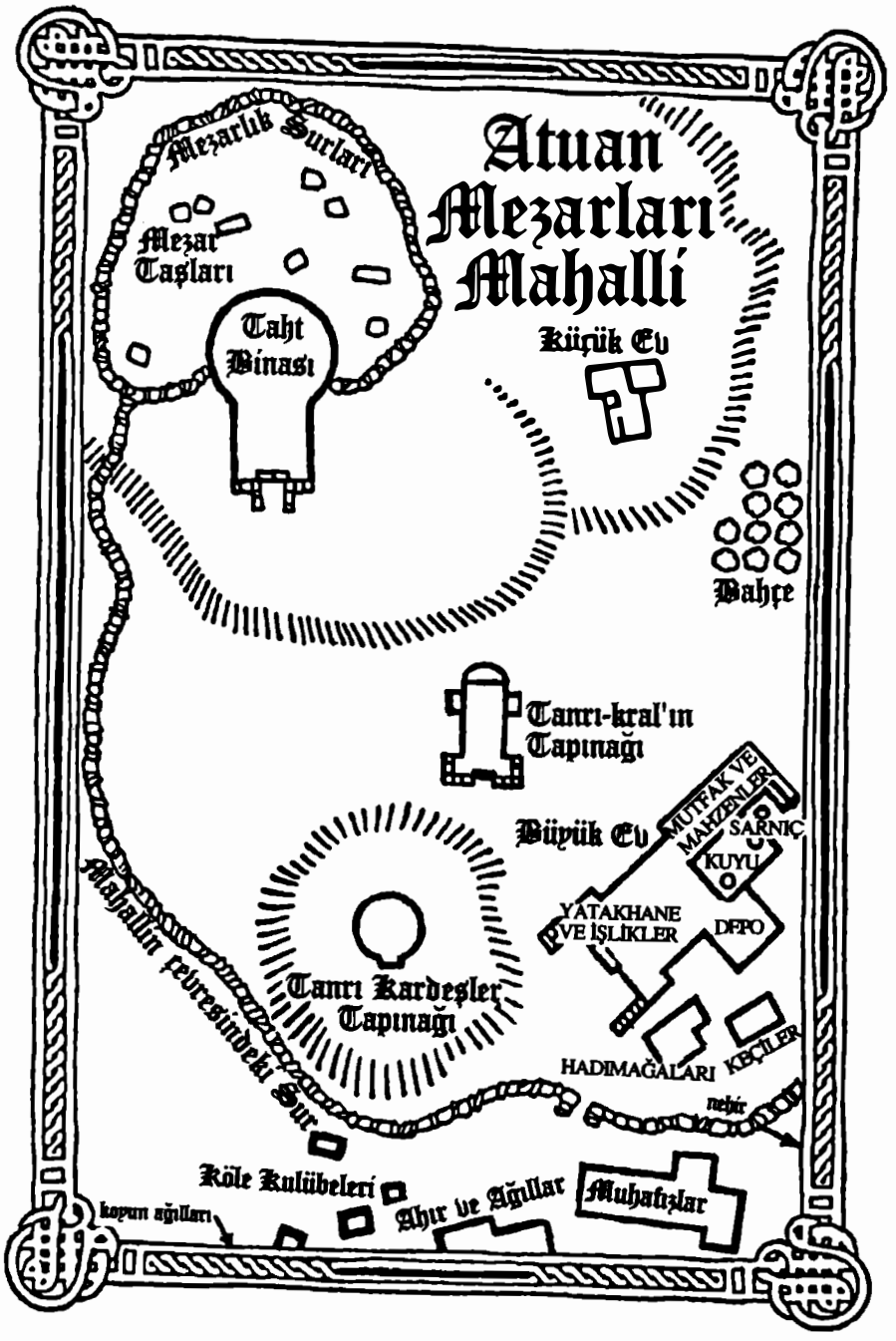

BİRİNCİ KİTAP

YERDENİZ BÜYÜCÜSÜ

Söz sessizlikte,
ışık karanlıkta,
yaşam ölürken;
bomboş gökyüzünde
uçarken parlar atmaca.

–EA'NIN YARADILIŞI

Atuan Mezarları Mahalli
Mezarlık Surları
Mezar Taşları
Taht Binası
Küçük Ev
Bahçe
Tanrı-kral'ın Tapınağı
Büyük Ev
MUTFAK VE MAKZENLER
SARNIÇ
KUYU
YATAKHANE VE İŞLİKLER
DEPO
Tanrı Kardeşler Tapınağı
Mahallin çevresindeki Sur
HADIMAĞALARI
KEÇİLER
nehir
Köle Kulübeleri
kuyun ağılları
Ahır ve Ağıllar
Muhafızlar

Nehir
Atuan Mezarları Labirenti
Boyalı Oda
Kemik Odası
Büyük Hazine
Kuyu
Demir Kapı
Kırmızı Taş Kapı
Alt Mezar
Zincir Odası
Taht Binası'ndaki Gizli Kapak

GİRİŞ

Eve gel Tenar! Haydi eve gel!"

Derin vadide, alacakaranlıkta, elma ağaçları çiçek açmak üzereydi; gölgeli dalların arasında, orada burada, tek tük çiçekler açmıştı; uçuk pembe ve beyaz, tıpkı soluk birer yıldız gibi. Sıra sıra meyva ağaçlarının arasındaki sık, taze ve ıslak otların üzerinde, küçük kız salt koşmuş olmak için koşuyordu; sesi duyar duymaz gitmedi; yüzünü eve dönmeden önce uzun bir daire çizdi. Kulübenin kapısında, arkasından gelen ateşin ışığında bekleyen anne, ağaçlar altında kararmaya başlayan otların üzerinde uçuşan bir parça devedikeni gibi yukarı aşağı hareket edip koşuşan minicik şekli seyretti.

Kulübenin köşesinde, bir hortumun donmuş çamurlarını kazıyarak temizlemekte olan baba, "Neden gönlünün çocuğa bağlanmasına izin veriyorsun?" dedi. "Önümüzdeki ay onu almaya geliyorlar. Temelli. Onu gömüp kurtulsak da aynı şey. Zaten yitireceğin birine bağlanmanın yararı ne? O bizim işimize yaramaz. Onu aldıklarında para verselerdi hadi neyse, ama vermeyecekler. Alacaklar ve de her şey bitecek."

Ağaçların arasında, kendisine bakmak için duran çocuğu izlemekte olan anne hiçbir şey söylemedi. Yüksek tepelerin üstünde, meyve bahçelerinin tepesinde akşam yıldızı keskin bir berraklıkta parlıyordu.

"Bizim değil o; buraya gelip Mezarlar'ın Rahibesi olması gerektiğini söyledikleri andan beri, hiç bizim olmadı. Neden anlayamıyorsun bunu?" Adamın sesi kederden ve acıdan kabalaşmıştı. "Dört tane daha çocuğun var. Onlar burada kalacak ama bu kalmayacak. Yani, gönlünü ona bağlama. Bırak gitsin!"

"Zamanı gelince," dedi kadın, "bırakacağım." Minik, çıplak, beyaz ayaklarıyla çamurlu toprak üzerinden koşarak gelen çocuğu karşılamak için eğildi ve onu kucakladı. Kulübeye girmek için dönerken, çocuğun siyah saçını öpmek için başını eğdi; ama kendi saçı, ocaktaki ateşin ışığının kıpırtısında, açık renkli görünüyordu.

Adam dışarıda, ayakları soğuk, çıplak toprağa basmış dururken, yukarıda

berrak bahar gökyüzü kararmaya başlamıştı. Alacakaranlıkta yüzü ıstırapla doluydu; sözcüklere dökmeyi başaramayacağı, donuk, ağır ve öfkeli bir ıstırapla. Sonunda omuzlarını silkti, karısının ardından çocuk sesleriyle çınlayan, ateşin aydınlattığı odaya girdi.

I

YUTULMUŞ

Tiz bir boru sesi acı acı bağırıp sustu. Bunu izleyen sessizlik, sadece ağır bir kalp atışı hızıyla, tatlı tatlı vuran davul sesine eşlik eden ayak sesleriyle bozuldu. Taht Binası'nın çatısındaki çatlaklardan, bir bölüm kiremit ve taşların olduğu gibi çökmüş olduğu sütunlar arasındaki aralıklardan, titrek güneş ışığı, verevlemesine ışıldıyordu. Güneşin doğuşundan bir saat sonraydı. Mermer yer taşlarının arasından çıkan yabani otların buzla kaplı ölü yaprakları, rahibelerin uzun siyah cüppelerine takıldıkça çıtırdıyordu.

Geniş salonun çift taraflı sütunları arasından dörder dörder geldiler. Davul tekdüze çalıyordu. Hiçbir ses konuşmadı, hiçbir göz bakmadı. Siyaha bürünmüş kızların taşıdığı meşaleler, güneşli yerlerde kızılımsı, aralardaki loşluklarda ise daha parlak yanıyordu. Dışarıda, Taht Binası'nın merdivenlerinde adamlar duruyordu; muhafızlar, borucular, davulcular. Büyük kapılardan içeri sadece kadınlar girmişti, boş tahta doğru dörder dörder yavaşça yürüyen kara cüppeli, kukuletalı kadınlar.

İkisi öne çıktı; siyahlar içinde olduklarından heybetli görünen iki kadın; birisi ince ve dimdikti, diğeri ise şişmandı ve attığı her adımda salınıyordu. Bu ikisinin arasında altı yaşlarında bir çocuk yürüyordu. Düz, beyaz çuval bir elbise giyiyordu. Başı, kolları ve bacakları çıplak, yalınayaktı. Son derece minik görünüyordu. Uzun boylu iki kadın diğerlerinin karanlık sıralar halinde beklemekte olduğu, tahta doğru yükselen merdivenlerin başında durdular. Çocuğu biraz ileri doğru ittiler.

Yüksek platformun üzerinde duran tahtın her iki yanı, çatının kasvetinden sarkan, büyük, karanlıkların ağlarından oluşmuş perdelerle örtülü gibiydi; bunların gerçekten perde mi yoksa daha yoğun gölgeler mi olduğunu göz seçemiyordu. Arkasındaki ve kollarındaki değerli taşların ve altının donuk parlaklığı içindeki taht da siyahtı; muazzamdı. Üstüne bir adam otursa kaybolup giderdi; taht insan boyutlarına göre yapılmamıştı. Boştu. İçinde gölgelerden başka hiçbir şey oturmuyordu.

Çocuk, tek başına kırmızı damarlı yedi mermer merdivenin dördünü çıktı. Basamaklar o kadar geniş ve yüksekti ki, bir sonraki basamağa tırmanmaya yeltenmeden, her iki ayağıyla aynı basamağa basmak zorunda kalıyordu. Ortadaki basamakta, tam tahtın karşısında, tepesi oyuk, büyük, kaba bir tahta blok vardı. Çocuk iki dizi üzerine çöküp hafifçe yana doğru dönerek başını, oyuğa yerleştirdi. Orada hiç kıpırdamadan diz çöktü kaldı.

Beli kemerli, beyaz yünlü bir cüppe giyen bir siluet, birdenbire tahtın sağ tarafından, gölgeler arasından ileri çıktı ve merdivenlerden çocuğa doğru uzun adımlarla ilerledi. Elinde bir buçuk metrelik, parlatılmış çelikten bir kılıç tutuyordu. Tek bir söz söylemeden, hiç tereddüt etmeden, kılıcını savurup iki eliyle küçük kızın boynunun üstünde tuttu. Davullar çalmayı kestiler.

Keskin alet en yüksek noktaya savrulup havada asılı kaldığı anda, siyahlar içinde bir siluet, tahtın sol yanından fırlayıp merdivenlerden aşağıya doğru sıçrayarak kurbanedicinin kollarını daha çelimsiz olan kollarıyla durdurdu. Kılıcın keskin ucu havada parladı. Bu şekilde bir an için dengede kaldılar; beyaz siluet ve siyah siluet; her ikisi de birer yüzden yoksun, her ikisi de kıpırdamadan duran çocuğun siyah saçları ayrılınca ortaya çıkan beyaz boynu üzerinde. Sessizce, her ikisi de yana doğru sıçrayarak tekrar merdivenlere tırmanıp, muazzam tahtın arkasındaki karanlık içinde gözden kayboldular. Bir rahibe öne doğru ilerleyerek kâse içindeki bir sıvıyı diz çökmüş çocuğun yanındaki basamaklara döktü. Leke salonun loşluğunda simsiyah görünüyordu.

Çocuk ayağa kalkarak dört basamağı zahmetle indi. Merdivenlerin dibinde durunca, o iki rahibe çocuğa siyah bir cüppe, kukuletalı ve kolsuz bir manto giydirip onu tekrar merdivenlere, kara lekeye, tahta doğru döndürdüler.

"İsimsizler, kendilerine sunulan, gerçekten de hep isimsiz doğmuş olan bu kızı görsünler. Onun yaşamını, ölümüne kadar olan yıllarını ve zaten onların olan ölümünü kabul etsinler. Onu kabul edilir bulsunlar. Onu yutsunlar!" Borular kadar tiz ve sert olan diğer sesler cevap verdi: "Yutuldu! Yutuldu!"

Küçük kız cüppesinin siyah kukuletasının altından tahta baktı. Tahtın büyük pençe şeklindeki kolları ile arkasına kakılmış mücevherler tozla kaplıydı; oymalı arkalığında örümcek ağları, içinde de baykuş pislikleri vardı. Tahtın tam önündeki, kızın diz çökmüş olduğu yerin üstündeki en üst üç basamağı hiçbir ölümlü çıkmamıştı. Üstleri o kadar tozluydu ki boz topraktan bir yokuş gibi görünüyorlardı; kırmızı damarlı merdivenlerin yüzeyleri kim bilir kaç yıldır, kaç yüzyıldır elenmiş tozun altında tamamen gizlenmişti.

"Yutuldu! Yutuldu!"

Davul birdenbire tekrar çalmaya başladı, daha hızlı bir tempoyla.

Sessizce ve itişe kakışa bir alay oluşturup doğuya, kapının kare şeklindeki ışığına doğru tahttan uzaklaştılar. Her iki yanda çift sıra halindeki sık sütun-

lar, bir sürü solgun bacağın baldırları gibi tavanın altında loşluğa doğru uzanıyordu. Çocuk rahibelerin arasında ve artık onlar gibi siyahlar içinde yürüyordu. Donmuş minik ayakları, donmuş yabani otları ve buzlu taşları vakarla çiğniyordu. Güneş ışınları harap çatının çatlakları arasından önünde parladığında da yukarı bakmadı.

Muhafızlar büyük kapıları sonuna kadar açtılar. Siyah alay, sabahın erken saatlerinin zayıf, soğuk ışığına ve rüzgârına çıktı. Güneş doğudaki enginliğin üzerinde yüzüyor, parlıyordu. Batıda, dağlar güneşin sarı ışığını yakalamışlardı, tıpkı Taht Binası'nın cephesi gibi. Tepenin daha aşağısında kalan diğer yapılar hâlâ morumsu gölgeler içindeydiler; ilerideki küçük tepeciğin üzerindeki Tanrı Kardeşler Tapınağı hariç: Tapınağın yeni yaldızlanmış çatısı, günü tüm haşmetiyle yansıtıyordu. Rahibelerin siyah sırası, dörder dörder, döne döne Mezarlar Tepesi'nden aşağıya ilerliyordu. Yürürlerken bir yandan da yavaşça mırıldanmaya başladılar. Ezgilerinde sadece üç nota vardı; tekrar tekrar tekrarlanan sözcük de o kadar eskiydi ki anlamını yitirmişti, tıpkı yitip gitmiş bir yolun kenarında kalan bir yol işareti gibi. Tekrar ve tekrar bu sözcüğü mırıldandılar. Rahibenin Tekrar Yaratılış günü kadın seslerinin hafif mırıltılarıyla dolmuştu; kuru, aralıksız, monoton bir sesle.

Küçük kız odadan odaya, mabetten mabede götürüldü. Bir yerde diline tuz konuldu; başka bir yerde saçları kısa kesilip yağ ile yıkanıp sirke ile kokulandırılırken, yüzünü batıya dönüp diz çöktü; daha başka bir yerde, tiz sesler ölüler için bir ağıt okurken, bir sunağın ardındaki kalın, siyah bir mermer parçasının üzerine yüzükoyun yattı. Bütün gün boyunca o da diğer rahibeler de ne bir lokma bir şey yediler ne de bir yudum su içtiler. Akşam yıldızı batarken küçük kızı yatağına yatırdılar; daha önce hiç uyumadığı bir odada, koyun postlarından yapılmış battaniyeler arasına, çırılçıplak. Bu oda yıllardır ilk defa o gün açılan bir evdeydi. Odanın yüksekliği uzunluğundan fazlaydı ve hiç penceresi yoktu. İçeride ölü bir koku vardı; hareketsiz ve bayat. Sessiz kadınlar kızı orada, karanlıkta bıraktılar.

Onu bıraktıkları gibi yattı, hareketsiz kaldı. Gözleri faltaşı gibi açıktı. Bu şekilde uzun bir süre yattı. Yüksek duvarın üzerinde bir ışığın kıpırdadığını gördü. Koridordan, eliyle örttüğü saz mumundan ancak bir ateşböceği kadar ışık yayılan biri yaklaştı. Güçlü bir fısıltı: "Hu, orada mısın Tenar?" dedi.

Çocuk cevap vermedi.

Kapıdan bir baş uzandı; garip bir baş, soyulmuş bir patates gibi saçsız, patates sarısı bir baş. Gözler de patates gözleri gibiydi, kahverengi ve küçük. Burun, büyük ve yassı yanak kümelerinin arasında küçücük kalmıştı; ağız ise dudaksız bir yarıktı. Çocuk kıpırdamadan bu yüze baktı. Kızın gözleri iri, kara ve sabitti.

"Hu, Tenar, benim küçük balpeteğim, buradasın demek!" Ses boğuk bir sesti, bir kadınınki kadar tizdi ama kadın sesi değildi. "Burada olmamam gerekirdi; kapının dışına aitim ben; benim yerim kapının önündeki sundurma. Ama küçük Tenar'ımın nasıl olduğunu görmem lazımdı; o kadar uzun bir günden sonra, hı, nasılmış benim küçük balpeteğim?"

İriyarı ve sessiz adam kıza doğru ilerledi, saçlarını arkaya doğru düzeltmek istercesine elini uzattı.

"Ben artık Tenar değilim," dedi çocuk adama bakarak. Adamın eli havada kaldı; ona dokunmadı.

"Hayır," dedi bir süre sonra fısıltıyla. "Biliyorum. Biliyorum. Artık sen Yutulmuş'sun. Ama ben..."

Kız bir şey söylemedi.

"Küçük biri için zorlu bir gündü," diye sözü değiştirdi adam, büyük sarı elindeki cılız ışık kımıldarken.

"Bu Ev'de olmamalıydın Manan."

"Evet, evet. Biliyorum. Bu Ev'de olmamalıydım. Şey, iyi geceler, küçüğüm... İyi geceler."

Çocuk hiçbir şey demedi. Manan yavaş yavaş dönerek oradan ayrıldı. Hücrenin yüksek duvarlarındaki ışıltı öldü. Artık, Yutulmuş anlamına gelen *Arha*'dan başka bir adı olmayan küçük kız, durmadan karanlığa bakarak sırtüstü yattı.

II

MAHALLİN ETRAFINDAKİ SUR

Çocuk büyüdükçe, unuttuğunu bile fark etmeden annesinin hatırasını unutmaya başladı. O buraya, Mezarlar Mahalli'ne aitti; her zaman da buraya ait olmuştu. Yalnız bazen, temmuz ayının uzun gecelerinde, batıda, günbatımından sonraki kızıllıkta aslan rengine bürünen çorak dağları seyrederken, çok eskilerde bir ocakta aynı parlak sarı ışıkla yanan ateşi düşünürdü. Ve bu düşünceyle birlikte birinin kendisine sarılmış olduğu hatırası canlanırdı; bu çok garipti çünkü burada ona değil sarılmak, çok ender dokunuluyordu. Hoş bir kokunun hatırası; yeni yıkanmış ve adaçayı kokulu suyla durulanmış saçların mis kokusunun, açık renk uzun saçların, günbatımının ve ateşin yaydığı ışığın renginin hatırası canlanıyordu. Ona kalan sadece bunlardı.

Hatırladığından daha çok şey biliyordu elbette, çünkü ona tüm öykü anlatılmıştı. Yedi-sekiz yaşlarındayken "Arha" denilen bu insanın gerçekte kim olduğunu merak etmeye ilk başladığında koruyucusu Muhafız Manan'a giderek, "Bana nasıl seçildiğimi anlat Manan," demişti.

"Sen bunu biliyorsun küçüğüm."

Gerçekten de biliyordu; uzun boylu, çatlak sesli rahibe Thar, kız sözcükleri ezberleyinceye kadar anlatmış, o da tekrar etmişti: "Evet, biliyorum. Atuan Mezarları'nın Tek Rahibesi'nin ölümüyle, ay takvimine göre bir ay içinde cenaze ve arınma törenleri tamamlanır. Bundan sonra Mezarlar Mahalli'nin belirli Rahibeleri ve Muhafızları çölü geçerek Atuan'ın kasabaları ve köylerine gider, arayıp sormaya başlarlar. Rahibe'nin öldüğü gece doğan kız çocuğunu ararlar. Böyle bir çocuk bulunca beklerler ve gözlerler. Çocuğun kafa ve bedenen sağlam olması gerekir; büyürken raşitizm, çiçek hastalığı veya herhangi bir sakatlık geçirmemeli ya da kör olmamalıdır. Eğer beş yaşına kadar kusursuz gelebilirse o zaman gerçekten çocuğun bedeninin, ölen Rahibe'nin yeni bedeni olduğu anlaşılır. Çocuk Awabath'taki Tanrıkral'a duyurulur ve buraya, kendi Tapınağı'na getirilip bir yıl boyunca eğitilir. Sene sonunda Taht Binası'na götürülür ve adı, onun Efendileri olan İsimsizler'e geri verilir: Çün-

kü o da isimsiz biridir, Ebediyen Yeniden Doğan Rahibe'dir."

Bunlar kelimesi kelimesine Thar'ın ona anlattıklarıydı; o da bir kelime daha fazla bir şey sormaya cesaret edememişti. Zayıf rahibe zalim değildi ama son derece soğuk ve demir gibi bir kanuna göre yaşayan biriydi; Arha ondan korkuyordu. Ama Manan'dan korkmuyordu, üstelik ona hükmediyordu, "Şimdi, bana *benim* nasıl seçildiğimi anlat!" Böylece Manan ona tekrar anlatırdı.

"Burayı, ayın büyümeye başlamasının üçüncü gününde terk ederek kuzeye ve batıya doğru yola çıktık; çünkü eski Arha, bir önceki ayın üçüncü günü ölmüştü. İlk önce büyük bir şehir olan Tenacbah'a gittik; gerçi hem Awabath'ı hem de orasını görenler, Tenacbah'ın Awabath'ın yanında, pire devenin yanında nasıl kalırsa öyle kaldığını söylüyorlar. Ama benim için yeterince büyüktü. Tenacbah'da bin kadar ev vardır! Sonra yolumuza devam edip Gar'a gittik. Fakat bu şehirlerin hiçbirinde, bir ay önce, ayın üçüncü günü bir kız çocuğu dünyaya getiren kimse yoktu; bazılarının oğlan bebekleri olmuştu ama oğlanlar işe yaramaz... Böylece Gar'ın kuzeyindeki dağlık bölgeye gittik, köylere ve kasabalara. Oraları benim memleketimdir. Ben, nehirlerin aktığı, her yerin yemyeşil olduğu o dağlarda doğmuşum. Bu çölde değil." Bunu söylediği zaman Manan'ın gür sesinde bir tuhaflık duyulur, küçük gözleri kapaklarının arasına bütün bütün gizlenir, biraz duraksar ve en sonunda devam ederdi. "Böylece bir önceki ay doğan bebeklerin ebeveynlerini bulup onlarla konuştuk. Bazıları bize yalan söylüyorlardı. 'A evet, elbette bizim kızımız geçen ayın üçünde doğdu!' Çünkü biliyor musun, zavallı insanlar çoğu zaman kız bebeklerden kurtulduklarına memnun oluyorlardı. Sonra, tepeler arasındaki vadilerde, kasvetli kulübelerde oturan başka yoksullar vardı; günleri saymaz, zamanın nasıl ilerlediğini de pek bilmezlerdi; bu yüzden bunlar tam olarak bebeklerinin ne kadarlık olduğunu söyleyemezlerdi. Ama biz yeterince sorgulayınca her zaman gerçeği bulurduk. Yine de yavaş ilerleyen bir işti. En sonunda bir kız çocuğu bulduk, Entat'ın kuzeyinde, meyva bahçeleriyle dolu vadideki on haneli bir köyde. Sekiz aylıktı; o kadar uzun süredir arıyorduk. Ama Mezarlar'ın Rahibesi'nin öldüğü gece doğmuştu; tam onun öldüğü saat içinde. Annesinin dizinde oturmuş, biz odaya, mağaraya doluşan yarasalar gibi doluşurken, bize parlak gözlerle bakan güzel bir bebekti! Baba fakir bir adamdı. Zengin bir adamın meyva bahçelerindeki elma ağaçlarına bakıyordu; beş çocuk ve bir keçiden başka kendisine ait hiçbir şeyi yoktu. Ev bile kendisinin değildi. Böylece hepimiz oraya doluştuk; rahibelerin çocuğa bakışlarından ve kendi aralarında konuşmalarından, en sonunda Yeniden Doğan'ı bulduklarını düşündükleri anlaşılıyordu. Anne de bunu anlamıştı. Bebeği kucaklamış tek bir söz bile söylemiyordu. Böylece ertesi gün tekrar gittik. Bir de ne görelim! Parlak gözlü minik bebek, sazdan bir karyolaya yatmış ağlayıp bağırıyordu

ve tüm bedeni ince uzun izler ve ateşten kaynaklanan kırmızı lekelerle doluydu; anne de bebekten daha yüksek sesle ağlıyordu, 'Ah! Ah! Bebeğim Cadı Parmağı'na yakalandı!' Aynen böyle diyordu; çiçek hastalığını kastediyordu. Benim köyümde de bu hastalığa Cadı Parmağı derlerdi. Ama Kossil, şimdi Tanrıkral'ın Yüksek Rahibesi olan Kossil, karyolaya gidip bebeği kucağına aldı. Diğerleri hep geri çekilmişti, ben de dahil; hayatıma pek önem vermem ama kim çiçek hastalığı olan bir eve girmek ister? Ama o kadının hiç korkusu yoktu. Bebeği kucağına aldı ve "Ateşi yok," dedi. Sonra parmağını tükürükleyerek kırmızı noktaları sildi; çıktılar. Noktalar sadece dut şurubuymuş. Zavallı saf anne bizi kandırarak çocuğunu alıkoymayı düşünmüş!" Bunun üzerine Manan içten gelen kahkahalarla güldü; sarı yüzü pek değişmemişti ama vücudu sarsılıyordu. "Bu yüzden kocası kadını dövdü, çünkü rahibelerin gazabından korkuyordu. Kısa bir süre sonra çöle geri döndük ama her yıl Mahal'den biri, elma bahçelerinin arasındaki köye geri dönüp çocuğun nasıl olduğuna bakıyordu. Böylece beş yıl geçti ve Thar ile Kossil, Tapınağın muhafızları ve Tanrıkral'ın, güvenlik amacıyla eşlik etmeye yolladığı kırmızı miğferli muhafızlarla, o yolculuğa çıktılar. Çocuğu buraya geri getirdiler çünkü gerçekten de çocuk Mezarlar'ın yeniden doğmuş Rahibesi'ydi ve buraya aitti. Ve o çocuk kimdi dersin küçüğüm, hı?"

"Ben," dedi Arha, göremediği bir şeyi, görüş alanından çıkmış bir şeyi görmek istercesine boşluğa bakarak.

Bir keresinde "Anne... ne yapmıştı, çocuğu almaya geldiklerinde?" diye sormuştu.

Ama Manan bilmiyordu; son yolculukta rahibelerle birlikte gitmemişti.

Kız da bunu hatırlayamıyordu. Hatırlamanın faydası neydi zaten? Bunlar geçmişti, geçip gitmişti. Gelmesi gereken yere gelmişti. Tüm dünyada sadece bir yer biliyordu: Atuan Mezarları Mahalli.

Buradaki ilk yılında, büyük yatakhanede, yaşları dört ile on dört arasında değişen diğer rahibe adaylarıyla birlikte yattı. O zamanlar bile Manan, On Muhafız içinden, onun özel muhafızı olarak ayrılmıştı. Karyolası Büyük Ev'deki yatakhanenin, kızların uyumadan önce gülüşüp fısıldaştıkları, esnedikleri, sabahın gri ışığında birbirlerinin saçlarını ördükleri, alçak tavanlı ve uzun ana odasından kısmen ayrılmış bir bölgeye konmuştu. İsmi kendisinden alınıp Arha olduğunda, Küçük Ev'de, hayatının geri kalan zamanında kendisine ait olacak yatakta ve odada, tek başına yatmaya başladı. Ev onun eviydi: Tek Rahibe'nin Evi; ve kimse oraya onun izni olmadan giremezdi. Daha küçükken, insanların uysallıkla kapısını çalmalarını duymak ve "Girebilirsiniz," demek hoşuna gidiyor, iki Yüksek Rahibe'nin, Kossil ve Thar'ın, onun izin vereceğine garanti gözüyle bakıp evine kapıyı çalmadan girmeleri canını sıkıyordu.

Günler günleri, seneler seneleri hiç değişmeden kovaladı. Mezarlar Mahalli'ndeki kızlar zamanlarını derslerde ve disiplin altında geçiriyorlardı. Hiç oyun oynamazlardı. Oyun oynayacak zaman yoktu. Kutsal şarkılar ile kutsal dansları, Kargad Toprakları'nın tarihini ve kendilerini hangi tanrıya adamışlarsa onun sırlarını öğreniyorlardı: Bunlar ya Awabath'ta hüküm süren Tanrıkral ya da İkiz Kardeşler Atwah ile Wuluah'tı. Hepsinin arasında yalnızca Arha İsimsizler'in ayinlerini öğrendi; bunlar da ona sadece bir kişi tarafından, İkiz Tanrılar'ın Yüksek Rahibesi Thar tarafından öğretiliyordu. Bu her gün onu diğerlerinden bir saat kadar ayırıyordu ama onun da gününün çoğu, diğerleri gibi sadece çalışmakla geçiyordu. Sürülerinden elde ettikleri yünün nasıl eğrileceğini ve dokunacağını; her zaman yedikleri yiyecekleri nasıl ekip biçeceklerini ve nasıl hazırlayacaklarını öğrendiler: mercimek, soğan, lahana, keçi peyniri, elma, lapa yapmak için elenmemiş kaba mısır unu, mayasız ekmek yapmak için ince un öğüttükleri karabuğday ve bal.

Başlarına gelebilecek en güzel şey, Mahal'in yarım mil kadar kuzey doğusunda, çölün içinden akan, yeşil, bulanık derede balığa gitmelerine izin verilmesi; öğle yemeği için yanma bir elma veya soğuk karabuğday pidesi alıp, kamışlar arasında bütün gün kuru güneş altında oturup, yemyeşil suyun yavaş yavaş akışını ve dağların üstüne düşen bulutların gölgelerinin yavaşça değişmelerini seyretmekti. Ama eğer olta gerildiğinde yassı, parlak bir balığı dere kıyısına çekip havaya kaldırınca heyecandan çığlık atarsanız, o zaman Mebbeth tıpkı zehirli bir yılan gibi, "Kıpırdanma, yaygaracı aptal şey!" diye tıslardı. Tanrıkral'ın tapınağında hizmet veren Mebbeth, hâlâ genç ama bir taş kadar sert ve haşin, esmer bir kadındı. Balık avlamak onun tutkusuydu. Onun uygun tarafında durup hiç ses çıkarmamanız gerekirdi yoksa sizi bir daha balığa götürmezdi; o zaman da dereye sadece yazın kuyular alçaldığı zaman su doldurmak için gidebilirdiniz. Bu sıkıcı bir işti; yarım mil kavurucu beyaz sıcağın altında, zar zor dereye kadar yürüyüp sırığa bağlı iki kovayı suyla doldurduktan sonra mümkün olduğu kadar hızlı, yokuş yukarı Mahal'e doğru gitmek yani. İlk yüz metre kolay olurdu ama sonra kovalar ağırlaşmaya, insanın omuzundaki sırık kızgın demirdenmiş gibi yanmaya başlar, ışık kuru yol üzerinde göz kamaştırır ve her adım daha zorlaşır, yavaşlardı. En sonunda, sebze tarlasının yanındaki Büyük Ev'in arka bahçesine varır, kovaları büyük sarnıca şarıltıyla boşaltırdınız. Ve sonra aynı işi tekrar yapmak için dönerdiniz; tekrar, tekrar ve tekrar yapmak için.

Mahal'in –buraya verilen isim sadece buydu, başka bir isme de ihtiyacı yoktu, çünkü burası Karg İmparatorluğu'nun Dört Adası üzerindeki en eski ve en kutsal yerdi– sınırları içersinde birkaç yüz insan yaşamaktaydı ve bir sürü bina vardı: üç tane tapınak, Büyük Ev, Küçük Ev, hadımağalarının yatakhane-

leri, surların dışında hemen yakında kolcuların barakaları, bir sürü esir kulübesi, depolar, ağıllar ve çiftlik binaları. Üzerinde adaçayı, dağınık yığınlar halinde telotu, cılız yabani otlar ve çöl baharatlarından başka bir şeyin yetişmediği batıdaki çorak dağların tepesinden, uzaktan bakıldığında, küçük bir kasabaya benziyordu. Uzaktaki doğu düzlüklerinden baktığında bile insan, dağların eteğindeki İkiz Tanrılar Tapınağı'nın çatısındaki altının, bir kaya tabakasındaki mika katmanı gibi, göz kırptığını ve parladığını görebilirdi.

Tapınağın kendisi de, penceresiz, alçak bir sundurması ve kapısı olan, beyazla sıvanmış küp şeklinde bir kayaydı. Biraz altında bulunan ve birkaç yüzyıl daha yeni olan Tanrıkral'ın Tapınağı, yüksek revağı ve bir sıra başları boyalı beyaz sütunuyla daha gösterişliydi; bu sütunların her biri ormanlık Hurat-Hur'dan gemilerle getirilen masif sedir ağacından yapılmış ve Mahal'e yirmi köle tarafından çıplak düzlüklerden zahmetle sürüklenerek taşınmıştı. Bir yolcu, ancak altın çatıyı ve parlak sütunları gördükten sonra hepsinin üstünde, Mahal Tepesi'nin daha yukarısında bulunan, çölün kendisi gibi sarımsı kahverengi ve yıkık, soyunun en eski tapınağını görürdü: yamalı duvarları ve düzce, harap kubbesiyle muazzam alçak Taht Binası'nı.

Bina'nın arkasında, tepenin bütün zirvesini çevreleyen, hiç harç kullanılmadan yapılmış, yer yer yıkılmış, masif taştan bir sur vardı. Bu taştan halkanın içinde, beş buçuk altı metre yüksekliğinde siyah taşlar, topraktan dev parmaklar gibi yükseliyordu. İnsan bunları bir kere görünce, ister istemez yeniden ve yeniden bakardı. Orada, anlam yüklü olarak dururlardı ama yine de ne anlam taşıdıkları bilinmezdi. Bu taşlar dokuz taneydi. Biri ayakta dimdik, diğerleri biraz eğri duruyordu; ikisi de devrilmişti. Taşların üstü, sanki özellikle leke leke boyanmış gri ve turuncu liken ile kaplanmıştı; donuk bir parlaklığa sahip, çıplak ve simsiyah olan biri hariç. Dokununca insanın eline pürüzsüz geliyordu ama diğerlerinin üzerinde, liken tabakasının altında silik oyultular görülebilir veya elle hissedilebilirdi – şekiller, işaretler. Bu dokuz taş, Atuan Mezarları'ydı. Söylendiğine göre burada ilk insanın zamanından, Yerdeniz yaratıldığından beri duruyorlardı. Karalar okyanusun derinliklerinden çıkartıldığında karanlıkta dikilmişlerdi. Kargad'ın Tanrıkralları'ndan çok daha yaşlıydılar, İkiz Tanrılar'dan da yaşlıydılar, ışıktan da. Bunlar, insanlığın dünyası var olmadan önce hüküm sürenlerin mezarlarıydı, isimlendirilmemiş olanların; ve onlara hizmet eden kadının da ismi yoktu.

Taşların yanına pek sık gitmiyordu Arha, ondan başka hiç kimse de taşların bulunduğu, Taht Binası'nın arkasındaki tepenin üstündeki taş surların içindeki o topraklara ayak basmıyordu. Yılda iki kere, ilkbahar ve sonbahar ekinokslarına en yakın dolunayda Taht'ın önünde kurban kesilirdi; o zaman Arha Bina'nın arkasındaki alçak kapıdan, içi tütmekte olan keçi kanı ile dolu büyük

bir pirinç tas taşıyarak gelirdi. Bunun yarısını ayakta duran siyah taşın dibine, yarısını da molozların içine gömülmüş olan, yüzyıllardır sunulan kanla lekelenmiş, devrik taşların üstüne dökmesi gerekiyordu.

Bazen Arha, sabahları erkenden kendi başına buraya gider, Taşlar arasında gezinerek ışığın düşük açıdan gelmesiyle daha belirgin hale gelen oyultulardaki belirsiz çıkıntıları ve çizikleri çözmeye çalışır, ya da orada oturup batıdaki dağlara ve aşağıda kalan Mahal'in çatılarına ve damlarına bakar, Büyük Ev'in ve muhafızların barakalarının etrafındaki faaliyetlerin ilk kıpırtılarını, derenin yanındaki seyrek otlaklarına giden koyun ve keçi sürülerini seyrederdi. Taşlar arasında hiçbir zaman yapacak bir şey olmazdı. Oraya sadece, gitmesine izin verildiği için giderdi, çünkü orada yalnız olurdu. Kasvetli bir yerdi. Çöl yazının öğlen sıcağında bile burada bir soğukluk olurdu. Bazen birbirine en yakın duran, birbirlerine sanki bir sırrı paylaşıyorlarmış gibi dayanmış iki taş arasından geçerek ıslık çalardı. Ama hiçbir sır söylenmezdi.

Mezarlar Surları'ndan, kendisinden daha alçak başka bir sur çıkıyor, Mahal Tepesi etrafında uzun, eğri büğrü bir yarım daire çizip kuzeye, dereye doğru ilerliyordu. Bu surlar Mahal'i korumaktan çok ikiye ayırıyordu: Bir yanda tapınaklar, rahibelerin ve muhafızların evleri, diğer tarafta da kolcuların ve tarlaları ekip biçen, hayvanları güden, Mahal için yiyecek temin eden kölelerin yerleri vardı. Bunların hiçbiri suru aşmazdı, sadece bazı çok kutsal bayramlarda, kolcular, davulcular ve boru çalanlar, rahibeler alayına eşlik ederdi, ama tapınakların eşiklerinden içeri adım atmazlardı. Başka hiçbir erkek Mahal'in iç topraklarına ayak basmazdı. Bir zamanlar buraya hac için gelinirdi; Dört Ada'dan krallar ve kabile reisleri buraya ibadet etmek için gelirdi. İlk Tanrıkral, bir buçuk yüzyıl önce, kendi tapınağındaki ayini gerçekleştirmek için gelmişti. O bile Mezartaşları'nın yanına girememişti; o bile Mahal'in etrafındaki surların dışında yatıp kalkmak zorunda kalmıştı.

İnsan, ayak parmaklarını çatlaklara sokarak surlara rahatça tırmanabilirdi. Baharın sonlarına doğru bir akşamüstü, Yutulmuş, Penthe adındaki bir kızla surların üstünde oturuyordu. Her ikisi de on iki yaşındaydı. Büyük Ev'in dokuma odası olan muazzam taş tavan arasında; her zaman cansız siyah yünlerin eğrilip siyah cüppeler için kumaşların dokunduğu büyük dokuma tezgâhlarının başında olmaları gerekiyordu. Avludaki kuyudan su içmek bahanesiyle dışarı süzülmüşler, sonra da Arha, "Haydi!" diyerek, Penthe'yi tepeden aşağı, Büyük Ev'in görüş sahasının dışına, surlara götürmüştü. Şimdi surların tepesinde, üç metre yukarıda çıplak bacaklarını dışarı sallandırmış, doğuya ve kuzeye doğru ara vermeden uzanmakta olan boş düzlüklere bakarak oturuyorlardı.

"Denizi görmek isterdim," dedi Penthe.

"Ne için?" dedi Arha, surların üstünden koparmış olduğu bir ipekotunun acı sapını çiğneyerek. Çıplak toprağın çiçeklenme zamanı daha yeni geçmişti. Sarı, kırmızı, beyaz renkli, bodur ve çabuk çiçek açan tüm minik çöl çiçekleri tohuma kaçıyorlar, çengel şeklindeki hünerli tohum kabuklarını yere düşürerek, kül beyazı rengindeki minik tüycüklerini ve şemsiyeciklerini rüzgâra saçıyorlardı. Meyva bahçesindeki elma ağaçlarının altındaki topraklar uçuşan, ezilmiş beyaz ve pembe çiçeklerle doluydu. Dallar yeşildi; Mahal'i çevreleyen uzun mesafeler içinde görülebilen tek yeşil ağaçlardı bunlar. Onların dışında her şey, bir ufuktan diğerine, sıkıcı, sarımsı kahverengi, çöl rengiydi; dağlar hariç – onlarda, çiçek açmaya başlayan adaçayları yüzünden gümüşi bir mavilik vardı.

"Şey, neden olduğunu bilmiyorum. Sadece değişik bir şey görmek istiyorum. Burası hep aynı. Hiçbir şey olmuyor."

"Her yerde olan her şey, burada başlar," dedi Arha.

"Biliyorum... Ama olan şeylerin bazılarını da görmek istiyorum!"

Penthe gülümsedi. Yumuşak, huzurlu bir görünümü vardı. Güneşin ısıttığı taşlar üzerindeki ayaklarının tabanlarını kaşıyordu, bir süre sonra devam etti, "Biliyor musun, küçükken deniz kenarında yaşıyordum. Köyümüz kum tepeciklerinin tam ardındaydı; bazen sahile gider oynardık. Bir keresinde, denizden geçen bir gemi filosu gördüğümüzü hatırlıyorum, ta denize açılıyorlardı. Koşup köydekilere söyledik, herkes seyretmeye geldi. Gemiler kırmızı kanatlı ejderhalara benziyordu. Bazılarının, ejderha başlı, gerçek boyunları vardı. Atuan'ın yanından yelken açarak gelmişlerdi ama Karg gemileri değillerdi. Batıdan, İç Adalar'dan geliyor demişti başkanımız. Herkes onları seyretmek için toplanmıştı. Galiba karaya çıkmalarından korkuyorlardı. Gemiler sadece geçip gittiler, kimse nereye gittiklerini bilmiyordu. Belki de Karego-At'a savaşa gidiyorlardı. Ama düşünsene bir, gemiler gerçekten de, insanların çamur rengi olduğu ve insanı, göz açıp kapayıncaya kadar sihirleri altına alabilen sihirbazların adalarından geliyordu."

"Beni alamazlar," dedi Arha hiddetle. "Ben onlara bakmazdım. Onların hepsi aşağılık, lanetli sihirbazlar. Ne cüretle Kutsal Toprak'a bu kadar yakın yolculuk edebilmişler?"

"Amaan. Herhalde Tanrıkral bir gün hepsini yenerek onları esir alır. Ama yine de denizi tekrar görmek isterim. Gelgitin meydana getirdiği gölcüklerde küçük ahtapotlar olurdu; onlara 'Böö!' diye bağırırsan bembeyaz oluveriyorlardı. Bizim Manan geliyor, seni arıyor."

Arha'nın muhafızı ve uşağı, surların iç tarafından yavaş yavaş geliyordu. Elinde tuttuğu bir demet büyük, yumuşak yabani soğandan bir tane daha koparmak için duruyor, sonra doğrulup etrafını küçük, donuk, kahverengi göz-

leriyle araştırıyordu. Yıllar geçtikçe o da şişmanlamıştı; tüysüz sarı derisi güneş altında pırıldıyordu.

"Adamların tarafına doğru kay," diye tısladı Arha; iki kız, bir kertenkele gibi kıvrak, surun dış tarafından aşağıya doğru, iç taraftan görünmeyecek şekilde, duvarın tepesinin hemen altında tutunabildikleri kadar sallandılar. Manan'ın yavaş adımlarının yaklaştığını duydular.

"Huu! Huu! Patates surat!" diye mırıldandı Arha, otların arasındaki rüzgâr kadar hafif, alaycı bir fısıltıyla.

Ağır ayak sesleri durdu. "Kim var orada," dedi güvensiz bir ses. "Küçüğüm? Arha?"

Sessizlik.

Manan ilerledi.

"Huu-huu! Patates surat!"

"Huu, patates göbek!" diye fısıldadı Penthe, taklit ederek, sonra da kıkırtılarını bastırabilmek için inledi.

"Biri mi var orada?"

Sessizlik.

"Eh, peki, peki," diye içini çekti hadımağası; ağır adımlarını sürdürdü. Bayırın üstünden gözden kaybolunca kızlar tekrar surların tepesine tırmandılar. Penthe terden ve gülmekten pespembe olmuştu; Arha'nın görünüşü vahşiydi.

"Aptal, yaşlı köse, her yerde beni takip ediyor!"

"Etmek zorunda," dedi Penthe, mantıkla. "Onun işi bu, sana gözkulak olmak."

"Hizmet ettiklerim bana gözkulak oluyor. Ben onları memnun ediyorum; onlardan başka kimseyi memnun etmek zorunda değilim. Bu yaşlı kadınlar ve yarım adamlar, bu insanlar beni rahat bıraksın. Ben Tek Rahibe'yim!"

Penthe onu süzdü. "Ha," dedi hafifçe, "biliyorum Arha–"

"O halde beni kendi halime bırakmaları gerek. Sürekli emir de vermesinler!"

Penthe bir süre bir şey söylemedi ama iç geçirip tombul bacaklarını sallayarak ve gözünü aşağıya, yavaşça yüksek, bulanık, hudutsuz ufka doğru yükselmekte olan engin, solgun topraklara dikerek oturdu.

"Biliyorsun, yakında emirleri sen vermeye başlayacaksın," dedi en sonunda yavaşça. "İki yıla kadar, artık çocukluktan çıkacağız. On dört yaşında olacağız. Ben Tanrıkral'ın tapınağına gideceğim, benim için pek bir şey değişmeyecek. Ama sen gerçekten de Yüksek Rahibe olacaksın o zaman. Kossil ile Thar bile sana boyun eğmek zorunda kalacak."

Yutulmuş, bir şey söylemedi. Yüzü asılmış, siyah kaşlarının altındaki göz-

leri gökyüzünün ışığını, solgun bir parıltıyla yakalamıştı.

"Geri dönmemiz gerek," dedi Penthe.

"Hayır."

"Ama dokuma müdiresi Thar'a söyleyebilir. Sonra, birazdan da Dokuz İlahi zamanı gelecek."

"Ben burada kalıyorum. Sen de kal."

"Seni cezalandırmazlar ama beni cezalandırırlar," dedi Penthe her zamanki nazik haliyle. Arha cevap vermedi. Penthe içini çekip kaldı. Güneş, düzlüklerin tepesindeki pusun içinde batıyordu. Çok uzakta, arazinin uzun, kademeli eğiminde koyunların çıngırakları hafif bir sesle çınlıyor, kuzular meleşiyordu. Bahar rüzgârı, hafif esintilerle, hoş kokulu ve kuru kuru esiyordu.

Kızlar geri döndüğünde Dokuz İlahi bitmek üzereydi. Mebbeth onların "Adamların Suru"nda oturduklarını görmüş ve başrahibesi olan, Tanrıkral'ın Yüksek Rahibesi Kossil'e bildirmişti.

Kossil ağır aksak, asık suratlı biriydi. Yüzünde ve sesinde hiçbir ifade olmaksızın konuştu iki kızla, onu takip etmelerini söyledi. Onları Büyük Ev'in taş koridorlarından geçirip, ön kapıdan çıkartarak, tepeciğin üzerine, Atwah ve Wuluah Tapınakları'na götürdü. Orada, bu tapınağın Yüksek Rahibesi; bir geyiğin ayak kemikleri kadar uzun, kuru ve zayıf olan Thar ile konuştu.

Kossil Penthe'ye, "Cüppeni çıkart," dedi.

İnsanın derisini biraz kesen, bir tomar kamışla kızı kırbaçladı. Penthe buna sabırla ve sessiz gözyaşlarıyla dayandı. Yemek verilmeden dokuma odasına yollandı; ertesi gün de hiç yemek yiyemeyecekti. "Eğer bir kez daha Adamların Suru'na tırmanırken yakalanırsan," dedi Kossil, "bu başına gelenlerden çok daha korkunç şeylerle karşılaşacaksın. Anlıyor musun Penthe?" Kossil'in sesi yumuşaktı fakat müşfik değildi. Penthe, "Evet," diyerek, ağır giysisi sırtındaki kesiklere sürttükçe eğilip bükülerek oradan sıvıştı.

Arha kamçılama işlemini seyretmek için Thar'ın yanında durmuştu. Şimdi de Kossil'in kamçının kamışlarını temizlemesini seyrediyordu.

Thar ona, "Diğer kızlarla tırmanırken ve koşuşurken görülmen yakışık almaz. Sen Arha'sın," dedi.

O, yüzü asık, cevap vermeden durdu.

"Senin yalnızca yapman gereken şeyleri yapman daha doğru. Sen Arha'sın."

Bir an için gözlerini Thar'ın, sonra da Kossil'in yüzüne doğru kaldırdı; bakışında, insanı ürperten, derin bir nefret ya da öfke vardı. Ama zayıf rahibe umursamadı; tam tersine biraz daha öne doğru eğilerek, neredeyse fısıltıyla, sözlerini sağlama bağladı: "*Sen Arha*'sın. Geriye hiçbir şey kalmadı. Hepsini yuttular."

"Hepsini yuttular," diye tekrarladı kız, altı yaşından beri hayatının her günü tekrarladığı gibi.

Thar başını hafifçe eğdi; kırbacı yerine kaldıran Kossil de başını eğdi. Kız başını eğmedi ama uysallıkla döndü ve gitti.

Dar ve karanlık yemekhanede sessizce yenen, patates ve taze soğandan oluşan akşam yemeğinden, akşam ilahilerinin okunmasından, kapılara kutsal sözcüklerin asılmasından ve Söylenmeyen Ayini'nden sonra, günün işleri bitmiş oluyordu. Artık kızlar yatakhaneye gidip, ilk saz mum yanıncaya kadar zarlarla ve sopalarla oyunlar oynayabilirler, karanlıkta yataktan yatağa fısıldaşabilirlerdi. Arha, her gece yaptığı gibi, Mahal'in bahçelerinin ve bayırlarının arasından, tek başına yattığı Küçük Ev'e doğru yola koyuldu.

Akşam rüzgârı tatlı tatlı esiyordu. Bahar yıldızları yığınlar halinde parlıyordu, tıpkı ilkbahar kırlarındaki papatya sürüleri veya nisan ayında deniz üzerinde kıpırdaşan ışıklar gibi. Ama kız ne kırları ne de denizi hatırlıyordu. Yukarıya bakmadı.

"Hu, küçüğüm!"

"Manan," dedi umursamazca.

İri gölge kızın yanına doğru süründü, yıldızların ışıkları bu saçsız kafada parlıyordu.

"Cezalandırıldın mı?"

"Ben cezalandırılamam."

"Tabii... Doğru..."

"Beni cezalandıramazlar. Cüret edemezler."

Kocaman elleri aşağı doğru sarkmış, iri ve belirsiz gövdesiyle öylece duruyordu. Kızın burnuna yabani soğan, adaçayı ve Manan'ın kenarları sökük ve üstüne kısa gelen, eski püskü siyah cüppesinin ter kokusu geldi.

"Bana dokunamazlar. Ben Arha'yım," deyip, tiz ve kızgın bir sesle, gözyaşlarına boğuldu.

Onu bekleyen iri eller kalkarak, kızı kendine doğru çekti, hafifçe sarıldı ve örgülü saçlarını okşadı. "Tamam, tamam. Minik balpeteği, minik kız..." Kız, onun güçlü fısıltısını göğüs boşluğunun içinden duyarak daha çok sarıldı. Kısa bir süre sonra gözyaşları durdu ama sanki ayakta duramayacakmış gibi Manan'a sarılıp kaldı.

"Zavallı küçüğüm," diye fısıldadı Manan, çocuğu kucaklayıp, tek başına uyuduğu evin kapısına kadar taşırken. Yere indirdi.

"Şimdi iyi misin küçüğüm?"

Kız evet anlamında başını salladı, ona arkasını döndü ve karanlık eve girdi.

III

TUTSAKLAR

Küçük Ev'in koridorlarında Kossil'in düzgün ve telaşsız ayak sesleri duyuldu. Uzun ve ağır bir siluet, odanın kapısını doldurdu; rahibe bir dizini yere değdirmek için eğildiğinde, küçüldü; ayağa kalktığında yeniden büyüdü.

"Hanımefendi."

"Ne var Kossil?"

"Şu âna kadar, İsimsizlerin Bölgeleri ile ilgili bazı meselelere bakmam için bana izin verilmişti. Eğer dilerseniz, artık sizin de görme, öğrenme ve şimdiki yaşamınızda henüz hatırlayamadığınız bu meselelerle ilgilenme vaktiniz geldi."

Kız penceresiz odasında oturuyordu; güya tefekküre dalmıştı ama aslında hiçbir şey yapmıyor, hemen hemen hiçbir şey düşünmüyordu. Yüzündeki sabit, duygusuz, kibirli ifadenin değişmesi epey bir zaman aldı. Bunu saklamaya çalıştığı halde yine de değişti. Kesin bir alayla, "Labirent mi?" dedi.

"Labirente girmeyeceğiz. Ama Altmezar'dan geçmemiz gerekecek."

Kossil'in sesinde, Arha'yı ürkütmeyi amaçlayan, korku ya da korku taklidi sayılabilecek bir ton vardı. Kız acele etmeden ayağa kalkarak umursamaz bir tavırla, "çok iyi," dedi. Fakat, Tanrıkral'ın rahibesinin iri cüsseli vücudunu takip ederken, içi içine sığmıyordu: Sonunda! Sonunda! Sonunda kendi toprağımı göreceğim!

On beş yaşındaydı. Ergenlik çağına gireli bir yıl geçmişti, aynı zamanda da, Karg Ülkeleri'nin en büyük yüksek rahibesi demek olan, Tanrıkral'ın kendisinin bile emir veremediği, Atuan Mezarları'nın Tek Rahibesi olarak tüm güçlerini eline almıştı. Artık herkes onun önünde diz çöküp selam veriyordu; suratsız Thar ile Kossil bile. Herkes onunla özenli bir hürmetle konuşuyordu. Fakat hiçbir şey değişmedi. Hiçbir şey olmadı. Takdis merasimi biter bitmez, günler daha önceki gibi akıp gitmeye devam etti. Eğrilmesi gereken yünler, dokunması gereken siyah kumaşlar, yapılması gereken ayinler vardı; Dokuz

İlahi her gece söylenmeli, kapılar kutsanmalı, Mezar Taşları yılda iki kere keçi kanıyla beslenmeli, Boş Taht önünde karanlık ay dansları yapılmalıydı. Ve böylece koca bir yıl geçmişti, tıpkı daha önceki yılların geçtiği gibi; hayatının tüm yılları böyle mi geçecekti?

İçindeki sıkıntı bazen o kadar kuvvetlenirdi ki dehşet verici olurdu: Onu kıskıvrak yakalardı. Pek de uzun olmayan bir süre önce bu konuda konuşmak zorunluluğunu hissetmişti. Eğer konuşmazsa delireceğini sanmıştı. Konuştuğu insan Manan'dı. Gururu sırrını diğer kızlara, tedbir de daha yaşlı kadınlara açmasını engellemişti, ama Manan sadık bir köseden başka bir şey değildi; ona ne söylediği hiç önem taşımıyordu. Hiç ummadığı halde, Manan'ın ona verecek bir cevabı vardı.

"Çok eskidendi," dedi Manan. "Bilirsin küçüğüm, bizim dört adamız bir imparatorluk olarak birleşmeden, başımıza bir Tanrıkral geçmeden önce, bir sürü küçük krallar, prensler ve reisler vardı. Her zaman birbirleriyle kavga ediyorlardı. Ve buraya kavgalarını sona erdirmek için geliyorlardı. O zamanlar öyleydi, hizmetkârları ve ordularıyla prensler, kabile reisleri, bizim adamız olan Atuan'dan, Karego-At'tan, Atnini'den, hatta Hur-at-Hur'dan bile geliyorlardı. Ve sana ne yapmaları gerektiğini soruyorlardı. Sen Boş Taht'ın önüne gidip, onlara İsimsizler'in öğütlerini aktarırdın. Bu çok zaman önceydi. Bir süre sonra Rahip krallar gelip Karego-At'ı yönetmeye başladılar; kısa bir süre sonra da Atuan'ı. Şimdi de, dört-beş insan ömrü süresidir Tanrıkrallar dört adayı birden yönetiyorlar ve buraları bir imparatorluk haline soktular. Böylece her şey değişti. Tanrıkral isyankâr kabile reislerini bastırıp, kavgaları kendi halledebiliyor. Bir tanrı olduğu için de, anlayacağın gibi, İsimsizler'e pek sık danışmak zorunda kalmıyor."

Arha durup bunu düşündü. Zamanın burada, bu çöl arazisinde, dünya kurulduğundan beri aynı biçimde yaşanan, değişmeyen bu Taşlar'ın altında pek bir anlamı kalmıyordu. Eskileri ölüp yenileri çıkan, değişen şeyler hakkında düşünmeye pek alışık değildi. Olaylara bu ışık altında bakmak onu huzursuz etti. "Tanrıkralların güçleri, benim hizmet ettiklerimin güçlerinden çok daha az," dedi kaşlarını çatarak.

"Elbette... Elbette... Ama insan gidip bunu bir tanrıya söyleyemez minik balpeteği. Onun rahibelerine de."

Manan'ın küçük, kahverengi, parlak gözleriyle göz göze gelen kız, Mahal'e ilk geldiği günden beri korktuğu Tanrıkral'ın Yüksek Rahibesi Kossil'i düşününce onun ne demek istediğini anladı.

"Ama Tanrıkral ve tebaası Mezarlar'a ibadetlerinde kusur ediyorlar. Kimse gelmiyor."

"Ee, buraya kurban edilmek üzere mahkûmları gönderiyor ya. Bunda ku-

sur etmiyor. İsimsizler'e gönderilen armağanlar konusunda da."

"Armağanlar! Kendi tapınağı her yıl yeniden boyanıyor, sunağında yüzlerce ağırlık altın var, kandillerde gül yağı yanıyor! Bir de Taht Binası'na bak – tavanında delikler var, kubbesi çatlıyor, duvarları sıçan, baykuş ve yarasa dolu... Ama yine Tanrıkral'dan da, tapınaklarından da, ondan sonra gelen tüm krallardan daha uzun süre ayakta kalacak. Onlardan önce de oradaydı, hepsi yok olduğunda yine orada olacak. Orası her şeyin merkezi."

"Orası her şeyin merkezi."

"Orada zenginlikler var; Thar bazen bana onları anlatıyor. Tanrıkral'ın tapınağını on kere dolduracak kadar. Yüzlerce yıl önce, yüzlerce nesil önce, kim bilir ne zaman verilmiş altınlar ve ganimetler var. Hepsi, yer altında, çukurlara ve mahzenlere kilitlenmiş. Beni daha oraya götürmüyorlar, bekletip duruyorlar. Ama orasının nasıl olduğunu biliyorum. Taht Binası'nın altında, tüm Mahal'in altında, şimdi durduğumuz yerin altında da odalar var. Orada yolunu kaybedeceğin dolambaçlı tüneller var, Labirent. Sanki tepenin altında büyük bir şehir var gibi. Altınla, eski kahramanların kılıçlarıyla, eski taçlarla, kemiklerle, yıllarla ve sessizlikle dolu."

Kendinden geçmiş, vecde dalmış gibi konuşuyordu. Manan onu seyretti. Manan'ın aptal suratı, belirsiz ve dikkatli bir mahzunluktan başka bir ifade taşımazdı; o anda her zamankinden daha da mahzundu. "Ee, sen de bunların hepsinin efendisisin," dedi. "Sessizliğin ve karanlığın."

"Öyle. Ama bana, Taht'ın arkasındaki ve yerin üstündeki odalardan başka hiçbir şey göstermiyorlar. Yeraltındaki yerlere giden girişleri bile göstermediler bana; sadece bazen onlar hakkında bir şeyler geveliyorlar. Kendi topraklarını benden saklıyorlar! Neden beni durmadan bekletiyorlar?"

"Daha küçüksün. Ve belki de," dedi Manan boğuk alto sesiyle, "belki de korkuyorlardır küçük. Ne de olsa, orası onların toprakları değil. Senin. Oraya girdiklerinde tehlike içinde oluyorlar. İsimsizler'den korkmayan ölümlü yoktur."

Arha bir şey söylemedi ama gözleri parladı. Bir kez daha Manan ona, gerçeklere başka bir gözle bakmayı göstermişti. Thar ve Kossil her zaman için ona öyle korkunç, soğuk ve güçlü gelmişti ki, onların korkabilecekleri aklının ucundan geçmemişti. Ama Manan haklıydı, Arha'nın bir parçası olduğu, ait olduğu o güçlerden ve yerlerden korkuyorlardı. Ya yutulurlarsa korkusuyla karanlık yerlere girmeye korkuyorlardı.

Şimdi Kossil ile birlikte Küçük Ev'in merdivenlerinden aşağıya inip Taht Binası'na giden dik dolambaçlı patikadan ilerlerken Manan'la yaptıkları o konuşmayı hatırlayıp tekrar sevinçle coştu. Onu nereye götürürlerse götürsünler, ne gösterirlerse göstersinler, korkmayacaktı. Yolunu hep bulacaktı.

Patikada onun biraz gerisinde olan Kossil konuştu. "Hanımefendinin görevlerinden biri, bildiği gibi, bazı belirli mahkûmların, efendimiz Tanrı-kral'a hürmetsizlik veya hainlik etmiş soylu bazı suçluların kurban edilmesidir."

"Ya da İsimsizler'e," dedi Arha.

"Doğru. Şimdi, Yutulmuş'un daha henüz çocukken bu işi üstlenmesi uygun olmazdı. Ama hanımefendi artık çocukluktan çıktı. Zincirler Odası'nda, bir ay önce efendimiz Tanrıkral'ın lütfuyla, şehri Awabath'tan gönderilmiş olan tutsaklar var."

"Tutsakların geldiklerinden haberim yoktu. Neden benim haberim olmadı?"

"Eskilerin, Mezarlar'ın ayinlerinde buyurdukları gibi tutsaklar gece ve gizlice getirildi. Eğer hanımefendi surların yanından ilerleyen patikadan giderlerse gizli yolu izlemiş olurlar."

Kubbeli binanın arkasında, Mezarlar'ı sınırlayan büyük taş surlardan gitmek için patikadan ayrıldı. Surları oluşturan taşlar masifti; en küçüğü bir insandan daha ağır, en büyüğü ise bir araba kadardı. Şekilsiz olmalarına rağmen dikkatlice yerleştirilmişler ve kenetlenmişlerdi. Yine de yer yer surlar bozulmuş, taşlar şekilsiz yığınlar halini almıştı. Sadece çok uzun bir zaman dilimi bunu yapmayı başarabilirdi; kızgın günleri ve dondurucu soğuklarıyla çöl asırları, binyıl, tepelerin kendilerinin fark edilmez hareketleri.

"Mezarlar Surları'na tırmanmak çok kolay," dedi Arha, surların yanı sıra yürürlerken.

"Onları yeniden yapacak kadar adamımız yok," diye cevap verdi Kossil.

"Koruyacak kadar adamımız var ama."

"Sadece esirler. Onlara güvenilmez."

"Eğer korkutulurlarsa güvenilir. Surların içindeki kutsal topraklara girmesine izin verdikleri yabancılara verdiğimiz cezayı onlara da verelim."

"O ceza nedir?" Kossil sorunun cevabını öğrenmek için sormadı. Cevabı çok önceleri Arha'ya o öğretmişti.

"Taht'ın önünde boynunun vurulması."

"Hanımefendi Mezarlar Surları'na nöbetçi dikilmesini mi diliyor?"

"Öyle," diye cevap verdi kız. Cüppesinin uzun siyah kolları içinde parmakları kıvançla birbirine kenetlenmişti. Kossil'in, köleleri bir de sur nöbeti için görevlendirmek istemediğini biliyordu; gerçekten de bu gereksiz bir görevdi, çünkü buraya hangi yabancı gelecekti ki? Bir adamın, kazara veya bilerek, Mahal'in bir mil kadar çevresinde fark edilmeden gezinmesi pek olacak iş değildi; gerçekten de Mezarlar yakınında hiçbir yere yaklaşamazdı. Ama bir nöbetçi onların hakkı olan bir saygı demekti ve Kossil bunun aksini tartışamazdı. Arha'ya uymak zorundaydı.

"Buradan," dedi kadının boğuk sesi.

Arha durdu. Mezarlar Surları'nın etrafındaki bu patikada sık sık yürümüştü ve burayı Mahal'in her adımını tanıdığı kadar iyi tanıyordu; her taşını, her dikenini, her devedikenini. Sol tarafta, büyük taş sur, kızın üç misli boyunda yükseliyor, sağ tarafta da biraz sonra tekrar batıdaki otlakların eteğine doğru yükselen tepe, sığ ve kıraç vadiye doğru meylediyordu. Arha tüm etrafındaki yere tekrar baktı, daha önce görmemiş olduğu hiçbir şey görmedi.

"Kırmızı taşların altından hanımefendi."

Bayırdan birkaç metre aşağıda, donmuş, kırmızı bir lav tabakası, tepede, bir basamak veya alçak bir uçurum oluşturmuştu. Oraya gidip kayalara dönerek tam önünde durduğunda, bunların bir buçuk metre yüksekliğinde, kaba bir kapıya benzediğini fark etti.

"Ne yapılması gerekiyor?"

Kutsal yerlerde, bir kapının nasıl açılacağını bilmiyorsanız onu açmak için uğraşmanın hiçbir işe yaramayacağını çok önceleri öğrenmişti.

"Hanımefendide tüm karanlık yerlerin anahtarı var."

Ergenliğe ulaştığında yapılan ayinden beri Arha, kuşağında, üzerinde küçük bir hançer ve kimisi uzun ve ağır, kimisi de bir olta kadar küçük, on üç anahtarın asılı olduğu demir bir halka taşıyordu. Halkayı kaldırarak anahtarları yaydı. "Şu," dedi Kossil, işaret ederek; sonra da kalın işaretparmağını iki kırmızı çukurlaşmış taşın yüzeyi arasındaki yarığa koydu.

İki gösterişli kilit dili olan uzun demir bir çubuktan oluşan anahtar yarığa girdi. Arha her iki elini de kullanarak anahtarı sola doğru çevirdi; çünkü anahtar zor girmişti; yine de kolaycacık açıldı.

"Ya şimdi?"

"Beraber..."

Beraberce kaba kaya yüzeyini anahtar deliğinin soluna doğru ittirdiler. Kırmızı kayanın eğri büğrü bir bölümü, ağır ağır ama tutukluk yapmadan ve çok az bir gürültüyle içeri doğru, dar bir aralık açılıncaya kadar hareket etti. İçeride karanlık vardı.

Arha eğilerek içeri girdi.

Ağır giysiler içinde ağır bir kadın olan Kossil, dar geçitten sürünerek geçmek zorundaydı. İçeri girer girmez, sırtını kapıya verip zorlanarak itti ve kapıyı kapattı.

İçerisi zifiri karanlıktı. Hiç ışık yoktu. Karanlık, açık gözler üzerine, ıslak bir keçeymişçesine baskı yapıyordu.

Neredeyse iki büklüm duruyorlardı, çünkü bulundukları yer bir metreden birazcık daha yüksekti ve o kadar dardı ki Arha el yordamıyla etrafını araştırırken elleri hem sağ hem de sol taraftaki nemli taşlara değiyordu.

"Işık aldınız mı?"

Fısıltıyla konuşuyordu, her insanın karanlıkta yaptığı gibi.

"Işık almadım," diye cevap verdi Kossil arkasından. Kossil'in sesi de kısıktı ama sanki gülümsüyormuş gibi acayip bir ton vardı sesinde. Kossil hiç gülümsemezdi. Arha heyecanlandı; boyun damarları küt küt atıyordu. Kendi kendine hiddetle, "Benim yerim burası, buraya aidim, korkmayacağım!" diyordu.

Dışından bir şey söylemedi. Dümdüz ilerlemeye başladı; gidecek tek bir yön vardı. Tepenin içine ve aşağıya doğru ilerliyordu.

Kossil, giysileri kayaları ve yerleri süpürerek ve sıyırarak, nefes nefese takip ediyordu.

Aniden tavan yükseldi: Arha dik durabiliyor, ellerini uzattığında da duvarlara değmiyordu. Toprak kokan bunaltıcı hava, yüzüne daha serin ve daha nemli bir biçimde değdi; havadaki zayıf hareketler, büyük bir genişlik hissi veriyordu. Arha, keskin siyahlığa doğru bir-iki dikkatli adım attı. Sandallı ayağının altından kayan bir çakıl taşı, başka bir çakıl taşına çarptı; bu cılız ses yankılar yarattı, bir sürü yankı, küçük, az ve gittikçe daha da az. Büyük mağara engin, yüksek ve geniş olmalıydı ama yine de boş değildi: Mağaranın karanlığında bir şey, görünmeyen nesnelerin veya bölümlerin yüzeyleri, yankıyı binlerce bölüme ayırıyordu.

"Burada Taşlar'ın altında olmalıyız," dedi kız fısıltıyla; fısıltısı boş siyahlığa doğru koşarak, uzun bir süre insanın kulaklarına takılı kalan, örümcek ağları kadar mükemmel, sesten ipliklere dönüştü.

"Evet. Burası Altmezar. Devam et. Ben burada kalamam. Duvarı sola doğru takip et. Üç giriş geç."

Kossil'in fısıltısı tısladı (ve ardından da cılız yankılar). Korkuyordu, korkuyordu gerçekten. Burada İsimsizler'in arasında, onların mezarlarında, onların mağaralarında, karanlıkta olmaktan hoşlanmıyordu. Buraları onun yeri değildi, buraya ait değildi.

"Buraya bir meşale ile geleceğim," dedi Arha, el yordamıyla büyük mağaranın duvarlarında yolunu bulurken, orda bir dantel kadar pütürlü, burda pirinç kadar pürüzsüz olan taşların garip şekillerini, çukurluklarını, kabarıklıklarını, kıvrım ve köşelerini merak ederek: Bunların oyma işi olduğu kesindi. Belki de tüm bu büyük mağara, eski günlerin heykeltraşları tarafından yapılmış bir eserdi.

"Burada ışık yasaktır." Kossil'in fısıltısı kesindi. O bunu söylemeden de Arha bunun öyle olması gerektiğini biliyordu. Burası karanlığın biricik eviydi, gecenin en orta noktası.

Parmakları üç kez karmaşık, taştan siyahlık içindeki boşluğu yalayıp geç-

mişti. Dördüncü seferinde açıklığın enini ve boyunu yoklayıp içine girdi. Kossil arkasından geliyordu.

Hafif bir meyille tekrar yukarı doğru çıkmakta olan bu tünelde, sol taraftaki bir açıklığı geçtikten sonra çatalağzında sağa döndüler: Yeraltının körlüğünde, toprağın içindeki sessizlikte, hep el yordamıyla, hissederek. Böyle bir geçitte, sayılması gereken açıklıklardan birisi atlanmasın ve çatalağzı fark edilmeden geçilip gidilmesin diye, insanın, sürekli uzanıp tünelin her iki tarafını da tutması gerekir. Tüm kılavuzları bu temastı; insan yolunu göremiyordu ama elinde tutabiliyordu.

"Burası Labirent mi?"

"Hayır. Burası Taht'ın altındaki küçük labirent."

"Labirent'in girişi nerede?"

Arha karanlıkta oynanan bu oyunu sevmişti, önüne daha büyük bir bilmece konmasını istiyordu.

"Altmezar'da geçtiğimiz ikinci aralıktı. Şimdi sağındaki kapıyı bul, tahta bir kapı, belki geçmişizdir bile..."

Arha Kossil'in ellerinin duvarda, kaba kayayı tırmalayarak, huzursuzca gezindiğini hissetti. Parmak uçlarını hafifçe kayanın üstünde tutuyordu; bir an sonra parmak uçlarında ahşabın düzgün damarlarını hissetti. Kapının üstüne abanınca kapı gıcırdayarak kolaylıkla açıldı. Bir an, gözleri ışıktan körleşmiş olarak kalakaldı.

Yontulmuş taşla örülmüş, zincire asılmış tüten bir meşale ile aydınlatılmış, geniş ve alçak bir odaya girmişlerdi. Bacası olmayan bu yer meşale dumanıyla kirlenmişti. Arha'nın gözleri yandı ve sulandı.

"Tutsaklar nerede?"

"Orada."

En sonunda odanın öte yanındaki şekilsiz üç yığının insan olduğunu fark etti. "Kapı kilitli değil. Nöbetçi de yok mu?"

"Gerekmiyor."

Duman tabakasının içinden bakarak, tereddüt içinde odanın ortasına doğru biraz daha ilerledi. Tutsaklar, her iki ayak ve birer el bileklerinden, duvarın taşlarından çıkan büyük bir halkaya kelepçelenmişlerdi. Eğer içlerinden birisi yatmak isterse, kelepçeden sarkan zincirli kolu havada durmak zorundaydı. Saçları ve sakalları, keçeleşmiş bir yumak oluşturmuş, gölgelerle birlikte yüzlerini saklıyordu. Birisi yarı yarıya uzanmış diğer ikisi de oturmuş ya da çömelmişlerdi. Çıplaktılar. Yaydıkları koku dumanınkini bile bastırıyordu.

Aralarından biri Arha'yı izliyor gibiydi; gözlerinin parıltısını gördüğünü zannetti; sonra bundan pek emin olamadı. Diğerleri ne kımıldandılar ne de başlarını kaldırdılar.

Arkasını döndü. "Artık insan bile sayılmazlar," dedi.

"Hiçbir zaman insan olmadılar. Tanrıkral'ın mübarek hayatına kasteden hayvan ruhlu şeytanlar bunlar!" Kossil'in gözleri kızılımsı meşale ışığıyla parladı.

Arha tekrar korku ve merakla tutsaklara baktı. "Bir adam, bir tanrıya nasıl saldırabilir? Nasıl olur bu? Sen: Nasıl yaşayan bir tanrıya saldırmaya cüret edersin?"

Adam, saçlarının siyah ormanından ona baktı ama hiçbir şey söylemedi.

"Awabath'tan yollanmadan önce dilleri kesilmişti," dedi Kossil. "Onlarla konuşmayın hanımefendi. Bunlar pislik. Bunlar sizin ama onlarla konuşmanız, onlara bakmanız veya onlar hakkında düşünmeniz için değil. Onlar, İsimsizler'e sunmanız için sizin oldular."

"Nasıl kurban edilecekler?"

Arha artık tutsaklara bakmıyordu. Onun yerine Kossil'e dönmüş, cüsseli vücuttan ve soğuk sesinden güç alıyordu. Başı döndü; duman ve pislik kokusu midesini kaldırmıştı ama yine de mükemmel bir sükûnetle düşünebiliyor ve konuşabiliyor gibiydi. Daha önce birçok kez yapmamış mıydı aynı şeyi?

"Efendilerini ne tarz bir ölümün memnun edeceğini en iyi Mezarlar'ın Rahibesi bilir ve seçmek de onun işidir. Birçok yöntem vardır."

"Kolcuların başı Gobar baltayla kafalarını uçursun. Kan Taht'ın önüne dökülecek."

"Keçi kurban eder gibi mi?" Kossil, Arha'nın yaratıcılığının eksikliği karşısında alay ediyor gibiydi. Arha dili tutulmuş gibi kaldı. Kossil devam etti. "Dahası, Gobar bir erkek. Hiçbir erkek Mezarlar'ın Karanlık Bölgeleri'ne giremez, eminim hanımım bunu hatırlıyordur. Eğer girerse, dışarı çıkamaz..."

"Onları buraya kim getirdi? Kim besliyor?"

"Benim tapınağımda hizmet eden muhafızlar, Duby ile Uahto; hadım oldukları için benim gibi onlar da İsimsizler'e hizmet için buraya girebilirler. Tanrıkral'ın askerleri tutsakları bağlı olarak surların dışına bıraktılar; muhafızlarla beraber onları Tutsaklar Kapısı'ndan, kırmızı kayalardaki kapıdan buraya getirdik. Her zaman yaptığımız gibi. Yemekle su, Taht'ın arkasındaki odaların birinde tavanda bulunan kapaktan aşağı sarkıtıldı."

Arha yukarı bakıp taş tavanda, meşalenin bağlı olduğu zincirin yanında tahtadan bir kare olduğunu gördü. Bir insanın içinden geçemeyeceği kadar küçüktü fakat buradan sarkıtılacak bir ip, üç tutsaktan ortadakinin erişebileceği bir yere kadar gelebilirdi. Tekrar, çabucak başka yere baktı.

"O halde, artık bunlara yemek ve su getirmesinler. Meşale sönsün."

Kossil başıyla söyleneni kabul etti. "Ya cesetleri, öldükleri zaman?"

"Duby ile Uahto geçtiğimiz büyük mağaraya, Altmezar'a gömsünler," de-

di kız, sesi canlı ve yüksek olmaya başlamıştı. "Bunu karanlıkta yapmaları gerek. Efendilerim cesetleri yutacaklardır."

"Emriniz yerine getirilecektir."

"Beğendin mi Kossil?"

"Evet, hanımefendi."

"O halde gidelim," dedi Arha, cırtlak bir sesle. Geriye dönüp, tahta kapıya ve Zincirler Odası'ndan tünelin siyahlığına doğru aceleyle ilerledi. Burası, yıldızsız, sessiz, görüntüsüz veya ışıksız, yaşamsız bir gece gibi tatlı ve sakindi. Arha temiz karanlığa daldı ve sanki suda yüzüyormuş gibi aceleyle yürüdü. Kossil de arkasından ve gittikçe daha da geride kalarak, nefes nefese, hantal hantal, onunla beraber hızlandı. Arha hiç tereddüt etmeden, geldiklerinde yaptıkları gibi, atlayacağı ve takip edeceği dönemeçleri tekrarlayarak, geniş yankılı Altmezar'ı dolaşarak, kapalı taştan kapıya giden son uzun tünelde iki büklüm emekledi. Orada yere çömelerek, belindeki halkada duran uzun anahtarı aradı. Buldu ama anahtar deliğini bulamıyordu. Önündeki görünmez duvarda bir parça bile ışık yoktu. Elleriyle bir kilit, bir sürgü, bir kulp yokladı ama bir şey bulamadı. Anahtar nereye girecekti? Dışarı nasıl çıkacaktı?

"Hanımefendi!"

Kossil'in yankılarla artan sesi, uzakta arkasında bir yerde tısladı ve patladı.

"Hanımefendi, kapı içeriden açılmaz. Çıkış yok. Geriye dönüş yok."

Arha kayaya yaslanarak çömeldi. Bir şey söylemedi.

"Arha!"

"Buradayım."

"Gel!"

Geçitten, bir köpek gibi, elleri ve dizleri üzerinde emekleyerek Kossil'in eteklerine gitti.

"Sağa. Çabuk! Burada oyalanmamak gerekir. Burası benim yerim değil. Beni takip edin."

Arha ayağa kalkarak Kossil'in cüppesine tutundu. Büyük mağaranın garip bir biçimde oyulmuş duvarını, sağ taraftan izleyerek epeyce ilerlediler; derken karanlık içinde siyah bir boşluğa girdiler. Artık yukarı doğru gidiyorlardı, tünellerin içinde, basamaklardan. Kız hâlâ kadının cüppesini tutuyordu. Gözleri kapalıydı.

Göz kapaklarından içeri ışık süzülüyordu. Yine o duman dolu meşaleyle aydınlatılmış odaya geldiklerini düşünerek gözlerini açmadı. Fakat hava tatlı ve kuruydu, küf kokuyordu, tanıdık bir koku; ayakları da neredeyse tahta bir merdiven kadar dik olan basamaklardaydı. Kossil'in cüppesini bırakarak bakındı. Başının üstünde bir tavan kapağı açık duruyordu. Kossil'in arkasından,

sürtünerek buradan geçti. Bu kapak onu bildik bir odaya geçirmişti, Taht Binası'ndaki Taht Odası'nın arkasındaki odalardan birine, içinde birkaç sandık ve demir kutu bulunan küçük taş bir hücreye. Kapının dışındaki holde gün ışığı zayıf, boz bir renkle parıldıyordu.

"Diğer kapı, Tutsaklar Kapısı, sadece tünellere açılır. Dışarı açılmaz. Tek çıkış yolu burasıdır. Eğer başka bir yol varsa bile ben bilmiyorum, Thar da bilmiyor. Eğer bir yol daha varsa, bunu siz kendiniz hatırlayacaksınız. Ama başka bir kapı olduğunu sanmıyorum." Kossil, alçak sesle ve bir çeşit garezkârlıkla konuşmuştu. Siyah kukuletanın içindeki asık yüzü solgun ve terden sırılsıklamdı.

"Bu çıkışa gelirken izlenen dönemeçleri hatırlamıyorum."

"Ben size anlatırım. Sadece bir kere. Bunları hatırlamanız gerekir. Bir dahaki sefere sizinle birlikte gelmeyeceğim. Burası benim yerim değil. Siz tek başınıza gelmelisiniz."

Kız başını salladı. Yaşlı kadının yüzüne baktı; güç bela denetim altında tutabildiği korkuyla solgun ama yine de sanki onun zayıflığından şeytanca bir zevk duyuyormuş gibi muzaffer olan yüzünün ne tuhaf göründüğünü düşündü.

"Bundan sonra tek başıma geleceğim," dedi Arha; sonra, Kossil'den uzaklaşmaya çalışırken ayaklarının bağının çözüldüğünü hissetti ve oda etrafında dönmeye başladı. Rahibenin ayaklarının dibine, küçük kara bir yumak gibi yığıldı kaldı.

"Öğreneceksin," dedi kıpırdamadan, hâlâ nefes nefese duran Kossil. "Öğreneceksin."

IV

DÜŞLER VE MASALLAR

Arha birkaç gün iyileşemedi. Ona humma tedavisi uyguladılar. Ya yatağından çıkmıyor ya da Küçük Ev'in sundurmasında, yumuşak sonbahar güneşinin altında oturuyor, batıdaki dağları seyrediyordu. Kendisini zayıf ve aptal hissediyordu. Tekrar tekrar aklına aynı düşünceler geliyordu. Bayıldığı için çok utanıyordu. Mezarlar Surları'na nöbetçi dikilmemişti, ama şimdi bu konuda Kossil'i sorgulamaya cesaret edemiyordu. Kossil'i görmeyi hiç istemiyordu: Asla. Tüm bunların nedeni bayılmış olmaktan utanmasıydı.

Sık sık güneşin altında, bir dahaki sefere tepenin altındaki karanlık yerlere gittiğinde nasıl davranacağını tasarlıyordu. Bundan sonra gelecek tutsaklara, nasıl daha ayrıntılı, Boş Taht'ın ayinlerine daha çok uyabilecek bir ölüm seçeceği konusu üzerinde düşündü.

Her gece, karanlıkta, çığlıklar atarak uyanıyordu, "Henüz ölmemişler! Hâlâ ölüyorlar!"

Çok fazla rüya görüyordu. Rüyasında, yemek pişirmesi gerekiyormuş diye gördü, büyük kazanlar dolusu lezzetli bulamaçlar; bunları yerdeki bir deliğin içine döküyormuş. Rüyasında, bir kâse dolusu su taşımak zorunda olduğunu gördü, derin pirinç bir kâse; karanlıklar içinden, çok susamış olan birisine. Bu insana hiç erişemiyordu. Uyandı, kendisi de susamıştı ama bir bardak su almaya gitmedi. Pencereleri olmayan odada, gözleri açık, uyanık yattı.

Bir sabah Penthe onu görmeye geldi. Arha, sundurmadan, onun Küçük Ev'e, sanki oradan geçiyormuş gibi umursamaz, amaçsız bir havayla yaklaştığını gördü. Eğer Arha konuşmasaydı, kız merdivenlere gelemeyecekti. Fakat Arha yalnızdı ve konuştu.

Penthe, Mezarlar'ın Rahibesi'ne yaklaşan herkesin vermek zorunda olduğu selamı eğilerek verdi ve Arha'nın önündeki merdivenleri oflaya poflaya, zahmetle çıktı. Boyu oldukça uzamış ve tombullaşmıştı; ne iş yapsa yüzü kıpkırmızı kesiliyordu, şimdi de yürümekten kızarmıştı.

"Hasta olduğunu duydum. Sana birkaç tane elma ayırdım." Aniden, bol siyah cüppesinin altından bir yerlerden, içinde altı-yedi tane muntazam sarı elma bulunan hasırotundan bir file çıkardı. Artık Tanrıkral'ın hizmetine adanmış, Tanrıkral'ın tapınağında Kossil'in denetimi altında hizmet ediyordu; ama henüz rahibe olmamıştı, hâlâ rahibe adayları ile birlikte ders alıyor, küçük işleri görüyordu. "Bu yıl Poppe ile birlikte elmaları biz ayırdık; en iyilerini sana ayırdım. Her zaman iyi elmaları kurutuyorlar. Elbette en iyilerini saklıyorlar ama yine de bana bu büyük israf gibi geliyor. Ne kadar güzeller, değil mi?"

Arha, elmaların soluk altın satenden kabuğuna dokundu; kahverengi yaprakların, hâlâ narin bir biçimde tutundukları saplarına baktı. "Çok güzeller."

"Bir tane al," dedi Penthe.

"Şimdi değil. Sen al."

Penthe kibarlığından en küçük elmayı seçti ve aşağı yukarı on, sulu, usta ve ilgili ısırıkta yiyip bitirdi.

"Bütün gün yiyebilirim," dedi. "Hiç doymuyorum. Keşke rahibe olacağıma aşçı olsaydım. O yaşlı varyemez Natabba'dan daha güzel yemek pişirirdim; sonra kap kacağı da yalayabilirdim... Ah, Munith hakkında söylenenleri duydun mu? Hani içine gül yağı konan, tıkaçları olan uzun ince kavanoza benzer, şu pirinç kaplar var ya, onları parlatması gerekiyormuş. İçlerini de temizlemesi gerekiyor zannetmiş, eline, hani şöyle bir paçavra sararak içine sokmuş ve de sonra çıkartamamış. Biliyor musun, o kadar çok uğraşmış ki bileği şişmiş; gerçekten *sıkışmış*. Yatakhanenin bir ucundan bir ucuna, 'Çıkartamıyorum! Çıkartamıyorum!' diye bağıra bağıra dört nala koşmuş. Punti de artık çok sağır ya; yangın var zannetmiş, gelip de öğrenci rahibeleri kurtarsınlar diye muhafızlara çığlık çığlığa seslenmiş. Uahto da süt sağıyormuş, ne olduğunu görmek için ağıldan dışarı fırlamış; kapıyı açık bırakmış; bütün sağılan keçiler dışarı çıkmış ve avluya akın etmiş, Punti'yi, muhafızları ve küçük kızları tosmuşlar; Munith elindeki pirinç kabı sallayarak krizler geçiriyormuş; Kossil tapınaktan geldiğinde hepsi etrafta koşuşturuyormuş. Kossil, 'Bu da nesi? Bu da nesi?' demiş."

Penthe'nin açık renkli yuvarlak yüzünde soğuk bir alay belirdi; aslında yüzünün ifadesi Kossil'in soğuk ifadesine hiç benzemese de her nasılsa Kossil'e çok benziyordu, o kadar ki Arha, neredeyse korkunç sayılabilecek, kocaman bir kahkaha attı.

"'Bu da nesi? Bu da nesi?' demiş Kossil. Sonra– sonra, kahverengi keçi Kossil'i tosmuş–" Penthe gülmekten kıvranıyordu, gözleri yaşarmıştı. "Ve M-Munith keçiye kapla v-v-v-vurmuş–"

Her iki kız da gülmekten katılıyor, dizlerini tutuyorlar, ileri geri sallanıyorlardı.

"Sonra Kossil dönerek, 'Bu da nesi? Bu da nesi?' demiş, keçi– keçi– keçiye..." Öykünün sonu kahkahalar arasına karışmıştı. Penthe sonunda gözlerini ve burnunu silerek farkına bile varmadan bir elma daha yemeye başladı.

Bu kadar içten gülmek Arha'yı biraz sarsmıştı. Kendi kendini biraz yatıştırdıktan sonra, "Buraya nasıl gelmişsin Penthe?" diye sordu.

"Ee, annemle babamın altıncı kızıymışım; bu kadar çok kızı yetiştirip evlendiremeyeceklermiş. Böylece yedi yaşma geldiğimde beni Tanrıkral'ın tapınağına getirerek ona sunmuşlar. Bu dediğim Ossawa'da olmuş. Sanırım orada çok fazla öğrenci rahibe vardı ki, beni buraya yolladılar. Veya belki de benim çok iyi bir rahibe veya önemli bir şey olacağımı düşünmüşlerdi. Ama yanılmışlar!" Penthe elmasını neşeli ve acıklı bir yüzle ısırdı.

"Rahibe olmamayı ister miydin?"

"İster miydim! Elbette! Bir domuz çobanıyla evlenip domuz çukurunda oturmayı tercih ederdim. Hiçbir Allahın kulunun gelmediği insanı yok eden bu eski çöle, bütün yaşadığım günler boyunca, bir yığın kadınla birlikte diri diri gömülmektense her şey olmayı tercih ederdim! Ama benim dileğime kalmış bir şey yok; çünkü beni buraya adamışlar ve ben de burada sıkıştım kaldım. Ama bir sonraki yaşamımda, Awabath'ta dansöz olurum inşallah! Çünkü bunu hak etmiş olacağım."

Arha, Penthe'ye gözünü dikerek ciddi ciddi, düşünceli düşünceli baktı. Söylediklerini anlamamıştı. Altın elmalar kadar toparlak, yaşam dolu ve sulu, seyretmesi bile güzel olan Penthe'yi şimdiye kadar görememiş olduğunu hissetti; bugüne kadar ona bakmadığını, onu görmediğini.

"Tapmak sana bir şey ifade etmiyor mu?" diye sordu, biraz sert bir tavırla.

Her zaman uysal ve kolaylıkla ezilen Penthe bu kez telaşlanmamıştı. "A, biliyorum, Efendilerin senin için çok önemli," dedi, Arha'yı şaşkına çeviren bir umursamazlıkla. "Ne de olsa bu insana mantıklı geliyor çünkü sen onların tek özel hizmetkârısın. Sen onlara adanmadın, özellikle onlar için doğdun. Ama bana bak. Ben Tanrıkral'a karşı huşu içinde falan mı olmalıyım? Tanrıkral, Awabath'ta, çevresi on mil olan, çatısı altından bir sarayda da yaşasa, alt tarafı bir insan. Elli yaşlarında ve kel. Bunu bütün heykellerinde görebilirsin. Ve her iddiasına girerim ki, o da herkes gibi ayak tırnaklarını kesmek zorunda kalıyordur. Ben de onun tanrı olduğunu gayet iyi biliyorum. Ama benim düşüncem şu: öldükten sonra daha tanrısal olacak."

Arha Penthe'nin düşüncelerine katılıyordu, çünkü o da kendi kendilerini Kargad'ın Tanrısal İmparatorları olarak nitelendiren bu kralların sonradan türeyen, gerçek ve sonsuz Güçler'in hakkı olan ibadeti aşırmaya çalışan, sahte tanrılar olduğunu düşünmeye başlamıştı. Fakat, Penthe'nin sözlerinin gerisinde katılmadığı, ona tamamen yeni olan ve onu korkutan bir şey vardı. İnsanla-

rın birbirlerinden ne kadar farklı olduklarını ve hayatı ne kadar değişik gördüklerini fark etmemişti. Başını kaldırıp bakınca, birdenbire pencerenin dışında havada asılı duran kocaman ve kalabalık, yepyeni bir gezegen, tanrıların hiç önemsenmediği, tamamen değişik bir dünya görmüş gibi oldu. Korkarak bunları gözünden uzaklaştırdı.

"Bu doğru. Benim Efendilerim uzun uzun zaman önce öldüler; onlar hiçbir zaman insan da olmamışlardı... Biliyor musun Penthe, seni Mezarlar'ın hizmetine aldırabilirim." Arkadaşına daha iyi bir seçenek sunuyormuşçasına mutlulukla konuşuyordu.

Penthe'nin yanaklarındaki pembelik derhal kayboldu.

"Evet," dedi Penthe, "aldırabilirsin. Ama ben... bu işte başarılı olabilecek biri değilim."

"Neden?"

"Ben karanlıktan korkarım," dedi Penthe hafifçe.

Arha, ufak bir azarlama sesi çıkardı, ama memnun olmuştu. Penthe tanrılara inanmıyor olabilirdi ama –her ölümlü ruh gibi– karanlığın isimlendirilemeyen güçlerinden korkuyordu.

"Biliyorsun, sen istemedikten sonra böyle bir şey yapmam," dedi Arha.

Aralarına uzun bir sessizlik girdi.

"Gün geçtikçe Thar'a daha çok benziyorsun," dedi Penthe, kendine özgü yumuşak, hülyalı edasıyla. "Şükürler olsun ki Kossil'e benzemiyorsun! Ama sen çok güçlüsün. Keşke ben de güçlü olsaydım. Ben sadece yemek yemesini seviyorum..."

"Yemene bak," dedi Arha, üstünlük taslayıp eğlenerek; Penthe yavaş yavaş üçüncü elmayı da çekirdeklerine kadar tüketti.

Birkaç gün sonra, Mahal'in bitmek tükenmek bilmeyen ayinlerinin talepleri, Arha'yı kendine ait olan bu yaşantıdan ayırdı. Dişi keçi, zamansız ikiz doğurmuştu ve âdet olduğu üzre bunlar İkiz Tanrı Kardeşler'e kurban edilecekti: Bu, Başrahibe'nin de hazır bulunması gereken önemli bir ayindi. Sonra, ayın karanlık olduğu zaman geldi; Boş Taht'ın önündeki karanlığın merasimlerinin yapılması gerekiyordu. Arha tamamen siyahlar içinde, Taht'ın önündeki geniş tunç tepsilerin içinde yanan şifalı bitkilerin insana uyku veren dumanlarını ciğerlerine çekerek dans etti; o dans ederken etrafındaki havayı, onun ellerinin yavaş ve emin hareketlerini, ayaklarının eğilip bükülmesini izleyen hayaletler kapladı. Uzun zaman önce hece hece Thar'dan öğrendiği, anlamını hiçbir insanın anlamadığı şarkıları söyledi. Çift sıra halindeki büyük sütunların arkasına, yarı karanlığa saklanmış olan rahibeler korosu, arkasından bu garip sözcükleri tekrarladılar; geniş yıkık odadaki hava, sanki buraya doluşan hayaletler şarkıları tekrar tekrar yineliyormuş gibi seslerle uğuldadı.

Awabath'taki Tanrıkral, Mahal'e başka tutsak yollamadı; Arha da zamanla, şimdiye kadar çoktan ölmüş ve Altmezar'daki büyük mağarada, derin olmayan mezarlara gömülmüş olan üç tutsağın rüyasını görmemeye başladı.

O büyük mağaraya geri dönmek için cesaretini topladı. Oraya geri dönmeliydi: Mezarlar'ın Rahibesi, yolunu yordamını öğrenmek için, korkmadan kendi topraklarına girebilmeliydi.

İlk girdiğinde, yerdeki kapak onu zorlamıştı; yine de korktuğu kadar zor olmadı. Kendini buna çok hazırlamıştı, tek başına girip sinirlerine hâkim olmaya o kadar kararlıydı ki oraya geldiğinde ve bunda korkacak bir şey olmadığını anladığında, neredeyse dehşete düştü. Mezarlar orada olabilirdi ama o onları görmüyordu; hiçbir şey görmüyordu. İçerisi simsiyahtı, sessizdi. Ve hepsi de buydu.

Birbirini izleyen günler boyunca her gün oraya gitti; hep Taht'ın arkasında bulunan, yerdeki kapaktan girdi; ta ki, garip oymalı duvarlarıyla büyük mağaranın tüm dolaşımını öğreninceye kadar; insan görmeden ne kadar öğrenebilirse. Duvarları hiç bırakmıyordu çünkü bu büyük boşluğun içinde hareket ederken kısa süre sonra karanlıkta yönünü kaybedebilirdi; en sonunda aptal gibi duvara döndüğünde ise nerede olduğunu bilemezdi. Çünkü daha ilk seferinde öğrenmiş olduğu gibi, karanlık yerlerdeki en önemli şey insanın geçtiği ve geçeceği dönemeçleri ve geçitleri bilmesiydi. Bu geçitleri ve dönemeçleri sayması gerekiyordu çünkü hepsi ele aynı geliyordu. Arha'nın belleği çok iyi eğitilmişti; insanın yolunu görerek ve sağduyuyla değil de dokunarak ve sayarak bulduğu bu acayip oyunda hiçbir zorluk çekmedi. Kısa sürede Altmezar'dan dışarı açılan tüm koridorları ve geçitleri, Taht Binası'nın ve tepenin zirvesinin altındaki küçük labirenti su gibi öğrenmişti. Fakat hiç girmediği bir koridor vardı: Kırmızı kayadaki girişten sonra soldaki ikinci kapı, bildiği bir kapı diye girerse, belki de bir daha yolunu bulup geri dönemeyeceği kapı. Kapıdan girip Labirent'i öğrenme arzusu gitgide daha da arttı ama yerüstünde onun hakkında öğrenebileceği her şeyi öğreninceye kadar bu arzuyu bastırdı.

Thar, Labirent'in bazı odalarının isimleri ve bu odalara gitmek için dönülmesi ve dönülmemesi gereken dönemeçlerin listesi haricinde pek bir şey bilmiyordu. Bunları Arha'ya anlatıyordu ama ne toprağa ne de eliyle havaya çizebiliyordu; kendisi bu talimatları hiç yerine getirmemiş, Labirent'e hiç girmemişti. Ama Arha ona, "Boyalı Oda'ya doğru açık duran demir kapıdan nereye gidiliyor?" veya, "Kemikler Odası'ndan, nehrin yanındaki tünele giden yol nasıl?" diye sorunca, Thar bir süre sessiz kalıp, eski-Arha'dan uzun zaman önce öğrenmiş olduğu garip talimatı tekrarlıyordu: Şu kadar dört yol ağzından geçip şu kadar yerde sola döneceksin falan, filan. Bunların hepsini Arha,

tıpkı Thar gibi, genellikle daha ilk keresinde ezberliyordu. Geceleri yatağına yattığında, bu yerleri, odaları, dönemeçleri gözünün önüne getirmeye çalışarak kendi kendine tekrarlıyordu.

Thar Arha'ya, her binada, tapınakta ve hatta dışarıda kayaların altında bulunan, labirente açılan bir sürü gözetleme deliği gösterdi. Taş örme duvarlı tüneller ağı, tüm Mahal'in altını, surların dışına kadar kaplıyordu. Orada, aşağıda, karanlıkta millerce uzunlukta tüneller vardı. Orada ondan, iki Yüksek Rahibe'den ve onların özel hizmetkârları olan hadımağaları Manan, Uahto ve Duby'den başka kimse, attıkları her adımın altında yatan bu labirentin varlığını bilmiyordu. Diğerleri arasında bu konuda belli belirsiz bazı söylentiler vardı; Mezartaşlarının altında bir çeşit mağaralar ve odalar olduğunu biliyorlardı. Fakat hiçbiri İsimsizler ile ilgili herhangi bir konuyu ve onlar için kutsal olan yerleri fazla merak etmiyordu. Herhalde ne kadar az bilirlerse o kadar iyi olacağını düşünüyorlardı. Arha, elbette son derece meraklıydı; Labirent'e açılan gözetleme delikleri olduğunu bildiği için bunların yerlerini aradı; yine de bunlar yerlerin döşemeleri arasına veya çölde toprağa o kadar iyi gizlenmişlerdi ki, Thar bunların yerini gösterinceye kadar, birini bile bulamadı; hatta kendi Küçük Ev'indekini bile.

Bahar başlarında bir gece içinde mum olan bir fener aldı, feneri yakmadan aşağıya indi, Altmezar'ı geçerek kırmızı kaya kapıya giden geçidin solundaki ikinci geçide girdi.

Karanlıkta, geçitte otuz adım ilerledi, demir kasası kayaya yerleşmiş olan bir kapıdan geçti: O âna kadar yaptığı keşiflerin sınırıydı bu kapı. Demir Kapı'yı geçip tünelin içinde epeyce ilerledi, sonunda yol sağa doğru dönmeye başlayınca mumu yakıp etrafına bakındı. Çünkü burada ışığa izin veriliyordu. Artık Altmezar'da değildi. Daha az kutsal ama daha korkunç bir yerdeydi. Labirent'teydi.

Mum ışığının küçük dairesinde onu işlenmemiş boş duvarlar, tavan kemerleri ve taş zemin çevreledi. Hava hareketsizdi. Önünde ve arkasında tünel karanlığa doğru uzuyordu.

Kesişen ve tekrar kesişen bütün tüneller aynıydı. Geçtiği ve döndüğü yerlerin sayılarını iyice aklında tutuyor; son derece iyi bildiği halde Thar'ın talimatlarını kendi kendine tekrarlıyordu. Çünkü Labirent'te kaybolmaya gelmezdi. Altmezar'da ve etrafındaki kısa geçitlerde Kossil ve Thar onu bulabilirlerdi; veya Manan onu aramaya gelebilirdi, Arha birkaç kez onu oralara götürmüştü. Buraya hiçbiri gelmemişti: Sadece kendisi. Altmezar'a gelip, yarım mil ötedeki tünellerin sarmal kördüğümünde kaybolmuşken ona seslenmeleri de pek işe yaramazdı. Ona seslenen, her koridorda ayrı ayrı yankılanan seslerin yankılarını nasıl duyacağını hayalinde canlandırdı; o seslere doğru gitmek

isteyecek ama zaten kaybolmuş olduğundan daha da kaybolacaktı. Bunu o kadar canlı bir biçimde kurmuştu ki hayalinde, uzaktan seslenen bir ses duyduğunu zannederek durdu. Fakat hiçbir şey yoktu. Kaybolmayacaktı. Çok dikkatliydi; ve burası onun yeri, onun topraklarıydı. İsimsizler, karanlığın güçleri, burada onun adımlarına rehber olurlardı, tıpkı Mezarlar'ın Labirent'ine girmeye cüret eden bir ölümlüyü yolundan çıkartacakları gibi.

Bu ilk seferinde pek uzağa gitmedi; mutlak yalnızlığının ve bağımsızlığının garip, acı ama yine de hoşuna giden o kesinliği, içinde büyüyüp onu tekrar tekrar geri çağıracak ve her seferinde daha uzaklara götürecek ölçüde kuvvetleninceye kadar ilerledi. Boyalı Oda'ya ve Altı Yollar'a gitti; uzun Üç Tünel' den geçti ve Kemikler Odası'na giden tuhaf dolambaçlara girdi.

"Labirent ne zaman yapılmıştı?" diye sordu Thar'a; hoşgörüsüz zayıf rahibe cevap verdi: "Bilmiyorum hanımefendi. Kimse bilmiyor."

"Neden yapıldı?"

"Mezarlar'ın hazinelerini saklamak ve bu hazineleri çalmak isteyenleri cezalandırmak için."

"Benim bütün gördüğüm hazine, Taht'ın arkasındaki odalarda ve altındaki mahzenlerde. Labirent'te ne var?"

"Çok daha büyük ve çok daha eski bir hazine. Bakmak ister misiniz?"

"Evet."

"Sizden başka kimse Mezarlar'ın Hazine Dairesi'ne giremez. Hizmetkârlarınızı Labirent'e götürebilirsiniz ama Hazine Dairesi'ne götüremezsiniz. Manan bile girse oraya, karanlığın öfkesi uyanır; Labirent'i canlı terk edemez. Oraya siz, sonsuza dek tek başınıza girmek zorundasınız. Ben Büyük Hazine' nin nerede olduğunu biliyorum. On beş yıl önce, ölmeden, geri geldiğinizde tekrar size anlatmam için bana yolunu anlatmıştınız. Boyalı Oda'nın gerisinde, Labirent'te izleyeceğiniz yolu size söyleyebilirim; hazine odasının anahtarı, halkada sapında bir ejderha şekli olan gümüş anahtar. Ama oraya yalnız gitmelisiniz."

"Bana yolu anlat."

Thar anlattıkça Arha hatırladı, tıpkı ona anlatılan her şeyi hatırladığı gibi. Fakat Mezarlar'ın Büyük Hazinesi'ni görmeye gitmedi. İsteğinin, bilgisinin henüz tam olmadığı yolundaki bir his onu alıkoydu. Veya belki de bir şeyi daha sonrası için saklamak istiyordu; hâlâ umacak bir şeyi olması için, hep çıplak duvarlar veya tozlu boş hücrelerde son bulan, karanlıklar içersindeki o sonsuz tünellere cazibe katacak bir şey için. Hazinesini görmeden önce bir süre daha bekleyecekti.

Sonra, zaten onları daha önce görmemiş miydi?

Hâlâ, Thar ile Kossil'in ölmeden önce gördüğü veya söylediği şeyler hak-

kında konuşması, onu bir garip yapıyordu. Hakikaten de ölmüş olduğunu ve eski bedeninin öldüğü saatte yeni bir beden içinde yeniden doğduğunu biliyordu: Sadece on beş yıl önce bir kez değil, ama elli yıl önce ve ondan önce ve ondan önce, yıllar, yüzyıllar önce, nesiller ve nesiller önce, Labirent'in kazılmış olduğu, Taşlar'ın dikilmiş olduğu, İsimsizler'in İlk Rahibesi'nin bu Mahal' de yaşadığı ve Boş Taht önünde dans ettiği ilk yıllardan beri. Yaşanmış tüm o yaşamlar ve kendi yaşamı, hepsi birdi. O İlk Rahibe'ydi. Tüm insanoğlu tekrar tekrar doğuyordu ama bir tek o, hep kendisi olarak doğuyordu. Yüzlerce kere Labirent'in dönemeçlerini ve yollarını öğrenmiş ve sonunda saklı odaya varmıştı.

Bazen hatırladığını hissediyordu. Tepenin altındaki karanlık yerler çok tanıdık geliyordu ona, sanki buraları onun toprakları değilmiş de eviymiş gibi. Ayın karanlık zamanlarında dans etmek için uyuşturucu tütsüleri ciğerlerine doldurduğunda başı hafifliyor ve bedeni artık ona ait olmuyordu; o zaman, siyah cüppesi içinde, yalınayak yüzyıllar üzerinde dans ediyor ve bu dansın hiç bitmediğini biliyordu. Ama yine de Thar'ın, "Bana ölmeden önce demiştiniz ki..." demesi her zaman için garipti.

Bir keresinde, "Mezarlar'ı soymaya gelen o adamlar kimlerdi? Bunu hiç başaran oldu mu?" diye sormuştu. Hırsız fikri ona, heyecan verici ama ihtimal dahilinde olmayan bir şey gibi geliyordu. Mahal'e gizli gizli nasıl gelebilirlerdi ki? Hacıların sayısı çok azdı, tutsaklardan bile az. Arada bir Dört Ada'da bulunan daha önemsiz tapınaklardan yeni öğrenciler ve köleler gönderilir veya tapmaklardan birine, altın veya nadide tütsüler sunmak için küçük bir grup gelirdi. Hepsi buydu. Kimse buraya yanlışlıkla veya alışveriş için, etrafı gezip görmek için, çalmak için gelmezdi; kimse emredilmedikçe buraya gelmezdi. Arha en yakın kasabanın bile ne kadar uzakta olduğunu bilmiyordu, yirmi mil mi, daha mı fazla; en yakın kasaba da ufak bir yerdi. Mahal boş ve yalnız olmasıyla korunuyordu. Mahal'in etrafındaki çölü geçecek kimsenin, diye düşünüyordu, ancak karla kaplı bir ovadaki siyah bir koyun kadar görünmeme şansı var.

Küçük Ev'de veya tek başına tepenin altında olmadığı zamanlarda, artık çoğunlukla birlikte olduğu Kossil ve Thar'ın yanında oluyordu. Nisanın fırtınalı soğuk bir akşamıydı. Kossil'in, Tanrıkral'ın tapınağının arkasındaki odasında, ocakta yanan adaçayı çalısının cılız ateşinin etrafında oturuyorlardı. Kapının dışında Manan ile Duby, çubuklar ve markalarla oynanan bir oyun oynuyorlardı; çubukları havaya atıp ellerinin tersiyle tutabildikleri kadar çubuğu tutmaya çalışıyorlardı. Manan ile Arha, bu oyunu hâlâ gizli gizli Küçük Ev'in iç avlusunda oynuyorlardı. Üç rahibe sustuğunda, düşen çubukların ta-

kırtısı, boğuk boğuk çıkan galibiyet ve mağlubiyet mırıltıları, ateşin zayıf çıtırtıları duyuluyordu. Duvarların gerisinde, her yerde, çöl akşamının derin sessizliği uzanıyordu. Zaman zaman şiddetli, seyrek bir yağmurun tıpırtısı duyuluyordu.

"Çok zaman önce, Mezarlar'ı soymaya gelen bir sürü kişi olmuştu; ama kimse başaramadı," dedi Thar. Suskun bir insan olmasına rağmen arada bir öykü anlatmayı severdi, çoğunlukla da bunu Arha'nın eğitiminin bir parçası olarak yapardı. Bu gece de ondan bir hikâye çıkacağa benziyordu.

"İnsan nasıl böyle bir şeye cüret edebilir?"

"*Onlar* cüret eder," dedi Kossil. "Onlar İç Adalar'dan gelen sihirbazlarmış, büyücü insanlarmış. Bu Tanrıkral'ın Kargad Ülkeleri'ni yönetmesinden önceydi; o zamanlar bu kadar kuvvetli değildik. Büyücüler deniz yoluyla batıdan Karego-At ve Atuan'a gelirler, sahildeki kasabaları talan eder, çiftlikleri yağmalar, hatta Kutsal Şehir Awabath'a kadar bile giderlermiş. Ejderhaları öldürmeye geldiklerini söylüyorlarmış ama kasabaları ve tapınakları soymak için buralarda kalıyorlarmış."

"Ayrıca, büyük kahramanları aramıza dalıp kılıçlarının kuvvetini deniyorlarmış," dedi Thar, "ve günah dolu sihirlerini yapıyorlarmış. Bunlardan birisi, büyük bir büyücü, bir ejderha-efendisi olan biri, içlerinde en büyüğü, burada belasını bulmuş. Bu çok uzun zaman önceydi, çok çok uzun zaman önce fakat öyküsü hâlâ dillerde, hem sadece de burada değil. Sihirbazın adı Erreth-Akbe'ymiş; Batı'da hem kralmış hem de büyücü. Topraklarımıza gelip Awabath'ta Karg'lı bazı isyankâr beylerle bir olup şehrin yönetimi için İkiz Tanrıların İç Tapınağı'nın Yüksek Rahibi ile savaşmış; insanın sihrine karşı tanrıların şimşekleri; etraflarındaki tapınak harap olmuş. Sonunda Yüksek Rahip sihirbazın cadılık asasını kırmış, güç tılsımını ikiye ayırmış ve onu yenmiş. Erreth-Akbe şehirden ve Karg topraklarından kaçmış, Yerdeniz'i bir uçtan bir uca geçerek en batıya gitmiş; sonra da orada bir ejderha onu katletmiş çünkü artık gücü kalmamışmış. O günden beri de İç Adalar'ın gücü ve kudreti sürekli zayıfladı. Onu yenen Yüksek Rahip'in ismi İntathin imiş, Tarb hanedanının başıymış; kehanetler yerine gelip yüzyıllar geçtikten sonra Karego-At'taki Rahip kralların, daha sonra da tüm Kargad'ın Tanrıkrallarının geldiği hanedan. İşte o gün İntathin'den sonra Karg topraklarının gücü ve kudreti arttı. Mezarlar'ı soymaya gelenlerin hepsi Erreth-Akbe'nin kırık sihrini arayan sihirbazlardı. Fakat o hâlâ burda, Yüksek Rahip'in sakladığı yerde. Ve kemikleri de..." Thar ayaklarının altındaki toprağı işaret etti.

"Yarısı burada," dedi Kossil.

"Diğer yarısı da sonsuza kadar kayboldu."

"Nasıl kayboldu?" diye sordu Arha.

"İntathin elindeki yarısını, sonsuza kadar emniyette kalsın diye Mezarlar' ın Hazine Odası'na vermiş. Diğer yarısı sihirbazın elinde kalmış fakat kaçmadan önce, bunu önemsiz bir krala, adı Hupun'lu Thoreg olan isyankârlardan birine vermiş. Neden böyle yaptığını bilmiyorum."

"Hır gür çıkarsın, Thoreg'in kibirlenmesini sağlasın diye," dedi Kossil. "Başardı da. Thoreg'in ardılları, Tarb hanedanı hüküm sürerken ayaklandılar; onu kral ya da tanrı olarak kabul etmeyip ilk Tanrıkral'a karşı silahlandılar. Onlar lanetli, tılsımlanmış bir soymuş. Artık hepsi öldü."

Thar başıyla tasdik etti. "Şimdiki Tanrıkral'ımızın babası Dünyaya Doğan Tanrı, Hupun ailesinin isyanını bastırarak saraylarını yıkmış. Bu olaydan sonra, Erreth-Akbe ve İntathin zamanından beri sakladıkları yarım tılsım kaybolmuş. Kimse tılsımın başına ne geldiğini bilmiyor. Bunlar da bir ömür önce olmuş."

"Çöp diye atıldı kuşkusuz," dedi Kossil. "Hiç de değerli bir şeye benzemediğini söylüyorlar; Erreth-Akbe'nin Halkası'nın yani. Hem ona hem de büyücü insanların her şeyine lanet olsun!" Kossil ateşe tükürdü.

"Buradaki yarısını gördünüz mü?" diye sordu Arha Thar'a.

Zayıf kadın başını hayır anlamında salladı. "Tılsım, Tek Rahibe'den başkasının girmesi yasak olan o hazine odasında. Belki de oradaki hazinelerin içinde en değerli olanı odur, bilemiyorum. Sanırım öyledir. Yüzlerce yıldır, tılsımı çalabilmek için İç Adalar'dan hırsızlar ve büyücüler gönderildi; bu insanlar içi altın dolu sandıkların yanından geçip bir tek o şeyi aradılar. Erreth-Akbe ve İntathin yaşayalı çok oldu ama öyküleri hâlâ hem burada hem de Batı'da biliniyor ve anlatılıyor. Asırlar geçtikçe bazı şeyler eskir ve yok olur. Değerini koruyabilen kıymetli şeyler veya anlatılmaya devam eden öyküler çok azdır."

Arha bir süre derin derin düşündükten sonra, "Mezarlar'a girmek isteyen bu adamlar ya çok cesur, ya da çok aptalmış. İsimsizler'in güçlerini bilmiyorlar mıymış?"

"Hayır," dedi Kossil, soğuk sesiyle. "Onların tanrıları yok. Onlar büyü yapıyorlar, kendilerini tanrı sanıyorlar. Ama tanrı değiller. Ve öldükleri zaman da tekrar doğmuyorlar. Kemik ve toz yığını haline geliyorlar; ruhları kısa bir süre, rüzgâr savuruncaya kadar, rüzgârla birlikte uğulduyor. Onların ölümsüz ruhları yok."

"Fakat bu yaptıkları büyüler nedir?" diye sordu Arha, büyülenmişçesine. Bir zamanlar, İç Adalar'dan gelecek olan gemilere sırtını dönüp, onlara bakmayı reddedeceğini söylediğini hatırlamıyordu. "Nasıl yapıyorlar? Ne işe yarıyor?"

"Numaralar, aldatmacalar, hokkabazlık," dedi Kossil.

"Biraz daha fazla," dedi Thar, "eğer anlatılanların birazcığı bile doğruysa. Batı'nın büyücüleri, rüzgârlar çıkartıp yatıştırabilir, rüzgârı istedikleri yöne doğru estirebilirmiş. Bu konuda herkes birleşiyor, hep aynı öyküyü anlatıyor. İşte bu yüzden onlar çok iyi denizci olurlar; yelkenlerini bu büyüden rüzgârla doldurup istedikleri yerlere gidip denizdeki fırtınaları yatıştırabiliyorlar. Ve denildiğine göre, isterlerse ışık yapabiliyor veya etrafı karartabiliyorlarmış; taşları pırlantaya, kurşunu da altına çeviriyorlarmış; göz açıp kapayıncaya kadar büyük bir saray veya bütün bir şehir inşa edebiliyorlarmış, en azından görünüşte; kendilerini diledikleri gibi ayıya, balığa veya ejderhaya çevirebiliyorlarmış."

"Ben bunların tümünün doğru olduğuna inanmıyorum," dedi Kossil. "Tehlikeli oldukları, usta birer hilekâr oldukları, kaypak oldukları tamam. Ama dediklerine göre, sihirbazın elinden o tahta asayı alınca hiç gücü kalmıyormuş. Büyük bir ihtimalle asaların üzerlerinde şeytani rünler yazılıdır."

Thar yine başını salladı. "Gerçekten de bir asa taşıyorlar ama o sadece içlerinde barındırdıkları gücün bir aleti."

"İyi ama gücü nasıl ele geçiriyorlar?" diye sordu Arha. "Nereden geliyor?"

"Yalanlardan," dedi Kossil.

"Sözcüklerden," dedi Thar. "İç Adalar'dan gelen büyük bir sihirbazı, Büyücü'yü –böyle deniyor onlara– seyretmiş olan birinin anlattığına göre. Batı'ya akına giderken birini tutsak almışlar. Adam onlara kuru odundan bir sopa göstererek bu sopaya bir söz söylemiş. Ve hoop! sopa çiçek açmış. Bir söz daha söylemiş ve hoop! kırmızı elmalar sallanmış. Sonra bir söz daha söylemiş ve sopa, çiçekler, elmalar, hepsi yok olmuş; onlarla birlikte sihirbaz da. Sadece bir sözcükle, bir gökkuşağının gözden kaybolduğu gibi gözden kaybolmuş; göz açıp kapayıncaya kadar, hiç iz bırakmadan: Bir daha da onu o adada bulamamışlar. Bu sadece hokkabazlık mı yani?"

"Ahmakları aldatmak kolaydır," dedi Kossil.

Tartışmayı önlemek için Thar başka bir şey söylemedi; ama Arha konunun değişmesinden hiç hoşlanmamıştı. "Büyücü insanlar neye benziyorlar?" diye sordu, "beyaz gözlü ve simsiyah insanlar mı gerçekten?"

"Siyah ve çirkin insanlar. Ben hiç görmedim," dedi Kossil, taburesinin üstündeki ağır cüssesini kıpırdatıp ellerini ateşin üzerine doğru gererek.

"İkiz Tanrılar onları uzak tutsun," diye mırıldandı Thar.

"Bir daha buraya gelmezler," dedi Kossil. Derken, ateş çatırdadı; damda yağmur tıkırdadı ve kasvetli kapının önündeki Manan, "Hah işte! Yarım aldım, yarım!" diye cırtlak bir sesle bağırdı.

V

TEPENİN ALTINDAKİ IŞIK

Yıl kışa dönmeye başlarken Thar öldü. Yazın insanı harap eden bir hastalığa tutulmuştu; zaten zayıfken, iskelete dönmüştü, zaten az konuşuyordu, artık hiç konuşmaz olmuştu. Sadece, bazen yalnız olduklarında Arha'ya konuşuyordu; zamanla bu bile azaldı ve Thar sessizce karanlığa gitti. Gittiğinde Arha onu çok özledi. Thar katı olsa bile zalim değildi. Arha'ya öğrettiği şey gururdu, korku değil.

Artık sadece Kossil kalmıştı.

Baharda, İkiz Tanrıların Tapınağı için Awabath'tan yeni bir Yüksek Rahibe gelecekti; o zamana kadar, Arha ve Kossil, ikisi Mahal'in yöneticileriydiler. Kadınlar, kıza "hanımefendi" diye hitap ediyor ve emrettiği zaman da uymak zorunda kalıyorlardı. Ama Arha Kossil'e emretmeyi bir türlü öğrenememişti. Bunu yapmaya hakkı vardı ama gücü yoktu; Kossil'in kendinden daha yüksek bir mevkiye duyduğu kıskançlığa ve kendi denetimi altında bulunduramadığı her şeye karşı duyduğu nefrete karşı koymak çok büyük bir güç gerektiriyordu.

Arha, (yumuşak huylu Penthe'den) günahkârların varlığını öğrendiğinden ve bunları korksa bile bir gerçek olarak kabul ettiğinden beri Kossil'e daha ılımlı bakabiliyor, onu anlayabiliyordu. Kossil'in içinde ne İsimsizler'e ne de tanrılara karşı bir iman vardı. Güç dışında hiçbir şeyi kutsal saymıyordu. Bugün gücü Kargad Ülkelerinin İmparatoru elinde tutuyordu, bu yüzden de onun gözünde gerçekten Tanrıkral olan oydu ve o da bu Tanrıkrala layığıyla hizmet edecekti. Ama ona göre, tapınaklar sadece gösteriş, Mezartaşları kaya, Atuan Mezarları yeraltında korkunç ama boş bir delikti. Eğer elinden gelseydi Boş Taht'a tapınmayı kaldırırdı. Eğer cüret edebilseydi, İlk Rahibe'yi ortadan kaldırırdı.

Arha bu gerçeği bile oldukça ılımlı karşılamıştı. Hiçbir şeyi doğrudan söylemediği halde, belki de Thar onun bunu görmesini sağlamıştı. Hastalığının ilk safhalarında, üzerine sessizlik çökmeden önce, Arha'dan bir-iki günde

bir gelmesini rica etmişti; onunla konuşuyor, Tanrıkral ve atalarının yaptığı işleri ve Awabath'ın âdetlerini –önemli bir rahibe olarak bilmesi gereken, ama genellikle Tanrıkral ve sarayı için pek de övünç verici olmayan konuları– anlatıyordu. Ve kendi hayatı hakkında konuşuyor, bir önceki Arha'nın ve hayatının neye benzediğini, neler yaptığını anlatıyordu; bazen, pek sık olmamakla beraber, Arha'nın şu andaki hayatının zorluklarının ve tehlikelerinin ne olabileceğinden bahsediyordu. Bir kez bile Kossil'den adıyla söz etmedi. Fakat Arha on bir yıldır Thar'ın öğrencisiydi; anlamak ve hatırlamak için bir ima veya bir ses tonundan ötesine ihtiyacı yoktu.

Yas Ayinleri'nin kasvetli curcunası bittikten sonra Kossil'den kaçınmayı alışkanlık haline getirdi. Günün uzun işleri ve törenleri son bulunca ıssız meskenine gidiyor ve zaman buldukça Taht'ın arkasındaki odaya gidiyor, yerdeki kapağı açarak karanlığa iniyordu. İster gece ister gündüz olsun, çünkü orada bunun hiç önemi yoktu; kendi topraklarında sistemli bir keşif gezisi sürdürüyordu. Kutsallığının büyük ağırlığıyla Altmezar, rahibelerden ve onların en güvendikleri hadımağalarından başka herkese kesinlikle yasaktı. Onlardan başka oraya girmeye cüret eden herhangi bir adam veya kadın, İsimsizler'in gazabına uğrayarak kesinlikle öldürülürdü. Fakat öğrendiği tüm kurallar içinde Labirent'e girmeyi yasaklayan bir kurala rastlamamıştı. Buna gerek yoktu. Buraya sadece Altmezar'dan girilebiliyordu; her neyse, örümcek ağına girmemeleri için sineklerin kurala mı ihtiyacı vardır?

Böylece, yolu öğrensin diye Manan'ı sık sık Labirent'e yakın bölgelere götürüyordu. Manan buna pek hevesli değildi ama Arha'ya her zaman itaat ediyordu. Kossil'in hadımağaları Duby ile Uahto'nun Zincirler Odası'na giden yolu ve Altmezar'dan çıkış yolunu bilmelerine ama ondan fazlasını öğrenmemelerine dikkat ediyordu; onları Labirent'e hiç sokmadı. Kendisine mutlak bir biçimde sadık olan Manan'dan başkasının gizli geçitleri bilmesini istemiyordu. Çünkü buraları onundu; sonsuza kadar onun. Labirent'in tümünü keşfe başlamıştı. Tüm sonbahar boyunca çoğu gününü bu uçsuz bucaksız koridorlarda yürüyerek geçirdi; yine de daha ulaşamadığı bölgeler vardı.

Bu geniş ve anlamsız yol ağını izlemek insanı bitkin düşürüyordu; geçilen ve geçilecek olan, sonu gelmeyen dönemeçleri ve geçitleri akılda tutmaktan bacakları yoruluyor, zihni bunalıyordu. Büyük bir şehrin sokakları gibi yeraltına, yekpare kayanın içine oyulmuş olan bu yer harikaydı; ama içinde yürüyen ölümlüyü yormak ve kafasını karıştırmak için yapılmıştı ve bu yerin rahibesi bile sonunda buranın büyük bir tuzaktan başka bir şey olmadığını düşünmeliydi.

Böylece kış gitgide kendini hissettirdikçe Arha keşif gezilerini Taht Binası'nın kendisine, sunaklara, sunakların altındaki veya arkasındaki girintilere,

kutu ve sandık odalarına, kutu ve sandıkların içindekilere, geçitlere ve tavan aralarına, kubbenin altında yüzlerce yarasanın yuvalanmış olduğu tozlu boşluğa, karanlığın koridorlarına birer giriş olan bodrumlara ve bodrumaltlarına yöneltti.

Elleri ve elbisesinin kolları, demir bir sandıkta sekiz asırdır durmaktan toz haline gelmiş bir misk otunun kuru hoşluğuyla kokulanıyor, alnı örümcek ağının yapışkan siyahıyla lekeleniyor, asırlar önce bir kralın Mezarlar'ın İsimsiz Güçleri'ne armağanı olan, zamanaşımına uğramış çok güzel sedir ağacından bir sandığın üzerindeki oymaları incelemek için bir saat diz çöküyordu. İşte kral oradaydı, büyük burunlu dik bir şekil; ve işte yassı kubbesi ve sundurma sütunlarıyla Taht Binası da oradaydı; kim bilir kaç yüzyıl önce toprak olmuş bir sanatçı tarafından tahta üzerine oyulmuş narin bir kabartma. Bu çerçevede burnu kırılmış olan Tek Rahibe de orada, tunç tepsilerden uyuşturucu dumanını koklayıp ya kehanette bulunuyor ya da krala öğüt veriyor. Rahibenin yüzü, hatlarını ortaya çıkarmayacak kadar küçüktü, ama yine de Arha yüzün kendi yüzü olduğunu hayal ediyordu. Büyük burunlu krala ne söylediğini ve onun müteşekkir olup olmadığını merak ediyordu.

Tıpkı bir insanın güneşli bir evde oturmak istediği, özellikle sevdiği yerler olduğu gibi onun da Taht Binası'nda öyle yerleri vardı. Sık sık binanın arka bölümündeki kaftan odalarından birinin üstündeki, küçük bir asmakata gidiyordu. Burada, kendi ülkelerinden ve hayattaki tüm insanların ülkelerinden daha önemli bir yer olduğunu kabul ettikleri Atuan Mezarları Mahalli'ne tapınmak için gelen büyük krallar ve efendiler zamanından kalma eski kaftanlar ve giysiler saklanıyordu. Bazen bu insanların kızları veya prensesler topaz ve koyu renk ametistlerle işlenmiş bu yumuşak beyaz ipekleri üstlerine giyip Mezarlar'ın Rahibesi ile birlikte dans ediyorlarmış. Hazine odalarının birisinde, böyle bir dansı ve dışarda bekleşen lordlarla kralları gösteren küçük, boyalı fildişi masalar vardı; çünkü o zamanlar da şimdi olduğu gibi erkeklerin Mezarlar toprağına ayak basmaları yasaktı. Ama genç kızlar, beyaz ipekler içinde girip Rahibe ile birlikte dans edebiliyorlarmış. Rahibenin kendisi evdokuması, kaba kumaştan siyahlar giyermiş hep; hem o zamanlar hem de şimdi. Ama Arha, gelip yılların etkisiyle çürümüş o hoş ve yumuşak kumaşlara, kendi hafif ağırlıklarıyla kumaştan ayrılan bozulmaz mücevherlere dokunuyordu. Bu sandıklarda Mahal'in tüm misk ve tütsü kokularından başka bir koku daha vardı: Daha taze bir koku, daha zayıf, daha genç.

Hazine odalarında, her bir sandığın içindekileri tek tek, mücevherlerden paslı zırha, miğferlerin kırılmış sorguçlarına, tokalar, iğneler, broşlara kadar, tunç, gümüş kaplama ve altınlara kadar her şeyi ezberledi.

Onun varlığından rahatsız olmayan baykuşlar kirişlere oturup sarı gözle-

rini bir açıp bir kapıyorlardı. Çatının kiremitleri arasından bir parça yıldız ışığı parlıyor veya kar, tıpkı o eski ipekler gibi, insanın eline bile gelmeden, hoş ve soğuk soğuk elenip iniyordu.

Kışın, gecenin geç bir saatinde Bina'nın içi çok soğumuştu. Arha gidip yerdeki kapağı açtı, merdivenlerden aşağı sallanarak kapağı üstüne kapattı. Artık iyice öğrenmiş olduğu Altmezar'a giden geçide doğru sessizce ilerledi. Burada hiç ışık taşımıyordu tabii ki; eğer elinde, Labirent'e gittiği için veya yukarıda karanlık geceden geldiği için bir lamba varsa bile Altmezar'a yaklaşmadan önce söndürürdü. Burasını hiç görmemişti; hem de hiç, tüm rahibelik nesilleri boyunca. Şimdi geçitte, taşımakta olduğu lambanın içindeki mumu üfleyip, hızını hiç azaltmadan, tıpkı karanlık sulardaki küçük bir balık gibi zifiri karanlığa daldı. Burası yaz kış, ne soğuk olurdu ne de sıcak: Hep aynı sabit, değişmez, biraz rutubetli bir ürperti. Yukarıda, kışın azametli dondurucu rüzgârı ince ince inen karları çölün üstünde süpürüyordu. Burada ise ne rüzgâr vardı ne de mevsim; burası soğuk, sakin ve güvenliydi.

Boyalı Oda'ya gidiyordu. Bazen oraya giderek, mumunun ışığında karanlıktan beliren garip duvar resimlerini incelemeyi seviyordu: Uzun kanatlı ve büyük gözlü adamlar, sakin ve somurtkan. Kimse ona bunların ne olduğunu söyleyemiyordu, Mahal'in başka hiçbir yerinde böyle resimler yoktu ama o tahmin edebiliyordu; bunlar tekrar doğmayanların lanetlenmiş ruhlarıydı. Boyalı Oda Labirent'teydi, o yüzden önce Mezartaşları'nın altındaki büyük mağaradan geçmesi gerekiyordu. Eğimli geçitten buraya yaklaşırken zayıf bir grilik belirdi; yalın bir ipucu ve bir parıltı; uzak bir ışığın yankısının yankısı.

Bu keskin siyahlıkta hep olduğu gibi, gözlerinin ona bir oyun oynadığını düşündü. Gözlerini kapatınca parıltı yok oldu. Gözlerini açınca tekrar belirdi.

Kıpırdamadan duruyordu. Gri, siyah değil. Hiçbir şeyin görünmediği, her şeyin simsiyah olması gereken yerde, ancak seçilebilen bir solgunluğun donuk kıyısı.

İleriye doğru birkaç adım attı ve elini tünel duvarının o taraftaki köşesine doğru uzattı; çok belli belirsiz elinin hareketini gördü.

Yoluna devam etti. Bu insanın aklının hayalinin almayacağı kadar tuhaf bir şeydi; ışığın hiç var olmamış olduğu yerdeki, karanlığın en iç mezarındaki bu zayıf kıpırtı. Siyahlar içinde yalınayak sessizce ilerledi. Koridorun son dönemecinde durup yavaşça son adımını attı, baktı ve gördü.

Daha önce görmemiş olduğu şeyi gördü; yüzlerce kere yaşadığı halde görmemiş olduğu şeyi: Mezartaşlarının altındaki, insan eliyle değil Toprağın güçleri tarafından oyulmuş büyük kemerli mağarayı. Yeraltı sularının işçiliğiyle çok uzun yıllar önce, burası kristallerle süslenmiş, sivri tepeler ve telkâri beyaz kireçtaşlarıyla bezenmişti: kadim karanlığın bir zaferle içinden çıktı-

ğı parıltılı, göz kamaştıran duvarları ve tavanıyla muazzam, narin, karışık, elmastan bir saray, ametist ve kristalden bir ev.

Bu harikayı yaratan ışık parlak değildi ama karanlığa alışmış gözlerini kamaştırıyordu. Büyük mağaranın içinde yavaşça, mücevherlerle dolu tavana çarpıp binlerce kıvılcım saçarak ve mağaranın duvarlarına binlerce garip gölgeler düşürerek hareket eden ışık, bir bataklık ışığı gibi yumuşaktı.

Işık, tahta bir asanın ucunda duman çıkarmadan, tükenmeden yanıyordu. Asayı bir insan eli tutuyordu. Arha ışığın yanındaki yüzü gördü; esmer bir yüz: bir adamın yüzü.

Kıpırdamadı.

Uzun bir süre adam, geniş mağarayı bir uçtan bir uca dolaştı. Dantelli taş perdelerinin arkasına bakıyor, Altmezar'a giden koridorlardan bazılarını inceliyor ama girmiyor, sanki bir şey arıyormuş gibi hareket ediyordu. Mezarlar'ın Rahibesi hâlâ kıpırdamıyor, geçidin karanlık köşesinde durup bekliyordu.

Belki de en aklının almadığı şey, bir yabancıya bakıyor olmasıydı. Çok nadiren bir yabancı görüyordu. Bu adamın muhafızlardan biri– yo, surun gerisindeki adamlardan biri, bir keçi çobanı veya bir kolcu, Mahal'in kölelerinden biri olması gerektiğini düşündü; buraya da İsimsizler'in gizlerini görmek, belki Mezarlar'dan bir-iki şey almak için gelmiş...

Bir şey çalmak için. Karanlık Güçleri soymak için. Kutsal olana saygısızlık: Sözcükler Arha'nın aklında yavaş yavaş belirdi. Bu bir erkekti; hiçbir erkeğin ayağı Mezarlar'ın toprağına, Kutsal Yere değmemeliydi. Ama yine de buraya, Mezarlar'ın kalbi olan bu oyuk yere gelmişti. Buraya girmişti. Işığın yasaklanmış olduğu, dünya durduğundan beri hiç ışık görmemiş yerde ışık yakmıştı. İsimsizler neden onu çarpmamışlardı?

Şimdi adam durmuş, yarıklarla dolu, bozuk taş zemine bakıyordu. İnsan burasının açılıp tekrar kapanmış olduğunu görebiliyordu. Mezarlar için kazılmış olan asitli verimsiz toprak bir daha basılarak düzeltilmemişti.

Efendileri o üçünü yutmuştu da bunu niye yutmuyordu? Bunu neden yutmamışlardı? Neyi bekliyorlardı?

Ellerinin harekete geçmesi, dillerinin söylemesi için...

"Git! Git! Yok ol!" diye bağırdı aniden tüm gücüyle. Büyük yankılar, karanlığı bulandırırcasına mağara içinde tiz bir sesle patlayınca şaşkınlık içindeki yüz Arha'ya doğru döndü ve bir an için büyük mağaranın sarsılan ihtişamında Arha'yı gördü. Sonra ışık söndü. Tüm ihtişam da yok oldu. Kör edici bir karanlık ve sessizlik.

Artık yeniden düşünebiliyordu. Işığın tılsımından kurtulmuştu.

Kırmızı kayadaki kapıdan girmiş olmalıydı, Tutsakların Kapısı'ndan, o halde yine oradan kaçmak isteyecekti. Yumuşak kanatlı baykuşlar kadar hafif

ve sessizce, sadece içerilere açılan kapıya doğru giden alt tünele doğru, büyük mağaranın yarım dairesi içinde koştu. Tünelin ağzında eğildi. Dışarıdan gelen bir hava akımı yoktu; adam kapıyı arkasından açık bırakmamıştı. Kapı kapalıydı ve eğer tünelin içinde bulunuyorsa burada tuzağa düşmüştü.

Ama tünelin içinde değildi. Arha bundan emindi. Bu sıkışık yerde, bu kadar yakınında olsaydı Arha onun nefesini duyar, yaşamının sıcaklığını ve atışını hissederdi. Tünelde kimse yoktu. Ayağa kalktı ve dinledi. Nereye gitmişti?

Karanlık, bir sargı gibi gözlerini bastırıyordu. Altmezar'ı görmüş olmak aklını karıştırmıştı; aklı karmakarışık olmuştu. Burasını sadece sesle, dokunuşla ve karanlıktaki hava akımlarıyla tanımlanan bir yer olarak biliyordu; hiçbir zaman görülmemesi gereken bir giz. Görünce giz yerini dehşete değil, bir güzelliğe, karanlıktan da derin olan bir gize bırakmıştı.

Şimdi yavaş yavaş ilerliyordu, tereddütle. El yordamıyla sola, ikinci geçite, Labirent'e çıkan geçide doğru ilerledi. Burada durakladı ve dinledi.

Kulakları ona, gözlerinden fazla bir şey söylemiyordu. Fakat elleri, taştan kemerin altındaki yolun iki yanında durdu; taşın zayıf ve belirsiz titreşimini hissetti; ürperten duru havada buraya ait olmayan bir koku vardı: Yukarıda, açık gökyüzünün altında, çöl dağlarında yetişen yabani adaçayı kokusu.

Burnunu izleyerek yavaşça ve sessizce koridordan aşağı doğru ilerledi.

Muhtemelen yüz adım kadar sonra Arha onu duydu. O da neredeyse Arha kadar sessizdi fakat karanlıkta adımlarını o kadar emin atamıyordu. Arha belli belirsiz bir ayak hışırtısı duydu, adam sanki bozuk zeminde sendelemiş ama kendisini hemen toparlamış gibi. Başka ses yoktu. Arha bir süre bekledikten sonra, sağ elinin parmaklarıyla hafifçe duvara dokunarak yavaş yavaş devam etti. Sonunda parmak uçlarına, yuvarlanmış bir metal çubuk geldi. Arha orada durdu ve uzanabildiği kadarıyla uzun ve dar demir parçasını, dışarı doğru çıkıntılı kaba demir kulp eline gelinceye kadar yokladı. Bunu aniden tüm gücüyle aşağı doğru çekti.

Korkunç bir gıcırtı ve gümbürtü koptu. Mavi kıvılcımlar şelale gibi döküldü. Yankılar, Arha'nın gerisindeki koridorda homurdana homurdana azaldı. Arha ellerini uzattı ve yüzünün hemen birkaç santim ilerisinde, pütürlü demir kapının yüzeyine dokundu.

Derin bir nefes aldı.

Duvarı sağına alıp tünelden yavaş yavaş Altmezar'a doğru çıktı, Taht Binası'ndaki tavan kapısına gitti. Artık sessiz olmak için bir neden kalmadığı halde, acele etmeyerek sessizce yürüdü. Hırsızını yakalamıştı. Adamın geçtiği kapı, Labirent'e girilen ve çıkılan tek kapıydı ve sadece dışarıdan açılabilirdi.

Şimdi orada aşağıda, yerin altındaki karanlıktaydı ve bir daha da dışarı çıkamazdı.

Arha, yavaş yavaş ve dimdik yürüyerek Taht'ı geçip sütunlu uzun salona girdi. Yüksek bir üçayak üstünde duran, ağzına kadar kor halindeki mangal kömürüyle dolu tunç bir kabın durduğu bu yerde dönüp Taht'a çıkan yedi basamağa yaklaştı. En alt basamakta diz çöktü ve alnını, üstü baykuşlar tarafından avlanan sıçanların kemikleriyle pislenmiş soğuk, tozlu taşın üstüne koydu.

"Beni affedin, Sizin karanlığınızın bozulduğunu gördüğüm için," dedi, sözcükleri yüksek sesle söylemeden. "Sizin mezarlarınızın tecavüze uğradığını gördüğüm için beni affedin. Öcünüz alınacak. Ah, Efendilerim, ölüm onu size getirecek ve o bir daha doğmayacak!"

Ama yine de dua ederken bile, aydınlanan mağaranın titreyen parlaklığı, ölümün yerindeki hayat hayalinde canlanıyordu; bu hürmetsizliğin karşısında dehşete düşeceğine ve hırsıza karşı öfke duyacağına, o sadece olanların ne kadar garip olduğunu düşünüyordu, ne kadar garip...

"Kossil'e ne söylemeli?" diye sordu kendi kendine, dışarı çıkıp kış rüzgârının şiddetiyle karşılaşarak pelerinine sarılırken. "Hiçbir şey. Daha değil. Labirent'in hanımı *benim*. Bu Tanrıkral'ın işi değil. Hırsız öldükten sonra ona söylerim belki. Onu nasıl öldürsem? Kossil'i çağırıp onun ölmesini seyrettirmeliyim. Aradığı neydi ki? Deli olmalı. Ya içeri nasıl girdi? Kırmızı kayadaki kapıyla, yerdeki kapağın anahtarları bir tek bende ve Kossil'de var. Kırmızı kayadaki kapıdan girmiş olmalı. Sadece bir sihirbaz açabilir o kapıyı. Bir sihirbaz–"

Durdu; rüzgâr neredeyse ayaklarını yerden kesecekti.

"O bir sihirbaz, İç Adalar'dan bir büyücü; Erreth-Akbe'nin tılsımını arıyor."

Ve bunda öylesine edepsiz bir cazibe vardı ki, o buz kesen rüzgârda bile birden her yanı ısınıverdi ve yüksek sesle güldü. Mahal'ın her yanı ve etrafındaki çöl simsiyah ve sessizdi; rüzgâr şiddetlendi; Büyük Ev'de ışık yoktu. Rüzgârda, ince ve görünmez kar tanecikleri uçuştu.

"Eğer kırmızı kayadaki kapıyı sihirbazlıkla açabiliyorsa başka kapıları da açabilir. Kaçabilir."

Bu düşünce bir an için onu ürpertti ama ikna etmedi. İsimsizler onun içeri girmesine izin vermişti. Neden olmasın? Hiçbir zarar veremezdi ki. Hırsızlık mahallini terk edemeyen bir hırsızın ne zararı olabilir ki? Sihirleri ve kara güçleri olmalıydı adamın; buraya kadar gelebildiğine göre kuşkusuz büyük güçler; ama daha ileriye gidemezdi. Hiçbir ölümlünün sihirleri, Mezarlar'daki varlıkların, Taht'ı boş duran Krallar'ın, İsimsizler'in iradelerinden daha güçlü olamazdı.

Kendine güvenini tazelemek için Küçük Ev'e doğru hızlandı. Manan sundurmada, kışlık yatağı sayılan pelerinine ve kılıksız kürk battaniyesine sarılmış uyuyordu. Arha, onu uyandırmamak için ışık yakmadan sessizce girdi. Küçük kilitli bir odayı açtı; holün gerisinde bir yüklük. Çakmaktaşından, zeminde belirli bir yer bulmaya yetecek kadar bir kıvılcım çıkarttı ve diz çökerek döşemelerden birini kımıldatarak kaldırdı. Birkaç santim büyüklüğünde ağır ve kirli bir kumaş parçası gelmişti eline. Bunu, sessizce kenara attı. Birden geri çekildi çünkü bir ışın yukarı, tam yüzüne doğru parlamıştı.

Bir süre sonra, son derece dikkatle deliğe baktı. Adamın asasının ucunda o acayip ışığı taşıdığını unutmuştu. Aşağıdaki karanlıkta, onu en fazlasından duyabileceğini düşünmüştü. Işığı unutmuştu ama onu tahmin ettiği yerde de bulmuştu: Tam gözetleme deliğinin altında, Labirent'ten kaçmasını engelleyen demir kapının önünde.

Bir eli kalçasında, bir eliyle de ucuna hafif bir bataklık yakamozunun takılı olduğu boyu tadar tahta asasını belli bir eğimle tutarak orada duruyordu. Adamın Arha'nın iki metre kadar altındaki başı hafifçe bir yana doğru eğilmişti. Giysileri herhangi bir kış gezgininin veya hacının giysilerinden farksızdı; ağır, kısa bir pelerin, deri bir tünik, yün tozluk, bağcıklı sandaletler; sırtında hafif bir torbası vardı, buradan bir su matarası sallanıyordu; kalçasında da kınında bir bıçak vardı. Orada, bir heykel kadar kıpırtısız duruyordu, sakin ve düşünceli.

Yavaş yavaş asasını yerden kaldırdı ve Arha'nın gözetleme deliğinden göremediği parlak ucunu kapıya doğru tuttu. Işık değişti, daha küçük ama daha parlak oldu, yoğun bir parlaklık. Yüksek sesle konuştu. Konuştuğu dil Arha'ya yabancıydı ama daha da yabancı olan sesiydi, derin ve tınılıydı.

Asanın ucundaki ışık parladı, titredi ve soldu Bir an için tamamen söndü, Arha onu göremedi.

Sabit, solgun, menekşe rengi bataklık ışığı tekrar belirdi; Arha onun kapıdan ayrıldığını gördü. Açma sihri başarıya ulaşmamıştı. Kapıyı sıkı sıkıya kapalı tutan güçler, onun sahip olduğu bütün büyülerden daha kuvvetliydi.

Etrafına, sanki şimdi ne yapmalı, der gibi bakındı.

İçinde bulunduğu tünel ya da koridor aşağı yukarı bir buçuk metre genişliğindeydi. Tavanı kaba taşlı zeminden yer yer üç buçuk yer yer dört buçuk metre yüksekteydi. Burada duvarlar işlenmiş taştandı; harç kullanılmadan ama son derece dikkatlice ve sıkı sıkı yerleştirilmişti; öyle ki insan, taşların aralıklarına bıçağının ucunu bile pek sokamazdı. Taşlar yükseldikçe birbirlerine doğru eğilerek bir kemer oluşturuyorlardı.

Başka hiçbir şey yoktu.

İleriye doğru hareket etti. Attığı bir adım onu, Arha'nın görüş alanının dı-

şına götürdü. Işık zayıflayıp yok oldu. Arha tam kumaşı ve döşemeyi yerine yerleştirecekti ki önündeki zeminden hafif bir ışın ok gibi yükseldi. Kapıya geri dönmüştü. Belki de burasını bir kez terk edip labirente girerse, burayı tekrar bulamama ihtimalini fark etmişti.

Tek bir söz söyledi, kısık bir sesle. "*Emenn*," dedi ve sonra daha yüksek bir sesle, "*Emenn*!" diye tekrarladı. Ve demir kapı, pervazının içinde takırdadı; alçak yankıları kemerli tünellerde gökgürültüsü gibi yuvarlandı; Arha'ya ayaklarının altındaki yer sallanıyor gibi geldi.

Fakat kapı kapalı kaldı.

O zaman adam güldü; düşünen bir adama yakışan kısa bir kahkaha. "Kendimi amma da aptal yerine koydum!" Bir kez daha etrafındaki duvarlara göz gezdirdi; yukarı doğru bakarken, Arha onun esmer yüzüne yerleşen gülümsemeyi gördü. Sonra adam yere oturdu, torbasını omuzundan indirip içinden bir parça kuru ekmek çıkartarak kıtır kıtır yedi. Deri matarasının kapağını açarak salladı; matara elinde sanki hemen hemen boşmuş gibi hafif duruyordu. İçmeden kapağını kapattı. Torbasını arkasına, yastık yerine koyup pelerinine sarıldı ve yere uzandı. Asası sağ elindeydi. Sırtüstü yatarken, bir tutam veya top şeklindeki bir ışık asadan yükselerek, belli belirsiz, başının arkasında, yerden birkaç metre yukarıda asılı kaldı. Sol eli göğsünün üstünde, boynundaki ağır bir zincire asılı duran bir şeyi tutuyordu. Orada son derece rahat, bağdaş kurmuş oturuyordu; bakışları gözetleme deliğinin çevresinde gezinip uzaklaştı; iç çekerek gözlerini kapattı. Işık yavaş yavaş daha da belirsizleşti. Adam uyudu.

Göğsünün üstündeki yumruğu gevşeyerek yanma kayınca yukarıdaki seyirci, adamın zincirinde taşıdığı tılsımı gördü: Yeni ay şeklinde kaba bir metal parçasına benziyordu.

Sihir gücünün zayıf parıltısı söndü. Adam sessizlik ve karanlık içinde yattı.

Arha kumaşı yerine koyup, döşemeyi de yerine yerleştirip, dikkatle ayağa kalkarak kendi odasına geçti. Orada, uzun bir süre, rüzgâr gürültüsü içindeki karanlıkta, gözünün önünde ölümün evinde donuk bir halde titreyen o kristal parlaklık, yanmayan o yumuşak ateş, tünel duvarının taşları, uyuyan adamın sakin yüzü; uyumadan yattı.

VI

İNSAN KAPANI

Ertesi gün, ayrı ayrı tapınaklardaki görevlerini ve öğrencilere verdiği kutsal dans dersini bitirdikten sonra Küçük Ev'e kaçıp dikiz deliğini açarak aşağıya baktı. Işık yoktu. Gitmişti. Geçit vermeyen kapının yanında fazla oyalanacağını tahmin etmiyordu ama bakabileceği tek yer orasıydı. Ama kendisi kaybolduktan sonra, o nasıl bulacaktı adamı şimdi?

Labirent'in tünelleri, Thar'ın anlattığına ve kendi deneyimlerine göre, dönemeçleriyle, kollarıyla, sarmal ve çıkmaz yollarıyla, yirmi milden daha uzundu. Mezarlar'ın en uzağında bulunan çıkmaz geçit, kuş bakışı, belki de bir milden fazla değildi. Ama, aşağıda, yeraltında hiçbir şey düz gitmiyordu. Tüm tüneller dönüyor, ayrılıyor, birleşiyor, dallanıp budaklanıyor, ağ gibi örülüyor, düğümleniyor, başladıkları yerde biten özenle meydana getirilmiş yolları takip ediyordu, çünkü ne başlangıcı ne de sonu vardı. İnsan burada gidip, gidip, gidip yine de bir yere varmayabilirdi, çünkü varılacak bir yer yoktu. Labirentin bir merkezi, bir kalbi yoktu. Kapı bir kez kitlendi mi bu işin sonu yoktu. Hiçbir yön doğru değildi.

Belirli odalara ve bölgelere giden yollar ve dönemeçler Arha'nın belleğinde yer etmiş olmasına rağmen, o bile uzun keşif gezilerinde yanma sağlam bir yumak yün alıyor, ilerledikçe açıyor, geriye dönerken de yumağı takip ederek sarıyordu. Çünkü sayılması gereken dönemeçlerden veya geçitlerden birini kaçırsa, Arha bile kaybolabilirdi. Işık hiçbir işe yaramazdı, çünkü burada işaret taşı yoktu. Tüm koridorlar, tüm kapılar, tüm geçitler aynıydı.

Şimdiye kadar millerce yol katetmiş ama girmiş olduğu kapıdan on metre bile uzağa gidememiş olabilirdi.

Arha Taht Binası'na, İkiz Tanrılar'ın tapınağına, mutfakların altındaki kilere giderek yalnız kaldığı bir anı yakalayıp tüm dikiz deliklerinden aşağıya, soğuk ve yoğun karanlığa baktı. Yıldızlarla parlayan, dondurucu soğuğuyla gece geldiğinde, Tepe'deki belirli yerlere giderek bazı taşları kaldırdı, tekrar aşağıya göz atıp, aşağıdaki yıldızsız karanlığı gördü.

Adam oradaydı. Orada olması gerekiyordu. Yine de ondan kaçabilmişti. Arha onu bulmadan susuzluktan ölecekti. Onu bulması için Manan'ı labirente yollamak gerekecekti; bir kez onun öldüğüne iyice emin olduktan sonra. Bu insanın aklına bile getirmek istemediği bir şeydi. Yıldızların altında, Tepe'nin sert toprağında otururken öfkesinden gözlerinde yaşlar birikti.

Geriye, Tanrıkral'ın tapınağına doğru inen yokuşu çıkan patikaya gitti. Oyma başlıklarıyla sütunlar, yıldızların ışığında kırağıdan bembeyaz parlıyorlardı, tıpkı kemikten direkler gibi. Arha, arka kapıyı çaldı; Kossil onu içeri aldı.

"Hanımefendiyi buraya hangi rüzgârlar attı?" dedi endamlı kadın, soğuk ve tetikte.

"Rahibe, Labirent'te bir adam var."

Kossil hazırlıksız yakalanmıştı; ilk kez hiç beklemediği bir şey olmuştu. Durduğu yerde bakakaldı. Gözleri biraz büyür gibi oldu. Arha'nın aklından, Kossil'in, onun taklidini yapan Penthe'ye ne kadar çok benzediği geçti; içinden çılgınca gülmek geldi ama kendini tuttu ve gülmesi geçti.

"Adam mı? Labirent'te mi?"

"Bir adam, yabancı." Sonra, Kossil hâlâ ona inanmaz gözlerle bakarken ekledi, "Pek görmüş olmasam da, bir adamı bir bakışta ayırt ederim."

Kossil Arha'nın alaycılığını önemsemedi. "Oraya bir adam nasıl girmiş?"

"Büyüyle sanırım. Adamın teni koyu, belki de İç Adalar'dandır. Mezarlar'ı soymak için gelmiş. Onu ilk Altmezar'da, Taşlar'ın tam altında buldum. Benim varlığımı fark edince sanki yolunu biliyormuş gibi Labirent'in girişine kaçtı. Arkasından demir kapıyı kilitledim. Sihirler yaptı ama bunlar kapıyı etkilemedi. Sabah labirentin içlerine girdi. Şimdi onu bulamıyorum."

"Işığı var mı?"

"Var."

"Suyu?"

"Küçük bir matara; dolu değil."

"Mumu bu vakte kadar bitmiştir bile." Kossil hesap yapıyordu. "Dört veya beş gün. Belki altı. O zaman benim muhafızları yollar cesedini dışarı çıkartırsın. Kanı Taht için akıtılmalı, ve –"

"Hayır," dedi Arha, ani ve keskin bir hiddetle. "Onu canlı olarak bulmak istiyorum."

Rahibe tüm ağırlığıyla tepeden kıza baktı. "Neden?"

"Ölümünü– ölümünü uzatmak için. İsimsizler'in kutsallıklarına karşı hürmetsizlik etti. Altmezarı ışık ile kirletti. Mezarlar'ın hazinesini soymaya geldi. Bir tünelde tek başına ölüme terk edilmekten daha büyük bir ceza çekmeli."

"Evet," dedi Kossil sanki bu konuyu tartıyormuş gibi. "Ama onu nasıl yakalayacaksınız hanımefendi? Bu riskli bir iş. Ama öbür işin bir riski yok. Labirent'te bir yerde, içi kemiklerle, oraya girip de çıkamayan insanların kemikleriyle dolu bir yer yok mu?.. Bırakın Karanlık Varlıklar onu kendi bildikleri gibi cezalandırsınlar, kendi yollarıyla, Labirent'in kara yollarıyla. Çok dayanılmaz bir ölümdür susuzluk."

"Biliyorum," dedi kız. Döndü ve tıslayan, buz gibi rüzgâra karşı başlığını başına çekerek dışarıya, geceye çıktı; bunu bilmiyor muydu sanki?

Kossil'e gelmesi ne çocukça, ne aptalca bir şeydi. Burada yardım bulamazdı. Kossil'in kendisi de bir şey bilmiyordu; tüm bildiği o soğuk bekleyiş ve sonundaki ölümdü. Kossil anlamıyordu. Adamın bulunması gerektiğini anlamıyordu. Öbürleriyle aynı olmamalıydı. Bir kez daha buna dayanamazdı. Ölüm nasıl olsa gelecekti, bari kolay olsundu; gün ışığında. Elbette ki bu hırsızın, yüzyıllardan beri Mezarlar'ı soymaya yeltenen bu ilk adamın kılıçla ölmesi daha uygun düşerdi. Tekrar doğacak ölümsüz bir ruhu bile yoktu. Hayaleti koridorlarda sızlanıp duracaktı. Orada tek başına, karanlıkta susuzluktan ölmesine izin verilemezdi.

Arha o gece çok az uyudu. Ertesi gün ayinlerle ve görevlerle doluydu. Geceyi, sessizce ve fenersiz, Mahal'in tüm karanlık binalarındaki ve rüzgârın süpürdüğü tepedeki dikiz deliklerinin birinden öbürüne giderek geçirdi. Sonunda, hava ağarmadan iki-üç saat önce yatmak için Küçük Ev'e gitti ama yine de dinlenemiyordu. Üçüncü gün, akşamüstü geç saatlerde, tek başına çöle, şimdi kış kuraklığında iyice alçalmış, sazları buz tutmuş olan dereye doğru yürüdü. O anda aklına bir şey geldi; sonbaharda, Labirent'te çok uzaklara gitmiş, Altılı Haç'ı geçmiş, uzun eğimli koridor boyunca taşların gerisinde akan bir su sesi duymuştu. O tarafa giden susuz bir adam, burada kalmaz mıydı? Orada bile dikiz delikleri vardı; bunları bulması gerekiyordu ama zaten Thar her birini geçen yıl ona göstermişti. Arha fazla zorlanmadan delikleri tekrar buldu. Yerleri ve şekilleri hatırlama yetisi, kör bir insanınki gibiydi: Her gizli noktayı, bakmaktan çok el yordamıyla buluyordu sanki. Mezarlar'dan en uzakta olan ikinci delikte, başlığını ışığı kesmek için havaya kaldırıp gözünü tepsi gibi düz kayada açılmış olan deliğe yerleştireceği sırada, tam altında büyücü ışığının loş parıltısını gördü.

Oradaydı, yarı yarıya görüş açısının dışında. Dikiz deliği kör geçidi sonuna kadar gösteriyordu. Sadece sırtını, eğilmiş boynunu ve sağ kolunu görebiliyordu. Duvarların köşesine doğru oturmuş, sapı mücevherlerle bezenmiş çelik bıçağıyla taşları kazıyordu. Bıçağın keskin kısmı kırılmış, kısacık kalmıştı. Kırılmış parça tam dikiz deliğinin altında duruyordu. Yer altının o ölü durgunluğunda berrak ve mırıltılı akışını duyduğu, geçit vermez duvarın öbür

yanında akan suya ulaşmak için taşları ayırmaya çalışırken kırılmıştı.

Hareketleri kaygılıydı. Bu üç gün ve geceden sonra, demir kapının önünde kıvrak ve sakin durup kendi yenilgisine gülen o adamdan çok farklıydı. Hâlâ dik kafalıydı ama gücü onu terk etmişti. O taşları harekete geçirip kenara çekecek tılsımı kalmamıştı; işe yaramaz bıçağını işe katmak zorundaydı. Sihirbaz ışığı bile solgun ve donuktu. Arha bakarken ışık titredi; adam başını salladı ve hançeri elinden düşürdü. Sonra sebatla tekrar eline alıp, kırık bıçağı taşların arasına sokmaya çalıştı.

Arha dere kıyısında, buzlu sazların arasına yatttı, nerede olduğunun veya ne yaptığının farkına bile varmadan, dudaklarını soğuk kayanınkilere dayayıp, elleriyle ses dağılmasın diye ağzının etrafını kapattı. "Büyücü!" dedi; taş boğazdan geçen sesi, yer altındaki tünelde soğuk soğuk fısıldadı.

Adam ürktü, sıçrayıp sendeleyerek ayağa kalktı, böylece de Arha tekrar baktığında onun görüş açısının dışına çıkmış oldu. Ağzını bir kez daha dikiz deliğine koyarak, "Dere boyunca giden duvardan geriye yürü, ikinci dönemeçten dön. İlk dönemeçten sola. Sağdan iki dönemeç atla, üçüncüden sağa dön. Sağdan bir atla, ikinciden dön. Sonra sola, sonra sağa. Orada, Boyalı Oda'da kal," dedi.

Bir kez daha bakmak için kıpırdadığında, bir an için, dikiz deliğinden kalem şeklinde bir gün ışığının girmesine neden olmuş olmalıydı ki, bir daha baktığında, adamı tekrar görüş açısına girmiş, yukarı, deliğe doğru bakarken buldu. Adamın, ancak görebildiği garip bir şekilde yaralı yüzü, gergin ve sabırsızdı. Dudakları kuru ve kararmıştı; gözleri parlaktı. Asasının ışığını Arha'nın gözlerine gitgide daha çok yaklaştırarak yukarı kaldırdı. Arha korkarak geriye çekildi, dikiz deliğini kapatıp üstünü taşlarla örttü ve ayağa kalkarak çabucak Mahal'e geri döndü. Ellerinin titrediğini fark etti; yürürken, bazen, başı dönüp, geçiyordu. Ne yapması gerektiğini bilmiyordu.

Eğer adam, ona vermiş olduğu talimata göre hareket ederse resimler odasına girebilmek için demir kapı yönüne doğru gelecekti. Orada hiçbir şey, adamın oraya gitmesi için bir neden yoktu. Boyalı Oda'nın tavanında bir dikizleme deliği vardı; İkiz Tanrılar'ın hazine odasına açılan güzel bir delik; belki de burayı düşünmesinin nedeni buydu. Bilemiyordu. Neden onunla konuşmuştu?

Dikiz deliklerinin birinden, birazcık su sarkıtabilirdi ona, sonra da onu suyu bıraktığı yere çağırırdı. Bu onun daha uzun süre yaşamasını sağlardı. Arha'nın dilediği kadar daha doğrusu. Ara sıra su ve biraz yiyecek indirirse, adam Labirent'te dolaşarak yaşamını günlerce, aylarca sürdürürdü. Arha da onu dikizleme deliklerinden seyreder, suyu nerede bulabileceğini söylerdi; bazen ona yanlış şeyler söylerdi ki boşu boşuna gitsin; ama hep gitmek zorun-

da kalsın. Bu ona İsimsizler'le alay etmenin, Ölümsüz Ölüler'in gömülü oldukları yerlerde o salakça erkekliğiyle kabadayılık etmenin ne demek olduğunu öğretirdi!

Fakat o, orada olduğu sürece kendisi Labirent'e hiç giremeyecekti. Neden olmasın, diye sordu kendi kendine ve cevapladı – Çünkü, arkamdan açık bırakmam gereken demir kapıdan kaçabilir. Ama Altmezar'dan daha ileriye gidemez. Gerçek şuydu ki onunla karşılaşmaktan korkuyordu. Onun gücünden, Altmezar'a girmek için kullandığı sanattan, ışığı sürekli yanık tutan o sihirbazlıktan korkuyordu. Yine de, bu o kadar korkulacak bir şey miydi? Karanlık yerlerde hüküm süren güçler Arha'nın yanındaydı, onun değil. Açıkçası orada, İsimsizler'in diyarında adamın yapabileceği fazla bir şey yoktu. Demir kapıyı açamamıştı; sihirli yiyecekler de toplayamamıştı; ne duvardan su getirtebilmişti, ne de duvarları yıksınlar diye şeytani yaratıklar çağırmıştı; Arha'nın yapmasından korktuğu hiçbir şeyi yapamamıştı. Üç günlük araştırmalarına rağmen, esas aradığı yer olan Büyük Hazine Odası'nın kapısını bile bulamamıştı. Arha da bugüne kadar Thar'ın bu odaya gitmek için tarif ettiği yolu aramamış, belirli bir korku, gönülsüzlük, daha zamanının gelmediğine dair taşıdığı bir his yüzünden bunu hep ertelemiş, ertelemişti.

Şimdiyse, neden o yolculuğu adam onun adına yapmasın, diye düşündü. Adam Mezarlar'ın hazinesine dilediği kadar bakabilirdi. Hazinenin ona ne yararı olurdu ya! Adamla eğlenir, ona altınları yemesini, elmasları da içmesini söylerdi.

Üç gündür onu saran bu sinirli ve ateşli acelecilikle İkiz Tanrılar'ın tapınağına koşup kemerli küçük hazine odasının kapısını açarak zeminde güzelce saklanmış dikizleme deliğinin üstünü açtı.

Boyalı Oda tam aşağıda ama zifiri karanlıktı. Adamın labirentte takip etmek zorunda olduğu yol daha dolambaçlı, belki de millerce daha uzundu; bunu unutmuştu. Kuşkusuz güçten kuvvetten düşmüş, hızlı gidemiyordu. Belki de verilen talimatı unutacak ve yanlış dönemeçlere sapacaktı. Çok az insan Arha gibi bir kere duyduğu tarifi aklında tutabilirdi. Belki de onun konuştuğu dili hiç anlamıyordu. Eğer öyleyse, o zaman yere düşüp ölünceye kadar karanlıkta dolaşsındı; aptal, yabancı, inançsız. Karanlık onu da yutuncaya kadar ruhu Atuan Mezarları'nın taş yollarında sızlanıp dursundu...

Az uyku ve kötü rüyalarla dolu bir geceden sonra ertesi sabah erkenden küçük tapmaktaki dikizleme deliğine geldi. Aşağıya baktı ve hiçbir şey göremedi: zifiri karanlık. Zincirin ucuna bağlı küçük teneke bir lambanın içinde yanan bir mumu aşağı indirdi. Oradaydı, Boyalı Oda'da. Mumdan kamaşan gözleri tekrar görmeye başlayınca bacaklarını ve sarkık duran ellerinden birini gördü. Arha, yerdeki bir döşeme taşı büyüklüğündeki kocaman dikizleme

deliğinden seslendi: "Büyücü!"

Bir hareket yoktu. Ölü müydü? İçindeki tüm kuvvet bu muydu? Dudak büktü; kalbi hızlı hızlı attı. "Büyücü!" diye bağırdı, sesi aşağıdaki boş odada çınladı. Adam kıpırdadı ve yavaşça oturup, dehşet içinde etrafına bakındı. Bir süre sonra, tavandan sallanan minik lambaya doğru gözlerini kırpıştırarak baktı. Yüzü dehşet vericiydi; şişmişti ve bir mumyanın yüzü kadar karaydı.

Elini, yanında yerde duran asasına koydu ama tahtada ışık mışık belirmedi. Hiç gücü kalmamıştı.

"Atuan Mezarları'nın hazinesini görmek istiyor musun, büyücü?"

Adam canından bezmiş bir halde yukarıya, Arha'nın fenerinin ışığına gözlerini kısarak baktı; görebildiği tek şey buydu. Bir süre sonra, gülümsemeye kalkışıp beceremeyerek başını bir kez evet anlamında salladı.

"Bu odadan çık ve sola git. Sola sapan ilk koridora gir..." Nefes bile almadan, uzun bir liste halindeki yolu, aralıksız sıraladı ve sonunda, "Orada, buraya gelmene neden olan hazineyi bulabilirsin. Belki de su da bulabilirsin. Şimdi hangisini tercih ederdin, büyücü?" dedi.

Asasına dayanarak ayağa kalktı. Arha'yı göremeyen gözlerle yukarı baktı ve bir şeyler söylemeye çalıştı ama kuru boğazında ses kalmamıştı. Hafifçe omuz silkti ve Boyalı Oda'dan çıktı.

Arha ona hiç su vermeyecekti. Zaten hazine odasına giden yolu da hiçbir zaman bulamazdı. Yolun tarifi hatırlayamayacağı kadar uzundu; o kadar uzağa gitse bile Çukur vardı. Karanlıktaydı şimdi. Yolunu kaybeder, sonunda dar, boş ve kuru koridorlardan birinde düşüp kalırdı. Sonra Manan onu bulup dışarı taşırdı. Bu da sonu olurdu. Arha dikizleme deliğinin kenarını elleriyle kavrayarak, korkunç bir acıya katlanmak istercesine dudaklarını ısırıp, çömelmiş vücudunu ileri geri, ileri geri sallayıp duruyordu. Ona hiç su vermeyecekti. Ona hiç su vermeyecekti. Ona ölüm, ölüm, ölüm, ölüm, ölüm verecekti.

Arha'nın hayatının o kurşuni ânında, siyah kışlık cüppesi içinde iriyarı haliyle Kossil, ağır adımlarıyla yanına geldi.

"Adam daha ölmedi mi?"

Arha başını kaldırdı. Gözünde yaş yoktu; saklayacak bir şeyi de yoktu.

"Galiba," dedi kalkıp eteklerini silkelerken. "Işığı söndü."

"Numara yapıyor olabilir. Bu ruhsuz insanlar çok hilekârdırlar."

"Emin olmak için bir gün beklerim."

"Evet, hatta iki gün. Sonra Duby oraya inip onu dışarı çıkarır. Duby yaşlı Manan'dan daha kuvvetli."

"Ama Manan İsimsizler'in hizmetinde, Duby değil. Labirent'te Duby'nin gitmemesi gereken yerler var; hırsız bunlardan birinde."

"E, öyleyse şimdiden kirlendi demektir–"

"Orada ölümüyle de temizlenecek," dedi Arha. Kossil'in yüz ifadesinden kendi yüzünde garip bir şeyin olması gerektiğini anlıyordu. "Burası benim topraklarım rahibe. Efendilerimin emrettiği gibi burasıyla ben ilgilenmeliyim. Ölümle ilgili daha fazla derse ihtiyacım yok."

Kossil'in ekşi, can sıkıcı ve soğuk yüzü, bir çöl kaplumbağasının kabuğuna çekildiği gibi, başlığının içine çekildi. "Nasıl isterseniz hanımefendi."

Tanrı Kardeşler'in sunağının önünde ayrıldılar. Arha, bu kez duraksamadan Küçük Ev'e gitti ve Manan'ı kendisine refakat etmesi için çağırdı. Kossil'le konuştuğundan beri ne yapması gerektiğini biliyordu.

Manan ile birlikte tepeye tırmanarak Taht Binası'na, oradan da Altmezar'a gittiler. Birlikte uzun kapı kulpunu açmak için çabalayarak Labirent'in demir kapısını açtılar. Burada lambalarını yakarak içeri girdiler. Arha önde, Boyalı Oda'ya doğru, oradan da Büyük Hazine Odası'na doğru ilerlediler.

Hırsız fazla uzağa gidememişti. Manan ile Arha, kaplumbağa hızıyla beş yüz adım kadar gitmemişlerdi ki ona rastladılar; bir kenara atılmış çaput yığını gibi dar koridora çökmüştü. Düşmeden önce asasını düşürmüştü; asa ondan biraz ileride duruyordu. Ağzı kanlı, gözleri de yarı açıktı.

"Yaşıyor," dedi, diz çökmüş, büyük sarı eli kara boynun üstünde, adamın nabzını yoklayan Manan. "Onu boğazlayayım mı hanımefendi?"

"Hayır. Onu canlı istiyorum. Onu kaldır ve peşimden getir."

"Canlı mı?" dedi Manan, rahatsız rahatsız. "Ne için, küçük hanım?"

"Mezarlar'ın kölesi olması için! Çenene hâkim ol da dediğimi yap."

Yüzü her zamankinden daha melankolik olan Manan itaat etti; genç adamı uzun bir bohçaymışçasına zahmetle omuzuna yükledi. Sırtındaki yükle Arha'nın arkasından sendeleyerek yürüyordu. Bu halde uzun süre gidemezdi. Geri dönerken birçok kere durup Manan'ın soluklanmasını beklediler. Her durduklarında koridor, bir diğerinin aynı oluyordu: Yükselerek kemer şeklini alan grimsi sarı, sıkı sıkıya örülmüş taşlar, eğri büğrü taş zemin, ölü hava; nefes nefese homurdanan Manan, kıpırdamadan yatan yabancı, koridorda her iki yönde karanlığa doğru daralan ışıktan kubbe içinde donuk donuk yatan iki lamba. Her duruşlarında Arha, yanında getirdiği mataradan adamın kuru ağzına biraz su damlatıyordu; yavaş yavaş, geri gelen yaşam onu öldürmesin diye.

"Zincirler Odası'na mı?" diye sordu Manan, demir kapıya çıkan geçide girdiklerinde; bu soru üzerine Arha ilk defa bu tutsağı nereye götürmesi gerektiğini düşündü. Bilmiyordu.

"Oraya değil, hayır," dedi, her zaman olduğu gibi dumanın, kötü kokunun, keçeleşmiş, dilsiz ve görmeyen yüzlerin hatırasıyla içi kalkarak. Ayrıca Kossil de Zincirler Odası'na gelebilirdi. "Labirent... Labirent'te kalmalı ki si-

hir gücüne yeniden kavuşamasın. Öyle bir oda bulabilir miyiz..."

"Boyalı Oda'nın kapısı, kilidi ve bir dikizleme deliği var, hanımefendi. Eğer kapıların bir işe yarayacağını düşünüyorsanız."

"Burada hiç gücü yok. Onu oraya götür Manan."

Böylece Manan onu geldikleri yolun yarısına kadar geri sürükledi, güçlükle ilerleyerek ve itiraz edemeyecek kadar nefes nefese. Sonunda Boyalı Oda'ya girdiklerinde Arha, kendi uzun ve ağır kışlık yün pelerinini çıkararak tozlu zeminin üzerine serdi. "Onu bunun üstüne yatır," dedi.

Manan melankolik bir hayretle hırıldayarak bakakaldı. "Küçük hanım–"

"Ben adamın yaşamasını istiyorum Manan. Soğuktan ölecek, bak şimdi de nasıl titriyor."

"Giysiniz kirlenecek. Rahibe'nin giysisi. O bir inançsız, bir erkek," dedi Manan düşünmeden; küçük gözleri sanki acı çekiyormuş gibi kırışıyordu.

"O zaman pelerini yakıp yeni bir tane dokuturum. Haydi Manan!"

Bunun üzerine Manan itaat ederek eğildi ve tutsağı sırtından siyah pelerinin üzerine devirdi. Adam ölü gibi kıpırdamadan yatıyordu ama boynundaki damar kuvvetle atıyor, arada bir gelen kasılmalarla vücudu yattığı yerde titriyordu.

"Zincirlenmesi gerek," dedi Manan.

"Tehlikeli birine benziyor mu?" dedi alayla Arha; fakat Manan tutsağın bağlanabileceği, taşlara raptedilmiş demir bir halka gösterince, Zincirler Odası'na gidip zincir ve kayış getirmesine izin verdi. Manan söylene söylene, gideceği yönü kendi kendine mırıldana mırıldana koridorlardan aşağı yürüdü; bundan önce de Boyalı Oda'ya gidip gelmişti ama hiç kendi başına değil.

Arha'nın tek lambasının ışığında duvardaki resimler hareket ediyor, seğiriyor gibi görünüyordu; büyük sarkık kanatlarıyla zamanı olmayan bir kasvet içinde, çömelmiş veya ayakta duran, o görülmemiş insan biçimleri.

Arha diz çöküp azar azar tutsağın ağzına su damlattı. Sonunda adam öksürdü ve elleri dermansızca mataraya uzandı. Arha onun su içmesine izin verdi. Yüzü sırılsıklam, kan, toz toprak bulaşmış bir halde sırtüstü yattı ve Arha'nın anlamadığı bir dilde bir-iki kelime bir şeyler mırıldandı.

Sonunda Manan, bir zincir, anahtarıyla birlikte büyük bir asma kilit ve insanın beline oturup kilitlenen demir bir kelepçe sürükleyerek geri döndü. "Yeterince sıkı değil, çıkarabilir," diye homurdandı son halkayı duvara raptedilmiş halkaya kilitlerken.

"Hayır, bak." Artık tutsağından daha az korkan Arha, elinin demir kelepçe ile adamın göğsü arasına girmediğini gösterdi. "En az dört gün daha açlık çekmezse çıkamaz."

"Küçük hanım," dedi Manan sızlanarak, "hesap sormak gibi olmasın ama...

bir köle olarak İsimsizler'in ne işine yarayabilir ki? O bir adam, küçük bir adam."

"Sen de bir salaksın Manan. Haydi işine devam et ve yaygara yapmayı da bırak."

Tutsak onları parlak, yorgun gözlerle izliyordu.

"Asası nerede Manan? İşte burda. Bunu ben alacağım, içinde sihir var bunun. Aa, bir de bu; bunu da alacağım," ve çevik bir hareketle adamın tüniğinin yakasından görünen gümüş zinciri yakalayıp, adam Arha'nın kollarını tutup onu durdurmaya çalışırken başından koparırcasına çıkardı. Manan adamın sırtını tekmeledi. Arha zinciri, adamın ulaşamayacağı bir yerde, tepesinde salladı. "Bu senin tılsımın mı büyücü? Pek de bir şeye benzemiyor, daha iyisini bulamadın mı? Bunu senin için saklayacağım." Ve Arha zinciri kendi başından geçirip, ucunda asılı olan şeyi, yünlü cüppesinin ağır yakasının altına sakladı.

"Onun ne işe yaradığını bilmiyorsun," dedi adam, son derece boğuk bir sesle, Karg dilini yalan yanlış telaffuz ederek, ama yeterince anlaşılacak bir şekilde.

Manan, adamı bir kere daha tekmeledi; bunun üzerine adam acıyla hafifçe homurdandı ve gözlerini kapattı.

"Rahat bırak Manan. Gel."

Arha odadan ayrıldı. Söylene söylene, Manan da onu takip etti.

O gece, Mahal'in tüm ışıkları söndükten sonra, Arha tekrar tepeye tırmandı; tek başına. Matarasını Taht'ın arkasındaki odada bulunan kuyudan doldurdu; suyu ve büyük, yassı, mayasız bir karabuğday pidesini Labirent'teki Boyalı Oda'ya götürdü. Bunları, kapının iç tarafına, tutsağın ancak yetişebileceği bir yere bıraktı. Adam uyuyordu ve hiç kıpırdamadı. Arha Küçük Ev'e döndü ve o gece o da uzun uzun, derin derin uyudu.

Akşamüstü erkenden, tek başına Labirent'e geri döndü. Pide ortada yoktu ve matara da kurumuştu; yabancı sırtını duvara dayamış oturuyordu. Yüzü, kirden ve yara kabuklarından hâlâ iğrenç bir haldeydi ama tetikte olduğunu belirten bir ifadesi vardı.

Arha odanın karşı tarafında, zincirli olduğu için, büyük bir ihtimalle adamın ulaşamayacağı bir yere geçti ve ona baktı. Sonra bakışlarını çevirdi. Fakat özellikle bakabileceği bir yer yoktu. Bir şeyler Arha'nın konuşmasını engelliyordu. Sanki korkuyormuş gibi kalbi çarpıyordu. Ondan korkması için hiçbir neden yoktu. Adam onun ellerindeydi.

"Işık olması çok hoş," dedi adam, Arha'yı rahatsız eden yumuşak ama derin bir sesle.

"Senin adın ne?" diye sordu Arha otoriter bir edayla. Sesi kendisine nor-

malin dışında yüksek ve ince gelmişti.

"Şey, genellikle bana Çevik Atmaca derler."

"Çevik Atmaca mı? Senin adın bu mu?"

"Hayır."

"O halde, senin adın ne?"

"Bunu sana söyleyemem. Sen Mezarlar'ın Tek Rahibesi misin?"

"Evet."

"Sana ne derler?"

"Bana Arha derler."

"Yenilip yutulmuş olan– anlamı bu mu?" Adamın kara gözleri onu dikkatle izliyordu. Hafifçe gülümsedi. "Senin adın ne?"

"Benim adım yok. Bana sorular sorup durma. Nereden geliyorsun?"

"İç Adalar'dan, Batı'dan."

"Havnor'dan mı?"

Arha'nın bildiği, İç Adalar'a ait tek şehir veya ada ismiydi bu.

"Evet, Havnor'dan geliyorum."

"Buraya neden geldin?"

"Atuan Mezarları benim halkım arasında da bilinir."

"Ama sen bir kâfir, bir inançsızsın."

Adam başını salladı. "Yo hayır, Rahibe. Ben karanlığın güçlerine inanırım! Ben İsimsizler'le başka yerlerde de karşılaştım."

"Nerede başka yerlerde?"

"Adalar Diyarı'nda –İç Adalar'da– burası gibi Toprağın Kadim Güçleri'ne ait yerler var. Fakat hiçbiri burası kadar büyük değil. Başka hiçbir yerde tapınakları, rahibeleri yok, buradaki gibi tapınılmıyor onlara başka yerlerde."

"Sen de onlara tapınmak için geldin," dedi Arha alayla.

"Ben onları soymak için geldim," dedi adam.

Arha adamın ciddi yüzüne baktı. "Kendini beğenmiş!"

"Kolay olmayacağını biliyordum."

"Kolay mı! Böyle bir şey olamaz. Eğer bir inançsız olmasaydın bunu bilirdin. İsimsizler, kendilerine ait olanı korurlar."

"Benim aradığım şey onların değil."

"Tabii, mutlaka senindir, öyle değil mi?"

"Benim hakkım olan bir şey."

"Sen nesin o halde – bir tanrı mı? Kral mı?" Arha orada zincirlenmiş, kir içinde, yorgunluktan bitmiş bir halde oturan adamı baştan aşağı süzdü. "Sen hırsızdan başka bir şey değilsin!"

Adam hiçbir şey demedi ama bakışları Arha'nınkilerle karşılaştı.

"Bana bakamazsın!" dedi Arha ciyak ciyak.

"Hanımım," dedi, "Sizi gücendirmek niyetinde değilim. Ben bir yabancıyım, sizin sınırlarınıza izinsiz girmiş biri. Ne sizin âdetlerinizi biliyorum, ne de Mezarlar'ın Rahibesi'ne gösterilmesi gereken saygıyı. Ben sizin insafınıza kalmışım ve eğer sizi gücendirdiysem özür dilerim."

Arha konuşmadan durdu ve biraz sonra yüzüne ateş bastığını, bir aptal gibi yanaklarına kan hücum etmeye başladığını fark etti. Ama adam ona bakmıyordu ve yanaklarının kızardığını görmedi. Arha'nın sözüne uymuş, kara bakışlarını başka yere çevirmişti.

Bir süre her ikisi de konuşmadı. Etraflarını çevirmiş olan boyalı şekiller, üzgün, kör gözlerle onları izliyordu.

Arha taştan bir sürahi dolusu su getirmişti. Adamın gözleri habire buna kayıyordu; bir süre sonra Arha, "İstiyorsan iç," dedi.

Adam derhal kendisini sürahiye doğru sürükledi ve sanki bir şarap kadehiymişçesine kolaylıkla kaldırarak büyük yudumlarla içti. Sonra giysisinin kolunun bir köşesini ıslatarak, elinden geldiğince, yüzündeki ve elindeki kirleri, kabuk tutmuş kanları, örümcek ağlarını temizledi. Bir süre bu işle uğraştı; kız da onu seyrediyordu. İşini bitirdiğinde daha iyi görünüyordu ama yaptığı bu kedi temizliği yüzünün bir yanını kaplayan yaraları ortaya çıkardı: Sanki korkunç irilikteki bir pençenin paralayan tırnaklarıyla yapılmış, gözünden ağzına kadar dört paralel kabartı halinde uzanan, esmer cildi üzerinde beyaz beyaz duran, çoktan iyileşmiş eski yaraları.

"Onlar ne?" dedi kız. "O yara."

Adam hemen cevap vermedi.

"Ejderha mı?" dedi, küçümsemeye çalışarak. Buraya kurbanıyla alay etmek için inmemiş miydi zaten, ona kendi çaresizliğiyle işkence etmek için?

"Hayır, ejderha değildi."

"Sen bir ejderha efendisi değilsin, en azından, o halde."

"Yo," dedi adam biraz gönülsüzce, "ben bir ejderha efendisiyim aslında. Ama yaralar ondan önce oldu. Sana daha önce Karanlık Güçler'le karşılaştığımı söylemiştim, başka yerlerde. Bu benim yüzümdeki işaret de İsimsizler'in akrabalarından birine ait. Ama artık o isimsiz değil, çünkü ismini öğrendim, sonunda."

"Ne demek istiyorsun? Ne ismi?"

"Bunu sana söyleyemem," dedi adam ve yüzü ciddi olduğu halde gülümsedi.

"Bunlar saçmalık, deli saçması, küstahlık. Onlar İsimsizler! Sen ne dediğini bilmiyorsun–"

"Senden bile daha çok biliyorum Rahibe," dedi adam, sesi gitgide derinleşerek. "Bir daha bak!" Adam başını, Arha yanağındaki dört korkunç izi gör-

mek zorunda kalsın diye çevirdi.

"Sana inanmıyorum," dedi Arha, sesi titreyerek.

"Rahibe," dedi adam kibarca, "sen pek yaşlı değilsin; Karanlık Varlıklar'a pek uzun süredir hizmet ediyor olamazsın."

"Ama ettim. Çok uzun süredir! Ben İlk Rahibe'yim, Yeniden Doğan. Ben bin yıldır efendilerime hizmet ediyorum ve ondan önce bir bin yıl daha. Ben onların hizmetkârı, onların sesi ve onların elleriyim. Ve Mezarlar'ı kirletip görülmemesi gerekene bakanlardan onlar adına öç alanım! Yalanlarına ve övünmelerine bir son ver; anlamıyor musun, bir sözümle muhafızım gelip senin başını gövdenden ayırır. Veya buradan gidip kapıyı üstüne kilitlersem, o zaman kimse asla buraya gelmez; sen burada, karanlıkta ölürsün ve benim hizmet ettiğim o varlıklar senin etini yerler, ruhunu yutarlar ve kemiklerini burada tozun içine bırakırlar."

Adam yavaşça, evet anlamında başını salladı.

Arha kekeleyerek söyleyecek söz bulamayınca, bir rüzgâr gibi odadan çıkıp şakırtıyla kapıyı kilitledi. Bırak, geri gelmeyeceğini düşünsün! Bırak, orada, karanlıkta terlesin, küfretsin, titresin ve o yalan yanlış, işe yaramaz sihirlerini yapmaya çalışsın!

Fakat Arha zihninde onun, tıpkı daha önce demir kapının yanında görmüş olduğu gibi, güneşli bir çayırda sere serpe yatan koyunlar misali, uyumak için uzandığını görebiliyordu.

Arha kilitli kapıya tükürüp kirlerden arınmak için bir işaret yaptı ve neredeyse koşar adımlarla Altmezar'a gitti.

Taht Binası'ndaki tavan kapağına doğru duvar kenarından giderken, parmakları, taşın donmuş dantele benzeyen düzgün yüzeyini ve izlerini süpürdü. Lambasını yakıp bir kerecik daha, bir an için, zamanın oymuş olduğu taşları, duvarların o tatlı ışıltısını görme isteği sardı içini. Gözlerini sıkı sıkı yumarak aceleyle yoluna devam etti.

VII

BÜYÜK HAZİNE ODASI

Günlük törenler ve görevler hiç bu kadar çok, bu kadar önemsiz ve bu kadar uzun gelmemişti. Solgun yüzleri, sinsi halleriyle küçük kızlar, yerinde duramayan öğrenciler, bakışları katı ve soğuk ama yaşamları gizli kıskançlık, dert, küçük ihtiraslar ve nafile arzuların çekişmesinden ibaret olan rahibeler – arasında yaşadığı ve insani dünyasını meydana getiren tüm bu kadınlar, şimdi ona hem acıklı hem de sıkıcı geliyordu.

Fakat büyük güçlere hizmet veren, merhametsiz Gece'nin rahibesi olan kendisi, bu önemsizliğin dışındaydı. O, günlük yaşamlarının ezici anlamsızlığını; tek zevki, mercimek yemeğinize komşunuzdan bir parça daha büyük içyağı parçası koyabilmek olan günleri umursamak zorunda değildi... O, günlerden tamamen kurtulmuştu. Yeraltında hiç gündüz olmazdı. Her zaman ve sadece gece vardı.

Ve o bitmez gecenin içinde de, tutsak: Demirlerle bağlanmış, taşa hapsolmuş, onun gelmesini veya gelmemesini; ona gönlünün dilediği gibi su, ekmek ve yaşam veya bir bıçak, bir cellat kâsesi ve ölüm getirmesini bekleyen, karanlık sanatlarla uğraşan esmer adam.

Kossil'den başka kimseye adamdan söz etmemişti ve Kossil de başka kimseye söylememişti. Adam üç gün üç gecedir Boyalı Oda'da kalıyordu ve Kossil Arha'ya onun hakkında bir şey sormamıştı. Belki de onun öldüğünü ve Arha ile Manan'ın onu Kemikler Odası'na taşıdıklarını varsayıyordu. Kossil bir şeyi oluruna bırakacak cinsten biri değildi; ama Arha kendi kendine Kossil'in sessizliğinde tuhaf bir şey olmadığını tekrarlıyordu. Kossil her şeyin saklı tutulmasını ister ve soru sormaktan nefret ederdi. Ve ayrıca Arha ona işine karışmamasını söylemişti. Kossil sadece söylenenleri yapıyordu.

Bununla beraber, adamın ölmüş olduğu varsayılacaksa, Arha onun için yemek isteyemezdi. Bu yüzden, Büyük Ev'in kilerlerinden elma ve kuru soğan çalmanın yanı sıra, kendi de yemek yemeden idare ediyordu. Tek başına yemek istiyormuş gibi davranarak, sabah ve akşam yemeklerini Küçük Ev'e

yollamalarını sağlamıştı; her gece yiyecekleri Labirent'teki Boyalı Oda'ya indiriyordu, çorbalar hariç hepsini. Her seferinde dört gün süren, gün boyu tutulan oruçlara alışıktı; bu aklına bile gelmiyordu. Labirent'teki adam, kızın ekmek, peynir ve fasulyeden oluşan bereketsiz porsiyonlarını, sinek yutan kurbağalar gibi yiyordu: Hop! gitti. Beş veya altı kere daha aynı şeyi yapabileceği açıkça görülüyordu; fakat o yine de kıza, sanki kendisi kızın konuğuymuş, kız da, Arha'nın öykülerde duyduğu Tanrıkral'ın sarayındaki, kızarmış etler, tereyağlı ekmekler ve kristaller içindeki şaraplarla bezenmiş ziyafet sofralarının sahibesiymiş gibi, ağırbaşlı bir şekilde teşekkür ediyordu. Çok garip biriydi.

"İç Adalar neye benziyor?"

Arha aşağıya fildişinden küçük katlanır bir tabure getirmişti, böylece onu sorguladığı zamanlar ya ayakta durmak ya da yere, onun seviyesine oturmak zorunda kalmıyordu.

"Bir sürü ada var. Kırkın kırk misli diyorlar, sadece Adalar Diyarı'nda; sonra Uçyöreler var; şimdiye kadar kimse tüm Uçyöreler'i gezemedi, adalarını da sayamadı. Her ada diğerinden farklıdır. Ama belki de aralarında en güzel olanı Havnor'dur, dünyanın ortasındaki büyük toprak parçası. Havnor'un göbeğinde, içi gemilerle dolu bir körfezde Havnor Şehri var. Şehrin kuleleri beyaz mermerden yapılmış. Her prensin ve tüccarın bir kulesi var, bütün kuleler birbiri üzerinden yükseliyor. Evlerin çatıları kırmızı kiremitten, kanalların üzerindeki tüm köprüler kırmızı, mavi ve yeşil mozaikle işlenmiş. Sonra, prenslerin beyaz kulelerden dalgalanan bayrakları da rengârenk. En yüksek kuleye Erreth-Akbe'nin Kılıcı saplıdır, göğe doğru uzanan sivri tepeli bir kule gibi. Havnor'da güneş doğduğunda, önce kılıcın keskin yerine vurarak onu parlatır ve güneş battığında da Kılıç daha bir süre akşamın üstünde altın gibi parlar."

"Erreth-Akbe kimdi?" diye sordu kız kurnazca.

Adam başını kaldırıp kıza baktı. Bir şey söylemedi ama biraz sırıttı. Sonra, sanki fikrini değiştirmiş gibi, "Aslında burada onun hakkında az şey biliyor olabilirsiniz. Belki de Karg Ülkeleri'ne gelmesinden başka hiçbir şey. Peki ya o öykünün ne kadarını biliyorsun?" dedi.

"Büyücülük asasını, tılsımını ve gücünü kaybettiğini – senin gibi," diye cevapladı kız. "Yüksek Rahip'ten kaçarak batıya gitmiş ve ejderhalar onu öldürmüş. Ama buraya Mezarlar'a gelseydi ejderhalara gerek kalmazdı."

"Doğru söze ne denir," dedi tutsağı.

Bu konuda bir tehlike sezdiği için Arha daha fazla Erreth-Akbe hakkında konuşmak istemedi. "Onun bir ejderha efendisi olduğunu söylüyorlar. Sen de bir ejderha efendisi olduğunu söylüyorsun. Söylesene, nedir bu ejderha efendisi?"

Arha'nın konuşma tonu hep alaycı, adamın cevapları doğrudan ve açıktı, soruları ciddiye alırmışçasına.

"Ejderhaların konuşmayı kabul ettiği kişi," dedi adam, "bir ejderha efendisidir; en azından meselenin esası bu. Birçok insanın sandığı gibi bu, ejderhalara hükmetme ustalığı değildir. Ejderhalara kimse hükmedemez. Konu bir ejderha olursa akla gelen soru da hep aynıdır: Seninle konuşacak mı yoksa seni yiyecek mi? Eğer yiyeceğine değil de konuşacağına güvenebilirsen, işte o zaman bir ejderha efendisi olursun."

"Ejderhalar konuşabiliyor mu?"

"Elbette! Biz insanların çok zor öğrendiği, büyü ve şekillendirme için tılsımlar yaparken bölük pörçük kullandığımız Kadim Dil'de konuşurlar. Hiçbir insan o dili tam anlamıyla bilemez, onda birini bile bilemez. Bunu öğrenecek kadar vakti yoktur. Ama ejderhalar binlerce yıl yaşarlar... Senin de tahmin edeceğin gibi, onlarla konuşmaya değer."

"Atuan'da ejderha var mı?"

"Asırlardır yok sanırım; Karego-At'ta da yok. Ama en kuzeydeki adanız Hur-At-Hur'da, dağlarda hâlâ ejderhalar olduğunu söylüyorlar. İç Adalar'da artık hepsi en batıdalar, hiç insan yaşamayan, çok az insanın uğradığı uzak Batı Uçyöreleri'nde. Eğer acıkırlarsa doğularındaki topraklara saldırırlar; ama bu çok ender olur. Ben onların dans etmek için toplandıkları adayı gördüm. Büyük kanatlarıyla daireler çizerek uçuyorlardı, sonbaharda uçuşan sarı yapraklar gibi bir içeri bir dışarı, batı denizi üzerinde yükseğe, daha yükseğe." Gözlerinin önünde canlanan görüntüyle, bakışları duvarlardaki siyah resimleri, duvarları, toprağı ve karanlığı delerek, güneşin kavuştuğu yere kadar kesintisiz uzanan açık denizi ve altın rüzgârdaki altın ejderhaları gördü.

"Yalan söylüyorsun," dedi kız hiddetle, "bunları uyduruyorsun."

Adam şaşkınlıkla ona baktı. "Neden yalan söyleyeyim ki Arha?"

"Kendimi bir salak, bir aptal gibi hissedeyim, korkayım diye. Kendini bilge, cesur, güçlü, bir ejderha efendisi filan olarak gösteresin diye. Ejderhaları dans ederken görmüşsün, Havnor'un kulelerini görmüşsün, bilmediğin de bir şeycik yok. Ve ben de hiçbir şey bilmiyorum ve hiçbir yere de gitmedim. Fakat bütün bildiğin yalan! Sen bir hırsız ve bir tutsaktan başka bir şey değilsin; senin bir ruhun yok ve bir daha da burayı hiç terk edemeyeceksin. Okyanuslar varmış, ejderhalar, beyaz kuleler muleler varmış hiç fark etmez, çünkü bir daha onları göremeyeceksin; bir daha güneşin ışığını bile göremeyeceksin. Benim bütün bildiğim şey karanlıktır, yeraltındaki gece. Ve gerçekten var olan tek şey de budur. Sonuçta, bilmen gereken tüm gerçek de budur. Sessizlik ve karanlık. Sen her şeyi biliyorsun büyücü. Ama ben bir tek şey biliyorum – tek gerçeği!"

Adam başını eğdi. Bakıra çalan kahverengi elleri, dizleri üzerinde hareketsizdi. Kız adamın yanağındaki dört yarayı gördü. Adam karanlığın daha derinlerine gitmişti; ölümü ondan daha iyi biliyordu, ölümü bile... İçinde ona karşı bir nefret kabardı, bir an için bu duygu onu boğdu. Neden orada o kadar biçare ve o kadar güçlü oturuyordu? Neden onu mağlup edemiyordu?

"Bu yüzden yaşamana izin verdim," dedi birdenbire Arha, bir an bile ne dediğini düşünmeden. "Bana büyücülerin numaralarını nasıl yaptıklarını göstermeni istiyorum. Bana gösterebilecek bir sanatın kaldığı sürece yaşayabilirsin. Eğer böyle bir sanatın yoksa, hepsi saçmalık ve yalandan ibaretse, o zaman işin bitti demektir. Anlıyor musun?"

"Evet."

"Çok iyi. Yap öyleyse."

Bir dakika için adam başını elleri arasına alarak duruşunu değiştirdi. Demir kemer onun rahat etmesine hep engel oluyordu, sadece dümdüz yattığında rahat edebiliyordu.

Sonunda başını kaldırdı ve son derece ciddi, konuşmaya başladı. "Dinle Arha. Ben bir Büyücü'yüm, yani senin sihirbaz dediğin şey. Benim belirli bir sanatım ve bazı güçlerim var. Bu bir gerçek. Aynı zamanda, burada, Kadim Güçlerin Mahalli'nde benim gücümün çok az olduğu ve hünerlerimin bana bir fayda sağlamadığı da bir gerçek. Şu anda sana gözbağcılık yapıp, bir sürü acayiplikler gösterebilirim. Bu büyücülüğün en önemli kısmıdır. Ben çocukken bile gözbağcılık yapabiliyordum; burada bile yapabilirim bunları. Ama bunlara inanırsan, korkarsın ve eğer korku seni hiddetlendirirse beni öldürtmek isteyebilirsin. Eğer bunlara inanmazsan, bunları sadece bir aldatmaca, bir yalan olarak görebilirsin, ve biraz önce söylemiş olduğun gibi yine ben hayatımı kaybederim. Şu anda tek amacım ve arzum hayatta kalmak."

Bu sözler Arha'yı güldürdü ve "Aa, bir süre daha hayatta kalacaksın, bunu anlamadın mı? Aptalsın sen! Tamam, bu gözbağlarını göster bana. Bunların aldatmaca olduğunu kabul edip bunlardan korkmayacağım. Aslında gerçek olsalar da korkmazdım zaten. Ama yap bakalım. Kıymetli postun emniyette, en azından bu gece için."

Bu sözler üzerine de adam güldü, biraz önce Arha'nın güldüğü gibi. Adamın hayatını bir top gibi birbirlerine atıp duruyorlar, oynuyorlardı.

"Sana ne göstermemi istersin?"

"Ne gösterebilirsin?"

"Her şeyi."

"Amma yüksekten atıyorsun."

"Hayır," dedi adam, biraz tahrik olduğu görülüyordu. "Atmıyorum. En azından atmak istemiyorum."

"Bana görülmeye değer bulduğun bir şeyi göster. Herhangi bir şey!"

Adam bir süre başını eğip ellerine baktı. Hiçbir şey olmadı. Arha'nın lambasının içindeki yağlı mum donuk donuk ve titremeden yanıyordu. Duvarlardaki siyah resimler, gözleri donuk bir kırmızı ve beyazla boyanmış uçamayan o şekiller, hem onun hem de diğerinin üzerine doğru büyüdüler adeta. Hiç ses yoktu. Arha, hayal kırıklığına uğrayarak ve bir bakıma da kederlenerek içini çekti. Adam zayıftı; büyük şeylerden söz ediyordu ama bir şey yapamıyordu. İyi bir yalancıdan başka bir şey değildi; hatta iyi bir hırsız bile değildi. "Eee," dedi sonunda Arha ve kalkmak için eteklerini topladı. Arha kıpırdanınca yün garip bir şekilde hışırdadı. Şöyle bir üstüne bakınca şaşkınlıktan kalakaldı.

Yıllardır giydiği o ağır siyahlar yok olmuştu; elbisesi turkuvaz renginde ipektendi, akşam havası gibi parlak ve yumuşak. Kalçalarından çan şeklinde aşağı doğru dökülüyordu; tüm etek, gümüş tellerle, minik incilerle ve kristal kırıntılarıyla işlenmişti, öyle ki tıpkı Nisan yağmuru gibi yumuşacık pırıldıyordu.

Dili tutulmuş gibi büyücüye baktı.

"Beğendin mi?"

"Nereden–"

"Bir zamanlar, Havnor'daki Yeni Saray'da, Gündönümü Kutlamaları'nda bir prensesin üstünde gördüğüm bir elbise bu," dedi adam, yaptığından memnun bir şekilde elbiseyi süzerek. "Bana görülmeye değer bir şey göstermemi söylemiştin. Ben de sana, seni gösterdim."

"Yok et – yok et bunu."

"Sen bana kendi pelerinini verdin," dedi adam sanki gücenmiş gibi. "Ben sana bir şey veremez miyim? Neyse, merak etme. Bu sadece bir gözbağı; bak."

Parmağını kıpırdattığı belli bile olmadı, kesinlikle tek bir söz bile söylemedi ama ipeğin mavi ihtişamı yok oldu ve Arha kendi kaba siyah giysileri içinde kaldı.

Kız bir süre kıpırdamadan kaldı.

"Senin göründüğün gibi olup olmadığını nasıl anlayabilirim?" dedi sonunda.

"Anlayamazsın," dedi adam. "Sana nasıl göründüğümü bilemiyorum ki."

Kız tekrar derin derin düşündü. "Beni, seni başka türlü görmem için kandırmış ola–" Kız sözünü birden kesti, çünkü adam elini kaldırarak kısa, ufacık bir hareketle yukarıyı işaret etmişti. Kız onun bir tılsım yaptığını zannederek aceleyle kapıya doğru çekilmişti; ama adamın el hareketini izleyince gözleri, yüksek, karanlık, kubbemsi tavandaki, İkiz Tanrılar tapınağına açılan küçük kare şeklindeki dikizleme deliğine ilişti.

Dikizleme deliğinden hiç ışık gelmiyordu; kız hiçbir şey göremiyor, yu-

karıda herhangi birinin sesini duymuyordu; fakat adam işaret etmişti ve sorgulayan bakışları kızın üzerindeydi.

Her ikisi de bir süre kıpırdamadan durdular.

"Senin büyülerin, çocuklar için ahmaklık sadece," dedi Arha açık seçik. "Numaralardan ve yalanlardan ibaret. Yeterince gördüm. İsimsizler'e yedirileceksin. Bir daha gelmeyeceğim."

Arha lambasını alarak dışarı çıktı ve demir sürgüleri yerine sertçe ve gürültüyle itti. Sonra kapının hemen önünde durdu ve dehşet içinde kaldı. Ne yapmalıydı?

Kossil ne kadarını görmüş veya duymuştu? Ne konuşuyorlardı? Tutsağa söylemeye niyetli olduğu şeyleri söyleyemiyordu sanki. Adam hep onun kafasını, ejderhalardan, kulelerden, İsimsizler'e isim vermekten, yaşamak istediğinden ve üzerine yatması için verdiği pelerinine minnettar olduğundan söz ederek karıştırıyordu. Hiçbir zaman söylemesi gereken şeyi söylemiyordu. Arha ona, hâlâ göğsünde gizli gizli taşıdığı tılsım hakkında bir şey soramamıştı.

Bu da kötü olmamıştı; Kossil dinlediğine göre.

İyi de ne olurdu ki, Kossil nasıl zarar verebilirdi ona? Daha kendi kendine soruyu sorarken, cevabı biliyordu. Kafesteki şahini öldürmekten kolay bir şey yoktur. Adam, taştan kafesin içinde zincirlenmiş, çaresizdi. Sadece bu gece, Tanrıkral'ın Rahibesi'nin, hizmetkârı Duby'yi onu boğazlamak için göndermesi yeterli olurdu; veya eğer Duby ve Kossil Labirent'i bu noktaya kadar bilmiyorlarsa bile, Kossil'in tüm yapacağı dikizleme deliğinden aşağı, Boyalı Oda'ya biraz zehir-tozu dökmek olurdu. Kossil'in kutular ve şişeler dolusu kötülük malzemesi vardı, kimisi yemeği ve suyu zehirlemek için, kimisi havayı zehirleyip uzun süre o havayı koklayan birini öldürmek için. Böylece sabaha kadar ölmüş, her şey de bitmiş olurdu. Bir daha da Mezarlar'ın altında ışık olmazdı.

Arha, daracık taş yollardan, Manan'ın, karanlıkta yaşlı bir kurbağa gibi sabırsızca çömelmiş beklediği Altmezar'ın girişine doğru koştu. Manan Arha'nın tutsağa yaptığı ziyaretlerden rahatsız oluyordu. Arha onun Boyalı Oda'ya kadar gelmesine izin vermiyordu; bu şekilde bir anlaşmaya varmışlardı. Kız şimdi, Manan'ın orada elinin altında olmasına sevindi. En azından ona güvenebilirdi.

"Manan, dinle. Boyalı Oda'ya gideceksin, hemen şimdi. Adama, onu Mezarlar'ın altına diri diri gömmeye götürdüğünü, söyle." Manan'ın küçük gözleri parladı. "Bunu yüksek sesle söyle. Zinciri aç ve onu–" Durdu, çünkü tutsağı en iyi nerede saklayabileceğine dair bir karara varmamıştı.

"Altmezara," dedi Manan, sabırsızca.

"Hayır aptal. Bunu söylemeni söyledim, yapmanı değil. Bekle–"

Nerede Kossil ve Kossil'in casuslarından korunabilirdi? Kossil'in gelmeye cesaret edemeyeceği tek yer, yeraltının en derin, İsimsizler'in topraklarının en kutsal ve en gizli yerinden başka hiçbir yer değildi. Yine de Kossil hemen hemen her şeye cesaret etmez miydi? Karanlık yerlerden korkuyor olabilirdi ama amacına ulaşmak için korkusunu denetleyebilirdi. Kimse Kossil'in, Thar' dan veya Arha'nın daha önceki yaşamından, hatta geçen yıllarda kendi yapmış olabileceği gizli keşif gezilerinden Labirent'in planının aslında ne kadarını öğrenmiş olabileceğini bilemezdi; Arha onun göründüğünden daha fazlasını bildiğinden kuşkulanıyordu. Ama öğrenmiş olamayacağı tek bir yön vardı: En iyi saklanan sır.

"Adamı benim yolunu göstereceğim yere getireceksin ve bunu karanlıkta yapacaksın. Sonra, ben seni buraya geri getirdiğimde Altmezar'da bir mezar kazacaksın ve bir tabut yapacaksın; bunu mezara boş olarak koyacaksın ve sonra tekrar mezarı örteceksin; öyle ki bunu arayan biri el yordamıyla arayıp bulabilsin. Derin bir mezar. Anlıyor musun?"

"Hayır," dedi Manan, ters ters ve sinirle. "Küçüğüm, bu aldatmaca akıllıca değil. İyi değil. Burada bir adam bulunmamalı! Bunun bir cezası vardır..."

"Evet, yaşlı bir aptalın dili kesilecek! Sakın bana neyin akıllıca olduğunu söylemeye kalkma. Ben Karanlık Varlıklar'ın emirlerine uyuyorum. Beni izle!"

"Üzgünüm, küçük hanım, üzgünüm..."

Birlikte Boyalı Oda'ya döndüler. Burada, Manan içeri girip halkadaki zincirleri çözerken Arha tünelin dışında bekledi. Kalın sesin, "Şimdi nereye Manan?" diye sorduğunu ve kısık pes bir sesin ters ters, "Senin diri diri gömüleceğini söylüyor hanımefendi. Mezar Taşları'nın altına. Ayağa kalk!" diye cevap verdiğini duydu. Ağır zincirlerin, bir kırbaç gibi şakladığını işitti.

Tutsak, kolları Manan'ın deri kemeriyle bağlı olarak dışarı çıktı. Manan arkasından, adamı kısa bir tasma kayışıyla köpek tutar gibi tutuyordu ama tasma adamın belindeydi ve kayışı da demirdendi. Adamın gözleri kıza çevrildi fakat kız mumu söndürdü ve tek bir söz söylemeden karanlıkta yola koyuldu. Derhal, Labirent'te ışıksız dolaştığı zamanlar yaptığı gibi yavaş ama oldukça düzenli adımlarla, parmaklarının ucuyla çok hafifçe ama hemen hemen sürekli olarak iki taraftaki duvarları tarayarak, gitmeye başladı. Manan ile tutsak, tasma kayışı yüzünden tökezleye tökezleye, sakil bir şekilde arkadan geliyorlardı. Fakat karanlıkta gitmeleri gerekiyordu; çünkü Arha her ikisinin de bu yolu öğrenmelerini istemiyordu.

Boyalı Oda'dan sola dön, bir açıklığı geç; sonraki sağa dön, sağdaki açıklığı geç; sonra uzun kavisli yolu geçip, uzun, kaygan ve normal bir insan aya-

ğı için çok dar olan bir kat merdivenden aşağı. Bu merdivenlerden sonrasına Arha hiç gitmemişti.

Hava burada daha kötüydü; çok durgundu ve kendine özgü keskin bir kokusu vardı. İzleyeceği yol, hatta bunları anlatırken Thar'ın kullandığı ses tonu bile aklındaydı. Basamaklardan aşağı (arkasında zifiri karanlıkta tutsak tökezledi ve Arha, Manan'ın birdenbire kuvvetli bir çekişle onu ayakta tuttuğunu ve adamın nefesinin kesildiğini duydu) ve merdivenlerin hemen dibinden sola doğru. Sol taraftan üç giriş geçip, ilk sağa sapıp, sağdan ileri. Tüneller köşeli ve eğriydiler, hiçbiri dümdüz gitmiyordu. "Sonra Hendek'in kenarından geçmelisin," dedi Thar'ın sesi, zihninin karanlıklarından, "yol çok dardır".

Kız adımlarını yavaşlatarak eğildi ve önündeki yolun zeminini eliyle yokladı. Şimdi koridor, uzun bir süre düz devam ediyor, yolcuya sahte bir güven veriyordu. Aniden yeri yoklayan eli, o âna kadar önündeki taşı ellemeyi ve süpürmeyi hiç bırakmamış olan eli, hiçbir şey hissetmedi. Burada taştan bir çıkıntı, bir kenar vardı: kenardan sonra da boşluk. Sağda, koridorun duvarı dimdik çukura dalıyordu. Solda ise, ancak bir karış genişliğinde, kayadan bir çıkıntı veya bir kenar taşı vardı.

"Burada bir çukur var. Yüzünüzü soldaki duvara doğru dönün, duvara yapışın ve yan yan gidin. Ayağınızı kaydırarak yürütün. Manan zincirleri iyi tut... Kenara geldiniz mi? Gittikçe daralıyor. Ağırlığınızı topuklarınıza vermeyin. Evet, ben çukuru geçtim. Bana elini uzat. Tamam..."

Tünel, yanlara açılan bir sürü girişle küçük zigzaglar halinde ilerliyordu. Bunların bazılarından geçerken, ayak sesleri garip bir şekilde, derin derin yankılanıyordu; bundan da garibi, insanı içeri doğru çeken belli belirsiz bir esinti de hissediliyordu. Bu koridorlar da biraz önce geçmiş oldukları çukur gibi çukurlarla son buluyordu herhalde. Belki de Labirent'in bu alt bölümünün altında boş bir yer, çok derin ve çok geniş, büyük bir mağara bulunuyordu, öyle ki Altmezar mağarasının bile yanında küçük kalacağı bir mağara, içeri doğru giden muazzam siyah bir boşluk.

Fakat bu boşluğun üzerinde, karanlık tünellerin içinde ilerledikleri yerde, koridorlar yavaş yavaş daraldı ve alçaldı, ta ki Arha bile çömelmek zorunda kalıncaya kadar. Bu yolun bir sonu yok muydu?

Son, birdenbire önlerine çıktı: kapalı bir kapı. İki büklüm, normalden biraz daha hızlı giderken Arha, kapıya elleri ve yüzüyle çarptı. Eliyle anahtar deliğini buldu, sonra da belindeki halkada duran, o güne kadar hiç kullanmadığı, sapına ejderha şekli verilmiş olan küçük gümüş anahtarı. Anahtar, deliğe uydu ve kilidi açtı. Kız, Atuan Mezarları'nın Büyük Hazine Dairesi'nin kapısını açtı. Kuru, ekşi ve bayat bir hava, karanlıkta dışarı doğru uğuldadı.

"Manan, sen buraya giremezsin. Kapının dışında bekle."

"O girecek de ben giremeyecek miyim?"

"Eğer odaya girersen Manan, bir daha çıkamazsın. Bu benim dışımdaki herkes için geçerli bir kanun. Benim dışımda hiçbir ölümlü bu odayı diri olarak terk edemedi. İçeri girecek misin?"

"Ben dışarıda beklerim," dedi üzgün ses karanlıkta. "Hanımefendi, hanımefendi, kapıyı kapamayın–"

Onun korkusu kızı o kadar huzursuz etti ki kapıyı ağzına kadar açık bıraktı. Gerçekten de bu yer Arha'yı kasvetli bir dehşetle doldurmuştu; ayrıca, eli kolu bağlı olduğu halde tutsağa karşı da bir güvensizlik taşıyordu. İçeri girer girmez hemen ışığını yaktı. Elleri titredi. Lambanın mumu, alevi zar zor aldı; içerisi havasızdı. Onca uzun ve karanlık geçitten sonra insana parlak gelen sarımsı titrek ışık altında gölgelerle dolu hazine dairesi önlerinde uzanıyordu.

Hepsi taştan, hepsi ekmeğin üstündeki küf gibi ince gri bir tozla kaplı altı tane büyük sandıktan başka bir şey yoktu. Duvarlar kaba, tavan da alçaktı. Soğuktu; insanın kalbindeki kanı donduracak kadar derin ve havasız bir soğuk. Hiç örümcek ağı yoktu, hiçbir şey yoktu, hatta Labirent'in nadir, küçük, beyaz örümceklerinden bile yoktu. Toz kalındı; her bir zerreciği burada, zamanın ve ışığın olmadığı bu yerde geçmiş olan bir gün sayılabilirdi: Günler, aylar, yıllar, asırlar hep toz olmuşlardı.

"Aradığın yer burası," dedi Arha, sesi ciddiydi. "Burası Mezarlar'ın Büyük Hazine Dairesi. İşte geldin. Hiçbir zaman da ayrılamazsın."

Adam hiçbir şey söylemedi; yüzü sakindi fakat gözlerinde Arha'yı duygulandıran bir şey vardı: Bir keder, ihanete uğramış birinin bakışı.

"Bana canlı kalmak istediğini söylemiştin. Burası, senin hayatta kalabileceğin, benim bildiğim tek yer. Kossil ya kendi öldürür, ya da bana öldürtürdü seni, Çevik Atmaca. Ama buraya ulaşamaz."

Adam hâlâ bir şey söylemiyordu.

"Zaten Mezarlar'dan hiçbir zaman ayrılamazdın, anlamıyor musun? Burasının hiçbir farkı yok. Sonra en azından yolculuğunun... yolculuğunun sonuna geldin. Aradığın şey burada."

Adam, bitmiş bir şekilde, büyük sandıkların birinin üzerine oturdu. Sürüklenen zincirler taşa sertçe şangırdayarak çarptı. Adam etrafına, gri duvarlara ve gölgelere baktıktan sonra gözlerini Arha'ya çevirdi.

Kız bakışını kaçırarak taş sandıklara baktı. Onları açmak için en ufak bir arzusu yoktu. İçlerinde ne gibi harikaların çürümekte olduğunu hiç umursamıyordu.

"Burada o zinciri takmana gerek yok." Arha adamın yanına gitti, demir kemeri açıp Manan'ın deri kemerini kollarından çıkardı. "Kapıyı kilitlemek zorundayım ama geri geldiğimde sana güveneceğim. Buradan ayrılamayaca-

ğını, bunu denememen gerektiğini biliyorsun değil mi? Ben onların öcünü alıyorum, onların isteklerini yerine getiriyorum; eğer güvenimi boşa çıkartırsan o zaman onlar kendileri öç alırlar. Geri geldiğimde, canımı acıtarak veya beni kandırarak odadan ayrılmaya çalışmamalısın. Bana inanmalısın."

"Dediklerine uyacağım," dedi adam kibarca.

"Getirebildiğim zaman, su ve yiyecek getireceğim. Çok fazla olmayacak. Su yeterli olur ama bir süre için yiyecek fazla olmayabilir; ben de acıkıyorum, anlıyor musun? Ama hayatta kalmana yetecek kadar getiririm. Bir veya iki gün gelemeyebilirim, belki daha bile uzun sürebilir. Kossil'i aradan çıkarmalıyım. Ama geleceğim. Söz veriyorum. Burada matara var. Sakla bunu, hemen gelemem. Ama geri geleceğim."

Adam başını ona doğru kaldırdı. Yüzündeki ifade tuhaftı.

"Kendine iyi bak, Tenar," dedi.

VIII

İSİMLER

Arha, Manan'ı karanlıkta dolambaçlı yollardan geri götürdü ve Altmezar'ın karanlığında, Kossil'e, tutsağın gerçekten de cezalandırılmış olduğunu kanıtlayacak olan mezarı kazması için bıraktı. Geç olmuştu; doğruca Küçük Ev'e yatmaya gitti. Gece aniden uyandı; pelerinini Boyalı Oda'da unuttuğunu hatırladı. Adamı, o rutubetli mahzende ısıtabilecek kendi kısa pelerininden başka bir şeyi, yatabilecek tozlu taştan da başka yeri yoktu. Soğuk bir mezar, soğuk bir mezar, diye düşündü üzüntü içinde ama tamamen uyanamayacak kadar yorgundu ve kısa bir süre sonra tekrar uykuya daldı. Rüya görmeye başladı. Boyalı Oda'nın duvarındaki ölülerin, karanlık yerlerin tozuna çömelmiş, çamura bulanmış, insan elli, insan ayaklı ve insan kafalı o büyük kuş şekillerinin ruhlarını gördü. Uçamıyorlardı. Yemekleri çamur, içecekleri de tozdu. Bunlar tekrar doğmayanların ruhlarıydı; İsimsizler'in hırsla yutmuş oldukları eski insanlar, inançsızlardı. Gölgeler içinde Arha'nın etrafına çömelmişlerdi ve ara sıra çıtırtı ve cıvıltı sesleri geliyordu. İçlerinden biri ona iyice yaklaştı. İlk başta Arha korktu ve kovalamaya çalıştı ama kıpırdayamadı. Bu yaratıkta insan değil kuş yüzü vardı; ama saçları altındandı ve bir kadın sesiyle, "Tenar," dedi şefkatle, yumuşakça, "Tenar".

Uyandı. Ağzı çamur ile kapatılmıştı. Yeraltında taştan bir mezarda yatıyordu. Kolları ve bacakları kefenle bağlanmıştı; ne kıpırdayabiliyor ne de konuşabiliyordu.

Ümitsizliği o kadar büyüdü ki bağrı patlayıp açıldı ve bir ateş kuşu gibi, taşı parçalayıp gün ışığına çıktı – gün ışığına, penceresiz odasındaki zayıf gün ışığına.

Bu kez gerçekten uyanarak, gece boyunca gördüğü rüyalardan bitmiş, kafası karışmış olarak yatakta oturdu. Giysilerini giydi ve Küçük Ev'in etrafı duvarlarla çevrili avlusundaki sarnıca gitti. Kollarını, yüzünü, başını olduğu gibi, vücudu soğuktan sarsılıp kanı vücudunda harekete geçinceye kadar, buz gibi suya daldırdı. Sonra sular damlayan saçını geriye doğru savurup dimdik

ayakta durarak sabahın gökyüzüne baktı.

Güneş doğalı çok olmamıştı; güzel bir kış günüydü. Sarımsı hava çok berraktı. Yukarıda, çok yukarıda, güneşin ışığını yakalamış, altın bir benek gibi parlayan bir kuş daireler çizerek uçuyordu; bir atmaca, bir çöl kartalı.

"Ben Tenar'ım," dedi, pek yüksek olmayan bir sesle ve orada, açık, güneşle yıkanmış göğün altında, soğuktan, korkudan ve sevinçten titredi. "İsmimi geri aldım. Ben Tenar'ım!"

Altın nokta, batıya, dağlara doğru dönerek gözden kayboldu. Güneşin doğuşu Küçük Ev'in saçaklarını yaldıza boyadı. Aşağıda ağıllarda koyunların çıngırakları çalıyordu. Mutfağın bacasından yayılan odun dumanı ve karabuğday lapasının kokusu, hoş ve serin rüzgârla dağılıyordu.

"Çok açım... Nasıl bildi? İsmimi nasıl bildi?.. Ah, yemek yemem lazım, çok acıktım..."

Başlığını başına çekerek kahvaltıya koştu.

Üç günlük yarı oruçtan sonra yemek, kendine gelmesine neden oldu ve ona bir denge verdi; şimdiye kadar kendini bu kadar çılgın, kaygısız ve ürkek hissetmemişti. Kahvaltıdan sonra kendisini Kossil'le başa çıkabilecek yeterlilikte hissediyordu.

Büyük Ev'in yemek salonundan dışarı çıkarken uzun boylu, iriyarı kadının yanına giderek alçak bir sesle, "Hırsız işini hallettim... Ne kadar güzel bir gün!" dedi.

Soğuk gri gözler, siyah başlığın içinden yan yan baktı.

"Rahibenin, kurban edilen bir insandan sonra üç gün yemek yemekten sakınması gerektiğini zannediyordum."

Bu doğruydu. Arha bunu unutmuştu ve yüzünden de bunu unuttuğu okunuyordu.

"Daha ölmedi," dedi en sonunda; biraz önce son derece kolayca takındığı umursamaz tonla konuşmaya çalışarak. "Diri diri gömüldü. Bir tabutun içinde. Biraz daha havası vardır, tabutun delikleri kapatılmadı; tahta bir tabut. Yavaş yavaş olacak ölüm. Öldüğüne emin olunca oruca başlarım."

"Nasıl bileceksiniz?"

Arha bocalayarak yine duraksadı. "Ben bilirim. İsim... Efendilerim bana söyler."

"Anlıyorum. Mezar nerede?"

"Altmezar'da. Manan'a Pürüzsüz Taş'ın altını kazmasını söyledim." Bu kadar aceleyle, bu kadar aptalca ve göze girmek ister gibi konuşmamalıydı; Kossil'le mevkiine göre konuşmalıydı.

"Tahta bir tabutta canlı. Bu bir sihirbaz için riskli bir şey hanımefendi. Büyülü sözler söyleyemesin diye ağzını iyice kapattınız mı? Elleri bağlı mı?

Dilleri kesilse bile parmaklarının uçlarıyla bile büyü yapabilir bunlar."

"Sihirbazlığında bir şey yok, numara hepsi," dedi kız, sesini yükselterek. "Adam gömüldü ve Efendilerim onun ruhunu bekliyorlar. Ve de gerisi sizi ilgilendirmez rahibe!"

Bu kez çok ileriye gitmişti. Diğerleri duyabilirdi; Penthe ile birkaç kız, Duby, rahibe Mebbeth; hepsi onları duyabilecek yakınlıktaydı. Kızların hepsi kulak kesilmişti ve Kossil de bunun farkındaydı.

"Burada olan her şey beni ilgilendirir hanımefendi. Ülkesinde olan her şey, benim hizmetinde bulunduğum Tanrıkral'ı, Ölümsüz Adam'ı ilgilendirir. Yerin altındaki yerleri, insanların kalplerinin içini bile araştırır, bakar; ve hiç kimse onun girmesini yasaklayamaz!"

"Ben yasaklarım. Eğer İsimsizler yasaklarsa hiç kimse Mezarlar'a giremez. Onlar senin Tanrıkral'ından önce de vardı, sonra da olacak. Onlardan tatlılıkla söz et, rahibe. Sana karşı öfkelerini kabartma. Senin rüyalarına, kafanın karanlık köşelerine girip seni delirtirler."

Kızın gözleri alev alevdi. Kossil'in yüzü siyah kukuletasının içine çekilmiş, gizleniyordu. Penthe ve diğerleri seyrediyorlardı; büyülenmiş bir halde, dehşet içinde.

"Onlar yaşlı," dedi Kossil'in pek yüksek olmayan ama kukuletasının derinliklerinden ıslık gibi ince çıkan sesi. "Onlar yaşlı. Bir burası hariç, onlara tapman kalmadı. Güçleri bitti. Onlar sadece gölge. Artık onların gücü yok. Beni korkutmaya kalkma, Yutulmuş. Sen İlk Rahibe'sin, bu aynı zamanda senin son rahibe olduğun anlamına da gelmez mi?.. Beni oyuna getiremezsin. Karanlık benden hiçbir şey gizlemez. Dikkatli ol Arha!"

Döndü ve cüsseli, emin adımlarla, kırağı düşmüş yabani otları, ağır, sandaletli ayaklarıyla ezerek, Tanrıkral'ın beyaz direkli evine doğru yoluna devam etti.

Zayıf ve kara kız, Büyük Ev'in ön avlusunda, sanki donmuş da toprağa yapışmış gibi kalakaldı. Kimse kıpırdamadı, hiçbir şey kıpırdamadı; avlunun, tapınağın, tepenin, çöl düzlüğünün ve dağların o enginliğinde Kossil'den başka kıpırdayan olmadı.

"Karanlık Varlıklar senin ruhunu yutsunlar Kossil!" diye bağırdı, şahinin çığlığına benzeyen bir sesle ve ileriye doğru gerginleşmiş kolunu kaldırarak, tapınağının basamaklarına tam adım atmışken, lanetini rahibenin cüsseli sırtına doğru indirdi. Kossil sendeledi ama ne durdu ne de döndü. Yoluna devam edip Tanrıkral'ın kapısından içeri girdi.

Arha o günü, Boş Taht'ın en alt basamağında oturarak geçirdi. Labirent'e girmeye cesaret edemedi; diğer rahibelerin arasındayken oraya giremezdi. İçine bir ağırlık çöktü ve büyük binanın soğuk loşluğunda, saatler ilerledikçe

bu ağırlık onu orada alıkoydu. Binanın karşı köşesinin kasvetine doğru çift çift uzanan kalın, solgun sütunlara, çatıdaki deliklerden eğik olarak içeri sızan gün ışığı çizgilerine ve Taht'ın yakınındaki üç ayaklı tunç kaptaki kömürden bukle bukle tüten kalın dumana uzun uzun baktı. Başı önüne eğik, aklı durmadan çalışarak ama yine de sanki aptallaşmış gibi, sıçanların kemikleriyle mermer basamaklara şekiller çizdi. Ben kimim, diye sordu kendi kendine ve bir cevap alamadı.

Manan, karşıdan, çifte sütunlar arasından, ayaklarını sürüye sürüye geldiğinde, ışık artık çoktandır binanın karanlığını çizgilerle aydınlatmıyor ve soğuk yoğunlaşıyordu. Manan'ın hamur gibi yüzü üzgündü. Büyük elleri yanına sarkmış, kızın uzağında durdu; cüppesinin sökük bir kenarı topuklarına kadar sarkmıştı.

"Küçük hanım."

"Ne var Manan?" Kız Manan'a donuk bir sevgiyle baktı.

"Küçüğüm, bırak da söylediğini yapayım... yapıldı dediğin şeyi. Ölmeli o, küçüğüm. Seni büyüledi. Kossil öcünü alacaktır. O hem yaşlı hem de gaddar, sen ise çok gençsin. Yeterince kuvvetin yok."

"Bana bir şey yapamaz."

"Seni herkesin gözü önünde, açıkta öldürse bile, tüm İmparatorluk'ta onu cezalandırmaya cesaret edecek bir kişi bile çıkmaz. O, Tanrıkral'ın Yüksek Rahibesi; ve şu anda Tanrıkral hüküm sürüyor. Ama o, seni gözler önünde öldürmez. Bunu gizlice, zehirle, gece yapar."

"O zaman ben de yeniden doğarım."

Manan iri ellerini oğuşturdu. "Belki de seni öldürmez," diye fısıldadı.

"Ne demek istiyorsun?"

"Seni orada aşağıdaki... odaya kilitleyebilir... Senin o adama yaptığın gibi. Ve sen de yıllarca ve yıllarca canlı kalırsın, belki. Yıllarca... Ve sen ölmediğin için yeni bir Rahibe de doğmaz. Ama Mezarlar'ın bir Rahibesi de olmaz, ayın karanlığında yapılması gereken danslar yapılamaz, kurbanlar verilemez, kan dökülemez ve Karanlık Varlıklar'a tapınmayı unutur insanlar, sonsuza kadar. Efendisiyle birlikte onların istediği de bu."

"*Onlar* beni serbest bırakır Manan."

"Sana öfkeliyken bırakmazlar, küçük hanım," diye fısıldadı Manan.

"Öfkeli mi?"

"O adam yüzünden... Hürmetsizliğinin cezası verilmediğinden. Ah, küçüğüm, küçüğüm! Onlar affetmezler!"

Kız, başı önünde, en alt basamağın tozları içinde oturdu kaldı. Avucunda tuttuğu küçük şeye baktı; bir farenin minik kafatası. Tahtın üstünde çatı kirişindeki baykuşlar biraz kıpırdadı; hava geceye doğru kararmaya başlamıştı.

"Bu gece aşağıya, Labirent'e inme," dedi Manan yavaş yavaş. "Evine git ve uyu. Sabah olunca Kossil'e git ve laneti onun üzerinden kaldırdığını söyle. Hepsi bu kadar. Ondan sonra korkmana gerek yok. Ona kanıtı ben gösteririm."

"Kanıt mı?"

"Büyücünün öldüğüne dair."

Kız kıpırdamadan oturdu. Yavaş yavaş yumruğunu sıktı; narin kafatası kırıldı ve göçtü. Elini açtığında avucunda kemik ve toz kıymıklarından başka bir şey yoktu.

"Hayır," dedi. Avucunun içindeki tozu silkeledi.

"O ölmeli. Sana büyü yaptı. Sen yolunu şaşırdın Arha!"

"Bana büyü müyü yapmadı. Sen hem yaşlı, hem de ödleksin Manan; yaşlı kadınlar seni korkutuyor. Onun yanına gidip, onu öldürüp, 'kanıtını' nasıl alabileceğini düşünüyorsun? Dün gece karanlıkta izlediğin yolu, Büyük Hazine Dairesi'ne giden yolu biliyor musun? Dönemeçleri sayıp, basamaklara, sonra çukurlara, sonra da kapıya gidebilir misin? Kapıyı açabilir misin?.. Ah zavallı yaşlı Manan, kafan çok kalın. Kossil seni korkutmuş. Şimdi Küçük Ev'e git, uyu ve tüm bunları unut. Beni de ölümle ilgili konuşmalarınla boğup durma... Ben sonra gelirim. Haydi, haydi, aptal moruk, yaşlı ahmak." Ayağa kalktı ve kibarca Manan'ın geniş göğsünü itti, sırtını sıvazlayarak gitmesi için onu iteledi. "İyi geceler, iyi geceler!"

Manan, istemeye istemeye, huzursuzca ama itatkâr bir şekilde döndü; sütunlar ve yıkık çatının altında, uzun salondan zahmetle yürüdü. Kız onun gidişini seyretti.

Gittikten bir süre sonra ve Taht'ın kürsüsünün etrafında dolaştı, arkasındaki karanlıkta kayboldu.

IX

ERRETH-AKBE'NİN HALKASI

Atuan Mezarları'nın Büyük Hazine Dairesi'nde zaman geçmezdi. Işık yoktu; hayat yoktu; ne tozun içinde en ufak bir örümcek hareketi ne de soğuk toprakta bir solucan vardı. Kaya ve karanlık; bir de geçmeyen zaman.

İç Adalar'dan gelen hırsız, büyük bir sandığın taştan kapağına sırtüstü uzanmıştı, tıpkı bir mezarın üzerine oyulmuş bir şekil gibi. Onun hareketleriyle yerinden kalkmış olan toz, giysileri üzerine çökmüştü. Kıpırdamıyordu.

Kapının kilidi takırdadı. Kapı açıldı. Işık, ölü siyahlığı kırdı; taze hava akımı ölü havayı karıştırdı. Adam hareketsiz yatıyordu.

Arha kapıyı kapatarak içerden kilitledi; lambasını bir sandığın üzerine koyarak yavaşça hareketsiz şekle doğru yaklaştı. Ürkek ürkek hareket ediyordu; gözleri fal taşı gibi açılmış, karanlıkta yaptığı uzun yolculuk nedeniyle, göz bebekleri büyümüştü.

"Çevik Atmaca!"

Kız adamın omuzuna dokunup ismini tekrar söyledi, bir daha söyledi.

O zaman kıpırdanarak inledi adam. Sonunda, yüzü bitkin, gözleri boş boş oturdu. Kıza, tanımıyormuş gibi baktı.

"Benim ben, Arha – Tenar. Sana su getirdim. Al, iç."

Sanki elleri uyuşukmuş gibi matarayı beceriksizce tutmaya çalıştı adam ve suyu içti, ama kana kana değil.

"Ne kadar oldu?" diye sordu, zorlukla konuşarak.

"Bu odaya geleli iki gün geçti. Bu üçüncü gece. Daha önce gelmedim. Yemeği çalmam gerekiyordu – işte burada." Yanında getirdiği torbadan gri yassı somunlardan birini çıkardı ama adam başını salladı.

"Aç değilim. Burası... öldürücü bir yer." Başını elleri arasına alarak kıpırdamadan oturdu.

"Üşüyor musun? Boyalı Oda'dan pelerini getirdim."

Cevap vermedi.

Kız pelerini elinden bırakarak, adama gözlerini dikerek durdu. Biraz titriyordu ve gözleri hâlâ siyah ve faltaşı gibi açıktı.

Aniden, dizleri üzerine çöküp iki büklüm oldu ve ağlamaya başladı; gözlerinden yaş getirmeyen ama vücudunu sarsan derin hıçkırıklarla.

Adam ağır ağır sandığın üzerinden kalktı ve kızın üzerine eğildi. "Tenar—"

"Ben Tenar değilim. Ben Arha değilim. Tanrılar öldü, tanrılar öldü."

Adam elini kızın başına koyarak başlığını geriye çekti. Konuşmaya başladı. Sesi yumuşak, sözcükler ise kızın hiç duymdığı bir dildendi. Sözcüklerin sesi, kızın gönlüne yağan yağmur gibi geldi. Dinlemek için sustu.

Kız sustuğunda, adam kızı kucağına alarak, biraz önce kendi yattığı büyük sandığın üzerine, bir çocuk gibi bıraktı. Kendi ellerini kızın elleri üzerine koydu.

"Neden ağladın Tenar?"

"Anlatayım. Sana ne söylesem fark etmez. Sen bir şey yapamazsın. Yardım edemezsin. Sen de ölüyorsun, öyle değil mi? O yüzden hiç, hiç önemi yok. Hiçbir şeyin önemi yok. Kossil, Tanrıkral'ın Rahibesi, zaten hep gaddardı; seni bana öldürtmeye çalışıyordu. Diğerlerini öldürdüğüm gibi. Ben de yapmak istemedim. Onun ne hakkı var? Sonra İsimsizler'e meydan okuyarak onlarla alay etti; ben de onu lanetledim. O zamandan beri de ondan korkuyorum, çünkü Manan'ın söyledikleri doğru, Kossil tanrılara inanmıyor. Onların unutulmasını istiyor ve beni de uyurken öldürecek. O yüzden uyumadım. Küçük Ev'e geri dönmedim. Dün bütün gece Taht Binası'nda kaldım, dans giysilerinin bulunduğu çatı katındaki odalardan birinde. Gün ışımadan Büyük Ev'e gidip mutfaktan biraz yiyecek çaldım; sonra da Taht Binası'na geri dönüp bütün gün orada durdum. Ne yapmam gerektiğini bulmaya çalışıyordum. Ve bu gece... bu gece, çok yorgundum; kutsal yere gidip uyuyabileceğimi düşündüm; oraya gitmeye korkabilirdi. Seni ilk gördüğüm o büyük mağara. Ve... oradaydı. Kırmızı kayadaki kapıdan girmiş olmalı. Elinde bir lambayla oradaydı. Manan'ın kazmış olduğu mezarı eşeliyordu, içinde bir ceset var mı yok mu diye bakmak için. Aynı mezarlıktaki bir sıçan gibi; eşelenen büyük, şişko, siyah bir sıçan. Ve Kutsal Yer'de ışık yanıyordu, karanlık yerde. Ve İsimsizler hiçbir şey yapmadılar. Onu ne öldürdüler ne de çıldırttılar. Onlar ölmüş. Ben artık rahibe değilim."

Elleri kızın ellerinde, başı biraz öne eğik, durmuş dinliyordu adam. Yanağındaki yaralar sinirden mosmor, giysileri ve saçı toz içinde olduğu halde yüzüne ve duruşuna bir dinçlik gelmişti.

"Yanından geçip gittim, Altmezar'ın içinden. Mumu, ışıktan çok gölgeler yaratıyordu; beni duymadı. Ondan uzaklaşmak için Labirent'e girmek iste-

dim. Fakat girdiğim zaman, beni izliyormuş gibi gelmeye başladı. Bütün koridorlar boyunca, arkamda birisini duydum durdum. Ve nereye gideceğimi bilemedim. Burada emniyette olacağımı düşündüm; Efendilerim'in beni burada koruyup savunacaklarını düşündüm. Ama korumuyorlar, gitmişler, ölmüşler..."

"Onlar için mi ağlıyordun – öldükleri için? Ama onlar buradalar Tenar, burada!"

"Nasıl bilebilirsin ki?" dedi kız kayıtsızca.

"Çünkü, Altmezar'ın altındaki büyük mağaraya adımımı attığımdan beri, her an onları hareketsiz tutabilmek için, onların dikkatini çekmemek için uğraşmak zorunda kaldım. Tüm hünerim bu işe gitti; tüm gücümü bunun için harcadım. Bu tünelleri sonu gelmez büyü ağlarıyla ördüm; uyku büyüleri, hareketsizlik büyüleri, gizleme büyüleri; ama yine de beni fark ettiler, yarı fark ettiler; yarı uykuda yarı uyanıklar. Böyle olduğu halde bile onlara karşı böyle uğraşmaktan çok yıprandım. Burası korkunç bir yer. Burada insanın umudu olamaz. Bana su verdiğin zaman susuzluktan ölüyordum, yine de beni kurtaran tek şey su değildi. Bu suyu veren ellerin gücüydü." Bunu söylerken, bir an için, kızın avucunu kendi avucu içinde havaya doğru döndürdü, gözleri kızın avucuna dalarak; sonra arkasını döndü ve odanın içinde birkaç adım attı sonra tekrar kızın önünde durdu. Kız bir şey söylemedi.

"Onların gerçekten öldüklerini mi düşündün? İçinden öyle olmadığını biliyordun. Onlar karanlık ve ölmez varlıklar; ışıktan da nefret ederler: bizim ölümlülüğümüzün kısa, parlak ışığından. Onlar ölümsüzdür ama tanrı değiller. Asla tanrı olmadılar. Onlar hiçbir insan ruhunun tapınmasına layık değiller."

Kız, gözleri ağırlaşmış; bakışı, titreyen lambaya dikilmiş, dinledi.

"Sana şimdiye kadar ne verdiler Tenar?"

"Hiç," diye fısıldadı kız.

"Verebilecekleri hiçbir şeyleri yok. Yapıcı hiçbir güçleri yok. Tüm güçleri karartmak ve zarar vermek. Bu mahalden ayrılamazlar; onlar burası; ve burası onlara bırakılmalı. Onlar inkâr edilmemeli ve unutulmamalı ama onlara tapmamalı da. Yer güzeldir, parlaktır ve şefkatlidir ama hepsi bu kadar değil. Aynı zamanda Yer korkunçtur, karanlıktır, acımasızdır. Tavşan, yeşil çayırlarda ölürken çığlık atar. Dağlar, gizli ateşlerle dolu büyük ellerini yumruk yaparlar. Denizde köpekbalıkları vardır; ve insanların gözlerinde acımasızlık. Ve eğer insanlar bu şeylere taparlarsa ve kendilerini bunların önünde alçaltırlarsa, bundan kötülük doğar; bunların mahalleri karanlığın toplandığı yerlere, bizim İsimsiz dediğimiz Varlıklara, Işık'tan önce varolan Yer'in Güçleri'ne, karanlığın, yıkımın, deliliğin güçlerine, tamamen bırakılmış yerlere kurul-

muştur... Sanırım onlar, senin şu rahibe Kossil'ini de uzun zaman önce delirtmişler; sanırım o, bu mağaralarda gizli gizli dolaştığı gibi kendi kişiliğinin labirentinde de dolaşıyor ve artık gün ışığını hiç göremiyor. Sana İsimsizler'in öldüğünü söylüyor; ancak kaybolmuş bir ruh, kaybolmuş bir gerçek, buna inanabilir. Onlar varlar. Ama onlar senin Efendin değil. Hiç olmadılar. Sen özgürsün Tenar. Sana bir köle olduğun öğretildi ama sen kendini özgür kıldın."

Yüzündeki ifade değişmediği halde, kız dinledi. Adam başka bir şey söylemedi. İkisi de sessizdi; ama bu, kız odaya girmeden önceki sessizlik değildi. İki kişinin nefesleri vardı şimdi ve damarlarında yaşamın hareketi ve teneke lambanın içinde yanan mum, cılız, canlı bir ses.

"Benim ismimi nerden biliyordun?"

Adam odanın içinde bir aşağı bir yukarı, ince tozu kaldırarak, insanı uyuşturan ürpertiyi üstünden atmak için bir güç sarfederek kollarını ve omuzlarını gererek, yürüdü.

"İsimleri bilmek benim işim. Benim sanatım. Bak, bir şeye büyü örmek için onun gerçek ismini bulmak gerekir. Bizim adalarda gerçek isimlerimizi tüm yaşamımız boyunca, son derece güvendiğimiz kişiler hariç, herkesten saklı tutarız, çünkü bir isimde çok büyük bir güç ve çok büyük tehlike vardır. Bir zamanlar, zamanın başlarında Segoy Yerdeniz adalarını okyanusun derinliklerinden çıkardığı zaman, her şey kendi gerçek ismini taşıyormuş. Ve büyü işleri ile bilgelik, hâlâ Yaradılış'ın bu gerçek ve eski dilinde, bu bilgidedir – yeniden öğrenmekte ve yeniden yapmakta. Öğrenilmesi gereken tılsımlar vardır elbette, kelimeleri kullanma yolları; sonra insan sonuçlarını da bilmelidir. Ama bir büyücünün tüm yaşamı boyunca yaptığı şey isimleri bulmaktır, isimleri nasıl bulacağını bulmak."

"Benimkini nasıl buldun?"

Bir an için adam kıza baktı; aralarındaki gölgeleri delerek geçen derin, açık bir bakış; bir an duraladı. "Sana bunu söyleyemem. Sen sarılıp sarmalanmış, üstü örtülmüş, karanlık bir yere gizlenmiş bir fener gibisin. Yine de ışığın parıldıyor; ışığını söndürememişler. Seni gizleyemiyorlar. Işığı bildiğim gibi, seni bildiğim gibi, senin ismini de biliyorum Tenar. Bu benim yeteneğim, benim gücüm. Sana daha fazlasını söyleyemem. Fakat bana söyle: Şimdi ne yapacaksın?"

"Bilmiyorum."

"Kossil şimdiye kadar boş mezarı bulmuştur. Ne yapar?"

"Bilmiyorum. Eğer geriye, yukarıya gidersem, beni öldürtebilir. Yüksek Rahibe'nin yalan söylemesinin bedeli ölümdür. Eğer isterse beni Taht'ın basamaklarında kurban ettirebilir. Ve Manan, kılıcını kaldırıp Karanlık Siluet'in onu durdurmasını beklemek yerine, bu kez gerçekten benim başımı kesmek

zorunda kalabilir. Bu kez, Karanlık Siluet onu durdurmaz. Kılıç inip kafamı keser."

Sesi donuk ve yavaştı. Adam kaşlarını çattı. "Eğer burada uzun süre kalırsak," dedi, "sen delireceksin Tenar. İsimsizler'in öfkeleri senin aklına çökmüş. Ve benimkine. Sen buradayken daha iyi oldu, çok daha iyi. Ama sen gelinceye kadar çok vakit geçti ve gücümün çoğunu harcadım. Hiç kimse Karanlık Varlıklar'a uzun süre, tek başına dayanamaz. Onlar çok güçlüler." Durdu; sesi alçaldı, lafının ucunu kaçırmış gibiydi. Elleriyle alnını ovuşturdu ve hemen tekrar mataradan su içmeye gitti. Ekmekten koca bir parça koparark karşıdaki sandığa gitti, oturup yemeye başladı.

Söylediği doğruydu; kız kafasında, tüm düşüncelerini ve duygularını kararan ve karıştıran bir ağırlık, bir baskı hisseder gibiydi. Yine de, tek başına koridorlardan gelirken olduğu gibi dehşete kapılmamıştı. Sadece, odanın dışındaki mutlak sessizlik korkunç geliyordu ona. Bunun nedeni neydi? Yeraltının sessizliğinden daha önce hiç korkmamıştı. Ama şimdiye kadar hiç İsimsizler'e itaatsizlik etmemişti, onlara karşı hiç durmamıştı.

En sonunda kız, ağlamaklı küçük bir kahkaha attı. "İşte burada, İmparatorluğun en büyük hazinesinin üzerinde oturuyoruz," dedi. "Tanrıkral, sadece bir sandığını alabilmek için tüm karılarını verirdi. Ve biz, içlerine bakmak için birinin bile kapağını kaldırmadık."

"Ben kaldırdım," dedi Çevik Atmaca, ağzındakini çiğneyerek.

"Karanlıkta mı?"

"Küçük bir ışık yaptım. Bir tılsımışığı. Burada yapması zordu. Asam olsaydı bile zor olurdu ama onsuz, yağmur altında, ıslak odunla ateş yakmaya benziyor. Fakat sonunda geldi. Ve aradığım şeyi buldum."

Kız, ona bakmak için, yüzünü yavaş yavaş kaldırdı. "Halka mı?"

"Yarım halka. Öbür yarısı sende."

"Bende mi? Öbür yarısı kaybolmuştu–"

"Ve ben buldum. Bir zincirle onu boynuma taktım. Onu sen çıkardın ve bana, daha iyi bir tılsım edinemedin mi diye sordun. Erreth-Akbe'nin Halkası'nın yarısından daha iyi bir tılsım, onun tamamıdır. Ama öte yandan yarısı da hiç yoktan iyidir. Sonuç olarak, şimdi sende benim yarım halkam, bende de senin yarım halkan var." Adam kıza, mezarın gölgeleri arasından gülümsedi.

"Onu aldığım zaman bana bununla ne yapacağını bilemezsin demiştin."

"Bu doğruydu."

"Ya sen biliyor musun?"

Evet anlamında başını salladı adam.

"Anlat bana. Bunun, bu halkanın ne olduğunu ve kaybolmuş olan yarısına nasıl rastladığını, buraya nasıl ve neden geldiğini anlat. Bütün bunları bil-

mem gerek, o zaman belki ne yapabileceğimizi bulurum."

"Belki bulabilirsin. Pekâlâ. Erreth-Akbe'nin Halkası ne mi? Gördüğün gibi kıymetli bir görünüşü yok, bir yüzük bile değil bu. Çok büyük. Belki bir bileziktir, ama bunun için de çok küçük görünüyor. Hiç kimse bunun kimin için yapılmış olduğunu bilmiyor. Bir keresinde bunu Zarif Elfarran takmış, Solea Adası denizin dibinde kaybolmadan önce; ve o taktığı zaman da halka eskiymiş. Ve sonunda, Erreth-Akbe'nin eline geçmiş... Madeni, sert gümüş, üstüne dokuz delik delinmiş. Dışında, sanki dalgalar çizilmiş gibi bir deseni var, içinde de dokuz Güç Rünü. Sendeki yarıda dört tane bütün ve bir tane de yarım rün var; benimki de aynı. Kırık, tam o sembolün ortasına denk geliyor ve onu bozuyor. O zamandan beri ona Kaybolmuş Rün deniliyor. Diğer sekiz tanesi Büyücülerce biliniyor: Delilikten ve rüzgâr ile ateşten koruyan Pirr, dayanma gücü veren Ges ve diğerleri. Fakat kırılmış olan rün adaları birbirine bağlayan ründü. Bu, Bağ Rünü'ydü, yönetimin alâmetiydi, barışın alâmeti. Hiçbir kral ülkesini, eğer o alâmetin etkisinde yönetmiyorsa, iyi yönetiyor sayılmaz. Kimse onun nasıl yazıldığını bilmiyordu. O kaybolduğundan beri Havnor'da hiçbir büyük kral ortaya çıkmadı. Prensler ve zalim hükümdarlar, Yerdeniz'deki adalar arasında savaşlar ve kavgalar oldu.

"Böylece Denizler Diyarı'nın bilge hükümdarları ve Büyücüleri, belki kaybolmuş rünü eski haline getirebilirler ümidiyle, Erreth-Akbe'nin Halkası'nı istiyorlardı. Fakat sonunda, hiç kimse Atuan Mezarları'ndaki yarıyı bile getiremediği için, onu aramaya adam yollamaktan vazgeçtiler; diğer yarı, Erreth-Akbe'nin Karglı krala vermiş olduğu yarı da çok uzun zaman önce kaybolmuştu. Aramanın bir faydası olmadığını söylüyorlardı. Bu yüzlerce yıl önceydi.

"Sonra ben buna rastgeldim. Şimdi senin olduğundan birkaç yaş daha büyüktüm; deniz üzerinde bir... kovalamaca, bir çeşit av üzerindeydim. Avladığım şey beni oyuna getirdi; Karego-At ve Atuan kıyılarından pek uzak olmayan, buranın güney batısında, tenha bir adacıkta karaya vurdum. Burası, ortasında uzun, yeşillikli kum tepecikleri ve bir tuzlu su kaynağından başka hiçbir şeyi olmayan bir kum şeridinden ibaret küçücük bir adaydı.

"Yine de burada iki kişi yaşıyordu. Yaşlı bir adamla bir kadın; sanırım kardeştiler. Benden ödleri kopmuştu. Kim bilir ne kadar uzun zamandır hiç insan yüzü görmemişlerdi. Yıllarca, belki de onlarca yıl boyunca görmemişlerdi. Fakat ben yardıma muhtaçtım ve bana iyi davrandılar. Denizde sürüklenerek gelmiş tahtalardan yapılmış bir kulübeleri ve bir ateşleri vardı. Yaşlı kadın bana yiyecek verdi; deniz çekildiği zaman kayaların üzerinden topladığı midyeler ve taş atarak yakaladıkları kuşların kurutulmuş etleri. Benden korkuyordu ama yine de bana yiyecek verdi. Sonra ben onu korkutacak hiçbir şey

yapmayınca bana güvenmeye başladı ve bana hazinesini gösterdi. Onun da bir hazinesi vardı... Bu küçük bir elbiseydi. İncilerle işlenmiş saf ipek kumaş. Küçük bir kız elbisesi, bir prensesin elbisesi. Kendi üstündeyse işlenmemiş fok derisi vardı.

"Konuşamıyorduk. O zamanlar Karg dilini bilmiyordum; onlar ise Adalar Diyarı'nın hiçbir dilini bilmedikleri gibi kendi dillerini de ancak biraz biliyorlardı. Oraya küçük birer çocukken getirilip ölüme terk edilmiş olmalılar. Nedenini bilmiyorum, korkarım onlar da bilmiyorlardır. O adadan, rüzgârdan ve denizden başka hiçbir şey bilmiyorlardı. Fakat ayrılırken, kadın bana bir armağan verdi. Bana, Erreth-Akbe'nin Halkası'nın kaybolmuş yarısını verdi."

Bir süre sustu.

"Bunun ne olduğu hakkında ondan fazla bir bilgim yoktu. Asrın dünya üzerindeki en büyük hediyesi; ve bu hediye, fok derisi içindeki, zavallı, yaşlı, saf bir kadın tarafından, onu cebine atıp, 'Teşekkürler!' diyerek yelken açıp uzaklaşan, salak, kaba bir adama verilmişti... Neyse, böylece ben yoluma devam ettim ve yapmam gerekeni yaptım. Derken başka şeyler oldu ve batıya, Ejderhalar Yolu'na gittim, falan, filan. Fakat, halkayı hep yanımda bulunduruyordum, çünkü verebileceği tek şeyi bana armağan olarak veren kadına karşı minnettarlık duyuyordum. Üstüne açılmış deliklerden birinden zincir geçirerek onu boynuma taktım ve bir daha aklıma hiç getirmedim. Sonra bir gün, Selidor'da, En Uzak Ada'da, Erreth-Akbe'nin ejderha Orm ile dövüşürken öldüğü kara parçasında Orm'un soyundan gelen bir ejderha ile konuştum. O bana, göğsümde taşıdığım şeyin ne olduğunu söyledi.

"Bunu bilmememi çok komik buldu. Ejderhalar bizi pek komik bulurlar. Ama Erreth-Akbe'yi hatırlıyorlar; ondan sanki bir insan değil de bir ejderhaymış gibi söz ediyorlar.

"İç Adalar'a geri dönünce sonunda Havnor'a gittim. Ben Gont'ta doğdum; Gont sizin Karg adalarının en batısında yer alır. Doğduğumdan beri epeyce gezmiştim ama hiç Havnor'a gitmemiştim. Artık oraya gitmenin zamanı gelmişti. Beyaz kuleleri gördüm, büyük adamlarla, tüccarlarla, prenslerle, eski ülkelerin hükümdarlarıyla konuştum. Onlara bende olanı söyledim. Onlara, eğer isterlerse, barışın anahtarı olan Kaybolmuş Rün'ü bulmak için gidip halkanın Atuan Mezarları'nda bulunan diğer yarısını arayabileceğimi söyledim. Çünkü dünyada barışa ciddi şekilde ihtiyacımız var. Çok müteşekkir oldular; hatta bir tanesi kayığımı hazırlamam için bana para bile verdi. Böylece sizin dilinizi öğrendim ve Atuan'a geldim."

Önündeki gölgelere dalarak sustu.

"Bizim kasabalarımızdaki insanlar, derinin renginden, telaffuzundan senin bir Batılı olduğunu anlamadılar mı?"

"Ah, insanları kandırması kolaydır," dedi oldukça dalgın, "eğer gerekli numaraları blliyorsan. Gözbağıyla bazı değişiklikler yapar insan; bir Büyücü'den başka kimse bunların altındakini göremez. Sizin buralarda, Karg ülkelerinde ne Büyücüler var ne de sihirbazlar. Çok önceleri büyücülerinizi kovdunuz ve Büyü Sanatı'nın uygulanmasını yasakladınız; şimdi de bunun varlığına pek inanmıyorsunuz."

"Büyüye inanmamam öğretildi bana. Bu Rahip Kral'ın öğretilerine ters düşüyor. Ama ben senin Mezarlar'a ve oradan da kırmızı kayadaki kapıdan içeriye ancak sihir yoluyla girebilmiş olacağını biliyorum."

"Sadece sihirbazlık değil, aynı zamanda iyi öğütler sayesinde. Yazıyı biz sizlerden daha çok kullanıyoruz sanırım. Okumasını biliyor musun?"

"Hayır. Kara sanatlardan biri o."

Adam evet anlamında başını salladı. "Ama kullanışlı bir şey," dedi. "Atuan Mezarları'nın eski ve başarısız bir hırsızı bazı tarifler ve Büyük Açma Büyüleri'ni kullanabilen birinin içeri girebilmesi için talimat bırakmış. Bunların hepsi, Havnor prensinin hazine dairesindeki bir kitapta yazılıydı. Prens bunu okumama izin verdi. Böylece büyük mağaraya kadar girebildim–"

"Altmezar'a."

"İçeri nasıl girileceğini yazmış olan hırsız, hazinenin orada, Altmezar'da olduğunu zannediyormuş. O yüzden oraya baktım ama tılsımın bundan daha iyi saklanmış olması gerektiğini hissediyordum, labirentte daha derin yerlere. Labirent'in girişini biliyordum; seni gördüğümde, labirente saklanıp, orasını araştırmak düşüncesiyle içeri girdim. Bu bir hataydı elbette. İsimsizler beni ellerine geçirmiş, aklımı kaçırtmışlardı. O zamandan beri de gitgide daha da zayıfladım ve aptallaştım. İnsanın onlara teslim olmaması gerek, karşı koymak, ruhunu hep güçlü tutmak ve şüpheye yer vermemek gerek. Bunu uzun bir zaman önce öğrendim. Ama bunu yapmak çok zor; bu kadar kuvvetli oldukları bir yerde. Onlar tanrı değil, Tenar. Ama insanlardan daha kuvvetliler."

İkisi de bir süre sustular.

"Hazine sandıklarında başka neler buldun?" diye sordu kız donuk donuk.

"Fasa fiso. Altın, mücevher, taçlar, kılıçlar. Yaşayan hiçbir insanın sahiplenmeyeceği şeyler... Söyle bana Tenar, sen nasıl Mezarlar'ın Rahibesi seçildin?"

"İlk Rahibe öldüğü zaman, tüm Atuan'da gezip Rahibe'nin öldüğü gece doğan bir kız çocuğu ararlar. Ve her zaman da bulurlar. Çünkü bu yeniden doğan Rahibe'dir. Çocuk beş yaşına gelince onu buraya, Mahal'e getirirler. Ve altı yaşına gelince de onu Karanlık Varlıklar'a verirler; Karanlık Varlıklar çocuğun ruhunu yutarlar. Böylece çocuk onlara ait olur; ilk günden beri de hep onlara ait olmuştur. Ve ismi de yoktur."

"Buna inanıyor musun?"

"Buna her zaman inandım."

"Buna şimdi inanıyor musun?"

Kız bir şey söylemedi.

Tekrar, gölgeli sessizlik düştü aralarına. Uzun bir süre sonra kız, "Bana... bana Batı'daki ejderhaları anlatır mısın?"

"Tenar, ne yapacaksın? Burada oturup, mum bitinceye ve tekrar karanlık gelinceye kadar, birbirimize masallar anlatıp duramayız."

"Ne yapmam gerektiğini bilmiyorum. Korkuyorum." Taş sandığın üzerinde, acı çeken biri gibi, ellerini birbirine sıkı sıkı kenetleyerek dimdik oturdu. "Karanlıktan korkuyorum," dedi.

Adam tatlı tatlı cevap verdi. "Seçimini yapman gerek. Ya beni bırakıp, kapıyı kilitleyip, yukarıya, sunaklarına gidip beni Efendilerine vereceksin; o zaman Rahibe Kossil'e gidip onunla barışırsın –bu da bu öykünün sonu olur– ya da kapıyı açıp benimle birlikte buradan çıkacaksın. Mezarlar'ı terk edeceksin, Atuan'ı terk edeceksin ve benimle birlikte denizleri aşacaksın. Bu da başka bir öykünün başlangıcı olur. Ya Arha olman gerek ya da Tenar. Her ikisi birden olamazsın."

Derin sesi, kendinden emin ve kibardı. Kız gölgeler arasından onun sert, yaralı ama gaddarlık ve hile bulunmayan yüzüne baktı.

"Eğer Karanlık Varlıklar'ın hizmetinden ayrılırsam, beni öldürürler. Eğer bu mahalden ayrılırsam ölürüm."

"Sen ölmezsin. Arha ölür."

"Ben yapamam..."

"Bir insanın yeniden doğabilmesi için, ölmesi gerekir Tenar. O taraftan görüldüğü kadar zor bir şey değil bu."

"Dışarı çıkmamıza izin vermezler. Hiçbir zaman."

"Belki vermezler. Yine de denemeye değer. Senin bilgin, benim de hünerim var; ve aramızda..." Durdu.

"Erreth-Akbe'nin Halkası var."

"Evet ya, o var. Ama ben aramızda başka bir şeyin daha olduğunu düşünüyordum. Güven diyelim... İsimlerden biri de bu. Bu çok büyük bir şey. Tek başına her ikimiz de zayıf olduğumuz halde, buna sahip olduğumuz için kuvvetliyiz; Karanlığın Güçleri'nden daha kuvvetliyiz." Gözleri, yaralı yüzünde aydınlık ve parlaktı. "Dinle Tenar!" dedi. "Ben buraya, sana karşı silahlanmış bir hırsız, bir düşman olarak geldim; sen bana merhamet gösterdin ve bana güvendin. Ben de sana, yüzünü ilk gördüğüm zamandan, Mezarlar'ın altındaki mağarada seni karanlığın içinde tüm güzelliğin ile gördüğüm o andan beri güvendim. Sen benim güvenimi boşa çıkartmadın. Benim de bunu ödemem

gerekir. Sana verebileceğim tek şeyi vereceğim. Benim gerçek adım, Ged. Senin bu sırra sadık kalman gerekir." Ayağa kalktı ve kıza yarım ay şeklindeki, delinmiş ve oyulmuş gümüşü uzattı. "Bırak da halka tamamlansın," dedi.

Kız yarım halkayı onun elinden aldı. Diğer yarının asılı durduğu gümüş zinciri boynundan, parçayı da zincirden çıkardı. Her iki parçayı da, kırık kenarları birleşecek ve bir bütün haline gelecek şekilde avucunun içine koydu.

Yüzünü kaldırmadı.

"Seninle geleceğim," dedi.

X

KARANLIĞIN ÖFKESİ

Kız bunu söyleyince, adı Ged olan adam, elini, kızın tılsımı tutan elinin üzerine koydu. Kız şaşırarak başını kaldırıp bakınca, adamın yaşam ve zaferle al al olmuş, gülümsediğini gördü. Adamdan korktu ve ümitsizliğe kapıldı. "Her ikimizi de özgür kıldın," dedi adam. "Hiç kimse tek başına özgürlüğünü kazanamaz. Gel, henüz zamanımız varken vakit harcamayalım! Tekrar avucunu aç, biraz daha." Kız parmaklarını gümüş parçasının üzerine kapatmıştı ama onun isteği üzerine tekrar parmaklarını açarak, halkayı kırılan köşeleri denk gelecek şekilde avucunun içinde tuttu.

Adam parçaları almadı ama parmaklarını üzerlerine koydu. Birkaç sözcük söyler söylemez, yüzünden ter boşandı. Kız avucunun içinde, sanki orada küçük bir hayvancık uyuyormuş da kıpırdanmış gibi, garip, hafif bir titreşim hissetti. Ged içini çekti; gergin duruşu gevşedi ve alnındaki teri sildi.

"İşte," dedi; Erreth-Akbe'nin Halkası'nı eline alarak kızın sağ elinin parmaklarından, elinden zar zor bileğine geçirdi. "İşte!" dedi, memnuniyetle seyrederken. "Uyuyor. Bu bir kadının veya bir çocuğun bileziği olmalı."

"Bir arada kalacak mı?" diye mırıldandı, gümüş halkanın soğuk ve narin bir şekilde ince kolundan kaydığını hisseden kız, huzursuzca.

"Kalacak. Erreth-Akbe'nin Halkası'na, bir çaydanlığı tamir eden köy cadısı gibi sadece bir tamir büyüsü koyamazdım. Bir Şekilleme büyüsü kullanıp onu bir bütün yapmalıydım. Artık hiç kırılmamışçasına bütün. Tenar, gitmemiz gerekiyor. Ben torbayla matarayı getireyim. Sen pelerinini giy. Başka bir şey var mıydı?"

Kız kapıda, kapıyı açmak için beceriksizce uğraşırken, adam, "Keşke asam olsaydı," dedi; kız hâlâ fısıldayarak, "Hemen kapının dışında. Getirmiştim," dedi.

"Neden getirmiştin?" diye sordu adam merakla.

"Seni... kapıya götürmeyi düşünmüştüm. Bırakmayı."

"Böyle bir seçeneğin yoktu aslında. Beni kölen yapıp, sen de bir köle ola-

bilirdin, ya da bana özgürlüğümü verip, benimle birlikte sen de özgür olurdun. Haydi küçüğüm, cesaretini topla, anahtarı çevir."

Kız ejderha saplı anahtarı çevirdi ve alçak, karanlık koridora bakan kapıyı açtı. Mezarlar'ın Hazine Dairesi'nden, kolunda Erreth-Akbe'nin halkasıyla dışarı çıktı, adam da peşindeydi.

Duvarın, zeminin ve kubbenin taşlarında, pek ses sayılamayacak, hafif bir titreşim vardı. Uzaktan gelen bir gökgürültüsü veya çok uzaklarda kocaman bir taş yuvarlanıyormuş gibi.

Kızın saçları diken diken oldu ve düşünmek için bir an bile durmadan, teneke lambanın içindeki mumu üfleyerek söndürdü. Adamın arkasında kıpırdadığını duydu; o kadar yakındı ki, adamın sakin sesi, kızın saçlarını kıpırdatıyordu; adam, "Lambayı bırak. Eğer gerekirse ben ışık yakarım. Dışarının zamanı ne?" dedi.

"Buraya geldiğimde geceyarısını çoktan geçmişti."

"O halde ilerlemeliyiz."

Ama kıpırdamadı. Kız, yolu göstermesi gerektiğini fark etti. Labirent'ten çıkış yolunu bir tek o biliyordu; adam da onu izlemek için bekliyordu. Kız, tünel burada alçak olduğu için eğilerek yola koyuldu, ama oldukça hızlı gidiyordu. Görünmeyen dörtyol ağızlarından, soğuk bir nefes ve keskin, rutubetli bir koku, altlarındaki muazzam boşluğun yaşamsız kokusu geliyordu. Geçit biraz daha yükselince kız dik durabildi ve çukura yaklaştıkça adımlarını sayarak, daha yavaş gitmeye başladı. Ged, kızın tüm hareketlerinin farkında çevik adımlarla onu biraz gerisinden izliyordu. Kızın durduğu an, o da durdu.

"Çukura geldik," diye fısıldadı kız. "Çıkıntıyı bulamıyorum. Yo hayır, burada. Dikkat et, sanırım taşlar gevşemiş... Hayır, hayır, bekle – gevşemiş." Ayağının altındaki taşlar sallandıkça kız yan yan geriye sağlam zemine çekildi. Adam kızı kolundan yakaladı ve tuttu. Kalbi çarpıyordu. "Çıkıntı emniyetli değil, taşlar gevşemiş."

"Küçük bir ışık yapıp bakayım. Belki doğru sözü kullanarak onları onarabilirim. Her şey yolunda küçüğüm."

Kız, adamın ona hep Manan'ın hitap ettiği şekilde hitap etmesinin ne kadar garip olduğunu düşündü. Ve adam asasının ucunda, kor alevi veya sisin arkasındaki bir yıldız gibi zayıf bir ışık yakıp, kara cehennem çukurunun yanındaki dar yola adım atınca, kız adamın arkasında karanlığın derinliğinde hayal meyal seçilen bir cüsse gördü ve bunun Manan olduğunu anladı. Fakat sesi boğazında bir yumru gibi düğümlenip kalmıştı; bağıramadı.

Tam Manan gelip, onu sallantılı tüneğinden, yanındaki çukura iteceği sırada, Ged başını kaldırarak onu gördü ve şaşkınlıkla veya bir öfke çılgınlığıyla, ona asası ile vurdu. Çığlığıyla birlikte asadaki ışık, tam hadımağasının yü-

züne doğru, dayanılmayacak bir beyazlıkla parladı. Manan, büyük ellerinden birini gözlerine siper etmek için kaldırdı ve Ged'i yakalamak için ümitsizce bir hamlede bulundu, elinden kaçırdı ve düştü.

Düşerken hiç sesi çıkmadı. Kara çukurdan yukarı hiç ses yükselmedi; ne yere çarpan vücudunun sesi, ne ölümünün sesi, ne bir şey. Çıkıntıya korkuyla yapışan, çukurun ağzında diz çökmüş olan Ged ile Tenar kıpırdamadılar; dinlediler; hiçbir şey duymadılar.

Işık, belli belirsiz görünebilen gri bir tutam şeklindeydi.

"Gel!" dedi Ged elini uzatarak; kız bu eli tuttuğunda üç gözüpek adımla onu karşıya geçirdi. Işığı söndürdü. Kız tekrar, ona yolu göstermek için öne geçti. Uyuşmuş, bir şey düşünemiyordu. Ancak bir süre sonra düşünmeye başladı, *Sağa mı sola mı*?

Durdu.

Onun birkaç adım arkasında duran adam, yavaşça, "Ne oldu?" dedi.

"Kayboldum. Işık yak."

"Kayıp mı oldun?"

"Dönemeçlerin... geçtiğimiz dönemeçlerin sayısını unuttum."

"Ben saymıştım," dedi Ged, biraz daha yaklaşarak. "Çukurdan sonra sola, sonra sağa, sonra tekrar sağa döndük."

"O halde bundan sonraki sağa olacak," dedi kız otomatikman ama kıpırdamadı. "Işık yak."

"Işık bize yolu göstermez, Tenar."

"Hiçbir şey göstermez. Bitti. Kaybolduk."

Ölü sessizlik kızın fısıltısının üzerine çöküp onu yuttu.

Kız, soğuk karanlıkta, yanı başında duran ötekinin hareketini ve sıcaklığını hissetti. Adam elini arayarak tuttu. "Devam et, Tenar. Sağdaki ilk dönemeç."

"Bir ışık yak," diye yalvardı kız. "Tüneller öyle dönüyor ki..."

"Yapamam. Boşa harcayacak gücüm yok. Tenar onlar, Hazine Dairesi'nden ayrıldığımızı biliyorlar. Çukuru geçtiğimizi biliyorlar. Bizi arıyorlar, bizim irademizi, bizim ruhlarımızı arıyorlar. Söndürmek için, yutmak için. Ben bunu yanık tutmalıyım. Tüm gücüm buna gidiyor. Onlara karşı koymalıyım; seninle birlikte. Senin yardımınla. Yolumuza devam etmeliyiz."

"Çıkış yok," dedi kız ama ileri doğru bir adım attı. Sonra, sanki her adımının altında siyah bir boşluk, toprağın altındaki boşluk ağzına kadar açılacakmış gibi bir adım daha attı. Ged elini sıkı sıkı, sıcacık kavramıştı. İlerlediler.

Onlara uzun gelen bir süre sonra basamaklara vardılar. Basamaklar daha önce böylesine dik değildi; basamaklar kayalarda bulunan daracık kaygan çıkıntılardan başka bir şey değildi. Fakat tırmandılar ve biraz daha hızlanarak yollarına devam ettiler, çünkü kız eğri geçidin, basamaklardan sonra uzun sü-

re sapmalar olmadan devam ettiğini biliyordu. Yolu takip edebilmesi için, sol duvar üzerinde iz süren parmakları bir boşluğa geldi, sol tarafa açılan bir geçide. "Buradan," diye fısıldadı; ama adam çekingen davranıyor gibiydi, sanki kızın hareketlerindeki bir şey onda kuşku uyandırmış gibi.

"Yo," diye mırıldandı kız kafası karışmış bir halde, "bu değil, bundan sonra yola açılan geçit. Bilmiyorum. Yapamayacağım. Çıkış yok."

"Boyalı Oda'ya gidiyoruz," dedi sakin ses karanlıkta. "Nereden gitmemiz gerek?"

"Bundan sonraki sol geçitten."

Kız yoluna devam etti. Uzun bir yay çizdikten sonra, iki tane aldatmaca yol geçip sağa doğru ayrılan, Boyalı Oda'ya doğru giden geçite geldiler.

"Dümdüz ileri," diye fısıldadı kız; artık karanlığı aşmak daha kolaydı, çünkü kız demir kapıya doğru giden bu geçitleri daha iyi biliyordu ve yüzlerce kez buradaki dönemeçleri saymıştı; eğer düşünmeye çalışmazsa, beynine çökmüş olan o garip yük, kafasını karıştıramıyordu. Fakat sürekli, onun üstüne çökmüş, onu bastıran şeye daha da, daha da yaklaşıyorlardı; bacakları o kadar yorulmuş ve ağırlaşmıştı ki onları kıpırdatmak için harcadığı çaba yüzünden bir-iki kere inledi. Ve yanıbaşında adam, sanki tüm bedeninin gücünü kullanarak büyük bir çaba harcıyormuş gibi derin bir nefes alıp, nefesini tutuyor, sonra tekrar tekrar aynı şeyi yapıyordu. Bazen kesik ve keskin bir kelime veya bir kelimenin bir bölümünü söylediği duyuluyordu. Böylece sonunda demir kapıya geldiler; kız ani bir korkuyla ellerini uzattı.

Kapı açıktı.

"Çabuk!" diyerek arkadaşını kapıdan geçirdi. Sonra, en uzak köşede durdu.

"Kapı neden açıktı?" diye sordu.

"Çünkü, kapatmak için Efendilerinin senin ellerine ihtiyaçları var."

"Artık önümüzde..." Sesi kısıldı, konuşamadı.

"Karanlığın merkezi var. Biliyorum. Yine de Labirent'ten çıktık. Altmezar'dan dışarıya kaç yol var?"

"Sadece bir yol. Senin gelmiş olduğun kapı içeriden açılmaz. Yol, büyük mağaradan geçip, Taht'ın arkasındaki odaya, tavandaki kapıya giden geçitlerden ilerliyor. Taht Binası'na."

"O halde o tarafa doğru gitmeliyiz."

"Ama o orada," diye fısıldadı kız. "Orada, Altmezar'da. Büyük mağarada. Boş mezarı kazıyor. Onun yanından geçemem, ah, bir kere daha onun yanından geçemem!"

"Şimdiye kadar gitmiştir."

"Oraya gidemem."

"Tenar, üstümüzdeki tavanı çökmesin diye tutuyorum şu an. Duvarların üzerimize çökmesini engelliyorum. Ayaklarımızın altındaki zeminin açılmasını engelliyorum. Bunu, çukuru, hizmetkârlarının beklediği yeri geçtiğimizden beri yapıyorum. Eğer ben zelzeleyi engelleyebiliyorsam, sen benimle birlikte bir insan ruhuyla karşılaşmaktan mı korkuyorsun? Bana güven; benim sana güvenmiş olduğum gibi! Şimdi benimle gel."

Birlikte ilerlediler.

Ucu bucağı olmayan tünel açıldı. Daha fazla havanın varlığını hissettiler, karanlığın genişlediğini. Mezar Taşları'nın altındaki büyük mağaraya girmişlerdi.

Sağ taraftaki duvar tarafından, mağarayı dolanmaya başladılar. Tenar biriki adım gitmişti ki durakladı. "Bu ne?" diye mırıldandı, sesi dudaklarından zorla geçti. Havanın ölü, engin ve kara kabarcığında bir gürültü vardı: Bir titreme veya sarsıntı, insanın iliklerine, kemiklerine kadar hissettiği bir gürültü. Kızın parmaklarının altındaki, zamanın oyduğu duvar, sarsılıyor, sarsılıyordu.

"Devam et," dedi adamın kuru sesi, zorlanarak. "Çabuk ol Tenar."

Kız ileri doğru tökezlenirken, en az yeraltındaki gizli mahzen kadar sarsıntı içinde olan, kapkaranlık kafasının içinde, "Affedin beni. Ey Efendilerim, ey isimsiz varlıklar, en eskiler, affedin beni, affedin beni!" diye bağırdı.

Hiçbir cevap gelmedi. Hiçbir zaman cevap gelmemişti zaten.

Taht Binası'nın altındaki geçide geldiler, merdivenleri tırmanarak son basamağa, tavandaki kapağın altına vardılar. Kapak kapalıydı, kızın her zaman bırakmış olduğu gibi. Kız, kapağı açan yaya bastı. Kapak açılmadı.

"Kırılmış," dedi kız. "Kilitlenmiş."

Adam kızın yanından geçerek kapağın yanına geldi ve sırtıyla kapıya dayandı. Kapak kıpırdamadı.

"Kilitli değil, ağır bir şeyle açılmasını engelliyorlar."

"Açabilir misin?"

"Belki. Herhalde Kossil orada bekliyordur. Adamı var mı?"

"Duby'yle Uatho, belki diğer muhafızlar – erkekler buraya giremez."

"Hem açma büyüsü yapıp, hem orada duran insanları etkisiz hale sokup, hem de karanlığın iradesine aynı anda karşı gelemem," dedi adamın ciddi sesi, düşünceyle. "O halde diğer kapıyı denemeliyiz, kayaların içindeki kapıyı, benim girmiş olduğum kapıyı. Kossil onun içeriden açılamayacağını biliyor mu?"

"Biliyor. Bir keresinde benim kapıyı açmaya çalışmama izin vermişti."

"O halde, Kossil orasını yok sayıyordur. Gel. Gel, Tenar!"

Kız, yeraltının derinliklerinde gerilmiş muazzam bir yay gibi titreyen ve uğuldayan taş basamaklara çökmüştü.

"Nedir bu – bu titreşim?"

"Gel," dedi adam; o denli ciddi ve o denli kendinden emin bir şekilde söyledi ki bunu, kız ona itaat etti ve tekrar basamaklardan ve geçitlerden inerek o korkunç mağaraya gitti.

Mağaranın girişinde, sanki toprağın kendi ağırlığıymışçasına, öylesine kör ve uğursuz, öylesine büyük bir nefret yüküyle ezilmeye başladı ki, yılarak farkında bile olmadan yüksek sesle, "Buradalar! Buradalar!" diye bağırdı.

"O halde bırakalım, onlar da bizim burada olduğumuzu bilsinler," dedi adam; asasıyla ellerinden ileriye doğru, deniz dalgalarının gün ışığına saçıldığı gibi, tavandaki ve duvarlardaki binlerce elmasa doğru beyaz bir parlaklık saçıldı: Işığın zaferi; içinden iki kişinin büyük mağaranın tam ortasından geçerek kaçtıkları ışığın zaferi. Bu iki insanın gölgesi, taştaki beyaz yapraksı süsler, parlayan yarıklar ve boş, açık mezarlar üzerinde yarışıyordu. Eğilerek alçak kapıdan, tünelden aşağı doğru kaçtılar; önce kız, arkasından adam. Orada, tünelde, kayalar gürlemeye ve ayaklarının altından kaymaya başladı. Ama yine de ışık onlarla birlikteydi, insanın gözünü kamaştırıyordu. Kız önündeki taştan çehreyi, ölü çehreyi görür görmez, toprağın gümbürtülerinin arasından adamın sesini, tek bir sözcük söylerken duydu ve dizlerinin üzerine düşerken, adamın asası, başının üzerinden kapalı kapının kırmızı kayasına vurdu. Kaya tutuşmuşçasına beyaz bir alevle yanarak paramparça oldu.

Dışarıda, gökyüzü tan vaktine doğru ağarıyordu. Gökyüzünde birkaç beyaz yıldız, yükseklerde soğuk soğuk duruyordu.

Tenar yıldızları gördü, yüzünde tatlı rüzgârı hissetti fakat ayağa kalkmadı. Orada, toprak ile göğün arasında elleri ve dizleri üzerine çömeldi.

Tan vaktinden önceki o yarı aydınlıkta adam; o yabancı, esmer şekil, dönerek, kızı ayağa kaldırmak için kolundan çekti. Yüzü simsiyah ve bir ifritinki kadar sapkındı. Kız ürkerek ve sanki ağzının içinde ölü bir dil dönüyormuş gibi kendine ait olmayan bir sesle ciyaklayarak ondan uzaklaştı, "Hayır! Hayır! Bana dokunma – bırak beni. Git!" Ve debelenerek ondan uzaklaşıp geriye, Mezarlar'ın parçalanmakta olan dudaksız ağzına doğru ilerledi.

Adamın kızı sıkı sıkı tutan eli gevşedi. Sakin bir sesle, "Takmakta olduğun bağ adına, gelmeni istiyorum Tenar," dedi.

Kız, kolundaki halkanın gümüşünde, yıldızların ışığını gördü. Gözleri bu ışıkta, sendeleyerek ayağa kalktı. Elini adamın avucuna bırakarak onunla birlikte gitti. Koşamıyordu. Tepeden aşağıya doğru yürüdüler. Arkalarında, kayalar arasındaki kara ağızdan, nefret ve ağıt dolu, uzun bir uluma duyuldu. Etraflarına taşlar düşüyordu. Toprak titredi. Onlar yollarına devam ettiler; kızın gözleri hâlâ bileğindeki yıldız ışığının parıltısındaydı.

Mahal'in batısındaki loş vadideydiler. Artık tırmanmaya başlamışlardı;

sonra birdenbire, adam kıza dönmesini söyledi. "Bak–"

Kız döndü ve gördü. Vadiden geçmiş, şimdi elmasların ve mezarların üzerinde ayakta veya yatık duran dokuz büyük dikilitaşla, Mezar Taşları'yla aynı hizada duruyorlardı. Daha önce oldukları yerde sabit duran taşlar, hareket ediyorlardı. Taşlar silkindiler ve gemi yelkenleri gibi yavaş yavaş yana yatmaya başladılar. Aralarından biri, yerinden kopup yükselir gibi oldu; derken taşı bir titremedir aldı ve taş devrildi. Bir başkası ilkinin üzerine, onu ezerek çaprazlamasına düştü. Arkalarında, doğudaki sarı ışık karşısında simsiyah duran Taht Binası'nın kubbesi titredi. Duvarlar esnedi. O harap, muazzam bir bütün halindeki taş kütle, akar su içindeki çamur gibi şekil değiştirmeye başladı, kendi içine çöktü; bir kükremeyle ve ani bir moloz ve toz fırtınasıyla yana yatarak çöktü. Vadinin toprağı dalgalanıp sallandı; bir tür büyük dalga tepeye doğru tırmandı ve Mezar Taşları arasında, tozları gri duman misali dışarıya püskürten ağzını aşağıdaki siyahlığa doğru açmış muazzam bir yarık oluştu. O âna kadar ayakta duran taşlar devrilerek, yarık tarafından yutuldular. Sonra, insana gökyüzünün kendisinde yankılanmış gibi gelen bir çatırtı ile yarığın kaba siyah dudakları kapandı; tepeler bir kere daha sarsılarak durulduular.

Kız bakışlarını zelzelenin dehşetinden, yüzünü gün ışığında hiç görmemiş olduğu yanındaki adama çevirdi. "Bunu sen alıkoyuyordun," dedi. Sesi, toprağın kudretli kükremesinden ve bağırışlarından sonra, kamışlar arasındaki esinti gibiydi. "Sen zelzeleyi, karanlığın öfkesini alıkoydun."

"Yolumuza devam etmeliyiz," dedi adam, doğan güneşe ve harap olmuş Mezarlar'a sırtını dönerek. "Yorgunum, üşüyorum..." Yolda ilerlerlerken tökezleyince, kız onun koluna girdi. Her ikisi de ayaklarını sürüye sürüye ilerliyor, daha hızlı gidemiyorlardı. Büyük bir duvardaki iki minik örümcek gibi, tepede, yükselmekte olan güneşle sararmış ve seyrek adaçayı gölgeleriyle yol yol olmuş kuru toprak üzerinde duruncaya kadar, tepenin engin yokuşundan zahmetle tırmandılar. Önlerinde, etekleri mosmor, başları altın gibi parlayan batı dağları uzanıyordu. İkisi de bir an için durduktan sonra tepenin doruğunu aşarak Mezarlar Mahalli'nin görüş açısından çıktılar, gittiler.

XI

BATI DAĞLARI

Tenar uyandı; uzun süreler boyunca yürüdüğü, tüm etlerinin çürüyüp döküldüğü ve kemiklerinin çifte beyazlığının karanlıkta zayıf zayıf parladığı kötü rüyalardan zar zor kurtuldu. Gözlerini altın sarısı ışığa açarak adaçayının keskin kokusunu ciğerlerine çekti. Uyandıkça üzerine bir hoşluk geldi, bir haz onu yavaş yavaş, tümüyle kapladı, ta ki taşıncaya kadar; kollarını cüppesinin siyahlığından çıkartıp gerinerek, doğrulup oturdu, etrafına sorgusuz sualsiz bir memnuniyetle baktı.

Akşamdı. Güneş, yüce ve batıya doğru uzanan birbirine yakın dağların ardından kaybolmuştu ama battıktan sonraki parlaklığı yeri ve göğü dolduruyordu: Engin, berrak bir kış göğü; dağların ve vadilerin engin, çorak ve altın sarısı toprakları. Rüzgâr dinmişti. Hava soğuktu ve her yer tamamen sessizdi. Hiçbir şey kıpırdamadı. Yakındaki adaçayı çalılarının yaprakları kuru ve boz renkliydi; kurumuş minik çöl bitkilerinin sapları eline hafif hafif batıyordu. Işığın muazzam sessiz ihtişamı, tepelerde, havada, her dal, solmuş her yaprak ve gövde üzerinde parlıyordu.

Sol yanına bakınca adamın çöl toprağı üzerinde, pelerinine sarınmış olarak, bir kolu başının altında, derin derin uyuduğunu gördü. Uykudayken yüzü neredeyse kaşlarını çatıyormuşçasına sertti ama sol eli toprağın üzerine; üstünde hâlâ gri tüyden eski püskü kılıfı, diken ve başakçıklarıyla kendini zar zor savunan küçük bir devedikeninin yanına, gevşek bir şekilde uzanmıştı. Adam ve minik çöl devedikeni; devedikeni ve uyuyan adam...

Adam, gücü toprağın Kadim Güçleri'ne denk ve en az o kadar kuvvetli olan biriydi; ejderhalarla konuşmuş ve tek bir sözüyle zelzeleleri durdurmuş biri. Ve orada, toprağın üzerinde, elinin yanıbaşında büyümekte olan bir devedikeniyle birlikte uykuya dalmış yatıyordu. Bu çok garipti. Yaşamak ve dünyada olmak, onun düşlediğinden çok daha büyük, çok daha garip bir şeydi. Gökyüzünün haşmeti adamın tozlu saçlarına değiyordu; bir an için devedikenini de altın rengine çevirmişti.

Işık yavaş yavaş soluyordu. Işık solarken, soğuk da giderek keskinleşmeye başladı. Tenar kalkarak kurumuş adaçayı çalısı toplamaya başladı; düşmüş dalları topluyor, kendi çaplarında en az meşe ağaçlarının büyük dalları kadar boğum boğum ve iri olarak büyümüş olan kaba dalları kırıyordu. Yorgunluktan daha fazla yürüyemeyecek halde oldukları için, sıcak öğle vaktinde burada konaklamışlardı. Birkaç bodur ardıç ağacı ile henüz inmiş oldukları batıdaki bayırın meyli onlara yeterli bir sığınak oluşturmuştu. Mataradan biraz su içtikten sonra yatıp uykuya dalmışlardı.

Küçük ağaçların altında daha büyük dallardan oluşmuş bir çerçöp yığını vardı; Arha bunları topladı. Toprağa gömülmüş kayaların köşesine gelecek şekilde bir çukur kazarak, çelik çakmağı ile içinde bir ateş yaktı. Adaçayı yaprakları ve çırpılarından oluşan kav bir anda alev aldı. Kuru dallar kızıl alevlerle reçine kokulu çiçekler açtı. Artık ateşin çevresi oldukça karanlık görünüyor, yıldızlar tekrar heybetli gökte beliriyordu.

Alevlerin çıtırtısı uyuyan adamı uyandırdı. Asık yüzünü elleriyle ovuşturarak oturdu ve sonunda dimdik ayağa kalkarak ateşe yaklaştı.

"Acaba–" dedi uykulu uykulu.

"Biliyorum, ama geceyi burada. ateşsiz geçiremeyiz. Hava çok soğuyor." Bir dakika sonra da ekledi, "Ya da senin bizi sıcak tutacak veya ateşi gizleyecek bir büyün yoksa..."

Ayakları neredeyse ateşin içine girmiş bir halde, kolları dizlerinin çevresinde, ateşin yanına oturdu adam. "Brr," dedi, "Ateş büyüden çok daha iyi. Burada, etrafımıza bir gözbağı yaptım; eğer biri gelirse, bizi çalıçırpı veya taş gibi görsün diye. Neden düşünüyorsun? Bizi izlerler mi?"

"Bundan korkuyorum ama yine de izleyeceklerini zannetmiyorum. Kossil'den başka hiç kimse senin orada olduğunu bilmiyordu. Kossil ve Manan' dan başka. Onlar da öldüler. Taht Binası çökerken, mutlaka o da oradaydı. Tavandaki kapağın orada bekliyordu. Diğerleri, geriye kalanlar benim de Taht Binası'nda veya Mezarlar'da olduğumu ve zelzelede ezildiğimi düşüneceklerdir." Kız da kollarıyla dizlerine sarılarak titredi. "Umarım diğer binalar yıkılmamıştır. Tepeden insan pek anlayamıyordu, ortalıkta çok toz toprak vardı. Herhalde bütün tapınaklar ve evler yıkılmamıştır; kızların uyudukları Büyük Ev mesela."

"Zannetmem. Kendi kendisini yutan sadece Mezarlar'dı. Dönüp giderken, bir tapınağın yaldızlı damını gördüm; hâlâ ayaktaydı. Sonra tepenin altında kıpırtılar vardı, koşuşan insanlar."

"Ne diyecekler, ne düşünecekler... Zavallı Penthe! Şimdi Tanrıkral'ın Yüksek Rahibesi olmak zorunda kalabilir. Buradan kaçmak isteyen hep oydu. Ben değil. Belki şimdi kaçar." Tenar gülümsedi. İçinde, hiçbir düşüncenin ve

korkunun karartamayacağı bir neşe vardı; altın rengi ışıkta uyanınca içinden yükselen o aynı kesin neşe. Torbasını açarak, iki tane küçük pide çıkardı; birini ateşin üzerinden Ged'e uzattı, diğerini ısırdı. Ekmek sert ve ekşiydi; yemesi de çok hoştu.

Bir süre beraberce yediler.

"Denizden ne kadar uzaktayız?"

"Buraya gelmek iki gün ve geceni almıştı. Dönmemiz daha çok vakit alacaktır."

"Benim gücüm kuvvetim yerinde," dedi kız.

"Öyle. Yüreklisin de. Ama yoldaşın yorgun," dedi adam gülümseyerek. "Ayrıca çok da ekmeğimiz yok."

"Su bulabilecek miyiz?"

"Yarın, dağlarda."

"Bize yiyecek bir şeyler bulabilir misin?" diye sordu kız, çekinerek, belli belirsiz.

"Avlanmak için hem zamana hem de silaha ihtiyaç vardır."

"Ben şey demek istemiştim, yani sihirle."

"Tavşanları çağırabilirim," dedi adam, ateşi eğri büğrü bir ardıç çomağıyla karıştırarak. "Şimdi, etrafımızda, tavşanlar deliklerinden ortaya çıkıyorlar. Gece onların zamanıdır. Birini ismiyle çağırırsam, yanıma gelir. Ama o şekilde yanıma çağırdığın bir tavşanı yakalayıp, derisini yüzüp kızartabilir misin? Belki açlıktan ölecek duruma gelirsen. Ama bu güvene ihanet etmektir bence."

"Evet. Ben düşünmüştüm ki, belki sadece..."

"Bir sofra dizivereyim," dedi. "Ah, bak onu yapabilirim. Eğer istersen altın tabaklar içinde hem de. Ama bu sadece gözbağı olur ve eğer gözbağını yersen, daha da çok acıkırsın. İnsan kendi sözcüklerini yiyince ne kadar beslenirse o kadar beslenirsin." Kız, bir an için onun beyaz dişlerinin ateş ışığında parladığını gördü.

"Senin şu büyün de tuhaf," dedi kız, biraz da eşitlikten doğan bir vakarla; Büyücü'ye hitap eden bir Rahibe olarak. "Sadece büyük meseleler için yararlı oluyor gibi."

Adam ateşe biraz daha odun attı; ateş, ardıç kokulu kıvılcım ve çıtırtılardan oluşan havai fişekler halinde yükseldi.

"Gerçekten de bir tavşan çağırabilir misin?" diye sorguladı Tenar birdenbire.

"Çağırmamı ister misin?"

Kız evet anlamında başını salladı.

Adam yüzünü ateşten çevirerek yıldızların ışıklarıyla dopdolu, sınırsız karanlığa yumuşak bir sesle seslendi, "*Kebbo... O kebbo...*"

Sessizlik. Hiç ses yoktu. Hiçbir kıpırtı yoktu. Hemen, titreyen ateşin ışığının tam kenarında, yere çok yakın, kara kehribar çakılı gibi bir göz yalnızca. Kürklü bir sırtın kavisi; bir kulak, uzun, tetikte, havaya kalkmış.

Ged bir daha konuştu. Kulak seğirdi ve aniden, gölgeden diğer kulak da çıktı; sonra minik hayvan dönerken, Tenar bir an için hayvanın tümünü gördü; gecenin içindeki işine umursamazca dönerken, küçük, yumuşak, kıvrak sıçrayışını.

"Ah!" dedi kız, nefesini bırakırken. "Çok hoştu." Ve hemen sordu, "Ben de yapabilir miyim?"

"Şey–"

"Anladım, bu bir sır," dedi hemen, tekrar ağır başlılığına dönerek.

"Tavşanın *ismi* bir sırdır. En azından, insan onu olur olmaz, nedeni yokken kullanmamalıdır. Fakat sırdan ziyade bir yetenek veya bir esrar olan şey, çağırmanın gücüdür, anlıyor musun?"

"Evet," dedi kız, "sende olan güç. Biliyorum!" Sesinde, yalandan bir alaya gizlenmemiş bir tutku vardı. Adam ona baktı ve cevap vermedi.

İsimsizler'e karşı verdiği savaştan ötürü hâlâ bitkindi; gücünü kuvvetini sarsılan tünellerde harcamıştı. Kazanmış olduğu halde övünecek hali kalmamıştı. Biraz sonra, ateşe mümkün olduğu kadar yakın bir yere tekrar kıvrılarak uyudu.

Tenar, ateşi besleyerek ve bir ufuktan bir ufuğa, kış takımyıldızlarının aydınlığını seyrederek oturdu, ta ki bu ihtişam ve sessizlikten başı dönüp uykuya dalıncaya kadar.

Her ikisi de uyandılar. Ateş sönmüştü. Kızın seyrettiği yıldızlar şimdi dağın ardında uzaklardaydı ve doğudan yenileri doğmuştu. Onları uyandıran soğuktu, çöl akşamının kuru soğuğu ve bıçak gibi kesen rüzgâr. Güneybatıdan, gökyüzünü kaplayan, buluttan bir peçe geliyordu.

Odun yığını hemen hemen bitmişti. "Yürüyelim," dedi Ged, "şafak vaktine pek bir şey kalmadı." Dişleri o kadar takırdıyordu ki, kız söylediklerini zar zor anladı. Yola koyuldular, batıya doğru giden bayır yavaş yavaş tırmandılar. Çalılar ve kayalar, yıldızların ışığında simsiyah beliriyorlardı; yürümek, gündüzki kadar kolaydı. Bir süre üşüdükten sonra yürüyüş onları ısıttı; iki büklüm olup titremeyi bıraktılar ve daha rahat ilerlemeye başladılar. Böylece, günün ilk ışıklarıyla, o güne kadar Tenar'ın yaşamını sınırlamış olan batı dağlarının ilk yükseltilerine varmışlardı.

Titreşen altın yaprakları hâlâ dallarında duran ağaçlardan meydana gelmiş bir koruda durdular. Adam bunların telli kavak olduğunu söyledi; kız ardıçtan, pınarın kenarındaki hastalıklı kavaklardan ve Mahal'in meyve bahçesindeki kırk tane elma ağacından başka ağaç tanımıyordu. Telli kavaklar ara-

sındaki küçük bir kuş, "cik, cik" dedi alçak bir sesle. Ağaçların altından ince ama gür, kayalar ve çağlayanlardan kuvvetle aşan bir dere bağıra bağıra akıyordu; donmaya fırsat bulamayacak kadar hızla. Tenar, neredeyse korkmuştu ondan. O, her şeyin yavaş hareket ettiği sessiz çöle alışkındı: Tembel tabiatlı nehirler, bulutların gölgeleri, dönüp duran akbabalar.

Kahvaltı için bir parça ekmekle son peynir kırıntısını da bölüştürüp biraz dinlendikten sonra yollarına devam ettiler.

Akşama oldukça yükseğe varmışlardı. Hava, kasvetli, rüzgârlı ve dondurucuydu. Bol odunu bulunan başka bir derenin vadisinde konakladılar ve bu kez kütüklerden onları oldukça sıcak tutacak kuvvetli bir ateş yaktılar.

Tenar mutluydu. Bir sincabın içi oyuk bir ağacın devrilmesiyle ortaya çıkan kabuklu yemiş hazinesini bulmuştu: birkaç kilo iyi ceviz ile Ged'in Kargca'daki ismini bilmediği için *ubir* dediği, pürüzsüz kabuklu bir yemiş. Kız bunları, teker teker, yassı bir taşla, çekiç olarak kullandığı başka bir taş arasında kırdı; kırdığı her iki cevizden birini adama verdi.

"Burada kalabilmek isterdim," dedi, tepeler arasında kalmış rüzgârlı ve alacakaranlık vadiye bakarak. "Burayı sevdim."

"Güzel bir yer burası," diye kabul etti adam.

"İnsanlar hiçbir zaman buraya gelmezler."

"Pek sık değil... Ben dağlarda doğmuşum," dedi adam, "Gont Dağı'nda. Havnor'a giderken oradan geçeceğiz, eğer kuzeyden giden yolu seçersek. Kışın, denizden, büyücek bir dalga gibi, bembeyaz yükselen o dağı görmeye doyum olmaz. Benim köyüm de bunun gibi bir derenin hemen yanındaydı. Sen nerede doğmuşsun Tenar?"

"Atuan'ın kuzeyinde, Entat'ta sanırım. Hatırlamıyorum."

"Seni o kadar küçükken mi almışlar?"

"Beş yaşındaymışım. Bir ocakta yanan bir ateş hatırlıyorum... Başka da bir şey yok."

Adam, sakalları uzamaya başlamış olsa da en azından temiz görünen çenesini ovuşturdu; soğuğa rağmen her ikisi de dağlardaki derelerde yıkanmışlardı. Çenesini ovuşturdu; düşünceli ve ciddi görünüyordu. Kız adamı seyretti; onu ateşin ışığında, dağın alacakaranlığında seyrederken kalbinde hissettiklerini kimselere söyleyemezdi.

"Havnor'da ne yapacaksın?" dedi adam, soruyu kıza değil de ateşe doğru sorarak. "Sen –benim tahmin ettiğimden de fazlasıyla– gerçekten yeniden doğdun."

Kız evet anlamında başını salladı, hafifçe gülümseyerek. Kendini yeniden doğmuş gibi hissediyordu.

"En azından dili öğrenmek zorundasın."

"Senin dilini mi?"

"Evet."

"Öğrenmek isterim."

"İyi öyleyse. Bu *kabat*," diyerek kızın siyah cüppesinin kucağına bir taş fırlattı.

"Kabat. Bu ejderha dilinde mi?"

"Yo, yo. Senin amacın büyü yapmak değil, diğer adamlarla ve kadınlarla konuşmak!"

"İyi ama çakıltaşının ejderha dilindeki karşılığı ne?"

"*Tolk*," dedi adam. "Ama benim, seni sihirbaz çırağı yapmaya niyetim yok. Ben sana İç Adalar'da, Denizler Diyarı'nda insanların konuştukları dili öğreteceğim. Buraya gelmeden önce ben de sizin dilinizi öğrenmek zorunda kaldım."

"Çok acayip konuşuyorsun."

"Hiç kuşkusuz. Şimdi, *arkemmi kabat*," diyerek taşı geri vermesi için elini kıza uzattı.

"Havnor'a gitmem şart mı?" dedi kız.

"Başka nereye gitmek istersin Tenar?"

Kız tereddüt etti.

"Havnor çok güzel bir şehirdir," dedi adam. "Ve sen, halkayı, barışın simgesini, kaybolmuş hazineyi götürüyorsun. Havnor'da seni bir prenses gibi karşılarlar. Onlara götürdüğün bu büyük armağan için sana saygı gösterirler, hoş karşılarlar, hoş tutarlar. O şehirdekiler soylu ve cömert insanlardır. Derinin renginden dolayı sana Beyaz Hanım derler ve bu kadar genç olduğun için de seni daha çok severler. Ve bu kadar güzel olduğun için. Sana gözbağcılığıyla gösterdiğim elbise gibi yüzlerce elbisen olur, ama hakikileri. Övgü, şükran ve sevgiyle karşılanırsın. Sen, şimdiye kadar yalnızlık, kıskançlık ve karanlıktan başka hiçbir şey öğrenmemiş olan, sen."

"Manan vardı," dedi kız, kendini savunarak, dudaklarının kenarı birazcık titreyerek. "O beni seviyordu ve her zaman bana iyi davranıyordu. Bildiği kadarıyla da beni koruyordu ve ben onu bu yüzden öldürdüm; kara çukurun içine düştü. Ben Havnor'a gitmek istemiyorum. Ben burada kalmak istiyorum."

"Burada – Atuan'da mı?"

"Dağlarda. Şu anda bulunduğumuz yerde."

"Tenar," dedi adam ciddi ve sakin sesiyle, "o halde burada kalacağız. Benim bıçağım bile yok ve kar yağarsa her şey çok zor olacak. Ama yiyecek bulduğumuz sürece–"

"Hayır. Kalamayacağımızı biliyorum. Sadece aptal gibi davranıyorum," dedi Tenar ve ateşe yeni bir odun atmak için, ceviz kabuklarını etrafa saçarak

ayağa kalktı. Yırtık pırtık, tozlu cüppesi ve siyah pelerini içinde incecik ve dimdik duruyordu. "Bildiklerim artık hiçbir işe yaramıyor," dedi, "ben de başka hiçbir şey öğrenmedim. Öğrenmeye çalışacağım."

Ged sanki acıyla kıvranır gibi başka bir tarafa doğru baktı.

Ertesi gün zirvedeki kahverengimsi bir otlaktan geçtiler. Geçitte sert bir rüzgâr esiyordu, insanı kör eden ve insana batan karla karışık bir rüzgâr. Ancak, dağın diğer tarafından iyice aşağıya indikten sonra, zirvelerdeki kar bulutlarının altında, Tenar, dağdan duvarın arkasındaki toprakları gördü. Yeşildi – çam ağaçlarının, otların yeşili, kar içindeki tarlaların ve nadasa bırakılmış tarlaların yeşili. Kışın bu ölü halinde bile; çalılıklar çıplak ve ormanlar gri dallarla doluyken bile, buraları yemyeşil topraklardı, mütevazı ve zarif. Dağın yüksek ve kayalıklı eğiminden aşağısını seyrettiler. Tek kelime etmeden Ged, güneşin bulutların kalın örtüsü ve bulamacı ardından alçalmakta olduğu batıyı işaret etti. Güneşin kendisi gizlenmişti ama ufukta, neredeyse Altmezar'ın duvarlarındaki kristallerin göz kamaştıran pırıltısı gibi bir pırıltı vardı; dünyanın kenarında neşeli bir titreşim sanki.

"Bu nedir?" dedi kız, ve adam, "Deniz," dedi.

Kısa bir süre sonra, kız bundan daha az harikulade, ama yine de yeterince harikulade bir şey gördü. Bir yola vardılar ve bu yolu takip ettiler; yol onları hava kararırken bir köye ulaştırdı: Yolun etrafına dizilmiş on, on iki ev. İnsanlar arasına girmekte olduklarını fark edince korkuyla yoldaşına baktı. Kız baktı bakmasına ama onu göremedi. Yanında, Ged'in giysileri içinde, onun gibi yürüyen, onun pabuçlarını giyen, başka bir adam yürüyordu. Cildi beyazdı ve sakalı yoktu. Adam kıza bir bakış fırlattı; gözleri maviydi. Göz kırptı.

"Onları kandırabilecek miyim?" dedi. "Giysilerini nasıl buldun?"

Kız kendi üstüne başına baktı. Üzerinde, köylü kadınların giydiği kahverengi etek ve ceket ile büyük kırmızı yün bir şal vardı.

"Aa," dedi kız birdenbire durarak. "A, sen – sen Ged'sin!" Daha kız onun adını söylerken, adamı son derece açık seçik, bildiği kara ve yaralı yüzüyle, kara gözleriyle gördü; yine de karşısında soluk yüzlü yabancı duruyordu.

"Başkalarının yanında adımı söyleme. Ben de seninkini söylemeyeceğim. Biz Tenacbah'dan gelen iki kardeşmişiz. Eğer merhametli bir çehre görebilirsem, bir lokma yemek isteyeceğim." Adam kızın elini tuttu ve birlikte köye girdiler.

Ertesi sabah, dolu bir karın ile ve samanlıkta uyunmuş rahat bir uykudan sonra, köyden ayrıldılar.

"Büyücüler sık sık dilenir mi?" diye sordu Tenar, keçiler ile benekli ineklerin otladıkları yeşil tarlalar arasındaki yolda.

"Neden soruyorsun?"

"Dilenmeye alışıkmışsın gibi geldi bana. Hatta bu konuda çok başarılıydın."

"Şey, evet. Eğer o açıdan bakarsan, tüm hayatım boyunca dilendim. Büyücülerin pek bir şeyleri yoktur, anlayacağın. Daha doğrusu asaları ve giysilerinden başka bir şeyleri yoktur, eğer gezginseler. Birçok insan onları iyi karşılayıp, yiyecek ve yatacak yer verir. Onlar da iyi kötü karşılığını verirler."

"Ne karşılığı?"

"Mesela, köydeki o kadın. Onun keçilerini iyileştirdim."

"Neleri vardı?"

"Her ikisinin memesinde de iltihap vardı. Küçük bir oğlanken ben de keçi otlatırdım."

"Kadına onları iyileştirdiğini söyledin mi?"

"Hayır. Nasıl söyleyebilirdim? Neden söyleyeyim ki?"

Biraz sustuktan sonra kız, "Görüyorum ki büyün sadece büyük meseleler için geçerli değilmiş," dedi.

"Misafirperverlik," dedi adam, "yabancılara gösterilen iyi niyet, bu çok büyük bir şeydir. Teşekkür etmek de yeterlidir elbette. Ama keçilere acıdım."

Akşamüstü, büyük bir kasabaya vardılar. Burası, evleri tuğladan, etrafında Karg usulü, mazgallı siperleri ve dört köşesine yerleştirilmiş gözetleme kuleleri bulunan surların altında, celeplerin büyük bir koyun sürüsünü güttükleri bir kasabaydı. Sarımsı tuğladan örülmüş duvarlarının üzerinden, yüz hatta daha fazla evin, kırmızı kiremitli damları başlarını uzatıyorlardı. Kapıda, kırmızı tüylü başlıklarıyla Tanrıkral'ın hizmetinde iki muhafız duruyordu. Tenar, bu başlıkları takan adamların, aşağı yukarı her yıl Tanrıkral'ın tapmağına para veya tutsak bağışlarına eşlik etmek için, Mahal'e geldiklerini görmüştü. Surların dışından geçerlerken Ged'e bunu söylediğinde, o da, "Ben de görmüştüm bunları, çocukken," dedi. "Gont'a akınlar düzenlemişlerdi. Benim köyüme de gelmişlerdi yağmalamak için. Ama geri püskürtülmüşlerdi. Sonra, Armouth'da, kıyıda bir savaş olmuştu; bir sürü adam ölmüştü, yüzlerce diyorlardı. Belki şimdi halka birleştiğine ve Kaybolmuş Rün yeniden ortaya çıktığına göre Karg İmparatorluğu ile İç Adalar arasında böyle saldırılar ve ölümler olmaz."

"Böyle şeylerin devam etmesi aptallık olur," dedi Tenar. "Tanrıkral bu kadar köleyi ne yapar ki?"

Arkadaşı, bunu bir süre düşündü. "Eğer Karg ülkeleri, Adalar Diyarı'nı yenerse mi demek istiyorsun?"

Kız evet anlamında başını salladı.

"Bunun pek olabileceğini sanmıyorum."

"Ama baksana İmparatorluk ne kadar kuvvetli – surlarıyla, insanlarıyla

şu büyük şehre baksana. Eğer saldırırlarsa, sizin topraklarınız nasıl bunlara karşı koyabilir?"

"Orası pek büyük bir şehir değil," dedi adam dikkatle ve kibarca. "Ben de dağımdan yeni indiğim zaman böyle bir şehri muazzam bulurdum. Fakat Yerdeniz'de, bir sürü, bir sürü şehir var; bu onların yanında kasaba gibi kalır. Bir sürü, bir sürü ada var. Bunları göreceksin Tenar."

Kız bir şey söylemedi. Yüzü asık, yolda zorlukla yürümeye devam etti.

"O şehirleri görmek harika bir şey: Kayığın yaklaşırken, onların denizden yükselişlerini görmek. Çiftlikler ve ormanlar; limanları ve saraylarıyla şehirler, dünyadaki her şeyin satıldığı pazar yerleri."

Kız onaylarcasına başını salladı. Adamın kendisini neşelendirmek istediğini biliyordu ama o neşesini dağlarda, o derenin açtığı loş vadide bırakmıştı. Şimdi ise içinde gitgide büyüyen bir korku vardı. Önünde uzanan her şey, bilinmeyendi. Mezarlar'dan ve çölden başka bir şey bilmiyordu. Bu ne işe yarardı ki? Yıkılan labirentteki dönemeçleri, çöken sunak önünde yapılan dansları biliyordu o. Ormanlar, şehirler, adamların gönülleri hakkında bir şey bilmiyordu ki.

Aniden, "Orada, benim yanımda kalacak mısın?" diye sordu.

Adama bakmıyordu. Adam, kılık değiştirmiş halindeydi, beyaz tenli bir Karg köylüsü; kız onu o şekilde görmeyi sevmemişti. Fakat sesi değişmemişti, Labirent'in karanlığında konuşan aynı sesti.

Adam cevap vermekte gecikti. "Tenar. Ben gönderildiğim yere gidiyorum. Ben çağrımı izliyorum. Şimdiye kadar bir yerde fazla kalmama izin verilmedi. Bunu anlayabiliyor musun? Ben yapmam gerekeni yapıyorum. Gitmem gereken yere gitmem gerekir. Bana ihtiyacın olduğu sürece, Havnor'da senin yanında olacağım. Ve sonra, eğer bana ihtiyacın olursa, beni çağır. Gelirim. Beni çağırırsan, mezarımdan bile çıkar gelirim Tenar! Ama seninle kalamam."

Kız hiçbir şey demedi. Bir süre sonra adam, "Orada, bana çok ihtiyacın olmayacak. Mutlu olacaksın," dedi.

Kız sessizce kabullenerek başını salladı.

Yan yana denize doğru ilerlediler.

XII

YOLCULUK

Kayığını, yakındaki köylülerin Bulut Burnu dedikleri, büyük kayalık bir burnun yan tarafındaki bir mağaraya saklamıştı. Köylülerden biri onlara akşam yemeği olarak güveçte balık verdi. Sarp kayalıklardan kumsala, gri günün son ışıklarıyla varmışlardı. Mağara, kayanın içine dokuz metre kadar giren dar bir yarıktı; denizin yükselme şeridinin tam üzerinde bulunduğu için de kumlu zemini nemliydi. Mağaranın ağzı, denizden görülebiliyordu; Ged, küçük teknelerinde avlanan gece balıkçıları ateşi görüp merak edebilecekleri için ateş yakmamalarını söylemişti. Böylece, insanın parmaklarına yumuşacık, yorgun bedenine ise taş gibi sert gelen kum üzerine, acınacak bir halde yattılar. Ve Tenar, mağaranın ağzının biraz altında bulunan, kayalara çarpan, kayaları emen ve kayalar üzerinde patlayan denizi ve doğuya doğru millerce uzanan kumsaldaki gökgürültüsünü dinledi. Tekrar, tekrar, tekrar aynı sesleri çıkarttı deniz; yine de aynı değildi sesler. Hiç dinlenmedi deniz. Dünyanın bütün adalarındaki kıyılarda, bu durmak bilmez dalgalarla kendi kendini kabarttı ve hiç dinmedi, hiç durulmadı. Çöl, dağlar: onlar kıpırtısız duruyordu. Onlar sonsuza kadar gür ve donuk bir sesle bağırmıyordu. Deniz durmadan konuşuyordu ama dili kıza yabancıydı. Anlayamıyordu.

Deniz alçakken, ilk gri ışıkla kız huzursuz uykusundan uyanarak büyücünün mağaradan çıkmakta olduğunu gördü. Onun, yalın ayak ve belinden sıktığı peleriniyle, aşağıdaki siyah tüylü kayalar üzerinde bir şey arayarak gezinmesini seyretti. Adam geri geldi. Mağaraya girerken ışığı keserek içerisini karartmıştı. "Al," dedi, bir avuç dolusu, kavuniçi dudaklı mor taşlara benzeyen, ıslak, iğrenç şeyi uzatarak.

"Bunlar da ne?"

"Midye, kayalardan. Bunlar da iki tane istiridye, daha da makbuldür. Bak – böyle." Kızın ona dağlarda ödünç vermiş olduğu, anahtar halkasındaki küçük hançerle kabuğunu açarak, içindeki deniz suyunu da sos niyetine kullanıp kavuniçi midyeyi yedi.

"Pişirmeden mi yiyorsun? Diri diri?"

Bir süre için kız, ona bakmayı reddetti; mahcup bir yüzle ama azimle midyeleri birer birer açarak yemeye devam etti adam.

İşini bitirince, mağaraya, burnu ileri dönük, denizde sürüklenip gelmiş bir-iki tane kütükle kumdan yükseltilmiş olan kayığın yanına gitti. Tenar bir gece önce kayığa baktığında pek gözü tutmamış ve pek bir şey de anlamamıştı. Boyu tahmin ettiğinden daha uzundu, kendi boyunun üç misliydi. İçi, nasıl kullanılacağını bilmediği ve ona tehlikeli görünen nesnelerle doluydu. Kayığın başının (o buruna böyle diyordu) iki yanına göz resmi çizilmişti; ve yarı uykudayken, ona hep kayık kendisini seyrediyormuş gibi gelmişti.

Ged bir an için kayığın içini arayıp taradıktan sonra, bir şeyle geri geldi: Kuru kalması için iyice sarılıp sarmalanmış bir paket sert ekmek. Kıza büyük bir parça ikram etti.

"Aç değilim."

Adam kızın asık yüzüne baktı.

Ekmeği daha önceki gibi sararak kaldırdı; mağaranın ağzına oturdu. "Denizin yükselmesine iki saat kadar var," dedi. "Sonra gidebiliriz. Huzursuz bir gece geçirdin, neden şimdi uyumuyorsun?"

"Uykum yok."

Adam cevap vermedi. Orada, kıza yan dönerek, taşların karanlık kemeri altında, ayak ayak üstüne atarak oturdu; kız onu mağaranın içlerinden seyrederken denizin pırıl pırıl kabartısı ve hareketi arkasında kalıyordu. Adam kıpırdamadı. Taşların kendisi kadar hareketsizdi. Adamdan, suya atılan bir taşın halkaları gibi, hareketsizlik yayılıyordu. Sessizliği, konuşmanın yokluğundan çok, çöldeki sessizlik gibi, kendi başına bir şey haline geldi.

Uzun bir süre sonra, Tenar ayağa kalkarak mağaranın ağzına geldi. Adam kıpırdamadı. Kız adamın yüzüne baktı. Yüzü bakırdan dökülmüş gibiydi – katı, kara gözleri kapalı değil ama yere bakıyor; ağzı sakin.

Adam da deniz gibi kızın çok uzağındaydı.

Şimdi neredeydi, hangi ruhani yolda yürüyordu? Kız onu izleyemezdi.

Adam, kızı izlemesi için zorlamıştı. Onu ismiyle çağırmıştı; kız da emekleyerek onun eline gitmişti, aynı karanlıktan çıkıp gelen küçük, yabani çöl tavşanının ona gittiği gibi. Ve şimdi, halka da adamda olduğuna göre, şimdi Mezarlar yıkıldığına ve rahibesi yeminini sonsuza kadar bozduğuna göre, şimdi ona ihtiyacı yoktu ve kızın onu izleyemeyeceği bir yere gitmişti. Kızla kalmayacaktı. Onu kandırmıştı ve onu yapayalnız bırakacaktı.

Kız eğilerek yumuşak bir hareketle, adamın kemerinden, ona vermiş olduğu küçük çelik hançeri çekip aldı. Bir heykeli soymak gibi bir şeydi bu.

Hançerin sadece bir tarafı keskindi ve ancak on santim uzunluğundaydı;

kurban bıçaklarının bir minyatürüydü. Bu, Mezarlar'ın Rahibesi'nin giysilerinin, at kılından kemeri ve bilinen bir amacı olmayan diğer bazı parçaların yanı sıra, anahtar halkasında taşıması gereken bir parçasıydı. Hançeri, ayın karanlık zamanında yaptığı danslardan biri hariç hiç kullanmamıştı; dans sırasında hançeri Taht'ın önünde havaya atarak yakalıyordu. O dansı seviyordu; dans, ayaklarının ritminden başka eşlik eden bir müzik olmayan vahşi bir danstı. Bu dansa çalışırken, hançeri sapından tutmanın hilesini öğreninceye kadar, hep ellerini kesmişti. Küçük hançer, insanın elini kemiğine kadar, ya da bir boynun atardamarlarını kesecek derecede keskindi. Onlar kıza ihanet edip, yüzüstü bırakmış olsalar bile, kız hâlâ Efendileri'ne hizmet edebilirdi. Karanlığın bu son eyleminde kıza rehber olup, elini yönetebilirlerdi. Kurbanı kabul edebilirlerdi.

Kız, adama doğru eğildi, bıçak sağ elinde, kalçasının arkasında duruyordu. Kız bunu yaparken, adam yüzünü yavaşça kaldırarak kıza baktı. Yüzünde, uzun bir yoldan gelmiş, korkunç şeyler görmüş birinin ifadesi vardı. Yüzü sakindi ama ıstırap doluydu. Kıza doğru bakıp, onu her an biraz daha net görmeye başladıkça, yüzündeki ifade belirginleşti. Sonunda, "Tenar," dedi, onu selamlarcasına, kızın bileğindeki delikli ve oymalı gümüş halkaya dokunmak için elini uzatırken. Bunu adeta güvenini tazelemek istercesine, tevekkül ile yaptı. Kızın elindeki hançeri önemsemedi. Bakışlarını çevirdi, aşağıdaki kayalar üzerinden derin derin kabaran dalgalara baktı ve güçlükle, "Zamanı geldi... Gitme zamanı geldi," dedi.

Adamın sesiyle kızdaki çılgınlık yok oldu. Korkuyordu.

"Onları geride bırakacaksın Tenar. Onlardan kurtularak gidiyorsun şimdi," dedi adam, ani bir gayretle yerinden kalkarak. Gerindi ve pelerinini kemerle yeniden iyice sıktı. "Kayığı indirirken bana yardım ediver. Kütüklerin üzerine koydum, yuvarlayabilmek için. İşte böyle, it... bir daha. Tamam, tamam, oldu. 'Atla' dediğimde, içine atlamaya hazırlan. Burası, kayığı suya indirmek için maharet isteyen bir yer – bir kez daha. Tamam! Atla içine!" – ve kızdan sonra kayığa sıçrayarak, tam o dengesini kaybettiği anda yakalayıp kayığın içine, yere oturttu; bacaklarını ardına kadar açarak yere sağlam bastı; küreklere yüklenerek kayığı, köpük içinde gürleyen burnun ucundan, kayalar üzerinden aşmış bir gelgit dalgası üzerinden ok gibi doğru denize fırlattı.

Sığlık yerden uzaklaştıktan sonra kürekleri kayığa alarak kayığın direğini dikti. Şimdi, Tenar içinde ve deniz dışarıda olunca kayık çok küçük görünüyordu.

Adam yelkeni taktı. Donuk kırmızı renkli yelken büyük bir özenle yamanmıştı, kayık da olabildiğince temiz ve düzenli olmasına rağmen bütün takımlar, uzun ve zorlu bir kullanımın izlerini taşıyordu. Ustalarına benziyor-

lardı: Çok uzaklara gitmişler ve iyi muamele görmemişlerdi.

"Şimdi," dedi adam, "şimdi uzaklaştık, şimdi kurtulduk, gerçekten uzaklaştık Tenar. Bunu hissediyor musun?"

Hissediyordu. Karanlık el, kalbinin üzerindeki, ömür boyu süren hükmünü geri çekmişti. Ama dağlarda olduğu gibi neşelenemiyordu. Başını kollarına gömerek ağladı; yanakları tuzlu ve ıslaktı. İşe yaramaz bir kötülüğe bağımlı geçirdiği, boşa harcanmış yıllarına ağladı. Acı acı ağladı çünkü özgürdü.

Öğrenmeye başladığı şey aslında özgürlüğün yüküydü. Özgürlük ağır bir yüktür, ruhun yüklenmesi gereken büyük ve garip bir sorumluluk. Kolay değildir. Verilen bir armağan değil, yapılan bir seçimdir; bu seçim de zor bir seçim olabilir. Yol, yukarıya, ışığa doğru çıkar; ama yüklü yolcu oraya hiçbir zaman varamayabilir.

Ged bıraktı kız ağlasın; ne onu avutacak tek bir söz söyledi; ne de gözyaşlarını dindirdikten sonra, oturup Atuan adasının alçak mavisine doğru bakarken onunla konuştu. Adamın yüzü sert ve tetikteydi, sanki tek başınaymış gibi; hep ileriye bakarak, sessiz ve seri, yelken ve dümenle ilgileniyordu.

Akşamüstü, gitmekte oldukları yönü, güneşin batı yanını işaret etti. "Orası Karego-At," dedi; Tenar adamın işaretini izleyerek, tepelerin uzaktaki buluta benzer hayalini, Tanrıkral'ın büyük adasını gördü. Atuan geride gözden kaybolmuştu. İçinde büyük bir sıkıntı vardı. Güneş gözlerine altından bir çekiç gibi iniyordu.

Akşam yemekleri kuru ekmek, Ged'in bir akşam önce Bulut Burnu'ndaki dereden kayığın fıçısına doldurduğu su ve Tenar'a iğrenç gelen tütsülenmiş kuru balıktan ibaretti. Kış akşamı, çabuk ve soğuk, deniz üzerine indi. Kuzey tarafında, uzakta, bir süre zayıf ışık kıpırtılarını, Karego-At'ın uzak sahilindeki küçük köylerin ateşlerinden yayılan sarı ışıkları görebildiler. Bunlar, okyanustan yükselen pus içinde kayboldu; derin sular üzerindeki yıldızsız gecede yalnızdılar.

Kız kayığın kıçına kıvrılıverdi; Ged de su matarasını başına yastık yaparak buruna yattı. Rüzgâr güneyden gelen hafif bir esinti olmasına rağmen, alçak dalgalar yanlarını yalarken, kayık aralıksız yoluna devam ediyordu. Burada, kayalıklı sahilden uzaklarda deniz de sessizdi; sadece kayığa değdikçe birazcık fısıldıyordu.

"Eğer rüzgâr güneyden eserse," dedi Tenar fısıltıyla, çünkü deniz de fısıldıyordu, "kayık kuzeye gitmez mi?"

"Evet, eğer biz orsa etmezsek. Ama ben kayığın yelkenine büyü rüzgârı koydum, batıya gitsin diye. Yarın sabaha kadar Karg sularından çıkmış oluruz. O zaman dünya rüzgârıyla gitmesine izin veririm."

"Kendi kendine mi dümen kırıyor?"

"Evet," diye cevapladı Ged ciddiyetle, "uygun talimatı verdikten sonra. Kayığımın pek fazla talimata ihtiyacı yok. Açık denize çıkmıştı o, Doğu Uçyöre'deki en uzak adanın ilerilerine; Erreth-Akbe'nin ölmüş olduğu, en batıdaki Selidor adasına gitmişti. Benim *Ufkabakan*'ım, çok akıllı, becerikli bir kayıktır. Ona güvenebilirsin."

Muazzam derinliğin üzerinde büyü ile ilerleyen kayığın içinde kız, karanlığa bakarak yatıyordu. Tüm hayatı boyunca karanlığa bakmıştı; ama bu daha engin bir karanlıktı, bu okyanusun üzerine çöken gece. Hiç sonu yoktu. Hiç tavanı yoktu. Yıldızların gerisine uzanıyordu. Hiçbir dünyevi Güç yönetmiyordu onu. Işıktan önce de vardı, sonra da olacaktı. Tüm kötülüğün ötesine uzanıyordu.

Karanlıkta, kız konuştu: "Sana tılsımın verilmiş olduğu küçük ada bu denizde mi?"

"Evet," diye cevap verdi adamın sesi karanlığın içinden. "Buralarda. Belki de güney taraflarında. Bir daha bulamam."

"Ben onun kim olduğunu biliyorum, sana halkayı veren yaşlı kadının."

"Biliyor musun?"

"Bana hikâyeyi anlatmışlardı. Bu İlk Rahibe'nin bilgilerinin bir bölümünü oluşturuyordu. Thar anlatmıştı; ilk önce Kossil'in yanında, sonra yalnızken tamamını anlattı; ölmeden önce benimle konuştuğu son seferdi. Hupun'da, Awabath'taki Yüksek Rahip'in yükselişine karşı savaşan soylu bir aile varmış. Bu ailenin kurucusu Kral Thoreg'miş; ardıllarına bıraktığı hazine içinde yarım halka da varmış, Erreth-Akbe'nin kendisine vermiş olduğu halka."

"Bu, gerçekten de *Erreth-Akbe'nin Kahramanlıkları*'nda anlatılıyor. Deniliyor ki... senin dilinde, 'Halka kırıldığı zaman, yarısı Yüksek Rahip İntathin'in elinde, yarısı da kahramanın elinde kaldı. Yüksek Rahip, kırık yarıyı, İsimsizler'e, Atuan'daki Yerin Eskileri'ne gönderdi; bu yarı, kaybolmuş yerlerdeki karanlığa gitti. Fakat Erreth-Akbe diğer kırık yarıyı, "Bırakın, tekrar birleşinceye kadar bu parça, ışıkta, bir genç kızın çeyizinde, bu ülkede kalsın," diyerek akıllı kralın Tiarath adlı kızına verdi. Böyle dedi kahraman, batıya yelken açmadan önce.'"

"Demek ki halka, yıllar boyunca bu ailenin kızından kızına geçti. Halkının tahmin ettiği gibi kaybolmamıştı. Fakat Yüksek Rahipler kendilerini Rahip Kral ilan edip, Rahip Krallar da İmparatorluğu kurup kendilerine Tanrıkral demeye başladıkları zaman, tüm bu süre zarfında Thoreg ailesi gitgide daha zayıflayıp fakirleşmiş. Ve en sonunda, Thar'ın bana anlattığına göre, Thoreg sülalesinden geriye sadece iki kişi kalmış, iki küçük çocuk, bir kız bir oğlan, Awabath'taki Tanrıkral, şimdi hüküm sürmekte olan Tanrıkral'ın babasıymış. Çocukları Hupun'daki saraylarından kaçırtmış. Hupunlu Thoreg ailesin-

den birinin sonunda, İmparatorluğun sonunu getireceğine dair bir kehanet varmış, bu da onu korkutuyormuş. Çocukları kaçırtarak, denizin ortasında ıssız bir ada bulmuş ve onları bu adada birazcık yiyecek ve üzerlerindeki elbiseyle bırakmış. Onları bıçakla, boğarak veya zehirleyerek öldürmeye korkmuş; çünkü kral kanı taşıyorlarmış ve kral öldürmek, tanrıların bile başına bela getirirmiş. Çocukların isimleri Ensar ile Anthil'miş. Sana kırık halkayı veren Anthil'di."

Adam uzun bir süre sessiz kaldı. "Şimdi öykü tamamlandı," dedi sonunda, "aynı halkanın tamamlandığı gibi. Ama bu çok acı bir hikâye Tenar. Küçük çocuklar, o ada, görmüş olduğum yaşlı adam ve kadın... İnsan dilinden zar zor anlıyorlardı."

"Sana bir şey soracağım."

"Sor."

"Ben İç Adalar'a, Havnor'a gitmek istemiyorum. Ben oraya, yabancı adamlar arasına, o büyük şehre ait değilim. Ben hiçbir yere ait değilim. Kendi halkıma ihanet ettim. Ve çok kötü bir şey yaptım. Beni de bir adaya bırak, kralın çocuklarını bıraktıkları gibi; üstünde hiç insan olmayan, hiç kimse olmayan ıssız bir adaya. Beni bırak ve halkayı Havnor'a götür. Bu benim değil, senin. Benimle hiçbir ilgisi yok. Ne de senin halkının benimle bir ilgisi var. Beni kendi halime bırak!"

Yavaş yavaş, derece derece, ama yine de kızı hayretler içinde bırakarak, önündeki siyahlıkta küçük bir ay gibi bir ışık doğdu; adamın emriyle gelen büyülü bir ışık. Kayığın burnunda kıza dönük otururan Ged'in dik tuttuğu asasının ucuna asılı kaldı. Yelkenin altını, küpeşteyi, tahta döşemeyi, yüzünü, gümüşi bir ışıkla aydınlatıyordu. Adam dosdoğru kızın yüzüne bakıyordu.

"Ne kötülük yaptın Tenar?"

"Üç adamın Taht'ın altındaki odaya kapatılarak ölüme terk edilmelerini emrettim. Açlık ve susuzluktan öldüler. Öldüler ve oraya, Altmezar'a gömüldüler. Mezartaşları, mezarlarının üzerine devrildi." Kız sustu.

"Daha başka da var mı?"

"Manan."

"O ölüm benim boynumun borcu."

"Hayır. O beni sevdiği ve bana sadık olduğu için öldü. Beni koruduğunu düşünüyordu. Kılıcı benim ensemin üzerinde tutmuştu. Küçükken bana çok iyi davranırdı – ağladığımda." Tekrar sustu, çünkü içi kabarmış, gözyaşlarını zor tutuyordu ama yine de artık ağlamayacaktı. Elleri, elbisesinin siyah kıvrımlarına kenetlenmişti. "Ben ona hiç iyi davranmadım," dedi. "Havnor'a gitmeyeceğim. Seninle gelmeyeceğim. Kimselerin uğramadığı bir ada bul ve beni oraya çıkartıp bırak. Kötülüğün cezası çekilmeli. Ben özgür *değilim*."

Deniz pusuyla bozlaşmış yumuşak ışık, aralarında parıldıyordu.

"Dinle Tenar. Bana kulak ver. Sen kötülüğün aracıydın. Kötülük çöktü. Bitti. Kendi mezarına gömüldü. Sen hiçbir zaman zulüm ve karanlık için yaratılmamıştın; sen ışığı yakalamak için yaratılmıştın, tıpkı yanan bir lambanın ışığı yakalayıp, yaydığı gibi. Ben lambayı sönükken buldum; onu ıssız bir adada, bulunup da atılmış bir şey gibi bırakmayacağım. Seni Havnor'a götürüp Yerdeniz'in prenslerine 'Bakın! Karanlığın yerinde ışığı, onun ruhunu buldum. Onun sayesinde kadim bir kötülük hiçe vardı. Onun tarafından mezardan dışarıya çıkarıldım. Onun sayesinde kırılmış olan bir bütün oldu; nefret olan yerde artık barış olacak,' diyeceğim."

"Gelmeyeceğim," dedi Tenar ıstırapla. "Gelemem. Bu doğru değil!"

"Ve ondan sonra," diye devam etti adam sükûnetle, "seni prenslerden ve zengin beylerden ayıracağım, çünkü senin yerinin orası olmadığı doğru. Çok genç ve çok akıllısın. Seni kendi memleketime, doğduğum yer olan Gont'a, eski ustam Ogion'a götüreceğim. Şimdi iyice yaşlandı o, çok ulu bir Büyücü, yumuşak kalpli bir adam. Ona 'Sessiz' derler. Denize hâkim Re Albi uçurumunda küçük bir evde oturur. Birkaç keçisi ve küçük bir bahçesi var. Sonbaharlarda, tek başına, adayı dolaşmaya çıkar; derelerin açtığı vadilerden ormanları, dağları dolaşmaya. Bir zamanlar ben de onunla, orada yaşamıştım; senden daha küçükken. Pek uzun süre kalmadım yanında, kalacak kadar akıllı değildim. Kötülük peşinde koştum, emin ol, çok geçmeden de belamı buldum... Ama sen beladan kaçıp geliyorsun, özgürlük arıyorsun; kendi yolunu buluncaya kadar sessizlik istiyorsun. Orada iyilik ve sükûnet bulacaksın Tenar. Lamba, orada, bir süre rüzgârın içinden ışıyacak. Bunu yapar mısın?"

Yüzlerinin arasından denizin boz pusu geçiyordu. Kayık, uzun dalgaların üzerinde hafifçe yükseliyordu. Etraflarında gece, altlarında da deniz uzanıyordu.

"Yaparım," dedi kız, uzun uzun iç geçirerek. Ve uzun bir süre sonra, "Ah, hemen olmasını isterdim... oraya şimdi gitmek..."

"Pek uzun sürmeyecek, küçüğüm."

"Oraya gelecek misin, hiç?"

"Gelebildiğim zaman geleceğim."

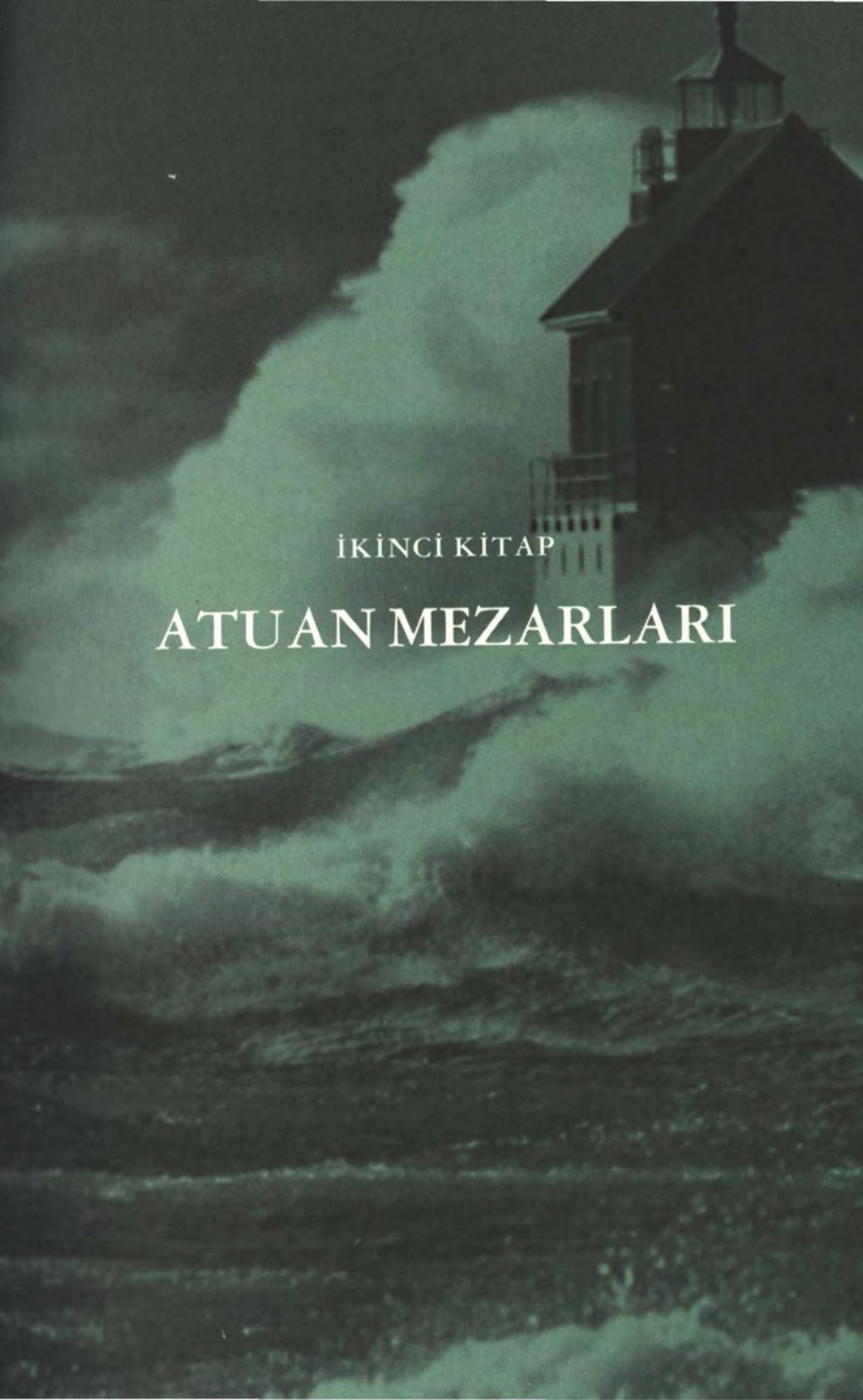
Işık söndü; etraflarını olduğu gibi karanlık sardı.

Gün doğuşları ve batışlarından, kış yolculuğunun sakin günleri ve buz gibi rüzgârlarından sonra İç Deniz'e vardılar. Büyük gemiler arasından, kalabalık deniz yollarında yelken açtılar; Ebavnor Boğazı'ndan geçerek Havnor'un göbeğinde sıkışmış kalmış körfeze ve körfezi geçerek Büyük Havnor Limanı'na girdiler. Beyaz kuleleri ve kar içinde beyaz ve parlak duran şehri gördüler.

Köprülerin çatıları, evlerin kırmızı damları kar kaplıydı; kış güneşi altında limandaki yüzlerce geminin buz tutmuş armaları pırıldıyordu. Gelişlerinin haberi onlardan önce varmıştı, çünkü *Ufkabakan*'ın yamalı kırmızı yelkeni bu sularda tanınırdı; karlı rıhtımda büyük bir kalabalık toplanmıştı; insanların başları üzerinde, parlak ve soğuk rüzgârda renkli bayraklar çırpınıyordu.

Tenar, kayığın arkasında, yırtık pırtık siyah pelerininin içinde dimdik oturuyordu. Önce bileğindeki halkaya, sonra da kalabalık, rengârenk sahile, saraylara, kulelere baktı. Sağ elini havaya kaldırdı; halkanın gümüşünden güneş ışığı yansıdı. Hareketli suların üzerinden, rüzgârda, belirsiz ve neşe dolu bir alkıştır koptu. Ged kayığı içeri soktu. Ged'in gemi babalarına doğru attığı ipi tutabilmek için yüzlerce el uzandı. Ged iskeleye sıçrayarak elini kıza uzattı. "Gel!" dedi gülümseyerek, kız kalktı ve geldi. Havnor'un beyaz caddelerinden onun yanında, elini tutarak ağır ağır ilerledi, tıpkı evine dönen bir çocuk gibi.

—

İKİNCİ KİTAP

ATUAN MEZARLARI

I

ÜVEZ AĞACI

Çeşmeli Avlu'da, mart güneşi, dişbudak ile karaağacın genç yaprakları arasından parlıyor; sular, gölgelerle berrak ışığın içinden sıçrayıp dökülüyordu. Çatısı olmayan bu avlunun dört yanı, yüksek taş duvarlarla çevriliydi. Bunların ardında odalar, avlular, geçitler, koridorlar, kuleler ve en son olarak da Roke'un Büyük Ev'inin, savaş, deprem tehdidine ya da denizin kendisine bile karşı koyabilecek, sadece taşla değil katıksız büyüyle örülmüş ağır dış duvarları bulunuyordu. Çünkü Roke Adası, büyü sanatının öğretilmekte olduğu Bilgeler Adası'ydı; Büyük Ev büyücülüğün merkezi ve okuluydu; Ev'in merkezi de duvarlar içindeki, çeşmenin aktığı ve ağaçların, yağmur, güneş veya yıldızların altında durduğu küçük avluydu.

Çeşmeye en yakın ağaç olan ulu bir üvez, kökleriyle yerdeki mermeri kamburlaştırmış, kırmıştı. Yeşil yosun damarları havuzun etrafındaki çimlik alandan yayılarak kırıkların içini doldurmuştu. Bir oğlan burada, çeşmenin ortasındaki fıskıyenin dökülen sularını bakışlarıyla izleyerek, alçak mermer ve yosun yükseltisinin üzerinde oturuyordu. Delikanlı sayılabilecek yaşta olmasına rağmen yine de bir çocuktu; zengin giysilerle donanmış, ince. Yüzü, altın renkli tunçtan dökülmüş gibi son derece düzgün şekilli ve sakindi.

Arkasında, belki bir dört buçuk metre gerisinde, avlunun ortasındaki çimliğin sonunda, ağaçların altında bir adam duruyordu, ya da duruyor gibi görünüyordu. O kıpırdayan gölgelerin titreşiminde ve ılık ışık altında insan emin olamıyordu. Oğlan çeşmeyi seyrederken adam da oğlanı seyrediyordu. Ağaç yapraklarının kıpırtısından; suyun kıpırtısından ve bitmeyen şarkısından başka hiçbir ses ve hareket yoktu.

Adam yaklaştı. Bir esinti üvez ağacını kımıldatarak, yeni açmış yapraklarını hareket ettirdi. Oğlan yerinden fırladı; kıvrak ve şaşkın. Dönerek onu selamladı. "Başbüyücü Hazretleri," dedi.

Kukuletalı beyaz yünlü pelerin içindeki, kısa boylu, dik ve dinç adam oğlanın önünde durdu. Arkaya doğru indirilmiş kukuletanın katları üzerinde yü-

zü, kızıla çalan esmer renkli, atmaca burunluydu; bir yanağı eskiden kalma yaralarla yol yol çizikti. Gözleri parlak ve vahşiydi. Yine de kibarca konuştu. "Oturmak için çok hoş bir yer bu Çeşmeli Avlu," dedi ve oğlanın özür dilemesini erken davranıp önleyerek ekledi: "Uzun bir yolculuktan geliyorsun ve hiç dinlenmedin. Yine otur."

Adam, havuzun beyaz kenarına oturarak elini, su parmakları arasından geçecek şekilde, çeşmenin daha yukarıdaki çanaklarından dökülen parıltılı damlalarının çemberine doğru uzattı. Oğlan da tekrar yerdeki taşların yükseltisine oturdu; bir dakika süreyle her ikisi de konuşmadı.

"Sen Enlad ve Enlades Prensi'nin oğlusun," dedi Başbüyücü, "Morred Prensliği'nin varisi. Tüm Yerdeniz'de bundan daha eski ve daha saf bir soy yoktur. Ben, Enlad'ın meyve bahçelerini baharda görmüştüm, Berila'nın altın çatılarını da... Sana ne derler?"

"Bana Arren derler."

"Bu senin ülkenin dilinde bir sözcük olmalı. Ortak lisanımızda ne anlama geliyor?"

Oğlan, "Kılıç," dedi.

Başbüyücü, başını anladım dercesine salladı. Tekrar bir sessizlik oldu; oğlan küstahça değil ama utanmadan, "Başbüyücü'nün tüm lisanları bildiğini zannederdim," dedi.

Adam, bir yandan çeşmeyi seyrederken, bir yandan başını, hayır anlamında salladı.

"Ve tüm isimleri..."

"Tüm isimleri mi? Sadece ilk Sözcük'ü söylemiş ve adaları derin denizden çıkarmış olan Segoy tüm isimleri bilirmiş. Emin ol," ve parlak, kızgın bakış Arren'in yüzüne çevrildi, "eğer senin gerçek ismini öğrenmek isteseydim, öğrenirdim. Fakat buna gerek yok. Sana Arren diyeceğim; ben de Çevik Atmaca'yım. Söyle bana, buraya kadar olan yolculuğun nasıldı?"

"Çok uzun."

"Rüzgâr ters mi esti?"

"Rüzgâr ılımlıydı ama taşıdığım haber ters, Çevik Atmaca Hazretleri."

"Söyle öyleyse," dedi Başbüyücü ciddiyetle, ama neredeyse bir çocuk kadar sabırsızca; Arren konuşurken de tekrar, sanki onu dinlemiyormuş gibi, bir üst çanaktan alt çanağa dökülen su damlacıklarının kristal perdesine baktı ama oğlanın sözlerinden de fazlasını dinliyormuş gibiydi.

"Bildiğiniz gibi efendim, babam prens hazretleri, Morred'in soyundan geldiğinden ve gençliğinde burada, Roke'ta bir yıl geçirmiş olduğundan, büyücülükten anlayan birisidir. Ülkesinin yönetimi ve idaresiyle, şehirlerin çekilip çevrilmesiyle ve ticaret sorunlarıyla ilgilenmekten sanatını pek sık kul-

lanmadığı halde biraz gücü ve bilgisi vardır. Adamızın ticaret filosu hep batıya doğru açılır, hatta Batı Uçyöresi'ne bile gidip, safir, öküz derisi ve teneke ticareti yaparlar; bu kış başlarında kaptanlardan biri Berila şehrimize, babamın kulağına kadar gelen bir hikâye ile döndü. Öyle ki babam adamı çağırtarak, söylenenleri kendi kulaklarıyla dinledi." Çocuk kendinden emin, çabuk çabuk konuşuyordu. Uygar saray insanları tarafından eğitilmişti ve gençlerde görülen sıkılganlıktan eser yoktu onda. "Kaptan, deniz yoluyla bizden beş yüz mil kadar batıda bulunan Narveduen adasında artık büyü kalmadığını söyledi. Burada sihrin hiç etkisi kalmadığını ve büyü sözlerinin unutulduğunu anlattı. Babam bunun, tüm sihirbaz ve cadıların adayı terk etmiş olmalarından mı kaynaklandığını sorunca adam, hayır, diye cevapladı: Orada, bir zamanlar sihirbaz olan bazı insanların olduğunu fakat artık çaydanlıkları tamir için veya kaybolan bir iğneyi bulmak için bile büyü yapamadıklarını söyledi. Ve babam sordu, Narveduen halkı dehşete düşmemiş mi? Kaptan yine, hayır, dedi, umursamaz görünüyorlarmış. Ve gerçekten de, dedi, insanlar arasında hastalık vardı, güz hasatı azdı; yine de umursamaz görünüyorlardı. Dedi ki –adam prensle konuşurken ben de oradaydım– dedi ki, 'Hasta adamlara benziyorlardı; bir yıl içinde öleceği söylenen hasta bir adama, kendi kendine bunun doğru olmadığını ve sonsuza kadar yaşayacağını söyleyen bir adama. Dünyaya,' dedi, 'bakmadan yaşamlarına devam ediyorlardı.' Diğer tacirler geri döndüğünde onlar da Narveduen'in fakir bir ülke olduğunu ve büyücülük sanatını yitirdiğini tekrarladılar. Fakat bunların hepsi, zaten hep garip olan Uçyöreler'le ilgili masallardı sadece; bir tek babam bu konu üzerinde çok düşündü.

"Sonra Yeni Yıl'da, Enlad'da kutladığımız Kuzular Bayramı'nda, çobanların karıları şehre sürülerinin ilk yavrularını getirdiklerinde, babam büyücü Kök'e, kuzulara bereket tılsımı okumasını söyledi. Fakat Kök sıkıntılı sıkıntılı oturduğumuz salona gelerek asasını yere bıraktı ve 'Tılsımı söyleyemiyorum efendim,' dedi. Babam onu sorguya çekti fakat adam sadece, 'Sözleri ve şekillemeyi unuttum,' diyebiliyordu. Böylece babam pazar yerine giderek tılsımları kendisi okudu ve bayram sona erdi. Fakat, ben o gece onun saraya geldiğini, ümitsiz ve yorgun göründüğünü gördüm; bana 'Sözleri söyledim ama bir anlam ifade edip etmediklerini bilmiyorum,' dedi. Ve gerçekten de bu bahar, sürüler arasında sorunlara rastlanıyor, koyunlar doğum sırasında ölüyor, kuzular ölü doğuyor, bazıları da... hilkat garibesi." Oğlanın sakin ve canlı sesi kısıldı; bu son sözcükleri çekinerek söyledi ve yutkundu. "Bazılarını gördüm," dedi. Bir sessizlik oldu.

"Babam, bu meselenin ve Narveduen hikâyesinin, dünyanın bizim bulunduğumuz tarafında kötü bir şeylerin olduğunun işareti olduğuna inanıyor. Bilgelerin öğütlerini rica ediyor."

"Seni yollamış olması dabu ricasının acil olduğunu gösteriyor," dedi Başbüyücü. "Sen onun tek oğlusun ve Enlad'dan Roke'a yolculuk da kısa değildir. Daha başka şeyler de var mı?"

"Sadece dağlardan birkaç kocakarı hikâyesi."

"Kocakarılar ne diyor?"

"Cadıların dumanda ve suda baktıkları fallar hep kötüye alametmiş ve yaptıkları aşk iksirleri de kusurluymuş. Ama bunlar gerçek büyücülüğe vakıf insanlar değil."

"Fal bakmak ve aşk iksiri hazırlamak pek önemli değildir ama yaşlı kadınların sözlerine kulak asmak gerekir. Evet, senin getirdiğin haber elbette Roke'lu Ustalar tarafından tartışılacaktır. Ama bana ne gibi bir öğüt vereceklerini bilemiyorum Arren. Çünkü bu tür haberlerin geldiği ilk ada Enlad değil."

Arren'in, kuzeyden başlayıp, büyük Havnor adasının yanından ve İç Deniz'i bir baştan bir başa geçerek Roke'a kadar yapmış olduğu bu yolculuk onun ilk seyahatiydi. Sadece bu son birkaç hafta içinde, kendi ülkelerine ait olmayan adaları görmüş, uzaklık ve çeşitliliğin farkına varmış ve Enlad'ın güzel dağlarının gerisinde büyük bir dünyanın var olduğunu, orada bir sürü insanın yaşadığını anlamıştı. Henüz engin bir düşünce yapısına sahip değildi; o yüzden Başbüyücü'nün ne demek istediğini anlaması biraz zamanını aldı. "Başka nerede?" diye sordu o zaman, biraz ümitsizce. Çünkü Enlad'a, evine hemen bir çare götürmek istiyordu.

"Önce Güney Uçyöre'de. Daha sonraları, Adalar Diyarı'nın güneyinde, Wathort'ta bile. İnsanlar, artık Wathort'ta büyü yapılmadığını söylüyorlar. Kolay kolay emin olamayız tabii. O ülke uzun zamandan beri asi ve korsanlıkla dolu bir yerdi; ve derler ki ha bir Güneyli tüccarı dinlemişsin ha bir yalancıyı. Ama yine de hikâye hepaynı: Büyücülük kaynakları kurudu."

"Ama burada Roke'ta..."

"Burada, Roke'ta, biz bunların hiçbirini hissetmedik. Biz burada fırtınadan, değişimden ve kötü kaderden korunuyoruz. Belki de çok fazla korunuyoruz. Şimdi ne yapacaksın Prens?"

"Bu kötülük ve bu kötülüğün çaresi hakkında babama götürecek kesin bir açıklama bulunca, Enlad'a geri döneceğim."

Bir kez daha Başbüyücü çocuğa baktı ve bu kez, tüm terbiyesine rağmen Arren bakışlarını çevirdi. Bunu neden yaptığını bilmiyordu çünkü o kara gözlerde kötü bir şey yoktu. Tarafsız, sakin ve sevecendiler.

Enlad'da herkes babasına güveniyordu ve o da babasının oğluydu. Kimse ona böyle, Hâkim Prens'in oğlu, Enlad Prensi Arren olarak değil de sadece Arren olarak bakmamıştı. Başbüyücü'nün bakışlarından korktuğunu düşünmek istemiyordu ama o bakışlara karşılık da veremiyordu. Bu bakış oğlanın etra-

fındaki dünyayı yine genişletiyor gibiydi, ve şimdi, sadece Enlad önemsiz bir konuma düşmekle kalmıyor, kendisi de Başbüyücü'nün gözünde, küçük bir şekil oluyordu; üzerine karanlık çökmüş denizle sarılı adaların engin sahnesinde küçücük bir şekil.

Oturup mermer kaldırım taşlarının kırıkları arasından çıkan parlak yosunları yolmaya başladı ve hemen ardından, son iki yıl içinde derinleşmiş olan sesinin ince ve boğuk çıktığını fark ederek "Ve bana ne emrederseniz onu yapacağım," dedi.

"Sen babana karşı sorumlusun, bana değil," dedi Başbüyücü.

Gözleri hâlâ Arren'in üzerindeydi ve oğlan başını kaldırıp baktı. İtaat ettiği anda kendini unutmuştu, işte o zaman Başbüyücü'yü gördü: Tüm Yerdeniz'in en büyük büyücüsü; Fundaur'un Kara Kuyusu'nu örten, Atuan Mezarları'ndan Erreth-Akbe'nin halkasını getiren ve Nepp'in derin temelli denizden duvarını ören adam; Astowell'den Selidor'a kadar bütün denizleri bilen denizci; yaşayan tek Ejderhalar efendisi. Orada, çeşmenin yanında diz çökmüştü, kısa boylu bir adam, üstelik genç de değil; bir akşam kadar derin gözleri olan sakin sesli bir adam.

Arren alelacele, oturduğu yerden toparlanıp usulen iki dizinin üzerine çöktü. "Efendim," dedi kekeleyerek, "izin verin size hizmet edeyim!"

Kendine güveni kaybolmuş, yüzü kızarmıştı ve sesi titriyordu.

Kalçasında, kırmızı ve altınla bezenmiş taze deriden bir kının içinde bir kılıç taşıyordu; fakat gümüşlü tunçtan haç şeklindeki kabzası aşınmış olan kılıcın kendisi sadeydi. Bunu çarçabuk kınından çekerek kabzasını, bir hizmetkârın prensine yaptığı gibi, Başbüyücü'ye doğru uzattı.

Başbüyücü kılıcın kabzasına dokunmak için elini uzatmadı. Kılıca ve Arren'e baktı. "Bu senin, benim değil," dedi. "Ve sen hiç kimsenin hizmetkârı değilsin."

"Ama babam, bu kötülüğün ne olduğunu öğreninceye kadar Roke'ta kalabileceğimi söyledi; ve belki biraz ustalık, size yardımı dokunabilecek herhangi bir yol öğrenebilirsem – bir hünerim yok, gücüm oluğunu da zannetmiyorum ama dedelerim arasında büyücüler vardı."

"Senin ataların büyücü olmadan önce," dedi Başbüyücü, "kraldı."

Ayağa kalkarak sessiz ve kuvvetli adımlarla Arren'e yaklaştı ve oğlanın elinden tutarak ayağa kaldırdı. "Hizmet teklifin için sana teşekkür ederim; bunu şimdi kabul edemem; belki bu meseleler üzerinde fikir alışverişi yaptıktan sonra kabul edebilirim. Cömert bir ruhun teklifi düşünmeden reddedilecek bir şey değildir. Ne de Morred'in oğlunun kılıcı kolay kolay vazgeçilecek bir şey... Şimdi git. Seni buraya getiren delikanlı sana yemek yemen, yıkanman ve dinlenmen için yardımcı olacak. Haydi git," dedi ve Arren'i kürek kemikle-

rinin ortasından hafifçe, o âna kadar hiç kimsenin göze almadığı ve genç prensin başka kim göze alsa kızacağı bir samimiyetle itti; çocuk Başbüyücü'nün temasını büyük bir şeref kabul etti.

Arren oyunlara bayılan, bedenin ve aklın hünerlerinden gurur duyup zevk alan, pek de hafif veya basit sayılamayacak merasim ve yönetim ödevlerine uyumlu, faal bir çocuktu. Yine de kendisini tam anlamıyla bir şeye vermemişti. Her şey ayağına gelmişti ve her şeyi kolayca yerine getirmişti; her şey bir oyundu ve o bu oyunu bayılarak oynuyordu. Ama artık çocuğun derinlikleri uyandırılmıştı; bir oyun veya bir rüya tarafından değil, gurur, tehlike, bilgelik tarafından; yaralı bir yüz, sakin bir ses ve kendi gücüne kayıtsız, porsukağacından asasının tutulacak yerine yakın, siyah tahtanın içine yerleştirilmiş gümüşü, o Kralların Kaybolmuş Rünü'nü kavrayan esmer bir el tarafından.

Böylece, önüne arkasına bakacak vakit bulamadan, bir uyarı olmaksızın, çocukluktan çıkışın ilk adımı birdenbire atılmış oldu ve elinde bir şey kalmadı.

Nezaket kurallarını unutarak aceleyle kapıya doğru ilerledi; beceriksizce, hararetle ve söz dinlercesine. Ve Başbüyücü Ged, onun gidişini seyretti.

Ged, bir süre, dişbudak ağacının altında, çeşmenin yanında durdu, sonra yüzünü güneşin yıkadığı göğe çevirdi. "Kötü haberin soylu habercisi," dedi yarı yarıya yüksek sesle, sanki çeşmeyle konuşurmuş gibi. Çeşme dinlemedi ama kendi gümüş dilinde konuşmaya devam etti; bir süre Ged çeşmeyi dinledi. Sonra, Arren'in görmemiş olduğu başka bir kapıya, aslında ne kadar dikkatle bakarsa baksın, çok az gözün görebildiği bir kapıya giderek, "Kapıcı Usta," dedi.

Yaşı olmayan ufak tefek bir adam belirdi. Genç değildi, yani insanın ona yaşlı demesi gerekirdi ama o sözcük de ona yakışmıyordu. Yüzü kuru ve fildişi rengindeydi ve yanaklarında uzun kıvrımlar meydana getiren hoş bir gülümsemesi vardı. "Sorun nedir Ged?" dedi.

Çünkü yalnızdılar ve o, dünyada Başbüyücü'nün adını bilen yedi insandan birisiydi. Diğerleri, Roke'un İsimci Ustası; uzun bir süre önce Gont dağında bu ismi Ged'e vermiş olan Re Albi büyücüsü Sessiz Ogion; Gontlu Ak Hanım; Halka'nın Tenar'ı; Vetch adlı Iffish'li köy büyücüsü; yine Iffish'te sihirbazlıktan anlamayan ama diğer konularda çok zeki olan, Civanperçemi adlı, üç kız annesi bir marangoz karısı, ve son olarak da Yerdeniz'in öbür tarafında, en batıda bulunan iki ejderha: Orm Embar ve Kalessin.

"Bu gece toplanmalıyız," dedi Başbüyücü. "Ben Şekillendirme Ustası'na gideceğim. Kurremkarmerruk'a da haber yollarım ki listelerini bir kenara koysun, öğrencilerine bir gece dinlenmeleri için izin verip bize gelsin, bede-

nen olmasa bile. Sen diğerlerini halleder misin?"

"Olur," dedi Kapıcı gülümseyerek ve kayboldu; Başbüyücü de kayboldu; çeşme, baharın ilk günlerinin güneşi altında berrak, durmaksızın kendi kendine konuşmaya devam etti.

Varlık Korusu genellikle Roke'un Büyük Ev'inin batısında, çoğu zaman da güneyinde bir yerde görünürdü. Haritalarda yer almaz, ona giden yolu bilenlerden başka yolu yoktur. Ama çıraklar, kasaba halkı ve çiftçiler bile onu, her zaman belli bir uzaklıktan görebilirler: Baharda bile yapraklarının yeşilinde bir altın rengi saklı olan yüksek ağaçların oluşturduğu bir orman. Çıraklar, kasaba halkı ve çiftçiler, koruluğun esrarlı bir şekilde hareket ettiğini düşünürler. Fakat bu konuda yanılırlar çünkü koruluk hareket etmez. Onun kökleri, varlığın kökleridir. Esas hareket eden diğerleridir.

Ged, Büyük Ev'den ayrılarak çayırlardan yürüdü. Öğle güneşi yüzünden cüppesini çıkardı. Kahverengi bir yamacı sürmekte olan bir çiftçi elini kaldırarak Ged'i selamladı; Ged de aynı şekilde karşılık verdi. Küçük kuşlar havalanarak ötüştüler. Kıvılcımotları, nadasa bırakılmış tarlalarda ve yol kenarlarında yeni yeni çiçek açmaya başlamıştı. Yukarıda, yükseklerde, bir atmaca gökyüzünde geniş bir kavis çizdi. Ged yukarı bakarak tekrar elini havaya kaldırdı. Kuş, rüzgârlı tüylerinin bir hamlesiyle aşağı doğru daldı ve doğruca kendisine sunulan bileğin üzerine atılıp sarı pençeleriyle kavradı. Kuş, bir küçük atmaca değil, Roke'un Ender-Şahini'ydi; beyaz-kahverengi çizgili balıkçı bir atmaca. Yuvarlak, parlak altın rengindeki gözlerinin biriyle, yandan Başbüyücü'ye baktı, sonra kanca şeklindeki gagasını takırdatarak her iki yuvarlak, parlak altın renkli gözüyle birden baktı. "Korkusuz," dedi Başbüyücü ona, Yaradılış dilinde.

İri atmaca, ona bakarken kanatlarını çırpıp, pençeleriyle kolunu sıkı sıkı kavradı.

"Git öyleyse kardeşim, Korkusuz."

Berrak göğün altında, yamaçta duran çiftçi seyretmek için durmuştu. Bir keresinde, geçen güz, Başbüyücü'nün yabani bir kuşu bileğine kondurduğunu, hemen ardından da adamın yok olduğunu ama rüzgârda iki atmacanın yükseldiğini görmüştü.

Bu kez, çiftçi izlerken ayrıldılar: Kuş havalandı, adam da çamurlu çayırlarda yürüdü.

Ged, Varlık Korusu'na giden patikanın, etrafındaki dünya ve zaman ne kadar çarpık giderse gitsin, her zaman dümdüz ve doğrudan ilerleyen patikanın başına geldi ve yolu izleyerek kısa bir süre sonra ağaçların gölgesine vardı. Bunların bazılarının gövdeleri çok büyüktü. İnsan ağaçları gördüğünde

korunun hiç hareket etmediğine nihayet inanırdı: Yıllarla grileşmiş çok eski kuleler gibiydiler; kökleri dağların kökleri gibiydi. Yine de bunların, bu en yaşlılarından bazılarının dalları ölmüş, yaprakları da zayıflamıştı. Ölümsüz değillerdi. Devlerin yanında, uzun ve kuvvetli, başlarında parlak yeşil taçlarıyla fidanlar ve bir kızdan daha uzun boylu olmayan, belli belirsiz yapraklarıyla çubuklar halinde fideler büyüyordu.

Ağaçların altındaki toprak, yıllarca çürümüş yapraklarla zenginleşmiş, yumuşacıktı. Üzerinde, eğreltiotları ve minik orman bitkileri yetişiyordu ama burada, Yerdeniz'in Hard dilinde bir ismi bulunmayan, sadece tek bir çeşit ağaç vardı. Dalların altında, hava toprak toprak, taze taze kokuyor, insanın ağzında da kaynak suyu tadı bırakıyordu.

Ormanın içinde, muazzam bir ağacın devrilmesiyle seneler önce açılmış bir açıklıkta Ged, koruda yaşayan ve çok nadiren dışarı çıkan ya da hiç çıkmayan Şekillendirme Ustası'yla karşılaştı. Şekillendirme Ustası'nın saçları sapsarıydı; adam Adalar Diyarı'ndan değildi. Erreth-Akbe'nin Halkası'nın birleştirilmesinden sonra Kargadlı barbarlar akınlarına bir son vererek İç Adalar ile bir çeşit ticaret ve barış anlaşmasına varmışlardı. Dost canlısı insanlar değillerdi ve mesafeliydiler. Fakat zaman zaman genç bir savaşçı veya tacir oğlu, macera aşkının cazibesiyle ya da büyücülük öğrenme arzusuyla, kendi başına batıya geliyordu. On yıl önce Şekillendirme Ustası da bu şekilde Karego-At'tan gelmişti; belinde kılıcı, kırmızı tüylü miğferiyle genç bir vahşi gibi, Roka'a yağmurlu bir sabah varmış ve Kapıcı'ya kaba ve kıt Hardca'sıyla, "öğrenmeye geldim!" demişti. Ve şimdi, ağaçların altın yeşili ışığı altında, uzun sarı saçları ve garip yeşil gözleriyle, uzun boylu ve zarif bir adam, Yerdeniz'in Şekillendirme Ustası olarak duruyordu.

Ged'in adını o da biliyor olabilirdi ama öyleyse bile, bunu hiç söylemiyordu. Birbirlerini sessizlik içinde karşıladılar.

"Neye bakıyorsun orada?" diye sordu Başbüyücü ve diğeri cevap verdi, "Bir örümceğe."

Açıklıkta, kılıç gibi ince uzun iki yaprağın arasına, örümceğin biri ağ örmüştü, narince tutturulmuş bir daire. Gümüş iplikler güneş ışıklarını yakalamıştı. Ortada, insan gözbebeği büyüklüğünde grimsi siyah renkte bir şey olan örücü bekliyordu.

"O da bir şekillendirme ustası," dedi Ged, sanat eseri örümcek ağını inceleyerek.

"Kötü olan ne?" diye sordu genç adam.

Siyah merkeziyle, yuvarlak ağ, onları izliyor gibiydi.

"Biz insanların ördüğü bir ağ," diye cevap verdi Ged.

Bu ormanda kuşlar ötmezdi. Burası öğlen ışığında sessiz ve sıcaktı. Etraf-

larında ağaçlar ve gölgeler duruyordu.

"Narveduen ve Enlad'dan gelen bazı söylentiler var: Hepsi de aynı."

"Güney ve güneybatı. Kuzey ve kuzeybatı," dedi Şekillendirme Ustası, gözlerini yuvarlak örümcek ağından hiç kaldırmadan.

"Bu akşam, buraya geleceğiz. Konuşmak için en uygun yer burası."

"Benim söyleyecek bir şeyim yok," dedi Şekillendirme Ustası, artık Ged'e bakıyordu; yeşilimsi gözleri soğuktu. "Korkuyorum," dedi. "Korku var. Köklerde korku var."

"Evet," dedi Ged. "Derin kaynaklara bakmamız gerekiyor galiba. Güneş ışığında çok oynadık; birleştirilen halkanın getirmiş olduğu barışta çok yayıldık; küçük şeyler başardık, sığ denizlerde avlandık. Bu gece derinleri soruşturmalıyız." Böyle diyerek hâlâ güneşli otların içindeki örümceği seyreden Şekillendirme Ustası'nı yalnız bıraktı.

Korunun kenarında, ulu ağaçların yapraklarının sıradan topraklara uzandığı yerde, sırtını kudretli bir köke dayayıp asasını dizleri üzerine koyarak yere oturdu. Dinleniyormuş gibi gözlerini kapattı, ruhunun bir suretini Roke dağlarından ve kırlarından kuzeye, Yalnız Kule'nin bulunduğu, denizin saldırısı altındaki o burna doğru gönderdi.

"Kurremkarmerruk," dedi, ruhuyla; İsimci Usta başını, öğrencilerine okumakta olduğu köklerin, bitkilerin, yaprakların, tohumların, çiçeklerin yapraklarının kalın isim kitabından kaldırıp baktı ve "Buradayım, efendim," dedi.

Kara kukuletasının altında, beyaz saçlarıyla büyük, zayıf yaşlı adam dinledi; kule odasındaki yazı masalarındaki öğrenciler önce Usta'ya, sonra da birbirlerine baktılar.

"Geleceğim," dedi Kurremkarmerruk ve "Şimdi, moli çiçeğinin yaprağının bir ismi vardır, *iebera*; çanak yaprağının da vardır, *partonath*; gövdenin, yaprakların ve kökün de ayrı ayrı kendi isimleri vardır..." diyerek, tekrar başını kitabına eğdi.

Ağacının altında, molinin tüm isimlerini bilen Başbüyücü Ged ise, suretini geri çekti ve bacaklarını daha rahatça uzatarak, gözleri kapalı, yapraklarla gölgelenmiş güneş altında hemen uykuya daldı.

II

ROKE USTALARI

Roke'taki okul, Yerdeniz'in İç Adaları'ndan, sihirbazlık konusunda gelecek vaat eden çocukların, büyünün en yüksek sanatlarını öğrenmeleri için gönderildiği bir yerdir. Burada, bu çocuklar, birçok sihirbazlık çeşidinde ustalık kazanırlar, isimleri, rünleri, ustalıkları, büyüleri, yapılması ve yapılmaması gereken şeyleri ve nedenlerini öğrenirler. Burada, uzun uygulamalardan sonra, ve eğer el, akıl ve ruh birbirine ayak uydurabiliyorsa, büyücü ilan edilebilirler ve güç asasını alabilirler. Gerçek büyücüler Roke'ta yetişir.

Tüm adalarda sihirbazlar ve cadılar olduğu ve bu insanlara büyü ekmek kadar gerekli ve müzik kadar hoş geldiği için Büyücülük Okulu hürmet gören bir yerdir. Okulun Ustaları olan dokuz büyücü, Adalar Diyarı'nın büyük prensleriyle bir tutulur. Ustaların ustası ve Roke'un yöneticisi Başbüyücü ise Tüm Adaların Kralı'ndan başka hiç kimseye hesap vermez; bu hesap verme işini de bir sadakat hareketi olarak, gönlünden kopan bir şey olarak yapar, yoksa, bir kral bile, böylesine büyük bir büyücüyü, eğer isteniyorsa, geleneksel hukuka hizmet etmesi için sınırlandıramaz. Yine de kralsız asırlarda bile Roke'un Başbüyücüleri sadakatlerini korumuş ve geleneksel hukuka uymuşlardır. Roke'ta her şey, yüzlerce yıldır aynı şekilde yapılır; burası, her türlü sorundan uzak bir yer gibidir, oğlanların kahkahaları yankılı avlularda, Büyük Ev'in geniş, soğuk koridorlarında çınlar.

Arren'in rehberi, pelerini çıraklık devresini geçirdiğini, deneyimli bir sihirbaz olduğunu ve asasını elde edebilmek için okuduğunu belirten gümüş bir toka ile tutturulmuş, tıknaz bir delikanlıydı. Adı, Kumar'dı; "çünkü," dedi oğlan, "ailenin altı kızı varmış ve yedinci çocukta, babam, Kader'e karşı bir kumar oynadığını söylemiş." Kumar, kıvrak zekâlı ve dilli, uyumlu bir arkadaştı. Başka bir zaman olsa, Arren onun nüktedanlığından zevk alırdı ama o gün kafası çok doluydu. Ona pek dikkat etmedi aslında. Ve doğal olarak, varlığına değer verilmesini isteyen Kumar, konuğunun aklının başka yerlerde olmasından faydalanmaya başladı. Konuğuna Okul ile ilgili garip gerçekler, sonra

Okul ile ilgili garip yalanlar anlatmaya başladı; tüm bunlara Arren, ya "A, evet," ya da "Anlıyorum," dedi, ta ki Kumar onun soylu bir aptal olduğuna karar verinceye kadar.

"Tabii ki burada yemek pişirmiyorlar," dedi Kumar Arren'e etrafı göstererek, bakır kazanların pırıltıları, bıçakların takırtıları, ve soğanların göz yaşartan kokuları ile canlanmış muazzam taş mutfakların yanından geçerken. "Bütün bunlar sadece gösteriş. Biz yemekhaneye gelince, herkes yemek istediği şey için tılsım yapar. Böylece bulaşık derdi de olmuyor."

"Evet, anlıyorum," dedi Arren kibarca.

"Tabii, henüz tılsımları öğrenmemiş olan çıraklar, buradaki ilk aylarında epey kilo kaybediyorlar; ama onlar da öğreniyorlar. Havnor'dan gelen bir çocuk var, hep kızarmış tavuk yapmaya çalışıyor ama her zaman da sadece akdarı lapası elde ediyor. Tılsımları akdarı lapasını pek aşamıyor gibi. Dün onun yanı sıra bir de kurutulmuş mezgit balığı geldi." Kumar'ın konuğunu kuşkuya düşürebilmek için konuşmaktan sesi kısılmaya başlamıştı. Sonunda pes etti ve sustu.

"Başbüyücü nereden... hangi adadan gelmiş?" dedi konuk, içinde yürümekte oldukları, duvarları olduğu gibi oymalarla dolu, tavanı Bin Yapraklı Ağaç ile kemer şeklini almış, muazzam galeriye bakmadan.

"Gont," dedi Kumar. "Orada bir keçi çobanıymış."

Bu çok iyi bilinen ve basit gerçek karşısında, Enlad'dan gelen çocuk, dönüp küçümseyen bir hayretle Kumar'a baktı. "Keçi çobanı mı?"

"Eğer korsan veya sihirbaz değillerse, Gontlular genellikle keçi çobanı olurlar. Ben sana, o şimdi bir keçi çobanı demedim ki!"

"Ama bir keçi çobanı nasıl Başbüyücü olabilir?"

"Bir prens nasıl olursa öyle. Roke'a gelip bütün Ustaları geçerek, Halka'yı Atuan'dan çalarak, Ejderhalar Yolu'nda yelken açarak, Erreth-Akbe'den beri en büyük büyücü olarak – başka nasıl olabilir?"

Galerinin kuzey kapısından dışarı çıktılar. Akşamüstünün geç saatleri, sürülmüş tepelere, Thwil Kasabası'nın çatılarına ve gerisindeki körfezin üzerine ılık ve parlak sinmişti. Burada konuşmak için durdular. Kumar, "Elbette, bunlar, bundan çok önceleriydi. Başbüyücü olduğundan beri pek bir şey yapmadı. Hiçbir zaman yapmazlar. Sadece Roke'ta oturup, Denge'ye göz kulak olurlar sanırım. Artık oldukça da yaşlandı," dedi.

"Yaşlandı mı? Kaç yaşında?"

"Ya kırk, ya da elli yaşında."

"Onu hiç gördün mü?"

"Elbette gördüm," dedi Kumar sertçe. Soylu aptal, aynı zamanda soylu bir züppeye de benziyordu.

"Sık sık mı?"

"Hayır. Ortalıklarda görülmez. Fakat Roke'a ilk geldiğim zaman onu gördüm, Çeşmeli Avlu'da."

"Bugün, ben de onunla orada konuştum," dedi Arren.

Oğlanın sesinin tonu Kumar'ın ona bakmasına neden oldu; sonra ona tam bir cevap verdi: "Üç yıl önceydi. Ve ben o kadar korkmuştum ki, ona gerçek anlamda bakamadım hiç. Çok küçüktüm tabii. Fakat orada olanları net göremez insan zaten. En çok sesini hatırlıyorum, bir de çeşmenin aktığını." Bir süre sonra ekledi, "Gerçekten de bir Gont aksanı var."

"Eğer ejderhalarla kendi dillerinde konuşabilseydim," dedi Arren, "aksanım bozukmuş düzgünmüş, umursamazdım."

Bunun üzerine, Kumar ona belli bir takdirle baktı ve sordu, "Buraya okula girmek için mi geldiniz, prensim?"

"Hayır. Ben babamdan Başbüyücü'ye bir haber getirdim."

"Enlad Krallığı, Prensliklerinden biri, öyle değil mi?"

"Enlad, Ilien ve Way. Havnor ile Ea da bir zamanlar öyleydi ama o adalarda kralların soyundan gelenler tükenmiş. Ilien'de soyağacı Denizden Doğan Gemal'den başlayıp tüm adaların kralı olan Maharion üzerinden bugüne kadar izlenebiliyor. Way'de, Akambar ve Shelieth Sülalesi'nden itibaren. Aralarında en eskisi olan Enlad'da da Morred'den ve oğlu Serriadh'tan Enlad Sülalesi'ne kadar."

Arren bu şecereleri rüyadaymış gibi saymıştı, tıpkı aklı başka bir konuda olan, iyi eğitim görmüş bir bilgin gibi.

"Ölmeden önce, Havnor'da yeniden bir kral görebileceğimize inanıyor musun?"

"Bu konuda pek düşünmedim."

"Benim geldiğim yerde, Ark'ta, insanlar bu konuyu düşünüyorlar. Biliyorsun, biz şimdi Ilien Prensliği'nin bir parçası kabul ediliyoruz barış yapıldığından beri. Kral Rünü'nün Halkası Havnor'daki Krallar Kulesi'ne geri getirileli ne kadar oldu, on yedi yıl mı, on sekiz yıl mı? İlk zamanlar her şey bir süre için daha iyiydi, fakat şimdi her zamankinden daha kötü. Bir kralın Barış Alâmeti'ni kullanmak için Yerdeniz tahtına oturmasının zamanı geldi. İnsanlar artık, savaşlardan, yağmalardan, malını pahalıya satan tacirlerden, çok vergi alan prenslerden ve azılı güçlerin yarattığı kargaşadan bıktı. Roke yol gösteriyor ama yönetemiyor. Denge burada, ama Güç kralın ellerinde olmalı."

Kumar, şaklabanlığını bir kenara bırakarak, gerçek bir ilgiyle konuşmaya başladı ve sonunda Arren'in dikkatini çekebildi. "Enlad zengin ve barış dolu bir ülke," dedi yavaş yavaş. "Hiçbir zaman bu tür rekabete girmemiş. Diğer adalardaki sıkıntıları duyuyoruz. Fakat Maharion öldüğünden beri Havnor'

daki tahta bir kral oturmadı: sekiz yüzyıldır. Acaba, adalar bir kralı kabullenebilir mi gerçekten?"

"Eğer barış içinde ve güçle gelirse; eğer Roke ve Havnor onun talebini tanırsa."

"Ayrıca yerine getirilmesi gereken bir de kehanet var, öyle değil mi? Maharion, bir sonraki kralın bir büyücü olacağını söylemiş."

"Okuyucu Usta Havnor'lu ve bu konuyla da ilgileniyor; üç yıldır sözleri bize tekrar tekrar söylüyor. Maharion, *Yaşarken karanlık ülkeyi geçmiş ve günün uzak sahillerine gitmiş olan kişi benim tahtımı devralacaktır*, demiş."

"O yüzden de bir büyücü olacak."

"Evet, sadece bir büyücü veya bir sihirbaz karanlık ülkeye gidip geri gelebildiğine göre. Yine de, onlar bile o ülkeyi *geçmiyorlar*. En azından, sanki sadece bir sınırı varmış ve onun gerisinde hiç son yokmuş gibi söz ediyorlar oradan. O halde *günün uzak sahilleri* nedir öyleyse? Ama işte Son Kral'ın kehaneti böyle; o yüzden bir gün bu kehanete uyacak biri doğacaktır. Roke da onu tanıyacak ve donanmalar, ordular, uluslar onun altında birleşecektir. O zaman, tekrar, dünyanın ortasında, Havnor'daki Krallar Kulesi'nde, bir hükümdar olacak. Böyle bir krala ben de giderim; gerçek bir krala tüm kalbim ve tüm sanatımla hizmet ederim," dedi Kumar; sonra gülerek omuzlarını silkti, Arren fazla heyecanlandığını sanmasın diye. Ama Arren ona dostça bakıyor ve "Benim Başbüyücü'ye karşı hissettiklerimi o da krala karşı hissedecek demek ki," diye düşünüyordu. Dışından, "Bir kralın da çevresinde senin gibi insanlara ihtiyacı vardır," dedi.

Arkalarındaki Büyük Ev'in gongu, yüksek sesle tınlayıncaya kadar her biri kendi düşüncelerine dalmış ama yine de yoldaşça durdular.

"İşte!" dedi Kumar. "Bu gece mercimek ve soğan çorbası var. Haydi gel."

"Yemek pişirmediklerini söylemiştin ya," dedi Arren, hâlâ rüyadaymış gibi peşinden giderken.

"Ah, bazan, yanlışlıkla..." .

Akşam yemeğine hiç büyü katılmamıştı ama oldukça besleyiciydi. Yemekten sonra, alacakaranlığın yumuşak maviliği altında, kırlarda dolaştılar. "Burası Roke Tepesi," dedi Kumar, toparlak bir tepeye tırmanırlarken. Çiğle ıslanmış otlar bacaklarına sürünüyordu; aşağıda Thwilburn bataklığında, minik kurbağaların korosu kısalmaya başlayan yıldızlı gecelerin ilk sıcaklığını karşılıyordu.

Buradaki topraklarda bir gizem vardı. Kumar yavaşça, "İlk Sözcük söylendiğinde, denizden çıkan ilk kara parçası bu tepeymiş," dedi.

"Ve batacak olan son kara da o olacak, her şey yok olduğunda," dedi Arren.

"O yüzden, üzerinde durulabilecek, emin bir yer," dedi Kumar, korkuyu üzerinden atarak; fakat sonra dehşetle bağırdı: "Bak! Koru!"

Tepe'nin güneyinde, toprağın üzerinde büyük bir ışık belirmişti, doğan bir ay gibi, ama incelmiş ay şimdiden batı tarafında, tepelerin üzerinden batıyordu; bu ışıkta bir kıpırtı vardı, tıpkı rüzgârdaki yaprakların kıpırtıları gibi.

"Nedir bu?"

"Korudan geliyor. Ustalar orada olmalılar. Beş yıl önce, Başbüyücü'yü seçmek için toplandıklarında da, bütün bir gece boyunca ışığın böyle ay ışığı gibi parladığını söylerler. İyi ama şimdi neden toplanıyorlar? Senin getirmiş olduğun haberden ötürü olabilir mi?"

"Olabilir," dedi Arren.

Kumar heyecanlanarak ve sabırsızlıkla, Ustalar Divanı'nın toplanmasının ne anlama gelebileceği söylentilerini öğrenmek için Büyük Ev'e dönmek istedi. Arren onunla birlikte gitti ama ortada sadece batmakta olan hilâl ile bahar yıldızları kalıncaya ve o garip ışık bayır tarafından gizleninceye kadar arkasına baktı durdu.

Arren karanlıkta, taştan bir hücre olan yatak odasında tek başına, gözleri açık olarak yattı. Hayatı boyunca rahat bir yatakta, yumuşak kürkler altında uyumuştu. Taş zeminde ottan bir döşek ve kaba çuha bir battaniye: Enlad'dan onu getiren yirmi kürekli kadırgada bile genç prenslerini daha iyi ağırlamışlardı. Ama o bunların hiçbirine dikkat etmiyordu. "Dünyanın ortasındayım," diye düşünüyordu. "Ustalar kutsal yerde konuşuyorlar. Ne yapacaklar acaba? Büyüyü kurtarmak için büyük bir büyü mü örecekler? Büyücülüğün dünyadan silindiği doğru mu acaba? Roke'u bile tehdit eden bir tehlike var mı? Ben burada kalacağım. Enlad'da bir prens olmaktansa *onun* odasını süpürmeye bile razıyım. Benim bir çırak olarak kalmama izin verir mi? Ama belki de artık büyü sanatı öğretilmeyecek, nesnelerin gerçek isimleri öğrenilmeyecek. Babamda büyücülük hüneri var ama bende yok; belki gerçekten de büyü yeryüzünden silinmektedir. Yine de *onun* yakınında kalacağım, gücünü ve sanatını kaybetse bile. Onu hiç görmesem bile. Bir daha bana tek bir söz bile etmese de." Fakat hararetli hayalleri onu sürükleyip daha ileriye götürdü, böylece bir anda kendini bir kez daha avluda, üvez ağacının altında Başbüyücü'yle yüz yüze buldu, gökyüzü karanlıktı, ağaç yapraksız ve çeşme sessizdi; "Efendim, fırtına iyice üzerimize çöktü, yine de ben sizinle kalıp hizmet edeceğim," dedi; Başbüyücü ona gülümsedi... Hayali burada çıkmaza giriyordu çünkü o esmer yüzün gülümsediğini hiç görmemişti.

Sabah, bir gün önce bir çocuk, o gün ise bir adam olduğunu hissederek kalktı. Her şeye hazırdı. Ama sırası gelince, ağzı açık kalakaldı. "Başbüyücü sizinle görüşmek istiyor, Prens Arren," dedi kapıdaki küçük çırak bir an bek-

ledi, sonra Arren kendini toplayıp bir cevap veremeden kaçıp gitti.

Nereye gitmesi gerektiğini bilmeksizin, kulenin merdivenlerinden aşağıya inip taş koridorlardan geçerek Çeşmeli Avlu'ya doğru ilerledi. Gülümsediğinde burnundan yanaklarına doğru derin kırışıklıklar oluşan yaşlı bir adam onu koridorda karşıladı: Bir gün önce, limandan ilk geldiğinde, onu Büyük Ev'in kapısında karşılayan ve içeri girmeden önce ondan gerçek ismini isteyen adam. "Bu taraftan gel," dedi Kapıcı.

Binanın bu tarafındaki geçitler ve salonlar sessiz, oğlanların binanın diğer taraflarını canlandıran koşuşturma ve şamatasından yoksundu. Burada insan duvarların muazzam eskiliğini hissediyordu. Bu kadim taşları örmüş olan ve onları koruyan sihir burada elle tutulur bir haldeydi. Rünler aralıklarla duvarlara derin derin oyulmuş, bazıları gümüşle doldurulmuştu. Arren babasından Hard dilinin Rünler'ini öğrenmişti, fakat bazılarının anlamlarını neredeyse bilecekmiş veya biliyormuş da unutmuş gibi hissetse de, bunların hiçbirini bilmiyordu.

"Haydi bakalım delikanlı," dedi, Lord veya Prens gibi unvanları hiç hesaba katmayan Kapıcı. Arren, bir tarafındaki taş ocakta yanan ateşin alevleri meşe zemine yansıyan, öbür tarafında da keskin pencerelerden sisin soğuk ve yumuşak ışığı içeriye süzülen alçak kirişli uzun odaya giren adamı izledi. Ocağın önünde bir grup adam duruyordu. İçeri girerken hepsi ona baktılar fakat aralarında o sadece birini gördü, Başbüyücü'yü. Durdu, eğilerek selam verdi ve dili tutulmuş gibi kalakaldı.

"Bunlar Roke'un Ustaları, Arren," dedi Başbüyücü, "dokuzun yedisi. Şekillendirme Ustası Koru'dan ayrılmadı, İsimci Usta da otuz mil kuzeydeki kulesinde. Hepsi senin buraya gönderilme nedenini biliyor. Efendiler, bu Morred'in oğlu."

Bu ifade karşısında Arren gurur değil sadece bir çeşit korku duydu. Soyuyla gurur duyuyordu ama kendini sadece prenslerin bir mirasçısı, Enlad Hanedanı'ndan biri olarak görüyordu. Bu hanedanın kurucusu olan Morred iki bin yıl önce ölmüştü. Onun kahramanlıkları efsaneleşmiş, bugünkü dünyaya ait olmayan şeylerdi. Başbüyücü onu sanki bir efsanenin oğlu, rüyaların mirasçısı olarak göstermişti.

Başını kaldırıp da sekiz büyücünün yüzüne bakmaya cesaret edemedi. Başbüyücü'nün asasının demir çakılmış ucuna bakıp yanaklarına kanın hücum ettiğini hissetti.

"Gel, birlikte kahvaltı edelim," dedi Başbüyücü ve onları pencerelerin altındaki masaya buyur etti. Masada süt, ekşi bira, ekmek, taze tereyağı ve peynir vardı. Arren de onlarla birlikte oturup yedi.

Tüm hayatı soylular, arazi sahipleri ve zengin tüccarlar arasında geçmiş-

ti. Babasının Berila'daki salonları bu tür insanlarla doluydu: çok fazla şeye sahip olan adamlar, çok fazla alıp satan adamlar, dünya malı açısından zengin insanlar. Onlar et yer, şarap içer ve yüksek sesle konuşurlardı; birçoğu tartışır, birçoğu övgüler yağdırır, en çoğu da kendileri için bir şeyler ararlardı. Arren, genç olmasına rağmen, insanlığın hal ve tavırlarıyla, kendisini nasıl gizlediğiyle ilgili çok şey öğrenmişti. Fakat bunlar gibi insanlar arasında hiç bulunmamıştı. Ekmek yiyor, az konuşuyor ve yüzlerinde sakin bir ifade taşıyorlardı. Bir şey aranıyorlarsa bile bu kendileri için değildi. Yine de bunlar büyük güçlerin insanlarıydı: Arren bunu da fark etmişti.

Başbüyücü Çevik Atmaca masanın başında oturuyor ve söylenenleri dinliyor görünüyordu; yine de üzerinde bir sessizlik vardı ve kimse onunla konuşmuyordu.

Arren de kendi haline bırakılmıştı, böylece kendini toparlayacak zaman buldu. Solunda Kapıcı vardı, sağında da, en sonunda ona "Biz köylüyüz Prens Arren. Ben Doğu Enlad'da Aol Ormanı'nın yakınında doğmuşum," diyen, kibar görünüşlü, beyaz saçlı bir adam vardı.

"Ben o ormanda avlanmıştım," diye cevap verdi Arren ve bir süre Efsaneler Adası'nın ormanları, kasabaları hakkında konuştular, böylece Arren memleketinin hatıralarıyla rahatlamış oldu.

Yemek bitince bir kez daha ocağın önünde toplandılar, kimisi ayakta, kimisi oturarak; biraz sessizlik oldu.

"Dün gece," dedi Başbüyücü, "divanı topladık. Uzun uzun konuştuk, yine de bir şey çözemedik. Şimdi, sabah ışığında, geceki yargınızı onaylayıp onaylamadığınızı duymak istiyorum."

"Bir şeyi çözememiş olmamız," dedi, tıknaz, esmer, dingin bakışlı bir adam olan Şifacı Usta, "kendisi bir yargı. Koru'da şekiller düzene girer ama biz orada tartışmadan başka bir şey bulamadık."

"Sadece düzeni yeterince açık olarak göremediğimiz için," dedi beyaz saçlı Enladlı büyücü – Dönüşüm Ustası. "Yeterince bilmiyoruz. Wathort'tan söylentiler; Enlad'dan haberler. Garip haberler, üzerine düşülmesi gereken haberler. Fakat bu denli küçük bir temel üzerine bu kadar büyük bir korku kurmak gereksiz. Birkaç sihirbaz sihirlerini unuttular diye bizim gücümüz tehdit altında demek değildir."

"Bence de öyle," dedi ince, cin gibi bakışlı adam – Yelanahtarı Usta. "Hepimizin gücü yerinde değil mi? Koru'daki ağaçlar büyüyüp yaprak açmıyorlar mı? Gökyüzündeki fırtınalar bizim sözümüzü dinlemiyorlar mı? Kim, insanlığın en eski sanatı olan büyücülük sanatı için korkabilir?"

"Hiç kimse," dedi uzun boylu, etkileyici bir sese, esmer ve soylu yüzlü Çağrı Usta, "hiç kimse, hiçbir güç, büyücülük fiilini bağlayıp gücün sözcük-

lerini susturamaz. Çünkü bunlar Yaradılış'ın biricik sözleri; bunları susturan kişi dünyayı da yok eder."

"Öyle; ve bunu yapacak olan kişi de ne Wathort ne de Narveduen'de olacaktır," dedi Dönüşüm Ustası. "Burada, Roke'un kapılarında olacaktır; o zaman dünyanın sonu da yaklaşmış demektir! Henüz o aşamaya gelmedik."

"Yine de yanlış olan bir şey var," dedi bir başkası; hepsi ona baktılar: Geniş göğüslü, meşe bir fıçı kadar sağlam bir adam ateşin yanında oturuyordu; sesi büyük bir çanın notası gibi yumuşak ve içten çıkıyordu. Okuyucu Usta' ydı o. "Havnor'da bulunması gereken kral nerede? Roke, dünyanın kalbi değil. Erreth-Akbe'nin kılıcının saplanmış olduğu ve içinde Serriadh'ın, Akambar'ın, Maharion'un tahtının bulunduğu o kuledir dünyanın kalbi. Sekiz yüzyıldır dünyanın kalbi boş! Elimizde bir taç var ama onu takan bir kral yok. Elimizde Kaybolmuş Rün, Kral'ın Rünü, Barış Rünü var, bize geri döndü, ama barış var mı? Tahta bir kral otursun, o zaman barış olacaktır; en uzaktaki Uçyöreler'de bile sihirbazlar sanatlarını, kafaları karışmadan icra edeceklerdir, düzen ve her şey için uygun bir zaman olacaktır."

"Öyle," dedi, zayıf, çevik bir adam, hali tavrı alçakgönüllü olan ama derinleri gören keskin bakışlı El Usta. "Seninle aynı fikirdeyim Okuyucu. Dünyadaki her şey yoldan çıkmışken, büyücülüğün de yoldan çıkmasına şaşmamak gerek. Bütün sürü dağılınca, bizim kara koyun ağılda mı kalır?"

Bu söz üzerine Kapıcı güldü ama hiçbir şey söylemedi.

"O halde sizler diyorsunuz ki," dedi Başbüyücü, "çok fazla ters giden bir şey yok; ya da eğer bir şey varsa, o da şu nedenden kaynaklanıyor: Adalarımız ya hiç yönetilmiyor ya da kötü yönetiliyorlar, böylece insanlığın tüm sanatları ve tüm hünerleri, ihmal edilmiş olmanın cefasını çekiyor. Buraya kadar sizinle aynı fikirdeyim. Gerçekten de Güney barışçıl ticarete tamamen kapalı, bu yüzden de elimizde yalnızca dedikodular var; kim Batı Uçyöreler'den sağlıklı bir haber alabiliyor, Narveduen dışında? Eğer gemiler eskisi gibi sağ salim gidip gelebiliyorlarsa, eğer Yerdeniz'deki adalarımız birbirine iyice kaynaşmışsa, uzak yerlerde neler olduğunu öğrenebiliriz ve bunun üzerine harekete geçebiliriz. Ve sanırım harekete geçeceğiz! Çünkü, efendiler, Enlad Prensi'nin bize Yaradılış sözcüklerini kullandığı halde, bunları söylerken anlamlarını dahi bilmediğini söylemesi; ve Şekillendirme Ustası'nın köklerde korku olduğunu ve söyleyecek başka bir şey olmadığını söylemesi endişe etmemiz için yeterli değil mi? Fırtına başladığında, ilk görünen şey ufuktaki küçük buluttur."

"Senin kara şeylere karşı bir sezgin vardır Çevik Atmaca," dedi Kapıcı. "Hep de vardı. Sence ters giden şey ne, söyle."

"Bilmiyorum. Gücün kendisinde bir zayıflama var. Bir çözülme isteği var. Öyle hissediyorum ki efendiler, öyle hissediyorum ki, sanki biz burada

oturmuş konuşurken, hepimiz ölümcül yaralar almışız ve biz bir yandan konuşurken, damarlarımızdan kan yavaş yavaş sızmakta..."

"Ve sen de bir şeyler yapmaya başlayacaksın."

"Öyle," dedi Başbüyücü.

"Öyleyse," dedi Kapıcı, "baykuşlar, atmacanın uçuşuna engel olabilirler mi?"

"İyi ama nereye gideceksin?" diye sordu Dönüşüm Ustası; Okuyucu cevap verdi: "Kralımızı arayıp onu tahtına getirmeye!"

Başbüyücü Okuyucu'ya şevkle baktı ama sadece, "Ben belanın olduğu yere gideceğim," dedi.

"Güneye ya da batıya," dedi Yelanahtarı Usta.

"Ve eğer gerekirse kuzeye ve doğuya," dedi Kapıcı.

"Ama size burada ihtiyaç var, efendim," dedi Dönüşüm Ustası. "Yabancı denizlerde, pek de dost olmayan insanlar arasında, körü körüne aramaktansa burada, büyünün daha kuvvetli olduğu yerde kalıp, bu kötülüğün veya düzensizliğin ne olduğunu sanatlarımız sayesinde bulmak daha akıllıca olmaz mı?"

"Sanatlarımın bana yararı olmuyor," dedi Başbüyücü. Sesinde hepsinin, ona ciddi ve huzursuz gözlerle bakmasına neden olan bir şey vardı. "Ben Roke'un yöneticisiyim. Roke'u kolay kolay terk etmem. Sizin ve benim düşüncelerimin bir olmasını isterdim; fakat şimdilik bu ümit edebileceğimiz bir şey değil. Karar bana ait olmalı; ve ben gitmem gerektiğini düşünüyorum."

"Biz de bu karara boyun eğiyoruz," dedi Çağrı Usta.

"Ben de tek başıma gidiyorum. Siz, Roke Divanı'sınız ve Divan'ın bölünmemesi gerekir. Yine de, eğer gelmeyi kabul ederse, yanıma birisini alacağım." Arren'e baktı. "Dün bana hizmetini sunmuştun. Dün gece Şekillendirme Ustası, 'Hiçbir insan Roke kıyılarına tesadüfen gelmez. Bu haberin taşıyıcısının Morred'in oğlu olması da bir tesadüf olamaz,' dedi. Ve bütün gece boyunca bize söyleyecek başka sözü olmadı. O yüzden sana soruyorum Arren, benimle gelir misin?"

"Evet, efendim," dedi Arren, kuruyan boğazıyla.

"Prens baban, muhakkak ki seni bu tehlikeye atmazdı," dedi Dönüşüm Ustası, biraz sertçe, "Delikanlı çok genç ve bir büyücü olarak eğitilmemiş," dedi Başbüyücü'ye.

"Bende her ikimize de yetecek kadar yıl ve büyü var," dedi Çevik Atmaca, kuru bir sesle. "Arren, baban ne yapardı?"

"Gitmeme izin verirdi."

"Nereden biliyorsun?" diye sordu Çağrı Usta. Arren, nereye, ne zaman veya neden gitmesini istediklerini bilmiyordu. Bu ağırbaşlı, dürüst ve müthiş adamlardan korkmuş ve utanmıştı. Eğer düşünecek zamanı olsaydı, hiçbir

şey söyleyemezdi. Fakat düşünecek zamanı yoktu; ve Başbüyücü ona, "Benimle gelir misin?" diye sormuştu.

"Babam beni buraya yolladığında, 'Korkarım dünyaya karanlık bir zaman geliyor, tehlike zamanı. O yüzden, başka biri yerine seni yolluyorum haberci olarak, çünkü sen, bu konuda Bilgeler Adası'ndan yardım mı istememiz yoksa onlara Enlad'ın yardımını mı teklif etmemiz gerektiği konusunda bir karara varabilirsin,' demişti. Sonuç olarak eğer bana ihtiyacınız varsa, işte buradayım."

Bunun üzerine Başbüyücü'nün gülümsediğini gördü. Çok kısa olmasına karşın, o gülümseyişte büyük bir tatlılık vardı. "Görüyor musunuz?" dedi, diğer yedi büyücüye. "Yaş veya büyücülük, buna bir şey ekleyebilir mi?"

O zaman Arren, hepsinin ona değer vererek baktığını hissetti, ama yine de, bir çeşit düşünüp taşman veya sorgulayan bir bakıştı bu. Çağrı Usta, yay şeklindeki kaşlarını çatarak, konuştu: "Anlayamıyorum efendim. Gitme eğilimindesiniz, tamam. Beş yıldır burada, kafese kapatıldınız. Fakat daha önceleri hep yalnızdınız; hep yalnız gittiniz. Şimdi neden yanınızda birisi olmalı?"

Sesinde hafif bir gözdağı veya alayla, "Daha önce hiç yardıma ihtiyacım olmamıştı," dedi Çevik Atmaca. "Ve kendime uygun bir arkadaş buldum." Tehlikeli bir hali vardı; uzun boylu Çağrı Usta, kaşlarını çatmaya devam ettiği halde, başka bir şey sormadı.

Fakat bilge ve sabırlı bir öküz gibi kara ve sakin bakışlı olan Şifacı Usta yerinden kalkıp bir heykel gibi durdu. "Gidin efendim," dedi, "oğlanı da yanınıza alın. Ve size sonuna kadar güveniyoruz."

Birer birer diğerleri de sessizce, rıza gösterdiler ve yedisinin içinden bir tek Çağrı Usta kalıncaya kadar, birer ikişer çekildiler. "Çevik Atmaca," dedi Çağrı Usta, "Senin kararını sorgulamayı amaçlamıyorum. Sadece ben derim ki, eğer haklıysan, eğer bir dengesizlik ve büyük bir belanın tehlikesi gerçekten varsa, Wathort'a veya Batı Uçyöresi'ne veya dünyanın ucuna yapılacak bir yolculuk, yetmez. Gitmen gereken yere, bu arkadaşını da götürebilir misin ve bu ona haksızlık olmaz mı?"

Arren'den ayrı duruyorlardı ve Çağrı Usta sesini alçaltmıştı ama Başbüyücü yüksek sesle cevapladı: "Haksızlık olmaz."

"Bana bildiğin her şeyi anlatmıyorsun," dedi Çağrı Usta.

"Eğer bilseydim, konuşurdum. Hiçbir şey bilmiyorum. Çok şey tahmin ediyorum."

"İzin ver bende seninle geleyim."

"Birinin kapıları koruması gerekir."

"Bunu Kapıcı yapıyor..."

"Sadece Roke'un kapılarını değil. Burada kal. Burada kal ve taş duvarı iz-

le, bak bakalım onu kim geçiyor ve yüzleri ne yöne dönük. Bir gedik var, Thorion, bir kırık, bir yara var ve benim gidip bunu bulmam gerek. Eğer ben kaybolursam, o zaman belki onu sen bulursun. Ama bekle. Beni beklemeni emrediyorum." Artık Kadim Lisan'da konuşuyordu, gerçek büyülerin yapıldığı ve büyünün büyük eylemlerinin dayanağı olan Yaradılış dilinde; sohbet sırasında çok az kullanılırdı bu dil, bir tek ejderhalar arasında konuşulurdu. Çağrı Usta daha fazla tartışıp karşı çıkmadı, başı dik, sessizce hem Başbüyücü'yü hem de Arren'i selamlayıp ayrıldı.

Ateş ocakta çatırdadı. Dışarıda, şekilsiz ve sönük sis pencerelere yaslanıyordu. Başbüyücü, Arren'in varlığını unutmuşçasına alevlere daldı. Oğlan ocaktan belli bir uzaklıkta, kararsız ve biraz da yalnız, yine kendini karanlık, sınırsız ve akıl karıştıran bu boşlukta küçük bir varlık gibi hissederek duruyor, izin isteyip ayrılması mı yoksa ayrılması için izin verilinceye kadar beklemesi mi gerektiğini bilemiyordu.

"İlk önce Hort Kenti'ne gideceğiz," dedi Çevik Atmaca, sırtını ateşe dönerek. "Tüm Kuzey Uçyöre haberleri orada toplanır; orada bize yol gösterecek bir şey bulabiliriz. Gemin hâlâ körfezde bekliyor. Kaptanla konuş; babana haber götürsün. Bence bizim en kısa zamanda ayrılmamız gerekiyor. Yarın şafakla. Kayıkhane'nin yanındaki basamaklara gel."

"Efendim, aradığınız..." Bir an sesi takıldı kaldı. "Aradığınız şey nedir?"

"Bilmiyorum Arren."

"O halde..."

"O halde, onu nasıl arayacağım? Onu da bilmiyorum. Belki de o beni arar." Arren'e biraz gülümsedi ama yüzü pencerelerin gri ışığında demir gibiydi.

"Efendim," dedi Arren, artık sesine hâkim olabiliyordu, "Morred'in soyundan geldiğim doğru, eğer böylesine eski bir soyun izi doğru sürülebilirse. Ve eğer size hizmet edebilirsem bunu tüm hayatımın en büyük şansı ve şerefi olarak addedeceğim; bu hizmetten başka yapmayı dilediğim hiçbir şey de yok. Ama korkarım, siz beni olduğumdan fazla görüyorsunuz."

"Belki," dedi Başbüyücü.

"Benim büyük bir yeteneğim veya hünerim yok. Küçük kılıçlarla da, iri kılıçlarla da dövüşürüm. Yelken kullanabilirim. Saray danslarını ve halk danslarını bilirim. Saraylılar arasındaki tartışmaları uzlaştırabilirim. Güreşebilirim. Kötü bir okçuyumdur; hünerli bir tenis oyuncusuyumdur. Şarkı söyler, arp ve lavta çalabilirim. Hepsi de bu. Başka hiçbir şey yok. Size ne faydam dokunabilir ki? Çağrı Usta haklı..."

"Ah, sen de gördün, değil mi? Kıskandı. Daha eski bir sadakatin ayrıcalığını talep ediyor."

"Ve daha büyük bir hünerin, efendim."

"O halde, onun benimle gelmesini, senin de burada kalmanı mı tercih ediyorsun?"

"Hayır! Ama korkuyorum..."

"Neden korkuyorsun?"

Oğlanın gözlerine yaşlar doldu. "Sizi hayal kırıklığına uğratmaktan."

Başbüyücü tekrar ateşe doğru döndü. "Otur Arren," dedi; oğlan ocağın köşesindeki taştan oturma yerine gitti. "Seni, ben ne bir büyücü, ne bir savaşçı ne de gelişimini tamamlamış herhangi bir şey yerine koydum. Ne olduğunu bilmiyorum, yine de yelken kullanabilmene sevindim... Ne olacağını ise kimse bilmiyor. Fakat şu kadarını biliyorum: Sen Morred'in ve Seriadh'ın oğlusun."

Arren sesini çıkarmadı. "Bu doğru, efendim," dedi en sonunda. "Ama..." Başbüyücü bir şey söylemeyince o da cümlesini bitirmek zorunda kaldı. "Ama ben Morred değilim. Ben sadece benim."

"Soyunla hiç gurur duymuyor musun?"

"Evet, gurur duyuyorum... çünkü bu sayede bir prens oluyorum; bu bir sorumluluk, insanı bir prens gibi yaşamaya zorlayan bir şey..."

Başbüyücü bir kez, kesin bir şekilde başını evet anlamında salladı. "Demek istediğim buydu. Geçmişi inkâr etmek, geleceği inkâr etmektir. İnsan kendi alın yazısını kendi yazamaz: Ya kabul eder, ya inkâr eder. Eğer üvez ağacının kökleri derinde değilse, başı göğe ermez." Bunun üzerine Arren şaşkınlıkla başını kaldırdı, çünkü onun gerçek ismi, üvez ağacı anlamındaki Lebannen idi. Ama Başbüyücü ismini söylememişti. "Senin köklerin derinde," diye devam etti. "Gücün yerinde, yere ihtiyacın var, gelişip serpilmek için yere. Bunun için sana, Enlad'a, evine yapacağın emniyetli bir yolculuk yerine, bilinmeyen bir sona doğru emniyetsiz bir yolculuk öneriyorum. Gelmek zorunda değilsin. Seçim hakkı senin. Sana bu seçimi ben öneriyorum. Çünkü artık ben emniyetli yerlerden, çatılardan ve etrafımdaki duvarlardan bıktım." Etrafına etkileyici, görmeyen gözlerle bakarak, sözünü birdenbire bitirdi. Arren adamdaki derin huzursuzluğu fark etti ve bu onu korkuttu. Yine de korku coşkuyu canlandırır; kalbi pıt pıt atarak cevapladı: "Efendim, sizinle gelmeyi seçiyorum."

Arren Büyük Ev'i, kalbi ve aklı büyük bir şaşkınlık içinde terk etti. Kendi kendine mutlu olduğunu söylüyordu ama sözcükler yerini bulmuyor gibiydi. Kendi kendine, Başbüyücü'nün ona güçlü, gelecek vaat eden biri olduğunu söylediğini ve kendisinin de böyle bir övgüden gurur duyduğunu söylüyordu ama gurur duymuyordu. Neden duymuyordu? Dünyadaki en güçlü büyücü ona, "Yarın kör talihin ucuna yelken açacağız," demiş, o da kabul edip gelmişti: Gurur duymamalı mıydı? Ama duymuyordu. Sadece şaşkınlık içindeydi.

Thwil Kasabası'nın dik ve dolambaçlı caddelerinden aşağı inip Rıhtım'

da gemisinin kaptanını buldu ve ona, "Ben yarın Başbüyücü'yle Wathort'a ve Kuzey Uçyöre'ye doğru yelken açacağım. Prens babama, bu hizmetten azat edildiğim zaman eve, Berila'ya döneceğimi söyleyin," dedi.

Geminin kaptanı yüzünü astı. Böyle bir haberin taşıyıcısının, Enlad Prensi tarafından nasıl karşılanabileceğini biliyordu. "Bu konuda, sizin elinizden çıkmış bir yazı isterim, Prensim," dedi. Adamın bu konudaki haklılığını gören Arren aceleyle –her şeyin derhal halledilmesi gerektiğini düşünüyordu– gidip garip, küçük bir dükkân buldu ve mürekkeptaşı, fırça ve çuha kadar kalın bir parça kâğıt satın aldı; sonra aceleyle rıhtıma dönüp annesiyle babasına yazmak için iskele kenarına oturdu. Annesini bu kâğıt parçası elinde mektubu okurken düşününce içini bir üzüntü kapladı. Annesi neşeli, sabırlı bir kadındı amaArren, kendisinin onun mutluluğunun kaynağı olduğunu ve kadının onun hemen dönmesini arzuladığını biliyordu. Annesini onun bu uzun yokluğu konusunda avutabilecek hiçbir yol yoktu. Mektubu kuru ve kısaydı. Mektubu kılıç rünüyle imzaladı ve yakındaki bir kalafatçı kabından aldığı bir parça zift ile mühürleyip bunu geminin kaptanına verdi. Sonra, "Bekle!" dedi Sanki gemi o anda hareket edecekmiş gibi, çakıltaşlı sokaklardan o garip, küçük dükkâna koştu. Dükkânı bulmakta zorluk çekti, çünkü Thwil'in sokaklarında değişken bir şey vardı; her defasında dönemeçler insana değişik gibi geliyordu. En sonunda doğru sokağa geldi ve dükkândan içeriye, kapısını süsleyen, iplere dizilmiş kırmızı toprak boncukların arasından bir ok gibi girdi. Mürekkep ve kâğıdı alırken, tokaların ve broşların durduğu bir tepside, yabani bir gül şeklindeki bir broş dikkatini çekmişti; annesinin adı da Gül'dü. "Şunu alacağım," dedi, aceleyle, prens edasıyla.

"O Adası'nın antika gümüş işçiliği. Görüyorum ki, eski el işlerinden iyi anlıyorsunuz," dedi dükkân sahibi, Arren'in kılıcının gösterişli kınına değil kabzasına bakarak. "Bu dört fildişi eder."

Arren, hiç soru sormadan, bu oldukça yüksek fiyatı ödedi; kesesinde İç Adalar'da para yerine geçen bu fildişi markalardan daha çok vardı. Annesi için bir armağan fikri de, bunu alma işi de onu mutlu etmişti; dükkândan çıkarken, biraz kasılarak, elini kılıcının topuz gibi kalın olan kabzasının üzerine koydu.

Babası ona o kılıcı, Enlad'dan ayrılışının arifesinde vermişti. Bunu ağır başlılıkla kabul etmiş ve gemide bile kılıcını kuşanmıştı; sanki bunu kuşanması bir görevmişçesine. Kılıcın kalçasındaki ağırlığından ve kılıcın kocamışlığının, ruhuna verdiği ağırlıktan dolayı gurur duyuyordu. Çünkü bu kılıç, Morred ve Elfarran'ın oğlu olan Serriadh'ın kılıcıydı; Erreth-Akbe'nin, Havnor'daki Krallar Kulesi'nin tepesine saplanmış kılıcı hariç, bu kılıçtan daha eski bir kılıç yoktu. Serriadh'ın kılıcı hiçbir zaman kenara kaldırılıp saklan-

mamış, hep kuşanılmıştı; yine de yüzyıllarla yıpranmamış, zayıf düşmemişti, çünkü büyünün muazzam gücüyle dövülmüştü. Kılıcın tarihinde bir kez bile çekilmemiş olduğu ve yaşama hizmet etmek dışında bir amaçla da çekilemeyeceği söyleniyordu. Çünkü kana susamışlık, öç alma veya hırs amacıyla, kazanmak için yapılan hiçbir savaşta, kendisinin kullanılmasına izin vermezdi. Arren günlük ismini bu kılıçtan, ailesine ait bu büyük hazineden almıştı: Çocukken ona Arrendek deniyordu; "Küçük Kılıç" yani.

Kılıcı hiç kullanmamıştı, babası da, dedesi de kullanmamıştı. Uzun zamandır Enlad'da barış vardı.

Ve şimdi, Büyücüler Adası'nın garip kasabasının sokaklarında, kabzasına dokunduğunda, eline bir tuhaf geldi. Kılıç biçimsiz ve soğuk gelmişti. Ağırlaşan kılıç, yürüyüşünü güçleştiriyor, onu yana doğru çekiyordu. Hissettiği şaşkınlık hâlâ devam ediyordu ama sakinleşmişti. Tekrar rıhtıma dönüp broşu gemi kaptanına, annesine götürmesi için verdi ve memleketlerine sağ salim varmalarını temenni ederek iyi yolculuklar diledi. Onlardan ayrılınca, pelerinini, bu eski, eğilmez silahını, ona miras kalan bu öldürücü nesneyi saklayan kının üzerine çekti. Artık kasılarak yürümek içinden gelmiyordu. "Ben ne yapıyorum?" dedi kendi kendine, artık acele etmeden, kasabanın üstündeki Büyük Ev'in kale gibi kütlesine doğru dar yollardan tırmanırken. "Nasıl oluyor da ben eve dönmüyorum? Neden hiç anlamadığım bir şeyi, hiç tanımadığım bir adamla birlikte aramaya koyuluyorum?"

Kendi sorusuna verebileceği bir cevabı yoktu.

III

HORT KENTİ

Şafaktan önceki karanlıkta Arren, kendisine verilen iyice eskimiş ama temiz giysileri giydi, bir denizci kılığına büründü ve Büyük Ev'in sessiz salonlarından, Yuva'nın doğudaki boynuz ve ejderha dişinden oyulmuş olan kapısına doğru aceleyle yürüdü. Orada Kapıcı onu dışarı çıkardı ve hafifçe gülümseyerek gitmesi gereken yolu gösterdi. Şehrin en üst caddesinden sonra Okul'un kayıkhanelerine inen ve Thwil rıhtımından güneye doğru körfezi sahilden dolanan patikayı izledi. Yolunu ancak görebiliyordu. Ağaçlar, çatılar, tepeler, zayıf ışıkta loş kütleler halinde büyüyorlardı; karanlık hava son derece sakin ve çok soğuktu; her şey kıpırdamadan, çekingen ve belirsiz duruyordu. Sadece doğuda, denizin üzerinde tek bir cılız ve net çizgi, ufuk, görülmeyen güneşe doğru hızla devriliyordu.

Arren kayıkhanenin basamaklarına geldi. Kimse yoktu; hiçbir şey kıpırdamıyordu. Kocaman gemici paltosu ve yünlü başlığı yeterince koruyucuydu ama karanlıkta taş basamakların üzerinde beklerken titriyordu.

Kayıkhaneler karanlık sular üzerinde kapkara yükseliyordu; aniden donuk, boş bir ses, derin ve kuvvetli bir vuruş duyuldu: üç kere. Arren'in saçları diken diken oldu. Suyun üzerine uzun bir gölge sessizce süzüldü. Bu bir kayıktı ve iskeleye doğru yumuşakça kaydı. Arren merdivenlerden koşarak iskeleye indi ve kayığın içine sıçradı.

"Sen dümen yekesine geç ve ben yelkeni açarken sabit tut," dedi Başbüyücü; pruvada duran neşeli bir gölge gibiydi.

Yelken, direkten beyaz bir kanat gibi açılıp büyümekte olan ışığı yakaladığında suya açılmışlardı bile. "Körfezden çıkmamız için bizi kürek çekmekten kurtaran bu batı rüzgârı, eminim Yelanahtarı Usta'dan bize bir veda armağanıdır. Şuna bak oğul, ne kadar hafifçe seyrediyor! Evet, öyleyse. Baharın Denge Günü için batıdan bir rüzgâr ve berrak bir şafak."

"Bu kayık *Ufkabakan* mı?" Arren Başbüyücü'nün kayığını türkülerde ve öykülerde duymuştu.

"Öyle," dedi halatlarla uğraşmakta olan diğeri. Rüzgâr tazelendikçe kayık sıçrayıp döndü; Arren dişlerini sıkarak onu sabit tutmaya çalıştı.

"Kayık hem çok tez, hem de biraz direngen, efendim."

Başbüyücü güldü. "Bırak istediğini yapsın; o da bir bilge. Dinle Arren," durdu ve Arren'e bakabilmek için kürekçinin oturduğu tahtaya diz çöktü, "ne ben artık bir efendiyim, ne de sen bir prens. Ben Atmaca adında bir tüccarım, sen de, benim yanımda denizi öğrenen Arren adlı yeğenimsin; Enlad'dan geliyoruz. Hangi şehirden olsun? Büyük bir şehir olsun da bir hemşehriye rastlamayalım."

"Güney kıyısındaki Temere nasıl? Oradan tüm Uçyöreler'e ticaret yapılır."

Başbüyücü evet anlamında başını salladı.

"Ama," dedi Arren ihtiyatla, "sizde pek Enlad aksanı yok."

"Biliyorum. Bende Gont aksanı var," dedi yol arkadaşı gülerek, ağarmakta olan doğuya bakıp. "Ama sanırım ihtiyacım olan şeyi senden ödünç alabilirim. Yani, biz kayığımız *Yunus*'la Temere'den geliyoruz ve ben ne efendiyim, ne büyücü, ne de Çevik Atmaca, ama... bana ne derler?"

"Atmaca, efendim." Der demez Arren dilini ısırdı.

"Çalış, çalış yeğenim," dedi Başbüyücü. "Çalışmak gerek. Şimdiye kadar bir prensten başka bir şey değildin. Bense birçok şey oldum ve en sonunda da, belki de en önemsizi, Başbüyücü... Güneye emmeltaşı, şu tılsım oydukları mavi şeylerden aramaya gidiyoruz. Bunlara Enlad'da değer verildiğini biliyorum. Emmeltaşından romatizmaya, burkulmalara, tutulmuş boyunlara ve dil kaymalarına karşı tılsımlar yapıyorlar."

Bir süre sonra Arren güldü ve tam kayık uzun bir dalganın üzerinde yükselirken başını kaldırınca, önlerinde ani bir altın alev gördü; okyanusun sınırının üzerindeki güneşin kenarını.

Çevik Atmaca, kayık çırpıntılı deniz üzerinde çalkalandığından, bir eli kayığın direğinde, bahar ekinoksunda doğan güneşe dönerek türkü okudu. Arren, büyücülerin ve ejderhaların dili olan Kadim Lisan'ı bilmiyordu ama sözcüklerdeki övgü ve sevinci duydu; bunlarda büyük, uzun bir ritim vardı, tıpkı gelgitlerde suyun geliş ve gidişi veya birbirini sonsuza kadar izleyen gece ile gündüz arasındaki denge gibi. Martılar rüzgâra çığlıklar attılar; Thwil Körfezi'nin kıyıları, sağlarından ve sollarından akıp geçti ve İç Deniz'in aydınlık, uzun dalgalarına girdiler.

Roke'tan Hort Kenti'ne yolculuk pek uzun sürmez ama onlar denizde üç gece geçirdiler. Başbüyücü yola çıkmak için çok acele etmişti fakat bir kez yola koyulunca son derece sabırlı bir insan oldu. Roke'un büyülü ikliminden ayrılır ayrılmaz rüzgârlar ters döndü; her iklimcinin yapacağı gibi yelkenine

büyürüzgârı doldurmadı Başbüyücü; onun yerine Arren'e, İssel'in doğusundaki taş dişli denizde, burundan gelen sert bir rüzgârda kayığı nasıl yönetece-ğini öğretmek için saatler harcadı. İkinci gece yağmur yağdı, mart ayının sert, soğuk yağmuru, fakat büyücü yağmuru uzak tutmak için hiç sihir yapmadı. Bir sonraki gece Hort Limanı'nın ağzının dışında sakin, soğuk ve sisli bir karanlıkta yatarken Arren bu konu üzerinde düşündü ve tanımış olduğu bu kısa zaman içinde Başbüyücü'nün hiç büyü yapmamış olduğunu fark etti.

Ama eşsiz bir denizciydi doğrusu. Arren, onunla yaptığı üç günlük deniz yolculuğunda, Berila Körfezi'nde yaptığı on yıllık kayıkçılıktan ve yarışmalardan daha fazla şey öğrenmişti. Ayrıca büyücü ve denizci birbirinden çok farklı şeyler değildi; her ikisi de gök ve denizin güçleriyle çalışıyor, büyük rüzgârlara boyun eğdiriyor, ırak olan şeyi yakına getiriyorlardı. Ha Başbüyücü, ha deniz taciri Atmaca, ikisi de aynı kapıya çıkıyordu.

Oldukça sessiz bir adamdı ama son derece iyi huyluydu. Arren'in hiçbir sakarlığı onu kızdırmıyordu; sıcakkanlı bir insandı; ondan daha iyi bir kayık arkadaşı olamaz, diye düşündü Arren. Fakat devamlı kendi düşüncelerine dalıp saatlerce sessiz kalıyor, sonra da konuştuğunda sesinde bir sertlik oluyor ve bakışları Arren'i delip geçiyordu. Bu oğlanın ona karşı duyduğu sevgiyi zayıflatmıyor ama belki daha az hoşlanmasına yol açıyordu; bu biraz korkutucuydu. Çevik Atmaca da bunu hissetmiş olmalı ki Wathort sahillerindeki sisli gecede, biraz duraksayarak Arren'e kendi hakkında bir şeyler söylemeye başladı. "Yarın, tekrar insanların arasına girmek istemiyorum," dedi. "Sanki özgürmüşüm gibi kandırıyordum kendimi... Dünyada ters giden bir şey yokmuş gibi. Başbüyücü, hatta bir sihirbaz bile değilmişim diye. Sorumlulukları ve ayrıcalıkları, hiç kimseye bir borcu olmayan Temere'li Atmaca'ymışım gibi..." Sustu; bir süre sonra devam etti, "Büyük kararlar almak zorunda olduğunda çok dikkatli yap seçimini Arren. Gençken varlıksal yaşam ile eylemsel yaşam arasında bir seçim yapmam gerekti. Ben de ikincisinin üzerine balıklama atladım. Fakat insanın yaptığı her iş, her eylem, kendisine ve sonuçlarına bağlıyor insanı, tekrar tekrar harekete geçmesine neden oluyor. Sonra, iki eylem arasında durup da yalnızca var olabileceği bir boşluğa, şimdiki gibi bir ana çok nadiren rastlayabiliyor insan. Ya da her şey bir yana, kim olduğunu düşünebileceği bir ana.."

Böyle bir adam, diye düşündü Arren, nasıl olur da kim ve ne olduğu konusunda kuşkuya düşebilir? Bu tür kuşkuların sadece, henüz bir şey gerçekleştirmemiş gençlere ait olduğunu sanırdı.

Kayık engin ve serin karanlıkta sallandı.

"İşte bu yüzden denizi seviyorum," dedi Çevik Atmaca'nın sesi karanlıkta.

Arren onu anladı; fakat kendi düşünceleri, bu son üç gün ve gecedir olduğu gibi hep önden gidiyordu; maceralarına, deniz yolculuklarının esas amacına doğru. Ve sonunda, yoldaşı sohbete açık olduğu için sordu: "Sizce aradığımız şeyi Hort Kenti'nde bulabilecek miyiz?"

Çevik Atmaca başını, belki hayır, belki de bilmiyorum anlamında salladı.

"Bu, adadan adaya dolaşan, ürünleri, sürüleri ve insanların ruhlarını kavuran bir çeşit salgın, bir musibet olabilir mi?"

"Salgınlar büyük Denge'nin, Muvazene'nin kendi hareketidir; bu başka. Bunda bir bela kokusu var. Varlıkların dengesi kendini düzelttiğinde biz cefa çekebiliriz ama ümidimizi kaybedip, sanatımızdan vazgeçip, Yaradılış'ın sözcüklerini unutmayız. Doğal olan şey doğa dışı olamaz. Şimdi söz konusu olan dengenin düzeltilmesi değil, bozulması. Bunu yapabilecek sadece bir tek yaratık var."

"Bir insan mı?" dedi Arren, duraksayarak.

"Biz insanlar."

"Nasıl?"

"Yaşam için ölçüsüz bir arzuyla."

"Yaşam için mi? Ama yaşamayı istemek yanlış bir şey mi?"

"Hayır. Fakat ne zaman yaşamın kendi üzerinde bir güç elde etmeyi şiddetle arzu edersek –sonsuz bir zenginlik, mutlak bir güvenlik, ölümsüzlük– o zaman arzu bir hırsa dönüşür. Ve eğer bilgi o hırsla işbirliği ederse, o zaman bela gelir. O zaman dünyanın dengesi sallanır ve tartıda yıkım ağır basar."

Arren bir süre düşündükten sonra en sonunda, "O halde aradığımızın bir adam mı olduğunu düşünüyorsunuz?" diye sordu.

"Bir adam, ve bir büyücü. Evet, sanırım öyle."

"Fakat ben, babamın ve öğretmenlerimin bana öğrettiklerinden, büyücülüğün yüce sanatlarının Denge'ye ve varlıkların Muvazene'sine dayandığını ve bu yüzden de kötülük için kullanılamayacaklarını sanıyordum."

"O," dedi Çevik Atmaca, biraz alaycı, "tartışmaya açık bir nokta. *Büyücülerin tartışmaları sonsuzdur*... Yerdeniz'in her adasında, temiz olmayan sihirler yapan cadılar ve sanatlarını para için kullanan sihirbazlar vardır. Karanlığı bozup, güneşi öğlen vaktinde durdurmak isteyen Ateş Efendisi de büyük bir büyücüydü; Erreth-Akbe bile onu zar zor yenebilmişti. Morred'in düşmanı da böyle biriydi. Gittiği her yerde, şehirler ona tamamiyle boyun eğmiş, ordular onun için savaşmıştı. Morred'e karşı ördüğü tılsım o kadar kuvvetliydi ki, onu öldürmek yaptıklarını durduramadı; Solea Adası deniz tarafından yutuldu ve üzerindeki her şey yok oldu. Onlar, içlerindeki büyük kuvvet ve bilgi kötüye hizmet veren ve kötülükten beslenen adamlardı. Daha iyi niyetlere hizmet

eden büyücülüğün daha güçlü olup olmayacağını bilemiyoruz. Öyle umut ediyoruz."

İnsanın kesinlik beklediği yerde ümit bulması biraz sıkıcıydı. Arren bu soğuk zirvelerde bulunmak istemediğini fark etti. Kısa bir süre sonra, "Neden kötülüğü sadece insanların yapabileceğini söylediğinizi anladım. Köpekbalıkları bile masum aslında; öldürmek zorunda oldukları için öldürüyorlar," dedi.

"İşte bu yüzden başka hiçbir şey bize karşı duramaz. Dünyada sadece tek bir şey kötü yürekli bir insana karşı durabilir. O da başka bir insandır. Ayıbımızda yatar şerefimiz. Sadece bizim ruhumuz, kötülüğe açık olan ruhumuz, onu yenmeye muktedirdir."

"Peki ama ejderhalar," dedi Arren, "onlar da büyük kötülükler yapmıyorlar mı? Onlar da masum mu?"

"Ejderhalar! Ejderhalar hırslı, açgözlü, haindirler; acımasız, vicdansızdırlar. Ama kötü müdürler? Ben kimim ki ejderhaların hareketlerini yargılayayım?.. İnsanlardan daha akıllılar. Onlar rüya gibidirler Arren. Biz insanlar rüya görürüz, büyü yaparız, iyi yaparız, kötü yaparız. Ejderhalar rüya görmez. Onlar rüyanın kendisidir. Büyü yapmazlar: Bu onların özüdür, varlığıdır. Onlar yapmazlar, onlar olur."

"Serilune'da," dedi Arren, "üç yüzyıl önce Enlad Prensi Keor tarafından öldürülmüş Bar Oth'un derisi var. O günden sonra Enlad'a bir daha ejderha gelmemiş. Ben Bar Oth'un derisini gördüm. Demir kadar ağır ve dediklerine göre yere serilirse Serilune'un tüm çarşısını kaplayacak büyüklükteydi. Dişleri de kollarım kadar uzundu. Yine de Bar Oth'un gelişimini tamamlamamış yavru bir ejderha olduğunu söylüyorlar.

"Senin içinde," dedi Çevik Atmaca, "ejderhaları görme arzusu var."

"Evet."

"Onların kanları soğuk ve zehirlidir. Gözlerinin içine bakmamalısın. Onlar insanlıktan daha eskidir..." Bir süre sessiz kaldıktan sonra devam etti: "Ve, yaptığım şeyleri unutmaya veya onlardan pişmanlık duymaya başladığım halde, yine de ejderhaları yukarılarda, batı adalarındaki günbatımında, rüzgârın içinde gördüğüm o anı hatırlamak beni hep mutlu edecek."

Sonra her ikisi de sessizleşti; denizin kayıkla fısıldaşmasından başka ses yoktu; başka bir ışık da yoktu. Böylece sonunda, orada, o derin sular üzerinde, uykuya daldılar.

Sabahın aydınlık pusunda, yüzlerce teknenin demir atmış veya yelken açmakta olduğu Hort Limanı'na girdiler: Balıkçı tekneleri, yengeççiler, troller, ticaret gemileri, yirmi kürekli iki kadırga, kötü bir durumda olan altmış kü-

rekli büyük bir kadırga ve Güney Uçyöreler'in sıcak, sakin havasının tepelerdeki hava akımlarını yakalayabilmesi için tasarlanmış üçgen şeklinde yüksek yelkenleri olan birkaç ince uzun yelkenli. "Bu bir savaş gemisi mi?" diye sordu Arren yirmi kürekli kadırgalardan birinin yanından geçerken; yoldaşı cevapladı, "Bir köle gemisi; geminin ambarındaki zincir halkalarından öyle olduğunu çıkardım. Güney Uçyöreler'de insan ticareti yaparlar."

Arren bir dakika kadar bu konuda düşündükten sonra alet kutusuna giderek içinden, yola çıktıkları sabah güzelce sarıp sarmalayıp saklamış olduğu kılıcını aldı. Açtı; kemeri bir yandan sarkmış olan, kınındaki kılıç iki elinde, kararsızlık içinde durdu.

"Hiç de bir tüccarın kılıcına benzemiyor," dedi. "Kını fazla süslü."

Dümen yekesinde meşgul olan Çevik Atmaca oğlana bir baktı. "İstiyorsan tak."

"Akıllıca olabileceğini düşünmüştüm."

"Kılıçlar arasında o akıllı bir kılıç," dedi yol arkadaşı, gözleri, kalabalık körfezdeki geçitlerinde, tetikte. "Kullanılmaya gönlü olmayan bir kılıç, değil mi?"

Arren evet anlamında başını salladı. "Öyle diyorlar. Yine de öldürmüş. İnsanları öldürmüş." Çocuk ince, tutula tutula yıpranmış kabzaya baktı. "O öldürmüş ama ben öldürmedim. Kendimi aptal gibi hissetmeme neden oluyor. Benden çok çok daha yaşlı... Bıçağımı alacağım," diye bitirdi sözlerini ve kılıcı tekrar sararak, alet kutusunun diplerine sokuşturdu. Yüzünde karmakarışık ve kızgın bir ifade vardı. Çevik Atmaca hiçbir şey söylemedi; sonra sordu, "Küreklere geçer misin şimdi oğul? Oraya, basamakların yanındaki iskeleye doğru gidiyoruz."

Adalar Diyarı'nın Yedi Büyük Limanı'ndan biri olan Hort Kenti, gürültülü deniz kıyısından, renkler cümbüşü içindeki üç dik tepeye doğru yükseliyordu. Evler, kırmızı, kavuniçi, sarı ve beyaz sıvalı, damlar morumsu kırmızı kiremitliydi; çiçek açmış pendik ağaçları, yukarı caddelerde koyu kırmızı kütleler oluşturuyordu. Damdan dama gerilmiş cicili bicili, çizgili tenteler, dar çarşılara gölge yapıyordu. İskeleler güneş ışığıyla pırıl pırıldı; deniz kıyısından ileri doğru giden sokaklar, gölgelerle, insanlarla, gürültüyle dolu karanlık yarıklara benziyorlardı.

Kayığı bağlarlarken Çevik Atmaca, sanki düğümü kontrol ediyormuş gibi Arren'in yanına eğilerek, "Arren, Wathort'ta beni oldukça iyi tanıyan insanlar var; o yüzden bana iyice bak da, beni tanıyabilesin," dedi. Çevik Atmaca doğrulduğunda yüzünde hiç yara izi yoktu. Yüzü oldukça gri, burnu kalın ve biraz da kalkıktı; insan boyundaki porsukağacından asasının yerine, gömleğinin içine soktuğu fildişinden bir çubuk taşıyordu. "Beni tanıdın mı?" dedi Ar-

ren'e yüzünde koca bir tebessümle; Enlad aksanıyla konuşuyordu. "Emmini ilk defa mı görüyon?"

Arren, Berila sarayında, *Morred'in Kahramanlıkları*'nı canlandırırken yüzlerini değiştiren büyücüler görmüştü ve bunun sadece gözbağı olduğunu biliyordu; aklını başına topladı ve "öyle ya, Atmaca emmi!" diyebildi.

Fakat, büyücü liman muhafızıyla, konaklama ve koruma ücreti konusunda çekişe çekişe pazarlık ederken, Arren, sonradan onu tanıyabilmek için ona baktı durdu. Ve baktıkça, bu değişim onu gitgide daha çok rahatsız etmeye başladı, daha az değil. Bu çok mükemmeldi; bu adam Başbüyücü falan değildi; bu, o bilge yolgösterici ve önder değildi... Muhafızın istediği ücret çok yüksekti ve Çevik Atmaca bunu öderken söylendi; Arren'le birlikte uzaklaşırken de söylenip duruyordu. "Sabrımı sınıyorlar," dedi. "O çapulcu muhafıza benim kayığımı korusun diye para vermek! Bu işi, yarım bir büyü iki misli daha iyi becerirdi! Eh, bu da gizlenmenin bir bedeli... Ve bu arada da gerçek konuşma biçimimi şaşırdım, değil mi yeğenim?"

Her iki yanı sahiplerinin kapılarının önünde yığın halindeki kabarık malların yanında durup, çanak çömlek, çorap, şapka, bahçıvan beli, iğne, çanta, çaydanlık, sepet, ocak çengeli, bıçak, ip, sürgü, çarşaf ve her türlü hırdavat ve manifatura çeşitlerinin ne kadar güzel ve ucuz olduğunu bağıra çağıra ilan ettiği, işporta tezgâhından biraz daha büyük dükkânlarla sıralı, kalabalık, pis kokulu, aşırı süslü bir caddeden yürüyorlardı.

"Panayır mı?"

"Ne?" dedi kalkık burunlu adam, kır saçlı başını eğerek.

"Panayır mı var, emmi?"

"Panayır mı? Hayır, hayır. Burası bütün yıl boyunca böyledir. Balıklı çörekleriniz size kalsın bayan, ben kahvaltımı ettim!" Arren de elinde bir tepsi pirinç sürahiyle eteklerine yapışıp, "Al, bir dene, yakışıklı genç adam, pişman olmazsın, Numima'nın güzel gülleri gibi hoş kokarlar, kadınların sana çarpılmasını sağlarlar, deneyin genç levendim, genç prensim..." diye ağlaşan adamı, üzerinden atmaya çalıştı.

Çevik Atmaca birdenbire Arren ile seyyar satıcının arasına girdi, "Ne tılsımı bunlar?" diyerek.

"Tılsım değiller!" diye sızlandı adam, Çevik Atmaca'dan sinerek. "Ben tılsım mılsım satmıyorum gemi ustası! İçkiden veya hazia kökünden sonra nefesi hoş kokutsun diye şurup bu – sadece şurup, ulu prens!" Adam, bir yandan tepsideki sürahiler birbirine çarpıp tıngırdarken ve bazıları içindeki pembe ve mor yapışkan maddenin bir-iki damlası sürahinin kenarından sızacak şekilde yana yatarken, korkudan hemen oracıkta kaldırım taşları üzerine çömeldi.

Çevik Atmaca konuşmadan döndü ve Arren ile birlikte yoluna devam etti. Kısa bir süre sonra kalabalık azaldı ve dükkânlar sefillik derecesinde fakirleşti; mal diye bir avuç eğrilmiş çivi, bir kırık havan tokmağı ve bir yün tarağının sergilendiği, tilki ini gibi küçük virane yerler. Her şeyden çok bu sefillik Arren'in içini kaldırdı; caddenin zengin ucunda, satılmak istenen şeylerin ve ona, al, al, diye bağıran seslerin baskısı ile kendini boğulmuş, havasız kalmış gibi hissetmişti. Ayrıca seyyar satıcının gurursuzluğu onu çok şaşırtmıştı. Kendi, kuzeyli kentinin serin ve aydınlık caddelerini düşündü. Berila'da hiç kimse, diye düşündü, bir yabancıya böyle yaltaklanmaz. "Bunlar bozuk insanlar!" dedi.

"Bu taraftan yeğenim," yol arkadaşından gelen tek cevaptı. Yan tarafta, evlerin yüksek, kırmızı, penceresiz duvarları arasında, tepe boyunca uzanan bir geçitten, yıpranmış bayraklarla süslenmiş bir kemer altı yoluna saparak tekrar gün ışığındaki derin bir meydana, küçük dükkânlar, tezgâhlarla dolu, insanlarla sineklerin kaynaştığı başka bir çarşıya çıktılar.

Kare şeklindeki bu meydanın kenarlarında birkaç adam ve kadın hareketsiz, kâh oturmuş, kâh sırtüstü uzanmışlardı. Ağızlarının, sanki yaralanmışlar gibi, acayip siyahımsı bir görüntüsü vardı; dudaklarının etrafında sinekler kaynıyor, bir avuç kuru üzüm gibi toplaşıyorlardı.

"Çok fazla," dedi Çevik Atmaca'nın sesi, kısık ve telaşlı, sanki kendisi de büyük bir şaşkınlık içindeymiş gibi; fakat Arren ona baktığında, olanlara kayıtsız kalan cabbar tacir Atmaca'nın duygusuz, donuk yüzünü gördü.

"Bu insanların nesi var?"

"Hazia. Bedenin, akıldan kurtulmasını sağlayarak insanı sakinleştirir ve uyuşturur. Akıl serbestçe dolanır. Fakat bedene geri döndüğünde daha çok hazia ister... Şiddetli arzu artar, hayat azalır çünkü bu madde bir zehirdir. İlk önce titremeler başlar, sonra felç gelir ve sonra da ölüm."

Arren, sırtı güneşin ısıttığı bir duvara dayalı olan kadına baktı; kadın elini, sinekleri yüzünden uzaklaştırmak istercesine kaldırdı ama eli havada sarsılır gibi dairesel bir hareket yaptı, sanki kadın elinin varlığını tamamen unutmuş gibi; eli sadece titreyen bir kastan veya felçten kaynaklanan sürekli bir sarsıntıyla hareket ediyordu. Elinin hareketi tüm amaçlardan yoksun bir efsuna veya anlamı olmayan bir sihire benziyordu.

Atmaca da ifadesiz bir yüzle kadına bakıyordu. "Haydi gel!" dedi.

Çarşıyı geçerek gölgelikli küçük bir dükkâna doğru ilerledi. Yeşil, kavuniçi, limon sarısı, al, gök mavisi rengindeki gün ışığı yolları, sergilenen kumaşların, şalların, örgü kemerlerin üzerine düşüyor, bu malları satan kadının kabarık, tüylü eşarbını süsleyen minik aynaların içinde bölünerek çoğalıp dans ediyordu. Kadın iriyarıydı ve kuvvetli bir sesle şakıyordu, "İpekliler, sa-

tenler, kanaviçeler, kürkler, deriler, yünlüler, Gont'un muflonları, Sowl'un tülleri, Lorbanery'nin ipeklileri! Hey, siz kuzeyli adamlar, kaba pelerinlerinizi çıkartın; görmüyor musunuz güneş çıktı! Bunu uzaklardaki memleketine, Havnor'lu bir kıza götürmek istemez misin? Bak bir şuna, Güney'in ipeklisi, mayıssineğinin kanatları kadar yumuşak!" İşe yatkın elleriyle bir top cicili bicili, arasında simleri olan pembe yanardöner ipek kumaşı açıverdi.

Atmaca, "Yok bayan, biz kraliçelerle evli değiliz," deyince kadının sesi boru gibi yükseldi: "Ya karılarınıza ne giydiriyorsunuz, çuval mı? Yelken bezi mi? Bitmek tükenmek bilmeyen Kuzey karı altında donan zavallı kadınına bir parça ipek almayana yazıklar olsun! Peki ya buna ne dersin, Gont'tan bir muflon, onu kış gecelerinde sıcak tutmana yarayacak bir parça!" Kadın tezgâhın üzerine, kuzey adalarındaki keçilerin ipeksi yünlerinden dokunmuş krem ve kahverengi, büyük bir kare yaydı. Düzmece tüccar elini uzatarak, kumaşa dokundu ve gülümsedi.

"Evet, Gontlu musunuz?" dedi boru gibi ses, başını sallamasıyla da eşarbı gölgelik ve kumaşların üzerine, binlerce dönen renkli noktacık yaydı.

"Bu Andrade işi, gördün mü? Bir parmak genişlikte sadece dört çözgü var. Gontlular en az altı tane kullanırlar. Fakat söyle bana, neden büyücülüğü bırakıp ciciler satmaya başladın? Yıllar önce buraya geldiğimde senin insanların kulaklarından alevler çıkardığını, alevleri kuşlara ve altın çıngıraklara dönüştürdüğünü görmüştüm; şu anda yaptığın işten çok daha iyiydi o."

"O iş miş değildi," dedi iriyarı kadın; bir an için Arren kadının akik taşı kadar sert ve sabit olan ve sallanan tüylerle yansıyan aynaların huzursuzluğu arasından kendisine ve Atmaca'ya bakan gözlerini fark etti.

"Çok hoştu, o kulaktan alev çıkartma numarası," dedi Atmaca, ters ama cahilce bir tonla. "Bunu yeğenime göstermeyi düşünüyordum."

"Şimdi, bana bak," dedi kadın daha az terslenerek ve kalın, kahverengi kollarını ve ağır göğsünü tezgâha dayayarak. "Artık o numaraları yapmıyoruz. İnsanlar onları istemiyor. Yeterince gördüler. Bu aynalar; aynalarımı hatırladın demek," ve başını öyle bir arkaya attı ki, renkli ışığın yansıyan noktacıkları etraflarında deliler gibi döndü. "Aynaların yansımalarıyla ve size ne olduklarını açıklayamayacağım bazı sözcüklerle ve numaralarla, var olmayan bir şeyi, görmediği bir şeyi gördüğünü zannetmesini sağlayıp, bir insanın aklını karıştırabilirsin. Alevler ve altın çıngıraklar gibi ya da eskiden benim denizcileri süslediğim giysiler gibi; Tüm Adaların Kralı gibi salınmaya başlarlardı... Ama bunlar hep numaraydı, aldatmaca. Bir insanı aldatabilirsin. Bir yılandan veya önlerinde duran bir parmaktan büyülenen tavuklar gibidirler. İnsanlar tavuklar gibidir. Ama sonunda aldatıldıklarını, dolandırıldıklarını anlarlar ve kızarak bu tür şeylerden zevk almamaya başlarlar. O yüzden ben

de bu işe başladım, belki bütün ipekliler ipek değil, bütün muflonlar da Gont işi değil ama hepsi aynı kapıya çıkar, bunları giyerler – giyerler! Bunlar gerçek; altından giysiler gibi sadece yalan ve üfürük değil."

"İyi, iyi," dedi Atmaca, "o halde Hort Kenti'nde kulaktan alev çıkartacak veya eskisi gibi sihirler yapacak kimse kalmadı mı?"

Adamın son sözleri karşısında kadın kaşlarını çattı; düzeldi ve muflonu dikkatle katlamaya başladı. "Yalan ve hayal isteyenler hazia çiğniyor," dedi. "İstersen onlarla konuş!" Meydanın çevresindeki, kıpırtısız şekilleri başıyla işaret etti.

"Ama denizciler için rüzgârları efsunlayan, yüklerine kısmet sihirleri katan, sihirbazlar vardı. Onlar da başka işler mi yapmaya başladı?"

Fakat kadın ani bir hiddetle gürleyerek adamın sözünü kesti: "Eğer aradığın bir sihirbazsa işte orada bir tane var, büyük bir sihirbaz, asalı masalı bir büyücü – görüyor musun, orada? Dediğine göre rüzgârlar yaratarak ve şişman kadırgaları bularak Egre'nin ta kendisiyle denizlere açıldı ama bunların hepsi yalandan ibaret; ve Kaptan Egre sonunda ona hakettiği ödülü verdi, sağ elini kesiverdi. Orada oturuyor artık, görüyor musun onu, ağzı hazia, karnı gaz dolu. Hava cıva! Hava cıva! İşte büyü dediğiniz bu, Denizler Kaptanı Keçi!"

"Tamam, tamam, bayan," dedi Atmaca kırıcı bir nezaketle, "sadece sorduk." Kadın, dönen ayna noktacıklarıyla gözlerini kamaştırarak geniş sırtını onlara döndü; Çevik Atmaca, yanında Arren, dolanmaya başladı.

Dolanmasının bir amacı vardı. Bu amaç onları, kadının işaret ettiği adamın yanına götürdü. Sırtını bir duvara dayamış, boşluğa bakarak oturuyordu adam; kara, sakallı yüzün bir zamanlar çok yakışıklı olduğu belliydi. Kesilmiş elinin buruşmuş bileği, sıcak ve parlak gün ışığında utanç dolu, kaldırım taşlarının üzerinde duruyordu.

Arkalarındaki tezgâhlar arasında biraz karışıklık vardı ama Arren gözlerini adamın üzerinden alamıyordu; nefret verici bir cazibe onu alıkoyuyordu. "Gerçekten de bir büyücü müydü?" diye sordu çok alçak sesle.

"Korsan Egre'nin iklimcisi, Tavşan denen adam olabilir. Bunlar çok ünlü hırsızlardı – Dikkat et Arren!" Yakınlarındaki tezgâhların arasından üzerlerine doğru son süratle koşan bir adam neredeyse ikisine de çarpacaktı. Başka biri, üzeri iplikler, kurdelalar ve dantellerle dolu olan büyük bir tezgâhın yükü altında cebelleşerek hızlı hızlı yaklaştı. Tezgâhlardan biri, büyük bir gürültüyle devrildi; güneşlikler aceleyle ya kapatıldı ya da söküldü; pazar yerinde insanlar düğüm halinde itişip kakıştılar; sesler bağırtı çağırtı halinde yükseldi. Bunların hepsinin üzerinde de, eşarbı aynalarla dolu olan kadının cırtlak bağırışları çınlıyordu. Arren, kadının, direk veya sopaya benzer bir şeyle bir yığın adama karşı koyuşunu, onları kenara sıkışmış bir cengâver gibi dalgalar

halinde geri püskürtüşünü seyrediyordu. Bunun etrafa yayılarak bir ayaklanma haline gelen bir kavga mı, yoksa bir hırsızlar çetesinin saldırısı mı, yoksa iki rakip işportacı grubu arasındaki dövüş mü olduğunu kimse bilmiyordu. İnsanlar etrafta, kollarında yağmaladıkları ya da yağmalanmaktan kurtardıkları mallarla koşuşturuyordu. Meydanın her yanında bıçak, yumruk ve ağız kavgası yapılıyordu. "Bu taraftan," dedi Arren, onları meydandan dışarıya götürecek, yakınlarındaki yan sokağı göstererek. Sokağa doğru ilerlemeye başladı, çünkü buradan bir an önce kurtulmaları gerektiği apaçık ortadaydı; fakat yol arkadaşı onu kolundan yakaladı. Arren geriye baktı ve Tavşan adındaki adamın ayağa kalkmaya uğraştığını gördü. Adam doğrulunca bir an için sallanarak ayakta durdu, sonra etrafına bile bakmadan meydanın kenarından, kendisine bir destek sağlamasını veya ona yol göstermesini ister gibi, tek elini evlerin duvarlarına sürüyerek, yola koyuldu. "Onu gözden kaybetme," dedi Çevik Atmaca ve adamı izlemeye başladılar. Hiç kimse ne onları ne de takip ettikleri adamı rahatsız etmedi, böylece göz açıp kapayıncaya kadar dar ve yılan gibi kıvrım kıvrım bir sokaktan aşağı inerek pazar yerinden çıktılar.

Başlarının üstünde, gün ışığını kesen evlerin çatı katları neredeyse birbirlerine değiyordu; ayaklarının altında ise taşlar, su ve pislik nedeniyle kaygan laşmıştı. Tavşan, elini kör bir adam gibi duvarlara sürmeye devam ettiği halde oldukça hızlı ilerliyordu. Adamı bir dönemeçte kaybetme korkusuyla oldukça yakından izlemek zorundaydılar. Birden Arren'i kovalamacanın heyecanı kapladı; Enlad'daki ormanda, geyik avındaymış gibi tüm duyuları birden alarma geçti; geçtikleri her yüzü çok canlı bir şekilde gördü, şehrin tatlı kokuşmuşluğunu ciğerlerine doldurdu: çöp, tütsü, leş ve çiçek kokusu. Yollarını geniş ve kalabalık bir caddenin içinde ararlarken, Arren bir davulun çaldığını duydu ve gözüne, her biri bir sonrakine bilek ve bellerinden zincirlenmiş, keçeleşmiş saçları yüzlerine dökülmüş, çıplak erkek ve kadınlardan oluşan bir kuyruk ilişti: Bir-iki basamak inerek, çeşme başında dedikodu yapan birkaç kadından başka kimsenin bulunmadığı dar bir meydana çıkan Tavşan'ın peşinden seyirtirken, bir görünüp kayboldular.

Bu meydanda Çevik Atmaca Tavşan'a yetişerek elini adamın omzuna koydu; bu hareketle Tavşan başından aşağıya kaynar su boşalmış gibi ürkerek sindi ve büyük bir kapının barınağına doğru geriledi. Orada titreyerek, bir avın bakıp da görmeyen gözleriyle onlara bakarak durdu.

"Sana Tavşan mı derler?" diye sordu Çevik Atmaca; sert ama yumuşak bir tonla, kendi sesiyle konuştu. Adam sanki hiç dinlemiyormuş veya duymuyormuş gibi bir şey söylemedi. "Senden bir şey istiyorum," dedi Çevik Atmaca. Yine bir tepki alamadı. "Bunun için sana para da ödeyeceğim."

Yavaş bir tepki: "Fildişi mi altın mı?"

"Altın."

"Ne kadar?"

"Büyücü büyüsünün bedelini bilir."

Tavşan'ın yüzünde sakınan bir ifade belirdi, yüzü değişti, bir an için canlandı; bu o kadar ani oldu ki, yüzünden bir dalgalanma gelip geçtikten sonra yüz tekrar gölgelenerek karardı. "Onların hepsi geçti," dedi, "hepsi geçti." Bir öksürük nöbeti onu iki büklüm yaptı; kara kara tükürdü. Doğrulduğunda hareketsiz, titreyerek, ne hakkında konuştuklarını unutmuşçasına durdu.

Arren onu büyülenmişçesine seyrediyordu. Adamın içinde bulunduğu açıyı, kapının yanlarını koruyan ve destekleyen iki dev figür oluşturmaktaydı, boyunları kapının üzerindeki üçgen şeklindeki süsün yükü altında eğilmiş ve sanki taştan çıkıp hayata girmek için uğraşmışlar da yarı yolda başaramadan kalmışlar gibi, yumru adaleli bedenlerinin bir kısmı duvardan çıkmış olan iki heykel. Korudukları kapı menteşelerinden çürümüş, bir zamanlar bir saray olan ev ise terk edilmişti. Devlerin kasvetli ve fırlak yüzleri çentilmiş ve likenle kaplanmıştı. Bu cansız figürler arasında Tavşan denen adam gözleri boş evin pencereleri kadar siyah, zayıf ve kırılgan duruyordu. Sakat elini, Çevik Atmaca ile arasına gelecek şekilde uzatarak sızlandı, "Bu sakata bir sadaka, beyim..."

Büyücü, sanki acı ve utanç içindeymiş gibi kaşlarını çatarak baktı; Arren bir an için, değiştirdiği bu kılık altından, onun gerçek yüzünü görür gibi oldu. Büyücü tekrar elini Tavşan'ın omzuna koyarak birkaç sözcük söyledi, hafifçe, Arren'in anlayamadığı büyücü dilinde. Ama Tavşan anladı. Tek eliyle Çevik Atmaca'ya yapıştı ve kekeledi, "Hâlâ konuşabiliyorsun – konuşabiliyorsun... Benimle gel, gel..."

Büyücü önce Arren'e baktı, sonra başını evet anlamında salladı.

Dik sokaklardan aşağı inerek Hort Kenti'nin üç tepesinin arasındaki vadilerden birine gittiler. Aşağı indikçe yol daha dar, daha karanlık ve daha sessiz olmaya başladı. Gökyüzü çıkıntı halindeki saçaklar arasına sıkışmış soluk bir şeritten ibaretti; her iki yandaki evlerin duvarları da rutubetliydi. Koyağın ortasında, lağım gibi kokan bir dere açıkta akıyordu; kemerli köprüler arasında evler dere kıyısı boyunca sıralanıyordu. Tavşan bu evlerden birinin karanlık kapısından içeri yönelerek, üflenip de söndürülmüş bir mum gibi gözden kayboldu. Arren ile Çevik Atmaca onu izlediler.

Aydınlatılmamış basamaklar ayaklarının altında gıcırdayarak sallanıyordu. Tavşan bir kapıyı iterek açtı; böylece nerede olduklarını görebildiler: Bir köşesinde samandan bir şilte duran, içeriye birazcık tozlu ışık girmesini sağlayan mat ve kepenkli bir penceresi olan boş bir oda.

Tavşan, Çevik Atmaca'ya bakmak için geri döndü ve bir kez daha koluna

yapıştı. Dudakları çalıştı. Sonunda, kekeleyerek, "Ejderha... ejderha..." dedi.

Çevik Atmaca hiçbir şey söylemeden adamın bakışlarına karşılık verdi.

"Konuşamam," dedi Tavşan ve Çevik Atmaca'nın kolunu bırakıp ağlayarak çıplak yere büzüştü.

Büyücü adamın yanında diz çökerek onunla yavaşça Kadim Lisan'da konuştu. Arren kapalı kapının yanında, eli bıçağının kabzasında bekledi. Gri ışık ve tozlu oda, diz çökmüş iki şekil, ejderhaların dilinde konuşan büyücünün yumuşak, garip sesi; hepsi dışında olan olaylarla veya geçen zamanla hiçbir ilgisi olmayan bir rüya gibiydi.

Tavşan yavaş yavaş ayağa kalktı. Tek eliyle dizlerindeki tozu silkti ve sakat elini arkasına sakladı. Etrafına bakındı, Arren'e baktı; şimdi baktığı şeyleri görüyordu. Hemen arkasını döndü ve şiltesinin üzerine oturdu. Arren, tetikte, ayakta bekliyordu; ama Çevik Atmaca çocukluğu tamamen eşyalardan yoksun geçmiş birisinin yalınlığıyla çıplak zemine bağdaş kurarak oturdu. "Zanaatını ve zanaatının lisanını nasıl unuttuğunu anlat bana," dedi.

Tavşan bir süre cevap vermedi. Sakatlanmış kolunu, uyluğuna, huzursuz kasılmalarla vurmaya başladı ve en sonunda, sözcükleri ağzından patlarcasına zorlaya zorlaya çıkartarak, "Elimi kestiler. Tılsımları öremiyorum artık. Elimi kestiler. Kan aktı, kuruyuncaya kadar aktı," dedi.

"Fakat bu sen gücünü kaybettikten sonra olmuştur Tavşan, yoksa sana bunu yapamazlardı."

"Güç..."

"Rüzgârların, dalgaların, insanların üzerindeki güç. Sen onlara isimleriyle seslenince, onlar da boyun eğiyorlardı."

"Evet. Canlı olmak neydi hatırlıyorum," dedi adam, yumuşak ve boğuk bir sesle. "Sözcükleri de biliyordum, isimleri de..."

"Şimdi ölü müsün?"

"Hayır. Canlı. Canlı. Sadece bir zamanlar ben bir ejderhaydım... Ölü değilim. Bazen uyuyorum. Uyku ölüme çok yaklaşır, herkes bilir bunu. Ölüler rüyalarda gezer, herkes bilir bunu. İnsana canlı olarak gelirler ve bir şeyler söylerler. Ölümden çıkıp rüyaya girerler. Bir geçit var. Ve eğer yeterince uzağa gidebilirse insan geri dönen bir yol bulur. Taa geri dönen. İnsan nereye bakacağını bilirse bu yolu bulabilir. Ve eğer bedelini ödemeye razıysan."

"Nedir bu bedel?" Çevik Atınaca'nın sesi, düşen bir yaprağın gölgesi gibi karanlık havada yüzdü.

"Yaşam – başka ne olabilir ki? Yaşam, yaşamdan başka neyle alınabilir ki?" Tavşan, gözlerinde şeytanca, esrarengiz bir parıltı, ot şiltesinin üzerinde bir ileri, bir geri sallanıyordu. "Görüyorsun ya," dedi, "elimi kestiler. İsterlerse başımı kessinler. Hiç fark etmez. Geriye dönüş yolunu bulabilirim. Nereye

bakmam gerektiğini biliyorum. Sadece, güce sahip olan insanlar oraya gidebilirler."

"Büyücüler mi demek istiyorsun?"

"Evet." Tavşan duraksadı, birkaç kez sözcüğü söyleme girişiminde bulunmaya çalışır gibi; söyleyemedi. "Güce sahip olanlar," diye tekrarladı. "Ve vazgeçmeleri – ondan vazgeçmeleri gere. Ödemeleri gerek."

Sonra somurtu; sanki "ödemek" sözü, sonunda bir çağrışım yapmış da, bilgiyi satacak yerde kendiliğinden verdiğini fark etmişti. Daha fazla bir bilgi alınamıyordu adamdan; Çevik Atmaca'ya anlamlı gelmiş olan "geriye dönüş yolu" hakkında imalar ve kekelemeler bile; sonunda büyücü ayağa kalktı. "Eh, yarım cevaplar, hiç yoktan iyidir," dedi, "aynı şey para için de geçerli," ve bir hokkabaz ustalığıyla, ot şiltenin üzerine, Tavşan'ın önüne bir parça altın fırlattı.

Tavşan bunu eline aldı. Bir yandan başı seyirirken elindekine, Çevik Atmaca'ya ve Arren'e baktı. "Bekle," diye kekeledi. Durum değişir değişmez, hâkimiyetini kaybetmişti; söylemek istediği şeyi çırpınarak bulmaya çalışıyordu. "Bu gece," dedi en sonunda. "Bekle. Bu gece. Bende hazia var."

"Haziaya ihtiyacım yok."

"Sana göstermek için – sana yolu göstermek için. Bu gece. Seni götüreceğim. Sana göstereceğim. Sen oraya gidebilirsin, çünkü sen... sen..." Adam, Çevik Atmaca, "Büyücüyüm" deyinceye kadar, sözcüğü aradı durdu.

"Evet! Gidebiliriz – oraya gidebiliriz. O yola. Ben rüya görünce. Rüyamda. Anlıyor musun? Seni götüreceğim. Benimle geleceksin... o yola."

Çevik Atmaca, katı ve düşünceli, loş odanın ortasında durdu. "Belki," dedi sonunda. "Eğer gelmeye karar verirsek, karanlık basınca burada oluruz." Sonra hemen kapıyı açan ve gitmeye can atan Arren'e döndü.

Rutubetli, haddinden fazla gölgeli sokak, Tavşan'ın odasından sonra bir bahçe kadar aydınlık görünüyordu. En kısa yoldan, evlerin sarmaşıklarla kaplanmış duvarları arasındaki taştan bir merdivenden yukarı, şehre doğru yola koyuldular. Arren, bir ayıbalığı gibi nefes nefeseydi "Of!– Oraya geri dönecek misin?"

"Eh, eğer daha az riskli bir kaynaktan aynı bilgiyi alamazsam döneceğim. Büyük bir olasılıkla bize bir pusu kuracaktır."

"İyi ama sen hırsızlara karşı falan korumuyor musun kendini?"

"Korunmak mı?" dedi Çevik Atmaca. "Ne demek istiyorsun? Romatizmadan korkan yaşlı bir kadın gibi sihirlere bürünerek gezdiğimi mi zannediyorsun? Benim buna vaktim yok. Araştırmamızı gizlemek için yüzümü saklıyorum, o kadar. Birbirimize göz kulak olabiliriz. Ama gerçek olan şu ki, bu gezide, tehlikeden uzak duramayız."

"Elbette," dedi Arren diklenerek, gururlu bir öfkeyle. "Ben de öyle bir şey beklemiyordum."

"İyi öyleyse," dedi büyücü inatla, ama yine de Arren'in huysuzluğunu yatıştıran iyi huyuyla. Gerçekten, Arren kendi kızgınlığına kendisi de şaşırmıştı; Başbüyücü'yle böyle konuşabileceğini düşünemezdi bile. Fakat, bu adam ne Başbüyücü'ydü, ne de Başbüyücü değildi; bu kalkık burunlu, sakalları traş isteyen, kare çeneli, sesi kâh bu adamın, kâh başkasının sesi gibi çıkan bu Atmaca bir yabancıydı, güvenilmez bir yabancı.

"Söyledikleri bir anlam taşıyor mu?" diye sordu Arren, çünkü leş gibi kokan derenin üzerindeki o loş odaya geri dönmek için hiç de can atmıyordu. "Canlı olmak, ölü olmak, kafası kesik geriye gelmek hakkında söylediği bütün o abuk sabuk sözler yani?"

"Bir anlam taşıyıp taşımadıklarını bilmiyorum. Gücünü kaybetmiş bir büyücü ile konuşmak istedim. Gücünü kaybetmediğini ama verdiğini – onunla bir alışveriş yaptığını söylüyor. Ne için? Yaşam için yaşam, dedi. Güç için güç. Hayır, onu anlayamıyorum, ama dinlemeye değer."

Çevik Atmaca'nın sürekli mantıklılığı Arren'i daha da çok utandırdı. Kendisini bir çocuk gibi huysuz ve sinirli hissetti. Tavşan, çocuğu büyülemişti ama şimdi bu büyü bozulunca sanki iğrenç bir şey yemiş gibi midesi bulanmaya başlamıştı. Bir daha kendine iyice hâkim olmadan konuşmamaya karar verdi. Derken, aşınmış ve kaygan basamaklarda adımını şaşırarak kaydı, elleriyle taşları kazıyarak kendisini toparladı. "Lanet olsun bu pis şehre!" diye patladı öfkeyle. Büyücü kuru bir sesle cevapladı, "Bence buna gerek kalmamış."

Gerçekten de Hort Kenti'nde ters giden bir şeyler vardı; havanın kendisinde bile bir yanlışlık vardı, öyle ki insan ciddi ciddi buranın lanetlenmiş olduğunu düşünüyordu; ama yine de bu bir şeyin varlığı değil, daha ziyade yokluğuydu; her ziyaretçinin ruhuna kısa bir süre sonra bulaşan bir hastalık gibi, tüm niteliklerde görülen bir zayıflamaydı. Akşamüstü güneşinin sıcaklığı bile hastalıklıydı, mart ayı için çok sıcaktı. Meydanlar ve caddeler hareket ve ticaret ile kıpır kıpırdı ama ortada ne bir düzen ne de bir başarı vardı. Mallar fakirdi, fiyatlar yüksekti ve pazar yerleri hırsızlar ve gezgin çetelerle dolu olduğundan, hem işportacılar hem de alıcılar için emniyetsizdi. Sokaklarda pek kadın yoktu, olanlar da genellikle grup halinde görünüyorlardı. Yasaları ve yönetimi olmayan bir şehirdi. Kısa bir süre sonra Arren ve Çevik Atmaca, insanlarla konuştukça gerçekten de Hort Kenti'nde hiçbir meclis, vali veya Bey kalmadığını öğrendiler. Eskiden şehri yönetenlerin bazıları ölmüş, bazıları baş eğmiş, bazıları da suikaste uğramıştı; şehrin belirli bölümlerini bazı reisler yönetiyorlardı, liman muhafızlarının limanı çalıştırıp ceplerini doldurdukları gibi.

Şehirde bir merkez kalmamıştı. İnsanlar tüm o huzursuz hareketliliklerine rağmen amaçsız gibiydiler. Ustalar iyi iş çıkarmak için çalışma isteğini kaybetmiş gibiydi; hatta hırsızlar bile, yapabildikleri tek iş çalmak olduğu için çalıyorlardı. Büyük bir liman kentinin tüm gürültüsü ve parlaklığı vardı yüzeyde, ama kentin kenarlarında olduğu gibi hazia yiyicileri, hareketsiz duruyordu. Ve yüzeyin altında, olanlar tam anlamıyla gerçek görünmüyordu; yüzler, sesler, kokular bile. Çevik Atmaca ile Arren o uzun ve ılık akşamüstünde sokaklarda yürüyüp onunla bununla konuşurken, zaman zaman bunlar bile silinip gözden kayboluyordu. Tamamen yok oluyorlardı. Çizgili gölgelikler, kirli kaldırım taşları, renkli duvarlar ve var olmanın tüm canlılığı gidiyor, şehir bir rüya şehrine dönüyordu, boş ve puslu gün ışığında kasvetli.

Ancak akşamüstü geç vakitlerde, biraz dinlenmek için gittikleri şehrin tepesinde, kendilerini ayakta uyur gibi hissettikleri bu hastalıklı ruh durumu bir süre için bozuldu. "Burası uğur aranacak bir şehir değil," demişti Çevik Atmaca birkaç saat önce ve şimdi saatlerce süren gayesiz dolaşmalardan ve yabancılarla yapılan verimsiz konuşmalardan sonra yorgun ve suratsız görünüyordu. Yapmış olduğu kılık değişikliği zayıflamaya başlamıştı; sözde deniz tacirinin yüzünde bir katılık, bir karanlık görünüyordu. Arren sabahki tedirginliğini üzerinden atamamıştı. Tepedeki pendik ağaçlarının oluşturduğu korunun, kimisi açmış kırmızı tomurcuklarla kaplı kara yaprakları altına, kaba çimenlerin üzerine oturdular. Oturdukları yerden, şehrin denize doğru inmekte olan kalabalık kiremitli çatılarından başka hiçbir yerini görmüyorlardı. Körfez kollarını alabildiğine açmıştı, bahar pusu altında kurşuni mavi duruyor, havanın bittiği yere kadar uzanıyordu. Hiçbir çizgi, hiçbir sınır yoktu. Hudutsuz mavi boşluğa dalarak oturdular. Arren'in zihni açıldı, aydınlandı; dünyaya açılmak ve onu kutlamak için.

Arkalarındaki tepede soylu bir bahçedeki kaynaktan gelip, yakınlarındaki kahverengi kayaların üzerinden aşarak akan dereden su içmeye gittiklerinde, oğlan suyu kana kana içti ve başını buz gibi suların içine daldırdı. Sonra ayağa kalkarak, *Morred'in Kahramanlıkları*'ndan mısraları belâgatle okudu:

Hamdolsun Shelieth'in Çeşmeleri'ne; suların o gümüş harpına,
Fakat susuzluğumu gideren bu dere, benim adıma sonsuza dek
kutlu olsun!

Çevik Atmaca oğlana güldü, oğlan da güldü. Oğlan başını bir köpek gibi silkti; parlak, ince su tanecikleri, güneşin son altın ışığında etrafa uçuştu.

Korudan çıkıp tekrar sokaklardan aşağı inmeleri gerekiyordu; yağlı balık çörekleri satan küçük bir dükkânda akşam yemeği yediklerinde, gece havaya

tüm ağırlığıyla çökmeye başlamıştı. "Gitsek fena olmayacak oğul," dedi Çevik Atmaca; Arren "Kayığa mı?" dedi ama kayığa değil de nehrin üzerindeki eve, o boş, tozlu, berbat odaya gideceklerini biliyordu.

Tavşan onları kapıda bekliyordu.

Onlara, siyah merdivenleri aydınlatmak için bir kandil yakmıştı. Elinde tuttuğu kandilin cılız ışığı titriyor, duvarlara büyük, kıpır kıpır gölgeler düşürüyordu.

Konuklarının oturması için bir torba saman daha tedarik etmişti ama Arren kapının yanında çıplak yere oturdu. Kapı dışarıya doğru açılıyordu, kapıyı korumak için kapının dışına oturması gerekiyordu: Fakat o zifir zindan koridor çocuğun kaldıracağından fazlaydı ve bir gözünün de Tavşan'ın üzerinde olmasını istiyordu. Çevik Atmaca'nın dikkati ve belki de gücü Tavşan'ın ona anlatacağı veya göstereceği şeyde olacaktı; bir numara için tetikte olması gereken Arren'di.

Tavşan daha dik duruyor ve daha az titriyordu, ağzını ve dişlerini temizlemişti; ilk başta heyecanlı da olsa, aklı başında konuştu. Kandil ışığında gözleri kapkaraydı, tıpkı beyazları görünmeyen hayvan gözleri gibi. Hazia yemesi için sıkıştırarak, Çevik Atmaca'yla ciddi ciddi tartışmaya başladı. "Seni götürmek istiyorum, seni yanımda götürmek istiyorum. Aynı yoldan gitmemiz gerekir. Sen hazır olsan da olmasan da biraz sonra ben yola koyulacağım. Beni izleyebilmek için hazia kullanman gerekir."

"Sanırım ben seni izleyebilirim."

"Benim gittiğim yere kadar değil. Bu... tılsım yapmak değil." "Büyücü" veya "büyücülük" sözlerini söyleyemiyor gibiydi. "Oraya gidebileceğini – o yere, anlarsın ya, o duvara gidebileceğini biliyorum. Fakat orada değil. Bunun yolu başka."

"Eğer sen gidersen ben de izlerim."

Tavşan başını salladı. Bozulmuş, yakışıklı yüzü kıpkırmızıydı; sadece Çevik Atmaca'yla konuştuğu halde, sık sık Arren'e bakarak onu da olayın içine katıyordu. "Bak şimdi: İki çeşit insan vardır, öyle değil mi? Bizim gibi olanlar ve diğerleri... ejderhalar ve diğerleri. Gücü olmayan insanlar yarı canlı demektir. Onlar sayılmaz. Onlar gördükleri düşü bilmezler; karanlıktan korkarlar. Fakat diğerleri, insanların efendileri, karanlığa girmekten korkmazlar. Bizde o kuvvet vardır."

"Varlıkların isimlerini bildiğimiz sürece."

"Ama orada isimlerin önemi yok – bütün mesele burada, bütün mesele burada! İhtiyacın olan ne yaptığın veya ne bildiğin değil. Sihirlerin bir yararı yok. Ucunu bırakmak için bunların hepsini unutman gerekir. İşte hazia yemek bu noktada faydalı oluyor; isimleri unutuyorsun, varlıkların kalıplarını bıra-

kıyorsun, doğrudan gerçeğe gidiyorsun. Ben biraz sonra gideceğim; nereye gittiğimi öğrenmek istiyorsan dediklerimi yapman gerekir. Ben onun dediklerini yapıyorum. Yaşamın efendisi olmak için, insanların efendisi olman gerekir. Gizi bulman gerekir. Sana varlıkların isimlerini söyleyebilirim ama isim nedir ki? İsim bir gerçek, gerçek, gerçek, sonsuza kadar gerçek değildir. Ejderhalar oraya gidemez. Ejderhalar ölür. Hepsi ölür. Bu gece o kadar çok aldım ki mümkün değil beni yakalayamazsın. Benimle kimse yarışamaz. Kaybolduğum yerde beni yönlendirebilirsin. Gizin ne olduğunu hatırlıyor musun? Hatırlıyor musun? Ölüm yok. Ölüm yok – yok! Ter içindeki yatak ve çürüyen kefen yok artık, hiç yok. Kan, kuru bir dere gibi kuruyup yok oluyor. Korku yok. Ölüm yok. İsimler kayboluyor, sözcükler ve korku yok oluyor. Göster bana nerede kayboldum ben, göster bana efendim..."

Böylece devam etti adam, bir tılsım söyler gibi sözcüklerin boğulmuş vecdinde; yine de ne bir tılsım yapabildi, ne de bir bütünlük, bir anlam yaratabildi. Arren, anlamak için çabalayarak, dinledi, dinledi. Bir anlayabilseydi! Çevik Atmaca, adamın dediğini yapıp hiç olmazsa bir kerecik ilacı almalıydı ki Tavşan ne hakkında konuşuyor anlasın, o söyleyemediği veya söylemediği gizi bulsun çıkarsın. Bundan başka burada ne işleri vardı ki? Fakat, (Arren gözlerini Tavşan'ın vecd halindeki yüzünden ayırıp Çevik Atmaca'ya baktı) belki de büyücü anlamıştı bile... Bir taş kadar sertti o yüz. Kalkık burun, donuk bakış nereye gitmişti? Deniz taciri Atmaca gitmiş, unutulmuştu. Orada oturan, büyücü, Başbüyücü'ydü.

Tavşan'ın sesi artık mırıltı halini almıştı ve bağdaş kurmuş otururken ileri geri sallanıyordu. Yüzü bitkin, ağzı da gevşek bir hal almıştı. Yere konmuş kandilin cılız ve sürekli ışığında, yüzü ona dönük olan büyücü hiç konuşmadı ama Tavşan'ın eline uzanarak tuttu. Arren onun uzandığını görmemişti. Olayların oluşunda boşluklar vardı; var olmayışın boşlukları – uyuşukluk olmalıydı bu. Mutlaka birkaç saat geçmişti; vakit gece yarısına yaklaşıyor olmalıydı. O da uyusa, Tavşan'ı rüyasında izleyebilir, o yere, o gizli yola gidebilir miydi acaba? Belki de gidebilirdi. O anda oldukça mümkün görünüyordu. Fakat kapıyı koruması gerekiyordu. Çevik Atmaca'yla bu konuyu pek konuşmamışlardı ama her ikisi de Tavşan'ın onları gece tekrar çağırmasında kendilerine bir pusu kurmuş olma olasılığı yattığının farkındaydı; adam bir korsandı; hırsızları tanıyordu. Bu konuda hiçbir şey söylememişlerdi ama Arren tetikte durması gerektiğini biliyordu, çünkü büyücünün ruhu bu garip yolculuğundayken savunmasız olacaktı. Ama aptal gibi kılıcını kayığın bordasında bırakmıştı; arkasındaki kapı aniden açılırsa, bıçağı ne işe yarayabilirdi ki? Ama bu olmayacaktı: Dinleyip, duyabilirdi. Tavşan artık konuşmuyordu. Her iki adam da tamamen sessizdi; tüm ev sessizdi. Hiç kimse o sallantılı merdiven-

lerden ses çıkartmadan çıkamazdı. Eğer bir ses duyarsa, konuşabilirdi: Yüksek sesle bağırırdı, o zaman da trans bozulur, Çevik Atmaca geri döner ve bir büyücünün öfkesinin hınç dolu şimşeğiyle Arren'i ve kendisini savunurdu... Arren kapının yanına oturduğu zaman Çevik Atmaca ona bakmıştı, takdir dolu tek bir bakış: Takdir ve güven. Tetikte durduğu sürece hiçbir tehlike yoktu. Fakat bu çok zordu, bu iki yüze, aralarında yerde duran kandil ışığının cılız incisine bakıp durmak; şimdi ikisi de sessizdi, ikisi de hareketsizdi, gözleri açıktı ama ne ışığı ne de tozlu odayı görüyorlardı; dünyayı görmüyorlardı ama başka bir düş ve ölüm dünyasını görüyorlardı... onlara bakmak ve onları takip etmemeye çalışmak...

Orada, o engin, kuru karanlıkta, biri durmuş eliyle onu çağırıyordu. *Gel*, dedi, gölgelerin uzun boylu efendisi. Elinde bir inciden pek de büyük olmayan cılız bir alev tutuyordu, bunu Arren'e uzattı, yaşam teklif etti ona. Yavaş yavaş Arren ona doğru bir adım attı, peşinden gitti.

IV

BÜYÜ IŞIĞI

Kuru, ağzı kuruydu. Ağzında toz tadı vardı. Dudakları toz ile kaplıydı. Başını yerden kaldırmadan, gölgelerin oynaşmasını izledi. Bunlar hareket eden, eğilen, bir büyüyen bir küçülen büyük gölgelerdi; duvarlarda ve tavanda hızla koşuşan daha zayıf gölgeler, bunları taklit ediyordu. Köşede ve yerde birer gölge daha vardı ama onlar kıpırdamıyorlardı.

Başının arkası ağrımaya başladı. Aynı anda, gördükleri zihninde anlam kazanmaya başladı, şimşek gibi, bir an için donarak: Tavşan köşede, başı dizlerinde çömelmiş duruyordu, Çevik Atmaca sırtüstü uzanmıştı, bir adam Çevik Atmaca'nın üzerine eğilmişti, bir başkası da altın parçalarını bir torbaya dolduruyordu, bir üçüncüsü ayakta etrafı gözetliyordu. Üçüncü adam bir elinde fener, diğerinde de bir hançer tutuyordu; Arren'in hançerini.

Konuşuyorlardıysa bile onları duyamıyordu. Sadece, ona derhal ve hiç duraksamadan ne yapması gerektiğini söyleyen kendi düşüncelerini duyabiliyordu. Hemen düşüncelerinin sözünü dinledi. Çok yavaşça birkaç metre emekledi, sol elini bir hamleyle uzattı, hırsızların altınları topladıkları torbaya yapıştığı gibi ayağa fırlayıp deliler gibi bağırarak merdivenlere doğru koştu. Bir basamak bile sektirmeden, basamakları ayağının altında bile hissetmeden, uçarcasına, kör karanlıkta alt kata daldı. Sokağa fırlayarak, tüm hızıyla karanlığa doğru koşmaya başladı.

Evler, yıldızlara inat kara ve hantal duruyorlardı. Sağ yanında, cılız yıldız ışıkları derenin üzerinde pırıldıyordu; sokakların nereye gittiğini göremediği halde dört yol ağızlarını seçebiliyor, böylece yana, geriye dönebiliyordu. Onu izliyorlardı; arkasında olduklarını hissediyordu, hem de pek uzakta değil. Adamlar yalın ayaktı; ağır solukları, ayak seslerinden daha yüksekti. Eğer vakti olsa gülecekti; en sonunda avcı değil de av olmanın ne demek olduğunu anlamıştı; yakalamacada ebe değil de kaçan olmak. Bu tek başına olmak demekti, özgür olmak. Arren sağa saptı, yüksek korkuluklu bir köprüden eğilerek geçti, bir yan sokağa sapıverdi, bir köşeyi döndü, tekrar nehir kenarına

çıktı, bir süre nehir boyunca ilerleyip, başka bir köprüden geçti. Ayakkabıları parke taşlarında çok ses çıkartıyordu, şehirdeki tek sesti bu; köprünün karada olan ayağının yanında ayakkabılarını çözmek için durdu ama bağcıkları düğüm olmuştu ve avcılar onu gözden kaybetmemişlerdi. Bir an için fener nehrin karşısında parladı; yumuşak, ağır ve koşuşan ayaklar gelmeye devam ettiler. Onlardan kurtulamazdı. Sadece onların önünde koşabilirdi; koşmaya devam edip, önde olmaya devam edip, onları o tozlu odadan uzaklara götürebilirdi...

Hançerle birlikte üzerinden paltosunu da almışlardı, gömlekle duruyordu, hafif ve sıcak; başı dönüyor ve her adımda kafatasının arkasındaki acı o noktada yoğunlaşıyor, yoğunlaşıyordu; Arren koştu da koştu... Torba onu engelliyordu. Birdenbire torbayı fırlatıp attı, dağılan altınlar uçuşup yerdeki taşlara gürültülü bir tınlama ile çarptılar. "Alın paranızı!" diye bağırdı, sesi boğuk ve nefes nefeseydi. Koşmaya devam etti. Önünde ne bir dörtyol ağzı, ne de yıldızlar vardı, çıkmaz sokaktaydı. Bir an bile duraksamadan geri dönüp kendisini kovalayanlara doğru koştu. Fener gözünün önünde deliler gibi sallanıyordu, onlara vardığında, meydan okurcasına haykırdı.

Önünde bir fener, bir ileri bir geri sallanıp duruyordu; büyük ve hareket halindeki bu grilikte, solgun bir ışık noktacığı. Uzun süre bu ışığı seyretti. Işık gitgide zayıfladı ve sonunda bir gölge önüne geçti, gölge gittiğinde ışık da gitmişti. Bu yüzden biraz kederlendi; belki de kendisine kederleniyordu çünkü artık uyanması gerektiğini biliyordu.

Fener sönmüş, hâlâ asılı durduğu gemi direğinde sallanıp duruyordu. Çevresinde deniz, gelmekte olan güneşle aydınlandı. Bir davul çaldı. Ağır kürekler muntazaman gıcırdadı; geminin ahşabı yüzlerce minik sesle sızlayarak gıcırdadı; pruvada duran bir adam, çocuğun arkasındaki denizcilere seslendi. Arren ile birlikte arka ambarda bulunan zincirlenmiş adamlar da sessizdi. Her birinin belinde demir bir halka, bileklerinde kelepçeler vardı; her iki bağ da kısa, ağır zincirlerle bir yandaki adama bağlanıyordu; demirden kemer ise zincirlenmiş adamlar oturup emeklesinler ama ayağa kalkamasınlar diye aynı zamanda güvertedeki demire zincirlenmişti. Uzanamayacak kadar birbirlerine yakınlardı, küçük bir yük ambarına sıra sıra dizilmişlerdi. Arren ön lombarın köşesindeydi. Eğer başını yeterince yukarı kaldırırsa gözleri parmaklıklar ile geminin ambarı arasında kalan birkaç metre enindeki güverte ile bir hizaya geliyordu.

Bir gece önceki kovalamacadan ve çıkmaz sokaktan sonrasını pek hatırlamıyordu. Dövüşmüş ve yenilerek yere serilmiş, iple bağlanmış ve bir yere taşınmıştı. Garip, kısık bir sesle konuşan bir adam vardı; demirci gibi bir yer

vardı, kıpkırmızı alevlenen bir demirci ocağı vardı... Tam olarak hatırlayamıyordu. Yine de bunun bir esir gemisi olduğunu ve satılmak üzere götürüldüğünü biliyordu.

Bu ona çok fazla bir şey ifade etmiyordu. Çok susamıştı. Bedeni sızlıyor, başı ağrıyordu. Güneş yükselince, ışık gözlerine azap mızrakları gibi battı.

Sabahın ilerleyen saatlerinde, tutsakların her birine çeyrek ekmek verildi; keskin, sert bakışlı bir adam da deriden bir matarayı onların ağzına tutarak uzun uzun su içmelerini sağladı. Adamın boynunda köpek tasması gibi, enli, altın düğmelerle bezenmiş deri bir halka vardı; Arren adamın konuşmasını duyunca, bu zayıf ve garip, fısıltı halindeki sesi tanıdı.

Yiyecek ve içecek, bir süre için vücudunun perişanlığına iyi geldi ve zihnini açtı. İlk defa olarak, üçü kendisiyle aynı sırada, dördü de hemen arkalarında duran köle arkadaşlarının yüzlerine baktı. Kimisi, başı dizlerinde oturuyordu; birisi ise kendisini koyvermişti; ya hastaydı ya da o ilaçtan almıştı. Arren'in yanındaki yirmi yaşlarında, geniş, tepsi gibi düz yüzlü biriydi. "Bizi nereye götürüyorlar?" diye sordu Arren ona.

Adam Arren'e baktı –yüzlerinin arasında yarım metre bile yoktu– omuzlarını silkerek sırıttı; Arren bilmediğini belirtmek istediğini düşündü, ama sonra adam kelepçeli eliyle bir şey işaret etmek istercesine bir hareket yaptı ve sırıtmakta olan ağzını sonuna kadar açtı; dilinin olması gereken yerdeki kara kökü göstermek için.

"Showl'a götürecekler," dedi Arren'in arkasındaki tutsak, başka biri "Ya da Amrun'daki Pazar'a," dedi; sonra geminin her yanında biten o tasmalı adam, ambara doğru eğilerek tıslad ı, "Köpekbalıklarına yem olmak istemiyorsanız, oturduğunuz yerde oturun," dedi ve herkes sustu.

Arren bu yerleri, Showl'u, Amrun Pazarı'nı, gözünde canlandırmaya çalıştı. Buralarda köle satıyorlardı. Mutlaka köleleri alıcıların önlerine diziyorlardı, aynı Berila'nın Pazar yerindeki sığırlar veya koçlar gibi. Orada, zincirler içinde durmak zorunda kalacaktı. Biri onu satın alıp evine götürecek ve ona emir verecek, o da emirlere uymayı reddedecekti. Ya da emirlere uyup, kaçmaya çalışacaktı. Ve sonuç olarak, öyle ya da böyle, öldürülecekti. Ruhunun kölelik düşüncesine isyan falan ettiği yoktu; bunu yapmayacak kadar hastaydı ve sersemlemişti. Sadece, böyle bir şey yapamayacağını biliyordu; bir-iki hafta içinde öleceğini veya öldürüleceğini biliyordu. Bu gerçeği görüp kabul ettiği halde, bu yine de onu korkutuyordu, böylece bu konuda daha fazla düşünmekten vazgeçti. Ayaklarının arasından ambarın kötü ve siyah döşemesini seyretti; güneşin sıcaklığını çıplak omuzlarında hissetti; susuzluğun yeniden ağzını kuruttuğunu ve boğazını daralttığını fark etti.

Güneş battı. Berrak ve soğuk gece, üzerlerine çöktü. Parlak yıldızlar doğ-

du. Davul, yavaş atan bir kalp gibi çalıyor, kürek çekişlerini düzenliyordu, çünkü havada yaprak bile oynamıyordu. Artık soğuk en büyük ıstırap halini almıştı. Arren'in sırtı, arkasındaki adamın tutulmuş bacaklarından, sol yanı da yanında kamburunu çıkarmış oturan ve tek nota üzerinden homurtulu bir ezgi mırıldanan dilsizden birazcık ısınıyordu. Kürekçiler nöbet değiştirdiler; davul tekrar çalmaya başladı.

Arren karanlığı bekleyip durmuştu ama şimdi de uyuyamıyordu. Kemikleri sızlıyordu, pozisyonunu değiştiremiyordu. Her yeri sızlayarak, titreyerek, içi yanarak oturduğu yerden, kürekçilerin çektikleri her kürekte gökyüzünden kayan, sonra yerlerine geri dönüp kıpırdamadan duran, sonra tekrar kayan, geri dönen, duran yıldızları seyretti.

Tasmalı adam ile bir başkası, kıç ambarı ile geminin direği arasında durdular; direkte sallanmakta olan küçük fener, adamların aralarına ışınlar yolluyor, başlarını ve omuzlarını belirliyordu. "Sismiş, bok çuvalı," dedi tasmalı adamın zayıf, nefret dolu sesi, "yılın bu zamanında, Güney Boğazı'nda sisin işi ne? Lanet olsun böyle şansa!"

Davul çaldı. Yıldızlar kaydı, geri döndü ve duraksadı. Arren'in yanındaki dilsiz adam birdenbire titremeye başlayarak, başını kaldırdı ve korkunç bir çığlık attı; korkunç, biçimsiz bir ses. "Kes sesini!" diye gürledi, gemi direğinin yanındaki ikinci adam. Dilsiz adam tekrar titredi ve çenesi zangırdayarak sustu.

Yıldızlar çaktırmadan yokluğa doğru kaydılar.

Geminin direği sallanarak gözden kayboldu. Arren'in sırtına âdeta soğuk ve gri bir battaniye örtülüvermişti. Davul, bir an duraksadıktan sonra çalmaya devam etti ama daha yavaş olarak.

"Kesilmiş süt kadar yoğun," dedi Arren'in tepesinde bir yerlerdeki boğuk ses. "Bana bak, davulu çalmaya devam et! Daha önümüzde yirmi mil kadar sığlık yer yok!" Sisin içinden nasırlı ve yaralı bir ayak belirdi, Arren'in yüzüne yakın, sonra bir adımda gözden kayboldu.

Sisin içinde ileri gittikleri hissedilmiyordu; sadece bir sallantı ve kuvvetli kürek darbeleri vardı. Davulun vuruşlarının sesi boğulmuştu. Rutubetli bir soğuk vardı. Arren'in saçlarında yoğunlaşan sis, gözlerine kaçıyordu; diliyle damlaları yakalamaya çalıştı ve ağzını açıp, susuzluğunu yatıştırmak amacıyla, rutubetli havayı soludu. Ama dişleri birbirine vurdu. Zincirlerin soğuk metali bacakları arasından sallanıyor ve değdiği yeri ateş gibi yakıyordu. Davul çaldı, çaldı ve sustu.

Sessizlik.

"Çalmaya devam edin! Ne oldu?" diye kükredi boğuk, ıslıklı ses, pruvadan. Cevap veren olmadı.

Gemi, sakin denizde biraz daha kaydı. Belirsiz korkulukların gerisinde hiçbir şey yoktu: Boşluk. Geminin yanına bir şey sürtündü. O ölü, garip sessizlikte ve karanlıkta bu ses yüksek çıkmıştı. "Karaya oturduk," diye fısıldadı tutsaklardan biri ama sessizlik adamın sesinin üzerine çöktü.

Sanki içinden bir ışık yayılıyormuş gibi sis aydınlanmaya başladı. Arren, minik nem damlaları havada parıldarken, yanına zincirlenmiş adamların başlarını net olarak görebiliyordu. Gemi tekrar sallandı, oğlan başını kaldırarak, gemide önündekileri görebilmek için zincirlerinin izin verdiği kadar uzandı. Güvertedeki sis, bulutların arkasındaki ay gibi parlıyordu, soğuk ve ışıltılı. Kürekçiler, oyma heykeller gibi duruyorlardı. Mürettebat, geminin orta kısmında duruyordu, gözlerinde hafif bir parıltı. Geminin iskele tarafında ise bir adam tek başına duruyordu; ışık o adamdan geliyordu, yüzünden, ellerinden ve erimiş gümüş gibi yanan asasından.

Işıklar saçan bu adamın ayağının dibine kara bir şekil çömelmişti.

Arren konuşmak istedi ama konuşamadı. Işığın haşmetine bürünmüş olan Başbüyücü, ona doğru giderek, güverteye diz çöktü. Arren, onun elinin temasını hissetti, sesini duydu. Bileklerindeki ve bedenindeki bağların çözüldüğünü hissetti; tüm ambarda zincir şıkırtıları duyuldu. Fakat hiç kimse kıpırdamadı; sadece Arren ayağa kalkmaya çalıştı ama uzun süren hareketsizliğinden tutulmuş olduğu için başaramadı. Başbüyücü'nün kuvvetli kavrayışını kolunda hissetti ve o yardımla yük ambarından tırmanarak apar topar güverteye çıktı.

Başbüyücü, büyük adımlarla oğlandan ayrıldı; o sisli nur, hareketsiz kürekçilerin yüzlerinde parlıyordu. İskele tarafındaki parmaklıkların yanında iki büklüm olmuş adamın yanında durdu.

"Ben cezalandırmam," dedi sert, berrak, en az sisteki büyü ışığı kadar soğuk ses. "Fakat adalet hakkı için Egre, şu kadarını üzerime alıyorum: Konuşmaya değecek bir sözcük buluncaya kadar sesine kesilmesini emrediyorum."

Tekrar Arren'e geri dönerek, ayağa kalkmasına yardım etti. "Gel şimdi oğul," dedi; onun yardımıyla Arren topallayarak yürümeyi başardı ve orada, geminin yanında, aşağıda salınmakta olan kayığa yarı düştü, yarı yuvarlandı: *Ufkabakan*'a, yelkeni, siste yarasa kanadına benzeyen kayığa.

Aynı sessizlikte ve o ölü sakinlikte ışık söndü, kayık döndü ve geminin kenarından kayıp ayrıldı. Neredeyse o an, kadırga, soluk direk feneri, hareketsiz kürekçiler, geminin hantal, kara küpeştesi yok oldu. Arren, seslerin çığlıklar halinde patlak verdiğini duyduğunu zannetti ama sesler zayıftı ve kısa bir süre sonra kaybolup gitti. Biraz daha sonra sis de karanlıkta uçuşarak incelip parçalandı. Yıldızların altına çıktılar; *Ufkabakan*, bir yarasa kadar sessiz, o berrak gecede denizin üzerinden süzüldü.

Çevik Atmaca Arren'i battaniyelere sarıp su verdi; Arren aniden ağlamaya başlayınca, eli oğlanın omuzunda yanına oturdu. Bir şey söylemedi ama elinin dokunuşunda bir şefkat, bir metanet vardı. Arren yavaş yavaş teselli buldu: Sıcaklık, kayığın yumuşak hareketleri, gönlündeki rahatlık.

Başını kaldırıp yol arkadaşına baktı. Bu kara yüze, hiçbir doğaüstü ışıltı yapışıp kalmamıştı. Yıldızlara karşı duran adamı ancak görebiliyordu.

Kayık tılsım rehberliğinde ilerlemeye devam etti. Dalgalar, şaşırmışçasına, kayığın kenarlarında fısıldaşıyorlardı.

"Tasmalı adam kimdi?"

"Kalkma. Bir deniz hırsızı, Egre. O tasmayı, bir zamanlar boğazı kesildiğinde açılan yarayı gizlemek için takıyor. Görünüşe göre, korsanlıktan esir tüccarlığına düşmüş. Fakat bu kez baltayı taşa vurdu." Kuru ve sakin sesinde hafif bir hoşnutluk tınısı vardı.

"Beni nasıl buldun?"

"Büyücülükle, rüşvetle... Çok zaman harcadım. Roke Yöneticisi ve Başbüyücüsü'nün Hort Kenti'nin gecekondularında araştırma yaptığının bilinmesini istemedim. Keşke gizliliğimi koruyabilseydim. Ama bir o adamın, bir bu adamın izini sürmek zorundaydım; sonunda izini bulduğumda, esirci yelken açmıştı bile, ben de kendime hâkim olamadım. *Ufkabakan*'ı alıp günün en sakin saatinde yelkenine rüzgârı üfledim ve körfezdeki bütün gemilerin küreklerini, ıskarmozlara yapıştırdım – bir süre için. Eğer büyücülük yalandan ve havadan ibaretse, bu olanları da nasıl açıklayacakları onların sorunu. Fakat bu acele ve kızgınlıkla, sığlıklardan korunmak için güneyin doğusundan giden Egre'nin gemisini kaçırıp, geçip gittim. Bugün yaptığım her şey uğursuzdu. Hort Kenti'nde hiç talih yok... Eh, sonunda ben de bir bulma büyüsü yaptım ve karanlıklar içinde gemi önüme çıkıverdi. Hâlâ uyumayacak mısın sen?"

"Ben iyiyim. Kendimi çok daha iyi hissediyorum." Arren'in ürpertisinin yerini, hafif bir ateş almıştı; gerçekten de kendini iyi hissediyordu; bedeni halsizdi ama aklı bir şeyden öbürüne konup duruyordu. "Ne kadar zaman sonra uyandın? Tavşan'a ne oldu?"

"Gün ışığıyla uyandım; şansıma, kafam kalındır; kulağımın arkasında bir şişik ve çatlamış kabak gibi bir yarık var. Tavşan'ı uyuşturucunun uykusunda bıraktım."

"Nöbetimi iyi tutamadım..."

"Ama uykuya dalmadın."

"Hayır." Arren duraksadı. "Bu... o..."

"Benim önümdeydin; seni gördüm," dedi Çevik Atmaca garip bir şekilde. "Ve böylece onlar sürünerek içeri girdiler, salhanedeki koyunlar gibi başımıza vurdular, altını, değerli giysileri ve satılabilir köleyi alıp gittiler. Onlar senin

peşindeydi oğul. Amrum Pazarı'ndaki bedelin, koca bir çiftliğe denk senin."

"Bana yeterince kuvvetli vurmadılar. Ben uyandım. Onları bir güzel koşturdum. Beni köşeye sıkıştırmadan önce, ganimetlerini de ortalığa saçtım." Arren'in gözleri parladı.

"Onlar daha oradayken sen uyanıp kaçtın mı? Neden?"

"Onları sizden uzaklaştırmak için." Çevik Atmaca'nın sesindeki şaşkınlık aniden Arren'in gururuna dokundu; öfkeyle ekledi Arren, "Sizin peşinizde olduklarını düşünmüştüm. Sizi öldürebileceklerini düşünmüştüm. Beni izlesinler diye torbalarını kaptığım gibi bağırdım ve kaçtım. Onlar da beni izlediler."

"Öyle – izlerler!" Çevik Atmaca'nın bütün söylediği bundan ibaretti, bir övgü sözcüğü bile söylemedi; ama orada oturup bir süre düşündü. Sonra, "Zaten ölmüş olabileceğim hiç gelmedi mi aklına?" dedi.

"Hayır."

"Önce öldürüp sonra soymak daha emniyetli bir yoldur."

"Bu aklıma bile gelmedi. Sadece onları sizin yanınızdan uzaklaştırmayı düşündüm."

"Neden?"

"Çünkü uyanacak vaktiniz olsaydı, her ikimizi de bu beladan kurtarmak için bizi savunabilirdiniz. Ya da, en azından kendinizi kurtarabilirdiniz. Ben nöbet tutuyordum, ve görevimi yapamadım. Sizin için nöbet tutuyordum. Burada önemli olan sizsiniz. Ben sizi korumak için, ve her ne lazımsa onu yapmak için buradayım – bize yolu gösterecek olan, gitmemiz gereken yer her neresiyse bizi oraya götürecek olan, ters giden şeyi düzeltecek olan sizsiniz."

"Öyle mi dersin?" dedi büyücü. "Dün geceye kadar ben de öyle düşünüyordum. Beni izleyen biri var diye düşünüyordum ama seni izleyen ben oldum, oğul." Sesi soğuk ve belki biraz da alaylıydı. Arren ne söylemesi gerektiğini bilemedi. Gerçekten de tam anlamıyla kafası karışmıştı. Hırsızları Çevik Atmaca'nın yanından uzaklaştırabilme başarısı, nöbet sırasında uykuya dalarak veya transa geçerek yaptığı hatayı ancak affettirebilir diye düşünmüştü: Şimdi ise yaptığı bu hareket aptalca geliyor, yanlış bir zamanda transa geçmek ise fevkalade akıllıca görünüyordu.

"Üzgünüm, efendim," dedi sonunda, dudakları oldukça gergin, bir kez daha ağlama isteğini kolay kolay bastıramadan, "başaramadığım için. Ve siz benim hayatımı kurtardınız..."

"Sen de benimkini, belki de," dedi büyücü azarlarcasına. "Kim bilebilir ki? İşleri bitince boğazımı kesebilirlerdi. Bu konuyu kapatalım artık Arren. Benimle birlikte olduğun için çok mutluyum."

Çevik Atmaca levazım kutularına gidip küçük mangallarını yaktı ve bir şeylerle uğraşmaya başladı. Arren uzanarak yıldızları seyretti; duyguları ya-

tıştı ve aklı oradan oraya koşuşturmayı bıraktı. O zaman, yaptığı veya yapmadığı şeylerin Çevik Atmaca tarafından yargılanmayacağını gördü. Yaptığını yapmıştı; Çevik Atmaca da bunu olmuş bitmiş olarak kabul ediyordu. "Ben cezalandırmam," demişti, buz gibi bir sesle Egre'ye. Ödüllendirmiyordu da. Ama büyücülük gücünü onun hatırına ortaya çıkartarak, alelacele Arren'in peşinden gelmişti; ve bunu gene yapardı. Güvenilebilecek bir insandı.

Arren'in duyduğu tüm o sevgiye, tüm o güvene layıktı. Gerçek şuydu ki, o da Arren'e güveniyordu. Arren'in yaptığı doğruydu.

Şimdi geri gelmiş, Arren'e dumanı tüten bir fincan sıcak şarap uzatıyordu. "Belki bu senin uyumanı sağlar. Dikkat et, ağzını yakarsın."

"Şarap nereden geldi? Kayıkta hiç şarap tulumu görmemiştim..."

"*Ufkabakan*'da insanın gözüne görünenden fazlası vardır," dedi Çevik Atmaca, Arren'in yanına otururken; Arren karanlıkta onun güldüğünü duydu, hafiçe, neredeyse hiç ses çıkarmadan.

Arren, şarabı içebilmek için oturdu. Şarap insanın bedenini ve aklını tazeliyordu, çok güzeldi. "Şimdi nereye gidiyoruz?" dedi.

"Batıya."

"Tavşan ile birlikte nereye gittin?"

"Karanlığa. Onu hiç gözden kaybetmedim ama o kayboldu. Dış sınırlarda, deliliğin ve kâbusun çıplaklığında dolandı durdu. Ruhu o kasvetli yerlerdeki bir kuş gibi çığlıklar attı, denizlerden uzakta bağıran martılar gibi. O bir yol gösterici değil. O her zaman kaybolmuş biriydi. Sihirbazlık konusundaki tüm hünerine rağmen hiçbir zaman önünü göremedi, bir tek kendisini gördü."

Arren, anlatılanların hepsini anlamadı; o anda anlamak da istemedi zaten. Büyücülerin sözünü ettikleri bu "karanlık"ın içine kendisi de birazcık çekilmişti; bunu hatırlamak bile istemiyordu; bu onu ilgilendiren bir şey değildi. Gerçekten de, ya onu, o karanlık şekli, "gel" diye fısıldayan ve elinde bir inci tutan o gölgeyi tekrar rüyasında görürse diye uyumak istemiyordu.

"Efendim," dedi, aklı hemen başka bir konuya doğru dönerek, "neden..."

"Uyu!" dedi Çevik Atmaca nazik bir öfkeyle.

"Uyuyamıyorum efendim. Neden öbür köleleri serbest bırakmadığınızı merak ettim."

"Bıraktım. Gemide bağlı bir tek insan bırakmadım."

"Ama Egre'nin adamlarının silahları vardı. Eğer *onları* da bağlasaydınız..."

"Ya, onları bağlasaydım ha? Sadece altı kişilerdi. Kürekçiler de sizler gibi, zincirli esirlerdi. Şimdiye dek Egre ile adamları ölmüşlerdir bile, ya da diğerleri tarafından köle olarak satılmak için zincirlenmişlerdir; ama dövüşebilsinler veya pazarlık edebilsinler diye serbest bıraktım onları. Ben esir toplamam."

"Ama onların kötü adamlar olduğunu biliyordunuz..."

"O yüzden onlarla bir mi olmalıydım? Onların hareketlerinin benimkileri yönetmesine izin mi vermeliydim? Onlar yerine bir seçim yapmam, ama onların da benim yerime bir seçim yapmalarına izin vermem!"

Arren, bunları düşünerek sessizleşti. Sonra büyücü yavaşça konuşarak, "Yapılan bir eylemin, öyle gençlerin zannettikleri gibi, insanın bir taşı yerden alıp fırlatmasından, o taşın bir yere çarpması veya sıyırıp geçmesinden, böylece de bu işin bitmiş olmasından ibaret olmadığını görebiliyor musun Arren?" dedi. "Taş yerden kaldırıldığında, yer hafifler; onu tutan el de ağırlaşır. Fırlatıldığında, yıldızların dolanımları tepki verir ve vurduğu veya düştüğü yerde evren değişmiş olur. Her eylem, bütünün dengesine dayanır. Rüzgârlar ve denizler, suyun, yerin, ışığın gücü ve bunların hepsinin yaptıkları; tüm hayvanlar ve yeşilliklerin yaptıkları iyi ve doğru olarak yapılmaktadır. Muvazene'nin içindeki tüm bu eylemler. Tayfunlardan, büyük balinaların seslerinden kuru bir dalın düşmesine ve sivrisineğin uçmasına kadar her şey, bütünün dengesi içinde yapılmaktadır. Fakat bizim, dünya ve birbirimiz üzerinde gücümüz olduğuna göre, yaprağın, balinanın ve rüzgârın kendiliğinden yaptığı şeyi *öğrenmemiz* gerekir. Dengeyi korumayı öğrenmemiz gerekir. Aklımız olduğuna göre, cahilce hareket etmemeliyiz. Seçme şansımız olduğuna göre, sorumsuzca davranmamalıyız. Ben kim oluyorum da –bunu yapabilecek gücüm olmasına rağmen– insanların gelecekleriyle oynayarak onları ödüllendireyim veya cezalandırayım?"

"Ama o zaman," dedi oğlan yıldızlara doğru kaşlarını çatarak, "dengeyi hiçbir şey yapmayarak mı koruyacağız? Mutlaka birilerinin bir şeyler yapması gerekir, yapacağı şeyin tüm sonuçlarını bilemese bile, eğer yapılabilecek bir şey varsa tabii, öyle değil mi?"

"Hiç korkma. İnsanlar için bir şeyler yapmak, her zaman için bir şey yapmamaktan daha kolay olmuştur. Kötülük veya iyilik yapmaya devam edeceğiz... Ama eğer, başımızda bir kralımız olsaydı yeniden ve eski günlerde olduğu gibi bir büyücünün düşüncesine başvursaydı, ve ben de o büyücü olsaydım ona: 'Efendimiz, hiçbir şey yapmayın, çünkü bunu yapmak son derece adaletli, övgüye değer, soylu olurdu; hiçbir şey yapmayın çünkü bunu yapmak hayırlı gibi görünüyor; sadece yapmak zorunda olduğunuz ve başka türlüsünü yapamayacağınız şeyleri yapın,' derdim."

Sesinde, Arren'in dönüp, konuşurken onu seyretmesine neden olan bir şey vardı. Atmaca burnu, yaralı yanağı, kara, kızgın gözleri görünce Arren'e, büyücünün yüzündeki ışıltı yeniden parlıyor gibi geldi. Arren adama hem sevgi, hem korkuyla baktı, "Benden çok yukarılarda," diye düşündü. Fakat baktıkça, adamın yüzündeki her çizgi ve düzlükte gölgesizce duran şeyin bü-

yü ışığı, büyücülüğün soğuk zaferi olmadığını, bu ışıltının ışığın kendisi olduğunu fark etti: Sabahın, günün evrensel ışığının ta kendisi. Büyücününkinden de büyük bir güç vardı. Ayrıca, geçen yıllar Çevik Atmaca'ya diğer insanlardan daha insaflı davranmamıştı. Işık gitgide kuvvetlendikçe ortaya çıkan yılların çizgileriydi ve Çevik Atmaca yorgun görünüyordu. Esnedi...

Böylece bakınarak, meraklanarak ve düşünerek Arren en sonunda uykuya daldı. Fakat Çevik Atmaca onun yanında oturarak tan vaktini ve güneşin yükselmesini seyretti, tıpkı bir hazine içinde kaybolmuş bir şeyi arayan, kusurlu bir mücevheri, hasta bir çocuğu seyreden biri gibi.

V

DENİZ HAYALLERİ

Sabahın geç vakitlerinde Çevik Atmaca büyürüzgârını yelkenden aldı ve kayığı yavaş yavaş güneye ve batıya doğru esen dünya rüzgârına bıraktı. Uzaklarda, sağ taraflarında güney Wathort'un dağları, yanlarından kayarak, gitgide daha bir mavileşip küçülerek, gerilerinde kaldı; dalgaların üzerindeki buğulu bir dalga gibi.

Arren uyandı. Deniz, sıcak ve altın rengi öğle vaktinin altına uzanmıştı; sonsuz ışık altında, sonsuz su. Çevik Atmaca, kayığın kıçında, üzerinde bir tek peştemal ve yelken kumaşından yapılmış bir çeşit türbanla, çıplak oturuyordu. Tatlı bir şarkı söylüyor, avuç içleriyle kürekçi tahtasına bir davulmuş gibi, hafif ve monoton bir ritimle vuruyordu. Söylediği şarkı, bir büyücülük tılsımı, bir büyü şarkısı, yiğitlerin veya kralların kahramanlıkları değil, bir anlamsız sözcükler dizisiydi, tıpkı bir oğlan çocuğunun, yaz aylarının upuzun akşamüstlerinde, Gont'un yüksek dağlarında, tek başına keçileri güderken söylediği gibi.

Denizin yüzeyinden bir balık sıçrayarak havada, kızböceğinin kanatları gibi sert ve titrek olan kanatlarıyla uzunca bir mesafe kayıp gitti.

"Güney Uçyöreler'deyiz," dedi Çevik Atmaca şarkısı bitince. "Burası dünyanın garip bir bucağı; derler ki, burada balıklar uçar, yunuslar da şarkı söylermiş. Ama sular yüzmek için uygundur; benim de köpekbalıklarıyla bir anlaşmam var. Hadi, kölecinin izlerini üzerinden yıka."

Arren'in her adalesi ağrıyordu ve ilk başta kıpırdamaya isteksizdi. Ayrıca pek deneyimli bir yüzücü de değildi, çünkü Enlad'ın denizleri acıdır, öyle ki insan o sularda yüzmez, o sularla boğuşur ve kısa sürede yorulur. İlk dalışta masmavi sular soğuk geldi ona, ama sonra zevkine doyum yoktu. Tüm ağrıları sızıları üzerinden süzüldü gitti. *Ufkabakan*'ın yanında, genç bir deniz yılanı gibi denize karşı yüzdü. Su zerrecikleri havada fıskıye gibi uçuşuyordu. Çevik Atmaca da güçlü kulaçlarıyla ona katıldı. *Ufkabakan*, uysal ve kol kanat germiş bir şekilde onları bekledi. Bir balık denizden havaya sıçradı, Arren ba-

lığı kovaladı; balık denize daldı, sonra tekrar sıçradı, havada yüzerek, denizde uçarak oğlanı kovaladı.

Altın renkli, esnek gövdeli delikanlı, güneş denize değinceye kadar su ve ışık içinde oynadı, güneşlendi. Esmer ve ölçülü, hareketleri tutumlu, yılların kısa ve öz gücüyle adam, hem yüzüp hem de kayığı yolunda tutarak, yelkenbezinden bir güneşlik yapıp, yüzmekte olan oğlan ile uçan balığı tarafsız bir şefkatle seyretti.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordu Arren, akşam karanlığının geç vakitlerinde, tuzlu etten ve kuru ekmekten epeyce yedikten sonra ve uykusu tekrar bastırırken.

"Lobarnery," diye cevap verdi Çevik Atmaca; bu yumuşak heceler, o gece Arren'in duymuş olduğu son sözcük oldu, böylece gecenin ilk saatlerinde rüyaları kendilerini bu sözcüğün etrafında ördüler. Rüyasında kendisini yumuşak, solgun nesnelerden oluşmuş, bir yığın pembe, altın rengi ve gök mavisi şeritlerle iplikler üzerinde yürürken ve bundan da aptalca bir zevk alırken gördü; birisi ona, "Bunlar, havanın hiç kararmadığı, Lorbanery'nin ipek tarlaları," dedi. Fakat daha sonra, gecenin gevşek ucunda, güz yıldızları bahar göğünde parladıklarında, rüyasında yıkık bir evde olduğunu gördü. Her şey tozluydu ve yırtık pırtık, tozlu örümcek ağlarıyla bezenmişti. Arren'in bacakları ağlara takılmıştı; ağlar ağzına burnuna takılıyor, nefesini kesiyordu. İşin en dehşet verici yanı, bu yüksek ve yıkık odanın Roke'taki Büyük Ev'in, Ustalar' la birlikte kahvaltı ettiği salonu olduğunu bilmesiydi.

Arren dehşet içinde uyandı, kalbi deliler gibi çarpıyordu, kürekçi tahtasına dayalı bacakları tutulmuştu. Kötü rüyadan kaçmak isteyerek yerinde doğruldu. Doğuda henüz aydınlık yoktu ama karanlık açılıyordu. Kayığın direği çıtırdadı; hâlâ kuzeydoğu esintisiyle gergin olan yelken, oğlanın tepesinde yüksek ve belli belirsiz parıldadı. Kayığın kıçında, yol arkadaşı derin ve sessiz uyuyordu. Arren tekrar uzanarak berrak gün onu uyandırıncaya kadar tavşan uykusuna yattı.

O gün, deniz hiçbir zaman hayal bile edemeyeceği kadar mavi ve sakindi; su o kadar hafif ve o kadar berraktı ki, içinde yüzmek yarı yarıya kaymak veya havada tüy gibi uçmaya benziyordu; çok garip, rüya gibi bir şeydi.

Öğlen vakti sordu, "Büyücüler rüyalara önem verirler mi?"

Çevik Atmaca balık avlıyordu. Tüm dikkatiyle misinasına bakıyordu. Uzun bir süre sonra, "Neden sordun?" dedi.

"Rüyalarda gerçek bir yan var mı diye hep merak ederim."

"Elbette."

"Geleceği tam olarak söylerler mi?"

Fakat büyücüye balık vurmuştu ve on dakika sonra, öğlen yemeklerini,

yani gümüş mavisi bir deniz levreğini kayığa çektiğinde, soru tamamen unutulmuştu.

Akşamüstü, onları zorba güneşten korumak için yaptıkları gölgelik altında tembel tembel zaman öldürürken Arren sordu, "Lorbanery'de ne arayacağız?"

"Aradığımız şeyi," dedi Çevik Atmaca.

"Enlad'da," dedi Arren bir süre sonra, "öğretmeni taştan olan çocuğun hikâyesini anlatırlar."

"Öyle mi?.. Ne öğrenmiş peki?"

"Soru sormamayı."

Çevik Atmaca, kahkahasını bastırmak için homurdandı ve doğrulup oturdu. "Çok güzel!" dedi. "Yine de, ne hakkında konuştuğumu öğreninceye kadar konuşmamayı tercih ederim. Neden artık Hort Kenti'nde, Narveduen'de ve belki de tüm Uçyöreler'de büyü yapılmıyor? Bunu öğrenmeye çalışıyoruz, öyle değil mi?"

"Öyle."

"*Uçyörelerde kurallar değişir*, diye bir laf vardır, hiç duydun mu? Bu sözü denizciler kullanırlar ama aslında büyücü sözüdür; büyücülüğün kendisinin de yapıldığı yere bağlı olduğunu belirtir. Roke'ta yapılan iyi bir tılsım, Iffish'te sadece sözcüklerden ibaret kalabilir. Yaradılış lisanı, her yerde bir hatırlanmaz; burada bir sözcük, orada bir sözcük. Tılsım örmenin kendisi de, yer ve su ile ve yapıldığı yerdeki rüzgârlar ve o yerin aldığı ışıkla birbirine kaynamıştır. Bir zamanlar Doğu'ya, uzaklara yelken açmıştım, o kadar uzaklara ki ne rüzgâr ne de su benim sözlerime kulak asıyordu, gerçek isimlerini bilmiyorlardı; ya da daha doğrusu bilmeyen bendim. Dünya çok geniş, Açık Deniz tüm bilgilerin sınırlarını aşıyor; ve dünyanın gerisinde başka dünyalar var. Tüm bu yerin derinliğinin üzerinde ve zamanın uzun uzantısında, söylenebilecek herhangi bir sözcüğün, her yerde ve sonsuza kadar, anlamının ve gücünün ağırlığını taşıyıp taşımadığından kuşkuluyum; Segoy'un söylemiş olduğu, her şeyi vareden İlk Sözcük ve henüz söylenmemiş ve her şey yok oluncaya kadar da söylenmeyecek olan Son Söz hariç... Yani, bu bizim Yerdeniz dünyamızda bile, bizim bildiğimiz bu küçük adacıklarda bile, farklılıklar, gizemler ve değişiklikler var. Ve en az bilinen ve en çok gizemlerle dolu olan yer de Güney Uçyöre. İç Adalar'ın büyücülerinin çok azı bu insanların arasına girmiştir. Bu insanlar büyücüleri hoş karşılamazlar, kendilerine ait –en azından öyle olduğu zannedilen– büyüleri vardır çünkü. Fakat bu konudaki söylentiler belirsizdir, belki de buralarda büyücülük sanatı hiçbir zaman iyice öğrenilmedi veya tam anlamıyla anlaşılamadı. Eğer öyleyse, büyücülüğü çözmeyi aklına koymuş biri, buradaki büyüyü kolaylıkla çözer; buradaki büyü-

cülük İç Adalar'daki büyücülükten daha çabuk zayıflar. Böylece biz de, Güney'de büyünün başarısızlığa uğramasıyla ilgili öyküleri öğrenebiliriz. Çünkü bizim eylemlerimizin kuvvetli ve derin olarak ilerlediği yol, disiplin yoludur; yönü olmayan yer, insanların eylemlerinin aşağılaştığı ve dağılıp boşa gittiği yerdir. Yani, o aynalı şişman kadın sanatını kaybetmişti ve böyle bir şeye hiç sahip olmadığını düşünüyordu. Aynı şekilde Tavşan da hazia kullanıp ancak rüya âleminin kıyısına girip orada da hemen kaybolduğu halde en büyük büyücülerden daha ileriye gittiğini zannediyor... Fakat gittiğini *zannettiği* yer neresi? Aradığı şey ne? Onun büyücülüğünü yutmuş olan şey ne? Hort Kenti'ni yeterince gördük sanırım, şimdi daha güneye, Lorbanery'ye gitmemiz gerek, oradaki büyücülerin ne yaptıklarını görmek, bulmaya çalıştığımız şeyin ne olduğunu bulmak için... Bu, sorunu yanıtlıyor mu?"

"Evet, ama..."

"O zaman bırak da taş biraz dinlensin!" dedi büyücü. Böylece gölgeliğin sarımsı, parlak gölgesinde, direğin yanında oturup, kayık yavaş yavaş güneye doğru giderken, bu akşamüstünde denizi ve batıyı seyretti. Dimdik ve hareketsiz oturuyordu. Saatler geçti. Arren bu arada yavaşça kayığın kıçından denize süzülerek birkaç kez yüzdü, çünkü denizin üzerinden batıya doğrultulmuş, parlak ufuk çizgisinden daha fazlasını, ışığın sınırının gerisini görüyormuş gibi bakan o kara bakışın önünden geçmekten hoşlanmıyordu.

Çevik Atmaca sonunda sessizliğinden çıkarak konuştu; yine de tek tük sözcüklerle konuşuyordu. Arren'in yetiştirilme tarzı, onun kibarlık veya ilgisizlik kisvesi altında saklanan ruh durumunu hemen sezmesini sağlamıştı; yol arkadaşının canının sıkkın olduğunu biliyordu. Başka soru sormadı ve akşam, "Eğer şarkı söylersem, düşüncelerinizi rahatsız etmiş olur muyum?" dedi. Çevik Atmaca şakalaşmak için çaba harcayarak cevapladı, "Bu, şarkının nasıl söylendiğine bağlı."

Arren sırtını direğe vererek oturdu ve şarkı söyledi. Sesi, seneler önce Berila Sarayı'nın müzik ustasının harpının tellerinde ezgileri çalarak onu eğittiği yıllardaki kadar tatlı ve yüksek değildi, bu günlerde yüksek tonlar boğuk çıkıyor, alçak tonlarda da bir viyol tınısı duyuluyordu; kara ve berrak. Elfarran'ın, Morred'in ölümünü duyduğu ve kendi ölümünü beklemeye başladığı zaman yaktığı türkü olan Ak Büyücüye Ağıt'ı söylüyordu. Bu türkü öyle sık sık söylenmezdi, pek hafife de alınmazdı. Çevik Atmaca, güçlü, emin ve kırmızı gök ile deniz arasında hüzünlü çıkan bu genç sesi dinledi; gözleri önünü göremeyecek kadar yaşardı.

Arren şarkıdan sonra bir süre sessiz kaldı; sonra, yavaş yavaş, gece çökerken, rüzgârsız hava, kabaran deniz ve azalan ışığın büyük tekdüzeliğini dağıtarak, daha önemsiz, daha hafif ezgiler söylemeye başladı.

Şarkı söylemeyi bıraktığında her şey kıpırtısız duruyordu, rüzgâr dinmiş, dalgalar küçülmüştü, tahtayla ipler bile belli belirsiz gıcırdıyordu. Deniz sakin uzanıyordu; üzerinde, yıldızlar bir bir çıkmaya başladılar. Güneye doğru, göz kamaştıran parlaklıkta sarı bir ışık belirdi ve su üzerine sağanak halinde altından kıymıklar yağdırdı.

"Bak! Bir işaret kulesi!" Ardından, bir dakika sonra, "Bir yıldız olabilir mi bu?"

Çevik Atmaca bir süre ışığa baktıktan sonra sonunda, "Galiba bu Gobardon yıldızı. Sadece Güney Uçyöre'den görülebilir. Gobardon Taç demek. Bunu bize Kurremkarmerruk öğretmişti, güneye doğru yolumuza devam edersek, Gobardon'un altında, ufukta, büyük bir takımyıldız kümesi oluşturan sekiz yıldızı daha birer birer görebiliriz; kimisi bu takımyıldıza kaçan adam, kimisi de Agnen Rünü der. Bitiş Rünü," dedi.

Yıldızın, dinmeyen deniz ufkunu berraklaştırıp, durmadan ileri doğru parlamasını seyrettiler.

"Genç Elfarran'ın şarkısı," dedi Çevik Atmaca, "sanki onun kederini biliyormuşsun gibi benim de bunu anlamamı sağladın... Yerdeniz tarihinde beni en çok etkileyen budur. Ümitsizliğe karşı Morred'in büyük cesareti; ve üzüntüyü aşmış olan Serriadh, soylu kral. Ve o, Elfarran. Yapmış olduğum en büyük kötülüğü yaptığım zaman, onun güzelliğine yöneldiğimi zannetmiştim; onu gördüm – bir an için Elfarran'ı gördüm."

Arren'in sırtı ürperdi. Yutkundu; muhteşem, uğursuz, topaz sarısı yıldızı seyrederek sessizce oturdu.

"Senin kahramanın kim?" diye sordu büyücü; Arren biraz duraksayarak cevap verdi, "Erreth-Akbe."

"En büyük olduğu için mi?"

"Tüm Yerdeniz'i yönetebileceği halde yönetmemeyi seçtiği için ve yoluna tek başına devam edip Selidor kıyısında ejderha Orm ile savaşırken tek başına öldüğü için."

Bir süre oturdular, her biri kendi düşüncelerini izleyerek; sonra Arren, sarı Gobardon'a bakmaya devam ederek sordu, "ölülerin büyü ile yaşama geri getirilebildikleri ve yaşayan ruhlarla konuşturuldukları doğru o halde?"

"Çağırma büyüleriyle. Bu bizim gücümüzde var. Fakat çok nadiren yapılır; bu işi bilgece yapabilen var mıdır acaba diye hep merak ederim. Bu konuda Çağrı Usta da benimle aynı fikirde; bu tür büyülerin bulunduğu Paln Bilgisi'ni ne kullanıyor, ne de öğretiyor. Bu büyülerin en büyüklerinden biri, Palnlı Gri Büyücü tarafından, bin yıl önce yapılmış. Savaşlarda ve yönetim konusunda Paln Hükümdarlarına öğüt versinler diye kahramanların ve büyücülerin ruhlarını çağırmış, hatta Erreth-Akbe'ninkini bile. Fakat ölülerin öğütleri

yaşayanlara bir fayda sağlamaz. Paln'ın durumu kötüleşmiş; Gri Büyücü de sürülmüş; isimsiz olarak ölmüş."

"O halde bu kötü bir şey mi?"

"Ben buna yanlış anlaşılma derdim daha ziyade. Yaşamın yanlış anlaşılması. Ölüm ve yaşam aynı şeydir – aynı bir elin iki yüzü gibi, avucun içi ve elin tersi gibi. Ama yine de avuç içi ile elin tersi aynı şey değildir... Ne ayrılabilirler ne de birleştirilebilirler."

"O halde, kimse şimdi o büyüleri kullanmıyor mu?"

"Ben bu büyüleri riskini hesaba katmadan serbestçe kullanabilen tek bir adam tanıdım. Çünkü bu büyüler, tüm diğer büyülerin ötesinde, daha riskli, daha tehlikelidir. Ölüm ile yaşam elimin iki yüzü gibidir demiştim, ama işin aslı, biz ne ölümün ne de yaşamın ne olduğunu biliyoruz. Bilmediğin bir şey üzerine güç kullanmaya kalkmak akıllıca değildir, sonu da iyiye varmaz."

"Bunu kullanan adam kimdi?" diye sordu Arren. Daha önce, sessiz, düşünceli bir ruh haline sahip olan Çevik Atmaca'yı soruları böyle can-ı gönülden cevaplamak isterken görmemişti; her ikisi de, konusu karanlık da olsa bu konuşmayla avunuyorlardı.

"Havnor'da yaşıyordu. Onu sadece bir sihirbaz yerine koyuyorlardı ama aslında içinde bulunan doğal güç açısından büyük bir büyücüydü. Sanatı sayesinde büyük paralar kazandı; ona para ödeyen herkese istediği ruhu gösteriyordu, bu ister ölmüş bir eş isterse ölmüş bir çocuk olsun; evini geçmiş yüzyılların huzursuz gölgeleriyle, Krallar zamanının güzel kadınlarıyla dolduruyordu. Onun Çorak Diyar'dan benim eski ustamı, gençliğimde Başbüyücü olan Nemmerle'yi, sırf aylak adamları eğlendirmek için çağırdığını gördüm. Ve o ulu ruh, o adamın çağrısı üzerine geldi, tıpkı ıslık çalındığında gelen bir köpek gibi. Bunun üzerine çok sinirlendim ve ona meydan okudum –o zamanlar Başbüyücü değildim– 'Sen ölüleri evine gelmeleri için zorluyorsun: Benimle birlikte onların evine gider misin?' dedim. Ve onu benimle birlikte Çorak Diyar'a gitmesi için zorladım, tüm iradesiyle bana karşı savaştı, kılık değiştirdi ve yapacak hiçbir şeyi kalmayınca da bağıra bağıra ağlamaya başladı."

"Yani sen onu öldürdün, öyle mi?" diye fısıldadı Arren büyülenmişçesine.

"Hayır! Onun benimle birlikte ölülerin ülkesine gelmesini sağladım ve yine yanımda geri getirdim. Korkmuştu. Ölüleri böylesine kolayca ayağına çağıran bu adam ölümden çok fazla korkuyordu; kendi ölümünden bugüne kadar tanıdığım herkesten daha çok korkuyordu. Taş duvara gelince... Ama ben sana bir çırağın bilmesi gerekenden çok daha fazlasını anlatmaya başladım. Üstelik sen bir çırak bile değilsin." Bir an için keskin bakışları alacakaranlığı delip Arren'i mahcup ederek, onun dikkatli bakışlarıyla kesişti. "Önemli de-

ğil," dedi Başbüyücü. "Neyse, taştan bir duvar var hududun belli bir bölgesinde. Ruhlar bunun üzerinden atlayarak ölüme giderler, yaşayan insanlar ise bunun üzerinden geçip tekrar geri gelebilirler, eğer büyücüyseler... Bu taştan duvarın yanında adam yere çömelip, yaşayanların tarafında, benim irademe karşı koymaya çalıştı ama başaramadı. Elleriyle taşlara yapışarak beddualar etti, bağırdı, çağırdı. Hiç böyle bir dehşet görmemiştim; bu dehşetin iğrençliği midemi bulandırdı. Bundan dolayı yanlış yaptığımı anlamam gerekirdi. Hiddet ve kibirime mahkûm olmuştum. Çünkü bu adam çok güçlüydü ve ben ona daha güçlü olduğumu kanıtlamayı çok arzu ediyordum."

"Sonra ne yaptı – geri geldiğinizde?"

"Bana yaltaklandı, bir daha Paln Bilgisi'ni hiç kullanmayacağına dair yeminler etti; elimi öptü ve eğer fırsatını bulsaydı, beni öldürürdü. Havnor'dan batıya gitti, belki de Paln'a gitmiştir; yıllar sonra onun öldüğünü duydum. Onu tanıdığım zaman beyaz saçlı bir adamdı ama bir güreşçi gibi uzun kollu ve çevikti. Beni bu adam hakkında konuşturan şey nedir? İsmini bile hatırlayamıyorum."

"Gerçek ismini mi?"

"Hayır! Onu hatırlıyorum da..." Sonra sustu ve üç kalp atışı süresince kelimenin tam anlamıyla sessiz kaldı.

"Havnor'da ona Kuğu diyorlardı," dedi farklı, daha dikkatli bir sesle. Hava, yüzündeki ifadenin görünmesini engelleyecek kadar kararmıştı. Arren onun dönüp dalgaların üzerinde daha da yükselmiş olan ve dalgaların üzerine bir örümceğin ipi kadar narin, altından kırık kırık izler saçan sarı yıldıza baktığını gördü. Uzun bir sessizlikten sonra, "Görüyorsun ya Arren," dedi, "kendimizi çoktandır unutulmuş bir şeyin içinde henüz olmamış bir şeyle karşılaşmış bulmamız ve o an anlamını göremediğimiz için saçma sapan şeyler söylememiz sadece rüyalarda olmuyor."

VI

LORBANERY

Güneş ışınlarıyla aydınlanmış suda, on mil ötede, Lorbanery yemyeşil duruyordu; havuz kenarındaki parlak yosunlar kadar yeşil. Yakından bakınca, yapraklar, ağaç gövdeleri, gölgeler, yollar, evler, yüzler, insanların giysileri, toz, yani insanoğlunun yerleştiği bir adada var olan her şey ayrışıyordu. Yine de, hepsinin ötesinde yeşildi: Çünkü adanın üzerinde yürünmeyen veya üzerine bina yapılmamış olan her metrekare, yapraklarıyla, çoluk çocuk tüm Lorbaneryliler'in iplik yapıp dokudukları ipekleri ören küçük tırtılcıkların beslendikleri alçak ve yuvarlak tepeli hurbah ağaçlarına bırakılmıştı. Burada alacakaranlıkta tüm hava, bu küçük tırtılcıklarla beslenen küçük gri yarasalarla dolardı. Bu yarasalar çok fazla tırtılcık yer ama engellenmezlerdi; ipek dokumacıları gri kanatlı yarasaları öldürmeyi gerçekten de kötü bir kehanet olarak kabul ederler. Çünkü, eğer insanoğlu tırtılcıkların sırtından geçiniyorsa, elbette küçük yarasaların da bunu yapmaya hakkı vardır.

Rasgele açılmış pencereleriyle ve dam örtüsü olarak kullanılan, yosun ve liken tabakasıyla yemyeşil olmuş ince hurbah dallarıyla, evler pek bir garipti. Tüm Uçyöre'nin adaları gibi, bu ada da bir zamanlar zengin bir adaydı; bu, hâlâ iyi boyalı ve iyi döşeli olan evlerinden, kulübeler ve işliklerdeki muazzam çıkrık ve dokuma tezgâhlarından, Sosara'nın küçük limanındaki, zamanında birkaç ticaret kadırgasının demir atmış olabileceği taş iskeleden anlaşılabiliyordu. Ama artık limanda kadırga yoktu. Evlerin boyaları solmaya başlamıştı, yeni eşyalar yoktu ve çıkrıklarla dokuma tezgâhlarının çoğu hareketsiz yatıyordu: üstü toz örtülü, pedaldan pedala, arıştan tezgâha örümcek ağı içinde.

"Sihirbazlar mı?" dedi çıplak ayaklarının altı kadar sert ve kara yüzlü bir adam olan Sosara kasabasının belediye başkanı. "Lorbanery'de hiç sihirbaz yok. Hiçbir zaman da olmamıştı."

"Kimin aklına gelirdi ki?" dedi Çevik Atmaca hayranlıkla. Köylülerden sekiz-dokuzuyla birlikte, mevsimlik bir şarap olan acı hurbah yemişi şarabı içerek oturuyordu. Mecbur kaldığı için onlara Güney Uçyöre'ye emmeltaşı

aramak için geldiğini söylemişti ama ne kendini ne de yol arkadaşının görünüşünü değiştirmişti; sadece Arren her zamanki gibi kılıcını kayıkta saklı bırakmış ve eğer Çevik Atmaca asasını yanına almışsa bile bunu gözlerden saklamıştı. İlk başlarda köylüler suratsız ve düşmanca davranmışlardı, her an da tekrar suratsız ve düşmanca davranmaya başlamaya niyetli görünüyorlardı; yalnız Çevik Atmaca'nın hüneri ve otoritesi sayesinde zoraki de olsa kabul gördüler. "Bu ağaçlara bakan adamlarınız oldukça mükemmel olmalı," dedi sonra. "Don vurunca ağaçlara ne yapıyorsunuz?"

"Hiç," dedi sıralanmış köylülerin en gerisindeki sıska adam. Hepsi, saz damın saçağı altında, sırtlarını hanın duvarına vermiş tek bir sıra halinde oturuyorlardı. Çıplak ayaklarının hemen yanıbaşına nisan ayının iri, yumuşak yağmur damlacıkları düşüyordu.

"Esas tehlike yağmur, don değil," dedi belediye başkanı. "Kozaları çürütüyor. İnsan yağmuru durduramaz ki. Hiçbir zaman da durduramamıştır." Sihirbazlık ve sihirbazlar konusunda kavgacı bir tavrı vardı; diğerlerinin bir kısmı bu konuda daha istekli görünüyorlardı. "Daha önce bu zamanlarda hiç yağmazdı," dedi içlerinden biri, "o yaşlı adam ölmezden önce."

"Kim? İhtiyar Mildi mi? Eh, artık yaşamıyor değil mi? Öldü," dedi belediye başkanı.

"Ona Bahçeci derdik," dedi sıska adam. "Ya! Bahçeci derdik," dedi bir başkası. Sessizlik de tıpkı yağmur gibi iniyordu.

Tek odalı hanın penceresinin içine oturdu Arren. Duvarda asılı eski bir lavta, İpek Adası'nda çalman cinsten üç telli bir lavta bulmuş onu çalmaya başlamıştı; saz damla düşen yağmurun pıtırtısı yüksekliğinde bir sesle, aletten müzik çıkarmaya çalışıyordu.

"Hort Kenti'ndeki pazar yerlerinde," dedi Çevik Atmaca, "Lorbanery ipeklisi diye satılan kumaşlar gördüm. Bunlardan bazıları gerçekten ipekti. Fakat hiçbiri Lorbanery ipeklisi değildi."

"Mevsimler çok kötü," dedi sıska adam. "Şu dört-beş yıldır."

"Nadas Arifesi'nden beri beş yıl oluyor," dedi yaşlı bir adam, şapırtılı ve kendinden memnun bir sesle, "ihtiyar Mildi'nin öldüğü arifeden beri; ya, öldü işte, yaşı benim kadar bile değildi. Nadas Arifesi'nde öldüydü."

"Malın ender oluşu fiyatları yükseltiyor," dedi belediye başkanı. "Eskiden mavi boyalı yarım kalite üç top kumaş için istediğimiz fiyatı, artık bir top için istiyoruz."

"Eğer alabilirsek tabii. Gemiler nerede? Sonra mavi de kötü," dedi sıska adam, böylece de büyük işliklerde kullanılan boyaların kalitesi hakkında yarım saatlik bir tartışma başlattı.

Çevik Atmaca "Boyaları kim yapıyor?" diye sorunca, yeni bir ağız dalaşı

başlamış oldu. Tüm boyama işleminin eskiden kendilerine büyücü diyen bir aile tarafından idare edildiği sonucuna vardılar; ama eğer bir zamanlar büyücüydülerse bile bu sanatlarını kaybetmişlerdi ve, sıska adamın ekşi bir suratla söylediği gibi, başka kimse de bulamamıştı. Çünkü belediye başkanı hariç hepsi, Lorbanery'nin mavi boyasının ve eşi emsali bulunmayan, uzun zaman önceleri Havnor'daki kraliçeler tarafından giyilen "ejderha alevi" alının eskisi gibi olmadığı konusunda birleşmişti. Kabahatli olan mevsim dışı yağmurlardı, veya boya toprakları ya da incelticilerdi. "Ya da gözleri," dedi sıska adam, "insanların gerçek gök mavisini mavi çamurdan ayıramayan gözleri." Belediye başkanına dik dik baktı. Belediye başkanı bu bakışları üzerine alınmadı; tekrar sustular.

Hafif şarap sadece tersliklerini daha da artırıyor gibiydi; yüzleri asıktı. Vadideki ağaçların huzursuz yaprakları üstündeki yağmurun hışırtısından, caddesinin sonundaki denizin fısıltısından ve içerdeki karanlıkta lavtanın mırıltısından başka ses yoktu.

"Senin şu kız gibi oğlan, şarkı söyleyebilir mi?" diye sordu belediye başkanı.

"Söyler ya. Arren! Bizim için bir parça söyle oğul."

"Bu lavtayı minörden başka tonda çalamadım bir türlü," dedi Arren pencereden gülümseyerek. "Sızlanmak istiyor. Ne dinlemek isterdiniz ev sahiplerim?"

"Yeni bir şeyler," diye homurdandı belediye başkanı.

Lavta biraz titredi; çocuk hemen aletin ruhunu kavramıştı. "Bu burada yeni sayılabilir," dedi. Sonra da şarkısını söyledi.

Solea'nın beyaz boğazları
ve kadının yitik sevgilisinin acısıyla
bükülen boynu üstüne tomurcuklarını uzatan
eğik kırmızı dallar üstüne,
kırmızı dal, beyaz dal,
ve bitmeyen acı üstüne,
anamın ve Morred'in oğlu, ben Serriadh
yemin ederim ki
yapılan yanlışı hatırlayacağım
sonsuza, sonsuza dek.

Hareketsiz duruyorlardı: acımasız yüzler, becerikli, çok çalışkan eller ve bedenler. Ilık ve yağmurlu Güney alacakaranlığında hareketsiz oturuyorlar ve Ea'nın soğuk denizlerinde yaşayan gri kuğunun çığlığına benzeyen, özlem ve

mahrumiyet dolu bu şarkıyı dinliyorlardı. Şarkı bittikten sonra bir süre daha hareketsiz kaldılar.

"Bu garip bir müzik," dedi biri, kararsızca.

Lorbanery adasının, tüm zaman ve mekânın merkezi olduğundan emin olan bir başkası, "Yabancı müzikler hep garip ve kasvetli olur," dedi.

"Bize biraz kendi müziğinizden sunun," dedi Çevik Atmaca. "Şahsen ben neşeli notalar duymak isterim. Bu çocuk hep ölmüş eski kahramanların şarkılarını söyler."

"Ben söyleyivereyim," dedi son konuşan adam ve birazcık mırıldandıktan sonra, şehvetli ve sadık bir fıçı şarapla ilgili hey'li ho'lu bir şarkı söylemeye başladı! Fakat kimse nakaratlarda ona katılmadı; o da hey'lerde ve ho'larda tek başına kaldı.

"Adam gibi şarkı da söylenmiyor artık," dedi kızarak. "Bu gençlerin kabahati; habire eski köye yeni âdetler getiriyorlar, eski şarkıları da hiç öğrenmiyorlar."

"Sorun bu değil," dedi sıska adam, "artık adam gibi hiçbir şey kalmadı. Artık hiçbir şey yolunda gitmiyor."

"Öyle, öyle, öyle," dedi hırıltılı bir sesle en yaşlıları, "dünyanın uğuru kalmadı."

Bunun üzerine söylenecek fazla bir şey yoktu. Köylüler birer ikişer ayrıldılar, ta ki Çevik Atmaca pencerenin dışında, Arren de içinde tek başlarına kalıncaya kadar. Çevik Atmaca gülmeye başladı sonunda. Fakat bu mutlu bir kahkaha değildi.

Hancının utangaç karısı geldi ve yere, Çevik Atmaca ile Arren'e yatak serip gitti; onlar da uyumak için uzandılar. Fakat odanın yüksek saz damı, yarasa yuvası gibiydi. Bütün gece boyunca, camsız pencerelerden yarasalar hışır hışır yüksek sesler çıkartarak bir içeri bir dışarı uçup durdular. Ancak şafak vakti hepsi geri döndüler, her biri kendi küçük, muntazam gri bohçasını oluşturup damı sazdan başaşağı sarkarak yerlerine yerleştiler.

Belki de Arren'in uykusunu o denli huzursuz eden, yarasaların bu kıpırtılarıydı. Karada uyumayalı epey olmuştu; bedeni, yerin sabitliğine alışık değildi ve uykuya dalarken ona sallanmakta olduğu konusunda ısrar ediyordu... ve sonra birden dünya altından kayıveriyor ve çocuk silkinerek uyanıyordu. Sonunda uyuyabildiğinde, köle tüccarının gemisinin ambarında zincirli olduğunu gördü; yanında onun gibi zincirlenmiş insanlar vardı ama onlar ölmüştü. Rüyasından kurtulmaya çalışarak birkaç kere uyandı ama uyur uyumaz tekrar aynı rüyaya geri döndü. Sonunda, ona gemide tek başınaymış gibi geldi ama yine de hareket edememesi için zincirlenmişti. Derken, garip ve ağır bir ses kulağına bir şeyler söylemeye başladı. "Bağlarını kopart," diyordu. "Bağları-

nı kopart." O zaman hareket etmeye çalıştı ve başardı: Ayağa kalktı. Ağır bir göğün altında engin ve karanlık bir bataklıktaydı. Yerde ve ağır havada dehşet vardı, iğrenç bir dehşet. Bu yer korkuydu, korkunun ta kendisiydi; çocuk da bunun içindeydi ve etrafta izleyebileceği bir patika bile yoktu. Yolunu bulması gerekiyordu ama etrafta bir patika bile yoktu; sonra kendisi de çok ufacıktı, bir çocuk gibi, bir karınca gibi ama bu yer çok büyük ve sonsuzdu. Yürümeye çalıştı ama tökezledi ve uyandı.

O anda uyandığı için korku onun içindeydi, o korkunun içinde değil: Yine de korku ne daha küçüktü ne de sonu vardı. Odanın zifiri karanlığı onu boğuyordu, kara bir kare halinde görünen pencereden yıldızları aradı ama yağmurun durmuş olmasına rağmen etrafta hiç yıldız yoktu. Uyanık yattı, korkuyordu; yarasalar sessiz, deri kanatlarıyla bir içeri, bir dışarı uçup duruyorlardı. Bazen, işitme duyusunun sınırlarında onların ince seslerini duyuyordu.

Sabah tüm parlaklığıyla geldiğinde erkenden kalktılar. Çevik Atmaca ciddi ciddi emmeltaşı araştırdı. Kasabadaki hiç kimse emmeltaşının ne olduğunu bilmediği halde hepsinin konu hakkında bazı teorileri vardı ve bunlar üzerine tartıştılar; o dinledi, ama emmeltaşından başka bir şeyin haberini duymak için dinliyordu. Sonunda Arren ile birlikte belediye başkanının tavsiye etmiş olduğu, mavi toprak boyanın çıkarıldığı yer olan taş ocaklarına giden yolu seçtiler. Fakat giderken Çevik Atmaca yolunu değiştirdi.

"Ev bu olmalı," dedi. "Gözden düşmüş büyücülerin, boya yapımcısı ailenin bu yol üzerinde oturduğunu söylemişlerdi."

"Onlarla konuşmak bir işe yarayacak mı?" dedi Arren, aklında Tavşan vardı.

"Bu uğursuzluğun bir merkezi var," dedi büyücü sertçe. "Uğurun akıp gittiği bir yer. Beni oraya götürecek bir rehbere ihtiyacım var!" Ve yoluna devam etti, Arren de onu izlemek zorunda kaldı.

Ev kendi ağaçlı bahçesinin içinde, diğer evlerden ayrı duruyordu. Güzel bir kâgir evdi ama ev ve arazisine uzun zamandır bakılmadığı belliydi. İpek böceklerinin toplanmamış renksiz kozaları, harap dallar arasında asılı duruyor, altındaki toprak ölü güvelerin ve yarasaların kâğıdımsı çöpleriyle dolup taşıyordu. Sık ağaçların altındaki evin her yanına çürümüşlüğün kokusu sinmişti; eve vardıklarında Arren birdenbire gece üstüne çökmüş olan o dehşeti hatırladı.

Daha onlar kapıya varmadan, kapı ardına kadar açıldı. Dışarı, kan çanağı gibi gözlerinden ateşpüsküren kır saçlı bir kadın fırladı ve "Dışarı, lanet olsun size hırsızlar, iftiracılar, kafasızlar, yalancılar, piç kuruları! Defolun, defolun! Sonsuza kadar uğursuzluk içinde kalın!" diye bağırdı.

Hayretler içinde kalan Çevik Atmaca durdu ve garip bir hareketle elini

çabucak kaldırdı. Tek bir söz söyledi, "Dön!"

Bu söz üzerine kadın bağırıp çağırmayı bıraktı. Çevik Atmaca'ya dikkatle baktı.

"Neden yaptın bunu?"

"Lanetinin yolunu çevirmek için."

Uzunca bir süre daha baktıktan sonra sonunda boğuk bir sesle, "Yabancı mısınız?" dedi kadın.

"Kuzeyden."

Kadın onlara doğru ilerledi. İlk başta Arren'in içinden kapısının eşiğinde çığlık çığlığa bağıran bu yaşlı kadına gülmek gelmişti fakat ona yaklaşınca sadece utanç duydu. Kadın iğrenç, kılıksız biriydi, nefesi kokuyordu, gözlerinde de korkunç bir acının izleri vardı.

"Birini lanetleyebilecek gücüm yok," dedi. "Hiç gücüm yok." Çevik Atmaca'nın el hareketini taklit etti. "Geldiğiniz yerde hâlâ bunu yapıyorlar mı?"

Çevik Atmaca başıyla onayladı. Sürekli olarak kadını izliyordu, kadın da onun bakışlarına karşılık verdi. Bir süre sonra yüzünde bir hareket gözlendi ve yüzü değişmeye başladı, "Asan nerede?" dedi.

"Burada göstermiyorum onu bacım."

"Yo, göstermemelisin. Yoksa seni yaşamdan alıkoyar. Aynı benim gücüm gibi: Beni yaşamdan alıkoydu. Böyle kaybettim onu. Bildiğim her şeyi kaybettim, tüm sözcükleri ve isimleri. Örümcek ağları gibi ince iplikler halinde geliyorlar, gözlerimden ve ağzımdan dışarıya. Dünyada bir delik var ve ışık buradan akıp gidiyor. Sözcükler de ışık ile birlikte gidiyor. Bunu biliyor muydun? Oğlum bütün gün boyunca karanlığa bakıyor, dünyadaki deliği arıyor. Eğer kör olsaydı daha iyi görebileceğini söylüyor. Bir boya üreticisi olarak ona verilmiş olan eli kaybetti. Biz Lorbanery'nin boya üreticileriydik. Bak!" Kadın onlara, omuzlarına kadar yollu, silinmez boya karışımıyla lekelenmiş, solgun, ince ve kaslı kollarını salladı. "İnsanın derisinden hiç çıkmaz," dedi, "ama insanın kafasını tertemiz yıkıyorlar. Renkleri tutamıyor. Kimsin sen?"

Çevik Atmaca bir şey demedi. Gözleri yeniden kadınınkiyle birleşti; Arren ise yan tarafta, huzursuzca onları seyrederek duruyordu.

Birdenbire kadın titremeye başladı ve fısıltı halinde, "Seni tanıyorum..." dedi.

"Öyle. İnsan benzerini tanır, bacım."

Kadının büyücüden dehşet içinde kurtulmaya, kaçmaya çalışması ve aynı zamanda sanki onun ayaklarının dibinde diz çökmek için yanıp tutuşuyor olması çok garipti.

Çevik Atmaca kadının elini tuttu. "Gücünü, hünerini, isimleri geri almak ister misin? Sana bunları verebilirim."

"Sen o Büyük Adamsın," diye fısıldadı kadın. "Sen Gölgelerin Kralı'sın, Karanlık Yerin Efendisi'sin..."

"Değilim. Ben kral değilim. Ben bir insanım, bir ölümlü, kardeşinim, senin gibiyim."

"Ama ölmeyeceksin değil mi?"

"Öleceğim."

"Ama sonra geri gelip sonsuza kadar yaşayacaksın."

"Ben yapamam bunu. Hiçbir insan da yapamaz."

"O halde sen– sen karanlıktaki Büyük Kişi değilsin," dedi kadın kaşlarını çatarak ve adama biraz kuşkuyla ama daha az korkuyla bakarak. "Ama sen Büyük bir Kişi'sin. İki tane mi var sizden? Senin adın ne?"

Çevik Atmaca'nın katı yüzü bir an için yumuşadı. "Sana bunu söyleyemem," dedi kibarca.

"Sana bir sır vereceğim," dedi kadın. Şimdi, onunla yüz yüze, daha dik duruyordu; sesinde ve duruşunda eski bir saygınlığın izleri vardı. "Ben sonsuza kadar yaşamak, yaşamak, yaşamak istemiyorum. Varlıkların isimlerini geri almayı tercih ederim. Ama hepsi gitti. Artık isimler bir önem taşımıyor. Sır mır da kalmadı. Benim ismimi öğrenmek ister misin?" Gözleri ışıdı, yumruklarını sıktı, ileri doğru eğilerek fısıldadı: "Benim adım Akaren." Sonra yüksek sesle bağırdı, "Akaren! Akaren! Benim adım Akaren! Şimdi herkes benim gizli ismimi, benim gerçek ismimi biliyor; ne giz var, ne gerçek var, ne de ölüm– ölüm– ölüm var!" Kadın sözcüğü hıçkırıklar arasında söyledi ve dudaklarından tükürükler saçıldı.

"Sakinleş Akaren!"

Kadın sakinleşti. Kirli ve taranmamış kır saçlarının tutamlarıyla yol yol olmuş yüzünden gözyaşları süzülüyordu.

Çevik Atmaca o kırış kırış, gözyaşlarına bulanmış yüzü elleri arasına aldı ve son derece hafifçe, son derece şefkatle kadını gözlerinden öptü. Kadın, gözleri kapalı hareketsiz duruyordu. Sonra dudaklarını kadının kulağına iyice yaklaştırarak, kadının kulağına Kadim Lisan'da bir şeyler söyledi ve sonra bir kere daha kadını öpüp bıraktı.

Kadın parlak gözlerini açarak bir süre düşünceli ve şaşkın bir bakışla adama baktı. Yeni doğan bir bebek de anasına öyle bakardı; ana da yavrusuna. Kadın yavaş yavaş arkasını dönerek kapısına gitti ve girip kapıyı ardından kapattı: Hepsini sessizce, yüzündeki o duru şaşkınlık ifadesiyle yaptı.

Büyücü de sessizce döndü ve yola doğru ilerledi. Arren onu takip etti. Soru sormaya cesaret edemiyordu. Derken büyücü hemen orada harap olmuş ağaçlı bahçede durdu ve "İsmini ondan geri alıp yeni bir isim verdim. Böylece bir yerde yeniden doğmasını sağladım. Onun için başka bir umut, ona yardım

etmenin bir yolu yok," dedi.

Zorla çıkan sesi boğuktu.

"Gücü olan bir kadınmış," diye devam etti. "Sadece bir cadı veya iksirci değil de sanatı ve hüneri olan, sanatını güzeli yaratmak için kullanan bir kadınmış; gururlu, saygın bir kadın. Yaşamı buymuş. Ve hepsi yabana gitmiş." Aniden döndü ve ağaç sıraları arasına doğru yürümeye başladı; orada bir ağacın gövdesinin yanında sırtı dönük olarak durdu.

Arren onu yaprakların gölgeleriyle lekelediği sıcak güneş ışığının altında bekledi. Çevik Atmaca'nın, Arren'i kendi duygularıyla sıkmaktan çekindiğini biliyordu; gerçekte de oğlanın yapabileceği veya söyleyebileceği hiçbir şey yoktu. Fakat gönlü tam anlamıyla yol arkadaşının yanındaydı; bunun nedeni sadece o ilk duygusallık ateşi ve aşkı değildi, sanki ta gönlünden onu bağlayan bir bağ çıkmış da, ıstırap verecek bir şekilde kopmaz bir zincire dönüşmüştü. Çünkü şu anda hissettiği bu sevgide bir şefkat vardı: Şefkat olmadan sevgi uyumsuz olur, bir bütün olmaz ve uzun sürmez.

Sonra hemen ağaçların yeşil gölgesi içinden oğlana geri döndü Çevik Atmaca. İkisi de bir şey söylemeden yan yana yürüdüler. Hava şimdiden ısınmıştı; bir gece öncesinin yağmuru kurumuştu, yolda ayaklarının altından toz bulutları kalkıyordu. Daha erken saatlerde gün, Arren'e sanki rüyalarından etkilenmişçesine kasvetli ve sönük görünmüştü; şimdi ise güneş ışığının yakışından ve gölgenin ferahından zevk alıyor ve gelecekleri konusunda düşünmeden yürümekten mutluluk duyuyordu.

Bu da hiç yoktan iyiydi çünkü hiçbir şey yapamamışlardı. Bütün akşam üstü, boya cevherlerini çıkartan adamla konuşmakla ve emmeltaşı olduğu söylenen şeyler için pazarlık etmekle geçti. Akşam güneşi başlarına ve enselerine düşmüş, yorgun argın Sosara'ya dönerken Çevik Atmaca, "Bu mavi malakit, ama Sosara'da bunun farkına varacaklarını sanmıyorum," dedi.

"Buradaki insanlar garip," dedi Arren. "Her şeyde böyle; aradaki farkı anlayamıyorlar. Dün gece aralarından birinin başkanlarına söylediği gibi: 'Gerçek gök mavisini mavi çamurdan ayıramazsınız...' Kötü zamanlardan dert yanıyorlar ama kötü zamanların ne zaman başladığını bilmiyorlar; işlerin kötüleştiğini söylüyorlar ama iyileştirmeye çalışmıyorlar; bir zanaatçı ile sihirbaz arasındaki, zanaat ile büyü sanatı arasındaki farkı bile bilmiyorlar. Sanki kafalarında kesin olan hiçbir yol, hiçbir ayrım, hiçbir renk yok. Onlara her şey aynı geliyor; her şey gri."

"Öyle," dedi büyücü, düşünceli. Bir süre, başı bir atmaca misali omuzlarının arasına eğilmiş, azametle yürümeye devam etti; kısa boylu bir adam olmasına rağmen uzun adımlarla yürüyordu. "Onlarda eksik olan ne?"

Arren hiç duraksamadan, "Yaşama sevinci," dedi.

"Öyle," dedi Çevik Atmaca yine, Arren'in belirttiği şeyi kabul edip bu konuda bir süre düşünerek. "Benim yerime," dedi sonunda, "düşünebildiğin için memnun oldum oğul... Kendimi yorgun ve aptal hissediyorum. Bu sabahtan beri gönülden hastalandım; Akaren denen kadınla konuştuğumuzdan beri. Telef edilen şeyleri ve yıkımı sevmem. Düşman istemiyorum. Eğer bir düşmanım olacaksa onu aramak, bulmak ve karşılaşmak istemiyorum... Eğer insan ava çıkacaksa, karşılığında alacağı ödül de bir hazine olmalı, iğrenç bir şey olmamalı."

"Bir düşman mı, efendim?" dedi Arren.

Çevik Atmaca başıyla onayladı.

"Kadın Büyük Adam'dan, Gölgelerin Kralı'ndan söz ederken..."

Çevik Atmaca yine başıyla onayladı. "Sanırım," dedi. "Sanırım sadece bir yere değil, aynı zamanda bir insana da ulaşacağız. Şer, şer, bu adadan geçmiş olan şey, bir şer: Bu hünerin ve onurun kayboluşu, bu neşesizlik, bu telef olan şeyler. Bu kem bir iradenin işi. Ama öyle bir irade ki buraya yönelmemiş, Akaren'in veya Lorbanery'nin farkında bile değil. İzini sürdüğümüz yol, bir yıkıntı yolu; sanki dağ yolundan aşağıya doğru kaçan bir atlı yük arabasını izliyormuşuz ve onun bir çığı harekete geçirdiğini görüyormuşuz gibi."

"O –Akaren– size bu düşman hakkında daha fazla bilgi verebilir mi; kim olduğunu, nerede olduğunu, *ne* olduğunu söyleyebilir mi?"

"Artık söyleyemez oğul," dedi büyücü yumuşak ama oldukça solgun bir sesle. "Mutlaka verebilirdi. Deliliğinde bile hâlâ bir büyücülük gizliydi. Hatta deliliği onun büyücülüğüydü. Ama benim sorularımı cevaplandırması için onu alıkoyamazdım. Çok fazla ıstırap içindeydi."

Ve başı omuzları içine çökmüş yürüdü, sanki kendisi bir acıya katlanıyor veya acıdan kurtulmayı arzuluyormuş gibi.

Arren, yolda, gerilerinde bir ayak hışırtısı duyarak geri döndü. Bir adam peşlerinden koşuyordu; oldukça uzaktaydı ama hızla aradaki farkı kapatıyordu. Yolun tozu ve adamın uzun, tel tel saçları, batı ışığı altında etrafında kırmızı bir hale oluşturuyor, uzun gölgesi yolun kenarına sıralanmış ağaçların gövdeleri üzerinde acayip bir şekilde hopluyordu. "Dinleyin!" diye bağırdı. "Durun! Buldum! Buldum!"

Aceleyle onlara yetişti. Arren'in eli, yarım saniye içinde, ilk önce kılıcının kabzasının olabileceği yerdeki boşluğa, sonra kaybolan bıçağının durduğu yerdeki boşluğa gitti, sonra da elini yumruk haline soktu. Tehditkâr bir bakış fırlatarak ileri doğru hareket etti. Adam Çevik Atmaca'dan bir baş daha uzun, ve daha geniş omuzluydu: Nefes nefese, kudurmuş, gözü dönmüş bir deli. "Buldum!" diyordu sürekli; Arren kuvvetli, gözdağı veren bir ses ve tutumla adamı hâkimiyeti altına almaya çalışarak, "Ne istiyorsun?" dedi. Adam

onu aşarak Çevik Atmaca'ya ulaşmaya çalışıyordu; Arren tekrar adamın önünü kesti.

"Sen Lorbanery'nin boyacısısın," dedi Çevik Atmaca.

O zaman Arren, yol arkadaşını korumaya çalıştığı için kendini bir ahmak gibi hissetti; kenara çekildi. Çünkü büyücüden çıkan üç sözcükle deli adamın nefesi sakinleşmiş, sıkı sıkıya kapalı büyük boyalı elleri gevşemiş, gözleri huzur dolmuştu; başını sallıyordu.

"Boyacıymış," dedi, "ama şimdi boyayamıyor." Sonra adam sorgulayan bakışlarla Çevik Atmaca'ya baktı ve sırıttı; kırmızımsı, çalı süpürgesine benzeyen saçlarıyla başını salladı. "Annemin adını almışsın," dedi. "Şimdi onu tanımıyorum; o da beni tanımıyor. Hâlâ beni seviyor ama beni terk etti. Öldü."

Arren'in kalbi daraldı ama Çevik Atmaca'nın başını belli belirsiz, birazcık salladığını gördü. "Hayır, hayır," dedi, "annen ölmedi."

"Ama ölecek. Ölecek."

"Öyle. Bu yaşıyor olmanın bir sonucu," dedi büyücü. Boya Üreticisi'nin, bir dakika kadar bu konudan kafası karışmış gibi oldu, sonra doğruca Çevik Atmaca'ya giderek onu omuzlarından tuttu ve üzerine eğildi. O kadar hızlı hareket etmişti ki Arren adamı engelleyememişti, ama onlara yaklaşarak adamın fısıltısını duydu, "Karanlıkta bir delik buldum. Kral orada duruyordu. O deliği koruyor o, o deliği yönetiyor. Küçük bir alevi vardı, elinde küçük bir mum. Mumu üfledi ve mum söndü. Sonra tekrar üfledi ve mum yeniden yandı! Yandı!"

Çevik Atmaca adamın onu tutuyor ve ona fısıltıyla konuşuyor olmasına hiç karşı çıkmıyordu. Sadece sordu, "Bunu gördüğünde neredeydin?"

"Yatakta."

"Rüya mı görüyordun?"

"Hayır."

"Duvarın ötesinde mi?

"Hayır," dedi Boya Üreticisi aniden ölçülü bir tonda, sanki rahatsız olmuş gibi. Büyücüyü serbest bırakarak bir adım geriledi. "Hayır, ben– ben nerede olduğunu bilmiyorum. Buldum. Ama nerede olduğunu bilmiyorum."

"Ben bunu öğrenmek istiyordum," dedi Çevik Atmaca.

"Sana yardım edebilirim."

"Nasıl?"

"Senin bir kayığın var. Buraya onun için geldin ve yoluna devam edeceksin. Batıya mı gidiyorsun? Tutulacak yol bu. Onun dışarı çıktığı yere giden yol. Bir yer, bir yer olmalı *burada*, çünkü adam yaşıyor –duvarı aşıp gelmiş bir ruh, bir hayalet değil yalnızca, öyle değil– duvardan ruhlardan başka bir şey getiremez insan ama bununki beden; bu etten kemikten bir ölümsüz. Onun

nefesiyle karanlıkta alevin yükseldiğini gördüm, alev sönmüştü oysa. Gördüm." Adamın yüzünün şekli değişmişti, altın kırmızısı uzun ışıkta vahşi bir güzellik belirmişti. "Ölümü yendiğini biliyorum. Bunu biliyorum. Bunu öğrenebilmek için büyücülüğümü verdim. Bir zamanlar büyücüydüm! Sen bunu biliyorsun ve oraya gidiyorsun. Beni de yanına al."

Aynı ışık Çevik Atmaca'nın yüzünde parladı ama onu değiştirmeden, yüzünün sert hatlarını yumuşatamadan yüzünden ayrıldı. "Oraya gitmeye çalışıyorum," dedi.

"Ben de seninle geleyim!"

Çevik Atmaca adamı başıyla kısaca onayladı. "Biz ayrılırken hazır olabilirsen eğer," dedi, eskisi gibi soğuk bir şekilde.

Boyacı bir adım daha geri çekildi ve ayakta, yüzündeki heyecan yavaş yavaş bulutlanıp yerini tuhaf, ağır bir ifadeye bırakıncaya kadar onu seyretti; sanki akılcı düşünce, kafasını karıştıran sözcükler, duygular ve görüntüler fırtınası arasından çıkmaya çalışıyormuş gibi. Sonunda hiçbir şey söylemeden döndü ve yoldan aşağı doğru, henüz toz bulutlarının yatışmamış olduğu kendi izleri üzerinden koşmaya başladı. Arren derin bir oh çekti.

Çevik Atmaca da iç geçirdi ama içi pek rahatlamış gibi değildi. "Eee," dedi. "Tuhaf yolların rehberleri de tuhaf olur. Hadi yolumuza devam edelim."

Arren, Çevik Atmaca'nın yanında yürümeye başladı. "Onu yanımıza almayacaksın, değil mi?" diye sordu.

"Bu onun bileceği iş."

Arren bir şimşek gibi çakan bir kızgınlıkla düşündü: Bu, benim de bileceğim bir iş. Ama hiçbir şey söylemedi ve sessizce yürümeye devam etti.

Sosara'ya geri döndüklerinde iyi karşılanmadılar. Lorbanery gibi küçük bir adada olan biten her şey kısa bir süre sonra duyulur; hiç kuşku yok ki onlar da yoldan çıkıp Boyacı'nın evine saparken ve yolda deli adamla konuşurken görülmüşlerdi. Hancı onlara hizmet ederken kaba davrandı, karısının da sanki onlardan ödü patlıyordu. Akşam köyün erkekleri hanın saçakları altında oturmaya geldiklerinde yabancılarla konuşmadıklarını ve kendi aralarında pek esprili ve neşeli olduklarını sergilemek için oldukça uğraştılar. Fakat etrafta sergileyebilecekleri pek yaratıcılıkları olmadığından kısa bir süre sonra neşeleri kalmadı. Uzun bir süre, hep birlikte sessizce oturdular, sonunda belediye başkanı Çevik Atmaca'ya, "Mavi taşları buldunuz mu?" dedi.

"Biraz mavi taş buldum," diye cevapladı Çevik Atmaca kibarca.

"Sopli size onların nereden bulunacağını göstermiştir muhakkak."

Ha, ha, ha, diye güldü diğer adamlar bu çok ustaca alaya.

"Sopli şu kırmızı saçlı adam olsa gerek?"

"Deli. Sabah annesine gitmiştiniz."

"Bir büyücü arıyordum," dedi büyücü.

Çevik Atmaca'nın en yakınında oturan sıska adam, karanlığa tükürdü. "Ne için?"

"Aradığım şey hakkında bir şeyler öğrenebilirim diye düşünmüştüm."

"İnsanlar Lorbanery'ye ipek için gelirler," dedi belediye başkanı. "Taş için gelmezler. Tılsımlar için gelmezler. Ya da el kol sallamak, abuk sabuk konuşmak ve sihirbaz numaraları yapmak için. Burada namuslu insanlar yaşar ve namuslu işler yapılır."

"Doğru. Doğru söylüyor," dedi diğerleri.

"Ve de, biz burada başka türlü insan istemiyoruz; yabancı yerlerden gelmiş, üstüne vazife olmayan işlere burnunu sokan, bizim yaptığımız işleri gözetleyen insanlar istemiyoruz."

"Doğru. Doğru söylüyor," diye yükseldi koro.

"Eğer deli olmayan bir sihirbaz olsaydı, ona da barakalarda, namusuyla bir iş verirdik, ama bunlar namuslarıyla çalışmayı bilmiyorlar."

"Çalışabilirlerdi, eğer yapacak iş olsaydı," dedi Çevik Atmaca. "Barakalarınız bomboş, ağaçlar bakımsız, atölyelerinizdeki ipekliler yıllar önce dokunmuş. Burada, Lorbanery'de ne yapıyorsunuz siz?"

"Kendi işimize bakıyoruz," diye yapıştırdı belediye başkanı ama sıska adam heyecanla lafın arasına girdi, "Gemiler neden gelmiyor, bize onu söyle! Hort Kenti'nde neler yapıyorlar? Yaptığımız iş adileşti diye mi..." Adamın sözü kızgın karşı koymalarla kesilmişti. Birbirlerine bağırdılar, ayağa fırladılar, belediye başkanı yumruğunu Çevik Atmaca'ya doğru salladı, bir başkası da bıçak çekti. Çıldırmışlardı. Arren derhal ayağa kalktı. Çevik Atmaca'nın ani bir büyücü ışığı parlaklığı içinde ayağa kalkacağı ve açığa çıkardığı gücüyle dillerini kilitleyeceği beklentisiyle ona baktı. Ama o, böyle bir şey yapmadı. Orada oturup, birinden diğerine baktı ve onların tehditlerini dinledi. Ve yavaş yavaş adamlar sessizleştiler, sanki neşelerini koruyamadıkları gibi kızgınlıklarını da koruyamıyorlardı. Bıçak kınına girmiş, tehditler hakarete dönüşmüştü. Köpek dövüşünden ayrılan köpekler gibi dağılmaya başladılar; kimi caka satarak yürüyor, kimi sinsice sıvışıyordu.

Yalnız kaldıklarında Çevik Atmaca ayağa kalktı, handan içeri girdi ve kapının yanında duran testiden büyük bir yudum su içti. "Gel oğul," dedi. "Yeterince gördük."

"Kayığa mı?"

"Öyle." Konaklama ücretlerini karşılamak için pencere pervazına iki tane gümüş tüccar fişi bıraktı ve giysilerinden oluşan hafif bohçalarını sırtlandı. Arren yorgun ve uykuluydu ama hanın ıkış tıkış ve her yandan üfüren odasına, kıpır kıpır yarasalarıyla saz damdaki çırpınışlara bir göz gezdirince aklına

o odada geçirdiği bir önceki akşam geldi ve Çevik Atmaca'yı büyük bir istekle izledi. Sosara'nın tek ve karanlık caddesinden geçerlerken o anda gitmekle, deli Sopli'yi atlatmış olacaklarını da düşündü. Fakat limana vardıklarında, adam onları iskelede bekliyordu bile.

"İşte buradasın," dedi büyücü. "Eğer gelmek istiyorsan, kayığa atla."

Tek söz söylemeden Sopli, kayığın içine inip, tıpkı büyük, tüyleri taranmamış bir köpek gibi, direğin yanına büzüştü. Bunun üzerine Arren isyan etti. "Efendim!" dedi. Çevik Atmaca döndü; kayığın üzerinde yükselen iskelede, yüz yüze duruyorlardı.

"Bu adadaki herkes deli ama sizin öyle olmadığınızı zannediyordum. Neden onu alıyorsunuz?"

"Rehber olsun diye."

"Rehber mi – daha çok delirmek için mi? Boğularak veya sırtımızda bir bıçakla ölüme varmak için mi?"

"Ölüme varmak için, ama ne yoldan, onu bilemiyorum."

Arren heyecanla konuşuyordu, Çevik Atmaca sakin sakin cevap verdiği halde onun da sesinde bir kızgınlık tınısı vardı. Sorgulanmaya alışık değildi. Fakat Arren o akşamüstü onu deli adamdan korumaya çalıştığından ve bu korumanın ne kadar boşuna ve gereksiz olduğunu gördüğünden beri içinde bir burukluk hissediyordu; sabah hissettiği o bağlılık coşkusu bozulmuş ve boşa gitmişti. Çevik Atmaca'yı koruyamıyordu; bir karar almasına izin verilmiyordu; bu yaptıkları araştırmanın doğasını anlamayı bile ya başaramıyordu ya da buna izin verilmiyordu. Bir çocuk kadar işe yaramadan oradan oraya sürükleniyordu.

"Sizinle tartışmam efendim," dedi, elinden geldiği kadar soğukça. "Ama bu– bu mantıkdışı."

"Bu tüm mantığın dışında. Bizi mantığın götüremeyeceği bir yere gidiyoruz. Gelecek misin, gelmeyecek misin?"

Arren'in gözlerine öfke gözyaşları doldu.

"Sizinle gelip size hizmet edeceğimi söylemiştim. Sözümden geri dönmüyorum."

"Bu iyi," dedi büyücü acımasızca ve dönüyormuş gibi bir hareket yaptı. Sonra tekrar Arren'e doğru döndü. "Sana ihtiyacım var Arren; senin de bana. Çünkü gittiğimiz bu yolun, sırf bana olan sadakatin veya bağlılığından geleceğin bir yol değil, aslında zaten gitmen gereken yol olduğuna, daha benimle karşılaşmadan önce, Roke'a ayak basmadan önce, Enlad'dan yelken açmadan önce bile bu yolu izlemen gerektiğine inandığımı şimdi artık sana söyleyebilirim. Bu yoldan geri dönemezsin."

Sesi yumuşamamıştı. Arren de ona en az onunki kadar acımasızca cevap

verdi, "Kayığım olmadan buradan, dünyanın ucundan nasıl geri dönebilirim zaten?"

"Burası dünyanın ucu mu? Hayır, orası daha ileride. Daha yolumuz var."

Arren başını bir kez, evet anlamında sallayarak aşağıdaki kayığa atladı. Çevik Atmaca ipleri çözerek, yelkene hafif bir rüzgâr söyledi. Bir kez Lorbanery'nin uzaktan hayal gibi görünen boş rıhtımından çıkınca hava, karanlıklar içindeki kuzeyden, serin ve temiz esmeye başladı ve ay, önlerinde pürüzsüz denizden gümüş misali çıkarak onlar adayı kıyıdan dolaşmak için güneye doğru dönünce sollarından ilerledi.

VII

DELİ

Deli, Lorbanery'nin Boyacısı, sırtını kayığın direğine verip kollarını dizlerine dolayarak ve başını eğip sırtını kamburlaştırarak, büzüşüp oturdu. Ay ışığında, kütle halindeki tel tel saçları simsiyah görünüyordu. Çevik Atmaca kendini bir battaniyeye sararak kayığın kıçında uykuya daldı. Her ikisi de kıpırdamadan duruyorlardı. Arren burunda oturuyordu; kendi kendine bütün gece nöbet tutmaya yemin etmişti. Eğer büyücü, akıl hastası yolcularının kendisine veya Arren'e saldırmayacağını varsaymayı seçmişse, bu kendi bileceği işti; ama Arren, kendi varsayımlarını yapacak, kendi sorumluluğunu kendi üstlenecekti.

Fakat gece hem çok uzun hem de çok sakindi. Ay ışığı, değişmeksizin, aşağıya doğru akıp duruyordu. Direğin yanına büzüşmüş olan Sopli horluyordu; uzun, yumuşak horultularla. Kayık tatlı tatlı ilerliyordu; Arren de tatlı tatlı uykuya daldı. Bir kez uyanmaya başladı, ayın ancak birazcık daha yükselmiş olduğunu gördü, kendini beğenmişçe yaptığı gözcülüğü bırakarak kendini rahatlattı ve uyudu.

Bu yolculuk sırasında hep olduğu gibi yine rüya gördü; ilk başlarda rüyalar bölük pörçüktü ama tuhaf bir şekilde tatlı ve güven vericiydi. *Ufkabakan*'ın direğinin yerinde büyük, yerlere eğilmiş yeşil dalları olan bir ağaç yetişmişti; kayığı önlerinde güçlü kanatlarıyla ileri doğru atılan kuğular yönlendiriyordu; ileride önlerinde, zümrüt yeşili denizin üzerinde beyaz kuleli bir şehir parlıyordu. Sonra, bu kulelerden birinin içindeydi, döne döne yükselen merdivenleri hevesle ve kolaycacık koşarak çıkıyordu. Bu görüntüler değişiyor ve yeniden beliriyor, bir iz bile bırakmadan geçerek yerini başkalarına bırakıyordu; fakat aniden, kendini o korkunç, donuk ve karanlık bataklıklarda buluyor ve içindeki dehşet artık nefes alamayacak hale gelinceye kadar büyüyordu. Fakat ilerleyerek yoluna devam ediyordu, çünkü ilerlemesi gerekiyordu. Uzun bir süre sonra burada ilerlemenin bir daire çizmek olduğunu ve insanın tekrar kendi izlerine geldiğini fark etti. Yine de çıkması, uzaklaşması ge-

rekiyordu. Bu gitgide daha elzem olmaya başlıyordu. Koşmaya başladı. Koştukça, çember daraldı ve yer yan yatmaya başladı. Kararmakta olan bu kasvetin içinde koşuyordu, gitgide hızlanarak, batmakta olan bir çukurun, karanlığa doğru emilen muazzam bir girdabın iç dudakları çevresinde: Ve bunu anlayınca ayağı kaydı, düştü.

"Ne var Arren?"

Çevik Atmaca kayığın kıçından ona sesleniyordu. Gri tan vakti, denizi ve göğü sakinleştirmişti.

"Hiç."

"Kâbus mu?"

"Hiç."

Arren üşümüş, sağ kolu da altında kaldığı için uyuşmuştu. Artmakta olan ışığa karşı gözlerini kapatarak düşündü, "Onu ima ediyor, bunu ima ediyor ama hiçbir zaman açık açık nereye gittiğimizi söylemiyor, veya neden, neden oraya gitmem gerektiğini söylemiyor. Şimdi de bu deli adamı bizimle birlikte sürüklüyor. Onunla gittiğim için acaba ben mi daha deliyim, yoksa bu akıl hastası mı? O ikisi birbirlerini anlayabilirler; deli olanların, artık büyücüler olduğunu söyledi. Şimdiye evime varmış olurdum, Berila Konağı'ndaki yuvama; sabah babam ile birlikte, atmacayla kuş avlamak için kalktığım, ocağındaki ateşiyle, yerdeki kırmızı halısıyla ve oymalı duvarlarıyla kendi odamda. Neden onunla birlikte geldim? Neden beni yanına aldı? Çünkü benim gitmem gereken yol buymuş ama bu bir büyücü sözü; büyük laflarla, olayları büyük göstermek. Fakat sözcüğün anlamı her zaman başka bir yerdedir. Eğer benim gitmem gereken bir yer varsa, orası da evimdir, yoksa böyle anlamsızca Uçyöreler'de dolanmak değil. Benim evde görevlerim var ve ben bunlardan kaçıyorum. Eğer gerçekten de ortalıkta büyücülüğe karşı bir düşman olduğuna inanıyorsa, o halde neden benimle birlikte tek başına geldi? Yardım etmesi için yanına başka bir büyücü alabilirdi – yüzlerce alabilirdi. Bir ordu dolusu savaşçı, bir gemi filosu getirebilirdi. Büyük bir tehlikeyle böyle mi başa çıkılır yani, yaşlı bir adamla bir çocuğu kayık içinde yollayarak? Bu tam bir ahmaklık. O da deli; aynen dediği gibi, ölümü arıyor. Ölümü arıyor ve beni de yanında götürmek istiyor. Ama ben ne deliyim ne de yaşlı; ölmeyeceğim; onunla gitmeyeceğim."

Dirsekleri üzerinde yükselerek ileriye baktı. Sosara Körfezi'nden ayrılırlarken doğan ay, önlerinde, batıyordu. Arkalarında, doğuda, gün solgun ve donuk, geliyordu. Hiç bulut yoktu ama hafif ve iç sıkan bir kapanıklık vardı. Günün ilerleyen saatlerinde güneş ısındı ama şaşaasız, örtülü bir parlaklığı vardı.

Bütün gün boyunca sağ yanlarında kalan sığ ve yeşil Lorbanery kıyılarından gittiler. Karadan hafif bir rüzgâr esiyor, yelkenlerini dolduruyordu. Akşa-

ma doğru son uzun burundan geçtiler; esinti kesildi. Çevik Atmaca yelkene bir büyürüzgârı söyledi ve *Ufkabakan* avcının bileğinden serbest bırakılmış bir şahin gibi hareket edip istekle ileri doğru süzüldü ve İpek Adası'nı geride bıraktı.

Boyacı Sopli, bütün gün boyunca denizden hasta olmuş perişan bir halde aynı yerde çömelip kaldı, belli ki kayıktan ve denizden korkuyordu. Sonunda boğuk bir sesle konuştu. "Batıya mı gidiyoruz?"

Batan güneş tam gözlerinin içine giriyordu ama adamın en salakça sorularına karşı bile sabırlı olan Çevik Atmaca başıyla tasdik etti.

"Obehol'a mı?"

"Obehol, Lorbanery'nin batısında."

"Batısında oldukça uzakta. Belki de yer oradadır."

"Burası, bu yer, nasıl bir yer?"

"Ben nereden bileyim? Nasıl görmüş olabilirim ki? Lorbanery'de değildi ki! Yıllardır, dört yıl, beş yıldır, karanlıkta, geceleri, gözlerimi kapayarak ve onu *Gel, gel*, diye çağırarak, hep orayı aradım; ama oraya varamadım. Ben, karanlıkta yolunu bulabilecek büyücüler efendisi değilim. Fakat ışıkta, güneşin altında bile varılabilecek bir yer var. Bunu Mildi ve annem bir türlü anlayamadılar. Onlar habire karanlığa baktılar. Sonra yaşlı Mildi öldü ve annem aklını kaçırdı. Boya yapımında kullandığımız tılsımları unuttu ve bu onun aklını etkiledi. Ölmek istiyordu ama ben ona beklemesini söylüyordum. Ben o yeri buluncaya kadar bekle. Mutlaka bir yer olmalı. Eğer ölüler, dünyadaki yaşama geri dönebiliyorlarsa, dünyada bunun olduğu bir yer olmalı."

"Ölüler yaşama geri mi geliyorlar?"

"Bu tür şeyleri bildiğinizi zannetmiştim," dedi Sopli bir anlık duraksamadan sonra, Çevik Atmaca'ya sorgulayan bir edayla bakarak.

"Bunları öğrenmeye çalışıyorum."

Sopli hiçbir şey söylemedi. Büyücü aniden, ses tonu kibar da olsa, doğrudan ve zorlayıcı bir bakışla ona baktı: "Sonsuza kadar yaşayabilmek için bir yol bulmaya mı çalışıyorsun Sopli?"

Sopli bir an için, büyücünün bakışlarına karşılık verdi; sonra ellerini ayak bileklerinde kenetleyerek, karman çorman, kızılımsı kahverengi saçlı başını kolları arasına gizledi ve bir süre ileri geri sallandı. Belli ki korktuğu zaman bu pozisyonu alıyordu; ve bir kez böyle durunca ne konuşuyor ne de söylenen söze kulak asıyordu. Arren, umutsuzluk ve tiksinti içinde sırtını ona döndü. Günlerce veya haftalarca, beş buçuk metre uzunluğunda bir kayıkta Sopli ile birlikte nasıl gideceklerdi? Bu insanın bedenini hastalıklı bir ruhla paylaşması gibi bir şeydi...

Çevik Atmaca, kayığın burnuna Arren'in yanına geldi, kürekçi tahtasına bir dizini koyarak eğildi, solgun akşama baktı. "Adamın ılımlı bir ruhu var," dedi.

Arren buna cevap vermedi. Soğukça, "Obehol ne? Bu ismi hiç duymamıştım," diye sordu.

"Haritalardaki ismini ve yerini biliyorum, o kadar... Şuraya bak: Gobardon'un yoldaşları!"

Topaz renkli büyük yıldız, şimdi güneyde daha yüksekte duruyordu; altında, donuk denizin çizgisinin hemen üzerinde, sol tarafta beyaz, sağ tarafta da mavimtrak beyaz birer yıldız parlıyor, bir üçgen oluşturuyorlardı.

"İsimleri var mı?"

"İsimci Usta bilmiyordu. Belki Obehol'lü ve Wellogy'li insanlar bunlara isim takmışlardır. Ben bilmiyorum. Artık yabancı denizlere giriyoruz Arren, Bitiş Alâmeti'nin altındaki denizlere."

Sınırsız sular üzerindeki bu isimsiz ve parlak yıldızlara bir çeşit nefretle bakan oğlan cevap vermedi.

Günler günleri kovalayıp onlar batıya doğru yelken açmaya devam ettikçe, güney baharının sıcaklığı sulara yansıyordu; gökyüzü de berraktı. Ama yine de Arren'e sanki bu ışıkta bir donukluk varmış gibi geliyordu, sanki ışık camdan geçerek kırılıyormuş gibi. Yüzdüğünde denizin ılık olduğunu gördü; insanı ferahlatmıyordu. Tuzlu yiyeceklerinin de hiç tadı tuzu yoktu. Hiçbir şeyde tazelik ve parlaklık yoktu; yıldızların, şimdiye kadar onun gördüğünden daha büyük bir parlaklıkla ışıldadığı geceler hariç. Uykuya dalıncaya kadar uzanıp onları seyrediyordu. Uyuyunca rüya görmeye başlıyordu: Hep bataklığın, çukurun, uçurumlarla çevrelenmiş vadinin veya alçak bir göğün altında aşağı doğru inen bir yolun düşü; hep alacakaranlık ve onun içinde dehşet ve kaçmak için umutsuzca çırpınışlar.

Bundan Çevik Atmaca'ya hiç söz etmedi. Onunla önemli hiçbir şey konuşmuyordu; yolculuklarıyla ilgili günlük önemsiz olaylar dışında hiçbir şey; her zaman için lafların ağzından cımbızla alınması gereken Çevik Atmaca da artık sessizliği âdet edinmişti.

Arren artık kendisini bedenen ve ruhen bu ani duygularla harekete geçen, kendi yaşamını denetlemek, hatta korumak için hiçbir çaba harcamayan, huzursuz, gizemli adama emanet etmekle ne büyük aptallık etmiş olduğunu görüyordu. Çünkü artık ona da sıkıntılar basmıştı ve Arren, bunun, adamın kendi yenilgisiyle yüzleşememesinden kaynaklandığını düşünüyordu – insanlar arasında büyücülüğün büyük bir güç olarak yenilgiye uğramasıyla yüzleşememesinden.

Sırları bilenleri, Çevik Atmaca'yı ve tüm sihirbaz ile büyücü nesillerini bu kadar ünlendirmiş ve güçlendirmiş olan bu büyücülük sanatının pek fazla sırrı olmadığı artık belirginleşmişti. Bunlarda iklim ve rüzgârın kullanılmasından, şifalı otların bilgisinden, sis gibi, ışık gibi, şekil değiştirme gibi cahilleri korkutan ama numaradan başka bir şey olmayan gözbağlarından başka bir şey yoktu. Gerçeklik değiştirilememişti. Büyücülükte insanların insanlar üzerinde güce sahip olmasını sağlayacak hiçbir şey yoktu; büyücülük ölüme karşı da bir işe yaramıyordu. Büyücüler, normal insanlardan daha uzun yaşamıyorlardı. Bütün sırları, ölümün gelişini bir saat bile erteleyemiyordu.

Küçük meselelerde bile insan büyücülüğe güvenemiyordu. Çevik Atmaca sanatını icra etmekte hep cimrilik ediyordu; her fırsatta dünya rüzgârıyla gidiyor, her denizci gibi yemek için balık avlıyor ve sularını dikkatli kullanıyorlardı. Dört gün süren ve burundan gelen düzensiz rüzgâr yüzünden bitmek tükenmek bilmeyen yön değiştirmelerden sonra Arren büyücüye, yelkene birazcık uygun rüzgâr üfleyip üfleyemeyeceğini sordu; adam başını hayır anlamında sallayınca da "İyi ama neden?" dedi.

"Ben hasta bir adamdan koşmasını isteyemem," dedi Çevik Atmaca, "ne de gerekenden fazla yüklenmiş bir sırta, bir taş da ben koyarım." Kendinden mi, yoksa genelde dünyadan mı söz ettiği pek belli değildi. Cevapları her zaman isteksiz ve anlaması güç oluyordu. İşte burada, diye düşündü Arren, büyücülüğün bağrı yatıyor: Hiçbir şey söylemeden kudretli şeyler ima etmek ve hiçbir şey yapmamayı bilgeliğin tacı gibi göstermek.

Arren, Sopli'yi görmezden gelmeye çalıştı, fakat bu mümkün olmuyordu; her durumda, kendisini bu deli adamla bir çeşit ittifak içinde buluyordu. Sopli o kadar da deli değildi, ya da deliliği dağınık saçlarının ve bölük pörçük konuşmasının gösterdiği kadar basit değildi. Gerçekten de, belki bu adamın en büyük deliliği, sudan duyduğu korkuydu. Bir kayığın içine girmek bile onun için korkunç bir cesaret işi olmuştu ve adam korkusunun ucuna bile gelememişti; etrafında kabaran ve çırpınan suyu görmemek için başını çok eğik tutuyordu. Kayıkta ayakta durmak başını döndürüyor, direğe yapışıyordu. Arren ilk defa yüzmeye karar verip burundan atladığında Sopli dehşet içinde haykırmıştı; Arren kayığa geri tırmanırken, zavallı adam yaşadığı şoktan bembeyaz kesilmişti. "Kendini boğmaya çalıştığını zannettim," dedi; Arren gülmek zorunda kalmıştı.

O akşamüstü, Çevik Atmaca oturmuş, etrafına aldırış etmeden ve dinlemeden tefekküre daldığında, Sopli, kürekçi tahtasının üzerinden dikkatlice, Arren'e doğru zar zor yürüdü. Alçak bir sesle, "Sen ölmek istemiyorsun, değil mi?" dedi.

"Elbette istemiyorum."

"O istiyor," dedi Sopli, çenesiyle Çevik Atmaca'ya doğru hafif bir hareket yaparak.

"Neden öyle diyorsun?"

Arren, normalde doğal olarak takındığı, hükmeden bir ton takınmıştı ve ondan on ya da on beş yaş büyük olduğu halde, Sopli de bunu doğal karşılamıştı. Her zamanki bölük pörçük haliyle bile olsa, hazır bir kibarlıkla cevapladı, "O, gizli yere gitmek istiyor. Ama neden olduğunu bilmiyorum. O, istemiyor... inanmıyor... verilen söze."

"Ne sözü?"

Sopli ona sert sert baktı, gözlerinde mahvolmuş erkekliğinden bir parça vardı; fakat Arren'in iradesi daha kuvvetliydi. Çok kısık sesle cevap verdi, "Biliyorsun. Yaşam. Sonsuz yaşam."

Arren'in tüm bedeni ürperdi. Rüyalarını hatırladı: Bataklık, çukur, uçurumlar, alacakaranlık. Bu ölümdü; bu ölümün dehşetiydi. Bir yolunu bulup kaçması gereken şey, ölümdü. Kapının eşiğinde de gölgeyle taçlanmış, bir inciden daha büyük olmayan bir ışık, sonsuz yaşamın parıltısını tutan şekil duruyordu.

Arren ilk kez Sopli'yle göz göze geldi: Çok parlak, açık kahverengi gözlerle; bu gözlere bakınca sonunda anladığını ve Sopli'nin de onun bu bilgisini paylaştığını gördü.

"O," dedi Boyacı, çenesiyle Çevik Atmaca'yı göstererek, "adını vermek istemiyor. Kimse ondan ismini çekip alamaz. Yol çok dar."

"Sen gördün mü?"

"Karanlıkta, aklımın içinde. Bu yeterli değil. Ben oraya gitmek istiyorum; görmek istiyorum. Dünya gözüyle. Ya... ya ölürsem, yolu, yeri bulamazsam? İnsanların çoğu bulamıyor; varlığını bile bilmiyorlar. Sadece bazılarımızın gücü var. Ama bu çok zor çünkü oraya gidebilmek için gücünü vermek zorunda kalıyorsun... Sözcükler kalmıyor. İsimler kalmıyor. Zihninde bunu yapmak çok zor. Ve insan... öldüğü zaman, zihni de... ölüyor." Her seferinde sözcüğün üzerine basıyordu. "Ben geri geleceğimden *emin olmak* istiyorum. Yaşam tarafındayken. Yaşamak, emniyette olmak istiyorum. Bu sudan nefret– nefret ediyorum..."

Boyacı, denizin görüntüsünü ortadan kaldırmak için düşmekte olan bir örümceğin yaptığı gibi, kollarını bacaklarını bir araya topladı, tel tel kırmızı saçlı başını omuzlarının arasına sıkıştırdı.

Fakat Arren bundan sonra Sopli'nin de sadece aynı görüşleri değil, aynı korkuları paylaştığını bildiğinden, adamın muhabbetinden kaçınmadı; ayrıca en kötü ihtimalle Sopli ona, Çevik Atmaca'ya karşı yardım ederdi.

Durgun havalarda, düzensiz esintilerde, hep ama hep yavaş yavaş, Çevik

Atmaca'nın Sopli'nin onları götürüyormuş gibi gösterdiği yöne, yani batıya doğru yol aldılar. Fakat Sopli onlara yol göstermiyordu, deniz hakkında hiçbir şey bilmeyen adam, hayatında bir harita bile görmemişti, hiç kayığa binmemişti, hastalıklı bir korkuyla sudan korkuyordu. Onlara yolu gösteren büyücüydü ve bile bile onları yoldan çıkartıyordu. Arren artık bunu ve bunun nedenini anlayabiliyordu. Başbüyücü, onların ve onlar gibi olanların sonsuz yaşamı aradıklarını biliyordu; bu onlara verilmiş bir sözdü veya onlar buna doğru çekiliyorlardı ve bunu bulabilirlerdi de. Başbüyücü tüm gururuyla, kendinden fazlasıyla emin olmanın gururuyla, onların bunu elde edebileceklerinden korkuyordu; onları kıskanıyor, onlardan korkuyor, kendinden daha büyük bir insan olmasını istemiyordu. Tamamen yollarını kaybedinceye, bir daha dünyaya geri dönemeyecekleri bir yere varıncaya kadar ve susuzluktan ölünceye kadar bütün adaların gerisindeki Açık Deniz'e yelken açmayı planlıyordu. Çünkü onları sonsuz yaşamdan alıkoyabilmek için kendi de ölecekti.

Arada sırada, tüm düşüncelerin çocuğa anlamsız geldiği zamanlarda, Çevik Atmaca'mn Arren'e kayığın idaresi konusunda önemsiz bir şeyler söylediği veya ılık denizde onunla birlikte yüzdüğü veya büyük yıldızların altında ona iyi geceler dilediği anlar oluyordu. Yol arkadaşına bakıp da, ondaki o katı, ters, sabırlı yüzü gördüğünde, "O hem benim efendim, hem de arkadaşım," diye düşünürdü. Ve ondan kuşku duymuş olması, Arren'e inanılmaz gelirdi. Ama kısa bir süre sonra yine kuşku duymaya başlar, Sopli'yle bakışır, birbirlerini ortak düşmanlarına karşı uyarırlardı.

Güneş, her gün sıcak ama donuk olarak parlamaya devam etti. Işığı, yavaş yavaş kabarıp inen deniz üzerinde, cila gibi duruyordu. Su maviydi; hiç değişmeyen veya gölgelenmeyen gök maviydi. Rüzgâr bir esiyor, bir duruyordu; onlar da bu esintileri yakalayabilmek için yelkeni çeviriyor ve olmayan sona doğru emekliyorlardı.

Nihayet bir akşamüstü, arkalarından gelen hafif bir rüzgâr yakaladılar; günün kavuşmasına yakın Çevik Atmaca yukarıya doğru işaret ederek, "Bakın," dedi. Kayığın direğinin yukarısında bir yerde, bir sıra deniz kazı, gökyüzüne çizilmiş kara bir rün gibi dalgalanıyordu. Kazlar, batıya doğru uçuyorlardı: Ve bunları izleyen *Ufkabakan*, ertesi gün büyük bir adanın görüntüsüyle karşılaştı.

"İşte bu," dedi Sopli. "O ada. Oraya gitmemiz gerek."

"Aradığın yer orada mı?"

"Evet. Oraya çıkmamız gerek. Gidebileceğimiz en son yer burası."

"Bu kara parçası Obehol olmalı. Güney Uçyöre'de bunun gerisinde başka bir ada daha var: Wellogy. Ve Wellogy'nin batısında, Batı Uçyöre'de başka adalar. Emin misin Sopli?"

Lorbanery'nin Boyacısı sinirlendi, o ürkek hal gözlerine geri geldi; ama bir deli gibi konuşmadı, diye düşündü Arren, günler önce Lorbanery'de onlarla ilk konuştuğu zamanki gibi. "Evet. Burada karaya çıkmalıyız. Yeterince geldik. Aradığımız yer burada. Bunun için yemin etmemi ister misiniz? Adım üstüne yemin edeyim mi?"

"Bunu yapamazsın," dedi Çevik Atmaca; sesi sertti ve kendisinden uzun olan Sopli'ye bakıyordu; Sopli, önlerindeki kara parçasına bakabilmek için ayağa kalkmış, kayığın direğine tutunuyordu. "Bunu deneme Sopli."

Boyacının sanki kızgınmış ya da acı içindeymiş gibi kaşları çatıldı. Kayığın önünde uzanan, aralarındaki uzaklıktan dolayı mavi gibi görünen, kabaran ve titreyen su düzleminin üzerindeki dağlara baktı ve "Beni rehber olarak yanınıza aldınız. O yer burası. Burada karaya çıkmamız gerek," dedi.

"Her halükârda çıkacağız zaten, su almamız gerekiyor," dedi Çevik Atmaca ve dümene gitti. Sopli, söylenerek direğin yanındaki yerine oturdu. Arren onun, birçok kez "Adım üzerine yemin ederim ki. Adım üzerine," dediğini duydu; bu sözü her söylediğinde, yine sanki acı içindeymiş gibi kaşlarını çatıyordu.

Kayığı kuzey rüzgârına bıraktılar ve adaya daha da yaklaşarak kıyı boyunca sabredip, bir körfez veya bir iskele aradılar ama kıyıdaki dalgalar, kızgın güneş altında, adanın kuzey kıyısında gökgürültüsü gibi patlıyordu. İçlerde, zirvelerine kadar ağaçlarla kaplı yeşil dağlar, o ışığın altında yanıyorlardı.

En sonunda, bir burundan dönerek beyaz kumsallı, derin, yarımay şeklinde bir koya vardılar. Burada, kuvvetleri adanın burnu nedeniyle azalan dalgalar, yavaş yavaş geliyordu; kayık burada karaya çıkabilirdi. Ne kumsalda, ne de gerisindeki ormanda burada insan yaşadığına dair herhangi bir iz vardı; ne bir kayık, ne bir dam, ne de bir tutam duman görmüşlerdi. *Ufkabakan* koya girer girmez, hafif esinti de durdu. Her yer sakin, sessiz ve sıcaktı. Arren küreklere geçti, Çevik Atmaca da dümene. Küreklerin iskarmozlarda çıkardığı ses, etraftaki tek sesti. Yeşil zirveler, etraflarını sararak, koyun yukarısına doğru, heybetle yükseliyorlardı. Güneş suyun üzerine kızgın beyaz ışık tabakaları yayıyordu. Arren, kanın kulaklarına vurduğunu hissediyordu. Sopli, kayık direğinin güvencesinden ayrılıp borda tirizine tutunarak buruna çömelmiş, karaya bakıyor ve âdeta karayı kucaklıyordu. Çevik Atmaca'nın esmer, yaralı yüzü terden yağlanmış gibi parlıyordu; bakışları, sürekli, kumsaldaki alçak dalgalarla, yukarıda, yapraklarla gizlenmiş dik sahil arasında mekik dokuyordu.

"Şimdi," dedi, hem Arren'e, hem de kayığa. Arren, küreğe üç kere iyice asıldı ve *Ufkabakan* kuş gibi, kumların üzerine çıktı. Çevik Atmaca, kayığı, dalgaların kalan son güçlerinden de kurtarmak amacıyla itmek için dışarı sıç-

radı. Kayığı itmek için ellerini uzattığı anda sendeledi ve kayığın kıçına tutundu, yarı yarıya düştü. İnsanüstü bir güçle kayığı tekrar suyun içine doğru, dalgaların dış akıntısına doğru itti ve kayık deniz ile sahil arasında asılıyken debelenerek borda tirizinin üzerinden kayığın içine girdi. "Kürekleri çek!" dedi nefesi kesik kesik, elleri ve dizleri üzerinde, sırılsıklam bir halde soluklanmaya çalışarak. Elinde bir mızrak, bronz uçlu yarım metre uzunluğunda bir mızrak duruyordu. Nereden bulmuştu onu? Arren delirmişçesine küreklere asılırken başka bir mızrak belirdi, kürekçinin oturduğu tahtanın kenarına, tahtayı yarıp parçalayarak çarptı ve takla atarak sekti. Kumsalda, o dik sahilin dibinde, ağaçların altında bazı şekiller hareket ediyor, koşuşturuyor, çömeliyordu. Havada ıslık çalan, vızıldayan sesler vardı. Arren birdenbire başını omuzları arasına aldı, sırtını eğdi ve bütün gücüyle küreklere asıldı: İki asılışta sığlardan çıktı, üçüncüsünde kayığı döndürerek uzaklaştı.

Arren'in arkasında, kayığın burnunda duran Sopli bağırmaya başladı. Adam Arren'in kollarını birdenbire öylesine tutmuştu ki, kürekler sudan dışarıya çıktı. Küreklerden birinin sapı Arren'in karın boşluğuna öyle bir çarptı ki bir an için gözleri kardı, nefesi kesildi. "Geri dön! Geri dön!" diye bağırıyordu Sopli. Birden kayık suyun üzerinde ileri atıldı ve sallandı. Arren kürekleri tekrar kontrol altına alır almaz, hiddetle geri döndü. Sopli kayıkta değildi.

Dört bir yanlarında yükselen koyun derin suları güneş altında parıldadı.

Arren aptallaşmış bir şekilde tekrar arkasına, sonra da kayığın kıçında emekler vaziyette duran Çevik Atmaca'ya baktı. "Orada," dedi Çevik Atmaca, yan tarafı göstererek; fakat orada deniz ve güneşin parlaklığından başka bir şey yoktu. Bir kamıştan fırlatılmış olan bir ok kayığın birkaç metre gerisinde sessizce suya saplandı ve gözden kayboldu. Arren, on-on iki kere daha kuvvetle kürek çektikten sonra kayığı suya bıraktı ve bir kez daha Çevik Atmaca'ya baktı.

Çevik Atmaca'nın elleri ve sol kolu kan içindeydi; tomar halinde bir parça yelken kumaşını omuzuna bastırıyordu. Bronz uçlu küçük mızrak kayığın dibinde duruyordu. Arren ilk gördüğünde Çevik Atmaca mızrağı elinde tutmuyordu aslında; küçük mızrak adamın omuzuna saplanmış duruyordu. Isının yanıltmasıyla dalgalanan çelimsiz şekillerin zıpladığı beyaz kumsal ile aralarındaki suyu inceliyordu Çevik Atmaca. Sonunda, "Devam et," dedi.

"Sopli..."

"Bir daha hiç yüze çıkmadı."

"Boğuldu mu?" diye sordu Arren, kulaklarına inanamadan.

Çevik Atmaca, evet anlamında salladı başını.

Arren, kumsal orman ve ulu yeşil zirvelerin altında sadece beyaz bir çizgi olarak kalıncaya kadar kürek çekti. Çevik Atmaca dümenin yekesinin yanın-

da, omuzuna bir kumaş yumağı bastırmış, ama buna hiç önem vermeden oturuyordu.

"Mızrak mı geldi ona?"

"Atladı."

"Ama o... o yüzme bilmiyordu. Sudan korkuyordu!"

"Öyle. Ölesiye korkuyordu. Karaya çıkmak istiyordu... Çıkmak istiyordu."

"Neden bize saldırdılar? Kimdi onlar?"

"Bizi düşman sanmış olacaklar. Bana... şunun için biraz yardım edebilir misin?" O zaman Arren onun omuzuna tuttuğu kumaşın ıslak ve parlak olduğunu gördü.

Mızrak omuzun eklem yeri ile köprücük kemiğinin arasına denk gelmiş, ana damarlardan birini koparmıştı; o yüzden ağır bir kanaması vardı. Çevik Atmaca'nın talimatları doğrultusunda Arren keten bir gömlekten şeritler yırtarak yarayı sarmak için elinden geleni yaptı. Çevik Atmaca ondan mızrağı istedi; Arren onu dizlerinin üzerine koyunca, sağ elini mızrağın söğüt yaprağı gibi uzun ve dar olan, kabaca dövülmüş bronz bıçağının üzerine koyarak bir şey söyleyecek gibi oldu ama sonra başını salladı. "Tılsım yapacak gücüm yok," dedi. "Daha sonra. Her şey yoluna girer. Bizi bu koydan dışarı çıkartabilir misin Arren?"

Arren sessizce küreklere geri döndü. Sırtını eğerek işe koyuldu; düzgün ve kıvrak bedeninde bir güç olduğu için de kısa bir süre sonra *Ufkabakan*'ı yarımay şeklindeki koydan açık sulara çıkardı. Uçyöre'nin uzun akşam sakinliği denizin üzerine çökmüştü. Yelken gevşek duruyordu. Güneş bir sis perdesinin gerisinden parıldıyor, yeşil zirveler bu yüksek ısı içinde sallanıp titreşiyorlardı. Çevik Atmaca kayığın içine uzanmıştı; başı dümeninin yanında, kayığın kıçına dayanmıştı; gözkapakları ve dudakları yarı aralık, hareketsiz yatıyordu. Arren, onun yüzüne bakmaktan hoşlanmıyor, kayığın direğinin üzerinden bakıyordu. Isı buğusu, sanki gökyüzüne örümcek ağı örülmüş gibi denizin üzerinde dalgalanıyordu. Kolları yorgunluktan titremeye başladı ama o kürek çekmeye devam etti.

"Bizi nereye götürüyorsun?" diye sordu Çevik Atmaca boğuk bir sesle, biraz doğrularak. Dönünce, Arren bir kez daha, yeşil kollarını kayığa doğru kavis çizerek uzatan yarımay şeklindeki koyu, ilerideki beyaz şerit halindeki kumsalı ve üzerine toplanmış olan dağları gördü. Farkına varmadan kayığı döndürmüştü.

"Daha fazla kürek çekemeyeceğim," dedi kürekleri yerlerine yerleştirip kıvrılmak için kayığın burnuna giderek. Hep, Sopli'nin kayıkta, onun arkasında, direğin yanında durduğunu düşünüyordu. Günlerdir beraberdiler ve ölü-

mü çok ani, anlaşılamayacak kadar nedensiz olmuştu. Olan hiçbir şey anlaşılamıyordu zaten.

Serendeki yelkeni gevşek gevşek sallanan kayık, suyun üzerinde kalakaldı. Koya doğru yükselmeye başlayan sular yavaş yavaş *Ufkabakan*'ın bordasını akıntıya doğru çevirdi ve kayığı biraz biraz dürterek, içeriye, kumsalın uzaktaki beyaz çizgisine doğru itmeye başladı.

"*Ufkabakan*," dedi büyücü sevecenlikle, Kadim Lisan'dan bir-iki sözcükle birlikte; yavaş yavaş kayık sallandı ve burnunu dışarı doğru çevirip parlak deniz üzerinden kayarak koyun kollarından uzaklaştı.

Fakat daha bir saat geçmeden, aynı şekilde yavaş ve yumuşak hareketlerle, yol almayı bıraktı ve yine yelkenleri düştü. Arren geriye, kayığın içine baktı ve yol arkadaşının daha önceki gibi yatmakta olduğunu fakat başının biraz geriye düşmüş ve gözlerinin kapanmış olduğunu gördü.

Tüm bu süre zarfında Arren, içinde gitgide büyüyen ve onu hareket etmekten alıkoyan, sanki bedenini ve aklını sağlam iplerle sımsıkı bağlayan ağır, hasta edici bir korku duymuştu. Bu korkuya karşı savaşmak için içinde hiçbir cesaret yoktu; sadece kaderine karşı hissettiği donuk bir çeşit içerleme.

Kayığın burada, yabancılara saldıran insanlarla dolu adanın, bu kayalıklı kıyıların yakınlarına sürüklenmesine izin vermemeliydi; bu kafasında yeterince açıktı ama pek bir anlam içermiyordu. Bunun yerine ne yapması gerekiyordu? Kayığı Roke'a kadar kürek çekerek götürmesi mi? Kaybolmuştu, Uçyöre'nin enginliği içerisinde çaresizce kaybolmuştu. Kayığı hiçbir zaman onca hafta sürmüş bir yoldan geri, barışsever bir adaya götüremezdi. Bunu sadece büyücünün rehberliğinde yapabilirdi; Çevik Atmaca ise, tıpkı Sopli'nin anlamsızca öldüğü gibi yaralanmıştı ve yardıma muhtaçtı. Yüzü değişmiş, gevşemiş ve sararmıştı; belki de ölüyordu. Arren, gidip onu, güneş ışıklarından korumak için gölgeliğin altına taşıması ve su vermesi gerektiğini düşündü; kan kaybeden birinin su içmesi gerekirdi. Fakat kaç gündür suları azalmıştı; fıçı hemen hemen boştu. Ne önemi vardı ki? Hiçbir işin ne hayrı vardı ne de yararı. Uğur kalmamıştı.

Saatler geçti, güneş tepelerine indiriyordu kırbacını; ve boz bir sıcaklık Arren'in etrafını sarmıştı. Kıpırdamadan oturdu.

Alnından bir serinlik nefesi geçti. Yukarı doğru baktı. Akşam olmuştu: Güneş batmıştı, batı donuk bir kızıllıktaydı. *Ufkabakan*, doğudan esen yumuşak bir esinti altında yavaş yavaş hareket ediyor, Obehol'un dik, ormanlık kıyılarını dolaşıyordu.

Arren tekrar kayığın içine geri dönerek yol arkadaşına baktı, ona gölgeliğin altında ottan bir şilte ayarlayıp içmesi için su verdi. Tüm bunları, gözlerini değişmesi gereken sargılardan kaçırarak aceleyle yaptı. Yaranın kanaması da-

ha durmamıştı. Çevik Atmaca, takatsizliğinin ağırlığı içinde konuşmadı; suyu sabırsızlıkla içtiği halde gözleri kapalıydı ve asıl susuzluğunu çektiği uykuya daldı. Sessizce uzandı; karanlıkta esinti kesildiğinde onun yerini alan bir büyürüzgâr olmadı ve kayık yine durgun ve kabarık suyun üzerinde aylak aylak sallanmaya başladı. Şimdi sağ yanlarında yükselen dağlar, yıldızlarıyla gözkamaştıran gökyüzünün üzerinde kapkara duruyorlardı; Arren uzun süre bunları seyretti. Yıldızların ana hatları ona, sanki onları daha önceden de görmüş gibi, sanki tüm ömrü boyunca görmüş gibi tanıdık geliyordu.

Uyumak üzere uzandığında yüzünü güneye çevirdi; orada, bomboş denizin oldukça yukarılarında Gobardon yıldızı alev alevdi. Altında, onunla birlikte bir üçgen oluşturan iki yıldız vardı; bunların da altında üç yıldız daha bir sıra halinde, daha büyük bir üçgen oluşturarak doğdular. Sonra, gece ilerledikçe siyah ve gümüş renklerin sıvı düzlüklerinden kurtulan iki yıldız daha bunları izledi; bunlar da Gobardon gibi sarı ama daha solgundular, üçgenin sağ tabanından, sağdan sola doğru yana yatıyorlardı. Böylece, bir adam şeklini, ya da Hard Rünü Agnen'i meydana getirmesi gereken dokuz yıldızın sekizi ortaya çıkmıştı. Arren'in gözüne adam şekli filan görünmüyordu; genellikle yıldız burçlarında olduğu gibi, adamın garip bir şekilde biçimi değiştirilmişse o başka; fakat rün, çengelli kolu ve çarpısıyla belirgindi; yalnız şekli tamamlayacak olan çarpının o ayağı, o yıldız henüz doğmamıştı.

Onu beklerken Arren uyudu.

Şafak vakti uyandığında *Ufkabakan* Obehol'dan uzaklara sürüklenmişti. Bir sis, kumsal ve dağların dorukları hariç her yeri gizliyor ve güneyin menekşe rengi sularının üzerinde, son yıldızları da söndüren bir pus halini alıncaya kadar inceliyordu.

Yol arkadaşına baktı. Çevik Atmaca, sancı ve uyku yüzeyinin altında, onu tam anlamıyla bölmeden dolanırken, düzensizce nefes alıyordu. Yüzü, soğuk ve gölgesiz ışık altında çizgilerle dolu ve yaşlı görünüyordu. Arren ona baktığında hiç gücü kalmamış bir adam gördü; ne büyücülük, ne kuvvet, ne de birazcık gençlik, hiçbir şey. Ne Sopli'yi kurtarmıştı, ne de kendisine doğru gelen mızrağı geri çevirebilmişti. Onları bir tehlikenin içine atmış ve kurtaramamıştı. Artık Sopli ölmüştü, o da ölüyordu, Arren de ölecekti. Bu adamın hatası yüzünden, boşu boşuna, bir hiç uğruna.

Böylece Arren ona, umutsuzluğun açık gözleriyle baktı ve hiçbir şey göremedi.

Üvez ağacı altındaki çeşmeyle ilgili hiçbir anı belirmedi kafasında; sisin içindeki köle gemisindeki beyaz büyücü ışığıyla ilgili, ya da Boyacıların Evindeki yılgın ağaçlarla ilgili. İçinde ne iradesinin gururu ne de inatçılık uyandı. Alçak ve büyük kabarıklıkların solgun ametistler gibi göründüğü yer-

den şafağın sakin deniz üzerinde sökmesini seyretti; her şey, gerçekliğin canlılığı veya elle tutulacak bir yanı olmayan bir rüya gibiydi; solgundu. Ve bu rüyanın ve denizin derinliklerinde hiçbir şey yoktu – bir boşluk, anlamsızlık. Hiç derinlik yoktu.

Kayık ileri, rüzgârın düzensiz doğasını izleyerek düzensizce ve yavaş yavaş gidiyordu. Geride, Obehol'un zirveleri doğmakta olan güneş içinde küçüldü. Zirvelerden gelen rüzgâr kayığı adadan, dünyadan uzağa, açık denizlere doğru taşıdı.

VIII

AÇIK DENİZ'İN ÇOCUKLARI

Günün ortalarına doğru Çevik Atmaca yerinden kıpırdayıp su istedi. İçtikten sonra, "Ne tarafa doğru gidiyoruz?" diye sordu. Çünkü üzerinde yükselen yelken gergindi ve kayık uzun dalgalar üzerindeki kırlangıç misali batıp çıkıyordu.

"Ya batıya, ya da kuzeybatıya."

"Üşüyorum," dedi Çevik Atmaca. Güneş üstlerine alevlerini saçıyor, kayığı sıcaklığıyla dolduruyordu. Arren hiçbir şey söylemedi.

"Batı yönünde kalmaya çalış. Wellogy, Obehol'un batısında. Orada karaya çık. Suya ihtiyacımız var."

Çocuk, bomboş denizin üzerinden ileriye baktı.

"Ne oluyor Arren?"

Hiçbir şey söylemedi.

Çevik Atmaca oturmaya çalıştı, başaramayınca alet kutusunun yanında duran asasına uzandı ama asa yetişemeyeceği bir yerdeydi; yeniden konuşmaya çalıştığında, sözcükler kuru dudaklarında takıldı kaldı. Islak ve kabuk tutmuş sargısının altından, kan göğsünün esmer derisi üzerine koyu kırmızı örümcek ağları gibi yayılmaya başladı. Keskin bir nefes aldıktan sonra gözlerini kapattı.

Arren ona baktı ama hiçbir şey hissetmedi; bakışı da uzun sürmedi. Öne giderek burundaki emekleme pozisyonunu alıp ilerilere bakınmaya başladı. Ağzı çok kurumuştu. Açık Deniz üzerinden gelen doğu rüzgârı artık düzenli esiyordu ve bir çöl rüzgârı kadar kuruydu. Fıçıda bir, bir buçuk litre su kalmıştı; Arren bu suyun kendisinin değil, Çevik Atmaca'nın olduğuna inanıyordu; bu sudan içmek hiç aklına gelmemişti. Oltalarını hazırladı, Lorbanery'den ayrıldıklarından beri çiğ balığın hem açlığı hem de susuzluğu bastırdığını öğrenmişti; fakat oltalarda hiçbir zaman bir şey olmuyordu. Bu önemli de değildi. Kayık ıssız sular üzerinde hareket etti. Kayığın üzerinde güneş, yavaş yavaş ama yine de tüm semayı bir uçtan bir uca aşan yarışını sonunda kazanarak

doğudan batıya doğru ilerliyordu.

Bir keresinde Arren güneyde bir kara parçası veya bir bulut olabilecek mavi bir yükselti gördüğünü zannetti; kayık saatlerdir hafifçe kuzeybatıya doğru gidiyordu. Dönmek veya yolunu değiştirmek için bir çaba göstermedi; kayığın yoluna devam etmesine sesini çıkartmadı. Kara gerçek olabilirdi de, olmayabilirdi de; bu önemli değildi. Ona göre rüzgârın, ışığın ve okyanusun bütün bu engin ve kızgın ihtişamı donuk ve yanlıştı.

Karanlık bastı, sonra ışık, sonra karanlık, sonra ışık; göğün sıkı sıkı gerilmiş derisindeki davul sesleri gibi.

Kayığın kenarından elini suya sokarak suda izler bıraktı. Bir an elini canlı olarak, yaşayan suyun altında soluk yeşil olarak gördü. Eğilerek parmaklarından ıslaklığı emdi. Acıydı, dudakları yakıyordu ama bunu bir daha yaptı. Sonra midesi bulandı; iki büklüm olarak kustu ama sadece bir parça safra yaktı boğazını. Çevik Atmaca'ya verilecek su kalmamıştı; onun yanına gitmeye korkuyordu. Sıcağa rağmen titreyerek yere uzandı. Her yer sessiz, kuru ve parlaktı: Korkunç derecede parlak. Gözlerini ışıktan sakladı.

Kayığın içinde duruyorlardı; çırpı gibi bir deri bir kemik, büyük gözlü, tıpkı garip kara balıkçılar veya turnalar gibi üç kişi. Sesleri de kuş sesi gibi inceydi. Onları anlayamadı. Biri, kolunda kara bir kese ile üzerine eğilerek, keseden Arren'in ağzına bir şeyler döktü: Bu suydu. Arren deliler gibi içti, boğulur gibi oldu, tekrar içti; keseyi boşaltıncaya kadar içti. Sonra etrafına bakıp, "Nerede, nerede o?" diyerek ayağa kalkmaya çalıştı. Çünkü *Ufkabakan*'ın içinde kendisinden başka sadece o üç yabancı, ince adam vardı.

Adamlar çocuğa hiçbir şey anlayamadan baktılar.

"Diğer adam," diye çatlak bir ses çıkardı, dokusu sıyrılmış boğazı ve pul pul olmuş dudakları sözcükleri oluşturmayı beceremiyordu; "arkadaşım..."

İçlerinden biri, Arren'in sözcüklerini olmasa bile sıkıntısını anladı; ince elini oğlanın koluna koyarak diğeriyle de işaret etti. "Orada," dedi ikna edercesine.

Arren baktı. Ve kayığın ilerisinde ve kuzeyinde, kimisi bir arada, kimisi denize dizilmiş duran sallar gördü: Havuzdaki güz yaprakları gibi yüzen bir sürü sal. Her birinde, ortasında bir yerde, su seviyesinin altında, bir veya iki tane kabin ya da kulübe, birçoğunda da dikilmiş direkler vardı. Batı okyanusunun engin dalgaları altlarından geçerken yavaş yavaş yükselip alçalarak tıpkı yapraklar gibi yüzüyorlardı. Aralarında sıkışan su yolları gümüş gibi parlıyor, üzerlerinde ise batıyı karartan, kocaman mor ve altın rengi yağmur bulutları yükseliyordu. "Orada," dedi adam, *Ufkabakan*'a en yakın büyük salı göstererek.

"Yaşıyor mu?"

Üçü de ona baktılar; sonunda aralarından biri anladı. "Yaşıyor. Yaşıyor." Bunun üzerine Arren ağlamaya başladı, kuru bir hıçkırıkla; adamlardan biri oğlanın bileğini güçlü ve ince eliyle kavrayarak onu *Ufkabakan*'dan, kayığın bağlanmış olduğu sala çekti. Sal o kadar büyük ve batmazdı ki, onların ağırlıklarıyla birazcık bile suya dalmadı. Başka birisi ucu eğri bir köpekbalinabalığı dişinden yapılmış ağır bir balıkçı zıpkınıyla uzanıp yakındaki bir salı aralarındaki mesafe bir adım kalıncaya kadar çekerken, adam Arren'i sala çıkardı. Burada Arren'i, bir yanı açık, diğer üç yanı ise perdelerle örülmüş barınağa ya da kulübeye doğru götürdü. "Uzan," dedi; bundan sonrasını Arren hiç hatırlamadı.

Sırtüstü yatıyordu, dümdüz uzanmış, cılız ışık noktacıklarıyla beneklenmiş kaba yeşil dama bakıyordu. Enlad'da prenslerin yaz tatillerini geçirdikleri, Berila'nın dağlarında bulunan Semermine'deki elma bahçesinde olduğunu sandı; Semermine'de, elma ağaçlarının dalları arasından güneşe bakarak sık otların üzerine uzanmış olduğunu düşündü.

Bir süre sonra, suyun salın altındaki boşluklar içinde şaplamasını, sıkışmasını ve sal halkının ince sesleriyle Adalar Diyarı'nın gündelik Hard dilinde ama sesleri ve ritimleri oldukça değiştirerek konuştuklarını duydu; bu yüzden onları anlaması zor oluyordu. Böylece nerede olduğunu anladı –Adalar Diyarı'nın gerisinde, Uçyöre'nin gerisinde, tüm adaların gerisinde, açık denizde kayıp bir yerde. Fakat yine de huzursuz olmamıştı; tıpkı memleketinde, meyve bahçesinin otları üzerinde yatıyormuş gibi rahattı.

Bir süre sonra kalkması gerektiğini düşündü ve kalktı; bedenini çok zayıf ve yanık, bacaklarını titrek ama hâlâ işe yarar vaziyette buldu. Barınağın duvarlarını oluşturan örgü perdeleri açtı ve akşamüstüne doğru bir adım attı. O uyurken yağmur yağmıştı. Salın tahtaları; büyük, pürüzsüzce şekillendirilmiş, kare şekli verilmiş, birbirlerine yakın oturtulmuş ve kalafat çekilmiş bu kütükler, sudan kararmışlardı; ayrıca bu yarı çıplak, zayıf insanların saçları da yağmurdan siyahlaşmış ve düzleşmişti. Fakat gökyüzünün yarısı, batıda güneşin bulunduğu yer açılmış, bulutlar artık kuzeydoğuya doğru gümüşten öbekler halinde gidiyorlardı.

Adamlardan biri Arren'e doğru, yorgun argın gelerek birkaç adım önünde durdu. On iki yaşındaki bir oğlandan daha uzun olmayan kısa boylu, ince birisiydi; gözleri uzun, büyük ve karaydı. Fildişinden kancalı uçlu bir mızrak taşıyordu.

Arren adama, "Hayatımı size ve halkınıza borçluyum," dedi.

Adam başını, evet, anlamında salladı.

"Beni yol arkadaşımın yanına götürür müsünüz?"

Sal adamı geri dönerek sesini bir deniz kuşunun çağrısı gibi, yüksek ve kulak tırmalayan bir çığlık halinde yükseltti. Sonra, bekliyormuş gibi topuklarının üzerine çömeldi; Arren de öyle yaptı.

Salların direkleri vardı, ama üzerinde bulundukları salın direği dikilmemişti. Bunların üzerine, salın genişliğine oranla küçük birer yelken gerilebilirdi. Yelkenler yelken bezi veya pamuklu kumaş değil de keçe gibi, dokunmaktan çok birbirine dövülerek yedirilmiş gibi duran lifli, kahverengi bir malzemeden yapılmıştı. Çeyrek mil kadar uzaktaki sallardan biri bu kahverengi yelkenini istavroz direklerinden iplerle sallandırarak, sırıklarla ve zıpkınlarla diğer sallar arasından kendine yol açarak, Arren'in bulunduğu sala yanaşıncaya kadar yavaş yavaş yol almaya başladı. Arada sadece bir metre kadar su kalınca Arren'in yanındaki adam ayağa kalkarak soğukkanlılıkla aradaki boşluğu atladı. Arren de aynısını yaparak, acemice dört ayak üzerine kondu; bacaklarında hiç esneklik kalmamıştı. Kendini toparladığında küçük adamı ona alayla değil takdirle bakarken buldu: Öyle görünüyordu ki Arren'in dinginliği adamın saygısını kazanmıştı.

Bu sal diğer sallara nazaran daha büyük ve sudan daha yüksekti; zamanla, kullanıla kullanıla kararmış ve düzgünleşmiş on iki metre uzunluğunda ve bir-bir buçuk metre eninde kütüklerden yapılmıştı. Birkaç barınağın etrafında ya tahtadan oyulmuş acayip heykeller ya da çitler vardı, salın dört köşesinde de deniz kuşlarının tüylerinden tepelikleri olan uzun direkler. Rehberi onu en küçük barınaklardan birine götürdü; orada Arren, Çevik Atmaca'nın uyumakta olduğunu gördü.

Arren barınağın içine oturdu. Rehberi diğer sala gitti; kimse onu rahatsız etmedi. Bir saat kadar sonra bir kadın oğlana yemek getirdi: İçinde şeffaf yeşil bir şeylerin olduğu bir çeşit soğuk balık yahnisi, tuzlu ama lezzetli; ve varilin macunları yüzünden zift gibi kokan küçük bir bardak su. Kadının ona suyu veriş şeklinden, ona sunulan bu suyun bir hazine değerinde, saygı duyulması gereken bir şey olduğunu anladı. Büyük bir saygıyla suyunu içerek, on bardak daha içebileceği halde daha fazlasını istemedi.

Çevik Atmaca'nın omuzu beceriklice sarılmıştı; derin ve rahat bir uyku içerisindeydi. Uyandığında gözleri parlaktı. Arren'e bakarak, yüzünde o her zaman şaşkınlık yaratan tatlı ve keyifli gülümseyişiyle gülümsedi. Arren ansızın yeniden ağlamak istedi. Elini Çevik Atmaca'nın eli üzerine koyarak hiçbir şey söylemedi.

Sal halkından biri yaklaşarak yakındaki büyük bir korunağın gölgesine çömeldi: Bu, kapısının üzerinde kare şeklinde karmaşık bir desen bulunan, pervazları da derinlere dalmakta olan gri balinalar şeklinde yontulmuş kütüklerden oluşan bir çeşit tapınağa benziyordu. Bu adam da diğerleri gibi kısa

boylu ve ince, oğlan çocuğu görünüşlüydü fakat yüz hatları yıllarla güçlenmiş ve yanıklaşmıştı. Üzerinde bir peştemaldan başka bir şeyi yoktu ama duruşu vakurdu. "Uyuması lazım," dedi; Arren Çevik Atmaca'nın yanından ayrılarak adama doğru yürüdü.

"Siz bu insanların reisisiniz," dedi Arren; bir prensi görünüşünden tanıyabiliyordu.

"Öyleyim," dedi adam, kısaca başını sallayarak. Arren adamın önünde, dimdik ve kıpırtısız duruyordu. Derken adamın kara gözleri onunkilerle bir an için birleşti: "Sen de bir reissin," dedi adam.

"Öyleyim," diye cevap verdi Arren. Bunu, bu saladamının nasıl anlayabildiğini öğrenmeyi çok isterdi ama merakını göstermedi. "Fakat ben orada yatan efendime hizmet ediyorum," dedi.

Sal halkının reisi Arren'in hiç anlayamadığı bir şey söyledi: Ya belirli sözcükler tanınmayacak kadar değişmişti ya da bilmediği isimler kullanılmıştı; sonra adam, "Balatran'a neden geldiniz?" diye sordu.

"Aradığımız..."

Fakat Arren ne kadarını söylemesi gerektiğini bilmiyordu; daha doğrusu ne söyleyeceğini bilemiyordu. Bütün olmuş olanlar ve araştırmalarının konusu ona çok gerilerde kalmış gibi geliyordu; tüm bunlar kafasının içinde arapsaçına dönmüştü. En sonunda, "Biz Obehol'a gelmiştik. Karaya çıktığımızda bize saldırdılar. Efendim yaralandı," dedi.

"Ya sen?"

"Ben yaralanmadım," dedi Arren; saraylarda geçen çocukluğunda ona öğretilmiş olan o soğuk vakar, çok işine yaramıştı. "Fakat, ortada– ortada, bir çeşit delilik vardı. Bizle birlikte olan biri kendini boğdu. Korku vardı..." Durdu, sessizce kalakaldı.

Reis onu siyah, donuk gözlerle izliyordu. En sonunda, "O halde buraya tesadüfen geldiniz," dedi.

"Evet. Hâlâ Güney Uçyöre'de miyiz?"

"Uçyöre mi? Hayır. Adalar..." Reis ince ve siyah eliyle kuzeyden doğuya, dairenin dörtte biri kadar bir yay çizdi. "Adalar orada," dedi. "Tüm adalar." Sonra, önlerinde uzanan akşam denizini kuzeyden batıya geçip güneye kadar göstererek, "Deniz," dedi.

"Siz hangi adadansınız efendim?"

"Hiçbir adadan. Biz Açık Deniz'in Çocukları'yız."

Arren adamın sert yüzüne baktı. Etrafına, tapınağıyla, her biri tek bir ağaçtan yontulmuş olan, yunus, balık, adam ve deniz kuşu karışımı bu büyük tanrı şeklindeki uzun boylu putlarıyla bu büyük sala, kendi işleriyle meşgul olan, kimi bir şeyler dokuyan, kimi yontan, kimi balık avlayan, kimi yüksek

platformlar üzerinde yemek pişiren, kimi bebek bakan bu insanlara, en az yetmiş tane olan ve suyun üzerinde belki bir mil çapında büyük bir daire oluşturacak şekilde dağılmış diğer sallara baktı. Burası bir kasabaydı: Uzaktaki evlerden ince dumanlar döne döne yükseliyordu, çocukların sesi de rüzgârda. Burası bir kasabaydı, ve bu kasabanın zemininin altında denizin dibi vardı.

"Hiç karaya çıkar mısınız?" diye sordu oğlan alçak bir sesle.

"Her yıl bir kere. Uzun Kumul'a gideriz. Orada ağaç keserek sallarımızı onarırız. Bu güz aylarına denk gelir, bundan sonra da gri balinaları kuzeye doğru izleriz. Kışın dağılırız, her sal tek başına yol alır. Baharda Balatran'a gelir buluşuruz. O zaman saldan sala gidip gelmeler, kız alıp kız vermeler başlar ve Uzun Dans yapılır. Bunlar Balatran Yolları; buradan büyük akıntılar güneye doğru iner. Yazın, büyük akıntının içinde Büyükler'i, kuzeye doğru dönmekte olan gri balinaları görünceye kadar güneye doğru sürükleniriz. O zaman onları izler, sonunda tekrar Uzun Kumul'daki Emah kumsallarına döneriz, kısa bir süre için."

"Bu çok harika bir şey, efendim," dedi Arren. "Şimdiye kadar sizin halkınız gibi insanların varlığını hiç duymamıştım. Benim memleketim buradan çok uzakta. Orada bile, yazın tam ortasındaki günün arifesinde biz de Uzun Dans'ı yaparız."

"Siz ayaklarınızı toprağa vurarak sıkıştırır, emniyetli hale sokarsınız," dedi reis, inceden inceye alay ederek, "Biz derin denizde dans ederiz."

Bir süre sonra durdu, "Adı ne efendinin?"

"Çevik Atmaca," dedi Arren; Reis heceleri tekrarladı, fakat görünüyordu ki hecelerin onun için hiçbir anlamı yoktu. Bu her şeyden çok, Arren'in anlatılan hikâyenin doğru olduğunu, hakikaten bu insanların senenin başından sonuna kadar hiçbir adanın hatta adanın kokusunun bile bulunmadığı bir denizde, kara kuşlarının uçamayacakları uzaklıkta, insanların bilgisi dışında yaşadıklarını anlamasını sağladı.

"Onun içinde ölüm vardı," dedi Reis. "Uyuması gerekir. Sen Yıldız'ın salına geri dön; ben seni çağırtırım." Ayağa kalktı. Kendinden çok emin olduğu halde açıkça görünüyordu ki Arren'in ne olduğundan, ona kendisine denk biri gibi mi yoksa bir oğlan çocuğu gibi mi davranması gerektiğinden pek emin değildi. Arren bu durumda ikincisini tercih etti ve reisin gidebilmesi için verdiği izni kabul etti ama bu kez kendine ait bir sorunla karşılaştı. Sallar yeniden birbirlerinden ayrılmıştı ve iki sal arasında yüz metre kadar ipek gibi su kıpırdıyordu.

Açık Deniz'in Çocukları'nın reisi bir kez daha kısa konuştu: "Yüz," dedi.

Arren yavaşça kendini suya bıraktı. Suyun derinliği güneşin pişirmiş olduğu derisine hoş gelmişti. Aradaki mesafeyi yüzdü ve kendini diğer salın

üzerine çekti; burada beş-altı çocuk ve gençten oluşan bir grubu kendisini açık bir ilgiyle seyrederken buldu. Çok küçük bir kız, "Oltaya takılmış bir balık gibi yüzüyorsun," dedi.

"Ya nasıl yüzmeliyim?" diye sordu Arren, biraz mahcup ama kibarca; aslında bu kadar küçük bir insana karşı kaba davranamazdı zaten. Kız maun ağacından bir heykelciğe benziyordu; çıtkırıldım ve zarif. "İşte böyle!" diye bağırdı kız ve bir fok balığı gibi suların göz kamaştıran ve akıcı bulanıklığına daldı. Ancak uzun bir süre sonra ve umulmadık bir uzaklıktan, Arren kızın tiz çığlığını duydu, ipek gibi kaygan ve kara başını su yüzünde gördü.

"Haydi," dedi büyük bir olasılıkla Arren'in yaşında olan ama boy pos açısından on iki yaşında görünen, ciddi yüzlü, bütün sırtında mavi bir yengeç dövmesi bulunan bir oğlan. Oğlan daldı, ardından da bütün çocuklar, hatta üç yaşındaki bile; o yüzden Arren de dalmak zorunda kaldı, elinden geldiğince su sıçratmadan.

"Bir deniz yılanı gibi," dedi oğlan omzunun yanından sudan çıkarak.

"Bir yunus gibi," dedi hoş bir kız, hoş bir tebessümle ve derinliklerde gözden kayboldu.

"Benim gibi!" diye viyakladı üç yaşındaki, bir şişe gibi su yüzüne çıkarak.

Böylece o akşam, hava kararıncaya, ondan sonraki altın rengi gün ve onu izleyen tüm günler, günün sonuna kadar Arren, Yıldız'ın salındaki gençlerle birlikte yüzdü, konuştu ve çalıştı. Ve Çevik Atmaca'yla Roke'tan ayrıldıkları o ekinoks sabahından beri yolculuğunda gelişen tüm olaylar içinden bu ona en garip olanı gibi geliyordu; çünkü gerek bu yolculukta, gerekse hayatında daha önce olanlarla hiçbir ilgisi yoktu bunların; hatta olacaklarla daha da az ilgisi vardı. Geceleri, diğerlerinin arasında, yıldızların altında uyumak için uzandığında, "Sanki öldüm de bu ölümden sonraki yaşam; burada güneş ışığının altında, dünyanın kenarının gerisinde, denizin kızları ve oğulları arasında..." diye düşündü.

Uyumadan önce, güneye, uzaklara, sarı yıldızı ve Bitiş Rünü'nü bulmak için bakıyor ve her seferinde Gobardon'u ve büyük veya küçük üçgeni görüyordu; fakat artık daha geç doğuyorlardı ve Arren o şeklin tümü ufuktan kurtulup çıkıncaya kadar gözlerini açık tutamıyordu. Gece ve gündüz, tüm sallar güneye doğru sürükleniyordu ama denizde hiçbir değişiklik olmuyordu, çünkü ebedi bir değişim içinde olan hiç değişmez; mayıs ayının yağmur fırtınaları geçti, gece yıldızlar, gündüz güneş parladı.

Bu insanların yaşamlarının her zaman böyle rüya gibi bir rahatlık içinde geçmeyeceğinin farkındaydı. Kışı sordu; onlar da ona uzun süreli yağmurları, denizin kabarmasını, birbirlerinden ayrılmış, tek başına kalmış, grilikte ve

karanlıkta, haftalar ve haftalar ve haftalar boyunca suya dala çıka sürüklenen salları anlattılar. Geçen kış bir ay süren bir fırtınada o kadar büyük dalgalar görmüşlerdi ki, "aynı fırtına bulutlarına benziyordu" dediler, çünkü hiç dağ görmemişlerdi. Bir dalganın tepesinden diğeri millerce ötede, kocaman, üstlerine doğru gelirken görülebiliyormuş. Sallar böyle denizlerde yüzebilir mi, diye sorunca, evet, dediler, ama her zaman değil. Baharda Balatran Yolları'nda toplandıklarında iki sal eksik olurmuş, ya da üç, ya da altı...

Çok genç yaşta evleniyorlardı. Maviyengeç, adı sırtına dövmelenmiş olan çocuk ile o hoş kız, Albatros, oğlan sadece on yedi, kız da ondan iki yaş küçük olduğu halde, karı kocaydılar; sallar arasında böyle birçok evlilik vardı. Sallarda, uzun kayışlarla merkezdeki korunağın dört direğine bağlanmış bir sürü bebek emekliyor, badi badi yürüyor, günün sıcağında da korunağa girip bir yumak halinde uyuyorlardı. Daha büyük çocuklar daha küçüklerine bakıyorlar, erkekler ve kadınlar bütün işleri paylaşıyorlardı. Hepsi nöbetleşe, büyük, kahverengi yapraklı bir deniz otu olan, eğrelti otları gibi saçak saçak, yirmi beş-otuz metre uzunluğundaki ve Balatran Yolları'nda yetişen nilgu'nun toplanmasında çalışıyordu. Nilgu'yu vura vura kumaş haline sokarken, daha kaba lifleriyle halat ve ağ örerken, balık avlayıp kuruturken, balina dişleriyle aletler yaparken ve salların diğer işlerini görürken, hepsi birlikte çalışıyorlardı. Her zaman için yüzmeye, konuşmaya vakitleri vardı da bir işin bitirilmesi için bir zaman sınırı yoktu. Hiç saat yoktu: sadece bütün bir gün ve bütün bir gece. Bu tür birkaç gün ve geceden sonra, Arren'e ölçülemeyecek kadar uzun bir zamandan beri salın üzerinde yaşıyormuş, Obehol ise sadece bir rüyaymış gibi gelmeye başladı; bunun gerisinde de daha bulanık rüyalar vardı; başka bir dünyada bir kara parçası üzerinde yaşamış ve Enlad prensi olmuştu.

Sonunda ana sala çağrıldığı zaman, Çevik Atmaca ona bir süre baktıktan sonra, "Çeşmeli Avlu'da gördüğüm Arren'e benziyorsun: Altın bir fok balığı kadar parlaksın. Burası sana yaramış oğul," dedi.

"Öyle efendim."

"Fakat burası neresi? Geride birçok yer bıraktık. Haritaların dışına taştık... Çok uzun zaman önce, Sal Halkı ile ilgili söylentiler duymuştum ama bunun da Güney Uçyöre'nin hikâyelerinden biri olduğunu, gerçeklik payı olmayan bir düş olduğunu düşünmüştüm. Yine de biz o düş tarafından kurtarıldık; hayatlarımızı bir efsane kurtardı."

Gülümseyerek konuşuyordu, sanki o da yaz güneşindeki hayatın o zaman dışı rahatını paylaşıyormuş gibi; ama yüzü zayıftı ve gözlerinde aydınlanmamış bir karanlık yatıyordu. Arren bunu gördü ve yüzleşti.

"İhanet ettim..." dedi ve durdu. "Bana olan güveninize ihanet ettim."

"Nasıl yani, Arren?"

"Orada– Obehol'da. Sadece bir kerecik bana ihtiyacınız olduğu zaman. Yaralanmıştınız ve benim yardımıma ihtiyacınız vardı. Ben bir şey yapmadım. Kayık sürüklendi ve ben sürüklenmesine izin verdim. Siz acı çekiyordunuz ve ben sizin için hiçbir şey yapmadım. Kara gördüm– kara gördüm ve kayığı çevirmek için uğraşmadım bile..."

Öyle kesin bir şekilde, "Sakin ol, oğul," dedi ki büyücü, Arren itaat etti. "O zamanlar neler düşündüğünü söyle bana."

"Hiçbir şey, efendim – hiçbir şey! Hiçbir şeyin hiçbir işe yaramayacağını düşünüyordum. Büyücülüğünüzün yok olduğunu düşündüm – hayır, hiçbir zaman gerçekten var olmamış olduğunu. Beni kandırmış olduğunuzu." Arren'in yüzünden ter boşanıyor ve konuşabilmek için kendini zorluyordu ama devam etti. "Sizden korkuyordum. Ölümden korkuyordum. Ölümden o kadar korkuyordum ki belki de ölüyorsunuzdur diye, size bakamıyordum bile. Benim için ölmemenin, eğer bulabilirsem, bir... bir yolu olduğundan başka hiçbir şey düşünemiyordum. Fakat, sanki büyük bir yara varmış da kanıyormuş gibi, –sizinki gibi– hayat sürekli akıp gidiyordu. Fakat her şeyde bu vardı. Ve ben hiçbir şey, hiçbir şey yapmadım; sadece ölmenin korkusundan saklanmaya çalıştım."

Durdu, çünkü gerçekleri yüksek sesle söylemek dayanılacak gibi değildi. Onu durduran utanç değildi, korkuydu; aynı korku. Şimdi, deniz ve güneş ışığı içindeki bu salların üstündeki bu sakin yaşantının neden ona ölüm sonrası bir yaşam, gerçek dışı bir güç gibi geldiğini anlıyordu. Çünkü kalbinin derinliklerinde gerçeğin boş olduğunu biliyordu: Yaşamı, sıcaklığı, rengi, sesi olmayan: anlamı olmayan. Yükseklikler veya derinlikler yoktu. Biçim, ışık ve rengin, denizde ve insanların gözlerinde görünen tüm bu hoş oyunu şundan başka bir şey değildi: Sığ bir boşluğun üzerindeki gözbağı oyunları.

Bunlar geçti ve geride şekilsizlik ve soğuk kaldı. Başka bir şey kalmadı.

Çevik Atmaca ona bakıyordu; oğlan o bakışlara yakalanmamak için gözlerini yere indirdi. Fakat o anda içinde bir ses beklenmedik bir şekilde alaycılıkla, belki de cesaretle konuştu. Ses küstah ve acımasızdı, "Korkak! Korkak! Bunu da mı harcayacaksın?" diyordu.

Böylece, büyük bir irade gayretiyle başını kaldırdı ve yol arkadaşıyla göz göze geldi.

Çevik Atmaca uzanarak, oğlanın elini sert bir şekilde kavradı; böylece bedenleri de gözleri de birbirine dokundu. "Lebannen," dedi. Arren'in gerçek ismini o âna kadar hiç söylememişti; Arren de ismini ona söylememişti hiç. Bir kez daha söyledi: "Lebannen, bu sensin. Sensin. Hiç güvence yok, hiç son yok. Sözcük sessizlikte duyulmalı; yıldızları görmek için karanlık gerek. Dans her zaman boş zeminde yapılır, korkunç uçurumun üzerinde."

Arren yumruklarını sıkarak alnını Çevik Atmaca'nın eline yaslanıncaya kadar eğdi. "Güveninizi boşa çıkardım," dedi. "Yine kendimin ve sizin güveninizi boşa çıkartırım. Yeterince gücüm yok!"

"Yeterince gücün var." Büyücünün sesi yumuşaktı fakat o yumuşaklığın altında, Arren'in kendi utancının derinliklerinde kabaran ve onunla alay eden aynı sertlik vardı. "Sevdiğini seveceksin. Üstüne aldığını tamamlayacaksın. Sana güvenilir. Bunu henüz öğrenmemiş olmana şaşmıyorum; yalnızca on yedi yılın vardı bunun için. Ama düşün Lebannen. Ölümü reddetmek, yaşamı reddetmektir."

"Ama ben ölümü arandım – hem sizinkini, hem kendiminkini!" Arren başını kaldırarak Çevik Atmaca'ya baktı. "Aynı kendini boğan Sopli gibi..."

"Sopli ölümü aramıyordu. O ölüm korkusuna bir son bulmaya çalışıyordu."

"Ama bir yol– bir yol var. Ölümün gerisinde bir yol var. Yaşama geri dönen bir yol. Ölümün ardındaki yaşama, ölümsüz yaşama. Aradıkları bu. Bir zamanlar büyücü olan Tavşan'ın ve Sopli'nin. Bizim aradığımız da bu. Sen –hepsinden çok sen– bu yolu biliyor olmalısın."

"Bilmiyorum."

"Ama ötekiler, büyücüler..."

"Onların aradıklarını zannettikleri şeyin ne olduğunu biliyorum. Ama onların da Sopli gibi öleceğini de biliyorum. Benim öleceğimi de. Senin öleceğini de."

Arren'in elini hâlâ bırakmamıştı.

"Ve bunu bilmek çok değerli. Çok büyük bir armağan. Ben olma armağanı. Çünkü sadece kaybetmeye razı olduğumuz şey bizimdir... Bizim acımız, hazinemiz ve insanlığımız olan bu benlik, sürekli değil. Değişir; gider, denizdeki bir dalga gibi. Tek bir dalgayı kurtarmak, kendini kurtarmak için denizin sakinleşmesini, gelgitlerin durmasını mı istersin? Kendi güvenliğini satın almak için, ellerinin hünerini, kalbinin arzusunu ve aklının açlığını feda eder miydin?"

"Güvenlik," diye tekrarladı Arren.

"Evet," dedi büyücü. "Güvenlik."

Sonra Arren'i bıraktı; elini bıraktı ve bakışlarını çevirdi; hâlâ yüzyüze oturuyorlardı ama onu serbest bırakmıştı.

"Bilmiyorum," dedi Arren sonunda. "Ne aradığımı, nereye gittiğimi ya da kim olduğumu bilmiyorum."

"Ben senin kim olduğunu biliyorum," dedi Çevik Atmaca aynı kalın, sert sesle. "Sen benim rehberimsin. Sen, bu masumiyetin ve cesaretinle, bilgelikten yoksunluğun ve bağlılığınla, benim rehberimsin – kendimden önce karan-

lığa yolladığım çocuk. Benim takip ettiğim senin korkun. Sana karşı acımasız olduğumu düşündün Arren. Aslında ne kadar acımasız olduğumu tahmin bile edemezsin. Ben senin sevgini, bir adamın yanan bir mumu bitirmesi, önündeki adımları görmek için mumu yakıp bitirmesi gibi kullanıyorum. Ve yolumuza devam etmemiz gerekiyor. Yolun sonuna kadar gitmeliyiz. Kaynakların kuruduğu yere kadar gitmeliyiz, ölümcül dehşetinin seni çektiği yere."

"Orası nerede efendim?"

"Bilmiyorum."

"Sizi oraya götüremem. Ama sizinle gelirim."

Büyücünün oğlanın üzerindeki bakışları kasvetli ve anlaşılmazdı.

"Ama eğer yine sizin güveninizi boşa çıkarır, size ihanet edersem..."

"Ben sana güveneceğim, Morred'in oğlu."

Bunun üzerine ikisi de sessizleşti.

Tepelerinde, uzun, yontulmuş putlar, güneyin mavi göğüne karşı belli belirsiz sallanıyordu: Yunus bedenleri, martıların katlanmış kanatları, deniz kabuklarından gözleriyle insan yüzleri.

Çevik Atmaca, zar zor ayağa kalktı, çünkü yarası daha tam anlamıyla iyileşmiş değildi. "Oturmaktan bıktım artık," dedi. "Aylak aylak oturmaktan şişmanlayacağım." Salda enlemesine bir aşağı bir yukarı gidip gelmeye başladı; Arren de ona katıldı. Yürürlerken biraz konuştular; Arren Çevik Atmaca'ya günlerini nasıl geçirdiğini, sal halkı arasında kimlerle arkadaş olduğunu anlattı. Çevik Atmaca'nın huzursuzluğu, zaten kısa sürede tükenen gücünden fazlaydı. Büyükler'in Evi'nin gerisinde, dokuma tezgâhında nilgu dokuyan bir kızın yanında durup kızdan reisi bulmasını rica etti ve barınağına geri döndü. Sal halkının reisi geldi, Çevik Atmaca'yı hürmetle selamladı ve büyücü de ona aynı hürmeti gösterdi; hepsi birlikte barınağın benekli fok derisinden halısının üzerine oturdular.

"Bana söylemiş olduğunuz," diye başladı reis yavaşça ve uygar bir ciddiyetle, "şeyleri düşündüm. İnsanların nasıl, ölümden kendi bedenlerine geri gelmeyi düşündüklerini ve bunu yapmaya çalışırken tanrılara tapınmayı unuttuklarını, bedenlerini ihmal ettiklerini ve delirdiklerini. Bu şer bir konu ve büyük bir ahmaklık. Sonra düşündüm, bu konunun bizimle ilgisi ne? Bizim öbür insanlarla, onların adaları ve âdetleriyle, yaptıkları ve yapmadıklarıyla hiçbir ilgimiz yok. Biz denizin üzerinde yaşıyoruz ve bizim yaşamlarımız denizinkiyle bir. Onları kurtarmayı arzu etmiyoruz; onları kaybetmeye de bakmıyoruz. Delilik buraya gelmez. Biz karaya gitmiyoruz; kara halkı da buraya gelmiyor. Ben gençken, sal kütükleri kesip kışlık barınaklarımızı yapmak için Uzun Kumul'a gittiğimizde, buraya gemilerle gelen adamlarla konuşurduk bazen. Sonbaharda sık sık Ohol ve Welwai'den (Obehol ve Wellogy'ye

o böyle diyordu) gri balinaları izleyerek gelen yelkenliler görürdük. Genellikle sallarımızı uzaktan izlerlerdi, çünkü biz Büyükler'in denizdeki yollarını ve buluşma yerlerini biliriz. Fakat benim bütün görüp göreceğim kara halkı buydu; artık gelmiyorlar. Belki hepsi de delirip birbirleriyle savaşmışlardır. İki yıl önce Uzun Kumul'dan kuzeye, Welwai'ye doğru bakarken, üç gün süren büyük bir yangının dumanlarını gördük. Eğer olaylar böyleyse bile, bize ne? Biz Açık Deniz'in Çocukları'yız. Biz denizin kurallarına göre yaşarız."

"Yine de kara insanlarının sürüklenen kayığını görerek, yardıma geldiniz," dedi büyücü.

"Aramızdan bazıları bunun akıllıca olmayacağını söyledi; kayığın denizin sonuna kadar sürüklenmesine izin vereceklerdi," diye cevap verdi reis, tiz ve heyecansız sesiyle.

"Siz onlardan biri değildiniz."

"Hayır. Ben, onlar kara halkından olsalar bile yine de yardım edeceğiz dedim ve öyle de yapıldı. Fakat sizin girişimlerinizle hiçbir ilgimiz yok. Eğer kara halkı arasında bir delilik söz konusuysa, bununla kara halkı ilgilenmelidir. Biz Büyükler'in yolunu izleriz. Size bu araştırmanızda yardımcı olamayız. Bizimle kalmak istediğiniz sürece, başımızın üstünde yeriniz var. Uzun Dans'a pek bir şey kalmadı; ondan sonra, yaz sonunda bizi tekrar Uzun Kumul'un açıklarına getirecek olan doğu akıntısını izleyerek kuzeye döneceğiz. Eğer bizimle kalır, yaralarınızdan kurtulursanız, ne âlâ. Yok, kayığınızı alır giderseniz, ona da söyleyecek sözümüz yok."

Büyücü adama teşekkür etti; bir balıkçıl kadar ince ve dik olan reis ayağa kalktı ve onları yalnız bıraktı.

"Safiyetin kötülüğe karşı hiçbir gücü yok," dedi Çevik Atmaca, biraz acı bir sesle. "Ama yine de içinde güç var... Onlarla bir süre daha kalacağız sanırım, ben toparlanıncaya kadar."

"Bu çok akıllıca olur," dedi Arren. Çevik Atmaca'nın fiziksel zayıflığı onu çok şaşırtmış ve duygulandırmıştı; adamı kendi enerjisinden ve aceleciliğinden korumaya, en azından yollarına devam etmeden önce acılarının dinmiş olması gerektiği konusunda ısrar etmeye karar verdi.

Büyücü bu iltifata biraz şaşırarak ona baktı.

"İyi insanlar, buradakiler," diye devam etti Arren bu bakışı fark etmeden. "Hort Kenti ve diğer adalardaki o ruh hastalığı burada yok. Belki de bu insanların yaptığını yapıp bize kucak açacak bir ada yoktur."

"Haklı olabilirsin."

"Ayrıca yaz ayları boyunca çok hoş bir yaşantıları var..."

"Öyle. Ama yine de, insanın tüm hayatı boyunca soğuk balık yemesi, hayatında hiç çiçek açmış bir armut ağacı görmemesi veya akan sudan içeme-

mesi sonunda çok usandırıcı olabilir!"

Böylece Arren Yıldız'ın salına geri döndü; çalıştı, yüzdü ve diğer gençlerle birlikte güneşin altına uzandı, akşamları Çevik Atmaca ile konuştu ve yıldızların altında uyudu. Ve günler, yazortası arifesindeki Uzun Dans'a doğru ilerledi; büyük sallar, açık denizin akıntılarıyla yavaş yavaş güneye doğru sürüklendiler.

IX

ORM EMBAR

Yılın en kısa gecesinde, bütün bir gece boyu, yıldızların kaynaştığı göğün altında büyük bir halka halinde toplanmış olan sallarda meşaleler yandı; öyle ki alevlerden bir halka denizin üzerinde titriyordu. Ne bir davul, ne bir flüt; salınan büyük sallara vurdukları yalın ayaklarından, yaşadıkları yer olan bu denizin enginliğinde çınlayan kederli ince seslerinden başka herhangi bir müzik aleti kullanmadan dans etti sal halkı. O gece ay yoktu, dans edenlerin bedenleri yıldız ve alev ışığında belirsizleşiyordu. Arada bir aralarından biri, bir saldan diğerine atlayan bir genç, sıçrayan bir balık gibi parlıyordu: Uzun ve yüksek atlayışlar. Halka halindeki tüm sallardan geçip ve her birinin üzerinde dans edip, böylece gün doğmadan yine aynı yere gelmeye çalışarak birbirleriyle de yarışıyorlardı.

Arren de onlarla birlikte dans etti, çünkü figürleri ve şarkıları değişse bile Uzun Dans Adalar Diyarı'ndaki her adada yapılır. Fakat gece ilerleyip dansçıların bir çoğu ya biraz kestirmek ya da seyretmek için oturarak dansı bıraktıkça, okuyucuların sesleri kısıldıkça, Arren de sallardan denize dalan bir grup delikanlıyla, reisin salına geldi; onlar yollarına devam ederlerken, o durdu.

Çevik Atmaca, reis ve reisin üç karısıyla birlikte, tapınağın yakınında oturuyordu. Tapınağın kapısını oluşturan yontulmuş balinaların arasında, bütün gece boyunca gür sesi hiç yorulmayan bir okuyucu oturuyordu. Adam, ellerini tahta güverteye vurup, usul tutarak yorulmadan söyledi.

"Ne söylüyor?" diye sordu Arren büyücüye; hepsi notalara göre titreşen ve garip tekrarlarla uzatılan sözcükleri çıkaramıyordu.

"Gri balinalar, albatros ve fırtına hakkında... Kahramanların ve kralların şarkılarını bilmiyorlar. Erreth-Akbe ismini bilmiyorlar. Biraz önce Segoy ve onun karaları nasıl denizin ortasından çıkarttığı hakkında şarkılar söyledi; insanlık hakkındaki bilgilerin bu kadarını hatırlıyorlar. Fakat gerisi, tamamiyle denizle ilgili."

Arren dinledi: Şarkıcının yunusların ıslık çalan seslerini taklit edip şarkı-

sını bunun üzerine örmesini dinledi. Çevik Atmaca'nın, meşalenin ışığında bir taş kadar sert ve kara görünen profilini seyretti; reisin karılarının sessizce şarkı söylerken gözlerinde beliren ıslak parıltıyı gördü; salın sakin deniz üzerindeki uzun ve yavaş dalışını hissetti ve yavaş yavaş uykuya dalmaya başladı.

Birdenbire uyandı: okuyucu susmuştu. Sadece yakınında oturdukları okuyucu değil, yakın, uzak, tüm sallarda bulunan okuyucular. İnce sesler deniz kuşlarının uzaktan gelen çığlıkları gibi susmuştu ve her yer sessizdi.

Arren, tan yerini görmeyi umut ederek, omuzundan doğuya doğru baktı. Ama sadece yeni doğmakta olan yaşlı ay, yaz yıldızları arasında alçaktan ilerliyordu.

Güneye bakınca, yükseklerde, sarı Gobardon'u ve onun altındaki sekiz yoldaşının tümünü gördü: denizin üzerinde apaçık ve alevli görünen Bitiş Rünü. Ve Çevik Atmaca'ya dönünce, o esmer yüzün de aynı yıldızlara dönmüş olduğunu gördü.

"Neden durdun?" diye soruyordu reis şarkıcıya. "Güneş daha doğmadı, tan vakti bile değil."

Adam kekeleyerek, "Bilmiyorum," dedi.

"Söylemeye devam et! Uzun Dans bitmedi."

"Sözlerini bilmiyorum," dedi okuyucu ve sesi dehşete düşmüş gibi yükseldi. "Şarkı söyleyemiyorum. Şarkıyı unuttum."

"Başka bir tane söyle o zaman!"

"Başka şarkı yok. Bitti," diye bağırdı okuyucu ve güverte üzerinde iki büklüm kalıncaya kadar eğildi; reis hayret içinde adamı izledi.

Sallar, kıvılcımlar saçan meşalelerinin altında salınıyordu sessizce. Okyanusun sessizliği, üzerindeki küçük yaşam kımıltısını ve ışığı çevreleyerek yuttu. Dansçılardan hiçbiri kıpırdamadı.

Arren'e, yıldızların parıltısı solgunlaştı gibi geldi ama doğuda hiç gün ışığı yoktu. Arren'i bir korku kapladı ve, "Güneş doğmayacak. Gündüz olmayacak", diye düşündü.

Büyücü ayağa kalktı. Ayağa kalkarken beyaz, cılız bir ışık hızla asasında dolaştı; ışık en çok tahtaya kakılmış olan gümüş ünde parladı. "Dans sona ermedi," dedi, "gece de. Arren, şarkı söyle."

Arren, "Söyleyemem efendim!" diyebilirdi – ama onun yerine güneydeki dokuz yıldıza bakarak derin bir nefes aldı ve şarkı söylemeye başladı. İlk başta sesi alçak ve kısıktı ama söyledikçe kuvvetlendi; söylediği şarkı Ea'nın Yaradılışı, karanlık ve aydınlığın dengelenmesi ve ilk sözü söyleyen En Eski Hükümdar'ın, Segoy'un yeşil adaları yaratmasıyla ilgili en eski şarkıydı.

Şarkı bitmeden önce, gökyüzü grimsi bir maviye doğru açıldı; gecede yalnızca ay ve Gobardon, solgun solgun parlıyordu. Meşaleler, tan rüzgârıyla hı-

şırdadılar. Sonra şarkı bittiği için Arren sustu ve doğudaki ışık parlaklaştıkça, şarkıyı dinlemek için toplanan dansçılar sessizce saldan sala döndüler. "Güzel bir şarkı," dedi reis. Heyecanını belli etmeden konuşmak için çaba harcadığı halde sesinde bir şüphe vardı. "Uzun dansı sonuna varmadan bitirmek iyi bir şey olmaz. Tembel okuyucuları nilgu şeritleriyle kırbaçlatacağım."

"Bence onları teselli etmelisiniz," dedi Çevik Atmaca. Hâlâ ayaktaydı ve sesinin tonu sertti. "Hiçbir şarkıcı, sessizliği kendi seçmez. Benimle gel, Arren."

Barınağa gitmek için arkasını döndü ve Arren onu izledi. Ama seher vaktinin gariplikleri daha bitmemişti; çünkü daha o zaman, denizin doğu kenarı beyazlaşırken kuzeyden büyük bir kuş uçarak geldi: O kadar yüksekten geldi ki, kanatları henüz dünya üzerine düşmemiş olan güneş ışıklarını yakalayarak havada altından vuruşlar halinde çırpınıyordu. Arren işaret ederek bağırdı. Büyücü şaşırarak yukarıya baktı. Sonra yüzü ateş ve coşkuyla doldu ve yüksek sesle, "*Nam hietha arw Ged arkvaissa!*" diye bağırdı – Yaradılış Dili'nde bunun anlamı, Eğer Ged'i arıyorsan, burada bulabilirsin, idi.

Ve düşen altın bir tüy misali, kanatları yukarı doğru uzanmış, havada büyük görünüşüyle şimşek gibi çakarak, bir öküzü fare tutar gibi tutabilecek pençeleriyle, uzun burun deliklerinden buharlı bir alev kıvrımı dalgalanan bir ejderha, bir şahin gibi salman sala doğru alçaldı.

Sal halkı bağrıştı; kimisi korkup sindi, kimisi denize atladı, kimisi de korkuyu geçen bir merakla seyrederek kalakaldı.

Ejderha, etraflarında uçmaya başladı. Yeni çıkmış güneş ışığında altından yanardöner bir duman gibi parlayan zar gibi kanatları bir uçtan bir uca neredeyse otuz metre kadardı; bedeninin uzunluğu da daha az değildi ama inceydi ve bir tazı gibi yay şeklinde, bir kertenkele gibi kıvrık tırnaklı ve yılan gibi pulluydu. Dar belkemiği boyunca şekilleri gül dikenine benzeyen bir sıra sivri uçlu ok sıralanmıştı ama sırtının kambur yerinde üç metreye varan bu oklar, sonuna doğru o kadar küçülüyorlardı ki kuyruğunu ucunda küçük bir bıçağın keskin yeri kadar kalıyorlardı. Bu dikenler gri renkteydi; ejderhanın pulları ise demir grisiydi ama içlerinde bir altın parıltısı vardı. Gözleri yeşil ve kısıktı.

Kendi korkusunu unutarak sal halkı için korkuya kapılan reis, barınağından elinde, balina avında kullanılan cinsten bir zıpkınla çıktı: Mızrak boyundan büyüktü, ucunda da ok ucu şeklinde büyük bir parça fildişi vardı. Mızrağını küçük, güçlü koluyla havada tutarak, ejderhanın salın üzerinde asılı duran, dar, ince zırhlı karnına doğru atmak için güç kazanmak amacıyla ileri doğru koşmaya başladı. Şaşkınlıktan kurtulan Arren, onu gördü; öne atılarak kolunu yakaladı, reis, mızrak ve Arren birlikte yere düştüler. "Bu aptalca iğnelerinizle onu kızdırmak mı istiyorsunuz?" dedi nefes nefese. "Bırakın da önce Ejderhaların Efendisi konuşsun."

Soluğu kesilmiş olan reis Arren'e, büyücüye ve ejderhaya aptal aptal baktı. Ama hiçbir şey söylemedi. Ve ejderha konuştu.

Oradakilerden sadece ejderhanın hitap ettiği Ged söylenenleri anlayabilirdi, çünkü ejderhalar sadece kendi dilleri olan Kadim Lisan'da konuşurlar. Sesi yumuşaktı ve tıslıyordu, hemen hemen öfkeyle bağıran kedi sesine benziyordu ama çok muazzamdı ve içinde korkunç bir müzik barındırıyordu. Bu sesi her kim duyduysa, kıpırdamadan durup dinledi.

Büyücü kısaca cevap verdi; Ged'in üzerinde belli belirsiz kanat hareketleriyle havada asılı duran ejderha tekrar konuştu: Tıpkı bir kızböceği gibi havada asılı durduğunu düşündü Arren. Sonra büyücü tek bir sözcükle cevap verdi, "*Memeas*", geleceğim; ve porsukağacından asasını havaya kaldırdı. Ejderhanın çeneleri açıldı ve ağzından uzun, sarmal halinde bir duman kıvrımı çıktı. Altın kanatlarını gökgürültüsü gibi çırparak yanık kokulu bir rüzgâr yarattı: Ve geri dönerek kuzeye doğru azametle uçtu.

Salların üzeri, çocukların zayıf mızıldanma ve ağlayışları, kadınların da teselli etme çabaları dışında sakindi. Adamlar biraz utanç dolu yüzlerle denizden çıkıp sallara tırmandılar ve unutulan meşaleler, güneşin ilk ışınları altında yanmaya devam etti.

Büyücü Arren'e döndü. Yüzünde ya sevinç ya da salt bir kızgınlık sayılabilecek bir ışıltı vardı ama sakin bir sesle konuştu. "Şimdi gitmemiz gerekiyor oğul. Vedalaş ve gel." Sal halkının reisine teşekkür etmek için döndü ve onunla vedalaştı; sonra büyük saldan *Ufkabakan*'ın bağlı olduğu sala gelinceye kadar başka üç sal daha geçti, çünkü sallar hâlâ dans için birleştirildileri şekilde duruyorlardı. Kayık da sal kentini arkada boş boş salınarak, güneye doğru uzanan bu uzun ve yavaş sürüklenmesinde izlemişti; fakat Açık Deniz'in Çocukları boş fıçısını biriktirilmiş yağmur suyuyla doldurmuş, erzaklarını tedarik etmişler, bu şekilde konuklarına gerekli saygıyı göstermiş olduklarını ümit etmişlerdi; çünkü bir çoğu Çevik Atmaca'nın balina yerine insan şeklini almış olan büyücülerden biri olduğuna inanıyordu. Arren ona katıldığında, Çevik Atmaca yelkeni çekmişti bile. Arren ipi çözerek kayığa atladı ve o anda kayık yönünü saldan çevirip sanki kuvvetli bir rüzgâr varmış gibi yelkenlerini şişirdi; oysa o sırada sadece güneşin doğmasından dolayı hafif bir esinti vardı. Dönüp hızlanarak kuzeye doğru, rüzgârda uçan bir yaprak gibi hafifçe, ejderhanın ardına düştü.

Arren arkasına baktığında, sal kentini minik serpintiler, yüzen tahta parçaları ve küçük çomaklar gibi gördü: Barınaklar ve meşale direkleri. Kısa bir süre bunlar da suyun üzerindeki yeni doğmuş güneş ışığının parıltıları içinde kayboldu. *Ufkabakan* ileriye doğru gözden kayboldu. Burnu suya çarptığında etrafa ince kristal gibi serpintiler uçuşuyordu; kayığın ilerlemesinden meyda-

na gelen rüzgâr Arren'in saçlarını geriye savuruyor, gözlerini kısmasına neden oluyordu.

Fırtına dışında hiçbir dünya rüzgârı o küçük kayığı o kadar hızlı götüremezdi; zaten o zaman da belki dalgalar yüzünden su alarak batardı. Kayığı böyle ileri götüren bu rüzgâr, arzdan gelen bir rüzgâr değil, büyücünün sözünden ve gücünden gelen bir rüzgârdı.

Çevik Atmaca uzun süre direğin yanında, dikkatli gözlerle durdu. Sonunda, bir elini dümene dayayıp dümen yekesinin yanındaki eski yerini alarak Arren'e baktı. "O Orm Embar'dı," dedi, "Selidor Ejderhası, Erreth-Akbe'yi öldüren ve aynı zamanda onun tarafından öldürülen büyük Orm'un akrabası."

"Avlanıyor muydu, efendim?" dedi Arren; çünkü büyücünün ejderhayla dostça mı konuştuğunu yoksa meydan mı okuduğunu pek anlayamamıştı.

"Beni arıyordu. Ejderhalar aradıkları şeyi bulurlar. Yardımımı istemeye gelmiş." Kısa bir kahkaha attı. "Ve bunu bana daha önce söyleselerdi, inanmazdım: Bir ejderha bir insanın yardımını istesin. Üstelik de başkası değil, o! Orm Embar çok yaşlı, en yaşlı ejderha o değil, ama cinsinin en kudretlisidir. Ejderhalar ve insanların yapması gerektiği gibi ismini saklamıyor o. Başkalarının kendi üzerinde güç kazanabilmelerinden korkmuyor. Cinsinin yaptığı gibi insanları da kandırmıyor. Uzun zaman önce, Selidor'da, benim canımı bağışlamış ve bana büyük bir gerçeği anlatmıştı; Kral Rünü'nün nasıl bulunabileceğini söylemişti. Erreth-Akbe'nin Halkası'nı ona borçluyum. Ama böyle bir borcu böyle bir alacaklıya geri ödeyeceğimi hiç düşünmemiştim."

"Ne istiyor?"

"Aradığım yolu bana göstermek," dedi büyücü, daha asık bir yüzle. Bir an sustuktan sonra, " 'Batıda başka bir Ejderhalar Efendisi daha var; bizi mahvediyor ve gücü bizimkinden fazla,' dedi. Ben de, 'Senin gücünden bile fazla mı Orm Embar?' diye sordum ve o, 'Benimkinden bile. Sana ihtiyacım var: Çabuk takip et,' dedi. Böyle deyince, ben de itaat ettim."

"Bundan başka bir şey bilmiyor musunuz?"

"Bileceğim."

Arren demirin halatını toplayarak kayığın diğer ufak tefek işlerini gördü ama heyecanın gerginliği, içinde sürekli olarak gerilen bir tel gibi çınladı ve sonunda konuşmaya karar verdiğinde sesinde de titredi. "Bu ejderha daha iyi bir rehber," dedi, "diğerlerine nazaran!"

Çevik Atmaca ona bakarak güldü. "Öyle," dedi. "Bu kez yoldan çıkmayacağız sanırım."

Böylece ikisi, okyanus üzerindeki büyük yarışlarına başladılar. Sal halkının haritalarda bulunmayan denizlerinden, tüm Yerdeniz adalarının en batı ucunda bulunan Selidor adasına bin milden fazla bir mesafe vardı. Günbegün,

parlayarak berrak ufuktan doğup ala bulanmış batıdan batan güneşin altın kemeri ve yıldızların gümüş çarkı altında, kayık, denizde tek başına kuzeye doğru yol aldı.

Bazen, yazın en sıcak günlerinin fırtına bulutları uzaklarda ufka mor gölgeler düşürerek toplaşıyordu; o zaman Arren, büyücünün ayağa kalkarak eli ve sesiyle o bulutları, kendilerine doğru sürüklenmeleri ve yağmurlarını kayığın içine boşaltmaları için çağırmasını seyrederdi. Şimşek, bulutlar arasından sıçrar, gök gürültüsü gürlerdi. Yine de büyücü, yağmur Arren'in yerleştirmiş oldukları kapların üstüne, kayığın içine, denizin üstüne boşalıp dalgaları kendi şiddetiyle bastırıncaya kadar elleri havada dururdu. Arren'le birlikte keyiften gülümserlerdi, çünkü çok fazla olmasa da yeterince yiyecekleri vardı ama suya her zaman ihtiyaç duyuyorlardı. Ayrıca, fırtınanın büyücünün sözüne itaat eden kızgın ihtişamı onları keyiflendiriyordu.

Arren, yol arkadaşının artık son derece rahatlıkla kullanmakta olduğu bu gücü düşünmeye başladı, ve birden, "Yolculuğa yeni başladığımız zamanlar, hiç tılsım yapmazdınız," dedi.

"Roke'ta verilen ilk ve son ders şudur: *Yapılması gerekeni yap*. O kadar!"

"O halde aradaki derslerde de yapılması gerekli olan şeyin ne olduğunu öğretiyorlar."

"Öyle. İnsan Denge'yi göz önünde bulundurmalıdır. Fakat Denge'nin kendisi bozulursa – o zaman, başka şeyleri de göz önüne almak gerek. Her şeyden önce de aceleyi."

"Peki ama nasıl oluyor da Güney'in tüm büyücüleri –ve şimdiye kadar her taraftaki büyücüler de, hatta sallardaki okuyucular bile– sanatlarını yitirdiler de bir tek siz koruyabiliyorsunuz?"

"Çünkü ben sanatımdan başka hiçbir şey arzulamıyorum," dedi Çevik Atmaca.

Ve bir süre sonra daha neşeyle ekledi, "Ayrıca, yakında bunu yitireceksem, bari daha vakit varken son damlasına kadar tadına varayım."

Gerçekten de artık Çevik Atmaca'nın üzerinde bir kaygısızlık havası vardı; yaptığı işten büyük bir zevk alıyordu, onun her zaman çok dikkatli biri olduğunu gören Arren, böyle olabileceğini hiç tahmin etmezdi. Büyücünün zihni hokkabazlıktan zevk alıyordu; büyücü de bir hokkabazdır zaten. Çevik Atmaca'nın Hort Kenti'nde kılık değiştirmesi Arren'in aklını son derece karıştırmıştı, ama büyücü için bir oyundu bu; üstelik dilediğinde sadece yüzünü ve sesini değil, bedenini ve benliğini değiştirerek isterse bir balık, bir yunus, bir atmaca olabilen biri için, çok da önemsiz bir oyundu. Bir keresinde, "Bak Arren: Sana Gont'u göstereceğim," demiş, Arren'i, ağzına kadar dolu olan su varilinin üstüne baktırmıştı. Birçok basit sihirbaz, görüntülerin su-aynasında be-

lirmesini sağlayabilir; o da öyle yapmıştı: Gri bir denizden yükselen, başı bulutlu, ulu bir zirve. Sonra görüntü değişti; Arren bu dağ ada üzerinde, bir uçurumu açık seçik gördü. Sanki kıyıdan uzakta, rüzgârda asılı kalmış, kıyıdaki beyaz köpüklü dalgaların üzerinden altı yüz metre yükselen uçuruma rüzgârın üzerinden bakan bir kuş, bir martı veya bir şahindi. Uçurumun yüksek çıkıntısında küçük bir ev vardı. "Burası Re Albi," dedi Çevik Atmaca, "seneler önce bir yer sarsıntısını susturan ustam Ogion burada yaşıyor. Keçilerine bakıyor, şifalı otlar topluyor ve sessizliğini koruyor. Acaba hâlâ dağlarda yürüyebiliyor mu; artık çok yaşlandı. Ama anlardım, Ogion ölse kesinlikle anlardım, şimdi bile..." Sesinde bir kesinlik yoktu; bir an için, sanki sarp kayalığın kendisi yıkılıyormuş gibi, görüntü dalgalandı. Görüntü berraklaştı ve büyücünün sesi de berraklaştı: "Yazın son zamanlarında ve sonbaharda ormanlara giderdi. Böylece, ben dağ köyünde yaşayan bir yumurcakken, ilk olarak o bana geldi ve bana ismimi verdi. Ve onun yanında yaşamımı da." Su aynasındaki görüntü şimdi, sanki izleyici zirvenin kaya ve karları altındaki derin, aydınlık çayırlıklara, dik yeşil ve altın saçılı karanlığa doğru ilerleyen bir yolun içlerine doğru, ormandaki dallar arasından bakan bir kuşmuş gibi görünüyordu. "O ormanlardaki sessizlik gibi sessizlik başka hiçbir yerde yoktur," dedi Çevik Atmaca, özlemle.

Görüntü soldu; varilin içindeki suda, yansıyan öğlen güneşinin kör edici yuvarlağından başka bir şey kalmadı.

"Oraya," dedi Çevik Atmaca, Arren'e garip ve alaycı bir biçimde bakarak, "eğer oraya gidebilirsem, sen bile beni izleyemezsin."

Önlerinde kara uzanıyordu; akşam vaktinde alçak ve mavi, bir sis kümesi gibi. "Selidor mu?" diye sordu Arren ve kalbi hızla çarpmaya başladı, ama büyücü, "Obb sanırım, ya da Jessage. Daha yolun yarısında bile değiliz oğul," diye cevap verdi.

O gece, o iki ada arasındaki boğazdan geçtiler. Hiç ışık görmediler ama havada duman kokusu vardı, bu koku öyle ağırdı ki insanın ciğerleri kokuyu solumaktan tahriş oluyordu. Gün doğduğu zaman geriye dönüp baktıklarında, doğuda bulunan Jessage adasının, görebildikleri kadarıyla, kıyıdan adanın içlerine kadar yanmış, kapkara olduğunu gördüler; adanın üzerindeki duman da mavi ve kasvetli duruyordu.

"Tarlaları yakmışlar," dedi Arren.

"Evet. Köyleri de. Bu duman kokusunu daha önce de duymuştum."

"Batıdaki, yani buradaki insanlar vahşi midir?"

Çevik Atmaca başını salladı. "Çiftçiler, kasabalılar."

Arren, gökyüzünün önündeki meyve bahçelerinin kömürleşmiş ağaçları-

na ve adanın kara yıkıntısına baktı; yüzünde katı bir ifade vardı. "Ağaçların günahı neymiş?" dedi. "Kendi suçları yüzünden otları cezalandırmak zorunda mıydılar? İnsanlar çok vahşi, başka insanlarla bir alıp veremedikleri var diye toprakları ateşe vermiş olmalılar."

"Onları idare eden bir şey yok," dedi Çevik Atmaca. "Kral yok; kendi akıllarının akımına kapılan ve sırtlarını insanlara çevirmiş olan soylu ve bilge kişiler de ölümün içindeki kapıyı arıyorlar. Güneyde de böyleydi, sanırım burada da aynı."

"Ve bütün bunlar da bir adamın işi – ejderhanın bahsetmiş olduğu adamın işi, öyle mi? Bu mümkün görünmüyor."

"Neden olmasın? Eğer Tüm Adaların Kralı olsaydı, o da tek bir adam olacaktı. Ve yönetecekti. Tek bir adam nasıl yönetebilirse, aynı şekilde mahvedebilir de: İster Kral ol, ister Anti-Kral."

Sesinde yine, Arren'in sinirlerini kaldıran, o alaycı ya da meydan okuyan ton vardı.

"Kralın hizmetkârları, askerleri, habercileri ve vekilleri vardır. Ya bu Anti-Kral'ın hizmetkârları nerede?"

"Kafalarımızın içinde, oğul. Kafalarımızın içinde. Hain olan nefsimiz; *Yaşamak istiyorum; ben yaşayayım da isterse dünya yansın!* diye bağıran nefsimiz. Karanlıkta bulunan, içimizdeki hain ruh, aynı elmanın içindeki kurt gibi. Hepimize hitap ediyor. Ama sadece bazıları onu anlıyor. Büyücüler ve sihirbazlar. Şarkıcılar; yaratıcılar. Ve kahramanlar, kendileri olmaya çalışan insanlar. İnsanın kendi özünü bulması çok nadir rastlanan bir şeydir ve çok büyük bir şeydir. İnsanın sonsuza kadar kendisi olması daha da güzel değil mi?"

Arren, dosdoğru Çevik Atmaca'ya baktı. "Bana bunun daha güzel olmadığını söyleyeceksiniz. Ama söyleyin, neden? Bu yolculuğa başladığımda ben bir çocuktum, ölüme inanmayan bir çocuk. Siz beni hâlâ öyle görüyorsunuz ama ben, çok olmasa da bazı şeyler öğrendim; ölümün var olduğunu ve kendimin de öleceğini öğrendim. Fakat bu bilgiye sevinmesini, kendi ölümüme veya sizin ölümünüze kucak açmayı öğrenemedim. Eğer yaşamı seviyorsam, onun sonundan nefret etmem gerekmez mi? Neden ölümsüzlüğü arzulamayayım?"

Arren'in Berila'daki kılıç ustası altmış yaşlarında, kısa boylu, kel ve soğuk bir adamdı. Arren adamın olağandışı bir kılıççı olduğunu bildiği halde, yıllarca bu adamı hiç sevmemişti. Fakat bir gün çalışırken, ustasını savunmasız yakalayarak, neredeyse silahını elinden aldı ve ustasının soğuk yüzünde aniden parlayan, bu adamla hiç bağdaşmayan o inanılmaz mutluluğu, o ümidi, o neşeyi hiç unutmadı – dengim, sonunda dengimi buldum! Böylece kılıç ustası Arren'i acımasızca eğitti; ve ne zaman eskrim yapsalar, yaşlı adamın

yüzünde, Arren üstüne gittikçe daha da aydınlanan, o aynı amansız tebessüm bulunurdu. Ve bu ifade şimdi de Çevik Atmaca'nın yüzünde vardı, çeliğin gün ışığındaki parıltısı.

"Sonsuz yaşam," dedi büyücü. "Ölümsüz hayat. Her ruh bunu arzular ve bunun sağlığı arzunun kuvvetindedir. Ama dikkatli ol Arren, sen arzusunu elde edebilecek birisin."

"Ya sonra?"

"Sonra şunlar olacak: Topraklar üzerindeki bu yıkım. Unutulmuş insan sanatları. Dilsiz şarkıcı. Kör göz. Ya sonra? Sahte bir kral hüküm sürecek. Sonsuza kadar. Ve hep aynı teba üzerinde. Yeni doğumlar olmayacak, yeni hayatlar yok. Çocuklar yok. Ancak ölümlü olan yeni hayata gebedir Arren. Ancak ölümde yeniden doğum vardır. Denge bir durgunluk değildir. Harekettir – ebedi bir oluştur."

"Ama Bütünün Dengesi nasıl bir kişinin eylemlerine, bir kişinin hayatına bağlı olabilir? Mümkün olamaz bu – buna izin verilemez..." Kafası karışarak durdu.

"Kim izin veriyor? Kim yasaklıyor?"

"Bilmiyorum."

Arren inatla, neredeyse küskün bir edayla sordu: "Peki öyleyse nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz?"

"Tek bir adamın, tek bir canın, ne kadar çok kötülük yapabileceğini biliyorum," dedi Çevik Atmaca, yaralı yüzünde öfkeden ziyade acıya benzer bir ifadeyle. "Bunu biliyorum çünkü yaptım. Aynı tür kötülüğü, aynı aptalca gurur yüzünden yaptım. Dünyalar arasında bir kapı açtım, sadece bir çatlak, ölümün kendisinden daha güçlü olduğumu göstermek için. Gençtim ve ölümle karşılaşmamıştım – senin gibi... O kapıyı kapatmak için Başbüyücü Nemmerle tüm gücünü harcadı, ustalığını ve yaşamını. O gecenin benim üzerimde, yüzümde bıraktığı izi görebilirsin. Ama onu öldürdü. Ah, ışık ve karanlık arasındaki kapı açılabilir Arren; bunun için güç gereklidir ama bu yapılabilir. Fakat onu tekrar kapatmak, bu da başka bir hikâye."

"Ama eminim sizin sözünü ettiğiniz şey farklıdır..."

"Neden? Ben iyi bir adamım diye mi?" Kılıç ustasının kılıcındaki soğukluk yine Çevik Atmaca'nın bakışlarına yerleşmişti. "İyi bir adam nedir, Arren? İyi bir adam, kötülük yapmayan, karanlıktaki kapıyı açmayan, içinde karanlık bulunmayan adam mıdır? Bir daha bak delikanlı. Biraz daha ileri bak; varman gereken yere varabilmen için öğrendiğin şeylere ihtiyacın olacak. Kendi içine bak! *Gel,* diyen bir ses duymamış mıydın sen? Onu izlememiş miydin?"

"İzledim. Ama bana– bana, bu ses onun sesiymiş gibi geldi."

"Öyle, onun sesiydi. Ve senin sesin. Senin sesinle olmasaydı, denizleri

aşarak seninle nasıl konuşabilirdi? Dinlemesini bilenlere, büyücülere, yaratıcılara, arayıcılara, içlerinden gelen sesi dinleyenlere nasıl sesleniyor?"

"Siz neden duymuyorsunuz o zaman?"

"Çünkü ben dinlemem!" dedi Çevik Atmaca. "Ben de senin gibi güçle doğdum. Ama sen gençsin. Olanağın sınırında duruyorsun, gölge diyarında, rüya âleminde ve sesin *Gel,* dediğini duyuyorsun. Tıpkı bir zamanlar benim de duyduğum gibi. Ama ben yaşlandım, tercihlerimi yaptım, gün ışığında kendi ölümüme dönmüş duruyorum. Ve ben sahip olmaya değecek tek bir güç olduğunu biliyorum. Ve bu almanın değil, kabullenmenin gücü."

Jessage artık iyice arkalarında kalmıştı; deniz üzerinde mavi bir is lekesi, bir benek.

"O halde ben de onun hizmetkârıyım," dedi Arren.

"Öylesin. Ve ben de senin."

"Ama, kim bu adam o halde? Neyin nesi?"

"Bir insan herhalde – senin, benim gibi."

"Bir zamanlar sözünü ettiğiniz o adam mı – ölüleri çağıran Havnor büyücüsü? O mu?"

"Olabilir."

"Ama yıllar önce onu tanıdığınızda yaşlı olduğunu söylemiştiniz. Şimdiye kadar ölmemiş midir?"

"Belki," dedi Çevik Atmaca.

Daha başka bir şey söylemediler.

O gece, denizin üzeri ateş doluydu. *Ufkabakan*'ın burnundan geriye doğru kayan keskin dalgalar ve yüzeydeki sular içindeki her balığın hareketi hem belirgin, hem de ışıkla capcanlıydı. Arren kolu borda tirizinde, başı da kolunda oturmuş bu kıvrımlara ve gümüşi parlaklığın helezonlarına bakıyordu. Elini suyun içine daldırdı sonra tekrar havaya kaldırdı; ışık, hafifçe parmaklarının arasından akıp gitti. "Bakın," dedi, "ben de büyücü oldum."

"Sende o vergi yok," dedi yoldaşı.

"Onsuz size ne faydam olur ki," dedi Arren, dalgaların huzursuz ve donuk titreşimine bakarak, "düşmanımızla karşılaştığımız zaman?"

Çünkü, Başbüyücü'nün bu yolculuk için sadece ve sadece kendisini seçmiş olmasının nedeninin, onda var olan, atası Morred'den ona geçmiş, en çok gerektiği anda ve en kara saatte ortaya çıkacak olan, doğuştan bir güç olmasını ümit etmişti – çok başlarda ümit etmişti bunu: Böylece hem kendini, hem efendisini, hem de tüm dünyayı düşmandan kurtaracaktı. Fakat, son zamanlarda, bu ümidi bir kez daha gözden geçirmişti ve bu ümit artık çok uzak görünüyordu; çok küçük bir çocukken babasının tacını denemeyi deliler gibi istiyordu ve bunu yapması yasaklandığı zaman da ağlamıştı, bu da o anıyı hatır-

lamak gibi bir şeydi. Bu ümit de en az o kadar yanlış zamanlanmış, çocukça bir şeydi. Onda büyücülük gücü filan yoktu. Hiç de olmayacaktı.

Gerçekten de, babasının tacını takıp Enlad Prensi olarak hüküm sürebileceği bir zaman gelebilirdi. Fakat bu artık küçük bir şey gibi görünüyordu ve memleketi küçük bir yerdi, ıraktı. Bunda hiç de sadakatsizlik yoktu. Sadece Arren'in sadakati, daha büyük bir modele ve daha geniş bir ümide dayandırıldığı için büyümüştü. Kendi zaafını da öğrenmişti, kuvvetini ölçmesini de; güçlü olduğunu biliyordu. Ama eğer bir yeteneği, efendisine hizmeti ve sürekli sevgisinden başka sunabileceği hiçbir şey yoksa, kuvvet neye yarardı? Gittikleri yerde, bunlar yeterli olabilecek miydi?

Çevik Atmaca sadece, "Mumun ışığını görebilmek için, onu karanlık bir yere götürmek gerekir," dedi. Bu sözle, Arren kendisini avutmaya çalıştı; ama bunu pek de avutucu bulmadı.

Ertesi sabah uyandıklarında, havanın da, suyun da gri olduğunu gördüler. Yelken direğinin üzerinde gökyüzü, opal taşının mavisi kadar açıldı ancak, çünkü sis aşağılara kadar çökmüştü. Enladlı Arren ve Gontlu Çevik Atmaca gibi Kuzeyliler için, sis, eski bir dost gibiydi, bir hoşgeldin demekti. Yavaşça kayığı sarmıştı sis, böylece pek uzağı göremiyorlardı ve bu onlara haftalarca sonra, parlak ve çıplak bir alandan ve esen rüzgârlardan sonra tanıdık bir odaya girmek gibi gelmişti. Kendi iklimlerine geri dönüyorlardı, belki de Roke ile aynı enlemdeydiler.

Ufkabakan'ın yol almakta olduğu o sisle örtülü suların yedi yüz mil kadar doğusunda, Varlık Korusu'ndaki ağaçların yaprakları, Roke Tepesi'nin yeşil tacı ve Büyük Ev'in yüksek kurşuni damının üzerinde aydınlık günışıkları parlıyordu.

Güney kulesinin odalarından birinde; bir sihirbazın çalışma odasında, imbikler, şişko karınlı, eğri boyunlu şişeler, kalın duvarlı ocaklar ve minik ısıtıcı lambaları, maşalar, körükler, ayaklıklar, kerpetenler, borular, binlerce kutu, minik şişe ve Hardca veya daha gizli rünlerle işaretlenmiş ağzı mühürlü testiler, ayrıca simya, camcılık, metal işleme ve şifacılık sanatlarıyla ilgili tüm o teçhizatın kaynadığı, tepesine kadar dolu masaların ve sıraların arasında Roke'un Dönüşüm Ustası ile Çağrı Usta duruyordu.

Beyaz saçlı Dönüşüm Ustası, elleri arasında işlenmemiş bir elmasa benzeyen, büyük bir taş tutuyordu. Bu bir kristal taşıydı; içi derinlerinde solgun ametist ve gülle renklendirilmişti bu taşın, ama su kadar berraktı. Ancak yine de insan gözleri bu berraklığa baktıkça bulanıklık görüyordu; etrafta bulunan gerçek şeylerin ne yansıması, ne de görüntüsü görünebiliyor, sadece bir rüyaya doğru ilerleyip sonra da çıkış yolu bulunamayan, çok daha ırak, çok daha

derin düzlükler ve derinlikler görünüyordu. Bu Shelieth Taşı'ydı. Bu taş uzun bir süre Way Prensleri tarafından, bazen sadece hazinelerindeki bir süs eşyası olarak, bazen bir uyku tılsımı olarak saklanmıştı; bazen de daha ölümcül amaçlarla: Çünkü kristalin sonsuz derinliğine çok uzun süre ve bir şey anlamadan bakanlar delirebiliyordu da. Way'li Başbüyücü Gensher, Roke'a gelirken, yanında Shelieth Taşı'nı da getirmişti çünkü bir büyücünün elinde taş büyük hakikate sahip oluyordu.

Yine de hakikat insandan insana değişir.

Bu yüzden Dönüşüm Ustası, taşı elinde tutup, taşın kabartmalı, eğri büğrü yüzeyinden sonsuz, soluk ve titreşen derinliklerine bakarken ne gördüğünü söylemek için yüksek sesle konuştu: "Yeryüzünü görüyorum, sanki dünyanın merkezinde bulunan Onn Dağı'nın üzerindeymişim gibi; ve ayaklarımın dibindeki, en Uçyöre'nin en uzak adacığına ve gerisine hâkimim. Ve her şey çok belirgin. Ilien yollarındaki gemileri görüyorum, Torheven'in ocakbaşlarını ve şu anda içinde bulunduğumuz bu kulenin çatılarını. Fakat Roke'u geçince hiçbir şey yok. Güneyde hiç kara yok. Batıda hiç kara yok. Warthort'u bulunması gerektiği yerde göremiyorum; ne de Batı Uçyöre adalarını görebiliyorum, o kadar yakınımızda olan Pendor'u bile. Ya Osskil ve Ebosskil, onlar neredeler? Enlad'ın üzerinde bir sis var, bir grilik, tıpkı bir örümcek ağı gibi. Her baktığımda daha çok sayıda ada kaybolmuş oluyor, yerlerinde ise boş ve devamlı bir deniz, Yaradılış'tan önceki gibi sanki..." Son sözcükleri söylerken sesi tekledi, sanki dudaklarına kadar, büyük bir zorlukla çıkmış gibi.

Taşı yerine, fildişi ayaklığına koyup uzaklaştı. Şefkat dolu yüzü bitkin görünüyordu. "Sen neler görüyorsun, söyle," dedi.

Çağrı Usta kristali ellerine alarak, yavaş yavaş çevirmeye başladı; kaba ve camımsı yüzeyinde bir görüntü girişi arar gibi. Uzun bir süre elinde tuttu, dikkatli bir yüzle. En sonunda, taşı yerine bırakarak, "Dönüşüm Usta, çok az bir şey görüyorum. Parçacıklar, gözüme ilişen bazı şeyler; bir bütün oluşturmuyorlar," dedi.

Beyaz saçlı Usta yumruklarını sıktı. "Kendi başına bu bile yeterince garip değil mi?"

"Nasıl yani?"

"Gözlerin hep böyle kör müdür?" diye bağırdı Dönüşüm Ustası, sanki birisi onu kızdırmış gibi. "Göremiyor musun?.." Konuşmadan önce birkaç kez kekeledi, "Görmemen için gözlerinin önünde bir el olduğunu göremiyor musun; tıpkı konuşmaman için benim ağzımın üstünde bir el olduğu gibi."

Çağrı Usta, "Senin sinirlerin çok bozulmuş usta," dedi.

"Taş'ın Varlığı'nı çağır," dedi Dönüşüm Ustası, kendini kontrol altına alarak ama yine de biraz nefesi tıkanarak.

"Neden?"

"Neden mi, çünkü ben öyle istiyorum."

"Haydi, Dönüşüm Usta, bir ayı ininin önündeki oğlan çocukları gibi beni kışkırtıyor musunuz? Biz çocuk muyuz?"

"Evet! Shelieth Taşı'nda gördüklerime göre, ben bir çocuğum – korkmuş bir çocuk. Taş'ın Varlığı'nı çağır. Size yalvarmam mı gerekiyor, efendim?"

"Hayır," dedi uzun boylu Usta, fakat hiddetlenerek yaşlı adama arkasını döndü. Sonra kollarını iki yana açarak, kendi sanatının büyülerini başlatan o büyük hareketle, başını kaldırdı ve niyazının heceleri döküldü ağzından. O konuşurken, Shelieth Taşı'nın içinde bir ışık büyüdü. Bu ışığın etrafındaki oda karardı; gölgeler toplandı. Gölgeler koyu ve taş da çok parlak olunca, ellerini birleştirdi, kristali yüzüne doğru kaldırdı ve ışıltısının içine doğru baktı.

Bir süre sessiz kaldıktan sonra "Shelieth'in Pınarları'nı görüyorum," dedi yavaşça Çağrı Usta. "Havuzları, şelaleleri, yosun yataklarında eğrelti otlarının yetiştiği, suların sızdığı, gümüş perdeli mağaraları, dalga dalga kumları, suların sıçrayışını, akışını, derin kaynakların toprağın içinden kaynayışını, kaynağın gizini ve tatlılığını, pınarı..." Tekrar sessizleşti, bir süre öyle durdu; yüzü taşın ışığıyla bir gümüş kadar solgundu. Sonra yüksek sesle bağırdı, sözcüksüz; ve kristali şangırtıyla düşürürken, yüzü elleri arasında gizli, dizlerinin üzerine çöktü.

Hiç gölge yoktu. Yaz güneşinin ışığı, karmakarışık odayı dolduruyordu. Büyük taş, bir masanın altında, toz ve çöplerin arasında, zarar görmemiş, duruyordu.

Çağrı Usta, körükörüne uzandı ve bir çocuk gibi diğer adamın elini yakaladı. Derin bir nefes aldı. Sonunda, Dönüşüm Ustası'na hafifçe yaslanarak ayağa kalktı ve, "Bir daha sizin kışkırtmalarınıza kanmayacağım, efendim," dedi titreyen dudaklarıyla gülümsemeye çalışarak.

"Ne gördün, Thorion?"

"Pınarları gördüm. Çöktüklerini ve akarsuların kuruduklarını, su kaynaklarının geri çekildiklerini gördüm. Ve tüm bunların altı hem kapkara, hem de kupkuruydu. Sen Yaradılış'tan önceki denizi gördün ama ben... sonrasını... gördüm Yokoluşu." Dudaklarını ıslattı. "Keşke Başbüyücü burada olsaydı," dedi.

"Keşke onunla, orada olsaydık."

"Nerede? Onu kimse bulamıyor artık." Çağrı Usta, durgun ve masmavi gökyüzünü gösteren pencerelere doğru baktı. "Hiçbir gönderi ona gitmiyor, hiçbir çağrı ona ulaşmıyor. Bomboş bir deniz gördüğümüz yerde, bir yerlerde o. Pınarların kuruduğu yere doğru gidiyor. Bizim sanatlarımızın bir işe yaramadığı yerlerde o... Gerçi, şimdi bile, belki de ona ulaşabilecek tılsımlar var-

dır, Paln Bilgisi'ndeki bazı büyüler gibi."

"Fakat onlar ölüleri yaşayanlar arasına getiren büyüler."

"Bazıları, yaşayanları ölüler arasına götürüyor."

"Öldüğünü sanmıyorsun ya?"

"Ben onun ölüme doğru gittiğine ve o yöne doğru çekildiğine inanıyorum. Bu hepimiz için böyle. Gücümüz bizden uzaklaşıyor, kuvvetimiz de, ümidimiz de, uğurumuz da. Kaynaklar kuruyor."

Dönüşüm Ustası bir süre düşünceli bir yüzle Çağrı Usta'ya baktı. "Ona gönderide bulunmak istemiyorum Thorion," dedi sonunda. "Biz daha anlamadan çok önce, o ne aradığını biliyordu. Dünyanın kendisi bile, onun için Shelieth Taşı gibi: O bakıyor ve ne olması gerektiğini görüyor... Biz ona yardımcı olamayız. Büyük tılsımlar artık çok tehlikeli olmaya başladı ve aralarında en tehlikelisi de senin sözünü etmiş olduğun Bilgi. Biz, onun da söylemiş olduğu gibi, kaldığımız yerde kalalım ve Roke'un duvarlarına gözcülük edip İsimleri hatırımızdan çıkarmayalım."

"Öyle," dedi Çağrı Usta. "Fakat gidip bu konuda düşünmeliyim." Ve kuledeki odadan ayrılarak, soylu, esmer başını dik tutup, biraz gergince yürüdü.

Sabah, Dönüşüm Ustası onu aradı. Boşuboşuna kapısını çaldıktan sonra odasına girdiğinde onu taş zemin üzerinde, ağır bir darbe ile geriye savrulmuş gibi, boylu boyunca uzanmış yatıyor buldu. Kolları, sanki niyaz ediyormuş gibi iki yana doğru açılmıştı ama elleri soğuktu ve açık duran gözleri hiçbir şey görmüyordu. Dönüşüm Ustası onun yanına diz çökerek, bir büyücünün otoritesiyle onu çağırdığı, adını söylediği, üç kere üst üste Thorion dediği halde hareketsiz yatmaya devam etti. Ölü değildi ama içinde ancak kalbinin çok yavaş yavaş atmasını ve ciğerlerine birazcık hava almasını sağlayacak kadar yaşam vardı. Dönüşüm Ustası, ellerini tutarak, "Ah, Thorion, Taş'a bakman için seni ben zorladım. Bu iş benim başımın altından çıktı!" diye fısıldadı. Sonra telaşla odadan çıkarak, karşılaştığı herkese, hem Ustalar hem de öğrencilere, yüksek sesle, "Düşman aramıza, bu kadar iyi korunan Roke'a kadar sızdı ve kuvvetimizi kalbinden vurdu!" dedi. Kibar bir adam olduğu halde, öyle uçuk ve soğuk görünüyordu ki, onu görenler korktular. "Çağrı Usta'ya bir bakın," diyordu. "Onun ruhunu kim çağıracak şimdi, bu sanatın ustası gittiğine göre, o gittiğine göre?"

Dönüşüm Ustası kendi odasına gitti; herkes onun geçmesi için kenara çekildi.

Şifacı Usta'ya haber salındı. Şifacı Usta, Çağrı Ustası Thorion'u yatağa yatırttı ve sıcak kalması için üzerini örttürdü, ama ne şifa otları kaynattı ne de hasta bedeni veya bunalmış zihni iyi edecek şeyler okudu. Öğrencilerinden biri yanındaydı, henüz sihirbaz olmamış ama sanatında gelecek vaat eden kü-

çük bir oğlan; oğlan sordu: "Usta, onun için yapılacak hiçbir şey yok mu?"

"Duvarın bu tarafında yok," dedi Şifacı Usta. Sonra kiminle konuştuğunun farkına vararak, "O hasta değil oğul; ama eğer bu durum ateşli illet veya bedenin bir hastalığı bile olsaydı, hünerimiz bir işe yarar mıydı, emin değilim. Son zamanlarda şifalı otlarımla bir lezzet yok gibi; ayrıca, tılsımlarımızın sözcüklerini söylediğim halde, onlarda da bir erdem yok sanki," dedi.

"Tıpkı, dün Okuyucu Usta'nın söylediği gibi. Bize öğretmekte olduğu şarkının ortasında durarak, 'Şarkının ne anlam taşıdığını bilmiyorum,' dedi. Ve odadan çıktı gitti. Oğlanlardan bazısı güldü ama ben toprağın ayaklarımın altından çekildiğini hissettim."

Şifacı, oğlanın pervasız ve zeki yüzüne baktıktan sonra Çağrı Usta'nın soğuk ve sert yüzüne indirdi bakışlarını. "Yanımıza geri dönecek," dedi. "Şarkılar unutulmayacak."

O gece, Dönüşüm Ustası Roke'tan ayrıldı. Kimse onun nasıl gittiğini görmedi. Bahçeye açılan bir penceresi olan bir odada uyumuştu; sabah pencere açıktı ve Dönüşüm Ustası gitmişti. Onun kendi hüneri doğrultusunda kendisini bir kuşa veya bir hayvana, veya bir sis veya rüzgâra dönüştürdüğü düşünüldü, çünkü hiçbir biçim ve cisim onun sanatının dışında kalamazdı; böylece Roke'tan uçup gitti, belki de Başbüyücü'yü aramaya. Biçim değiştirenlerin, eğer hünerlerinde veya iradelerinde bir zayıflama varsa, nasıl kendi büyülerine kapılabileceklerini bilen bazıları, onun için korktular ama bu korkularından hiç söz etmediler.

Böylece, Bilgeler Divanı'ndan üç Usta kaybolmuştu. Günler geçip de Başbüyücü'den hiçbir haber çıkmayıp, Çağrı Usta ölü gibi yatmaya devam edip, Dönüşüm Ustası geri dönmeyince Büyük Ev'de bir ürperti ve kasvet belirdi. Oğlanlar kendi aralarında fısıldaşıyorlardı, bazıları Roke'tan ayrılmaktan söz ediyordu, çünkü öğrenmeye geldikleri şeyler öğretilmiyordu kendilerine. "Belki de," dedi biri, "daha başından beri hepsi yalandı, bu gizli sanatlar ve bu güçler. Ustalar arasında, sadece El Usta hâlâ numaralarını yapabiliyor ve bunlar da hepimiz biliyoruz ki sadece gözbağı. Şimdi diğerleri ya saklanıyorlar ya da bir şey yapmayı reddediyorlar, çünkü foyaları açığa çıktı." Dinleyenlerin arasından bir başkası, "Peki, büyücülük nedir?" dedi. "Büyü sanatı, aldatıcı bir görüntü gösterisinden başka nedir? Büyücülük bir insanı ölümden kurtarabilmiş, ya da en azından hayatını uzatabilmiş midir? Eğer büyücüler iddia ettikleri güce sahip olsalardı, sonsuza kadar yaşarlardı!" Hem o, hem de diğer oğlan, büyük büyücülerin ölümleri hakkında konuşmaya başladılar, Morred'in nasıl bir dövüşte öldüğünü ve Nereger'in Gri Büyücü, Erreth-Akbe'nin bir ejderha tarafından öldürüldüğünü ve son Başbüyücü Gensher'in, herhangi bir insan gibi, kendi yatağında, sadece bir hastalıktan öldüğünü an-

lattılar. Oğlanların bazısı, kıskanç gönüllü olduklarından, memnuniyetle dinledi; diğerleri dinlediler ve perişan oldular.

Tüm bu zaman boyunca Şekillendirme Ustası Koru'da kaldı ve kimseyi içeriye sokmadı.

Ama çok az görülmesine rağmen Kapıcı, değişmedi. Gözlerinde hiç gölge yoktu. Gülümsüyor ve Büyük Ev'in kapılarına, efendisinin dönüşüne kadar göz kulak oluyordu.

X

EJDERHALAR YOLU

En dıştaki Batı Uçyöre denizlerinde, Bilgeler Adası'nın o efendisi, soğuk ve parlak bir sabahta, her tarafı tutulmuş ve sertleşmiş bir şekilde uyanarak oturdu ve esnedi. Ve bir an sonra, kuzeyi işaret ederek, esnemekte olan yol arkadaşına, "Orada! İki tane ada, görüyor musun? Ejderhalar Yolu'nun en güneyindeki adalar," dedi.

"Atmaca gibi keskin gözünüz var, efendim," dedi Arren, uykulu gözlerle denize bakıp da hiçbir şey görmediği zaman.

"İşte o yüzden Çevik Atmaca'yım ya," dedi büyücü; hâlâ neşeliydi, tedbiri ve önseziyi üzerinden silkip atmış gibiydi. "Onları göremiyor musun?"

"Ben martıları görüyorum," dedi Arren, gözlerini ovuşturup kayığın önünde uzanan grimtrak mavi ufku araştırarak.

Büyücü güldü. "Yirmi mil ötedeki martıları atmacalar bile görebilir mi?"

Güneş, doğu pusunun üzerinden parladıkça, Arren'in seyrettiği, havada dönmekte olan minik tanecikler, suya silkelenen altın tozları ya da güneş ışınındaki toz zerrecikleri misali parıldar gibi oldu. İşte o zaman, Arren bunların ejderha olduğunu anladı.

Ufkabakan adalara yaklaştıkça, Arren ejderhaların, sabah esintisinde süzülüp döndüklerini gördü; kalbi, onlarla birlikte, neşeyle hopladı, işin sonuna gelmiş olmanın iç sızlatan neşesiyle. Ölümlülüğün tüm ihtişamı vardı bu uçuşta. Güzellikleri korkunç bir kuvvet, mutlak bir vahşilik ve anlayış yeteneğinin keremiyle var oluyordu. Çünkü bunlar dilleri olan, kadim hikmete sahip, düşünen yaratıklardı: Uçuş şekillerinin düzeninde hiddetli, amaçlı bir ahenk vardı. Arren konuşmadı ama düşündü: Bundan sonra ne olacağı umurumda değil; sabah esintisindeki ejderhaları gördüm ya.

Zaman zaman, uçuş şekillerindeki düzen bozuluyor, daireler kırılıyordu ve genellikle, uçarken ejderhalardan ya biri, ya diğeri, burun deliklerinden kendi uzun ve kavisli bedeninin kıvrımını ve parlaklığını taklit edercesine bir an için kıvrılarak havada asılı kalan uzun bir ateş şeridi püskürtüyordu. Bunu

gören büyücü, "Kızgınlar. Kızgınlıklarını danslarıyla rüzgârdan çıkartıyorlar," dedi. Ve hemen arkasından, "İşte şimdi eşekarısının yuvasına çomak soktuk," dedi. Çünkü ejderhalar, dalgaların üzerindeki küçük yelkenliyi görmüşlerdi ve önce biri, sonra diğeri, danslarının döngüsel rüzgârından çıkıp, havada dümdüz ve upuzun uzanarak, büyük kanatlarıyla kürek çekercesine dosdoğru kayığa doğru ilerledi.

Büyücü, dalgalar sertleşip ters gelmeye başladığından beri dümen yekesinde oturmakta olan Arren'e baktı. Oğlan dümeni, oynamayan eliyle, sabit tutuyordu ama gözleri o kanatların çırpılışındaydı. Çevik Atmaca memnun olmuş gibi tekrar döndü ve yelken direğinin yanında ayağa kalkarak, büyürüzgârının yelkenden çekilmesine izin verdi. Asasını kaldırarak, yüksek sesle konuştu.

Büyücünün sesi ve Kadim Lisan'ın sözcükleri üzerine, ejderhaların bazıları uçuşlarının yarısında çark ederek dağıldılar ve adalara geri döndüler. Diğerleri durup, kollarının kılıç gibi keskin pençelerini uzatarak ama kontrol altında tutarak, fazla hareket etmeden uçuştular. Biri, suyun üzerine doğru iyice alçalarak yavaş yavaş onlara doğru uçtu: İki kanat çarpışta, kayığın üzerine vardı. Zırhlı karnı, direği teğet geçti. Arren, ejderhanın, insan gözüne görünen tek incinebilir –o da, buraya rast gelen mızrağın büyük bir güçle büyülenmiş olması şartıyla– yeri olan koltukaltıyla göğsünün arasındaki kırışık, korunmasız tenini gördü. Uzun ve dişli ağızdan sızmakta olan duman, Arren'in nefesini kesti ve bununla birlikte onu ürperten ve öğürten leş gibi bir koku geldi.

Gölge geçip gitti. Daha önceki kadar alçaktan bir daha döndü ve bu kez Arren, dumandan önce fırın gibi yakan nefesini hissetti. Çevik Atmaca'nın net ve öfkeli sesini duydu. Ejderha üstlerinden geçti gitti. Sonra, rüzgârda dağılan kızgın cüruflar gibi hepsi yok oldu. Arren nefesini tutarak, buz gibi terlemiş olan alnını sildi. Yol arkadaşına bakınca, saçlarının beyazlaşmış olduğunu gördü: Ejderhanın nefesi, büyücünün saçlarının uçlarını yakarak kıvırcıklaştırmıştı. Ayrıca yelkenin ağır kumaşının bir yanı yanarak kopkoyu sararmıştı.

"Saçların ütülenmiş oğul."

"Sizin de öyle efendim."

Çevik Atmaca, şaşırarak elini saçlarının üzerinde gezdirdi. "Gerçekten de öyle! – Bu bir küstahlıktır; ama bu yaratıklarla hır gür çıkartmaya hiç niyetim yok. Delirmiş veya çıldırmış gibi görünüyorlar. Konuşmadılar. Saldırmadan önce konuşmayan bir ejderhaya hiç rastlamamıştım şimdiye kadar, tabii avlarına eziyet etmek istiyorlarsa o başka... Şimdi yolumuza devam etmek zorundayız. Onların gözlerine bakma, Arren. Eğer mecbur kalırsan, yüzünü yana doğru çevir. Dünya rüzgârıyla devam edeceğiz; güneyden güzel esiyor; sanatıma başka şeyler için ihtiyacım olabilir. Yol alırken, kayığı sıkı tut."

Ufkabakan ileri doğru hareket etti; kısa bir süre sonra solunda uzakta bir ada belirdi, sağında da ilk gördükleri ikiz adalar vardı. Bu adalar alçak yarlar halinde yükseliyordu ve çıplak kayaların üstü ejderhaların ve aralarında korkusuzca yuva kuran kara başlı minik deniz kırlangıçlarının pislikleriyle bembeyaz olmuştu.

Ejderhalar iyice yukarılara uçmuş, havalarda akbabalar gibi daireler çiziyorlardı. Biri bile bir daha kayığa doğru dalış yapmamıştı. Bazen birbirlerine hava boşlukları arasından bağırıyorlardı ama bu bağırışlarında sözcükler vardıysa bile, Arren bunları seçemiyordu.

Kayık kısa, dağlık bir burnu dolandı ve Arren sahilde bir an için yıkık bir kale zannettiği bir şey gördü. Bu bir ejderhaydı. Altında tek bir kara kanat, katlanmış duruyor, diğeri ise kumların üzerinden suyun içine doğru gelip giden dalgalarla salınarak uçuş hareketini taklit edercesine uzanıyordu. Yılankavi uzun beden ise boylu boyunca kaya ve kumların üzerine serilmişti. Ön ayaklarından biri eksikti, kaburgalarının büyük kavisinin olduğu yerden zırhı ve etleri parçalanmış, karnı yarılıp açılmış, böylece metrelerce kum, zehirli ejderha kanıyla simsiyah olmuştu. Yine de bu yaratık yaşıyordu. Ejderhalarda o kadar büyük bir yaşam vardır ki, ancak eşit miktarda bir büyücü gücü onları rahatça öldürebilir. Ejderhanın altın yeşili gözleri açıktı ve kayık yanından geçip giderken, ince ve kocaman başı biraz kıpırdadı ve zırıltılı bir tıslamayla, kanlı serpintilerle karışmış bir buhar, burun deliklerinden fışkırdı.

Ölmekte olan ejderhayla deniz kıyısının arasındaki sahil şeridi kendi cinsinin ağır bedenleri ve ayakları tarafından açılmış çentik ve izlerle doluydu ve bağırsakları çiğnenerek kumlara karışmıştı.

O adadan tamamen uzaklaşıp, çeşit çeşit sivri kayalarla dolu Ejderhalar Yolu'nun çırpıntılı ve huzursuz geçidinden geçerek çifte zincirlerin kuzey adalarına doğru yola koyuluncaya kadar ne Arren konuştu, ne de Çevik Atmaca. Çıktıklarında, Çevik Atmaca, "Çok kötü bir manzaraydı," dedi; sesi solgun ve soğuktu.

"Kendi... cinslerinden olanı yiyorlar mı?"

"Hayır. Biz ne kadar yiyorsak, onlar da o kadar yiyor. Biri onları delirtmiş. Konuşma yetenekleri ellerinden alınmış. İnsanoğlu konuşmadan önce konuşan, yaşayan her şeyden daha yaşlı olan, Segoy'un Çocukları olan o varlıklar – hayvanların dilsiz dehşetine sürülmüşler. Ah! Kalessin! kanatların seni nerelere sürükledi? Dölünün utancı öğrendiğini görmek için mi yaşadın?" Sesi dövülen demir gibi çınladı; gökyüzünü araştıran gözlerle yukarıya baktı. Fakat, şimdi daha alçalarak kayalıklı adaların ve kana bulanmış sahilin üzerinde uçan ejderhalar geride kalmıştı ve tepelerinde mavi bir gök ile öğlen güneşinden başka bir şey yoktu.

Başbüyücü'den başka Ejderhalar Yolu'ndan geçmiş veya burasını görmüş yaşayan bir insan daha yoktu. Yirmi yıl ya da biraz daha fazla bir zaman önce, doğudan batıya bir baştan bir başa burasını geçmiş ve geri dönmüştü. Bu bir denizci için hem bir kâbus, hem de harika bir şeydi. Su, mavi kanallar ve yeşil sığlıklardan oluşan bir labirentti ve artık bunların ortasında, elle, sözle ve çok ihtiyatlı bir dikkatle, büyücü ile Arren, kayıklarını kayaların arasından götürüyorlardı. Bu deniz şakayığı, deniz kabuğu ve şerite benzer deniz yosunu kaplı kayaların bazıları, kabuklu, yılankavi deniz canavarları gibi dalgaların ya tamamen, ya da yarı yarıya altında kalıyordu. Diğerleri denizden sarp ve iğne uçlu kayalardan uçurumlar gibi yükseliyordu; bunlar da ya kemer ya da yarı kemer şeklinde, hepsi çok büyük, şekilsiz, ayrıntılı, yontulmuş kuleler, acayip hayvan şekilleri, yaban domuzu sırtı, yılan başı halindeydi, sanki yaşam kayalarda yarı bilinçli debeleniyordu. Deniz dalgaları bunları nefese benzer bir sesle dövüyor, parlak ve acı zerreciklerle ıslatıyordu. Güneyden bakılınca, böyle bir kayalığın açıkça kambur omuzları ve ağır, soylu başıyla bir adam gibi, denize doğru düşünceli düşünceli eğilmiş olduğu görülüyordu; ama kayık bu kayalığın yanından geçip de arkasından, kuzeyden bakınca, kayadaki adam görüntüsü tamamen gitmiş, yoğun kayalar, denizin derin ve gürleyen bir gökgürültüsü çıkartarak, kabarıp alçaldığı bir mağarayı ortaya çıkarmıştı. Bu seste bir sözcük, bir hece var gibiydi. Yollarına devam ederlerken, karman çorman yankılar azaldı ve bu hece daha net bir hal aldı, öyle ki Arren, "Mağaranın içinde bir ses mi var?" dedi.

"Denizin sesi."

"Ama bir sözcük söylüyor."

Çevik Atmaca dinledi; Arren'e, sonra da mağaraya baktı. "Nasıl duyuyorsun sen o sözcüğü?"

"Ahm sesi çıkarıyor gibi."

"Kadim Lisan'da bu başlangıç ya da çok önce demektir. Ama ben, ohb, diye duyuyorum, bu da son, demenin bir yolu. –Önüne bak, ileride!" diye bitirdi sözünü ansızın; tam o anda da Arren onu, "Sığlık!" diye uyardı.

Ufkabakan yolunu, tehlikeler içindeki bir kedi gibi bulduğu halde, bir süre dümeni idare etmekle meşgul oldular ve yavaş yavaş, bilmecemsi sözcüğünü sonsuza kadar gümbürtüyle söyleyen mağara, arkalarında kaldı.

Artık su derinleşmişti ve bir rüya tutarsızlığındaki kayaların arasından çıktılar. Önlerinde bir ada, kule gibi yükseliyordu. Birçok silindir ya da büyük sütunun bir araya sıkışmasından meydana gelmiş, düz kenarlı ve yassı yüzeyli, sudan yüz metre kadar dümdüz yükselen yamaçları siyahtı.

"Burası Kalessin'in Kalesi," dedi büyücü, "Ejderhalar böyle demişlerdi seneler önce buraya geldiğimde."

"Kalessin kim?"

"En yaşlı..."

"Burasını o mu inşa etmiş?"

"Bilmiyorum. Burasının inşa edilip edilmediğini bilmiyorum. Ne de ne kadar eski olduğunu biliyorum. O'nun erkek mi dişi mi olduğunu bile bilmiyorum... Kalessin için Orm Embar bir yaşında bir bebek. Senle ben de, mayıs sinekleri gibiyiz." Büyücü, bu müthiş siperleri inceden inceye gözden geçirdi; Arren ise bunlara bir ejderhanın bu uzaktaki siyah uçurumun kenarından neredeyse gölgesiyle aynı anda nasıl üstlerine düşeceğini düşünerek huzursuzca baktı. Fakat gelen bir ejderha olmadı. Kayanın rüzgârdan koruduğu sakin sulardan, gölgeli dalgaların bazalt sütunları üzerindeki fısıltısı ve gümbürtüsünden başka bir şey duymadan yavaş yavaş geçtiler. Su burada derindi, kayalıklar yoktu; kayığı Arren idare ediyor, önlerindeki uçurumları ve parlak gökyüzünü araştıran Çevik Atmaca burunda duruyordu.

Kayık sonunda Kalessin'in Kalesi'nin gölgesinden, akşamüstünün geç saatlerinin güneşine çıktı. Ejderhalar Yolu'nu geçmişlerdi. Büyücü başını, görmek için baktığı şeyi görmüş biri edasıyla kaldırdı; önlerinde uzanan büyük altın boşluktan, altın kanatlarıyla Orm Embar geliyordu.

Arren, Çevik Atmaca'nın ona seslenişini duydu: *Aro Kalessin*? Bunun anlamını tahmin etti ama ejderhanın verdiği cevaptan bir anlam çıkartamadı. Yine de, Kadim Lisan'ı ne zaman duysa, anlamanın sınırında olduğunu, hemen hemen anladığını hissederdi hep: Sanki unutmuş olduğu bir dil gibiydi, hiç bilmediği bir dil gibi değil. Bu dili konuşurken, büyücünün sesi, Hard dilini konuşurken olduğundan daha açıktı ve büyük bir çanın en yumuşak vuruşu gibi etrafında bir çeşit sessizlik yaratıyordu âdeta. Fakat ejderhanın sesi bir gong ya da büyük zillerin tıslayan şıngırtısı gibiydi.

Arren, orada, kayığın dar burnunda durdu ve üstünde fazla hareket etmeden uçmakta olan ve göğün yarısını kaplayan canavarımsı bu yaratıkla kayığın dar burnunda duran yol arkadaşını seyretti; ve içi, insanoğlunun ne kadar küçük, ne kadar narin ve ne kadar korkunç bir şey olduğunu görerek bir çeşit neşeli kıvançla doldu. Çünkü eğer önemli olan büyüklük küçüklük ölçüsü olsaydı, ejderha, pençesinin bir hareketiyle adamın kafasını omuzlarından ayırır, bir taşın bir yaprağı batırdığı gibi kayığı batırıverirdi. Fakat Çevik Atmaca da en az Orm Embar kadar tehlikeliydi ve ejderha bunu biliyordu.

Büyücü başını çevirdi. "Lebannen," dedi; oğlan ayağa kalktı ve o beş metrelik çeneye ve kendisine yukarıdan bakmakta olan o kızgın, uzun, kedi gözü gibi yarık gözbebekli sarımsı yeşil gözlere bir adım bile yaklaşmak istemediği halde ilerledi.

Çevik Atmaca ona bir şey söylemedi ama birelini omuzuna koydu ve tek-

rar ejderhayla konuştu, kısaca.

"Lebannen," dedi içinde hırstan eser bulunmayan engin ses. "*Agni* Lebannen!"

Arren yukarıya doğru baktı; büyücünün elinin baskısı hatırlatınca, altın yeşili gözlerden kaçırdı bakışlarını.

Kadim Lisan'da konuşamıyordu ama dilsiz de değildi: "Selam olsun sana Orm Embar, Ejderhaların Efendisi," dedi açık seçik, bir prensin başka bir prensi selamlayacağı gibi.

Sonra bir sessizlik oldu, Arren'in kalbi küt küt attı ve sıkıştı. Ama yanında durmakta olan Çevik Atmaca gülümsedi.

Bu olaydan sonra, ejderha tekrar konuştu ve Çevik Atmaca cevapladı; bütün bunlar Arren'e çok uzun geldi. Sonunda bitti birdenbire. Ejderha, neredeyse kayığı ters yüz edecek tek bir kanat çırpışıyla havaya fırladı ve gözden kayboldu. Arren güneşe bakınca, yerinin pek değişmemiş olduğunu gördü; geçen zaman gerçekten de fazla değildi. Fakat büyücünün yüzü, ıslak kül rengindeydi ve Arren'e dönerken gözleri parıldadı. Kürekçi tahtasına oturdu.

"Çok iyiydin, oğul," dedi boğuk bir sesle, "Ejderhalarla konuşmak kolay değildir."

Arren yiyecek getirdi; gün boyunca bir şey yememişlerdi; yiyip içinceye kadar büyücü bir şey söylemedi. Bu kuzey enlemlerde ve yaz ortasını yeni geçmişken gece hem geç, hem de yavaş geldiği halde, artık güneş de ufukta alçalmıştı.

"Evet," dedi sonunda, "Orm Embar, kendince bana çok şey anlattı. Aradığımız kişinin hem Selidor'da olduğunu, hem de olmadığını söylüyor... Bir ejderha için, açık açık konuşmak çok zordur. Onların açık bir zihinleri yoktur. Ve aralarından biri insanoğluna doğruyu söylese bile, doğrunun insanlara nasıl göründüğünü bilemez. O yüzden ona 'Baban Orm'un Selidor'da olduğu gibi mi?' diye sordum. Çünkü biliyorsun ki orada, Orm ve Erreth-Akbe, dövüşleri sırasında ölmüşlerdi. O şöyle cevapladı: 'Hayır ve evet. Onu Selidor'da bulacaksın ama Selidor'da değil!'" Çevik Atmaca durup, sert bir ekmek kabuğunu kemirerek düşündü. "Belki de adam Selidor'da olmadığı halde, ona ulaşabilmem için benim oraya gitmem gerektiğini söylemek istedi. Belki...

"O zaman ona, diğer ejderhaları sordum. Bu adamın onların arasında bulunduğunu, onlardan korkmadığını çünkü öldürülse bile, yine kendi bedeni içinde, canlı olarak ölümden geri geldiğini söyledi. O yüzden ondan, doğa dışı bir yaratık olduğu için korkuyorlarmış. Onların korkusu, adamın büyücülüğüne onları bağlama gücü veriyor ve onlardan Yaradılış Lisanı'nı alıp kendi vahşi doğalarının esiri olarak bırakıyor. Böylece ya birbirlerini yok ediyorlar ya da denize dalarak kendi kendilerini öldürüyorlar – rüzgâr ve ateşin hayvan-

ları olan ateş yılanları için iğrenç bir ölüm. Sonra, 'Efendin Kalessin nerede?' dedim; bütün söyleyebildiği, 'Batıda' oldu; bunun anlamı Kalessin'in ejderhaların hiçbir geminin gidemediği yerlerde var olduğunu söyledikleri diğer adalara uçmuş olduğu olabilir, ya da olmayabilir.

"O zaman, ben de soru sormayı bıraktım; o kendi sorularını sordu, 'Kuzeye dönerken Kaltuel'in üzerinden uçtum, bir de Toringates'in. Kaltuel'de köylülerin bir bebeği bir sunak taşının üzerinde öldürdüklerini gördüm; İngat'ta da sihirbazların kasaba halkı tarafından taşa tutularak öldürüldüğünü gördüm. Bebeği yiyecekler miydi dersin Ged? Sihirbaz ölümden geri dönüp, kendi kasaba halkına taş atabilecek mi?' Benimle alay ettiğini zannettim, tam öfkelenecektim ki alay etmediğini fark ettim. 'Hiçbir şeyde sağduyu kalmadı. Dünyada bir delik var ve deniz buradan akıp boşalıyor. Işık tükeniyor. Kuru toprak üzerinde kalacağız. Artık ne muhabbet kalacak, ne de ölüm.' Böylece sonunda bana ne demek istediğini anladım."

Arren anlamamıştı, üstelik ciddi şekilde rahatsız da olmuştu. Çünkü Çevik Atmaca, ejderhanın sözlerini tekrarlamakla kendi gerçek ismini söylemişti açıkça. Bu Arren'in aklına, hiç de hoş olmayan bir biçimde, Lorbanery'de "Benim adım Akaren!" diye bağırarak azap çeken kadının anısını getirdi. Eğer insanlar arasında büyücülüğün, müziğin, muhabbetin ve güvenin gücü zayıflıyor ve çürüyorsa, eğer korkunun deliliği üzerlerine çöküyorsa, böylece sağduyularını kaybetmiş ejderhalar gibi zarar vermek için birbirlerine saldırmaya başlamışlarsa; eğer bunların hepsi gerçekte, efendisi kendisini bunlardan kurtarabilecek miydi? Bu kadar güçlü müydü?

Ekmek ve tütsülenmiş balıktan oluşan akşam yemeğinin üzerine kamburunu çıkararak eğilmiş duruşuyla, ateş izleri taşıyan beyazlaşmış saçları, ince elleri ve yorgun yüzüyle hiç de güçlü görünmüyordu.

Yine de ejderha ondan korkmuştu.

"Seni rahatsız eden nedir, oğul?"

Ona, sadece gerçek söylenebilirdi.

"Efendim, isminizi söylediniz."

"A, evet. Daha önce söylemediğimi unutmuşum. Eğer gitmemiz gereken yere gidersek, gerçek ismime ihtiyacın olacak." Ağzındakini çiğneyerek Arren'e baktı. "Sağduyularını kaybetmiş uyuşuk yaşlı adamlar gibi bunayıp gevezelik ederek ismimi orada burada söylemeye başladığımı mı zannettin? Daha değil oğul!"

"Hayır," dedi Arren, kafası öyle karışmıştı ki, başka bir şey söyleyemedi. Çok yorgundu; gün bitmek bilmemişti, ayrıca ejderhalarla da doluydu. Ve önlerindeki yol da kararmaya başlamıştı.

"Arren," dedi büyücü. "Hayır; Lebannen: Gittiğimiz yerde gizlenmek

yoktur. Oradaherkeskendi esas ismini taşır."

"Ölüler acı çekmezler," dediArren kasvetle.

"Ama sadece oraya değil, sadece ölüme götürmez insanlar isimlerini. En çok acı çekebilecek durumda olanlar, incinmeye en çok müsait olanlar: Aşklarını verip de geri almayanlar, onlar da birbirlerinin isimlerini söylerler. İnanç dolu bir kalbe sahip olanlar, hayat verenler... Sen bitmişsin oğul. Uzan da uyu. Bütün gece boyunca yola devam etmekten başka yapacak bir şey yok. Sabaha dünyanın en son adasını göreceğiz."

Sesinde aşılmaz bir incelik vardı. Arren buruna kıvrılıverdi; uyku da hemen bastırmaya başladı. Büyücünün Hard dilinde değil Yaradılış dilinde hafif bir parçayı neredeyse fısıldamakta olduğunu duydu; ve sonunda tam anlamaya ve sözcüklerin ne anlama geldiklerini hatırlamaya başlarken derin bir uykuya daldı.

Büyücü sessizce ekmeklerini ve etlerini yerine kaldırdı, oltaları kontrol etti, kayığa çeki düzen verdi; sonra yelkenin ipini eline alıp kürekçi tahtasının gerisine oturarak, yelkeni kuvvetli büyürüzgârıyla doldurdu. Yorulmak nedir bilmeyen *Ufkabakan* kuzeye doğru fırladı, deniz üstünde bir ok gibi.

Büyücü Arren'e doğru indirdi bakışlarını. Oğlanın uykudaki yüzü, kavuşan güneşin uzun ışınlarıyla kızıl altın renginde aydınlanmıştı, sert saçları rüzgâr tarafından darmadağın edilmişti. Birkaç ay önce Büyük Ev'in çeşmesi yanında oturan oğlanın yumuşak, rahat ve prensvari görünüşü gitmişti; bu daha zayıf, sert ve çok daha güçlü bir yüzdü ama daha az güzel değildi.

"Yolumun üzerinde izleyebileceğim birini bulmadım," dedi Başbüyücü Ged, uyumakta olan oğlana ya da boş rüzgâra yüksek sesle. "Senden başka hiç kimseyi. Ve sen kendi yoluna gitmelisin, benim değil. Yine de senin krallığın bir parça da benim krallığım olacak. Çünkü seni ilk ben tanıdım! Seni ilk ben tanıdım! Sonraları beni en çok, büyücülükle yaptığım şeylerden değil, bu başarımdan dolayı övecekler... Eğer sonraları olursa. Çünkü ilk önce, ikimizin denge noktasında, tam dünyanın denge noktasında durmamız gerek. Ve eğer ben düşersem, sen de düşersin ve geri kalan her şey... Bir süre için, bir süre için. Hiçbir karanlık sonsuza dek sürmez. Orada bile yıldızlar var... Ah, senin Havnor'da taç giymeni görmeyi çok isterdim; güneşin Kılıç Kulesi'nde ve senin için Atuan'dan, karanlık mezarlardan, daha sen doğmadan, Tenar ile birlikte getirdiğimiz Halka üzerinde parlayışını görmeyi!"

Bunun üzerine güldü ve kuzeye doğru bakmak için dönerek, kendi kendine gündelik dilde, "Morred'in varisini tahtına bir keçi çobanı oturtacak! Hiç akıllanmayacak mıyım?"

Sonra hemen, elinde yelken ipiyle oturup tüm yelkenin batının son ışıklarıyla kızarmasını seyrederken, tekrar yavaş yavaş konuştu. "Ne Havnor'da ol-

malıyım, ne de Roke'ta. Artık gücümden kurtulmanın zamanı geldi. Eski oyuncakları bırakıp devam etmenin, eve gitmenin zamanı geldi. Tenar'ı görürüm. Ölmeden önce Ogion'u görür, onunla konuşurum Re Albi kayalıklarındaki evde. Dağda yürümenin hasreti içindeyim, Gont dağında, ormanlarda, güz vakti yapraklar kızardığında. Orman gibi diyar yoktur. Oraya gitmemin zamanı geldi, sessizce, tek başıma. Ve belki orada şimdiye kadar öğrenemediğim şeyleri, eylemsizliğin, sanatsızlığın ve güçsüzlüğün bana öğretebileceklerini öğrenirim sonunda."

Tüm batı, kızılın şiddeti ve şaşaası ile alevlendi, öyle ki deniz al aldı, deniz üstündeki yelken ise kan kırmızısı; sonra gece sessiz sedasız geldi. Tüm o gece boyunca, oğlan uyudu; durmaksızın ileriye, karanlığa bakan adamsa uyanıktı. Hiç yıldız yoktu.

XI

SELİDOR

Sabah uyanınca Arren, kayığın önünde, mavi batı boyunca, belirsiz ve alçak duran Selidor kıyılarını gördü. Berila Sarayı'nda Krallar zamanında, seyyahlar ve kâşiflerin İç Adalar'dan yelken açtığı, Uçyöreler'in daha iyi bilindiği zamanlarda yapılmış eski haritalar vardı. Prens'in taht odasının iki duvarına Kuzey ve Güney'in mozaikten, büyük haritaları yapılmıştı, altın ve gri renklerindeki Enlad Adası tam tahtın üzerindeydi. Arren bu haritayı çocukluğunda binlerce kez gördüğü haliyle gözünde canlandırdı. Enlad'ın kuzeyinde Osskil vardı, batısında Ebosskil, güneyinde de Semel ve Paln. Burada İç Adalar bitiyordu ve boş denizin soluk mavi-yeşil mozaiğinden ve oraya buraya yerleştirilmiş yunus veya balinalardan başka bir şey görülmüyordu. Sonra, en sonunda, kuzey duvarının batı duvarıyla birleştiği köşeden sonra, Narveduen vardı ve onun gerisinde üç tane, daha küçük ada. Ve sonra, tekrar boş deniz alabildiğine uzanıyordu; duvarın en kenarına, haritanın en sonuna kadar; burada da Selidor vardı, onun gerisindeyse hiçbir şey.

Adayı çok canlı bir şekilde hatırlıyordu; kavisli biçimini ve tam göbeğindeki, dar bir şekilde doğuya doğru açılan büyük koyu. Bu kadar kuzeye gelmemişlerdi henüz, o anda adanın en güneyindeki burnunda bulunan derin ve küçük koya doğru dönüyorlardı, ve orada güneş hâlâ alçaklarda, sabah pusunun içindeyken karaya vardılar.

Böylece Balatran Yolları'ndan Batı Adası'na olan büyük yarışları bitmişti. *Ufkabakan*'ı kumsala çektikten sonra, o kadar uzun bir sürenin ardından sağlam karada yürüdüklerinde yerin sakinliği onlara garip geldi.

Ged, otlarla taçlanmış, alçak bir kum tepeciğine tırmandı; tepe dik bir yokuş gibi uzanan tarafının üzerine doğru yatmış, otların kaba kökleriyle çıkıntılı kenarları dışarı doğru fırlamıştı. Tepenin en yüksek yerine çıkınca batıya ve kuzeye bakarak hareketsiz durdu. Arren, günlerdir giyemediği ayakkabılarını giymek için kayıkta kaldı ve kılıcını alet kutusundan alarak, bu kez yapsa

mı yapmasa mı diye bir kuşkuya düşmeden kuşandı. Sonra karaya bakmak için Ged'in yanına tırmandı.

Bir ya da iki mil kadar uzanan alçak ve çimenli kum tepecikleri adanın içlerine doğru gidiyordu, daha sonra ayak otu ve tuzlu su sazlıklarıyla dolu lagünler vardı, bunların da gerisinde göz alabildiğine sarımtrak kahverengi, boş ve alçak tepeler uzanıyordu. Güzel ve ıssızdı Selidor. Adanın hiçbir yerinde ne insanoğlundan, ne insan yapısı bir şeyden iz vardı; burada insan yaşadığına dair hiçbir emare yoktu. Görünürde hayvan da yoktu ve sazlıklarla dolu göllerinde ne martı, ne yabani kaz, ne de herhangi bir kuş sürüsüne rastlanıyordu.

Kum tepeciğinin ada tarafına doğru indiler; eğimli kum tepesi karaya vuran dalgaların gürültüsünü ve rüzgârın sesini kesince her yer sakinleşti.

En dıştaki kum tepesiyle bir sonrakinin arasında temiz kumlardan oluşmuş bir vadi vardı; korunaklı, sabah güneşi batı tarafındaki yamacına ılık ılık düşen bir vadi. "Lebannen," dedi büyücü, çünkü artık Arren'in gerçek ismini kullanıyordu, "Dün gece uyuyamadım, ve şimdi uyumam gerekiyor. Benimle kal ve nöbet tut." Güneşin altına uzandı çünkü gölge soğuktu; ellerini gözüne siper etti, içini çekti ve uyudu. Arren onun yanına yere oturdu. Vadinin beyaz yokuşlarından, göğün sisli mavisine karşı bel büken kum tepeciğinin otlarından ve sarı güneşten başka bir şey göremiyordu. Kıyıda kırılan dalgaların kısık mırıltılarından başka bir ses yoktu, bir de ara sıra rüzgâr aniden şiddetle eserek kum zerreciklerini hafifçe, zayıf bir fısıltıyla kıpırdatıyordu.

Arren, kartal gibi bir şeyin çok yükseklerde uçtuğunu gördü, fakat bu bir kartal değildi. Daire çizerek alçaldı ve açılmış altın kanatlarının o gökgürültüsü ve tiz çığlığıyla geldi. Muazzam pençeleriyle kum tepesinin üstüne kondu. Güneşe karşı duran ateşli parıltılarla dolu büyük başı kapkaraydı.

Ejderha, kum tepesinden aşağı doğru ilerledi ve konuştu. "*Agni* Lebannen."

Ged ile ejderhanın arasında duran Arren cevap verdi: "Orm Embar." Ve çıplak kılıcını elinde tuttu.

Artık kılıç ağır gelmiyordu. Düzgün ve yıpranmış kabzası elinde rahat duruyordu; eline uyuyordu. Kılıç kınından rahatça, sabırsızca çıkmıştı. Kılıcın kudreti, yaşı, ondan yanaydı; çünkü şimdi bunların ne işe yaradıklarını biliyordu. Bu onun kılıcıydı.

Ejderha bir kez daha konuştu ama Arren anlayamıyordu. Tüm bu koşuşturmaca ve gökgürültüsünün uyandıramadığı, uyumakta olan yol arkadaşına baktı ve ejderhaya, "Efendim yorgun, uyuyor," dedi.

Bunun üzerine Orm Embar, vadinin dibine kıvrılıp çöreklendi. Yerde ağırdı, uçtuğu zamanki gibi kıvrak ve özgür değildi fakat büyük ve pençeli ayağını yavaş yavaş yerleştirmesinde ve dikenli kuyruğunun kıvrılışında uğur-

suz bir zerafet vardı. Gideceği yere varınca ayaklarını altına topladı, muazzam başını kaldırdı ve öylece kaldı: Bir savaşçının miğferine oyulmuş bir ejderha gibi. Arren ejderhanın kendisine üç metreden daha yakın olan sarı gözlerinin bilincindeydi; ve etrafına asılı kalmış hafif yanık kokusunun. Bu leş gibi bir koku değildi; kuru ve madeniydi, deniz ve tuzlu kumların hafif kokularıyla uyum içindeydi; temiz, yabani bir koku.

Yükselmekte olan güneş Orm Embar'ın böğrüne çarpınca ejderha demir ve altından yapılmış gibi parladı.

Ged hâlâ rahat rahat uyuyor, nasıl uyuyan bir çiftçi, köpeğinin farkına varmazsa, o da ejderhanın farkına bile varmıyordu.

Böylece bir saat geçti ve birden sıçrayan Arren büyücünün yanında kalkmış olduğunu gördü.

"Patileri arasında uykuya dalacak kadar çok mu alıştın ejderhalara?" dedi Ged ve esneyerek güldü. Sonra ayağa kalkarak Orm Embar'la ejderhaların dilinde konuştu.

Cevap vermeden önce Orm Embar da esnedi –ya uykudan, ya da rekabetten– bu herkese nasip olmayan bir görüntüydü: Kılıç kadar uzun ve keskin olan dizi dizi sarımtrak beyaz dişler, insan boyundan iki kat uzun olan ateşli bir dil, boğazın dumanlı mağarası.

Orm Embar konuştu ve tam Ged cevap vereceği sırada, her ikisi de dönüp Arren'e baktılar. Sessizlikte, kınından çıkan çeliğin fısıltısını açık açık duymuşlardı. Arren, büyücünün başının üzerinden kum tepeciğinin ağzına bakıyordu ve kılıcı elinde hazır bekliyordu.

Orada, güneş ışığıyla parlayan, giysileri hafif rüzgârda kıpırdayan bir adam duruyordu. Bir heykel gibi hareketsiz duruyor, sadece hafif pelerinin kenarlarıyla kukuletası dalgalanıyordu. Uzun ve siyah saçları parlak bukle yığınları halinde dökülüyordu; geniş omuzlu, uzun, güçlü kuvvetli, boylu poslu bir adamdı. Gözleri onu aşıp denize bakar gibiydi. Gülümsedi.

"Orm Embar'ı biliyorum," dedi. "Ve seni de tanıyorum; gerçi seni son gördüğümden beri yaşlanmışsın Çevik Atmaca. Senin Başbüyücü olduğunu söylüyorlar. Yaşlanmışsın ama büyümüşsün de. Ve yanında genç bir hizmetkârın var: Bir büyücü çırağı kuşkusuz, Bilgeler Adası'nda bilgeliği öğrenenlerden biri. Siz ikiniz, Roke'tan ve Ustaları tüm kötülüklerden koruyan yıkılmaz duvarlarından bu kadar uzakta ne yapıyorsunuz?"

"O duvarlardan daha büyük duvarlarda bir çatlak var," dedi Ged her iki elini de asasına kilitleyip adama doğru bakarak. "Fakat bize etinle kemiğinle gelmeyecek misin, biz de bu kadar uzun zamandır aradığımız insanı karşılayalım?"

"Etimle kemiğimle mi?" dedi adam ve bir kez daha gülümsedi. "Kasapta-

ki etin, bedenin iki büyücü arasında lafı mı olur? Hayır, gel seninle zihin zihine karşılaşalım Başbüyücü."

"Bunu yapamayız herhalde. Kılıcını yerine koy oğul. Bu sadece bir gönderi, bir görüntü, gerçek insan değil. Rüzgâra kılıç çekmekten farkı olmaz. Havnor'da, saçın beyazken, sana Kuğu diyorlardı. Fakat bu sadece kullanılan adındı. Seninle karşılaşınca sana ne diyeceğiz?"

"Bana Efendi deyin," dedi kum tepesinin kenarındaki uzun boylu şekil.

"Peki, ya başka?"

"Kral ve Usta."

Bunun üzerine Orm Embar yüksek ve korkunç bir sesle tıslադı ve büyük gözleri pırıldadı; yine de başını adamdan çevirdi ve sanki kıpırdayamıyormuş gibi kendi izlerine eğilerek çöktü.

"Ve sana nerede ve ne zaman gelelim?"

"Benim ülkemde ve keyfim istediği zaman."

"Çok iyi," dedi Ged ve asasını kaldırarak, uzun boylu adama doğru biraz ilerledi – adam yok oldu, üflenip söndürülen bir mum gibi.

Arren baka kaldı; ejderha, pulları şangırdayarak ve dudakları dişlerinden geri kıvrılmış, dört eğri bacağının üzerinde haşmetle kalktı. Fakat büyücü tekrar asasına dayandı.

"Bu bir gönderiydi. Adamın bir sureti, bir görüntüsüydü. Hem konuşuyor hem de duyuyordu ama bizim korkumuzun ona verdiğinden başka hiç gücü yoktu. Görüntüsü de gerçeğe uygun değildi zaten, tabii gönderenin isteğine bağlı olarak. Şu anki halini görmedik sanırım."

"Yakınlarda mıdır sizce?"

"Gönderiler suyu aşamaz. Selidor'da. Fakat Selidor büyük bir adadır: Roke'tan ve Gont'tan daha geniş, hemen hemen Enlad kadar da uzun. Onu uzun süre aramak zorunda kalabiliriz."

O zaman ejderha konuştu. Ged dinledi ve Arren'e döndü. "Selidor'un Efendisi şöyle diyor: 'Kendi topraklarıma geldim ve buradan da gitmeyeceğim. Yokedici'yi bulup, sizi ona götüreceğim ki birlikte onu yok edelim.' Ejderhalar aradıkları şeyi bulurlar dememiş miydim?"

Bunun üzerine Ged, büyük yaratığın önünde, tek dizi üzerine çöktü, aynı sadık kulların hükümdarlarının önünde yaptıkları gibi, ve ona kendi dilinde teşekkür etti. Bu kadar yakında olan ejderhanın sıcak nefesi, Ged'in eğik başı üzerinde esti.

Orm Embar bir kez daha, pullu ağırlığını kum tepesinin üstüne doğru sürükledi, kanatlarını çırptı ve havalandı.

Ged giysilerinin üzerindeki kumları silkerek Arren'e, "İşte şimdi benim diz çöktüğümü gördün. Ve belki bir kez daha diz çöktüğümü göreceksin, so-

nuna varmadan," dedi.

Arren, ona ne demek istediğini sormadı; uzun süren arkadaşlıkları sırasında, büyücünün ağzının sıkılığında bir neden gizli olduğunu öğrenmişti. Yine de sözlerinde kötü bir kehanet var gibi geldi ona.

Kayığın gelgitlerin veya fırtınanın ulaşamayacağı bir yerde olup olmadığını kontrol etmek ve geceyi geçirebilmek için pelerinlerini ve kalan yiyecekleri almak amacıyla bir kez daha kum tepesini geçerek sahile gittiler. Ged onu o kadar uzun süre, o kadar uzak mesafelerde, yabancı denizler üzerinde taşımış olan kayığının zarif burnunun yanında bir dakika kadar durdu; elini üzerine koydu fakat ne bir büyü yaptı, ne de bir söz söyledi. Sonra adanın içine vurdular, kuzeye, bir kez daha dağlara doğru.

Bütün gün boyunca yürüdüler ve akşam, sazlıklara boğulmuş göllere ve bataklıklara doğru kıvrıla kıvrıla akan bir derenin kenarında konakladılar. Yaz ortası olduğu halde, rüzgâr batıdan, açık denizin karasız uçyörelerinden geldiği için serin esiyordu. Sis gökyüzünü örtüyor, üzerlerinde hiçbir ocak ateşinin veya pencere ışığının asla pırıldamamış olduğu dağların üstünde hiçbir yıldız parlamıyordu.

Arren karanlıkta uyandı. Küçük ateşleri sönmüştü ama batıya yönelen ay, toprağı sisli, boz bir ışıkla aydınlatıyordu. Derenin açtığı vadide ve etrafındaki yamaçlarda, büyük bir insan yığını duruyordu, hepsi kıpırtısız, hepsi sessiz, yüzleri Ged ve Arren'e dönük. Gözlerinde ayın parıltısı yansımıyordu.

Arren konuşmaya cesaret edemedi ama elini Ged'in kolunun üzerine koydu. Büyücü kımıldayıp, "Ne var?" diyerek oturdu. Arren'in bakışlarını takip ederek sessiz insanları gördü.

Hepsi karalar giymişti, hem erkekler, hem kadınlar. Yüzleri zayıf ışıkta açık seçik görünmüyordu ama Arren'e öyle geldi ki, derenin karşısında, vadide onlara en yakın duranların aralarında isimlerini çıkaramasa bile tanıdığı insanlar vardı.

Ged ayağa kalkarken pelerini yere düştü. Yüzü, saçları, gömleği, sanki ay ışığı onda toplanıyormuş gibi gümüşi bir solgunlukla parlıyordu. Kolunu geniş bir hareketle kaldırdı ve yüksek sesle, "Ey siz, bir zamanlar yaşamış olanlar, serbest kalın! Sizi tutan bağları koparıyorum: *Anvassa mane harw pennodathe!*"

Bir süre için kıpırdamadan durdular, bir yığın sessiz insan. Yavaşça geri döndüler, boz bir karanlığa yürür gibi kayboldular.

Ged oturdu. Derin bir nefes aldı. Arren'e baktı ve elini oğlanın omuzuna koydu; teması sıcak ve metanetliydi. "Korkacak bir şey yok Lebannen," dedi kibarca, alaycı. "Onlar sadece ölülerdi."

Arren, dişleri takırdadığı ve iliklerine kadar donduğu halde evet, anla-

mında başını salladı. "Nasıl," diye başladı ama çenesi ve dudakları henüz ona itaat etmiyorlardı.

Ged onu anladı. "Onun çağrısı üzerine geldiler. Onun söz verdiği şey bu: sonsuz yaşam. Onun bir sözüyle geri dönebilirler. Onun emriyle, bir ot parçasını bile kıpırdatamasalar da, yaşamın tepelerinde yürümek zorundadırlar."

"O... o da ölü mü yani?"

Ged düşünerek başını salladı. "Ölüler, ölüleri ölümden dünyaya geri çağıramazlar. Hayır, onda yaşayan bir insanın gücü var; ve fazlası... Fakat kim onu izlemek istediyse, onları kandırdı. Gücünü kendisine saklıyor. Ölülerin Kralı'nı oynuyor; ve sadece ölülerin de değil... Ama onlar sadece gölgeydi."

"Neden onlardan korktuğumu bilmiyorum," dedi Arren utanarak.

"Onlardan korkuyorsun çünkü ölümden korkuyorsun haklı olarak: Çünkü ölüm korkunçtur ve ölümden korkmak gerekir," dedi büyücü. Ateşe bir odun daha atarak küllerin altındaki küçük korları üfledi. Çalı çırpı parçalarının üzerinde küçük parlak bir alev açtı; Arren için şükran dolu bir ışık. "Ve yaşam da korkunç bir şeydir," dedi Ged, "ve yaşamdan hem korkulmalı hem de yaşam övülmelidir."

İkisi de pelerinlerine sıkı sıkı sarınarak oturdular. Bir süre için sessiz kaldılar. Sonra Ged ciddi ciddi konuştu. "Lebannen, daha ne kadar bizi gönderiler ve gölgelerle burada tedirgin eder, bilemem. Fakat en sonunda nereye gideceğini biliyorsun."

"Karanlık ülkeye."

"Öyle. Onların arasına."

"Artık onları gördüm. Ben de seninle geleceğim."

"Bana olan inancın mı seni harekete geçiriyor? Benim sevgime güvenebilirsin ama kuvvetime güvenme. Çünkü, sanırım, dengimle karşılaştım."

"Sizinle geleceğim."

"Ama eğer yenilirsem, eğer gücüm veya yaşamım biterse, seni geri getiremem; tek başına geri dönemezsin."

"Sizinle geleceğim."

Bunun üzerine Ged, "Erkekliğe, ölümün eşiğinde adım atıyorsun," dedi. Sonra da çok alçak sesle konuşarak, ejderhanın iki kere Arren'e söylemiş olduğu o sözü veya ismi söyledi: "*Agni Agni* Lebannen."

Bundan sonra bir daha konuşmadılar ve hemen arkasından üstlerine uyku bastı; azıcık yanan küçük ateşlerinin yanına uzandılar.

Ertesi sabah kuzeye ve batıya doğru yürümeye devam ettiler; bu Arren'in kararıydı, "Yolunu seç oğul; benim için bütün yollar bir," diyen Ged'in değil. Acele etmiyorlardı, çünkü bir amaçları yoktu, Orm Embar'dan bir işaret bekliyorlardı. Genelde okyanusun görüş açısı içinde bulunan en alçak ve dıştaki

tepe dizisini takip ediyorlardı. Kısa kuru otlar sonsuza dek rüzgârda uçuşuyor, uçuşuyordu. Sağ taraflarında tepeler altın renginde, ıssız yükselirken, sol yanlarında tuzlu bataklıklarla batı denizi uzanıyordu. Bir keresinde güneyde, uzaklarda, kuğuların uçtuğunu gördüler. O gün bütün gün boyunca soluyan başka bir yaratığa rastlamadılar. Bütün gün boyunca, en kötüyü beklemekten kaynaklanan bir çeşit korku yorgunluğu büyümeye başladı Arren'in içinde. İçinde sabırsızlık ve hissiz bir çeşit kızgınlık kabarmaya başladı. Saatlerce süren sessizlikten sonra, "Bu ada, ölüm ükesinin kendisi kadar ölü," dedi.

"Böyle söyleme," dedi büyücü sertçe. Bir süre uzun adımlarla yürümesini sürdürdükten sonra değişik bir sesle, "Bu adaya bir bak; etrafına bak. Burası senin krallığın, hayatın krallığı. Burası senin ölümsüzlüğün. Dağlara bak, ölümlü dağlara. Onlar, sonsuza kadar dayanamıyorlar. Üzerinde yaşayan otlarla ve akarsularla dolu dağlar... Tüm dünyada, tüm dünyalarda, zamanın tüm hudutsuzluğunda; yerin, gözün görmediği derinliklerinden kaynaklanıp güneş altında aktıktan sonra denizin karanlığına dökülen o akarsuların bir eşi daha yok. Varlığın pınarları, hayattan daha derindir, ölümden de..." dedi.

Durdu ama Arren'e ve güneşin aydınlattığı dağlara bakarken gözlerinde büyük, sözlere sığmaz, kederli bir aşk vardı. Ve Arren bunu gördü ve bunu görmekle, onu gördü, ilk defa onu bir bütün olarak, olduğu gibi gördü.

"Söylemek istediğimi söyleyemiyorum," dedi Ged mutsuzca.

Fakat Arren, Çeşmeli Avlu'daki o ilk saati, çeşmenin akan suyunun yanında diz çökmüş adamı hatırladı; ve hatırlanan o su kadar berrak bir neşe içini doldurdu. Yol arkadaşına bakarak, "Ben aşkımı, aşka değer olana verdim. Bu o krallık ve ölümsüz pınar değil mi?" dedi.

"Öyle, oğul," dedi Ged, tatlı tatlı, acıyla.

Birlikte, sessizlik içinde yollarına devam ettiler. Fakat Arren artık dünyayı yol arkadaşının gözleriyle görüyordu; etraflarındaki bu sessiz, ıssız topraklarda, sanki tüm güçlerin üzerindeki bir büyü gücü sayesinde kendini göstermiş olan bu yaşayan ihtişamı, rüzgârın savurduğu her ot tanesinde, her gölgede, her taşta, gördü. Sonuç olarak, geriye dönüşü olmayan bir yolculuğun başında, son kez, değer verilen bir yerde duran insan, her şeyi daha önce görmediği ve bir daha da göremeyeceği kadar bütün, gerçek ve sevgiyle görür.

Akşam çöktükçe, büyük rüzgârların denizden taşıyıp getirdiği, güneşin önünde alev alev yanan yoğun bulut dizileri batıdan yükseldi ve batarken batıyı kızıla boyadı. Arren, bu kızıl ışıkta, ateş yakmak için, bir çayın açtığı küçük vadiden çalı çırpı toplarken başını kaldırdı ve üç metre kadar ilerisinde bir adamın durmakta olduğunu gördü. Adamın yüzü belirsiz ve garipti ama Arren onu tanıdı, ölmüş olan Lorbanery Boya Üreticisi Sopli'ydi.

Onun arkasında diğerleri üzgün ve bir noktaya takılıp kalmış bakışlarıyla

duruyorlardı. Konuşuyor gibiydiler ama Arren sözlerini duymuyor, sadece batı rüzgârıyla uçup giden fısıltıya benzer bir şeyler duyuyordu. Bir kısmı, yavaş yavaş ona doğru gelmeye başladı.

Arren durup onlara, sonra tekrar Sopli'ye baktı; sonra da sırtını dönüp eğildi, elleri titrediği halde bir çalı parçası daha aldı. Bunu yığınına ekledi ve sonra bir tane daha aldı ve başka da almadı. Sonra doğrularak arkasına baktı. Vadide, otların üzerinde yanan kızıl ışıktan başka kimse yoktu. Ged'in yanına geri dönüp çalı çırpı yığınını yere bıraktı ama gördükleriyle ilgili hiçbir şey söylemedi.

Bütün gece boyunca, insan ruhlarından yoksun o toprakların sisli karanlığında, düzensiz uykusundan uyandıkça, etrafında ölülerin fısıltılarını duyuyordu. İradesine hâkim olarak onları dinlemedi ve tekrar uyudu.

Hem Ged, hem de o, sabah geç bir vakitte, güneş tepeleri beş parmak aşıp da sonunda sisten kurtularak soğuk toprakları aydınlattıktan sonra uyandılar. Az olan sabah kahvaltılarını yaparken ejderha üstlerinde dönerek geldi. Ağzından ateş, al burun deliklerinden duman ve kıvılcımlar saçıyordu; o kızıl alev saçan parıltıda dişleri fildişinden bıçaklar gibi parlıyordu. Ama Ged, kendi dilinde seslenerek onu selamladığı halde bir şey söylemedi. "Onu buldun mu Orm Embar?"

Ejderha başını arkaya doğru atarak ve rüzgârı jilet gibi keskin pençeleriyle tırmalayarak bedenini garip bir şekilde yay gibi kıvırdı. Sonra batıya doğru hızlı hızlı uçmaya koyuldu, gittikçe de dönüp onlara bakarak.

Ged asasını yakalayarak toprağa sapladı. "Konuşamıyor," dedi. "Konuşamıyor! Yaradılış'ın sözcükleri alınmış ondan ve bir engerek, dilsiz bir solucan haline getirilmiş, bilgeliği susturulmuş. Yine de bize yol gösterebilir ve biz onu izleyebiliriz!" Hafif çıkınlarını sırtlarına vurarak, Orm Embar'ın uçmuş olduğu batı yönüne doğru dağlardan ilerlemeye başladılar.

Sekiz mil ya da daha fazla bir mesafe gittiler, o ilk, süratli ve düzenli hızlarını gevşetmeden. Artık deniz her iki yanlarında da uzanıyordu; en sonunda kuru sazlar ve dolana dolana giden çay yatakları arasından geçip çok kavisli, fildişi renkli kumları olan bir kumsala alçalarak varan uzun bir bayır sırtında yürüdüler. Burası tüm toprakların en batı ucundaki burundu; yerin sonu.

Orm Embar, başı kızgın bir kedininki gibi alçalmış, nefesi alev alev, fildişi kumların üzerine çöktü. Biraz ilerisinde önünde, onunla denizin uzun ve alçak dalgaları arasında, sanki uzun süre suda durduğu için rengi ağarmış, denizin sürüklediği tahta parçalarından yapılmış bir kulübe veya barınağa benzeyen, beyaz bir şey duruyordu. Fakat başka hiçbir toprak parçasına doğru açılmayan bu kıyıda sürüklenip de gelmiş tahta parçası falan yoktu. Yaklaştıkça Arren, yıkık dökük bu duvarların kemiklerden yapılmış olduğunu gördü. Ba-

lina kemikleri, diye düşündü önce, derken bıçak gibi kenarlı beyaz üçgenleri görünce ejderha kemikleri olduğunu anladı.

Aradıkları yere gelmişlerdi. Deniz üzerindeki güneş ışıkları, kemikler arasındaki çatlaklardan parıldıyordu. Kapının üst kasası, bir insanınkinden daha uzun bir uyluk kemiğinden yapılmıştı. Bunun üzerinde, çukur gözlerle Selidor dağlarına bakan bir insan kafatası vardı.

Burada durdular ve onlar yukarıdaki kafatasına bakarlarken, altındaki kapıdan bir adam çıktı. Eski zamanlardaki gibi yaldızlı bronzdan bir zırh giyiyordu; zırh sanki el baltası darbeleriyle parçalanmıştı ve taşlarla süslü kılıç kını boştu. Kara, yay kaşlı ve dar burunlu olan adamın yüzü sertti; gözleri koyu, keskin ve üzüntülüydü. Kollarında, boğazında ve yanlarında yaralar vardı; artık kanamıyorlardı ama ölümcül yaralardı. Dimdik ve kıpırtısız durup onlara bakıyordu.

Ged, ona doğru bir adım attı. Birbirlerine benziyor gibiydiler, böyle yüz yüze gelince.

"Sen Erreth-Akbe'sin," dedi Ged. Diğeri durmadan ona bakarak, başını bir kez evet anlamında salladı ama konuşmadı.

"Sen, sen bile onun emirlerine uymak zorundasın." Ged'in sesinde öfke vardı. "Ah efendim, en mükemmelimiz, en cesurumuz; sen şerefinle, ölümünde, huzur içinde uyu!" Ellerini havaya kaldıran Ged, büyük bir hareketle, ölü yığınına söylediği sözleri söyleyerek ellerini yere indirdi. Bir an için elleri havada geniş ve parlak bir iz bıraktı. İz kaybolduğunda, zırhlı adam da gitmişti; kumların üzerinde durduğu yerde ise sadece güneş gözleri kamaştırıyordu.

Ged, kemiklerden yapılmış eve asasıyla vurdu ve ev çökerek yok oldu. Evden, kumlara saplanmış kalmış tek bir büyük kaburga kemiğinden başka hiçbir şey kalmamıştı.

Orm Embar'a döndü. "Burada mı Orm Embar? Orası, burası mı?"

Ejderha ağzını açarak çok büyük, soluk soluğa bir tıslama çıkardı.

"Burada, dünyanın en son sahilinde. Bu da iyi!" Sonra porsukağacından kara asasını sol elinde tutarak, dua eder gibi kollarını açtı Ged ve konuştu. Yaradılış dilinde konuştuğu halde Arren, sonunda anladı, o duayı her duyanın anlaması gerektiği gibi anladı çünkü bu her şeyin üzerinde bir güçtü: "Şimdi seni buraya çağırıyorum, düşmanım, gözlerimin önüne ve etten kemikten olarak ve seni zamanın sonuna kadar söylenmeyecek olan o sözle gelmen için bağlıyorum!"

Fakat, çağrılan kimsenin adının söylenmesi gereken yerde Ged sadece, *Düşmanım,* dedi.

Bunu bir sessizlik izledi, sanki denizin sesi susmuş gibi. Arren'e güneş, berrak gökyüzünde durduğu halde zayıflayıp kararmış gibi geldi. Kumsalın

üzerine, insan isli camdan baktığında nasıl olursa öyle bir karanlık çöktü; tam Ged'in önünde karanlık çok fazlalaştı; orada ne olduğunu görmek çok zordu artık. Orada, üzerine ışığın düşemeyeceği bir şey var gibiydi, bir şekilsizlik.

Bu karanlığın içinden bir adam çıktı, aniden. Kum tepesinde gördükleri adamdı, siyah saçlı ve uzun kollu, kıvrak ve uzun boylu. Şimdi elinde uzun, üzerine boyluboyunca rünler kazılmış bir çubuk ya da çelikten bir kılıç vardı; adam Ged'le yüz yüze gelince bunu ona doğru eğdi. Fakat gözlerinin görünüşünde garip bir şey vardı, sanki gözleri güneşten kamaşmış da göremiyormuş gibi.

"Kendim," dedi adam, "istedim diye geldim, kendi yolumla. Sen beni çağıramazsın Başbüyücü. Ben gölge değilim. Ben canlıyım. Ben sadece canlıyım! Sen de canlı olduğunu düşünüyorsun ama sen ölüyorsun, ölüyorsun. Bu tuttuğum şeyin ne olduğunu biliyor musun? Bu Nereger'i susturmuş olan Gri Büyücü'nün asası; benim sanatımın ustasının. Fakat şimdi Usta benim. Ve seninle yeterince oyun oynadım." Bununla birlikte aniden, sanki kıpırdayamıyor veya konuşamıyormuş gibi durmakta olan Ged'e çelik kılıç ile dokunmak için uzandı. Arren bir adım gerisinde duruyor ve tüm benliğiyle kıpırdamak istiyordu ama kımıldayamıyor, elini kılıcının kabzasına koyamıyordu bile; sesi de boğazına takılıp kalmıştı.

Fakat Ged ve Arren'in üzerinde, onların başlarının üstünde, ejderhanın büyük ve kızgın bedeni kıvrıla büküle tek bir sıçrayışla geldi ve tüm gücüyle adamın üzerine daldı, böylece büyülü çelik kılıç ejderhanın zırhlı göğsüne saplanmış oldu: Fakat adam ejderhanın ağırlığı altında ezilmiş ve yanmıştı.

Sırtını kamburlaştırarak ve pervane kanatlarına benzeyen kanatlarını çırparak tekrar kumlarda doğrulan Orm Embar ateş damlacıkları kusarak çığlık attı. Uçmaya çalıştı ama uçamıyordu. Kötücül ve soğuk maden kalbinde duruyordu. Yere çöktü ve zehirli kanı ağzından kara kara aktı buram buram tüterek, ateşi burun delikleri kül çukurları haline gelince söndü. Büyük başını kumların üzerine bıraktı.

Böyle öldü Orm Embar, dedesi Orm'un öldüğü yerde, Orm'un kuma gömülmüş kemiklerinin üstünde.

Fakat onun düşmanını toprağa çaktığı yerde çirkin ve buruşuk bir şey, kendi ağında kuruyup kalmış büyük bir örümcek gibi duruyordu. Ejderhanın nefesiyle yanmış ve pençeleri altında ezilmişti. Yine de, Arren bakarken, o şey hareket etti. Ejderhadan biraz uzağa doğru süründü.

Başı, onlara doğru kalktı. Yüzün hiçbir yakışıklılığı kalmamıştı, sadece yaşlılığı aşan bir yaşlılık. Göz çukurları boştu, uzun zamandır boştu. Böylece Ged ile Arren düşmanlarının yaşayan yüzünü gördüler.

Onlara sırtını döndü. Simsiyah, yanık kollar uzandı ve bu kollarda bir ka-

ranlık toplandı, güneş ışığını boğan ve karartan aynı biçimsiz karanlık. Yokedici'nin kollarının arasında bu karanlık, loş ve belirsiz olmasına rağmen bir kemer altı yolu veya bir kapı gibi görünüyordu; bu geçidin içinden ne soluk kumlar ne de okyanus görünüyordu, uzun bir karanlık yokuş, karanlığa doğru gidiyordu.

İşte buraya gitti, ezilmiş ve sürünen şekil; öyle göründü ki karanlığa girer girmez birden ayağa kalkarak hızla hareket etmeye başladı ve gözden kayboldu.

"Gel Lebannen," dedi Ged sağ elini oğlanın omuzuna koyarak; ve çorak diyara doğru ilerlediler.

XII

ÇORAK DİYAR

Büyücünün elindeki porsukağacından asa, donuk ve alçalan karanlıkta gümüşi bir ışıkla parlıyordu. Arren'in gözüne, başka hafif bir parıltı daha takıldı: Elinde tuttuğu çıplak kılıcın keskin yerinde beliren bir ışık pırıltısı. Ejderhanın davranışı ve ölümü bağlama büyüsünü bozmuş olduğu için, daha orada, Selidor kumsalındayken kılıcını çekmişti. Ve burada, topu topu bir gölge olsa da yaşayan bir gölgeydi Arren ve kılıcının gölgesini de taşıyordu.

Etrafta başka bir parlaklık yoktu. Kasım ayının sonlarında yaşanan, bulutlarla kaplı bir alacakaranlık gibiydi, insanın etrafı görebildiği ama belirgin bir şekilde ve pek uzağı göremediği sert, tüyler ürpertici, donuk bir hava. Arren bu yeri, ümitsiz rüyalarının bu bataklıklarını ve kıraç topraklarını tanıyordu; fakat ona öyle geliyordu ki, rüyasında gitmiş olduğu yerlerin ilerisindeydi, çok çok daha ilerisinde. Yol arkadaşıyla birlikte bir dağın yamacında durduklarından ve önlerinde alçak, insanın dizinden yukarıya çıkmayan taştan bir duvar olduğundan başka hiçbir şeyi açık bir biçimde seçemiyordu.

Ged hâlâ sağ elini Arren'in kolunda tutuyordu. Artık ileri doğru gidiyordu; Arren de onunla birlikte ilerledi, taş duvarın üzerinden aştılar.

Önlerinde uzun bayır şekilsizce uzanıyor, karanlığa iniyordu.

Fakat üstlerinde, Arren'in kasvetli ağır bulutlar olduğunu sandığı yerde, gök simsiyahtı ve yıldızlar vardı. Yıldızlara baktı ve kalbi içinde küçülüp, soğur gibi oldu. Şimdiye kadar gördüğü yıldızlar değildi bunlar. Kıpırdamadan parlıyorlardı, göz kırpmadan. Bunlar o doğmayan ve batmayan yıldızlardı; ne bulutlar bu yıldızları gizlerdi, ne de gün ışığı soldururdu. Hareketsiz ve küçük çorak diyarın üzerinde parlıyorlardı.

Ged, varlık dağının öte tarafından aşağı doğru yürümeye koyuldu; adım adım Arren de onunla birlikte gitti. İçinde dehşetli bir korku vardı; yine de kalben o kadar azimli ve arzusu o kadar kuvvetliydi ki ne korkusu onu yönetebildi, ne de korkusunun belirgin olarak farkına vardı. Sadece, sanki içinde,

derinlerde bir yerde bir şey, bir odaya kapatılmış veya zincire vurulmuş bir hayvan, ıstırap veriyor gibiydi.

O dağın yamacından inerlerken uzun zamandır yürüyorlarmış gibi geldi ona ama belki de kısa bir yol almışlardı; çünkü burada zaman geçmiyordu, rüzgâr esmiyordu ve yıldızlar kıpırdamıyordu. Sonra, buradaki şehirlerden birinin caddesine geldiler; Arren pencereleri hiç aydınlatılmamış evleri ve bazı kapı eşiklerinde sakin yüzler ve boş ellerle duran ölüleri gördü.

Pazar yerleri hep boştu. Burada hiç alışveriş yoktu, hiç kazanmak ve harcamak yoktu. Hiçbir şey kullanılmıyordu; hiçbir şey üretilmiyordu. Ged ile Arren birkaç kez başka bir yolun dönemecinde, uzakta ve bu loş ışıkta belli belirsiz seçilebilen bir şekil gördükleri halde, dar sokaklardan tek başlarına geçtiler. Bu şekli ilk gördüklerinde Arren sıçrayarak kılıcının ucunu bu noktaya doğru tuttu ama Ged başını sallayıp yoluna devam etti. Arren bu şeklin, kendilerinden kaçmadan yavaş yavaş hareket eden bir kadın olduğunu gördü.

Gördükleri tüm ölüler --çok fazla görmemişlerdi, çünkü ölüler çok fazladır ama o diyar da çok büyüktür– kıpırdamadan duruyor, veya yavaş yavaş, amaçsızca hareket ediyordu. Hiçbirinde, ölmüş olduğu yere gün ışığında çağırılmış olan Erreth-Akbe'ninki gibi yara izi yoktu. Üzerlerinde hiçbir hastalık izi de yoktu. Bir bütün ve iyileşmiş olarak duruyorlardı. Acılarından ve yaşamdan kurtulmuşlardı. Tıpkı Arren'in korktuğu gibi iğrençtiler ama onun düşündüğü şekilde korkutucu değillerdi. Hiddet ve arzudan kurtulmuş yüzleri sakindi ve gölgeli gözlerinde hiç ümit yoktu.

O zaman, korku yerine büyük bir acıma duygusu kabardı Arren'in içinde; eğer bunun altında korku da vardıysa bile, bu kendisi için duyduğu bir korku değildi. Çünkü birlikte ölmüş olan anne ile yavrusunu görmüştü, her ikisi de karanlık ülkede birlikteydi; fakat ne çocuk koşuyor, ağlıyordu, ne de anne çocuğunu kucaklıyor, ona bakıyordu. Ve aşkları için ölmüş olanlar, sokaklarda birbirlerinin yanından geçip gidiyorlardı.

Çömlekçinin çarkı dönmüyordu, ocağı da soğuktu. Şarkı söyleyen bir ses yoktu.

Karanlık evlerin arasındaki karanlık sokaklar birbirlerini kovalıyordu, onlar da bu sokaklar arasından geçtiler. Ayak sesleri, ortalıktaki tek sesti. Soğuktu. Arren ilk başta bu soğuğu fark etmemişti fakat soğuk burada aynı zamanda eti kemiği olan ruhuna işledi. Kendini çok yorgun hissediyordu. Uzun bir yol kat etmiş olmalıydılar. Neden devam ediyoruz, diye düşündü ve adımları biraz geri kalmaya başladı.

Ged, sokakların kesiştiği bir yerde dikilen bir adama dönerek, aniden durdu. Adam ince, uzundu ve nerede gördüğünü çıkaramasa da Arren adamın yüzünü daha önce görmüş olduğunu düşündü. Ged adamla konuştu; taş duvar-

dan aştıklarından beri başka hiçbir ses sessizliği bozmamıştı: "Ey Thorion, dostum, buraya nasıl geldin!" Ve ellerini Roke'un Çağrı Ustası'na doğru uzattı.

Thorion ona karşılık olarak bir harekette bulunmadı. Kıpırdamadan durdu, yüzü de kıpırtısızdı; fakat Ged'in asasındaki gümüşi ışık, gölgelenmiş gözlerinin derinlerine saplandı; bu gözlerde biraz ışıltı yarattı ya da oradaki ışıltıyla buluştu. Ged adamın uzatmamış olduğu elini tutarak tekrar, "Burada ne arıyorsun Thorion? Sen henüz bu krallıktan değilsin. Geri dön!" dedi.

"Ölmeyeni izledim. Yolumu kaybettim." Çağrı Usta'nın sesi yumuşak ve ifadesizdi, tıpkı uykusunda konuşan bir adamın sesi gibi.

"Yukarı: Duvara doğru," dedi Ged, Arren'le birlikte geldiği, uzun, karanlık ve aşağı doğru inmekte olan sokağın yolunu işaret ederek. Bunun üzerine, Thorion'un yüzünde bir ürperti belirdi, sanki içine tahammül edilmez bir ümit, kılıç misali saplanmış gibi.

"Yolu bulamam," dedi. "Efendim, yolu bulamam."

"Belki bulursun," dedi Ged; onu kucakladı ve sonra yoluna devam etti. Thorion, arkalarında, yol kavşağında kıpırdamadan durdu.

Yollarına devam ettikçe, bu zamansız alacakaranlıkta aslında ne ileri ne geri, ne doğu ne batı, gidilebilecek hiçbir yön yok gibi geldi Arren'e. Bir çıkış yolu var mıydı? Dağdan aşağıya, ne tarafa dönerlerse dönsünler, hep inerek geldiklerini düşündü; karanlık şehirde sokaklar hâlâ aşağıya doğru gidiyordu, yani geriye, duvara doğru gitmek için sadece tırmanmaları yeterliydi; dağın tepesinde de duvarı bulacaklardı. Ama dönmediler. Yan yana, yollarına devam ettiler. Ged'i izliyor muydu Arren? Yoksa ona yolu mu gösteriyordu?

Şehirden dışarı çıktılar. Bu sayısız ölüler diyarı bomboştu. Batmayan yıldızların altındaki taşlı topraklarda ne bir ağaç, ne bir diken, ne de bir ot tanesi yetişmişti.

Ufuk yoktu, çünkü insanın gözü bu kasvetli yerde fazla uzağı göremiyordu; fakat önlerinde minik ve hareketsiz yıldızlar, yerden oldukça yüksekte bir yerde görünmeye başlıyorlardı; aradaki yıldızsız boşluk da sıra dağlar gibi inişli çıkışlıydı. Yollarına devam ettikçe, şekiller daha da belirginleşti: Rüzgâr ve yağmurla yıpranmamış yüksek zirveler. Dağların üzerlerinde, yıldız ışığında parlayacak kar da yoktu. Kapkaraydılar. Görüntüleri Arren'in gönlünde yalnızlık duygusu uyandırdı. Bakışını onlardan kaçırdı. Fakat onları biliyordu; onları tanımıştı; bakışları onlara geri çekiliyordu. O zirvelere her baktığında göğsüne buz gibi bir ağırlığın çöktüğünü hissediyor, sinirleri iflas etme noktasına varıyordu. Yine de yürümeye devam etti, hep aşağı doğru, çünkü toprak aşağıya, dağların eteklerine iniyordu. En sonunda, "Efendim, nedir bu..." diyerek dağları işaret etti çünkü konuşmaya devam edemedi; boğazı kurumuştu.

"Işık dünyasını sınırlıyorlar," diye cevapladı Ged, "taş duvarın yaptığı gibi. Azap'tan başka isimleri de yoktur. Oradan bir yol vardır. Ölülere yasak. Uzun değildir. Ama acı bir yoldur."

"Susadım," dedi Arren; yol arkadaşı cevap verdi, "Burada toz içerler."

Yollarına devam ettiler.

Arren'e yol arkadaşının yürüyüşü biraz yavaşlamış gibi geldi, bazen de duraksıyordu. İçindeki yorgunluk büyümeye devam etiği halde içinde artık hiç tereddüt kalmamıştı. Aşağı doğru gitmeliydiler; yollarına devam etmeliydiler. Yollarına devam ettiler.

Bazen, gökyüzünde sonsuza kadar aynı yerde duran yıldızlara karşı ölülerinin çatılarının kara üçgenler oluşturduğu başka kasabalardan geçtiler. Kasabalardan sonra tekrar hiçbir şeyin yetişmediği boş topraklar geliyordu. Kasabadan çıkar çıkmaz kasaba karanlıkta kayboluyordu. Ne önlerinde, ne de arkalarında gitgide yaklaşan ve önlerinde yükselen dağlardan başka hiçbir şey görülmüyordu. Sağlarında, şekilsiz yamaç aşağı doğru iniyordu, her zamanki gibi; ne kadar önce geçmişlerdi taş duvarı? "Orada ne var?" diye mırıldandı Arren Ged'e, çünkü insan sesine hasretti, ama büyücü başını salladı: "Bilmiyorum. Sonu olmayan bir yol olabilir."

Gittikleri yönde, eğim sanki gittikçe azalıyor, hep daha da azalıyor gibiydi. Ayaklarının altındaki toprak, lav tozu gibi sert sert gıcırdıyordu. Yine de onlar yollarına devam ettiler ve Arren bir an bile geri dönmeyi veya nasıl geri döneceklerini düşünmedi. Çok yorgun olduğu halde, durmayı da düşünmedi. Bir kere, evini, memleketini düşünerek, içindeki bu uyuşuk karanlığı, yorgunluğu ve dehşeti aydınlatmaya çalıştı; ama güneş ışığının ya da annesinin yüzünün neye benzediğini hatırlayamadı. Yola devam etmekten başka yapılabilecek bir şey yoktu. O da yoluna devam etti.

Ayağının altındaki toprağın düz olduğunu hissetti; yanında da Ged duraksadı. Sonra o da durdu. Uzun inişin sonuna gelmişlerdi; gidecek yer kalmamıştı, gitmek için neden de.

Tam Azap Dağları'nın altındaki vadideydiler. Ayaklarının altında kayalar, etraflarında yerlerinden kopmuş kaya parçaları vardı, dokunulduğunda insana maden cürufu kadar sert gelen kayalar. Sanki bu dar vadi, bir zamanlar akan bir suyun kuru yatağı ya da tepelerinde acımasız ve kara zirveleri yükselen yanardağlardan akmış olan, çok önceleri sönmüş bir ateş deresinin yoluydu.

Orada, karanlıktaki o dar vadide kıpırdamadan durdu; Ged de yanında kıpırdamadan duruyordu. Sessizce hiçe bakan amaçsız ölüler gibi duruyorlardı. Arren pek fazla değil, hafif bir korkuyla, "Çok uzağa geldik," dedi.

Bunun pek önemi yok gibiydi.

Kendi düşüncelerini söyleyen Ged, "Geri dönemeyecek kadar uzağa gel-

dik," dedi. Sesi yumuşaktı fakat sesinin tınısı tam anlamıyla etraflarında bulunan büyük, kasvetli boşluk tarafından boğulmamıştı ve bu ses üzerine Arren biraz telaşlandı. Buraya aradıkları kişiyle karşılaşmaya gelmemişler miydi?

Karanlıktan bir ses, "Çok uzağa geldiniz," dedi.

Arren, "Ancak çok uzak yeterince uzaktır," diyerek cevapladı.

"Kuru Nehir'e geldiniz," dedi ses. "Taş duvara geri dönemezsiniz. Yaşama geri dönemezsiniz."

"O yoldan değil," dedi Ged, karanlığa doğru konuşarak. Yan yana durdukları halde Arren onu zar zor görebiliyordu çünkü eteğinde durdukları dağlar, yıldızların ışıklarını yarı yarıya kesiyordu ve insana öyle geliyordu ki, Kuru Nehir'in akıntısı karanlığın ta kendisiydi. "Ama biz, senin yolunu öğreneceğiz."

Cevap yoktu.

"Burada eşitiz. Eğer sen kör isen Kuğu, şimdi ikimiz de karanlıktayız."

Cevap yoktu.

"Burada senin canını acıtamayız; seni öldüremeyiz. Neden korkuyorsun ki?"

"Benim hiçbir korkum yok," dedi karanlıktaki ses. Sonra yavaş yavaş, bazen Ged'in asasına takılı kalan ışığın yaptığı gibi yavaş yavaş pırıldayarak belirdi adam; Ged ile Arren'den yukarıya doğru biraz uzakta, yerinden kopmuş büyük ve belli belirsiz kaya kütleleri arasında. Uzun boyluydu, geniş omuzlu ve uzun kollu, kum tepesinde ve Selidor kumsalında onlara görünen şekil gibi ama daha yaşlı; saçı beyazdı ve geniş alnının üzerine keçeleşmiş biçimde düşmüştü. Yani, ölümün krallığında, ruh olarak belirmişti, ejderhanın onu yaktığı haliyle, sakat olarak değil; ama bütün olarak da değil. Göz çukurlarının içi boştu.

"Hiçbir korkum yok," dedi. "Ölü bir adam neden korkar ki?" Güldü. Kahkahası, dağların eteğindeki o dar ve taşlı vadide öyle kötü ve tekin olmayan bir şekilde çınladı ki Arren bir an nefes alamadı. Fakat kılıcını kavrayarak dinledi.

"Ben ölülerin nelerden korkması gerektiğini bilmiyorum," diye cevap verdi Ged. "Herhalde ölümden değil? Ama yine de sen korkuyor gibisin. Ondan kaçmak için bir yol bulmuş olduğun halde."

"Buldum. Ben yaşıyorum. Bedenim yaşıyor."

"Pek de iyi koşullarda değil," dedi büyücü kuru kuru. "Gözbağı yaşı saklayabilir; ama Orm Embar, o bedene pek de nazik davranmadı."

"Bedenimi onarabilirim. Ben tedavi etmenin ve gençleştirmenin yollarını biliyorum, bunlar sırf gözbağı değil. Sen beni ne sanıyorsun? Sana Başbüyücü diyorlar diye beni bir köy sihirbazı mı sandın? Ben ki tüm büyücüler ara-

sında, bugüne kadar hiçbirinin bulamadığı Ölümsüzlük Yolu'nu bulan tek büyücüyüm."

"Belki biz o yolu hiç aramamışızdır," dedi Ged.

"Aradınız. Hepiniz. Aradınız ve bulamadınız; bu yüzden de teslimiyet ve denge, yaşamın ve ölümün muvazenesi hakkında büyük büyük sözler ettiniz. Ama bunlar sadece sözlerdi –başarısızlığınızı örten yalanlar– ölümden korkunuzu gizlemek için söylenen sözler! Elinde olanağı olduktan sonra, kim sonsuza kadar yaşamak istemez! Ve ben yaşayabilirim. Ben ölümsüzüm. Ben sizin yapamadığınızı yaptım, bu yüzden de senin efendinim; sen de bunu biliyorsun. Bunu nasıl başardığımı öğrenmek ister misin Başbüyücü?"

"İsterim."

Kuğu bir adım daha yaklaştı. Arren, adamın gözleri olmadığı halde, hareketlerinin tümden kör bir adamınki gibi olmadığını fark etti; Ged ile Arren'in kesin yerlerini biliyor ve başını Arren'e doğru hiç döndürmemiş olduğu halde her ikisinin de varlığını seziyor gibiydi. O gönderilerin ve görüntülerin sahip oldukları işitme ve görme yetisi gibi, büyüden gelen ikinci bir görüşü daha olmalıydı: Gerçek görme duyusu olmasa bile ona farkındalık veren bir şey.

"Paln'daydım," dedi Ged'e, "bana tüm kibirinle bir ders verip burnumu sürttüğünü zannettiğin o zamandan sonra. A, evet, bana bir ders vermiştin, ama verdiğini zannettiğin dersi değil! Orada kendi kendime: Artık ölümü gördüğüme göre, ölümü kabul etmeyeceğim, dedim. Bırak tüm aptal doğa, kendi aptal yolunda gitsin ama ben bir insanım, doğadan daha mükemmelim, doğanın üstündeyim. O yoldan gitmeyeceğim, kendim olmayı bırakmayacağım! Ve böylesine kararlı olarak tekrar Peln Bilgisi'ni ele aldım ama sadece, aradığım şeylerin ipuçlarını ve yüzeyde kalan bilgilerini buldum. Böylece bu bilgiyi yeniden ördüm, yeniden yaptım ve bir büyü yarattım – bugüne kadar yapılmış en büyük büyü. En büyüğü ve en sonuncusu."

"O büyüyü yaratırken de öldün."

"Evet! Öldüm. Siz korkakların hiçbir zaman bulamayacağı şeyi –ölümden geriye gelen yolu– bulmak için ölmeye cesaretim vardı. Zamanın başlangıcından beri kapalı olan kapıyı açtım. Artık bu yere serbestçe gelip, yine serbestçe yaşayanların dünyasına geri gidebiliyorum. Tüm zamanlarda ve tüm insanlar arasında bir tek ben Her İki Diyarın Kralı'yım. Ve açmış olduğum kapı sadece burada açılmadı, aynı zamanda yaşayanların, bizi karanlıkta bir bütün yapan akıllarında, varlıklarının derinliklerinde ve bilinmeyen yerlerde de açıldı. Onlar bunu biliyor ve bana geliyorlar. Ve ölüler de bana gelmek zorunda, hepsi, çünkü ben yaşayanların büyücülüğünü kaybetmedim: Onlar da ben emir verdiğimde taş duvardan tırmanmak zorundalar; bütün ruhlar, bütün hükümdarlar, bütün büyücüler, gururlu kadınlar; benim emrimle bir yaşama bir

ölüme, bir yaşama bir ölüme gitmek zorundalar. Hepsi bana gelmek zorunda, ölüler ve yaşayanlar, bana, ölüp de yaşayana!"

"Sana, nereye geliyorlar Kuğu? Sen neredesin?"

"Dünyalar arasında."

"Ama bu ne ölümdür, ne de yaşam. Yaşam nedir Kuğu?"

"Güç."

"Aşk nedir?"

"Güç," diye tekrarladı kör adam ağır ağır, omuzlarını kamburlaştırarak.

"Işık nedir?"

"Karanlık!"

"Adın nedir?"

"Adım yok."

"Bu diyardaki herkes kendi ismini taşır."

"Bana ismini söyle o zaman!"

"Beni Ged diye adlandırdılar. Ya seni?"

Kör adam tereddüt ettikten sonra, "Kuğu," dedi.

"Bu senin gündelik ismindi, gerçek ismin değil. İsmin nerede? Senin gerçekliğin nerede? Onu ölmüş olduğun Paln'da mı bıraktın? Çok şey unutmuşsun, Her İki Diyarın Kralı. Işığı, aşkı ve gerçek ismini unutmuşsun."

"Artık senin ismin bende, sen de benim gücüm altındasın Başbüyücü Ged – yaşarken Başbüyücü olmuş olan Ged!"

"Benim ismim senin işine yaramaz," dedi Ged. "Senin benim üzerimde hiçbir etkin yok. Ben yaşayan bir insanım; bedenim Selidor kumsalında, güneşin altında, dönüşen toprağın üzeride yatıyor. O beden öldüğü zaman, ben burada olacağım: Ama sadece isim olarak, sadece ismimle, bir gölge halinde. Anlamıyor musun? Hiç anlamış mıydın sen, ölümden bir sürü gölge çağırmış olan, ölmüş olanların tüm o yığınlarını, hatta efendim Erreth-Akbe'yi, aramızda en bilge olanı bile çağırmış olan sen! Onun, onun bile sadece bir gölge ve bir isimden ibaret olduğunu anlamadın mı? Onun ölümü yaşamı azaltmadı. Ne de onu küçülttü. O orada – *orada*, burada değil! Burada toz ve gölgeden başka bir şey yok. Orada ise o, toprak, güneş ışığı, ağaçların yaprakları, kartalın uçuşu. Yaşıyor. Ve ölmüş olan herkes, canlı; tekrar doğuyorlar ve sonları yok, bir sonları olmayacak. Hiçbirinin, senden başka. Çünkü senin ölümün olmayacak. Senin! Senin ölümsüz nefsinin! Nedir o? Kimsin sen?"

"Ben, kendimim. Benim bedenim çürüyüp ölmeyecek..."

"Yaşayan bir beden acı duyar Kuğu; yaşayan bir beden yaşlanır: ölür. Ölüm, yaşamımızın ve tüm yaşamın bedelidir."

"Ben bu bedeli ödemiyorum! Ben ölüp, o an yeniden yaşayabiliyorum! Ben öldürülemem; ben ölümsüzüm. Bir tek ben sonsuza kadar kendimim!"

"O halde sen kimsin?"

"Ölümsüz Olan."

"Adını söyle."

"Kral."

"Benim adımı söyle. Daha bir dakika önce söyledim sana. Benim adımı söyle!"

"Sen gerçek değilsin! Senin adın yok. Sadece ben varım."

"Sen varsın: Adsız, biçimsiz. Günün ışığını göremiyorsun; karanlığı göremiyorsun. Kendi kişiliğini koruyabilmek için yeşil yeryüzünü, güneşi ve yıldızları sattın. Ama senin kişiliğin yok. Satmış olduğun her şey, sendin. Her şeyi, bir hiç için verdin. Ve şimdi de hiçliğini doldurabilmek için kaybetmiş olduğun dünyayı, ışığı ve hayatı kendine çekmeye çalışıyorsun. Ama bu doldurulamaz. Ne yeryüzündeki tüm şarkılar ne de gökyüzündeki tüm yıldızlar senin boşluğunu doldurabilir."

Ged'in sesi, orada, dağların altındaki soğuk vadide demir gibi çınladı ve kör adamı korkuyla sindirdi. Yüzünü yukarı doğru kaldırdı; loş yıldız ışıkları adamın üzerine parladı; ağlıyor gibiydi ama gözleri olmadığı için, gözyaşları da yoktu. Ağzı açıldı ve kapandı, karanlıkla dolu; fakat dışarı hiçbir sözcük çıkmadı, sadece biraz mırıltı. En sonunda, buruşuk dudaklarıyla güçbela şekillendirerek tek bir sözcük söyledi ve bu sözcük, "*Yaşam*" idi.

"Verebilseydim, sana yaşam verirdim Kuğu. Ama veremem. Sen ölmüştün. Sana yalnızca ölüm verebilirim."

"Hayır!" diye bağırdı kör adam yüksek sesle; sonra da, "Hayır, hayır," dedi ve yanakları, suyun değil de sadece gecenin akmakta olduğu taşlı nehir yatağı gibi kuru olduğu halde hıçkırıklarla yere çömeldi. "Yapamazsın. Kimse beni kurtaramaz. Dünyalar arasındaki kapıyı açtım ve kapatamıyorum. Kimse kapatamaz. Bir daha hiç kapanmayacak. Çekiyor, beni çekiyor. Ona geri dönmem gerekiyor. İçinden geçip yine buraya, toza, soğuğa ve sessizliğe gelmem gerekiyor. Beni emiyor da emiyor. Ayrılamıyorum. Kapatamıyorum. Sonunda, dünyadaki tüm aydınlığı emip bitirecek. Tüm nehirler Kuru Nehir gibi olacak. Benim açmış olduğum kapıyı kapatabilecek bir güç yok, hiçbir yerde!"

Sesinde ve sözlerindeki ümitsizlik ile kincilik, dehşet ile kibirliliğin karışımı çok garipti.

Ged sadece, "Nerede?" dedi.

"O tarafta. Pek uzak değil. Oraya gidebilirsin. Ama orada hiçbir şey yapamazsın. Kapıyı kapatamazsın. Tüm gücünü, sadece bir tek o iş için harcasan bile, yine de yetmez. Hiçbir şey yetmez."

"Belki," diye cevapladı Ged. "Sen ümitsizliği seçtiğin halde, unutma ki

biz daha bunu yapmadık. Bizi oraya götür."

Kör adam, korku ve nefretin belirgin bir şekilde çarpıştığı yüzünü kaldırdı. Nefret galip geldi. "Götürmeyeceğim," dedi.

Bunun üzerine Arren bir adım öne attı ve "Götüreceksin," dedi.

Kör adam kıpırdamadan durdu. Soğuk sessizlik ile ölüler diyarının karanlığı etraflarını sarıyordu, sözcüklerini sarıyordu.

"Kimsin sen?"

"Adım Lebannen."

Ged konuştu: "Kendine Kral diyorsun, bu gencin kim olduğunu bilmiyor musun?"

Kuğu, yine tamamiyle kıpırdamadan durdu. Sonra, konuşurken biraz soluk soluğa, "Ama o ölü – Sen ölüsün. Geri gidemezsin. Çıkış yolu yok. Buraya sıkışıp kaldınız!" dedi. Konuştukça, ışığın parıltısı ondan uzaklaşıyordu; onun karanlığa doğru dönüp onlardan ayrılarak çabuk çabuk karanlığa girdiğini duydular. "Bana ışık verin, efendim!" diye bağırdı Arren ve Ged, beyaz ışığın, içinde uzun boylu kamburu çıkmış kör adamın aceleyle ırmağın yukarı kısmına doğru, görmeyen ve duraksamayan bir yürüyüşle onlardan kaçmakta olan şeklinin bulunduğu, taşlar ve gölgelerle dolu o kadim karanlığı bölmesine izin vererek asasını başının üzerine tuttu. Adamın arkasından, elinde kılıcıyla Arren, Arren'in arkasından da Ged gitti.

Kısa bir süre sonra Arren yol arkadaşıyla arasını açtı; ışık çok cılızdı, devrik duran kayalar ve ırmağın kıvrımları nedeniyle epey kesiliyordu; ama Kuğu'nun gidişinin sesi ve öndeki varlığının hissi, yeterli bir rehber sayılırdı. Yol dikleştikçe, Arren yavaş yavaş yaklaştı. Kayalarla boğulmuş dik bir koyaktan tırmanıyorlardı; Kuru Nehir, başlangıcına yaklaştıkça daralıyor, dimdik kıyıları arasında kıvrılıyordu. Ayaklarının altındaki ve ellerinin altındaki kayalar gıcırdıyordu, çünkü tırmanmak zorundaydılar. Arren, nehrin kıyılarının nihai daralmasını hissetti ve ileriye doğru bir hamle yapıp Kuğu'nun yanına gelerek kolunu yakaladı ve adamı orada durdurdu: Bir buçuk-iki metre genişliğinde, kayalardan yapılmış, eğer su aksaydı bir havuzcuk oluşturabilecek bir çeşit çanak ve üzerinde, kayadan ve lavla karışmış cüruftan oluşmuş devrik bir uçurum. Bu uçurumda kara bir delik vardı, Kuru Nehir'in kaynağı.

Kuğu kurtulmak için çaba harcamadı. Ged'in yaklaşan ışığı gözsüz yüzünde parlaklaştıkça, adam olabildiğince hareketsiz durdu. Yüzünü Arren'e doğru çevirdi. "Burası orası," dedi sonunda, dudaklarında bir çeşit tebessüm belirerek. "Aradığınız yer burası. Görüyor musunuz? Burada yeniden doğabilirsiniz. Bütün yapacağınız beni izlemek. Ölümsüzlüğü yaşayacaksınız. Hep birlikte kral olabiliriz."

Arren o kara, kuru pınar başına baktı; tozun ağzına, ölü bir ruhun, topra-

ğın ve karanlığın içine emekleyerek yeniden ölü olarak doğabileceği yere: Bu görüntü onun için iğrençti; ölümcül bir mide bulantısıyla başa çıkmaya çalışarak sert bir sesle, "Bırak kapatılsın," dedi.

"Kapatılacak," dedi Ged, onların yanına gelerek: Işık artık o sonsuz gecede yeryüzüne düşmüş bir yıldız gibi ellerinden ve yüzünden yayılıyordu. Önünde o kuru pınar, o kapı esneyerek açıldı. Geniş ve boştu ama derin miydi, sığ mıydı, orası bilinmez. İçinde, üzerine ışığın düşebileceği veya gözün görebileceği bir şey yoktu. Boştu. Oradan geçince ne ışık, ne karanlık, ne hayat, ne de ölüm vardı. Bu, hiçbir yere varmayan bir yoldu.

Ged ellerini kaldırarak konuştu.

Arren hâlâ Kuğu'nun kolunu tutuyordu; kör adam serbest elini uçurum duvarının kayalarına dayamıştı. Her ikisi de büyünün gücüne kapılmışlar, kıpırdamadan duruyordu.

Tüm hayatını kapsayan öğrenimin, hayatının tüm becerisi ve hiddet dolu kalbinin tüm kuvvetiyle Ged o kapıyı kapatmak, dünyayı bir kez daha bütün yapmak için uğraştı. Ve sesinin ve biçimlendirici ellerinin emri ile kapılar birbirlerine doğru yaklaştılar, acıyla, birleşmek için, bir bütün olmaya çalışarak. Fakat aynı zamanda ışık, Ged'in ellerinden ve yüzünden, porsukağacı asasından yok olmaya başlayarak, ta ki burada minicik bir ışıltı kalıncaya kadar cılızlaştı da cılızlaştı. O cılız ışıkta, Arren, kapının hemen hemen kapanmış olduğunu gördü.

Elinin altındaki kör adam, kayaların hareket ettiğini gördü, bir araya geldiğini hissetti: Ve aynı zamanda sanatın ve gücün pes etmekte, kendisini harcamakta olduğunu, harcandığını. Ve birdenbire bağırdı: "Hayır!" Arren'in ellerinden kurtularak ileri doğru fırladı ve Ged'i kör ve güçlü kavrayışıyla yakaladı. Ged'i ağırlığıyla sıkıştırarak, boğmak için ellerini gırtlağına kenetledi.

Arren, Serriadh'ın kılıcını kaldırarak kılıcın keskin yerini, dosdoğru, keçe gibi saçların altındaki eğik boyunun üzerine sertçe indirdi.

Yaşayan ruhun ölülerin dünyasında bir ağırlığı vardır; kılıçlarının gölgesinin de bir kenarı. Kılıç, Kuğu'nun omurgasını bölerek büyük bir yara açtı. Yaradan kılıcın ışığıyla aydınlanmış kara bir kan fırladı.

Fakat zaten ölü olan bir adamı öldürmenin bir faydası yoktur, Kuğu zaten yıllardır ölüydü. Yara, kanını yutarak, yeniden kapandı. Kör adam, yüzü hiddet ve nefret ile seyirerek, uzun kollarıyla Arren'i arayarak uzun boyuyla ayağa kalktı: Sanki gerçek düşmanı ve rakibinin kim olduğunu yeni anlamış gibi.

Bu ölümcül darbeden sonra gerçekleşen bu iyileşmeyi görmek o kadar korkunçtu ki, bu ölmeme, herhangi bir ölümden öylesine korkunçtu ki, Arren'in içinde bir tiksinti öfkesi kabardı, çılgın bir hiddetle kılıcını havada sallayarak bir kez daha adama vurdu, dolu dolu, korkunç bir darbe indirdi. Kuğu, ka-

fatası yarılmış, yüzü kanla maskelenmiş olarak yere düştü, yine de Arren hemen adamın üzerine çullandı, bir kez daha vurmak için, yara kapanmadan önce, öldürünceye kadar vurmak için...

Yanında dizlerinin üzerinde doğrulan Ged, tek bir söz söyledi.

Onun sesiyle Arren, sanki bir el kılıçlı kolunu kavramış gibi durdu kaldı. Kalkmaya başlamış olan kör adam da tamamen kıpırtısız kaldı. Ged ayağa kalktı; biraz sallanıyordu. Ayakta durabilecek duruma gelince uçuruma doğru döndü.

"Bütün ol!" dedi açık seçik bir sesle ve asasıyla, ateşten çizgilerle, kayalardan oluşmuş kapının üzerine bir şekil çizdi: Agnen Rünü, yolları kapatan ve tabut kapaklarına çizilen Bitiş Rünü. Artık devrilmiş kayaların arasında bir aralık, boş bir yer kalmamıştı. Kapı kapandı.

Çorak Ülke'nin yerkabuğu, ayaklarının altında titredi ve değişmeyen, kısır gökyüzünde gümbür gümbür gök gürüldeyip sustu.

"Zamanın sonuna kadar söylenmeyecek söz ile seni çağırmıştım. Varlıklar yaratılırken söylenen söz ile de seni serbest bırakıyorum. Serbest kal!" Ve dizleri üzerine çökmüş olan kör adamın üzerine eğilerek Ged, karman çorman beyaz saçların altındaki kulağa fısıldadı.

Kuğu ayağa kalktı. Yavaş yavaş etrafına bakındı, gören gözlerle. Arren'e baktı, sonra Ged'e. Hiçbir söz söylemedi, sadece kara gözlerle onlara uzun uzun baktı. Yüzünde öfke, nefret, acı yoktu. Yavaş yavaş dönerek Kuru Nehir'in yolundan yürüdü, kısa bir süre sonra da gözden kaybolup gitti.

Ged'in ne porsukağacından asasında, ne de yüzünde ışık vardı artık. Orada, karanlıkta duruyordu. Arren yanına geldiğinde, dik durabilmek için genç adamın kolunu yakaladı. Bir an için kuru bir hıçkırık nöbeti sarstı onu. "Oldu," dedi. "Hepsi gitti."

"Oldu, saygıdeğer efendim. Gitmeliyiz."

"Öyle. Memlekete dönmeliyiz."

Ged çıldırmış veya bitmiş biri gibiydi. Nehir yatağından inen Arren'i, devrik kayalar ve taşlar arasından yavaş yavaş sendeleyerek, zar zor izledi. Arren onunla kaldı. Kuru Nehir kıyılarının alçak ve zeminin daha az dik olduğu bölgede, geldikleri yere, karanlığa doğru uzanan, uzun biçimsiz yokuşa doğru döndü. Sonra oradan ayrıldı.

Ged bir şey söylemedi. Durdukları zaman hemen devrilmiş bir lâv kayasına oturarak, bitmiş, başı önüne düşmüş bir halde yere çöktü.

Arren, gelmiş oldukları yolun artık kendilerine kapalı olduğunu biliyordu. Sadece yollarına devam edebilirlerdi. Sonuna kadar gitmeleri gerekiyordu. "Çok uzak bile yeterince uzak değil," diye düşündü. Hareket etmeyen yıldızlara karşı soğuk ve sessiz duran simsiyah, korkunç zirvelere baktı; ve bir

kez daha iradesinin o ironik, alaycı sesi konuştu içinde, merhametsizce: "Yarı yolda duracak mısın Lebannen?"

Ged'in yanına giderek, kibarca, "Yolumuza devam etmeliyiz, efendim," dedi. Ged hiçbir şey demedi ama ayağa kalktı.

"Dağlardan gitmeliyiz, sanırım."

"Senin yolundan, oğul," dedi Ged, kısık bir fısıltıyla. "Bana yardım et."

Böylece, Arren elinden geldiğince yol arkadaşına yardımcı olurken, toz ve maden cüruflarından oluşan yokuştan dağlara doğru yola koyuldular. Yamaçtaki vadiler ve koyaklar tamamen karanlık olduğundan Arren yolunu el yordamıyla bulmak zorundaydı; aynı anda Ged'e de yardımcı olmak güçtü. Yürümek zor, tökezlemek gibi bir şeydi; fakat gittikçe dikleşen yokuşta tırmanmak daha da zordu. Kayalar sertti, ellerini erimiş demir gibi yakıyordu. Ama yine de hava soğuktu ve yukarı yaklaştıkça daha da soğudu. Bu yerkabuğuna dokunmakta bir eziyet vardı. Canlı korlar gibi dağlıyordu insanı: Dağların içinde bir ateş yanıyordu. Fakat hava sürekli soğuk ve sürekli karanlıktı. Hiç ses yoktu. Hiç rüzgâr esmiyordu. Keskin kayalar, ellerinin altında ufalanıyor, ayaklarının altında çöküyordu. Kapkara ve sarp dağ burunları ve boğazları, önlerinde yukarı doğru uzanıyor veya yanlarından aşağıdaki karanlığa doğru düşüyorlardı. Gerilerinde, arkada, ölülerin krallığı kaybolmuştu. Önlerinde, yukarıda, zirveler ve kayalar, yıldızlara karşı duruyordu. Ve bu kara dağlarda, bir baştan bir başa, iki ölümlü ruhtan başka hiçbir şey kımıldamıyordu.

Ged sık sık ya yorgunlukla tökezliyor ya da adımlarını şaşırıyordu. Nefes alıp vermek gitgide zorlaşıyordu ve elleri kayaların üzerine sertçe indiğinde acıyla nefesi kesiliyordu. Onun bağırışları Arren'in kalbini buruyordu. Düşmemesi için ona yardım etmeye çalıştı. Fakat genellikle ya yol yan yana yürüyemeyecekleri kadar dardı, ya da Arren basacak bir yer bulabilmek için önden gitmek zorundaydı. Ve en sonunda, yıldızlara doğru uzanan yüksek bir yamaçta Ged'in ayağı kaydı, öne doğru düştü ve bir daha ayağa kalkmadı.

"Efendim," dedi Arren, yanında diz çökerek, sonra da ismini söyledi: "Ged."

Ne kıpırdadı, ne de cevap verdi adam.

Arren onu kucağına alarak dik yamacın tepesine taşıdı. Bu yamacın tepesinde, önlerinde biraz düz bir arazi vardı. Arren, yorgun ve acı içinde, ümidini yitirmiş, yükünü yanına yere bıraktı. Burası, gelmek için çabaladığı, iki kara zirve arasındaki geçidin doruk noktasıydı. Burası geçitti ve sondu. Daha ilerisi yoktu. Düz arazinin sonu, uçurumun da kenarıydı: Bunun gerisinde ise karanlık sonsuza kadar gidiyor, küçük yıldızlar kıpırdamadan, gökyüzünün kara uçurumunda asılmış duruyordu.

Sabır, ümitten daha uzun ömürlü olabilir. Arren, kendini toparlayabildiği zaman, ileriye doğru sebatla emekledi. Karanlığın kenarından aşağı baktı. Ve aşağıda, sadece birazcık aşağıda, fildişi kumlu kumsalı gördü; beyaz ve kehribar rengi dalgalar kıvrılarak kumsalın üzerinde köpük köpük patlıyorlardı ve denizin üzerinde güneş, altından bir pus halinde batıyordu.

Arren karanlığa geri döndü. Gerisin geri gitti. Elinden geldiğince Ged'i kaldırdı ve ilerlemeye çabaladı; gücünün yettiği yere kadar. Burada her şey sona erdi: Susuzluk, acı, karanlık, güneş ışığı ve dalgaların sesi.

XIII

AZAP TAŞI

Arren uyandığında, gri bir sis denizi, kum tepeciklerini ve Selidor'un dağlarını gizliyordu. Kıyıda kırılan dalgaların sesi alçak bir gökgürültüsü şeklinde sisin içinden mırıl mırıl geliyor ve tekrar mırıl mırıl geri, denize çekiliyordu. Deniz yükselmişti, kumsal şeridi oraya ilk geldikleri zamana nazaran daha dardı; dalgaların son ve minik köpük çizgileri gelip, kumlara yüzükoyun uzanmış olan Ged'in arkasına kıvrılmış sol elini yalıyordu. Giysileri ve saçı ıslaktı; Arren'in giysileri de bedenine buz gibi yapışıyordu, sanki en az bir kez deniz üstlerinden aşmış geçmiş gibi. Kuğu'nun ölü bedeninden iz bile yoktu. Belki de dalgalar onu denize sürüklemişlerdi. Fakat başını çevirdiğinde, Arren'in arkasında, sisin içinde Orm Embar'ın çok büyük ve karanlık görünen gri bedeni bir kule harabesi gibi yükseliyordu.

Arren, soğuktan titreyerek ayağa kalktı; uzun bir süre kıpırdamadan yatmaktan kaynaklanan üşüme, tutulmuş olmak ve sersemletici halsizlik nedeniyle ayakta zar zor duruyordu. Sarhoş bir adam gibi yalpaladı. Ellerine ve kollarına hâkim olur olmaz Ged'e giderek onu, dalgaların uzanamayacağı bir yere, kumların üzerinde biraz daha yukarıya çekmeyi başardı, fakat bütün yapabildiği de buydu. Ged ona çok soğuk ve çok ağır geldi; onu ölümün sınırlarından hayata taşımıştı ama belki de boşu boşuna. Kulağını Ged'in göğsüne dayadı fakat kalp atışlarını dinleyebilmek için kol ve bacaklarının titremesine, dişlerinin takırdamasına engel olamadı. Tekrar ayağa kalktı ve bacaklarını birazcık da olsa ısıtmak için tepinmeye çalıştı; sonunda yaşlı bir adam gibi titreyerek ve ayaklarını sürüyerek çıkınlarını bulmak için yola koyuldu. Çıkınlarını çok uzun bir zaman önce, kemikten eve geldikleri zaman, tepe sırtlarının altında akan küçük bir derenin yanına bırakmışlardı. O dereyi arıyordu çünkü sudan, taze sudan başka düşünebildiği bir şey yoktu.

Kumsala inerek karman çorman dolaşan ve deniz kenarında gümüşten bir ağaç gibi dallanıp budaklanan dereye, beklediğinden daha kısa bir sürede vardı. Burada yere çökerek, yüzü suyun içinde, elleri suyun içinde, suyu ağzına

ve ruhuna çekerek içti.

Sonunda oturdu ve oturur oturmaz, derenin öbür tarafında dev bir ejderha gördü.

Pastan kızarmış gibi duran burun delikleri, göz çukurları ve gerdanı ile, neredeyse tam Arren'in üstünde asılmış gibi duran demir rengindeki başı ona dönüktü. Pençeleri, derenin kenarındaki ıslak ve yumuşak kuma derinlemesine saplanmıştı. Yelken gibi katlanmış kanatları kısmen görünüyordu, ama kara bedeninin gerisi siste kaybolmuştu.

Kıpırdamadı. Orada saatlerdir, hatta yıllardır, yüzyıllardır çöreklenmiş olabilirdi. Demirden yontulmuş, taştan şekillendirilmişti – ama gözleri, gözlerine bakmaya cesareti yoktu; gözler suyun üzerinde kıvrılan yağ gibi, camın gerisindeki sarı duman gibi, o donuk, engin, sarı gözler Arren'i izliyordu.

Yapabileceği hiçbir şey yoktu; o yüzden ayağa kalktı Arren. Ejderha isteseydi onu öldürebilirdi; eğer öldürmüyorsa Ged'e yardım etmeyi deneyecekti, eğer yapılabilecek bir yardım var idiyse. Ayağa kalktı, çıkınlarını bulmak için çaydan yukarı doğru yürümeye başladı.

Ejderha hiçbir şey yapmadı. Kıpırdamadan, çömelmiş bir halde seyretti. Arren çıkınları buldu, her iki tulumu dereden suyla doldurdu ve kumlar üzerinden Ged'e gitti. Dereden birkaç adım ayrıldıktan sonra, ejderha kalın sis tabakası ardında gözden kaybolmuştu.

Ged'e su verdi ama onu oturtamadı. Başı tüm ağırlığıyla Arren'in kolunda gevşek ve buz gibi yatıyordu. Esmer yüzü grimsi bir renk almış, burnu, elmacık kemikleri ve eski yara izi belirginleşmişti. Bedeni bile sanki yarı yarıya tükenmiş gibi ince ve yanık görünüyordu.

Arren yol arkadaşının başı dizlerinde, oraya, nemli kumun üzerine oturdu. Sis, üst kısımlarda daha hafif olmak üzere etraflarında belirsiz ve yumuşak bir küre oluşturuyordu. Sisin içinde bir yerlerde ölü ejderha Orm Embar ve derenin kenarında bekleyen canlı bir ejderha vardı. Ve Selidor'un öbür tarafında bir yerlerde, içinde hiç yolluk kalmamış olan kayık *Ufkabakan* başka bir koyda yatıyordu. Ve sonra deniz, doğuya doğru. Herhalde Batı Uçyöre'deki herhangi bir adaya üç yüz mil, İç Deniz'deki adalara ise bin mil vardı. Uzun bir yol. "Selidor kadar uzakta," derlerdi Enlad'da. Çocuklara anlatılan eski öyküler, söylenceler, "Sonsuzluk kadar uzun bir zaman evvel ve Selidor kadar uzak bir yerde, bir prens yaşarmış..." diye başlardı.

Prens oydu. Fakat eski öykülerde bu bir başlangıçtı; şimdi ise bir sona benziyordu.

Üzgün değildi. Çok yorgun olmasına ve yol arkadaşı için kederlenmesine karşın birazcık bile burukluk veya pişmanlık hissetmiyordu. Sadece, artık yapabileceği pek bir şey kalmamıştı. Yapılabilecek her şey yapılmıştı.

Gücünü topladığı zaman, çıkınlarında bulunan oltayla kıyıdan balık avlamaya çalışabileceğini düşündü; çünkü bir kez susuzluğunu bastırdıktan sonra açlıktan midesinin kazınmasını hissetmeye başlamıştı ve bir paket kuru ekmek dışında da hiç yiyecekleri kalmamıştı. Onu Ged'e saklayacaktı, çünkü eğer suyla ıslatıp yumuşatırsa, ekmeğin bir kısmını Ged'e yedirebilirdi.

Ve yapılabilecek tek şey de buydu. Bunun gerisini göremiyordu; etrafı sislerle kaplıydı.

Orada, Ged ile birlikte sarmaş dolaş sisin içinde otururken yararlı bir şeyler bulabilir miyim diye ceplerini karıştırdı. Tüniğinin cebinde, keskin kenarlı sert bir şey vardı. Bunu cebinden çıkararak baktı, kafası karıştı. Bu küçük bir taştı, siyah, gözenekli, sert: Neredeyse bunu atacaktı. Sonra, sert ve kavruk taşın kenarlarını eliyle yoklayıp elinde tarttı ve ne olduğunu anladı; Azap Dağları'ndan bir taş parçası. Ged ile birlikte tırmanırken veya geçidin kenarından sürünürken cebine girmiş olmalıydı. Elinde bu değişmez şeyi, azap taşını tuttu. Elini kapatarak, taşı avucunda tuttu. Ve o zaman gülümsedi, hem sıkıntılı hem neşeli bir tebessümle, hayatında ilk kez tek başına, övülmeksizin dünyanın bitiminde zaferi bilerek.

Sis incelerek çekildi. Sisin arasından, uzaklarda, açık denizin üzerindeki güneş ışığını gördü. Kum tepecikleri ve dağlar, bir geldi, bir gitti, sisin peçesi gerisinde renksiz ve büyümüş olarak. Güneş ışığı, Orm Embar'ın, ölümde bile ihtişam içinde duran bedeni üzerine çarptı.

Derenin uzak tarafındaki demir siyahı ejderha hiç kıpırdamadan çömelmişti.

Öğleni geçince güneş, son sis zerreciğini de yakıp havadan yok ederek daha belirgin ve sıcak bir hal aldı. Arren ıslak giysilerini çıkarıp atarak kurumaya bıraktı; kılıç ve kılıç kayışı hariç çırılçıplaktı. Güneşin, Ged'in giysilerini benzer şekilde kurutmasını sağladı fakat güneşin bu büyük, şifa verici ve rahatlatıcı seline rağmen Ged hâlâ hareketsiz yatıyordu.

Metale sürten başka bir metalin sesi duyuldu, çatılmış kılıçların gıcırtılı fısıltısı. Demir renkli ejderha, çarpık bacakları üzerine kalkmıştı. Hareket ederek, bedenini kumlar üzerinde sürüklerken çıkan yumuşak bir tıslama sesiyle çayı geçti. Arren, ejderhanın omuzundaki eklem yerlerinde bulunan kırışıklıkları gördü; böğründeki zırhlar, Erreth-Akbe'nin zırhı gibi çentilmiş ve çizilmiş, uzun dişleri de sararmış ve körelmişti. Tüm bunlarda, ejderhanın kendinden emin ve son derece ağır hareketlerinde ve sahip olduğu derin ve korkutucu sakinlikte, senelerin izini gördü: Büyük bir yaşın, bellekleri aşan yılların. Böylece ejderha, Ged'in yattığı yerden bir-iki metre uzakta durduğu ve Arren her ikisinin arasında ayağa kalktığı zaman, Hard dilinde –çünkü Ka-

dim Lisanı bilmiyordu– "Sen Kalessin misin?" dedi.

Ejderha tek bir söz bile söylemedi ama gülümsüyor gibiydi. Sonra, devasa başını indirerek ve boynunu uzatarak Ged'e baktı ve ismini söyledi.

Sesi çok büyük, yumuşaktı ve bir demircinin ocağı gibi kokuyordu.

Tekrar konuştu, bir kez daha; üçüncü keresinde Ged gözlerini açtı. Bir süre sonra oturmaya çalıştı ama başaramadı. Arren yanında diz çökerek ona destek oldu. O zaman Ged konuştu. "Kalessin," dedi, "*senvanissai'n ar Roke*!" Konuştuktan sonra hiç gücü kalmamıştı; başını Arren'in omuzuna dayadı ve gözlerini yumdu.

Ejderha cevap vermedi. Daha önceki gibi, hiç hareket etmeden çömeldi. Sis tekrar iniyor, denize doğru güneşi karartarak çöküyordu.

Arren Ged'i pelerinine sararak giydirdi. Çekilmiş olan deniz, tekrar yükseliyordu; yol arkadaşını, kum tepecikleri üzerindeki daha kuru yerlere taşımayı düşündü; çünkü gücünün geri gelmekte olduğunu hissetmişti.

Fakat Ged'i kaldırmak için eğildiğinde ejderha, iri ve zırhlı ayağını, neredeyse ona değecek şekilde ileri attı. Bu ayaktaki tırnaklar dört taneydi, bir de arkada, horozunkine benzer bir mahmuzu vardı ama bu mahmuzlar, çelikten mahmuzlardı, tırpan tırnakları kadar da uzundu.

"*Sobriost*," dedi ejderha, donmuş kamışlar arasındaki Zemheri rüzgârları gibi.

"Efendimi rahat bırak. O hepimizi kurtardı ve bunu yaparken tüm kuvvetini harcadı, belki hayatını da. Onu rahat bırak!"

Böyle konuştu Arren, hiddetle ve emredercesine. Haddinden fazla korkmuş ve ürkmüştü, dehşet içindeydi; bundan artık usanmıştı ve artık daha fazlasını istemiyordu. Ejderhaya, bedensel boyutları ve gücü, adil olmayan üstünlüğü yüzünden kızmıştı. Ölümü görmüştü, ölümü tatmıştı; hiçbir tehdidin onun üzerinde bir etkisi yoktu artık.

Yaşlı ejderha Kalessin ona uzun, korkunç ve altın gözünün bir tekiyle baktı. O gözün derinliklerinde yıllardan öte yıllar saklıydı; dünyanın sabahı, derinliklerinde bir yerlerdeydi. Arren bu göze bakmadığı halde, gözün kendisine engin ve kibar bir neşe ile baktığını biliyordu.

"*Arw sobriost*," dedi ejderha ve paslı burun delikleri öyle bir açıldı ki, içinde derinlerde bulunan yığın halindeki bastırılmış ateş parıldadı. Arren'in eli, Kalessin'in hareketi onu durdurduğunda, Ged'i kaldırmak amacıyla Ged'in omuzlarının altındaydı, o anda da Ged'in başını çevirdiğini hissetti ve "Buraya binin, demek," dediğini duydu.

Bir süre Arren hiç hareket etmedi. Bütün bunlar delilikti. Fakat sivri tırnaklı ayak oradaydı, bir basamak gibi önüne uzanmıştı; onun üstünde de dirsek ekleminin kıvrımı; onun üzerinde çıkıntılı omuzu ile kanadın omuz kürek

kemiğinden çıktığı yerdeki kası: dört basamaklı bir merdiven. Ve orada, kanatların ve sırt zırhının ilk büyük demir dikeninin önünde, boynun oyuntusunda, bir kişinin ata biner gibi oturabileceği bir yer vardı, ya da iki kişinin. Tabii eğer delirmişlerse veya ümitlerini yitirmişlerse ya da kendilerini çılgınlığın pençesine bırakmışlarsa.

"Binin!" dedi Kalessin, Yaradılış lisanında.

Sonunda Arren ayağa kalktı ve yol arkadaşının ayağa kalkmasına yardım etti. Ged başını dik tutuyordu ve ona yol gösteren Arren'in kollarında bu garip basamakları çıktı. Her ikisi de ejderhanın boynundaki kaba zırhlı çukura ata biner gibi oturdular; gerektiğinde Ged'e destek olabilmek amacıyla Arren arkaya geçti. Her ikisi de içlerinin ısındığını hissetti, ejderhanın derisine değdikleri yerde, güneşin ısısı gibi kucaklayan bir ısı vardı: O demirden zırhın altında hayat ateş halinde yanıyordu.

Arren, büyücünün porsukağacından asasını, kumlara yarı gömülü bırakmış olduklarını gördü; deniz, asayı almak için sokuluyordu. Asayı almak için aşağıya inmeye davrandı ama Ged onu durdurdu. "Bırak onu. Tüm büyücülüğümü, o kuru pınarda harcadım Lebannen. Artık büyücü değilim."

Kalessin dönerek onlara yandan baktı; o kadim kahkaha gözlerindeydi. Kalessin dişi miydi, erkek mi, anlaması zordu; Kalessin ne düşünüyordu, bilinmez. Yavaş yavaş kanatlar havaya kalkarak açıldı. Bunlar Orm-Embar'ınkiler gibi altın rengi değil kırmızıydı, kara kırmızı; pas veya kan kadar kara ya da Lorbanery'nin kızıl ipeklileri kadar. Ejderha kanatlarını, çelimsiz binicileri düşmesin diye dikkatle kaldırdı. Dikkatle, iri kalçalarında topladı ve bir kedi gibi havaya sıçrayıp kanat çırparak onları Selidor'un üzerine çökmüş olan sisin üzerine taşıdı.

Kalessin, o kara kırmızı kanatlarla, akşam havasında açık deniz üzerinde bir daire çizdi ve doğuya dönerek uçtu.

Yazın ortasında, Ully adasında, büyük bir ejderhanın alçaktan uçtuğu görüldü; daha sonra da Usidero'da ve kuzeyde Ontuego'da. İnsanların ejderhaları iyi tanıdığı Batı Uçyöreler'de ejderhalardan korkulsa da bu ejderha geçtikten sonra köylüler saklandıkları yerlerden çıktılar ve onu görenler, "Bizim zannettiğimiz gibi bütün ejderhalar ölmemişler. Belki bütün büyücüler de ölmemişlerdir. Hakikaten de o uçuşta büyük bir ihtişam vardı; belki de bu En Yaşlı idi," dediler.

Kalessin'in nerede karaya indiğini kimse görmedi. Uzaktaki o adalarda, çok az insanın uğradığı, bir ejderhanın bile görülmeden inebileceği ormanlar ve ıssız dağlar vardır.

Fakat Doksan Adalar'da bir bağırış ve kargaşa yaşanıyordu. Erkekler kü-

çük adacıklar arasında batıya doğru kürek çekerek haykırıyordu: "Saklanın! Saklanın! Pendor Ejderhası, sözünden döndü. Başbüyücü öldü; ejderha da şimdi bizi yemeye geldi!"

Karaya ayak basmadan, aşağıya bakmadan, demir renkli büyük solucan küçük adaların, kasabaların, çiftliklerin üzerinden uçtu gitti ve bu kadar önemsiz şeyler için bir gıdımcık ateş bile püskürtmeye tenezzül etmedi. Böylece Geath'in ve Serd'in üzerinden uçtu, iç denizin boğazlarından geçerek Roke'un görüş alanına girdi.

İnsanoğlunun belleğinde, bu çok iyi korunan adanın gözle görünen ve görünmeyen duvarlarını, cesaret edip de aşan bir ejderhanın izi yoktu, hatta efsanelerde bile çok nadiren rastlanırdı böyle bir hatıraya. Yine de bu ejderha hiç tereddüt etmemiş, ağır kanatlarıyla Roke'un batı sahillerinin, köylerin ve tarlaların üzerinden tüm ağırlığıyla Thwil Kasabası'nın üzerinde yükselen o yeşil tepeye doğru uçmuştu. En sonunda burada, yumuşakça yere alçaldı, kırmızı kanatlarını kaldırarak katladı ve Roke Tepesi'nin doruğuna kıvrıldı.

Oğlanlar koşarak Büyük Ev'den çıktılar. Hiçbir şey onları durduramazdı. Fakat tüm delikanlılıklarına rağmen, ustalarından daha yavaştılar ve Tepe'ye sonradan vardılar. Tepe'ye vardıklarında Koru'dan gelmiş, açık renk saçları güneşte parlayan Şekillendirme Ustası oradaydı. Yanında, iki gece önce kanadı kırık, yorgun ve büyük bir balık kartalı şeklinde geri dönmüş olan Dönüşüm Ustası vardı; çok süre önce o biçimde kendi büyülerine kapılmıştı ve Denge'nin yeniden sağlandığı ve kopan şeyin birleştiği o gece Koru'ya gelinceye kadar da kendi biçimine dönüşememişti. Yataktan bir gün önce kalkmış olan, zayıf ve bitkin bir haldeki Çağrı Usta gelmişti; onun yanında da Kapıcı duruyordu. Ve Bilgeler Adası'nın diğer Ustaları da oradaydı.

Binicilerin inişini gördüler; biri diğerine yardım ediyordu. Etraflarına garip bir memnuniyet, ciddiyet ve hayret edasıyla baktıklarını gördüler. Ejderha, onlar sırtından yere inerlerken ve sonra yanında dururlarken bir taş gibi bekledi. Başbüyücü onunla konuşurken, başını biraz çevirdi ve kısaca cevap verdi. Onları seyredenler, soğuk ve kahkaha dolu sarı gözün yan yan bakışını gördü. Anlayanlar, ejderhanın, "Genç kralı krallığına, yaşlı adamı da yuvasına getirdim," dediğini duydu.

"Biraz daha uzağa, Kalessin," diye cevapladı Ged. "Gitmem gereken yere gelmedim." Güneş altındaki Büyük Ev'in çatılarına, kulelerine baktı ve sanki hafifçe gülümsedi. Sonra yıpranmış giysiler içinde uzun boyuyla ipince duran, uzun yolculuktan doğan yorgunluktan ve yaşadığı şeylerin dehşetinden dolayı bacaklarının üzerinde tam anlamıyla duramayan Arren'e döndü. Herkesin gözü önünde Ged, onun önünde her iki dizi üzerine diz çöktü ve ak başını eğdi.

Sonra kalkıp, "Havnor'daki tahtınıza gittiğinizde efendim, yol arkadaşım, uzun yıllar boyu, iyi hüküm sürün," diyerek genç adamı yanağından öptü.

Tekrar bayırlarda ve Tepe'nin eteğinde toplanmış olan Ustalara, genç büyücülere, oğlanlara ve kasaba halkına baktı. Yüzü sakindi ve gözlerinde, Kalessin'in gözlerindeki kahkahaya benzeyen bir şeyler vardı. Hepsine sırtını dönerek tekrar ejderhanın ayağından ve omuzundan yukarı doğru tırmandı ve büyük kanatların tepeleri arasında, ejderhanın boynundaki yularsız yerini aldı. Kırmızı kanatlar davullar vurulurcasına havaya kalktı ve En Yaşlı Kalessin, havaya fırladı. Ejderhanın çeneleri arasından ateş çıktı ve duman; bir de kanat çırpmalarından gökgürültüsüyle fırtına rüzgârı. Tepede bir daire çizdikten sonra uçtu gitti, kuzeye ve doğuya doğru, Yerdeniz'in dağdan ada Gont'un bulunduğu bölgesine doğru.

Kapıcı, gülümseyerek, "Onun için yapmak bitti. Yuvasına gidiyor," dedi.

Ve ejderhanın güneş ışığıyla deniz arasındaki uçuşunu gözden kaybolduncaya kadar seyrettiler.

Ged'in Kahramanlıkları'nda, Başbüyücü olan kişinin, Tüm Adaların Kralı'nın dünyanın kalbinde, Havnor'daki Kılıç Kulesi'nde yapılan taç giyme törenine geldiği anlatılır. Türkü onun, taç giyme töreninin bitiminden sonra şölen başladığında insanlardan ayrılarak tek başına Havnor limanına gittiğini söyler. Burada, suların üzerinde bir kayık yatıyormuş; yılların kötü hava koşulları ve fırtınalarıyla yıpranmış ve dövülmüş bir kayık; yelkeni yokmuş ve boşmuş. Ged kayığı ismiyle çağırmış, *Ufkabakan*, ve kayık ona gitmiş. Kayığa payandasından giren Ged sırtını karaya dönmüş ve rüzgâr, yelken veya kürek olmaksızın kayık hareket etmiş; onu limandan ve dalgakırandan alarak, adalar arasından, deniz üzerinden batıya doğru taşımış; ve ondan bir daha haber alan olmamış.

Ama Gont adasında öykü başka türlü anlatılır; derler ki, gelip Ged'i taç giyme törenine götürmek için arayan, genç Kral Lebannen olmuş. Fakat onu Gont Limanı'nda da, Re Albi'de de bulamamış. Kimse nerede olduğunu bilmiyormuş; dağdaki ormanlara yayan olarak gittiğinden başka bir şey söyleyememişler. Sık sık öyle yapardı ve aylarca dönmezdi, demişler ve içlerinden hiçbiri onun bu yalnız yollarını bilmiyormuş. Bazıları onu aramayı önermiş ama Kral, "Benden çok daha büyük bir krallığı yönetmekte o," diyerek onları menetmiş. Ve böylece dağı terk ederek gemisine atlamış ve taç giymek için Havnor'a gitmiş.

—

ÜÇÜNCÜ KİTAP

EN UZAK SAHİL

I

KÖTÜ BİR ŞEY

Orta Vadili Çiftçi Çakmak öldükten sonra dul karısı çiftlik evinde kalmaya devam etti. Oğlu denize açılmış, kızı Valmouth'lu bir tüccar ile evlenmişti, yani kadın Meşe Çiftliği'nde tek başına yaşıyordu. İnsanlar onun gelmiş olduğu yabancı ülkede bir anlamda büyük bir kişi olduğunu söylüyorlardı, nitekim büyücü Ogion onu görmek için hep Meşe Çiftliği'ne uğrardı; fakat Ogion her tür önemsiz kişiyi de ziyaret ettiği için, bu pek bir şey ifade etmiyordu.

Kadının yabancı bir ismi vardı ama Çakmak ona Goha derdi; bu, Gont'ta ağ ören küçük beyaz bir örümceğe verilen isimdir. Çok iyi bir keçi kılı, koyun yapağısı dokuyucusu ve beyaz tenli, ufak tefek biri olduğu için bu isim ona çok iyi uyuyordu. Artık o Çakmak'ın dul eşi Goha'ydı; koyun sürüsünün ve bu sürüyü besleyen toprağın, dört tarlanın, armut bahçesinin, iki kiralık kulübenin, meşelerin altındaki eski taş çiftlik evinin, tepede Çakmak'ın yatmakta olduğu, toprağının toprağa karıştığı mezarlığın hanımıydı.

"Hep mezartaşlarının yakınında yaşadım," dedi kızına.

"Aman anne, gel bizimle kasabada otur!" dedi Elma, ama dul kadın yalnızlığını terk etmek istemiyordu.

"Belki daha sonra, bebekleriniz olup da birine ihtiyacınız olunca," dedi gri gözlü kızına kıvançla bakarak. "Ama henüz değil. Bana ihtiyacın yok. Ve burasını da seviyorum."

Elma genç kocasına gidince dul kadın kapıyı kapatarak çiftlik evinin iri taşlarla döşenmiş zemininin üzerinde durdu. Alacakaranlıktı ama o, lambayı yakan kocasını –elleri, kıvılcımı, adamın dikkatini ve tutuşan alevdeki kara yüzü– düşünerek lambayı yakmadı. Ev sessizdi.

"Sessiz bir evde tek başıma yaşıyordum," diye düşündü. "Yine öyle yapacağım." Lambayı yaktı.

Sıcak havalarda bir akşamüstü, geç vakitlerde, dul kadının eski arkadaşı Tarlakuşu, tozlu yoldan aceleyle ilerleyerek köyden çıkageldi. "Goha," dedi,

onu fasulye bahçesindeki ayrıkotlarını temizlerken görünce, "Goha kötü bir şey... Çok kötü bir şey... Gelebilir misin?"

"Tabii," dedi dul kadın. "Bu kötü şey dediğin de ne?"

Tarlakuşu soluklandı. Adı cüssesine artık pek uymayan, iriyarı, basit, orta yaşlı bir kadındı. Fakat bir zamanlar ince, güzel bir kızdı ve Çakmak'ın eve getirdiği soluk benizli Karglı hakkında dedikodu eden köylülere kulak asmayarak Goha ile arkadaş olmuştu, o günden bugüne de arkadaş kalmışlardı.

"Yanıklar içinde bir çocuk," dedi.

"Kimin çocuğu?"

"Serserilerin."

Goha çiftlik evinin kapısını kapamaya gitti, sonra birlikte yola koyuldular, yürürlerken Tarlakuşu bir yandan da konuşuyordu. Nefes nefese kalmış, terliyordu. Yolun kenarına sıralanmış sık otların minik tohumcukları yanaklarına ve alnına yapışıyor, konuşurken bunları silkeliyordu. "Ay boyunca nehrin oradaki çayırda konaklamışlardı. Tamirci olduğunu söyleyen ama hırsız olan bir adam ve yanında bir kadın. Ve çoğunlukla onlarla beraber dolaşan başka bir adam, daha genç. Çalışmıyorlardı, ikisi de. Aşırıyor, dileniyor ve kadının sırtından geçiniyorlardı. Aşağı nehirden oğlanlar kadını elde edebilmek için onlara çiftlikten bir şeyler getiriyorlardı. Bilirsin işte. Sonra yollarda çeteler, çiftliklere inmekler. Senin yerine olsam kapımı kilitlerdim, bugünlerde. Sonra bu, bu genç çocuk bir gün köye geldi, ben evin önünde duruyordum, bana, 'Çocuk iyi değil,' dedi. Göz ucuyla yanlarında bir çocuk olduğunu görmüştüm, dağ gelinciği gibi bir şey, o kadar çabuk gözden kayıp gitmişti ki, var mıydı yok muydu emin olamamıştım. Böylece ben de ona, 'İyi değil mi? Ateş yüzünden mi?' dedim. Adam bana, 'Kendine zarar verdi, ateş yakarken,' dedi ve daha ben onunla gitmek için hazırlanırken çekti gitti. Gitti. Sonra ben oraya, nehir kenarına gittiğimde, diğer çift de gitmişti. Çekip gitmişler. Kimsecikler yoktu. Arabaları marabaları, çöpleri möpleri hep gitmişti. Ortada sadece kamp ateşleri vardı, hâlâ için için yanıyordu, hemen yanında –neredeyse içinde– yerde..."

Tarlakuşu birkaç adım süresince konuşmasını kesti. Dümdüz önüne bakıyordu, Goha'ya değil.

"Üzerine bir battaniye bile örtmemişler," dedi.

Yürümeye devam etti.

"Ateş yanarken içine itilmiş," dedi. Yutkundu ve sıcak basmış yüzündeki yapışkan tohumcukları silkti. "Belki düşmüştür diyeceğim ama eğer uyanık olsaydı kendini kurtarmaya çalışırdı. Dövmüşler ve öldüğünü zannetmişler sanırım ve ona yaptıklarını gizlemek istemişler, o yüzden de..."

Tekrar sustu, tekrar devam etti.

"Belki o genç adam değildi. Belki o çocuğu çekmiştir. Hem sonra çocuk için yardım bulmaya gelmişti. Babası olmalı. Bilmiyorum. Önemli de değil. Kim bilebilir ki? Kimin umurunda? Çocuğa kim bakacak? Neden bu yaptığımızı yapıyoruz?"

Goha alçak sesle sordu: "Yaşayacak mı?"

"Yaşayabilir," dedi Tarlakuşu. "Bal gibi de yaşayabilir."

Bir süre sonra, köye yaklaştıkça, "Neden tutup sana geldim bilmiyorum. Başında Sarmaşık var. Yapılacak bir şey yok."

"Valmouth'a gidebilirim, Kayın'a."

"Yapabileceği bir şey yok. Yardım... yardım edemeyeceğimiz bir durumda. Kızı sıcak tuttum. Sarmaşık ona bir iksirle uyku efsunu verdi. Eve taşıdım. Altı-yedi yaşında olmalı ama iki yaşındaki bir çocuk kadar bile ağır değildi. Tam anlamıyla uyanmadı. Ama nefesi kesilir gibi oluyor... Yapabileceğin bir şey olmadığını biliyorum. Ama gelmeni istedim."

"Gelmek istiyorum," dedi Goha. Fakat Tarlakuşu'nun evine girmeden önce gözlerini kapadı ve bir an için nefesini çekingenlikle tuttu.

Tarlakuşu'nun çocukları dışarı çıkarılmışlardı, ev sessizdi. Çocuk baygın olarak Tarlakuşu'nun yatağında yatıyordu. Köy cadısı Sarmaşık daha az yanık olan yerlere cadı fındığı ve her-derde-deva-merhemi sürmüştü ama yüzünün sağ yanına, başına ve kemiğine kadar kömür olmuş sağ eline hiç dokunmamıştı. Yatağın üzerine Pirr rünü çizmiş ve bırakmıştı.

"Bir şey yapabilir misin?" diye sordu Tarlakuşu fısıldayarak.

Goha, yanmış çocuğa bakarak duruyordu. Elleri hareketsizdi. Başını olumsuz anlamda salladı.

"Dağda şifacılık öğrenmiştin, değil mi?" Istırap, utanç ve öfke, çare için yalvaran Tarlakuşu'nda dile gelmişti.

"Ogion bile bunu iyileştiremez," dedi dul kadın.

Tarlakuşu dudaklarını ısırarak arkasını döndü ve ağladı. Goha beyazlaşmış saçlarını okşayarak ona sarıldı. Birbirlerine sarıldılar.

Köy cadısı Sarmaşık, Goha'yı görünce kaşlarını çatarak mutfaktan geldi. Dul kadın efsunlar yapmadığı, tılsımlarla uğraşmadığı halde Gont'a ilk geldiğinde Re Albi'de büyücünün koruması altında yaşadığı, Roke'un Başbüyücüsü'nü tanıdığı ve şüphesiz ki bilmedikleri, tekin olmayan güçleri olduğu söyleniyordu. Onun ayrıcalıklarını kıskanan cadı yatağın yanına gidip tekrar tekrar iyi edici bir tılsımı mırıldanıp bir çanağa bir şeyler yığarak, tütecek ve buğu yayacak şekilde bunları tutuşturup uğraşmaya başladı. Keskin ot dumanı, yanmış çocuğu öksürtüp ıstırap içinde titreyerek yarı yarıya doğrulmasına neden oldu. Nefesi kesilir gibi sesler çıkarmaya başladı; çabuk çabuk, kısa ve gıcırtılı nefesler. Gözlerinden biri Goha'ya bakıyor gibiydi.

Goha ileri doğru bir adım attı ve çocuğun sol elini eline aldı. Kendi dilinde konuştu. "Onlara hizmet ettim ve terk ettim," dedi. "Seni almalarına izin vermeyeceğim."

Çocuk nefes almaya ve tekrar nefes almaya ve tekrar nefes almaya çalışarak ona, ya da hiçliğe baktı.

II

ŞAHİN YUVASI'NA GİDİŞ

Bir yıldan fazla olmuştu, Uzun Dans'tan sonraki sıcak ve engin günlerde Orta Vadi'ye kuzeyden, yoldan, dul Goha'yı arayan bir haberci çıkagel-di. Köy ahalisi adama patikayı gösterdi, adam da akşamüstü geç vakit-lerde Meşe Çiftliği'ne vardı. Temiz yüzlü, keskin bakışlı bir adamdı. Goha'ya ve arkasındaki ağılda duran koyunlara bakıp, "Güzel kuzular," dedi. "Re Albi büyücüsü seni çağırtıyor."

"Seni mi yolladı?" diye sordu Goha, kulaklarına inanamayarak ve alayla. Ogion, onu istediği zaman, daha hızlı ve daha iyi haberciler kullanırdı: Çığlık atan bir kartal ya da kadının adını yavaşça söyleyen kendi sesi – *Gelir misin?*

Adam başını evet anlamında salladı. "Hasta," dedi. "Dişi kuzularından satılık olanı var mı?"

"Olabilir. İstersen çoban ile konuşabilirsin. Orada, parmaklığın yanında. Akşam yemeği yer misin? Eğer istersen geceyi burada geçirebilirsin ama ben yola koyulacağım."

"Bu gece mi?"

Bu kez kadının nazikçe küçük gören bakışında hiç de eğlenmiş bir hal yoktu. "Oyalanacak vaktim yok," dedi. Bir dakika kadar yaşlı çoban Durur-mak'la konuştu ve arkasını dönüp tepenin yamacına, meşe koruluğunun yanı-na yapılmış eve doğru yürüdü. Haberci kadını izledi.

Taş zeminli mutfakta adamın bir kez çabucak bakıp hemen yüzünü çevir-diği bir kız ona süt, ekmek, peynir ve yeşil soğan ikram edip yanından ayrıldı, tek bir söz bile etmeden. Tekrar kadının yanında belirdi, her ikisi de yolculuk için ayakkabılarını giymişlerdi, hafif deri çıkınlar taşıyorlardı. Haberci onları izledi, dul kadın çiftlik evinin kapısını kilitledi. Hep birlikte yola koyuldular, ama adam kendi işine doğru, çünkü Ogion'dan haber getirmek, Re Albi Lor-du'na damızlık koç almak gibi ciddi bir işe eklenmiş bir lütuftan başka bir şey değildi; kadın ve yanık çocuk, yolun köye giden sapağında adama veda ettiler. Onlar adamın gelmiş olduğu yola doğru tırmandılar, kuzeye, daha sonra da

batıya, Gont Dağı'nın eteğindeki tepelere doğru.

Uzun yaz alacakaranlığı yerini karanlığa bırakıncaya kadar yürümeye devam ettiler. Karanlık çökünce dar yolu bırakarak, aceleyle sessiz sessiz akan ve sık, bodur söğüt ağaçlarının yaprakları arasından soluk akşam göğünü yansıtan bir ırmağın kenarındaki kuytu bir yerde konakladılar. Goha kuru otlardan ve söğüt yapraklarından, tavşan gibi çalılıkların arasına gizlenmiş bir yatak yaparak çocuğu bu yatağın üzerinde battaniyeye sarıp sarmaladı. "Şimdi," dedi, "sen bir kozasın. Sabah olunca bir kelebek olup kozanı çatlatıp çıkacaksın." Ateş yakmadı, pelerinine sarınarak çocuğun yanına uzanıp, uykuya dalıncaya kadar birer birer yıldızların parlamalarını seyrederek ırmağın sessizce neler anlattığını dinledi.

Şafaktan önceki soğukta uyandıkları zaman, küçük bir ateş yakarak kendisi ve çocuk için sulu yulaf lapası yapmak amacıyla bir kap su ısıttı. Küçük yaralı kelebek titreyerek kozasından çıktı, Goha kabı çocuk tutabilsin ve içebilsin diye çiyle ıslanmış otlar üzerinde soğuttu. Tekrar yola koyulduklarında doğu, dağın yüksek ve karanlık omuzlarının üzerinden aydınlanıyordu.

Bütün gün boyunca çabucak yoruluveren bir çocuğun hızıyla ilerlediler. Kadının içi acele etmek için yanıp tutuşuyordu ama yavaş yavaş yürüdü. Çocuğu uzun mesafelerde taşıyamıyordu, bu yüzden yolu kolaylaştırmak için çocuğa hikâyeler anlattı.

"Ogion adında yaşlı bir adamı görmeye gidiyoruz," diye anlattı kıza, ormana doğru dolana dolana tırmanan dar yolda zorlanarak yürürlerken. "Çok bilge bir insan ve bir büyücü. Büyücünün ne demek olduğunu biliyor musun Therru?" Çocuğun bir ismi vardıysa bile kadın bunu bilmiyordu veya kız söylemiyordu. Goha ona Therru diyordu.

Kız başını hayır anlamında salladı.

"Doğrusu ben de bilmiyorum," dedi kadın. "Ama ne yapabildiklerini biliyorum. Ben küçükken –senden daha büyük ama yine de küçükken– Ogion benim babamdı, aynı benim şu anda senin annen olduğum gibi. Bana bakıp bilmem gereken şeyleri öğretmeye çalışmıştı. Kendi kendine gezinmeyi tercih ettiği halde benimle kaldı. Yürümesini çok severdi, bizim şu anda yaptığımız gibi; bu yollarda, ormanda ve vahşi yerlerde. Dağda her yere gitmiştir, varlıklara bakarak ve onları dinleyerek. Her zaman dinlemişti, onun için ona Sessiz dediler. Ama benimle konuşurdu. Bana hikâyeler anlattı. Sadece o herkesin bildiği küçük hikâyeleri değil, o kahramanlar, krallar ve çok uzun zaman önce çok uzaklarda olan şeyleri değil, sırf kendisinin bildiği hikâyeleri." Devam etmeden önce biraz ilerledi. "Şimdi sana bu hikâyelerden birini anlatacağım.

"Büyücülerin yapabildikleri şeylerden biri de başka bir şeye dönüşebilmeleridir – başka bir şekil almaktır. Dönüşüm diyorlar buna. Herhangi bir si-

hirbaz kendisini başka biriymiş veya bir hayvanmış gibi gösterebilir, bir süre için neye baktığını bilemezsin – sanki yüzüne bir maske takmış gibi. Fakat büyücüler bundan ötesini de yapabilirler. Maskenin kendisi olabilirler, gerçekten başka bir varlığa dönüşebilirler. Böylece bir büyücü eğer denizi aşmak istiyorsa ve bir kayığı yoksa kendini bir martıya dönüştürerek üzerinden uçup aşabilir. Fakat çok dikkatli olması gerekir. Eğer bir kuş olarak kalırsa, bir kuşun düşündüklerini düşünmeye başlar ve bir insanın düşündüklerini unutur, uçup gider ve bir martı olur; bir daha da hiçbir zaman insan olamaz. İşte, bir zamanlar kendisini bir ayıya dönüştüren, bunu da sık sık yapıp sonunda bir ayı olan ve kendi küçük oğlunu öldüren büyük bir büyücünün hikâyesini anlatırlar; sonunda onu avlayıp öldürmek zorunda kalmışlar. Ama Ogion bu konuda şaka da yapardı. Bir keresinde fareler kilerine girip peynirleri mahvettiklerinde, birini küçük bir farekapanı tılsımıyla yakalayıp fareyi bu şekilde elinde tutarak gözlerinin içine bakmış ve 'Sana farecilik oynama demedim mi!' demişti. Ve bir an için ciddi olduğunu sanmıştım...

"İşte bu hikâye de dönüşüm gibi bir şeyle ilgili ama Ogion bunun bildiği tüm dönüşümlerin ardında olduğunu söylüyor, çünkü bu, iki şey birden olmakla ilgili; aynı anda, aynı biçim içinde iki şey olmak; bunun büyücülerin güçlerinin ötesinde olduğunu söylüyor. Bununla Gont'un kuzeybatı kıyısında küçük bir köyde, Kemay adında bir yerde karşılaşmış. Burada bir kadın varmış, yaşlı bir balıkçı kadın; bir cadı değil, okumuş biri değil; ama şarkılar yapıyormuş. Ogion da onu bu şekilde duymuş. Oralarda geziniyormuş, her zaman yaptığı gibi kıyı boyunca giderek dinliyormuş; ağ tamir eden veya kayığın birine kalafat çeken, çalışırken de şarkı söyleyen birinin şarkısını duymuş:

Batıdan da batıda
Arzın ta ötesinde
Raks ediyor halkım
Öteki rüzgârda.

"Ogion hem nağmeyi hem de sözleri duymuş, bunları daha önce hiç duymamışmış, o yüzden şarkının nereden kaynaklandığını sormuş. Cevaptan cevaba giderken, 'A, bu Kemaylı Kadın'ın şarkılarından biri,' diyen birinin bulunduğu bir yere varmış. Böylece kalkıp Kemay'a gitmiş, kadının yaşadığı küçük balıkçı limanına; ve kadının evini limanın yanında bulmuş. Kapıyı büyücülük asasıyla çalmış. Kadın gelerek kapıyı açmış.

"Şimdi biliyorsun, hani isimler hakkında konuşmuştuk, nasıl çocukların çocukluk isimleri vardır ve herkesin bir gündelik ismi vardır – belki de bir lakabı. Başka başka insanlar, seni başka başka isimlerle çağırabilirler. Sen be-

nim Therru'msun ama belki büyüdüğün zaman senin de Hardca bir gündelik ismin olacak. Ama aynı zamanda, ergenliğe ulaştığın zaman sana da, eğer her şey yolu yordamıyla olursa, gerçek ismin verilecektir. İsmin sana gerçek güç sahibi biri tarafından, bir büyücü tarafından verilecek, çünkü bu onların gücü, onların sanatı – isim verme. Bu belki de senin hiç kimseye söylemeyeceğin ismin olacak, çünkü kendi benliğin bu isimde bulunacak. Bu senin gücün, kuvvetin; ama bir başkası için bir risk ve bir yüktür, sadece en çok ihtiyacın olduğu zaman ve en güvendiğin insana verilebilir. Fakat tüm isimleri bilen büyük bir büyücü, sen ona söylemesen de bunu bilebilir.

"Böylece büyük bir büyücü olan Ogion deniz sularının basmasına engel olan duvarın yanındaki küçük evin kapısında durmuş ve kadın da kapıyı açmış. Ogion geriye bir adım atarak meşe asasını kaldırmış, elini de kaldırmış, böyle, kendisini ateşin ısısından korumak istercesine ve tüm şaşkınlığıyla korkusuna rağmen kadının gerçek ismini yüksek sesle söylemiş – 'Ejderha!'

"O ilk anda, bana anlattığına göre, kapıda gördüğü bir kadın değilmiş, ateşin parlaklığı ve ihtişamı, altın pulların ve pençelerin pırıltısı ve ejderhanın iri gözleriymiş. Ejderhaların gözlerine bakılmaması gerektiğini söylerler.

"Sonra bu görüntü kaybolmuş, ejderha mejderha değil de orada kapı eşiğinde duran yaşlı bir kadın görmüş, biraz kamburu çıkmış, büyük elli, uzun boylu bir balıkçı kadın. Kadın da, 'İçeri gir Lord Ogion,' demiş.

"Böylece Ogion içeri girmiş. Kadın ona balık çorbası ikram etmiş, birlikte yemişler ve sonra ocağın yanında konuşmuşlar. Ogion kadının bir dönüşümcü olabileceğini düşünmüş; ama bilemiyormuş, bilmem anlıyor musun, onun kendisini ejderhaya dönüştürebilen bir kadın mı, yoksa kendisini kadına dönüştürebilen bir ejderha mı olduğunu bilemiyormuş. Böylece sonunda kadına sormuş, 'Sen bir kadın mısın, yoksa bir ejderha mı?' Kadın söylememiş ama 'Sana bildiğim bir hikâyenin şarkısını söyleyeyim,' demiş."

Therru'nun ayakkabısının içine küçük bir taş kaçmıştı. Bunu çıkarmak için durdular ve tekrar yollarına devam ettiler, yavaş yavaş, çünkü yol, yaz sıcağında ağustosböceklerinin öttüğü, üzerine çalıların sarkmış olduğu yontulmuş taş yığınları arasından dik bir şekilde yukarı doğru tırmanıyordu.

"İşte kadının ona, Ogion'a şarkısını söylediği hikâye şuymuş:

"Zamanın başlangıcında, Segoy yerkürenin adalarını denizden çıkardığı zaman, karalarda ilk doğanlar ejderhalarmış ve karalarda rüzgârlar esiyormuş. Yaradılış şarkısı böyle söylüyor. Fakat kadının şarkısı aynı zamanda, başlangıçta ejderha ile insanın bir olduğunu söylüyormuş. Hepsi tek bir halkmış, tek bir soy, kanatlı ve Gerçek Dil'i kullanan.

"Güzel, kuvvetli, akıllı ve özgürlermiş.

"Fakat zaman içinde gelişmeyen şey yoktur. Böylece ejderha-insanlar

arasında bazıları uçmaya ve yabaniliğe gönüllerini gitgide daha çok kaptırmışlar ve yaratma işleriyle veya çalışmak ve öğrenmekle veya evler ve şehirlerle daha az ilgilenmeye başlamışlar. Sadece, avlanarak ve avladıklarını yiyerek, cahil ve umursamaz, çok, daha çok özgürlük arayarak uzağa, çok uzağa uçmak istemişler.

"Ejderha-insanların diğerleri uçmaya daha az önem vermeye başlamışlar ama hazineler, paralar, yapılmış şeyler, öğrenilmiş şeyler biriktirmeye başlamışlar. Gözleri hep daha, daha fazlasında, hazinelerini korumak için kaleler, evler yapmışlar; kazandıklarını çocuklarına geçirebilsinler diye. Ve uçarak gelip sevgili hazinelerini bozabilecek, salt dikkatsizlik ve vahşilik yüzünden ani bir alevle yakabilecek yabanilerden korkmaya başlamışlar.

"Yabani olanlar hiçbir şeyden korkmuyorlarmış. Hiçbir şey öğrenmemişler. Cahil ve korkusuz oldukları için, uçamayanlar onları bir hayvan gibi kapana kıstırıp öldürdüklerinde kendilerini koruyamamışlar. Fakat diğer yabaniler uçarak gelip güzel evleri ateşe vermişler, yıkmışlar ve öldürmüşler. İster yabani ister akıllı olsun, en güçlü olanlar birbirlerini ilk öldürenler olmuş.

"En korkak olanlar, onlar bu kavgadan saklanmışlar ve saklanmak için olanak kalmayınca da kavgadan kaçmışlar. Yapma becerilerini kullanarak tekneler yapmışlar ve batı adalarından uzağa, kanatlıların yıkılmış kuleler arasında savaştıkları yerden doğuya yelken açmışlar.

"Böylece hem ejderha, hem de insan olanlar değişmiş ve iki ayrı halk oluşturmuş – hep daha az ve daha yabani olan, bitip tükenmek bilmeyen akılsızca hırs ve öfkeleriyle Batı Uçyöreler'in uzak adalarına dağılmış olan ejderhalar; ve hep daha kalabalık olan zengin kasaba ve şehirlerinde yaşayan, İç Adalar'ı ve tüm güneyi ve doğuyu dolduran insan halkı. Fakat bunların aralarında ejderhaların bilgilerini –Yaradılış Lisanı'nı– koruyan bazıları varmış ve bunlar da büyücülermiş.

"Fakat, diyor şarkı, aramızda bir zamanlar ejderha olduğunu, ejderhalar arasında da bizimle akrabalıkları olduğunu bilenler var. Ve bunlar da, tek bir halk ikiye ayrılırken bazılarının, hâlâ hem insan hem de ejderha, hâlâ kanatlı olanların doğuya ve batıya değil, Açık Deniz'in üzerinden yerkürenin öbür tarafına varıncaya kadar gittiklerini söylüyorlar. Orada, hem yabani hem de akıllı, insan zekâlı, ejderha yürekli büyük kanatlı varlıklar barış içinde yaşıyorlarmış. Böylece kadın söylemiş şarkısını.

Batıdan da batıda
Arzın ta ötesinde
Raks ediyor halkım
Öteki rüzgârda.

"İşte Kemaylı Kadın'ın şarkısında anlatılan hikâye budur ve bu sözlerle bitmiştir.

"Sonra Ogion kadına, 'Seni ilk gördüğümde gerçek benliğini gördüm. Ocakta benim karşımda oturan bu kadın, aslında üstüne geçirdiğin bir elbiseden başka bir şey değil,' demiş.

"Ama kadın başını hayır anlamında sallayarak gülmüş ve bütün söylediği, 'Keşke o kadar basit olsaydı!' olmuş.

"Böylece bir süre sonra Ogion Re Albi'ye geri dönmüş. Bana bu hikâyeyi anlattığı zaman, 'O günden beri, insan ya da ejderha, birilerinin batıdan da batıya gidip gitmediklerini, kim olduğumuzu ve bütünlüğümüzün nereye uzandığını merak edip durdum,' demişti... Acıkmaya başladın mı Therru? Burası güzel bir dinlenme yerine benziyor, orada yolun kıvrıldığı yer. Belki oradan, aşağıda dağın eteğinde bulunan Gont Limanı'nı görebiliriz. Büyük bir şehirdir orası, Valmouth'tan bile büyük. Dönemece gelince oturup biraz dinleniriz."

Gerçekten de yolun yüksek köşesinden aşağıya, ormanın ve taşlık çayırın engin bayırlarından körfezdeki kasabaya bakıp körfezin girişini koruyan sarp kayalıkları ve karanlık sular üzerinde kıymık veya su böcekleri gibi duran tekneleri görebiliyorlardı. İleride, yollarının üzerinde, yolun biraz yukarısında, sarp bir kayalık dağdan dışarı doğru fırlamıştı: Re Albi köyünün üzerine kurulmuş olduğu Overfell, Şahin Yuvası.

Therru hiç şikâyet etmedi ama Goha bir süre sonra, "Ee, yola devam edelim mi?" dediğinde, yol ile gök ve denizin uçurumu arasında oturan çocuk başını hayır anlamında salladı. Güneş ılıktı ve konakladıkları yerdeki kahvaltılarından sonra epey yol kat etmişlerdi.

Goha su şişelerini çıkardı, tekrar su içtiler; sonra kuru üzüm ve ceviz torbasını çıkartarak çocuğa verdi.

"Gideceğimiz yerin görüş alanına girdik," dedi, "eğer başarabilirsek hava kararmadan orada olmak istiyorum. Ogion'u görmek için sabırsızlanıyorum. Çok yorulacaksın ama hızlı yürümeliyiz. Ve bu gece hem ısınacağız hem de emniyette olacağız. Torba sende kalsın, kemerine tuttur. Kuru üzümler bacaklarını kuvvetlendirir. Bir asa ister misin –büyücüler gibi– yürümene yardımcı olsun diye?"

Therru hapır hupur yemeğini yerken başını evet anlamında salladı. Goha bıçağını çıkararak çocuğa fındık ağacından sağlam bir sürgün kesti, sonra yolun üzerinde devrilmiş bir akçaağaç görerek bunun bir dalını kopardı, kendisine kalın ve hafif bir sopa yapmak için kesip düzeltti.

Tekrar yola koyuldular, kuru üzümlerle oyalanan çocuk zahmetle kadınla birlikte yürüdü. Goha, hem kendini hem de kızı eğlendirmek için şarkı söyledi, Orta Vadi'de öğrendiği aşk şarkıları, çoban şarkıları, baladlar; fakat aniden

sesi ezgilerden birinin ortasında kesiliverdi. Elini ikaz etmek için uzatarak durdu.

Yolda, ileride duran dört adam kadını gördüler. Onlar yollarına devam edinceye veya yanından geçip gidinceye kadar ormanda saklanmaya çalışmak hiç kâr etmezdi.

"Gezginler," dedi sessizce Therru'ya ve yürümeye devam etti. Akçaağaçtan sopasını sıkı sıkı tuttu.

Tarlakuşu'nun çeteler ve hırsızlar hakkında söylemiş olduğu şeyler; her devirde tekrarlanan, artık hiçbir şeyin eskisi gibi olmadığı ve dünyanın kötüye gittiği yolundaki şikâyetlerden değildi. Son birkaç yıldır Gont'un kasabalarında ve kırlık kesiminde huzur ve güvende bir azalma vardı. Delikanlılar, insanların konukseverliklerini kötüye kullanarak, çalarak, çaldıklarını satarak, kendi halkları arasında birer yabancı gibi davranır olmuştu. Dilencilik ender görüldüğü yerlerde bile yaygınlaşmıştı ve tatmin olmayan dilenci şiddet kullanmakla tehdit ediyordu. Kadınlar ne tek başlarına yollara ve sokaklara çıkmak istiyorlar, ne de özgürlüklerindeki bu kayıptan hoşlanıyorlardı. Genç kadınların bazıları, hırsız ve mütecavizler çetesine katılmak için evlerinden kaçıyorlardı. Genellikle aynı yıl içinde, asık bir yüzle, incinmiş ve hamile olarak evlerine geri dönüyorlardı. Ayrıca köy sihirbazları ve cadıları arasında, mesleklerinin yoldan çıktığı konusunda bir söylenti vardı: Her zaman iyileştiren efsunlar iyileştirmez; bulma tılsımları ya bir şey bulamaz ya da yanlış şeyi bulur; aşk iksirleri adamları arzulu yapacağına öldüren bir kıskançlıkla delirtir olmuştu. Ve bunlardan da kötüsü, dediklerine göre, büyücülük sanatıyla, bu sanatın kuralları ve sınırlarıyla ve bunları bozmanın tehlikeleriyle ilgili hiçbir şey bilmeyen insanlar kendilerinin güç sahibi insanlar olduklarını söylüyorlar, kendilerini izleyenlere zenginlik ve sağlık, hatta ölümsüzlük vaat ediyorlardı.

Goha'nın köyündeki büyücü Sarmaşık, büyünün zayıflamasından acı acı söz etmişti, Valmouth'un sihirbazı Kayın da. Kayın, Therru'nun acılarını hafifletmek ve yanık izlerini azaltmak için az da olsa yapılabilecek şeyler konusunda Sarmaşık'a yardıma gelen açıkgöz ve tutarlı bir adamdı. Goha'ya, "Bu tür şeylerin meydana geldiği zamanlar, çökme yılları, bir devrin sonu olmalı. Havnor'da kaç yüzyıl önce bir kral vardı? Bu şekilde devam edemez. Tekrar merkeze dönmeliyiz yoksa yok olacağız; ada adaya karşı, adam adama karşı, baba çocuğuna karşı..." demişti. Kayın, biraz çekingen ama açık ve anlayışlı bir ifadeyle Goha'ya göz ucuyla bakmıştı. "Erreth-Akbe'nin Halkası, Havnor Kulesi'ne geri götürüldü," demişti. "Oraya kimin götürdüğünü biliyorum... Bu bir işaretti, gelecek olan yeni çağın işareti! Ama bu konuda harekete geçmedik. Kralımız yok. Merkezimiz yok. Kalbimizi, gücümüzü bulmalıyız.

Belki sonunda Başbüyücü harekete geçer." Ve kendinden emin bir şekilde ekledi, "Gontlu değil mi zaten?"

Fakat ne Başbüyücü'nün yaptığı herhangi bir şey, ne de Havnor'daki Taht'ın vârisinin gelmesiyle ilgili hiç ses çıkmadı; her şey daha da kötüleşerek devam etti.

Bu nedenle Goha önünde, yoldaki, ikisi bir yanda ikisi diğer yanda durduğu için çocukla aralarından geçmek zorunda kalacağı dört adamı korku ve sert bir kızgınlık içinde gördü.

Durmadan yürüyerek ileri doğru giderken, başını öne eğmiş olan Therru yanına iyice yaklaştı ama elini tutmadı.

Adamlardan biri; adaleli göğüslü, üst dudağının üzerindeki kaba, siyah kıllar dudağına dökülen bir herif, konuşmaya başladı biraz sırıtarak. "Hey sen," dedi ama Goha aynı anda ve daha yüksek sesle konuştu. "Yolumdan çekil!" dedi, akçaağaç asasını, sanki bir büyücü asasıymış gibi kaldırarak – "Ogion'la bir işim var!" Adamların arasından uzun adımlarla geçti ve yanında Therru, dümdüz yoluna devam etti. Küstahlığı cadılıkla karıştıran adamlar kıpırdamadan durdular. Ogion'un isminin, belki hâlâ bir gücü vardı. Ya da belki de Goha'da bir güç vardı, veya çocukta. Çünkü ikisi geçip gittikten sonra adamlardan biri, "Gördünüz mü?" diyerek tükürdü ve şerri geri çevirmek için bir hareket yaptı.

"Cadı ile canavar veledi," dedi bir diğeri. "Bırakın gitsinler!"

Bir başkası, deri kepli ve yelekli bir adam, diğerleri yollarına serserice devam ederken bir süre için durup baktı. Yüzü hastalıklı ve perişan görünüyordu, dönüp kadını ve çocuğu izleyecek gibiydi ki kıllı dudaklı adam ona seslendi, "Hadi, Mahir"; adam itaat etti.

Yolun dönemecinde, adamların görüş alanından çıkınca, Goha Therru'yu kucağına alarak, nefes nefese durup çocuğu yere bırakmak zorunda kalıncaya kadar aceleyle yoluna devam etti. Çocuk hiç soru sormadı ve onu hiç geciktirmedi. Goha tekrar yoluna devam edebilecek duruma gelir gelmez, çocuk elinden geldiğince çabuk, kadının yanında, elini tutarak yürüdü.

"Kıpkırmızı oldun," dedi. "Ateş gibi."

Çok az konuşuyordu, sesi çok boğuk olduğu için konuşması net değildi ama Goha onu anlayabiliyordu.

"Kızgınım," dedi Goha, bir çeşit kahkahayla karışık. "Kızgın olduğumda kızarırım. Sizin gibi, kızıl insanlar gibi, batı adalarının barbarları gibi... Bak, orada ileride bir kasaba var, bu Meşe Pınarı olsa gerek. Bu yoldaki tek köy orası. Orada durup biraz dinleniriz. Sonra da, eğer devam edebilirsek, eğer Şahin Yuvası'na kadar yürüyebileceğim dersen, hava kararırken orada oluruz; umarım."

Çocuk başını evet anlamında salladı. Kuru üzüm ve ceviz torbasını açarak biraz yedi. Yollarına yorgun argın devam ettiler.

Köyden geçip Ogion'un kayalığın tepesindeki evine vardıklarında güneş çoktan batmıştı. İlk yıldızlar batıda, denizin yüksek ufkunun üzerindeki karanlık bulut kümesinin tepesinde parlıyordu. Bodur otları eğen deniz rüzgârı esti. Küçük, alçak evin arkasındaki otlaklarda bir keçi meledi. Tek penceresi, donuk, sarı sarı parladı.

Goha hem kendi hem de Therru'nun asasını kapının yanındaki duvara dayadı, çocuğun elini tutarak kapıyı bir kez çaldı.

Cevap yoktu.

Kapıyı itip açtı. Ocaktaki ateş geçmiş, gri küller kalmıştı, fakat masanın üzerindeki kandil minik bir ışık tomurcuğu yaratıyordu; odanın uzak köşesinde yerdeki yatağından Ogion, "Gir içeri Tenar," dedi.

III

OGİON

Çocuğu batıdaki girintili bölmedeki karyolanın üzerine yatırdı. Ateşi yaktı. Gidip Ogion'un ot şiltesinin yanına, yere bağdaş kurarak oturdu.

"Sana bakan kimse yok!"

"Onları yolladım," diye fısıldadı Ogion.

Yüzü her zamanki gibi esmer ve sertti ama saçı seyrek ve beyazdı; soluk lamba gözlerinde ışıktan kıvılcımlar yaratmıyordu.

"Tek başına ölebilirdin," dedi kadın kızgınlıkla.

"Bunu yapmama yardım et," dedi yaşlı adam.

"Henüz değil," diye yalvardı kadın, başını adamın eline dayayarak.

"Bu gece değil," diye fikir birliğine vardı adam. "Yarın."

Elini kaldırarak bir kez kadının saçını okşadı, sadece o kadar kuvveti olduğu için.

Kadın tekrar oturdu. Ateş tutuşmuştu. Işığı duvarlarda, alçak tavanda oynuyor, uzun odanın köşelerinde yoğunlaşan gölgeler yolluyordu.

"Ged gelebilseydi," diye mırıldandı yaşlı adam.

"Ona haber saldın mı?"

"Kaybolmuş," dedi Ogion. "Kaybolmuş. Bir bulut. Karalar üzerinde bir sis. Batıya gitti. Üvez ağacından bir dal taşıyarak. Karanlık sisin içine. Şahinimi kaybettim."

"Yo, yo, yo," diye fısıldadı kadın. "Geri gelecek."

Sessizlik içinde durdular. Ateşin sıcaklığı, Ogion'un gevşeyip uykuya dalıp çıkmasını ve Tenar'ın gün boyu süren yayan yürüyüşünden sonra bir güzel dinlenmesini sağlayacak biçimde, her ikisinin de içlerine işlemeye başladı. Son uzun tırmanışın bir bölümünde Therru'yu kucağında taşımıştı, çünkü ona yetişmeye çalıştıkça çocuğun yorgunluktan nefesi tıkanmaya başlamıştı.

Tenar kalktı, su ısıttı ve yolun tozunu üzerinden yıkadı. Süt ısıttı, Ogion'un kilerinde bulduğu ekmekten yedi ve adamın yanında oturmak için geri döndü. Uyuyan adamın yüzünü, ateşin ışığını ve gölgeleri seyrederek düşün-

celer içinde oturdu.

Bir kızın, penceresiz bir odada kendisini yutulmuş, yerin karanlık güçlerinin rahibesi ve hizmetkârı olduğunu sanan bir kızın, çok uzun zaman önce ve çok uzaklarda, geceleri nasıl sessizce, düşünceler içinde oturduğunu düşündü. Ve bir kadın vardı, kocasıyla çocukları uyuduktan sonra çiftlik evinin huzur dolu sessizliğinde düşünmek için, bir saat yalnız kalabilmek için oturan. Ve yanmış bir çocuğu buraya taşıyan; ölmekte olan, başka bir adamın dönüşünü bekleyen bir adamın başucunda oturan dul bir kadın vardı. Tüm kadınlar gibi, herhangi bir kadın gibi, kadınların yaptıklarını yaparak. Fakat Ogion ona hizmetkâr veya zevce veya dul kadınlık adlarıyla seslenmiyordu. Ged de öyle seslenmemişti, Mezarlar'ın karanlığında. Ne de –çok önceleri, hepsinden de uzakta– annesi; sadece bir sıcaklık ve aslan rengi ateş olarak hatırladığı annesi, ona adını veren annesi.

"Ben Tenar'ım," diye fısıldadı. Kuru bir çam dalını kavrayan ateş parlak sarı bir alev dili olarak yükseldi.

Ogion nefes almakta zorlanarak, havayı içine çekmeye çalıştı. Biraz rahatlaması için, kadın elinden geldiğince ona yardım etti. Her ikisi de bir süre uyudu; kadın adamın garip sözcüklerle bölünen, yarı şuursuz ve sürüklenen sessizliğinde uyukladı. Bir kere, o derin gecede, yolda bir arkadaşıyla karşılaşmış gibi, yüksek sesle, "Geldin mi yani? Onu gördün mü?" dedi yaşlı adam. Ve yine, Tenar ateşi beslemek için kalktığında konuşmaya başladı, ama bu kez çok yıllar önce tanıdığı biriyle aklından konuşuyor gibiydi, çünkü belirli bir biçimde, bir çocuk gibi, "Ona yardım etmek istedim ama evin damı çöktü. Üzerlerine çöktü. Deprem olmuştu," dedi. Tenar dinledi. O da bir depreme tanık olmuştu. "Yardım etmek istedim!" dedi oğlan, yaşlı adamın sesiyle, ıstırap içinde. Sonra tekrar nefesi tıkanmaya başladı.

İlk ışıkla Tenar, önce deniz sesine benzettiği bir sese uyandı. Bu kanatların muazzam hareketiydi. Yukarıdan bir sürü kuş geçiyordu, alçaktan, o kadar çok ki kanatları fırtına yaratmış ve pencere hızlı gölgeleriyle kararmıştı. Evin tepesinde bir kez daire çizip gitmişe benziyorlardı. Ne çığlık attılar, ne bağırdılar, kadın bunların ne kuşu olduğunu anlayamadı.

O sabah, Ogion'un evinin kuzeyinde ve dışında bulunduğu Re Albi köyünden insanlar geldiler. Keçi çobanı bir kız geldi; Ogion'un keçilerinin sütü için bir kadın, ayrıca ona yardımcı olup olamayacaklarını soran başkaları. Köy cadısı Yosun kapının yanındaki akçaağaçtan sopayı ve ince fındık dalını elledi ve umutla içeriye baktı ama daha içeriye girmeye cüret bile edememişti ki Ogion ot şiltesinden homurdandı: "Kov şunları! Hepsini kov!"

Daha güçlü ve daha rahat görünüyordu. Küçük Therru uyandığında, Tenar'ın hatırladığı o kuru, müşfik, sakin sesiyle onunla konuştu. Çocuk güneşte

oynamak için dışarı çıkınca Tenar'a, "Onu hangi isimle çağırıyorsun?" dedi.

Yaradılış'ın Gerçek Dili'ni biliyordu ama Kargca'yı hiç öğrenmemişti.

"*Therru* yanmak demektir, ateşin alevlenmesi," dedi kadın.

"Ah, ah," dedi adam ve gözleri parladı, kaşları çatıldı. Bir an için kelime arar gibi oldu.

"Ondan," dedi, "ondan – ondan korkacaklar."

"Ondan şimdi de korkuyorlar," dedi Tenar acı acı.

Büyücü hayır anlamında başını salladı.

"Ona öğret Tenar," diye fısıldadı. "Ona her şeyi öğret! Roke değil. Onlar korkuyor... Neden gitmene izin verdim? Neden gittin? Onu buraya getirmek için – çok mu geç?"

"Sakin ol, sakin ol," dedi kadın ona şefkatle çünkü yaşlı adam sözcüklerle ve nefesiyle mücadele ediyor, her ikisini de bulamıyordu. Başını hayır anlamında salladı, nefesi kesildi, "Öğret ona!" ve hareketsiz yattı.

Yemek yemeye razı olmadı, sadece biraz su içti. Günün ortasında uyudu. Akşamüstü geç vakit uyanarak, "Şimdi kızım," dedi ve oturdu.

Tenar, ona gülümseyerek elini tuttu.

"Kalkmama yardım et."

"Hayır, hayır."

"Evet," dedi adam. "Dışarıya. İçeride ölemem."

"Nereye gitmek istersin?"

"Herhangi bir yere. Ama gidebilirsem, ormandaki patikaya," dedi. "Çayırın üzerindeki kayın ağacına."

Onun ayağa kalkabildiğini ve dışarı çıkmak için kararlı olduğunu görünce, kadın yardımcı oldu. Birlikte kapıya gittiler; burada adam durdu ve evinin tek odasına dönüp baktı. Kapının sağındaki karanlık köşede uzun asası, biraz parlayarak duvara dayalı duruyordu. Tenar bunu adama vermek için uzandı ama o başını hayır anlamında salladı. "Hayır," dedi, "onu değil." Sanki bir şey eksikmiş, unutulmuş gibi etrafa bakındı. "Hadi gel," dedi en sonunda.

Batıdan esen parlak rüzgâr yüzüne çarpınca, yüksek ufka baktı, "Bu güzel," dedi.

"Dur gidip, bir sedye yapıp seni taşıtmak için köyden birkaç kişi bulup geleyim," dedi kadın. "Hepsi senin için bir şeyler yapmak üzere bekliyor."

"Yürümek istiyorum," dedi yaşlı adam.

Therru evin öbür yanından dolanarak geldi; Ogion ile Tenar vakarla, adım adım ve her beş-altı adımda Ogion soluklansın diye durarak, dağ yamacını zirvenin iç tarafından dimdik tırmanan ormanlara doğru dağınık çayırdan giderken onları seyretti. Çayırı geçmek çok zamanlarını aldı. Sonunda ormandaki patikanın başladığı yerden birkaç metre ileride duran, ormanın hemen içinde-

ki büyük ve genç kayın ağacının altına vardıklarında Ogion'un yüzü griydi, bacakları rüzgârdaki otlar gibi titriyordu. Orada, sırtını ağacın gövdesine vererek kayının kökleri arasına çöktü. Uzun bir süre ne konuşabildi, ne de hareket edebildi; tekleyerek güm güm atan kalbi bedenini sarstı. En sonunda başını evet anlamında sallayarak fısıldadı, "Tamam."

Therru onları belli bir uzaklıktan izledi. Tenar kızın yanına giderek ona sarıldı ve onunla biraz konuştu. Ogion'un yanına geri döndü. "Örtü getirecek," dedi.

"Soğuk değil."

"*Ben* üşüyorum."

Kadının yüzünde bir tebessüm kıpırtısı vardı.

Çocuk keçi kılından battaniyeyi sürükleyerek geldi. Tenar'a bir şeyler fısıldadı ve tekrar koşarak uzaklaştı.

"Funda keçileri sağarken yardım etmesine izin verecekmiş, ona bakıverecek de," dedi Tenar Ogion'a. "Böylece ben de burada seninle kalabilirim."

"Hiçbir zaman tek bir işin olmaz zaten," dedi Ogion boğuk ve ıslıklı bir fısıltıyla, kalan bütün sesi buydu.

"Öyle. Her zaman iki iş birden, genellikle de daha fazla," dedi Tenar. "Ama buradayım ya."

Ogion başıyla onayladı.

Uzun bir süre konuşmadan ağacın gövdesine yaslanmış oturdu, gözleri kapalı. Yüzünü izlerken Tenar, adamın yüzünün batıda değişen ışık gibi yavaş yavaş değiştiğini gördü.

Gözlerini açtı ve dallar arasındaki bir boşluktan batı göğünü seyretti. Bir şeye bakıyor gibiydi, bir olaya ve harekete; ışığın o uzak, belirgin altın boşluğunda. Bir kez fısıldadı, duraksayarak, sanki emin değilmiş gibi: "Ejderha–"

Güneş kavuşmuş, rüzgâr dinmişti.

Ogion Tenar'a baktı.

"Geçti," diye fısıldadı sevinçle. "Hepsi değişti! Değişti Tenar! Bekle, burada bekle..." Bedenini, onu şiddetli rüzgârdaki bir dal gibi savuran bir titremedir aldı. Nefesi kesildi. Kadından ileriye dikilen gözleri bir kapandı, bir açıldı. Ellerini kadının elleri üzerine koydu; kadın adama doğru eğildi; adam ismini kadına söyledi ki ölümünden sonra gerçek anlamda tanınabilsin.

Kadının elini kavrayarak gözlerini kapadı ve bir kez daha nefes almak için çabaladı, hiç nefesi kalmayıncaya kadar. Ondan sonra, yıldızlar çıkıp ormanın yaprakları ve dalları arasından parlarken, o ağacın köklerinden biri gibi uzandı.

Tenar alacakaranlıkta ve karanlıkta ölü adamla birlikte oturdu. Çayırın karşısında, ateşböceği gibi bir fener ışık saçıyordu. Kadın yün battaniyeyi her

ikisinin de üzerine çekmişti fakat adamın elini tutan eli, bir taşı tutuyormuş gibi üşümüştü. Bir kez daha alnını adamın eline değdirdi. Bedeni kendisine bir tuhaf gelerek, tutuk ve sersem, ayağa kalkıp ışıkla gelmekte olanı karşılamak ve yol göstermek için kalktı.

O gece komşuları Ogion'la birlikte oturdu ve adam onları kovalamadı.

Re Albi Lordu'nun malikânesi, Overfell'in üzerinde bulunan, yerin derinliklerinden fırlayıp çıkmış olan dağ tarafındaki kayaların üzerindeydi. Sabah erken bir vakitte, güneş dağlardan kurtulmadan çok önce o lordun hizmetinde bulunan büyücü köyden geçerek geldi; çok kısa bir süre sonra, karanlıkta yola koyulmuş başka bir büyücü de Gont Limanı'nın döne döne tırmanan dik yolundan geldi. Ogion'un ölüm haberini almışlardı; ya da öyle güçleri vardı ki büyük bir büyücünün göçüşü onlara malum olmuştu.

Re Albi köyünün sihirbazı yoktu, sadece büyücüsü ile bulma, onarma ve çıkıkçılık gibi insanların büyücüyü rahatsız etmek istemedikleri basit işlere bakan cadı kadını vardı. Yosun Teyze aksi bir yaratıktı, cadıların çoğu gibi bekâr, yıkanmaz, beyazlaşan saçları tuhaf efsun düğümleriyle düğümlenmiş, gözleri tütsülerden kırmızı halkalı. Çayırdan elinde fenerle gelen de oydu; Tenar ve diğerleriyle gece Ogion'un naaşı başında bekledi. Camdan bir siperliğin içine balmumundan bir mum yerleştirdi; orada, ormanda topraktan bir kapta tatlı yağlar yaktı; söylenmesi gereken sözleri söyledi ve ne yapılması gerekiyorsa yaptı. Sıra gömme işlemi için naaşa dokunmaya gelince izin istercesine bir kez Tenar'a baktı ve sonra işine devam etti. Köy cadıları genellikle, kendi deyimleriyle, ölüleri yerleştirme işlerine ve çoğu kez de gömme işine bakarlardı.

Uzun boylu genç bir adam olan büyücü, çam ağacından gümüşi asasıyla malikâneden; iriyarı, orta yaşlı bir adam olan diğeri de, porsuk ağacından kısa asasıyla Gont Limanı'ndan gelince Yosun Teyze kan çanağı gibi gözleriyle onlara bakmadı bile, ama başını önüne eğerek basit tılsımlarını ve sihirlerini toparlayarak geri çekildi.

Cesedi gömüleceği şekilde, sol yanına doğru dizleri bükülü bir şekilde yatırdığında yukarı doğru dönmüş sol elinin içine minik bir efsun çıkını, yumuşak keçi derisine sarılı ve renkli iple bağlı bir şey koymuştu. Re Albi büyücüsü buna asasının ucuyla bir fiske vurdu.

"Mezar kazıldı mı?" diye sordu Gont Limanı büyücüsü.

"Evet," diye cevap verdi Re Albi büyücüsü. "Lordumun evinin mezarlığında kazıldı," dedi ve yukarıda, dağdaki malikâneyi işaret etti.

"Anlıyorum," dedi Gont Limanı. "Ben büyücümüzün tüm şerefiyle zelzeleden koruduğu şehre gömüleceğini düşünmüştüm."

"Bu şerefi benim Lordum arzu etmekte," dedi Re Albi.

"Fakat o zaman sanki..." diye başladı Gont Limanı ve tartışmaktan hoşlanmadığı ama yine de genç adamın ağır talebi karşısında hemen pes etmeye hazır olmadığı için durdu. Ölü adama tepeden baktı. "İsimsiz gömülmek zorunda," dedi kederle ve acı acı. "Bütün gece yürüdüm ama çok geç kaldım. Büyük bir kaybı daha da büyütüyor bu!"

Genç büyücü hiçbir şey söylemedi.

"Adı Aihal idi," dedi Tenar. "Vasiyeti burada yatmaktı, şu anda yatmakta olduğu yerde."

Her iki adam da ona baktı. Karşısında orta yaşlı bir köy kadını gören genç adam, budalaca arkasını döndü. Gont Limanı'ndan gelen adam bir süre gözlerini dikerek baktı ve "Kimsin sen?" dedi.

"Bana Çakmak'ın dul eşi Goha derler," dedi kadın. "Kim olduğunu bilmek sizin işiniz sanırım. Benim işim değil."

Bunun üzerine Re Albi büyücüsü, onu, şöyle kısa bir bakışa değer buldu. "Güç sahibi bir adamla nasıl konuştuğuna dikkat et kadın!"

"Bekle, bekle," dedi Gont Limanı, okşar gibi bir el hareketiyle Re Albi'nin öfkesini yatıştırmaya çalışarak ve bir yandan da Tenar'ı süzerek. "Sen– Sen bir zamanlar onun korumasındaydın, değil mi?"

"Ve arkadaşıydım," dedi Tenar. Sonra başını çevirerek sessizce durdu. "Arkadaş" derken sesindeki nefreti duydu. Arkadaşına baktı; toprağa hazır bir ceset, kaybolmuş ve hareketsiz. Onlar onun tepesinde duruyorlardı, canlı ve güç dolu, hiçbir arkadaşlık sunmuyorlar, sadece hürmetsizlik, rekabet ve öfke sunuyorlardı.

"Üzgünüm," dedi kadın. "Uzun bir gece geçirdim. Öldüğünde yanındaydım."

"Zannetmem–" diye başladı genç büyücü ama hiç beklenmedik bir anda Yosun Teyze, "Arkadaşıydı. Evet, arkadaşıydı. Ondan başka da kimse arkadaşı değildi. Ona haber yolladı. Genç celep Townsend'i onu çağırmak için dağdan aşağıya, ta öbür tarafa yolladı ve kadın gelip de onunla beraber oluncaya kadar da ölümünü erteledi, sonra da öldü; burada, gömülmek istediği yerde öldü," diye sözünü kesti bağırarak.

"Ve," dedi yaşlıca olan adam, "ve sana söyledi..."

"Adını." Tenar onlara baktı ve yapması gerekeni yaptı; yaşlı olan adamın yüzündeki kuşku ve genç olanınkindeki horgörü, saygısızca cevap vermesine neden oldu. "Adını söylemiştim," dedi. "Tekrar mı etmem gerekiyor?"

Kadın tüm şaşkınlığıyla, adamların yüzlerindeki ifadeden gerçekten de adını, Ogion'un gerçek adını duymadıklarını anladı; onu dikkate almamışlardı.

"Hıh!" dedi kadın. "Kötü bir zamandayız. Böylesine bir adın bile duyulmayabileceği, bir taş gibi düşebileceği bir zaman! Dinlemek de bir güç değil mi? Dinleyin o halde: Adı Aihal idi. Ölümdeki ismi Aihal. Şarkılarda ismi Gontlu Aihal olarak geçecek. Tabii artık şarkı yapılacaksa. Sessiz bir adamdı. Şimdi ise çok sessiz. Belki hiç şarkı olmayacak, sadece sessizlik. Bilemiyorum. Çok yorgunum. Babamı ve sevgili dostumu kaybettim." Sesi zayıfladı, boğazı bir hıçkırıkla düğümlendi. Gitmek üzere döndü. Orman patikasında, Yosun Teyze'nin yapmış olduğu efsun çıkınını gördü. Çıkını yerden aldı, cesedin yanında diz çöktü, açık duran sol elinin başparmağını öptü ve çıkını içine bıraktı. Sakin bir şekilde konuştu.

"Mezarın buraya, arzu ettiği yere," dedi, "kazılması için göz kulak olur musunuz?"

Önce yaşlı olanı, sonra da genç olanı başlarını evet anlamında salladılar.

Ayağa kalktı, eteğini düzelterek; sabah ışığında çayırdan geri dönmeye başladı.

IV

KALESSİN

Bekle," demişti şimdi Aihal olan Ogion ona, ölümün rüzgârı sarsıp da yaşamdan koparıp almadan. "Geçti... her şey değişti," diye fısıldamıştı ve sonra da, "Tenar, bekle..." Ama neyi beklemesi gerektiğini söylememişti. Gördüğü veya bildiği değişimi belki de; ama bu değişim neydi? Kastettiği kendi ölümü müydü, bitmiş olan yaşamı mıydı? Neşeyle konuşmuştu, coşkuyla. Onu beklemekle vazifelendirmişti.

"Yapacak başka neyim var ki?" dedi kadın kendi kendine, Ogion'un evinin tabanını süpürürken. "Başka ne yaptım ki zaten?" Ve hayalindeki Ogion'la konuşarak, "Burada, senin evinde mi bekleyeceğim?" dedi.

"Evet," dedi Sessiz Aihal sessizce, gülümseyerek.

Böylece bütün evi süpürüp, ocak başını temizledi ve şilteleri havalandırdı. Kırılmış çanak çömleği ve delik bir tavayı attı ama bunlara tatlılıkla dokunarak. Hatta yanağını, çöp yığınına götürdüğü çatlak bir tabağa dayadı çünkü bu tabak yaşlı büyücünün geçen yılki hastalığının bir kanıtıydı. Çok gösterişsizdi, fakir bir çiftçi gibi yaşıyordu, fakat gözleri görür, eli tutarken, kesinlikle kırık bir tabak veya onarılmamış bir tava kullanmazdı. Onun bu zayıflık işaretleri kadını kederlendirip, ona bakabilmiş olmak için yanında olmayı arzulamasına neden oldu. "Bu hoşuma giderdi," dedi onun kendi kafasındaki hatırasına, ama o hiçbir şey söylemedi. Kendinden başka kimsenin işlerini yapmasını istemezdi. Ya ona, "Yapacak daha iyi işlerin yok mu?" deseydi? Bilmiyordu. Ogion sessizdi. Fakat şimdi onun evinde kalmakla iyi yapıyordu, bundan emindi.

Ondan daha uzun süredir Orta Vadi'deki çiftlikte bulunan Shandy ile yaşlı kocası Duruırmak sürülerle meyve bahçesine bakıvereceklerdi; çiftlikteki diğer çift Tiff ile Sis hasatı kaldıracaklardı. Geri kalan işler ise bir süre için oluruna bırakılacaktı. Ahududu sapları komşu çocukları tarafından toplanacaktı. İşte bu çok kötüydü; ahududuyu çok seviyordu. Durmadan esen deniz rüzgârıyla burası, yani Overfell, ahududu yetiştirmek için çok soğuktu. Fakat

evin güney kısmında, kuytusunda kalan, Ogion'un küçük ve yaşlı şeftali ağacında on sekiz şeftali vardı ve Therru gelip de o kısık ve belirsiz sesiyle, "Şeftalilerin ikisi kızarıp sararmışlar bile," dediği güne kadar kedi ciğere nasıl bakarsa öyle bakmıştı ağaca.

"Ya," dedi Tenar. Birlikte şeftali ağacına gidip olmuş ilk iki şeftaliyi toplayarak orada yediler, soymadan. Suyu çenelerinden aşağı aktı. Parmaklarını yaladılar.

"Dikebilir miyim?" dedi Therru, kendi şeftalisinin buruşuk çekirdeğine bakarak.

"Tabii. Burası, eski ağacın yanı uygun bir yer. Ama çok yakın olmasın. İkisinin de kendi kökleri ve dalları için yerleri olabilsin."

Çocuk bir yer seçerek minik bir mezar kazdı. Çekirdeği içine yatırarak üzerini örttü. Tenar onu izledi. Burada yaşadığımız şu birkaç kısa gündür Therru değişti, diye düşündü. Hâlâ tepki göstermiyor, kızgınlık ve neşe duymuyordu; ama burada olduğundan beri aşırı ihtiyatı, hareketsizliği neredeyse gözle görülür bir şekilde gevşemişti. Şeftalileri canı çekmişti. Çekirdeği dikmeyi, dünyadaki şeftali sayısını artırmayı akıl etmişti. Meşe Çiftliği'nde sadece iki kişiden korkmazdı, Tenar ve Tarlakuşu'ndan; ama burada Re Albi'nin keçi çobanı, gür sesli, çocuğa neredeyse keçilerden biri, sakat bir oğlak gibi davranan, yirmi yaşındaki saf Funda'ya kolaycacık alışmıştı. Bunun bir sakıncası yoktu. Yosun Teyze'nin de bir sakıncası yoktu, nasıl kokarsa koksun.

Tenar Re Albi'de ilk yaşamaya başladığında, yirmi beş yıl önce, Yosun yaşlı değil genç bir cadıydı. Genç hanıma, "Ak Hanım"a, Ogion'un korumasındaki öğrencisine eğiliyor, onu selamlıyor ve ona sırıtıyordu, onunla ya hiç konuşmuyor ya da çok büyük bir saygıyla konuşuyordu. Tenar bu saygının aldatmaca olduğunu hissetmişti; ondan hoşlanmadığını, ona güvenmediğini ve kıskançlığını gizleyen bir maske olduğunu; üstleri olarak tayin edildiği kadınlardan, kendilerini sıradan onu ise sıradışı, ayrıcalıklı gören kadınlardan oldukça aşina olduğu bir şeydi bu. İster Atuan Mezarları'nın Rahibesi, ister Gont Büyücüsü'nün himayesindeki kişi olsun, ayrı tutulmuş, yüceltilmişti. Erkekler ona güç vermişler, kendi güçlerini onunla paylaşmışlardı. Kadınlar ona, bazen rakip biri olarak ama genellikle belli belirsiz bir alayla, dışarıdan bakmışlardı.

Kendisini hep dışarıda bırakılmış, dışlanmış hissetti. Çorak mezarlığın Güçlerinden kaçtı, sonra da hamisi Ogion tarafından ona sunulan ilim ve hünerin Güçlerini terk etti. Tüm bunlara sırtını dönerek diğer tarafa gitti, kadınların yaşadığı diğer odaya, onlardan biri olmak için. Bir kadının doğmakla sahip olduğu gücü, âdemoğlunun kurduğu düzene göre payına düşen yetkiyi yüklenmek için bir eş, bir çiftçinin eşi, bir anne, bir ev sahibesi olmak için.

Ve orada, Orta Vadi'de, her şeye rağmen Çakmak'ın karısı Goha olarak kadınlar arasında kabul görmüştü; elbette ki bir yabancıydı, beyaz tenli, biraz garip konuşan ama iyi yetişmiş, terbiyeli çocukları ve bereketli bir çiftliği olan hatırı sayılır bir ev kadını, mükemmel bir yün eğirici: saygın biri. Erkekler arasında da Çakmak'ın kadınıydı, kadınların yapması gerekeni yapan biri: yatan, doğuran, pişiren, kızartan, temizleyen, iş eğiren, diken, hizmet eden. İyi bir kadın. Onu takdir ediyorlardı. Çakmak iyi etmiş diyorlardı. Her yanı beyaz olan bir kadın neye benzer merak ediyorum, diyordu gözleri ona bakarken, ta ki o yaşlanıp da adamlar artık onu görmemeye başlayıncaya kadar.

Şimdi burada her şey değişmişti, bunların hiçbiri kalmamıştı. Yosun ile birlikte Ogion'un gece nöbetini tuttuklarından beri cadı, onun dostu, izleyicisi, hizmetkârı, Tenar ne isterse o olmak isteğini açık açık belirtmişti. Tenar, ne yapacağı belli olmayan, güvenilmez, anlaşılmaz, hırslı, cahil, kurnaz ve pis bulduğu Yosun Teyze'nin neyi olmasını istediğinden pek emin değildi. Fakat Yosun yanık çocukla iyi anlaşıyordu. Belki de bu değişikliği yaratan Yosun'du, Therru'daki bu belli belirsiz serbestliği. Therru ona herkese davrandığı gibi davranmıştı – boş, cevap vermeyerek, cansız bir nesnenin, bir taşın olabileceği kadar yumuşak. Fakat yaşlı kadın, ona küçük şekerler ve değerli şeyler ikram ederek, rüşvet vererek, dil dökerek, tatlılıkla kandırarak ilgisini sürdürdü.

"Yosun Teyze'yle gel şimdi canım! Gel de Yosun Teyze sana şimdiye dek görmediğin en güzel manzarayı göstersin..."

Yosun'un burnu dişsiz çenesinin ve ince dudaklarının üzerine doğru sarkıyordu; yanağında kiraz büyüklüğünde bir siğil vardı; saçı boz-kara renkli, arapsaçı olmuş tılsım düğümleri ve tutamları halindeydi; tilki ini kadar keskin, hudutsuz, şiddetli ve karmaşık bir kokusu vardı. Gontlu çocuklara söylenen masallarda yaşlı cadıların "Benimle ormana gel canım!" dediği anlatılırdı. "Benimle gel, sana çok güzel bir şey göstereceğim!" Ve sonra cadı çocuğu fırınına kapatır, kızarıncaya kadar pişirir ve yerdi ya da onu, sonsuza kadar mutsuzca zıplayıp viyaklayacağı kuyusuna atar, veyahut da büyük bir taşın içinde yüzyıl süren bir uykuya dalmasını sağlardı, ta ki Kralın Oğlu, Büyücü Prens gelip, tek bir sözüyle taşı parçalayıp, bir öpücükle kızı uyandırarak kötü cadıyı öldürünceye kadar...

Therru'ya iyi davranıyordu fakat bu kandırmaca kokan bir iyilikti ve beraber olduklarında çocukla haddinden fazla konuşuyor gibiydi. Tenar Yosun'un ona ne söylediğini veya ne öğrettiğini, cadıya kızın kafasını ıvır zıvırla doldurması için izin verip vermemesi gerektiğini bilemiyordu. *Kadın büyüsü kadar zayıf, kadın büyüsü kadar habis*, dendiğini duymuştu yüzlerce kez. Gerçekten de Yosun veya Sarmaşık gibi kadınların büyücülüklerinin bir yerde genellikle zayıf, bazen de kasıtlı olarak veya cahillik nedeniyle habis olduğunu

görmüştü. Köy cadıları, birçok tılsım, efsun ve büyük şarkıların bazılarını bilseler de hiçbir zaman Yüksek Sanatlar konusunda ve büyücülüğün ilkeleri hakkında eğitilmezlerdi. Hiçbir kadın böyle bir eğitim görmemişti. Büyücülük bir erkek işiydi, bir erkek ustalığı; büyü erkekler tarafından yaratılmıştı. Hiç kadın büyücü olmamıştı. Birkaç kadın kendisine büyücü veya sihirbaz dese de güçleri terbiye edilmemiş, kuvvetleri de yarı önemsiz, yarı tehlikeli, sanattan veya bilgiden yoksun olmuştu.

Yosun gibi normal bir köy cadısı, yaşlı cadılardan büyük bir hazine misali kendisine geçen veya sihirbazlardan büyük bedeller karşılığı alınan Gerçek Dil'den birkaç sözcük; bildik bulma ve tamir etme tılsımları; bir sürü anlamsız ayin, muamma, inatlaşma; ebelik konusunda tecrübeye dayalı sağlam bir eğitim; çıkıkçılık; hayvan ve insanların rahatsızlıklarını iyileştirmek; faydalı bitkiler konusunda batıl inançlarla karışık iyi bir bilgi ile yetinirdi – tüm bunlar doğuştan sahip olduğu kadarıyla iyileştirme, şarkı okuma, dönüştürme veya büyü yapma becerileri üzerine eklenirdi. Bu tür bir karışım ya iyi olurdu ya da kötü. Bazı cadılar her an kötülük yapmaya hazır; yapmamak için de bir neden göremeyen hiddetli, katı kadınlar olurlardı. Çoğu, bir-iki aşk iksiri, kısırlık efsunları, fazladan kudret tılsımları yapan, bolca da ahlaksızlıkları olan ebelerden ve şifacılardan ibaretti. Eğitimleri olmasa da aklı başında olan birkaçı, herhangi bir büyücü çırağı gibi yaptıkları şeyin nedenini bilmeseler de yeteneklerini yalnızca iyiye kullanır, yaptıklarını ya da yapmaktan çekindiklerini gerekçelendirmek için Denge ya da Gücün Yolu üzerine laflar gevelerlerdi. "Gönlümün sesini dinliyorum," demişti bu kadınlardan biri Tenar'a, Ogion'un korumasında, onun öğrencisiyken. "Lord Ogion büyük bir büyücü. Seni eğitmekle büyük bir lütufta bulunuyor. Ama bak gör çocuk, sonunda onun sana bütün öğrettiği de gönlünü dinlemen olacak."

O zaman bile Tenar bu akıllı kadının haklı olduğunu ama yine de tam olarak haklı olmadığını, bir şeylerin eksik kaldığını düşünmüştü. Hâlâ da öyle düşünüyordu.

Şimdi Yosun'un yanındaki Therru'yu izledikçe Yosun'un kendi gönlünü dinlemekte olduğunu düşünüyordu, ama bu gönül karanlık, vahşi, tuhaf bir gönüldü; bir karganınki gibi, kendi işinde kendince ilerleyen. Yosun'un Therru'ya kapılmasının nedeninin de sadece iyilikten değil, Therru'nun yarasından, ona –şiddet ve ateşle– verilmiş olan zarardan kaynaklanabileceğini düşündü.

Bununla beraber Yosun Teyze'den, tarlakuşlarının nereye yuva yaptıkları, yabanmersininin nerede yetiştiği veya tek elle ipi parmaklarına geçirerek oyunlar oynamak dışında bir şeyler öğrenmekte olduğu, Therru'nun söylediği veya yaptığı hiçbir şeyden anlaşılmıyordu. Therru'nun sağ eli ateş tarafından

öylesine yenmişti ki, iyileştiğinde bir çomak şeklini almıştı, sadece yengecin kıskacı misali bir kerpeten gibi kullanılabilen bir başparmaktan ibaretti. Ama Yosun Teyze bir iple ve dört parmak ile başparmağını kullanarak akıl almaz şekiller yapıyordu ve bu şekillere uyan şiirleri de vardı–

Çalkala çalkala kızart hepsini!
Yak yak, göm hepsini!
Gel, ejderha, gel!

–ve dört üçgen oluşturan ip bir kare oluverirdi... Therru hiçbir zaman yüksek sesle şarkı söylemezdi, fakat Tenar onun, tek başına büyücünün evinin eşiğinde oturup bu şekilleri yaparken ağzının içinden fısıldayarak bir şeyler mırıldandığını duydu.

Çocukla beni hangi bağ birbirimize bağlıyor, diye düşündü Tenar, sadece çaresiz biri karşısında duyulan görev duygusu mu? Eğer Tenar almasaydı, Tarlakuşu çocuğu alıkoyacaktı zaten. Fakat Tenar onu, kendi kendine bir kez bile nedenini sormadan almıştı. Kalbinin sesini mi dinliyordu? Ogion çocuk hakkında hiçbir şey sormamıştı ama, "Ondan korkacaklar," demişti. Ve Tenar cevaplamıştı, "Korkuyorlar." Doğruydu da bu. Belki kendisi de çocuktan korkuyordu, merhametsizlikten, tecavüzden, ateşten nasıl korkuyorsa. Onu bağlayan bağ, korku muydu?

"Goha," dedi Therru şeftali ağacının altında, etekleri arasında otururken, sert yaz toprağında şeftali çekirdeğini diktiği yere bakarak, "ejderha nedir?"

"Büyük yaratıklardır," dedi Tenar, "kertenkele gibi ama bir gemiden daha uzun, bir evden daha büyük. Kanatlı, kuşlar gibi. Ağızlarından ateş saçarlar."

"Buraya gelirler mi?"

"Hayır," dedi Tenar.

Therru başka soru sormadı.

"Yosun Teyze sana ejderhaları mı anlatıyordu?"

Therru başını hayır anlamında salladı. "Sen anlatıyordun," dedi.

"Ya," dedi Tenar. Ve hemen, "Diktiğin şeftalinin büyümek için suya ihtiyacı var. Yağmurlar başlayıncaya kadar günde bir kere."

Therru ayağa kalkarak evi dolanıp kuyuya seyirtti. Bacakları ve ayakları mükemmeldi, zarar görmemiş. Tenar onun yürüdüğünü ve koştuğunu; toprak üzerindeki kara, tozlu, minik ve güzel ayaklarını görmekten mutluluk duyuyordu. Ogion'un sulama kabıyla geri geldi Therru, kapla cebelleşe cebelleşe, ve yeni filizlenmiş bitkiye biraz su döktü.

"O halde insanlarla ejderhaların bir olduğu hikâyeyi hatırlıyorsun... Sana insanların buralara nasıl geldiklerini anlatmıştım, doğuya, ama ejderhaların

hepsi uzaktaki batı adalarında kaldılar. Çok çok uzaklarda."

Therru başıyla onayladı. Söylenenlere kulak vermiyor gibiydi ama Tenar, "batı adaları" deyip denizi işaret ederken Therru başını yukarılara, fasulye sırıklarıyla süt sağılan baraka arasından görünen parlak ufka çevirdi.

Süt sağılan barakanın üstünde bir keçi belirdi ve başını soylu bir biçimde tutarak onlara profilini döndü; belli ki kendisini dağkeçisi zannediyordu.

"Sippy yine kaçmış," dedi Tenar.

"Buuu, buuu," diye seslendi Therru, Funda'nın keçileri çağırışını taklit ederek; zaten Funda da kendisini görmezden gelip dalgın dalgın aşağıdaki fasulyelere bakan keçiyi "buu" diye çağırarak fasulye bahçesinin parmaklıkları yanında belirmişti.

Tenar üçünü de Sippy-yakalama oyununu oynasınlar diye bıraktı. Fasulye bahçesinin yanından geçerek kayalığın kenarına doğru ilerleyip kenar boyunca dolaştı. Ogion'un evi köyden ayrı duruyordu, Overfell'in kenarına da diğer bütün evlerden daha yakındı; orada keçilerin otlatılabileceği dik ve yeşil bir yamaç çıkıntısı vardı, yerden fırlayıp çıkmış kayalarla kesilen yerde. Yamaç kuzeye doğru ilerledikçe, dimdik aşağıya ininceye kadar daha da dikleşiyordu ve çıkıntı yapan en büyük kaya tabakasının bir parçası patikanın toprağı üzerinde beliriyordu – ta ki köyün bir-iki mil kuzeyinde Overfell, altını altı yüz metre aşağıdan oymuş olan deniz üzerinde asılı kalmış kırmızımtırak bir çıkıntı halinde darlaşıncaya kadar.

Overfell'in bu uç noktasında liken, kaya otları ve rüzgârdan bodur kalmış, sert ve ufalanan taşın üzerine düşmüş düğmeler misali, orada burada bitmiş mavi papatyalardan başka hiçbir şey yetişmezdi. Uçurumun kara tarafında, kuzeye ve doğuya doğru, dar bir şerit halinde uzanan bataklık arazinin üzerinde Gont Dağı'nın karanlık ve heybetli, neredeyse zirvesine kadar ağaçlarla kaplı olan yamacı yükseliyordu. Kayalık, körfezin o kadar yukarısında duruyordu ki, körfezin dış kıyılarını ve Essary'nin belirsiz ovalarını görebilmek için insanın iyice aşağıya bakması gerekiyordu. Bunların gerisinde, güneyde ve batıda, deniz üzerindeki gökten başka bir şey yoktu.

Tenar Re Albi'de yaşadığı yıllarda buraya tırmanmayı severdi. Ogion ormanlara bayılırdı ama Tenar, yüz mil içersindeki tek ağaç topluluğunun sonsuz yaz aylarında taşıma suyla sulanan, yamru yumru şeftali ve elma ağaçlarının oluşturduğu bir bahçe olduğu, hiçbir şeyin kolayca yeşermediği, nemin olmadığı, bir dağ, bir ova ve bir de gökyüzünden başka şeyin olmadığı bir çölde yaşamış olduğundan, uçurum kenarını etraflarını saran ormandan daha çok seviyordu. Başının üzerinde hiçbir şey olmamasını seviyordu.

Likenler, gri taş otları, köksüz papatyalar, bunları da seviyordu; tanıdık geliyorlardı ona. Uçurumdan birkaç metre beride dışarı doğru çıkıntı yapan

kayanın üzerine oturarak her zaman yaptığı gibi denize baktı. Güneş sıcaktı fakat durmak nedir bilmeyen rüzgâr, kolları ve yüzündeki teri kurutuyordu. Güneş, rüzgâr, gökyüzü ve deniz içine dolup onu güneşe, rüzgâra, gökyüzüne, denize açarken, ellerine dayanıp geriye doğru kaykılarak hiçbir şey düşünmedi. Fakat sol eli, ona varlığını hatırlatıyordu; elinin ucuna neyin sürtündüğünü görmek için dönüp baktı. Minik bir devedikeniydi, kumtaşındaki bir çatlaktan renksiz dikenlerini ışığa ve rüzgâra dayanabildiğince kaldırarak, uzanmıştı. Rüzgâr estikçe, rüzgâra karşı koyarak başını dik dik eğiyordu, köklerini taşa salmış. Tenar uzun bir süre ona baktı kaldı.

Tekrar denize baktığında, denizin göğe kavuştuğu yerdeki mavi pustaki bir adanın mavi çizgisini gördü: Oranea, İç Adalar'ın en doğusundaki ada.

O belli belirsiz rüya-şekle uzun uzun baktı, hayal kurarak, batıdan, denizin üzerinden uçan bir kuş dikkatini çekinceye kadar. Bir martı değildi çünkü duraksamadan ve bir pelikan olamayacak kadar da yüksekten uçuyordu. Bir yabankazı mıydı ya da adalar arasına gelmiş, açık denizlerin büyük, ender yolcusu, bir albatros? Kanatların yavaş yavaş çırpılışını seyretti, uzaklarda, göz kamaştıran havada. Sonra ayağa kalktı, uçurumun kenarından biraz geriye çekilerek hareketsiz durdu; ateş gibi kırmızı, zardan kanatlar tarafından taşınan yılankavi, demir karası renkli bedeni, ileri doğru uzanmış pençeleri, bedenin ardında havada dağılan duman kıvrımlarını seyrederken kalbi küt küt atıyor, nefesi boğazında düğümleniyordu.

Dosdoğru Gont'a uçuyordu, dosdoğru Overfell'e, dosdoğru ona. Siyah pulların parıltısını ve uzun gözlerin ışığını gördü. Bir alev dili olan, kırmızı dilini gördü. Ejderha tıslayan bir haykırışla kaya çıkıntısına konmak için dönerken ağzından ateş soluyunca, yanık kokusu rüzgârı doldurdu.

Ayakları kayaya hızla çarptı. Kıvrılan dikenli kuyruğu çıngırdadı; güneşin parlayıp geçtiği yerlerde kırmızı kırmızı duran kanatları, zırhlı böğrüne doğru katlanırken fırtınalar çıkartarak hışırdadı. Başı yavaş yavaş döndü. Ejderha orada, tırpan tırnaklı pençelerinin erişebileceği yerde duran kadına baktı. Kadın ejderhaya baktı. Ejderha bedeninin başını hissetti.

İnsanın ejderhaların gözlerine bakmamaları gerektiği söylenmişti ona, fakat bu onu bağlamazdı. Ejderha, dar burnu ve tüterek ateş saçan burun deliklerinin üzerine yerleşmiş, zırhlı bağaların altındaki birbirinden uzak sarı gözleriyle doğrudan doğruya ona bakıyordu. Ve onun küçük, yumuşak yüzü, kara gözleri doğrudan ejderhaya dikilmişti.

İkisi de konuşmadı.

Ejderha başını biraz yana çevirdi, konuştuğunda kadına zarar vermesin diye; ama belki de konuşmamış da gülmüştü – büyük, kavuniçi alevden bir "Hoh!"

Daha sonra çömelerek konuştu ama kadınla değil.

"*Ahivaraihe, Ged,*" dedi yeterince kibar ve dumanlar tüterek yanan dilinin titrek ışığıyla; başını indirdi.

Tenar o zaman, ilk defa olarak, ejderhanın sırtında bir adamın ata oturur gibi oturduğunu gördü. Belkemiği boyunca bir sıra halinde yükselen kılıç-dikenlerinin ikisi arasındaki çukurda, tam boynunun arkasında, iki yanından kanatların çıktığı omuzların üzerinde oturuyordu. Elleri ejderhanın boynundaki pas karası zırha kenetlenmiş, başı da kılıç-dikenin birinin dibine dayanmıştı, sanki uyuyormuş gibi.

"*Ahi eheraihe, Ged,*" dedi ejderha biraz daha yüksek sesle; uçları sarımtırak beyaz ve Tenar'ın dirseğine kadar gelecek uzunlukta olan dişlerini gösterecek şekilde duran uzun ağzı hep gülümsüyormuş gibiydi.

Adam kıpırdamadı.

Ejderha uzun başını çevirerek tekrar Tenar'a baktı.

"*Sobriost,*" dedi, çelik üstünde kayan çelik fısıltısıyla.

Yaradılış Lisanı'nın o sözcüğünü biliyordu Tenar. Ogion ona, o dilde öğrenebileceği her şeyi öğretmişti. Yukarı, demişti ejderha: Çık! Ve kadın çıkmak zorunda olduğu basamakları gördü. Pençe, çarpık bilek, omuz eklemi, kanadın ilk kası: dört basamak.

Kadın da "Hoh!" dedi ama gülerek değil, sadece habire boğazına takılıp kalan nefesine hâkim olmaya çalışarak; bir an için, sersemleten halsizliğini durdurabilmek için başını eğdi. Sonra ilerledi, pençeleri, uzun dudaksız ağzı, uzun sarı gözleri geçti, ejderhanın omzuna tırmandı. Adamın kolunu tuttu. Adam kıpırdamadı ama belli ki ölü değildi, çünkü ejderha onu buraya getirmiş ve ona konuşmuştu. "Haydi," dedi kadın, ve sonra onun kenetlenmiş sol elini gevşetirken yüzünü görerek, "Haydi Ged. Haydi..."

Adam başını biraz kaldırdı. Gözleri açıktı ama görmüyordu. Kadın, bacakları ejderhanın kızgın ve zırhlı derisiyle çizilerek adamın öbür tarafına tırmandı ve adamın sağ elini de kılıç-dikenin dibindeki boynuzumsu topuzdan kurtardı. Adamın kendi kollarını tutmasını sağladı ki onu bu dört garip basamaktan aşağı, toprağa taşısın – sürüklesin.

Adam kadına tutunabilecek kadar doğruldu ama hiç kuvveti kalmamıştı. Boş bir çuval misali ejderhanın sırtından kayanın üzerine yayıldı ve orada yattı.

Ejderha muazzam başını döndürdü ve tam hayvanların yaptığı bir hareketle adamın bedenini burnuyla yoklayarak kokladı.

Başını kaldırdı, kanatları da engin ve metalik bir sesle yarı yarıya kalktı. Ayaklarını Ged'den uzaklaştırdı, uçurumun kenarına daha yakın bir yerlere doğru. Başını dikenli boynunun üzerinde döndürerek bir kez daha doğruca

Tenar'a baktı ve kuru bir kükremeyi andıran sesi konuştu: "*Thesse Kalessin.*"

Deniz rüzgârı ejderhanın yarı açık kanatlarında ıslık çalıyordu.

"*Thesse Tenar*," dedi kadın net, titrek bir sesle.

Ejderha uzaklara, denizin üzerinden batıya doğru baktı. Uzun bedenini demir pulların şangırtısıyla kıvırdı, yere çömeldi ve uçurumdan doğruca rüzgâra doğru fırladı. Sürüklenen kuyruğu geçerken kumtaşını kazıdı. Kırmızı kanatlar indi, kalktı, indi ve Kalessin karadan uzaklaşmıştı bile, dümdüz uçuyordu, batıya uçuyordu.

Tenar onu, bir yabankazı veya bir martı kadar kalıncaya dek seyretti. Hava soğuktu. Ejderha oradayken hava sıcaktı, fırın gibi sıcak, ejderhanın iç ateşiyle. Tenar ürperdi. Yere, taşa, Ged'in yanına oturdu ve ağlamaya başladı. Yüzünü kollarına gömerek yüksek sesle ağladı. "Ne yapabilirim?" diye ağladı. "Şimdi ne yapabilirim?"

Sonra hemen gözlerini ve burnunu koluna silerek iki eliyle saçlarını geriye taradı, yanında yatmakta olan adama döndü. Öyle kıpırtısız, çıplak taşta öylesine rahat yatıyordu ki sanki burada sonsuza kadar yatabilirmiş gibiydi.

Tenar iç geçirdi. Yapabileceği hiçbir şey yoktu ama her zaman için yapılması gereken bir sonraki şey vardır.

Onu taşıyamazdı. Yardım bulması gerekiyordu. Bu da onu yalnız bırakmak anlamına geliyordu. Adam uçurumun kenarına çok yakınmış gibi geldi. Sanki kalkmaya çalışsa uçurumdan düşecek gibi, halsiz ve sersem olacağı için. Onu nasıl kıpırdatacak? Onunla konuşup ona dokunduğu zaman uyanmamıştı bile. Kollarının altından tutarak sürüklemeye çalıştı ve hayretle başarabildiğini fark etti; ölü gibi olduğu halde fazla ağır değildi. Kararlılıkla adamı üç-dört metre içeri, çıplak kaya çıkıntısından, üzerindeki yabani kuru çörekotlarının barınak hissi verdiği toprak parçacığının üzerine çekti. Onu orada bırakmak zorunda kaldı. Bacakları titrediği ve nefesi hâlâ hıçkırıklar halinde olduğu için koşamıyordu. Elinden geldiğince çabuk, Ogion'un evine doğru yaklaştıkça Funda, Yosun ve Therru'ya seslenerek yürüdü.

Çocuk süt sağılan barakanın etrafından dolanarak ortaya çıktı ve durdu; her zaman yaptığı gibi Tenar'ın çağrısına itaat etti, ama ne karşılamak ne de karşılanmak üzere ileri atılmadan.

"Therru, kasabaya koş, kim gelirse al gel, kuvvetli birini. Kayalıkta yaralı bir adam var."

Therru orada duruyordu. Şimdiye kadar köye hiç yalnız gitmemişti. İtaat ve korku arasında dondu kaldı. Tenar bunu görerek, "Yosun Teyze burada mı? Funda? Üçümüz onu taşıyabiliriz. Yalnız çabuk, çabuk Therru!" dedi. Eğer Ged'i orada korumasız yatarken bırakırsa kesinlikle öleceğini hissediyordu. O geri döndüğünde adam gitmiş olacaktı – ölmüş, düşmüş, ejderhalar tarafın-

dan alınmış. Her şey olabilirdi. Olan olmadan önce acele etmesi gerekiyordu. Çakmak, o yanında değilken, kendi tarlasında kalp krizi geçirip ölmüştü. Yalnız ölmüştü. Çoban onu kapının yanında yatarken bulmuştu. Ogion ölmüştü ve o, onu ölümden alıkoyamamıştı, ona nefes verememişti. Ged de yuvasına ölmek için dönmüştü ve bu da her şeyin sonu demekti, hiçbir şey kalmamıştı, hiçbir şey yapılamazdı ama onun yapması gerekiyordu. "Çabuk Therru! Birilerini getir!"

Tenar titreye titreye köye doğru yola koyuldu ama yaşlı Yosun'un çayırda aceleyle, kalın alıç sopasıyla topallaya topallaya ilerlediğini gördü. "Beni mi çağırmıştın tatlım?"

Yosun'un varlığı derhal bir ferahlık yarattı. Nefesine hâkim olup düşünebilmeye başladı. Yosun soru sorarak zaman kaybetmedi, taşınması gereken yaralı bir adam olduğunu duyunca Tenar'ın havalandırmış olduğu şiltenin çadır bezinden ağır kılıfını aldı ve Overfell'e kadar sürükledi. Tenar'la birlikte Ged'i bunun içine yuvarlamış, yüklerini zahmetle eve doğru çekiyorlardı ki Funda, arkasında Therru ve Sippy hızlı hızlı yürüyerek geldi. Funda genç ve kuvvetliydi, onun yardımıyla çadır bezini sedye gibi kaldırarak adamı eve taşıyabilirlerdi.

Tenar ile Therru, tek, uzun odanın batı duvarındaki bölmede yatıyorlardı. Öbür tarafta ise yalnız, artık ağır bir keten örtüyle örtülü Ogion'un yatağı vardı. Adamı oraya yatırdılar. Yosun yatağın etrafında tılsımlar mırıldanırken Tenar Ogion'un battaniyesini üzerine örttü; Funda ile Therru durmuş seyrediyorlardı.

"Onu kendi haline bırakın şimdi," dedi Tenar hepsini evin ön tarafına götürürken.

"Kim o?" diye sordu Funda.

"Overfell'in üzerinde ne arıyormuş?" diye sordu Yosun.

"Sen onu tanıyorsun Yosun. Ogion'un –Aihal'ın– çırağıydı bir zamanlar."

Cadı başını salladı. "O Onakçaağaç'tan bir çocuktu şekerim," dedi. "Hani şimdi Roke'ta Başbüyücü olan."

Tenar başıyla onayladı.

"Hayır şekerim," dedi Yosun. "Bu ona benziyor. Ama o değil. Bu adam büyücü müyücü değil. Sihirbaz bile değil."

Funda eğlenerek bir birine, bir diğerine bakıyordu. İnsanların konuştukları şeylerin çoğunu anlamazdı ama söylediklerini duymak hoşuna giderdi.

"Fakat ben onu tanıyorum Yosun. Bu Çevik Atmaca." Adını, Ged'in kullanılan adını söylemek gerginliğini geçirmişti, öyle ki ilk defa olarak bu adamın gerçekten de o olduğunu ve aralarındaki bağın onu ilk gördüğü günden beri geçen yıllar olduğunu düşündü, hissetti. Yeraltında, çok önceleri, karan-

lıkta bir yıldıza benzer bir ışık ve o ışıkta da onun yüzünü görmüştü. "Ben onu tanırım Yosun." Gülümsedi, sonra gülümsemesi daha da yayıldı. "Gördüğüm ilk erkek o," dedi.

Yosun mırıldanarak yerini değiştirdi. "Hanım Goha"nın söylediklerinin aksini iddia etmekten hoşlanmıyordu fakat hiç de ikna olmamıştı. "Numaralar, kılık değiştirmeler, dönüşümler, değişimler vardır," dedi. "Dikkatli olsan iyi olur şekerim. Onu bulduğun yere nereden gelmiş, ta oraya? Köyden geçtiğini gören olmuş mu?"

"Hiçbiriniz... görmediniz mi?"

Hepsi ona baktı. "Ejderhayı" demek istedi ama söyleyemedi. Dudaklarıyla dili sözcüğü oluşturmuyordu. Fakat bir sözcük oluştu, kendini onun ağzı ve nefesiyle meydana getirerek. "Kalessin'i," dedi.

Therru ona bakakalmıştı. Çocuktan bir ısı, bir sıcaklık akıyor gibiydi, sanki ateşi varmış gibi. Bir şey söylemedi ama sözcüğü tekrarlıyormuş gibi dudaklarını kıpırdattı ve bu ateşin ısısı etrafında yandı.

"Numara!" dedi Yosun. "Artık büyücümüz gitti ya, her türlü numarayı seyredin siz."

"Atuan'dan Havnor'a, Havnor'dan Gont'a, Çevik Atmaca'yla açık bir kayığın içinde geldim," dedi Tenar sert bir şekilde. "Sen onu, beni buraya getirdiği zaman gördün Yosun. O zamanlar başbüyücü değildi. Fakat aynıydı, aynı adamdı. Şunlara benzeyen başka yara izi var mıdır?"

Karşı konunca yaşlı kadın kendini toplayabilmek için sessizleşti. Therru'ya doğru yan gözle baktı. "Hayır," dedi. "Ama..."

"Onu tanıyamayacağımı mı düşünüyorsun?"

Yosun dudağını büktü, kaşlarını çattı, ellerine bakarak başparmaklarını birbirine sürttü. "Dünyada kötü şeyler var, hanımefendi," dedi. "Bir adamın şeklini ve bedenini alan, fakat ruhu gidince... yutulunca..."

"Gebbet mi?"

Sözcüğün açıkça söylenmesi Yosun'un korkuyla sinmesine neden oldu. Başıyla onayladı. "Bir keresinde büyücü Çevik Atmaca'nın, çok önceleri, seninle gelmeden önce buraya geldiğini söylüyorlar. Ve onunla birlikte karanlığın bir şeyi de gelmiş – onu izleyerek. Belki hâlâ izliyordur. Belki..."

"Onu buraya getiren ejderha," dedi Tenar, "ona gerçek ismiyle seslendi. Ve ben de bu ismi biliyorum." Cadının bu ayak direyen kuşkusuna karşı duyduğu hiddet sesinde çınlıyordu.

Yosun sustu. Sessizlik, sözlerden daha iyi bir tartışmaydı.

"Belki de üstündeki gölge ölümüdür," dedi Tenar. "Belki de ölüyordur. Bilmiyorum. Keşke Ogion..."

Ogion'un düşüncesiyle tekrar gözyaşları içinde kaldı, Ged'in nasıl çok

geç gelmiş olduğunu düşünerek. Yutkunup gözyaşlarını bastırarak ateşi tutuşturmak için odun sandığına gitti. Konuşurken yüzüne dokunarak, çaydanlığı doldurması için Therru'ya verdi. Çatlak ve kalın yara izleri dokunulduğunda ele sıcak geliyordu ama çocuk ateşli değildi. Tenar ateşi yakmak için eğildi. Bu güzel ev ortamında –bir cadı, bir dul, bir sakat ve bir yarım-akıllıdan oluşan– yapılması gereken şeyi yapmalı ve ağlayarak çocuğu korkutmamalıydı. Fakat ejderha gitmişti; ölümden başka gelebilecek bir şey yok muydu?

V

İYİYE GİDİŞ

Ölü gibi yattı ama ölü değildi. Nerelerdeydi? Başından neler geçmişti? O gece, ateşin ışığında Tenar adamın üzerinden lekeli, yıpranmış, terden sertleşmiş giysilerini çıkarttı. Adamı yıkadı, keten örtüler ve ağır keçi kılından yumuşak bir battaniye arasına çıplak olarak yatırdı. Kısa boylu ve ince yapılı bir adam olmasına rağmen hep sıkı ve dinç biri olmuştu; şimdi ise iskelet gibi zayıf, bitmiş ve narindi. Omuzlarını ve yüzünün sol yanını şakaklarından çenesine kadar oymuş olan izler bile azalmış ve berrak görünüyordu. Saçı da beyazlaşmıştı.

Yas tutmaktan bıktım, diye düşündü Tenar. Yas tutmaktan, kederden bıktım. Ged için kederlenmeyeceğim! Bana bir ejderhaya binerek gelmedi mi?

Bir zamanlar onu öldürmeye niyetliydim, diye düşündü. Şimdiyse, eğer elimden gelirse, onu yaşatacağım. Adama gözlerinde bir meydan okumayla baktı, acımasızca.

"Hangimiz hangimizi Labirent'ten kurtardık Ged?"

O ise duymadan, kıpırdamadan uyuyordu. Tenar çok yorgundu. Onu yıkamak için ısıttığı suda banyo yaptı ve yatağa; minik, yumuşak sessizliğin, yani uyuyan Therru'nun yanına kıvrıldı. Uyudu; uykusu al ve altın rengi ile puslanmış, engin, rüzgârlı bir alana açıldı. Uçtu. Sesi "Kalessin!" diye sesleniyordu. Işık uçurumlarından bir ses cevap verdi.

Uyandığında tarlada ve evin çatısında kuşlar cıvıldaşıyordu. Doğrulduğunda batıya bakan alçak pencerenin yarım yumru camından giren sabah ışığını gördü. İçinde bir şey vardı, bir çeşit tohum veya kıvılcım, dikkate alınmayacak veya üzerinde düşünülmeyecek kadar küçük; yeni bir şey. Therru hâlâ uyuyordu. Tenar, pencereden dışarıya bulutlara ve gün ışığına bakarak, kızı Elma'yı düşünerek, Elma'nın bebekliğini hatırlamaya çalışarak, Therru'nun yanında oturdu. Sadece Tenar yakalayınca kaybolan zayıf bir görüntü – kahkahayla sallanan minik, şişko beden, uçuşan incecik saçlar... Ve ikinci bebek; latife olsun diye ona Kıvılcım demişlerdi çünkü Çakmak'tan çıkmıştı. Gerçek

ismini bilmiyordu. Elma ne kadar sağlıklı bir çocuksa, o da o kadar hastalıklıydı. Erken ve minik doğan Kıvılcım iki aylıkken krup hastalığından neredeyse ölüyordu ve hastalıktan iki yıl sonra ona bakmak tüy çıkaran bir serçeyi beslemek gibiydi, sabaha sağ çıkıp çıkmayacağı hiç belli olmuyordu. Fakat o devam etti, minik kıvılcım sönmüyordu. Büyüdükçe de sırım gibi bir delikanlı oldu, son derece hareketli, enerji dolu; çiftliğe hiçbir faydası yoktu; hayvanlara, bitkilere, insanlara karşı hiç sabrı yoktu, sözcükleri hiçbir zaman zevk için, sevgi alışverişi için veya bilgi için kullanmaz, sadece kendi ihtiyacı için kullanırdı.

Ogion, Elma on üç, Kıvılcım da on bir yaşındayken, gezintilerinden birinde uğramıştı. O zaman Ogion Elma'ya vadinin başındaki Kaheda pınarlarında ismini vermişti; yemyeşil suda tüm güzelliğiyle yürümüştü çocuk-kadın ve Ogion ona gerçek ismini vermişti, Hayohe. Meşe Çiftliği'nde bir-iki gün kalmıştı ve oğlana, onunla birlikte ormanda küçük bir gezintiye gelmek isteyip istemediğini sormuştu. Kıvılcım sadece başını hayır anlamında sallamıştı. "Elinde olsa, ne yapmak isterdin?" diye sormuştu büyücü ona ve oğlan anne ve babasına hiç söyleyemediği şeyi söylemişti: "Denize açılmak." Böylece üç yıl sonra Kayın ona gerçek ismini verince gemici olarak Valmouth'tan Oranea ve Kuzey Havnor'a ticaret yapan bir ticaret gemisinin hizmetine girdi. Zaman zaman çiftliğe gelirdi ama pek sık değil; babasının ölümünden sonra çiftlik onun olacağı halde hiçbir zaman uzun kalmazdı. Tenar gibi beyaz tenliydi ama Çakmak gibi uzun boylu olmuştu; yüzü dardı. Annesiyle babasına gerçek ismini hiçbir zaman söylemedi. Söylemiş olabileceği bir kimse de hiç olmayabilirdi. Tenar üç yıldır onu görmüyordu. Babasının ölümünü biliyor da olabilirdi, bilmiyor da. Kendisi de ölmüş olabilirdi ya da boğulmuş, ama Tenar öyle olduğunu zannetmiyordu. Yaşamı olan o kıvılcımı suların üzerinden, fırtınaların içinden taşırdı.

Bu, şu an onun içindeki şey gibiydi, bir kıvılcım; bir kavramın maddi kesinliği; bir değişiklik, yeni bir şey. Ne olduğunu bilmek istemiyordu. Böyle bir şey sorulmazdı. Gerçek isim sorulmaz. Bu ya verilir, ya da verilmez.

Tenar kalktı ve giyindi. Erken olduğu halde hava sıcaktı; ateş yakmadı. Bir bardak süt içerek Gont Dağı'nın gölgesinin denizden içeriye doğru gelişini seyretmek için kapı eşiğinde oturdu. Bu taştan, havadar çıkıntıda doğal olarak hafif bir rüzgâr vardı; bu esintide bir yaz ortası havası vardı, yumuşak ve zengin, çayır kokularıyla dolu. Havada bir tatlılık vardı, bir değişim.

"Her şey değişti!" diye fısıldamıştı yaşlı adam ölürken, mutluluk içinde. Elini onun elinin üzerine koyup ona armağanını, gerçek ismini verirken, bu ismi bırakırken.

"Aihal!" diye fısıldadı. Cevap olarak, süt sağılan barakanın ardında Fun-

da'nın gelmesini bekleyen birkaç keçi meleşti. "Be-e," dedi biri, bir diğeri daha derin, metalik bir sesle, "Bee-e! Bee-e!" Keçinin bozamayacağı, derdi hep Çakmak, hiçbir şey yok. Bir çoban olan Çakmak keçileri sevmezdi. Fakat Çevik Atmaca küçükken burada, dağın karşı tarafında keçi çobanı olmuştu.

İçeri girdi. Therru'yu, durmuş uyumakta olan adamı seyrederken buldu. Kolunu çocuğa doladı, Therru genellikle birinin dokunuşundan, okşamasından çekindiği veya böyle bir şey karşısında sindiği halde bu kez kabul etmiş ve hatta biraz da Tenar'a doğru yaslanmıştı.

Ged aynı yorgun ve boğucu uyku içinde yatıyordu. Yüzü, çehresine damgasını vurmuş olan dört beyaz yara izi görünecek şekilde onlara dönmüştü.

"Yandı mı?" diye fısıldadı Therru.

Tenar hemen cevap vermedi. O izlerin ne olduğunu bilmiyordu. Uzun bir süre önce ona sormuştu. Atuan Mezarları'nın Boyalı Odası'nda, alay ederek: "Bir ejderha mı?" diye. O ciddi ciddi cevap vermişti. "Ejderha değil. İsimsizler'in akrabalarından biri; ama ben onun ismini buldum..." Bütün bildiği bundan ibaretti. Ama "yanma"nın çocuğa ne ifade ettiğini biliyordu.

"Evet," dedi.

Therru adama bakmaya devam etti. Gören tek gözüyle görebilmek için başını yana çevirdi; bu da onun küçük bir kuşa, bir serçe veya ispinoza benzemesine neden oluyordu.

"Gel bakalım ispinozcuk, minik kuş; onun uykuya, senin de şeftaliye ihtiyacın var. Bu sabah olgunlaşmış şeftali var mı?"

Therru olup olmadığına bakmak için dışarı seyirtti; Tenar da onu izledi.

Şeftalisini yiyen çocuk, bir gün evvel diktiği şeftali çekirdeğinin yerini inceledi. Orada bir ağaç çıkmadığını görünce hayal kırıklığına uğradığı her halinden belliydi ama bir şey söylemedi.

"Sula," dedi Tenar.

Yosun Teyze sabahın ilerleyen vakitlerinde geldi. Elinden her türlü iş gelen bir cadı-işçi olarak becerilerinden biri de, Overfell Bataklığı'ndaki sazlardan sepet örmekti, Tenar da ondan bu sanatı kendisine öğretmesini istemişti. Atuan'da çocukken, öğrenmesini öğrenmişti. Gont'ta bir yabancı olarak, insanların öğretmekten zevk aldıklarını fark etmişti. Öğrenmeyi, böylece de yabancı oluşunun affedilerek kabul görmesini öğrenmişti.

Ogion ona kendi bilgisini öğretmişti, sonra Çakmak da kendininkini. Bu onun yaşam alışkanlığıydı, öğrenmek. Her zaman için öğrenecek çok şey var gibiydi, öğrenci-rahibe ve büyücünün çırağıyken inanamayacağı kadar çok.

Sazlar ıslanmaya bırakılmıştı ve bu sabah da onları ayıracaklardı, ince bir işti ama karışık değildi, dikkatlerini başka yerlere vermelerine izin veriyordu.

"Teyze," dedi Tenar, aralarında ıslanmış sazlar ve ayırdıkları sazları koymak için kullandıkları şilte, kapı eşiğine oturduklarında, "bir adamın büyücü olup olmadığını nasıl anlıyorsun?"

Yosun'un vecizeler ve belirsizlikler ile başlayan cevabı dolaylıydı. "Derin, derini tanır," dedi derinden derinden ve "Doğmuş olan konuşur"; yerdeki bir saç parçasının ucundan tutup, bununla yuvasına koşan karıncanın öyküsünü anlattı: Gece yerin altındaki yuva bir yıldız gibi parlamıştı çünkü bu saç parçası ulu büyücü Brost'un başından düşmüştü. Fakat sadece akıllılar parıldayan bu karınca tümseğini görebiliyorlardı. Alelade bir göze, burası karanlık görünüyordu.

"İnsanın eğitilmesi gerekiyor o zaman," dedi Tenar.

Belki, belki de değil idi Yosun'un karanlık cevabının özü. "Kimisi bu yetenekle doğar," dedi. "Daha anlamadıkları zamanlar bile, o yetenek oradadır. Büyücünün topraktaki saçı gibi; parlar."

"Evet," dedi Tenar. "Bunu görmüştüm." Sazlardan birini böldükten sonra tekrar böldü temizce ve ayırdığı parçaları şiltenin üzerine koydu. "O halde, bir adamın büyücü *olmadığını* nasıl anlıyorsun?"

"Eksiktir," dedi Yosun, "eksiktir şekerim. Güç. Şimdi bak. Benim kafamda gözlerim var, senin de gözlerin olduğunu görebilirim, göremez miyim? Eğer sen körsen, onu da görürüm. Eğer senin tek gözün varsa, ufaklık gibi, veya üç gözün varsa, onları da görürüm, değil mi? Ama eğer hiç gözüm yoksa, sen söyleyinceye kadar senin gözün var mı yok mu, bilemem. Ama ben biliyorum. Görüyorum, biliyorum. Üçüncü göz!" Alnına dokundu ve yüksek sesle kuru kuru kıkırdadı, yumurtladığı için böbürlenen bir tavuk gibi. Söylemek istediği şeyi anlatacak sözcükleri bulduğu için mutluydu.

Oldukça fazla sayılacak belirsizliğin ve samimiyetsiz laf kalabalığının, sözcükler ve düşünceler konusundaki becerisizlikten başka bir şey olmadığını fark etmeye başladı Tenar. Kimse ona ardışık bir düzen içinde düşünmesini öğretmemişti. Kimse onun ne dediğini dinlememişti. Bütün beklenen, ondan tüm istenen kargaşa, gizem ve gevezelikti. O bir cadı kadındı. Onun açık seçik anlamlarla bir işi yoktu.

"Anlıyorum," dedi Tenar. "O zaman –belki de bu soruya cevap vermek istemezsin– o zaman bir insana üçüncü gözünle, gücünle, baktığında onun gücünü görüyorsun, ya da görmüyorsun, öyle mi?"

"Daha ziyade bilmek gibi," dedi Yosun. "Sözgelimi görmek deniyor. Seni, bu sazı, şu dağı görmek gibi bir şey değil bu. Bir çeşit bilme. Senin içinde ne olduğunu biliyorum ama boş kafalı zavallı Funda'nın içinde ne olduğunu bilmiyorum. Şu tatlı çocuğun içinde ne olduğunu biliyorum ama oradaki adamın içinde ne olduğunu bilmiyorum. Ya da..." Örneklerine daha fazla devam

edemedi. Bir şeyler mırıldanıp tükürdü. "En kıymetsiz cadılar bile, diğer cadıları ayırt eder!" dedi en sonunda doğrudan doğruya, sabırsızca.

"Birbirinizi tanıyorsunuz yani?"

Yosun başıyla onayladı. "Aynen öyle. İşte sözcük bu. Tanımak."

"Ve bir büyücü de senin gücünü tanır, senin bir sihirbaz olduğunu anlar..."

Fakat Yosun ona sırıtarak bakıyordu, karmakarışık örümcek ağları içindeki kara bir mağara sırıtışı.

"Şekerim," dedi, "bir adam, büyücü bir adam mı demek istiyorsun? Güç sahibi bir adam bizimle ne yapsın?"

"Ama Ogion..."

"Lord Ogion çok iyiydi," dedi Yosun, alay etmeden.

Bir süre sessizce sazları ayırmaya devam ettiler.

"Elini kesme şekerim," dedi Yosun.

"Ogion bana öğretmişti. Sanki ben bir kız değilmişim gibi. Sanki ben onun çırağıymışım gibi, Çevik Atmaca gibi. Bana Yaradılış Lisanı'nı öğretti Yosun. Ne sorduysam, bana anlattı."

"Onun gibi bir tane daha yok."

"Öğrenmeyen bendim. Onu terk ettim. Onun kitaplarını umursamıyordum. Bana ne yararları vardı? Ben yaşamak istiyordum, bir erkek istiyordum, çocuklarımı istiyordum, yaşamımı istiyordum." Sazları, tırnağıyla çabuk çabuk, düzgün düzgün ayırıyordu. "Elde ettim de," dedi.

"Bir elinle alıp, bir elinle at," dedi cadı. "Ee, tatlı hanımcığım, kim bilebilirdi ki? Kim bilebilirdi? Erkek istediğim için, başım bir kereden fazla belaya girdi benim. Ama, evlenmek – katiyen! Yo, yo. Bana göre değil."

"Neden?" diye öğrenmek istedi Tenar.

Şaşakalan Yosun kısaca cevapladı: "Hangi adam bir cadıyla evlenmek ister?" Ve sonra ağzını geviş getiren koyunlar misali gevrek gevrek yaydı: "Ayrıca, hangi cadı bir adamla evlenir?"

Sazları ayırdılar.

"Adamların nesi var?" diye sordu Tenar ihtiyatla.

En az onun kadar ihtiyatlı, sesini alçaltarak cevapladı Yosun, "Bilemiyorum şekerim. Bu konuda çok düşündüm. Sık sık düşündüm bu konuda. Söyleyebileceğim en uygun şey şu: Adamlar derilerinin içindedirler, anladın mı, yani aynı kabuğunun içindeki ceviz gibi." Uzun, kıvrık, ıslak parmaklarını bir ceviz tutuyormuş gibi kaldırdı. "Katı ve serttir kabuk ve içi doludur. Muhteşem adam etiyle, adamkişiliğiyle doludur. Hepsi de bu. Bütün mesele bu. Her şeyi odur, başka da bir şeysi yoktur, bir içi."

Tenar bir süre düşündükten sonra sonunda sordu, "Fakat eğer bir büyücüyse..."

"O zaman sırf güçtür, içi. Kendisi güçtür, anlıyor musun? O da böyle. Hepsi bu. Gücü gidince, o da gider. Boşalır." Görünmeyen cevizi kırdı ve kabuklarını fırlattı attı. "Bir hiç."

"Ya kadınlar, o halde?"

"Şey şekerim, kadın tamamıyla değişik bir şeydir. Bir kadının nerede başlayıp, nerede bittiğini kim bilebilir ki? Dinle hanım, benim köklerim var, bu adadan daha derin köklerim var. Denizden daha derin, karaların yükselişinden daha eski. Ben karanlığa uzanırım." Yosun'un gözleri kırmızı çerçeveleri içinde garip bir parlaklıkla parladı, sesi bir müzik aleti gibi şakıdı. "Ben karanlığa uzanırım! Ay yokken, ben vardım. Kimse bilmiyor, kimse bilmiyor, kimse benim ne olduğumu söyleyemez; bir kadının, ağaçların köklerinden daha derin olan, adaların köklerinden daha derin olan, Yaradılış'tan daha eski olan, aydan daha eski olan, güce sahip bir kadının, bir kadının gücünün, ne olduğunu söyleyemez. Kim karanlık hakkında sorular sormaya cesaret eder? Kim karanlığa ismini sorar?"

Yaşlı kadın kendi büyüsünde kaybolmuş sallanıyor, şarkısını okuyordu; ama Tenar dimdik oturuyor, başparmağının tırnağıyla sazları ortalarından ayırıyordu.

"Ben sorarım," dedi.

Başka bir sazı ayırdı.

"Ben karanlıkta yeterince yaşadım," dedi.

Zaman zaman içeriye, Çevik Atmaca'nın uyuyup uyumadığına bakıyordu. Yine öyle yapmıştı. Tekrar Yosun'un yanına oturduğunda, yaşlı kadın asık yüzlü görünüp tersleşmeye başladığından, Tenar konuştukları konuya dönmek istemeyerek, "Bu sabah kalktığımda baktım, a, taptaze bir rüzgâr esiyor. Bir değişiklik. Belki de sadece hava koşullarındandır. Sen de hissettin mi?" dedi.

Fakat Yosun, evet veya hayır bile demiyordu. "Burada, Overfell'de çeşit çeşit rüzgâr eser, kimi iyi, kimi kötüdür. Kimi bulut taşır, kimi güzel havaları, fakat dinlemeyenler duyamazlar. Ben kimim ki anlayayım; büyücülük bilgisi, kitap bilgisi edinememiş yaşlı bir kadın. Benim tüm bilgim topraktadır, kara toprakta. Ayaklarının altında, o gururlu olanların ayaklarının altında. Ayaklarının altındadır, gururlu efendilerin ve büyücülerin. Neden aşağıya baksınlar ki o bilgili kişiler? Yaşlı bir cadı kadın ne bilir ki?"

Korkunç bir düşman olurdu, diye düşündü Tenar; zaten geçinmesi zor bir dosttu.

"Teyze," dedi bir saz alarak yerden, "ben kadınlar arasında büyüdüm. Sadece kadınlar. Karg topraklarında, uzak doğuda, Atuan'da. Çölde bir yerde, rahibeler tarafından büyütülmek için ailemden küçük bir çocukken alınmışım.

Oranın ismini bilmiyorum, biz kendi dilimizde oraya Mahal diyorduk. Tek bildiğim mahaldi orası. Birkaç asker orayı koruyordu ama surlardan içeri giremiyorlardı. Biz de surlardan dışarı çıkamıyorduk. Haremağalarının koruduğu, erkekleri uzak tuttuğu, sadece kadınlardan ve kızlardan oluşan bir grup."

"Nelerin dedin, nelerin?"

"Haremağaları," dedi Tenar düşünmeden Kargca kelimeyi kullanarak. "Hadım edilmiş adam," dedi.

Cadı dik dik bakarak "Cık!" dedi ve belayı geri çevirmek için bir hareket yaptı. Dudaklarını ısırdı. Kızgınlıktan irkilmişti.

"İçlerinden biri bana bir ana kadar yakındı, orada... Ama bilmem anlatabiliyor muyum Teyze, ergenlik çağma gelinceye kadar hiç erkek görmemiştim. Sadece kızları ve kadınları görüyordum. Yine de kadınların ne demek olduğunu bilmiyordum çünkü tüm bildiğim kadınlardı. Tıpkı erkek erkeğe yaşayan adamlar gibi, denizciler, askerler, Roke'lu büyücüler gibi – onlar erkeğin ne demek olduğunu biliyor mu? Nasıl bilebilirler ki, eğer hayatları boyunca bir kadınla konuşmamışlarsa?"

"Onları alıp, koçlara veya erkek keçilere yapılanı mı yapıyorlar?" dedi Yosun, "Öyle, hadım ederken kullanılan bıçakla?"

Dehşet, yılgı ve bir intikam parıltısı hem kızgınlığı, hem de mantığını yenmişti. Yosun haremağaları dışında hiçbir konu ile ilgilenmek istemiyordu.

Tenar ona pek fazla bilgi veremezdi. O konu hakkında hiç düşünmemiş olduğunu fark etti. Atuan'da bir kızken, hadım edilmiş erkekler vardı; bunlardan biri onu çok seviyordu, o da onu ve ondan kaçabilmek için, onu öldürmüştü. Sonra, hiç haremağalarının olmadığı Adalar Diyarı'na gelmiş ve onları unutmuş, Manan'ın bedeniyle birlikte hepsini karanlığa gömmüştü.

"Sanırım," dedi, Yosun'un ayrıntılara olan açlığını yatıştırmaya çalışarak, "oğlan çocuklarını alarak..." Ama durdu. Elleri de işlemeyi bıraktı.

"Therru gibi," dedi uzun bir aradan sonra. "Çocuklar ne işe yarar ki? Ne için vardırlar? Kullanılmak için. Tecavüz edilmek, hadım edilmek için... Dinle Yosun. Karanlıkta yaşadığım yerlerde bunları yapıyorlardı. Buraya geldiğim zaman, aydınlığa geldiğimi düşünmüştüm. Gerçek kelimeleri öğrenmiştim. Sonra kendi erkeğim vardı, çocuklarımı doğurdum ve iyi yaşadım. Bu gün ışığının ortasında, bunu – bir çocuğa yaptılar. Nehrin kıyısındaki çadırlarda. Ogion'un kızıma ismini verdiği pınarlardan akıp gelen nehrin kıyısında. Gün ışığının altında. Nerede yaşayabileceğimi bulmaya çalışıyorum Yosun. Ne demek istediğimi anlayabiliyor musun? Ne demek istediğimi?"

"Vah vah," dedi yaşlı kadın; bir süre sonra da, "Şekerim, yeterince dert var, aramana gerek yok." Ve Tenar'ın ellerinin inatçı bir saz parçasını ayırmaya çalışırken titrediğini görünce yine, "Parmağını kesme şekerim," dedi.

Ged ancak ertesi gün kendine gelebildi. Dehşete düşürecek kadar pis olmasına rağmen çok becerikli bir hemşire olan Yosun ona biraz et suyu içirebilmeyi başardı. "Açlıktan ölüyor," dedi, "susuzluktan da kurumuş. Her neredeydiyse, pek bir şey yiyip içmemişler." Ve sonra onun durumunu tekrar bir tarttıktan sonra, "Sanırım şimdiden fazla ileriye gitmiş. Çok zayıflıyorlar, anlıyor musun, su bile içemiyorlar, ki bütün ihtiyaçları olan da bu. Bu şekilde ölen bir sürü büyük, güçlü adam tanıyorum. Birkaç gün içinde, bir gölge gibi buruşarak, öylece."

Fakat amansız sabrı sayesinde birkaç kaşık et suyu ile şifalı bitkileri boğazından geçirdi. "Şimdi göreceğiz bakalım," dedi. "Çok geç sanırım. Kayıp gidiyor." Yerinmeden, hatta belki de memnun olarak konuştu. Bu adam ona hiçbir şey ifade etmiyordu; ölüm ise bir olaydı. Belki bu büyücüyü görebilirdi. Eskisini gömmesine izin vermemişlerdi.

Adam ertesi gün uyandığında, Tenar onun ellerine merhem sürüyordu. Görünüşe göre Kalessin'in sırtında uzun zaman yolculuk yapmıştı, çünkü demir pulları şiddetle kavrayışı, avuç içlerinin derisinin sıyrılmasına neden olmuş, parmaklarının iç kısımları kesilmiş, bir daha kesilmişti. Uykusunda elleri, olmayan ejderhayı bırakmamak istercesine sımsıkı duruyordu. Yaraları yıkamak ve merhemlemek için parmaklarını kibarca zorlayarak açmak zorunda kalmıştı. O bunu yaparken, adam bağırarak sıçradı, düştüğünü sanırcasına ileri doğru uzandı. Gözleri açıldı. Kadın yavaşça konuştu. Adam ona baktı.

"Tenar," dedi gülümsemeden, duygunun ötesinde, yalnızca tanıyarak. Ve bu, kadına katışıksız bir memnuniyet verdi, tıpkı hoş bir tat veya bir çiçek gibi; hâlâ ismini bilen bir adam yaşıyordu ve o adam, bu adamdı.

Eğilerek yanağını öptü. "Kıpırdamadan yat," dedi. "Bırak da şunu bitireyim." Adam, kısa bir süre sonra, bu kez elleri açık ve gevşek, tekrar uykuya sürüklenerek boyun eğdi.

Daha sonra, gece Therru'nun yanında uykuya dalarken düşündü kadın. Ama ben daha önce onu hiç öpmemiştim. Ve bu düşünce onu sarstı. İlk başta buna inanmadı. Hakikaten, tüm o yıllarda, Mezarlar'da değil ama daha sonra birlikte dağlarda yolculuk yaparken; *Ufkabakan*'da, birlikte Havnor'a yelken açmışken; onu buraya Gont'a getirdiğinde...

Hayır. Nede Ogion onu öpmüştü veya o Ogion'u. Ona kızım diyordu, onu seviyordu ama ona dokunmamıştı; dokunulmaz, yalnız bir rahibe olarak yetiştirilmiş olan kendisi de teması hiç aramamıştı ya da aradığını hiç bilememişti. Bir an için alnını veya yanağını Ogion'un açık eline dayar, o da onun saçını belki okşardı, bir kez, hafifçecik.

Ve Ged bunu bile yapmamıştı.

Bunu hiç *düşünmüş* müydüm? diye sordu kendi kendine, kuşkucu bir çeşit korkuyla.

Bilemiyordu. Bu konuyu düşünmeye çalıştıkça bir dehşet, bir suçluluk duygusu kaplıyordu onu kuvvetle ve sonra yok olup gidiyordu, anlamsızca. Dudakları adamın sağ yanağının ağzına yakın hafif kaba, kuru, serin tenini biliyordu ve yalnızca o bilginin önemi, ağırlığı vardı.

Uyudu. Bir sesin ona seslendiğini gördü rüyasında, "Tenar! Tenar!" Ve o cevapladı, bir deniz kuşu gibi çığlık atıp deniz üzerindeki aydınlıkta uçarak; ama hangi ismi seslendiğini bilemiyordu.

Çevik Atmaca Yosun Teyze'yi hayal kırıklığına uğrattı: Yaşadı. Bir-iki gün sonra Yosun Teyze, ölümünden ümidini kesti. Gelip onu kendisine dayayarak doğrultup, bedeninin kuvvetli kokusu adamı sararken, homurdanarak keçi etinin suyuyla, kökleri ve şifalı bitkileriyle besledi, kaşık kaşık yaşamla doldurarak. Adamın onu tanıyıp günlük ismiyle çağırmasına ve kendisi de onun Çevik Atmaca denen adama benzediğini inkâr edememesine rağmen, yine de içinden inkâr etmek geliyordu. Bu adamı sevmemişti. Her şeyi yanlış, diyordu. Tenar, bu onu huzursuz ettiği için cadının arifliğine yeterince saygı duyuyordu ama kendisinde böyle bir kuşku bulamıyor, sadece adamın orada olmasından ve yavaş yavaş yaşama dönüşünden duyduğu mutluluğu hissediyordu. "Tekrar kendisi olduğunda göreceksin," dedi Yosun'a.

"Kendisi mi?" dedi Yosun ve bir cevizi kırıp kabuklarını parmaklarından düşsün diye bırakıverdiği o hareketi yaptı.

Kısa bir süre sonra adam Ogion'u sordu. Tenar da bu sorudan korkuyordu. Kendi kendine sürekli onun bu soruyu sormayacağını, büyücülerin bildiği gibi bunu kendiliğinden bileceğini, Gont Limanı ile Re Albi büyücülerinin bile Ogion'un ne zaman öldüğünü bildiklerini söylüyordu, hatta neredeyse bu konuda kendisini ikna bile etmişti. Fakat dördüncü günün sabahında yanına gittiğinde adam uyanık yatıyordu, kadına, yukarı doğru bakarak, "Burası Ogion'un evi," dedi.

"Aihal'ın evi," dedi kadın, elinden geldiğince rahat bir biçimde; hâlâ büyücünün gerçek ismini rahat söyleyemiyordu. Ged'in o ismi bilip bilmediğini bilmiyordu. Elbette ki biliyordu. Ogion söylemiş olmalıydı ya da belki söylemesi gerekmemişti.

Bir süre adam herhangi bir tepki göstermedi; konuştuğunda, konuşması ifadesizdi. "O halde öldü."

"On gün önce."

Sanki derinlere dalmış gibi önüne bakarak yattı Ged, bir şeyler düşünmeye çalışarak. "Ben buraya ne zaman geldim?"

Ne dediğini anlayabilmek için ona iyice yaklaşmak zorundaydı kadın. "Dört gün önce, akşam vaktinde."

"Dağlarda başka kimse yoktu," dedi adam.

Sonra bedeni çok acı çekiyormuş gibi ya da acının dayanılmaz hatırasıyla büzüştü ve tüyleri ürpererek titredi. Kaşlarını çatarak gözlerini yumdu ve derin bir nefes aldı.

Gücü yavaş yavaş geri geldikçe o çatık kaşlar, tutulmuş nefes ve kenetlenmiş eller Tenar'a tanıdık gelmeye başladı. Güç adama geri döndü; ama rahatlık ve sağlık dönmedi.

Bir yaz akşamüstüsü güneşinde evin kapısının eşiğine oturdu. Yataktan kalkarak yaptığı en uzun yolculuktu bu. Güne bakarak, eşikte oturdu; fasulye bahçesinden evin etrafından dolanarak gelen Tenar da ona baktı. Hâlâ kül rengi, gölgeli bir görüntüsü vardı. Bu sadece beyazlaşmış saçlarından değil, derisinin ve kemiğinin niteliğinden de kaynaklanıyordu; bunlardan başka bir şeyi kalmamıştı zaten. Gözlerinde hiç ışık yoktu. Yine de bu gölge, bu kül adam, kendi gücünün aydınlığında yüzünü gördüğü adamın aynısıydı; atmaca burunlu, düzgün ağızlı o güçlü yüz, o yakışıklı adam. Her zaman gururlu ve yakışıklı bir adam olmuştu.

Adama yaklaştı. "Sadece güneşe ihtiyacın var," dedi adama; adam başıyla onayladı, fakat yaz sıcaklığının selinde oturan adamın elleri kenetlenmişti.

Kadınlayken öyle sessizdi ki, kendi varlığının onu huzursuz edebileceğini düşündü Tenar. Belki eskisi gibi kendisini kadının yanında rahat hissetmiyordu. Ne de olsa artık başbüyücüydü – Tenar hep bunu unutuyordu. Ve Atuan'ın dağlarında dolaştıklarından, doğu denizini birlikte, *Ufkabakan*'la geçtiklerinden bu yana yirmi beş yıl olmuştu.

"*Ufkabakan* nerede?" diye sordu Tenar birdenbire, kayığı düşündüğü için hayrete düşerek; sonra, Ne aptalım! diye düşündü. Tüm bu yıllardan sonra; ayrıca o bir başbüyücü, artık o küçük kayık onun değildir.

"Selidor'da," diye cevap verdi Ged, asık yüzünde değişmeyen ve kavranmayan dertli bir ifade vardı.

Sonsuz kadar uzun, Selidor kadar uzak...

"En uzak ada," dedi kadın; yarı yarıya soruydu bu.

"En uzak batı" dedi adam.

Akşam yemeğini bitirmiş masada oturuyorlardı. Therru oynamak için dışarıya çıkmıştı.

"Selidor'dan geldin o halde, Kalessin'in üzerinde?"

Tekrar ejderhanın ismini telaffuz ederken, isim kendi kendisini söylemiş-

ti, kadının ağzını kendi şekline ve sesine uydurup nefesini yumuşak bir alev haline sokarak.

İsmi duyunca adam başını kaldırıp kadına baktı; Tenar'ın adamın onun gözlerine pek bakmadığının farkına varmasına neden olan tek bir yoğun bakış. Adam başıyla onayladı. Sonra, dürüst olmaya gayret ederek onayını düzeltti: "Selidor'dan Roke'a. Sonra da Roke'tan Gont'a."

Bin mil mi? On bin mil mi? Kadının hiçbir fikri yoktu. Havnor'daki hazine dairelerinde muazzam haritalar görmüştü ama kimse ona sayıları, uzaklıkları öğretmemişti. *Selidor kadar uzak...* Ayrıca bir ejderhanın uçuşu millerle ölçülebilir miydi?

"Ged," dedi, yalnız oldukları için gerçek ismini kullanarak, "çok büyük bir keder ve tehlike içinde olduğunu biliyorum. Eğer istemiyorsan, belki de söyleyemezsin, belki söylememen gerekir – ama belki bilirsem, birazını bilirsem sana daha çok yararım dokunur, belki. Yardımcı olmak isterim. Yakında da Roke'tan seni almaya gelirler, Başbüyücü için bir gemi yollarlar, ne bileyim, senin için bir ejderha yollarlar! Ve sen yine gidersin. Ve biz konuşamamış oluruz." Konuşurken ses tonundaki ve kelimelerindeki yanlışlıktan kendi ellerini sıkıyordu. Ejderhalar hakkında şakalaşmak – hesap soran bir eş gibi sızlanmak!

Adam somurtarak, sabrederek, tarlada geçen zorlu bir günden sonra evdeki borayla yüz yüze gelmiş bir çiftçi gibi masaya bakıyordu.

"Roke'tan kimse gelmeyecek herhalde," dedi; bu onun çaba harcamasına neden olmuştu, devam etmesi için bir süre geçti. "Bana zaman tanı."

Kadın, adamın bütün söyleyeceğinin bu olduğunu düşünerek cevapladı, "Elbette. Özür dilerim," ve adam hâlâ yere bakarak, belirsiz bir şekilde, "Artık ona sahibim," dediğinde sofrayı toplamak için kalkıyordu.

Sonra adam da ayağa kalktı ve tabağını lavaboya götürüp sofranın geri kalanını topladı. Tenar yiyecekleri kaldırırken adam tabakları yıkadı. Bu, kadının ilgisini çekti. Onu Çakmak'la kıyaslıyordu; ama Çakmak hayatı boyunca bir tek tabak bile yıkamamıştı. Kadın işi. Fakat Ged ile Ogion orada bekâr olarak, kadınsız yaşamışlardı; Ged yaşadığı her yerde kadınsız yaşamıştı; o yüzden "kadın işlerini" de kendisi yapıyordu ve bu konuda bir şey düşünmüyordu. Eğer bu konuda düşünmeye, itibarının bir kurulama bezinde asılı kaldığından korkmaya başlarsa, diye düşündü kadın, yazık olur.

Roke'tan onun için hiç kimse gelmedi. Bu konuda konuştuklarında, yelkenleri tüm yol boyunca büyü rüzgârıyla şişmiş olsa bile, bir geminin gelebileceği kadar zaman geçmemişti; fakat günler geçmeye devam etti, yine de ona ne bir haber ne bir işaret gelmişti. Başbüyücülerini bu kadar uzun süre aramadan bırakmaları ona garip geliyordu. Onların gelmelerini yasaklamış olma-

lıydı; ya da büyücülükle kendisini burada saklıyordu ki onlar nerede olduğunu bulamasınlar, onu tanıyamasınlar. Çünkü köylüler hâlâ ona hayret verici derecede az ilgi gösteriyorlardı.

Re Albi Lordu'nun malikânesinden kimsenin gelmemesi daha az şaşırtıcıydı. O hanedanın lordları hiçbir zaman Ogion ile iyi ilişki içinde olmamışlardı. Köy söylentilerine göre hanedanın kadınları karanlık sanatlarda ustaydılar. İçlerinden birinin, onu canlı canlı bir taşın altına gömen kuzeyli bir lordla evlendiğini, bir diğerinin rahmindeki doğmamış bebekle, bebeği bir güç yaratığı yapabilmek için uğraştığını söylüyorlardı ve gerçekten de bebek doğar doğmaz konuşmuştu ama hiç kemiği yoktu. "Deriden eski püskü bir torba gibi," diye fısıldamıştı ebe köyde, "gözleri ve sesi olan bir torba, anasını hiç emmedi de ama garip bir dilde konuştu ve öldü..." Bu tür masalların gerçeklik payı her ne olursa olsun, Re Albi Lordları kendilerini hep uzak tutarlardı. Büyücü Çevik Atmaca'nın yol arkadaşı, büyücü Ogion'un gözetimindeki öğrencisi, Erreth-Akbe'nin Halkası'nı Havnor'a taşıyan kişi olarak Tenar, Re Albi'ye ilk geldiği zaman malikâneye davet edilmeliydi aslında; ama davet edilmedi. Onun yerine, kendisinin de tercih edeceği gibi, köy dokumacısı Yelpaze'ye ait küçük bir kulübede tek başına kaldı ve büyük evin insanlarını ender olarak uzaktan gördü. Evin hanımı hanımı olmadığını söyledi Yosun ona, sadece yaşlı, çok yaşlı lord ile torunu ve Roke Okulu'ndan tuttukları Aspen ismindeki genç büyücü vardı.

Ogion elinde Yosun Teyze'nin tılsımıyla dağ yolunun yanındaki kayın ağacının altına gömülmüş olduğundan beri Tenar, Aspen'i görmemişti. Garip de görünse Aspen Yerdeniz'in Başbüyücüsü'nün kendi köyünde olduğunu bilmiyor veya bilse bile belli bir nedenle uzak duruyordu. Ogion'u gömmeye gelmiş olan Gont Limanı büyücüsü de geri gelmemişti. Ged'in burada olduğunu bilmese bile mutlaka onu, Erreth-Akbe'nin Halkası'nı bileğine takmış, Barış Rünü'nü bütünleştirmiş olan Ak Hanım'ın kim olduğunu biliyordu – Kaç sene önceydi bu, yaşlı kadın! dedi kendi kendine. Senin pabucun daha mı atıldı?

Ne olursa olsun, onlara Ogion'un gerçek ismini söyleyen oydu. Saygı görmeyi hak ediyordu, görünüşe göre.

Fakat bu tür büyücülerin saygıyla bir işleri yoktur. Bunlar güç adamlarıdır. Onlar sadece güçle ilgilenirler. Şimdiyse onun ne gücü vardı ki? Daha önce ne gücü vardı? Bir kız, bir rahibe olarak, bir aracıydı: Karanlık yerlerin güçleri ondan akıyor, onu kullanıyor ve onu bomboş, dokunulmamış bırakıyordu. Genç bir kadın olarak, güçlü bir adam tarafından güçlü bilgiler öğretilmişti ona ve o bunları bir yana bırakmış, bunlara sırtını çevirmiş, dokunmamıştı. Bir kadın olarak, zamanında kadınların gücünü seçmiş ve buna sahip

olmuştu; bu zaman da geçmişti; eş ve ana olarak görevi bitmişti. Hiçbir şey kalmamıştı içinde, bir insanın görebileceği hiçbir güç.

Ama ejderha onunla konuşmuştu. "Ben Kalessin," demişti; o da cevap vermişti, "Ben Tenar."

"Ejderha efendisi nedir?" diye sormuştu Ged'e karanlık yerde, Labirent'te, Ged'in gücünü inkâr etmeye çalışarak; ve Ged, Tenar'ı sonsuza kadar savunmasız kılan o yalın dürüstlük ile cevap vermişti, "Ejderhaların konuştukları adam."

O halde, o da ejderhaların konuştuğu bir kadındı. Bu yeni bir şey miydi, batıya bakan küçük pencerenin altında uyandığında kendinde hissettiği bu saklı bilgi, bu aydınlık tohum?

Masada yaptıkları bu kısa konuşmadan birkaç gün sonra Tenar Ogion'un bahçesindeki ayrıkotlarını temizliyor, Ogion'un baharda dikmiş olduğu soğanları yazın çıkan ayrıkotlarından kurtarıyordu. Ged, keçiler içeri girmesin diye yapılmış yüksek çitte bulunan kapıdan geçerek karığın öbür ucundan ot yolmaya başladı. Bir süre çalıştıktan sonra oturarak ellerini seyretmeye koyuldu.

"Onlara iyileşmeleri için zaman tanı," dedi Tenar kibarca.

Adam başıyla tasdik etti.

Yan karıkta uzun sırıklara bağlı fasulyeler çiçek açıyordu. Kokuları çok hoştu. Güneşin aydınlattığı sarmaşık, çiçek ve fasulyelerin sarkmış tohum zarfları yumağını seyrederek, incecik kolları dizleri üzerinde, oturdu. Kadın bir yandan çalışırken bir yandan konuşuyordu: "Aihal ölürken, 'Her şey değişti...' demişti. Öldüğünden beri de onun için yas tuttum, üzüldüm ama bir şey benim üzüntümü azaltıyor. Bir şey doğmak üzere – serbest bırakıldı. Uykumda, uyanırken bir şeyin değiştiğini seziyorum."

"Evet," dedi adam. "Bir kötülük son buldu. Ve..."

Uzun bir sessizlikten sonra tekrar başladı. Ona bakmıyordu ama sesi, ilk kez olarak, kadının tanıdığı o rahat, sakin, sert Gont aksanlı ses gibi çıkmıştı.

"Havnor'a ilk gittiğimiz zamanı hatırlıyor musun Tenar?"

Unutabilir miyim? dedi kadının kalbi, fakat adamı tekrar sessizliğe iterim korkusuyla sessiz kaldı.

"*Ufkabakan*'ı içeri soktuk ve rıhtıma çıktık – o mermer basamaklara. Bütün o insanlar – ve sen onlara Halka'yı göstermek için kolunu kaldırdın..."

Ve ben elini tuttum; kelimelerle anlatılamayacak kadar korkmuştum: Yüzler, sesler, renkler, kuleler, bayraklar, flamalar, altın, gümüş, müzik ve benim tek tanıdığım sendin – tüm dünyada tek tanıdığımdın sen, orada benim yanımda, birlikte yürürken...

"Kral Evi'nin vekilharçları bizi insanlarla dolu caddelerden geçirerek Er-

reth-Akbe'nin Kulesi'nin altına getirdiler. Ve biz yüksek merdivenlerden çıkmıştık, ikimiz baş başa. Hatırlıyor musun?"

Evet anlamında başını salladı kadın. Ellerini, otlarını temizlemekte olduğu toprağın üzerine bıraktı, kumlu serinliği hissederek.

"Ben kapıyı açmıştım. Ağırdı, başta sıkışmıştı. Ve içeri girdik. Hatırlıyor musun?" Sanki adam – Hakikaten olmuş muydu? Gerçekten hatırlıyor muyum? diye tasdik edilmek istercesine soruyordu.

"Büyük, yüksek tavanlı bir salondu," dedi kadın. "Bana, yutulmuş olduğum yeri, Taht Binamı hatırlatmıştı ama sadece çok yüksek tavanlı olduğu için. Kulenin tepesindeki pencerelerden içeri ışık giriyordu. Kılıçlar gibi birbirini kesen ışıktan oklar."

"Ve taht," dedi adam.

"Evet taht, baştan aşağı koyu kırmızı ve altın rengi. Ama bomboş. Atuan'daki Taht Binası'ndaki taht gibi."

"Artık değil," dedi adam. Yeşil soğan filizleri arasından kadına baktı. Yüzü, sanki erişemeyeceği bir mutluluktan söz edermiş gibi gergin ve dalgındı. "Havnor'da bir Kral var," dedi, "dünyanın ortasında. Kehanetler gerçekleşti. Rün düzeldi, dünya bütünleşti. Barış günleri geldi. O..."

Durdu ve kenetlenmiş ellerine baktı.

"Beni ölümden yaşama taşıdı. Enlad'lı Arren. Söylenecek olan şarkıların Lebannen'i. Gerçek adını kazandı Lebannen, Yerdeniz'in Kralı."

"O muydu o halde," diye sordu kadın diz çöküp ona bakarak, "bu mutluluk, ışığa varış?"

Cevap vermedi.

Havnor'da bir kral, diye düşündü kadın ve yüksek sesle, "Havnor'da bir kral!" dedi.

O güzel şehrin görüntüsü gözlerinde canlanmıştı; geniş caddeler, mermerden kuleler, kiremitli ve tunçtan damlar, limandaki beyaz yelkenli gemiler, güneş ışınlarının kılıç gibi düştüğü harika taht odası, zenginlik, saygınlık, uyum, orada korunan o düzen. Düzenin o parlak merkezden, sudaki kusursuz halkalar gibi yayılışını görebiliyordu, tıpkı taş döşenmiş dümdüz bir cadde veya rüzgârın önüne katıp götürdüğü bir gemi gibi: gidilmesi gereken yolda bir ilerleyiş, bir barış getirisi.

"Çok iyi yaptın sevgili arkadaşım," dedi kadın.

Kadının sözlerini durdurmak istercesine bir hareket yaptı ve başını çevirdi, eliyle ağzını kapatarak. Kadın onun gözyaşlarını görmeye dayanamazdı. Çalışmak için eğildi. Bir ayrıkotu kökledi, bir tane daha kökledi, sert kök koptu. Elleriyle kazdı, kaba topraktaki otun kökünü bulmaya çalışarak, yerin karanlığında.

"Goha," dedi Therru'nun cılız, çatlak sesi kapıdan ve Tenar dönüp baktı. Çocuğun yarım yüzü, gören ve görmeyen gözüyle doğrudan ona bakıyordu. Tenar düşündü, Ona Havnor'da bir kral olduğunu söylesem mi?

Therru'yu sesini duyurma zahmetinden kurtarmak için kalkıp çit kapısına gitti. Ateşin içinde baygın yatarken, demişti Kayın, çocuk ateşi solumuş. "Sesi yanıp gitti," diye açıklamıştı.

"Sippy'ye bakıyordum," diye fısıldadı Therru, "ama katırtırnağı otlağından çıktı gitti. Onu bulamıyorum."

O güne kadar yaptığı en uzun konuşmaydı. Koşmaktan ve ağlamamak için kendini tutmaktan tir tir titriyordu. Aynı anda hep birlikte ağlamaya başlayamayız, dedi Tenar kendi kendine – bu çok aptalca, bunu kabul edemeyiz! "Çevik Atmaca!" dedi dönerek, "bir keçi kaçmış."

Adam hemen kalktı ve çit kapısına geldi.

"Yiyecek barakasına bakın," dedi.

Therru'ya, sanki çocuğun iğrenç yara izlerini görmüyormuş, onu pek fark etmiyormuş gibi bakıyordu: Keçilerden birini kaybetmiş ve bulması gereken bir çocuk. Onun gördüğü keçiydi. "Belki de köyün sürüsüne katılmak için kaçmıştır," dedi.

Therru yiyecek barakasına koşmaya başlamıştı bile.

"Kızın mı?" diye sordu Tenar'a. Daha önce çocuk hakkında tek bir söz bile söylememişti ve bir an için Tenar'ın tüm düşünebildiği erkeklerin ne kadar garip olduklarıydı.

"Hayır, torunum da değil. Ama benim çocuğum," dedi. Adamı böyle iğnelemesine, onunla zıtlaşmasına neden olan şey neydi?

Tam Sippy, arkasında Therru, kahverengi ve beyaz bir şimşek gibi onlara doğru gelirken, adam çit kapısından çıktı.

"Hay!" diye bağırdı Ged aniden ve bir sıçrayışta, onu dosdoğru açık çit kapısından Tenar'ın kollarına yönlendirecek şekilde keçinin yolunu kesti. Tenar da Sippy'nin sallanan deri tasmasından yakalamayı başardı. Keçi hemen, bir kuzu kadar sakin, kıpırtısız duruverdi, sarı gözlerinden biriyle Tenar'a, diğeriyle sıra sıra soğanlara bakarak.

"Dışarı," dedi Tenar, onu keçi cennetinden çıkartarak, durması gereken taşlı otlağa götürerek.

Ged yere oturdu, en az Therru kadar ya da daha da nefessiz, çünkü nefesi kesilmişti ve görünüşe göre başı dönüyordu; ama en azından gözyaşları içinde değildi. Bir keçinin bozmayacağı hiçbir şey yoktur.

"Funda sana Sippy'ye bakmanı söylememeliydi," dedi Tenar Therru'ya. "Kimse Sippy'yle başa çıkamaz. Yine dışarı çıkarsa Funda'ya haber ver ve üzülme. Tamam mı?"

Therru başını evet anlamında salladı. Ged'e bakıyordu. İnsanlara göz ucuyla bakmanın ötesinde, nadiren uzun süreli bakardı, erkeklere ise çok nadiren; ama ona, başı bir serçe gibi yana çevrilmiş, sürekli bir şekilde gözünü dikmiş bakıyordu. Bir kahraman mı doğuyordu?

VI

KÖTÜYE GİDİŞ

Gündönümü üzerinden dolu dolu bir ay geçmişti ama batıya bakan Overfell'in üzerindeki akşamlar hâlâ uzun sürüyordu. Therru, Yosun Teyze'yle birlikte çıktığı şifalı otlar toplama gezisinden geç ve bir şey yiyemeyecek kadar yorgun dönmüştü. Tenar onu yatırıp yanında oturdu, ona şarkı söyledi. Çocuk çok yorulunca, sakatlanmış bir hayvan gibi yatakta kıvrılıp ne uyuyabiliyor, ne uyanık kalabiliyor, ne erişilebiliyor, kâbus halini alıncaya kadar gözlerinde canlanan hayallere bakıyordu. Tenar çocuğa sarılıp ona uykuya dalıncaya kadar şarkı söyleyerek bunun önüne geçebileceğini keşfetmişti. Orta Vadi'de bir çiftçi eşi olarak öğrendiği şarkılar tükenince, Atuan Mezarları'nda bir çocuk rahibeyken öğrendiği bitmez tükenmez Kargca havaları okuyor, Therru'yu İsimsiz Güçler'e ve şimdi toz ve depremin yıkıntılarıyla dolmuş olan Boş Taht'a sunulan şeylerin monoton ve tatlı sızlanışlarıyla sakinleştirerek uyutuyordu. O şarkılarda, şarkının kendi gücünden başka hiçbir güç hissetmiyor; Atuan'da bir annenin çocuğuna söyleyebileceği, kendi annesinin ona söylemiş olduğu şarkıları bilmediği halde kendi dilinde şarkı söylemekten hoşlanıyordu.

Sonunda Therru derin bir uykuya dalmıştı. Tenar onu kucağından yatağa kaydırdı ve uyumaya devam ettiğinden emin olmak için bir an bekledi. Sonra, tek başına olduğundan emin olmak için etrafına bakınarak neredeyse suçlu bir çabuklukla ama yine de bir zevk, büyük bir mutluluk merasimiyle ince derili, dar elini çocuğun yüzünün yan tarafına, gözü ve yanağının ateş tarafından yenip kalın, çıplak bir yara bırakmış olduğu yere koydu. Dokunuşunun altında hepsi kaybolmuştu. Ten bütünlenmişti; bir çocuğun uykudaki yuvarlak, yumuşak yüzü. Sanki dokunuşu gerçeği geri getirmişti.

Hafifçe, gönülsüzce avucunu kaldırdı ve onarılamayacak kaybı, bir daha hiçbir zaman tam olamayacak iyileşmeyi gördü.

Eğilerek yarayı öptü, yavaşça doğruldu ve evden dışarı çıktı.

Güneş engin ve incili bir pus içine batıyordu. Etrafta kimse yoktu. Çevik

Atmaca büyük bir ihtimalle ormandaydı. Ogion'un mezarını ziyaret etmeye başlamıştı, saatlerce kayın ağacının altındaki o sakin yerde vakit geçiriyordu; kuvvetlendikçe Ogion'un çok sevdiği orman patikalarında gezinmeye başlamıştı. Yemeğin onun için bir tadı olmadığı belliydi; yemek yemesi için Tenar'ın rica etmesi gerekiyordu. Arkadaşlıktan kaçınıyor, sadece yalnız olmaya bakıyordu. Therru onu nereye giderse izleyebilirdi ve en az onun kadar da sessiz olduğu için ona sorun olmazdı, ama adam huzursuzdu ve çocuğu kısa sürede eve yollayıp kendi başına gidiyordu, daha uzaklara; nereye, Tenar bilmiyordu. Geç gelip kendisini uykuya bırakıyor ve genellikle de kadın ve çocuk uyanmadan gitmiş oluyordu. Tenar yanına alması için ona ekmek ve et bırakıyordu.

Şimdi de onu, Ogion'un son kez yürümesine yardım ederken kendisine çok uzun ve zorlu bir yol gibi görünen çayır yolundan gelirken görmüştü. Aydınlık havadan, rüzgârdan eğilmiş çimenlerin arasından geçerek, durmadan yürüyerek, dik kafalı ıstırabı içine hapsolmuş, bir taş kadar sert, geldi.

"Evde mi olacaksın?" diye sordu Tenar ona, belli bir mesafeden. "Therru uyuyor. Biraz yürümek istiyordum."

"Evet. Sen git," dedi adam ve kadın, bir kadına hükmeden zorunluluklar karşısında bir erkeğin vurdumduymazlığını düşünerek gitti. Zorunluluklar: Birilerinin uyumakta olan çocuğun yakınlarında olması, birinin özgürlüğünün diğerinin özgürlüksüzlüğü anlamına gelmesi gibi; eğer onun şu anda iki bacağı üzerinde yapmakta olduğu gibi –önce biri sonra diğeri– bu harikulade sanatın, yürüyüş sanatının uygulamasında olduğu gibi, ileri doğru hareket eden bedendeki denge gibi, sürekli değişen, hareketli bir denge sağlanmazsa... Sonra gökyüzünün derinleşen renkleri ile rüzgârın yumuşak anları düşüncelerinin yerini aldı. Metaforlardan uzak, yürümeye devam etti, kumtaşı kayalıklarına gelinceye kadar. Orada durdu ve güneşin yüce ve al pus içinde kayboluşunu seyretti.

Diz çökerek, önce gözleriyle daha sonra parmak uçlarıyla taşın üzerindeki, uçurumun ta kenarından itibaren çentilmiş derin olmayan, uzun, lekeli oluğu buldu: Kalessin'in kuyruğunun izi. Parmaklarını tekrar ve tekrar izin üzerinde gezdirdi, alacakaranlık uçurumlarına dalıp hayaller kurarak. Bir kez konuştu. Bu kez isim ağzında bir ateş değildi, ama dudaklarından tıslayarak ve yavaşça sürüklendi. "Kalessin..."

Başını kaldırıp doğuya baktı. Burada aşağıda gitmiş olan ışığı yakalayan ormanın üzerindeki Gont Dağı'nın zirveleri kıpkırmızıydı. Seyrettikçe renkler loşlaşıyordu. Başka yere baktı, sonra tekrar oraya baktığında zirve gri, belirsiz ve ağaçlıklı yamaçları karanlıktı.

Akşamyıldızını bekledi. Yıldız pus üzerinde parlayınca yavaş yavaş eve doğru yürüdü.

Eve; eve değil. Neden burada Ogion'un evindeydi de kendi çiftlik evinde değildi; Ogion'un keçilerine ve soğanlarına bakıyordu da kendi meyve bahçelerine ve sürülerine bakmıyordu? "Bekle," demişti, o da beklemişti ve ejderha gelmişti; Ged de iyiydi artık – yeterince iyi. Üstüne düşeni yapmıştı. Eve bakmıştı. Artık kimsenin ona ihtiyacı yoktu. Gitme zamanı gelmişti.

Yine de bu yüksek kaya parçasını, bu atmaca yuvasını bırakmayı ve tekrar ovaya, yaşamın kolay olduğu çiftlik topraklarına, rüzgârsız içtopraklara inmeyi düşünemiyordu; bunları içi parçalanmadan, kararmadan düşünemiyordu. Burada, batıya bakan küçük pencerenin altında gördüğü rüyaya ne demeliydi? Burada ona gelen ejderhaya ne demeliydi?

Evin kapısı her zamanki gibi, ışık ve hava girmesi için açık duruyordu. Çevik Atmaca süpürülmüş ocağın yanında alçak bir iskemlede lambasız, ateş ışığı olmaksızın oturuyordu. Genellikle orada otururdu. Bir oğlanken, Ogion' un yanındaki o kısa çıraklık döneminde, burasının onun yeri olduğunu düşündü. Kış günlerinde, kadın Ogion'un öğrencisiyken, orası onun da yeriydi.

Adam kadının girişini seyretti, ama gözleri kapıda değildi de kapının sağında, kapının gerisindeki karanlık köşedeydi. Ogion'un asası orada duruyordu; meşeden bir sopa, ağır, tutulduğu yer aşınmış, kendi boyundaki bir insan uzunluğunda. Therru, Re Albi'ye gelirlerken Tenar'ın kesmiş olduğu fındık dalıyla akçaağaç sopasını onun yanına koymuştu.

Tenar düşündü: Asası, porsuk ağacından, Ogion'un verdiği büyücü asası – Neredeydi o? Ve aynı zamanda; Neden şimdiye kadar bunu düşünemedim?

Evin içi karanlıktı ve sanki havasızdı. Onun kalıp kendisiyle konuşmasını dilemişti ama şimdi orada oturduğu halde ne onun adama söyleyecek, ne de adamın ona söyleyecek bir şeyi vardı.

"Düşünüyordum da," dedi en sonunda, dört tabağı meşe tabaklığa diklemesine koyarken, "çiftliğime dönmenin zamanı geldi."

Adam hiçbir şey demedi. Büyük bir ihtimalle başıyla onaylamıştı ama kadının arkası dönüktü.

Birdenbire kendisini yatmak isteyecek kadar yorgun hissetti; fakat adam orada, evin ön kısmında oturuyordu ve henüz ortalık tam anlamıyla kararmamıştı; onun önünde soyunamazdı. Utangaçlık onu sinirlendirdi. Adam boğazını temizleyerek, tereddütle konuştuğunda o da tam adamdan biraz dışarı çıkmasını isteyecekti.

"Kitaplar. Ogion'un kitapları. Rünler ve iki İrfan Kitabı. Onları yanına mı alacaksın?"

"Yanıma mı?"

"Sen onun son öğrencisiydin."

Kadın ocağa gitti ve onun karşısına, Ogion'un üç ayaklı sandalyesine

oturdu. "Ben Hard dilinin rünlerini yazmasını öğrendim, ama hiç şüphem yok, birçoğunu unutmuşumdur. Bana ejderhaların konuştukları dili de biraz öğretmişti. Onun bir kısmını hatırlıyorum. Başka da bir şey hatırlamıyorum. Ben bir usta, bir büyücü olmadım. Evlendim, biliyorsun. Hiç Ogion ilim kitaplarını bir çiftçinin karısına bırakır mıydı?"

Kısa bir aradan sonra adam ifadesiz bir şekilde, "O halde onları birisine bırakmadı mı?" dedi.

"Sana, herhalde."

Çevik Atmaca bir şey söylemedi.

"Sen onun son çırağıydın, onun gururu, arkadaşı. Hiçbir şey söylemedi ama elbette ki kitaplar senin."

"Ben onlarla ne yapacağım?"

Kadın adama loşluğun içinden bakakaldı. Batıdaki pencere odanın öbür yanından belli belirsiz parlıyordu. Adamın sesindeki ters, amansız, tarif edilemez hiddet kadını da sinirlendirdi.

"Sen, Başbüyücü, bana mı soruyorsun? Neden benim kendimi daha da salak durumuna düşürmemi istiyorsun Ged?"

O zaman adam ayağa kalktı. Sesi titriyordu. "Ama görmüyor, göremiyor musun – bittiğini, yittiğini!"

Bakakalmış oturuyordu, adamın yüzünü görmeye çalışarak.

"Hiç gücüm yok, hiçbir şeyim yok. Verdim, harcadım – elimde olanı. Kapatmak için... Böylece... Yani her şey bitti, bitti."

Kadın onun söylediklerini inkâr etmek istedi, ama yapamadı.

"Az miktardaki bir suyu dökmek gibi," dedi adam, "kumun üzerine bir bardak su dökmek. Kuru toprağa. Bunu yapmak zorundaydım. Fakat artık içecek bir şeyim kalmadı. Ve bu neyi değiştirdi ki, neyi değiştirir ki; koca bir çölde bir bardak su? Çöl yok mu oldu? Ah! Dinle! Orada, kapının arkasından bana fısıldardı: Dinle, dinle! Gençken çorak diyara gitmiştim. Ve onunla orada karşılaştım, ona dönüştüm, ölümümle evlendim. Bana hayat verdi. Su, ab-ı hayat. Ben bir çeşmeydim, bir pınar, akan ve veren. Ama orada pınarlar akmıyor. Sonunda bütün elimde kalan bir bardak suydu ve ben de onu kuma döktüm, kuru nehrin yatağına, karanlıktaki kayaların üzerine. Böylece yitti. Gitti. Bitti."

Hem Ogion'dan, hem de Ged'in kendisinden hangi diyarla ilgili konuştuğunu yeterince öğrenmişti ve imgelerle konuştuğu halde bunlar gerçeğin maskeleri değil, onun bildiği gerçeğin ta kendisiydi. Aynı zamanda onun söylediklerini inkâr etmesi gerektiğini biliyordu, gerçek olsalar bile. "Kendine zaman tanımıyorsun Ged," dedi. "Ölümden geri gelmek uzun bir yolculuk olsa gerek – bir ejderhanın sırtında olsa bile. Zaman gereklidir. Zaman ve sükûnet, ses-

sizlik, hareketsizlik. İncindin. İyileşeceksin."

Uzun bir süre sessiz kaldı adam, orada durarak. Kadın doğru şeyi söylemiş olduğunu, adamı biraz avuttuğunu düşündü. Fakat adam sonunda konuştu. "Çocuk gibi mi?"

Bu çok keskin bir bıçak gibiydi, kadın bedenine saplanışını hissetmedi bile.

"Bilmiyorum," dedi adam aynı yumuşak, kuru sesle, "neden onu aldın, iyileşemeyeceğini bile bile. Yaşamının neye benzeyeceğini bile bile. Sanırın yaşadığımız bu devrin bir parçası bu – karanlık zamanların, çöküş devrinin, bitiş zamanının. Sanırın sen onu, ben düşmanımla karşılaşmaya gittiğim zaman alıkoydun, çünkü bütün yapabileceğin buydu. Yeni çağa, düşmana karşı kazandığımız zaferin ganimetlerini taşıyarak girmeliyiz. Sen yanmış çocuğunla, ben ise bir hiçle."

Ümitsizlik, sakin bir seste tarafsızca konuşuyordu.

Tenar kapının sağında, karanlık yerde duran büyücü asasına bakmak için döndü, ama asada hiç ışık yoktu. Kapkaranlıktı, içten dışa. Açık kapıdan birkaç tane yıldız seçilebiliyordu, yükseklerde ve cılız. Kadın bunlara baktı. Bunların ne yıldızları olduğunu bilmek istedi. Kalkarak el yordamıyla masanın yanından geçerek kapıya gitti. Pus yükselmişti ve pek fazla yıldız görünmüyordu. İçeriden gördüğü yıldızlardan biri, Atuan'da beyaz yaz yıldızı dedikleri, kadının kendi dilinde Tehanu yıldızıydı. Diğerini tanımıyordu. Ayrıca ne burada, Hard dilinde Tehanu'ya ne dediklerini biliyordu, ne de gerçek isminin, ejderhaların söyledikleri sözün ne olduğunu biliyordu. O sadece annesinin ona ne demiş olabileceğini biliyordu, Tehanu, Tehanu. Tenar, Tenar...

"Ged," dedi kapıdan dönmeden, "küçükken seni kim büyütmüş?"

Adam gelip kapının yanında durdu. O da denizin puslu ufkuna, yıldızlara, üzerlerindeki dağın karanlık cüssesine bakıyordu.

"Pek bakan olmadı," dedi. "Annem ben bebekken ölmüş. Birkaç tane ağabeyim vardı. Onları hatırlamıyorum. Babam vardı, tunç ustasıydı. Ve annemin kız kardeşi. Onakçaağaç'ın cadısıydı."

"Yosun Teyze," dedi Tenar.

"Daha genç. Onun biraz gücü vardı."

"Adı neydi?"

Adam sessiz kaldı.

"Hatırlayamıyorum," dedi yavaşça.

Bir süre sonra, "Bana isimleri öğretti. Şahin, sungur, kartal, balık kartalı, atmaca..."

"Şu yıldıza ne diyorsunuz? Beyaz olana, yukarıdaki."

"Kuğu Kalbi," dedi adam yıldıza bakarak. "Onakçaağaç'ta Ok derlerdi."

Ama yıldızın Yaradılış Lisanı'ndaki ismini söylemedi; nede cadının kendisine öğretmiş olduğu şahinin, doğanın, atmacanın gerçek isimlerini söyledi.

"Orada... söylediklerim yanlıştı," dedi adam tatlılıkla. "Hiç konuşmamam gerekirdi. Affet beni."

"Eğer konuşmazsan, seni bırakmaktan başka çarem kalır mı?" Adama döndü. "Neden sadece kendini düşünüyorsun? Hep kendini? Git biraz dışarı çık," dedi adama hiddetle. "Ben yatmak istiyorum."

Hayretler içinde, ağzının içinde bir özür geveleyerek dışarıya çıktı Çevik Atmaca ve kadın odanın içersindeki ayrı bölüme giderek giysilerinden kurtuldu ve yatağa girip yüzünü Therru'nun ipeksi ensesine gömdü.

"Yaşamının neye benzeyeceğini bile bile..."

Adama olan kızgınlığı, anlattığı gerçeği aptalca inkâr etmesi hep hayal kırıklığından kaynaklanıyordu. Tarlakuşu belki on kere yapacak bir şey olmadığını söylediği halde, o, Therru'nun yaralarını iyileştirebileceğini ummuştu; Ogion'un bile bunu başaramayacağını söylediği halde, Tenar Ged'in Therru'yu iyileştirebileceğini ummuştu – o elini yaranın üzerine koyabilir, yara iyileşir, kör gözü pırıl pırıl, pençeye dönmüş eli yumuşacık, yıkılmış yaşamı eksiksiz olabilirdi.

"Yaşamının neye benzeyeceğini bile bile..."

Çevrilen yüzler, kötülüğe karşı yapılan işaretler, dehşet ve merak, hastalıklı acıma duygusu ve sinsice bir tehdit; çünkü kötülük kötülüğü çeker... Hiçbir zaman bir adamın kolları olmayacaktı. Hiçbir zaman ona sarılacak biri olmayacaktı. Tenar'dan başka kimse. Of, doğru söylüyordu, çocuk ölmüş olmalıydı, ölmeliydi. Onun çorak diyara girmesine izin vermeliydiler; o, Tarlakuşu ve Sarmaşık, yufka yürekli ve acımasız, burnunu her işe sokan kocakarılar. O halde, onu kendi ihtiyaçları ve zevkleri için kullanan o adamlar, onun kullanılmasına razı olan kadın, onu bayıltıncaya kadar dövüp ölmesi için ateşe atanlar oldukça haklıydılar. Sadece işlerini sonuna kadar yapmamışlardı. Sinirleri buna dayanamamış, kızın içinde biraz yaşam bırakmışlardı. Yanlış olan buydu. Ve onun, Tenar'ın yaptığı her şey yanlıştı. Bir çocukken karanlık güçlere sunulmuştu: Onlar tarafından yutulmuştu, yutulmasına izin verilmişti. Denizi aşmakla, başka diller öğrenmekle, bir adamın karısı olmakla, çocuklara analık etmekle, sadece kendi yaşamını sürdürmekle, olduğundan –onların hizmetkârı, onların yiyeceği, kendi ihtiyaçları ve zevkleri için kullanacakları mallarından– başka bir şey mi olacağını sanmıştı? Mahvolmuş olduğu için, mahvolmuş birini kendisine çekmişti, kendi yıkımının bir parçası, kendi kötülüğünün bedeni.

Çocuğun saçı sıcak, tatlı kokulu ve güzeldi. Tenar'ın kolunun sıcaklığında kıvrılmış, rüyalar içinde yatıyordu. Nasıl fena olabilir ki? Fenalık, düzelti-

lemeyecek kadar büyük bir fenalık yapılmıştı ona, ama o fena değildi. Kaybolmamış, kaybolmamış, kaybolmamıştı. Tenar ona sarılarak kıpırdamadan yattı ve zihnini rüyalarının ışığına bıraktı, parlak hava uçurumlarına, ejderhanın adına, yıldızın adına, Kuğu Kalbi'ne, Ok'a, Tehanu'ya.

Eğirip kumaş, Gont Adası'nın ipeksi "yünkumaşı"ndan yapması için dokumacıya götüreceği o güzelim altyünü için tarıyordu kara keçiyi. Yaşlı kara keçi bin kere taranmıştı; bundan hoşlanıyordu, tel tarak dişlerinin tüylerine batıp çıkarak çekiştirmesinden. Taranan gri-siyah yünler, Tenar'ın bir fileye doldurduğu yumuşak, kirli bir bulut halini alıyordu. Kadın, teşekkür anlamında, keçinin kulaklarından sallanan tüylerdeki dikenleri temizledi ve varile benzeyen böğrüne dostça vurdu. "Bee!" dedi keçi ve koşarak uzaklaştı. Tenar çitle çevrili otlaktan çıkıp, Therru'nun hâlâ oynadığından emin olmak için çayıra bir göz atarak evin önüne dolandı.

Yosun, çocuğa nasıl sazdan sepet örüleceğini öğretmişti; kız da işin sırrına ermek üzereydi. Kucağında işiyle orada, çayırın çimeni üzerine oturmuştu ama çalışmıyordu. Çevik Atmaca'yı seyrediyordu.

Adam epey uzakta, uçurumun kenarına yakın bir yerde duruyordu. Sırtı dönük, kendisini seyreden birilerinin olduğunun farkında değildi, çünkü bir kuşu, yavru bir kerkenezi seyrediyordu; kuş ise, otların arasında gözüne takılmış olan avını seyrediyordu. Fare ya da kır sıçanına saldırmak, avını korkutup yuvasına koşmasını sağlamak isteğiyle kanatlarını çırparak havada asılı kaldı. Adam durup en az onun kadar dikkatli ve aç, kuşu seyretti. Yavaş yavaş sağ elini kaldırdı, dirseğinden bükerek havada tuttu, rüzgâr kelimelerini alıp götürdüğü halde sanki bir şey söyledi. Kerkenez cırtlak, acı, şiddetli bir çığlık atarak yön değiştirdi ve bir yükselip, bir alçalarak ormana doğru gitti.

Adam kolunu indirdi ve kuşu seyrederek kıpırdamadan durdu. Kadın ile çocuk hareket etmiyorlardı. Sadece kuş uçuyordu, özgürlüğüne.

"Bir keresinde bana bir şahin, bir sungur olarak geldi," demişti Ogion ateşin yanında bir kış gününde. Ona Dönüşüm büyülerini anlatıyordu, biçim değiştirmeyi, bir ayı haline gelen büyücü Bordger'i. "Bana uçtu, bileğime doğru, kuzeyden ve batıdan. Buraya, ateşin yanına getirdim onu. Konuşamıyordu. Onu tanıyabildiğim için ona yardım edebildim, şahini söndürüp tekrar adam olabildi. Ama her zaman içinde bir parça atmaca vardır. Köyünde ona, bir sözü ile vahşi atmacaları yanına çağırabildiği için Çevik Atmaca demişler. Bizler kimiz? Bir insan olmak ne demektir? İsmini almadan önce, bilgiden önce, güçten önce atmaca onun içindeydi; adam olarak, büyücü olarak, dahası o bizim isimlendiremediğimiz bir şey. Ve hepimiz de öyleyiz."

Ocak başında oturmuş ateşi seyreden kız, dinlerken atmacayı görmüştü; adamı görmüştü; kuşların ona, onun sözüne gelişlerini, onun kuşları adlandırışını, onların kanatlarını çırparak, ateşli pençeleriyle koluna tutunmak için gelişlerini görmüştü; kendisi atmacayı, vahşi kuşu görmüştü.

VII

FARELER

Ogion'un mesajını Orta Vadi'deki çiftliğe getirmiş olan koyun celebi Townsend, bir akşamüstü büyücünün evine çıkageldi.

"Artık Lord Ogion gittiğine göre, keçileri satacak mısınız?"

"Satabilirim," dedi Tenar tarafsız bir şekilde. Gerçekten de eğer Re Albi'de kalacaksa, yaşamını nasıl sürdüreceğini düşünüp duruyordu. Her büyücü gibi Ogion'a da gücünün ve becerilerinin hizmetinden yararlanan insanlar bakıyordu – onun durumunda, Gont'taki herkes. Sadece ne istediğini söylemesi yeterliydi, istediği şey seve seve verilirdi; bir büyücünün iyi niyetine karşılık iyi bir pazarlık; ama o hiçbir zaman istemek zorunda kalmamıştı. Tam aksine, ona sunulan veya kapısının eşiğine bırakılan yiyecek, üst baş, alet, canlı hayvan, tüm ihtiyaç ve süs fazlasını başkalarına vermek zorunda kalıyordu. "Ne yapayım bunları?" diye sorardı, elleri kolları hiddetli ve ciyaklayan tavuklarla, metrelerce uzunluğunda goblenle ya da bir tencere pancar turşusuyla dolu, kafası karışmış dururken.

Fakat Tenar geçimini Orta Vadi'de bırakmıştı. Aniden ayrıldığı zaman, orada ne kadar kalabileceğini düşünmemişti. Yanına Çakmak'ın biriktirdiği yedi fildişi parçasını almamıştı; alsaydı da o para köyde ona, toprak, canlı hayvan alımı veya Gont Limanı'ndan gelmiş, Gont'un zengin çiftçileri ile küçük lordlarına pellawi kürkü, Lorbanery ipeklisi satan bir seyyar satıcı ile alışveriş yapması dışında pek yararlı olmazdı. Çakmak'ın çiftliğinden kendisi ve Therru için gerekli tüm yiyecek ve giyeceği elde ediyordu; ama Ogion'un altı keçisi, fasulyeleri ve soğanları onun ihtiyacından çok zevki içindi. Kadın onun kilerinden, köylülerin Ogion hatırına ona verdikleri armağanlardan ve Yosun Teyze'nin cömertliğinden yararlanıyordu. Daha bir gün önce cadı, "Benim halkalı boyunlu tavuğun yavruları çıktı şekerim, eşelenmeye başlar başlamaz iki-üç tanesini getiririm sana. Büyücü tutmazdı onları, çok gürültücü ve aptal, derdi onlar için, ama kapısında civcivi olmayan ev neye yarar?" demişti.

Gerçekten de Yosun'un tavukları serbestçe kapıdan girer çıkarlar, kadının yatağında uyurlar, karanlık, dumanlı ve pis kokulu odanın kokusunu inanılmayacak kadar zenginleştirirlerdi.

"İyi bir süt keçisi olmaya aday kahverengi beyaz dişi bir keçi var," dedi Tenar açıkgöz görünüşlü adama.

"Ben hepsini düşünüyordum," dedi adam. "Olabilir. Sadece altı-yedi tane var, öyle değil mi?"

"Altı. Eğer bakmak istersen, orada, otlaktalar."

"Bir bakayım." Ama adam kıpırdamadı bile. İkisinde de herhangi bir heves belirtisi görünmüyordu.

"Gelen büyük gemiyi gördün mü?" diye sordu adam.

Ogion'un evi batıya ve kuzeye bakıyordu; evden bakan biri sadece körfezin ağzındaki kayalıklı burunları, Armed Kayalıkları'nı görebilirdi; fakat köyün birkaç yerinden, insan Gont Limanı'na gidiş geliş yoluna bakabilir, rıhtımı ve tüm limanı görebilirdi. Gemileri gözlemek Re Albi'de genel bir meşguliyettir. En iyi manzaraya sahip olan demirhanenin arkasındaki tahta sırada her zaman için birkaç yaşlı adam vardır ve hayatları boyunca bir kez bile Gont Limanı'na giden on beş millik zikzaklı yolu inmemiş olsalar da gemilerin giriş çıkışlarını, kendi eğlenceleri için varolan, görülmeye değer, garip ama yine de bildik bir şey olarak izlerler.

"Havnor'danmış dedi demircinin oğlu. Külçeler için pazarlık yapmak üzere aşağıya, Liman'a inmiş. Geminin Havnor Büyük Liman'dan olduğunu söyledi."

Büyük bir ihtimalle kadının aklını keçilerin fiyatlarından uzaklaştırmak için konuşuyordu ve gözlerindeki o kurnazlık da muhtemelen doğuştan varolan bir özellikti. Fakat Havnor Büyük Liman'dan sadece büyücüleri, korsanları ve keçileriyle ilgi çeken, fakir ve uzak bir ada olan Gont'la pek ticaret yapılmazdı; "büyük gemi" sözündeki bir şey kadını huzursuz etmiş, hatta telaşlandırmıştı; nedenini bilmiyordu.

"Dediğine göre, artık Havnor'da bir kral olduğunu söylüyorlarmış," diye devam etti koyun celebi, yan gözle şöyle bir bakarak.

"Bu iyi bir şey olabilir," dedi Tenar.

Townsend başıyla onayladı. "Yabancı ayaktakımını bizden uzak tutabilir."

Tenar yabancı başını zevkle salladı.

"Fakat Liman'da memnun olmayacaklar çıkabilir belki de." Son yıllarda kuzey denizlerindeki egemenlikleri Adalar Diyarı'nın iç adalarıyla yapılan eski ticaret programlarını engelleyecek veya bıraktıracak kadar artmış olan Gont'un korsan kaptanlarını kastediyordu. Bu tutumları Gont'ta korsanlar ha-

riç herkesi fakirleştirmiş olsa da, korsanların Gontlular'ın gözünde birer kahraman olmasını engelleyememişti. Tenar'ın bildiği kadarıyla, kendi oğlu da korsan gemilerinden birinde denizcilik yapıyordu. Belki de böylesi, düzenli bir ticaret gemisinde olmasından daha güvenlikliydi. *Ringa olmaktansa köpekbalığı olmak evladır*, diyorlardı.

"Ne olursa olsun, memnun olmayacak birileri hep çıkar," dedi Tenar düşünmeden, konuşma kuralları uyarınca, fakat bu boş konuşmadan sabırsızlanarak ekledi, "Sana keçileri göstereyim. Bir bakarsın. Satar mıyız, satmaz mıyız bilemiyorum." Adamı alarak katırtırnağı otlağının çit kapısına götürüp bıraktı. Adamı sevmemişti. Bir kere, hatta iki kere, ona kötü haber getirdiği için kabahat onda değildi, ama gözleri kayıyordu ve kadın onun varlığından hoşlanmamıştı. Ogion'un keçilerini ona satamazdı. Sippy'yi bile.

Adam pazarlık yapmadan gittikten sonra kadın kendisini huzursuz hissetti. Adama, "Satar mıyız, satmaz mıyız bilemiyorum," demişti ve bu çok aptalca bir şeydi. Satar mıyım yerine satar *mıyız* demek; üstelik bir adamın bir kadınla pazarlığa girişmesinin, özellikle de eğer kadın öneriyi geri çeviriyorsa, pek olağan bir şey sayılmamasına rağmen, adam Çevik Atmaca'yla konuşmak istemediği, hatta onu kaale almadığı halde bunu yapmak.

Çevik Atmaca'yı, onun köydeki varlığını veya yokluğunu nasıl değerlendirdiklerini merak ediyordu. Kendini uzak tutan, sessiz ve bazı yönlerden de korkulan bir adam olan Ogion onların kendi büyücüleri, köylerinden biriydi. Bir süre Re Albi'de yaşamış ve olağanüstü şeyler başarmış, Doksan Adalar'daki ejderhayı kandırmış, bir yerlerden Erreth-Akbe'nin Halkası'nı getirmiş olan Başbüyücü Çevik Atmaca'nın adıyla gurur duyuyor olabilirlerdi ama onu tanımıyorlardı. O da onları tanımıyordu. Geldiğinden beri köye girmemiş, sadece ormana, vahşi doğaya gitmişti. Daha önce bu konuda düşünmemişti, ama o da en az Therru kadar köyden sakınıyordu.

Onlar ise onun hakkında konuşuyor olmalıydılar. Orası bir köydü ve insanlar hep konuşur dururlardı. Fakat büyücülerin yaptıkları şeylerin dedikoduları pek uzaklara gitmez. Bu tür konular pek tekin sayılmaz, güce sahip adamların hayatları garip ve kendilerininkinden çok değişik bulunurdu. Birisi, köyde konaklayan bir iklimci veya kendi büyücüleri Kayın hakkında düşünüp taşınmaya başlayınca Orta Vadi'deki köylülerin "Dokunma," dediğini duyardı, "Dokunma. O kendi yoluna gitsin, biz kendi yolumuza."

Kendisine gelince; onun güce sahip böylesi bir adama bakmak ve hizmet etmek için kalması onlar için sorun yaratmazdı; bu yine bir "dokunma" vakasıydı. Kendisi de köye pek gitmezdi; ona ne dostça, ne düşmanca davranırlardı. Bir keresinde orada, Dokumacı Yelpaze'nin evinde kalmıştı; yaşlı büyücü-

nün himayesindeydi, Ogion Townsend'i onun için dağın öte yanına yollamıştı; bunların hepsi iyiydi, hoştu. Fakat, o kalkıp yüzüne bile bakılamayacak kadar korkunç bir çocukla çıkagelmişti; kim gündüz vakti, kendi isteğiyle öyle bir şeyin yanında yürümek ister? Ayrıca bir büyücünün öğrencisi, bakıcısı olan kadın, nasıl biri olabilir? İşin içinde bir büyü vardır elbette, üstüne üstlük yabancıydı da. Ama yine de, aynı zamanda ta Orta Vadi'de bir yerde zengin bir çiftçinin karısıydı; adam ölmüş, o da dul kalmış olsa da. Eh, kim cadıların işlerine akıl sır erdirebilir ki? Dokunmayın en iyisi, dokunmayın...

Bahçe çitinin yanından geçmekte olan Yerdeniz Başbüyücüsü ile karşılaştı. "Havnor Kenti'nden bir gemi geldiğini söylüyorlar," dedi.

Adam durdu. Hemen denetim altına aldığı ani bir harekette bulundu; bu dönüp kaçmak için yapılan bir hareketin başlangıcıydı, atmacadan kaçan bir fare gibi arkasına bakmadan kaçmak için yapılan bir hareketin başlangıcı.

"Ged," dedi kadın. "Ne oluyor?"

"Yapamam," dedi adam. "Onlara bakamam."

"Kimlere?"

"Ondan gelen adamlara. Kraldan."

Yüzü, tıpkı buraya ilk geldiği zamanki gibi kül rengi olmuş, etrafta saklanacak bir yer arıyordu.

Dehşeti o kadar acil ve savunmasızdı ki kadın sadece onu nasıl kurtarırım diye düşündü. "Onları görmek zorunda değilsin. Eğer biri gelirse, geri yollarım. Şimdi eve geri gel. Bütün gün ağzına bir lokma koymadın."

"Evde bir adam vardı."

"Townsend, keçilere fiyat biçiyordu. Onu yolladım. Haydi gel."

Kadınla birlikte gitti, eve girdiklerinde kadın kapıyı kapattı.

"Sana bir zarar veremezler elbette Ged. Neden zarar vermek istesinler ki?"

Masaya oturup boş boş başını salladı adam. "Hayır, hayır."

"Senin burada olduğunu biliyorlar mı?"

"Bilmiyorum."

"Neden korkuyorsun?" diye sordu kadın, sabırsızca değil ama makul bir otoriteyle.

Adam şakaklarını ve alnını ovarak ellerini yüzüne kapayıp yere baktı. "Eskiden ben..." dedi. "Artık değilim..."

Bütün söyleyebildiği buydu.

Kadın, "Tamam, tamam," diyerek adamın sözünü kesti. Herhangi bir acıma hareketiyle utancını daha da kötüleştireceği korkusuyla adama dokunmaya cesaret edemedi. Hem ona, hem de onun adına çok kızgındı. "Bu onları hiç ilgilendirmez," dedi, "nerede olduğun, kim olduğun veya ne yapmak ya da

yapmamak istediğin! Çok merak ediyorlarsa, hiçbir şey öğrenmeden ayrılırlar buradan." Bu Tarlakuşu'nun sözüydü. Aklıbaşında, sağduyulu bir kadının dostluğuna ihtiyaç duymuştu aniden. "Her neyse, geminin seninle bir ilgisi olmayabilir de. Belki de korsanları yerlerine sürüyorlardır. Bu da iyi bir şey olurdu, kral bu işlerle de uğraşmaya başlarsa... Dolabın arkasında biraz şarap buldum, birkaç şişe, acaba Ogion kaç zamandır bunları orada saklıyordu? Sanırım bir kadeh şarap her ikimize de yarayacak. Ve biraz ekmekle peynir. Ufaklık yemeğini yedi, Funda'yla kurbağa yakalamaya gittiler. Akşama kurbağa bacağı yiyebiliriz. Şimdilik ekmek peynirle yetineceğiz. Ve şarap. Nereden geldi, kim getirdi bunları Ogion'a, çok eski mi, merak ediyorum doğrusu." Böylece konuştu durdu kadınların boş laflarıyla, adam utanç krizini yenip de bir-iki lokma ekmek yiyerek eski, yumuşak, kırmızı şaraptan bir bardak içinceye kadar, onu cevap vermekten veya sessizliği yanlış yorumlamaktan kurtararak.

"En iyisi ben gideyim Tenar," dedi adam. " Şu anda olduğumu olmayı öğrenene kadar."

"Nereye gideceksin?"

"Dağa çıkacağım."

"Gezineceksin – Ogion gibi mi?" Kadın adama baktı. Birlikte Atuan yollarında yürüyüşlerini hatırladı, "Büyücüler sık sık dilenirler mi?" diye onunla nasıl alay ettiğini. O da "Evet, ama karşılık olarak bir şeyler vermek isterler," diye cevap vermişti.

Çekinerek, "Bir süre için iklimci veya bulucu olarak idare edebilir misin?" diye sordu. Bardağını doldurdu.

Adam başını hayır anlamında salladı. Şarabı içti ve başını çevirdi. "Hayır," dedi. "Öyle bir şey yapamam. O tür hiçbir şey."

Kadın ona inanmadı. İsyan etmek, inkâr etmek, ona, Nasıl olur, tüm bildiklerini, Ogion'dan, Roke'ta ve yolculuklarında öğrendiklerini unutmuş gibi bunu nasıl söyleyebilirsin! demek istedi. Kelimeleri, isimleri, sanatının eylemlerini unutmuş olamazsın. Öğrenip, kendi gücünü kendin kazanmıştın! – Bunları söylememek için kendini zor tuttu, ama "Anlayamıyorum. Nasıl tüm bunlar..." diye mırıldandı.

"Bir bardak su," dedi adam, içindekini döküyormuş gibi bardağını biraz eğdi. Ve bir süre sonra, "Beni neden geri getirdiğini bir türlü anlayamıyorum. Gençlerin iyi niyetleri çok acımasız oluyor... Neyse, işte buradayım, buna katlanmak zorundayım, tekrar geri dönünceye kadar."

Kadın tam olarak ne demek istediğini anlayamadı fakat bu sözlerinde bir suçlama, bir şikâyet tınısı duydu, öyle ki bunları ondan duymak kadını hem çok şaşırttı hem de kızdırdı. Sert sert konuştu: "Seni buraya Kalessin getirdi."

Kapı kapalı olduğu ve küçük batı penceresinden akşamüstünün geç vaktinin ışığından başka bir şey girmediği için evin içi karanlıktı. Adamın yüz ifadesini seçemiyordu; fakat biraz sonra adam yüzünde gölgeli bir tebessüm ile kadehini kadına kaldırarak içti.

"Bu şarap," dedi. "Büyük bir tüccar veya korsan getirmiş olmalı bunu Ogion'a. Böylesini hiç içmemiştim. Havnor'da bile." Bodur bardağı elinde çevirdi, içine bakarak. "Kendime bir ad bulmam gerek," dedi, "dağı geçip, gelmiş olduğum yerlere, Armouth'a ve Doğu Ormanı topraklarına gidebilmek için. Şimdi ot kurutmaya başlamışlardır. Hasat ve ot toplama zamanı her zaman iş bulunur."

Kadın nasıl cevap vereceğini bilemedi. Bu narin ve hastalıklı görünüşüyle ancak ya acıdıkları için ya da kafasızlıklarından iş verirlerdi ona; zaten işi alsa da beceremezdi.

"Yollar eskisi gibi değil," dedi kadın. "Son yıllarda hırsızlar, haydutlar her yanı sardı. Yabancı ayaktakımı, dostum Townsend'in dediği gibi. Ama artık yalnız yolculuk etmek güvenli değil."

Bu sözlerini nasıl karşıladığını görmek için loş ışıkta ona bakarken, yaşayan hiçbir insandan korkmamanın – korkmasını öğrenmenin nasıl bir şey olduğunu merak etti.

"Ogion yine de gidiyordu..." diye başladı adam ama sonra ağzını kapattı; Ogion'un bir büyücü olduğunu hatırlamıştı.

"Adanın güney bölgelerinde," dedi Tenar, "epey çobanlık işi var. Koyunlar, keçiler, sığırlar. Uzun Dans'tan önce bunları dağlara sürüyorlar ve yağmurlar başlayıncaya kadar orada otlatıyorlar. Her zaman çobana ihtiyaçları olur." Koca bir yudum şarap içti kadın. Ejderhanın isminin ağzının içindeki haline benziyordu. "Ama neden burada kalmıyorsun?"

"Ogion'un evinde olmaz. Gelecekleri ilk yer burası."

"İyi, hoş da gelirlerse ne olacak? Senden ne isteyecekler?"

"Eskisi gibi olmamı."

Sesindeki keder kadının tüylerini diken diken etti.

Kadın güçlü, Yutulmuş, Atuan Mezarları'nın Tek Rahibesi olmanın ve sonra bunu kaybetmenin, bunu bir köşeye atmanın, sadece Tenar, sadece kendisi olmanın nasıl bir şey olduğunu hatırlamaya çalışarak sessizleşti. Çocukları ve erkeğiyle, yaşamının en güzel devresinde bir kadın olmanın ve sonra bunların hepsini kaybedip yaşlı ve dul, güçsüz biri olmanın nasıl olduğunu düşündü. Fakat öyle olduğu halde onun utancını ve utancından duyduğu ıstırabı anlamadığını hissetti. Belki de sadece bir erkek böyle hissedebilirdi. Kadınlar utanca alışırlardı.

Ya da belki de Yosun Teyze haklıydı, içini çıkartınca kabuk boş kalıyordu.

Cadıca düşünceler, diye düşündü. Hem kendi aklını, hem de onunkini dağıtmak için ve yumuşak, ateşli şarap diliyle aklını çözdüğü için, "Biliyor musun ne düşündüm," dedi, "Ogion'un beni eğitmesi, benim devam etmeyip de gidip bir çiftçi bulup evlenmem ile ilgili – bunu yaptığım zaman, düğün günümde, Ged bunu duyunca çok kızacak diye düşündüm!" Konuşurken gülüyordu.

"Kızdım," dedi adam.

Kadın bekledi.

Adam, "Hayal kırıklığına uğradım," dedi.

"Kızdın," dedi kadın.

"Kızdım," dedi adam.

Adam kadına bir bardak şarap koydu.

"Gücü tanıyacak kadar gücüm vardı, o zamanlar," dedi adam. "Ve sen – sen, o korkunç yerde, Labirent'te, o karanlıkta parlıyordun..."

"O halde söyle bakalım: Gücümü ve Ogion'un bana öğretmeye çalıştığı bilgileri ne yapmalıydım?"

"Kullanmalıydın."

"Nasıl?"

"Büyü Sanatı'nın kullanıldığı gibi."

"Kimin tarafından?"

"Büyücüler," dedi adam, biraz acı çekerek.

"Büyü, büyücülerin hünerleri, sanatı demektir, öyle değil mi?"

"Başka ne olacaktı ki?"

"Bundan başka bir anlamı olabilir mi?"

Bir-iki kere kadına bakarak düşündü adam.

"Ogion bana," dedi kadın, "burada –şuradaki ocak başında– Kadim Lisan'ın kelimelerini öğretirken, bu kelimeler benim ağzımda en az onunkinde olduğu kadar kolay veya zor şekil alıyordu. Bu, doğmadan önce kullandığım bir dili yeniden öğrenmek gibi bir şeydi. Fakat geri kalanlar–bilgiler, güç rünleri, büyüler, kurallar, kuvvetin yükseltilişi– bunların hepsi benim için ölüydü. Başka birinin diliydi. Bir savaşçı gibi giyinsem bile, yani mızraklı, kılıçlı, miğferli falan, bunlar bana uymaz, uyar mı, diye düşünürdüm. Ben kılıçla ne yaparım? Kılıç beni bir kahraman yapar mı? Bana uymayan giysiler içinde olurum sadece, zar zor yürürüm, o kadar."

Kadın şarabından bir yudum aldı.

"Böylece hepsini çıkardım attım," dedi, "ve kendi giysilerimi geçirdim üzerime."

"Onu bıraktığında Ogion ne dedi?"

"Ogion genellikle ne der?"

Bu söz, yine gölgeli bir tebessüm yarattı. Hiçbir şey söylemedi.

Kadın başıyla onaylar gibi bir hareket yaptı.

Bir süre sonra, daha yumuşakça devam etti kadın, "Beni sen getirdiğin için yanına almıştı. Senden sonra çırak mırak istemiyordu ve sen rica etmeseydin, senden başka kimseden de bir kızı kabul etmezdi. Ama beni seviyordu. Bana saygı gösteriyordu. Ben de onu sevdim ve saydım. Ama bana istediğim şeyi vermedi; ben de onun bana vermek istediğini almadım. Bunu biliyordu. Ama Ged, Therru'yu gördüğü zaman başka bir şey oldu. Ölmeden bir gün önce. Senin ve Yosun'un dediğine göre güç, gücü tanırmış. Onda ne görmüştü bilmiyorum ama 'Öğret ona!' dedi. Ve..."

Ged bekledi.

"'Ondan korkacaklar,' dedi. Sonra, 'Ona *her şeyi* öğret! Roke değil,' dedi. Ne demek istediğini bilmiyorum. Nasıl bilebilirim ki? Eğer burada onunla kalmış olsaydım, anlayabilirdim, ona öğretebilirdim. Ama Ged gelecek, o bilir, diye düşündüm. Ona, benim haksızlığa uğramış kızıma, ne öğretilmesi gerektiğini, ne bilmesi gerektiğini bilir."

"Bilmiyorum," dedi adam, çok alçak sesle konuşarak. "Benim gördüğüm... Ben çocukta sadece– yapılan haksızlığı görüyorum. Kötülüğü." Şarabını içip bitirdi. "Benim ona verebileceğim hiçbir şey yok," dedi.

Kapıda tırmalama-çalma karışımı hafif bir ses vardı. Adam, bedeninin o aynı çaresiz dönüşüyle, saklanacak bir yer arayarak sıçradı kalktı.

Tenar kapıya gitti, gıcırtıyla açtı ve daha görmeden Yosun'un kokusunu aldı.

"Kasabada adamlar var," diye fısıldadı yaşlı kadına abartılı bir şekilde. "Liman'dan, Havnor Kenti'nden gelen büyük gemiden her türlü adam gelmiş, diyorlar. Başbüyücü için gelmişler, diyorlar."

"O, onları görmek istemiyor," dedi Tenar zayıf bir sesle. Ne yapması gerektiği hakkında hiçbir fikri yoktu.

"Tahmin ederim," dedi cadı. Ve beklenen bir sessizlikten sonra, "Nerede o halde?" dedi.

"Burada," dedi Çevik Atmaca kapıya gelip, açarak. Yosun adamı süzdü ve bir şey söylemedi. "Benim burada olduğumu biliyorlar mı?"

"Ben söylemedim," dedi Yosun.

"Eğer buraya gelirlerse," dedi Tenar, "bütün yapacağın onları uzaklaştırmak olacak – sonuç olarak sen Başbüyücüsün."

Ne o, ne de Yosun kadını dikkate alıyorlardı.

"*Benim* evime gelmezler," dedi Yosun. "Eğer istersen, gel."

Tenar'a yan gözle bakarak ama tek söz söylemeden onu izledi adam.

"İyi ama ben onlara ne diyeceğim?" diye sordu Tenar.

"Hiçbir şey şekerim," dedi cadı.

Funda ile Therru bataklıktan filelerinde yedi ölü kurbağa ile geri döndüler; Tenar kendini, avcıların akşam yemeğini hazırlamak için kurbağaların bacaklarını kesip derilerini yüzmekle meşgul etti. Tam bitiriyordu ki dışarıda sesler duyup açık kapıdan bakınca, kapıda duran adamlar gördü –şapkalı, bir altın ibrişim, bir pırıltı– "Hanım Goha?" dedi kibar bir ses.

"İçeri girin!" dedi kadın.

İçeri girdiler: Alçak tavanlı odada iki misli gibi görünen beş adam, uzun boylu ve heybetli. Etraflarına bakındılar ve kadın onların ne gördüklerini gördü.

Bir masanın yanında durmuş, elinde uzun ve keskin bir bıçak tutan bir kadın gördüler. Masanın üzerinde bir kesme tahtası, bunun da üzerinde bir tarafta çıplak yeşilimsi beyaz bacaklar, diğer tarafta da şişko, kanlı ve ölü kurbağa yığını. Kapının arkasındaki gölgeye bir şey sinmişti – bir çocuk ama şekli bozulmuş, kötü şekillendirilmiş, yarım yüzlü, pençe elli bir çocuk. Odanın tek penceresinin altındaki bölmede bulunan yatağın üzerinde kemikli, iri, genç bir kadın, ağzı bir karış açık onlara bakarak oturuyordu. Elleri çamurlu ve kanlıydı; sırılsıklam ıslak eteği de bataklık suyu kokuyordu. Adamların ona baktığını görünce, bacaklarını butlarına kadar açarak, yüzünü eteğiyle örtmeye çalıştı.

Bakışlarını kadından ve çocuktan çevirdiler; ölü kurbağalarla duran kadından başka bakacakları kimse yoktu.

"Hanım Goha," diye tekrarladı içlerinden biri.

"Bana öyle derler," dedi kadın.

"Biz Havnor'dan, Kral'dan geliyoruz," dedi kibar ses. Işığa karşı durduğundan, adamın yüzünü net olarak göremiyordu. "Başbüyücü'yü, Gontlu Çevik Atmaca'yı arıyoruz. Güz dönümünde Kral Lebannen taç giyecek, hazırlanmak ve eğer kabul ederse tacı takması için arkadaşı ve efendisi olan Başbüyücü'yü arıyor."

Adam, sarayda bir hanımefendiyle konuşur gibi duraksamadan ve resmi bir şekilde konuştu. Gont Limanı'ndan buraya tırmanmaktan tozlanmış, gösterişsiz bir deri pantolon ve keten bir gömlek giyiyordu ama bunlar yakası altın iplikle işli kaliteli kumaştandı.

"Burada yok," dedi Tenar.

Köyden birkaç oğlan çocuğu kapıdan bakarak geri çekildiler, sonra bir daha bakıp bağırarak uzaklaştılar. "Belki siz bize nerede olduğunu söyleyebilirsiniz Hanım Goha," dedi adam.

"Söyleyemem."

Hepsine birden baktı. İlk başta içinde duyduğu korkular –büyük bir ihti-

malle Çevik Atmaca'nın paniğinden bulaşmıştı ya da belki de sadece yabancıları görmenin telaşındandı– yatışıyordu. Burada, Ogion'un evindeydi; ayrıca Ogion'u, büyük insanlardan neden korkmadığını bilecek kadar da iyi tanıyordu.

"O uzun yol sizi yormuş olmalı," dedi. "Oturmaz mıydınız? Şarap var. İşte – bardakları yıkamam gerek."

Kesme tahtasını tabaklığa götürdü, kurbağa bacaklarını erzak dolabına koydu, geri kalanını Funda'nın Dokumacı Yelpaze'nin domuzlarına götüreceği yem kovasına sıyırdı; ellerini, kollarını, bıçağı lavaboda yıkadı; Çevik Atmaca ile kendisinin kullandıkları iki bardağı çalkaladı. Dolapta bir bardak ve kulpsuz iki toprak kupa daha vardı. Kadın bunları masaya koyarak ziyaretçilerine şarap koydu; şişede ancak yetecek kadar şarap kalmıştı. Adamlar birbirlerine baktılar, oturmadılar. Bu hareketlerini sandalyelerin azlığı mazur gösteriyordu. Öte yandan, görgü kurallarına göre kadının ikram ettiklerini kabul etmek zorundaydılar. Her biri kibarca mırıldanarak bir bardak veya kupa aldı. Kadına selam vererek içtiler. "Vay!" dedi içlerinden biri.

"Andrades – Son Hasat," dedi bir diğeri gözleri patlak patlak.

Üçüncüsü başını salladı. "Andrades – Ejderha Yılı," dedi ciddiyetle.

Dördüncüsü başıyla onaylayarak tekrar bir yudum aldı, hürmetli.

İlk defa konuşmuş olan beşincisi tekrar toprak kupasını Tenar'a kaldırarak, "Bizi kralların şarabıyla şereflendiriyorsunuz hanımefendi," dedi.

"Ogion'un şarabıydı bu," dedi kadın. "Burası da Ogion'un eviydi. Burası Aihal'ın evi. Bunu biliyor muydunuz, lordlarım?"

"Biliyorduk, hanımefendi. Kral, Başbüyücü'nün buraya geleceğini düşündüğü için bizi bu eve yolladı; ustasının ölüm haberi Roke'a ve Havnor'a gelince bundan daha da emin oldu. Fakat Başbüyücü'yü Roke'tan götüren bir ejderhaydı. Ve o günden beri ne Roke'a, ne de krala hiçbir haber gelmedi. Başbüyücü'nün burada ve iyi olduğunu öğrenmek hem kralımızın çok arzuladığı, hem de bizlerin çok ilgilendiğimiz bir şey. Buraya geldi mi hanımefendi?"

"Söyleyemem," dedi kadın, fakat bu tekrar edilmiş kötü bir kaçamak cevaptı; gördüğü kadarıyla adamlar da onunla aynı fikirdeydi. Ayağa kalkarak masanın gerisinde durdu. "Yani bunu size söyleyemem. Sanırım Başbüyücü gelmek isterse gelir. Eğer kendisinin bulunmasını istemiyorsa da onu bulamazsınız. Eminim arzusu dışında onu aramaya devam etmezsiniz."

Adamların en yaşlısı ve en uzun boylusu, "Kralımızın arzusu bizim de arzumuzdur."

İlk konuşmacı daha yatıştırıcı bir tarzda, "Bizler sadece elçiyiz. Kral ile Adalar Başbüyücüsü arasında olanlar sadece kendilerini ilgilendirir. Biz, sadece mesajımızı getirip bir cevap almak arzusundayız."

"Eğer yapabilirsem, mesajınızın ona ulaşmasını sağlarım."

"Peki ya cevap?" diye öğrenmek istedi en yaşlı olanları.

Kadın hiçbir şey söylemedi; ilk konuşmacı, "Birkaç gün burada, gemimizin gelişini duyup bize misafirperverliğini gösteren Re Albi Lordu'nun evinde kalacağız," dedi.

Kadın nedenini anlayamasa da bir tuzak veya daralmakta olan bir ilmek hissine kapıldı. Çevik Atmaca'mn savunmasızlığı, kendi zayıflığı hakkındaki hisleri kadını etkilemişti. Aklı başından gitmişçesine kendini savunmak için görünüşüne başvurdu; sadece bir eş, orta yaşlı bir ev yardımcısı görünüşüne – ama bu bir görünüş müydü? Aynı zamanda gerçekti de ve bu konular büyücülerin kılık değiştirme ve şekilden şekile dönüşmelerinden de daha kurnazcaydı. Başını eğerek, "Böylesi siz beyler için daha uygun olur. Görüyorsunuz ya, biz burada çok yalın bir şekilde yaşıyoruz, yaşlı büyücünün yaptığı gibi," dedi.

"Ve Andrades şarabı içerek," dedi şarabın senesini bulmuş olan parlak gözlü, muzaffer gülüşlü, yakışıklı adam. Kendi rolünü oynamakta olan kadın başını eğik tuttu. Fakat müsaade isteyip sıraya dizildiklerinde, neye benzerse benzesin ve ne olursa olsun, şu anda onun Halka'nın Tenar'ı olduğunu bilmiyorlarsa bile, çok yakında öğreneceklerini biliyordu; böylece, gerçekten Başbüyücü'yü bulmak istiyorlarsa, onun Başbüyücü'yü tanıdığını ve onları ona götürebilecek tek yol olduğunu öğreneceklerdi.

Gittikleri zaman derin bir nefes aldı. Funda da aynı şeyi yaparak sonunda adamların orada bulundukları sürece bir karış açık kalmış ağzını kapattı.

"Hiç böyle şey gördüysem," dedi derin, dolu bir memnuniyetle ve keçilerin nereye gittiğine bakmak için dışarı çıktı.

Therru, yabancılardan korunmak için Ogion'un asası, Tenar'ın akçaağaç sopası ve kendi fındık dalını siper aldığı kapının arkasındaki karanlık yerden çıktı. Oraya geldiklerinden beri büyük ölçüde vazgeçmiş olduğu gergin ve yan yan yürüyüş tarzıyla, başını kaldırmadan, yüzünün yanık olan yarısı omzuna doğru eğilmiş olarak yürüyordu.

Tenar yanına giderek ona sarılmak için diz çöktü. "Therru," dedi, "sana bir zarar vermeyecekler. Onların kötü bir niyeti yok."

Çocuk kadına bakmıyordu. Tenar'ın kendisine sarılmasına izin verdi, bir kütük gibi.

"Eğer istemezsen bir daha eve girmelerine bile izin vermem."

Bir süre sonra çocuk kımıldanarak kaba, kalın sesiyle sordu, "Çevik Atmaca'ya ne yapacaklar?"

"Hiçbir şey," dedi Tenar. "Hiçbir kötülük! Onlar – onlar ona saygılarını sunmak için geldiler."

Fakat, onların saygı göstermeye çalışmalarının –kaybını inkâr etmenin, kaybetmiş olduğu şey için duyduğu kederi inkâr etmenin ve artık sahip olmadığı rolü oynaması için onu zorlamanın– Ged'e neye mal olacağını görmeye başlamıştı.

Çocuğu bıraktığı zaman, Therru dolaba giderek Ogion'un süpürgesini aldı. Havnor'dan gelmiş olan adamların durdukları yeri, adamların ayak izlerini, ayaklarının tozlarını kapıdan dışarı, eşikten dışarı zahmetle süpürdü.

Onu seyrederken Tenar kararını verdi.

Ogion'un üç büyük kitabının durduğu rafa giderek, üstünü araştırdı. Birkaç kaz tüyü, yarı yarıya kurumuş bir hokka mürekkep buldu ama bir parça kâğıt veya parşömen bulamadı. Kitap gibi kutsal bir şeye zarar vermeyi hiç sevmediği halde dişlerini sıkarak Rünler Kitabı'nın sonundaki boş sayfalardan birinden bir parça kâğıdı şerit halinde katlayıp kesti. Masaya oturarak, tüyü mürekkebe soktu ve yazdı. Ne mürekkep ne de kelimeler kolayca aktı. Çeyrek asır önce, Ogion omzunun üzerinden bakıp ona Harddilinin rünleri ile Gücün büyük Rünlerini öğretirken oturduğu bu aynı masadan kalktığından beri pek bir şey yazmamıştı.

ort vadide çiftlik meşedeki dururmağa git
bahçeye ve koyunlara bakmam için goha yolladı de

diye yazdı. Notu okuması, en az yazması kadar uzun süre aldı. O vakte kadar Therru süpürmesini bitirmiş onu seyrediyordu, dikkatle. Kadın iki kelime ekledi:

bu gece

"Funda nerede?" diye sordu çocuğa, kâğıdı önce bir sonra iki kere katlarken. "Bunu Yosun Teyze'nin evine götürmesini istiyorum."

Kendisi gitmek, Çevik Atmaca'yı görmek için özlem duyuyordu, fakat ya onu adama ulaşmak için gözlüyorlarsa diye oraya giderken görülmeyi göze alamıyordu.

"Ben giderim," diye fısıldadı Therru.

"Tek başına gitmen gerekecek Therru. Köyü geçeceksin."

Çocuk başıyla onayladı.

"Sadece ona ver!"

Tekrar başıyla onayladı.

Kâğıdı çocuğun cebine tıktı, sarıldı, öptü ve bıraktı gitsin. Therru gitti, yan yan yürüyerek, iki büklüm değil, özgürce koşarak, uçarak, diye düşündü Tenar, karanlık kapı çerçevesinin ardındaki akşam ışığında bir kuş, bir ejderha, bir çocuk gibi, özgür, uçarak kayboluşunu görerek...

VIII

ATMACALAR

Therru kısa bir süre sonra Çevik Atmaca'nın cevabıyla döndü: "Bu gece ayrılacağını söyledi."

Tenar bunu memnuniyetle dinledi; adam planını kabul etti diye, bu habercilerden ve korktuğu haberlerden kaçabilecek diye rahatladı. Funda ile Therru'yu yakaladıkları kurbağa bacaklarıyla doyurup, Therru'ya şarkı söyleyerek onu yatırıp, lamba, daha doğrusu ateş ışığında tek başına oturuncaya kadar içine bir sıkıntı düşmemişti. O gitmişti. Çevik Atmaca kuvvetli değildi, korkudan çılgına dönmüş ve kararsızdı, bir dosta ihtiyacı vardı ve Tenar onu dostlarından, onunla dost olmak isteyenlerden uzaklara yollamıştı. Gitmişti ve o, av köpeklerini izinden uzaklaştırmak veya en azından Gont'ta mı kaldılar yoksa Havnor'a geri mi döndüler öğrenebilmek için kalmalıydı.

Adamın paniği ve kendisinin buna teslimiyeti çok mantıksız gelmeye başlamıştı, düşününce Ged'in gitmesi de en az o kadar mantıksız, olmayacak bir şeydi aslında. Kendine hâkim olup, bütün Yerdeniz'de Başbüyücü'yü arayan bir kralın bakabileceği son yer olan Yosun'un evinde saklanabilirdi. Kralın adamları gidinceye kadar orada saklanması çok daha iyi olurdu. Sonra buraya, ait olduğu yere, Ogion'un evine geri dönerdi. Gücünü toplayıncaya kadar kendisi ona bakar, o da kadına kıymetli dostluğunu sunarak hayatına daha önceki gibi devam ederdi.

Kapıda yıldızlara karşı bir gölge: "Hişşt! Uyanık mısın?" Yosun Teyze içeri girdi. "Eh, gitti," dedi, sevinç içinde, suç ortağı havasıyla. "Eski orman yolundan gitti. Yarın Meşe Pınarı'ndan Orta Vadi yoluna çıkacağını söyledi."

"İyi," dedi Tenar.

Her zamankinden daha küstahça, oturması söylenmeden oturdu Yosun. "Yarın için bir parça peynirle bir somun ekmek verdim."

"Teşekkür ederim Yosun. Çok düşüncelisin."

"Hanım Goha." Karanlıkta Yosun'un sesi, büyü yaparken veya şarkı okurken sahip olduğu şakrak tınıyı aldı. "Sana söylemek istediğim bir şey vardı şe-

kerim, bilgimin dışına çıkmak istemem, çünkü senin büyük insanlarla birlikte yaşadığını, kendinin de onlardan biri olduğunu biliyorum ve bunu düşünmek bile çenemi kapatmama neden oluyor. Yine de, yabancı topraklarda bilgelerden öğrendiklerine, bütün o rün bilgilerine, Kadim Lisan'a rağmen senin öğrenmen mümkün olmayan bazı şeyleri de ben biliyorum."

"Öyle Yosun."

"Öyle ya, o halde. Cadıların cadıları, gücün gücü nasıl tanıdıklarını konuştuğumuz zaman, ben –şimdi giden o adam için– bir zamanlar ne olursa olsun artık büyücü falan değil dediğimde sen hâlâ inkâr ediyordun. Ama haklıydım, öyle değil mi?"

"Evet."

"Ya. Haklıydım."

"Kendisi öyle dedi."

"Elbette öyle söyler. Yalan söyleyip, o buydu, bu oydu deyip kafanı karıştırmaz, bak bunu sana söyleyebilirim. O öyle öküzü olmayan kağnıyı sürecek adama da benzemiyor. Fakat gittiğine memnun olduğunu dobra dobra söyleyeyim, çünkü yürümezdi, artık onun derdi başka olduğu için daha fazla yürümezdi."

Tenar, öküzsüz yürütülmeye çalışılan kağnı görüntüsü hariç, onun ne demek istediğini hiç anlamamıştı. "Neden bu kadar korktuğunu bilmiyorum," dedi. "Şey, biraz biliyorum ama neden bu kadar utanç duyduğunu anlayamıyorum. Yalnız, ölmüş olmayı dilediğini biliyorum. Yaşam denen şeyden anladığımın, insanın yapması gereken işi yapması, bunu yapabilmesi demek olduğunu biliyorum. Bütün kıvanç, bütün şeref, her şey bu. Eğer işini yapamazsan, bu ellerinden alınırsa, o zaman neyin faydası olur? Bir şeylere sahip olmak zorundasın..."

Yosun bunları irfan sözleriymişçesine dinleyerek başıyla onayladı, ama kısa bir sessizlikten sonra, "Yaşlı başlı bir adamın on beş yaşında bir oğlan çocuğuna dönmesi tuhaf bir şey olsa gerek!" dedi.

Tenar neredeyse, "Neden bahsediyorsun Yosun?" diyecekti ama bir şey ona engel oldu. Ged'in orman gezisinden geri dönmesini, onun sesini duymak için beklediğini, bedeninin onun yokluğunu inkâr ettiğini fark etti. Birdenbire bakışlarını cadıya çevirdi, boş ocağın yanında, Ogion'un sandalyesinin üzerine biçimsiz bir karaltı gibi tünemişti.

"Öf!" dedi, bir anda bir sürü düşünce birden aklına üşüşürken. "Demek o yüzden," dedi. "O yüzden ben hiç..." Oldukça uzun bir sessizlikten sonra, "Onlar... büyücüler... bu bir tür sihir mi?" dedi.

"Elbette, elbette şekerim," dedi Yosun. "Kendi kendilerini tılsımlıyorlar. Kimisi değiş tokuş yaptığını söyler, tersyüz edilmiş bir evlilik gibi yani, ye-

minlerle meminlerle falan ve o zaman güçlerine kavuşurlar. Ama bana soracak olursan burada yanlış olan bir şeyler var, tıpkı gerçek bir cadının uğraştığından daha fazla Kadim Güçler'le uğraşmak gibi. Sonra yaşlı büyücü bana o tür şeyler yapmadıklarını söyledi. Gerçi ben bunu yapan bazı cadı kadınlar tanıyorum ve bundan da pek bir zarar görmüyorlar."

"Beni yetiştirenler de bunu yapıyorlardı, bekâret vaat ederek."

"Ah ya, öyle, erkek yoktu, söylemiştin, o hadımağaları. Korkunç!"

"Ama neden, ama neden... neden bunu hiç *düşünmedim*?"

Cadı bir kahkaha attı. "Çünkü bu onların gücü, şekerim. Bunu düşünmezsin bile! Düşünemezsin! Ne de onlar düşünebilir, bir kez sihirlerini kurduktan sonra. Nasıl düşünebilirler ki? Güçleri verildikten sonra? Olmaz bu, olur mu, olmaz. Aldığın kadar vermezsen, alamazsın. Bu her şey için geçerli elbette. O yüzden bunu bilirler, bu cadı adamlar, güç adamları, onlar bunu herkesten daha iyi bilir. Ama diğer yandan, ne bileyim, bir adam için erkek olmamak kolay değildir, isterse gökyüzünden güneşi ayağına çağırsın. O yüzden de, bağlama büyüleriyle bu konuyu tamamıyla akıllarından silerler. Gerçekten de yaparlar bunu. Sihirlerin falan bozulduğu şu geçtiğimiz kötü günlerde bile gücünü bedeninin şehveti için kullanmayı düşünerek bu sihiri bozan bir tek büyücü duymadım. En kötüsü bile bunu yapmaya korkar. Tabii bir de gözbağları yapanlar vardır ama onlar sadece kendilerini kandırırlar. Sonra pek önemli olmayan cadı adamlar vardır, cadı-tamirciler gibi falan, bunların bazıları kendi sihirlerini köylü kadınları tavlamak için kullanırlar fakat gördüğüm kadarıyla bu sihirler pek bir işe yaramaz. Mesele şu, güçlerin biri en az diğeri kadar büyüktür ve her biri kendi yolunda ilerler. Ben böyle görüyorum."

Tenar düşünerek oturmaya devam etti, kendi içine kapanarak. En sonunda, "Kendilerini ayrı tutuyorlar," dedi.

"Öyle. Büyücüler bunu yapmak zorundadır."

"Ama sen öyle değilsin."

"Ben mi? Ben sadece yaşlı bir cadı kadınım şekerim."

"Ne kadar yaşlı?"

Bir dakika kadar sonra Yosun'un sesi karanlıktan, içinde bir kahkaha iziyle, "Başını beladan koruyabilecek kadar yaşlı," dedi.

"Ama demiştin ki... Bekâr olmadığını söylemiştin."

"O ne demek şekerim?"

"Yani büyücüler gibi."

"O yoo. Hayır, hayır! Hiçbir zaman yüzüne bakılacak biri olmadım, ama ben her zaman onlara bir yolunu bulup bakabildim... Öyle büyüyle değil, anladın değil mi şekerim, ne demek istediğimi biliyorsun... Bakmanın bir yolu vardır, adam gelir, karganın gaklamasından ne kadar eminsem, emin olabilir-

sin ki bir-iki gün sonra adam yine benim eve gelir – 'uyuz olan köpeğim için şifaya ihtiyacım var', 'hasta ninem için bir çaya ihtiyacım var'– ama ben onların neye ihtiyacı olduğunu bilirim ve eğer onları beğenirsem, belki de istediklerini alırlar. Aşka gelince, aşka gelince – ben onlardan biri değilim, anlarsın ya, bazı cadılar öyle de yapsa bence onlar sanatı bozuyorlar. Sanatımı para için icra ederim ama aşktan zevk alırım, ben bunu söyler, bunu bilirim. Aslında sadece zevk falan da değil yani. Adamın birine uzun bir süre, yıllarca deli olmuştum, burada, hoş görünüşlü bir adamdı, fakat sertti, buz gibi kalpli. Çoktan öldü. Oturmak için buraya geri dönen şu Townsend'in babası, onu bilirsin. Ah gönlümü öyle kaptırmıştım ki o adama, sanatımı kullandım, bir sürü tılsımlar denedim üzerinde ama hepsi boşa çıktı. Hepsi yabana gitti. Turptan kan çıkaramazsın... Buraya Re Albi'ye de, genç kızken, Gont Limanı'nda bir adamla başım dertte olduğu için gelmiştim. Fakat bu konu hakkında konuşamam, çünkü onlar zengin, büyük insanlar. Mesele şu ki, güç onlardaydı, bende değil! Oğullarının benim gibi basit bir kıza takılmasını istemiyorlardı, pis sürtük diyorlardı bana ve eğer kaçıp buraya gelmeseydim beni ortadan kaldıracaklardı, bir kedi öldürür gibi. Ama ah, ah, yuvarlak, düzgün kolları ve bacakları olan büyük kara gözlü o delikanlıyı sevmiştim, onca yıldan sonra bile onu gözümde canlandırabiliyorum..."

Uzun bir süre karanlıkta sessizce oturdular.

"Bir adamla olunca Yosun, gücünü kaybediyor muydun?"

"Bir parçasını bile kaybetmiyordum," dedi cadı kendini beğenmişçe.

"Ama vermezsen alamazsın demiştin. O halde erkekler ile kadınlar için farklı farklı mı oluyor?"

"Ne değil ki şekerim?"

"Bilmiyorum," dedi Tenar. "Bana öyle geliyor ki farklılıkların çoğunu biz uyduruyoruz, sonra da bunlar yüzünden dert yanıyoruz. Büyü Sanatı'nın, gücün, erkek bir cadı ile kadın bir cadı için farklı farklı olmasının nedenini anlayamıyorum. Gücün *kendisi* farklıysa o başka. Ya da sanatın."

"Erkekler verir şekerim. Kadınlar ise içine alır."

Tenar sessizce ama ikna olmayarak oturdu.

"Yalnız bizimki, onlara kıyasla ufak bir güce benziyor," dedi Yosun. "Fakat çok daha derinlere iniyor. Hepsi köklerle ilgili. Tıpkı yaşlı bir böğürtlen çalısı gibi. Bir büyücünün gücü ise köknara benziyordur belki de; büyük, uzun, ulu, fakat bir fırtınada yere yıkılabilir. Böğürtlen çalısını ise hiçbir şey kurutamaz." Yaptığı karşılaştırmadan memnun kalarak o tavuk gıdaklamasını andıran kahkahasıyla güldü. "Eh işte!" dedi canlılıkla. "Yani söylediğim gibi, belki ortalıklarda görülmeyip, kendi yoluna gitmiş olması daha iyidir, olmaya ki kasabadaki insanlar konuşmaya başlasın."

"Konuşmaya mı?"

"Sen saygın bir insansın şekerim ve bir kadının itibarı, servetidir."

"Serveti," diye tekrarladı Tenar boş boş; sonra tekrar söyledi: "Serveti. Hazinesi. Sakladığı zenginliği. Değeri..." Yerinde oturamadığı için ayağa kalktı, sırtını ve kollarını gererek. "Tıpkı bir mağara bulan ve sırf bir serveti olsun diye, servetini, hazinesini korumak için, emniyette olsunlar diye kaleler kuran, yatıp üzerlerinde uyuyan ejderhalar gibi. Al, al ve hiç verme!"

"İtibarının kıymetini," dedi Yosun inceden inceye alay ederek, "onu kaybettiğin zaman anlarsın. Bu her şey değildir. Fakat yerini doldurmak zor."

"Saygın biri olmak için cadılığından feragat eder miydin Yosun?"

"Bilmiyorum," dedi Yosun bir süre sonra, düşünceli. "Nasıl olduğunu bilmediğim için, bilemem. Sahip olduğum bir beceri var, ama belki diğerinden yoktur."

Tenar yanına giderek ellerini tuttu. Bu harekete çok şaşıran Yosun ayağa kalktı, biraz geri çekilerek; fakat Tenar yüzünü kendisinden yana çevirip onu yanağından öptü.

Yaşlı kadın elini kaldırıp ürkerek Tenar'ın saçına dokundu, tek bir okşayış, Ogion'un hep yaptığı gibi. Sonra çekilip eve gitmekle ilgili bir şeyler mırıldanarak oradan ayrılmak için davrandı ve kapıda, "Yoksa benim kalmamı ister miydin, etrafta o yabancılar falan varken?" diye sordu.

"Git sen," dedi Tenar. "Ben yabancılara alışığım."

O gece, yatağa yatıp uykuya dalarken yine o engin rüzgâr ve ışık uçurumlarına girdi, fakat ışık sanki havanın kendisi yanıyormuş gibi dumanlıydı; kırmızı, kavuniçi-kırmızı ve kehribar rengi. Bu öğe içinde hem vardı, hem yoktu; rüzgârda uçarak ve rüzgâr olarak, rüzgârın esişi olarak, kurtulan bir kudret olarak; ve ona hiçbir ses seslenmedi.

Sabah, kapı eşiğine oturdu, saçını tarayarak. Çoğu Karglı gibi, sarışın olacak kadar açık renk saçlı değildi; teni açıktı ama saçı koyuydu. Hâlâ da koyuydu, hemen hemen hiç beyaz yoktu. Ged gitmiş ve saygınlığı güvencede olduğuna göre, o gün çamaşırları yıkamaya karar vermiş ve ısıttığı suyun bir kısmıyla da saçını yıkamıştı. Saçını güneşte tarayarak kurutuyordu. Sıcak ve rüzgârlı sabahta, fırçanın her hareketinde kıvılcımlar çıkıyor ve saçların uçuşan uçlarında çatırdıyorlardı.

Therru gelip arkasında durdu, izledi. Tenar dönerek onun dikkat kesilmiş olduğunu gördü, neredeyse titriyordu.

"Ne var kuşçuk?"

"Ateşler uçuşuyor," dedi çocuk, korku ya da sevinçle. "Bütün gökyüzünde!"

"Onlar sadece benim saçlarımdan çıkan kıvılcımlar," dedi Tenar biraz şaşırarak. Therru gülümsüyordu ve çocuğu daha önce gülümserken görüp görmediğini bilemiyordu. Therru her iki elini birden Tenar'ın dalgalanan saçının etrafında bir şeylere dokunmak ve onları takip etmek istermişçesine ileri doğru uzattı; bütün olanını ve yanık olanını. "Bütün ateşler uçuşuyor," diye tekrarladı ve güldü.

O anda Tenar ilk kez kendi kendine Therru'nun onu –dünyayı– nasıl gördüğünü sordu; cevabını bilmiyordu: Yanmış olan bir gözle insanın neler görebileceğini bilemezdi. Ve tekrar Ogion'un sözleri geldi aklına: *Ondan korkacaklar*; fakat o, çocuktan korkmadı. Onun yerine, büyük bir gayretle saçını yeniden taradı, kıvılcımlar uçuşsun diye, ve bir kez daha küçük, boğuk mutluluk kahkahasını duydu.

Çarşafları, yemek örtülerini, çuvaldan elbiselerini, yedek elbiselerini, Therru'nun elbiselerini yıkadı ve (keçilerin etrafı çitle çevrili otlakta olduklarından iyice emin olduktan sonra) kurumaları için çayırdaki kuru otların üzerine serdi; uçlarına da taşlarla ağırlık yaptı, çünkü rüzgâr, yazın son günlerine has bir vahşilikle sert esiyordu.

Therru büyüyordu. Sekiz yaşında olmalıydı, hâlâ yaşına göre çok küçük ve cılızdı ama son birkaç aydır, sonunda yaraları iyileşip acıdan kurtulunca daha fazla koşmaya ve daha fazla yemeye başlamıştı. Giysilerini, Tarlakuşu'nun küçüğünden, beş yaşındaki bir kız çocuğundan kalma giysilerini çok çabuk küçültmeye başlamıştı.

Tenar, köye gidip, gönderdiği domuz yemlerine karşılık olarak verebileceği bir-iki parça artık kumaşı var mı diye Dokumacı Yelpaze ile konuşabilirim diye düşündü. Therru için bir şeyler dikmek istiyordu. Sonra yaşlı Yelpaze ile sohbet etmek de istiyordu. Ogion'un ölümü ve Ged'in hastalığı onu köyden ve köyde tanıdığı insanlardan uzak tutmuştu. Onlar her zamanki gibi Tenar'ı, bildiği, yapmasını bildiği şeylerden, yaşamak için seçtiği dünyadan, kral ve kraliçelerin, büyük güçlerin ve hükümlerin, yüksek sanatların ve geziler ile maceraların olmadığı ama evlenmek gibi, çocuk yetiştirmek gibi, ekip biçmek gibi, dikiş dikmek gibi, çamaşır yıkamak gibi basit işler yapan basit insanların olduğu bir dünyadan çekip almışlardı (diye düşündü Therru'nun Funda ile olduğundan emin olup kasabaya doğru yola koyulurken). Bunları bir çeşit hınçla, sanki şimdiden Orta Vadi yolunu yarılamış olduğu kesin olan Ged için düşünüyormuş gibi düşündü. Onun yolda olduğunu, kendisinin Therru'yla uyuduğu kuytu yerde olduğunu düşledi. İnce, kül rengi saçlı adamı, cebinde cadının verdiği ekmeğin yarısı, kalbinde ıstırap yükü, tek başına, sessizce ilerlerken düşledi.

"Belki de öğrenmenin zamanı geldi," diye düşündü onun adına. "Roke'ta

her şeyi öğrenmediğini öğrenmenin zamanı!" Onunla aklından uzun uzun söyleşirken başka bir görüntü geldi aklına: Ged'in yakınında, Therru'yla kendisini o yolda bekleyen adamlardan birinin olduğunu gördü. Gayri ihtiyari "Ged dikkatli ol!" dedi onun için korkarak, çünkü yanında bir sopa bile taşımıyordu. Kıllı dudaklı iri adam değildi gördüğü, içlerinden başka biriydi, deri kepli genççe olanı, Therru'ya merhametsizce bakan.

Yelpaze'nin evinin yanındaki, burada yaşarken oturduğu küçük kulübeye bakmak için başını kaldırdı. Kulübe ile kendisi arasından bir adam geçiyordu. Adam onun hatırladığı, hayalinde gördüğü, deri kepli adamdı. Adam kulübeyi, dokumacının evini geçmiş gidiyordu; onu görmemişti. Adamın hiç durmadan köyün anayolundan geçip gidişini seyretti. Ya dağ yolunun dönemecine, ya da malikâneye gidiyordu.

Bir an bile neden diye düşünmeden, Tenar adamın hangi tarafa doğru gittiğini görünceye kadar belli bir uzaklıktan onu izledi. Adam aşağıya, Ged'in gittiği yola doğru değil, tepeye, Re Albi Lordu'nun topraklarına doğru gitti.

Kadın o zaman geri dönerek yaşlı Yelpaze'yi ziyarete gitti.

Dokumacıların çoğu gibi münzevi biri olan Yelpaze, kendi çekingen tavrıyla bu Karglı kıza iyi ve ihtiyatlı davranmıştı. Ne kadar da çok insan, diye düşündü, onun itibarını koruyordu! Artık hemen hemen tamamıyla kör olmuş olan Yelpaze, dokumanın çoğunu yaptırdığı bir çırak tutmuştu. Bir ziyaretçisi olduğuna pek memnun olmuştu. Günlük ismini aldığı nesnenin altında, oyma bir sandalyede, adeta sergilenen bir nesneymiş gibi oturuyordu. Çok büyük boyalı bir yelpazeydi bu, ailesinin hazinesi – bir armağan, diyordu söylentiler, ihtiyaç ânında aceleyle yetiştirilmiş bir yelken için eli açık bir deniz korsanının büyükbabasına vermiş olduğu bir armağan. Açık olarak duvarda sergilenmişti. Yelpazeyi tekrar görür görmez, büyük bir incelikle çizilmiş gül, yeşim ve gök rengi giysileri içindeki adamlar ve kadınlar, Havnor'un Büyük Limanı'nın kuleleri, köprüleri, bayrakları Tenar'a tanıdık gelmişti. Re Albi'ye gelen ziyaretçiler genellikle buraya getirilerek, yelpaze kendilerine gösterilirdi. Köydeki en güzel şey diye fikir birliğindeydi herkes.

Kadın bunun yaşlı adamın hoşuna gideceğini bildiği ve gerçekten de çok güzel olduğu için yelpazeyi övdü; adam, "Yolculuklarında bunun gibi bir şey daha görmedin, değil mi?" dedi.

"Yok, yok. Orta Vadi'de böyle bir şey yok," dedi Tenar.

"Burada, benim kulübemdeyken, sana hiç arkasını göstermiş miydim?"

"Arkasını mı? Hayır," dedi Tenar ve o andan sonra adamın yelpazeyi duvardan indirmesine hiçbir şey mani olamadı; yalnız, adam pek iyi göremediği ve sandalyeye de çıkamadığı için kadının tırmanıp yelpazeyi çivisinden çıkartarak indirmesi gerekiyordu. Adam ona sabırsızlıkla ne yapması gerektiği-

ni söyledi. Kadın yelpazeyi onun ellerine bıraktı; adam sönük gözleriyle dikkatle baktı, yarıya kadar kapatıp parçalarının rahatça açılıp açılmadığına baktı, sonra tamamen kapattı, çevirdi ve kadına uzattı.

"Yavaş yavaş aç," dedi.

Kadın öyle yaptı. Yelpazenin katları hareket ettikçe ejderhalar hareketlendi. Sarı ipek üzerine belli belirsiz ve güzel resmedilmiş uçuk kırmızı, mavi, yeşil ejderhalar hareket ederek bulutlar ve dağ zirveleri arasında gruplaştılar, öbür taraftaki şekillerin gruplaştıkları gibi.

"Işığa doğru tut," dedi yaşlı Yelpaze.

Öyle yaptı ve ipekten geçen ışıkla birleşen her iki tarafı da, iki resmi de gördü; öyle ki bulutlar ve zirveler şehrin kuleleri, adamlar ve kadınlar da kanatlı olmuştu ve ejderhalar insan gözleriyle bakıyorlardı.

"Görüyor musun?"

"Görüyorum," diye mırıldandı Tenar.

"Ben artık göremiyorum ama aklımda canlandırıyorum. Bunu pek herkese göstermem."

"Çok harikulade."

"Bunu yaşlı büyücüye de göstermek istiyordum," dedi Yelpaze, "fakat bir türlü olmadı, gösteremedim."

Tenar bir kez daha yelpazeyi ışığa doğru çevirdikten sonra eski haliyle, ejderhalar karanlıkta gizlenecek, kadın ve erkekler gün ışığında yürüyecek şekilde yerine astı.

Yelpaze daha sonra onu domuzlarını göstermek üzere dışarı çıkardı, sonbahar sosisi olma yolunda mükemmelce yağlanan güzel bir çift domuz. Funda'nın domuz yemi taşıyıcısı olarak kusurlarını tartıştılar. Tenar çocuğun elbisesi için bir parça kumaş düşündüğünü söyledi; adam çok memnun olmuştu, onun zanaatı kadar çekingenliğini de kapmış genç bir kadın olan çırağı geniş dokuma tezgâhında çatık kaşlarıyla sürekli takırdarken kadın için bütün bir parça keten çarşaflık bez çekip çıkarttı.

Eve yürürken Tenar, Therru'yu o dokuma tezgâhında otururken düşledi. İyi bir yaşam olurdu. İşin çoğu sıkıcıydı, hep aynı şey, hep aynı şey, fakat dokumacılık saygın bir ticari işti ve bazılarının elinde de soylu bir sanat. Sonra insanlar dokumacıların biraz utangaç, genellikle evlenmemiş, kendilerini oldukları gibi işlerine vermiş insanlar olmalarını beklerler; yine de saygı gösterirlerdi. Ve evin içinde dokuma tezgâhında çalışacak olan Therru yüzünü göstermek zorunda da kalmazdı. Ama ya o pençe eli? O mekiği işletip, tezgâhı döndürebilir miydi?

Sonra bütün yaşamı boyunca saklanacak mıydı?

İyi ama ne yapacaktı? "Yaşamının neye benzeyeceğini bile bile..."

Tenar başka bir şey düşünmeye çalıştı. Dikeceği elbiseyi. Tarlakuşu'nun kızının elbiseleri çamur kadar sevimsiz, evde dokunmuş kaba kumaştandı. O belki bu kumaşın yarısını sarıya boyardı veya bataklıktan bulacağı kök boyayla kırmızıya; sonra da bunun üzerine beyaz kumaştan, farbalalı uzun bir önlük veya üstelbisesi. Çocuk hep karanlıkta bir dokuma tezgâhında saklanıp, hayatı boyunca eteğine bir farbala takamayacak mıydı? Yine de eğer dikkatli biçerse yedek bir elbise ile bir önlüklük kumaş kalacaktı.

"Therru," diye seslendi eve yaklaşınca. Ayrıldığında Funda ile Therru katırtırnağı otlağındaydı. Therru'ya kumaşı gösterip yapacağı elbiseyi tarif etmek için bir kez daha seslendi. Funda ahmak ahmak erzak kulübesinin arkasından çıktı, Sippy'yi bir iple çekerek.

"Therru nerede?"

"Seninle," diye o kadar sakin cevap vermişti ki Funda, Tenar Funda'nın çocuğun nerede olduğuyla ilgili hiçbir fikri bulunmadığını ve sadece olmasını arzu ettiği şeyi söylediğini anlayıncaya kadar çocuğu görebilmek için etrafına bakındı.

"Nerede bıraktın onu?"

Funda'nın hiçbir fikri yoktu. Daha önce Tenar'ı hiç hayal kırıklığına uğratmamıştı; Therru'nun iyi kötü, bir keçi gibi göz önünde bulundurulması gerektiğini anlamıştı. Ama belki de baştan beri bunu anlayan ve kendisini göz önünde bulunduran Therru'ydu, diye düşündü Tenar, Funda'dan anlaşılır bir yardım göremeyince; çocuğa seslenmeye ve onu aramaya koyuldu, bir karşılık alamadan.

Mümkün olduğu kadar uçurumun kenarından sakındı. Oraya geldikleri ilk gün Therru'ya evin aşağısındaki dik alanlara veya kuzeyindeki dik uçuruma tek başına gitmemesini, çünkü tek gözün uzaklığı ve derinliği tam anlamıyla değerlendiremeyeceğini anlatmıştı. Çocuk bunlara uymuştu. Her zaman söz dinlerdi. Gerçi çocuklar unuturlar. Ama o unutmazdı. Ama farkına varmadan uçurumun kenarına gitmiş olabilirdi. Ama mutlaka Yosun'un evine gitmişti. Evet öyle ya – dün gece tek başına oraya gittiğine göre yine gitmiş olabilirdi. Öyleydi, öyleydi mutlaka.

Orada değildi. Yosun onu görmemişti.

"Onu bulacağım, onu bulacağım şekerim," diye Tenar'a söz verdi Yosun; fakat Tenar'ın umduğu gibi orman yoluna gidip onu arayacağına, bir bulma büyüsü yapma hazırlığıyla saçlarını düğümlemeye başladı.

Tenar tekrar ve tekrar seslenerek Ogion'un evine geri koştu. Ve bu kez o minik şekli, devrik kayalar arasında çömelmiş görmeyi umarak evin aşağısındaki dik alanlara baktı. Fakat bütün gördüğü, o inişli alanların sonundaki denizdi, kırışık ve karanlık; başı dönmeye, içi daralmaya başladı.

Ogion'un mezarına gidip mezarı orman yoluna doğru biraz geçti, seslenerek. Çayırdan geri dönerken, kerkenez, Ged'in onu daha önce seyrettiği yerde avlanıyordu. Bu kez alçalarak saldırdı ve pençeleri arasında minik bir yaratıkla havalandı. Hızla ormana uçtu. Yavrularını besliyor, diye düşündü Tenar. Otlar üzerine serilmiş, artık kuru olan çamaşırların yanından geçerken kafasından son derece canlı ve kesin bir sürü düşünce geçti; akşamdan önce bunları toplamalıydı. Evin etrafını araştırmalıydı, erzak kulübesini, süt sağılan barakayı; daha dikkatlice. Bu onun suçuydu. Therru'yu dokumacı yapmayı düşünmekle neden olmuştu buna; saygın olsun diye onu karanlık bir işe kapatmayı düşünmekle. Ogion ona, "öğret ona, ona her şeyi öğret Tenar!" dediği halde. Onarılamayan bir yanlışı aşmak gerektiğini bildiği halde. Çocuğun ona verilmiş olduğunu bildiği halde görevini yapamamış, güvenleri boşa çıkarmış, onu kaybetmişti; o büyük armağanı kaybetmişti.

Diğer binaların her köşesini bucağını araştırdıktan sonra eve girdi ve tekrar girintili bölme ile diğer yatağa baktı. Ağzı kuruduğu için kendisine biraz su koydu.

Kapının arkasındaki üç çomak, yani Ogion'un asası ile yürüyüş sopaları gölgelerin içerisinde hareket etti ve içlerinden biri, "Buradayım," dedi.

Çocuk o karanlık köşeye büzüşmüş, kendi bedenine öylesine çekilmişti ki küçük bir köpekten daha büyük görünmüyordu; başı omzuna doğru eğilmiş, kolları ve bacakları toparlanmış, tek gözü kapalı bir halde.

"Minik kuş, minik serçe, minik alev, ne var? Ne oldu? Şimdi ne yaptılar sana?"

Tenar bir taş kadar kapalı ve sert olan minik bedene sarıldı kollarında sallayarak. "Nasıl beni bu kadar korkutursun? Nasıl benden saklanırsın? Ah, çok sinirlendim!"

Ağladı ve gözyaşları çocuğun yüzüne döküldü.

"Ah Therru, Therru, Therru, benden saklanma!"

Düğümlenmiş kol ve bacakları bir titremedir aldı ve yavaş yavaş gevşediler. Therru hareket etti ve yüzünü Tenar'ın göğsüyle omzu arasındaki boşluğa bastırarak birdenbire Tenar'a yapıştı, deliye dönmüşçesine kenetleninceye kadar daha da sıkı tutundu. Ağlamadı. Hiç ağlamazdı; gözyaşlarını yakmışlardı belki de; hiç gözyaşı yoktu. Fakat uzun bir inleme, hıçkırık sesi çıkardı.

Tenar çocuğu sallaya sallaya kucağında tuttu. Çok çok yavaşça o delice kenetlenmesi gevşedi. Başı, yastıktaymışçasına Tenar'ın göğsüne uzandı.

"Anlat bana," diye mırıldandı kadın ve çocuk zayıf, kaba fısıltısıyla cevapladı, "O buraya geldi."

Tenar'ın ilk aklına gelen Ged oldu; hâlâ korkunun süratiyle hareket eden aklı bunu fark edip "o"nun kendisi için kim olduğunu görmesini sağladı; bu

aklından geçerken muzip muzip güldü ama devam etti, iz sürerek. "Kim geldi buraya?"

Bir çeşit iç titremesinden başka cevap yoktu.

"Bir adam," dedi Tenar sessizce, "deri kepli adam."

Therru bir kez başıyla onayladı.

"Buraya gelirken onu yolda görmüştük."

Tepki yok.

"Dört adam – hani ben içlerinden birine çok kızmıştım, hatırladın mı? O da onlardan biriydi."

Fakat Therru'nun nasıl yabancılar arasında genellikle başını eğerek yanık tarafını sakladığını, hiç bakmadığını hatırladı.

"Onu tanıyor musun Therru?"

"Evet."

"Nehrin – nehrin yanındaki kampta yaşadığın zamandan mı?"

Tek bir onaylama hareketi.

Tenar'ın kolları kızı daha bir kavradı.

"Buraya mı geldi?" dedi ve yaşadığı tüm korku konuşurken hiddete, tüm bedenini baştan aşağı ateş gücü gibi yakan bir öfkeye dönüştü. Bir çeşit kahkaha attı –"Hah!"– ve tam o anda Kalessin'i hatırladı, Kalessin'in nasıl güldüğünü.

Fakat bu bir insan, bir kadın için o kadar kolay değildi. Ateşi denetim altına almak gerekti. Ve çocuğu da avutmak.

"Seni gördü mü?"

"Saklandım."

Tenar bunun üzerine Therru'nun saçını okşayarak, "Sana hiç dokunamayacak Therru. Ne dediğimi anla ve bana inan: Sana bir daha hiç dokunamayacak. Ben yanında yokken bir daha seni hiç göremeyecek ve o zaman da benimle muhatap olması gerekecek. Anlıyor musun canım, kıymetlim, güzelim? Ondan korkmana gerek yok. O, senin ondan korkmanı istiyor. O senin korkunla besleniyor. Onu açlıktan öldüreceğiz Therru. Kendi kendisini yiyinceye kadar onu açlıktan öldüreceğiz. Kendi ellerinin kemiklerini kemirirken kemikler boğazına kaçıp tıkanıncaya kadar... Ah ah ah, söylediklerime bakma şimdi, sadece kızgınım, çok kızgınım... Kızardım mı? Şimdi Gontlu kadınlar gibi kırmızı mıyım? Bir ejderha gibi, kırmızı mıyım?" dedi. Şaka yapmaya çalıştı; Therru başını kaldırarak, kendi buruşuk, ürkek, ateş-yeniği yüzünden onun yüzüne baktı ve "Evet. Kıpkırmızı bir ejderhasın," dedi.

Eve bir adamın gelmiş olması fikri, onun evde olması fikri, becerdiği işe gelip bakması, belki de becerdiği bu işi daha da ilerletmeyi düşünmesi fikri, Tenar'ın her aklına geldiğinde gitgide bir düşünceden çok mide bulandırıcı bir nöbet, kusmak için bir ihtiyaç olarak beliriyordu. Fakat bu tiksinti ve öfke karşısında kendi kendisini yakıp yok ediyordu.

Kalkıp yıkandılar; Tenar o anda en çok duyumsadığı şeyin açlık olduğuna karar verdi. "Çok açım," dedi Therru'ya ve kendilerine ekmek, peynir, yağlı soğuk fasulye, dilimlenmiş bir soğan ve kuru sosislerden oluşan zengin bir sofra hazırladı. Therru yemeğini güzel güzel yedi, Tenar yemeğini çok çok güzel yedi.

Sofrayı toplarken, "Şimdilik seni hiç bırakmayacağım Therru, sen de benden ayrılmayacaksın. Tamam mı? Her ikimiz de Yosun Teyze'nin evine gitmeliyiz. Seni bulmak için bir sihir yapıyordu, artık devam etmesine gerek yok ama bunu bilmiyor olabilir," dedi.

Therru hareketsiz durdu. Tek bir kez açık kapıya bakıp kapıdan sakınarak uzaklaştı.

"Çamaşırları da toplamamız lazım. Dönüşte. Ve geri döndüğümüzde, bugün aldığım kumaşı göstereceğim sana. Bir elbise için. Yeni bir elbise için, sana. Kırmızı bir elbise."

Çocuk kendi içine kapanarak durdu.

"Eğer saklanırsak Therru, onu besleriz. Biz yiyeceğiz onu. Ve onu açlıktan öldüreceğiz. Benimle gel."

Bu zorluk, bu dışarıya açılan kapıdaki engel Therru için muazzamdı. Kız kapıdan ürküyor, yüzünü gizliyor, titriyor, sendeliyordu; onu kapıdan geçmesi için zorlamak zorbalıktı, onu saklandığı yerden çıkartmak zorbalıktı, fakat Tenar'ın hiç acıması yoktu. "Gel!" dedi ve çocuk gitti.

Yosun'un evine doğru tarlalardan el ele yürüdüler. Bir-iki kere Therru bakışlarını kaldırmayı başarabildi.

Yosun onları gördüğüne şaşırmamıştı, fakat halinde acayip, ihtiyatlı bir görüntü vardı. Therru'ya eve koşup halkalı tavuğun yeni çıkan civcivlerini görmesini ve kendisi için iki tanesini seçmesini söyledi ve Therru hemen bu sığınağa girerek kayboldu.

"Başından beri evin içindeymiş," dedi Tenar. "Saklanıyormuş."

"Olabilir," dedi Yosun.

"Neden?" diye sordu Tenar sertçe. Duygularını gizleyip saklayacak durumda değildi.

"Etrafta... etrafta varlıklar var," dedi cadı uğursuz bir şekilde değil de huzursuzca.

"Etrafta aşağılık insanlar var!" dedi Tenar; Yosun ona bakarak biraz geri çekildi.

"Ya işte," dedi. "Ya şekerim. Etrafında bir alev var, başının çevresinde bir ateşparıltısı. Çocuğu bulmak için bir büyü kurdum, fakat doğru işlemedi. Büyü kendi yolunda ilerledi; bir yerlerde; sonuçlanıp sonuçlanmadığını hâlâ bilemiyorum. Dehşet içinde kaldım. Küçük kızı aradım, ama onları gördüm dağlarda uçarlarken, bulutların içinde uçarlarken. Şimdi de sende bu var, saçın sanki alev almış. Yolunda olmayan, yanlış giden ne?"

"Deri kepli bir adam," dedi Tenar. "Genççe bir adam. Oldukça iyi görünüşlü. Yeleğinin omzundaki dikiş yeri sökülmüş. Onu etrafta gördün mü?"

Yosun başını evet anlamında salladı. "Otları biçmesi için onu malikâneden tuttular."

"Sana onun..." Tenar eve doğru bir göz attı, "bir kadın ve iki adamla olduğunu söylemiştim ya. Onlardan biri o."

"Yani, onlardan biri mi..."

"Evet."

Yosun, tahtadan oyulmuş yaşlı bir kadın gibi dimdik durdu, taş gibi. "Bilmiyorum," dedi en sonunda. "Yeterince bildiğimi sanırdım. Ama bilmiyorum. Ne... ne olabilir... Onu... onu *görmeye* mi gelecekti?"

"Eğer baba o ise, çocuğu istemeye gelmiş olabilir."

"İstemek mi?"

"Kız onun malı."

Tenar tarafsızca konuşuyordu. Konuşurken Gont Dağı'nın tepelerine baktı.

"Fakat sanırım o, baba değil. Galiba bu diğeri. Köydeki arkadaşıma gelip çocuğun 'kendi kendisine zarar verdiğini' haber veren."

Yosun hâlâ dehşet içinde, hâlâ kendi sihri ve görüntüleriyle, Tenar'ın hiddetiyle, bu iğrenç kötülüğün varlığıyla ürkmüştü. Başını salladı, perişan bir halde. "Bilmiyorum," dedi. "Yeterince biliyorum zannederdim. Nasıl geri gelebilir?"

"Yemek için," dedi Yenar. "Yemek için. Bir daha onu yalnız bırakmayacağım. Yalnız yarın Yosun, erkenden, kızı burada bir saat alıkoymanı isteyebilirim. Bunu yapar mısın, ben konağa gidip gelene dek?"

"Tabii, şekerim. Elbette. Eğer istersen ona bir gizleme büyüsü de yaparım. Fakat... Fakat onlar orada, Kral'ın Şehri'nden gelen büyük adamlar..."

"İyi ya işte, halk arasında yaşam nasılmış görürler," dedi Tenar, ve Yosun rüzgârdaki bir ateşten savrulan kıvılcımlardan kaçınmak istercesine geri çekildi.

IX

BULMA SÖZLERİ

Lord'un uzun çayırında dizilmişler, sabahın parlak gölgeleri içinde ot biçiyorlardı. Tenar'ın biraz uzaktan çıkartabildiği kadarıyla, biçicilerden üçü kadın, iki erkekten biri de çocuktu, diğeri kambur ve ak saçlıydı. Biçilmiş kısma gelerek kadınlardan birine deri kepli adamı sordu..

"Te Valmouth'tan gelmiş ha," dedi biçici. "Nerdedir bilmem." Diğerleri ara verebildikleri için memnun, yerlerinden ayrılıp onlara doğru geldiler. Hiçbiri Orta Vadi'den gelen adamın nerede olduğunu veya neden onlarla birlikte ot biçmediğini bilmiyordu. "O tipler pek durmazlar," dedi kır saçlı adam. "Miskin. Onu tanıyo muydun hanım?"

"Kendi isteğimle değil," dedi Tenar. "Evime hırsız gibi girdi – çocuğu korkuttu. Adına ne derler onu bile bilmiyorum aslında."

"Kendisine Mahir diyordu," diye atıldı çocuk kendiliğinden. Diğerleri ya kadına, ya başka tarafa bakarak bir şey söylemedi. Kim olabileceğini tahmin etmeye başlamışlardı; yaşlı büyücünün evindeki Karglı kadın. Re Albi Lordu'nun köylülerden kuşku duyan, Ogion ile ilgili her şeyden işkillenen kiracılarıydılar. Tırpanlarını biledíler, arkalarını döndüler, sıraya dizildiler, çalışmaya koyuldular. Tenar bir sıra ceviz ağacını geçerek, tepe tarafındaki tarladan aşağıya, yola yürüdü.

Yolda bir adam durmuş bekliyordu. Kalbi hızla çarptı. Adamla yüzleşmek için büyük adımlarla ilerledi.

Adam Aspen'di, malikânenin büyücüsü. Yol kenarındaki ağacın gölgesinde uzun çam asasına dayanmış zarafetle duruyordu. Kadın yola çıkarken, "İş mi arıyorsun?" dedi.

"Hayır."

"Lordumun tarlada çalışacak ameleye ihtiyacı var. Bu sıcak havalar değişmek üzere, otların bir an önce içeri alınması gerek."

Adamın söyledikleri Goha, yani Çakmak'ın dul karısı için yerinde sözlerdi ve Goha adama kibarca cevap verdi. "Eminim hüneriniz sayesinde otlar içe-

ri kaldırılıncaya kadar yağmurları uzak tutabilirsiniz." Fakat adam, kadının Ogion ölürken gerçek ismini söylediği kişi olduğunu biliyordu ve bu bilgiler ışığında adamın söylediği açık bir uyarı olsun diye söylenmiş son derece aşağılayıcı bir şey ve bilerek yapılmış bir hataydı. Kadın da tam ona, Mahir adındaki adamın nerede olduğunu bilip bilmediğini soracaktı. Onun yerine, "Buradaki kalfaya, otları biçmek için aldığı adamın köyümden bir hırsız, hatta daha kötü biri olarak ayrıldığını, burada çalıştırmak için uygun olmayan biri olduğunu söylemeye geldim. Fakat görünüşte adam başka yere gitmiş," dedi.

Aspen kendini zorlayarak, "Ben bu insanlarla ilgili bir şey bilmem," diye cevap verinceye kadar gözünü adama dikip baktı kadın, sakin sakin.

Onun, Ogion'un ölümünün sabahında, genç bir adam; gri cüppeli, gümüşsü asalı, uzun boylu, yakışıklı bir genç olduğunu düşünmüştü. Düşünmüş olduğu kadar genç görünmüyordu, ya da gençti de her nasılsa kurumuş, solmuştu. Bakışları ve sesi artık açıkça kibir doluydu; kadın ona Goha'nın sesiyle cevap verdi: "Ona ne şüphe. İzninizle." Onunla bir sorun çıkmasını istemiyordu. Gerisin geri köye gitmek için davrandı fakat Aspen, "Bekle!" dedi.

Bekledi.

"'Bir hırsız hatta daha kötü biri' diyorsun ama iftira atmak bedava; üstelik bir kadının dili her hırsızdan kötüdür. Buraya, iftiralar atıp, yalanlar söyleyerek, tarladaki ameleleri birbirlerine düşürmeye geliyorsun, her cadının geçtiği yerlere ejdertohumu ektiği gibi. Senin bir cadı olduğunu anlamadığımı mı sandın? Üstüne yapışan o küçük şeytanı gördüğümde, onun nasıl ve ne amaçla vücuda getirildiğini anlamadım mı sandın? O çocuğu yok etmeye çalışan adam doğrusunu yapmış, ama işi bitirmek lazım. Bana bir kere meydan okudun, yaşlı büyücünün bedeninin üzerinden ve seni o zaman cezalandırmaktan çekindim, hem onun hatırı için, hem de diğerlerinin önünde olduğu için. Fakat bu kez çok ileri gittin, seni uyarıyorum kadın! Bu topraklara ayak basmana izin vermem. Eğer benim isteğimi çiğnersen veya benimle konuşmaya cüret edersen, seni Re Albi'den sürdürürüm, Overfell'den aşağıya hem de, peşine köpekler takarak. Anladın mı ne dediğimi?"

"Hayır," dedi Tenar. "Senin gibi adamları hiçbir zaman anlamadım."

Arkasını dönerek, aşağıya doğru yola koyuldu.

Sırtından yukarı, okşar gibi bir temas hissetti ve başındaki saçlar diken diken oldu. Aniden, büyücünün asasını kendisine doğru uzattığını, asanın etrafında karanlık şimşeklerin toplandığını ve konuşmak üzere dudaklarının aralandığını görecek şekilde arkasını döndü. O anda şöyle düşündü: *Ged büyücülüğünü yitirdi diye, tüm adamların yitirdiğini zannetmiştim ama yanılmışım!* Ve kibar bir ses, "Aman efendim. Kimler varmış?" dedi.

Havnorlu adamlardan ikisi, yolun öbür yanındaki vişne bahçesinden geli-

yorlardı. Bakışlarını, yumuşak ve kibar ifadelerle Aspen'den Tenar'a çevirdiler; bir büyücünün, orta yaşlı dul bir kadını lanetlemesini engellemenin gerekliliğinden esef duyarmış gibi, ama gerçekten, gerçekten de böyle şey olmazdı. "Hanım Goha," dedi altın işlemeli gömlekli adam ve eğilerek kadına selam verdi.

Diğeri, parlak gözlü olan da selam verdi, gülümseyerek. "Hanım Goha da," dedi, "Kral gibi, gerçek ismini açık açık ve korkmadan taşıyan bir kişi sanırım. Gont'ta yaşadığına göre, onun Gontça ismini kullanmamızı tercih edebilir. Fakat başardıklarını bildiğim için saygılarımı sunmama izin vermesini diliyorum; çünkü Elfarran'dan beri hiçbir kadının takamadığı Halka'yı o taktı." Ve sanki dünyadaki en doğal şeymiş gibi dizlerinden birinin üzerine çöküp Tenar'ın sağ elini hafifçe ve çabuk bir hareketle tutarak alnını bileğine değdirdi. Elini bırakarak ayağa kalktı, yüzünde o müşfik ve yanıltıcı tebessümle.

"A," dedi Tenar, içini bir heyecan ve sıcaklık kaplayarak, "dünyada çeşit çeşit güç vardır! Teşekkür ederim."

Büyücü taş kesilmiş bakıyordu. Dudaklarını lanetin üzerine kapatmış, asasını da çekmişti ama hem asasının, hem de gözlerinin çevresinde hâlâ gözle görünür bir karanlık vardı.

Halka'nın Tenar'ı olduğunu daha önceden biliyor muydu, yoksa o anda mı öğrenmişti, bunu bilmiyordu kadın. Önemli de değildi. Bütün kalbiyle ondan nefret ediyordu. Kadın olması, onun suçuydu. Hiçbir şey bunu ne daha kötüleştirebilirdi, ne de düzeltebilirdi, onun gözünde; hiçbir ceza yeterli değildi. Therru'ya yapılanlara bakmış ve onaylamıştı.

"Bayım," dedi kadın yaşlı olan adama, "dürüstlük ve açıklıktan gayri her şey krala hürmetsizlik etmek olur gibi geliyor bana, kendisi adına söz söylediğiniz –ve şu an yaptığınız gibi kendisi adına hareket ettiğiniz– krala. Ben de krala ve habercilerine hürmet etmek isterim. Fakat benim kendi şerefim, arkadaşım beni bu konuda serbest bırakıncaya kadar, susmamda yatıyor. Ben... ben eminim ki beyler, o size zamanında bir haber yollayacaktır. Sadece ona zaman tanıyın, rica ediyorum."

"Elbette," dedi biri ve diğeri: "İstediği kadar. Ve sizin güveniniz hanımım, bizi her şeyden daha çok şereflendiriyor."

ReAlbi'ye giden yoldan inmeye başladı sonunda Tenar; olayların şoku ve değişiminden, büyücünün insanın derisini yüzen nefretinden, kendi hiddet dolu horgörüsünden, büyücünün ona zarar verme arzusu ve gücünü aniden öğrenmesinden kaynaklanan dehşetten, dehşetinin kralın elçileri –limandan, Kılıç ve Taht Kulesi'nden, hak ve düzenin merkezinden beyaz yelkenli gemilerle gelen o adamlar– tarafından sunulan sığmak içinde birdenbire son buluşundan sarsılmış bir şekilde uzaklaşarak. Kadın minnettarlıkla hafiflemişti.

Gerçekten de o tahtta bir kral oturuyordu ve tacındaki en önemli mücevher de Barış Rünü olacaktı.

Daha genç olan adamın zeki ve müşfik yüzünü sevmişti; bir kraliçe önündeymiş gibi diz çöküşünü ve içinde bir göz kırpış saklı tebessümünü de... Geriye bakmak için döndü. İki elçi, yanlarında büyücü Aspen, malikâneye doğru giden yol üzerinde yürüyorlardı. Onunla dostça sohbet ediyor gibiydiler, sanki hiçbir şey olmamışçasına.

Bu manzara kadının ümit dolu güveninin coşkusunu biraz bastırdı. Gerçekten de saraylıydılar. Tartışmak, hükme varmak, tenkit etmek onların işi değildi. Ayrıca adam da bir büyücüydü, ev sahiplerinin büyücüsü. Yine de, diye düşündü, onunla o kadar rahat yürüyüp konuşmamalıydılar.

Havnor'dan gelen adamlar birkaç gün daha, belki de Başbüyücü'nün fikrini değiştirip onlara geleceği umuduyla, Re Albi Lordu'yla birlikte kaldılar, ama ne onu aradılar, ne de nerede olacağı konusunda Tenar'ı sıkıştırdılar. Sonunda gittiklerinde, Tenar ne yapacağı konusunda bir karar alması gerektiğini söyledi kendi kendine. Orada kalması için pek bir neden yoktu, ama gitmesi için iki kuvvetli nedeni vardı: Aspen ve Mahir; Therru ile onu rahat bırakacakları konusunda ne birine, ne de öbürüne güvenebilirdi.

Yine de karar vermek ona zor geldi, çünkü gitmeyi düşünmek zordu. Şimdi Re Albi'den ayrılarak Ogion'u bırakacak, onu kaybedecekti; evine göz kulak olup, soğanlarındaki yabani otları temizlediği sürece onu kaybetmemişti. Ve, "Orada gökyüzünü hiç hayal etmeyeceğim," diye düşündü. Burada, Kalessin'in geldiği bu yerde Tenar olduğunu düşündü. Aşağıda, Orta Vadi'de yine sadece Goha olacaktı. Erteledi. Kendi kendine, "O rezillerden kaçacak kadar korkacak mıyım? Yapmamı istedikleri de bu. Beni istedikleri gibi oynatabilecekler mi?" dedi. Therru'yu hep yanında tuttu. Ve günler akıp geçti.

Yosun, bir hikâyeyle çıkageldi. Tenar ona, başından geçenleri anlatmadan, fakat kendisini tehdit ettiğini söyleyerek –belki gerçekten de yapmayı düşündüğü şey bundan ibaretti– büyücü Aspen'i sormuştu. Yosun genellikle yaşlı lordun topraklarından uzak dururdu, ama orada olup bitenleri merak ediyordu ve oradaki bazı tanıdıklarıyla, yani ebeliği öğrendiği bir kadın ve şifacı ve bulucu olarak yanında bulunduğu bazı kişilerle sohbet etme fırsatını yakalamak konusunda pek isteksiz sayılmazdı. Onları, malikânede olanlar hakkında konuşturdu. Hepsi Aspen'den nefret ediyordu, o yüzden de konuşmak için oldukça hazır bir durumdaydılar, fakat öykülerinin yarısı düşmanlık ve korku olarak dinlenmeliydi. Yine de hayale dayanan şeylerin içinde gerçeklik payı da vardı. Yosun kendisi, üç yıl önce Aspen gelinceye kadar genç lordun, yani torunun iyi ve sağlıklı olduğunu savunuyordu; gerçi utangaç ve somurt-

kan bir adamdı, "korkak gibi," dedi. Sonra genç lordun annesinin öldüğü sıralarda yaşlı lord, Roke'a başvurup bir büyücü istemişti. "Ne için? Lord Ogion bir mil kadar bile uzakta değilken? Ayrıca malikânedeki herkes cadı zaten."

Fakat Aspen gelmişti. Ogion'a saygılarını sunmuştu, ama o kadar; ve her zaman, dedi Yosun, malikânede kaldı. O günden beri, torun gitgide daha az görünmeye başlamış ve artık gece gündüz yataktan çıkamadığı söylenmeye başlanmış; "hasta bir bebek gibi, kuruyup buruşarak," demiş bir iş için eve girmiş kadınlardan biri. Fakat Yosun'un ısrarla söylediğine göre –ne sayılardan korkuyordu, ne de onlara saygısı vardı– "yüz yaşındaki, ya da o civarlarda, ya da daha yaşlı" olan yaşlı lord serpiliyordu; "etlenerek" diyorlardı. Ve adamlardan biri –çünkü malikânede sadece adamları çalıştırıyorlardı– kadınlardan birine, yaşlı lordun kendisini sonsuza kadar yaşatması için bir büyücü tuttuğunu anlatmış, büyücünün de bunu lordu torununun yaşamıyla besleyerek yaptığını söylemişti. Ve adam, "Kim sonsuza kadar yaşamak istemez ki?" diyerek bunda hiçbir sakınca görmemişti.

"Hayret!" dedi Tenar şaşırarak. "Çok çirkin bir öykü bu. Bütün bunlardan köyde hiç söz etmiyorlar mı?"

Yosun omuzlarını silkti. Yine bir "Dokunma!" meselesiydi. Güçlülerin yaptıkları güçsüzler tarafından yargılanamazdı. Ayrıca belirsiz ve şuursuz bir sadakat vardı, yere olan bir bağlılık: Yaşlı adam *onların* lordlarıydı, Re Albi Lordu; ne yaptığı kimseyi ilgilendirmezdi... Anlaşılan Yosun'un kendisi de bunu hissediyordu. "Riskli," dedi, "mutlaka ters gider böyle bir numara," ama bunun kötü olduğunu söylemedi.

Yukarıda, malikânede Mahir adındaki adamdan bir iz görülmemişti. Adamın Overfell'den ayrıldığına emin olmayı çok arzulayan Tenar köydeki birkaç tanıdığa böyle bir adam görüp görmediklerini sordu, ama isteksiz ve kaçamak cevaplar aldı. Onun işlerine bulaşmak istemiyorlardı. "Dokunma!.." Sadece yaşlı Yelpaze ona bir dost gibi, köyden biri gibi davrandı. Bunun nedeni, belki de gözlerinin çok zayıflaması ve Therru'yu iyi görememesiydi.

Artık köye gittiğinde veya evden herhangi bir yere uzaklaştığında, çocuğu da yanına alıyordu.

Therru bu bağı usandırıcı bulmuyordu. Küçük çocukların çoğu gibi, Tenar'la ya oynuyor, ya da çalışıyor ama hep yanında duruyordu. Oyunları, iplerle yaptığı şekiller, sepet örmek ve Tenar'ın Ogion'un raflarındaki ot torbada bulduğu kemikten birkaç figürle yaptığı şeylerdi. Bunların arasında köpek veya koyun olabilecek bir hayvan ile kadın veya erkek olabilecek bir figür vardı. Tenar'a göre bunlarda hiçbir güç hissi veya tehlike yoktu ve Yosun da "Sadece oyuncak," demişti. Therru içinse bunlar büyük bir sihirdi. Bazen, sessiz bir öykünün düzenine göre onları saatlerce hareket ettirirdi; oynarken

konuşmuyordu. Bazen bu kişi ve hayvan için evler yapıyordu; taştan kurganlar, çamurdan ve sazdan kulübeler. Bunlar her zaman, ot torbalarının içinde kızın cebindeydi. Yün eğirmesini öğreniyordu; yanık eliyle örekeyi tutup, diğer eliyle sallanan kısmını döndürebiliyordu. Oraya geldiklerinden beri keçileri muntazam aralıklarla tarıyorlardı ve daha şimdiden eğrilmeyi bekleyen bir çuval dolusu kaliteli ipeksi keçi kılı birikmişti.

"Fakat ona öğretiyor olmalıydım," diye düşündü Tenar, sıkıntıyla. "*Her şeyi* öğret ona demişti Ogion ve ben ne öğretiyorum? Yemek pişirmesini ve yün eğirmesini mi?" Sonra, aklının başka bir parçası, Goha olarak, "Peki ya bunlar gerçek sanat değil mi, ihtiyaç duyulan ve soylu sanatlar değil mi? Bilgelik sadece sözlerde mi?" diyordu.

Yine de bu konuda endişe duyuyordu; bir akşamüstü şeftali ağacının gölgesinde Therru keçi kıllarını temizlemek ve açmak için tifterken ve o da bunları tararken, "Therru, belki de nesnelerin gerçek isimlerini öğrenmeye başlamanın zamanı gelmiştir. Her şeyin kendi gerçek ismini taşıdığı, eylem ile sözün bir olduğu bir dil var. Segoy bu dili konuşarak adaları derinlerden çıkarmıştı. Bu ejderhaların konuştuğu dildir," dedi.

Çocuk dinledi, sessizce.

Tenar tarağı yere bırakarak yerden küçük bir taş aldı. "O dilde," dedi, "bu bir *tolk*."

Therru kadının yaptıklarını izleyerek kelimeyi tekrarladı, *tolk*, ama ses çıkarmadan, sözü sağa, yara izinin olduğu yere doğru biraz çekilmiş olan dudaklarıyla biçimlendirerek.

Taş Tenar'ın avucunun içinde duruyordu, bir taş.

Her ikisi de sessizdi.

"Henüz değil," dedi Tenar. "Sana öğretmem gereken bu değil henüz." Yere düşsün diye taşı elinden bıraktı ve Therru'nun taranmak için hazırladığı bir avuç gri yün bulutunu aldı. "Belki sen gerçek ismini aldığın zaman, belki de uygun zaman o zamandır. Henüz değil. Şimdi dinle. Şimdi hikâyelerin zamanı, hikâyeleri öğrenebilmen için. Sana Adalar Diyarı ve Kargad Adaları'nın hikâyelerini anlatabilirim. Sana dostum Sessiz Aihal'dan öğrendiğim bir hikâyeyi anlatmıştım. Şimdi de arkadaşım Tarlakuşu'ndan öğrendiğim, onun benim çocuklarımla kendi çocuklarına anlatırken öğrendiğim bir hikâyeyi anlatayım. Bu Andaur ve Avad'ın hikâyesi. Sonsuz kadar uzun bir zaman önce, Selidor kadar uzakta Andaur adında bir adam yaşarmış, dağlara tek başına giden bir oduncu. Bir gün ormanın derinliklerinde ulu bir meşe ağacını kesmiş. Ağaç devrilirken adama insan sesiyle seslenmiş..." O akşamüstü her ikisi için de hoş bir akşamüstü olmuştu.

Fakat o gece uyuyan çocuğun yanına uzandığında uyuyamadı Tenar. Hu-

zursuzdu, birbiri ardı sıra önemsiz kuruntulara kapılıyordu – otlağın kapısını sıkıca kapattım mı; elim yünleri taramaktan mı sızlıyor yoksa mafsallarım mı iltihaplanıyor, falan filan. Derken, evin dışında sesler duyduğunu düşünerek iyice huzursuz oldu. Neden kendime bir köpek almadım? diye düşündü. İnsanın bir köpeği olmaması ne aptallık! Bir çocukla tek başına yaşayan bir kadının bugünlerde bir köpek edinmesi şart. Fakat bu Ogion'un evi! Kimse buraya kötülük yapmak için gelmez. Fakat Ogion öldü, öldü; ormanın kenarındaki ağacın kökleri arasına gömüldü. Ve kimse de gelmeyecek. Çevik Atmaca gitti, kaçtı. Artık Çevik Atmaca bile değil, bir gölge adam, kimseye bir yararı yok, yaşamaya zorlanan ölü bir adam. Ve benim de hiç kuvvetim yok, bende hiç iş yok. Yaradılış sözlerini söylüyorum ve sözler ağzımda ölüp gidiyor, anlamsız oluyor. Bir taş. Ben bir kadınım, yaşlı bir kadın, zayıf ve aptal. Yaptığım her şey yanlış. Tuttuğum her şey küle, gölgeye, taşa dönüşüyor. Ben karanlığın yaratığıyım, karanlıkla dolup şişmiş. Sadece ateş temizleyebilir beni. Sadece ateş beni yutabilir, yutabilir tıpkı...

Doğrulup oturarak kendi dilinde bağırdı yüksek sesle, "Değiştir yönünü lanet; dön!" Sağ kolunu, doğrudan kapalı kapıyı işaret ederek ileri ve aşağı doğru uzattı. Sonra yataktan fırlayarak kapıya gitti, sertçe iterek açtı ve bulutlu geceye, "Çok geç kaldın Aspen. Ben çok uzun zaman önce yutulmuştum. Dosdoğru kendi evine dön!" dedi.

Hafif, ekşi ve iğrenç bir yanık kokusundan –kumaş ya da saç– başka tek bir yanıt, tek bir ses bile yoktu.

Kapıyı kapatıp Ogion'un asasını arkasına dayadı ve Therru'nun hâlâ uyuyup uyumadığına baktı. Kendisi hiç uyumadı o gece.

Sabah, Yelpaze'ye eğirmekte oldukları yünü isteyip istemediğini sormak için Therru'yu köye götürdü. Bu, evden uzaklaşmak ve kısa bir süre insanların arasına karışmak için bir bahaneydi. Yaşlı adam yünü dokumaktan memnun olacağını söyledi ve birkaç dakika boyunca, çırak kaşlarını çatmış onlara bakıp dokuma tezgâhında bütün hıncıyla takırdarken, boyalı büyük yelpazenin altında konuştular. Tenar ile Therru Yelpaze'nin evinden ayrılırken birisi Tenar'ın eskiden yaşamış olduğu kulübenin kenarından süzüldü. Bir şeyler, arı veya yabanarısı gibi bir şeyler Tenar'ın boynunu ve başını sokup duruyordu ve etrafta yağmur tıpırtıları vardı ama bulut mulut yoktu: Taşlar. Çakıltaşlarının yere çarpışlarını gördü. Therru durmuş, şaşkın ve aklı karışmış bir halde etrafına bakınıyordu. Birkaç çocuk, kulübenin arkasından kâh saklanarak, kâh kendilerini göstererek koşuştular, birbirlerine seslenip gülerek.

"Gel benimle," dedi Tenar hiç durmadan ve Ogion'un evine yürüdüler.

Tenar titriyordu ve yürüdükçe titremesi daha da kötüleşti. Bunu, neler ol-

duğunu anlayamadığından aklı karışmış ama korkmamış olan Therru'dan gizlemeye çalıştı.

Eve girer girmez Tenar hemen, onlar köydeyken birinin eve girmiş olduğunu anladı. Yanmış et ve saç kokuyordu. Yataklarının örtüsü yeniden düzeltilmişti.

Ne yapması gerektiğini düşünmeye çalışırken üzerinde bir büyünün olduğunu biliyordu. Büyü yapılmış, onu bekliyordu. Titremesini durduramıyordu ve aklı karışmış, yavaşlamıştı; karar veremiyordu. Sözcüğü söylemiş, taşın gerçek ismini söylemişti ve taş ona, onun yüzüne atılmıştı – kötülüğün yüzüne, korkunç yüze. Konuşmak için yeltendi... Konuşamadı.

Kendi dilinde düşündü, *Hardca düşünemiyorum. Düşünmemem gerek.*

Kargca düşünebiliyordu. Pek çabuk değil. Sanki çok önceleri var olan Arha adındaki kızdan karanlıktan çıkarak kendisi adına düşünmesini rica etmesi gerekiyordu. Ona yardım etmesi için. Bir gece önce, büyücünün lanetini geriye, kendi üstüne çevirmesine yardım ettiği gibi. Arha, Tenar ile Goha'nın bildiklerinin çoğunu bilmiyordu, ama nasıl lanet okunacağını biliyordu, karanlıkta nasıl yaşanacağını ve nasıl sessiz olunacağını da.

Bunu yapmak çok zordu, sessiz olmak yani. Bağırmak istiyordu. Konuşmak istiyordu, Yosun'a gidip neler olduğunu, neden gitmesi gerektiğini anlatmak, en azından hoşça kal demek. Funda'ya, "Keçiler artık senin Funda," demek istedi ve bunu Hardca söylemeyi başardı; böylece Funda anlayabilirdi ama Funda anlamadı. Dik dik baktı ve güldü. "Ya, onlar Lord Ogion'un keçileri!" dedi.

"O halde... sen..." demeye çalıştı Tenar, "onun adına bakmaya devam ediver," fakat üzerine öldürücü bir illet geldi ve kendi sesinin cırtlak cırtlak, "aptal, yarımakıllı, ahmak karı!" dediğini duydu. Funda dik dik bakarak gülmeyi kesti. Tenar kendi ağzını eliyle kapattı. Funda'yı alarak süt sağma barakasında mayalanan peynirlere bakması için döndürdü; bir ona, bir de peynirlere işaret etti durdu, ta ki Funda başını belli belirsiz evet anlamında sallayıp Tenar bu kadar acayip davrandığı için gülünceye kadar.

Tenar Therru'ya başıyla, –gel!– diye işaret ederek Therru'nun korkuyla sinmesine neden olan kötü kokunun daha da kuvvetlenmiş olduğu eve girdi.

Tenar çıkınlarını ve yolculuk pabuçlarını çıkardı. Kendi çıkınına yedek elbisesiyle çuval elbiselerini, Therru'nun iki elbisesini, yarın kalmış yeni elbisesi ile artan kumaşı, kendisi ve Therru için oymuş olduğu ağırşakları ve yol için biraz yiyecek ile bir testi su koydu. Therru'nun çıkınına ise Therru'nun en güzel sepetleri, ot torbası içindeki kemik insan ile kemik hayvanı, Yosun'un ona vermiş olduğu küçük bir hasır ile ceviz ve kuru üzüm torbası girdi. "Git şeftali ağacını sula," demek istedi, ama cesaret edemedi. Çocuğu dışarı çıkar-

tarak gösterdi. Therru cılız kökü dikkatle suladı.

Süpürerek eve çekidüzen verdiler, çabuk çabuk çalışarak, sessizlik içinde. Tenar testilerden birini rafa geri koydu ve rafın öbür ucunda üç büyük kitap gördü, Ogion'un kitaplarını. Arha da görmüştü bunları ve bunlar ona hiçbir şey ifade etmemişti; kâğıt dolu büyük deri kutular.

Fakat Tenar bunlara uzun uzun baktı ve ne yapması gerektiği, kitapları nasıl taşıyacağı konusunda karar vermek, işin içinden çıkmak için harcadığı çabayla kaşlarını çatarak parmağının boğumunu ısırdı. Bunları taşıyamazdı. Ama taşımalıydı. Onlar burada, bu tecavüze uğramış evde, nefretin girmiş olduğu bu evde kalamazdı. Bunlar onundu. Ogion'undu. Ged'indi. Kendisininndi. Bilgi. Ona her şeyi öğret! Kılları ve yünü doldurduğu bohçayı boşaltıp içine kitapları üst üste koydu ve bohçanın ağzını deri bir kayışla bağlayarak tutabilmek için bir de ilmik attı. Sonra, "Artık gitmemiz gerek Therru," dedi. Kargca konuşmuştu ama çocuğun ismi aynıydı; isim Kargca bir sözdü: alev, alevlenmek; çocuk da geldi, kendi küçük servetini sırtındaki bohçada taşıyarak, hiç soru sormadan. Yürüyüş sopalarını, fındık filiziyle akçaağaç dalını aldılar. Ogion'un asasını kapının yanındaki karanlık köşede bıraktılar. Evin kapısını, denizden gelen rüzgâra karşı sonuna kadar açık bıraktılar.

Bir hayvan içgüdüsü, Tenar'ı tarlalardan ve gelmiş olduğu dağ yolundan uzak durmaya itti. Therru'nun elinden tutarak, dimdik çayırlardan aşağı, zikzaklar çizerek Gont Limanı'na varan araba yoluna çıkan kestirme bir yola koyuldu. Eğer Aspen'le karşılaşırsa mahvolacağını biliyordu ve adamın onu yolda bekliyor olabileceğini düşündü. Ama belki de bu tarafta beklemezdi.

İnmeye başladıktan bir mil kadar sonra düşünebilmeye başladı. İlk düşündüğü şey, doğru yolu seçmiş olduğuydu. Çünkü Hardca sözleri yavaş yavaş hatırlamaya başladı ve bir süre sonra da gerçek sözleri hatırladı; öyle ki eğilerek bir taş aldı ve elinde tuttu, aklından *tolk* diyerek, sonra taşı cebine attı. Havanın ve bulutların engin katmanlarına baktı ve aklından tek bir kez *Kalessin* dedi. Ve tıpkı havanın açılması gibi, zihni açıldı.

Ot bürümüş yüksek kıyılar ile dışarı taşan kayalarla gölgelenmiş uzun bir açıklığa geldiler; kadın kendisini burada biraz huzursuz hissetti. Dönemece çıktıklarında altlarındaki koyu mavi körfez ile Armed Kayalıkları'nın arasından körfeze girmekte olan yelkenleri açık, çok güzel bir gemi gördüler. Tenar son gördüğü bu tür bir gemiden korkmuştu, ama bundan korkmadı. Gemiyi karşılamak için yoldan koşarak inmek geldi içinden.

Bunu yapamadı. Therru'nun adımlarıyla ilerliyorlardı. İki ay öncesinden daha iyi bir hızdı; ayrıca yokuş aşağı gitmek, işi daha da kolaylaştırıyordu. Ama gemi onları karşılamak için uçuyordu. Yelkenlerinde büyürüzgârı vardı;

körfezi uçan bir kuğu gibi geçiyordu. Tenar ile Therru yolun bir sonraki uzun dönemecine varmadan limana girdi.

Ne büyüklükte olursa olsun bütün kasabalar Tenar için çok yabancı yerlerdi. Onların içinde hiç yaşamamıştı. Yerdeniz'in en büyük şehri olan Havnor'u görmüştü bir kez, bir süre için; Gont Limanı'na Ged ile birlikte yelken açmıştı, seneler önce; ama Overfell'e giden yola sokaklarda hiç duraksamadan tırmanmışlardı. Bildiği diğer kasaba da kızının yaşadığı Valmouth idi; Andrades'ten gelen bir ticaret gemisinin büyük bir olay olduğu ve sakinlerinin en büyük muhabbet konusunu kurutulmuş balıkların oluşturduğu, uyuşuk, güneşli bir liman kasabası.

Çocukla birlikte Gont Limanı'nın caddelerine çıktıklarında güneş batı denizinin oldukça üstündeydi. Therru on beş mili hiç şikâyet etmeden ve bitkin düşmeden yürümüştü, ama mutlaka çok yorulmuştu. Tenar da bir gece önce hem uyumamıştı, hem de tehlikede olduğundan yorgundu; sonra Ogion'un kitapları da büyük bir ağırlık olmuştu. Yolun yarısında kitapları sırt torbasına, yiyecek ile giyecekleri de yün torbaya koymuştu; bu az da olsa fayda etmişti ama işi tam manasıyla kolaylaşmamıştı. Böylece şehrin eteklerindeki evler arasından yürüyüp, iki taş ejderha yontusunun ortasından geçen yolun caddeye döndüğü yerdeki şehir kapısına zar zor geldiler. Burada bir adam, kapının nöbetçisi, onları süzdü. Therru yanık yüzünü omzuna doğru eğdi ve yanık elini önlüğünün altına sakladı.

"Şehirdeki bir eve mi gidiyorsun hanım?" diye sordu nöbetçi, çocuğa bakarak.

Tenar ne diyeceğini bilmiyordu. Şehir kapısında nöbetçilerin olduğunu bilmiyordu. Ne hancıya, ne de giriş ücreti toplayan birine verecek parası vardı. Gont Limanı'nda tanıdığı bir kul bile yoktu – ama bir kişi var, diye düşündü o anda, büyücü, Ogion'u görmeye gelen büyücü var; adı neydi onun? Fakat adama ne dendiğini bilmiyordu. Orada ağzı bir karış açık, tıpkı Funda gibi, kalakalmıştı.

"Geçin, geçin," dedi nöbetçi sıkılarak ve döndü.

Burundan güneye doğru giden, Valmouth'a varan yolu nasıl bulabileceğini sormak istedi; fakat onun bir dilenci, cadı veya taş ejderhaların şehire sokmaması gereken her neyse, ondan olduğuna karar verir diye adamın dikkatini bir kez daha çekmeyi göze alamadı. Böylece ejderhaların arasından geçtiler –Therru, görebilmek için başını biraz kaldırdı– ve çakıltaşlarının arasından zahmetle yürüdüler, gitgide daha da şaşırarak, hayrete düşerek ve küçülerek. Dünyadaki hiçbir şeyin ve hiç kimsenin Gont Limanı'nın dışında kalmış olabileceğini Tenar'ın aklı almadı. Her şey buradaydı. Taştan yüksek evler, ara-

balar, kızaklar, el arabaları, sığırlar, merkepler, pazar yerleri, dükkânlar, kalabalıklar, insanlar, insanlar – onlar ilerledikçe insanlar çoğalıyordu. Therru yan yan giderek, yüzünü saçıyla saklayarak Tenar'ın eline yapışmıştı. Tenar da Therru'nun eline.

Burada nasıl kalacaklarını aklı almıyordu; demek ki yapılacak tek şey güneye doğru yola koyularak ormanda konaklama umuduyla gün kavuşuncaya dek –çok az bir zaman kalmıştı artık– yürümekti. Tenar dükkânlardan birinin kepengini kapatmakta olan geniş beyaz önlüklü, geniş bir kadını gözüne kestirdi ve şehri güneyden terk eden yolu sormaya karar vererek caddeyi geçti. Kadının sert, kırmızı yüzü yeterince hoş görünüyordu, fakat tam Tenar tüm güvenini toplayıp onunla konuşacaktı ki Therru elini, sanki birinden saklanmak için onun arkasına geçiyormuş gibi sıktı; Tenar başını kaldırınca caddeden kendisine doğru gelmekte olan deri kepli adamı gördü. Adam da onu aynı anda gördü. Durdu.

Tenar, Therru'nun kolundan tutarak kızı yarı sürükleyip, yarı savurdu. "Gel!" dedi ve büyük adımlarla doğruca adama doğru ilerleyerek yanından geçti. Bir kez adamı geride bıraktıktan sonra daha hızlı yürümeye başladı; yokuş aşağı, dik caddenin dibinde batan güneşin göz kamaştıran ışığına ve karanlığına, rıhtıma ve iskelelere doğru giderek. Therru da onunla birlikte koştu, aynı yandıktan sonra kaldığı gibi nefessiz kalarak.

Yüksek direkler kırmızı ve sarı göğe karşı sallanıyordu. Kürekli bir kadırganın gerisindeki gemi, yelkenleri toplanmış, taştan bir iskeleye dayanmış yatıyordu.

Tenar arkasına baktı. Adam onları takip ediyordu, yakından. Acele etmiyordu.

İskeleye koştu, fakat biraz ilerledikten sonra Therru tökezledi ve nefesini toparlayamadığından daha ileri gidemedi. Tenar onu kaldırdı; çocuk sarıldı, yüzünü Tenar'ın omzunda sakladı. Fakat bu kadar yüklenince Tenar pek hareket edemedi. Bedeninin altında bacakları titriyordu. İskeleden geminin güvertesine uzanan küçük tahta köprüye geldi. Elini köprünün parmaklığına koydu.

Güvertede duran bir gemici, sırım gibi kel bir adam, kadına baktı. "Bir şey mi var bayan?" dedi.

"Bu – bu gemi Havnor'dan mı?"

"Kral'ın Şehri'nden elbette."

"Bırakın gemiye gireyim."

"Şey, bunu yapamam," dedi adam sırıtarak fakat gözleri kaydı; Tenar'ın yanına varmış olan adama bakıyordu.

"Kaçmana gerek yok," dedi Mahir kadına. "Sana bir zarar vermek istemi-

yorum. Seni incitmek istemiyorum. Anlamıyorsun. Kız için yardım çağıran bendim, öyle değil mi? Olanlara üzülmüştüm. Kız konusunda sana yardım etmek istiyorum."

Elini uzattı, sanki kendi iradesinin dışında kıza doğru çekiliyormuş gibi. Tenar hareket edemedi. Therru'ya, bir daha adamın ona hiç dokunmayacağına dair söz vermişti. Elin, çocuğun kaçınmaya çalışan çıplak koluna değdiğini gördü.

"Ondan ne istiyorsun?" dedi başka bir ses. Kelin yerini başka bir gemici almıştı: genç bir adam. Tenar adamın, kendi oğlu olduğunu düşündü.

Mahir çabucak cevap verdi. "Kadında... kadın benim çocuğumu aldı. Yeğenimi. O benim. Onu tılsımladı, onunla kaçtı, bak..."

Tenar hiç konuşamıyordu. Kelimeler gitmişti, ondan alınmıştı. Genç denizci oğlu değildi. İnce ve kararlı yüzlü, berrak gözlüydü. Ona bakarken kelimeleri buldu: "İzin verin gemiye bineyim. Lütfen!"

Genç adam elini uzattı. Kadın tuttu ve adam kadını iskele tahtasından geminin güvertesine geçirdi.

"Orada bekle," dedi Mahir'e; ve kadına, "benimle gelin."

Fakat bacakları kadını taşıyamıyordu. Havnor'dan gelen geminin güvertesindeki bir yığının üzerine yığıldı, ağır bohçayı elinden düşürse de çocuğa sıkı sıkı sarılarak. "Adamın onu almasına izin vermeyin, ah, onu almalarına izin vermeyin; almasınlar onu, almasınlar, almasınlar!

X

YUNUS

Çocuğu bırakmıyordu, çocuğu onlara vermiyordu. Gemidekilerin hepsi erkekti. Ancak uzun bir süre sonra ne dediklerini, ne yapıldığını, ne olduğunu aklı almaya başlamıştı. Genç adamın, oğlu zannettiği genç adamın kim olduğunu anladığında, ona, ta başından beri anlamışmış da sadece bunu düşünememiş gibi gelmişti. Hiçbir şey düşünememişti.

Genç adam rıhtımdan gemiye geri gelip durmuş, görünüşe göre geminin kaptanı olduğu anlaşılan, iskele tahtasının yakınında duran beyaz saçlı bir adamla konuşuyordu. Adam, güvertenin bir köşesinde parmaklıklar ile büyük bir bucurgat arasında Therru'yla büzüşmesine ses çıkarmadıkları Tenar'a doğru baktı. Uzun günün yorgunluğu Therru'nun korkusundan ağır basmıştı; kız Tenar'ın dibinde, küçük bohçasını yastık, pelerinini de yorgan yapıp derin bir uykuya dalmıştı.

Tenar yavaşça doğruldu ve genç adam hemen ona yaklaştı. Kadın eteğini düzelterek saçını geriye taramaya çalıştı. "Ben Atuanlı Tenar'ım," dedi kadın. Genç adam kıpırdamadan durdu. Kadın, "Sanırım siz de kralsınız," dedi.

Çok gençti, oğlu Kıvılcım'dan da genç. Henüz yirmi yaşında bile yok gibiydi. Fakat görünüşünde hiç de genç olmayan bir şey vardı; gözlerinde; kadına "Ateşten geçmiş" diye düşündürten bir şey.

"Benim adım Enladli Lebannen hanımefendi," dedi; eğilerek veya diz çökerek kadına selam vermek üzereydi. Kadın genç adamın elini yakaladı, öyle ki öylece yüz yüze kaldılar. "Bana değil," dedi kadın, "ne de ben size!"

Genç adam şaşkınlıkla güldü ve kadına tüm içtenliğiyle bakarken ellerini tuttu. "Sizi aradığımı nereden bildiniz? Bana mı geliyordunuz, o adam...?"

"Yo, hayır. Kaçıyordum... ondan... o vicdansızlardan... evime geri dönmeye çalışıyordum, hepsi bu."

"Atuan'a mı?"

"Yok canım! Çiftliğime. Orta Vadi'de Gont'ta, burada." Kadın da güldü, içinde gözyaşları olan bir gülüş. Artık gözyaşları akıtılabilirdi ve akıtılacaktı

da. Gözlerini silebilmek için kralın ellerini bıraktı.

"Şu Orta Vadi nerede?" diye sordu genç adam.

"Güneyde ve doğuda, oradaki burnun gerisinde. Limanı Valmouth'tur."

"Sizi oraya götürürüz," dedi genç adam, bunu önerebildiği ve yapabildiği için son derece memnun olarak.

Başıyla kabul ettiğini gösterip gülümseyerek gözlerini sildi kadın.

"Bir kadeh şarap. Biraz yiyecek, biraz istirahat," dedi kral, "ve çocuğunuz için bir yatak." İhtiyatla onları dinleyen gemi kaptanı emirler verdi. Kadına sanki onu yıllardır tanıyormuş gibi gelen kel gemici öne çıktı. Therru'yu kaldıracaktı. Tenar adamla çocuğun arasına girdi. Adamın çocuğa dokunmasına izin veremezdi. "Ben onu taşırım," dedi, sesi zorlamaktan tiz çıktı.

"Merdivenler var bayan. Ben yaparım," dedi denizci; kadın adamın iyi olduğunu biliyordu ama onun Therru'ya dokunmasına izin veremezdi.

"Müsaade edin," dedi genç adam, yani kral; kadından izin almak için ona şöyle bir bakarak diz çöktü, uyuyan çocuğu kucağına aldı, lombar ağzına taşıdı ve dikkatlice merdivenlerden indi. Tenar takip etti.

Genç adam kızı küçük bir kamaradaki ranzaya yatırdı, acemice, şefkatle. Pelerini kızın etrafına iyice sıkıştırdı. Tenar bunu yapmasına izin verdi.

Geminin kıçını boydan boya kaplayan, loş ışıklı körfeze bakan uzun pencereli, daha büyük bir kamarada genç adam kadından meşe masaya oturmasını rica etti. Bir gemici oğlandan getirdiği tepsiyi aldı, kırmızı şarabı ağır camdan kadehlere döktü ve kadına meyve ile çörekler ikram etti.

Kadın şarabı tattı.

"Çok güzel, ama Ejderha Yılı değil," dedi.

Genç adam kadına boş bulunarak şaşkınlıkla baktı, herhangi bir oğlan gibi.

"Enlad'dan, Andrades'ten değil," dedi uysalca.

"Çok nefis," diye temin etti kadın, tekrar içerek. Bir çörek aldı. Şekerli bir galetaydı; çok lezzetli, çok tatlı değil. Yeşil ve kehribar rengi üzümler tatlı ve mayhoştu. Yiyeceklerin ve şarabın kuvvetli tadı gemiyi bağlayan halatlar gibiydi, onu tekrar dünyaya, kendi aklına bağlıyordu.

"Çok korkmuştum," dedi özür diler gibi. "Sanırım yakında, yine kendime gelirim. Dün... yok, bugün, bu sabah... bir... büyü vardı..." Sözcüğü söylemek neredeyse olanaksızdı, kekeledi: "Bir l-lanet... vardı üzerimde. Konuşmamı, aklımı benden almıştı, sanırım. Ve biz de ondan kaçtık; kaçtık ama tam adamın kucağına, o adamın..." Kendisini dinlemekte olan genç adamın yüzüne kederle baktı. Onun ağırbaşlı gözleri, söylenmesi gerekeni söylemesine neden oldu. "O adam, çocuğu sakat bırakanlardan biriydi. O ve çocuğun annesiyle babası. Ona tecavüz edip, onu dövüp, yaktılar; bu tür şeyler oluyor, kra-

lım. Bu tür şeyler çocuklara yapılıyor. Ve adam kızı takip edip duruyor, onu almak için. Ve..."

Kadın kendi kendini susturdu, şarap içti, tadına varmak için kendisine fırsat tanıyarak.

"Böylece ben de ondan, size kaçtım. Limana." Kamaranın oyulmuş alçak direklerine; gümüş tepsiye; genç adamın ince, sakin yüzüne baktı. Saçı kara ve yumuşaktı, teni berrak bir bronz kırmızısı; güzel ve sade giyinmişti, ne bir zincir, ne bir yüzük, ne de nüfuzunun bir dış alameti vardı. Fakat bir kralın görünmesi gerektiği gibi görünüyor, diye düşündü kadın.

"Adamın gitmesine izin verdiğim için üzüldüm," dedi kral. "Fakat yine bulunabilir. Size tılsımı yapan kimdi?"

"Bir büyücü." İsmini söylemek istemiyordu. Tüm bunları düşünmek istemiyordu. Hepsinin geride kalmasını istiyordu. Ne bir ceza, ne bir çaba. Onları kendi nefretlerine bırakmalı, geride bırakmalı, unutmalı.

Lebannen zorlamadı, "Çiftliğinizde bu adamlardan kurtulmuş olacak mısınız?" diye sordu.

"Sanırım. Eğer bu kadar yorgun, bu kadar kafam karışmış olmasaydım şeyden... şeyden... kafam bu kadar, düşünemeyecek kadar karışmasaydı Mahir'den korkmazdım. Ne yapabilirdi ki? Etrafta, sokaklarda bu kadar insan varken? Ondan kaçmamalıydım. Fakat bütün hissedebildiğim kızın korkusuydu. Çok küçük daha, bütün yapabileceği ondan korkmak. Ondan korkmaması gerektiğini öğrenmesi gerek. Ona bunu öğretmem gerek..." Düşünüyordu. Düşünceler aklına Kargca olarak geliyordu. Kargca mı konuşuyordu? Genç adam onun deli olduğunu düşünecekti, kendi kendine anlaşılmaz sözler söyleyen yaşlı bir kadın. Gizli gizli ona baktı. Genç adamın gözleri kadının üzerinde değildi; masanın üzerine, alçağa asılmış cam lambanın alevine, küçük, durağan, berrak aleve bakıyordu. Yüzü, genç bir adam yüzü için çok üzgündü.

"Onu bulmaya geldiniz," dedi kadın. "Başbüyücü'yü. Çevik Atmaca'yı."

"Ged'i," dedi, kadına belli belirsiz bir tebessümle bakarak. "Sen, o ve ben; biz gerçek isimlerimizle tanınırız."

"Siz ve ben, öyle. Ama o, sadece sizin ve benim için öyle."

Başıyla onayladı Lebannen.

"Kıskanç adamlar karşısında tehlikede, kötü niyetli adamlar ve hiç... korunması yok artık. Bunu biliyor musunuz?"

Daha açık konuşamadı fakat Lebannen, "Bana bir büyücü olarak gücünün bittiğini söyledi. Beni ve hepimizi kurtaran eylemde harcadı gücünü. Fakat buna inanmak çok zordu. Ona inanmak istemedim," dedi.

"Ben de. Ama öyle. Ve böylece o..." Tekrar tereddüt etti kadın. "Yaraları

geçinceye kadar yalnız olmak istiyor," dedi sonunda, ihtiyatla.

Lebannen, "Onunla birlikte karanlık ülkede, çorak ülkedeydik. Birlikte öldük. Birlikte oradaki dağları aştık. Dağlardan geri gelebiliyor insan. Bir yol var. O bunu biliyordu. Fakat dağın adı Azap. Taşlar... Taşlar insanı kesiyordu ve kesiklerin iyileşmesi uzun zaman alıyor."

Ellerine baktı. Kadın Ged'in ellerini düşündü; çizikler, uzun ve derin yaralar içinde, yaraların üzerine yumulmuş ellerini. Kesikleri sıkı sıkı, kapalı tutan.

Kendi eli cebindeki küçük taş parçasının, o dik yolda yerden aldığı o sözcüğün üzerine kapandı.

"Neden benden saklanıyor?" diye haykırdı genç adam kederle. Sonra sakince, "Gerçekten onu görmeyi çok arzu ediyorum. Fakat eğer o bunu istemiyorsa, başka söylenecek şey yok elbette," dedi. Kadın Havnor'dan gelen habercilerin zarafetini, medeniliğini ve asaletini tanıdı ve bunu takdir etti; kıymetini anladı. Fakat genç adamı kederi için sevdi.

"Eminim size gelecektir. Sadece zaman tanıyın ona. Çok kötü yaralanmıştı – her şeyi elinden alınmıştı. Fakat sizden bahsettiğinde, sizin isminizi söylediğinde, ah, o zaman bir an için onu olduğu gibi gördüm, tekrar olacağı şekilde, gurur içinde!"

"Gurur mu?" diye tekrarladı Lebannen, şaşırmış gibi.

"Tabii. Elbette gurur. O gurur duymasın da kimler duysun?"

"Ben onu her zaman... Çok sabırlıydı," dedi Lebannen ve sonra kendi tarifinin yetersizliğine güldü.

"Artık hiç sabrı yok," dedi kadın, "ve hiçbir neden yokken kendisine çok yükleniyor. Onun için yapabileceğimiz hiçbir şey yok, sanırım, kendi yolundan gitmesine, Gont'ta dedikleri gibi kendi sınırlarının sonunda kendini bulmasına izin vermekten başka..." Birdenbire, Tenar kendi sınırına geldiğini fark etti; o yorgunlukla kendisini hasta hissetti. "Sanırım dinlenmen gerek artık," dedi.

Genç adam hemen ayağa kalktı. "Leydi Tenar, bana bir düşmandan kaçarken bir başkasına rastladığınızı söylediniz; fakat ben bir dostumu ararken başka bir dost buldum." Kadın, genç adamın zekâsına ve iyiliğine gülümsedi. Ne kadar hoş bir oğlan, diye düşündü.

Uyandığı zaman gemi hareket etmişti: kalasların çatırtısı ve homurtusu, yukarıda koşuşan ayakların gümbürtüsü, yelkenin hışırtısı, denizcilerin haykırışları. Therru'yu uyandırmak zor olmuştu; durgun ve sanki ateşli kalkmıştı; gerçi çocuk hep çok sıcak olur, Tenar da onun ateşi olup olmadığını anlamakta zorlanırdı. Bu narin çocuğu yayan olarak on beş mil sürüklediği ve bir gün

önce olan olaylar için vicdan azabı çeken Tenar, bir gemide olduklarını, gemide gerçek bir kral bulunduğunu ve bu küçük odanın da kralın kendi odası olduğunu; geminin onları evlerine, çiftliğe götürdüğünü ve Tarlakuşu Teyze'nin onları evde beklediğini, hatta belki Çevik Atmaca'nın bile orada olabileceğini söyleyerek kızı neşelendirmeye çalıştı. Bu bile Therru'nun ilgisini çekmedi. Kız bomboş, hareketsiz, suskun duruyordu.

Kızın cılız, minik kolunda bir iz gördü Tenar – dört parmak, kırmızı, bir nişan gibi, sanki birinin sıkmasıyla meydana gelmiş gibi. Fakat Mahir kızın kolunu sıkmamış, sadece dokunmuştu. Tenar adamın bir daha ona hiç dokunmayacağını söylemiş, bu konuda söz vermişti. Söz bozulmuştu. Onun sözünün hiçbir anlamı yoktu. Sağır bir şiddet karşısında hangi söz bir anlam ifade eder ki?

Kadın eğilerek Therru'nun kolundaki izleri öptü.

"Keşke kırmızı elbiseni bitirecek zamanım olsaydı," dedi. "Büyük bir ihtimalle elbiseyi görmek kralın hoşuna giderdi. Fakat öte yandan, herhalde gemilerde hiç kimse en iyi giysilerini giymez, krallar bile."

Therru ranzada oturdu, başı önüne eğik; cevap vermedi. Tenar kızın saçlarını taradı. Sonunda gürleşmişti, yüzündeki yanık derinin bulunduğu bölümlerin üzerinde siyah ipek bir perde. "Acıktın mı minik kuş? Dün gece hiçbir şey yemedin. Belki de kral bize kahvaltı verir. Dün gece bana bir sürü çörek ile üzüm verdi."

Hiç tepki yok.

Tenar, odadan çıkma vakti geldiğini söylediği zaman, kız onun sözünü dinledi. Yukarıda güvertede, başı omzuna doğru eğik durdu. Sabah rüzgârı ile dolu beyaz yelkenlere bakmadı, ne de köpüklü denize; ormanının, uçurumun ve zirvesinin hacmi ve haşmetini göğe yükselten Gont Dağı'na baktı. Lebannen onunla konuştuğu zaman da başını kaldırıp bakmadı.

"Therru," dedi Tenar yavaşça yanında diz çökerek, "bir kral konuşunca insan cevap verir."

Kız sessizdi.

Lebannen'in kıza bakarken takındığı yüz ifadesi okunur cinsten değildi. Bir maske, belki de duygularındaki ani ve şiddetli değişikliğin, şokun medeni bir maskesi. Fakat kara gözleri ifadesizdi. Çocuğun koluna, "Denizin ortasında uyanmak sana tuhaf gelmiş olmalı," diyerek çok hafifçe dokundu.

Sadece birazcık meyve yedi kız. Tenar ona kamaraya dönmek isteyip istemediğini sorduğunda, başıyla evet dedi. Tenar gönülsüzce, kızı ranzada bir battaniyeye sararak bıraktı ve güverteye geri döndü.

Gemi, yelkenlerin üzerine abanıyormuş gibi görünen, yüksek, merhametsiz duvarların, Armed Kayalıkları'nın arasından geçiyordu. Yüksek uçu-

rumların tepesinde, çamur-kırlangıcının yuvası gibi duran minik hisarlarda nöbet tutan okçular aşağıda güvertede duranlara baktılar; gemiciler de neşeyle onlara seslendi. "Krala yol açın!" diye bağırdılar; cevap da yükseklerden bağıran bir kırlangıç sesinden daha yüksek değildi, "Kral!"

Lebannen geminin pruvasının üstünde, geminin kaptanı ve yaşlıca, ince, kısık gözlü, Roke Adası'nın gri büyücü pelerinini giymiş olan bir adam ile birlikte duruyordu. Ged de, onunla birlikte Erreth-Akbe'nin Halkası'nı Kılıç Kulesi'ne götürdüğünde böyle bir pelerin, temiz ve iyi durumda olan bir pelerin giyiyordu; eski, leke içinde, pis ve yolculuktan yıpranmış olanı ise Atuan Mezarları'nın soğuk taşı üzerinde ve birlikte o dağları geçerken, çöl dağlarının toprağı üzerinde ona yorgan olan tek şeydi. Geminin yanlarından köpükler uçuşup, yüksek tepeler arkalarında kalırken, kadın bunları düşünüyordu.

Gemi son kayalıkları geçip doğuya doğru salınmaya başlayınca, üç adam yanına geldi. Lebannen, "Hanımefendi, Roke Adası'ndan Yelanahtarı Usta," dedi.

Büyücü eğilerek selam verdi; kadına, keskin gözlerinde hem övgü, hem de merakla bakarak. Rüzgârın ne yönden eseceğini bilmek isteyecek cinsten bir adam, diye düşündü kadın.

"Artık havanın hep böyle iyi olmasını arzu etmeme gerek yok; bundan emin olabilirim," dedi kadın adama.

"Böyle bir günde, ben de gemideki yüklerden biri sayılırım," dedi büyücü. "Sonra, Kaptan Serrathen gibi bir denizci gemiyi kullanıyorsa, kimin bir iklimciye ihtiyacı olur?"

Ne kadar da kibarız, diye düşündü kadın; Hanımefendiler, Krallar, Kaptanlar; eğilip selamlaşmalar, iltifatlar. Genç krala şöyle bir baktı. Kral da ona bakıyordu, gülümseyerek, fakat çekingence.

Genç kızken Havnor'da hissettiklerini hissetti: Bir barbar; onların intizamı karşısında kaba. Fakat artık genç bir kız olmadığı için dehşete düşmedi, sadece erkeklerin kendi dünyalarını nasıl böyle bir maskeler dansı düzenine soktuğunu ve bir kadının da bu düzende nasıl bu kadar rahatlıkla dans edebildiğini merak etti.

Valmouth'a gitmek, kadına söylediklerine göre, sadece bir günlerini alacaktı. Yelkenlerindeki bu rüzgârla akşamüstü geç vakitte oraya demir atabilirlerdi.

Hâlâ bir gün öncesinin uzun sıkıntısı ve gerginliği yüzünden yorgun olduğu için, kel gemicinin ona ot şilte ve bir parça yelken bezinden yapıverdiği koltuğa oturup dalgaları ve martıları seyretmekten; derin kıyıların sadece birkaç mil açığından dolaşırken, öğle ışığındaki mavi ve hülyalı Gont Dağı'nın değişen hatlarına bakmaktan memnundu. Therru'yu güneşte dursun diye yu-

karı çıkardı; çocuk yanında yattı, etrafı seyredip şekerleme yaparak.

Bir gemici; çok esmer, dişsiz, ayaklarındaki nasırlar toynak gibi, ayak parmakları korkunç şekilde yamru yumru olan bir gemici, yalınayak yanlarına geldi ve şiltenin üzerine, Therru'nun yanına bir şey bıraktı. "Küçük kız için," dedi boğuk bir sesle ve hemen yanlarından ayrıldı, çok uzağa gitmese de. Arada bir, bir beklentiyle, başını işinden kaldırarak kızın armağanını beğenip beğenmediğine bakıyor ve sanki bakan o değilmiş gibi yapmaya çalışıyordu. Therru küçük, bez kaplı paketi ellemedi. Paketi Tenar açmak zorunda kaldı. İçinde zarif bir yunus yontusu vardı; ya kemikten, ya da fildişinden; başparmak büyüklüğünde.

"Bu da senin ot torbanda yaşayabilir," dedi Tenar, "diğerleriyle, kemik insanlarla birlikte."

Bunun üzerine Therru, ot torbasını çıkartarak yunusu içine koyacak kadar canlandı. Fakat Tenar gidip alçakgönüllü vericiye teşekkür etmek zorunda kaldı. Therru ne adama bakıyordu, ne de konuşuyordu. Bir süre sonra kamaraya gitmek için izin istedi ve Tenar onu orada kemik insan, kemik hayvan ve onlara eşlik eden yunusla baş başa bıraktı.

Çok basit, diye düşündü hiddetle, Mahir için, ondan güneşi almak; ondan gemiyi, kralı ve çocukluğunu almak çok basit, ama bunları geri vermek çok zor! Bunları ona geri verebilmek için bir yılımı harcadım; o tek bir dokunuşuyla onları aldı ve attı. Ve bunun ona ne yararı var – ödülü ne, gücü mü? Güç bu mu, bir boşluk mu?

Geminin korkuluklarının yanında duran kral ve büyücüye katıldı. Artık güneş iyice batıda kalmıştı ve gemi, onun ejderhalarla birlikte uçtuğu rüyada olduğunu düşünmesine neden olan bir parlaklık içinden gidiyordu.

"Leydi Tenar," dedi kral, "size, arkadaşımız için hiçbir mesaj vermiyorum. Bana öyle geliyor ki böyle bir şey yapmak hem size bir yük yüklemek olacak, hem de onun özgürlüğüne tecavüz etmek; ben her ikisini de yapmak istemem. Bir ay içinde taç giymem gerekiyor. Eğer tacı tutan o olsaydı, saltanatım gönlümün arzuladığı şekilde başlamış olacaktı. Fakat orada olsa da, olmasa da, beni krallığıma o getirdi. Beni o kral yaptı. Bunu unutmayacağım."

"Unutmayacağınızı biliyorum," dedi kadın kibarca. Genç kral son derece gergin, son derece ciddi, mevkiinin resmiyetiyle donanmış ama yine de dürüstlüğü ve isteklerinin saflığı açısından incinebilir biriydi. Kadının genç adama içi ısındı. Genç adam azap çekmenin ne demek olduğunu öğrendiğini zannediyordu, ama tekrar tekrar öğrenecekti bunu, bütün yaşamı boyunca; hiçbirini de unutmayacaktı.

Ve bu yüzden de Mahir gibi, hiçbir zaman işin kolayına kaçmayacaktı.

"Bir mesajınız varsa, seve seve iletirim," dedi kadın. "Hiç yük olmaz.

Dinleyip dinlemeyeceği ise onun bileceği bir şey."

Yelanahtarı Usta sırıttı. "Hep de öyleydi," dedi. "Her zaman kendi bildiğini yapardı."

"Onu uzun süredir mi tanıyordunuz?"

"Sizden de uzun, hanımefendi. Ona öğretmenlik etmiştim," dedi büyücü. "Ne öğretebildiysem... Roke'taki Okul'a, biliyorsunuz, bir oğlanken gelmişti; elinde onun büyük bir gücü olduğunu yazan, Ogion'dan gelen bir mektupla. Fakat rüzgâra konuşmasını öğretmek için onu ilk defa bir tekneyle çıkardığımda, anlarsınız ya; bir hortum yaratmıştı. O zaman neyle karşı karşıya olduğumuzu anlamıştım. Ya on altı yaşına basmadan boğulup gidecekti, ya da kırkına varmadan Başbüyücü olacaktı... Ya da böyle düşünmüş olduğumu düşünmek hoşuma gidiyor."

"Hâlâ Başbüyücü mü?" diye sordu Tenar. Soru çok kötü bir biçimde cahilce kaçmıştı ve bir sessizlikle karşılanınca, kadın cahilceden de kötü bir şeyler olmasından korktu.

Sonunda büyücü, "Artık Roke'un Başbüyücüsü yok," dedi. Sesinin tonu fazlasıyla sakıngan ve dikkatliydi.

Ne demek istediğini sormaya cesaret edemedi kadın.

"Sanırım," dedi kral, "Barış Rünü'nün Onarıcısı, bu diyarın herhangi bir meclisinin bir parçası sayılabilir; siz de öyle düşünmüyor musunuz?"

Başka bir suskunluktan ve belli ki bir miktar çabadan sonra büyücü, "Elbette," dedi.

Kral bekledi, ama o başka bir şey söylemedi.

Lebannen aydınlık suya bakarak bir masala başlar gibi konuşmaya başladı: "O ve ben; en uzak batıdan Roke'a geldiğimizde, ejderha tarafından taşınarak..." Durakladı; ejderhanın ismi Tenar'ın aklında kendi kendini söyledi, *Kalessin*, vuran bir gong gibi.

"Ejderha beni orada bıraktı, fakat onu aldı götürdü. Roke'un Evi'nin Kapıcısı, o zaman, 'Yapılacakları yaptı. Evine gidiyor,' dedi. Ve bundan önce –Selidor Kumsalı'nda– bana asasını bırakmamı buyurdu, artık bir büyücü olmadığını söyleyerek. Böylece Roke'lu Ustalar, yeni bir başbüyücü seçmek için birbirlerine danıştılar.

"Beni de aralarına aldılar; Bilgeler Divanı hakkında bir krala faydası olabilecek bir şeyler öğrenirim diye. Sonra ayrıca, sayılarını tamamlamak için de onlardan biri olmuştum: Thorion'un, efendim Çevik Atmaca'nın bulup da son verdiği o büyük kötülük tarafından sanatı kendisine karşı döndürülen Çağrı Usta'nın yerine. Biz orada, çorak ülkedeyken, dağlar ile duvar arasında, Thorion'u gördüm. Efendim ona, duvarın üzerinden yaşama geriye dönen yolu tarif ederek, konuştu. Geri dönmedi."

Genç adamın düzgün, güçlü elleri geminin parmaklıklarını kuvvetle tutuyordu. Konuşurken hâlâ denize bakıyordu. Bir dakika kadar sustuktan sonra, öyküsünü bıraktığı yerden aldı.

"Böylece ben yeni başbüyücüyü seçmek için gerekli olan sayıyı tamamladım, dokuzu.

"Onlar... onlar bilge adamlar," dedi, Tenar'a bakarak. "Sadece sanatları konusunda âlim değil, aynı zamanda bilgili adamlar da. Farklılıklarını, daha önce de görmüş olduğum gibi, kararlarını kuvvetlendirmek için kullanıyorlar. Fakat bu kez..."

"Gerçek şu ki," dedi Yelanahtarı Usta, Lebannen'in Roke'un Ustalarını eleştirmekte gönülsüz olduğunu görerek, "hepimiz farklı farklıydık ve karar marar çıkmadı. Hiçbir anlaşmaya varamadık. Çünkü Başbüyücü ölmemişti – yaşıyordu, anlarsınız ya, ama büyücü değildi – ama görünüşe göre hâlâ bir ejderha efendisiydi... Ve Dönüşüm Usta'mız hâlâ kendi sanatının kendi aleyhine dönmesinin etkisiyle sarsılmış olduğundan ve Çağrı Usta'nın ölümden geri döneceğine inandığından, onu beklememiz için bize yakardı... Ve Şekillendirme Ustası bizimle hiç konuşmuyordu. Şekillendirme Ustası bir Karglı, hanımefendi, sizin gibi; bunu biliyor muydunuz? Bize, Karego-At'tan geldi." Adamın dikkatli gözleri kadını izledi: Rüzgâr ne yönden esiyor? "Böylece, bütün bunlardan dolayı bir şeyler yitirdiğimizi hissettik. Kapıcı, seçimi yapacağımız isimlerin hangileri olduğunu sorunca, bir isim bile söylenmedi. Herkes, birbirine baktı..."

"Ben yere baktım," dedi Lebannen.

"Böylece sonunda hepimiz isimleri bilen kişiye baktık: İsimci Usta'ya. O da, tek bir söz bile söylemeden orada, ağaçların arasında bir kütük gibi oturan Şekillendirme Ustası'na bakıyordu. Biz Koru'da buluşuruz biliyorsunuz, kökleri adalardan da derinde olan o ağaçların arasında. Akşamın geç vakitleri olmuştu. Bazen o ağaçlar arasında bir ışık olur, ama o gece olmadı. Karanlıktı, yıldızların ışığı yoktu, yaprakların üzerinde bulutlu bir gök vardı. Ve Şekillendirme Ustası kalkarak, konuştu o zaman – ama kendi dilinde, Kadim Lisan' da değil, Hardca da değil, Kargca konuştu. Çok azımız bu dili hatta bu dilin ne olduğunu biliyorduk ve ne düşüneceğimizi bilemedik. Fakat İsimci Usta bize Şekillendirme Ustası'nın ne dediğini söyledi. Şöyle dedi: *Gont'ta bir kadın.*"

Durdu. Artık kadına bakmıyordu. Biraz sonra kadın, "Başka bir şey söylemedi mi?" dedi.

"Bir tek kelime bile. Onu sıkıştırdığımızda bize baktı ve cevap vermedi; çünkü görüntünün içindeydi, anlatabiliyor muyum – varlıkların şekillerini, şekillerin düzenini görüyordu; bunların çok azı kelimelere dökülebilir, düşüncelere ise daha da azı. Artık söylediği hakkında, ne düşünmesi gerektiği

hakkında bizlerden fazla bir şey bilmiyordu. Elimize bütün geçen bu oldu."

Roke'un Ustaları öğretmendi her şeyden önce, Yelanahtarı Usta da çok iyi bir öğretmendi; anlattığı öyküyü anlaşılır bir hale sokmadan edemiyordu. Belki istediğinden de anlaşılır olmuştu. Bir kez daha Tenar'a baktı ve bakışlarını ayırdı.

"Ve böylece, sizin de gördüğünüz gibi Gont'a gelmek gerekli göründü bize. Fakat ne için? Bir kadını aramak için mi? 'Bir kadın' – elde pek bir şey yok! Belli ki bu kadın bize, bir şekilde rehber olacak, Başbüyücümüze giden yolu gösterecek. Ve bunun üzerine hanımefendi, sizin de tahmin etmiş olabileceğiniz gibi, sizden konuşuldu – çünkü sizin dışınızda Gont'taki başka hangi kadın hakkında bir şey duymuştuk ki? Gont büyük bir ada değil, fakat sizin ününüz çok büyük. Sonra içimizden birisi, 'Bizi Ogion'a götürür,' dedi. Fakat hepimiz de Ogion'un çok önceleri Başbüyücü olmayı reddettiğini biliyorduk; elbette şimdi de, bu kadar yaşlı ve hastayken kabul etmeyecekti. Ve gerçekten de biz bunları konuşurken, Ogion ölüyormuş sanırım. Sonra başka biri, 'Fakat bizi Çevik Atmaca'ya da götürebilir!' dedi. Ve ondan sonra, kelimenin tam anlamıyla karanlıkta kalmıştık."

"Gerçekten," dedi Lebannen. "Çünkü orada, ağaçların arasında yağmur başladı." Gülümsedi. "Hayatımda bir daha hiç yağmur sesi duymayacağım zannetmiştim. Benim için büyük bir mutluluktu."

"Dokuzumuz da sırılsıklamdı," dedi Yelanahtarı, "ve birimiz mutluydu."

Tenar güldü. Elinde değildi, adamı sevmişti. Eğer adam ondan bu kadar sakınıyorsa, onun da adamdan sakınması gerekirdi, fakat Lebannen'e ve Lebannen'in önünde sadece dürüstlük işlerdi.

"Sizin 'Gont'taki kadın'ınız ben olamam o halde, çünkü sizi Çevik Atmaca'ya götürmeyeceğim."

"Bu benim fikrimdi," dedi büyücü belirgin ve belki de gerçek olan, kendine has bir dürüstlükle, "bu kişinin siz olacağınız, hanımefendi. Sadece bir şey vardı, Şekillendirme Ustası, görüntü içindeyken sizin isminizi söyleyebilirdi elbette. Kendi gerçek isimlerini açıkça taşıyabilen çok az insan vardır! Fakat ben Roke Meclisi tarafından, bizim aradığımız türden –güçlü bir adama kız kardeş, anne, hatta öğretmen olabilecek– sizin bildiğiniz bir kadın olup olmadığını sormak için görevlendirildim; çünkü kendi yollarında son derece bilge olan cadılar vardır. Belki Ogion böyle bir kadın tanıyordu, ne dersiniz? Tek başına yaşayıp kırlarda dolaştığı için bu adadaki her canı tanıdığını söylüyorlar. Bize yardım etmesi için yaşıyor olmasını isterdim şimdi!"

Kadın, Ogion'un öyküsündeki balıkçı kadını düşünmüştü bile. Fakat o kadın Ogion onu tanıdığı zaman yaşlıydı, seneler önce yani ve şimdiye kadar ölmüş olması gerekirdi. Gerçi ejderhalar, diye düşündü kadın, çok uzun ya-

şarlar, denir. Bir süre hiçbir şey söylemedi; sonra sadece, "Böyle birini tanımıyorum," dedi.

Kadın, büyücünün ona karşı denetim altında tuttuğu sabırsızlığı, hissediyordu. Neden bu kadın ayak diriyor? Ne istiyor? diye düşünüyordu hiç kuşkusuz. Ve kadın, adama söyleyememesine neyin neden olduğunu merak etti. Adamın sağırlığı kadını susturmuştu. Adama sağır olduğunu bile söyleyememişti.

"Yani," dedi kadın sonunda, "Yerdeniz Başbüyücüsü yok. Fakat bir kral var."

"Umutlarımızın ve güvenimizin toplandığı biri," dedi büyücü kendisine yakışan bir sıcaklıkla. Olanları izleyen Lebannen gülümsedi.

"Şu geçtiğimiz yıllarda," dedi Tenar, şüphe içinde, "çok belalar, çok dertler yaşandı. Benim... küçük kız... Bu tür şeyler çok yaygındı. Sonra güce sahip erkeklerin ve kadınların, güçlerinin azalmasından ve değişmesinden söz ettiklerini duydum."

"Hükümdarımız ile Başbüyücü'nün çorak diyarda altettikleri o kişi, Kuğu, tarif edilemez zarar ve yıkıma neden oldu. Daha uzun bir süre sanatımızı onarıp, büyücülerimizi ve büyücülüğümüzü iyileştirmek zorunda kalacağız," dedi büyücü kesin bir tavırla.

"Onarmak ve iyileştirmekten başka yapılacak şeyler olabilir mi diye merak ediyorum," dedi kadın, "tabii bunlar da yapılmalı, elbette... Fakat merak ediyorum, yoksa... Kuğu gibi birinin bu kadar güce sahip olabilmesi bazı şeylerin değişmekte olmasından mıydı yoksa... ve bir değişim, büyük bir değişim mi yaşanıyordu, yaşanmıştı? Ve bu değişim nedeniyle mi Yerdeniz tekrar bir krala sahip olmuştu – belki de başbüyücü yerine bir kral?"

Yelanahtarı, kadına, sanki ufkun en ıraklarında bir yerde çok belirsiz bir fırtına bulutu görmüş gibi baktı. Hatta sağ elini, bir yel-bağlama büyüsünün bir belirtisi, ilk taslağıymış gibi kaldırdı ve sonra tekrar indirdi. Gülümsedi. "Korkmayın hanımefendi," dedi, "Roke ve Büyü Sanatı sürecek. Hazinemiz çok iyi korunuyor!"

"Bunu Kalessin'e anlatın," dedi kadın birdenbire adamın saygısızlığının son haddindeki bilinçsizliğine dayanamayarak. Bu adamın dik dik bakmasına neden oldu, elbette. Ejderhanın ismini duymuştu. Ama bu, adamın kadını duymasını sağlamamıştı. Bir kadın olarak en son, ona beşiğinde ninniler söyleyen annesini duymuş olan bu adam, onu nasıl duyabilirdi?

"Hakikaten," dedi Lebannen, "Kalessin tamamıyla ejderhalara karşı korunduğu söylenen Roke'a geldi; efendimin herhangi bir büyüsü sayesinde değil, çünkü o zaman hiç büyü gücü yoktu... Fakat Yelanahtarı Usta, Leydi Tenar'ın kendisi için korktuğunu zannetmiyorum."

Büyücü kusurunu düzeltmek için samimi bir çaba harcadı. "Özür dilerim hanımefendi," dedi, "sıradan bir kadınla konuşur gibi konuştum."

Kadın neredeyse gülüyordu. Adamı tutup sarsabilirdi. Sadece, ilgisizce, "Benim korkularım da sıradan korkular," dedi. Hiç faydası yoktu; adam onu duyamıyordu.

Fakat genç kral dinliyordu, sessizlik içinde.

Yukarıda direkler, yelkenler ve geminin armasının baş döndürücü ve salınan dünyasından bir gemici oğlan net ve tatlı bir sesle bağırdı, "Şehir göründü, burnu dönünce!" Ve bir dakika içinde güvertedekiler arduvazdan küçük çatı kümesini, mavi duman kıvrımlarını, batıya yönelen güneşi yakalamış birkaç cam ile koyun sateninsi mavi sularındaki Valmouth'un rıhtım ve iskelelerini gördü.

"Gemiyi içeri ben mi sokayım, yoksa siz mi sokmak istersiniz efendim?" diye sordu sakin gemi kaptanı ve Yelanahtarı cevapladı, "Onu içeri siz sokun kaptan. Bütün o gemi enkazlarıyla uğraşmak istemiyorum!" – elini koyu dolduran düzinelerle balıkçı teknesine doğru salladı. Böylece kralın gemisi, ördek yavruları arasındaki kuğu gibi geçtiği her tekne tarafından selamlanıp orsa ederek yavaş yavaş içeri girdi.

Tenar rıhtım boyunca baktı, fakat denize açılan başka bir gemi yoktu.

"Benim denizci bir oğlum var," dedi Lebannen'e. "Gemisi burada olabilir diye düşünmüştüm."

"Gemisinin adı ne?"

"*Eskel Martısı* adlı geminin üçüncü kaptanı; fakat bu iki yıl önceydi. Gemisini değiştirmiş olabilir. Yerinde duramayan bir adam." Gülümsedi. "Sizi ilk gördüğümde oğlum zannetmiştim. Boylarınızın uzunluğu, ince ve genç olmanız dışında benzer bir yanınız yok. Benim de aklım çok karışmıştı, korkmuştum... Sıradan korkular."

Büyücü pruvadaki kaptanın yerine gitmişti ve Lebannen ile kadın yalnız duruyorlardı.

"Çok fazla sıradan korku var," dedi genç adam.

Bu kadının onunla yalnız konuşmak için tek şansıydı; sözler aceleyle ve kararsız çıktı ağzından: "Size söylemek istediğim... gerçi hiçbir faydası yok ama... ama şey, aradıkları aslında Gont'taki bir kadın olamaz mı, kim olduğunu bilmiyorum da, hiçbir fikrim yok, ama aradıklarının, ihtiyaç duyduklarının kadın olma ihtimali yok mu... onlara yardım edecek... bir kadın. Bu olanaksız mı?"

Genç adam onu dinledi. O sağır değildi. Fakat kaşlarını çattı dikkatle; yabancı bir dili anlamaya çalışır gibi. Ve sadece, nefesinin arasından, "Olabilir," dedi.

Ufacık kayığı içinde bir balıkçı kadın haykırdı, "Nereden?" ve gemi halatlarındaki oğlan, bağıran bir karga gibi cevap verdi, "Kral'ın Şehri'nden!"

"Bu geminin adı ne?" diye sordu Tenar. "Oğlum hangi gemiye bindiğimi soracaktır."

"*Yunus*," diye cevapladı Lebannen ona gülümseyerek. Oğlum, kralım, sevgili çocuğum, diye düşündü kadın. Seni yanımda alıkoymayı ne kadar çok isterdim!

"Gidip küçüğümü almam gerek," dedi kadın.

"Evinize nasıl gideceksiniz?"

"Yürüyerek. Vadinin sadece birkaç mil yukarısında." Orta Vadi'nin, dağın iki kolu arasında bir kucak gibi kalan güneş içindeki, kasabanın ilerisinde uzanan geniş bölümünü gösterdi. "Köy nehrin üzerinde ve benim çiftliğim de köyden yarım mil uzakta. Krallığınızın çok güzel bir parçası."

"Fakat güvenlikte olacak mısınız?"

"A, tabii. Bu geceyi burada, Valmouth'ta kızımla geçireceğim. Köydekiler güvenilir insanlardır. Yalnız olmayacağım."

Bir an için göz göze geldiler; fakat ne biri, ne öteki, her ikisinin de aklında olan ismi söylemedi.

"Tekrar gelecekler mi, Roke'tan?" diye sordu. "'Gont'taki kadın'ı... ya da Ged'i, aramak için?"

"Ged için gelmeyecekler. Bunu, eğer bir kez daha isterlerse, yasaklarım," dedi Lebannen, bu birkaç sözle kadına ne kadar çok şey söylediğinin farkına varmadan. "Fakat onların yeni bir başbüyücü, ya da Şekillendirme Ustası'nın görüntüsündeki kadını arayışlarına gelince, evet, bu iş onları buraya getirebilir. Ve belki de size."

"Meşe Çiftliği'nde her zaman başımızın üstünde yerleri var," dedi kadın. "Yine de sizin yerinizi hiçbir zaman tutamazlar."

"Fırsatım olur olmaz geleceğim," dedi genç adam biraz sertçe, biraz da arzuyla, "eğer olursa."

XI

EV

Valmouth halkının çoğu kralın, yeni kralın, hakkında yeni şarkılar yakılan genç kralın gemide olduğunu öğrenince Havnor'dan gelen gemiyi görmek için limana toplandı. Yeni şarkıları bilmiyorlardı henüz, ama eskilerini biliyorlardı; yaşlı Relli harpıyla gelip *Morred'in Kahramanlıkları*'ndan bir parça söyledi, çünkü Yerdeniz'in kralı mutlaka Morred'in soyundan olurdu. Derken kralın kendisi, tüm gençliği, boyu posu ve yakışıklılığıyla güverteye çıktı; yanında Roke'tan bir büyücü, bir kadın ve eski püskü pelerinler içinde bir dilenciden farksız küçük bir kız vardı, fakat kral onlara sanki bir kraliçe ile prensesmiş gibi davranıyordu; zaten belki de öyleydiler. "Belki de annesidir," dedi Shinny, önündeki adamların kafalarının üzerinden görmeye çalışarak; derken arkadaşı Elma koluna yapışarak fısıltı halindeki bir çeşit çığlıkla, "Bu... annem!" dedi.

"Kimin annesi?" dedi Shinny; ve Elma, "Benim. O da Therru," dedi. Fakat kalabalıkta öne doğru ilerlemeye çalışmadı, hatta gemiden bir görevli yaşlı Relli'yi krala çalması için gemiye çağırmak için kıyıya indiğinde bile. Diğerleriyle birlikte bekledi. Kralın, Valmouth'un ileri gelenlerini kabul edişini görüp Relli'nin kral için şarkı söylediğini duydu. Konuklarıyla vedalaşmasını seyretti; çünkü gemi tekrar denize açılacak, dediler, gece çökmeden önce, geriye Havnor'a doğru yola koyulacaktı. İskele tahtasından son inen Therru ile Tenar oldu. Kral hepsini resmi biçimde kucakladı, yanaklarını yanaklarına değdirerek, Therru'yu kucaklamak için diz çöktü. "Aa!" dedi rıhtımdaki kalabalık. İkisi tırabzanlı iskele tahtasına geldiklerinde güneş, koyda bir baştan bir başa büyük altın bir iz bırakarak altın bir pus içinde batıyordu. Tenar ağır bir bohça ile bir torba sürüklüyordu; Therru'nun yüzü önüne eğilmiş, saçıyla gizlenmişti. İskele tahtası içeri çekilmiş, gemiciler halatlara sıçramış, subaylar bağırmaya başlamış ve *Yunus* adlı gemi kendi yoluna dönmüştü. O zaman Elma, kalabalığın arasından ilerledi.

"Merhaba anne," dedi; Tenar da, "Merhaba kızım," dedi. Öpüştüler ve El-

ma Therru'yu kucağına alarak, "Ne kadar da büyümüşsün! Tam iki misli olmuşsun. Haydi, haydi benimle eve gelin," dedi.

Fakat Elma o akşam, genç tüccar kocasının güzel evinde, annesine karşı biraz utangaçtı. Birkaç kere ona düşünceli, neredeyse ihtiyatlı bir edayla uzun uzun baktı. "Bu bana hiçbir zaman hiçbir şey ifade etmemişti anne, anlarsın ya," dedi Tenar'ın yatak odasının kapısında; "tüm o... Barış Rünü... ve senin Halka'yı Havnor'a getirmen. Bu, şarkılardan biri gibiydi. Yüz yıl önce olmuş bitmiş! Ama gerçekten de o sendin, öyle değil mi?"

"O, Atuan'dan bir kızdı," dedi Tenar. "Bin yıl önce. Şu anda da bin yıl uyuyabilirim inan ki."

"Yat o zaman." Elma döndü; sonra geri döndü, elinde lambayla. "Krallar-öpen," dedi.

"Hadi işine," dedi Tenar.

Elma ile kocası, Tenar'ı birkaç gün daha alıkoydular, fakat ondan sonrasında kadın çiftliğe gitmek için kesin kararlıydı. Böylece Elma, Therru ve Tenar'la birlikte sakin ve gümüşsü Kaheda boyunca yürüdü. Güneş hâlâ sıcaktı ama rüzgâr serindi. Ağaçların yapraklarının yorgun ve tozlu bir görünümleri vardı; tarlalarda ürünler ya kaldırılmıştı ya da kaldırılmaktaydı.

Elma, Therru'nun ne kadar kuvvetlendiğinden ve artık ne kadar sağlam yürüdüğünden söz ediyordu.

"Onu Re Albi'deyken görmeni isterdim," dedi Tenar, "şeyden önce..." ve sustu. Kızını tüm bunlarla üzmemeye karar verdi.

"Ne oldu?" diye sordu Elma, öğrenmek için o kadar kararlıydı ki Tenar pes ederek yavaş bir sesle cevap verdi, "*Onlardan* biri."

Therru, onlardan birkaç metre ileride, küçülmüş elbisesi içinde, uzun bacaklarıyla bir yandan yürürken, bir yandan da çitlerin üzerlerindeki böğürtlenleri avlıyordu.

"Babası mı?" diye sordu Elma, düşünceden midesi bulanarak.

"Tarlakuşu, babaya benzeyenin kendisine Merlos dediğini söylemişti. Bu daha genç. Bu, Tarlakuşu'na haber vermeye gelen. Ona Mahir diyorlar. O... Re Albi'de dolanıyordu. Ve sonra kör talih yüzünden onunla Gont Limanı'nda karşılaştık. Fakat kral onu uzaklaştırdı. Ve şimdi ben buradayım, o da orada ve her şey yoluna girdi."

"Fakat Therru korkmuştu," dedi Elma biraz merhametsizce.

Tenar başıyla onayladı.

"Ama Gont Limanı'na neden gitmiştiniz?"

"Aa, şey, Mahir denen bu adam biri için çalışıyordu... Re Albi'deki lordun evinde yaşayan, bana pek ısınamayan bir büyücü için..." Büyücünün gündelik ismini hatırlamaya çalıştı ve hatırlayamadı; bütün aklına gelen *Tuaho* idi,

Kargca'da bir çeşit ağaç anlamına gelen bir kelime, ne ağacı olduğunu da hatırlayamıyordu.

"Ee?"

"Şey, yani eve dönmek daha iyi göründü gözüme."

"İyi de bu büyücü neden senden hoşlanmadı?"

"Bir kadın olduğum için, daha ziyade."

"Hıh," dedi Elma. "Eski hikâye."

"Bu durumda yeni hikâye oluyor."

"Daha da kötü. Benim bildiğim kadarıyla buralarda hiç kimse anne ile babayı görmedi, eğer onlara böyle denebilirse. Fakat eğer hâlâ etraftalarsa, senin çiftlik evinde tek başına olman hoşuma gitmiyor."

İnsanın kızının kendisine annelik etmesi ve kendi kızına kendisi onun kızıymış gibi davranması çok hoş bir şeydir. Tenar sabırsızca, "Ben başımın çaresine bakarım!" dedi.

"En azından bir köpek edinebilirsin."

"Bunu düşündüm. Köyde birilerinin bir köpek yavrusu vardır belki. Uğradığımızda Tarlakuşu'na sorarız."

"Yavru köpek değil anne. Bir köpek."

"Ama küçük bir köpek – Therru'nun oynayabileceği bir köpek," diye yakardı kadın.

"Hırsızlara gidip, onları öpecek tatlı bir köpek yavrusu," dedi Elma, annesinin yanı sıra yürürken, sıhhatli hali ve gri gözleriyle annesine güldü.

Aşağı yukarı günün ortasında köye vardılar. Tarlakuşu, Tenar ile Therru'yu kucaklama merasimleri, öpücükler, sorular ve yiyecek bir şeylerle karşıladı. Tarlakuşu'nun sessiz kocası ile diğer köylüler, Tenar'a hoşgeldin demek için uğradılar. Kadın eve dönmenin mutluluğunu hissetti.

Tarlakuşu ile yedi çocuğunun en ufakları olan ikisi, bir kız ve bir oğlan, onlara çiftliğe kadar refakat etti. Çocuklar Therru'yu, Tarlakuşu onu eve ilk getirdiği zamandan beri tanıyorlardı elbette ki, ama iki aylık bir ayrılık başlangıçta onları utangaç yapmıştı. Kız onlara, hatta Tarlakuşu'na karşı bile çekingen ve pasif duruyordu, eski kötü günlerdeki gibi.

"Yorgunluktan bitti, bütün bu yolculuktan aklı karıştı. Atlatır. Şu âna kadar çok iyi dayandı," dedi Tenar Tarlakuşu'na, fakat Elma işten bu kadar rahatlıkla sıyrılmasına izin vermedi. "*Onlardan* biri ortaya çıkıp hem kızı hem de annemi çok korkutmuş," dedi Elma. Ve soğuk, havasız, tozlu evi açıp, çekidüzen verip, döşekleri havalandırıp, cücüklenmiş soğanlar karşısında başlarını sallayıp, kilere biraz yiyecek koyup, akşam yemeğinde yemek için büyük bir tencere çorbayı ateşe koyarken, kızıyla arkadaşı bir olup Tenar'dan öyküyü azar azar kopardılar, o akşamüstü. Ağzından kelimeler teker teker çıktı. Te-

nar büyücünün yaptığını onlara anlatmak istemiyor gibiydi; bir tılsım, dedi belli belirsiz; ya da Mahir'i onun arkasından yollamasıydı belki de. Fakat sıra kral hakkında konuşmaya gelince, sözcükler ağzından dökülüverdi.

"Ondan sonra, işte orada duruyordu –kral!– bir kılıcın keskin yanı gibi, ve Mahir, büzüşüp küçüldü onun karşısında. Onu Kıvılcım zannettim! Gerçekten, bir an için öyle zannettim, o kadar, o kadar kendimden geçmiştim ki..."

"Eh," dedi Elma, "bu normal sayılır, çünkü Shinny de seni onun annesi zannetti. Sizin bütün ihtişamınızla limana girişinizi rıhtımdan seyrettiğimiz zaman. Onu öptü biliyor musun Tarlakuşu Teyze? Kralı öptü – aynen böyle. Şimdi de sırada büyücü var, dedim. Ama onu öpmedi."

"Hiç beklemezdim zaten, ne fikir ya. Ne büyücüsü?" dedi Tarlakuşu, başı dolabın içinde. "Un kabın nerede Goha?"

"Önünde. Bir Roke büyücüsü, yeni bir başbüyücü aramaya gelmiş."

"Burada mı?"

"Neden olmasın," dedi Elma. "Son başbüyücü de Gont'tandı, öyle değil mi? Fakat aramak için pek zaman harcamadılar. Annemden kurtulur kurtulmaz geriye Havnor'a yelken açtılar."

"Ne biçim konuşuyorsun."

"Bir kadın aradıklarını söyledi," dedi Tenar onlara. "'Gont'tan bir kadın.' Fakat bunun için pek mutlu olduğu söylenemezdi."

"Bir kadın arayan bir büyücü ha? İşte bu yeni bir şey," dedi Tarlakuşu. "Kurtlanmıştır diyordum ama gayet iyi, bir-iki pide pişireyim diyorum, ne dersiniz? Yağ nerede?"

"Serin odadaki çanaktan biraz çıkarmam gerek. A, Shandy! İşte buradasın! Nasılsın? Duruırmak nasıl? Nasıldı işler? Koçları sattın mı?"

Dokuz kişi akşam yemeğine oturdular. Akşamın yumuşak sarı ışığında, taş zeminli mutfakta, uzun çiftlik masasında Therru başını biraz biraz kaldırmaya başladı ve birkaç kez diğer çocuklarla konuştu; fakat hâlâ içinde bir ürkeklik vardı; dışarısı kararmaya başlayınca, gören gözü pencereyi gözleyebilecek bir şekilde oturdu.

Tarlakuşu ile çocukları alacakaranlıkta evlerine gidinceye, Elma Therru'yu şarkılar söyleyerek uyutuncaya ve kendisi Shandy ile birlikte tabakları yıkamaya başlayıncaya kadar Tenar Ged hakkında bir soru sormadı. Her nasılsa, Tarlakuşu ve Elma dinlerken sormak istememişti; çok fazla açıklaması gereken şey olacaktı. Onun Re Albi'de olduğunu söylemeyi unutmuştu bile. Ve Re Albi hakkında daha fazla konuşmak istemiyordu. Orayı düşündükçe aklı kararır gibi oluyordu.

"Geçen ay buraya benim yolladığım bir adam geldi mi – işlere yardım etsin diye?"

"Ah, unutmuşum gitmiş!" diye bağırdı Shandy. "Atmaca demek istiyorsun yani – yüzünde izler olan adam?"

"Evet," dedi Tenar. "Atmaca."

"A evet, şey, Ilıca Dağları'nda olmalı, Lissu'nun yukarısındaki; koyunlarla birlikte, Serry'nin koyunlarıyla galiba. Buraya gelip, onu nasıl yolladığını anlattı; burada da onun için azıcık bile iş yoktu; biliyorsun ya, Duruırmak'la birlikte koyunlara bakıyoruz; sonra ben sütlerini falan sağıyorum; sonra yaşlı Tiff ile Sis ne zaman gerekse yardıma geliyor; sonra ben saksıyı zorladım ama Duruırmak dedi ki, 'Git Serry'nin adamına sor, Çiftçi Serry'nin yukarıda, Kahedanan'daki kalfasına, bakalım yukarı otlaklarda çobana ihtiyaçları var mı?' dedi; ve Atmaca denen o herif gitti ve dediğini yaptı, işe alındı ve ertesi gün gitti. 'Git Serry'nin adamına sor,' dedi Duruırmak ona, o da öyle etti, hemen de işe alındı. Yani bir dahaki güze, sürüyle iner aşağı, mutlaka. Orda yukarda, Lissu'nun üstündeki Uzun Tepeler'de, yukarı otlaklarda. Galiba onu keçiler için istemişlerdi. Güzel konuşan bir adam. Ya koyunlar için, ya keçiler için, hangisi olduğunu hatırlamıyorum. İnşallah onu burada tutmamamızın senin için bir mahzuru yoktur Goha, ama Duruırmak, yaşlı Tiff ve ben olunca bir iş kalmadığı da gerçek; ve Sis de ketenleri topladıydı. Adam da, orda, o geldiği yerde, dağların öte yanında, dediğine göre Armouth'un tepelerinde bir yerde keçi çobanlığı yaptığını söyledi, ama hiç koyun çobanlığı yapmadığını söyledi. Belki de, orada, yukarda ona keçileri vermişlerdir."

"Belki," dedi Tenar. Oldukça rahatlamış, oldukça da üzülmüştü. Onun sağ salim olduğunu öğrenmek istediği kadar burada bulmak da istemişti.

Ama bu yeter, dedi kendi kendine, sadece evde bile olmak – belki de burada olmaması daha iyidir; tüm o olanların hiçbiri burada yoktu; tüm o kederler, rüyalar, büyücülükler ve Re Albi'nin dehşeti geride kalmıştı, bütün bütün. Buradaydı artık ve burası da onun eviydi, bu taş yerler ve duvarlar, bu küçük camlı pencereler, yıldız ışığında karanlık karanlık duran meşeleriyle dışarısı, bu sakin sıradan odalar. Kızı yan odada, çocukların odasında Therru ile birlikte ve Tenar da kendi yatağında yattı, kocasının yatağında, tek başına.

Uyudu. Uyandı, hiçbir rüya hatırlamadan.

Çiftlikte birkaç gün geçirdikten sonra, Overfell'de geçen yazı pek aklına getirmedi. Olanlar çok önceleri yaşanmıştı ve çok uzakta kalmıştı. Shandy'nin çiftlikte yapacak tek bir iş bile olmadığı konusundaki ısrarlarına rağmen o yapılması gereken çok şey buldu: yazdan kalmış, yapılmamış işler; hasat zamanı tarlalarda yapılması gereken işler, sütçülük. Tan vaktinden güneş kavuşuncaya kadar çalıştı ve eğer oturabilecek bir saat bulursa o zaman da ya yün eğirdi ya da Therru için dikiş dikti. Kırmızı elbise bitmişti sonunda ve süs olsun

diye kullanılan beyaz renkli önlüğü ve her günlük turuncumsu-kahverengi önlüğüyle güzel bir elbise olmuştu. "Ay, çok güzel oldun!" dedi Tenar terziliğinin gururuyla Therru elbiseyi ilk denediğinde.

Therru yüzünü çevirdi.

"Çok güzelsin," dedi Tenar değişik bir tonda. "Beni dinle Therru. Buraya gel. Sende izler var, çirkin izler, çünkü çirkin ve fena bir şey gelmişti başına. İnsanlar bu izleri görüyor. Fakat seni de görüyorlar ve sen bu izler demek değilsin. Sen çirkin değilsin. Sen kötü değilsin. Sen Therru'sun ve güzelsin. Sen, kırmızı bir elbise içinde güzellikle çalışabilen, yürüyebilen, koşabilen, dans edebilen Therru'sun."

Yüzünün yumuşak ve zarar görmemiş tarafı da en az sert, yara iziyle maskelenmiş tarafı kadar ifadesiz, dinledi çocuk. Tenar'ın ellerine indirdi bakışlarını ve hemen minik parmaklarıyla ellerine dokundu. "Çok güzel bir elbise," dedi belirsiz, kaba sesiyle.

Tenar yalnız kalıp, kırmızı kumaşın parçalarını katlarken, gözyaşları gözlerine batmaya başladı. Kendisini azarlanmış gibi hissediyordu. Elbiseyi dikmekle doğru bir şey yapmıştı ve çocuğa gerçeği söylemişti. Fakat bu yeterli değildi; doğru ve gerçek. Sevgi, Therru'ya duyduğu ve Therru'nun ona duyduğu sevgi, bu boşluğun üzerinde bir köprü, örümcek ağından bir köprü oluşturuyordu, fakat sevgi bu boşluğu ne dolduruyor, ne de kapatıyordu. Hiçbir şey bunu yapmıyordu. Ve çocuk bunu ondan daha iyi biliyordu.

Ekinoks günü geldi, pusun arasından yanan parlak bir güz güneşi. Meşelerin yapraklarına ilk bronzlar düşmüştü. Tenar mandırada, yumuşak havaya karşı kapıyı ve pencereyi sonuna kadar açmış kaymak kaplarını temizlerken, genç kralının nasıl o gün Havnor'da taç giydiğini düşündü. Hanımefendiler ve beyefendiler mavi, yeşil ve koyu kırmızı giysileriyle yürüyecekler, ama o beyazlar giyecek, diye düşündü. Kılıç Kulesi'nin merdivenlerine, Ged ile kendisinin tırmandığı merdivenlere tırmanacaktı. Morred'in tacı başına yerleştirilecekti. Borazanlar öterken dönecek, bunca yıldır boş olan tahta kurulacak ve azap çekmenin, korkunun ne demek olduğunu bilen o kara gözleriyle krallığına bakacaktı. "Saltanatın güzel olsun, uzun olsun," diye düşündü, "zavallı çocuk!" Ve, "Orada başına tacı koyan Ged olmalıydı. Gitmeliydi," diye düşündü.

Fakat Ged zengin adamın koyunlarını, belki de keçilerini güdüyordu yukarı otlaklarda. Yumuşak, kuru ve altın rengi bir güzdü ve oraya, tepelere kar düşmedikçe sürüleri geri getirmezlerdi.

Tenar köye gittiği zamanlar Sarmaşık'ın Değirmen Yolu'nun sonundaki kulübesinin yanından geçmeye özen gösterdi. Re Albi'de Yosun'u tanıması, Sarmaşık'ı, eğer cadının kuşku ve kıskançlığını bir kez aşabilirse, daha iyi tanıma isteği uyandırmıştı. Burada Tarlakuşu olduğu halde Yosun'u özledi; on-

dan çok şey öğrenmiş, onu sevmeye başlamıştı ve Yosun hem ona hem Therru'ya, ikisine birden, istedikleri şeyi vermişti. Burada onun yerini alabilecek bir şey arıyordu. Fakat Sarmaşık, Yosun'dan oldukça temiz ve güvenilir olduğu halde, Tenar'a karşı duyduğu hoşnutsuzluktan vazgeçmek niyetinde değildi. Onun dostluk girişimlerine küçümseyerek karşılık veriyordu ki bu girişimlerin bunu belki de hak ettiğini Tenar kabul ediyordu. "Sen kendi yoluna git, ben kendi yoluma," diyordu cadı, sözcükler dışında her şeyle; karşılaştıklarında Sarmaşık'a belirgin bir saygıyla davranmaya devam etse de Tenar buna uydu. Onu sık sık ve çok uzun süre görmezden gelmişti ve bunu onarmayı ona karşı bir borç biliyordu. Görünüşte buna razı olan cadı, onun yapması gereken şeyi bükülmez bir öfkeyle kabul etti.

Güzün ortalarında, zengin biri tarafından gut hastalığını iyileştirsin diye çağrılan sihirbaz Kayın vadiye geldi. Her zaman yaptığı gibi bir süre için Orta Vadi köylerinde kaldı ve bir akşamüstü Meşe Çiftliği'nden geçti, Therru'yu sorup Tenar'la konuştu. Ogion'un son günleriyle ilgili kadının ona anlatabileceği her şeyi öğrenmek istiyordu. Ogion'un bir öğrencisinin öğrencisi ve Gont büyücüsünün gönülden bir hayranıydı. Tenar, Ogion hakkında konuşmanın Re Albi'li diğer insanlar hakkında konuşmak kadar zor olmadığını fark etti ve anlatabileceği her şeyi adama anlattı. Söyleyecekleri bitince adam biraz dikkatlice, "Ya Başbüyücü– o geldi mi?" diye sordu.

"Evet," dedi Tenar.

Kırklarında, biraz şişmanlamaya meyli olan, gözlerinin altında yüzünün yumuşaklığını yalanlayan kara yarım halkalarla, pürüzsüz tenli, nazik görünüşlü bir adam olan Kayın ona baktı ve hiçbir şey sormadı.

"Ogion'un ölümünden sonra geldi. Ve gitti," dedi kadın. Ve hemen, "Artık başbüyücü değil. Bunu biliyor muydunuz?"

Kayın evet anlamında başını salladı.

"Yeni bir başbüyücü seçtiklerine dair herhangi bir haber var mı?"

Sihirbaz, hayır anlamında başını salladı. "Uzun bir süre önce Enlades'ten gelen bir gemi vardı, fakat mürettebatından, taç giyme töreninden başka hiçbir söz çıkmadı. Bu konuyla dolup taşıyorlardı! Ve sanki bütün alametlerle olaylar talihten yanaymış gibi görünüyor. Eğer büyücülerin iyi niyetlerinin bir kıymeti varsa, şu bizim genç kralımız zengin bir adam demektir... Etkin biri de anlaşılan. Ben Valmouth'tan ayrılmadan önce, kara yoluyla Gont Limanı'ndan soyluların, tüccarların, valinin ve meclisinin toplanıp bölge muhafızlarının değerli ve güvenilir adamlar olup olmadıkları konusuna bakmaları için –çünkü bu adamlar artık kralın memuru oldular ve onun isteklerine uyacak, onun yasalarını temsil edecekler– bir buyruk geldi. Lord Heno'nun bunu nasıl karşıladığını tahmin edebilirsin!" Heno uzun zamandır Güney Gont'un

muhafızlarını ve deniz şeriflerini avucunda tutan, korsanların tanınmış hamilerindendi. "Fakat kral arkalarında olunca, Heno ile yüzleşmeye gönüllü adamlar var. Eskilerini hemen oracıkta azledip on beş yeni muhafız tayin ettiler, valilik fonundan maaş alan saygın adamlar. Heno, yakıp yıkacağına yeminler ederek kıyametler kopardı. Yeni bir gün doğuyor! Hepsi bir kerede olmuyor tabii ki, ama yaklaşıyor yeni gün. Ogion Usta'nın bunları görecek kadar yaşamasını isterdim."

"Gördü de," dedi Tenar. "Tam ölürken gülümsedi ve 'Hepsi değişti...' dedi."

Kayın bunu, başını yavaş yavaş sallayarak, ölçülü bir şekilde karşıladı. "Hepsi değişti," diye tekrarladı.

Bir süre sonra, "Ufaklığın durumu çok iyi," dedi.

"Yeterince... Bazen yeterince iyi olmadığını düşünüyorum."

"Hanım Goha," dedi sihirbaz, "eğer ben veya herhangi bir sihirbaz, cadı, hatta zannedersem bir büyücü bile onu alıkoymuş ve yaralandığından beri geçen bunca aydır Büyü Sanatı'nın tüm iyileştirme gücünü kullanmış olsaydı, kızın durumu yine daha iyi olamazdı. Belki bu kadar iyi olmazdı. Yapılabilecek *her şeyi* yaptınız siz bayan. Bir harika yarattınız."

Kadın adamın içten övgüsü karşısında duygulanmıştı ama yine de bu onu üzmüştü ve kadın adama bunun nedenini açıkladı. "Bu yeterli değil," dedi. "Onu iyileştiremiyorum. O... Ne yapacak? Ona ne olacak?" İğe sarmakta olduğu ipliği kaçırdı ve, "Korkuyorum," dedi.

"Onun için," dedi Kayın, yarı sorgulayarak.

"Korkuyorum çünkü korkusu, korkunun nedenini kendisine, ona doğru çekiyor. Korkuyorum çünkü..."

Fakat sözcükleri bulamıyordu.

"Eğer korku içinde yaşarsa kötülük yapacaktır," dedi en sonunda. "Bundan korkuyorum."

Sihirbaz düşündü. "Düşündüm de," dedi sonunda o çekingen tavrıyla, "belki, eğer kabiliyeti varsa, ki ben öyle olduğunu zannediyorum, bu Sanat'ta biraz eğitilebilir. Ve bir cadı olarak... görüntüsü ona pek fazla köstek olmaz... bir ihtimal." Boğazını temizledi. "Son derece övgüye değer işler başaran cadılar var," dedi.

Tenar, parmakları arasında büktüğü ipin birazını, sağlamlığını ve düzgünlüğünü anlamak için elinden geçirdi. "Ogion bana, ona öğretmemi söyledi. 'Ona her şeyi öğret,' dedi ve sonra, 'Roke değil,' dedi. Ne demek istediğini anlamadım."

Kayın bu konuda hiç zorlanmadı. "Roke'un öğretisinin –Yüksek Sanatlar'ın– bir kız için uygun olmadığını söylemek istemiş," diye açıkladı. "Bu ka-

dar sakat biri olması bir yana. Fakat Ogion, o ilim dışında her şeyi öğret dediyse, o da tutulması gereken yolun bir cadının yolu olduğunu görmüşe benziyor." Tekrar düşündü, Ogion'un düşüncesinin ağırlığını kendi tarafına aldığı için bu kez daha neşeli. "Bir-iki yıl içinde kız tamamen kuvvetlenince ve biraz daha büyüyünce Sarmaşık'tan ona bir şeyler öğretmesini isteme yi düşünmeye başlayabilirsin. Çok fazla değil tabii ki, o tür şeylerden bile olsa, ta ki gerçek ismini alıncaya kadar."

Tenar, bu öneriye karşı kuvvetli ve derhal oluşan bir direnç hissetti. Hiçbir şey söylemedi ama Kayın hassas bir adamdı. "Sarmaşık terstir," dedi adam. "Fakat bildiği şeyi dürüstlükle uygular. Bu her cadı için söylenemez. *Kadın büyüsü kadar zayıf*, biliyorsun ve *kadın büyüsü kadar habis!* Fakat ben, gerçek iyileştirme güçleri olan cadılar tanıdım. Bu onlara doğal olarak geliyor. Ve çocuk bu güce doğru çekilebilir – kendisine bu kadar acı çektirilmiş olduğu için."

Adamın iyiliği, diye düşündü Tenar, masumdu.

Söyledikleri üzerinde dikkatlice düşüneceğini söyleyerek adama teşekkür etti. Ve gerçekten de düşündü.

O ay çıkmadan Orta Vadi köyleri, kendi muhafızları ile barış memurlarını atamak ve muhafızların maaşlarını ödeyebilmek için kendilerine vergi toplamak amacıyla Sodeva'daki Değirmi Ambar'da buluştular. Kralın hemen itaat edilen ve valiler ile köyün ihtiyarlarına iletilen buyrukları böyleydi, çünkü her zamanki gibi yollar gürbüz dilenciler ve hırsızlarla doluydu ve köylülerle çiftçiler düzen ve güvenliği sabırsızlıkla arzuluyordu. Lord Heno'nun bir Alçaklar Meclisi oluşturduğu; çeteler halinde gidip kralın muhafızlarının kafalarını kırmaları için karamuhafızları gönüllü olarak topladığı türünden bazı çirkin dedikodular yayılıyordu, fakat insanların çoğu, "Bir denesinler hele!" deyip, birbirlerine artık dürüst bir adamın gece evinde emniyet içinde yatağına yatabildiğini, vergiler akıl alacak gibi olmasa ve herkes bunları ödemek için habire uğraşırken fakir düşecek olsa da, yanlış giden her şeyi kralın düzelttiğini anlatarak evlerine gidiyorlardı.

Tenar tüm bunları Tarlakuşu'ndan dinlemekten memnun oluyor fakat pek önemsemiyordu. Çok sıkı çalışıyordu; eve geldiğinden beri, neredeyse bunun farkına bile varmadan, Mahir veya o tür bir alçağın hem kendi, hem de Therru'nun yaşamını idare etmesine izin vermemeye kesin karar vermişti. Dehşetini tazeleyerek, ona durmadan hatırlayamadığı ve yaşayamadığı şeyleri hatırlatarak çocuğu her an yanında tutamazdı. Fazilet içinde büyüyebilmesi için çocuğun serbest olması, serbest olduğunu bilmesi gerekirdi.

Zamanla kız o sinmiş, korkulu tavrını kaybetti ve şimdiden çiftliğin her

yanına, karışık yollara ve hatta köye bile tek başına gider oldu. Tenar, kendisini zor tuttuğu zamanlar olsa bile ona hiçbir ikaz sözcüğü söylemiyordu. Therru çiftlikte emniyetteydi, köyde emniyetteydi, ona kimse zarar vermezdi: Bu sorgusuz sualsiz kabul edilmeliydi. Ve gerçekten de bunu pek sual etmedi. Etrafta kendisi, Shandy ve Duruırmak; aşağı evde Sis ve Tiff; köyün her tarafında Tarlakuşu'nun ailesi olduktan sonra, Orta Vadi'nin tatlı güzünde çocuğa ne zarar gelebilirdi ki?

Bir köpek de alacaktı sonra, istediği gibi bir tane olduğunu duyar duymaz: o iri, bilge görünüşlü, kıvırcık kafalı Gont çoban köpeklerinden.

Ara sıra, Re Albi'de yapmış olduğu gibi, "Çocuğa öğretiyor olmalıydım! Ogion öyle demişti," diye düşünüyordu. Fakat her nasılsa, geceler uzayıp da onlar akşam yemeğinden sonra, yatağa gitmeden önce mutfak ateşinin kenarında oturmaya başladıklarından beri anlattığı öykülerden ve çiftlik işlerinden başka bir şey öğretemiyordu kıza. Belki de Kayın haklıydı ve Therru, cadıların bildiği şeyleri öğrenmesi için bir cadının yanına yollanmalıydı. Bu, Tenar'ın yapmayı düşündüğü gibi, onu bir dokumacının yanına çırak diye vermekten daha iyiydi. Yine de o kadar da iyi sayılmazdı. Ve kız hâlâ o kadar büyük sayılmazdı; yaşına göre de çok bilgisizdi, çünkü Meşe Çiftliği'ne gelinceye kadar ona hiçbir şey öğretilmemişti. İnsan dilini güçbela bilebilen, hiçbir insan hünerine sahip olmayan küçük bir hayvan gibiydi. Çabucak öğrenmişti ve Tarlakuşu'nun asi kızları ile kikirik, tembel oğullarından iki kat daha çok söz dinleyen ve gayretli bir çocuktu. Ortalığı temizleyebiliyor, hizmet edebiliyor, yün eğirebiliyor, biraz biraz yemek yapabiliyor, birazcık dikiş dikebiliyor, kümes hayvanlarına bakabiliyor, inekleri güdebiliyor ve mandırada mükemmel işler çıkarabiliyordu. Tam bir küçük çiftlik kızı diyordu yaşlı Tiff onun için, biraz riyakârca. Aynı zamanda Tenar onun Therru geçerken gizli gizli, kötülükleri uzaklaştırmak için yapılan işaretten yaptığını görmüştü. İnsanların çoğu gibi Tiff de, insanın alnına yazıldığından başka biri olmadığına inanırdı. Zenginlerin ve güçlülerin iyi ahlakları olmalıydı; kötülük görmüş birinin kötü olması ve haklı olarak da cezalandırılabilmesi gerekirdi. Bu durumda da Therru'nun Gont'taki en münasip küçük çiftlik kızı olmasının pek bir faydası yoktu. Hatta başarısı bile ona yapılan şeyin görünür damgasını eksiltemezdi. Böylece Kayın bu damgayı kabullenerek, bundan yararlanarak onun cadı olmasını düşünmüştü. "Roke değil"– "Ondan korkacaklar," dediğinde, Ogion'un demek istediği bu muydu? Hepsi bu muydu?

Bir gün, tasarlanmış bir tesadüf onları köyün sokağında karşı karşıya getirdiğinde Tenar, Sarmaşık'a, "Sana sormak istediğim bir soru var Bayan Sarmaşık. Senin işinle ilgili bir şey," dedi.

Cadı onu şöyle bir süzdü. Yakıcı gözleri vardı.

"Benim işim, öyle mi?"

Tenar başıyla onayladı, ciddi.

"Gel öyleyse," dedi Sarmaşık omuzlarını silkip, Değirmen Yolu'ndan küçük evine doğru önden giderek.

Evi Yosun'unki gibi bir rezillikler yuvası ve tavuk kümesi değildi ama hepsi kokulu, keskin veya tatlı veya garip, kuru ve kurumakta olan şifalı bitkilerin asılı olduğu kirişleri; gri küllerin altında minik bir kömürün kırmızı bir göz gibi kırpıştığı, yavaş yanması için küllendirilmiş ateşi; bir rafta uyumakta olan, tek bir beyaz bıyığıyla, kıvrak, besili kara kedisi ve her tarafa yayılmış küçük kutular, kaplar, ibrikler, tepsiler ve tıpalı şişeleriyle bir cadı eviydi.

"Senin için ne yapabilirim Hanım Goha?" diye sordu Sarmaşık, son derece kuru bir şekilde içeri girdiklerinde.

"Eğer mümkünse benim himayemdeki kızın, Therru'nun sanatınıza karşı herhangi bir kabiliyeti –içinde herhangi bir güç– olup olmadığını söyle bana."

"Onun mu? Elbette var!" dedi cadı.

Tenar, bu hazır ve kibirli cevaptan biraz şaşırmıştı. "Şey," dedi. "Kayın da öyle düşünüyor gibi."

"Mağaralardaki kör yarasalar bile görür bunu," dedi Sarmaşık. "Hepsi bu mu?"

"Hayır. Senin öğüdüne ihtiyacım var. Sana sorumu sorduğumda, bana cevabımın pahasını söylersin. Tamam mı?"

"Tamam."

"Biraz daha büyüyünce Therru'yu bir cadı çırağı yapayım mı?"

Sarmaşık bir dakika kadar sessiz kaldı, biçeceği fiyatı düşünmek için, diye düşündü Tenar. Ama onun yerine, kadın sorusunu cevapladı. "Ben onu almam," dedi.

"Neden?"

"Bunu yapmaktan korkarım," diye cevap verdi cadı; Tenar'a ani ve öfkeli bir bakışla uzun uzun baktı.

"Korkuyor musun? Neden?"

"Ondan! Nedir o?"

"Bir çocuk. Kötülüğe uğramış bir çocuk!"

"Hepsi bu değil."

Tenar'a kara bir öfke basmıştı ve, "Yani bir cadı çırağının bakire mi olması gerekiyor?" dedi.

Sarmaşık uzun uzun baktı. Biraz sonra, "Bunu kastetmedim," dedi.

"Neyi kastettin?"

"Onun ne olduğunu bilmediğimi kastettim. Yani bana, gören tek gözü ve diğer kör tek gözüyle baktığı zaman, ne gördüğünü bilmediğimi kastediyor-

dum. Görüyorum ki sen ona herhangi bir çocukmuş gibi davranıyorsun ve ben, Bunlar da ne? O kadın bir ateşi elinden tutacak veya tayfunla yün eğirecek kadar aptal olmadığına göre bu kadının gücü nedir? diye düşündüm. Söylediklerine göre hanımefendi, sen kendin küçük bir çocukken Kadim Varlıklar, Karanlık Varlıklar, Yeraltındaki Varlıklarla yaşamış ve bu güçlerin kraliçesi ve hizmetkârı olmuşsun. Belki de bundan korkmamanın nedeni budur. Onun nasıl bir güç olduğunu bilmiyorum, söyleyemem. Fakat bildiğim bir şey varsa o da, onun benim öğretmenliğimi aşıyor olması – ya da Kayın'ınkini veya benim bildiğim herhangi bir cadı veya büyücününkini! Sana bir öğüt vereceğim, parasız pulsuz. Öğüdüm şu: Dikkat et. Gücünü bulduğu gün ona dikkat et! Hepsi bu."

"Teşekkür ederim Bayan Sarmaşık," dedi Tenar, Atuan Mezarları'nın Rahibesi olmanın tüm resmiyetiyle, ve sıcacık odadan gün sonunun ısıran, ince yeline çıktı.

Hâlâ kızgındı. Kimse ona yardım etmeyecek diye düşündü. Bu işin onu aştığını biliyordu, bunu ona söylemeleri gerekmiyordu – ama hiçbiri ona yardım etmeyecekti. Ogion ölmüş, yaşlı Yosun atıp tutmuş, Sarmaşık uyarmış, Kayın bulaşmamış, Ged ise –ona gerçekten yardım edebilecek olan Ged– kaçmıştı. Kamçılanmış bir köpek gibi kaçmış; ona ne bir çift söz, ne de işaret yollamış; ne onu ne Therru'yu hiç düşünmemiş; sadece kendi kıymetli utancını düşünmüştü. Onun çocuğu, süt bebeği oydu. Bütün umursadığı buydu. Ne kadını düşünmüş ne de onunla ilgilenmiş; sadece güçle –kadının gücüyle, kendi gücüyle, bunları nasıl kullanacağıyla, bundan, daha büyük bir gücü nasıl elde edeceğiyle– ilgilenmişti. Kırılmış Halka'yı birlikte bir araya getirmek, Rün'ü yaratmak, kralı tahtına oturtmak. Ve gücü gittiği zaman, hâlâ tüm düşünebildiği buydu: gittiği, kaybolduğu, onu kendiyle, utancıyla, boşluğuyla baş başa bıraktığıydı.

Adil değilsin, dedi Goha Tenar'a.

Adil mi? dedi Tenar. O adil mi davrandı?

Evet, dedi Goha. Öyle yaptı. Ya da öyle yapmaya çalıştı.

Eh, iyi o halde, şu anda güttüğü keçilere de adil davransın; bana ne, dedi Tenar, rüzgârda ve ilk seyrek soğuk yağmurda eve doğru zahmetle yürüyerek.

Kaheda çayırları kenarındaki yolda rast geldiği kiracısı Tiff, "Kar yağar bu akşam belki de," dedi ona.

"Bu kadar erken mi kar yağacak? Umarım yağmaz."

"Don yapacak en azından, kesinlikle."

Ve gün kavuşunca don yaptı: Yağmur birikintileri ve sulama yalakları kaymak bağlayarak sonradan buz ile donuklaştı; Kaheda'nın kıyısındaki sazlar buz ile bağlanarak sabitleşti; rüzgârın kendisi de, sanki donmuş da kıpırda-

yarnıyormuş gibi durdu.

Ateşin –Sarmaşık'ınkinden daha tatlı bir ateşti, çünkü odunlar geçen ilkbaharda meyve bahçesinden kesilen yaşlı elmanın odunlarıydı– yanında Tenar ile Therru, kaldırmış oldukları akşam yemeğinden sonra yün eğirip konuşmak için oturmuşlardı.

"Kedi hayaletleriyle ilgili öyküyü anlatsana," dedi Therru o boğuk sesiyle, bir yığın kara, ipekimsi keçi kılını, yumuşacık yün iplik yapmak için çarkı döndürmeye başlayınca.

"O bir yaz öyküsü."

Therru başını umursamazlıkla yana çevirdi.

"Kışları öyküler, büyük öyküler olmalı. Kışın insan, *Ea'nın Yaradılışı*'nı öğrenir ki yaz geldiğinde Uzun Dans'ta şarkısını söyleyebilsin. Kışın insan Kış Türküsü'nü ve *Genç Kral'ın Kahramanlıkları*'nı öğrenir ve Gündönümü Bayramı'nda, güneş ilkbaharı getirmek için kuzeye döndüğünde bunları söyler."

"Ben şarkı söyleyemem," diye fısıldadı kız.

Tenar, bükülmüş yünü örekeden alarak elinde yumak yapıyordu, elleri işe yatkın ve ahenkliydi.

"Sadece ses şarkı söylemez," dedi. "Akıl şarkı söyler. Eğer akıl şarkıları bilmiyorsa dünyanın en güzel sesi bir işe yaramaz." Yünün, ilk başta eğrilmiş olan son kısmını çözdü. "Senin bir gücün var Therru ve bilgiden yoksun bir güç, tehlikelidir."

"Hani öğrenmeyenlerinki gibi," dedi Therru. "Yabani olanlar." Tenar kızın ne demek istediğini bilmiyordu; kıza gözlerinde soru işaretleriyle baktı. "Batıda kalanlar gibi," dedi Therru.

"Ha, –ejderhalar– Kemaylı Kadın'ın şarkısındaki. Evet. Aynen öyle. Sonuç olarak: Önce hangisiyle başlayalım – adaların denizden nasıl yükseltildikleriyle ilgili olanla mı, yoksa Kral Morred'in Kara Gemiler'i nasıl geri püskürttüğüyle ilgili olanla mı?"

"Adalarla," diye fısıldadı Therru. Tenar olsa *Genç Kral'ın Kahramanlıkları*'nı tercih ederdi, çünkü Lebannen'in yüzüne Morred'in yüzüymüş gibi bakmıştı; ama çocuğun seçimi doğru olan seçimdi. "İyi," dedi kadın. Ogion'un şömine rafında duran büyük İrfan Kitapları'na göz gezdirdi, eğer unutursa, sözleri orada bulabileceği konusunda kendi kendini yüreklendirerek; derin bir nefes aldı ve başladı.

Yatma vaktine kadar Therru, Segoy'un adaların ilkini Zamanın derinliklerinden nasıl yükselttiğini biliyordu artık. Ona şarkı söyleyeceği yerde Tenar kızı yatağa güzelce yerleştirdikten sonra yatağın üzerine oturdu ve birlikte, yavaşçacık, Yaradılış şarkısının ilk kıtasını söylediler.

Tenar minik bir yağ kandilini mutfağa geri götürdü, mutlak sessizliği din-

leyerek. Don, dünyayı bağlamış, kilitlemişti. Hiç yıldız görünmüyordu. Siyahlık mutfağın tek penceresine dayanıyordu. Taştan zeminde yatıyordu soğuk.

Tekrar ateşin başına döndü, uykusu yoktu çünkü. Şarkının ulu sözleri ruhunu canlandırmıştı, ayrıca Sarmaşık ile yaptığı konuşmadan hâlâ bir kızgınlık ve huzursuzluk kalmıştı içinde. Ocağın arka kısmındaki iri kütükten birazcık alev çıkartmak için ölçeri eline aldı. Kütüğe vurduğu anda, sesin evin arka kısmından bir yankısı duyuldu.

Doğruldu ve durup dinledi.

Yine: Hafif, boğuk bir gürn ya da düşme sesi –evin dışından– mandıra penceresinde mi yoksa?

Ölçer hâlâ elinde, karanlık holden kilere açılan kapıya ilerledi Tenar. Kilerin arkasında mandıra bulunuyordu. Ev, alçak bir tepeye dayanıyordu ve bu iki oda da, evin diğer bölümleriyle aynı seviyede olmalarına rağmen birer mahzen gibi bu tepenin içine giriyordu. Kilerin sadece havalandırma delikleri vardı; mandıranın ise bir kapısı ve bir penceresi; dışarıya bakan tek duvarında, mutfak penceresi gibi alçak ve geniş bir pencere. Kiler kapısının önünde durmasıyla birlikte, pencerenin bir manivela veya demir çubukla kanırtılarak açıldığını ve erkek seslerinin fısıldaştığını duyabildi.

Çakmak düzenli bir ev sahibiydi. Evinde biri hariç tüm kapıların her iki tarafında da sürgülü kol demiri ve sürgü içine yerleştirilmiş kalın bir parça dökme demir vardı. Bunların hepsine iyi bakılır, yağlanırdı; hiçbiri hiçbir zaman kilitli tutulmazdı.

Kilerin kapısındaki sürgüyü çekti. Sürgü kapının dik kenar pervazındaki ağır demir yive sıkıca oturarak hiç ses çıkarmadan yerine yerleşti.

Mandıranın dış kapısının açıldığını duydu. İçlerinden biri sonunda, pencereyi kırmadan önce bunu denemeyi akıl etmiş ve kapının açık olduğunu görmüştü. Tekrar mırıltı seslerini duydu. Sonra sessizlik; kalp atışlarını kulaklarında gümbür gümbür duymasına ve bu sesin üzerine başka bir ses duymayacak diye korkmasına neden olacak kadar uzun süren bir sessizlik. Bacaklarının titrediğini ve yerin soğuğunun bir el misali eteğinin altından yukarı doğru tırmandığını hissetti.

"Açık," diye fısıldadı bir erkek sesi yakınında ve kadının yüreği acı vererek hopladı. Elini kol demirine koydu, açık olduğunu düşünerek –kilitleyeceğine açmıştı. Kiler ile mandıra arasındaki kapının açılırken gıcırdadığını duyduğunda kol demirini neredeyse geriye çekiyordu. Üst menteşenin o gıcırtısını biliyordu. Konuşan sesi de biliyordu ama başka türlü bir bilmeyle. "Burası bir erzak odası," dedi Mahir ve sonra kadının karşısında durduğu kapı, kol demirine takılıp takırdarken, "Bu kilitli," dedi. Tekrar takırdadı. İnce keskin bir ışık, bir bıçak ağzı gibi, kapı ile pervaz arasından süzüldü. Kadının göğsüne

değdi ve kadın sanki göğsünü kesmiş gibi geri çekildi.

Kapı yeniden takırdadı ama fazla değil. Çok sağlamdı; sağlamca menteşelerine bağlanmıştı ve kol demiri sıkıydı.

Birliktekapının diğer tarafında homurdandılar. Kadın, dolanıp evin ön tarafını denemeyi planladıklarını biliyordu. Kendisini, oraya nasıl geldiğini bilemeden ön kapıda kapıyı sürgülerken buldu. Belki de bu bir kâbustu. Bu rüyayı, bu evin içine girmeye çalıştıkları, kapıların çatlaklarından bıçaklar soktukları rüyayı görmüştü. Kapılar – girebilecekleri başka kapılar var mıydı? Pencereler – yatak odasının panjurları. Nefesi o kadar daraldı ki Therru'nun odasına varamayacağını zannetti, fakat oraya gitmişti bile, ağır ahşap panjurları camların üzerine kapattı. Menteşeler sertti ve büyük bir gürültüyle birleştiler. Artık biliyorlardı. Artık geliyorlardı. Bir sonraki odanın penceresine gelebilirlerdi, onun odasının. O panjurları kapatamadan orada olacaklardı. Ve oradaydılar.

Kadın, panjurun sol kanadını yerinden kurtarmaya çalışırken, yüzleri, dışarıda karanlıkta hareket eden lekeleri gördü. Panjur takılmıştı. Kıpırdatamıyordu. Bir el cama değdi; camda bembeyaz yassı bir hal alarak.

"İşte orada."

"Bırak girelim. Sana bir zarar vermeyeceğiz."

"Sadece seninle konuşmak istiyoruz."

"Sadece küçük kızı görmek istiyor."

Panjuru yerinden kurtararak pencerenin önüne sürükledi. Fakat camı kırarlarsa, dışarıdan iterek panjuru açabilirlerdi. Panjuru kapalı tutan şey, zorlansa ahşaptan ayrılabilecek bir çengeldi sadece.

"Girmemize izin ver de sana bir şey yapmayalım," dedi seslerden biri.

Düşmüş yapraklar arasında çatırdayan donmuş toprak üzerindeki ayaklarını duydu. Therru uyanık mıydı? Panjurların kapanışındaki gürültü onu uyandırmış olabilirdi, fakat hiç ses çıkartmamıştı. Tenar kendi odasıyla Therru'nun odası arasındaki kapıda durdu. Ortalık zifiri karanlık ve sessizdi. Çocuğa dokunup uyandırmaktan korkuyordu. Odada çocukla birlikte kalmalıydı. Onun için savaşmalıydı. Elinde ölçer vardı, nereye koymuştu onu? Panjurları kapatabilmek için yere bırakmıştı. Bulamıyordu. Karanlıkta duvarları yokmuş gibi duran odada el yordamıyla ölçeri aradı.

Mutfağa açılan ön kapı takırdadı, kasasında oynayarak.

Eğer ölçeri bulmuş olsaydı burada kalıp onlarla dövüşecekti.

"Buraya!" diye bağırdı içlerinden biri; kadın adamın ne bulduğunu biliyordu. Adam yukarıya doğru, geniş, panjursuz ve ulaşması kolay mutfak penceresine bakıyordu.

Kadın, odanın kapısına doğru el yordamıyla gitti, sanki çok yavaş gidi-

yormuş gibi. Burası artık Therru'nun odasıydı. Daha önce de çocuklarının odasıydı. Çocuk odası. İşte bu yüzden içten bir kilidi yoktu. Çocuklar kendilerini kilitleyip sürgü sıkışırsa korkmasınlar diye.

Meyve bahçesinden geçince, tepenin arkasında Durumak ile Shandy kendi kulübelerinde uyuyorlardı herhalde. Eğer seslenirse Shandy belki duyardı. Eğer yatak odasının penceresini açıp bağırırsa, veya Therru'yu uyandırırsa ve birlikte pencereden tırmanıp meyve bahçesinden koşarak geçerlerse, ama adamlar oradaydı, tam orada, bekliyorlardı.

Kaldırabileceğinden fazlaydı bu. Onu bağlayan donuk korku kırıldı ve öfke içinde gözüne tamamıyla kırmızı ışık içinde görünen mutfağa koştu; tahta tezgâhtaki uzun, keskin kasap bıçağını kaptı, kapı sürgüsünü açtı ve kapıda durdu. "Gelin öyleyse!" dedi.

O konuşurken, bir iniltiyle kesilen bir nefes sesi duydu ve bir adam, "Dikkat!" diye bağırdı. Başka biri de, "Buraya! Buraya!" diye.

Sonra sessizlik oldu.

Açık kapıdan gelen ışık kara buzlu su birikintileri üzerine düşüp meşelerin kara dalları ve düşmüş gümüşsü yapraklar üzerinde parıldadı; kadının gözleri alıştıkça patikada bir şeyin, yüksek perdeden hıçkırıklı bir inilti çıkaran kara bir kütle veya yığının kendisine doğru sürünmekte olduğunu gördü. Işığın gerisinde kara bir şekil koşarak fırladı ve uzun bıçak yüzleri parladı.

"Tenar!"

"Orada dur!" dedi kadın, bıçağı kaldırarak.

"Tenar! Benim, Atmaca, Çevik Atmaca!"

"Orada kal," dedi kadın.

Fırlayan kara şekil, patikada yatan kara kütlenin yanında kımıldamadan durdu. Kapıdan gelen ışık bir beden, bir yüz, bir büyücü asası gibi diklemesine tutulmuş uzun çatallı bir saman tırmığı üzerinde donuk donuk parlıyor, diye düşündü kadın. "Sen misin?" dedi.

Adam patika üzerindeki kara şeyin yanına diz çökmüştü artık.

"Galiba onu öldürdüm," dedi. Omzunun üstünden geri bakarak ayağa kalktı. Diğer adamlardan hiç ses seda yoktu.

"Neredeler?"

"Kaçtılar. Bana yardım et Tenar."

Kadın bıçağı bir eliyle tuttu. Diğer eliyle, patika üzerine bir bohça gibi yığılmış adamın kolundan tuttu. Ged adamı omuzlarının altından tuttu ve adamı, basamaktan çıkartarak evin içine sürüklediler. Mutfağın taş zemini üzerinde yattı; kan adamın göğsünden ve karnından çeşmeden akar gibi akıyordu. Üst dudağı dişlerinin üzerinden çekilmişti ve gözlerinin sadece beyazları görünüyordu.

"Kapıyı kilitle," dedi Ged; kadın kapıyı kilitledi.

"Çarşaflar elbise dolabında," dedi kadın; Ged bir çarşaf alarak bunu kadının adamın bedenine sarabileceği şeritler halinde yırttı. Ged kadının bandajları sarabilmesi için adamın bedenini dik tutarken kadın saman tırmığının dört dişinden üçünün saplanmasıyla oluşan, kanın kâh damlayıp kâh fışkırdığı üç kan pınarını sardı.

"Burada ne arıyorsun? Onlarla mı geldin?" diye sordu.

"Evet. Ama onlar bunu bilmiyordu. Elinden başka bir şey gelmez Tenar." Adamın bedenini yavaşça yere bıraktı ve oturdu, nefes nefese, yüzünü kanlı elinin tersiyle silerek. "Onu öldürdüm galiba," dedi tekrar.

"Belki de öldürmüşsündür." Tenar, parlak kırmızı noktaların adamın ince kıllı göğsünü ve karnını saran kalın çarşaf üzerinde yavaş yavaş yayılışını seyretti. Ayağa kalktı ve başı çok döndüğü için sendeledi. "Ateşin yanına geç," dedi. "Bitmişsindir."

Onu, dışarıda karanlıkta nasıl tanıdığını bilemiyordu. Sesinden, belki de. Ged çobanların koyun postundan yapılmış, deri kısmı dışa gelen hantal kışlık paltolarından giyiyordu ve başına çobanların görev başında giydikleri örgü başlıklardan geçirmişti; yüzünün çizgileri belirginleşmiş ve hava koşullarından yıpranmış, saçı uzamış ve demir-kırı rengini almıştı. İs, don ve koyun kokuyordu. Titriyor, tüm bedeni sarsılıyordu. "Ateşin yanına geç," dedi kadın tekrar. "Ateşe odun at."

Söyleneni yaptı. Tenar çaydanlığı doldurarak ateşin üzerindeki demir koldan sallandırdı.

Eteğinde kan vardı; temizlemek için ucunu soğuk suya batırdığı bir çarşafı kullandı. Bezi, ellerindeki kanı temizlemesi için Ged'e verdi. "Ne demek istedin yani," dedi kadın, "onlarla geldin de onların haberi yoktu derken?"

"Aşağı iniyordum. Dağdan. Kaheda'nın kaynaklarının olduğu yerden gelen yoldan." Sanki nefessiz kalmış gibi düz bir sesle konuşuyordu ve titremesi konuşmasını anlaşılmaz kılıyordu. "Arkamda adamların seslerini duydum ve kenara çekildim. Ormanın içine. Canım konuşmak istemedi. Bilmiyorum işte. Hallerindeki bir şey. Onlardan korktum."

Kadın sabırsızca başıyla onaylıyordu; ocakta onun karşısına oturdu, elleri sıkı sıkı kucağında kenetlenmiş bir biçimde onu dinlemek için ileri doğru eğilerek. Islak eteği, bacaklarının üzerinde soğuk soğuk duruyordu.

"Geçerlerken içlerinden birinin 'Meşe Çiftliği' dediğini duydum. Bundan sonra onları izledim. Biri durmadan konuşuyordu. Çocuk hakkında."

"Ne dedi?"

Sustu. Sonunda, "Onu geri alacağını. Cezalandıracağını söyledi. Senden de öç alacağını. Onu çaldığın için, dedi. Dedi ki..." dedi. Durdu.

"Beni de cezalandıracakmış."

"Hepsi konuştu. Bunun, bunun hakkında."

"Bu Mahir değil." Yerdeki adama doğru başıyla bir işaret yaptı. "Bu..."

"Kızın kendisinin olduğunu söylüyordu." Ged adama, sonra da ateşe baktı. "Ölüyor. Yardım bulmamız gerek."

"Ölmeyecek," dedi Tenar. "Sabah Sarınaşık'a haber yollarım. Diğerleri hâlâ orada, dışarıda – kaç kişiydiler?"

"İki."

"Ölürse ölür, yaşarsa yaşar. İkimiz de dışarı falan çıkmıyoruz." Heyecanla ayağa kalktı. "Saman tırmığını getirdin mi Ged?"

Adam kapının yanında duvara dayalı, dört uzun çatalı parlayan tırmığı gösterdi.

Kadın tekrar ocak yanındaki yere oturdu, fakat artık sarsılıyor, tepeden tırnağa titriyordu, daha önce Ged'e olduğu gibi. Adam, kadının koluna dokunmak için ocağın üzerinden uzandı. "Tamam, tamam," dedi.

"Ya hâlâ orada, dışarıdalarsa?"

"Kaçtılar."

"Geri gelebilirler."

"İkiye iki mi? Üstelik bizim bir de tırmığımız var."

Kadın çıplak bir dehşet içinde, "Orak ile tırpanlar ambarın yanındaki kulübede duruyor," demek için sesini fısıltı halinde kalıncaya kadar alçalttı.

Adam başını hayır anlamında salladı. "Onlar kaçtı. Onu... ve seni kapıda gördüler."

"Sen ne yaptın?"

"Üstüme geldi. Ben de onun üstüne yürüdüm."

"Daha önce demek istiyorum. Yoldayken."

"Yürürken üşüdüler. Yağmur yağmaya başladı, onlar üşüdü ve buraya gelmekten söz etmeye başladılar. Önce sadece buydu, çocuk ve senin hakkında konuşan, ders... dersini vermek hakkında..." Sesi kurudu kaldı. "Susadım," dedi.

"Ben de. Su daha kaynamadı. Sen devam et."

Bir nefes alarak öyküsünü tutarlı olarak anlatmaya çalıştı.

"Diğer ikisi onu pek dinlemiyorlardı. Daha önce hep dinliyorlardı bunu belki de. Yollarına devam etmek için acele ediyorlardı. Valmouth'a varmak için. Sanki birinden kaçıyorlarmış gibi. Uzaklaşıyor gibi. Fakat hava soğudu ve o Meşe Çiftliği'ni anlatmaya devam etti ve başında kepi olan diğer adam dedi ki, 'Eh, öyleyse neden bu gece oraya gidip geceyi şeyle birlikte...'"

"Dul kadınla birlikte geçirmeyelim, evet."

Ged yüzünü elleri arasına aldı. Kadın bekledi.

Ateşe baktı ve duraksamadan devam etti. "Sonra bir süre için onları kaybettim. Yol vadi ile aynı seviyeye geldi ve onları daha önce yaptığım şekilde, ormanın içinden, tam arkalarından, takip edememeye başladım. Yan taraftan gitmem gerekti, tarlaların arasından, görünmeyecek şekilde. Buraları pek bilmem, sadece yolu biliyordum. Eğer tarlalardan, kestirmeden gidersem kaybolup evi kaçırmaktan korktum. Ayrıca hava da kararıyordu. Evi kaçırdığımı, geçtiğimi zannettim. Tekrar yola çıktım ve neredeyse onlarla burun buruna geldim – oradaki dönemeçte. Yaşlı adamın geçip gitmesini beklediler. Hava kararıncaya ve kimsenin gelmeyeceğine emin oluncaya kadar beklemeye karar verdiler. Ambarda beklediler. Ben dışarıda kaldım. Onların durdukları duvarın tam dışında."

"Donmuşsundur," dedi Tenar durgunca.

"Hava soğuktu." Sanki bunun düşüncesi bile onu ürpertmiş gibi ellerini ateşe doğru tuttu. "Saman tırnığını, ambarın bitişiğindeki küçük kulübenin kapısının yanında buldum. Dışarı çıktıklarında evin arkasına dolandılar. O zaman seni uyarmak için ön kapıya gelebilirdim, yapmam gereken de buydu ama bütün düşünebildiğim onları gafil avlamaktı – bunun yegâne avantaj, tek şansım olduğunu düşündüm... Evin kilitli olabileceğini ve onların girmek için zorlamak zorunda kalabileceklerini düşündüm. Fakat derken onların içeri girdiklerini duydum, arka taraftan, oradan. Ben de girdim –mandıraya– arkalarından. Onlar kilitli kapıya geldiklerinde ben dışarı anca çıkmıştım." Bir çeşit kahkaha attı. "Karanlıkta tam yanımdan geçip gittiler. Onlara çelme takabilirdim... İçlerinden birinin çakmaktaşı ile çakmağı vardı, kapının kilidini görmek istediklerinde bir parça kav tutuşturuyorlardı. Ön tarafa dolandılar. Senin panjurları kapattığını duydum; onları duyduğunu anladım. Seni gördükleri pencereyi kırmaktan söz ediyorlardı. Sonra, kepli olan, pencereyi gördü – şu pencereyi..." Derin ve geniş iç eşiği olan mutfak penceresini başıyla işaret etti. "Adam, 'Bana bir taş verin, şunu kırıp açayım,' dedi ve onlar da adamın olduğu yere geldiler, tam adamı pervaza kadar kaldıracaklardı ki ben bağırdım ve onu yere bıraktılar; içlerinden biri –bu– tam üstüme doğru koştu."

"Ah, ah," diye soludu yerde yatan adam, sanki Ged'in öyküsünü onun yerine anlatırmış gibi. Ged ayağa kalkarak adamın üzerine eğildi.

"Ölüyor galiba."

"Hayır, ölmüyor," dedi Tenar. Titremesini tamamen kesememişti, artık sadece içten bir ürpertisi vardı. Çaydanlık ıslık çalmaya başladı. Bir demlik çay demledi ve çay demlenirken ellerini kaba çömleğin iki yanına koydu. İki fincan çay koydu, sonra bir üçüncü fincan daha koydu; üçüncüsünün üstüne biraz soğuk su ekledi. "İçilmeyecek kadar sıcak," diye açıkladı Ged'e, "önce biraz bekle. Bakalım ben bunu, ona içirebilecek miyim?" Adamın başının ya-

nına, yere oturdu; başını bir eliyle kaldırdı; ılıştırılmış bir fincan çayı adamın ağzına götürdü ve fincanın kenarını açıkta kalmış dişleri arasından ittirdi. Ilık sıvı adamın ağzına boşaldı; adam yuttu. "Ölmeyecek," dedi kadın. "Yer buz gibi. Onu ateşe yaklaştırmam için bana yardım et."

Ged, baca ile hol arasında duvar boyunca yer alan sedirin üzerindeki halıyı almaya yeltendi. "Onu kullanma, o güzel bir dokuma," dedi Tenar ve dolaba giderek, adama yatak olsun diye serdiği yıpranmış keçeden bir pelerin getirdi. Hareketsiz duran bedeni bunun üzerine çektiler ve üzerini örttüler. Bandajlardaki ıslak kırmızı lekeler artık büyümüyordu.

Tenar doğrularak kıpırdamadan durdu.

"Therru," dedi.

Ged arkasına baktı, fakat çocuk yoktu. Tenar aceleyle odadan çıktı. Çocukların odası, çocuğun odası tamamen karanlık ve sessizdi. El yordamıyla yatağa gitti ve elini Therru'nun omzunun üzerindeki battaniye kıvrımına koydu.

"Therru?"

Çocuğun nefesi rahattı. Uyanmamıştı. Tenar kızın bedenindeki kalbi hissedebiliyordu, soğuk bir odadaki parlaklık gibi.

Dışarı çıkarken Tenar elini şifoniyerin üzerinde gezdirerek soğuk metale dokundu: Panjurları kapatırken bırakmış olduğu ölçer. Ölçeri mutfağa geri getirdi, adamın bedeninin üzerinden geçti ve ölçeri bacanın üzerindeki çengele astı. Bir yandan ateşi seyrederken, bir yandan da ayakta durdu.

"Hiçbir şey yapamadım," dedi. "Ne yapabilirdim ki? Hemen dışarı çıkıp bağırabilir ve Duruırmak ile Shandy'nin evine koşabilirdim. Therru'yu incitecek kadar zamanları olmazdı."

"Onlar çocukla evin içinde, sen de dışarıda, yaşlı adam ve kadınla birlikte olurdun. Ya da kızı alıp dosdoğru ayrılabilirlerdi. Yapabileceğin şeyi yaptın sen. Yaptığın şey doğruydu. Zamanlaması doğruydu. Evin ışığı, senin elindeki bıçakla dışarı çıkman ve benim orada –o zaman tırmığı görebilmişlerdi– ve onun da yerde olması. O yüzden kaçtılar."

"Kaçabilenler," dedi Tenar. Dönerek adamın bacağını, ayağının ucuyla biraz kıpırdattı, sanki adam onun az çok merak ettiği, az çok nefret ettiği, engerek misali bir nesneymiş gibi. "*Sen* doğru olanı yaptın," dedi.

"Adamın tırmığı gördüğünü bile zannetmiyorum. Tırmığın üzerine koştu. Sanki..." Ne gibi olduğunu söylemedi. "Çayını iç," dedi adam ve ocağın tuğlalarında sıcak duran demlikten kendisine biraz daha çay koydu. "Çok güzel. Otur," dedi ve kadın söyleneni yaptı.

"Ben küçükken," dedi adam bir zaman sonra, "Karglar köyümüze hücum etmişlerdi. Mızrakları vardı, saplarına tüyler bağlanmış, uzun..."

Kadın başını evet anlamında salladı. "Tanrı-Kardeşler'in savaşçıları," dedi.

"Ben bir... sis tılsımı yapmıştım. Onları şaşırtmak için. Ama onlar gelmeye devam etti, bazıları. İçlerinden birinin, bir saman tınnığına doğru gidip saplandığını görmüştüm – onun gibi. Ama tınnık adamı delip geçmişti. Belden aşağısından."

"Sen bir kaburga kemiğine denk geldin," dedi Tenar.

Adam başıyla onayladı.

"Yaptığım tek hata buydu," dedi kadın. Artık dişleri titriyordu. Çayını içti. "Ged," dedi, "ya geri gelirlerse?"

"Gelmeyecekler."

"Evi ateşe verebilirler."

"Bu evi mi?" Etrafındaki taş duvarlara baktı.

"Samanlığı..."

"Geri gelmeyecekler," dedi adam inatla.

"Öyle."

Fincanlarını, bir yandan ellerini ısıtarak dikkatle tutuyorlardı.

"Bütün bu curcunada uyudu."

"Öyle olması daha iyi."

"Fakat onu görecek –burada– sabah..."

Birbirlerine baktılar.

"Keşke onu öldürmüş olsaydım – ölmüş olsaydı!" dedi Ged öfkeyle. "Onu dışarı sürükler görmerdim..."

"Öyle yap."

Ged başını kızgınlıkla hayır anlamında salladı sadece.

"Ne olur ki, neden, neden yapmayacakmışız?" diye ısrar etti kadın.

"Bilmiyorum."

"Hava aydınlanır aydınlanmaz..."

"Onu evden çıkartırım. El arabası. İhtiyar bana yardım eder."

"Artık hiçbir şey kaldıramıyor o. Ben sana yardım ederim."

"Bunu ben yapabilirim, onu köye el arabasıyla taşırım. Orada bir şifacı falan var mı?"

"Bir cadı, Sarmaşık."

Kadın birdenbire sınırsız ve sonsuz bir şekilde yorgun hissetti kendini. Elindeki fincanı zar zor tutabiliyordu.

"Daha çay var," dedi, dili ağırlaşarak.

Adam kendisine bir fincan daha koydu.

Ateş kadının gözlerinde dans ediyordu. Alevler yüzüyor, yükseliyor, çöküyor ve isli taşlara karşı, kara göğe karşı, solgun göğe, gecenin uçurumlarına, havanın derinliklerine ve dünyanın ötesindeki ışığa karşı tekrar parlıyordu. Sarı, turuncu, turuncu-kırmızı alevler; kırmızı alevden diller, sözcükleri

söyleyemiyordu kadın.

"Tenar."

"Biz o yıldıza Tehanu diyoruz," dedi kadın.

"Tenar, canım. Gel. Benimle gel."

Ateşte değillerdi. Karanlıktaydılar – karanlık holde. Karanlık geçitte. Daha önce de orada bulunmuşlardı, birbirlerine yol göstererek, birbirlerini izleyerek, yerin altındaki karanlıkta.

"Yol buradan," dedi kadın.

XII

KIŞ

Kadın uyanıyordu, uyanmak istemeye istemeye. Pencerede, panjurların arasından, solgun bir grilik ince şeritler halinde parlıyordu. Pencerenin panjurları neden kapalıydı? Aceleyle kalktı ve holden geçerek mutfağa gitti. Ateşin yanında kimse oturmuyor, yerde kimse yatmıyordu. Hiçbir şeyin izi yoktu, hiçbir şeyin. Tezgâhın üzerindeki demlik ve üç çay fincanından başka.

Therru aşağı yukarı güneşle birlikte kalktı ve her zamanki gibi kahvaltılarını yaptılar; masayı toplarken kız sordu, "Ne oldu?" Kilerdeki çamaşır teknesinin içinden ıslak çarşafın bir köşesini kaldırdı. Teknedeki su kahverengimtırak bir kırmızı ile damar damar olmuş, bulutlanmıştı.

"Şey, biraz erken regl oldum da," dedi Tenar, söylerken kendi yalanına kendi de şaşırarak.

Therru bir an hareketsiz durdu, burun delikleri açılmış, başı kıpırdamadan; koku alan bir hayvan gibi. Sonra bezi tekneye geri bıraktı ve tavuklara yem vermek için dışarı çıktı.

Tenar kendisini iyi hissetmiyordu; kemikleri sızlıyordu. Hava hâlâ soğuktu; mümkün olduğu kadar evin içinde kaldı. Therru'yu da evde tutmaya çalıştı, ama güneş, sert ve parlak bir rüzgârla birlikte çıktığı zaman Therru dışarıda, güneşin içinde olmak istedi.

"Shandy ile birlikte meyve bahçesinde kal," dedi Tenar.

Dışarı sıvışırken, hiçbir şey söylemedi Therru.

Yüzünün yanık ve bozulmuş kısmı, kasların harap olmasından ve yaralı yüzeyin kalınlığından dolayı çok sertti, fakat yara yaşlandıkça ve Tenar uzun süren birlikteliklerinde bunu bir bozukluk olarak görmeyip başını çevirmemeyi öğrendikçe, bu kısmın da kendine has ifadeleri oluştu. Therru korktuğu zaman, yanık ve kararmış kısmı "içine kapanıyor"du Tenar'a göre, büzüşüp sertleşiyordu. Heyecanlandığında veya bir şeye gayret ettiğinde, kör gözün çukuru bile bakıyor gibi olur, yara izleri kızarır ve dokununca ele sıcak gelir-

di. Şimdi de, dışarı çıkarken, garip bir görünüşü vardı, sanki yüzü insan yüzü değilmiş gibi; tek parlak gözlü, sessiz, vahşi bir yaratık, bir hayvan kaçıyormuş gibi.

Ve Tenar ona ilk kez yalan söylediğinin farkındaydı, Therru ilk kez olarak onun sözünden dışarı çıkacaktı. İlk ama son kez değil.

Yorgun bir iç çekmeyle ateşin yanına oturdu ve bir süre bir şey yapmadı.

Kapı vuruldu: Duruırmak ve Ged –hayır, Atmaca demeliydi ona– Atmaca kapı eşiğinde duruyordu. Yaşlı Duruırmak durmadan, kendini önemseyerek konuşuyordu; Ged ise çirkin koyunpostu kabanı içinde karanlık, sessiz ve cüsseliydi.

"İçeri girin," dedi kadın. "Çay için. Ne haberler var?"

"Kaçmaya çalışmışlar; aşağı, Valmouth'a; fakat Kahedanan'dan adamlar, kasaba görevlileri aşağı inmişler; Kiraz'ın müştemilatında bulmuşlar onları," diye beyan etti Duruırmak, yumruğunu sallayarak.

"Adam kaçtı mı?" Kadın dehşete kapılmıştı.

"Öbür ikisi," dedi Ged. "O değil."

"Yaa, Toparlak Tepe'deki eski salhanenin orda bir ceset bulmuşlar, sanki döve döve parçalanmış, orda, eski salhanenin oralarda, Kahedanan'ın yamacında, bunun üzerine on-on iki kişi kendini bu işe memur etmiş oracıkta ve peşlerine düşmüşler. Ve dün gece bütün köylerde arama tarama yapılmış ve bu sabah daha ortalık anca ışırken, onları Kiraz'ın müştemilatında saklanırken bulmuşlar. Hemen hemen donmuşmuşlar."

"Adam öldü o halde?" diye sordu kadın, dehşetle.

Ged ağır kabanını üstünden sıyırmış, deri tozluklarını çözmek için kapının yanında, hasır sandalyeye oturuyordu. "*O* yaşıyor," dedi sakin sesiyle. "Sarmaşık alıkoydu onu. Sabah, gübre arabasıyla götürdüm. Daha hava ışımadan, yolda, üçünü birden arayan insanlar vardı. Bir kadın öldürmüşler, dağlarda."

"Ne kadını?" diye fısıldadı Tenar.

Gözleri Ged'in gözleri üzerindeydi. Adam, başını belli belirsiz evet anlamında salladı.

Duruırmak öyküyü kendisine mal etmek istiyordu ve bağıra bağıra öyküye başladı: "Yukardan gelenlerden bazılarıyla konuştum; bana dördünün birden Kahedanan'ın yamacında bir yerlerde ha bire dolandıklarını, orada konakladıklarını ve serserilik ettiklerini; kadının hep dayak yemiş, orası burası yanmış, berelenmiş halde köye gidip dilendiğini anlattılar. Kadını yolluyolarmış, adamlar yolluyolarmış, anladın mı, öyle, dilensin diye, sonra kadın onlara geri dönüyomuş ve kadın herkese, eğer bir şey götüremezse onu daha çok döveceklerini anlatıyomuş, onlar da, o halde niye geri dönüyorsun, demişler. Ama

kadın dönmese, kadının peşinden giderlermiş, demiş kadın, anladın mı, kadın da hep onlarla gidiyormuş. Ama sonunda bunlar sınırı aşmışlar, kadını öldürene dek dövmüşler, kadının cesedini alıp, hâlâ leş kokusunun azıcık kalmış olduğu eski salhanede bırakmışlar, anlarsın ya, hani belki yaptıkları şeyi gizler falan diye. Daha dün gece de buraya gelmişler. Peki sen dün gece neden bağırıp çağırmadın Goha? Atmaca onlara rast geldiğinde, adamların tam burada, içeri girmeye çalıştıklarını söyledi. Ben duyardım mutlaka, ya da Shandy duyardı, onun kulakları benden daha delik olabilir. Kıza söyledin mi?"

Tenar başını hayır anlamında salladı.

"Ben gidip anlatıvereyim," dedi yaşlı adam, haberi ilk veren olacağı için son derece mutlu, bahçeden ağır adımlarla geçmeye başladı. Yarı yolda geri döndü. "Tırmıkla bu kadar iyi işler başaracağına hiç inanmazdım!" diye bağırdı Ged'e; eliyle bacağına vurarak güldü ve yoluna devam etti.

Ged ağır tozluklarını sıyırdı, çamurlu pabuçlarını çıkartıp kapının eşiğine koydu ve çoraplı ayaklarıyla ateş başına geldi. Ev dokuması yünden pantolon, yelek ve gömlek: Uyanık yüzlü, atmaca burunlu, berrak ve kara gözlü bir Gont keçi çobanı.

"Yakında insanlar çıkar gelir," dedi. "Sana her şeyi anlatmak ve burada neler olduğunu bir daha dinlemek için. Kaçan ikisini boş bir şarap mahzenine kapatmışlar; on beş-yirmi adam onları bekliyor, on beş-yirmi çocuk da onları görmeye çalışıyor..."

Esnedi, omuzlarını ve kollarını gevşetmek için şöyle bir silkti ve Tenar'dan bir bakışıyla ateşin yanında oturmak için izin istedi.

Kadın ocağın yanındaki oturacak yeri işaret etti. "Bitmiş olmalısın," diye fısıldadı.

"Biraz uyumuştum, burada dün gece. Uyanık duramadım." Tekrar esnedi. Kadına, kadının nasıl olduğunu tartarak, görerek baktı.

"Therru'nun annesiydi," dedi kadın. Sesi bir fısıltı olmayı aşamıyordu.

Adam başıyla onayladı.

Biraz ileri doğru eğilerek oturdu adam, kolları dizlerinde, eskiden Çakmak'ın yaptığı gibi, ateşe dalıp giderek. Birbirlerine çok benziyorlardı da tamamen farklıydılar; gömülü bir taş ile yükseklerde süzülen bir kuş kadar farklı. Kadının kalbi sızladı; kemikleri sızladı; önsezi, keder, hatırlanan korkular ve huzursuz bir hafiflik arasında aklı karıştı.

"Cadı bizim adamı alıkoydu," dedi adam. "Canlanır falan diye elini kolunu bağladı. İçindeki delikler örümcek ağları ve kan durdurucu tılsımlarla dolu. Ömrünün asılmaya yeteceğini söylüyor Sarmaşık."

"Asılmaya."

"Tekrar toplandıklarına göre, bu artık Kral'ın Hukuk Mahkemeleri'ne

kalmış bir şey. Asılacak mı, yoksa köle işlerine mi verilecekler."

Kadın kaşlarını çatarak başını salladı.

"Adamı öylece bırakamazsın ki Tenar," dedi kibarca, kadını izleyerek.

"Yo."

"Cezalandırılmaları lazım," dedi adam, hâlâ kadını izleyerek.

"'Cezalandırıldı.' *O adamın* söylediği buydu. Çocuğu cezalandır. O kötü. Cezalandırılması gerekir. Beni de cezalandırmak gerek, onu aldığım için. Çünkü ben..." Konuşmak için uğraştı. "Ceza istemiyorum! Böyle olmamalıydı. Keşke onu öldürseydin!"

"Elimden geleni yaptım," dedi Ged.

Uzunca bir süre sonra kadın güldü, oldukça sarsılarak. "Gerçekten de yaptın."

"Düşünsene ne kadar kolay olurdu," dedi adam, tekrar kömürlere bakarak, "büyücü olduğum zamanlar. Onlara bir bağlama büyüsü yapardım, daha neye uğradıklarını anlamadan, orada yolun üstünde. Onları, sanki bir koyun sürüsüymüş gibi ta Valmouth'un içine kadar yürütürdüm. Ya da dün gece, burada, fırlatabileceğim havai fişekleri bir düşün! Neye çarptıklarını bile anlayamazlardı."

"Yine de anlayamadılar," dedi kadın.

Adam kadına şöyle bir baktı. Gözlerinin içinde, çok çok belirsiz, bastırılamaz bir zafer ışıltısı vardı.

"Evet," dedi adam. "Anlayamadılar."

"Tırmıkla bayağı işe yarıyorsun," diye mırıldandı kadın.

Adam müthiş bir şekilde esnedi.

"Neden içeri geçip biraz uyumuyorsun? Holden aşağı ikinci oda. İnsanlarla oturmak istiyorsan o başka. Tarlakuşu, Papatya ve çocukların bazıları geliyor." Sesleri duyarak ayağa kalktı, pencereden bakmak için.

Tarlakuşu ile kocası, demircinin karısı Papatya ve köyden diğer dostlar bütün gün boyunca bir şeyler anlatmak ve bir şeyler dinlemek için gelip durdular, Ged'in söylediği gibi. Kadın dönüp de olanlara, süregelen bir şey, hep başına gelmesi gereken bir şey değil de olup bitmiş bir şey olarak bakmaya başlayıncaya kadar, onların dostluklarının kendisini ferahlattığını, bir gece öncesinin dehşetinin sürekli varlığından yavaş yavaş uzaklaştırdığını fark etti.

Bu, aynı zamanda Therru'nun da yapmayı öğrenmesi gereken şey, diye düşündü, fakat sadece bir gece için değil: Bütün yaşamı boyunca.

Diğerleri gittikten sonra Tarlakuşu'na, "Kendi kendime bu kadar kızmamın nedeni, o kadar aptal olmam," dedi.

"Sana evi kilitli tutman lazım demiştim."

"Yo... Belki... Mesele bu işte."

"Biliyorum," dedi Tarlakuşu.

"Fakat benim demek istediğim, burada oldukları zaman dışarıya koşup Shandy ile Duruırmak'ı çağırabilirdim... belki Therru'yu alabilirdim. Ya da müştemilata gidip tırmığı kendim alabilirdim. Veya elmaları budadığımız aleti. Ustura gibi keskin bir bıçağı olan iki metrelik bir şey; ben de alete Çakmak'ın baktığı gibi bakıyorum. Neden öyle yapmadım? Neden bir şey yapmadım? Neden kendimi sadece içeri kilitledim – böyle bir şey yapmanın hiçbir faydası olmadığı halde? Eğer o – eğer Atmaca burada olmasaydı... Bütün yaptığım Therru'yla kendimi kapana kıstırmaktı. Sonunda kasap bıçağıyla kapıya gittim ve onlara bağırdım. Yarı deli haldeydim. Fakat bu onları korkutup kaçırmazdı."

"Bilmiyorum," dedi Tarlakuşu. "Bir delilikti ama belki de... sanki bütün hayatımız boyunca kapıları kilitleyip duruyor gibiyiz. Yaşadığımız yer evin içi."

Çevrelerine; Meşe Çiftliği'nin, Çiftçi Çakmak'ın evinin taş duvarlarına, taş zeminine, taş bacasına, mutfağının güneşli penceresine baktılar.

"O kız, öldürdükleri o kadın," dedi Tarlakuşu, Tenar'a kurnazca bakarak. "Aynı kadınmış."

Tenar başıyla onayladı.

"İçlerinden biri bana kadının hamile olduğunu söyledi. Dört, beş aylık."

İkisi de sessizleştiler.

"Kapana kısılmış," dedi Tenar.

Tarlakuşu, elleri şişman bacaklarını örten eteği üstünde, arkası dimdik, güzel yüzü ciddileşmiş, arkasına dayandı. "Korku," dedi. "Bu kadar korktuğumuz şey ne? Neden onlara, bize korktuğumuzu söylemelerine izin veriyoruz? *Onların* korktukları şey nedir?" Yamamakta olduğu çorabı eline aldı, elinde evirdi çevirdi ve bir süre için sessizleşti; sonunda, "Neden bizim için korkuyorlar?"

Tenar yününü eğirdi ve cevap vermedi.

Therru içeri koşarak girince Tarlakuşu onu, "Bir tanem gelmiş! Gel de bana bir sarıl bakalım, tatlı kızım benim!" diye karşıladı.

Therru kadını aceleyle kucakladı. "Yakaladıkları o adamlar kim?" diye sorguladı, kaba ve herhangi bir tona sahip olmayan sesiyle, Tarlakuşu'ndan Tenar'a bakarak.

Tenar örekesini durdurdu. Yavaş yavaş konuştu.

"Birisi Mahir'di. Birine Kabasaç diyorlar. Yaralanana da Merlos diyorlar." Kadın gözünü Therru'nun yüzünden ayırmadı; ateşi, yaranın kızardığını gördü. "Öldürdükleri kadına Senni deniyormuş, galiba."

"Senini," diye fısıldadı çocuk.

Tenar başıyla onayladı.

"Onu öldürüp mü bırakmışlar?"

Tekrar başıyla onayladı.

"İribaş onların *burada* olduklarını söyledi."

Tekrar başıyla onayladı.

Çocuk odanın her yanına baktı, kadınların yapmış oldukları gibi; fakat onun bakışları tamamıyla kabullenmez, hiçbir duvar görmeyen bakışlardı.

"Onları öldürecek misiniz?"

"Asılabilirler."

"Öldürmek için mi?"

"Evet."

Therru yarı ilgisizce, başını onaylıyor anlamında salladı. Tekrar dışarı çıkıp kuyunun bulunduğu kulübenin yanında oynayan Tarlakuşu'nun çocuklarına katıldı.

İki kadın hiçbir şey söylemedi. Yün eğirip, çorap yamadılar sessizce, ateşin yanında, Çakmak'ın evinde.

Uzun bir süre sonra Tarlakuşu, "Onları buraya kadar izleyen o adama, çobana ne oldu? Atmaca mı deniyor demiştin o adama?"

"Orada uyuyor," dedi Tenar, evin arka tarafını başıyla göstererek.

"Ha," dedi Tarlakuşu.

Öreke kedi gibi mırıldandı. "Onu dün geceden önce de tanıyordum."

"Ha. Re Albi'den, öyle mi?"

Tenar başıyla onayladı. Öreke kedi gibi mırıldandı.

"O üçünü izleyip, karanlıkta tırmıkla saldırmak biraz cesaret ister şimdi. Genç biri değil galiba, değil mi?"

"Değil." Bir süre sonra devam etti, "Hastalanmıştı ve bir işe ihtiyacı vardı. Ben de onu dağdan, Duruırmak'a onu burada işe alması için yolladım. Fakat Duruırmak hâlâ her şeyi kendisinin yapabileceğini sanıyor, o yüzden de onu yaz aylarında çobanlık yapsın diye yukarı Ilıcalar'a yollamış. O işten geri dönüyormuş."

"O halde onu burada alıkoyacaksın, öyle mi?"

"Eğer isterse," dedi Tenar.

Köyden Meşe Çiftliği'ne, Goha'nın öyküsünü dinlemek, ona katillerin o muhteşem yakalanışında kendi üstlerine düşenleri anlatmak, tırmığa bakıp tırmığın dört uzun çatalı ile Merlos adındaki adamın bandajlarındaki üç kanlı lekeyi karşılaştırmak ve her şeyi bir kere daha başından konuşmak isteyen başka bir grup geldi. Tenar akşamın geldiğine sevindi; Therru'yu içeri çağırdı ve kapıyı kapattı.

Kapı mandalını takmak için elini kaldırdı. Elini indirdi ve kapıyı kilitlemeden bırakarak, kapıya arkasını dönmek için kendisini zorladı.

"Çevik Atmaca senin odanda," diye bilgilendirdi kadını kilerden yumurtalarla mutfağa geri dönen Therru.

"Sana onun burada olduğunu söyleyecektim – kusura bakma."

"Onu tanıyorum," dedi Therru yüzünü ve ellerini kilerde yıkarken. Ve Ged, uykulu gözleri ve taranmamış saçlarıyla içeri girdiğinde kız dosdoğru ona giderek, kollarını ona doğru kaldırdı.

"Therru," dedi adam ve onu kaldırarak sarıldı. Kız kısa bir süre adama sarıldıktan sonra ayrıldı.

"*Yaradılış*'ın başlangıç bölümünü biliyorum," dedi adama.

"Bana şarkısını söyler misin?" Tekrar, izin istemek için Tenar'a bakarak ateş başındaki yerine oturdu adam.

"Sadece müziksiz olarak söyleyebilirim."

Adam başıyla onaylayarak bekledi, yüzü oldukça sert. Çocuk:

Yaratmayı yokoluştan,
Bitimi başlangıçtan
Kim kesin olarak ayırabilecek?
Bizim bildiğimiz onların arasındaki kapı
çıkarken girdiğimiz.
Durmadan geri dönen tüm varlıklar arasında
en yaşlısı, Kapıcı, Segoy...

Çocuğun sesi, metal üzerine sürtülen metal bir fırça gibi, yanan ateşin hışırtısı gibiydi. İlk kıtanın son mısraına kadar söyledi:

Sonra köpükten parlak Ea fışkırdı.

Ged, başını evet anlamında salladı kısaca, takdirle. "Güzel," dedi.

"Dün gece," dedi Tenar. "Dün gece öğrendi bunu. Bir yıl gibi geliyor insana."

"Daha çoğunu da öğrenirim," dedi Therru.

"Öğreneceksin," dedi Ged.

"Şimdi kabağı temizlemeyi bitir lütfen," dedi Tenar ve çocuk söz dinledi.

"Ben ne yapayım?" diye sordu Ged. Tenar, adama bakarak duraksadı.

"O çaydanlığın doldurulması ve ısıtılması lazım."

Adam başıyla onaylayarak, çaydanlığı alıp tulumbaya gitti.

Akşam yemeğini hazırladılar, yediler, sofrayı topladılar.

"*Yaradılış*'ı bildiğin yere kadar bir daha söyle," dedi Ged Therru'ya ocak

başında, "kaldığın yerden devam ederiz."

Kız ikinci kıtayı bir kez adamla birlikte söyledi, bir kere Tenar'la ve bir kere de kendi başına.

"Yatağa," dedi Tenar.

"Çevik Atmaca'ya kralı anlatmadın."

"Sen anlat," dedi Tenar, bu yatmayı erteleme bahanesi hoşuna giderek.

Therru Ged'e döndü. Yaralı ve bütün, gören ve kör yüzü, dikkatli ve ateşliydi. "Kral bir gemide geldi. Bir kılıcı vardı. Bana kemikten yunusu verdi. Gemisi uçuyordu, ama ben hastaydım, çünkü Mahir bana dokunmuştu. Fakat kral bana, aynı yere dokundu ve iz yok oldu." Kız yuvarlak ve ince kolunu gösterdi. Tenar bakakaldı. O izi unutmuştu.

"Günün birinde, onun oturduğu yere uçup gitmek istiyorum," diye anlattı Therru Ged'e. Adam başıyla onayladı. "Bunu yapacağım," dedi kız. "Sen onu tanıyor musun?"

"Evet. Onu tanıyorum. Onunla uzun bir yolculuğa çıkmıştım."

"Nereye?"

"Güneşin doğmadığı ve yıldızların batmadığı yere. Ve oradan geriye."

"Uçtun mu?"

Adam başını hayır anlamında salladı. "Ben sadece yürüyebilirim," dedi.

Çocuk düşündü ve sonra, sanki tatmin olmuş gibi, "İyi geceler," diyerek kendi odasına gitti. Tenar kızı izledi; fakat Therru uyumak için şarkı söylenmesini istemedi. "Karanlıkta *Yaradılış*'ı kendim söyleyebilirim," dedi. "*Her iki* kıtayı da."

Tenar mutfağa geri döndü ve yine ocak başında Ged'in karşısına oturdu. "Nasıl da değişiyor!" dedi. "Ona yetişemiyorum. Çocuk büyütemeyecek kadar yaşlıyım. O ise... Benim sözlerimi dinliyor ama sadece kendisi öyle istediği için."

"Söz dinlemenin tek haklı sebebi de budur zaten," diye düşüncesini belirtti Ged.

"Fakat aklma beni dinlememeyi koyarsa, ne yapabilirim? İçinde bir vahşilik var. Bazen benim Therrum oluyor, bazen başka bir şey, ulaşılamayan bir şey oluyor. Sarmaşık'a, onu eğitmeyi düşünüp düşünmediğini sordum. Kayın önermişti bunu. Sarmaşık hayır, dedi. 'Neden?' dedim. 'Ondan korkuyorum,' dedi... Fakat sen ondan korkmuyorsun. O da senden korkmuyor. Kendisine dokunmasına izin verdiği yegâne iki erkek Lebannen ile sensin. *Ben* o –o Mahir'in– bu konuda konuşamayacağım. Of, yoruldum! Hiçbir şey anlamıyorum..."

Ged, yavaş yavaş ve azar azar yanması için ateşe budaklı bir kütük attı ve ikisi alevlerin sıçrayıp çırpınışını seyrettiler.

"Burada kalmanı istiyorum Ged," dedi kadın. "Eğer istersen."

Adam hemen cevap vermedi. Kadın, "Belki de Havnor'a gidiyorsundur..."

"Hayır, hayır. Gidecek hiçbir yerim yok. Bir iş arıyordum."

"Eh öyleyse burada yapılacak dünya kadar iş var. Duruırmak kabul etmiyor, ama mafsal iltihapları, bahçe işinden başka bir işe yaramayacak biçimde bitirdi onu. Geri döndüğümden beri yardıma ihtiyacım var. Seni o şekilde dağlara yolladığı için o yaşlı dangalağa onun hakkında neler düşündüğümü söyleyebilirdim ama bir işe yaramazdı. Dinlemezdi bile."

"Benim için iyi bir şey oldu," dedi Ged. "Bu benim ihtiyacım olan bir zamandı."

"Koyun mu güdüyordun?"

"Keçi. Tam otlakların en tepesinde. Yanlarındaki delikanlılardan biri hastalanmış; Serry de beni aldı ve daha ilk günden oraya yolladı. Keçileri orada, o kadar yukarıda ve geç vakte kadar içyünlerinin kalınlaşması için tutuyorlar. Bu son ayda, dağda genellikle yalnız başımaydım. Serry bana o kabanla biraz erzak yollayarak, sürüyü tutabildiğim kadar yükseklerde bir yerlerde tutmamı söyledi. Ben de öyle yaptım. Çok güzeldi, orası, yukarısı."

"Issız," dedi kadın.

Adam başıyla onayladı, hafifçe gülümseyerek.

"Sen hep tek başınaydın."

"Evet, öyleydim."

Kadın bir şey söylemedi. Adam kadına baktı.

"Burada çalışmak isterim," dedi.

"O iş halloldu o halde," dedi kadın. Bir süre sonra ekledi, "En azından kış için."

Don, o gece daha sertti. Ateşin fısıltısı dışında, dünyaları tamamıyla sessizdi. Sessizlik aralarında bir varlık gibi duruyordu. Kadın başını kaldırdı ve adama baktı.

"Ee," dedi, "hangi yatakta uyuyayım Ged? Çocuğunkinde mi, seninkinde mi?"

Adam derin bir nefes aldı. Alçak sesle konuştu. "Benimkinde, eğer istersen."

"İsterim."

Sessizlik adamı alıkoyuyordu. Kadın, adamın sessizlikten kurtulmak için verdiği uğraşı görebiliyordu. "Eğer bana sabredebilirsen," dedi adam.

"Ben yirmi beş yıldır sabrediyorum," dedi kadın. Adama baktı ve gülmeye başladı. "Gel, gel haydi sevgilim. Olsun da geç olsun! Ben sadece yaşlı bir kadınım... Yitirilen bir şey yok, hiçbir zaman hiçbir şey yitirilmez. Bana bunu sen öğrettin."

Kadın ayağa kalktı, adam da kalktı; kadın ellerini uzattı ve adam kadının ellerini tuttu. Kucaklaştılar ve kucaklaşmaları gitgide yakınlaştı. Birbirlerine o kadar şiddetle, o kadar sevgiyle sarıldılar ki birbirlerinden başka hiçbir şeyi bilmemeye başladılar. Hangi yatakta yatmayı düşündükleri hiç önemli değildi. O gece ocağın taşları üzerine yattılar ve orada, kadın Ged'e, en bilge adamın bile öğretemeyeceği gizi öğretti.

Adam bir kere ateşi yaktı ve sedirin üzerindeki güzel dokumayı alıp geldi. Tenar bu kez karşı çıkmadı. Kadının pelerini ve adamın koyun postu battaniyeleri oldu.

Tekrar, gün ağarırken uyandılar. Pencerenin dışındaki karanlık ve yaprakları yarı yarıya dökülmüş meşelerin üzerinde solgun gümüşsü bir ışık duruyordu. Tenar, adamın sıcaklığını kendi üzerinde duyabilmek için boylu boyunca gerindi. Bir süre sonra mırıldandı, "O burada yatıyordu. Merlos. Tam altımızda..."

Ged, ufak bir itiraz sesi çıkardı.

"Artık gerçekten de tam bir erkek oldun," dedi. "Önce başka bir adamı delik deşik et sen, sonra da bir kadınla yat. Bu işin münasip sırası bu sanırım."

"Sus," diye mırıldandı adam kadına dönüp başını omzuna koyarak. "Söyleme."

"Söyleyeceğim Ged. Zavallı adam! Bende hiç acıma duygusu yok, sadece adalet var. Ben acıyayım diye büyütülmedim. Tek faziletim sevgidir. Ah Ged, benden korkma! Seni ilk gördüğüm zaman da sen bir erkektin! Ne silah, ne de kadındır erkeği erkek yapan, ne de büyücülük, ne de herhangi bir güç; kendinden başka hiçbir şey bunu yapamaz."

Sıcaklık ve tatlı bir sessizlik içinde yattılar.

"Sana bir şey soracağım."

Adam uykulu uykulu kabul ettiğini mırıldandı.

"Onların neler söylediğini nasıl duydun? Merlos, Mahir ve o diğerinin. Nasıl oldu da tam o sırada, orada oldun?"

Adam, kadını görebilecek şekilde bir dirseği üzerinde doğruldu. Yüzü, huzuru, doygunluğu ve şefkati içinde o kadar açık ve incinebilirdi ki kadın uzanıp adamın dudaklarına, aylar önce öptüğü o ilk yere dokunmak zorunda hissetti kendini; bu da adamın kadını tekrar kolları arasına almasına vardırdı işi ve muhabbet sözlerle devam etmedi.

Yerine getirilmesi gereken formaliteler vardı. Bunların en önemlisi, Duruırmak ile Meşe Çiftliği'nin diğer kiracılarını, "eski efendileri"nin yerine bir rençberin geçtiği konusunda bilgilendirmekti. Kadın bunu aceleyle ve pervasızca yaptı. Bu konuda ne bir şey yapabilirlerdi, ne de bu onlar için bir tehdit

oluştururdu. Dul bir kadının kocasının mal varlığı üzerindeki hakkı, hiçbir erkek vâris veya hak talep eden kimse olmaması şartına bağlıydı. Asıl vâris, Çakmak'ın gemici oğluydu ve Çakmak'ın dul eşi çiftliğe sadece onun adına bakıyordu. Eğer ölürse çiftlik, vâris adına bakması amacıyla Duruırmak'a; eğer Kıvılcım hiç hak iddia etmezse, Çakmak'ın Kahedanan'daki uzak bir kuzenine gidecekti. Gont'ta sık sık görüldüğü gibi toprağa sahip olmayan, fakat çiftçilik işine ve kazancına yaşamları boyunca sahip olan bu iki çift, dul kadının yanına aldığı bir adam tarafından, onunla evlenmiş olsa bile, yerinden çıkartılamazdı; fakat kadın, ne de olsa kadından daha uzun zamandır tanımış oldukları Çakmak'a karşı sadakatsizliğinden dolayı kendisine içerleyeceklerinden korkuyordu. Şansına, hiç karşı koymadılar. "Atmaca" tek bir tırmık darbesiyle bütün takdirlerini toplamıştı. Sonra, kendisini koruması için evde bir erkek olmasını istemesi, bir kadın için hoş bir histi. Eğer onu yatağına alıyorsa, eh, dulların şehveti de meşhurdur. Hem eninde sonunda kadın da bir yabancıydı.

Köylülerin davranışları da aşağı yukarı aynıydı. Biraz fısıldaşmalar ve zor zaptedilen gülümsemeler vardı, ama birazcık. İtibarını korumak Yosun' un zannettiğinden biraz daha kolay gibi görünüyordu; ya da belki de kullanılmış malların pek kıymeti olmuyordu.

Kadın onların kabullenişlerinden de, hoşnutsuzluklarından hissedeceği kadar lekelenmiş ve alçalmış hissetti kendisini. Sadece Tarlakuşu, hiçbir yorum yapmayıp, gördüğü şeyler için hiçbir sözcük –adam, kadın, dul, yabancı– kullanmayıp sadece bakarak, onu ve Atmaca'yı ilgiyle, merakla, gıpta ve alicenaplıkla seyrederek kurtardı onu utançtan.

Çünkü Tarlakuşu Atmaca'yı, çoban, rençber, dul kadının adamı sözcükleri vasıtasıyla görmüyor, onun kendisine bakıyor ve kafasını karıştıran bir sürü şey görüyordu. Adamın asaleti ve basitliği bildiği diğer adamlardan daha fazla değildi, ama nitelik açısından biraz değişikti; onda bir cesamet var, diye düşünüyordu, kesinlikle boyunda posunda değil de ruhunda ve aklında. Sarmaşık'a, "O adam bütün hayatı boyunca keçilerle yaşamamış. Dünya hakkında, çiftlikler hakkında bildiğinden daha çok şey biliyor," dedi.

"Bence de lanetlenmiş veya bir şekilde gücünü kaybetmiş bir sihirbaz," dedi cadı. "Böyle şeyler oluyor."

"Ha," dedi Tarlakuşu.

Fakat "başbüyücü" sözcüğü, uzaklardaki ihtişamdan, saraylardan getirilip, Meşe Çiftliği'ndeki kara gözlü, beyaz saçlı adama yakıştırılamayacak kadar büyük ve ulu bir sözcüktü ve o bunu hiç yapmadı. Eğer yapmış olsaydı, o zaman adamın yanında bu kadar rahat olamazdı. Onun eskiden bir sihirbaz olması fikri bile, bu sözcük adamla arasına girerek onu biraz rahatsız etmişti, ta ki adamı tekrar gerçekten görünceye kadar. Adam, meyve bahçesindeki yaşlı

bir elma ağacının üstünde, kuru dalları buduyordu ve kadın çiftliğe gelirken onu selamlamıştı. Adı ona yakışıyor, diye düşündü kadın, oraya tünemişken; kadın da ona el salladı ve yoluna devam ederken gülümsedi.

Tenar, ona ocağın oradaki taşlar üzerinde, koyun postundan kabanın altında sorduğu soruyu unutmadı. Bir daha sordu, birkaç gün ya da ay sonra – kışın sarmaladığı çiftlikte, taş evde zaman çok tatlı ve kolay geçiyordu. "Bana hiç anlatmadın," dedi, "yolda konuşurlarken onlara nasıl rastladığını."

"Anlatmıştım galiba. Arkamdan geldiklerini duyunca saklanarak yana çekilmiştim."

"Neden?"

"Tek başımaydım ve etrafta çeteler dolaştığım biliyordum."

"Evet, öyle ya. Peki tam geçerlerken Merlos Therru hakkında mı konuşuyordu?"

"'Meşe Çiftliği' dedi sanırım."

"Böyle olması çok muhtemel. Sadece her şey çok kolay olmuş görünüyor."

Kadının ona inanmazlık etmediğini bildiği için arkasına dayanarak bekledi.

"Bu, büyücülere olan cinsten bir şey," dedi kadın.

"Ve diğerlerine."

"Belki."

"Beni yeniden bir yerlere yerleştirmek... istemiyorsun değil mi canım?"

"Yo. Yo, hiç de değil. Bu akıllıca bir şey olmazdı, değil mi? Eğer büyücü olsaydın, burada mı olurdun?"

Odada şömine olmadığı ve gece de yağmış karın üstüne sert bir don yapmış olduğu için koyun postları ve kuştüyü yorganlarla güzelce örtünmüş bir halde büyük meşe yatağın içinde yatıyorlardı.

"Fakat benim bilmek istediğim şey şu: Senin güç dediğin şeyden başka bir şey var mı – belki ondan da önce gelen bir şey? Ya da, gücün, onun kullanım yollarından biri olan bir şey? Yani şöyle. Bir keresinde Ogion senin için, daha sen bir büyücü olarak eğitim ve öğrenim görmeden önce de bir büyücü olduğunu söylemişti. Doğuştan büyücü demişti. Ben de öyle hayal ettim ki, güce sahip olmak için, insanın önce güç için yeri olması gerekir. Doldurulacak bir boşluk. Ve boşluk ne kadar büyük olursa, onu dolduracak olan güç de o kadar fazla olur. Fakat eğer güç hiç edinilmediyse veya geri alındıysa veya başkasına verildiyse – yine de o orada olacaktır."

"O boşluk," dedi adam.

"Boşluk, bunun için kullanılan sözcüklerden birisi. Belki de doğru olan sözcük değildir."

"Olanak?" dedi ve başını hayır anlamında salladı. "Olabilecek olan şey... olacak olan."

"Bence sen işte bu yüzden o yolda, o anda tam oradaydın – çünkü sana olan bu. Bunu sen yapmadın. Sen neden olmadın. Bu senin 'güç'ünden değildi. Bu senin – boşluğundandı."

Bir süre sonra adam, "Bu, çocukken Roke'ta düşündüklerimden pek farklı değil: Gerçek büyücülük, sadece yapman gereken şeyi yapmanda yatar. Fakat bu daha da ileri götürülebilir. Yapmak değil de bir şeyin sana yapılması..."

"Bence tam öyle değil. Bu daha çok, yapılan doğru işlerin kaynaklandığı şey. Sen gelip benim hayatımı kurtarmadın mı – Merlos'a bir çatal batırmadın mı? Bu 'yapılan bir iş'ti tamam, yapman gereken iş..."

Adam tekrar düşündü ve sonunda kadına sordu, "Bu sana, Mezarlar'ın Rahibesi'yken öğretilmiş bir ilim miydi?"

"Hayır." Kadın biraz gerindi karanlığa bakarak. "Arha'ya, güçlü olması için kurban vermesi gerektiği öğretilmişti. Kendisini ve diğerlerini kurban etmesi. Bir pazarlık bu: Ver ki alasın. Bunun yanlış olduğunu söyleyemeyeceğim. Fakat benim ruhum o dar yerde yaşayamaz – buna karşılık şu, dişe diş, yaşam için ölüm... Bunun gerisinde bir özgürlük var. Ödemenin, ödül veya ceza vermenin, kefaretin gerisinde – tüm pazarlıkların ve dengelerin gerisinde bir özgürlük."

"*Onların arasındaki kapı*," dedi adam yavaşça.

O gece Tenar rüya gördü. *Ea'nın Yaradılışı*'nın kapısını gördü rüyasında. Denizin üzerindeki eski bir evin batı duvarına, alçak bir yere açılmış gölgeli, yamrı yumru, ağır camlı küçük bir pencereydi. Pencere kilitliydi. Sürgülenerek kapatılmıştı. Kadın pencereyi açmak istedi, fakat anahtar yerine bir sözcük vardı; olmazsa pencereyi açamayacağı, unuttuğu bir şey, bir sözcük, bir anahtar, bir isim. Gittikçe küçülen ve kararan taş odalar içinde anahtarı aradı; ta ki Ged'in ona sarılarak, "Tamam, canım sevgilim, her şey yoluna girecek!" diyerek onu uyandırmaya ve avutmaya çalıştığını anlayıncaya kadar.

"Kurtulamıyorum!" diye ağladı kadın adama sıkıca sarılarak.

Adam kadını saçlarını okşayarak rahatlattı; birlikte sırtüstü uzandılar ve adam fısıldadı, "Bak."

Yaşlı ay doğmuştu. Ayın, yağmış kar üzerindeki beyaz parlaklığı odaya yansımıştı; hava soğuk olduğu halde Tenar panjurları kapattırmıyordu. Üzerlerindeki tüm hava aydınlıktı. Onlar gölgede yatıyorlardı, fakat tavan onlara ışığın sonsuz, gümüş, durgun derinlikleri arasında bir peçe gibi görünüyordu.

O kış Gont'ta bol karlı ve uzun geçti. Hasat iyi olmuştu. İnsanlar ve hayvanlar için yiyecek vardı ve yiyip, sıcak sıcak oturmaktan başka da pek yapılacak bir iş yoktu.

Therru, *Ea'nın Yaradılışı*'nı baştan sona biliyordu. Gündönümü günü, Kış Şarkısı'nı ve *Genç Kralın Kahramanlıkları*'nı düz olarak söyledi. Tart hamuruyla başa çıkmasını, örekeyi döndürmesini, sabun yapmasını biliyordu. Karın üzerinde kalan bütün bitkilerin ismini ve kullanımını biliyordu artık; ister bitkisel olsun, ister şifahi, Ged'in Ogion'la yaşadığı kısa çıraklığı zamanından ve Roke Okulu'ndaki uzun yıllardan aklında saklamış olduğu diğer ilimlerin de oldukça büyük bir kısmını biliyordu. Fakat Ged ne şömine rafında duran Rünleri veya İrfan kitaplarını indirmiş, ne de Yaradılış Lisanı'ndan bir sözcük öğretmişti çocuğa.

Ged ile Tenar bu konuyu konuşmuştu. Kadın ona, nasıl Therru'ya tek bir sözcüğü, *tolk*'u öğrettiğini ve sonra, neden olduğunu bilmediği halde bu ona doğru görünmediği için bıraktığını anlattı.

"Belki de, bunun nedeninin benim bu dili gerçek anlamda hiçbir zaman konuşmamam, büyücülükte hiç kullanmamam olabileceğini düşündüm. Belki de o, bu dili, bu dili gerçekten konuşanından öğrenir, diye düşündüm."

"Böyle bir adam yoktur."

"Böyle bir kadın hiç yoktur."

"Ben, bu dili sadece ejderhaların anadili olarak kullandıklarını söylemek istedim."

"Onlar bunu öğreniyorlar mı?"

Soruya çok şaşıran adam cevap verirken yavaştı, belli ki ona anlatılmış olan ve ejderhalar hakkında bildiği her şeyi belleğine çağırıyordu. "Bilmiyorum," dedi sonunda. "Onlar hakkında ne biliyoruz? Onlar da bizim gibi mi öğretiyorlar; analar evlatlarına, yaşlılar gençlere? Ya da hayvanlar gibiler mi; bazı şeyleri öğrenip, bildiklerinin çoğunu bilerek mi doğuyorlar? Bunu bile bilmiyoruz. Fakat benim tahminime göre ejderha ve ejderhanın konuşma yeteneği aynıdır. Tek bir varlık."

"Ve onlar başka hiçbir dili konuşmazlar."

Adam başıyla onayladı. "Onlar öğrenmiyorlar," dedi. "Onlar varlar."

Therru mutfaktan geldi. Görevlerinden biri odun kutusunu doldurmaktı; elden geçirilmiş kuzu postundan ceketiyle başlığına sarınıp sarmalanmış, odunluktan mutfağa gidip gelerek bu işle meşgul oluyordu. Yükünü bacanın köşesinde duran kutuya boşaltarak tekrar işe koyuldu.

"Söylediği o şarkı ne?" diye sordu Ged.

"Therru'nun mu?"

"Yalnız başınayken."

"Ama o hiç şarkı söylemez ki. Söyleyemez."

"Kendince. 'Batıdan da batıda...'"

"Ha!" dedi Tenar. "O hikâye! Ogion hiç sana Kemaylı Kadın hakkında bir şeyler anlatmadı mı?"

"Hayır," dedi adam, "anlatsana."

Yün eğirirken öyküyü adama anlattı ve tekerleğin kedi gibi mırıltısı ve suskunluğu da öykünün sözlerine eşlik etti. Öykünün sonunda kadın, "Yelanahtarı Usta, 'Gont'ta bir kadın' aramaya geldiğini söylediği zaman, ben o kadını düşündüm. Fakat bu vakte kadar çoktan ölmüştür mutlaka. Sonra, bir zamanlar ejderha olan bir balıkçı kadın nasıl başbüyücü olurdu zaten!" dedi.

"Eh, Şekillendirme Ustası Gont'taki bir kadının başbüyücü olacağını söylememiş ki," dedi Ged. Karanlık günün sunduğu ışığı yakalayabilmek için pencere çıkıntısına oturmuş, paramparça olmuş bir dizliği onarıyordu. Gündönümü geçeli yarım ay olmuştu ve hâlâ en soğuk zamanlardaydılar.

"Ne demiş o halde?"

"'Gont'taki bir kadın.' Bana öyle dedin."

"Fakat bir sonraki başbüyücünün kim olacağını soruyorlardı."

"Ve bu sorularına da bir cevap bulamadılar."

"*Büyücülerin tartışmaları son bulmaz*," dedi Tenar, daha çok alaycı bir tavırla.

Ged ipliği ısırarak kopardı ve kullanmadığı kısmı iki parmağına doladı.

"Roke'ta, biraz kaçamak cevap vermesini öğrenmiştim," diye itiraf etti. "Ama sanırım, bu kaçamak bir cevap değil. 'Gont'taki bir kadın' başbüyücü olamaz. Hiçbir kadın başbüyücü olamaz. Olduğu şeyi, onu olmakla bozacaktır. Roke'un büyücüleri erkektir – güçleri erkek gücüdür, bilgileri erkek bilgisi. Erkeklik ile büyücülük aynı taş üzerine inşa edilmiştir: Güç erkeklere aittir. Eğer kadınların gücü olsaydı, erkekler çocuk doğuramayan kadından başka ne olurdu? Ve kadınlar da doğurabilen erkek olmaz da ne olurdu?"

"Hıh!" dedi Tenar; ve hemen kurnazlıkla, "Peki hiç kraliçe yok muydu? Onlar güç sahibi kadınlar değil miydi?" dedi.

"Kraliçe dediğin bir dişi kraldır," dedi Ged.

Kadın kahkahalarla güldü.

"Demek istediğim, ona gücünü erkekler verir. Kendi güçlerini kullanmasına izin verirler. Ama bu güç onun değildir, öyle değil mi? Güçlü olmasının nedeni kadın olması değildir."

Kadın başıyla onayladı. Örekenin başından doğrularak, gerindi. "Kadının gücü nedir o halde?" diye sordu.

"Bildiğimizi zannetmiyorum."

"Ne zaman bir kadın, kadın olduğu için güçlü olur? Çocuklarına karşı, herhalde. Bir süre için..."

"Kendi evinde, belki."

Kadın etrafına, mutfağa baktı. "Fakat kapılar kapalı," dedi, "kapılar kilitli."

"Çünkü kıymetlisiniz."

"A, evet. Biz değerliyiz. Güçsüz olduğumuz sürece... Bunu ilk öğrendiğim zamanı hatırlıyorum! Kossil beni tehdit etmişti – beni, Mezarlar'ın Tek Rahibesi'ni. Ve ben, çaresiz olduğumu fark etmiştim. Şeref benimdi, ama bir erkek tarafından, Tanrıkral tarafından verilen güç ondaydı. Ah, bu beni çok kızdırdı! Ve korkuttu... Bir keresinde Tarlakuşu'yla bunu konuştuk. Tarlakuşu, 'Erkekler kadınlardan neden *korkar*?' dedi."

"Eğer bir insanın kuvveti sadece bir diğerinin zayıflığıysa, korku içinde yaşar," dedi Ged.

"Evet; ama kadınlar, sanki güçlerinden korkuyor, kendilerinden korkuyorlar."

"Kendilerine güvenmeleri hiç öğretiliyor mu onlara?" diye sordu Ged ve konuşurken, işini yapmakta olan Therru girdi içeri. Adam Tenar ile göz göze geldi.

"Hayır," dedi. "Güven bize öğretilen bir şey değil." Kadın çocuğun odunları kutuya istif etmesini seyretti. "Eğer güç, güven olsaydı," dedi kadın. "Bu sözü seviyorum. Eğer mesele bu birbiri üstündeki düzenlemeler olmasaydı, krallar ve ustalar ve büyücüler ve sahipler... Bunların hepsi çok gereksiz görünüyor. Gerçek güç, gerçek özgürlük güvende yatar, zorlamada değil."

"Çocukların anne ve babalarına güvendikleri gibi," dedi adam.

Her ikisi de sessiz kaldı.

"Şu anda," dedi adam, "güven bile bozuluyor. Roke'taki adamlar kendilerine ve birbirlerine güveniyorlar. Onların güçleri saf, hiçbir şey bu saflığı lekelemiyor ve bu yüzden de onlar bu saflığı irfan sanıyorlar. Yanlış bir şey yapmayı akıl bile edemezler."

Kadın adama baktı. Daha önce Roke hakkında hiç böyle, tam manasıyla Roke'un dışından, ondan kurtulmuş olarak konuşmamıştı.

"Belki de bu olasılığı onlara gösterecek kadınlara ihtiyaçları vardır orada," dedi kadın ve adam güldü.

Kadın tekerleği döndürmeye yeniden başladı. "Madem dişi krallar var, dişi başbüyücüler neden olamazmış yine de anlamış değilim."

Therru dinliyordu.

"*Sıcak kar, kuru su*," dedi Ged; bir Gont atasözü. "Krallara gücü diğer adamlar verir. Bir büyücünün gücü kendisidir."

"Ve bu da bir erkek gücüdür. Çünkü kadın gücünün ne olduğunu bile bilmiyoruz. Tamam. Bunu anladım. Ama yine de aynı şey, neden bir başbüyücü bulamıyorlar – bir erkek başbüyücü?"

Ged, pantolonun yıpranmış iç dikişine baktı. "Şey," dedi, "Şekillendirme Ustası sorularına bir cevap vermiyorduysa bile, sormadıkları bir soruya cevap veriyordu. Belki yapmaları gereken şey, bu soruyu sormaktır."

"Bu bir bilmece mi?" diye sordu Therru.

"Evet," dedi Tenar. "Fakat bilmecenin ne olduğunu bilmiyoruz. Sadece cevabını biliyoruz. Cevap şu: Gont'taki bir kadın."

"Bir sürü kadın var böyle," dedi Therru, biraz düşündükten sonra. Görünüşte bununla yetinerek, bir sonraki yükü için dışarı çıktı.

Ged kızın gidişini izledi. "Her şey değişti," dedi. "Her şey... Bazen düşünüyorum da Tenar – Lebannen'in krallığının sadece bir başlangıç olup olmadığını merak ediyorum. Bir kapı... Ve o da bir kapıcı. Kapıdan geçmeyecek."

"Çok genç görünüyor," dedi Tenar, şefkatle.

"Morred'in Kara Gemiler'e rastladığı zamanki kadar genç. Benim kadar; ben o..." Pencereden, yapraksız ağaçlar arasından gri ve donmuş tarlalara bakarak sustu. "Ya da senin kadar Tenar, o karanlık yerde... Gençlik veya yaş dediğin nedir? Ben bilmiyorum. Bazen yüz yıldır yaşıyormuşum gibi hissediyorum kendimi; bazen yaşamımın, duvardaki bir çatlaktan görülen, uçan bir kırlangıç gibi olduğunu hissediyorum. Öldüm ve yeniden doğdum, hem çorak diyarda, hem de burada, güneşin altında, bir kereden daha fazla. Ve *Yaradılış* bize, hepimizin geri döndüğünü, sonsuza kadar kaynağa geri döndüğümüzü, kaynağın da bitimsiz olduğunu söylüyor. *Yaşam ölürken*... Keçilerle birlikte dağdayken bunu düşündüm ve gün sonsuza kadar sürdü; yine de, akşam ve sonra tekrar sabah oluncaya kadar zaman hiç geçmemişti... Keçilerin hikmetini öğrendim. Bunun üzerine şöyle düşündüm, benim bu kederim niye? Ben hangi adam için yas tutuyorum? Başbüyücü Ged için mi? Keçi çobanı Atmaca, onun için neden kederlensin ve onun adına neden utansın? Utanacak ne yaptım ki?"

"Hiçbir şey," dedi Tenar. "Hiçbir şekilde hiçbir şey!"

"A, evet," dedi Ged. "Erkeklerin bütün ululukları utanç üzerine kurulmuş, utançtan yaratılmıştır. Böylece, keçi çobanı Atmaca, Başbüyücü Ged için ağladı. Ve keçileri güttü aynı zamanda; bir oğlan çocuğundan beklenecek biçimde..."

Bir süre sonra Tenar gülümsedi. Biraz utanarak, "Yosun senin on beş yaşlarında olduğunu söylemişti," dedi.

"Bu aşağı yukarı doğru. Ogion beni sonbaharda isimlendirmişti; bir sonraki yaz da Roke'a gitmiştim... O oğlan kimdi? Bir boşluk... Bir özgürlük."

"Therru kim, Ged?"

Kadın artık onun cevap vermeyeceğini düşününceye kadar konuşmadı Ged, sonra, "Öyle yaratılmış – onun için ne kadar bir özgürlük var ki?" dedi.

"O halde, bizler kendi özgürlüklerimiz kadarız, öyle mi?"

"Sanırım."

"Sen, güçlüyken, bir adamın sahip olabileceği tüm özgürlüğe sahip görünüyordun. Fakat bunun bedeli neydi? Seni özgür kılan neydi? Ve ben... ben, Kadim Güçler'e ya da bütün hizmetleri, yolları, yerleri yaratan erkeklere –artık hangisinin hangisi olduğunu bilemiyorum– hizmet eden kadınların iradeleri tarafından yapılmış, çamur gibi şekillendirilmiştim. Sonra kurtuldum, seninle ve Ogion ile kurtuldum, bir an için. Ama bu *benim* özgürlüğüm değildi. Sadece, bana seçme şansı vermişti; ben de seçtim. Kendimi bir çamur gibi, bir çiftlik, bir çiftçi ve çocuklarımızın hizmeti için şekillendirmeyi seçtim. Kendimi bir kap yaptım. Kabın biçimini biliyorum. Çamurunkini değil. Hayat bana dans ettirdi. Dansları biliyorum. Ama bu dansları yapanın kim olduğunu bilmiyorum."

"Ya Therru," dedi Ged, uzun bir sessizlikten sonra, "eğer onun bir dans etme şansı olursa..."

"Ondan korkacaklar," diye fısıldadı Tenar. Sonra çocuk içeri, geri geldi ve konu fırının yanındaki kutuda kabaran ekmek hamuruna döndü. Bu şekilde, sessizce ve uzun uzun, bir konudan bir başkasına geçip sonra tekrar aynı konuya dönerek, kısa günün yarısı boyunca, yaşamlarını, paylaştıkları yılları, eylemleri ve düşünceleri, sözcüklerle eğirip dikerek konuştular. Sonra tekrar, çalışırken, düşünürken, hayal kurarken sessizleşiyorlardı; çocuk da onların yanında sessiz sessiz duruyordu.

Böyle böyle, kuzulama mevsimi gelinceye kadar kış geçti gitti ve günler uzayıp parlaklaştıkça işler ağırlaştı. Sonra, güneşin altındaki adalardan, Bitim burcundaki Gobardon yıldızının parladığı Güney Uçyöreler'den kırlangıçlar geldi; fakat bütün kırlangıçların arasında geçen konuşma başlangıçla ilgiliydi.

XIII

BEY

Baharın geri gelmesiyle, kırlangıçlar gibi gemiler de adalar arasında süzülmeye başladı. Köylerde, kralın gemilerinin saldırganlara saldırdığı, kök salmış korsanları mahvedip gemilerine ve servetlerine el koyduğu yolunda, Valmouth'tan gelen ikinci ağızdan söylentiler vardı. Lord Heno bizzat kendisi en iyi ve en hızlı üç gemisini, Solea'dan Andrades'e kadar bütün tüccarların korkulu rüyası olan sihirbaz-denizkurdu Çetele yönetiminde yollamıştı; filosu, kralın gemilerine Oranea açıklarında pusu kurup, gemilerini yok edecekti. Fakat Valmouth Körfezi'ne gelen gemi, güvertesinde zincirler içindeki Çetele'yle, Lord Heno'nun Gont Limanı'na götürülüp korsanlık ve cinayet suçlarından yargılanmasına dair emirler taşıyan kralın gemisiydi. Heno, Valmouth'un gerisindeki tepelerde bulunan taş malikânesine sığındı, fakat ılık bir bahar günü olduğu için ateş yakmayı ihmal etti; böylece kralın genç askerlerinden beş-altı tanesi bacadan girerek onu yakaladı ve bütün alay onu zincirler içinde Valmouth sokaklarından yürütüp adalete götürdü.

Bunu duyduğunda Ged, sevgi ve övünçle, "Bir kralın yapabileceği her şeyin en iyisini yapacaktır," dedi.

Mahir ile Kabasaç, hemen kuzey yoluyla Gont Limanı'na götürülmüşlerdi; yaraları yeterince iyileşince Merlos da bir gemiyle, kralın mahkemelerinde cinayet suçundan yargılanmak üzere götürülmüştü oraya. Tenar'ın ve yanındaki Therru'nun sessizlik içinde dinledikleri, adamların darağacına yollanmaları kararı Orta Vadi'de memnuniyetle karşılandı ve insanların kendi kendilerine pay çıkarmalarına neden oldu.

Kral tarafından yollanmış başka adamları taşıyan başka gemiler de geldi; gelenlerin hepsi için, kaba Gont'un kasaba ve köy halkının sevdiği kişiler denemezdi: icra memurları ile asayişi sağlayan memurların düzeni hakkında rapor tutup halkın şikâyetleri ile şikâyetlerine neden olan durumları dinlemek için yollanan krallık polisleri; vergi muhbirleri ile vergi toplayıcıları; Gont'un küçük hükümdarlarına gelip Havnor'daki Hükümdarlık'a karşı olan sadakat-

lerini kibarca soruşturan soylu ziyaretçiler; ve oraya buraya giden, pek bir iş yapmıyor gibi görünüp daha da az şey söyleyen büyücüler.

"Yine de yeni bir başbüyücü arıyorlar bence," dedi Tenar.

"Ya da sanatlarını kötüye kullanmanın yollarını arıyorlar," dedi Ged, "yolundan sapan sihir."

Tenar, "O halde gidip Re Albi malikânesine baksınlar," diyecekti fakat dili sözler üzerinde sürçtü. Ne diyecektim? diye düşündü. Ged'e şeyi anlatmış mıydım – unutkan olmaya başladım. Ged'e ne anlatacaktım? Ha, inekler dışarı çıkmadan otlağın kapısını onarsak iyi olur.

Aklının bir köşesinde bir şeyler, bir sürü şey vardı; çiftlik işleri. "Hiçbir zaman tek bir işin olmaz senin," demişti Ogion. Ged ona yardım ettiği halde bütün düşünceleri ve zamanını çiftlik için harcıyordu. Ged, Çakmak'ın aksine ev işlerinde ona yardımcı oluyordu; ama Çakmak bir çiftçiydi, Ged ise değildi. Çok çabuk öğreniyordu ama öğrenecek çok şey vardı. İşlerine baktılar. Artık konuşacak pek zaman yoktu. Günün sonunda birlikte yenen yemek vardı; ve yatak; ve uyku; ve tan vakti uyanmak; ve işe geri dönmek, tekrar tekrar, su değirmeni gibi, dolarak yükselen ve boşalan; ve günler de dökülen aydınlık su gibiydi.

"Merhaba anne," dedi çiftlik avlusunun kapısındaki ince delikanlı. Kadın onun, Tarlakuşu'nun en büyük oğlu olduğunu düşündü ve "Seni buralara ne attı oğul?" dedi. Sonra, gıdaklayan tavuklar ve sıra sıra yürüyen kazlar arasından tekrar baktı delikanlıya.

"Kıvılcım!" diye bağırdı ve ona doğru koşarken kümes hayvanlarını dağıttı.

"Aman, aman," dedi delikanlı. "Deli gibi davranma."

Kadının kendisini kucaklayıp yüzünü okşamasına izin verdi. İçeri girip mutfağa, masaya oturdu.

"Bir şeyler yedin mi? Elma'yı gördün mü?"

"Bir şeyler yiyebilirim."

Kadın erzağı bol kileri altüst etti. "Hangi gemidesin? Hâlâ *Martı*'da mısın?"

"Hayır." Bir duraksama. "Gemim dağıldı."

Kadın dehşetle döndü, "Fırtınada mı?"

"Hayır." Keyifsizce güldü. "Mürettebat dağıldı. Kralın adamları el koydu."

"Ama, korsan gemisi değildi..."

"Hayır."

"O halde neden?"

"Kaptanın, onların istediği bazı malları kaçırdığını söylediler," dedi is-

teksizce. Her zamanki kadar inceydi ama kararmış teniyle, düz saçlarıyla, uzun ve Çakmak'ınki gibi dar, hatta daha dar ve daha sert yüzüyle yaşlanmış duruyordu.

"Babam nerede?"

Tenar hareketsiz kalakaldı.

"Ablana uğramamışsın."

"Yok," dedi Kıvılcım umursamazca.

"Çakmak üç yıl önce öldü," dedi kadın. "Kalp krizinden. Tarlada – kuzuların ağılından gelen patika üzerinde. Duruırmak buldu. Üç yıl önceydi." Bir sessizlik oldu. Ne diyeceğini bilemedi Kıvılcım ya da söyleyecek bir şeyi yoktu.

Kadın, önüne yemek koydu. O kadar acıkmış bir halde yemeğe başladı ki, kadın hemen biraz daha hazırladı.

"En son ne zaman yemek yedin?"

Oğlan omuzlarını silkerek yemeğini yedi.

Kadın, masada onun karşısına oturdu. İlkbaharın son günlerinin gün ışığı, masanın karşısındaki alçak pencereden içeri boşalıyor ve ocağın önündeki pirinç paravananın üzerinde parlıyordu.

Önündeki tabağı geriye itti sonunda Kıvılcım.

"O halde, çiftliği kim yürütüyordu?" diye sordu.

"Bu seni neden ilgilendiriyor oğlum?" diye sordu kadın kibarca ama ince bir alayla.

"Çiftlik benim," dedi oğlan, oldukça benzer bir tonda.

Bir dakika kadar sonra Tenar ayağa kalkarak oğlanın tabaklarını topladı. "Evet, öyle."

"Kalabilirsin elbette," dedi oğlan son derece münasebetsiz bir şekilde, belki de şaka yapmaya çalışarak; fakat pek şaka yapacak cinsten bir adam değildi. "Yaşlı Duruırmak hâlâ buralarda mı?"

"Hepsi hâlâ buradalar. Ve Atmaca adında bir adam ile benim baktığım bir çocuk. Burada. Evin içinde. Senin çatı arasında yatman gerekecek. Merdiveni koyarım." Kadın yüzünü tekrar oğlana döndü. "Buraya yerleşecek misin o halde?"

"Olabilir."

Çakmak da yirmi yıl boyunca kadının sorularını bu şekilde, hiçbir zaman ne evet, ne de hayır deyip kadını soru sorma hakkından mahrum ederek ve kadının cahilliğine dayanan bir özgürlük sürdürerek cevaplandırmıştı; fakir, dar bir çeşit özgürlük, diye düşündü kadın.

"Zavallı çocuk," dedi kadın, "mürettebatın dağılmış, baban ölmüş, evinde yabancılar; hepsi bir günde oldu. Bütün bunlara alışmak için zamana ihti-

yacın olacak. Çok üzgünüm oğlum. Ama burada olduğun için çok memnunum. Seni sık sık, denizler üzerinde, kışları, fırtınalar içinde düşündüm."

Oğlan bir şey söylemedi. Verebileceği hiçbir şeyi yoktu ve kabul de edemiyordu. Tam sandalyesini geriye çekerek ayağa kalkıyordu ki içeri Therru girdi. Yarı yarıya doğrulmuşken kıza bakakaldı – "Ne olmuş ona?" dedi.

"Yanmıştı, Therru, bu sana anlattığım oğlum, gemici Kıvılcım. Therru senin kız kardeşin Kıvılcım."

"Kız kardeşim mi?"

"Evlat edindim."

"Kız kardeşim," dedi oğlan tekrar; sanki kendisine bir tanık arıyormuş gibi mutfakta etrafına bakındı ve annesine baktı uzun uzun.

Kadın da ona baktı uzun uzun.

Oğlan dışarı çıktı, hareketsiz kalmış olan Therru'nun uzağından geçerek. Arkasından kapıyı çarptı.

Tenar, Therru'yla konuşmaya çalıştı ama başaramadı.

"Ağlama," dedi ağlamayan çocuk, ona yaklaşıp koluna dokunarak. "Canını acıttı mı?"

"Ah Therru! Durda sana sarılayım!" Çocuk kucak için biraz büyük kaçtığı ve bu sarılma işini bir türlü beceremediği halde Therru'yu kucağına alıp sarılarak masaya oturdu. Çocuğa sarılıp ağladı ve Therru yaralı yüzünü, gözyaşlarıyla ıslanıncaya kadar, Tenar'ınkine doğru eğdi.

Ged ile Kıvılcım, akşam karanlığında çiftliğin birbirine zıt iki ucundan çıkageldiler. Belli ki Kıvılcım Duruırmak ile konuşup bu durumu düşünmüştü ve belli ki Ged de olanları ölçüp biçmeye çalışıyordu. Yemekte çok az şey söylenmiş ve söylenenler de son derece dikkatlice seçilmişti. Kıvılcım, kendi odasını geri alamadığına dair bir şikâyette bulunmayıp çatı arasındaki depoya bir gemiciye yakışır biçimde tırmandı; görünüşe göre de annesinin ona, orada yaptığı yataktan memnun kaldı, çünkü ertesi sabah geç vakte kadar aşağıya inmedi.

İnince kahvaltı istedi ve kahvaltının kendisine hazırlanıp sunulmasını bekledi. Babasına her zaman annesi, karısı ve kızı tarafından hizmet edilmişti. Onun babasından geri kalır yanı mı vardı? Kadın oğlana kahvaltısını verdikten sonra, bulaşıklarını kaldırıverdi; Therru ve Shandy ile birlikte çağla halindeki meyvelere zarar verebilecek olan tırtıl musibetini yaktıkları meyve bahçesine geri döndü.

Kıvılcım, Duruırmak ile Tiff'e katılmaya gitti. Ve genellikle onlarla kaldı, günler ilerledikçe. Bütün hayatları boyunca çiftlikte bulunmuş olan iki yaşlı adam, babasının adamları, ona etrafı gezdirip, çiftliği nasıl çekip çevirdiklerini, bunu yaptıklarına gerçekten inanarak bu inançlarını onunla paylaşıp anla-

tırken, ürün ve koyunlarla ilgili kas gücü ve ustalık isteyen ağır işleri Ged, Shandy ve Tenar yapıyordu.

Tenar evin içinde çok mutsuzlaştı. Sadece dışarıda, çiftlik işlerinde yumuşuyordu kızgınlığı ve Kıvılcım'ın varlığının ona getirdiği utanç.

"Sıra bende," dedi kadın Ged'e, acı acı, odalarının yıldız ışığıyla aydınlanan karanlığında. "En çok gurur duyduğum şeyi kaybetme sırası şimdi bende."

"Ne kaybettin?"

"Oğlumu. Adam edemediğim oğlumu. Beceremedim. Onu yetiştiremedim." Kadın dudağını ısırdı, kuru gözlerle karanlığa gözünü dikmiş bakarken.

Ged onunla tartışıp onu üzüntüsünden kurtarmak için ikna etmeye çalışmadı. "Burada kalacak mı dersin?" diye sordu.

"Evet. Denize geri dönmeyi denemeye korkuyor. Bana gemisi hakkında doğru bilgi vermedi ya da bütün gerçekleri anlatmadı. İkinci kaptandı. Galiba çalıntı malların taşınması işine karıştı. İkinci elden korsanlık. Umurumda değil. Gontlu gemiciler yarım korsandır zaten. Fakat bu konuda yalan söylüyor. Yalan söylüyor. Seni kıskanıyor. Dürüst olmayan, kıskanç bir adam."

"Korkmuş bir adam, sanırım," dedi Ged. "O kadar kötü değil. Ayrıca çiftlik de onun çiftliği."

"Alsın o zaman çiftliğini! Ve çiftlik ona en az..."

"Yo, canım sevgilim," dedi Ged, kadını hem sesi hem de elleriyle yakalayarak, "konuşma – o kötü sözü söyleme!" O kadar ısrarcı, o kadar tutkulu bir ciddiyeti vardı ki kadının öfkesi hemen, öfkenin kaynağı olan sevgiye dönüştü ve kadın ağladı, "Ne onu, ne de çiftliğini lanetleyebilirdim! Bunu kastetmemiştim! Sadece, bu beni çok üzüyor, çok utandırıyor! Çok üzgünüm Ged!"

"Yo, yo, yo. Bir tanem, oğlanın benim hakkımda ne düşündüğünü umursamıyorum ben. Ama senin üstüne çok varıyor."

"Ve Therru'nun. Ona davranışı sanki... Bana, bana, 'Böyle olmak için ne yaptı,' dedi. *O ne yapmış*!"

Ged kadının saçını okşadı, sık sık yaptığı gibi; her ikisinin de sevgi yüklü bir zevkle uykusunu getiren hafif, yavaş, tekrarlanan okşayışlarla.

"Tekrar keçi gütmeye gidebilirim," dedi sonunda. "Senin için daha rahat olur burada. İşler dışında..."

"Seninle gelmeyi tercih ederim."

Adam kadının saçını okşadı; düşünüyor gibi görünüyordu. "Sanırım bunu yapabiliriz," dedi. "Orada koyun güden birkaç aile vardı, Lissu'nun yukarısında. Fakat sonra kış geliyor..."

"Belki bir çiftçi bizi işe alır. Ben işleri biliyorum –koyunları da– sen de keçileri tanıyorsun ve her konuda elin çok tez..."

"Bir tırmıkla oldukça işe yararım," diye mırıldandı adam ve kadının gülerek hafifçe sarsılmasına neden oldu.

Ertesi sabah Kıvılcım kahvaltıya erken indi, onlarla birlikte, çünkü yaşlı Tiff'le birlikte balık avlamaya gidecekti. Her zamankinden daha bir alçakgönüllülükle, "Akşam yemeği için bir sürü balık getireceğim," diyerek sofradan kalktı.

Tenar akşamdan bazı kararlar vermişti. "Bekle; sofrayı kaldırabilirsin Kıvılcım. Tabakları lavaboya koy ve üzerlerine su dök. Akşam yemeğinin bulaşıklarıyla birlikte yıkanırlar," dedi.

Oğlan bir süre baktıktan sonra, "Kadın işi o," dedi, kepini başına takarken.

"Bu mutfakta yemek yiyen herkesin işi bu."

"Benim değil," dedi Kıvılcım açıkça ve dışarı çıktı.

Kadın onun peşinden gitti. Kapı eşiğinde durdu. "Atmaca'nın işi, ama senin değil, öyle mi?" diye sorguladı.

Oğlan, avluyu geçerken, belli belirsiz başıyla onayladı.

"Çok geç," dedi kadın, mutfağa geri dönerek. "Beceremedim, beceremedim." Yüzündeki, ağzının yanında ve gözlerinin arasındaki sert kırışıklıkları hissedebiliyordu. "İstediğin kadar bir taşı sula," dedi, "taş büyümez."

"Genç ve körpeyken başlaman gerek," dedi Ged. "Benim gibi."

Bu kez gülemedi kadın.

Gün boyu süren işlerinden eve döndüler ve ön kapıda bir adamın Kıvılcım ile konuştuğunu gördüler.

"Bu Re Albi'den gelen adam değil mi?" dedi gözleri çok keskin olan Ged.

"Haydi gel Therru," dedi Tenar, çünkü çocuk birdenbire durmuştu. "Ne adamı?" Uzağı pek iyi göremiyordu; gözlerini kısarak avlunun karşı yanına baktı. "A, bu, neydi adı, celep. Townsend. Neden buraya geri gelmiş, leş kargası!"

Bütün gün boyunca hiddetliydi; Ged ile Therru akıllılık ederek bir şey söylemediler.

Kapının yanındaki adamların yanına gitti.

"Dişi kuzular için mi geldin Townsend? Bir yıl geç kaldın; fakat hâlâ bu yılın kuzularından biraz var ağılda."

"Bey de bana öyle diyordu," dedi Townsend.

"Öyle mi dedi?" dedi Tenar.

Kadının tonu karşısında Kıvılcım'ın yüzü her zamankinden fazla karardı.

"Bey ile konuşmanı bölmeyeyim öyleyse," dedi kadın dönerek, tam Townsend konuştuğunda: "Sana bir mesajım var Goha."

"Üçte keramet vardır."

"Yaşlı cadı, tanırsın, yaşlı Yosun, çok kötü. Zaten Orta Vadi'ye geliyorum diye, dedi ki, 'Hanım Goha'ya ölmeden önce onu görmek istediğimi söyle, eğer gelebilirse,' dedi."

Karga, leş kargası, diye düşündü Tenar kötü haberi taşıyan adama nefretle bakarak.

"Hasta mı?"

"Ölüm döşeğinde," dedi Townsend, belki de sempatik olmak için kullandığı yılışık bir çeşit tebessümle. "Kışın hastalandı ve hızla kötüleşiyor; o yüzden de seni çok fazla görmek istediğini söyledi, ölmeden önce."

"Haberi getirdiğin için teşekkür ederim," dedi Tenar ölçülü ve eve gitmek için arkasını döndü. Townsend Kıvılcım ile birlikte koyun ağılına ilerledi.

Akşam yemeğini hazırlarken Tenar, Ged ile Therru'ya, "Gitmem gerekiyor," dedi.

"Elbette," dedi Ged. "İstersen üçümüz gideriz."

"Gelir misiniz?" O gün, ilk kez aydınlandı yüzü, fırtına bulutu yükseldi. "Ah," dedi, "bu... bu çok iyi... bunu sormayı istememiştim, belki de diye düşündüm... Therru o küçük eve, Ogion'un evine dönmek ister misin, bir süre için?"

Therru düşünmek için, kıpırdamadan durdu. "Şeftali ağacımı görebilirim," dedi.

"Evet, ve Funda'yı, Sippy'yi, Yosun'u, zavallı Yosun! Ah oraya, oraya gitmeyi o kadar çok istiyordum ki, ama gözüme doğru görünmüyordu. Çekip çevirmem gereken bir çiftlik vardı ve tüm..."

Geri dönmemesine, geri dönmeyi düşünmemesine, hatta o âna kadar geri dönmeyi arzu ettiğini fark etmemesine neden olan başka bir şeyin olduğunu zannediyordu; fakat bu neden her neydiyse bir gölge, unutulmuş bir sözcük gibi aklından uçtu gitti. "Acaba Yosun'a bakan, ona bir şifacı yollayan oldu mu? Overfell'deki tek şifacı o, ama aşağıda Gont Limanı'nda ona yardım edecek insanlar vardır elbette. Ah fukara Yosun! Gitmek istiyorum – Şu anda çok geç ama yarın, yarın erkenden. Beyefendi de kendi kahvaltısını kendi hazırlayabilir!"

"Öğrenecektir," dedi Ged.

"Hayır, öğrenmeyecek. Bunu yaptıracak aptal bir kadın bulacak. Ah!" Mutfağa bakındı, yüzü aydınlık ve kızgın. "O kadına, şu masayı ovalaya ovalaya temizlediğim yirmi yılı bırakmaktan nefret ediyorum. Umarım bunu takdir eder!"

Kıvılcım, Townsend'i akşam yemeğine getirdi, fakat celep geceyi orada geçirmeyi kabul etmedi, kibarlık olsun diye ona bir yatak sunulduğu halde. Bu kendi yataklarından biri olacaktı ve bu fikir Tenar'a hiç cazip gelmedi.

Townsend'in, ilkbahar akşamının mavi alacakaranlığında köydeki ev sahiplerine doğru gidişini görmek kadını memnun etti.

"Yarın bizim ilk işimiz Re Albi'ye gitmek olacak oğlum," dedi Kıvılcım'a. "Atmaca, Therru ve ben."

Oğlan biraz ürkekçe baktı. "Öyle çekip gidecek misiniz?"

"Sen de öyle gitmiştin; öyle de geldin," dedi annesi. "Buraya bak Kıvılcım: Bu babanın para kutusu. İçinde yedi fildişi parçası var; bu borç senetleri de yaşlı Köprüadam'ın, ama borcunu ödeyemez, ödeyecek bir şeyi yok. Bunlar, Çakmak'ın dört yıl önce, sen küçükken koyun postlarını Valmouth'taki geminin teçhizatçısına satışından elde ettiği dört Andrade parçası. Bu üç Havnor, Tholy'nin Yüksek Dere Çiftliği için ödediği miktar. Babanın o çiftliği almasına ben neden olmuştum ve çiftliğin temizlenmesinde ve satılmasında ona yardım ettim. Bu üç parçayı alıyorum, çünkü bunları ben kazandım. Gerisi ve çiftlik senin. Sen beysin."

Uzun boylu ince adam, gözleri para kutusunda, orada öylece durdu.

"Hepsini al. Ben istemiyorum," dedi alçak bir sesle.

"Benim de ihtiyacım yok. Fakat, teşekkür ederim oğlum. Dört parça sende kalsın. Evlendiğin zaman, bunlar benden karına armağan olsun."

Kadın kutuyu, her zaman Çakmak'ın koyduğu yere, büfenin en üst rafındaki büyük tabağın arkasındaki yerine koydu. "Therru eşyalarını şimdiden hazırla, çünkü yarın çok erken çıkacağız yola."

"Ne zaman geri döneceksiniz?" diye sordu Kıvılcım; sesinin tonu, Tenar'a, oğlanın kıpır kıpır, zayıf huylu çocukluğunu hatırlattı. Ama sadece, "Bilmiyorum canım. Eğer bana ihtiyacın olursa gelirim," dedi sadece.

Yolculuk pabuçlarını ve bohçalarını çıkarmakla meşgul olmaya başladı. "Kıvılcım," dedi, "benim için bir şey yapabilirsin."

Oğlan ocak başına oturmuş, tereddütle ve suratsız duruyordu. "Ne?"

"Valmouth'a git, en kısa zamanda, ablanı gör. Ve benim Overfell'e geri döndüğümü söyle. Bana ihtiyacı olursa, bana haber yollamasını söyle."

Oğlan başıyla onayladı. Çok fazla seyahat eden birinin düzenliliği ve hızıyla birkaç parça eşyasını şimdiden bohçalamış ve şimdi de mutfağı derli toplu bırakmak için tabakları kaldırmakta olan Ged'i seyretti. O işi bitirince, torbasının ağzındaki deliklerden yeni bir sicim geçirmek için Kıvılcım'ın karşısına oturdu.

"Bu iş için kullanılan bir düğüm vardır," dedi Kıvılcım. "Gemici düğümü."

Ged sessizce torbasını ocağın önünden oğlana geçirerek, düğümü sessizce gösteren Kıvılcım'ı seyretti.

"Buradan geçiyor, gördün mü?" dedi ve Ged başıyla onayladı.

Çiftliği sabahın köründe ve soğuğunda terk ettiler. Güneş Gont Dağı'nın batı yanına geç gelir; güneş sonunda güney zirvesinin muazzam kütlesini dolanıp sırtlarında parlayıncaya kadar sadece yürümek ısıttı onları.

Therru bir yaz öncekine nazaran iki kat iyi yürüyordu, ama yine de önlerinde iki günlük bir yolculuk vardı. Akşamüstü sularında Tenar, "Bugün Meşe Pınarları'na gitmeye çalışacak mıyız? Orada han gibi bir şey var. Orada birer bardak süt içmiştik, hatırlıyor musun Therru?" diye sordu.

Ged, dağ tarafına, yüzünde uzak bir ifadeyle bakıyordu. "Benim bildiğim bir yer var..."

"İyi," dedi Tenar.

Gont Limanı'nın ilk kez göründüğü yüksek dönemece gelmeden biraz önce Ged yoldan çıkarak, yolun yukarısındaki dik yamaçları kaplayan ormana girdi. Batıya giden güneş, ağaç gövdeleri arasındaki ve dalların altındaki karanlığa kırmızı-altın renkli eğik ışınlar yolluyordu. Tenar'ın gördüğü kadarıyla yolu olmayan bir yerden yarım mil kadar tırmandılar ve dağ yamacında küçük bir basamak veya bir çıkıntıya, arkasındaki sarp kayalar ve etrafındaki ağaçlar tarafından rüzgârdan korunan bir çayıra vardılar. Buradan insan dağın kuzey tepelerini görebiliyordu; büyük köknarların tepelerinden batı denizinin berrak görüntüsü izlenebiliyordu. Etraf, yelin köknarlar içindeki nefesi dışında tamamen sessizdi. Dağlı bir tarlakuşu, ayak basılmamış otlar arasındaki yuvasına alçalmadan önce, uzakta güneşte, uzun uzun ve tatlı tatlı şakıdı.

Üçü, ekmeklerini ve peynirlerini yediler. Karanlığın denizden dağa doğru yükselişini seyrettiler. Pelerinden yataklarını yaparak uyudular; Therru Tenar'ın, Tenar da Ged'in yanında. Gecenin derinliğinde Tenar uyandı. Yakınlarda bir yerde, bir baykuş ötüyordu, bir çan gibi tekrarlanan tatlı bir nota halinde, ve dağda, uzakta bir yerlerde eşi, bir çanın hayaleti gibi cevap verdi. Tenar, "Yıldızların denize batışlarını seyredeyim," diye düşündü, ama hemen, gönlündeki huzurla derin bir uykuya daldı.

Gri sabahta uyandı ve Ged'in, yanında doğrulmuş, açıklıktan batıya doğru bakmakta olduğunu gördü. Adamın kara yüzü, kadının bir zamanlar Atuan'daki kumsalda gördüğü gibi sessizlik yüklü, tamamıyla hareketsizdi. Gözleri kederli değildi, o zamanki gibi; adam sınırsız batıya baktı. Onunla birlikte bakarken kadın günün gelmekte olduğunu gördü; gül ile altın renginin şaşaasının açıkça gök üzerinde yansıması. Adam kadına doğru döndü; kadın adama, "Seni ilk gördüğüm zamandan beri sevdim," dedi.

"Yaşam-veren," dedi adam ve kadının göğsünü ve ağzını öperek ileri uzandı. Kalktılar, Therru'yu uyandırdılar ve yollarına devam ettiler; fakat ağaçların içine girerken Tenar, geriye, küçük çayıra, sanki çayırı mutluluğuna

sadık kalması için görevlendirir gibi bir kez baktı.

Yolculuklarının ilk gününde amaçları yol almaktı. Bugün Re Albi'ye varacaklardı. O yüzden de Tenar'ın aklı daha çok Yosun Teyze'deydi; ona ne olduğunu ve gerçekten ölüp ölmediğini merak ediyordu. Fakat gün ve yol ilerledikçe, ne Yosun'un düşüncesini, ne de başka bir şeyi aklında tutabiliyordu. Yorgundu. Bu yolu, tekrar ölüme varmak için yürümekten hoşlanmıyordu. Meşe Pınarları'nı geçip koyağa indiler, sonra tekrar tırmandılar. Overfell'e uzanan yokuş yukarı son yolda bacakları kımıldamayacak kadar ağırlaşmış; anlamını yitirinceye kadar tek bir söz ya da tek bir görüntü –Ogion'un evindeki tabak dolabı veya Therru'nun ottan oyuncak torbasını görünce aklına gelen ve durmamacasına tekrarlanan *kemikten yunus* sözleri– üzerine kilitlenen aklı karışmış ve durmuştu.

Ged, o rahat yolcu yürüyüşüyle, uzun uzun adımlarla yürüyor, Therru da onun yanında zahmetle ilerliyordu; o, bir yıldan daha kısa bir süre önce, aynı tırmanışta bitip tükenip, taşınmak zorunda kalan Therru. Fakat bu, daha uzun süren bir günlük yürüyüşten sonra olmuştu. Ve çocuk da hâlâ, kendisine verilen cezadan yeni yeni kurtuluyordu.

Yaşlanıyordu, bu kadar uzun bir yolu, bu kadar hızlı yürüyemeyecek kadar yaşlanıyordu. Yaşlı bir kadın evinde, ocağının başında kalmalıydı. Kemikten yunus, kemikten yunus. Torbada bağlı kemikten yunus, bağlı, bağlama büyüsü. Kemikten adam ve kemikten hayvan. Burada onlar önden gitti. Kadını bekliyorlardı. Yorulmuştu. Tepeye uzanan son yolda da zahmetle ilerledi ve onlara, yolun Overfell ile aynı seviyeye geldiği yerde yetişti. Sollarında Re Albi'nin, uçurumun kenarına doğru meyleden çatıları vardı. Sağlarında, yol malikâneye doğru çıkıyordu. "Bu taraftan," dedi Tenar.

"Hayır," dedi çocuk, sol yanı, köye giden tarafı işaret ederek.

"Bu taraftan," diye tekrarladı Tenar ve sağ tarafa doğru yola koyuldu. Ged kadınla birlikte gitti.

Ceviz bahçeleri ve ot dolu tarlalar arasından yürüdüler. Yaz başının ılık bir akşamüstüsünün geç vakitleriydi. Ceviz bahçesindeki ağaçlar üzerindeki kuşlar hem yakında, hem uzakta ötüyordu. Büyük eve uzanan yoldan onlara doğru yürüyordu, kadının adını hatırlayamadığı adam.

"Hoşgeldiniz!" dedi adam ve onlara gülümseyerek durdu.

Onlar da durdu.

"Re Albi Lordu'nun evini şereflendirmeye ne kadar büyük şahsiyetler gelmiş böyle," dedi adam. Tuaho, bu onun adı değildi. Kemikten yunus, kemikten hayvan, kemikten çocuk.

"Başbüyücü Hazretleri!" Adam yerlere kadar eğildi; Ged de adamı eğilerek selamladı.

"Ve Atuanlı Hanımım Tenar!" Adam kadına daha da çok eğildi ve kadın yolda dizleri üzerine çöktü. Başı iyice eğildi, ta ki ellerini toprağa koyup, ağzı bile yoldaki toprağa değinceye kadar iki büklüm oldu.

"Şimdi sürün," dedi adam ve kadın ona doğru sürünmeye başladı.

"Dur," dedi ve kadın durdu.

"Konuşabilir misin?" diye sordu adam. Kadın, ağzına gelebilecek hiçbir sözü olmadığı için bir şey söylemedi, fakat Ged her zamanki sakin sesiyle cevapladı, "Evet."

"Canavar nerede?"

"Bilmiyorum."

"Cadı, kendi benzerini de yanında getirir diye düşünmüştüm. Ama onun yerine seni getirdi. Başbüyücü Hazretleri Çevik Atmaca. Ne kadar mükemmel bir vekil! Cadı ve canavarlara bütün yapabileceğim, onları bu dünyadan temizlemektir. Ama seninle, bir zamanlar erkek olan biriyle, konuşabilirim; en azından mantıklı bir konuşmaya katılmayı becerebilirsin. Ve cezayı anlamaya muktedirsin. Emniyette olduğunu düşünüyordun sanırım; tahtta bulunan kral nedeniyle, ve efendimin, efendimizin yok olması nedeniyle. İstediğin şeyi yaptığını zannettin ve sonsuz yaşam vaadini yok ettin, öyle değil mi?"

"Hayır," dedi Ged'in sesi.

Kadın onları göremiyordu. Sadece yolun toprağını görüyor, tadını ağzında duyuyordu. Ged'in konuştuğunu duydu. Ged, "Yaşam ölürken vardır," dedi.

"Vak, vak, der şarkılar, Roke Ustası – Öğretmen bey! Ne komik bir görüntü; ulu Başbüyücü tam bir keçi çobanı olmuş ve içinde bir dirhem bile büyü yok – tek bir güç sözcüğü bile. Bir sihir mırıldanabilir misiniz Başbüyücü? Küçük bir sihir – minik bir gözbağı efsunu? Hayır mı? Bir söz bile mi? Benim efendim seni yendi. Şimdi anladın mı bunu? Onu ele geçirmedin sen. Onun gücü yaşıyor! Bir süre seni burada canlı alıkoyabilirim o gücü görmen için – benim gücümü. Ölümden kurtardığım yaşlı adamı görmen için –ve eğer istersem senin yaşamını da o iş için kullanırım– ve senin o her şeye burnunu sokan kralının, nezaketli lordları ve aptal büyücüleriyle bir kadını arayarak kendi kendini aptal yerine koymasını görmen için. Bizi yönetecek bir kadın! Fakat yönetim burada, ustalık burada, burada, bu evde. Bütün yıl boyunca diğerlerini de yanıma topladım, gerçek gücü bilen adamları. Roke'tan bazıları, tam öğretmen beylerin burunlarının dibinden. Ve Havnor'dan, kendisini bir kadının yönetmesini isteyen, sözüm ona Morred'in oğlunun, kendini gerçek ismiyle gezebilecek kadar emniyette zanneden kralımızın burnunun dibinden. Sen benim adımı biliyor musun Başbüyücü? Beni dört yıl öncesinden, sen büyük Ustalar Ustası, ben de Roke'ta hayta bir öğrenciyken hatırlıyor musun?"

"SanaAspen deniyordu," dedi sabırlı ses.

"Ya gerçek ismim?"

"Senin gerçek ismini bilmiyorum."

"Ne? Bilmiyor musun? Bulamaz mısın? Büyücüler bütün isimleri bilmezler mi?"

"Ben büyücü değilim."

"Ah, bir daha söyle."

"Ben büyücü değilim."

"Bunu söylemeni duymak pek hoşuma gidiyor. Bir daha söyle."

"Ben büyücü değilim."

"Ama ben büyücüyüm."

"Evet."

"Söyle!"

"Sen büyücüsün."

"Ah! Bu umduğundan daha da iyi! Yılanbalığı avlarken, bir balina yakaladım! Haydi öyleyse, gel de arkadaşlarımla tanış. O sürünebilir."

Böylece Tenar yolda, kapıya tırmanan mermer basamaklarda ve holler ile odaların mermer zemininde, elleri ve dizleri üzerinde sürünerek Re Albi Lordu'nun malikânesine doğru ilerlediler.

Evin içi karanlıktı. Karanlıkla birlikte Tenar'ın aklına bir karanlık geldi; böylece söylenenleri gitgide daha da az anlamaya başladı. Sadece bazı sözler ve sesler net olarak gelebiliyordu ona. Ged'in söylediklerini anlıyordu ve adam konuşurken onun ismini düşünüyor, bu isme tutunuyordu aslında. Fakat o da pek seyrek konuşuyordu, o da sadece ismi Tuaho olmayan adama cevap vermek için. O adam arada bir, kancık diyerek, onunla da konuştu. "Bu benim yeni evcil hayvanım," dedi diğerlerine, mumların gölgeler yarattığı karanlıkta bulunan diğer birkaç kişiye. "Gördünüz mü ne kadar iyi eğitilmiş? Yuvarlan Kancık!" Kadın yuvarlandı ve adamlar güldü.

"Bir eniği vardı," dedi adam, "onun yarım kalmış cezasını tamamlamayı düşünüyordum, yarısını yakıp bıraktıkları için. Ama onun yerine, bana yakaladığı bir kuş, çevik bir atmaca getirdi. Yarın ona uçmasını öğreteceğiz."

Diğer sesler bazı sözler söyledi, ama kadın artık söz möz anlamıyordu.

Boynuna bir şey takıldı; daha fazla merdivenden çıkartıp, sidik, çürüyen et ve hoş çiçek kokulu bir odaya soktular. Sesler konuştu. Taş gibi soğuk bir el hafifçe kafasına vurdu; bir şey, açılıp kapanan eski bir kapı gıcırtısı gibi "Heh, heh, heh," diye gülerken. Sonra tekmeleyip koridorlardan sürüdüler. Yeterince hızlı sürünemiyor, bu yüzden de ağzına, göğsüne tekmeler yiyordu. Sonra gümbürdeyerek kapanan bir kapı vardı ve sessizlik ve karanlık. Ağlayan birini duydu ve bunun çocuk, onun çocuğu olduğunu zannetti. Çocuğun ağlamamasını istedi. Sonunda çocuk sustu.

XIV

TEHANU

Çocuk sola döndü ve arkasına bakmadan önce, çiçek açmış çitlerin kendisini saklamasını sağlayacak şekilde epey bir yol aldı.

Kızın, çatallı ve kıvrıntılı bir karaltı olarak gördüğü, Aspen denen ve gerçek ismi Erisen olan kişi, anne ve babasını bağlamıştı; annesini dilinden, babasını da kalbinden geçen bir sırımla bağlamış ve onları, saklandığı yere doğru götürüyordu. Bu yerin kokusu kızın midesini bulandırıyordu, fakat adamın ne yaptığını görmek için biraz peşlerinden gitti. Adam onları içeri sokarak kapıyı arkalarından kapattı. Taştan bir kapıydı bu. Buraya giremezdi.

Uçması gerekiyordu ama uçamazdı; kanatlılardan biri değildi.

Tarlalardan elinden geldiği kadar hızlı koşarak geçti; Yosun Teyze'nin evini, Ogion'un evini, keçilerin evini arkasında bıraktı; uçurum boyunca ilerleyen patikaya ve sadece tek bir gözüyle gördüğü için gitmemesi gereken uçurumun kenarına gitti. Dikkatliydi. O gözüyle dikkatle baktı. Tam kenarda durdu. Su, aşağılarda, çok aşağılardaydı ve güneş çok uzakta batıyordu. Diğer gözüyle batıya baktı ve diğer sesle annesinin rüyasında duyduğu ismi haykırdı.

Cevap için beklemedi, arkasını dönerek geri gitti – önce, şeftali ağacının büyüyüp büyümediğine bakmak için Ogion'un evinden geçti. Yaşlı ağaç, bir sürü küçük, yeşil şeftalilerle duruyordu, ama fideden eser yoktu. Keçiler yemişti. Ya da kız sulamadığı için kurumuştu. Toprağa bakarak biraz durdu orada, sonra derin bir soluk aldı ve tarlalardan Yosun Teyze'nin evine geri gitti.

Tüneneye hazırlanan tavuklar, onun içeri girişini protesto etmek için viyaklayarak kanatlarını çırptılar. Küçük kulübe hem karanlıktı, hem de türlü türlü kokularla doluydu. "Yosun Teyze?" dedi kız, bu insanlar için kullanacağı sesiyle.

"Kim o?"

Yaşlı kadın yatağında saklanıyordu. Korkmuştu ve gelen herkesi kendisinden uzak tutmak için etrafına taş örmeye çalıştı, ama bir işe yaramadı; yeterince kuvvetli değildi.

"Kim o? Kim var orada? Ah canım – canım çocuğum, benim minik yanık kızım, benim güzelim, burada ne arıyorsun? O nerede, o nerede, annen, ah, o da burada mı? Geldi mi? İçeri girme, içeri girme tatlım, benim üzerimde bir lanet var, o adam bu yaşlı kadını lanetledi, yanıma yaklaşma! Yanıma yaklaşma!"

Kadın ağladı. Çocuk elini uzatarak kadına dokundu. "Çok soğuksun," dedi.

"Bir ateş gibisin çocuğum, ellerin beni yakıyor. Of, bakma bana! Etimi çürütüyor, kuruyup çekilmesini sağlıyor ve sonra tekrar çürütüyor, ama ölmeme izin vermiyor – seni buraya benim getireceğimi söyledi. Ölmeye çalıştım, çalıştım ama o beni alıkoydu, kendi irademe karşı beni yaşattı, ölmeme izin vermiyor, ah, bırakın öleyim!"

"Ölmemelisin," dedi çocuk kaşlarını çatarak.

"Çocuk," diye fısıldadı kadın, "tatlım – beni adımla çağır."

"Hatha," dedi çocuk.

"Ah. Biliyordum... Beni kurtar tatlım!"

"Beklemem gerekiyor," dedi çocuk. "Onlar gelinceye kadar."

Cadı, acı çekmeden nefes alarak, daha rahat yatıyordu. "Kim gelinceye kadar tatlım?" diye fısıldadı.

"Benim kavmim."

Cadının büyük ve soğuk eli, kızınkinin içinde bir kemik torbası gibi duruyordu. Kız eli sıkı sıkı tutuyordu. Artık kulübenin dışı da, kulübenin içi gibi karanlıktı. Yosun diye anılan Hatha uyudu; yakınında bir yerde tüneyen bir tavuk ile cadının bez karyolasının yanına, yere oturan çocuk da hemen uyudu.

Işık geldiğinde adamlar da geldi. Adam, "Kalk, kancık! Kalk!" dedi. Kadın elleri ve dizleri üzerine kalktı. Adam, "Tamamen kalk! Sen akıllı bir kancıksın, arka ayaklarının üzerinde yürüyebilirsin, öyle değil mi? İşte böyle. İnsan taklidi yap! Önünde gidecek epey bir yolun var. Gel!" diyerek güldü. Kayış hâlâ kadının boynundaydı ve adam kayışı birdenbire şiddetle çekti. Kadın adamı takip etti.

"Al, sen götür onu," dedi adam; şimdi kayışı tutan oydu, kadının sevdiği; ama kadın artık onun, kayışı tutanın adını bilmiyordu.

Hep birlikte karanlık yerden çıktılar. Taş onları geçirmek için esnedi ve arkalarından gıcırdayarak birleşti.

Adam hep kadının ve kayışı tutanın yanındaydı. Diğerleri geriden geliyordu, üç-dört adam.

Tarlalar şebnemlerle grileşmişti. Dağ, soluk göğe karşı karanlık duruyordu. Kuşlar, meyve bahçeleri ve çitlerde, seslerini gitgide artırarak şakıyordu.

Onlar dünyanın kenarına geldiler ve bir süre, yerin sadece kayadan oluş-

tuğu ve çok daraldığı bir yere gelinceye kadar bu kenar boyunca yürüdüler. Kayanın içinde bir çizgi vardı ve kadın buna baktı.

"Kadını o itebilir," dedi adam. "Ve sonra atmaca da uçabilir, kendi başına." Adam kayışı kadının boynundan çıkardı.

"Git ve kenarda dur," dedi. Kadın, kayadaki izi, kayanın kenarına kadar izledi. Deniz, başka hiçbir şey değil, deniz, tam altındaydı. Hava, arkasında çok gerilerdeydi.

"Şimdi, Çevik Atmaca onu itiverecek," dedi adam. "Ama önce, belki de söylemek istediği bir şey vardır. Söyleyecek o kadar çok şeyi var ki. Kadınların hep söyleyecek bir şeyleri vardır. Bize söylemek istediğin bir şeyler yok mu Leydi Tenar?"

Kadın konuşamıyordu, fakat denizin üzerindeki göğü işaret etti.

"Albatros," dedi adam.

Kadın yüksek sesle güldü.

Işığın uçurumlarında, göğün kapısından uçuyordu ejderha, zırhlarla kaplı, halka halka bedeninin gerisinde ateşten izler bırakarak. O zaman Tenar konuştu.

"Kalessin!" diye bağırdı ve sonra dönerek Ged'i kolundan yakalayıp yere, kayaya doğru çekti uğuldayan alev üstlerinden geçerken; zırhın takırtısı ile yukarı kalkmış kanatlardaki rüzgârın tıslaması, tırpana benzeyen pençelerinin kayaya çarpışı.

Rüzgâr denizden yana esiyordu. Kadının elinin yakınında bir yerde, kayanın içindeki bir çatlaktan çıkmış minik bir devedikeni, denizden gelen rüzgârla başını eğip eğip duruyordu.

Ged yanındaydı. Yan yana büzüşmüşlerdi, deniz arkalarında, ejderha önlerinde.

Onlara, uzun sarı gözlerinin biriyle yandan bakıyordu.

Ged, çatlak, titrek bir sesle ejderhanın dilinde konuştu. Tenar, sadece, "Teşekkürler ederiz, En Yaşlı," olan bu sözleri anladı.

Kalessin Tenar'a bakarak konuştu, metal bir süpürgeyi bir gonga sürtermiş gibi çıkan muazzam sesiyle, "*Aro Tehanu*?"

"Çocuk," dedi Tenar – "Therru!" Çocuğu aramak için ayağa fırladı. Kızın, dağ ile deniz arasındaki kaya çıkıntısından ejderhaya gelmekte olduğunu gördü.

"Koşma Therru!" diye bağırdı kadın, ama çocuk onu görmüş ve koşuyordu, dosdoğru ona doğru koşuyordu. Sarmaş dolaş oldular.

Ejderha, o müthiş, pas karası başını, her iki gözüyle de onları seyredebilmek için çevirdi. Birer kazan kadar büyük olan burun delikleri ateş yüzünden

çok parlaktı ve bu deliklerden duman huzmeleri kıvrıla kıvrıla yükseliyordu. Ejderhanın bedeninin sıcaklığı, soğuk deniz rüzgârını delip geçiyordu.

"Tehanu," dedi ejderha.

Çocuk ona bakmak için döndü.

"Kalessin," dedi.

Dizleri üzerinde durmaya devam eden Ged o zaman, düşmemek için Tenar'ın kolunu yakalayarak titreye titreye de olsa ayağa kalktı. Güldü. "Şimdi seni kimin çağırdığını biliyorum En Yaşlı!" dedi.

"Ben çağırdım," dedi çocuk. "Başka ne yapabileceğimi bilemedim Segoy."

Hâlâ ejderhaya bakıyor ve ejderhalar dilinde, Yaradılış'ın sözcükleriyle konuşuyordu.

"Çok iyi yaptın çocuk," dedi ejderha. "Seni uzun süre aradım."

"Şimdi oraya gidecek miyiz?" diye sordu çocuk. "Diğerlerinin diğer rüzgârda olduğu yere?"

"Bunları bırakacak mısın?"

"Hayır," dedi çocuk. "Onlar da gelemez mi?"

"Onlar gelemez. Onların yaşamı burada."

"Onlarla kalacağım," dedi kız, soluğu biraz kesilerek.

Kalessin, kahkaha, kızgınlık, küçümseme veya zevkten kaynaklanan o muazzam fırın-yelini salıvermek için yana döndü. "Hah!" Sonra tekrar çocuğa bakarak, "İyi," dedi. "Burada yapacağın işler var."

"Biliyorum," dedi çocuk.

"Senin için geri geleceğim," dedi Kalessin, "zamanla." Ve Ged ile Tenar'a "Size çocuğumu veriyorum, sizin de bana vereceğiniz gibi," dedi.

"Zamanla," dedi Tenar.

Kalessin'in büyük başı hafifçe eğildi ve uzun, kılıç dişli ağzı kenarlarından kıvrıldı.

Ejderha, zırhını kaya çıkıntısı üzerinde sürüyüp, kara kalçalarını havalanıncaya kadar bir kedi gibi toparlayarak pençelerini dikkatlice basıp dönerken Therru'yla birlikte Ged ile Tenar kenara çekildi. Damarlı kanatlar, taze ışıkta koyu bir kırmızılık olarak fırlarken, mahmuzlu kuyruğu kaya üzerinde tıslayarak ses verdi ve ejderha uçtu, gitti – bir martı, bir kırlangıç, bir düşünce.

Durmuş olduğu yerde kavrulmuş kumaş ve deri parçaları ile diğer bazı şeyler vardı.

"Gelin gidelim," dedi Ged.

Fakat kadın ile çocuk durarak o şeylere baktı.

"Bunlar kemikten adamlar," dedi Therru. O zaman arkasını dönerek yola koyuldu. Dar patika boyunca, adam ile kadının önünden ilerledi.

"Onun asıl dili," dedi Ged. "Anadili."

"Tehanu," dedi Tenar. "Adı Tehanu."

"Bu isim ona, isimler verici tarafından verilmiş."

"Baştan beri Tehanu'ymuş. Hep, Tehanu olmuş."

"Haydi!" dedi çocuk dönüp onlara bakarak. "Yosun Teyze hasta."

Yaralarını yıkamak ve Therru Ogion'un evinden temiz yatak kılıfları getirirken yatağının kötü çarşaflarını yakmak için Yosun'u ışığa ve temiz havaya çıkarmayı başardılar. Kız, keçi çobanı Funda'yı da beraberinde getirdi. Funda'nın yardımıyla yaşlı kadını, tavuklarıyla birlikte yatağına rahatça yerleştirdiler ve Funda onlar için yiyecek bir şeyler getireceğine söz verdi.

"Birisinin Gont Limanı'na inmesi gerek," dedi Ged, "oradaki büyücü için. Yosun'a baksın diye; iyileşebilir. Ve malikâneye gitmesi için. Artık yaşlı adam ölecektir. Torunu yaşayabilir, eğer ev temizlenebilirse..." Yosun'un evinin eşiğinde oturdu. Güneşin altında, başını geriye, kapının kenar pervazına dayadı ve gözlerini kapadı. "Neden yaptığımız şeyleri yapıyoruz?" dedi.

Tenar yüzünü, ellerini ve kollarını, leğendeki tulumbadan çektiği temiz suyla yıkıyordu. İşini bitirince etrafına bakındı. Çok yorulmuş olduğu için uykuya dalmıştı Ged, yüzü biraz sabah ışığına doğru dönmüş. Kapının eşiğinde adamın yanına oturdu ve başını adamın omuzlarına dayadı. Bizim canımız bağışlandı mı? diye düşündü. Nasıl oldu da bizim canımız bağışlandı?

Ged'in toprak basamakta gevşek ve açık bir şekilde duran eline baktı. Rüzgârda başını eğen devedikenini düşündü, ejderhanın kırmızı ve altın rengi pullarla kaplı pençesini. Çocuk yanına oturduğunda, yarı yarıya uykuya dalmıştı.

"Tehanu," diye mırıldandı.

"Küçük ağaç öldü," dedi çocuk.

Bir süre sonra Tenar'ın yorgun ve uykulu aklı anladı ve cevap verecek kadar uyandı. "Eski ağaçta şeftali var mı?"

Uyuyan adamı uyandırmamak için alçak sesle konuşuyorlardı.

"Sadece küçük yeşil şeftaliler."

"Olgunlaşırlar, Uzun Dans'tan sonra. Yakında."

"Bir tanesini dikebilir miyiz?"

"Birden de fazla, eğer istersen. Ev iyi durumda mı?"

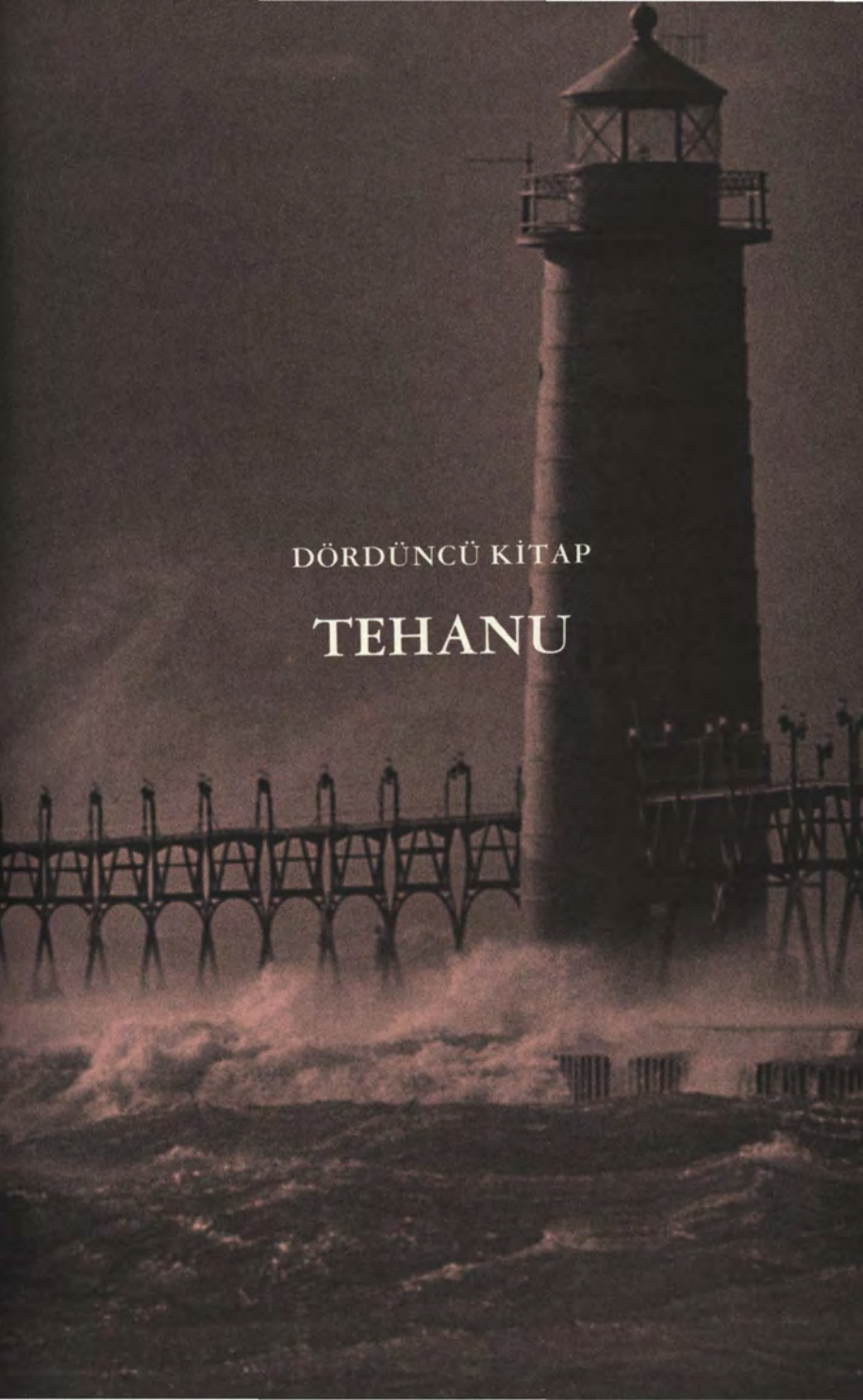
"Boş."

"Orada yaşayalım mı?" Biraz daha doğrularak kolunu çocuğa doladı. "Param var," dedi, "bir keçi sürüsü ve hâlâ satılıksa Turby'nin kışlık otlağını alacak kadar. Ged onların dağda nereye götürülmesi gerektiğini biliyor, yazları... Taradığımız yün hâlâ orada mı acaba?" Bunu söylerken düşündü. Kitap-

ları bıraktık, Ogion'un kitaplarını! Meşe Çiftliği'nde, şömine rafının üzerinde – Kıvılcım'a, zavallı oğlan, bir kelimesini bile okuyamaz!

Fakat önemli değil gibiydi. Öğrenilecek yeni şeyler vardı, kuşkusuz. Ayrıca kitapları alması için birini yollardı, eğer Ged kitapları isterse. Ve örekesini alması için. Ya da kendisi giderdi, gelecek güz, oğlunu görmek, Tarlakuşu'nu ziyaret etmek ve Elma'da bir süre kalmak için. Eğer bu yaz için kendi sebzelerini yetiştirmek istiyorlarsa Ogion'un bahçesini hemen yeniden ekmeliydiler. Kadın fasulye kanıklarını ve fasulye çiçeklerinin kokusunu düşündü. Batıya bakan küçük pencereyi düşündü. "Sanırım orada yaşayabiliriz," dedi.

—

DÖRDÜNCÜ KİTAP

TEHANU

BULUCU

I. KARANLIK ÇAĞDA

Uzun yıllar önce Hard rünleriyle yazılmış olan *Karanlığın Kitabı*'nın ilk sayfası şöyledir:

"Elfarran ile Morred ebediyete intikal ettikten ve Solea Adası denizin dibine battıktan sonra çocuk Serriadh tahta çıkıncaya kadar onun yerine Arifler Divanı hüküm sürmüştü. Serriadh'ın saltanatı parlak ama kısa olmuştu. Enlad'da onu izleyen kralların sayısı yedi idi ve onların zamanında ülkelerinde huzur ve zenginlik artmıştı. Derken, ejderhalar Batı topraklarını talan etmeye gelmişler ve büyücüler beyhude yere onlarla savaşmaya gitmişlerdi. Kral Akambar sarayını, Enlad'daki Berila'dan, Havnor Şehrine taşımıştı; buradan filosunu Kargad Ülkesi'nden gelen istilacılara karşı yola çıkartmış ve onları Doğu'ya geri sürmüştü. Ama onlar yağmacı gemilerini ta İç Deniz'e kadar yollamaya devam ediyorlardı. Kralların sonuncusu, büyük bir bedel karşılığı hem ejderhalarla, hem de Karglarla barış yapan Maharion idi. Rün Halkası kırıldıktan, büyük ejderha ile Erreth-Akbe öldükten ve Yürekli Maharion bir ihanet sonucu öldürüldükten sonra sanki Adalar Diyarı'nda bir daha iyi bir şey olmadı.

"Maharion'un tahtında hak talep edenler çok olmuştu ama kimse tahtta fazla kalamıyordu; üstelik tahtta hak iddia edenlerin kavgaları her tür bağlılığı parçalamıştı. Artık ne bir ulus kalmıştı, ne de adalet; sadece zenginlerin iradesi vardı. Soylu ailelerden gelen adamlar, tüccarlar, korsanlar; asker ve büyücü çalıştırabilecek herkes kendisine hükümdar diyor, toprakların ve şehirlerin kendi mülkiyetinde olduğunu iddia ediyordu. Yerel diktatörler fethettikleri yerlerdeki insanları kendilerine köle yapıyordu ama para karşılığı çalıştırdıkları ve topraklarını ellerinden alan rakip diktatörlerden, limanlarını talan eden korsanlardan, geçim kaynaklarından mahrum bırakıldıkları için ortalığı talan edip soyan serkeş, sefil adamların oluşturdukları çeteler ve güruhlardan korudukları adamları da köleden pek farklı değildi."

Anlattığı çağın sonlarında yazılmış olan *Karanlığın Kitabı* çelişkili tarihi öykülerin, eksik biyografilerin ve bozulmuş efsanelerin bir derlemesidir. Ancak karanlık yıllara dayanan bu kayıtların tek toplamıdır gene de. Tarihi gerçeklerden ziyade övülmeye düşkün olan yerel diktatörler, fakir ve güçsüz insanlara iktidarın ne olduğunu öğretebilecek kitapları yakmışlardı.

Fakat bu diktatörler ellerine bir büyücünün irfan kitapları geçince onlara dikkatli davranıyor, bir zarar görmemek için kitapları kilit altında tutuyor ya da istediklerini yaptırmak için yanlarında çalıştırdıkları büyücüye veriyorlardı. Büyücüler veya çırakları bu kitaplardaki büyülerin, kelime listelerinin kenarlarına ve son sayfalarına bir salgını, kıtlığı, talanı, ustaların değişimini veya bu tür olaylarda yapılması gereken büyüleri ve bunların işe yarayıp yaramadıklarını kaydedebiliyordu. Bu tür tesadüfi kayıtlar, orada burada yakalanabilecek belirgin bir âhı ortaya çıkartabiliyordu; gerçi o anlar arasında kalan zaman kapkaranlıktı. Tıpkı, yağmurlu bir gece vakti denizde uzaktaki ışıl ışıl bir geminin bir görünüp bir kaybolması gibi.

Ayrıca küçük adaların, Havnor'un sessiz yaylalarının o yılların öykülerini nakleden şarkıları, eski nağmeleri ve türküleri vardı.

Körfezin üzerinde bembeyaz yükselen Büyük Havnor Limanı dünyanın kalbindeki şehirdir; en yüksek kuledeki Erreth-Akbe'nin kılıcı ise günün ilk ve son ışığını yakalar. Yerdeniz'in bütün ticaretinin, toplumsal ilişkilerinin, ilminin ve zanaatinin, yani istiflenemeyen zenginliğin geçtiği yer işte bu şehirdir. Kral da, iyileşmenin bir belirtisi olarak Halka'nın tamamlanmasından sonra buraya yerleşmiştir. Ve yine bu şehirde, son günlerde, değişimin bir belirtisi olarak kadınlar ve erkekler ejderhalarla konuşmaktadır.

Yalnız, Havnor aynı zamanda Büyük Ada'dır, geniş, zengin bir topraktır ve limandan içeriye doğru kurulmuş köylerde, Onn Dağı'nın yamaçlarındaki çiftlik arazilerinde hiçbir zaman fazla bir değişim olmaz. Oralarda, söylenmeye layık bir şarkı tekrar tekrar söylenir. Oralarda yaşlı adamlar Morred'den, onu gençliklerinde, bir kahraman oldukları zamanlardan tanıyorlarmış gibi söz ederler. Akşamları ineklerini eve getirmek için evden çıkan kızlar El'in Kadınları'nın öyküsünü anlatırlar; oysa bu öykü o sessiz, güneşli yollar ve kırlar, ev kadınlarının mutfaklarında bir yandan çalışırken bir yandan sohbet ettikleri ocak başları hariç, dünyanın her yerinde, hatta Roke'ta bile unutulmuştur.

Krallar zamanında büyücüler önceleri Enlad sarayında, sonraları Havnor sarayında toplanarak krala akıl verir; fikir alışverişinde bulunur, üzerinde anlaştıkları amaçlarına ulaşmak için sanatlarını kullanırlardı. Fakat karanlık yıllarda büyücüler maharetlerini en yüksek parayı verene sattılar; yarattıkları kötülüğü umursamadan, ya da umursamamaktan da kötü nedenlerle, güçlerini düellolarda, büyücülük mücadelelerinde birbirlerine karşı kullandılar. Sal-

gınlar, kıtlıklar, pınarların kuruması, yağmursuz geçen yazlar, yazı olmayan yıllar, yeni doğan hastalıklı, anormal kuzular ve buzağılar, adalardaki insanların hastalıklı ve anormal doğan bebekleri – bütün bunlar, genellikle de haklı olarak, büyücülerin ve cadıların yaptıklarına bağlanmıştı.

O yüzden güçlü bir diktatörün koruması altında değilseniz büyüyle uğraşmak tehlikeli olmaya başlamıştı; o takdirde bile, kendinizden daha güçlü bir büyücüyle karşılaştığınızda yok olma ihtimaliniz vardı. Sıradan insanlar arasında tedbiri elden bırakırsanız, sizi çektikleri bütün kötülüklerin müsebbibi olarak gördüklerinden ve günahkâr bir varlık olarak kabul ettiklerinden ellerinden gelirse sizi öldürürlerdi. O yıllarda, insanların büyük çoğunluğunun inancına göre bütün büyüler kara büyüydü.

İşte o zamanlarda köy büyüsünün ve hepsinden de öte kadınların cadılıklarının adı kötüye çıkmıştı ve bugüne kadar da o kötü nam onlara yapışıp kalmıştır. Cadılar kendilerine ait olduğuna inandıkları bu sanatı icra etmelerini çok pahalıya ödemişlerdi. Hamile hayvanların ve kadınların bakımı, doğum, şarkıların ve ayinlerin öğretilmesi, tarla ve bahçelerin bereketi ve düzeni, evlerle mobilyalarının inşası ve bakımı, maden cevheri ve madenlerin çıkartılması her zaman için kadınların vazifesi olmuştu. Bu meselelerin iyi sonuçlanmasını garantilemek için yapılan büyü ve tılsımlara ait büyük ve zengin bir irfan, cadılar arasında paylaşılıyordu. Ama bir doğum sırasında veya tarlada bir şey ters giderse, bu cadının hatası sayılıyordu. Üstelik birbirleriyle savaşan, sonrasının ne olacağını pek düşünmeden hemen bir sonuç alabilmek için düşüncesizce zehir ve lanet kullanan büyücüler nedeniyle de işler, rast değil ters gidiyordu genellikle. Büyücüler kuraklığa, fırtınaya, her yanda bitki hastalıklarına, yangınlara ve salgınlara neden oluyorlar ve bunun için de köy cadıları cezalandırılıyordu. Cadıcık neden şifa tılsımının yaranın kangren olmasına sebep olduğunu, dünyaya getirdiği çocuğun neden zekâ özürlü çıktığını, kutsamasından sonra neden tarladaki tohumların yandığını ya da ağaçtaki elmanın bozulduğunu anlayamıyordu. Fakat bütün bu uğursuzluklar için birilerinin suçlanması gerekiyordu: Uzaklardaki diktatörlerin şato veya kalelerinde silahlı adamlarla, savunma büyüleriyle korunmayan, köyde veya kasabada ortalıkta görünen cadılar ile sihirbazlar oldu suçlananlar. Sihirbazlarla cadılar zehirli kuyularda boğulmuş, kurumuş tarlalarda yakılmış, ölü toprağı yeniden zenginleştirmek için diri diri gömülmüşlerdi.

Böylelikle irfanlarının uygulanması ve öğretilmesi tehlikeli olmaya başladı. Bu işi göze alanlar genellikle dışlanmış, sakat, aklını yitirmiş, ailesi olmayan, yani kaybedecek pek az şeyi olan yaşlı adamlar ve kadınlardı. Güvenilen ve saygı duyulan arif adamlar ve arif kadınlar yerlerini ortalığı karıştıran, numaralar yapan yetersiz köy sihirbazlarına; şehvet, kıskançlık ve kin

için iksirleri olan acuze cadılar gibi alelade şahıslara bırakmışlardı. Çocuklardaki büyü hüneri de korkulacak, saklanması gereken bir şey olmuştu.

Bu, o zamanların bir öyküsüdür. Bir kısmı *Karanlığın Kitabı*'ndan alınmıştır; bir kısmı Havnor'dan, Onn'daki yayla çiftlikleriyle Faliern'in ormanlık arazilerinden. Öyküler bölük pörçük parçalardan bir araya getirilip yarısı kulaktan dolma, yarısı da tahmini bilgilerle yazılan bir yamalı bohça bile olsa, yine de yeterince doğru bir öykü ortaya çıkabilir. Bu, Roke'un Kuruluşunun öyküsüdür; eğer Roke'un Ustaları böyle olmadığını söylerlerse o zaman nasıl olduğunu bize onlar anlatsınlar. Çünkü Roke'un ilk kez Bilgeler Adası olduğu zamanın üzerini bir bulut kaplamıştır, bu bulutu oraya koyanınsa bilgeler olması ihtimali hiç de az değildir.

II. SUSAMURU

Bir susamuru vardı bizim pınarda
Girerdi her çeşit ölümlü kılığa,
Büyü ve tılsım yapardı her cinsinden
Anlardı bütün insan ve yeşilbaşların dilinden.
Böyle akar sular uzağa, uzağa,
Böyle akar sular uzağa.

Susamuru, Büyük Havnor Limanı'ndaki tersanelerde çalışan bir gemi yapımcısının oğluydu. Kırlara ait ismini ona annesi vermişti; annesi, Onn Dağı'nın kuzeybatı tarafındaki Yolsonu köyünde, bir çiftlikte yetişmiş bir kadındı. Birçoğu gibi, şehre iş aramak için gelmişti. Sıkıntılı günlerde nezih bir işte çalışan, nezih insanlar olarak gemi yapımcısı ile ailesi başlarına bir bela gelir korkusuyla dikkat çekmemek için ellerinden geleni yapıyorlardı. Yani, oğullarında bir büyücülük yeteneği olduğu kesinleşince babası döverek bunu çocuktan çıkarmaya çalışmıştı.

"Bir bulutu, yağmur yağdırdığı için dövmek gibi bir şey bu," dedi Susamuru'nun annesi.

"Dikkat et de çocuğun içine kötülük sokmayasın," dedi teyzesi.

"Dikkat et de, bir büyüyle elindeki kemeri sana döndürmesin!" dedi amcası.

Ama çocuk babasına karşı hiç büyücülük numarası yapmadı. Dayaklara sessizce katlanarak, hünerini gizlemeyi öğrendi.

Ona pek bir kıymeti yokmuş gibi geliyordu. Onun için karanlık bir odada

gümüşsü bir ışık yapmak, ya da kaybolmuş bir iğneyi düşünerek bulmak, ya da elini tahta üzerinde gezdirip konuşarak eğrilmiş bir ek yerini düzeltmek o kadar kolaydı ki, neden bu kadar yaygara yaptıklarını anlayamıyordu. Ama babası bu "kestirmeleri" yüzünden ona çok hiddetleniyordu; hatta bir keresinde yaptığı işle konuştuğu için ağzına vurarak, marangoz işlerini sessizce aletlerle yapmasını sağlamıştı. Annesi açıklamaya çalışmıştı. "Bu çok büyük bir mücevher bulmak gibi bir şey," demişti, "biz koca bir pırlanta bulsak, saklamayıp da ne yaparız? Onu senden satın alabilecek güçteki herkes, seni öldürebilecek güce de sahiptir. O yüzden saklı tutmak gerek. Kendini büyük insanlardan ve onların mahir adamlarından sakın!"

"Mahir adamlar" diyorlardı büyücülere o günlerde.

Gücün bahşettiği hünerlerden biri de gücü tanımaktır; çok büyük bir ustalıkla gizlenmemişse, büyücüler büyücüleri hemen bilir. Oğlanın ise, on iki yaşında bile gelecek vaat eden bir allame sayıldığı gemi yapımcılığı dışında hiçbir ustalığı yoktu. Tam o sıralarda, doğumu esnasında annesine yardımcı olmuş olan ebe gelerek ailesine, "Bırakın işten sonra akşamları bana gelsin. Şarkıları öğrenip isim gününe hazırlanması gerek," dedi.

Bunda tuhaf bir şey yoktu çünkü Susamuru'nun ablasına da aynı şeyi yapmıştı; o yüzden annesiyle babası akşamları onu kadına yolladı. Fakat kadın Susamuru'na Yaradılış şarkılarından fazlasını öğretti. Hem onun, hem de kendisi gibi hiçbir ünleri olmayan, bazılarının ise şüpheli bir ünü bulunan bazı erkekler ve kadınların belli bir dereceye kadar büyücülük hüneri vardı; bunlar gizli gizli ellerindeki irfanı ve hünerlerini paylaşıyorlardı. "Eğitilmemiş bir yetenek, kılavuzsuz bir gemiye benzer," dediler Susamuru'na ve bildikleri her şeyi ona öğrettiler. Pek fazla bir şey bilmiyorlardı, öğrettiklerinin içinde büyük sanatlara başlangıç sayılabilecek şeyler vardı; ailesini kandırdığı için kendisini kötü hissetse de bu bilgiye ve zavallı öğretmenlerinin iyilikleriyle övgülerine karşı koyamıyordu Susamuru. "Eğer kötülük için kullanmazsan, bir zararı olmaz," dediler ona; Susamuru da bu konuda söz vermekte hiç zorlanmadı.

Şehrin batı surlarının dışında akan Serrenen ırmağında ebe, Susamuru'na gerçek ismini verdi; Havnor'dan uzaktaki adalarda bu ismiyle hatırlanır.

Bu insanlar arasında, kendi aralarında Dönüşümcü dedikleri yaşlı bir adam vardı. Dönüşümcü Susamuru'na birkaç gözbağı büyüsü göstermişti; oğlan on beş yaşlarına gelince de yaşlı adam onu Serrenen kıyısındaki kırlara götürerek bildiği tek gerçek dönüşüm büyüsünü gösterdi. "İlk önce şu çalıyı görünüşte bir ağaca çevirdiğini görelim bakalım," dedi ve Susamuru hemencecik yaptı bunu. Gözbağı oğlana o kadar kolay gelmişti ki yaşlı adam telaşlandı. Susamuru biraz daha bir şeyler öğretmesi için ona yalvarıp yakarmak

zorunda kalmış ve sonunda eğer Dönüşümcü'nün büyük büyüsünü öğrenirse onu ister kendi, ister bir başkasınınki olsun, bir yaşam kurtarmak dışında hiçbir nedenle kullanmayacağına dair gerçek ve gizli ismi üzerine yemin etmişti. O zaman yaşlı adam büyüyü ona öğretti. Ama hep gizlemek zorunda olduğu için bunun pek bir işe yaramadığını düşünmüştü Susamuru.

En azından tersanede babası ve amcasıyla çalışırken öğrendiklerini kullanabiliyordu; iyi bir usta olmaya başlamıştı, babası bile bunu kabul ediyordu.

O sıralarda, hem şehrin, hem de Havnor'un doğusuyla batısının diktatörü kendisine İç Deniz'in Kralı diyen Losen admda bir deniz korsanıydı. O zengin ülkeyi haraca kesen Losen, bu parayı diğer ülkeleri talan edip esir toplamaları için yolladığı askerlerini ve filosunu zenginleştirmek için kullanıyordu. Susamuru'nun amcasının da söylediği gibi gemi yapımcılarını işsiz bırakmıyordu. İş arayan adamların dilencilikten başka bir iş bulamadıkları ve Maharion saraylarında sıçanların cirit attığı bir zamanda işleri olduğu için minnettarlık duyuyorlardı. Alınlarının akıyla çalıştıklarını söylüyordu Susamuru'nun babası; yaptıklarının ne amaçla kullanıldığı onları ilgilendirmezdi.

Fakat Susamuru'nun diğer eğitimi onu bu konularda huysuzlaştırmış, vicdanını hassaslaştırmıştı. O sırada inşa etmekte oldukları kadırga Losen'in kürek mahkûmları tarafından savaşa götürülecek ve bir gemi dolusu yeni esirle geri dönecekti. Bu güzel geminin öyle kötü bir amaca alet edilmesini düşünmek onu yıpratıyordu. "Neden eskisi gibi balıkçı tekneleri yapmıyoruz?" dedi babasına. "Çünkü balıkçılar bize para ödeyemez," diye cevapladı babası.

"Losen kadar çok ödeyemez. Ama hayatta kalırız," diye tartışmaya çalıştı Susamuru.

"Kralın buyruklarını geri çevirebileceğimi mi zannediyorsun? Yaptığımız bu kadırgalarda kürek mahkûmlarıyla birlikte kürek çekmeye yollandığımı mı görmek istiyorsun? Kafanı kullan oğul!"

Böylece Susamuru kararlı bir kafa ve kızgın bir kalple onlarla çalışmaya devam etti. Bir kapana kısılmışlardı. Eğer kapandan kurtulmaya yaramayacaksa doğuştan bir güce sahip olmanın kıymeti ne? diye düşünüyordu.

Bir usta olarak vicdanı yapmakta olduğu geminin marangozluk işlerinde bir hata yapmasına izin vermiyordu; ama bir büyücü olarak vicdanı gemiye bir tılsımcık yapabileceğini, geminin omurgasına veya direklerine bir lanet dokuyabileceğini söylüyordu. Herhalde bu, gizli sanatını iyilik için kullanmak sayılırdı. Evet, zarar vermek içindi ama sadece zararlılara zarar vermek için. Öğretmenlerine bundan söz etmedi. Eğer yanlış bir şey yapıyorsa bu onların suçu değildi ve bu konuda bir şey bilmeyeceklerdi. Uzun süre düşündü, nasıl yapması gerektiğini çözdü ve büyüyü büyük bir titizlikle hazırladı. Bu bulma büyüsünün tam zıddıydı: Kaybetme büyüsü, diye isim takmıştı kendi

kendisine. Gemi yüzecekti, gayet güzel idare edilecek ve dümen kıracaktı ama dümen tam olarak doğru yöne dönmeyecekti.

İyi bir emeğin ve iyi bir geminin kötüye kullanılmasını protesto etmenin en iyi şekliydi bu. Kendisiyle gurur duyuyordu. Gemi denize indirildiğinde (her şey yolunda görünüyordu, çünkü kusuru açık denize açılıncaya kadar belli olmayacaktı) yaptığını yaşlı adamlardan, ebelerden, ölülerle konuşabilen kamburdan ve şeylerin isimlerini bilen kör kızdan oluşan öğretmenlerinden gizleyemedi. Yaptığı numarayı anlattı; kör kız güldü ama yaşlılar, "Dikkat et. İhtiyatlı davran. Gizli kal," dediler.

Losen'in hizmetinde, kendi deyimiyle cadılığın kokusunu iyi aldığı için kendisine Tazı diyen bir adam vardı. Görevi Losen'in yiyeceklerini, içeceklerini, giysilerini, kadınları yani düşman büyücülerin ona karşı kullanabileceği her şeyi koklamaktı; savaş gemilerini incelemek de onun işiydi. Gemiler büyülere ve nazara karşı zayıf, tehlikeli unsurlara açık şeylerdir. Tazı güverteye ayak basar basmaz bir şeyin kokusunu almıştı. "Hayret," dedi, "bu da kim?" Dümene giderek elini üstüne koydu. "Bu, çok zekice," dedi. "Ama kim bu? Yeni gelen biri sanırım." Takdirle kokladı. "Çok zekice," dedi.

Hava kararıktan sonra Gemi Yapımcıları Caddesi'ndeki eve geldiler. Tekmeleyerek kapıyı açtılar ve silahlı, zırhlı adamlar arasında duran Tazı, "O. Diğerlerini bırakın," dedi. Susamuru'na ise alçak, dostane bir sesle şöyle dedi: "Kıpırdama." Genç adamda büyük bir güç sezmişti, onu biraz ürkütmeye yetecek kadar. Fakat Susamuru'nun kendisini kurtarmak veya bu güruhu durdurmak amacıyla büyü kullanmayı düşünemeyecek kadar fazlaydı kederi, eğitimi ise çok azdı. Kendisini onların üzerine atıp, sonunda başına yediği bir darbeyle bayılıncaya kadar bir hayvan gibi boğuştu. Bir daha mahir adam yetiştirmesinler diye bir ders vermek amacıyla Susamuru'nun babasının çenesi kırıp, annesiyle teyzesini bayıltıncaya kadar dövdüler. Sonra da Susamuru'nu alıp gittiler.

Daracık sokakta bir kapı bile açılmamıştı. Kimse gürültünün ne olduğunu anlamak için dışarı bakmadı. Komşuların bir kısmının gelip ellerinden geldiğince Susamuru'nun ailesini avutması için adamların gitmesinden sonra epey bir vaktin geçmesi gerekmişti. "Ah bu bir lanet, bu büyücülük bir lanet!" dediler.

Tazı, tılsımı yapanı emniyetli bir yere aldıklarını söyledi; Losen ise, "Kimin hizmetindeymiş?" diye sordu.

"Bizim tersanemizde çalışıyormuş yüce efendimiz." Losen, kendisine

krallara yaraşır sıfatlarla hitap edilmesinden hoşlanıyordu.

"Onu gemiye tılsım yapması için kim tutmuş ahmak?"

"Görünüşe göre bu onun kendi fikriymiş haşmetmeap."

"Neden? Bundan çıkarı ne olacakmış?"

Tazı omuzlarını silkti. Losen'e, insanların kendi menfaatlerini gözetmeksizin ondan nefret ettiklerini söylememeyi tercih ediyordu.

"Mahir olduğunu söyledin. Onu kullanabilir misin?"

"Denerim yüce efendimiz."

"Ya ıslah et onu, ya da görn," dedi Losen ve daha önemli işlere döndü.

Susamuru'nun sıradan öğretmenleri ona gururu öğretmişlerdi. Korku veya tamahkârlık nedeniyle büyünün kötülük için kullanmasına göz yuman, Losen gibi adamlar için çalışan büyücülere karşı derin bir hürmetsizlik duymasını sağlamışlardı. Onun aklında, başka hiçbir şey, sanatlarına bu şekilde ihanet etmekten daha alçakça olamazdı. O yüzden, Tazı'yı küçük görememesi onu huzursuz etmişti.

Losen'in el koyduğu eski saraylardan birinin deposuna yerleştirilmişti. Hiç penceresi yoktu; kapısı demir parmaklıklı, damarları ters meşeden yapılmıştı, üstelik kapıya çok daha deneyimli bir büyücüyü bile hapis tutabilecek bir büyü yapılmıştı. Losen'in emri altında çok hünerli ve güçlü adamlar vardı.

Tazı, kendisini bunlardan biri olarak addetmiyordu. "Benim sadece burnum var," derdi. Her gün, Susamuru'nun aldığı darbeden kurtulup kurtulmadığını, çıkık omzunun iyileşip iyileşmediğini görmek ve onunla konuşmak için yanına gidiyordu. Susamuru'nun görebildiği kadarıyla iyi niyetli ve dürüst bir adamdı. "Eğer bizim için çalışmazsan seni öldürürler," dedi. "Losen senin gibi tipleri başıboş bırakamaz. Sana vereceği işi kabul etsen iyi olur."

"Yapamam."

Susamuru bunu ahlaki bir bildiri gibi değil, talihsiz bir gerçek olarak söylemişti. Tazı ona takdirle baktı. Korsan kralla yaşadığı için kurumlanmalardan ve tehditlerden, kurumlananlardan ve tehdit edenlerden bıkmıştı.

"En çok hangi konuda güçlüsün?"

Susamuru cevap vermekte gönülsüzdü. Tazı'yı sevmek zorunda olabilirdi ama bu ona güvenmesini gerektirmiyordu. "Şekil değiştirme," diye geveledi en sonunda.

"Biçim dönüştürme mi?"

"Hayır. Sadece numaralar. Bir yaprağı altına çevirme. Görünüşte."

O günlerde büyü sanatları ve çeşitleri için belirli isimler kullanmıyorlardı; bu sanatlar arasındaki bağlar da pek belirgin değildi. Daha sonraları Roke'un bilge adamlarının da söyleyeceği gibi, bildikleri şeyde bir ilim yoktu. Ama

Tazı, tutsağının kabiliyetini gizlediğini gayet iyi biliyordu.

"Kendi görünüşünü, görünüşte bile olsa değiştiremiyor musun?"

Susamuru omuzlarını silkti.

Onun için yalan söylemek zordu. Bu konuda fazla bir deneyimi olmadığı için yalan söylemeyi kendisine yakıştıramıyordu. Tazı daha fazlasını biliyordu. Büyünün kendisinin doğru olmayana karşı durduğunu biliyordu. El çabukluğu, hokkabazlık ve ölülerle kurulan sözde ilişkiler büyünün sahtesidir, camın pırlantaya, pirincin altına dönüştürülmesi gibi. Bunlar sahtekârlıktır ve yalanlar bu toprakta gelişirler. Ama büyü sanatı, kötülük için kullanılsa bile, gerçekle ilgilidir; büyünün çalıştığı sözler de gerçek sözlerdir. O yüzden gerçek büyücüler, sanatları hakkında yalan söylemekte zorlanır. Çünkü için için, söylenmiş yalanlarının dünyayı değiştirebileceğini bilirler.

Tazı onun adına üzülüyordu. "Biliyor musun seni Gelluk sorguya çekseydi sadece bir-iki sözcükle her şeyi ağzından almakla kalmaz, aklını da beraberinde alırdı. Solukyüz soru sorduktan sonra arkasında bıraktıklarını gördüm. Dinle bak, rüzgârla çalışabilir misin?"

Susamuru tereddüt ettikten sonra, "Evet," dedi.

"Bir heyben var mı?"

İklimciler, içinde rüzgârları sakladıklarını iddia ettikleri deri bir heybe taşırlar, uygun bir rüzgârı serbest bırakmak veya tam tersini yakalamak için bu heybenin ağzını açarlardı. Belki bu sadece bir gösterişti ama her iklimcinin bir heybesi vardı; ister büyük uzun bir çuval olsun, ister küçük bir kese.

"Evde," dedi Susamuru. Bu yalan değildi. Evde bir kesesi vardı. İnce alet edevatı ile tesviye aletini bunun içinde bulundururdu. Rüzgâr konusunda da tam manasıyla yalan söylüyor sayılmazdı. Birkaç kere teknenin yelkenlerine biraz büyü rüzgârı getirmeyi becermişti; gerçi gemi iklimcilerinin yapması gerektiği şekilde, fırtınalarla nasıl savaşılacağı veya bunların nasıl denetleneceği hakkında hiçbir fikri yoktu. Ama bu delikte öldürülmektense boğulmayı tercih ederdi.

"Ama bu hünerini Kral'ın hizmetinde kullanmak istemezsin, öyle mi?"

"Yerdeniz'de bir Kral yok," dedi genç adam, müsamahasızca ve dürüstçe.

"O zaman benim efendimin hizmetinde diyelim," diye düzeltti Tazı, sabırla.

"Öyle," dedi Susamuru ama tereddüt etti. Bu adama bir açıklama yapmak zorunda hissetmişti kendisini. "Yani aslında yapmam değil yapamam. O kadırganın tahtaları arasına tapa yapacaktım, gemi omurgasının yakınlarında bir yere – tapayla neyi kastettiğimi anlamışsındır. Açık denizde çalışmaya başlaymca, keresteler de çalışmaya başlar." Tazı başıyla onayladı. "Ama yapamadım. Ben bir gemi yapımcısıyım. Batması için bir gemi yapamam. Üze-

rinde insanlar varken. Ellerim buna izin vermez. O yüzden yapabileceğim şeyi yaptım. Onun kendi yolunda gitmesini sağladım. Onun yolunda değil."

Tazı gülümsedi. "Henüz senin yapmış olduğunu da bozamadılar," dedi. "Yaşlı Solukyüz dün geminin içinde homurdanıp söylenerek emekleyip duruyordu. Dümenin değiştirilmesini emretti." Kuzey'den gelmiş Gelluk adında soluk benizli bir adam olan ve Havnor'da çok korkulan, Losen'in başbüyücüsünü kastediyordu.

"Bu bir işe yaramaz."

"O büyüyü bozabilir misin?"

Susamuru'nun yorgun, yıpranmış genç yüzünde bir gönül rahatlığı pırıltısı belirdi. "Hayır," dedi. "Kimsenin yapabileceğini de zannetmiyorum."

"Çok fena. Bunu pazarlık etmek için kullanabilirdin."

Susamuru bir şey söylemedi.

"Tabii bir burun yararlı bir şeydir, satılabilir bir şey," diye devam etti Tazı. "Kendime bir rakip aradığımdan değil. Ama bir bulucu her zaman iş bulabilir, dedikleri gibi... Hiç madene gittin mi?"

Bir büyücünün tahmini, bildiği şeyin ne olduğunu bilmese bile, bilgiye yakın bir şeydir. Susamuru'nun kabiliyetinin ilk belirtisi, daha üç yaşındayken kaybolan bir şey varsa, bu ister düşürülmüş bir iğne olsun, ister başka bir yere bırakılmış bir alet, ismini anlamaya başlar başlamaz, doğrudan ona gitmesiydi. Küçük bir oğlanken de en büyük zevki tek başına kırlara çıkıp patikalarda veya tepelerde dolanmak, çıplak ayağının tabanıyla ve tüm bedeniyle yer altındaki suların, maden cevherlerinin damarlarını ve düğümlerini, kaya çeşitlerinin ve toprağın dizilimlerini ve katmanlarını hissetmekti. Sanki büyük bir binada yürüyor, geçitlerini, odalarını, havadar mağaralara giden inişleri, duvarlarda dallanmış gümüşün pırıltısını görüyordu; yoluna devam ederken de bedeni sanki toprağın bedeni oluyor, toprağın atardamarlarını, organlarını, kaslarını kendi bedenininkiler gibi biliyordu. Çocukken bu güç ona büyük bir zevk veriyordu. Bunu kullanmanın yolunu hiç düşünmemişti. Bu bir sır olmuştu.

Tazı'nın sorusuna cevap vermedi.

"Altımızda ne var?" Tazı, kaba kayağantaşlarla döşenmiş yeri işaret etti.

Susamuru bir süre sessiz kaldıktan sonra, "Kil, çakıl var, onun altındaki kaya içinde lâl taşı barındırıyor. Şehrin bu bölümünün altında olduğu gibi o kayadan var. Adlarını bilmiyorum."

"Öğrenebilirsin."

"Nasıl gemi yapılır, gemiler nasıl yüzdürülür onu biliyorum ben."

"Gemilerden uzakta, bütün o dövüşten, yağmalardan uzakta daha iyi olursun. Kral, dağın öbür yanındaki Samory madenlerini çalıştırıyor. Orada aya-

ğının altında olmazsın. Hayatta kalmak için, onun adına çalışmak zorundasın. Senin oraya yollanmanı sağlayacağım. Eğer gidersen."

Kısa bir sessizlikten sonra Susamuru, "Teşekkür ederim," diyerek, Tazı'ya kısa, soru yüklü, tartan bir bakış attı.

Tazı onu almıştı, ailesi bayılıncaya kadar dövülürken durup seyretmişti ve dayağa engel olmamıştı. Yine de bir arkadaş gibi konuşuyordu. Neden? diyordu Susamuru'nun yüzü. Tazı buna cevap verdi.

"Mahir adamlar birbirlerine sıkı sıkı sarılmalı," dedi. "Hiçbir sanata sahip olmayan, servetten başka bir şeyleri olmayanlar – onlar, bizi birbirimize düşürüyor; kendi çıkarları için, bizim kara kaşımıza, kara gözümüze değil. Biz gücümüzü onlara satıyoruz. Neden böyle yapıyoruz? Eğer hep birlikte kendi yolumuzda ilerlesek, belki daha iyisini yaparız."

Tazı genç adamı Samory'ye gönderirken niyeti iyiydi ama Susamuru'nun iradesinin vasfını anlayamamıştı. Susamuru kendi de anlayamamıştı. Aslında hep kendi eğilimine göre hareket ettiğini göremeyecek kadar çok alışmıştı başkalarına uymaya ve yapacağı herhangi bir şeyin ölümüne neden olabileceğine inanamayacak kadar da gençti.

Onu hücreden çıkarttıkları anda yaşlı Dönüşümcü'nün kendini dönüştürme büyüsünü kullanarak kaçmayı planlamıştı. Hayatının tehlikede olduğu kesindi, büyüyü kullanmasında bir sakınca olmazdı herhalde? Ama bir türlü kendisini neye dönüştüreceğine karar veremiyordu Bir kuş mu olsundu, duman mı, en güvenlisi hangisiydi ki? Ama büyücülerin numaralarına alışkın olan Losen'in adamları yiyeceğine ilaç koydular. Bir yulaf çuvalı gibi onu bir katır arabasına attılar. Yolculuk sırasında kendine gelme emareleri gösterdiği zaman içlerinden biri başına vurarak onun dinlenmesini istediğini açıkça belli etmişti.

Zehirden hasta ve zayıf düşmüş bir halde, başı çatlayacak gibi ağrıyarak kendine geldiğinde, duvarları ve pencereleri tuğlayla örülmüş bir odada buldu kendisini. Kapıda parmaklık, görünürde kilit de yoktu. Ama ayağa kalkmak istediğinde, bedenini saran, o hareket ettikçe gerilen, esnek ama sıkı büyü bağları hissetti. Ayağa kalkabilse bile kapıya doğru bir adım dahi atamıyordu. Bu, sanki kasları kendisine ait değilmiş gibi korkunç bir histi. Yine oturarak kıpırdamadan durmaya çalıştı. Göğsünün etrafındaki büyü bağları derin nefes almasını engelliyordu; aklı da boğuluyor gibiydi, sanki bütün düşünceleri onlar için çok dar bir alana sıkıştırılmış gibi.

Uzun bir süre sonra kapı açıldı ve içeri birkaç adam girdi. Ağzını tıkayıp, kollarını arkasına bağlarlarken, o bir şey yapamadı. "Artık tılsımlar örüp, büyüler söyleyemezsin genç adam," dedi kırışık yüzlü, iri yarı bir adam, "ama

başını bal gibi de sallayabilirsin, değil mi? Seni buraya maden bulasın diye yolladılar. İyi bir bulucuysan iyi beslenir, rahat uyursun. Başını, zincifre bulunca sallayacaksın. Kral'ın büyücüsü, onun hâlâ buralarda, bu eski madenin bir yerlerinde bulunduğunu söylüyor. Onu istiyor. O yüzden bulsak bizim için fena olmaz. Şimdi seni dışarı çıkartıp yürüteceğim. Hani sanki ben su bulmaya çıkıyorum da, sen de benim çomağımsm gibi, anladın mı? Sen başı çekeceksin. O tarafa veya bu tarafa gitmek istiyorsan ona göre başını eğ. Şimdi, anlaşmamız bu, tamam mı? Sen dürüstçe oynarsan, ben de dürüst olurum." Susamuru'nun başıyla onaylaması için bekledi ama Susamuru hareketsiz duruyordu. "Surat asma," dedi adam. "Eğer bu işi beğenmezsen, her zaman fırında iş bulunur."

Diğerlerinin Yalak dedikleri adam onu, gözlerini kamaştıran sıcak, parlak bir sabaha çıkartmıştı. Hücresinden çıkınca büyü bağlarının gevşeyerek döküldüğünü hissetti ama binaların etrafına örülmüş başka büyüler vardı, özellikle de yüksek taş kulenin etrafındaki büyüler havayı yapışkan iteleme ve direnç hatlarıyla dolduruyordu. Bunları itmeye çalıştığında yüzüne ve karnına öyle sancılar saplanıyordu ki dehşetle üzerinde yara bulmaya çalışıyordu; ama hiç yara olmuyordu. Ağzı tıkanmış ve bağlanmış bir halde, büyü yapacak sesi ve elleri olmaksızın bu büyülere karşı bir şey yapamazdı. Yalak, örülmüş deri sicimlerden bir şeridin ucunu onun boynuna bağlamıştı, diğer ucunu da onun peşinden giderken elinde tutuyordu. Susamuru'nun birkaç büyüye dalmasını engellemedi; ondan sonra Susamuru bu büyülerden hep sakındı. Büyülerin nerelerde olduğu yeterince açıktı: Tozlu patikalar onlardan sakınırcasına dönüyordu.

Bir köpek gibi tasma takılan oğlan, hastalık ve hiddetten titreyerek asık bir yüzle yürümeye devam etti. Etrafına bakınınca, geniş kapısı yanına yığılmış odunlarıyla, bir çukur yakınındaki paslı çarkları ve makineleriyle, devasa çakıl ve kil yığınlarıyla taş kuleyi gördü. Ağrıyan başını çevirmek başını döndürüyordu.

"Eğer maden bulucusuysan bulsan iyi olur," dedi Yalak, yanma gelip yüzüne bakarak. "Eğer değilsen, buluyormuş gibi yapmaya devam et. Bu yolla, toprak üzerinde biraz fazla kalırsın."

Taş kuleden bir adam çıktı. Ayaklarını sürüyerek garip bir biçimde aceleyle, önüne bakarak yürüyüp yanlarından geçti. Çenesi parlıyordu ve göğsü dudaklarından sızan salyayla ıslanmıştı.

"Burası fırın kulesi," dedi Yalak. "İçinden metalini almak için zincifreyi pişirdikleri yer. Fırıncılar bir-iki yıl içinde ölürler. Nereye gidiyoruz maden bulucu?"

Biraz bekledikten sonra Susamuru soluk, gri taş kuleden uzakları işaret

etti. Uzun, ağaçsız bir vadiden ilerlediler, ot bitmiş çöp yığınları ve maden artıklarının yanından geçtiler.

"Bütün bu yerlerin altı, uzun zamandır çalıştırılıyor," dedi Yalak. Susamuru ise ayağının altında garip toprağı fark etmeye başlamıştı: Boş hava bacaları, kara toprak içindeki kara hava dolu odalar, dikey bir labirent, içleri kıpırtısız sularla dolu derinden de derin çukurlar. "Hiçbir zaman fazla gümüş yoktu, su metali ise çoktan bitti. Dinle genç adam, zincifre nedir, bir fikrin var mı?"

Susamuru başını olumsuz anlamda salladı.

"Sana biraz göstereyim. Gelluk onun peşinde. Su metalinin cevheri. Su metali bütün diğer metalleri yer, altını bile, anlarsın ya. O yüzden ona Kral diyor. Eğer ona Kral'ını bulursan, sana iyi davranır. Sık sık buraya gelir. Gel, sana göstereceğim. Köpekler kokuyu almadan iz süremez."

Yalak onu madene, metalin kaya üzerinde bıraktığı izleri, bu cevherin içinde bulunabileceği cins toprağı göstermeye indirdi. Uzun bir hattın ucunda birkaç madenci çalışıyordu.

Erkeklerden daha ufak tefek oldukları ve dar yerlerde daha rahat hareket edebildikleri, ya da toprağa daha ait oldukları için, ya da daha büyük bir ihtimalle âdet olduğu için Yerdeniz'de madenlerde her zaman kadınları çalıştırırlardı. Bu madenciler hür kadınlardı; fırın kulesindeki işçiler gibi köle değillerdi. Yalak, Gelluk'un kendisini madencilerin ustabaşı yaptığını söyledi, ama o hiç madende çalışmıyordu; madenciler, bir erkeğin eline kürek almasının veya direk dikmesinin çok kötü şans getireceğine içten inandıkları için bunu yasaklamışlardı. "Bu da işime geliyor," dedi Yalak.

Alnına bir mum bağlanmış diken diken saçlı, parlak gözlü bir kadın, kovadaki az miktarda zincifreyi, kızıl kahve bir pıhtıyı ve kırıntıları göstermek için kazmasını bıraktı. Madencilerin çalıştığı toprağın yüzünden gölgeler geçti. Yaşlı keresteler gıcırdadı, aşağıya doğru tozlar elendi. Havada, karanlık içinden bir serinlik yayıldı, birikintiler ve düzlükler o kadar alçak ve dardı ki eğilip büzüşerek geçmek zorundaydılar. Tavan yer yer çökmüştü. Merdivenler yarı yarıya çürümüştü. Maden dehşet verici bir yerdi; yine de Susamuru burada korunduğu hissine kapılmıştı. Neredeyse yakan güne geri çıktığına pişman olmuştu.

Yalak onu fırın kulesine değil de barakalara geri götürdü. Kilitli bir odadan insanın eline ağır gelen küçük, yumuşak, sıkı dokunmuş bir kese çıkarttı. Susamuru'na içinde yatan, tozlu parlaklıktaki minik birikintiyi göstermek için keseyi açtı. Keseyi kapattığında içindeki metal hareket ediyor, esniyor, kurtulmaya çalışan bir hayvan gibi torbayı zorluyordu.

"İşte Kral," dedi Yalak, hürmet veya nefret sayılabilecek bir tonda.

Bir sihirbaz olmasa da Yalak, Tazı'dan çok daha çetin bir adamdı. Yine de Tazı gibi o da zalim değil kabaydı. Kendisine itaat edilmesini istiyordu ama başka bir şey beklemiyordu. Susamuru, bütün hayatı boyunca Havnor'da kölelerle köle sahiplerini görmüştü; şanslı olduğunun farkındaydı. En azından gündüzleri, Yalak sahiplik ederken.

Yemeklerini sadece hücresinde ağzını açtıkları zaman yiyebiliyordu. Ekmek soğandı ona verdikleri; ekmeğin üzerinde de ekşimiş bir parça yağ olurdu. Her gece ne kadar aç olursa olsun, üzerindeki büyü bağlarıyla oturduğunda yemeğini zorla yutabiliyordu. Yemeğin tadı ağzına metal ve kül gibi geliyordu. Geceler uzun ve korkunçtu çünkü büyüler onu sıkıştırıyor, karabasan gibi üzerine biniyor, durmadan nefessiz bırakarak, dehşet içerisinde uyandırıyordu; üstelik hiç düşünemiyordu. Zifir zindandı oda, çünkü orada tılsımışığını bir türlü yakamıyordu. Ellerinin arkasına bağlanacağı, ağzının tıkanacağı, boynuna tasma takılacağı anlamına gelse de, gün ona kelimelere sığmayacak kadar hoş geliyordu.

Yalak onu sabah erkenden yürüyüşe götürüyordu ve genellikle akşamüstü geç vakte kadar dolanıyorlardı. Yalak sessiz ve sabırlıydı. Susamuru'nun cevherin izine rastlayıp rastlamadığını hiç sormuyordu; maden cevherini arıyor mu, yoksa arıyor gibi mi yapıyor diye de sormuyordu. Susamuru bu soruya cevap veremezdi. Bu amaçsız gezintiler sırasında yeraltının bilgisi, tıpkı eskiden olduğu gibi içine doluyordu; kendisini bu bilgiye karşı kapatmaya çalışıyordu. "Kötünün emrinde çalışmayacağım!" diyordu kendi kendisine. Sonra yaz havası ve ışığı onu yumuşatıyor; çıplak ayak tabanları altındaki kuru otları hissediyordu; otların köklerinin altında bir akarsuyun kara toprak arasından süzüldüğünü, mika tabakalarıyla kat kat olmuş geniş bir kaya çıkıntısından sızdığını; bu kaya çıkıntısının altında bir mağaranın bulunduğunu ve mağaranın duvarlarında ince, kızıl, parçalanmış zincifre yatakları olduğunu biliyordu... Hiç belli etmedi. Aklında oluşmaya başlamış olan, ayağının altındaki toprağın haritasının bir işe yarayabileceğini düşünmeye başlamıştı; bir de nasıl yapılabileceğini bir çözseydi.

Ama on gün kadar sonra Yalak, "Gelluk Usta buraya geliyor," dedi. "Eğer ona bir maden cevheri çıkmazsa, başka bir maden arayıcı bulması muhtemeldir."

Susamuru bir mil daha, düşünceler içinde yürüdü; sonra bir daire çizip dönerek Yalak'ı eskiden çalışılan yerin sonundan çok uzak olmayan yerdeki bir tepeciğe götürdü. Burada başıyla işaret ederek ayağını yere vurdu.

Hücre odasına geri dönüp de Yalak tasmasını çözüp ağzını açtığında, "Orada biraz cevher var. O eski tüneli, belki bir yirmi ayak kadar dümdüz devam ettirerek oraya varabilirsiniz," dedi.

"Güzel bir parça mı?"

Susamuru başını hayır anlamında salladı.

"Ancak devam etmeye yetecek kadar ha?"

Susamuru bir şey söylemedi.

"Benim için mahzuru yok," dedi Yalak.

İki gün sonra, eski madeni açıp maden cevherine doğru kazmaya başladıklarında büyücü geldi. Yalak, Susamuru'nu barakalardaki odada değil de dışarıda güneş altında oturtup bırakmıştı. Susamuru ona minnettardı. Elleri bağlı ve ağzı tıkalıyken tam anlamıyla rahat olamıyordu ama rüzgâr ile güneş kudretli nimetlerdi. Ayrıca derin nefes alabiliyor, geceleri hücrede gördüğü yegâne rüya olan, ağzını ve burnunu tıkayan toprak rüyalarını görmeden uyuklayabiliyordu.

Barakaların gölgesinde yerde otururken yarı yarıya uykuya dalmıştı, fırın kulesine istif edilen kütüklerin kokusu, planya ipeksi meşe üzerinde kayarken yayılan taze odunun hoş kokusunun, evindeki tersanelerin hatırasını canlandırıyordu. Bir ses veya bir hareket onu uyandırdı. Bakışlarını kaldırınca önünde duran, tepesine dikilmiş yükselen büyücüyü gördü.

Gelluk şaşaalı kıyafetler giymişti, o günlerde çoğu büyücünün yaptığı gibi. Lorbanery ipeğinden, üzerine altın ve siyahla rün ve semboller işlenmiş uzun, kızıl bir cüppe giymiş, başına da kendisini bir adamın olabileceğinden uzun gösteren geniş kenarlı, sivri uçlu bir şapka takmıştı. Susamuru'nun onu tanıması için kıyafetini görmeye ihtiyacı yoktu. Gecelerini lanetleyen ve bağlarını ören eli, o gücün ekşi tadını ve boğan kavrayışını tanıyordu.

"Galiba küçük bulucumu buldum," dedi Gelluk. Sesi derin ve yumuşaktı, tıpkı bir viyolün sesi gibi. "İşini başarmış biri gibi güneşte uyurken. Demek ki onları Al Ana'yı bulmaları için kazmaya yolladın, öyle mi? Buraya gelmeden önce Al Ana'yı biliyor muydun? Kral'ın sarayının mensuplarından mısın? Dur bakalım, artık iplere, düğümlere gerek yok." Durduğu yerden, parmağını şıklatarak Susamuru'nun bileklerini çözdü; ağzını tıkayan mendil de çözülüverdi.

"Bunu kendi kendine nasıl yapabileceğini sana öğretirim," dedi büyücü gülümseyerek, Susamuru'nun ağrıyan bileklerini ovup oynatmasını ve saatlerdir dişlerine yapıştırılmış dudaklarını çalıştırmasını seyrederken. "Tazı bana senin gelecek vaat eden ve uygun bir yol göstericiyle ilerleme kaydedebilecek bir genç olduğunu söyledi. Eğer Kral'ın Sarayını ziyaret etmek istersen seni oraya götürebilirim. Ama belki de benim hangi Kral'dan söz ettiğimi bilmiyorsundur, ha?"

Gerçekten de Susamuru büyücünün korsandan mı, yoksa cıvadan mı söz ettiğinden emin değildi ama bir tahminde bulunmayı göze alarak taş kuleye

doğru keskin bir bakış attı.

Büyücünün gözleri kısıldı, tebessümü yayıldı.

"Adını biliyor musun?"

"Su metali," dedi Susamuru.

"Adi insanlar öyle diyor; ya da cıva diyorlar, ya da ağır su. Ama ona hizmet edenler ona Kral, Mutlak Kral, Ayın Vücudu diyor." İyilik dolu, meraklı bakışları Susamuru'ndan kuleye yönelip yeniden oğlana döndü. Yüzü geniş ve uzundu, Susamuru'nun o güne kadar gördüğü bütün yüzlerden beyazdı; mavimsi gözleri vardı. Çenesinde ve yanaklarında orada burada beyaz ve siyah kıllar kıvrılmıştı. Sakin ve samimi tebessümü birkaçı eksik küçük dişlerini gözler önüne seriyordu. "Gerçekten görmesini öğrenenler onu olduğu gibi, tüm maddelerin efendisi olarak görebilir. Gücün kökü ondadır. Ona, sarayının gizliliği içinde ne diyoruz biliyor musun?"

Uzun şapkalı, uzun adam aniden Susamuru'nun yanına, oldukça yakınına, toprağın üzerine oturuverdi. Nefesi toprak toprak kokuyordu. Açık renk gözleri doğrudan Susamuru'nun gözlerine bakıyordu. "Bilmek ister misin? İstediğin her şeyi bilebilirsin. Senden sır saklamama gerek yok. Senin de benden," dedi ve güldü, tehdit edercesine değil, keyifle. Yeniden Susamuru'na baktı; iri, ak yüzü pürüzsüz ve düşünceliydi. "Güçlerin var, evet, her çeşidinden ufak tefek özellikler ve numaralar. Akıllı bir oğlansın. Ama çok da akıllı değilsin; bu güzel. Bazıları gibi, öğrenecek kadar akıllı değilsin... Eğer istersen ben sana öğretirim. Öğrenmekten hoşlanıyor musun? Bilgiyi seviyor musun? Taştan sarayındaki parlaklığı içinde yalnızken Kral'a ne isim takarız bilmek ister misin? Gerçek ismi *Turres*'tir. O ismi biliyor musun? Bu Mutlak Kral'ın lisanında bir söz. Kendi ismi, kendi lisanında. Bizim basit dilimizde biz ona Ersuyu diyoruz." Yeniden gülümseyerek Susamuru'nun omzunu okşadı. "Çünkü o tohumdur, meyva vericidir. Kudretin ve hakikatin tohumudur, kaynağıdır. Göreceksin. Göreceksin. Gel benimle! Gel benimle! Gel gidip Kral'ın kulları arasında uçuşunu, kendisini kullarından devşirişini görelim!" Kolayca ve aniden ayağa kalkarak Susamuru'nun elini tuttu ve onu hayrette bırakan bir güçle çekip ayağa kaldırdı. Heyecan içinde gülüyordu.

Susamuru kendisini sonsuz, sıkıntılı, sersemlemiş yarı uykulu yarı uyanık bir halden hayat dolu bir dünyaya dönmüş gibi hissetti. Büyücünün temasıyla büyü bağlarının dehşetini değil de bir enerji ve ümit ihsanı hissetmişti. Kendi kendine bu adama güvenmemesi gerektiğini söylüyordu ama ona güvenmeyi, ondan bir şeyler öğrenmeyi çok arzuluyordu. Gelluk güçlüydü, buyurucuydu, garipti ama onu serbest bırakmıştı. Haftalardır ilk kez Susamuru serbest ellerle ve üzerinde büyü olmadan yürüyordu.

"Bu taraftan, bu taraftan," diye mırıldandı Gelluk. "Sana hiçbir zarar gel-

meyecek." Üç ayak kalınlıktaki duvarlar arasındaki dar bir geçit olan fırın kulesinin kapısına gelmişlerdi. Büyücü Susamuru'nun koluna girdi çünkü genç adam tereddüt etmişti.

Yalak ona, kulede çalışanları hasta edip öldürenin ısıtılan maden cevherinden çıkan metal buharı olduğunu söylemişti. Susamuru buraya hiç girmemiş, Yalak'ın da girdiğini görmemişti. Susamuru buraya, kaçmaya çalışan bir köleye batacak, onu delirtecek, ona dolanacak hapis tılsımlarıyla çevrelendiğini bilecek kadar yaklaşmıştı. Artık bu tılsımları, kendilerini yaratan büyücüye yol veren örümcek ağlarının telleri, karanlık bir sisin ipleri gibi hissediyordu.

"Derin derin nefes al, nefes al," dedi Gelluk gülerek; Susamuru da kuleye girerlerken nefesini tutmamaya çalıştı.

Fırın çukuru devasa kubbeli bölümün ortasındaydı. Alevler önünde kara çomaklara benzeyen suretler aceleyle maden cevherlerini, koca körüklerle gürüldeyerek yanık tutulan kütüklerin üzerine durmadan kürüyordu; bu arada diğerleri yeni kütükler getirip, körüklerin kollarında çalışıyordu. Kubbenin en yüksek noktasından, duman ve buhar arasından kuleye doğru helezon şeklinde hücreler yükseliyordu. Yalak ona, cıva buğularının buralara takılıp yoğunlaştığını, sonunda en üstteki kubbeden taştan bir oluk veya kâseye saf metal akıncaya kadar cıvanın yeniden ısıtılıp yeniden yoğunlaştırıldığını anlatmıştı; günde sadece bir veya iki damla çıkar, demişti, o sıralar fırınladıkları düşük kaliteli cevherlerden.

"Korkma," dedi Gelluk; devasa körüğün kesik kesik soluğunu ve ateşin sürekli gürlemesini bastıran sesi güçlü ve melodikti. "Gel, gel de bak havaya nasıl uçuyor, kendisini paklıyor, kullarını paklıyor!" Susamuru'nu fırın çukurunun kenarına götürdü. Gözleri alevlerin göz kamaştıran ışığıyla parlıyordu. "Kral için çalışan kötü ruhlar temizleniyor," dedi, dudakları Susamuru'nun kulaklarının dibindeydi. "Onların salyaları aktıkça, içlerindeki maden cürufu ve lekeleri de akıp gidiyor. Hastalıklar ve illetler irinlenip yaralarından serbest kalıyor. Sonunda tertemiz yanarak uçabiliyorlar, Kral'ın Sarayı'na doğru uçabiliyorlar. Gel haydi gel, karanlık gecenin ayı doğurduğu kuleye çıkalım!"

Susamuru onun ardından önceleri geniş olan ama gittikçe daralan ve sıkışıklaşan, dönen merdivenlere tırmandı, isin yanmış cevherlerden çıplak köleler tarafından kazınıp çıkartıldığı ve yeniden yanması için fırınlara küreklendiği tasfiye odalarına açılan, kor gibi kızıl fırınları bulunan buğu hücrelerinin yanından geçti. En tepedeki odaya vardılar. Gelluk hava bacasının kenarına çömelmiş olan köleye, "Bana Kral'ı göster!" dedi.

Elleriyle kollarında açık yaralar bulunan kısa boylu, zayıf, saçsız köle yoğunlaştırma bacasının kenarındaki taş kâsenin kapağını açtı. Gelluk bir çocuk

gibi sabırsızca içine baktı. "Çok minik," diye mırıldandı. "Çok genç. Küçük Prens, bebek Hükümdar, Lord Turres. Dünyanın tohumu! Ruh cevheri!"

Cüppesinin göğüs kısmından simlerle işlenmiş ince deriden bir kese çıkarttı. Keseye bağlı boynuzdan narin bir kaşıkla kâsedeki cıvayı alarak bunu keseye yerleştirdikten sonra sırımı yeniden düğümledi.

Köle, hareketsizce yanlarında duruyordu. Fırın kulesinin sıcağı ve buharı içinde çalışan herkes çıplaktı veya sadece apış aralarından geçen bir bez parçasıyla örtünüp sandalet giymişlerdi. Susamuru, boyundan bir çocuk olduğunu tahmin ettiği köleye bir kez daha bakınca minik göğüslerini gördü. Bir kadındı bu. Keldi. Bir deri bir kemik kalmış kol ve bacaklarındaki eklem yerleri şişmiş yumrular halindeydi. Sadece gözlerini hareket ettirerek bir kez Susamuru'na baktı. Ateşe tükürdü, yara bere içindeki ağzını eliyle sildi ve yine kıpırdamadan durmaya devam etti.

"Doğrusu bu minik hizmetkâr," dedi Gelluk kıza yumuşak sesiyle. "Artıklarını ateşe ver; onlar da canlı gümüş, ayın ışığı halini alacaktır. Ne harika şeydir şu," diye devam etti Susamuru'nu uzaklaştırıp döner merdivenden aşağıya doğru götürürken, "en basit şeyden en soylu şeyin çıkması, değil mi? Bu sanatın en büyük ilkesidir! Aşağılık Al Ana'dan Mutlak Kral'ın doğması. Ölmekte olan bir kölenin tükürüğünden gümüş Güç Tohumu'nun meydana gelmesi."

Dönerek inen, kötü kokulu taş merdiven boyunca konuşmaya devam etti; Susamuru ise anlamaya çalışıyordu çünkü iktidar sahibi bu adam ona gücün ne olduğunu anlatıyordu.

Ama yeniden gün ışığına çıktıklarında aklı karanlıkta dönmeye devam ediyordu; birkaç adım attıktan sonra iki büklüm olarak toprak üzerine kustu.

Gelluk onu meraklı, müşfik bir ifadeyle izledi; Susamuru çekingen bir edayla nefes nefese ayağa kalktığında büyücü kibarca, "Kral'dan korkuyor musun?" diye sordu.

Susamuru başını evet anlamında salladı.

"Eğer onun gücünü paylaşırsan sana zarar vermez. Güçten korkmak, güce karşı savaşmak çok tehlikelidir. Gücü sevmek ve onu paylaşmak krala yakışır bir yoldur. Bak. Ne yaptığımı seyret." Gelluk birkaç damla cıvayı koymuş olduğu keseyi kaldırdı. Gözlerini Susamuru'nun gözlerinden ayırmadan keseyi açtı, dudaklarına götürdü ve içindekileri içti. Yutmadan önce dilinin üzerinde toplanan gümüş damlalarını Susamuru'na göstermek için tebessüm ederek ağzını açtı.

"Artık Kral benim bedenimde, evimin soylu misafiri. Benim salyalarımı akıtmayacak, beni kusturmayacak, bedenimde yaralar açmayacak; hayır, çünkü ben ondan korkmuyorum, tam tersine onu davet ediyorum, böylelikle be-

nim damarlarıma giriyor. Bana hiç zarar gelmiyor. Kanım gümüş akıyor. Diğer insanların bilmediği şeyler görüyorum. Kral'ın sırlarına ortak oluyorum. Benden ayrıldığında da pislikte, iğrençliğin kendisinde gizlenecek; rezil bir yerde benim gelmemi, onu kaldırıp beni temizlediği gibi temizlememi bekleyecek; böylece her seferinde ikimiz birlikte daha da saflaşacağız." Büyücü Susamuru'nun koluna girdi ve onunla birlikte yürümeye başladı. Kendinden emin bir gülümsemeyle, "Mehtabı sıçanım ben. Benim gibi kimse yoktur. Üstelik, üstelik Kral benim tohumuma giriyor. Benim ersuyumda. Ben Turres'sim, o da ben..." dedi.

Susamuru karışmış aklının arasından, artık madenin girişine doğru gittiklerini belli belirsiz fark etmişti. Yeraltına indiler. Madenin geçitleri, büyücünün sözleri gibi karanlık bir labirentti. Susamuru anlamaya çalışarak, tökezleyerek ilerledi. Kuledeki köleyi, ona bakan kadını gördü. Kadının gözlerini gördü.

Gelluk'un önlerinden yolladığı soluk tılsımışığı dışında ışıksız ilerliyorlardı. Büyücünün her adımını ezbere bildiği anlaşılan, uzun zamandır ayak basılmamış yüzeylerden ilerlediler; belki de büyücü yolunu bilmiyordu da amaçsızca dolanıyordu. Konuşuyor, bazen Susamuru'na yol göstermek veya onu uyarmak için dönüyor, sonra konuşarak yoluna devam ediyordu.

Madencilerin eski tüneli uzattıkları yere vardılar. Orada büyücü, sivri gölgeler arasındaki mum alevinde Yalak'la konuştu. Tünelin sonundaki toprağı elledi, eline bir topak toprak aldı, avcunun içinde yuvarladı, yoğurdu, yokladı, tattı. Bu süre zarfında sessizdi; Susamuru hâlâ anlamaya çalışarak, gözlerini ayırmadan onu seyretti.

Yalak onlarla birlikte barakalara geri döndü. Gelluk, yumuşak sesiyle Susamuru'na iyi geceler diledi. Yalak her zamanki gibi onu tuğla duvarlı odaya kapatıp, bir somun ekmek, soğan ve bir maşrapa su verdi.

Susamuru her zamanki gibi büyü bağlarının rahatsızlık veren zulmü altında bir yere sindi. Büyük bir susuzlukla su içti. Soğanın keskin toprak tadı iyi gelmişti, hepsini yedi.

Tuğlayla örülmüş pencerenin sıvaları arasındaki çatlaklardan odaya sızan loş ışıklar solarken, daha önceki geceler gibi boş bir ıstıraba çökeceği yerde uyanık kaldı ve uyanıklığı gittikçe arttı. Gelluk'la birlikteyken aklında oluşan o telaşlı kargaşa yavaşça yatıştı. Kargaşa içinden bazen madende gördüğü suret yükseliyor, yaklaşıyor, belirginleşiyordu; suret gölgeli de olsa belirgindi: Kulenin yüksek kemerindeki köle; boş göğüslü, irinli gözlü, zehirlenmiş ağzından sızan tükürükleri tükürdükten sonra ağzını silerek durup ölmeyi bekleyen o kadın. Ona bakmıştı.

Onu çok belirgin görüyordu, kulede gördüğünden daha belirgin bir şekil-

de. Hayatında kimseyi görmediği kadar belirgin görüyordu kadını. İnce kollarını, dirsek ve bileklerindeki şişmiş eklemleri, boynunu, çocuksu ensesini gördü. Sanki kız yanında, odadaydı. Sanki onun içindeydi, sanki oydu. Kız ona baktı. O, kızın kendisine baktığını gördü. Kendisini kızın gözlerinden gördü.

Oğlan kendisini bağlayan büyülerin çizgilerini gördü, karanlığın ağır bağlarını, etrafındaki çizgilerin karışmış labirentini gördü. Bu düğümden çıkmanın bir yolu vardı – eğer şöyle dönerse, sonra da şöyle ve şöyle ve çizgileri eliyle şöyle aralarsa; işte böylece serbest kaldı.

Artık kızı göremiyordu. Odada tek başınaydı, serbest kalmış ayakta duruyordu.

Günlerdir, haftalardır düşünemediği bütün düşünceler, bir fikirler ve hisler fırtınası, bir öfke nöbeti, acıma, gurur; hepsi kafasında koşuşturuyordu.

İlk başta güç ve öcün hiddetli hayallerine boğuldu: Köleleri serbest bırakacaktı, Gelluk'u büyüyle bağlayacak, o arıtan ateşe atacaktı, onu bağlayacak, kör edecek, ölünceye kadar o en üst kemerdeki cıva buğusunu solusun diye bırakacaktı... Ama düşünceleri yerine oturup daha berrak bir şekilde koşuşturmaya başladıklarında büyük bir hüneri ve gücü olan bir büyücüyü, bu büyücü deli bile olsa yenemeyeceğini anladı. Bir umudu varsa bu da onun deliliğinden istifade etmek, büyücünün kendi kendisini yenmesini sağlamaktı.

Düşündü. Gelluk'la olduğu süre zarfında ondan bir şeyler öğrenmeye, büyücünün ona anlattıklarını anlamaya çalışmıştı. Yine de artık Gelluk'un fikirlerinin, büyük bir hevesle öğrettiği o şeylerin onun gücüyle veya herhangi bir gerçek güçle ilgisi olmadığından emindi. Maden çıkartmak ve madeni arıtmak gerçekten de kendi sırları ve ustalıkları olan büyük bir marifetti ama görünüşe göre Gelluk'un bu sanatlar hakkında hiçbir bilgisi yoktu. Mutlak Kral ve Al Ana hakkındaki bütün anlattıkları laftan ibaretti. Üstelik doğru da değildi söyledikleri. Ama Susamuru bunları nasıl biliyordu?

Bütün o sular seller gibi konuşması sırasında Gelluk'un Kadim Dil'den, büyücülerin büyülerini yaptıkları lisandan söylediği tek söz *turres* idi. Bunun ersuyu anlamına geldiğini söylemişti. Susamuru kendi büyücülük kabiliyetiyle bunun gerçek söz olduğunu fark etmişti. Gelluk bunun aynı zamanda cıva anlamına geldiğini de söylemişti ve Susamuru onun yanıldığını biliyordu.

Alçakgönüllü öğretmenleri Yaradılış Lisanı'ndan bildikleri bütün sözleri öğretmişlerdi ona. Bunların arasında ne ersuyunun, ne de cıvanın ismi vardı. Ama dudakları aralandı ve dili hareket etti. "*Ayezur*," dedi.

Sesi, taş kuledeki kölenin sesiydi. Cıva'nın gerçek adını bilen ve onun ağzından konuşan, o kadındı.

Sonra bir süre bedeni de aklı da hiç kıpırdamadan, ilk kez olarak gücünün

nerede yattığını anlamaya başlayarak durdu.

Kilitli odada karanlıkta durdu ve serbest kalabileceğini anladı çünkü zaten serbestti. İçini bir övünç fırtınası kapladı.

Bir süre sonra, bilerek, büyü bağlarının kapanına girdi, eski yerine gitti, ot şiltesinin üzerine oturdu ve düşünmeye devam etti. Onu tutsak tutan büyü hâlâ oradaydı ama artık üzerinde bir gücü yoktu. Sanki yere belirgin çizgiler çizilmiş gibi bu kapana girip çıkabiliyordu. Bu hürriyet için duyduğu minnettarlık içinde kalbi gibi düzenli atıyordu.

Ne yapması gerektiğini ve nasıl yapması gerektiğini düşündü. Kızı kendi mi çağırmıştı, yoksa o kendi iradesiyle mi gelmişti emin olamıyordu; kızın Kadim Dil'deki sözü ona veya onun ağzıyla nasıl söylemiş olabileceğini bilemiyordu. Ne yaptığını veya kızın ne yaptığını bilmiyordu ve büyü yaparsa Gelluk'u uyandıracağından neredeyse emindi. Sonunda gözünü kararartarak ama korkuyla –çünkü bu tür büyüler ona büyücülük öğretenler arasında sadece birer söylentiden ibaretti– taş kuledeki kızı çağırdı.

Kızı aklına getirdi, onu görmüş olduğu gibi gördü yine, orada, o odada; kıza seslendi, kız geldi.

Kızın hayaleti yine tam büyünün örümcek ağının telleri dışında durup ona baktı; onu gördü, çünkü odayı yumuşak, mavimtırak, kaynaksız bir ışık doldurmuştu. Yaralı, derisi sıyrılmış dudakları titredi ama konuşmadı.

Konuştuğunda, gerçek ismini kıza söyledi: "Ben Medra'yım."

"Ben Anieb," diye fısıldadı kız.

"Nasıl kurtulabiliriz?"

"Onun adı."

"Bilsem bile... Onun yanındayken konuşamam."

"Eğer senin yanında olursam, ben adını söyleyebilirim."

"Seni çağıramam."

"Ama ben gelebilirim," dedi kız.

Kız etrafına bakındı, o ise bakışlarını kaldırdı. İkisi de Gelluk'un bir şeyler hissettiğini, uyandığını biliyordu. Susamuru bağların sıkışıp gerildiğini hissetti ve o eski gölge düştü üstüne.

"Geleceğim Medra," dedi kız. İnce elini bir yumruk halinde uzattı, sonra sanki bir şey sunarmış gibi avucu yukarı gelecek şekilde açtı elini. Sonra gitti.

Işık da kızla birlikte gitti. Karanlıkta tek başına kalmıştı. Büyülerin soğuk pençesi onu boğazından yakalayarak boğar gibi olmuş, ellerini bağlamış, ciğerlerine baskı yapmaya başlamıştı. Nefes almaya çalışarak büzüştü. Düşünemiyor, hatırlayamıyordu. "Benimle kal," dedi; kiminle konuştuğunu bile bilmiyordu. Korkuyordu ve neden korktuğunu bilmiyordu. Büyücü, güç, büyü... Her yer zifiri karanlıktı. Ama bedeninde, aklında değil bedeninde artık

adını koyamadığı bir bilgi, yeraltında mağaralardan oluşan labirentte ellerinde tuttuğu minik fener misali bir kesinlik yanıyordu. Gözlerini ışığın tohumundan ayırmadı.

Bunalmaktan kaynaklanan o boğucu ve kötü rüyalar çöktü üzerine ama onu ele geçiremediler. Derin derin nefes aldı. Sonunda uyudu. Yağmurla örtülmüş uzun dağ yamaçlarını ve yağmurun arasından parlayan ışığı gördü rüyasında. Adaların kıyılarından geçen bulutların ve denizin bitiminde pus ile güneş ışığı içinde duran yüksek yeşil bir tepenin rüyasını gördü.

Kendisine Gelluk diyen büyücü ile kendisine Kral Losen diyen korsan yıllarca birlikte çalışmışlardı; ikisi de birbirini destekleyip gücünü artırarak, her biri diğerini kendisinin hizmetkârı zannederek.

Gelluk, kendisi olmasa Losen'in o aptalca krallığının hemen çökeceğinden ve bir düşman büyücünün yarım yamalak büyüsüyle kralını silip atacağından emindi. Fakat Losen'in, kendisinin efendisiymiş gibi davranmasına izin veriyordu. İsteklerinin sağlanmasına alışmış, bol bol boş zaman bulan, ihtiyaçları ve deneyleri için sonsuz bir köle kaynağının elinin altında olmasına alışmış büyücü için korsan, bir kolaylıktı. Losen'in kendisine, seferlerine, yağmalarına yaptığı koruma büyülerini, kölelerin çalıştıkları ve hazinelerin bulunduğu yerlere yaptığı muhafaza tılsımlarını korumak kolaydı. Bu büyüleri yapmak ayrı bir meseleydi, uzun ve zorlu bir işti. Ama artık hepsi yerli yerindeydi ve Havnor üzerinde bunları bozabilecek bir büyücü de yoktu.

Gelluk korkabileceği bir insanla hiç karşılaşmamıştı. Yolundan, az sayıda da olsa dikkat etmesini gerektirecek güçte büyücü geçmişti ama kendisine denk maharet ve güçte hiçbir büyücü tanımamıştı.

Son zamanlarda Losen'in yağmacıları tarafından Way adasından getirilmiş bir irfan kitabının sırlarına gitgide dalan Gelluk, daha önce öğrendiği veya kendi kendisine bulduğu sanatların birçoğuna karşı kayıtsızlaşmıştı. Kitap ona, bütün bunların çok daha büyük bir ustalığın gölgesi veya iması olduğunu ispatlamıştı. Nasıl tek gerçek unsur bütün maddeleri denetleyebiliyorsa, tek gerçek bilgi de tüm diğerlerini içeriyordu. Bu maharete gitgide yaklaştıkça büyücülerin becerilerinin, Losen'in unvanı ve hükümranlığı kadar kaba ve yanlış olduğunu anlamıştı. Gerçek unsura sahip olunca, tek gerçek kral da o olacaktı. İnsanlar arasında yaratılış ve yok oluş sözlerini konuşabilen tek kişi. Ejderhaları kapısına köpek yapacaktı.

Genç maden arayıcısında bir güç görmüştü; kullanabileceği eğitilmemiş, yontulmamış bir güç. Elindekinden çok daha fazla miktarda cıvaya, o yüzden de bir bulucuya ihtiyacı vardı. Bulmak temel bir maharetti. Gelluk bu konuda hiç çalışmamıştı ama delikanlıda böyle bir vergi olduğunu görebiliyordu. Oğ-

lanı gerçekten denetimi altına aldığından emin olabilmek için gerçek ismini öğrense fena olmayacaktı. İyi olduğu konuda oğlana eğitim verirken geçecek zamanı düşünerek içini çekti. Üstelik ondan sonra da, daha cevherin topraktan kazılıp çıkarılması ve metalin arıtılması gerekecekti. Her zamanki gibi Gelluk'un aklı engellerden ve gecikmelerden atlayıp geçerek sonundaki harika sırlara varmıştı.

Way'den gelen, nereye gitse büyüyle mühürlenmiş bir kutuda yanında taşıdığı irfan kitabında gerçek arıtma ateşiyle ilgili bölümler vardı. Bunları uzun zamandır inceleyen Gelluk saf metalden yeterince elde edince, bir sonraki safhanın bu saf madeni daha da arıtıp, Ayın Vücudu haline sokmak olduğunu biliyordu. Kitabın rumuzlu lisanının saf cıvayı daha da arıtmak için ateşin sadece tahtadan değil, insan cesetlerinden oluşturulması gerektiği anlamına geldiğini anlamıştı. O gece barakalarındaki odada bu sözleri bir kez daha okuyup düşünürken, bundan muhtemel başka bir anlam daha çıkarttı. Bu irfanın kelimelerinde hep başka bir anlam daha oluyordu. Belki de kitap sadece basit tenlerin değil de daha aşağılık ruhların kurban edilmesini kastediyordu. Kuledeki koca ateş ölü bedenleri değil de canlılarını yakmalıydı. Canlı ve bilinçli. Fenalıktan doğan saflık: Istıraptan doğan mutluluk. Bütün bunlar, büyük ilkenin bir parçasıydı; bir kez görünce insana son derece açık görünen bir gerçek. Haklı olduğundan emindi, en sonunda tekniği anlamıştı. Ama acele etmemesi gerekiyordu, sabırlı olmalıydı, emin olmalıydı. Başka bir pasaja dönerek ikisini mukayese etti ve gece geç vakitlere kadar kitap üzerinde düşündü. Bir aralık, bir şey aklını başka yöne çekti, farkındalığının eteklerinde bir yerde bir saldırı olmuştu; oğlan bir numara falan deniyordu. Gelluk sabırla tek bir söz söyledi ve Mutlak Kral'ın diyarının mucizelerine geri döndü. Tutsağının rüyalarının kendisinden kaçmış olduğunu fark etmemişti bile.

Ertesi gün Yalak'a oğlanı kendisine yollamasını söyledi. Onu görmek için, ona karşı iyi olmak için, ona bir şeyler öğretmek için, bir gün önce yaptığı gibi oğlanı biraz okşamak için can atıyordu. Onunla birlikte güneşin altına oturdu. Gelluk çocukları ve hayvanları severdi. Bütün güzel şeyleri severdi. Etrafta genç bir canlının olması ne güzeldi. Susamuru'nun anlaşılmaz korkusu çok hoştu, tıpkı anlaşılmayan gücü gibi. Zayıflıkları, hilekârlıkları, çirkin, hastalıklı bedenleriyle köleler insana bıkkınlık veriyordu. Tabii ki Susamuru da onun kölesiydi ama bunu bilmesine gerek yoktu. Onlar hoca ve çırak olabilirlerdi. Ama çıraklar vefasız olur diye düşündü Gelluk, aklına haddinden fazla zeki çırağı Erken gelince; onu daha sıkı denetim altında tutmayı unutmamalıydı. Baba oğul, evet, Susamuru'yla böyle olabilirdi. Çocuğun kendisine Baba demesini sağlayacaktı. Onun gerçek ismini bulmaya niyetlendiğini hatırladı. Bunu yapmanın çeşitli yolları vardı ama en basiti, oğlan zaten onun deneti-

minde olduğuna göre, kendisine sormaktı. "Adın ne?" diye sordu, Susamuru'nu dikkatle izleyerek.

Çocuğun aklında hafif bir mücadele oldu ama ağzı açıldı ve dili hareket etti: "Medra."

"Çok güzel, çok güzel Medra," dedi büyücü. "Bana Baba diyebilirsin."

"Al Ana'yı bulman gerek," dedi. Yine barakaların dışında yan yana oturuyorlardı. Güz güneşi ılıktı. Büyücü konik şapkasını çıkartmış, gür beyaz saçlarını yüzüne salmıştı. "Onlara kazmaları için o ufak yolu bulduğunu biliyorum ama orada birkaç damladan fazla yok. O kadar az bir miktar için, o kadar ateşe ya değer, ya değmez. Eğer bana yardım edeceksen ve eğer ben sana bir şeyler öğreteceksem, biraz daha fazla gayret etmen gerekir. Sanırım nasıl yapılacağını biliyorsun." Susamuru'na gülümsedi. "Öyle değil mi?"

Susamuru başıyla onayladı.

Büyücünün üzerinde vasıtasız ve mutlak bir güç kazanmasını sağlayacak olan ismini söylemeye Gelluk'un onu bu kadar rahatlıkla zorlamasının şokunu hâlâ yaşıyor, bu onu sarsmaya devam ediyordu. Artık Gelluk'a hiçbir şekilde karşı koyma ümidi kalmamıştı. O gece tam bir umutsuzluk içindeydi. Ama derken aklına Anieb geldi: Kendiliğinden geldi, kızın kendi vasıtasıyla. O kızı çağıramazdı, hatta kızı düşünemezdi ve Gelluk'un yanındayken bunu yapmaya cüret de edemezdi. Ama o geldi ve aklında hazır bulundu.

Büyücünün konuşması ve etrafını karanlıkla ören sürekli ve yarı bilinçli denetim tılsımları arasından kızı fark etmek zordu. Ama Susamuru bunu yapabildiğinde artık bu, sanki kız onunla birlikteymiş gibi değil de, kız oymuş veya o kızmış gibi oluyordu. Kızın gözleriyle görüyordu. Kızın sesi aklında, Gelluk'un sesinden ve büyülerinden daha güçlü ve daha net duyuruyordu kendini. Kızın gözlerinden görebiliyor, aklıyla düşünebiliyordu. Onun bedeni ve ruhuna tamamen hâkim olduğunu düşünen büyücünün, Susamuru'nu kendi iradesine bağlayan tılsımlar konusunda dikkatsiz olduğunu fark etmeye başladı. Bağ, bir irtibattır. O –veya içindeki Anieb– Gelluk'un tılsımlarının bağlantılarını izleyerek Gelluk'un aklına geri gidebilirlerdi.

Tüm bunlardan bihaber olan Gelluk, kendi büyüleyici sesinin nihayetsiz tılsımı peşinde, konuşmaya devam ediyordu.

"Gerçek rahmi, saf ay tohumunu barındıran Yer'in dölyatağını bulmalısın. Ay'ın, Yer'in babası olduğunu biliyor muydun? Evet, evet; onunla yattı, babaların hakkı olduğu üzre. Onun adi çamurunu gerçek tohumla diriltti. Ama o, Kral'ı doğurmuyor. Yer ananın korkusu güçlü, adiliği direngen. Onu zaptetmiş, derinlerde gizliyor, kendi efendisini doğurmaya korkuyor. İşte o yüzden, onu doğurması için canlı canlı yakılması gerek."

Yüzü heyecan yüklü Gelluk susup bir süre düşünerek, bir şey söylemedi. Susamuru onun aklındaki görüntülere bir göz attı: Alev içinde kocaman ateşler, eller ve ayaklarla yanan çomaklar, yeşil ağaçların yangında attıkları çığlıklar gibi çığlık atan cayır cayır yığınlar.

"Evet," dedi, derin sesi yumuşak ve hülyalıydı; "canlı canlı yanmalı. O zaman, sadece o zaman o çıkacak, tüm parlaklığıyla! Ah, artık zamanı geldi de geçiyor. Kral'ı doğurtmalıyız. Büyük maden damarını bulmalıyız. Burada; bundan hiç şüphem yok: '*Ana'nın rahmi Samory'nin altında,*'"

Yine bir duraklama. Sonra birdenbire doğrudan, büyücünün kendisini onun aklı içinde yakalayacağını düşünerek dehşetle donan Susamuru'na baktı. Gelluk o yarı keskin, yarı kör bakışıyla ona bakıp gülümsedi. "Küçük Medra!" dedi, sanki onun orada olduğunu yeni görüyormuş gibi, sonra Susamuru'nun omzunu sıvazladı. "Senin gizlenmiş olanı bulma vergin olduğunu biliyorum. Bu oldukça büyük bir vergidir, gerektiği gibi eğitilebildiği takdirde. Hiç korkma oğlum. Hizmetkârlarımı, onlarla oynayıp oyalayarak neden sadece küçük bir damara götürdüğünü biliyorum. Ama artık ben geldiğime göre bana hizmet edeceksin ve hiçbir şeyden de korkmana gerek kalmadı. Ayrıca benden bir şey gizlemeye çalışmanın da bir faydası yok, öyle değil mi? Uslu çocuklar babalarını severler ve ona itaat ederler, babalar da onları hak ettikleri biçimde ödüllendirir." Pek sevdiği biçimde iyice oğlana sokularak kibarca ve kendinden emin bir tonda, "Eminim ana damarı bulabilirsin," dedi.

"Nerede olduğunu biliyorum," dedi Anieb.

Susamuru konuşamıyordu ama kız onun içinden konuşuyordu. Oğlanın sesi tok ve güçsüzdü.

Çok az insan, o zorlamadıkça Gelluk'la konuşabilirdi. Yaklaşan herkesi denetim altına alan, zayıflatan ve susturan tılsımlar onda o kadar alışkanlık haline gelmişti ki bunları hiç düşünmüyordu bile. Dinlenilmeye alışmıştı, dinlemeye değil. Gücünün doruğunda düşüncelerine öyle dalmıştı ki bunların dışında bir şey düşünemiyordu. Susamuru'nu planlarının bir parçası, kendisinin bir uzantısı olarak görmek dışında, çocuğun farkında değildi. "Evet, evet, bileceksin," dedi ve yine gülümsedi.

Fakat Susamuru hem fiziksel hem de denetleyici hudutsuz bir güç olarak Gelluk'un şiddetle farkındaydı; ona öyle gelmişti ki Anieb'in konuşması Gelluk'un gücünün o kadarını üzerinden kaldırmış, ona durabilecek, ayağını basabilecek kadar bir yer açmıştı. Gelluk o kadar yakınındayken, korkunç derecede yakınındayken bile konuşmayı becerebilmişti.

"Sizi oraya götüreceğim," dedi gerginlikle, zorla.

Gelluk, bir şey söyleyebileceklerse bile, insanların ağızlarına onun tarafından konmuş sözleri söylemelerine alışkındı. Bunlar onun istediği sözlerdi

ama bunları duymayı beklemiyordu. Genç adamın kolunu tuttu, yüzünü yüzüne iyice yaklaştırarak onun sinmesini hissetti.

"Ne kadar da akıllısın," dedi. "O ilk bulduğundan daha zengin bir yer mi buldun? Kazmaya ve işlemeye değer..."

"Bu, büyük bir damar," dedi genç adam.

Yavaş, gergin sözler büyük bir yük taşıyordu.

"Ana damar mı?" Gelluk doğrudan ona bakıyordu, yüzleri arasında bir karış bile yoktu. Adamın mavi gözlerinin ışığı cıva gibi yumuşak ve deliydi. "Rahim mi?"

"Sadece Efendi oraya girebilir."

"Ne Efendisi?"

"Evin Efendisi. Kral."

Bu konuşma Susamuru için, yine, minik bir fenerle engin bir karanlıkta ilerlemek gibiydi. Anieb'in anlayışıydı o fener. Her adım, atması gereken bir sonraki adımı ortaya çıkartıyordu ama hiçbir zaman içinde bulunduğu yeri göremiyordu. Bir sonra neyin geleceğini bilmiyor, gördüğü şeyi anlayamıyordu. Ama onu görüyordu ve kelime kelime ilerliyordu.

"O Ev'i nereden biliyorsun?"

"Gördüm."

"Nerede? Buraya yakın mı?"

Susamuru başıyla onayladı.

"Yerin içinde mi?"

Gördüğü şeyleri anlat ona, diye fısıldadıAnieb Susamuru'nun aklına ve o da konuştu: "Parlak bir çatı üzerinde, karanlık içinden bir su akıyor. O çatının altında Kral'ın Evi var. Çatı, yerden çok yüksek, yüksek sütunlar üzerinde. Zemin kırmızı. Bütün sütunlar kırmızı. Üzerlerinde parlak rünler var."

Gelluk nefesini tuttu. Kısa bir süre sonra, "Rünleri okuyabiliyor musun?" dedi.

"Okuyamıyorum." Susamuru'nun sesi ifadesizdi. "Ben oraya gidemem. Oraya, Kral'dan başka kimse bedenen giremez. Ne yazdığını sadece o okuyabilir."

Gelluk'un soluk yüzü daha da soldu; çenesi biraz titredi. Aniden ayağa kalktı, her zaman yaptığı gibi. "Beni oraya götür," dedi kendine hâkim olmaya çalışarak ama Susamuru'nun ayağa kalkıp yürümesi için onu o kadar şiddetle zorlamıştı ki genç adam sendeleyerek ayağa kalkıp neredeyse düşecekmiş gibi tökezleyerek birkaç adım gitti. Sonra adımlarının hızlanmasına neden olan bu zorlayıcı, tutkulu isteğe karşı koymamaya çalışarak, ileri doğru tutuk ve garip bir şekilde yürüdü.

Gelluk hemen arkasından onu ittiriyor, sık sık da koluna giriyordu. "Bu

taraftan," dedi birkaç kez. "Evet, evet! Yol bu taraftan." Yine de Susamuru'nu izliyordu. Teması ve büyüleri Susamuru'nu itiyor, ona acele ettiriyordu ama Susamuru'nun gitmeyi seçtiği yöne doğru.

Fırın kulesini geçtiler, eski ve yeni maden kuyularını geçtiler; Susamuru'nun ilk geldiği gün Yalak'ın onu götürdüğü uzun vadiye gittiler. Artık sonbaharın son günleriydi. Daha önce yemyeşil olan fundalarla çalılıklar o gün boz ve kuruydu; rüzgâr çalılıklarda kalan son yaprakları da hışırdatıyordu. Sollarında, küçük, sığ bir ırmak söğüt çalıları arasından akıyordu. Ilık bir güneş ile uzun gölgeler tepe yamaçları üzerine yol yol iz bırakmıştı.

Susamuru Gelluk'tan kurtulabileceği bir anın yaklaştığını biliyordu: Bir gece önceden beri bundan emindi. Aynı zamanda, eğer büyücüyü kendi kurduğu hayallerle hareket ettirip kalkanını düşürürse ve Susamuru onun adını öğrenebilirse, Gelluk'u yenebileceğini, gücünü elinden alabileceğini biliyordu.

Büyücünün tılsımları hâlâ akıllarını birbirine bağlıyordu. Susamuru büyük bir cüretle Gelluk'un asıl ismini arayarak, aklına girdi. Ama ne nereye bakacağını, ne de nasıl bakacağını biliyordu. Kendi sanatını bilmeyen bir bulucu; Gelluk'un düşünceleri arasında açık seçik görebildiği tek şey anlamsız sözlerle dolu bir irfan kitabının sayfaları ve onun daha önce tarif ettiği manzaraydı: Al sütunlarında gümüş rünlerin dans ettiği engin, kırmızı duvarlı bir saray. Ama Susamuru ne kitabı, ne de rünleri okuyabiliyordu. Okumayı hiç öğrenmemişti ki.

Bu süre zarfında Gelluk ile birlikte kuleden, varlığı bazen zayıflayan, solan ve Susamuru'nun çağırmaya cüret edemediği Anieb'den uzaklaşıyorlardı.

Artık önlerinde, sadece birkaç adım ötede ayaklarının altında, yeraltında, iki üç ayak aşağıda kara suyun süzüldüğü ve yumuşak topraktan sızıp mika tabakasının üzerine aktığı yer vardı. Bunun altında boş mağara ve zincifre damarı bulunuyordu.

Gelluk tamamen kendi hayalindeki görüntünün esiri olmuştu ama Susamuru'yla akılları bağlantılı olduğu için Susamuru'nun gördüklerini de görüyordu. Susamuru'nun kolunu yakalayarak durdu. Eli şevkten titriyordu.

Susamuru önlerinde yükselen yamacı işaret etti. "Kral'ın Evi orada," dedi. O zaman Gelluk'un dikkati tamamen ondan ayrılarak yamaca ve yamacın içinde gördüğü hayale kilitlendi. O zaman Susamuru Anieb'i çağırdı. Kız hemen hem aklına, hem de varlığına geldi; orada onunla birlikteydi.

Gelluk kıpırdamadan duruyordu ama titreyen elleri pençe gibi kasılmış, uzun bedeni iz sürmek isteyen ama bir türlü kokuyu alamayan bir tazı gibi titriyor ve seğiriyordu. Ne yapacağını bilemiyordu. İşte otları, çalılarıyla son güneşin altında uzanan yamaç oradaydı ama hiç giriş yoktu. Otlar çakıllı bir topraktan yetişiyordu; izsiz yolsuz bir toprakta.

Susamuru kelimeleri düşünmese bile Anieb onun sesiyle, aynı zayıf ve donuk sesle konuştu: "Sadece Efendi kapıyı açabilir. Anahtar sadece Kral'da var."

"Anahtar," dedi Gelluk.

Susamuru kendisini aradan çekerek hareketsiz duruyordu, tıpkı Anieb'in kuledeki odada durmuş olduğu gibi.

"Anahtar," diye tekrarladı Gelluk, telaşla.

"Anahtar Kral'ın ismidir."

Bu önünü görmeden kendini boşluğa bırakmaktı. Hangisi söylemişti bunu?

Gelluk hâlâ ne yapacağını bilemeden gergin bir halde titreyerek duruyordu. "Turres," dedi bir süre sonra, neredeyse bir fısıltı halinde.

Rüzgâr kuru otları süpürdü.

Gözleri alevlenen büyücü aniden ileri atıldı, haykırdı: "Kral'ın adına açıl! Ben Tinaral!" Elleri seri, güçlü bir hareketle, sanki ağır perdeleri aralarmış gibi hareket etti.

Önündeki yamaç titredi, kıvrandı ve açıldı. Bir yarık açıldı, derinleşti. İçinden su kaynayarak büyücünün ayakları altına yayıldı.

Bakakalarak geri çekildi büyücü, elinin bir hareketiyle, rüzgârda savrulan çeşme suyu gibi akarsuyu püskürtüp attı. Yerdeki yarık derinleşerek mikadan kayayı ortaya çıkarttı. Keskin bir yırtılma çatırtısıyla parlak taş ayrıldı. Altında karanlık vardı.

Büyücü ileri bir adım attı. "Geliyorum," dedi neşeli, sevecen sesiyle ve hiç korkmadan yerdeki açık yaraya doğru ilerledi; elleriyle başında beyaz bir ışık oynaşıyordu. Fakat mağaranın kırık çatısının kenarına gelirken bir meyil veya bir merdiven göremeyince tereddüt etti ve tam o sırada Anieb Susamuru'nun sesiyle haykırdı, "Tinaral, düş!"

Çılgınlar gibi sendeleyen büyücü döndü, deliğin ufalanmakta olan kenarından ayağı kaydı ve karanlığa düştü; kızıl cüppesi yukarı doğru şişmişti, tılsımışığı ise yanında kayan bir yıldızı andırıyordu.

"Kapan!" diye haykırdı Susamuru dizleri üzerine çökerek; ellerini toprağa koymuştu, çıplak dudakları büyük yarıktaydı. "Kapan Ana! İyileş, bütün ol!" Yalvardı, yakardı, Yaratma lisanının konuşuncaya kadar bilmediği kelimeleriyle konuştu. "Ana, bütünleş!" dedi; kırık yer homurdandı, yarığın dudakları birbirine yaklaşıp hareket ederek kendisini iyileştirdi.

Kızıl bir çizgi kalmıştı; toprak, çakıl ve köklenmiş otlar arasında bir yara.

Rüzgâr bodur meşe çalılarının üzerindeki yapraklar arasında hışırdadı. Güneş tepeyi aşmıştı, bulutlar ise alçak, gri bir kütle olarak iniyordu.

Susamuru oraya, tepenin yamacının eteğine çömeldi; tek başına.

Bulutlar kararmıştı. Yağmur küçük vadiyi geçip toprağın ve otların üzerine düştü. Bulutların üzerinde güneş, gökyüzünün parlak evinin batı merdivenlerinden iniyordu.

Sonunda Susamuru doğruldu. Islanmıştı, üşüyordu, aklını kaçıracak gibiydi. Neden buradaydı?

Bir şey kaybetmişti ve bulması gerekiyordu. Ne kaybettiğini bilmiyordu ama kaybettiği şey ateşli kulede, taş merdivenlerin duman ve buğu arasından tırmandığı yerdeydi. Oraya gitmesi gerekiyordu. Ayağa kalktı; ayaklarını sürüyerek, topallayarak, kararsızca vadiden geri inmeye başladı.

Saklanmak veya kendisini korumak aklına gelmiyordu. Şansına, etrafta hiç muhafız yoktu; zaten birkaç muhafız vardı, onlar da büyücünün sihirleri hapishaneyi kapalı tuttuğu için tetikte değildi. Sihirler bozulmuştu ama kuledeki insanlar bunu bilmiyor, ümitsizliğin daha büyük tılsımı altında çalışmaya devam ediyorlardı.

Susamuru fırın çukuruyla acele acele hareket eden kölelerinin kubbeli bölümünü geçip en üstteki odaya varıncaya kadar yavaşça dönen, kararan, pis kokulu merdivenleri tırmandı.

Oradaydı; onu iyileştirecek olan hasta, hazineye sahip olan fakir kadın, kendisi olan o yabancı.

Kapı eşiğinde sessizce durdu. Eritme kabının yanında, taş zeminde oturuyordu kız; zayıf bedeni taşlar gibi grileşmiş ve kararmıştı. Çenesi ve göğüsleri ağzından akan tükürüklerle pırıldıyordu. Oğlanın aklına kırılmış topraktan fışkıran su kaynağı geldi.

"Medra," dedi kız. Ağzı anlaşılır şekilde konuşamıyordu. Oğlan diz çökerek kızın ellerini tutup yüzüne baktı.

"Anieb," diye fısıldadı, "benimle gel."

"Eve gitmek istiyorum," dedi kız.

Kızın kalkmasına yardım etti. Kendilerini korumak veya gizlemek için hiçbir büyü yapmadı. Bütün enerjisini harcamıştı. Kızın içinde, onu oğlanla birlikte vadideki o garip yolculuğa adım adım götürüp büyücüyü ismini söylemesi için kandıracak kadar büyük bir irfan olmasına rağmen, bildiği bir sanat veya büyü yoktu; hiç gücü de kalmamıştı.

Hâlâ kimse onlara bakmıyordu bile, sanki üzerlerinde bir koruma tılsımı varmış gibi. Barakaların yanından geçtiler ve madenlerden uzaklaştılar. Seyrek ağaçlı ormanlar içinden, Onn Dağı'nı Samory ovalarından saklayan dağ eteklerine doğru yürüdüler.

Anieb, o kadar zaman aç kalmış ve çökmüş birinden beklenmeyecek kadar rahat ayak uyduruyor, yağmurun soğuğunda neredeyse çırılçıplak yürüyordu. Kızın bütün iradesi yürüyerek ilerlemeye odaklanmıştı; aklında başka bir şey yoktu, ne oğlan, ne de başka bir şey. Ama orada bedenen Susamuru'nun yanındaydı ve oğlan onun varlığını en az onu çağırdığı zamanlardaki canlılığı ve garipliğiyle hissediyordu. Yağmur kızın çıplak başı ve bedeninden aşağıya süzülüyordu. Oğlan, gömleğini giydirmek için kızı durdurdu. Gömleğinden utanmıştı, şu son haftalar hiç üzerinden çıkarmadığı için kirliydi çünkü. Kız, oğlanın gömleği başından geçirmesine izin verdikten hemen sonra yürümeye devam etti. Hızlı gidemiyordu ama sonunda gece yağmur bulutları altında erken çöküp de ayaklarını atacak yeri görememeye başlayıncaya kadar, gözlerini izledikleri soluk araba izlerinden ayırmadan durmadan ilerledi.

"Işığı yap," dedi. Sesi acıklı bir iniltiydi. "Işığı yapamıyor musun?"

"Bilmiyorum," dedi oğlan ama tılsımışığını yanlarına çağırmaya çalıştı; bir süre sonra da önlerindeki yer hafifçe parıldadı.

"Korunaklı bir yer bulup dinlenelim," dedi.

"Ben duramam," dedi kız ve yeniden yürümeye başladı.

"Bütün gece yürüyemezsin."

"Eğer yatarsam bir daha kalkamam. Dağ'ı görmek istiyorum."

Kızın ince sesi, tepelerin üzerini ve ağaçların arasını süpüren yağmurun farklı farklı sesleriyle örtülüyordu.

Yağmurun gümüş çizgileri arasından fırlayan tılsımışığının soluk gümüşsü ışığıyla sadece önlerindeki yolu görerek karanlık içinde ilerlemeye devam ettiler. Kız tökezlediğinde oğlan onu kolundan yakaladı. Ondan sonra hem teselli, hem de birazcık ısınmak için yan yana, birbirlerine sokularak yollarına devam ettiler. Daha yavaş yürüdüler, gittikçe yavaşladılar ama hep yürümeye devam ettiler. Kara gökten dökülen yağmurdan ve araba yolunun üzerindeki çamur ile ıslak otları öpen sırılsıklam ayaklarının çıkardığı hafif sesten başka ses yoktu.

"Bak," dedi kız durarak. "Medra bak."

Oğlan neredeyse uyuyarak yürüyordu. Tılsımışığının solgunluğu, daha soluk, daha engin bir berraklık içinde iyice solmuştu. Gök ile yer, hepsi aynı grilikteydi ama önlerinde ve tepelerinde, çok yüksekte, hareket eden bulutların da üzerinde dağın yüksek sırtları kıpkızıl parlıyordu.

"İşte," dedi Anieb. Dağı işaret ederek gülümsedi. Önce yol arkadaşına, sonra da yavaşça yere baktı. Dizleri üzerine çöktü. Oğlan da kızla birlikte diz çöktü, kıza destek olmaya çalıştı ama kız onun kollarından kaydı. En azından kızın başını yoldaki çamurdan korumaya çalıştı. Kızın kolları ve yüzü seğirdi,

dişleri birbirine çarptı. Oğlan onu ısıtmaya çalışarak sıkı sıkı sarıldı.

"El'in," diye fısıldadı. "Kadınları. Onları sor. Köyde. Ben dağı gördüm."

Bakışlarını kaldırarak yeniden oturmaya çalıştı ama titremek, sarsılmak onu mahvetmişti. Nefessiz kalmaya başladı. Artık dağın doruğundan ve doğu göğünde parlamaya başlayan kızıl ışıkta, kızın ağzındaki köpük ve tükürüğün kıpkızıl aktığını gördü. Kız bazen oğlana sarılıyordu ama bir daha konuşmadı. Kızıl ışık solup dağın önünden geçen bulutların doğmakta olan güneşi saklamasıyla grileştikçe, o ölümüyle boğuştu, nefes almak için boğuştu. Son zahmetli nefesini başka bir nefes izlemediğinde artık gün doğmuştu ve yağmur yağıyordu.

Adı Medra olan genç adam kollarında ölü kızla çamurda oturmuş ağlıyordu.

Farien Ormanı'ndan yüklediği meşe odunuyla katırının yanında yürüyen bir arabacı gelerek her ikisini de Ormankıyısı'na götürdü. Genç adamı, kızın ölüsünü bırakması için bir türlü ikna edememişti. Ne kadar zayıf ve halsiz olursa olsun yükünü bir türlü arabanın yükünün üzerine bırakmıyordu; arabaya kızı kucağında tutarak tırmanmış ve Ormankıyısı'na varıncaya kadar bütün yol boyunca da bırakmamıştı. Bütün söylediği, "Hayatımı kurtardı," idi; arabacı da soru filan sormamıştı.

"O benim hayatımı kurtardı ama ben onu kurtaramadım," dedi hiddetle dağ köyündeki adamlara ve kadınlara. Hâlâ kızı kucağından indirmiyor, yağmurdan sırılsıklam olmuş, sertleşmiş bedeni sanki birilerine karşı savunuyormuşçasına sıkıca tutuyordu.

Zamanla kadınlardan birinin Anieb'in annesi olduğunu ve kızı annesinin kucağına vermesi gerektiğini anlamasını sağladılar. Sonunda öyle yaptı; kadının arkadaşına yeterince nazik davranıp davranmadığını, onu koruyup korumadığını anlamak için dikkatle bakmıştı. Sonra uysal bir halde başka bir kadını izledi. Kadının verdiği kuru giysileri giydi, kadının verdiği az miktardaki yiyeceği yedi, verdiği ot şiltede yattı, yorgunluk içinde hıçkırdı ve uyudu.

Bir-iki gün içinde Yalak'ın adamlarından birileri gelip ulu büyücü Gelluk ile genç bulucuyu görüp görmediklerini veya onlar hakkında bir şeyler duyup duymadıklarını sordular – her ikisinin de iz bırakmadan yok olduğunu söylediler, sanki yer yarılmıştı da içine girmişlerdi. Ormankıyısı'nda hiç kimse Çayır'ın elma ambarında gizlenen yabancı hakkında tek bir söz bile etmedi. Onu sakladılar. Belki de ora halkının köylerine artık Ormankıyısı değil de Samurbarınağı demesinin nedeni budur.

Uzun ve zorlu bir sınavdan geçmiş, çok büyük bir güce karşı şansını denemişti. Bedensel gücü kısa bir süre sonra geri geldi, çünkü gençti, ama aklı kendisini bulmakta yavaştı. Bir şey kaybetmişti, bir şeyi sonsuza kadar kaybetmişti, bulduğu anda kaybetmişti.

Hatıralarını araştırdı, gölgeler arasına baktı, tekrar tekrar hayallerini yokladı: Havnor'daki evindeki saldırı; taş hücre ile Tazı; Gelluk ile oturmaları; köleler, ateş, kulenin tepesindeki odaya duman ile buğu arasından tırmanan döner merdiven. Hepsini yeniden keşfetmesi gerekti, yeniden geçmesi, araması. Tekrar tekrar o kule odasında oturdu ve kıza baktı; kız da ona. Tekrar tekrar küçük vadiden, kuru otlardan, büyücünün hummalı hayallerinden geçti kız ile birlikte. Tekrar tekrar büyücünün düşüşünü seyretti, toprağın kapanışını gördü. Dağın kızıl zirvesini şafakta gördü. Kollarında tutarken Anieb öldü, kızın harap yüzü onun koluna yaslanmıştı. Kıza kim olduğunu sordu, ne yaptığını, nasıl yaptığını sordu ama kız ona cevap veremedi.

Kızın annesi Ayo ile annesinin kız kardeşi Çayır irfan sahibi kadınlardı. Ilık yağlarla masaj yaparak, şifalı otlarla ve dualarla ellerinden geldiğince Susamuru'nu iyileştirmeye çalıştılar. Onunla konuştular ve o konuştuğunda dinlediler. Her ikisinin de oğlanın büyük güce sahip olduğu konusunda kuşkusu yoktu. O bunu inkâr etti. "Kızınız olmasaydı ben hiçbir şey yapamazdım," dedi.

"Ne yaptı?" diye sordu Ayo yavaşça.

Oğlan elinden geldiğince anlattı. "Yabancıydık. Yine de bana ismini verdi," dedi. "Ben de ona kendi ismimi verdim." Duraksayarak, uzun aralıklarla konuşuyordu. "Büyücünün etkisinde kalarak onunla yürüyen bendim ama o da benim yanımdaydı ve hürdü. Böylece birlikte büyücünün gücünü kendisine karşı çevirebildik ki kendi kendini yok etsin." Uzun bir süre düşündükten sonra, "Bana gücünü verdi," dedi.

"Onda çok büyük bir vergi olduğunu biliyorduk," dedi Ayo ve bir süre sessizleşti. "Ona nasıl öğretebileceğimizi bilmiyorduk. Dağda artık öğretmen kalmadı. Kral Losen'in büyücüleri, sihirbazlarla cadıları yok etti. Başvurabileceğimiz kimse yok."

"Bir zamanlar dağın yükseklerine çıkmıştım," dedi Çayır, "bir bahar kar fırtınasına tutuldum ve yolumu kaybettim. Oraya geldi. Yanıma geldi ama bedeniyle değil, sonra beni yeniden yolun olduğu yere götürdü. O zamanlar sadece on iki yaşındaydı."

"Bazen ölülerle yürürdü," dedi Ayo çok alçak sesle. "Ormanda, Faliern'e doğru inerek. Büyükannemin bana anlattığı kadim güçleri biliyordu, toprağın güçlerini. Oralarda onların güçlü olduğunu söylemişti."

"Ama aynı zamanda diğerleri gibi bir kız çocuğuydu," dedi Çayır yüzünü gizleyerek. "İyi bir kız," diye fısıldadı.

Bir süre sonra Ayo, "Gençlerin bir kısmıyla Firn'e inmişti. Oradaki çobanlardan yapağı almak için. Geçen bahar bir yıl oldu. O sözünü ettikleri büyücü oraya gelerek büyüler yapmış. Köle almış," dedi. Sonra hepsi sessizleşti.

Ayo ile Çayır birbirlerine çok benziyorlardı; Susamuru onlarda Anieb'in neye benzeyeceğini görüyordu: Yuvarlak yüzlü, parlak gözlü, birçok insanın olduğu gibi düz değil kıvırcık, gür siyah saçlı, kısa boylu, ince, kıpır kıpır bir kadın. Havnor'un batısındaki insanların çoğunun saçı öyleydi.

Ama Anieb, fırın kulesindeki bütün köleler gibi keldi.

Kızın günlük adı Zambak'tı, pınarların mavi süseni. Annesiyle teyzesi ondan Zambak diye söz ediyorlardı.

"Her ne isem, her ne yapabilirsem, yeterli değil," dedi oğlan.

"Hiçbir zaman yetmez," dedi Çayır. "Kim tek başına bir şey yapabilir ki?"

Kadın önce başparmağını kaldırdı; sonra diğerlerini de açtıktan sonra yeniden elini yumruk yaptı; yavaşça bileğini döndürerek, avuç içi yukarı gelecek şekilde, sanki bir şey sunuyormuşçasına elini açtı. Oğlan Anieb'in de o hareketi yaptığını görmüştü. Dikkatli bakınca bunun bir büyü değil de bir işaret olduğunu düşündü. Ayo da onu izliyordu.

"Bu bir sırdır," dedi kadın.

"Sırrın ne olduğunu bilebilir miyim?" diye sordu oğlan bir süre sonra.

"Zaten biliyorsun. Onu Zambak'a vermiştin. Zambak da sana verdi. Güven."

"Güven," dedi genç adam. "Evet. Ama... Ama onlara karşı mı? Gelluk gitti. Belki de artık Losen devrilir. Bir şey değişecek mi? Köleler hürleşecek mi? Dilenciler yiyecek bir lokma bulacak mı? Adalet yerine gelecek mi? Galiba bizde, insanlıkta bir kötülük var. Güven bunu inkâr ediyor. Bunun üzerinden atlıyor. Bu derin uçurumdan atlıyor. Ama uçurum orada. Ve yaptığımız her şey sonunda kötülüğe hizmet ediyor çünkü biz kötüyüz. Açgözlülük ve zulüm. Dünyaya bakıyorum, buradaki ormanlara ve dağa, gökyüzüne, her şey yerli yerinde, olması gerektiği gibi. Ama biz öyle değiliz. İnsanlar değil. Biz hatalıyız. Yanlış yapıyoruz. Hiç yanlış yapan hayvan yok. Nasıl yapsınlar? Ama biz yapabiliriz ve yapıyoruz. Ve hiç durmuyoruz."

Onu dinlediler; ne hemfikirdiler ne de itiraz ettiler, ama oğlanın umutsuzluğunu kabul ettiler. Oğlanın sözleri onların kulak açmış sessizliklerine erişerek orada günlerce dinlendikten sonra değişmiş olarak oğlana geri geldi.

"Biz, birbirimiz olmadan hiçbir şey yapamayız," dedi oğlan. "Ama bir araya gelip birbirlerini güçlendirenler açgözlü olanlar, zalim olanlar. Ve onlara katılmayanlar ise, tek başlarına ayrı ayrı duruyor." Onu ilk gördüğü haliyle,

kule odasında tek başına durmuş ölmekte olan bir kadın olarak Anieb'in hayali hep onunlaydı. "Gerçek güç yabana gidiyor. Her büyücü kendi sanatını diğerlerine karşı kullanıp açgözlü insanlara hizmet ediyor. O şekilde kullanılan bir sanattan nasıl iyilik beklenir? Boşa harcanıyor. Ya kötüye kullanılıyor, ya da çar çur oluyor. Tıpkı kölelerin hayatları gibi. Kimse tek başına hür olamaz. Bir büyücü bile. Hepsi hapishane hücrelerinde büyülerini yapıp, hiçbir şey kazanmıyor. Hiçbir şey değişmiyor. Gücü iyiye kullanmanın bir yolu yok."

Ayo elini kapatıp, avuç içi yukarı bakacak şekilde açtı; bir el hareketinin, bir işaretinin kısacık süren bir görüntüsü.

Bir adam, Firn'den bir odun kömürü yakıcısı dağı tırmanıp Ormankıyısı'na geldi. "Karım Nesty irfan sahibi kadınlara bir haber yolladı," dedi; köylüler onu Ayo'nun evine götürdüler. Adam kapı eşiğinde dururken hızla bir hareket yaptı: Açık bir avuca dönüşen bir yumruk. "Nesty size, kargaların erken uçtuğunu ve tazının susamurunun peşinde olduğunu söylememi söyledi," dedi.

Ateşin yanında oturmuş ceviz içlerini ayıklayan Susamuru kıpırdarnadan durdu. Çayır adama teşekkür ederek, bir bardak su ve bir avuç ceviz içi ikram etmek için onu içeri aldı. Ayo ile birlikte, adamın karısı hakkında sohbet ettiler. Adam gittiğinde kadın Susamuru'na döndü.

"Tazı Losen'in emrinde," dedi oğlan. "Bugün gideyim."

Çayır kız kardeşine baktı. "O halde seninle biraz konuşmamızın zamanı geldi," dedi kadın, ocak başında oğlanın karşısına oturarak. Ayo masanın yanında, sessizce duruyordu. Ocakta canlı bir ateş yanıyordu. Soğuk, nemli zamanlardı; burada, dağlarda bol olan bir şey varsa o da ateş için odundu.

"Bu yörelerde, belki daha da ilerde, senin de söylediğin gibi, hiç kimsenin tek başına irfan sahibi olamayacağını düşünen insanlar var. O yüzden bu insanlar birbirlerine el vermeye çalışıyor. İşte o yüzden bize El deniyor, ya da hepimiz kadın olmasak da El'in Kadınları. Ama kendimize kadın demek işimize geliyor çünkü önemli adamlar kadınların bir araya gelip bir iş çıkartabileceğine inanmıyor. Ya da idare veya kötü idare hakkında bir düşüncesi olabileceğine. Ya da bir güçleri olabileceğine."

"Diyorlar ki," dedi Ayo gölgeler içinden, "Krallar yönetimi altındaymış gibi adaletli bir idarenin hüküm sürdüğü bir ada varmış. Morred'in Adası diyorlar oraya. Ama Kralların Enlad'ında, hatta Ea'da değil. Havnor'un kuzeyinde değil, güneyinde olduğunu söylüyorlar. Orada El'in Kadınları'nın büyücülerin yaptığı gibi kadim sanatları sadece kendilerine saklamayıp, koruyup öğrettiklerini söylüyorlar."

"Belki öyle bir eğitimle sen büyücülere bir ders verebilirsin," dedi Çayır.

"Belki o adayı bulabilirsin," dedi Ayo.

Susamuru bir ona, bir ona baktı. Belli ki ona en büyük sırlarını, yüreklerindeki en büyük ümidi söylemişlerdi.

"Morred'in Adası," dedi oğlan.

"Bu, anlamını büyücülerden ve korsanlardan gizlemek için sadece El'in Kadınları'nın söylediği şekli. Onlar, kuşkusuz ki başka bir isim kullanıyordur."

"Çok uzun bir yol olacaktır," dedi Çayır.

İki kız kardeş ve bütün köylüler için dünya Onn Dağı'ndan ibaretti ve kâinatın sınırı da Havnor kıyılarıydı. Bunların ötesi söylenti ve rüyaydı sadece.

"Güneye gittikçe denize varıldığı söylenir," dedi Ayo.

"Zaten bunu biliyor kardeşim," dedi Çayır ona, "bize bir gemi yapımcısı olduğunu söylememiş miydi? Ama yine de denize kadar müthiş bir mesafe olmalı. Peşinde bu büyücüyle oraya nasıl gideceksin?"

"Hiçbir koku taşımayan suyun rahmetiyle," dedi Susamuru ayağa kalkarak. Kucağından bir ceviz kabuğu çöpü düştü yere; ocak süpürgesini alarak bunu küllerin arasına süpürdü. "Gitsem iyi olacak."

"Ekmek var," dedi Ayo ve Çayır hemen sert ekmeği, sert peyniri ve cevizleri, koyun işkembesinden bir keseye koymaya koyuldu. Çok fakir insanlardı. Ellerinde ne varsa ona verdiler. Anieb de öyle yapmıştı.

"Annem Yolsonu'nda doğmuş, Faliem Ormanı'nın öte yanında," dedi Susamuru. "O kasabayı bilir misiniz? Ona Üvez'in kızı Gül derler."

"Arabacılar yazları Yolsonu'na iner."

"Eğer biri onun oradaki akrabalarıyla konuşabilirse, akrabaları ona haber iletebilir. Oğlan kardeşi Azkül, bir-iki yılda bir şehre gelirdi."

Başlarıyla onayladılar.

"Yaşadığımı bir bilse," dedi oğlan.

Anieb'in annesi başıyla onayladı. "Duyacak."

"Şimdi yoluna devam et," dedi Çayır.

"Suyla gidesin," dedi Ayo.

Oğlan kadınlara sarıldı, kadınlar da ona; ve oğlan evden ayrıldı.

Dağınık kulübelerden ayrılıp Ormankıyısı'ndaki bütün gecelerinde uykusunda şarkı söylediğini duyduğu hızlı akan, gürültülü akarsuya koştu. Ona dua etti: "Al ve kurtar beni," diye rica etti. Yaşlı Dönüşümcü'nün uzun zaman önce ona öğrettiği büyüyü yaptı, ve dönüşüm sözünü söyledi. Derken artık gürültüyle akan suyun kenarında bir adam durmuyordu; bir susamuru suya dalarak gözden yitmişti.

III. DENİZ KIRLANGICI

Bir arif yaşardı bizim dağlarda,
Bulmuştu yolunu erişmenin muradına.
Hem suretini değiştirdi, hem ismini
Ama o günden sonra aynı kalacak diğeri.
Böyle akar sular uzağa, uzağa,
Böyle akar sular uzağa.

Kışlardan bir kış, akşamüstü, Onneva Nehri'nin Büyük Havnor Körfezi'nin kuzey yönüne doğru çatallandığı yerde, nehir kıyısında bir adam çamurlu kumlar üzerinde doğruldu: Kötü giyimli, kötü pabuçlu, zayıf, esmer, kara gözlü, onu yağmurdan koruyacak kadar gür saçlı bir adam. Nehir ağzının aşağı kumsallarında yağmur yağıyordu; o gri kışın ince, soğuk, kasvetli yağmuru. Giysileri sırılsıklam olmuştu. Kamburunu çıkartıp etrafına bakındıktan sonra, sahilde uzaktan gördüğü bir baca dumanına doğru ilerlemeye başladı. Arkasında, sudan çıkan bir susamurunun dört ayağının izi vardı ve bunları ileri doğru, bir adamın iki ayağının izleri izliyordu.

Ondan sonra nereye gittiği şarkıda söylenmiyor. Sadece dolaştığından bahsediliyor, "uzun süre bir diyardan bir diyara dolaştığı". Eğer Büyük Ada'nın kıyısı boyunca ilerlediyse, o köylerin birçoğunda El'in işaretini bilen ve ona yardım eden bir ebe, irfan sahibi bir kadın veya bir sihirbaz bulmuş olmalı; ama ensesinde Tazı olduğuna göre büyük bir ihtimalle ya Ebavnor Boğazı'ndan bir balıkçı teknesinde, ya da İç Deniz'den bir tacirin gemisinde denizci olarak iş bularak en kısa zamanda Havnor'dan ayrılmıştı.

Ark adasında, Hosk adasındaki Orrimy'de, Doksan Adalar'da, kralların adaletinin ve büyücülerin saygınlığının hâlâ hatırlandığı Morred'in Adası'nı aramaya gelen bir adama dair masallar vardır. Çok değişik isimler kullandığı, Susamuru ismini ise kullandıysa bile çok az kullanmış olduğu için bu öykülerin Medra'yla ilgili olup olmadığını bilmek imkânsızdır. Gelluk'un düşüşü Losen'i yerinden etmemişti. Korsan kralın parayla tuttuğu başka büyücüleri de vardı; bunların arasında Gelluk'u yenen zıpçıktıyı bulmayı çok isteyen Erken isminde bir adam vardı. Erken'in onun izini bulma şansı da oldukça fazlaydı. Losen'in gücü bütün Havnor üzerine ve İç Deniz'in kuzeyine yayılmış, yıllar geçtikçe de büyümüştü; Tazı'nın burnu da her zamanki kadar keskindi.

Belki de bu avdan kaçmak için gelmişti İç Deniz'in batısında çok uzaklarda bulunan Pendor'a Medra; ya da belki de Hosk'taki El'in Kadınları arasındaki bazı söylentiler onu oraya sürüklemişti. Ejderha gelmeden önce Pendor

zengin bir adaydı. O zamana kadar Medra nereye gittiyse ülkeleri ya Havnor gibi, ya da daha kötü durumda bulmuştu: Savaşa, talanlara ve korsanlığa batmış, tarlalarını ot bürümüş, kasabaları hırsız dolu. İlk başlarda Pendor'a gelince Morred'in Adası'nı bulduğunu düşünmüş olabilir; çünkü şehir çok güzel, huzur dolu; insanları ise zenginmiş.

Orada gerçek adı kaybolmuş olan Highdrake adındaki yaşlı büyücüyle karşılaşmıştı. Highdrake Morred'in Adası öyküsünü duyunca gülümseyerek, hüzünle başını salladı. "Burada değil," dedi. "Bu değil. Pendor Hükümdarları iyi adamlardır. Onlar kralları hatırlıyor. Savaşmak veya yağmalamak peşinde değiller. Ama oğullarını batıya ejderha avına yolluyorlar. Eğlence olsun diye. Sanki Batı Uçyörelerindeki ejderhalar avlanacak ördek veya kazmış gibi! Bu işin sonu hayır olmaz!"

Highdrake Medra'yı seve seve öğrencisi olarak kabul etti. "Ben sanatımı, bildiği her şeyi bana bedavaya öğreten bir büyücüden öğrenmiştim ama sen gelinceye kadar bu bilgiyi verebilecek kimse bulamamıştım," dedi Medra'ya. "Genç adamlar bana gelip, 'Bu iş ne işe yarar? Altın bulabilir misin?' diyor. 'Taşları pırlantaya çevirmeyi öğretebilir misin? Bir ejderhayı öldürebilecek bir kılıç verebilir misin bana? Nesneler arasındaki dengeden konuşmanın yararı ne? İnsan ondan kâr elde edemez ki,' diyorlar. Hiç kâr yok!" Ve yaşlı adam gençlerin ahmaklıkları ve modern çağın kötülükleri hakkında yakınmaya devam etti.

Sıra bildiği şeyi öğretmeye gelince hiç yorulmuyordu, cömert ve titizdi. Medra'nın ilk kez büyüyü garip bazı vergiler ve anlamsız marifetler toplamı olarak değil de uzun çalışmalar sonucunda gerçekten bilinebilen, uzun alıştırmalardan sonra doğru bir şekilde kullanılabilen ve bu şartlarda dahi garipliğini hiçbir zaman kaybetmeyen bir sanat olarak görmesini sağlamıştı. Highdrake'in büyüler ve tılsımlar üzerindeki ustalığı öğrencisinden çok fazla sayılmazdı ama aklında çok daha büyük bir şeyin, bilginin bütünlüğünün fikri vardı. Ve onu irfan sahibi bir büyücü yapan da buydu.

Onu dinleyen Medra'nın aklına, ancak atacakları bir sonraki adımı aydınlatan tılsımışığının soluk pırıltısıyla Anieb ile birlikte karanlık ve yağmur içinde yürüyüşleri, şafak vakti dağın kızıl zirvesine bakışları geldi.

"Her tılsım, bir başka tılsıma dayanır," dedi Highdrake. "Tek bir yaprağın her hareketi, Yerdeniz'deki her bir adadaki, her ağacın her yaprağını hareket ettirir! Bir nizam vardır. Onu aramanı ve ona güvenmen gerek. Nizamın bir parçası olarak hareket etmeyen hiçbir şey doğru olmaz. Hürriyet ancak onun içindedir."

Medra bir yıl kadar Highdrake ile kaldı; yaşlı büyücü öldüğünde Pendor Hükümdarı, Medra'dan onun yerini almasını rica etti. Ejderha avlarına karşı

ateşli konuşmaları ve azarlamalarına rağmen Highdrake, adasında saygı görüyordu ve ardılı aynı hürmet ve güce sahip olacaktı. Belki de bu adanın o güne kadar gördüklerinin arasında Morred'in Adası'na en yakın yer olduğu kandırmacasıyla Pendor'da biraz daha kaldı. Genç hükümdarla, onun gemisine binerek ejderhaları görmek için Toringates'i geçip Batı Uçyörelerin uzaklarına kadar gitti. Gönlü bir ejderha görmeyi çok arzuluyordu. Fakat o yılların zamansız fırtınaları ve kötü havaları gemilerini üç kez İngat'a geri sürdü ve Medra gemiyi tekrar o fırtına rüzgârlarının içine, batıya yollamayı reddetti. Havnor Körfezi'nde tek direkli küçük yelkenlisiyle geçirdiği günlerden bu yana iklimcilik hakkında çok fazla şey öğrenmişti.

Yeniden güneyin cazibesiyle o taraflara giderek Pendor'dan ayrıldıktan bir süre sonra Ensmer'e gitmiş olabilir. En sonunda şu veya bu kisveyle, Doksan Adalar'daki Geath'e gelmişti.

Orada, bugün hâlâ yaptıkları gibi balina avlıyorlardı. Bu, onun dahil olmak istemediği bir işti. Gemileri de kokuyordu, kasabaları da. Bir köle gemisine binmek hoşuna gitmemişti ama Geath'ten doğuya giden tek vasıta, O Limanı'na balina yağı taşıyan bir kadırgaydı. O'nun güney ve doğusunda bulunan, az bilinen, İç Deniz adalarındaki ülkelerle ticareti az olan zengin adaların olduğu Kapalı Deniz'den söz ettiklerini duymuştu. Belki de aradığı buradaydı. Böylece bir iklimci olarak kırk kölenin küreklerini çektiği kadırgaya bindi.

İlk kez hava güzeldi: Arkalarından esen bir rüzgâr, küçük birkaç beyaz bulutu olan mavi bir gök ve baharın son günlerinin ılımlı güneşi. Geath'ten iyice uzaklaşmışlardı. Akşamüstü geç vakitlerde geminin sahibinin dümenciye, "Bu gece gemiyi güneyden götür de Roke'u uyandırmayalım," dediğini duydu.

O adadan söz edildiğini hiç duymamıştı; sordu, "Orada ne var?"

"Ölüm ve keder," dedi bir balinanınki gibi küçük, hüzünlü, bilgili gözleri olan geminin sahibi.

"Savaş mı?"

"Çok eskiden. Hastalık, kara büyü. Etrafındaki sular lanetlidir."

"Kurtçuklar," dedi gemi sahibinin kardeşi olan dümenci. "Roke yakınlarında bir yerden balık tut, gübre içinde kalmış it leşi gibi içi kurtçukla dolu olur."

"Orada yaşayan var mı?" diye sordu Medra; kardeşi, "kurtçuk yiyenler," derken gemi sahibi, "Cadılar," dedi.

Adalar Diyarı'nda bu tür bir sürü ada vardı, rakip büyücülerin bitkileri yok eden hastalıkları ve lanetleriyle boşaltılmış ve terk edilmiş bir sürü ada; buraları gidilmeyecek, hatta yanından geçilmeyecek kadar kötü yerlerdi ve o gece çökünceye kadar Medra bu ada hakkında da bir daha düşünmemişti bile.

Yüzünde yıldızların ışığıyla güvertede uyuyan oğlan basit, canlı bir rüya

gördü: Gündüz vaktiydi, bulutlar berrak gökyüzünde koşuşturuyordu, denizin ötesinde yüksek yeşil bir tepenin güneş altındaki kavisini gördü. Bunun on yıl önce, Samory madenlerindeki büyülerle kilitlenmiş baraka odasında gördüğü rüya olduğunu bilerek görüntü tüm tazeliğiyle aklındayken uyandı.

Doğrulup oturdu. Karanlık deniz o kadar sakindi ki, yıldızlar uzun dalgaların ipek gibi parlak olan köpüksüz taraflarından yansıyorlardı zaman zaman. Kürekli kadırgalar kara parçalarının görüş alanından nadiren çıkardı; herhangi bir koya veya limana demirler, gece kürek çekmeye nadiren devam ederdi; ama bu geçiş alanında demirleyebilecekleri bir yer yoktu ve hava da bu kadar durgun olduğu için geminin direğini dikerek büyük kare yelkeni açmışlardı. Gemi hafifçe ileri doğru sürükleniyor, kürek mahkûmları sıralarının üzerinde, dümenci ve gözcü hariç hür tayfalar yerlerinde uyuyordu; gözcü de olduğu yerde uyuklamaya başlamıştı. Su geminin yanlarında fısıldadı, ahşapları hafifçe gıcırdadı, kölelerin zincirleri tıkırdadı, sonra bir daha tıkırdadı.

"Böyle bir gecede iklimciye ihtiyaçları yok, üstelik bana ödeme yapmadılar daha," dedi Medra vicdanına. Rüyasından, aklında Roke ismiyle uyanmıştı. Neden bu ada hakkında hiçbir şey duymamış veya onu bir deniz haritası üzerinde görmemişti? Söyledikleri gibi lanetlenmiş ve terk edilmiş olabilirdi ama yine de insan bu adayı deniz haritalarına koymaz mıydı?

Bir deniz kırlangıcı olarak oraya uçup gün doğmadan yine gemiye geri dönebilirim, dedi kendi kendine tembel bir tavırla. O Limanı'na gidiyordu. Yıkıntı haline dönüşmüş topraklar her yerde vardı. Uçarak gidip bakmaya hiç gerek yoktu. Kıvrılmış halatların üzerine kendini iyice yerleştirerek yıldızları seyretti. Batıya bakınca deniz üzerine iyice alçalmış Ocak'ın dört parlak yıldızını gördü. Pek net değillerdi ve o onları izlerken birer birer kararsızlar.

Yavaşça kabaran pürüzsüz dalgalar üzerinden belli belirsiz, ah çeker gibi bir titreme gelip geçti.

"Usta," dedi Medra ayağa kalkarak, "uyan."

"Ne var şimdi?"

"Bir cadı rüzgârı yaklaşıyor. Peşimizden geliyor. Yelkeni indirin."

En ufak bir kıpırtı bile yoktu. Hava yumuşaktı, koca yelken gevşek duruyordu. Sadece, yavaşça yükselen sessiz karanlıkla batı yıldızları soluyor, yok oluyordu. Geminin sahibi buna baktı. "Cadı rüzgârı mı diyorsun?" diye sordu gönülsüzce.

Mahir adamlar hava koşullarını bir silah gibi kullanır, düşmanın askerlerini biçmek için bir rüzgâr veya gemilerini batırmak için bir fırtına yollardı; acayip ve kızgın olan bu tür fırtınalar gönderilmiş oldukları yerleri geçip yollarına devam edebilir, yüzlerce mil ötedeki çiftçiler ve gemicilerin başına bela olabilirdi.

"Yelkeni indirin," diye emretti Medra. Geminin sahibi esneyip lanet okuduktan sonra bağırarak emirler yağdırmaya başladı. Tayfalar uyanıp yavaşça garip yelkeni içeri almaya başladılar; gemi sahibi ile Medra'ya birkaç soru sorduktan sonra kürekçi başı kölelere kükreyip, aralarında yürüyerek düğümlü ipiyle sağ ve solundakileri uyandırmaya başladı. Yelkenin yarısı inmiş, kürreklerin yarısının başına adamlar gelmiş, Medra'nın uzak tutma tılsımı yarı söylenmişti ki cadı rüzgârı vurdu.

Mutlak bir karanlıktan çıkan ani, koca bir gök gürlemesi ve çılgın bir yağmurla vurmuştu. Gemi, geri geri kaçan bir at gibi baş vurduktan sonra o kadar sertçe uzaklara yuvarlanmıştı ki istralyası dursa da direği yerinden kopmuştu. Yelken suya çarpmış, içi dolmuş ve kadırgayı da ters çevirmişti; ıskarmozlardan kayan koca kürekler, sıralarında uğraşan ve bağıran zincirli köleler, yerinden kurtulup gümbürtüyle birbiri üzerine binen yağ varilleri gemiyi alabora edip devrik kalmasına neden olmuştu; koca bir fırtına dalgası gelip gemiyi suyla doldurarak batırıncaya kadar güverte denize diklemesine durmuştu. Adamların bağıran, çığlıklar atan sesleri aniden kesiliverdi. Acayip rüzgâr doğuya doğru geçip gittikçe azalan yağmurun deniz üzerindeki gümbürtüsünden başka ses kalmamıştı. Tüm bunların arasından beyaz bir deniz kuşu kara sulardan kanatlarını çırparak yükselip, kırılgan ve çaresiz, kuzeye doğru uçtu.

Sabahın ilk ışıklarında, granit uçurumların altındaki dar kumlar üzerinde yere inen bir kuşun izleri vardı. Bu izlerden ise, uçurum ile deniz arasında gittikçe daralan kumsaldan yukarıya doğru nereye gideceğini bilmeden dolaşarak yürüyen bir adamın ayak izleri devam ediyordu. Sonra ayak izleri kesildi.

Medra insanın kendi suretinden başka bir surete devamlı olarak bürünmesinin tehlikesini biliyordu ama gemi kazasından ve uzun süren uçuştan sonra sarsılmış ve bitap düşmüştü; üstelik gri kumsal da onu tırmanması mümkün olmayan dik bir uçuruma doğru götürüyordu. Bir büyü yaparak bir kez daha kelimeyi söyleyince deniz kırlangıcı güçlükle çırpılan hızlı kanatlarıyla uçurumun tepesine uçtu. Sonra, uçuşun etkisinde kalan adam, üzerine güneş doğmakta olan gölgeli topraklar üzerinden uçtu. Uzakta, ilk güneş ışıklarıyla parlayan yüksek yeşil bir tepenin kavisini gördü.

Buraya uçtu ve üzerine kondu; tam toprağa değdiği an yeniden insan olmuştu.

Bir süre orada kalakaldı, şaşkınlık içinde. Kendi suretine, kendi yaptığı bir şeyle veya kendi kararıyla dönmemiş gibi gelmişti ona; yere, bu tepeye değmekle kendisi oluvermişti sanki. Kendisininkinden çok daha büyük bir büyü hüküm sürüyordu burada.

Merakla ve ihtiyatla etrafına bakındı. Bütün tepede kıvılcımotları çiçek

açmıştı, uzun taç yaprakları otlar arasında sapsarı parlıyordu. Havnorlu çocuklar bu çiçeği bilir. Ateş Efendisi ejderha Orm adalara saldırdığında ve Erreth-Akbe onu batının en sonuna Selidor'a kovaladığı zaman İlien'in yanmasından çıkan kıvılcımlar olduğunu söylerler bunun. Orada dururken Medra'nın aklına kahramanların masalları ve türküleri gelmişti: Erreth-Akbe ile ondan önceki kahramanlar; Kargları doğuya süren Akambar, barışçı Serriadh, irfan sahibi Büyücü Ath ve Ak Efsuncu, sevgili Kral Morred. O cesurlar ve arifler, çağırmadığı halde sanki çağırılmışlar gibi, sanki onlara seslenmiş gibi önüne gelmişlerdi. Onları gördü. Yüksek otların, sabah meltemiyle boyunlarını eğen alev biçimli çiçeklerin arasında durmuşlardı.

Sonra hepsi gitti; sarsılmış ve merak içinde tepede tek başına kalakaldı Medra. "Yerdeniz'in efendilerini ve krallarını gördüm," diye düşündü, "onlar bu tepede yetişen otlardan başka bir şey değilmiş."

Ufuktan birkaç parmak yükselmiş olan güneşin ışığıyla daha şimdiden aydınlanan ve ısınan tepenin doğu tarafına yavaşça dolandı. Güneşin altına doğru bakınca doğuya ve dünyanın yarısını aşan denizin yüksek kenar çizgisine açılan bir körfezin başındaki kasabanın çatılarını gördü. Batıya dönünce tarlaları, çayırları ve yolları gördü. Kuzeyde uzun yeşil tepeler vardı. Arazinin güney tarafındaki kıvrımda dikkatini yüksek ağaçlardan oluşan bir koru çekti; gözlerini oradan bir türlü alamadı. Bunun Havnor'daki Faliern gibi büyük bir ormanın başlangıcı olduğunu düşünmüştü; sonra korunun ardındaki ağaçsız kırlıkları ve çayırları fark ederek neden böyle düşündüğünü bilemedi.

Yüksek otlarla kıvılcımotları arasından aşağıya inmeden önce orada uzun süre durdu. Tepenin eteğinde bir yola rast geldi. Yol onu, oldukça ıssız görünse de son derece bakımlı duran çiftlik topraklarından geçiriyordu. Kasabaya doğru ilerleyen bir yol, bir patika aradı ama doğuya giden bir yola rastlayamadı. Bazıları daha yeni sürülmüş tarlalarda tek bir insan bile yoktu. Geçerken ona havlayan köpek de olmamıştı. Sadece bir dört yol ağzında, taşlık bir çayırda otlayan yaşlı bir eşek tahta parmaklıklara kadar gelmiş, bir dost beklentisiyle başını uzatmıştı. Medra kahverengi-boz, kemikli yüzü okşamak için durdu. Bir şehir ve tuzlu su adamı olarak çiftlikler ve hayvanları hakkında çok az şey biliyordu ama eşeğin kendisine iyi niyetle baktığını düşünmüştü. "Neredeyim ben eşek kardeş?" dedi hayvana. "Gördüğüm kasabaya nasıl gidebilirim?"

Tam gözlerinin üzeri ve kulaklarının altına gelen bölgeyi kaşımaya devam etmesi için eşek başını eline yasladı. Eşeğin istediğini yaptığında hayvan uzun sağ kulağını titretti. Böylece eşekten ayrıldığında, onu yeniden tepeye götürüyormuş gibi görünse de dört yol ağzındaki sağ yolu seçti; kısa bir süre sonra da evlerin arasına ve oradan da onu körfezin başındaki kasabanın içine

kadar götüren bir sokağa vardı.

Burası çiftlik arazileri gibi garip bir sessizlik içersindeydi. Ne bir ses, ne bir yüz. Tatlı bir bahar sabahı, sıradan görünüşlü bir kasabada insanın kendisini huzursuz hissetmesi zordu ama bu kadar sessizlik içinde burasının gerçekten de bir illetin kasıp kavurduğu bir yer mi, yoksa lanetlenmiş bir ada mı olduğunu merak etmekten kendisini alamamıştı. Yoluna devam etti. Bir ev ile yaşlı bir erik ağacının arasına bir çamaşır ipi asılmıştı; ipteki çamaşırlar da güneşli esinti altında çırpınıyordu. Bir bahçenin köşesinden bir kedi çıkageldi, öyle terk edilmiş, aç bilaç değil de beyaz patili, uzun bıyıklı, bakımlı bir kediydi. Sonunda, kaldırım taşı döşeli küçük dik sokaktan inince sesler duydu.

Dinlemek için durduğunda hiçbir şey duyamadı.

Sokağın ucuna gitti. Küçük bir pazar yerine açılıyordu yol. İnsanlar burada toplanmışlardı, çok fazla değillerdi. Ne bir şey alıyorlar, ne de satıyorlardı. Kurulmuş tezgâh veya çadır yoktu. Onu bekliyorlardı.

Şehrin üzerinde yükselen yeşil tepede yürümeye başladığından ve otlar arasındaki parlak gölgeleri gördüğünden beri içinde bir huzur vardı. Bir beklenti içindeydi, büyük bir tuhaflık hissi çökmüştü üzerine ama korkmuyordu. Kıpırdamadan durarak onu karşılamaya gelen insanlara baktı.

İçlerinden üçü ona doğru ilerledi: Geniş omuzlu iri, parlak beyaz saçlı yaşlı bir adam ile iki kadın. Büyücüler büyücüleri bilir; Medra da kadınların güç sahibi kadınlar olduğunu biliyordu.

Elini bir yumruk olarak kaldırdıktan sonra çevirip avuç içi yukarı bakacak şekilde onlara doğru açtı.

"Ha," dedi kadınlardan biri, daha uzun boylu olanı ve güldü. Ama bu harekete bir cevap vermedi.

"Bize kim olduğunu söyle," dedi beyaz saçlı adam oldukça kibar bir tonda; ama onu selamlayacak veya hoş karşılandığı gösterecek bir söz söylememişti. "Bize buraya nasıl geldiğini anlat."

"Havnor'da doğdum; bir gemi yapımcısı ve sihirbaz olarak yetiştirildim. Geath'ten O Limanı'na giden bir gemideydim. Dün gece, bir cadı rüzgârı vurduğunda boğulmaktan bir tek ben kurtuldum." Sonra sessizleşti. Gemiyle içindeki adamlar, kara denizin gemiyi yuttuğu gibi onun da aklını yutmuştu. Sanki boğulmak üzereymiş de kurtuluyormuş gibi bir nefes aldı.

"Nasıl geldin?"

"Bir... bir kuş, bir deniz kırlangıcı olarak. Burası Roke Adası mı?"

"Kendini mi dönüştürdün yani?"

Başıyla onayladı.

"Kime hizmet ediyorsun?" diye sordu kadınların daha kısa boylu ve genç olanı ilk kez konuşarak. Canlı, sert bir yüzü ve uzun kara kaşları vardı.

"Benim bir efendim yok."

"O Limanı'nda işin neydi?"

"Yıllar önce Havnor'da köleydim. Bana hürriyetimi verenler bana efendilerin olmadığı, Serriadh'ın kurallarının hatırlandığı ve sanatların saygın olduğu bir yerden söz ettiler. Yedi yıldır bu yeri, bu adayı arıyorum."

"Bu adadan sana kim bahsetti?"

"El'in Kadınları."

"Herkes elini yumruk yapıp avuç içini gösterebilir," dedi uzun boylu kadın samimiyetle. "Ama herkes Roke'a uçarak gelemez. Ya da yüzemez, ya da yelken açamaz; ya da herhangi bir vasıtayla buraya varamaz. O yüzden seni buraya neyin getirdiğini sormak zorundayız."

Medra hemen cevap vermedi. "Tesadüf," dedi sonunda, "uzun süren bir arzuya boyun eğen tesadüf. Sanat değil. Bilgi de değil. Sanırım aradığım yere geldim ama bilmiyorum. Bana anlatılan insanlar siz olmalısınız ama bilmiyorum. Tepeden gördüğüm ağaçlar büyük bir sır gizliyor sanırım ama bilmiyorum. Tek bildiğim o tepeye adımımı attığım an, çocukluğumda olduğum gibi, *Enlad'ın Kahramanlıkları*'nın ilk okunduğunu duyduğum zamanki gibi olduğumdur. Harikalar içinde kayboldum."

Ak saçlı adam iki kadına baktı. Diğer insanlar da yaklaşmışlardı ve aralarında sessiz bir konuşma geçiyordu.

"Eğer burada kalırsan, ne yapacaksın?" diye sordu kara-kahverengi renkli bir kadın.

"Gemi yapabilirim veya tamir ederim, onları yüzdürürüm. Toprağın üstünde ve altındakileri bulabilirim. İklimle uğraşırım, eğer böyle bir şeye ihtiyacınız varsa. Ve herhangi birinizin bana öğreteceği sanatı öğrenirim."

"Ne öğrenmek istiyorsun?" diye sordu uzun boylu kadın yumuşak sesiyle.

O zaman Medra, kendisine şu ya da bu şekilde hayatının geri kalanının bağlı olduğu sorunun sorulduğunu hissetti. Yine bir süre sessiz kaldı. Konuşmaya niyetlendi, konuşmadı; en sonunda konuştu. "Birini, bir kişiyi bile, benim hayatımı kurtarmış olan birini bile kurtaramadım," dedi. "Bildiğim hiçbir şey onu hür kılamamıştı. Hiçbir şey bilmiyorum. Eğer siz nasıl hür olunduğunu biliyorsanız, yalvarırım, bana da öğretin!"

"Hür!" dedi uzun boylu kadın ve sesi bir kırbaç gibi şakladı. Sonra yanındakilere baktı ve bir süre sonra biraz gülümsedi. Tekrar Medra'ya dönerek, "Bizler tutsağız; o yüzden de hürriyet bizim çalıştığımız bir konu," dedi. "Sen buraya bizim hapishanemizin duvarlarını aşıp geldin. Hürriyeti aradığını söylüyorsun. Ama Roke'u terk etmenin, oraya gelmekten daha zor olabileceğini bilmelisin. Hapishane içinde hapishane; üstelik bir kısmını biz kendimiz inşa

ettik." Diğerlerine bakarak, "Ne diyorsunuz?" diye sordu.

Aralarında neredeyse tamamen sessizce fikir alışverişinde bulundukları ve anlaştıkları belli olan insanlar çok az konuştu. Sonunda kısa boylu kadın hiddetli gözleriyle Medra'ya baktı. "Eğer istersen kal," dedi.

"Kalacağım."

"Sana ne dememizi istiyorsun?"

"Deniz Kırlangıcı," dedi Medra; ve öyle dediler.

Roke'ta bulduğu, bu kadar uzun zamandır peşinde olduğu umut ve söylentinin hem fazlasıydı, hem de azı. Roke Adası, ona söylendiği gibi Yerdeniz'in kalbiydi. Zamanın başlangıcında Segoy'un sulardan çekip çıkarttığı ilk kara parçası kuzey denizinin parlak Ea'sıydı, ikincisi ise Roke. O yeşil tepe, Roke Tepesi'nin kökleri tüm adalardan daha derine inerdi. Gördüğü, bazen adanın bir yanında, bazen başka bir yanındaymış gibi görünen ağaçlar dünyadaki en eski ağaçlardı; bunlar büyünün kaynağı ve merkeziydiler.

"Eğer Koru kesilirse bütün büyücülük biter. O ağaçların kökleri bilginin kökleridir. Güneş altında yapraklarının gölgesinin düşürdüğü şekiller Segoy'un Yaradılış'ta söylediği sözleri yazar."

Böyle söylemişti Kor, yani hiddetli, kara kaşlı öğretmeni.

Roke'taki bütün büyü sanatı öğretmenleri kadındı. Adada hiç güç sahibi adam yoktu; çok az adam vardı zaten.

Otuz yıl önce, Wathort'un korsan hükümdarları Roke'u, üzerinde zaten pek fazla bulunmayan zenginlikler için değil de çok fazla olduğu söylenen büyüsünün gücünü kırmak amacıyla fethetmek için bir filo yollamıştı. Roke büyücülerinden biri adanın sırlarını Wathort'un mahir adamlarına vermiş, adanın savunma ve uyarı büyülerini azaltmıştı. Böyle bir gedik açıldıktan sonra korsanlar adayı büyücülükleriyle değil, ateşe verip can alarak ele geçirmişti. Gemileri Thwil Körfezi'ne doluşmuş, içinden inen güruh yakmış, yıkmış, köle tacirleri adamları, oğlanları, genç kadınları alıp götürmüştü. Küçük çocuklarla yaşlıları katletmişlerdi. Önlerine çıkan bütün evleri ve tarlaları yakmışlardı. Birkaç gün sonra yelken açıp ayrıldıklarında ayakta duran tek köy kalmamıştı; çiftlik binaları ya harabeye çevrilmiş, ya da terkedilmişti.

Körfezin başındaki kasaba Thwil, Tepe ile Koru'nun tekinsizliğinden bir şeyler taşıyordu çünkü talancılar kasabaya köle bulmak ve yağmalamak için girmişlerdi, ama tutuşturdukları ateşler sönmüş ve dar sokaklar yollarını şaşırtmıştı. Hayatta kalan adalıların çoğu kasabada veya Varlık Korusu'nda saklanan irfan sahibi kadınlar ile çocuklarıydı. Roke'ta kalmış olan erkekler saklanıp da büyüyebilmiş o çocuklar ile artık çok yaşlanmış adamlardı. El'in Kadınları'ndan başka bir yönetim yoktu çünkü Roke'u o kadar uzun süredir koru-

muş olan ve artık çok daha sıkı koruyan onların tılsımlarıydı.

Erkeklere pek güvenmiyorlardı. Onlara bir erkek ihanet etmişti. Erkekler saldırmıştı. Bütün sanatları kazanç için kötüye kullanan şeyin erkeklerin hırsı olduğunu söylediler. "Biz onların yönetimleriyle iş yapmıyoruz," dedi uzun boylu Peçe yumuşak sesiyle.

Yine de Kor Medra'ya, "Her şeyi biz kendi kendimize bozduk," dedi.

Yüz yıl kadar önce El'in Kadınları Roke'ta buluşmuş, bir büyücüler birliği kurmuşlardı. Kendi güçlerinden gururlu ve emniyet içinde, diğerlerine açıktan açığa ayaklanabilecek hale gelinceye kadar, savaş ve köle tacirlerine karşı gizlice örgütlenmeyi öğretmenin yollarını aramışlardı. Kadınlar geniş ve ince bir direniş ağı örerek Roke'tan, İç Deniz'deki diğer kara parçalarına gitmişlerdi. Hâlâ o ağdan kalan ipliklere ve düğümlere rastlamak mümkündü. Medra bunlardan biriyle Anieb'in köyünde karşılaşmış ve o gün bu gündür onu izlemişti. Ama onu buraya getiren o ipler değildi. Yağmadan sonra Roke Adası kendisini tamamen tecrit etmiş, kendisini adanın irfan sahibi kadınları tarafından tekrar tekrar örülmüş güçlü koruma büyüleri içine kapatmış ve diğer insanlarla hiçbir alışverişleri kalmamıştı. "Onları koruyamayız," dedi Kor. "Kendimizi bile koruyamadık."

Kibar sesi ve tebessümüne rağmen, Peçe yatışmak bilmiyordu bir türlü. Medra'ya, onun adada kalmasına onay verse bile bunu, onu gözünün önünden ayırmamak için yaptığını söylemişti. "Bizim savunmamızı bir kez kırdın," dedi. "Kendin hakkında söylediklerin doğru olabilir de olmayabilir de. Sana güvenmemi sağlamak için bana ne söyleyebilirsin?"

O da diğerleriyle birlikte, adama limanın yakınlarında küçük bir ev ve yaptığı işi kendi kendisine öğrenmiş olan ve adamın hünerlerini memnuniyetle karşılayan Thwil gemi ustası kadının yanında bir iş vermeye razı olmuştu. Gemi ustası, adamın işini zora koşmamış ve onu her zaman iyilikle karşılamıştı. Ama ona, "Sana güvenmemi sağlamak için bana ne söyleyebilirsin?" demişti; Medra'nın kadına verebilecek bir cevabı yoktu.

Kor genellikle Medra'yla karşılaşınca kaşlarını çatıyordu. Ona beklenmedik sorular soruyor, cevabını dinliyor ve hiçbir şey söylemiyordu.

Adam ona, biraz çekinerek Varlık Korusu hakkında bir soru sordu; çünkü diğerlerine sorduğu zaman onlar, "Kor sana anlatır," diyordu. Kadın adamın sorusunu küstahça olmasa da kesin bir üslupla reddederek, "Koru hakkındaki şeyleri sadece içindeyken ve ondan öğrenebilirsin," dedi. Bir akşamüstü Kor Thwil Körfezi'nin kumlarına, Medra'nın bir balıkçı kayığını tamir ettiği yere indi. Elinden geldiğince ona yardım etti, gemi inşası ile ilgili sorular sordu; Medra da ona anlatarak elinden gelen her şeyi gösterdi. Huzur dolu bir akşamüstüydü ama sonra Kor o ani tarzıyla kalkıp gidiverdi. Medra korkuyordu

ondan; ne yapacağı önceden belli olmuyordu. Uzun bir süre sonra kadın ona, "Uzun Dans'tan sonra Koru'ya gideceğim. Eğer istersen gel," dediğinde hayretler içinde kaldı.

Roke Tepesi'nden Koru'nun tümü görülüyor gibi de olsa, insan oraya girdiğinde her zaman tarlalara çıkamıyordu. Ağaçların, meşelerin, kayınların, dişbudakların, kestanelerin, cevizlerin, söğütlerin, baharda yeşeren kışın çıplak kalan o bildik ağaçların altında yürümeye devam ederdiniz; kara köknarlar ve Medra'nın bilmediği yumuşak kırmızımtırak gövdeleri, kat kat yaprakları olan, yapraklarını dökmeyen uzun ağaçlar vardı; insan yürümeye devam ederdi ve hiçbir zaman ağaçlar arasında geçtiği yerden bir daha geçemezdi. Thwil'deki insanlar ona, tekrar tarlalara çıkabilmenin en garantili yolu girdiğin yoldan geri dönmek olduğu için, çok fazla içine dalmamasının en iyisi olduğunu söylemişlerdi.

"Orman nereye kadar uzanıyor?" diye sordu Medra; Kor, "Aklın erdiği yere kadar," dedi.

"Ağaçların yaprakları konuşur," dedi Kor, "gölgelerini de okuyabilirsin. Ben onları okumayı öğreniyorum."

Medra Orrimy'deyken Adalar Diyarı'nın ortak yazısını okumayı öğrenmişti. Daha sonra Pendorlu Highdrake ona bazı güç rünlerini öğretmişti. Bu, bilinen irfandı. Kor'un, Varlık Korusu'nda tek başına öğrenmiş olduğu, bilgisini paylaştıkları dışında kimse tarafından bilinmeyen bir şeydi. Kadın bütün yaz boyunca Koru'nun çatısı altında yaşadı; başını sokacağı dallardan başka korunağı, ağaçların arasından çıkıp körfeze doğru akan küçük nehre karışan minik akarsuyun yanında yaktığı ateşten başka bir şeyi yoktu.

Medra da yakınlara bir yere kamp kurmuştu. Kor'un kendisinden ne beklediğini bilemiyordu; belli ki öğretmek, onun Koru ile ilgili sorularına cevap vermeye başlamak istiyordu. Ama kadın hiçbir şey söylemedi; o da utangaç ve temkinliydi, onu en az Koru'nun garipliği kadar yıldıran kadının yalnızlığını bozmaktan korkuyordu. Oraya gittiğinin ikinci günü kadın ona kendisiyle birlikte gelmesini söyledi ve onu Koru'nun çok derinlerine götürdü. Saatler boyunca sessizce yürüdüler. Yaz günlerinin öğle vaktinde orman sessiz oluyordu. Şakıyan kuş olmuyordu. Yapraklar kıpırdamıyordu. Ağaç sıraları hem sonsuz bir farklılık içindeydi hem de hepsi tıpatıp aynıydı. Ne zaman geri döndüklerini bilemiyordu ama Roke'un kıyılarından daha uzun yol yürüdüklerini biliyordu.

Ilık akşam vaktinde yeniden, sürülmüş tarlalara ve çayırlara çıktılar. Kamp kurdukları yere geri yürürlerken adam batı tepelerinin üzerinden çıkan Ocak'ın dört yıldızını gördü.

Kor, ondan sadece bir "İyi geceler," diyerek ayrıldı.

Ertesi gün, "Ağaçların altında oturacağım," dedi. Kendisinden ne beklendiğinden pek emin olamayan Medra kadını belirli bir uzaklıktan takip etti; o oturduğunda oturarak kadın etrafı izleyip, dinleyip, kıpırdamadan durdukça o da etrafı izleyip, dinleyip, kıpırdamadan durdu. Birkaç gün böyle yapmaya devam ettiler. Sonra bir sabah isyan ederek, Kor Koru'ya girdiğinde o akarsuyun yanında kaldı. Kadın arkasına bakmadı.

O sabah Peçe Thwil Kasabası'ndan gelerek onlara bir sepet dolusu ekmek, peynir, lor ve yaz meyvası getirdi. "Ne öğrendin?" diye sordu Medra'ya o soğuk, kibar tavrıyla; adam da "Bir ahmak olduğumu," dedi.

"Neden öyle diyorsun Deniz Kırlangıcı?"

"Ahmağın teki ağaçlar altında sonsuza kadar da otursa bilgeleşemez."

Uzun boylu kadın biraz tebessüm etti. "Kız kardeşim daha önce hiç bir erkeğe bir şey öğretmemişti," dedi. Adama baktı; sonra bakışlarını yaz tarlalarına çevirdi. "Daha önce bir erkeğe hiç bakmamıştı."

Medra sessiz kaldı. Yüzü ateş gibi yanıyordu. Bakışlarını yere indirdi. "Sanmıştım ki..." dedi, sonra sustu.

Peçe'nin sözlerinde, Kor'un sabırsızlığının, acımasızlığının, sessizliğinin diğer yüzünü gördü.

Kadının yumuşak kahverengi tenine, parlak siyah saçlarına dokunmayı çok istediği halde Kor'a dokunulamaz biri olarak bakmaya çalışıyordu. Kadın ona ani, anlaşılmaz bir meydan okumayla baktığında, kendisine kızdığını düşünmüştü. Yanlış bir şey söylemekten, onu kırmaktan çok korkuyordu. Kadın neden korkuyordu? Adamın arzusundan mı? Kendisininkinden mi? – Ama bilgisiz küçük bir kız değildi ki, irfan sahibi bir kadındı, bir büyücü; Varlık Korusu'nda yürüyüp gölgelerin nizamını anlayan biri!

Bütün bunlar, Peçe ile ormanın kıyısında durmuşken, bendini aşmış gelen bir sel gibi aklına doluşuyordu. "Ben büyücüler kendilerini ayrı tutarlar sanıyordum," dedi sonunda. "Highdrake sevişmenin gücü bozacağını söylemişti."

"Evet, bazı irfan sahibi adamlar böyle söyler," dedi Peçe tatlılıkla; yine gülümsedi ve hoşça kal diyerek ayrıldı.

Adam bütün öğleden sonrasını aklı karışmış, kızgın bir şekilde geçirdi. Kor Koru'dan çıkıp nehir yukarı duran çardağına gidince, Peçe'nin getirdiği sepeti bahane ederek o da yanına gidip, "Seninle konuşabilir miyim?" diye sordu.

Kadın kara kaşlarını çatarak kısa bir baş hareketiyle konuşabileceğini belirtti.

Adam hiçbir şey söylemedi. Sepette neler olduğuna bakmak için kadın yere çömeldi. "Şeftali!" diyerek gülümsedi.

"Ustam Highdrake, sevişen büyücülerin güçlerini bozacaklarını söylemişti," diye kaçırıverdi ağzından sonunda Medra.

Kadın bir şey söylemedi; sepetin içindekileri çıkartıp, ikisi için bölüştürüyordu.

"Sence bu doğru mu?" dedi Medra.

Kadın omuzlarını silkerek, "Hayır," dedi.

Deniz Kırlangıcı'nın dili tutuldu, kalakaldı. Bir süre sonra kadın adama kaldırdı bakışlarını. "Hayır," dedi yumuşak, sakin bir sesle, "doğru olduğunu zannetmiyorum. Bence bütün gerçek güçler, bütün kadim güçler, kökünde tektir."

Hâlâ olduğu yerde duruyordu; kadın, "Şeftalilere bak!" dedi. "Olgunlaşmışlar. Hemen yememiz gerekiyor."

"Eğer sana ismimi söylersem," dedi adam, "gerçek ismimi..."

"Ben de sana kendiminkini söylerim," dedi kadın. "Eğer... eğer böyle başlamamız gerekiyorsa."

Ama şeftalilerle başladılar.

Her ikisi de utangaçtı. Medra kadının elini tuttuğunda eli titriyordu; gerçek adı Elehal olan Kor ise kaşlarını çatarak başını çevirdi. Sonra, hafifçe adamın eline dokundu. Siyah parlak saçlarını okşadığında kadın sanki adamın dokunuşuna zor tahammül ediyor gibiydi; Medra durdu. Kadına sarılmaya çalıştığında, kadın kaskatı kesilerek adamı reddetti. Sonra dönerek öfkeyle, aceleyle, acemice adama sarıldı. Birlikte geçirdikleri ilk gece, hatta ilk geceler her ikisine de pek zevk vermemiş, rahatlık sağlamamıştı. Ama birbirlerinden öğrendiler; utanç ve korkudan geçip tutkuya vardılar. Sonra ormanda geçen uzun sessiz günleriyle yıldızların aydınlattığı uzun geceleri onlar için bir neşe kaynağı oldu.

Peçe onlara son şeftalilerin kalanlarını getirmek için kasabadan geldiğinde güldüler; şeftaliler onların mutluluğunun simgesi olmuştu. Peçe'nin kalıp akşam yemeğini onlarla yemesi için ısrar ettiler ama kadın kalmadı. "Vaktiniz varken burada kalın," dedi.

O yıl, yaz çok erken bitti. Yağmurlar erken geldi; kar, Roke kadar güneye bile sonbaharın ilk günlerinde düştü. Rüzgârlar sanki mahir adamların burunlarını sokup kurcalamalarına karşı hiddetle esiyormuş gibi, fırtınalar fırtınaları izledi. Kadınlar yalnız çiftlik evlerinde ateşin başında birlikte oturuyordu; insanlar Thwil Kasabası ocak başlarının çevresine toplanmıştı. Ya rüzgârın esişini, ya yağmurun vuruşunu, ya da karın sessizliğini dinliyorlardı. Thwil Körfezi dışında deniz, hiçbir teknenin üzerinde gitmeye cesaret edemeyeceği deniz, adayı çevreleyen kayalara ve uçurumlara gümbürdeyerek çarpıyordu.

Ellerindekileri paylaştılar. Bu konuda gerçekten de Morred'in Adası'ydı

burası. Roke Adası'nda kimsenin ihtiyacından fazla bir şeyi olmamasına rağmen kimse açlıktan ölmüyor, evsiz kalmıyordu. Dünyanın geri kalanından sadece deniz ve fırtınalarla değil, aynı zamanda adayı gizleyen ve gemilerin yollarını kaybetmelerine neden olan savunma sistemleriyle de gizlenen ada halkı çalıştı, konuştu; şarkılarını, Kış Şarkılarını, *Genç Kralın Kahramanlıkları* türkülerini söyledi. Ayrıca kitapları da vardı: *Enlad Vakayinameleri* ile *İrfan Sahibi Kahramanların Tarihi*. Balıkçı kadınların ağlarını örüp tamir ettikleri rıhtımlardaki toplantı salonlarında yaşlı adamlar ve kadınlar bu kıymetli kitaplardan bölümler okuyordu. Burada bir ocak vardı ve ateş yakıyorlardı. Adanın öte yanındaki insanlar bile bu tarih kitaplarının okunmasını sessizlik içinde ve dikkatle dinlemek için geliyorlardı. "Ruhlarımız aç," dedi Kor.

Günlerinin birçoğunu kız kardeşi Peçe ile geçirse de, Medra ile birlikte Ağ-Evi'nden çok uzakta olmayan küçük evde oturuyordu Kor. Saldırganlar Warthort'tan geldiklerinde Kor ile Peçe Thwil yakınındaki bir çiftlikte yaşayan iki küçük çocukmuş. Anneleri onları çiftliğin ambarına sakladıktan sonra saklanmayıp istilacılarla dövüşmeyi tercih eden kocası ve erkek kardeşlerini koruyabilmek için büyüsünü kullanmış. Hayvanlarıyla birlikte onlar da katledilmiş. Ev ile ahırlar yakılmış. Küçük kızlar o gece ve onu izleyen geceler ambarda kalmış. Sonunda çürüyen hayvanların bedenlerini gömmek için gelen komşular iki çocuğu açlıktan ölecek halde, bir kazma ve kırık bir pullukla silahlanmış, ölülerinin üzerine yığdıkları taşlar ve toprakla kendilerini savunmaya hazır bulmuşlar.

Medra, hikâyenin Kor'dan duyduğu kısacık bir parçasından biliyordu bunları. Bir gece Kor'dan üç yaş büyük olan ve o yüzden daha iyi hatırlayan Peçe olanları bütünüyle anlattı ona. Kor da onlarla oturdu, sessizlik içinde dinleyerek.

Karşılık olarak o da Peçe ile Kor'a Samory madenlerini, büyücü Gelluk'u ve köle Anieb'i anlattı.

Sözünü bitirdiği zaman Peçe uzun bir süre sessizlik içinde oturduktan sonra, "Demek buraya ilk geldiğinde söylemek istediğin buymuş," dedi. "*Beni kurtaran tek insanı ben kurtaramadım.*"

"Sen de bana, *Sana güvenmemi sağlamak için bana ne söyleyebilirsin?* demiştin."

"İşte söyledin," dedi Peçe.

Medra kadının elini tutarak alnına koydu. Öyküsünü anlatırken gözyaşlarına hâkim olmuştu. Artık hâkim olamıyordu.

"O bana hürriyetimi verdi," dedi. "Ve hâlâ yaptığım her şeyi onun sayesinde ve onun için yaptığımı hissediyorum. Yo, onun için değil. Ölüler için hiçbir şey yapamayız. Ama belki..."

"Kendimiz için," dedi Kor. "Öldürülmeden ve öldürmeden, saklanarak yaşayan bizler için. Ölüler ölmüştür. Ulular ve kudretliler anlaşılmadan geçip gidiyor. Dünyadaki bütün ümit, hiç hesaba katılmayan insanlardadır."

"Sonsuza kadar saklanmalı mıyız?"

"Erkek gibi konuştun," dedi Peçe kibar, yaralı tebessümüyle.

"Evet," dedi Kor. "Saklanmalıyız, gerekirse sonsuza kadar. Çünkü bu kıyılar ötesinde öldürülmek ve öldürmekten başka bir şey kalmadı. Bunu sen anlattın bana; ben de inanıyorum."

"Ama gerçek bir gücü saklayamazsın," dedi Medra. "Uzun süre saklayamazsın. Saklanırsa, paylaşılmazsa ölür."

"Büyü Roke'ta ölmez," dedi Peçe. "*Roke'ta tılsımlar güçlüdür*... Ath da öyle söylemiştir. Üstelik sen ağaçların altında yürüdün... Bizim görevimiz o gücü korumaktır – evet, gizlemektir. Genç bir ejderhanın ateşini biriktirdiği gibi biriktirmektir. Ve paylaşmaktır. Ama sadece burada. Burada, güvenli olacağı, burada kimse hesaba katmadığı için, büyük hırsızların ve katillerin bakacağı son yer olan bu yerde bir kişiden diğerine geçirmektir. Ve günün birinde ejderha güçlenecek. Bin yıl alsa bile..."

"Fakat Roke'un dışında," dedi Medra, "köle edilen, açlık çeken ve mutsuzluk içinde ölen sıradan insanlar var. Onlar bin yıl daha umutsuzca mı yaşasınlar?"

Kız kardeşlerin bir birine, bir diğerine baktı: Biri son derece sevecen, son derece sarsılmaz; diğeri katılık kisvesi altında, tutuşan ateşin ilk alevi kadar tez canlı ve yumuşak.

"Havnor'da," dedi, "Roke'tan çok uzakta Onn Dağı'ndaki bir köyde, dünyayı hiç tanımayan insanlar arasında bile hâlâ El'in Kadınları var. Onca yıl sonra bile bu ağ bozulmamış. Nasıl dokunmuştu?"

"Hünerle," dedi Kor.

"Ve çok geniş bir alana atılmıştı!" Yine bir birine, bir diğerine baktı. "Havnor Şehrinde pek iyi eğitim alamamıştım," dedi. "Öğretmenlerim bana büyüyü kötüye kullanmamamı söylediler ama korku içinde yaşıyorlardı, kuvvetlilere karşı hiç güçleri yoktu. Bana ellerindekinin hepsini verdiler ama verdikleri çok azdı. Şanslı olduğum için yanlış yola sapmadım. Bir de Anieb'in bana armağan ettiği güç sayesinde. Ama eğer o olmasaydı ben şimdi Gelluk'un uşağı olacaktım. Aslında o da eğitimsizdi, o yüzden de esir edilmişti. Eğer büyücülük en iyiler tarafından yanlış öğretiliyorsa, kudretliler tarafından kötüye kullanılıyorsa, bizim buradaki gücümüz nasıl büyüyecek? Genç ejderhalar neyle beslenecek?"

"Burası merkez," dedi Peçe. "Bizim merkezi sağlam tutmamız lazım. Ve beklememiz."

"Vermemiz gerekeni vermek zorundayız," dedi Medra. "Eğer kendimizden başka herkes köle olacaksa, bizim hürriyetimizin kıymeti ne olacak?"

"Gerçek sanat yanlış karşısında galip gelecektir. Nizam bozulmaz," dedi Kor kaşlarını çatarak. Ocaktaki adaşlarını bir araya toplamak için gelberiye uzanıp vurarak yığını yeniden tutuşturdu. "Bunu biliyorum. Ama bizim yaşamlarımız kısa, nizam ise çok uzun. Eğer Roke bir zamanlar olduğu gibi olmuş olsaydı; eğer gerçek sanata sahip daha çok insanı buraya toplayabilseydik, bir yandan korurken bir yandan da öğretip öğrenebilseydik..."

"Eğer Roke bir zamanlar olmuş olduğu gibi olsaydı, bizden korkanlar yeniden bizi yok etmek için gelirlerdi," dedi Peçe.

"Sır, gizli kalmakta," dedi Medra. "Ama sorun da orada."

"Bizim sorunumuz erkeklerle," dedi Peçe, "affına sığınıyorum sevgili kardeşim. Erkekler, diğer erkeklere, kadınlar ve çocuklardan daha çok önem veriyorlar. Burada elli cadıyı bir araya toplamış olsak, pek önemsemezler. Ama burada güç sahibi beş adam olduğunu duysalar bizi yeniden yok etmenin yollarını ararlar."

"İşte o yüzden, aramızda adamlar da olsa bize hep El'in *Kadınları* dendi," dedi Kor.

"Hâlâ da deniyor," dedi Medra. "Anieb de sizden biriydi. O, siz, hepimiz aynı hapishanede yaşıyoruz."

"Ne yapabiliriz?" dedi Peçe.

"Gücümüzü öğrenebiliriz!" dedi Medra.

"Bir okul," dedi Kor. "İrfan sahiplerinin, birbirlerinden bir şeyler öğrenebilmek, nizamı incelemek için gelebilecekleri bir yer... Koru bizi barındırır."

"Savaşçı hükümdarlar bilginleri ve öğretmenleri küçümser."

"Bence onlardan korkuyorlar da," dedi Peçe.

Böyle konuştular o uzun kış boyunca ve diğerleri de onlarla birlikte konuştu. Zamanla, konuşmaları yavaş yavaş bir hayalden bir niyete, bir özlemden bir plana dönüştü. Peçe her zaman için tedbirliydi, tehlikelere karşı uyarıyordu. Ak saçlı Kumul o kadar hevesliydi ki Kor, onun Thwil'deki bütün çocuklara sihirbazlık öğretmeye başlamak istediğini söyledi. Kor bir kere Roke'un hürriyetinin, diğerlerine de hürriyet sunmaktan geçtiğine inanmaya başlayınca, bütün aklını El'in Kadınları'nın yeniden nasıl kuvvetlendirilebileceğine verdi. Fakat ağaçlar arasındaki uzun yalnızlığıyla şekillenmiş aklı her zaman için biçim ve açıklık arıyordu; "Ne olduğunu kendimiz bilmeden sanatımızı nasıl öğreteceğiz?" dedi.

Bu konuda konuştular, adanın bütün irfan sahibi kadınları: Büyünün gerçek sanatının ne olduğunu, nerede hata yapıldığını; nesneler arasındaki dengenin nasıl korunduğu veya nasıl kaybolduğunu; hangi marifetlerin gerekli,

hangilerinin yararlı, hangilerinin tehlikeli olduğunu; neden kiminin bir vergisi varken, bir diğerinin başka bir vergisi olduğunu; doğuştan bir vergisi olmasa da insanın bir sanatı öğrenip öğrenemeyeceğini. Bu tartışmalarda, o günden sonra değişik ustalıklara verilecek isimleri bulmuşlardı: Bulma, iklimcilik, dönüşüm, şifa, çağrı, isim verme, gözbağı marifetleri ve şarkıların bilgisi. Bunlar bugün dahi Roke Ustaları'nın sanatlarıdır; gerçi bulmanın irfan sahibi bir büyücüye layık olmadığı, sadece yararlı bir marifet olduğu düşünüldüğü için Bulucu'nun yerini Okuyucu almıştır.

İşte Roke'taki Okul bu tartışmalar sırasında doğmuştu.

Okulun başlangıcının çok daha farklı olduğunu söyleyenler de vardır. Onlar, Roke'un yerin Kadim Güçleriyle birlik içinde olan Kara Kadın adlı biri tarafından yönetilmiş olduğunu söyler. İlk Başbüyücü Roke'a gelip mağaranın mührünü açıp girerek Kara Kadın'ı yenip onun yerine geçinceye kadar kadının Roke Tepesi'nin altındaki bir mağarada yaşadığını, hiç gün ışığına çıkmadığını, hem toprak hem deniz üzerine erkekleri kendi kötü isteklerine çeken engin sihirler dokuduğunu söylerler.

Bu öykünün doğru bir tarafı yoktur ama büyük mağarayı açıp giren gerçekten de Roke'un ilk Ustalarından biridir. Ama Roke'un kökleri bütün adaların kökü olmasına rağmen o mağara Roke'ta değildi.

Ayrıca Medra ile Elehal zamanında Roke halkının, ister kadın olsun ister erkek, yerin Kadim Güçlerinden hiç korkuları olmadığı, daha ziyade bu güçlere saygı duydukları, onlardan güç ve basiret bulmaya çalıştıkları doğruydu. Ama bunlar ilerleyen yıllarla hep değişmiştir.

Soğuk ve fırtınalı geçen o yıl, ilkbahar geç gelmişti. Medra tekne yapmaya başladı.

Şeftaliler çiçek açmaya başladığında Havnor tarzında inşa ettiği ince, güçlü bir açık deniz balıkçı teknesi yaptı. Tekneye *Ümitli* ismini verdi. Bundan kısa bir süre sonra tekneyle Thwil Körfezi'nden dışarı yelken açtı, yanına da kimseyi almamıştı. "Yaz sonunda bekleyin beni," demişti Kor'a.

"Koru'da olacağım," dedi kadın. "Kalbim ise seninle olacak kara susamurum, ak deniz kırlangıcım, aşkım, Medra."

"Benimki de seninle olacak ateşimin koru, bahar ağacım, aşkım, Elehal."

İlk bulma yolculuklarında Medra, ya da herkesin bildiği ismiyle Deniz Kırlangıcı, kuzeye, birkaç sene önce gördüğü İç Deniz'deki Orrimy'ye doğru yelken açtı. Orada güvenebileceği El'in insanları vardı. Bunlardan biri Karga isminde, kendisinde büyü vergisi olmasa da yazılmış şeylere, irfan ve tarih kitaplarına karşı büyük tutkusu olan zengin bir münzeviydi. Kendisinin de söylediği gibi, sonunda okumayı becerene kadar Deniz Kırlangıcı'nın burnunu

bir kitaba bastıran Karga olmuştu. "Okuma bilmeyen büyücüler Yerdeniz'in lanetidir!" diye haykırırdı. "Cehalet içindeki güç felakettir!" İradeli, kibirli, cömert ve tutkusunu koruyacak kadar da cesareti olan Karga, garip bir adamdı. Yıllar önce Losen'in gücüne baş kaldırarak Havnor Limanı'na kılık değiştirip gitmiş ve eski kraliyet kütüphanesinden dört kitap alarak gelmişti. Bir de kısa süre önce ele geçirdiği, ele geçirmekten müthiş gurur duyduğu, Way'den gelme cıva ile ilgili esrarlı bir ilmi inceleme vardı. "Bunu da tam Losen'in burnunun dibinden aldım," dedi Deniz Kırlangıcı'na. "Gel de bir bak şuna! Meşhur bir büyücüye ait."

"Tinaral," dedi Deniz Kırlangıcı. "Onu tanıyordum."

"Kitap beş para etmez, değil mi?" dedi, eğer konu kitaplarsa koku almakta son derece hızlı olan Karga.

"Bilmiyorum. Ben daha büyük bir av peşindeyim."

Karga başını kaldırdı.

"*İsimler Kitabı*."

"Batıya gittiğinde Ath ile kaybolan kitap," dedi Karga.

"Highdrake adında bir büyücü bana, Ath'ın Pendor'da kaldığı zaman *İsimler Kitabı*'nı Doksan Adalar'da saklaması için bir kadına bıraktığını söylediğini anlatmıştı."

"Bir kadın mı! Korusun diye! Doksan Adalar'da! Deli miymiş?"

Karga bu konuda attı tuttu ama *İsimler Kitabı*'nın hâlâ var olması ihtimalinin düşüncesi bile, Deniz Kırlangıcı'nın istediği anda Doksan Adalar'a gitmek için yola çıkmasına kâfiydi.

Böylece *Ümitli* ile güneye yelken açarak pis kokulu Geath'e ayak bastılar; sonra seyyar satıcı kılığında, karışık kanallar arasında bir adadan diğerine yollarına devam ettiler. Karga tekneyi, Adalı ev sahiplerinin çoğunun alışık olmadıkları kadar iyi mallarla doldurmuştu; Deniz Kırlangıcı da onlara makul fiyatlar biçiyor, Adalılarda pek para olmayacağı için değiş tokuşa gidiyordu. Ünleri kendilerinden önce yayılmıştı. Kitapla değiş tokuş yaptıkları, özellikle de eski ve gizemli kitapları alacakları duyulmuştu. Ama zaten Adalarda bütün kitaplar eski ve gizemliydi, tabii eğer varsa.

Karga, beş gümüş düğme, inci kabzalı bir bıçak ve bir değirmi Lorbanery ipeği karşılığında Akambar zamanından kalma, su lekeleri olan, hayvan hikâyeleri anlatan bir kitap aldığına çok sevinmişti. *Ümitli*'de oturup harikki, otak ve buzayısına ait kadim tanımlamaları alçak sesle okumaya başlamıştı. Ama Deniz Kırlangıcı bütün adalarda karaya çıkıyor, ev kadınlarının mutfaklarında veya adamların oturdukları uyuşuk meyhanelerde mallarını gösteriyordu. Bazen öylesine yumruğunu sıkıp sonra avuç içi yukarı gelecek şekilde elini açıyordu ama burada kimse onun işaretine karşılık vermemişti.

"Kitap mı?" dedi Kuzey Sudidi'den saz örücüsü bir adam. "Oradaki gibi mi?" Evinin sazdan dam örtüsüne katılmış uzun parşömen şeritlerini göstererek. "Başka bir işe de yarıyorlar mıymış?" Evin saçakları arasında orada burada görünen kelimelere bakakalan Karga hiddetle titremeye başlamıştı. Patlamadan Deniz Kırlangıcı onu alıp aceleyle tekneye geri götürdü.

"Sadece bir hayvan şifacısının el kitabıydı o kadar," diye itiraf etti Karga, sakinleştikten sonra yollarına devam ederken. "Oynak yeri şişmiş at ayağını gördüm, bir de dişi koyunların memeleri ile ilgili bir şeyler. Ama cahillik! Bu hayvani cahillik! Evinin damını onlarla aktarması!"

"Üstelik yararlı bir bilgiymiş," dedi Deniz Kırlangıcı. "Bilgi saklanmadıktan ve öğretilmedikten sonra insanlar cahil olmasınlar da ne olsunlar? Eğer kitaplar bir yerde bir araya getirilebilecek olsa..."

"Kralların Kütüphanesi gibi yani," dedi Karga, kaybolmuş güzellikleri düşleyerek.

"Ya da senin kütüphanen," dedi, artık eskisine göre daha mahir bir adam olan Deniz Kırlangıcı.

"Parçalar," dedi Karga, bütün yaşamını alan çalışmasını bir kalemde silerek. "Artıklar!"

"Başlangıçlar," dedi Deniz Kırlangıcı.

Karga sadece iç çekmekle yetindi.

"Bence yine güneye gidebiliriz," dedi Deniz Kırlangıcı, açık kanala dümen kırarken. "Pody'ye doğru."

"Senin doğuştan ticaret yeteneğin var," dedi Karga. "Nereye bakman gerektiğini biliyorsun. O ahırın tavanındaki kitaba gittin doğruca... Ama burada arayacak pek bir şey yok. Önemli bir şey yok. Ath irfan kitaplarının en büyüğünü dam sazı yapsınlar diye bu yontulmamış insanlar arasına bırakmazdı! İstersen bizi Pody'ye götür. Sonra da oradan Orrimy'ye dönelim. Yeterince ortalıkta dolandım."

"Üstelik düğmelerimiz de bitti," dedi Deniz Kırlangıcı. Neşeliydi; Pody'yi düşünür düşünmez doğru yönde olduğunu anlamıştı. "Belki yolda bir şeyler bulurum," dedi. "Bu bana vergi bir şey biliyorsun."

İkisi de daha önce Pody'ye gitmemişti. Gül rengi kumtaşından inşa edilmiş, Telio adında güzel, eski bir liman kasabası, bereketli olması gereken tarlaları ve meyva bahçeleri ile uykulu bir güney adasıydı. Fakat Wathort hükümdarları bir asırdır burayı yönetiyor, vergi kesiyor, esir alıyor, toprağı ve insanları yıpratıyordu. Telio'nun güneşli caddeleri hüzün dolu ve pisti. İnsanlar buralarda vahşi doğada yaşar gibi yaşıyordu: Çadırlar ile kırpıntılardan, bina duvarlarına dayandırarak yapılmış, eğri çatılı kulübelerde, veya hiç barınaksız olarak. "Of, bu bir işe yaramayacak," dedi Karga tiksintiyle, bir öbek

insan dışkısına basmamaya çalışarak. "Bu yaratıkların kitapları yok Deniz Kırlangıcı!"

"Bekle, bekle," dedi yol arkadaşı. "Bana bir gün tanı."

"Tehlikeli," dedi Karga, "manasız", ama daha fazla karşı çıkmadı. Okuma yazma öğrettiği basit, saf genç adam akıl sır ermez rehberi olup çıkmıştı.

Ana caddelerden birinden aşağıya, oradan da küçük evlerin bulunduğu bir mahalleye, eski dokumacı semtine giden adamı izledi. Pody'de keten yetiştiriyorlardı; ketenlerin işlendiği artık çoğu kullanılmayan, taştan binalar vardı; evlerin bazılarının pencerelerinden dokuma tezgâhları görünüyordu. Küçük bir meydanda, sıcak güneşten korunacak kadar gölgesi olan bir kuyu başında oturmuş iğ eğiren dört beş kadın vardı. Yakınlarda, sıcağı umursamayan, bir deri bir kemik, yabancılara pek ilgi duymadan bakan çocuklar oynuyordu. Deniz Kırlangıcı hiç tereddüt etmeden o tarafa doğru yürüdü, sanki nereye gittiğini biliyormuş gibi. Derken durup kadınları selamladı.

"Aman güzel adam," dedi içlerinden biri tebessümle, "bohçanda ne olduğunu bize gösterme bile çünkü ne bakır, ne fildişi tek bir meteliğim bile yok ve bir aydır görmedim bile."

"Ama belki bir parça keteniniz vardır hanım, ha? Dokunmuş veya ip halinde? Pody keteni en iyisidir: Bunu Havnor kadar uzak bir yerde bile böyle duyduk. Ayrıca eğirdiğiniz şeyin kalitesini de hemen anladım. Çok güzel bir ip." Karga yol arkadaşını eğlenerek ama biraz da küçümseyerek izliyordu; kendisi de bir kitap için son derece maharetle pazarlık edebilirdi ama basit kadınlarla düğmeler ve iplikler hakkında gevezelik etmeyi kendine yediremezdi. "Durun şunu bir açayım," diyordu Deniz Kırlangıcı bohçasını kaldırım taşları üzerine yayarken; kadınlar ve pis, ürkek çocuklar onlara göstereceği harikaları görebilmek için yaklaştılar. "Dokunmuş kumaş bakıyoruz, bir de boyanmamış iplik; başka şeyler de var, düğmelerimiz azaldı. Belki sizde boynuzdan veya kemikten düğme vardır? Buradaki kadife başlıkları üç veya dört düğmeye veririm. Ya da şu kurdele rulosuna, şunun rengine bir bakın hele. Senin de saçma ne iyi gider hanım! Ya da kâğıt veya kitaba karşılık veririm. Bizim Orrimy'deki ustalar bu tür şeyler arıyor, belki aranızda öyle bir şeyi kaldırıp saklamış olan vardır."

"Ay sen çok güzel bir adamsın," dedi ilk konuşmuş olan kadın, kırmızı kurdeleyi kara örgülerine tutup gülerek. "Ah keşke sana göre bir şeyim olsaydı!"

"Bir öpücük isteyecek kadar cüretkâr değilim," dedi Medra, "ama belki açık bir el?"

İşareti yaptı; kadın bir süre adama baktı. "Bu kolay," dedi yavaşça ve karşılık olarak o da el işaretini yaptı, "ama yabancılar arasında her zaman güvenli bir hareket değildir."

Mallarını gösterip kadınlar ve çocuklarla şakalaşmaya devam etti. Kimse bir şey almadı. İncik boncuğa sanki hazineymiş gibi bakıyorlardı. Onların bakmasına ve istediklerini ellemelerine izin verdi; hatta çocuklardan birinin parlatılmış pirinçten minik bir aynayı pejmurde gömleğinin altına sokarak yürütmesine bile göz yummuş, bir şey söylememişti. Sonunda yoluna devam etmesi gerektiğini söylemişti; o bohçasını toplarken çocuklar da uzaklaştılar.

"Bir komşum var," dedi siyah örgülü saçları olan kadın, "belki onda biraz kâğıt vardır, eğer aradığın kâğıtsa."

"Üzerine yazılmış mı?" dedi kuyunun kapağına oturmuş sıkıntıdan patlamakta olan Karga. "Üzerinde işaretler var mı?"

Kadın onu tepeden tırnağa bir süzdü. "Üzerinde işaretler var beyim," dedi. Sonra Deniz Kırlangıcı'na, değişik bir tonda, "Eğer benle gelmek istersen, kadın bu tarafta oturuyor. Sadece bir kız da olsa, fakir de olsa, sana söyleyeyim satıcı, açık bir eli vardır. Gerçi hepimizin eli açık olmayabilir."

"Üçte üç," dedi Karga, işareti kaba taslak yaparak, "yani sirkeni idareli kullan kadın."

"Yo, sirkesini idareli kullanması gereken sensin beyim. Biz fakir insanlarız burada. Ve cahiliz," dedi kadın gözleri şimşekler çakarak ve yoluna devam etti.

Onları yolun sonunda bir eve getirdi. Bir zamanlar son derece güzel bir yer olan ev, taştan iki katlı olarak inşa edilmişti ama artık yarı boş, güzelliği gitmiş, pencere doğramaları ve cephe kaplamaları sökülmüş bir haldeydi. İçinde bir kuyusu olan avluyu geçtiler. Kadın yan kapıyı çalınca bir kız cevap verdi.

"Hah, bir cadı ini," dedi Karga, şifalı otlar ve kokulu bir dumanın esintisiyle; geriye bir adım attı.

"Şifacı," dedi rehberleri. "Yine hasta mı Dory?"

Kız önce Deniz Kırlangıcı'na, sonra da Karga'ya bakarak başıyla onayladı. On üç, on dört yaşlarındaydı; zayıf olmasına rağmen iri yapılı, asık yüzlü, ciddi bakışlı bir kızdı.

"Bunlar El'in adamları Dory; birisi kısa boylu, güzel, birisi uzun boylu ve mağrur; kâğıt aradıklarını söylüyorlar. Sende bir zamanlar biraz olduğunu biliyordum ama belki şimdi kalmamıştır. Bohçalarında sana lazım olan bir şey yok ama belki istedikleri şeye karşılık sana bir parça fildişi verirler. Olur mu?" Parlak gözlerini Deniz Kırlangıcı'na çevirdi; o da başıyla onayladı.

"Çok hasta Rush," dedi kız. Yeniden Deniz Kırlangıcı'na baktı. "Sen bir şifacı değil misin?" Bu bir suçlamaydı.

"Hayır."

"Kız bir şifacı," dedi Rush. "Annesi ve anneannesi gibi. Bizi içeri al Dory,

ya da en azından beni al, ben onunla bir konuşayım." Kız bir an için geri gitti ve Rush Medra'ya "Veremden ölüyor anacığı. Onu iyi edebilecek bir şifacı yok. Ama o sıraca illetini ve sancıları iyi edebilirdi. Bir harikaydı, Dory'nin onun gibi olma ihtimali var," dedi.

Kız, işaret ederek onları içeri çağırdı. Karga dışarıda beklemeyi tercih etti. Oda yüksek tavanlı ve uzundu, eski zarafetinden izler taşıyordu ama çok eski ve fakir görünüşlüydü. Şifacının takım taklavatı, kurumakta olan şifalı otları, belli bir düzenle sıralanmış da olsa dört bir yana dağılmıştı. Bir tutam tatlı otun yandığı güzel şöminenin yakınlarında karyola duruyordu. Karyoladaki kadın o kadar bitaptı ki, loş ışıkta bir deri bir kemik bir gölgeden başka bir şey değilmiş gibi görünüyordu. Deniz Kırlangıcı yaklaşırken doğrulup konuşmaya çalıştı. Kızı yastık üzerine uzanmış başını kaldırdı, Deniz Kırlangıcı iyice yaklaşınca kadını duyabildi: "Büyücü," dedi kadın. "Şans eseri olamaz."

Güç sahibi bir kadın olarak adamın ne olduğunu biliyordu. Onu oraya kadın mı çağırmıştı?

"Ben bir bulucuyum," dedi adam. "Bir arayıcı."

"Kıza bir şeyler öğretebilir misin?"

"Onu öğretebileceklerin yanına götürebilirim."

"Götür öyleyse."

"Götüreceğim."

Kadın başını geri yaslayarak gözlerini kapattı.

Karşılaştığı iradenin yoğunluğuyla sarsılan Deniz Kırlangıcı doğrularak derin bir nefes aldı. Dönüp Dory denen kıza baktı. Kız onun bakışlarına karşılık vermedi; annesini kayıtsız, somurtkan bir hüzünle seyrediyordu. Ancak kadın uykuya daldıktan sonra hareket etti; bir dost ve komşu olarak yatağın etrafına saçılmış kanlı bezleri toplayarak bir işe yaramaya çalışan Rush'a yardıma gitti.

"Biraz önce kanaması başladı, durduramadım," dedi Dory. Göz yaşları gözlerinden inip, yanaklarından süzüldü. Yüzü pek değişmemişti.

"Ah çocuğum, ah kuzum," dedi Rush kıza sarılarak; Rush'a sarılsa da Dory eğilmemişti.

"Oraya, duvara gidiyor ve ben onunla gidemiyorum," dedi kız. "Tek başına gidiyor ve ben onunla gidemiyorum. Sen oraya gidemez misin?" Rush'dan ayrılarak yeniden Deniz Kırlangıcı'na baktı. "Sen oraya gidebilirsin!"

"Hayır," dedi adam. "Yolu bilmiyorum."

Yine de Dory konuşurken, adam kızın görmüş olduğu şeyi görmüştü: Karanlığa doğru inen uzun bir tepe ve karşısında, alacakaranlığın sınırında, taştan alçak bir duvar. Adam bakarken duvarın yanında yürüyen çok ince, kuvvetsiz, bir deri bir kemik, gölge misali bir kadın gördüğünü düşündü. Ama bu

ölüm döşeğindeki kadın değildi. Anieb idi.

Sonra bu görüntü gitti, kendisini cadı kızın karşısında buldu. Kızın suçlayıcı bakışı yavaşça değişti. Kız elleriyle yüzünü örttü.

"Gitmeleri için onlara müsaade etmemiz gerek," dedi adam.

"Biliyorum," dedi kız.

Rush canlı, parlak gözleriyle bir birine, bir diğerine baktı. "Sadece yardımsever bir adam değil," dedi, "aynı zamanda mahir bir adam. Eh, sen ilk değilsin."

Gözlerinde soruyla baktı Medra.

"Buraya Ath'ın Evi derler," dedi kız.

"Burada yaşıyordu," dedi Dory, çaresiz acısının içinden bir anlığına bir gurur sıyrılmıştı. "Büyücü Ath. Yüzlerce yıl önce. Batıya gitmeden önce. Benim bütün büyükannelerim hep irfan sahibi kadınlardı. O da burada kalmış. Onlarla."

"Bana bir leğen ver," dedi Rush. "Bunları ıslatmak için su alacağım."

"Suyu ben getiririm," dedi Deniz Kırlangıcı. Leğeni alıp avluya, kuyuya gitti. Daha önceki gibi Karga kuyunun üzerinde oturuyordu, sıkılmış ve huzursuz bir halde.

"Neden burada vakit kaybediyoruz?" diye bilmek istedi, Deniz Kırlangıcı kovayı kuyuya sallarken. "Artık cadılar için su çekip taşımaya mı başladın?"

"Evet," dedi Deniz Kırlangıcı, "ve o ölünceye kadar da taşıyacağım. Sonra da kızını Roke'a götüreceğim. Sen de *İsimler Kitabı*'nı okumak istersen bizimle gelebilirsin."

Böylece Roke'taki okul ilk öğrencisini denizin ötesinden buldu, ilk kütüphanecisiyle birlikte. Artık Yalnız Kule'de bulunan *İsimler Kitabı*, Roke'taki büyünün temeli olan İsimlendirme'nin bilgisi ve usulünün temeli olmuştu. Söylendiğine göre öğretmenlerini eğiten Dory ismindeki kız tüm şifa sanatlarının ve şifalı otlar biliminin hanımefendisi olmuş ve bu mahareti itibarlı bir şey olarak Roke'ta tesis etmişti. Karga'ya gelince; o *İsimler Kitabı*'ndan bir aylığına bile ayrılmadığı için Orrimy'deki kitaplarını yanma aldırıp kitaplarıyla birlikte Thwil'e yerleşti. Öğrendiklerini başkalarına ve dolayısıyla kendisine göstermeleri şartıyla okuldan gelen insanların bunları incelemelerine izin vermişti.

Böylece Deniz Kırlangıcı için yıllarca sürecek olan düzen kendisini belli etmişti. İlkbaharın son günlerinde *Ümitli* ile yelken açıp Roke Adası'ndaki okul için öğrenci arayıp bulacaktı – ister çocuk olsun, ister genç; bazen çoğu büyü vergisine sahip yetişkin adamları ve kadınları da getiriyordu. Çocukların çoğu fakirdi; kimseyi zorla almadığı halde ebeveynleri veya ustaları nadi-

ren gerçeği bilirdi: Deniz Kırlangıcı teknesinde çalıştıracak oğlan veya dokuma barakalarında çalışacak kız arayan bir balıkçıydı; ya da başka bir adada bulunan efendisi için köleler alan biri. Eğer bir çocuğu ona bir şans vermek için yolluyorlar, ya da onun yanında çalışması için satıyorlarsa, onlara gerçek fildişi ile ödeme yapıyordu; eğer çocuğu ona bir köle olarak satıyorlarsa altınla ödeme yapıyordu ve ertesi gün, altın sığır tezeğine dönüştüğünde de gitmiş oluyordu.

Adalar Diyarı'nın dört bir yanında dolaştı, hatta Doğu Uçyörelere bile gitti; arasına yıllar koymadan aynı kasaba veya adaya iki kere gitmedi. Öyle olmasına rağmen adından söz edilmeye başlamıştı. Çocuk Alıcı diyorlardı ona: Çocukları buzlu kuzeyde bulunan adasına taşıyıp kanlarını emen korkunç bir sihirbaz. Hâlâ Way ile Felkway'de çocuklara, yabancılara güvenmemeleri için Çocuk Alıcı'yı anlatırlar.

Bu zaman zarfında Roke'ta olup biteni bilen bir sürü El insanı olmuştu. Bu kişiler tarafından yollanan genç insanlar geliyordu adaya. Adamlar ve kadınlar öğretmek ve öğrenmek için geliyordu. Birçoğu gelmek için çok zorlanıyordu çünkü adayı gizleyen, onu bir bulut kümesi veya dalgalar arasındaki kayalıklar gibi gösteren büyüler her zamankinden daha güçlüydü; ayrıca güvertesinde rüzgârı nasıl geri çevireceğini bilen bir sihirbaz olmazsa bütün gemileri Thwil Körfezi'nden uzak tutan Roke Rüzgârı da esiyordu. Yine de geldiler; yıllar ilerledikçe Thwil Kasabası'ndaki okullardan daha büyük bir binaya ihtiyaç duyuldu.

Yerdeniz'de gemileri adamlar, evleri kadınlar inşa ederdi, usul buydu; ama büyük bir yapı inşa edilirken kadınlar adamlarla birlikte çalışırdı; onlarda erkekleri madenlerden uzak tutan madencilerin veya geminin dümeni yerleştirilirken kadınların seyretmesini engelleyen gemi yapımcılarının batıl inançları yoktu. Roke'taki Büyük Ev'i büyük güce sahip kadınlar ile erkekler dikmişti. Temeli Thwil Kasabası'nın üzerinde, Tepe'ye bakan, bir pınarın kaynadığı tepe başına atılmıştı. Duvarları sadece taş ve ahşapla inşa edilmekle kalmamış büyünün derinlerine dayandırılıp, tılsımlarla güçlendirilmişti.

Büyük Ev'in ilk yapılan bölümü en iç kısmı, kalbiydi: Çeşmeli avlu.

Medra burada, daha etrafına duvarlar inşa edilmeden beyaz kaldırımlar üzerinde Elehal ile yürümüştü. Elehal Koru'dan getirdiği genç bir üvez fidanını çeşmenin yanına dikmişti. Ağacın büyüyüp büyümediğinden emin olmak için gelip bakmıştı. Bahar rüzgârı Tepe'den denize doğru güçlü esiyor, çeşmenin suyunun yolunu şaşırtıyordu. Tepe'de küçük bir grup insan vardı: O'lu sihirbaz Hega halka olmuş genç öğrencilerine gözbağı numaraları öğretiyordu; ona El Usta diyorlardı. Çiçekleri geçmiş kıvılcım otları rüzgârla küllerini saçıyordu. Kor'un saçlarında gri çizgiler vardı.

"Git öyleyse," dedi kadın, "bırak biz de bu Kanun meselesini halledelim." Çatık kaşları her zamanki kadar hiddetliydi ama sesi, onunla konuşurken nadiren bu kadar sert çıkardı.

"İstersen kalırım Elehal."

"Senin kalmanı istiyorum. Ama kalma! Sen bir bulucusun, gidip bulman gerek. Ama Yol'u bulmak –ya da Waris'in söylememizi istediği şekliyle Kanun'u kurmak– Ev'in binasını inşa etmekten iki kere daha zor. On kat da fazla tartışmaya neden oluyor. Bundan kurtulabilmeyi isterdim! Seninle yürümek isterdim, böyle... Ve senin kuzeye gitmemeni isterdim."

"Neden tartışıyoruz?" dedi adam daha ziyade umutsuzluğa kapılmışçasına.

"Çünkü artık sayımız arttı! Güç sahibi yirmi veya otuz kişiyi bir odaya topla, hepsi kendi aklının yoluna gidecektir. Üstelik ne zaman akıllarının dikine giden adamları, kendi yollarına sahip kadınlarla bir odaya koyarsan, birbirlerini kızdırırlar. Sonra, bizim aramızda bazı gerçek, hakiki farklılıklar var Medra. Bunların bir karara bağlanması gerek ve kolay kolay da bir karara bağlanmaz. Biraz iyi niyet uzun bir yol alabilir tabii."

"Waris mi?"

"Waris ile birkaç adam daha. Onlar erkek ve bunu her şeyin ötesinde önemli tutuyorlar. Onlar için Kadim Güçler iğrenç. Kadınların gücü ise kuşku duyulması gereken bir şey, çünkü onlar, bütün kadın güçlerinin Kadim Güçlerle ilgili olduğunu farz ediyor. Sanki o Güçler herhangi bir ölümlü tarafından denetlenebilir veya kullanılabilirmiş gibi! Onlar erkekleri, bizim dünyayı koyduğumuz yere koyuyor. O yüzden de gerçek bir büyücünün erkek olması gerektiğini savunuyorlar. Ve bekâr olması gerektiğini. Dün gece kız kardeşim bana, Ennio ve marangozlarla birlikte onlara, Ev'in bir bölümüne sadece onlara ait bir yer, hatta ayrı bir bina inşa etmeyi önerdiklerini söyledi, böylece safiyetlerini koruyabilsinler diye. Bu benim lafım değil, Waris'in lafı. Ama onlar reddetmiş. Roke Kanunlarının erkekleri kadınlardan ayırmasını istiyorlar, herkes için kararları erkeklerin vermesini istiyorlar. Şimdi bunlarla nasıl uzlaşabiliriz? Eğer kadınlarla çalışmayacaklardıysa neden buraya geldiler?"

"Çalışmayacak adamları buradan uzaklaştırırız."

"Uzaklaştırmak mı? Üstelik bir de kızdırarak mı? Gidip Wathort veya Havnor'daki Lordlara Roke'taki cadılar kazanlarında bir fırtına kaynatıyorlar desinler diye mi?"

"Unuttum – Hep unutuyorum ben," dedi adam, yine mahzun. "Hapishanenin duvarlarını unutuyorum. Duvarların dışındayken bu kadar ahmak olmuyorum... Buradayken, burasının bir hapishane olduğuna inanamıyorum. Ama orada, sen olmayınca, hatırlıyorum... Gitmek istemiyorum ama gitmek

zorundayım. Buradaki herhangi bir şeyin yanlış olduğuna veya yanlış gidebileceğine inanmak istemiyorum ama inanmak zorundayım... Bu kez de gideceğim, kuzeye gideceğim Elehal. Ama geri geldiğimde burada kalacağım. Bulmam gerekeni burada bulacağım. Zaten bulmadım mı?"

"Hayır," dedi kadın, "sadece beni buldun. Ama Koru'da bir sürü şey arayıp bulmak gerek. Bu senin bile yerinde duramamanı engelleyebilir. Niye kuzeye?"

"El'i Enlad ile Ea'ya uzatmak için. Oraya hiç gitmedim. Onların büyücülükleriyle ilgili hiçbir şey bilmiyoruz. *Kralların Enlad'ı, adaların en yaşlısı parlak Ea!* Mutlaka oralarda da kendimize müttefik bulabiliriz."

"Ama aramızda Havnor var," dedi kadın.

"Teknemi Havnor'dan geçirmem sevgilim. Etrafından dolanmayı planlıyorum. Su üzerinden." Her zaman kadını güldürmeyi başarırdı; onu güldürebilen tek kişi oydu. O gittiğinde, kadın yapılması gereken işte sabırsızlığın bir işe yaramadığını öğrendiğinden sessiz ve mülayim oluyordu. Bazen kaşlarını hâlâ çatık tuttuğu oluyordu, bazen gülümsüyordu ama hiç gülmezdi. Ne zaman fırsat bulsa, her zaman yaptığı gibi Koru'ya tek başına gidiyordu. Fakat Ev'in inşasının ve okulun kuruluşunun sürdüğü o yıllarda oraya çok nadiren gidebiliyordu; gittiğinde de yanına ormanın yol ve yordamını, yaprakların nizamını öğrenmeleri için birkaç öğrenci almak zorunda kalabiliyordu; çünkü o Şekillemeciydi.

Deniz Kırlangıcı o yıl yolculuğuna geç çıktı. Yanına on beş yaşında, iklimci olarak gelecek vaat eden ama denizde bir eğitime ihtiyacı olan Mote adında bir oğlan ile onunla birlikte yedi-sekiz yıl önce Roke'a gelmiş altmış yaşlarında Sava adında bir kadın vardı. Sava, Ark'taki El'in Kadınları'ndan biriydi. Kadında hiç büyücülük vergisi olmamasına rağmen grup halindeki insanların birbirlerine güvenip birlikte çalışmasını sağlamanın yolunu o kadar iyi biliyordu ki Ark'ta ve şimdi de Roke'ta irfan sahibi bir kadın olarak tanınıyordu. Deniz Kırlangıcı'ndan kendisini ailesini, annesi, kız kardeşi ve iki oğlunu görmesi için götürmesini rica etmişti; Mote'u da onlarla birlikte bırakacak ve Roke'a dönerken onları alacaktı. Böylece yaz aylarında kuzeydoğuya doğru İç Deniz'i geçmeye başladılar; Deniz Kırlangıcı, Ark'a Uzun Dans'tan önce varmalarını garantilemek için Mote'a yelkenlere biraz büyü rüzgârı doldurmasını söyledi.

O adanın kıyıları boyunca ilerlerken Deniz Kırlangıcı *Ümitli*'nin etrafına bir büyü yaptı ki kayık gibi değil de sürüklenen bir kütük parçası gibi görülsün; çünkü korsanlar ve Losen'in köle toplayıcıları bu sularda cirit atıyordu.

Adam yolcularını bıraktığı ve Uzun Dans'ı yaptığı Ark'ın doğu kıyısındaki Sesesry'den sonra Orner'in güney sahillerine varmak için batıya yönelmeyi

amaçlayarak Ebavnor Boğazı'na yelken açtı. Gözbağını teknesinden hiç kaldırmadı. Yaz ortalarının parlak berraklığı içinde kuzey rüzgârı eserken uzaklarda mavi boğazın ve karanın mavimtırak kahverengi müphemliği üzerinde Onn Dağı'nın uzun beyaz sırtlarını gördü.

Bak Medra. Bak!

Havnor'du burası, vatanı, ailesinin olduğu yer –hayatta olup olmadıklarını bile bilmiyordu–; Anieb'in, orada dağın yükseklerinde yattığı yer. Hiç geri dönmemişti, hiç bu kadar yaklaşmamıştı. Ne kadar olmuştu? On altı, on yedi yıl. Kimse onu tanımazdı, Susamuru'nun annesi, babası ve kız kardeşi hariç – tabii onlar da hayattalarsa. Kimse Susamuru adındaki oğlanı hatırlamazdı. Sonra mutlaka Büyük Liman'da El'in insanları vardı. Bir oğlanken bunları bilmiyorduysa bile, şimdi onları tanırdı mutlaka.

Onn Dağı, Havnor Körfezi'nin ağzındaki burunlar tarafından gizlenince ye kadar geniş boğaza yelken açtı. Eğer o dar geçitten geçmezse bir daha körfezi görmeyecekti. O zaman dağın körfezin, hani on iki yaşındayken büyücü rüzgârı çıkartmaya çalıştığı o sakin suların üzerinde tüm haşmetiyle yükselişini görecekti; sonra yoluna devam edince sulardan kulelerin yükselişini, önce belli belirsiz, noktalar ve çizgiler olarak yükselişini görecekti, sonra parlak bayrakları dalgalanan, dünyanın ortasındaki beyaz şehri.

Artık Havnor'dan uzak durmak salt korkaklıktan başka bir şey değildi – tatlı canı için korkuyordu, ailesinin hayatta olmadığını öğrenmekten, belki de Anieb'i tüm canlılığıyla hatırlamaktan korkuyordu.

Nasıl kızı canlıyken kendisine çağırıyorduysa, ölü olarak kızın onu çağırabileceğini düşündüğü zamanlar olmuştu. Onları birbirlerine bağlayan ve kızın onu kurtarmasını sağlayan bağ daha kopmamıştı. Rüyalarına çok kez girmiş, onu Samory'nin pis kokulu kulesinde ilk gördüğü zamandaki gibi, sessizce durmuştu. Ayrıca yıllar önce onu Telio'daki şifacının hayali içinde taş duvarın kenarında alacakaranlıkta görmüştü. Artık Elehal ve Roke'taki diğerlerinden o duvarın ne olduğunu öğrenmişti. Duvar canlılarla ölüler arasında uzanıyordu. O hayalde, Anieb duvarın bu tarafında yürüyordu, karanlığa inen tarafında değil.

Onu kurtaran bu kızdan korkuyor muydu?

Güçlü rüzgârda orsa ederek Güney Ucu'ndan dönüp Büyük Havnor Körfezi'ne yelken açtı.

Bayraklar hâlâ Havnor Şehri kulelerinde dalgalanıyor, kral hâlâ burada hüküm sürüyordu; bayraklar ele geçen kasabaların ve adaların bayrakları, kral da diktatör Losen idi. Losen hiçbir zaman bütün gün boyunca oturduğu, köleleri tarafından hizmet gördüğü, Erreth-Akbe'nin kılıcının gölgesinin evlerin

çatıları üzerinden bir güneş saatinin ibresi gibi ilerleyişini seyrettiği mermer sarayı terk etmezdi. Emirler verirdi ve köleleri, "Derhal Haşmetmeap," derdi. İnsanları huzuruna kabul ederdi, yaşlı adamlar gelip, "Size itaat ediyoruz Haşmetmeap," derdi. Büyücülerini çağırırdı, büyücü Erken yerlere kadar eğilerek gelirdi. "Beni yürüt!" diye bağırırdı Losen, felçli bacaklarını güçsüz elleriyle döverek. Büyücü, "Haşmetmeap biliyorsunuz benim zavallı hünerim bir yarar sağlamadı ama Narveduen'de yaşayan Yerdeniz'in en büyük şifacısına haber saldım; o geldiğinde Haşmetmeap mutlaka yeniden yürüyecektir; evet, yürüyecek ve Uzun Dans'ı yapacaktır," derdi.

O zaman Losen küfürler edip ağlardı; köleleri ona şarap getirirdi; büyücü de yerlere kadar eğilerek yanından ayrılırken felç etme tılsımının durup durmadığını kontrol ederdi.

Kendisinin Havnor'u açıkça yönetmesindense Losen'in kral olması ona daha uygun geliyordu. Savaş sanatından anlayanlar hüner sahibi adamlara güvenmiyorlar ve onlara hizmet vermekten hoşlanmıyorlardı. Büyücünün gücü ne olursa olsun, eğer askerler ve denizciler itaat etmek istemezlerse orduları ve filoları bir arada tutamazdı. İnsanlar Losen'den korkup ona itaat etme eğilimi içindeydi; artık yerleşmiş, eski bir eğilimdi bu. İnsanların gözündeki itibarı, gözüpek stratejileri, katı liderliği ve mutlak zulmünden kaynaklanan gücünden; emrindeki büyücülere olan hâkimiyeti gibi, hiç sahip olmadığı güçlerden kaynaklanıyordu.

Artık Losen'e Erken ile birkaç sıradan sihirbazdan başka hizmet eden büyücü yoktu. Erken, Losen'in gözdesi olan rakiplerini birer birer sürmüş ya da öldürmüştü ve artık yıllardır Havnor üzerinde mutlak bir hükümranlığın keyfini sürüyordu.

Gelluk'un çırağı ve asistanıyken ustasını Way irfanını incelemesi için yüreklendirmiş, Gelluk cıvasının peşinde koşarken o hür kalmıştı. Gelluk'un beklenmedik kaderi onu sarsmıştı. Sır dolu bir yanı vardı bu olayın, bir şey, bir insan eksikti. Yardım etmesi için, çok işine yarayan Tazı'yı çağırmış, ne olduğuna dair titiz bir araştırma yapmıştı. Gelluk'un nerede olduğu, tabii ki belliydi. Tazı onu yamaçtaki bir ize kadar izlemişti ve orada gömülü olduğunu söylemişti. Erken'in onu mezardan çıkarmaya niyeti yoktu. Ama onunla birlikte olan oğlanın izini bir türlü bulamıyordu Tazı: Tepe'nin altında Gelluk'un yanında mı olduğunu, yoksa kirişi kırmış mı olduğunu bilemiyordu. Büyücünün yaptığı gibi büyü izleri bırakmamış, demişti Tazı; üstelik ertesi akşam da çok şiddetli yağmur yağmıştı; Tazı oğlanın izini bulduğunu zannettiği zaman da bu izler bir kadının çıkmıştı; kadın ise ölmüştü.

Erken başarısızlığından dolayı Tazı'yı cezalandırmadı ama bunu hep hatırladı. Başarısızlıklara alışkın değildi, hoşlanmazdı başarısızlıktan. Tazı'nın

Susamuru denilen bu çocuk hakkında anlattıklarını sevmemişti ve bunu da hep hatırladı.

Güç arzusu kendisiyle beslenir; hırsla yedikçe büyür. Erken açlıktan mustaripti. Açlıktan ölüyordu. Dilenciler ve fakir çiftçiler ülkesi olan Havnor'u idare etmek onu pek tatmin etmiyordu. Üstünde sarhoş bir sakat oturduktan sonra Maharion'un Tahtına sahip olmak ne işe yarıyordu? İçinde sürünen kölelerden başkası yaşamadıktan sonra Şehrin sarayları ne işe yarardı? İstediği her kadını elde edebilirdi ama kadınlar onun gücünü kurutur, kuvvetini emerdi. Yakınında kadın madın istemiyordu. Bir düşmana ihtiyacı vardı: Yok etmeye değecek bir rakip.

Ajanları birkaç yıldır gelip ona hüküm sürdüğü yerlerde gizli bir başkaldırı, kendilerine El ismini vermiş isyankâr sihirbaz grupları hakkında bir şeyler mırıldanıp duruyorlardı. Düşmanını bulmak için yanıp tutuşan Erken böyle bir grubu soruşturtmuştu. Bunlar kocakarılardan, ebelerden, marangozlardan, lağımcılardan, tenekeci çıraklarından, küçük oğlanlardan oluşma bir gruptu. Kendisini küçük düşürülmüş hisseden ve hiddetlenen Erken, hepsini birden, onları kendisine ihbar eden adamla birlikte öldürtmüştü. Bu, halkın önünde Losen'in adına, krala düzenlenen komploya karşı ceza olarak infaz edilen bir idam olmuştu. Belki de son zamanlarda bu tür gözdağları pek verilmiyordu. Ama bu tabiatına uymamıştı. Kendisini korkutmayı beceren ahmakların halkın gözleri önüne serilmesinden hoşlanmamıştı. Onlarla kendi yöntemleriyle, kendi seçtiği bir zamanda alakadar olmayı tercih ederdi. Bir sonuca ulaşabilmek için korkunun çabuk yaşanması gerekir; insanların ondan korktuklarını görmesi, dehşetlerini duyması, kokması, tatması lazımdı. Ama Losen'in adına hüküm sürdüğüne göre orduların ve halkın korkması gereken Losen'di; kendisi arka plana çekilip köle ve çıraklarla idare etmeliydi.

Kısa bir süre önce bir iş için Tazı'yı çağırtmıştı; iş bitince yaşlı adam ona, "Roke Adası'nı duydun mu?" diye sordu.

"Kamery'nin güneyinde ve batısında. Wathort Lord'u kırk-elli yıl kadar hâkim olmuştu adaya."

Şehirden nadiren ayrılmasına rağmen Erken, gemicilerin raporlarından ve sarayda tutulan o harika kadim deniz haritalarından azar azar bir araya getirdiği bilgiler sayesinde bütün Adalar Diyarı'nı avucunun içi gibi bilmekle övünürdü. Geceler boyunca bunları inceler, imparatorluğunu nereye kadar ve nasıl genişleteceğini düşünüp dururdu.

Tazı, sanki Roke'un yerinden başka bir şeyle ilgilenmiyormuş gibi başıyla onayladı.

"Eee?"

"Hepsini birden yakmadan önce işkence ettiğin kocakarılardan biri vardı,

hatırlıyor musun? İşte, işkenceyi yapan adam kadının Roke'taki oğlu hakkında konuştuğunu söyledi. Oğluna gelmesi için sesleniyormuş, anlarsın ya, ama sanki buna muktedir olabilecekmiş gibi."

"Eee?"

"Tuhaf geldi. Adanın içlerinden, denizi hiç görmemiş bir kocakarı o kadar uzaktaki bir adadan söz etsin."

"Oğlu seyahatlerini anlatan bir denizcidir."

Erken elini salladı. Tazı burnunu çekti, başıyla onaylayarak ayrıldı. Erken, Tazı'nın söz ettiği önemsiz şeyleri hiç kulak ardı etmezdi çünkü çoğu hiç de önemsiz çıkmamıştı. Erken, Tazı'nın bunu bildiğini, bilirdi. Bu yüzden yaşlı adamı hiç sevmezdi, bu yanılmazlığından dolayı. Tazı'yı hiç övmezdi ve adamı mümkün olduğu kadar az kullanırdı ama kullanmamak mümkün olmayacak kadar işe yarayan bir adamdı.

Roke ismini aklının bir köşesine yazdı; bu adı tekrar aynı bağlamda duyduğunda Tazı'nın yine doğru iz üzerinde olduğunu anladı.

Çalıntı bir balıkçı kayığını büyü rüzgârıyla götüren on beş, on altı yaşlarında iki oğlanla on iki yaşındaki bir kız çocuğu, Losen'in devriyeleri tarafından Omer'in güneyinden alınıp getirilmişti. Devriye, kendi güvertelerinde dalga çıkartıp çalıntı kayığı suyla dolduran bir iklimci olduğu için onları yakalayabilmişti. Omer'e geri götürülen çocuklardan biri konuşmaya başlayıp, El'e katılmakla ilgili bir şeyler gevelemişti. Bu sözü duyan adamlar onların işkence görüp öldürüleceklerini söyleyince, oğlan eğer onu affederlerse onlara El, Roke ve Roke'taki büyük büyücüler hakkındaki her şeyi anlatacağını haykırmıştı.

"Onları buraya getirin," dedi Erken haberciye.

"Kız kaçtı lordum," dedi adam istemeyerek.

"Kaçtı mı?"

"Kız bir kuşa dönüştü. Balık kartalı olmuş diyorlar. O kadar küçük bir kızdan bunu beklemiyorlarmış. Ne olduğunu anlayamadan gitmiş."

"O halde oğlanları getirin," dedi Erken ölümcül bir sabırla.

Ona oğlanı getirdiler. Diğeri gemiden atlamış, Havnor Körfezi'ni geçerken bir okla ölmüştü. Getirilen oğlan öylesine bir dehşet krizine tutulmuştu ki Erken bile oğlandan tiksindi. Zaten korkuyla körleşmiş ve parçalanmış bir yaratığı nasıl korkutabilirdi? Oğlanı taştan bir heykel gibi dimdik ve kıpırtısız tutan bir bağlama tılsımı yaptıktan sonra bir gün ve bir gece böyle bıraktı. Arada sırada heykelle konuşuyor, ona zeki bir delikanlı olduğunu, belki de burada, sarayda iyi bir çırak olabileceğini söylüyordu. Belki de Roke'a giderdi, zaten Erken de Roke'u bir ziyaret etmeyi düşünüyordu, oradaki büyücülerle tanışmak için.

Oğlanın bağını çözdüğünde oğlan hâlâ taşmış numarası yapmaya çalıştı ve konuşmadı. Erken oğlanın aklına girmek zorunda kaldı, uzun yıllar önce Gelluk gerçekten sanatının ustasıyken ondan öğrendiği şekilde. Mümkün olan her şeyi öğrendi. Oğlanın artık bir işe yarayacak hali kalmayınca, ondan kurtulmak gerekiyordu. Yine bu insanların ahmaklıklarına yenilmiş olmak onur kırıcıydı; Roke hakkında bütün öğrendiği de El'in ve büyücülük öğretilen bir okulun burada olduğuydu. Ayrıca bir adamın da ismini öğrenmişti.

Büyücüler için bir okul fikri onu çok güldürmüştü. Yaban domuzları için bir okul, diye düşündü, ejderhalar için bir akademi. Ama güç sahibi adamların Roke'ta toplanıp çeşit çeşit entrikalar çevirmesi akla yatkındı; üstelik bir büyücüler birliği veya grubu düşündükçe onu daha da korkutmaya başlamıştı. Bu tabii bir şey değildi ve ancak çok büyük bir güç altında varlığını sürdürebilirdi, baskın bir irade altında: Güçlü büyücüleri hizmetinde tutacak kadar güçlü bir büyücünün iradesi. İşte arayıp da bulamadığı düşman buydu!

Tazı'nın aşağıda, kapıda olduğunu söylediler. Erken onu çağırtmıştı. "Deniz Kırlangıcı kim?" dedi, yaşlı adamı görür görmez.

Yaşı ilerledikçe Tazı'nın görüntüsü de ismine benzemeye başlamıştı: Kırışık yüzlü, uzun burunlu, mahzun gözlü biri. Şöyle bir havayı kokladı ve tam bilmiyorum diyecekti ki durdu; Erken'e yalan söylememesi gerektiğini bilecek kadar bilgiliydi. İçini çekti. "Susamuru," dedi. "İhtiyar Solukyüz'ü öldüren."

"Nerede saklanıyor?"

"Saklanmıyor ki. Şehirde gezip insanlarla konuşuyor. Dağın öte yanındaki Yolsonu'ndaki anasını görmeye gitti. Şimdi orada."

"Bunu bana daha önce söylemeliydin," dedi Erken.

"Onun peşinde olduğunu bilmiyordum. Ben uzun bir süredir onun peşindeydim. Beni aldattı." Tazının konuşmasında hınç yoktu.

"Benim ustam olan büyük büyücüyü faka bastırıp öldürdü. Tehlikeli biri. Öcümü almak istiyorum. Burada kimlerle konuştu? Onları istiyorum. Sonra onunla görüşürüz."

"Rıhtımdan birkaç yaşlı kadın. Yaşlı bir sihirbaz. Kız kardeşi."

"Onları buraya getir. Adamlarımı al."

Tazı havayı kokladı, içini çekti ve başıyla onayladı.

Adamlarının getirdiği insanların ağzından fazla bir şey alınmıyordu. Yine aynı şey olmuştu: El'in mensubuydular; El de Morred'in Adası'nda veya diğer adıyla Roke'taki güçlü büyücüler birliğiydi; aslen Havnorlu olan Susamuru ya da Deniz Kırlangıcı denen adam oradan gelmişti; sadece bir bulucu olmasına rağmen ona büyük saygı gösteriyorlardı. Kız kardeşi ortadan yok olmuştu, belki de Susamuru ile birlikte annelerinin yaşadığı Yolsonu'na gitmiş-

ti. Erken insanların puslu, kıt zekâlı akıllarını karıştırdı, en gençlerine işkence yaptırdıktan sonra Losen'in penceresinin kenarına oturup seyredebileceği bir yerde yaktırdı. Kralın biraz eğlenceye ihtiyacı vardı.

Bütün bunlar iki gün içinde olup bitmişti; bütün bu süre zarfında Erken, olup biteni izlesin diye kendi suretini ve Tazı'yı önden yollayıp Yolsonu köyüne doğru bakıyor, ortalığı yokluyordu. Adamın nerede olduğunu anlayınca, kartal kanatlarıyla derhal oraya gitti; çünkü Erken, ejderha kılığına bile girecek kadar gözü pek, büyük bir dönüşümcüydü.

Bu adama karşı dikkatli olması gerektiğini biliyordu. Tinaral'i yenmişti ve üstelik şu Roke meselesi de vardı. Onun içinde ya da ona destek olan bir güç vardı. Ama Erken için ebelerle falan dolaşan, sade bir bulucudan çekinmek zordu. Bir türlü gizlenerek yaklaşmayı kendisine yediremedi. Günün ortasında Yolsonu köyünün düzensiz meydanına inerek, pençelerini insan bacağına, kanatlarını da kollarına döndürdü.

Çocuğun teki zırlayarak annesine koştu. Etrafta başka kimse yoktu. Ama Erken başını çevirerek hâlâ üzerinden atamadığı kartalın seri, sert baş hareketleriyle bakındı. Büyücüler büyücüleri tanır: Avının hangi evde olduğunu biliyordu. Oraya yürüyerek kapısını savururcasına açtı.

Masada oturan zayıf, kahverengi tenli adam bakışlarını kaldırıp ona baktı.

Erken, adamın üzerine bir bağlama tılsımı yapmak için elini kaldırmaya başladı. Yarı kalkmış eli yanında hareketsiz kalakaldı.

Bir müsabakaydı bu demek; savaşmaya değer bir düşman! Erken geriye doğru bir adım attı sonra gülümseyip her iki elini de açarak son derece yavaş ama sürekli bir biçimde kaldırdı; diğer adamın yapabileceği herhangi bir şey tarafından engellenmeden üstelik.

Ev yok oldu. Ne duvarlar, ne çatı, ne kimse. Erken, elleri havada, sabah güneşi altında köy meydanının tozu toprağı ortasında duruyordu.

Bu sadece bir gözbağıydı tabii ki ama yaptığı büyü bir anlık da olsa onu denetim altına almıştı; sonra gözbağını bozması, duvarlarıyla, çatısıyla, çanak çömleğin üzerindeki ışık pırıltısıyla, ocak başındaki taşlarıyla, masasıyla evi etrafına yeniden getirmesi gerekiyordu elbette. Ama masada oturan kimse yoktu. Düşmanı gitmişti.

O zaman kızdı, çok kızdı, elinden yemeği alınmış aç bir adam gibi kızdı. Adamı döndürmek için çağırdı ama gerçek adını bilmediği gibi gönlündekilere ve aklındakilere de sahip değildi. Çağrıları cevapsız kaldı.

Sert adımlarla evden uzaklaştı, döndü ve evi alevler içinde bırakan bir ateş tılsımı yaptı; saz damdan, duvarlardan ve bütün pencerelerden alevler fışkırıyordu. Kadınlar evden çığlık çığlığa kaçıştı. Belli ki arka odada saklanı-

yorlardı; onlara bakmadı bile. "Tazı," diye düşündü. Tazı'nın gerçek ismini kullanarak çağırma sözünü söyleyince yaşlı adam mecburen geldi. Gerçi yüzü asıktı ve, "Şuradaki meyhanedeydim, günlük adımı söylemiş olsaydın da gelirdim," dedi.

Erken ona tek bir bakış fırlattı. Tazı'nın çenesi kapandı ve kapalı kaldı.

"Müsaade ettiğimde konuş," dedi büyücü. "Adam nerede?"

Tazı başıyla kuzeydoğuyu gösterdi.

"Orada ne var?"

Erken, Tazı'nın ağzını açarak, donuk ve ölü bir tonda söyleyebilmesine yetecek kadar ses verdi: "Samory."

"Ne kılığında?"

"Susamuru," dedi donuk ses.

Erken gülerek, "Onu bekleyeceğim," dedi; insan ayakları sarı pençelere, kolları da tüylü kanatlara dönüştü ve bir kartal rüzgârın önünde uçmaya başladı. Tazı havayı kokladı, içini çekti ve arkasındaki köyde alevler sönerken, çocuklar ağlarken, kadınlar ise kartalın ardından belalar okurken, isteksizce ayaklarını sürüyerek onu izledi.

İyi bir şey yapmanın tehlikesi, aklın iyilik niyeti ile işleri doğru dürüst yapma eylemini karıştırmasında yatar. Susamuru Yennava'dan aşağıya doğru hızla yüzerken bunları düşünmüyordu. Hızlı olması gerektiğinden, yönünden, nehir suyunun hoş tadından ve yüzmenin o tatlı gücünden başka pek bir şey düşünmüyordu. Ama Medra, tam kapı açılıp da o korkunç parlaklıktaki suret orada durmadan önce anneannesinin Yolsonu'ndaki evinde masanın başında oturmuş annesi ve kız kardeşiyle konuşurken böyle bir şeyler düşünüyordu.

Medra Havnor'a, niyeti kötü olmadığı için, bir kötülük yapmayacağı düşüncesiyle gelmişti. Ama tamiri mümkün olmayan bir kötülüğü dokunmuştu. Adamlar, kadınlar ve çocuklar sadece o orada olduğu için ölmüştü. Azap içinde ölmüşlerdi, canlı canlı yakılarak. Kız kardeşiyle annesini, kendisini ve onun aracılığıyla Roke'u korkunç bir tehlike içine atmıştı. Eğer (sadece günlük ismini ve ününü bildiği) Erken onu yakalayıp, insanları kullandığı gibi onu da kullanırsa, onlara yaptığı gibi aklını boş bir çuval gibi bırakırsa o zaman Roke'taki herkes büyücünün gücü, onun emrindeki filoların ve orduların kudreti karşısında tüm çıplaklığıyla ortaya çıkardı. İsmini hiç söylemedikleri büyücü nasıl Roke'u Wathort'a ifşa ettiyse Medra da Havnor'a ifşa etmiş olurdu. Belki o adam da bir kötülük yapmaya niyetli değildi.

Medra bir kez daha ve hâlâ kendi çıkarını hiç düşünmeden Havnor'dan nasıl hemen ve dikkat çekmeden ayrılabileceğini düşünüyordu büyücü geldiğinde.

Şimdi ise bir susamuru olduğundan, bir susamuru olarak kalmak istediğini, o tatlı kahverengi sular içinde, canlı nehirde sonsuza kadar bir susamuru olmak istediğini düşünüyordu. Bir susamuru için ölüm yoktur, sonuna kadar yaşam vardır. Ama bu parlak yaratıkta ölümlü bir akıl vardı; nehrin Samory'nin batısından geçtiği yerde susamuru çamurlu kıyıya çıktı ve hemen oracıkta çömelmiş titreyen bir adamcağız belirdi.

Şimdi nereye gidecekti? Neden buraya gelmişti?

Bunu düşünmemişti. Aklına ilk gelen şekle girmiş, tıpkı bir susamuru gibi nehre koşmuş ve bir susamurunun yüzdüğü gibi yüzmüştü. Ama ancak kendi kılığında, kendisini avlayan büyücüye karşı bir insan gibi düşünebiliyor, saklanabiliyor, karar verebiliyor veya bir insan ya da büyücü gibi hareket edebiliyordu.

Erken'le boy ölçüşemeyeceğini biliyordu. O ilk bağlama tılsımı, içindeki bütün direnme gücünü harcamıştı; gözbağı ile dönüşüm ise bildiği tek numaralardı. Eğer büyücüyle bir kez daha karşılaşırsa mahvolurdu. Onunla birlikte Roke da. Roke ve çocukları ve biricik aşkı Elehal ve Peçe, Karga, Dory; hepsi, avludaki çeşme, çeşmenin yanındaki ağaç. Sadece Koru ayakta kalırdı. Sadece sessiz, sabit yeşil tepe. Elehal'in kendisine, *Aramızda Havnor var,* dediğini duydu. *Bütün gerçek güçler, bütün kadim güçler köktebirdir,* dediğini de duydu.

Başını kaldırdı. Nehrin yukarısındaki tepe, içinde Anieb'in varlığıyla, Tinaral ile birlikte geldiği tepeydi. Yazın yeşil otları arasında hâlâ belirgin olan ize, toprağın birleşim yerine bir-iki adım vardı.

"Ana," dedi orada, dizleri üzerine çökerek, "Ana, açıl bana."

Elini toprağın kavuştuğu yere koydu ama ellerinde hiç güç yoktu.

"Bırak gireyim ana," diye fısıldadı, en az tepe kadar kadim olan bir lisanda. Toprak biraz titredikten sonra açıldı.

Bir kartalın çığlığını duydu. Ayağa kalktı. Karanlığa atladı.

Kartal vadinin, yamacın, nehrin yanındaki söğütlerin üzerinde halkalar çizip, çığlıklar atarak döndü. Halkalar çizerek aradı durdu ve geldiği gibi uçup gitti.

Uzun bir süre sonra, yaşlı Tazı ayaklarını sürüyerek vadiden yukarı geldi. Arada bir durup kokluyordu. Yerdeki izin yanında yere oturup yorgun bacaklarını dinlendirdi. Tazı çamur kırıntılarının bulunduğu, otların yatmış olduğu yeri inceledi. Yatmış otları dikeltmek için okşadı. Sonunda ayağa kalktı, söğütler altındaki berrak kahverengi sudan içmeye gittikten sonra madenlere doğru vadiden aşağıya yollandı.

Medra karanlık içinde acılarla uyandı. Uzun bir süre karanlıktan başka bir şey yoktu. Acılar gelip gidiyordu ama karanlık kaldı. Bir keresinde ortalık alacakaranlık misali aydınlanır gibi oldu. Yattığı yerden, aralarında yine karanlığın uzandığı taşlardan bir duvara doğru bir yokuş indiğini gördü. Ama duvara kadar gidebilmek için yerinden kalkamıyordu; o sırada da kolundaki, kalçasındaki ve başındaki ağrı büyük bir şiddetle geri gelmişti. Sonra etrafını karanlık kapladı; sonra da hiçbir şey yoktu.

Susuzluk: Yetmezmiş gibi ağrı. Susuzluk ve akan suyun sesi.

Nasıl ışık yapıldığını hatırlamaya çalıştı. Anieb ona acıklı bir şekilde, "Işığı yapamıyor musun?" demişti. Ama yapamıyordu. Su sesi artıncaya, altındaki kayalar ıslanıncaya kadar karanlıkta süründü ve eli suyu buluncaya kadar da el yordamıyla yokladı. İçti; sonra da ıslak kayalardan ayrılmaya çalıştı çünkü çok üşümüştü. Kollarından biri incinmişti ve içinde hiç güç yoktu. Başı yeniden ağrımaya başlamıştı; ısınmak için büzüşmeye çalışıyor, inliyor, titriyordu. Sıcaklık ve ışıktan eser yoktu.

Yatmış olduğu yerin biraz ötesinde oturmuş, hâlâ mutlak bir karanlıkta olmasına rağmen kendisine bakıyordu. Minik akarsuyun mika katmanının kenarından damladığı yerin yakınlarında büzüşmüş, sakat bir halde yatıyordu. Biraz uzakta büzüşmüş başka bir yığın vardı; çürümüş kırmızı ipek, uzun saçlar ve kemikler. Onun ardında mağara uzanıp gidiyordu. Odalarının ve geçitlerinin bildiğinden daha uzaklara uzandığını gördü. Bunu da Tinaral'in cesediyle, kendi bedenini gördüğü aynı umursamaz ilgiyle görmüştü. Hafif bir pişmanlık hissetti. Burada, öldürdüğü adamın yanında ölüyor olması son derece adildi. Haktı. Yanlış bir tarafı yoktu. Ama içinde bir şeyler acıyordu; bu şiddetli bir beden ağrısı değildi; uzun, hayatı boyunca hissettiği bir sızıydı.

"Anieb," dedi.

Sonra yeniden kolunda, kalçasında, başında şiddetli bir ağrıyla kendine geldi; kör karanlık içinde kendini hasta hissediyor, başı dönüyordu. Kıpırdayınca inledi; ama doğrulup oturdu. Yaşamam lazım, diye düşündü. Nasıl yaşanması gerektiğini hatırlamam lazım. Nasıl ışık yapılması gerektiğini. Hatırlamam lazım. Yaprakların gölgelerini hatırlamam lazım.

Orman nereye kadar uzanır?

Aklın erdiği yere kadar.

Karanlığa baktı. Bir süre sonra sağlam elini biraz kıpırdatmaya başladı ve loş bir ışık elinden aktı.

Mağaranın tavanı çok yukarılardaydı. Mika katmanından damlayan suların süzüldüğü yerler tılsımışığında kısa çizgiler halinde pırıldıyordu.

Mağaranın bedeninden ayrılmışken gördüğü odaları ve geçitleri artık gö-

remiyordu. Sadece tılsımışığının kıpırtısının etrafında ve tam önünde gösterdiklerini görebiliyordu. Tıpkı Anieb ile birlikte gece içinden geçip, her adımlarını karanlığa doğru attıkları, kızın ölümüne doğru gittikleri zaman gibi.

Dizlerinin üzerine doğrulup, "Sağ olasın ana," diye fısıldamayı akıl etti. Ayağa kalktı, düştü çünkü sol kalçasına avazı çıktığı kadar bağırmasına neden olan şiddetli bir ağrı saplanmıştı. Bir süre sonra yeniden deneyerek, ayağa kalktı. Ondan sonra ilerlemeye başladı.

Mağarayı geçmesi uzun zaman aldı. Sakat kolunu gömleğinin içine alarak, biraz daha rahat yürüyebilmek için sağlam eliyle kalçasının eklem yerine bastırıyordu. Duvarlar daralarak geçit gibi bir şeye dönüşüyordu. Burada tavan çok daha alçaktı, tam başının üzerindeydi. Duvarların birinden su sızıyor, ayak altındaki taşlar arasında minik birikintiler oluşturuyordu. Burası Tinaral'in hayalinde canlandırdığı çatallanarak yükselen sütunlar üzerinde mistik rünlerin bulunduğu kızıl saray değildi. Sadece toprak, çamur, kaya ve suydu. Hava serin ve sakindi. Akarsuyun şıpırtısı hariç sessizdi. Tılsımışığının dışında karanlıktı.

Medra, orada durmuş, başını eğmişti. "Anieb," dedi, "bu kadar uzağa gelebilir misin? Ben yolu bilmiyorum." Bir süre bekledi. Karanlığı gördü, sessizliği duydu. Yavaşça, dura dura girdi geçide.

Erken, adamın kendisinden nasıl kaçtığını anlayamadı ama iki şey kesindi: Şimdiye kadar karşılaştığı bütün büyücülerden çok daha güçlüydü ve gücünün merkezi ve kaynağı orası olduğuna göre en kısa zamanda Roke'a dönecekti. Ondan önce oraya gitmeye çalışmanın bir anlamı yoktu; o başı çekecekti. Ama Erken bu yolu izleyebilirdi; eğer kendi gücü yetmeyecekse yanına hiçbir büyücünün dayanamayacağı bir kuvvet alırdı. Morred bile düşman büyücünün maharetiyle değil de düşmanın yığın yığın askeriyle alt edilmemiş miydi?

"Haşmetmeap filolarını yolluyorlar," dedi Erken, kralların sarayındaki koltuğunda oturan yaşlı adama. "Size karşı büyük bir düşman toplandı, İç Deniz'in güneyinde; biz de gidip onları yok edeceğiz. Büyük Liman'dan, Omer'den, Güney Limanı'ndan, Hosk'taki tımarınızdan yüz gemi yola çıkacak; dünyadaki gelmiş geçmiş en büyük donanma! Onlara ben önderlik edeceğim. Şan ve şeref size ait olacak." Losen'in sonunda kimin efendi, kimin köle olduğunu anlamaya başlayarak ona bir çeşit dehşetle bakmasına neden olacak şekilde açıkça gülüyordu.

Erken, Losen'in adamlarını o kadar büyük bir hünerle elinde tutuyordu ki, iki gün içinde büyük filo Havnor'dan yola çıkıp yolda takviyelerini topladı. Seksen gemi, onları doğrudan Roke'a götüren gerçek ve sabit bir büyü rüzgârıyla yelken açarak Ark ile İlien'in yanından geçtiler. Bazen elinde Kuzey'in

en ucundaki bir deniz hayvanının boynuzundan yapılmış uzun beyaz bir asa taşıyan, ipek beyaz cüppesiyle Erken, başı çeken, yüzlerce küreği kanat çırpan bir martının kanatları gibi parlayan kadırganın pruva güvertesinde duruyordu. Bazen kendisi filonun üzerinde veya önünde uçan bir martı, kartal veya ejderha oluyordu; onun uçtuğunu gören adamları da haykırıyorlardı: "Ejderhaların efendisi! Ejderhaların efendisi!"

Su ve yiyecek almak için İllien'e yanaşmışlardı. Yüzlerce adamı o kadar kısa sürede bir araya getirmekle uğraşmak gemiler için erzak toplayacak zaman bırakmamıştı. İllien'in batı kıyısındaki kasabaları istila edip istediklerini aldılar; ellerine geçeni yağmalayıp kalanı da yakarak aynı şeyi Vissti ve Kamery'de de tekrarladılar. Sonra büyük filo batıya dönerek, Roke Adası'nın tek limanı Thwil Körfezi'ne doğru yöneldi. Erken limanı Havnor'daki haritalardan tanıyor ve yanında bir tepe olduğunu biliyordu. Roke'a yaklaştıkça ejderha kılığına girerek gemilerin üzerine süzülerek yükseldi, o tepeyi görebilmek için batıya bakarak onlara yol gösterdi.

Tepeyi, denizin pusu üzerinde soluk ve yeşil tepeyi ilk gördüğünde haykırdı –gemilerdeki adamlar ejderhanın çığlık attığını duydular– ve onları fetih için kendisini izlemek üzere geride bırakarak daha hızlı uçmaya başladı.

Roke hakkındaki söylentilere göre ada büyülerle korunuyor, tılsımlarla gizleniyor, sıradan bir göze görünmüyordu. Eğer o tepe veya o anda tepenin önünde açıldığını gördüğü koy etrafına örülmüş bir büyü vardıysa bile onun için tül gibiydi, şeffaftı. Koyun, minik kasabanın, kasabanın üzerindeki yamaçtaki yarım binanın üzerinden yüksek yeşil tepenin başına uçarken hiçbir şey gözünü bulandırıp iradesini rahatsız etmedi. Oraya ejderha pençeleriyle uzanıp, pas kırmızısı kanatlarını çırparak kondu.

Kendi suretinde duruyordu. Bu dönüşümü kendisi yapmamıştı. Ne yapacağını bilemeden tetikte durdu.

Rüzgâr esti, uzun otlar rüzgârda boyunlarını büktüler. Yaz ilerliyordu ve otlar artık kuruydu, sararıyorlardı; üzerinde hiç çiçek yoktu da dantelköpüğünün minik beyaz başları vardı. Bir kadın yüksek otlar arasından, tepeden ona doğru tırmanıyordu. Bir yolu izlemiyor, acele etmeden rahatça yürüyordu.

Elini kadını durdurmak için büyü yapmak üzere kaldırdığını düşündü ama elini kaldırmamıştı ve kadın gelmeye devam ediyordu. Adamdan sadece birkaç kol boyu uzakta durdu kadın; hâlâ ondan biraz daha aşağıdaydı.

"Bana ismini söyle," dedi kadın; adam da, "Teriel," dedi.

"Buraya niçin geldin Teriel?"

"Sizi yok etmek için."

Adam kadına bakakaldı; yuvarlak çehreli, orta yaşlı, kısa boylu, güçlü, saçlarına ak düşmüş, kara kaşları altında kara gözleri olan bir kadındı; onun

gözlerini alıkoyan, onu alıkoyan, gerçeği dile getirmesine neden olan gözlere sahip bir kadın.

"Bizi yok etmek için mi? Bu tepeyi yok etmek için mi? Oradaki ağaçları?" Kadın tepeden pek uzakta olmayan Koru'ya baktı. "Belki bunları, onları yapmış olan Segoy bozabilir. Belki yer kendi kendini bozabilir. Belki kendisini bizim ellerimizle bozar, sonunda. Ama seninkilerle değil. Sahte kral, sahte ejderha, sahte adam, üzerinde durduğun toprağı bilinceye kadar Roke Tepesi'ne gelme." Eliyle yere doğru bir hareket yaptı. Sonra dönüp yüksek otlar arasından tepeden inmeye başladı, geldiği yoldan.

Tepede başka insanlar da bulunduğunu görmüştü adam şimdi, bir sürü insan; adamlar, kadınlar, çocuklar, yaşayanlar ve ölülerin ruhları; bir sürü, bir sürüsü. Onlar karşısında dehşete düştü, olduğu yere sindi, kendisini hepsinden gizleyebilecek bir büyü yapmaya çalışıyordu.

Ama büyü müyü yapmadı. İçinde artık büyü kalmamıştı. Gitmişti, içinden bu korkunç tepeye, altındaki bu korkunç toprağa akıp gitmişti, yoktu. Büyücü filan değildi, diğerleri gibi güçsüz bir adamdı o kadar.

Hâlâ büyüler söylemeye çalıştığı, sihirli sözlerle kollarını kaldırdığı, hiddetle havayı yumrukladığı halde bunu biliyordu, bunu kesin olarak biliyordu. Sonra doğuya baktı, gözlerini kısıp kadırga küreklerinin pırıltısını, bu insanları cezalandırmaya, kendisini de kurtarmaya gelecek olan gemilerin yelkenlerini aradı.

Bütün görebildiği su üzerindeki pustu, koyun ağzının gerisinde, suyun üzerini kaplayan pus. O seyrederken pus yoğunlaştı, karardı, yavaşça dalgalanan deniz üzerinden süzüldü.

Güneşe karşı dönen yer, günleri ve geceleri yaratır ama kendi içinde gün yoktur. Medra gece içinde yürüdü. Çok kötü sakatlanmıştı ve her zaman tılsımışığını yanık tutamıyordu. Işık söndüğünde durup oturması ve uyuması gerekiyordu. Uyku, hiçbir zaman onun düşündüğü gibi ölüm olmuyordu. Her zaman üşüyerek, her zaman acı içersinde, her zaman susuz uyanıyor ve ne zaman bir ışık pırıltısı yaratabilse ayağa kalkıp yoluna devam ediyordu. Anieb'i hiç görmedi ama orada olduğunu biliyordu. Onu izledi. Bazen büyük odalar oluyordu. Bazen hareketsiz su birikintileri oluyordu. Bunların yüzeylerinin hareketsizliğini kırmak zor oluyordu ama bunlardan içiyordu. Sonunda o su birikintilerinin en uzununa rastlayıncaya kadar uzun bir süre devamlı dibe doğru indiğini düşündü; ondan sonra da hep yukarı tırmandı. Artık bazen Anieb onu izliyordu. Kızın ismini söylüyordu ama o hiç cevap vermiyordu. Diğer ismi söyleyemiyordu ama ağaçları düşünebiliyordu; ağaçların köklerini. Burası ağaçların köklerinin krallığıydı. Orman nereye kadar uzanır? Ormanın

erdiği yere kadar. Yaşamlar kadar uzağa, ağaçların kökleri kadar derine. Yapraklar gölge düşürdüğü sürece. Burada hiç gölge yoktu, sadece karanlık vardı ama o sonunda Anieb'i önünde görünceye kadar ilerledi, ilerledi. Kızın gözlerindeki şimşeği, kıvırcık saçlarının bulutunu gördü. Kız ona bir an için baktıktan sonra yana döndü, karanlığa doğru inen dik ve uzun bir yamaçtan aşağıya hafifçe koşmaya başladı.

Adamın durduğu yer tamamen karanlık değildi. Yüzüne hava geliyordu. Çok ileride, tılsımışığı olmayan soluk, minik bir ışık vardı. İlerledi. Uzun bir zamandır sürünüyor, ağırlığını kaldıramayan sağ ayağını sürüklüyordu. İlerledi. Akşam rüzgârını kokladı ve ağaçlarla dalların arasından akşam göğünü gördü. Kemer yapmış bir meşe kökü bir adamın veya porsuğun ancak sürünüp geçebileceği büyüklükteki mağaranın ağzını biçimlendiriyordu. O da sürünerek geçti. Orada, ışığın solmakta olduğunu, yıldızların yapraklar arasından birer birer çıktığını görerek, ağacın kökü altında yattı.

Tazı onu orada buldu, vadiden millerce ötede, Samory'nin batısında, büyük Faliern ormanının kıyısında.

"Yakaladım seni," dedi yaşlı adam, çamur içinde kendini salmış yatan adama bakarak. "İş işten geçtikten sonra," diye ekledi sonra pişmanlıkla. Eğilip onu kaldırabilecek mi, yoksa sürüklemek zorunda mı kalacak diye baktı ve yaşamın hafif sıcaklığını hissetti. "Zorlu bir adamsın," dedi. "Haydi uyan. Haydi. Susamuru uyan."

Medra Tazı'yı tanıdı; ama doğrulup oturamıyor, doğru dürüst konuşamıyordu. Yaşlı adam ceketini onun omuzlarına koyup, matarasından su verdi. Sonra yanına çömelip, sırtını meşenin muazzam gövdesine dayayarak bir süre ormanı seyretti. Sabah saatleri ilerlemişti, sıcaktı; yaz aylarının güneşi yapraklar arasında yeşilin binlerce tonuna bürünerek süzülüyordu. Meşede tepelerde bir yerde bir sincabın sesi duyuldu, bir alakarga cevap verdi. Tazı boynunu kaşıyarak içini çekti.

"Büyücü her zamanki gibi yanlış iz üzerinde," dedi sonunda. "Senin Roke Adası'na gitmiş olacağını ve seni orada yakalayacağını söyledi. Ben bir şey söylemedim." Sadece Susamuru olarak tanıdığı adama baktı. "Oraya, o deliğe, yaşlı büyücünün yanına gittin değil mi? Onu buldun mu?"

Medra başıyla onayladı.

"Hımmm." Tazı, kısa hırıltılı bir kahkaha attı. "Aradığını buluyorsun, öyle değil mi? Benim gibi." Arkadaşının sıkıntıda olduğunu görerek, "Seni buradan çıkartacağım," dedi. "Biraz soluklandıktan sonra oradaki köyden bir arabacı getiririm. Dinle. Kaygılanma. Bunca yıldır seni Erken'e teslim etmek için aramadım. Gelluk'a teslim etmiş olduğum gibi. O yüzden çok pişman oldum. Bu konuda düşündüm. Sana, hüner sahibi adamların bir araya gelmeleri

konusunda söylediğim şeyler. Ve kimin için çalıştığımız. Bu konuda fazla bir şansım olduğunu düşünmüyordum. Ama sana daha önce kötülük yaptığım için bir daha karşılaşacak olursak, elimden gelirse, sana iyilik yapmayı düşünmüştüm. Hani birbirine yardım eden iki bulucu gibi, anladın mı?"

Susamuru zor nefes alıyordu. Tazı elini bir an için Susamuru'nun eli üzerine koyarak, "Endişelenme," dedi ve ayağa kalktı. "Rahat rahat dinlen."

Onları Yolsonu'na götürecek bir arabacı buldu. Susamuru'nun annesiyle kız kardeşi, yanmış evlerini ellerinden geldiğince tamir etmeye çalışırken bir kuzenlerinin yanında kalıyorlardı. Onu, inanılmaz bir mutlulukla bağırlarına bastılar. Tazı'nın diktatör ve büyücü ile olan bağını bilmediklerinden ona da kendilerinden biriymiş, sadece zavallı Susamuru'nu ormanda yarı ölü halde bulup eve getiren iyi kalpli adammış gibi davrandılar. İrfan sahibi bir adam, dedi Susamuru'nun annesi Gül'e, kesinlikle irfan sahibi bir adam. Böyle bir adama yakıştırılacak hiçbir sıfat yetmezdi.

Susamuru'nun iyileşmesi, yaralarının geçmesi çok uzun sürüyordu. Çıkıkçı kırık kolu ve zarar görmüş kalçası için elinden geleni yaptı; irfan sahibi kadınlar, kayaların elinde, başında ve dizlerinde açtığı kesiklere merhem sürdü; annesi bahçelerde, böğürtlen çalılarında bulduğu bütün leziz yiyecekleri getirdi; ama o Tazı'nın onu ilk bulduğu zamanki kadar zayıf ve halsiz yatıyordu. Yolsonulu irfan sahibi kadın, içinde hiç gönlü kalmadığını söyledi. Sorun başka bir yerde; endişe, korku veya utançla, kendini yiyip bitirmekle ilgiliydi.

"Öyleyse nerede?" dedi Tazı.

Susamuru, uzun bir sessizlikten sonra, "Roke Adası," dedi.

"Erken'in koca filoyla gittiği yer. Anlıyorum. Orada arkadaşların var. Gemilerden birinin döndüğünü biliyorum çünkü gemideki adamlardan birini orada, meyhanede gördüm. Gidip bir soruşturayım. Yalnız şu kadarını söyleyeyim, benim gördüğüm kadarıyla Erken eve dönmekte gecikti. Hımmm, hımmm," diye devam etti, kendi şakasını pek beğenerek. "Eve dönmekte gecikti," diye tekrarladı ve ayağa kalktı. Bakılacak pek bir tarafı kalmamış olan Susamuru'na baktı. "Rahat rahat istirahat et," dedi ve gitti.

Birkaç gün kadar geri dönmedi. Sonunda atların çektiği bir arabayla öyle bir havalı geri geldi ki Susamuru'nun kız kardeşi koşarak ona, "Tazı ya bir savaş kazanmış, ya da bir hazine bulmuş! Bir Şehir atının çektiği bir Şehir arabasına binmiş, bir prens gibi!" diye yetiştirdi.

Tazı hemen kızın peşinden odaya damladı. "Eh," dedi, "önce, şehre vardığımda saraya gittim, haberleri bir duymak için; bir de ne göreyim? Yaşlı Korsan Kralı ayakta, eskisi gibi bağıra çağıra, oraya buraya emirler verirken görmeyeyim mi? Ayakta! Yıllardır ayağa kalkamıyordu. Bağıra çağıra emirler veriyordu! Üstelik kimisi verdiği emirleri yapıyordu, kimisi yapmıyordu. O

yüzden ben de oradan ayrıldım, o tür ortamlar saray içinde biraz tehlikeli olacağından. Sonra arkadaşlarıma uğradım, bizim Erken'in nerede olduğunu, filonun Roke'a gidip dönmüş olup olmadığını, yani bütün bunları sordum. Erken mi? dediler, kimse Erken'in başına neler geldiğini bilmiyor. Ona ait veya ondan gelen tek bir işaret bile yokmuş. Belki ben onu bulurmuşum, dediler, benimle eğlenerek, hımmm. Ona bayıldığımı bilirler. Gemilere gelince, bir kısmı geri gelmiş, adamları Roke Adası'na hiç varmadıklarını, adayı hiç görmediklerini, deniz haritalarında adanın olması gerektiği yerden geçip gittiklerini ve hiçbir adaya rastlamadıklarını söylüyor. Sonra büyük kadırgalardan birinden bazı adamlar vardı. Onlar, adanın olması gereken yere yaklaştıklarında, ıslak bir kumaş kadar yoğun bir sisle karşılaştıklarını söylediler; üstelik burada deniz de yoğunlaşmış, kürekçiler küreklerini zorla çekebiliyorlarmış, bir gün ve bir gece bu sise yakalanıp kalmışlar. Çıktıklarında denizde filodan bir gemi bile kalmamış ve köleler neredeyse isyan edecekmiş, o yüzden geminin kaptanı gemiyi mümkün olduğunca hızlı geri getirmiş. Başka bir gemi, Losen'in şahsi gemisi *Fırtınabulutu* ben oradayken geldi. Onun mürettebatından birkaç kişiyle konuştum. Roke'un olması gereken yerin etrafında sisten, kayalardan başka bir şey yokmuş; onlar da yanlarındaki yedi gemiyle biraz güneye inmişler ve Wathort'tan gelmekte olan bir filoya rastlamışlar. Herhalde oradaki hükümdarlar yağmaya gelen büyük bir filo hakkında haber almış olacaklar çünkü durup soru bile sormadan bizim gemilere büyücü ateşi yollamışlar ve güverteye adam indirmek için yanaşmaya çalışmışlar; konuştuğum adamlar onlardan kaçmanın bile büyük bir çatışma sonucu mümkün olduğunu ve herkesin de bundan sağ çıkamadığını söyledi. Bütün bu zaman zarfında Erken'den hiç haber alamamışlar; gemide kendi heybecileri olmasaymış onlar için rüzgârı ayarlayan da olmayacakmış. Böylece, it dalaşından çıkmış itler gibi, dedi *Fırtınabulutu* mürettebatından biri, birbirlerinin kuyruğunda İç Deniz'i aşmışlar. Şimdi, söyle bakalım sana getirdiğim haberleri beğendin mi?"

Susamuru ağlamamak için kendini zor tutuyordu; yüzünü sakladı. "Evet," dedi, "sağ ol."

"Ben de beğenebileceğini düşünmüştüm. Kral Losen'e gelince," dedi Tazı, "kim bilebilir." Havayı koklayarak içini çekti. "Onun yerinde olsaydım kendimi emekliye ayırırdım," dedi. "Şahsen ben öyle yapmayı düşünüyorum."

Susamuru yüzüne ve sesine yeniden hâkim olmuştu. Gözlerini ve burnunu sildi, boğazını temizledi, "İyi bir fikir olabilir. Roke'a gel. Daha güvenli," dedi.

"Bulması zor bir yere benziyor," dedi Tazı.

"Ben bulabilirim," dedi Susamuru.

IV. MEDRA

Kapımızın eşiğinde yaşlı bir adam vardı
Zengin fakir herkese açardı kapıyı;
Büyük küçük çok oldu geleni
Ama Medra'nın Kapısı'ndan azdı geçebileni.
Böyle akar sular uzağa, uzağa,
Böyle akar sular uzağa.

Tazı Yolsonu'nda kaldı. Orada bir bulucu olarak hayatını kazanabiliyordu; üstelik meyhaneyi ve Susamuru'nun annesinin misafirperverliğini de çok sevmişti.

Güz sonlarına doğru Losen, Kralların Sarayı'nın pencerelerinden birinden ayağına bağlanmış bir iple sallanmıştı; o çürümeye bırakılmışken altı diktatör onun krallığı için çatışıyor, büyük filonun gemileri birbirlerini kovalıyor, Boğazlarda, büyücülerin allak bullak ettikleri denizlerde savaşıyordu.

Ama Havnor El'inden iki genç sihirbazı taşıyan *Ümitli* yelken açıp Medra'yı İç Deniz'den aşırıp sağ salim Roke'a ulaştırdı.

Kor, rıhtımda onu bekliyordu. Sakatlanmış, zayıflamış olan Medra kadına gidip ellerini tuttu ama yüzünü kaldırıp ona bakamadı. "Gönlümde çok fazla ölüm var Elehal," dedi.

"Benimle Koru'ya gel," dedi kadın.

Birlikte Koru'ya gidip kış basıncaya kadar orada kaldılar. Bunu izleyen yıl, Koru'dan akıp gelen Thwilburn kıyısına minik bir ev inşa edip yazları burada yaşadılar.

Büyük Ev'de çalışıyorlar, orada öğretmenlik yapıyorlardı. Taş be taş yükselişini, her taşın koruma, dayanma ve barış tılsımlarına bürünüşünü izlemişlerdi. Umdukları kadar sağlam olmasa da, Roke Kanunları'nın yapılışını görmüşlerdi; bu sürede hep karşı çıkmalar yaşanmıştı çünkü büyücüler diğer adalardan gelmiş, Okul'un öğrencileri arasından yükselmişti; güç, bilgi ve gurur sahibi kadınlar ve adamlardı, Kanunlar adına birlikte, herkesin iyiliği için çalışmaya yemin etmişlerdi ama hepsi de bunun yolunun farklı olduğu görüşündeydi.

Yaşlanan Elehal Okul'un ihtiraslarından ve sorunlarından yorulmuş, gün geçtikçe ağaçlar onu daha çok çekmeye başlamıştı, o da tek başına aklının erdiği yere kadar ağaçlar arasında geziyordu. Medra da yürüyordu orada, ama kadın kadar ileriye gidemiyordu çünkü sakattı.

Kadın öldükten sonra bir süre Koru yanındaki evde tek başına yaşadı.

Bir sonbahar günü Okul'a geri geldi. Roke Tepesi'nin kırlarına tırmanan yola açılan arka kapıdan girdi. Hollerden ve taş koridorlardan geçerek en içteki yere, çeşmenin bulunduğu mermer zeminli avluya, Elehal'in dikmiş olduğu, yemişleri kızarmakta olan ağacın artık tüm yüksekliğiyle durduğu yere vardı.

Onun orada olduğunu işiten Roke Hocaları, marifetlerinin ustaları olan kadınlar ve erkekler de oraya geldi. Medra Koru'ya gidinceye kadar Bulucu olmuştu. Artık, genç bir kadın öğretiyordu bu sanatı, onun da o kıza öğretmiş olduğu gibi.

"Düşünüyordum da," dedi. "Sekiz kişisiniz. Dokuz, daha iyi bir sayıdır. Eğer kabul ederseniz beni de bir usta sayın."

"Ne yapacaksın Deniz Kırlangıcı Usta?" diye sordu İlien'den gelen beyaz saçlı Çağrıcı.

"Kapıyı bekleyeceğim," dedi Medra. "Sakat olduğum için kapıdan pek uzaklaşmam. Yaşlı olduğum için gelenlere ne diyeceğimi bilirim. Bir bulucu olduğum için de buraya ait olup olmadıklarını ortaya çıkartabilirim."

"Bu bizi hem büyük bir zahmetten, hem de az da olsa tehlikeden kurtaracaktır," dedi genç Bulucu.

"Nasıl yapacaksın bu işi?" diye sordu Çağrıcı.

"Onlara isimlerini soracağım," dedi Medra. Gülümsedi. "Eğer isimlerini söylerlerse içeri gelebilirler. Her şeyi öğrendiklerini düşündükleri zaman da tekrar dışarı çıkabilirler. Eğer bana ismimi söyleyebilirlerse."

Böyle de oldu. Yaşamının geri kalanında Medra Roke'taki Büyük Ev'in kapısını bekledi. Tepe'ye bakan arka kapı uzun süre, yüzyıllar geçip evdeki şeylerin pek çoğu değiştikten sonra bile Medra'nın Kapısı diye bilindi.

Havnor'daki Onn'un etekleri civarındaki köylerde ve Yolsonu'nda iğlerini eğirip kumaş dokuyan kadınlar, son mısrai belki de adı Medra, Susamuru ve Deniz Kırlangıcı olan adamla ilgili bir bilmece tekerlemesi okurlar.

Üç şey vardı, olmayacak bir daha:
Solea'nın parlak adası, dalgaların üstünde
Denizde yüzen bir ejderha,
Uçan bir deniz kuşu mezar içinde.

—

KARAGÜL İLE PIRLANTA

Batı Havnor'dan bir tekne türküsü:

Aşkımın gittiği yer neresiyse
Varayım oraya.
Teknesi nereye kürek çekerse
Ben de o tarafa.

Birlikte güleceğiz onunla,
Ağlayacağız birlikte.
Ben yaşarım, o yaşarsa
Ölürüm ölürse.

Aşkımın gittiği yer neresiyse
Varayım oraya.
Teknesi nereye kürek çekerse
Ben de o tarafa.

Havnor'un batısında, meşe ve kestanelerle bezenmiş tepeler arasında Açıklık adında bir kasaba vardır. Bir süre önce bu kasabının zengini, Altın adında bir tüccardı. Altın, Havnor'un Güney Limanı ve Büyük Havnor Limanı'nda inşa edilen gemiler için meşe kütüklerini biçen bıçkıhanenin sahibiydi; en büyük kestane koruları ona aitti; kütükleri ve kestaneleri satmak için tepelerden aşırıp taşıyan arabaları vardı ve arabacıları kiralardı. Ağaçlardan çok güzel para kazanıyordu; oğlu doğduğu zaman anne, "Ona Kestane veya Meşe desek mi?" demişti. Ama baba, "Pırlanta," dedi; onun takdirine göre pırlanta, altından daha kıymetli olan tek şeydi.

Böylece Pırlanta Açıklık'taki en güzel evde büyüdü; tombul, parlak gözlü bir bebek, sağlıklı, neşeli bir oğlandı. Çok tatlı bir sesi, iyi bir kulağı ve müzi-

ğe büyük bir sevgisi vardı; o yüzden annesi Tuly ona bir sürü sevecen ismin yanı sıra Şakıyan Serçe ve Tarlakuşu da diyordu çünkü hiçbir zaman "Pırlanta" adını tam manasıyla sevmemişti. Oğlan evin dört bir yanında şakıyor, şarkılar söylüyordu; duyar duymaz bütün şarkıları öğrenivériyor, yeni bir şey duymazsa da kendisi icat ediyordu. Annesi, irfan sahibi kadın Arapsaçı'nın ona *Ea'nın Yaradılışı*'nı ve *Genç Kralın Kahramanlıkları*'nı öğretmesini sağlamıştı; on bir yaşındayken Gündönüşü'nde de, Açıklık'ın üzerindeki tepelerdeki ülkesini ziyarete gelmiş olan Batı Toprakları'nın Lordu için *Kış Türküsü*'nü okumuştu. Bey ile Hanım oğlanın icraatını övmüş, kapağına bir pırlanta kakılmış minik bir altın kutu armağan etmişlerdi; bu Pırlanta ile annesine çok zarif ve güzel bir hediye gibi gelmişti. Fakat Altın bu şarkı söyleme işinden ve incik boncuktan birazhuzursuz oluyordu. "Senin yapman gereken daha önemli işler var oğul," dedi. "Kazanman gereken daha büyük ödüller."

Pırlanta babasının işini kastettiğini düşünmüştü –kütükçüler, bıçkıcılar, bıçkıhane, kestane koruları, toplayıcılar, arabacılar, arabalar– tüm bu işler, bu konudaki konuşmalar, tasarılar, teferruatlı, büyük adam işleriydi. Bunların kendisiyle bir ilgisi olduğunu hiç hissetmemişti; yani bu işlere nasıl bulaşacaktı babasının beklediği ölçüde? Belki büyüyünce anlardı.

Ama aslında Altın sadece işi düşünmüyordu. Oğlunda, gözlerini işlerinden daha yukarılara dikmesine neden olmasa bile zaman zaman biraz daha yukarı bakmasına ve sonra gözlerini kapatmasına sebebiyet veren bir şey gözlemlemişti.

İlk başlarda Pırlanta'da her çocukta önceleri olup sonra kaybolan bir beceri, tesadüfi bir büyücülük kıvılcımı olduğunu düşünmüştü. Küçük bir oğlanken Altın da gölgesinin parlayıp pırıldamasını sağlayabiliyordu. Annesiyle babası onu bu numarasından dolayı övmüş, konuklara da aynı numarayı yaptırtmıştı; sonra yedi-sekiz yaşlarına gelince bu hünerini kaybetmiş ve bir daha da bu numarayı hiç yapamamıştı.

Pırlanta'nın merdivenlerden, merdivenlere hiç değmeden indiğini gördüğünde gözlerinin yanıldığını düşünmüştü ama birkaç gün sonra çocuğun, sadece tek bir parmağını meşe parmaklık boyunca kaydırıp merdivenlerden uçarak çıktığını görmüştü. "İnerken de bunu yapabilir misin?" diye sordu Altın; Pırlanta da, "tabii, bak böyle," dedi ve güney yeli önündeki bir bulut gibi rahatça aşağıya süzülüverdi.

"Bunu nasıl öğrendin?"

"Kendi kendime buldum sayılır," dedi oğlan, belli ki babasının bunu tasvip edip etmediğinden pek emin değildi.

Geçici, çocuksu bir hüner, hani o sesindeki tatlı tını gibi olabilecek bir şey için boşu boşuna çabalayıp gereksiz yere aklını bu konuya takmamak için Al-

tın çocuğu övmedi. Zaten şu şarkı konusunda yeterince yaygara yapılıyordu.

Fakat bir-iki yıl sonra Pırlanta oğlanı oyun arkadaşı Gül ile birlikte arka bahçelerinde gördü. Çocuklar kamburlarını çıkarıp diz çökmüş, kafa kafaya vermiş gülüyorlardı. Çocukların yoğun ve esrarengiz havası adamı merdiven aralığında durup onları pencereden izlemeye itmişti. Aralarında bir şey zıplayıp duruyordu, bir kurbağa mıydı? Bir çekirge miydi? Bahçeye çıkıp çocuklara yaklaştı; kocaman bir adam olmasına rağmen sessizce hareket ettiği için, yaptıkları işe dalmış olan çocuklar onu duymadılar. Çıplak ayakları arasında zıplayıp duran bir taş parçasıydı. Pırlanta elini havaya kaldırdığında taş havaya sıçrıyor, elini biraz salladığında taş havada asılı kalıyor, parmaklarını yere doğru kıpırdattığında toprağa düşüyordu.

"Şimdi sıra sende," dedi Pırlanta Gül'e; kız da oğlanın yaptığı gibi yapmaya başladı ama taş biraz kıpırdadı. "Ay," diye fısıldadı kız, "baban burada."

"Çok akıllıca," dedi Altın.

"Pırıl uydurdu bunu," dedi Gül.

Altın bu çocuğu sevmiyordu. Kız hem patavatsızdı, hem temkinli; hem gözü karaydı, hem ürkek. Bir kız çocuğuydu, Pırlanta'dan bir yaş küçüktü ve bir cadının kızıydı. Oğlunun kendi yaşıtı diğer oğlanlarla oynamasını isterdi, kendi dengi, Açıklık'taki saygın ailelerden gelen çocuklarla. Tuly cadıya "irfan sahibi kadın" demekte ısrar ediyordu ama cadı cadıydı işte; kızı da Pırlanta'ya uygun düşen bir arkadaş değildi. Gerçi oğlunun bir cadı çocuğa numaralar öğretmesini görmek onu biraz eğlendirmemiş de değildi.

"Başka neler yapabiliyorsun Pırlanta?" diye sordu adam.

"Flüt çalabiliyorum," dedi Pırlanta hemen ve cebinden annesinin on ikinci yaş günü için verdiği küçük fifreyi çıkarttı. Dudaklarına götürüp batı sahillerinden "Aşkımın Gittiği Yer Neresiyse" adlı tatlı, bildik bir ezgiyi çalmaya başladı.

"Pek hoş," dedi baba. "Ama herkes fifre çalabilir, biliyorsun."

Pırlanta Gül'e baktı. Kız bakışlarını yere indirerek başını çevirdi.

"Çok çabuk öğrendim ama," dedi Pırlanta.

Altın, pek etkilenmeden homurdandı.

"Kendi kendine çalabilir," dedi Pırlanta ve fifreyi dudaklarından uzakta tuttu. Parmakları delikler üzerinde dans ediyordu, fifre ise hızlı, kısa bir ezgi çaldı. Birkaç yanlış notaya basıp, son notada ciyakladı. "Daha tam öğrenemedim," dedi Pırlanta, canı sıkılıp mahcup olarak.

"Pek güzel, pek güzel," dedi babası. "Çalışmaya devam et." Sonra yoluna devam etti. Ne söylemesi gerektiğini bilemiyordu. Oğlanı müzikle veya kızla daha fazla vakit harcaması için heveslendirmek istemiyordu; zaten yeterince vakit harcamıştı ve her ikisi de onun hayatta bir yere gelmesine yardımcı ola-

mazdı. Ama bu vergi, bu inkâr edilemez vergi –taşı havaya kaldırmak, üflenmeden çalınan fifre– bunlara çok fazla anlam yüklemek yanlış olurdu herhalde, ama cesaretini de kırmamalıydı.

Altın'ın anlayışına göre para güç demekti ama tek güç değil. İki çeşit güç daha vardı; biri eşit, biri daha büyük. Soydan gelen güç vardı. Batı Toprakları'nın Beyi, Açıklık yakınlarındaki ülke topraklarına geldiğinde Altın ona sadakatini göstermekten çok memnun olmuştu. Bey, hüküm sürmek ve barışı korumak için doğmuştu, nasıl Altın ticaret ve parayla uğraşsın diye doğmuşsa, her ikisinin de yeri belliydi; ve her ikisi de ister soylu ister sıradan olsun iyi ve dürüstçe hizmet veriyor, saygı ve şerefi hak ediyordu. Ama Altın'ın alıp satabileceği, borç verebileceği veya yalvartabileceği daha alt seviyede beyler de vardı, sadakat veya şeref hak etmeyen ama soylu doğmuş insanlar. Doğuştan gelen güç ile paradan kaynaklanan güç tesadüfiydi ama elden yitirmemek için kazanılması, hak edilmesi gerekiyordu.

Ama zenginler ve soyluların ötesinde Güç Adamları denen kişiler vardı: Büyücüler. Onların gücü, çok az bulunsa da, kesindi. Adalar Diyarı'nın uzun yıllar başsız kalmış krallığının kaderi onların elindeydi.

Eğer Pırlanta bu tür bir güçle doğmuş ise, eğer onun vergisi buysa, Altın'ın onu bu iş için yetiştirme, araba yollarını genişletip Güney Limanı'yla sürekli bir ticarete dönüştürme, Reche üzerindeki kestane ormanlarını alma rüyaları ve planları –bu türdeki bütün planları– boşa çıkacaktı. Pırlanta (annesinin amcasının yaptığı gibi) Roke Adası'ndaki Büyücülük Okulu'na gidebilir miydi? Amcanın yaptığı gibi Büyük Havnor Limanı'ndaki Kral Naibi Sarayı'nda Büyücülük yaparak hem asiller, hem halk karşısında ailesine ve arazisine şan şeref kazandırabilir miydi? Bu tür hayallerle kanatlanan Altın adeta uçarcasına merdivenlerden süzülmüştü.

Ama ne oğlana, ne de oğlanın anasına bir şey söyledi. Hayallere, gerçek oluncaya kadar itibar etmeyen, ketum olmaya dikkat eden bir adamdı; karısı ise sevecen bir eş, anne ve ev kadını olsa bile Pırlanta'nın hünerleri ve başarılarını daha şimdiden çok abartıyordu. Ayrıca, bütün kadınlar gibi çene çalma ve dedikodu etme eğilimindeydi, dostlukları konusunda ise seçici değildi. Gül adlı kızın Pırlanta'ya takılmasının nedeni Tuly'nin Gül'ün annesi olan cadıyı kendisini ziyaret etmesi için yüreklendirmesiydi, ne zaman Pırlanta'nın bir şeytan tırnağı olsa ona danışır, cadıya Altın'ın ev yaşantısı hakkında onun veya herhangi birinin bilmesi gerekenden fazlasını anlatırdı. Onun işlerinden cadıya neydi ki? Öte yandan, oğlunun gerçekten bir ümit vaat edip etmediğini, büyücülük vergisi olup olmadığını ancak Arapsaçı anlayabilirdi... Ama kadına sormak, oğlu hakkında bir hükme varması bir yana herhangi bir konuda cadının fikrini almak düşüncesi bile ters geliyordu Altın'a.

Bekleyip izlemeye karar verdi. Güçlü bir iradeye sahip sabırlı bir adam olarak, Pırlanta on altı yaşına gelinceye kadar, dört yıl böyle yaptı. İri, iyi gelişmiş, oyunlarda ve derslerinde başarılı bir genç olan oğlanın yüzünden hâlâ sıhhat fışkırıyordu ve hâlâ neşeliydi. Oğlan sesinin değişmesine, o tatlı tınının akordunun bozulmasına ve kabalaşmasına zor alışmıştı. Altın bu değişimin oğlanın şarkılarının sonu olacağını ummuştu, ama oğlan gezgin müzisyenler, halk şairleriyle falan dolaşmaya ve o beş para etmez şeyleri öğrenmeye devam etti. Babasının mallarına, bıçkıhanelerine, işine sahip olacak ve işini yürütecek bir tüccarın oğlu böyle bir hayat süremezdi; Altın bunu ona söyledi. "Şarkı söyleme zamanı bitti oğul," dedi. "Artık erkek olmayı düşünmenin zamanı geldi."

Pırlanta'ya gerçek ismi, Açıklık'ın üzerindeki tepelerdeki Arnia pınarlarında verilmişti. Büyücü olan büyük amcasını tanıyan sihirbaz Köknar, Güney Limanı'ndan ona ismini vermek için gelmişti. Ayrıca Köknar, bir yıl sonraki isim günü şöleni olan, herkese bira ve yemek, Batı Havnor'da eskiden beri âdet olduğu üzre her çocuğa ister bir gömlek, bir etek veya bir çuval elbise olsun bir giyecek verilen, ılık güz akşamında köyün kırlığında danslar edilen büyük eğlenceye de çağırılmıştı. Pırlanta'nın bir sürü arkadaşı vardı; kasabada kendi yaşındaki bütün oğlan çocukları ve bütün kız çocukları. Gençler dans ettiler, kimisi biraz fazla bira içti ama kimse sınırı çok aşmadı, hoş ve akıllarda yaşayacak bir gece oldu. Ertesi sabah Altın oğluna yeniden bir erkek olmak konusunda düşünmesini söyledi.

"Bu konuda biraz düşündüm," dedi oğlan, kısık sesiyle.

"Eee?"

"Şey, ben," dedi Pırlanta ve takıldı.

"Her zaman senin ailemizin işini devam ettireceğine güvenmiştim," dedi Altın. Tarafsız bir tonda konuşuyordu, Pırlanta bir şey söylemedi. "Ne yapmak istediğine dair bir fikrin var mı?"

"Bazen."

"Köknar Usta'yla hiç konuştun mu?"

Pırlanta tereddüt ederek, "Hayır," dedi. Babasına sorarcasına baktı.

"Onunla dün gece konuştum," dedi Altın. "Bana bastırılması sadece zor olmayıp aynı zamanda yanlış ve tehlikeli olan bazı doğal vergiler olduğunu söyledi."

Pırlanta'nın kara gözlerine yeniden ışık gelmişti.

"Usta, bu tür vergilerin veya kabiliyetlerin eğitilmezse sadece boşa gitmekle kalmayıp bazen tehlikeli de olabileceğini söyledi. Sanat öğrenilmeli, tatbik edilmeli, dedi."

Pırlanta'nın yüzü ışıldadı.

"Ama bunun sadece kendi hatırına öğrenilip uygulanması gerektiğini söyledi."

Pırlanta sabırsızca başını salladı.

"Eğer bu gerçek bir vergiyse, sıra dışı bir kabiliyetse, bu daha da geçerli oluyormuş. Aşk iksirleri yapan bir cadının fazla bir zararı olmazmış ama bir köy sihirbazı bile, dedi, dikkat etmeliymiş çünkü sanat basit bir amaç için kullanılırsa zayıflar ve zararlı olurmuş... Elbette sihirbazlara bile para ödenir. Büyücüler ise, senin de bildiğin gibi, beylerle birlikte yaşar ve ne isterlerse ona sahip olurlar."

Pırlanta kulaklarını açmış dinliyordu, biraz kaşlarını çatmıştı.

"Yani, bu konuda dobra dobra konuşmak icap ederse Pırlanta, bunun bizim işimize doğrudan bir faydası olmaz. Kendi içinde geliştirilmesi ve denetim altında tutulması gerekiyor – öğrenilmeli ve vâkıf olunmalı. Ancak o zaman hocalarının sana bu vergiyle ne yapabileceğini, bunun sana ne yarar sağlayacağını söyleyebileceklerini anlattı. Ya da başkalarına," diye ekledi özenle.

Uzun bir sessizlik oldu.

"Ona," dedi Altın, "senin elinin bir hareketiyle ve tek bir sözle tahtadan bir kuşu uçurup şakıttığını gördüğümü söyledim. Bir ışığın havada parlamasını sağladığını gördüğümü söyledim. Sen, benim izlediğimi bilmiyordun. İzleyip uzun süre bir şey söylemedim. Çocuksu bir oyunu fazla büyütmek istemiyordum. Ama senin bir vergin olduğunu düşünüyorum, belki de büyük bir vergi. Köknar Usta'ya yaptığını gördüğüm şeyleri anlatınca, o da bana katıldı. Onunla gidip Güney Limanı'nda bir yıl, ya da daha fazla eğitim görebileceğini söyledi."

"Köknar Usta'yla mı çalışacağım?" dedi Pırlanta, sesi yarım oktav yükselmişti.

"Eğer istersen."

"Ben, ben, ben bunu hiç düşünmemiştim. Bu konuda düşünebilir miyim? Bir süre – bir gün?"

"Tabii," dedi Altın, oğlunun ihtiyatından memnun kalarak. Pırlanta'nın bu teklifin üstüne atlayabileceğini düşünmüştü, bu son derece doğal olurdu belki ama –belki de– yumurtasından kartal çıkan baykuş misali, baba için ıstırap verici olacaktı.

Çünkü Altın Büyü Sanatı'na, gerçek bir tevazuyla, erişemeyeceği bir şey olarak bakıyordu: Öyle müzik veya masal anlatmak gibi salt bir oyuncak değil, kendi işinin hiçbir zaman denk olamayacağı, geçerli bir iş. Ve her ne kadar bunu itiraf etmek istemese de büyücülerden korkuyordu. El çabukluğu, gözbağı, ıvır-zıvır türü şeyler yapan sihirbazları biraz hor görüyordu ama büyücülerden korkuyordu.

"Annem biliyor mu?" diye sordu Pırlanta.

"Zamanı gelince öğrenecek. Ama onun, senin kararında bir rol oynamaması gerekir Pırlanta. Kadınlar bu işi hiç bilmezler, hiç ilgileri yoktur. Sen kararını tek başına, bir erkek gibi vermelisin. Bunu anlıyor musun?" Altın kararlıydı, oğlanı anasından ayırmaya başlayabileceğini fark etmişti. Annesi, bir kadın olarak oğlana sarılacaktı ama o bir erkek olarak bırakmayı öğrenmeliydi. Pırlanta da babasını tatmin edecek kadar kuvvetle sallamıştı başını, ancak gene de yüzünde düşünceli bir ifade vardı.

"Köknar Usta benim, bende olduğunu düşündüğü, bende olabilecek olan verginin, yeteneğin ne olduğunu...?"

Altın onu, büyücünün o kadar söylediğini, ama ne tür bir vergisi olduğunun sonradan anlaşılacağı konusunda ikna etti. Oğlanın alçakgönüllülüğü onu çok rahatlatmıştı. Pırlanta'nın onu ezip kendisiyle övünerek hemen gücünü göstermeye kalkışmasından korkuyordu yarı bilinçli bir şekilde. Karşısında Altın'ın servetinin, ustalığının ve mevkiinin küçülüp aciz kaldığı o gizemli, tehlikeli, hesaplanamaz gücünü göstermeye kalkışmasından.

"Teşekkür ederim baba," dedi oğlan. Altın ona sarılıp oğlandan son derece memnun kalarak yanından ayrıldı.

Buluşma yerleri, Amia'nın demirhanenin altından aktığı yerdeki bodur söğütlerin, söğüt çalılarının olduğu yerdeydi. Gül oraya varır varmaz Pırlanta, "Benim gidip Köknar Usta'yla çalışmamı istiyor!" dedi. "Şimdi ben ne yapacağım?"

"Bir büyücüyle mi çalışacaksın?"

"Benim çok büyük bir hünerim olduğunu zannediyor. Tılsım için."

"Kim zannediyor?"

"Babam. Bizim yaptığımız birkaç şeyi görmüş. Ama, Köknar'ın gidip ondan eğitim görmem gerektiğini, yoksa tehlikeli olabileceğini söylediğini, söylüyor. Of!" Pırlanta başını dövmeye başladı.

"Ama senin bir kabiliyetin var."

Oğlan inleyerek kafasına yumruk yaptığı elleriyle vurup duruyordu. Söğütler içinde bir kameriye gibi duran, akarsuyun yakınlardaki kayalardan akarken çıkardığı sesi ve ilerideki demirhanenin tak-tuklarını duyabildikleri, eski oyun alanlarının toprak zemininde oturmuştu. Kız da ona dönük oturuyordu.

"Yapabildiğin şeylere bir baksana," dedi kız. "Eğer sende bir vergi olmasaydı bunların hiçbirini yapamazdın."

"Az bir vergi var," dedi Pırlanta belli belirsiz. "Numaralar yapmaya yetecek kadar."

"Nereden biliyorsun?"

Gül'ün teni çok esmerdi; kıvırcık bulutumsu saçları, ince bir ağzı, dikkatli, ciddi bir yüzü vardı. Ayakları, bacakları, elleri çıplak ve kirliydi; eteği ile ceketi rezaletti. Kirli ayak ve el parmakları narin ve inceydi; yırtılmış, düğmesiz ceketinin altından ametist kolyesi parlıyordu. Annesi Arapsaçı hastalara şifa dağıtıp iyileştirerek, kırıkçılık-çıkıkçılık yaparak, doğumu kolaylaştırarak, bulma, uyku tılsımları ve aşk iksirleri satarak iyi para kazanıyordu. Hem kendisi, hem de kızını daha iyi giydirebilir, ayakkabı alabilir, temiz olabilirdi ama böyle yapmak aklına gelmiyordu. Evine bakmak da onun ilgi alanlarından biri değildi. Genellikle kendisine kümes hayvanlarıyla ödeme yapıldığından, çoğunlukla Gül'le ikisi haşlanmış tavuk, yağda yumurtayla besleniyorlardı. İki odalı evlerinin avlusu kedi ve tavuk cennetiydi. Kedileri, karakurbağalarını ve mücevherleri çok seviyordu. Ametist kolye, Altın'ın baş ormancısının oğlunun doğumunu sağ salim yaptırmasının ödülüydü. Arapsaçı dirseklerine kadar, tez bir tılsım yaparken şimşekler çakan, tangırdayıp tungurdayan bilezikler, ayaklarına halhallar takıyordu. Zaman zaman omzunda bir kedi yavrusu taşıyordu. Meraklı bir anne değildi. Gül, yedi yaşındayken, "Eğer istemiyorduysan, neden doğurdun beni?" diye sormuştu.

"Eğer doğurmazsan, nasıl adam gibi bebek doğurtabilirsin?" demişti annesi.

"Yani alıştırma mı yapıyordun?" dedi Gül öfkeli bir sesle.

"Her şey alıştırmadır," dedi Arapsaçı. Hiç huysuzluk etmezdi. Kızına bir şey yapmak pek nadiren gelirdi aklına ama kızını hiç kırmaz, hiç azarlamazdı; yemek olsun, kendisine ait bir karakurbağası olsun, ametist kolye olsun, cadılık dersleri olsun, istediği her şeyi verirdi. Eğer Gül isteseydi ona yeni kıyafetler de alırdı ama kız hiç istemedi. Gül küçük yaştan itibaren kendi başının çaresine bakmayı öğrenmişti; Pırlanta'nın onu çok sevmesinin nedenlerinden biri de buydu. Kızla birlikteyken hürriyetin ne olduğunu biliyordu. O yanında olmayınca sadece müzik duyduğu, şarkı söylediği veya çaldığı zaman bunu elde edebiliyordu.

"Bir vergi var bende," dedi, artık şakaklarını ovuyor, saçlarını çekiştiriyordu.

"Başına zarar vermeyi keser misin," dedi Gül ona.

"Tarry'nin bende bir vergi olduğunu düşündüğünü biliyorum."

"Tabii ki sende bir vergi var! Tarry'nin ne düşündüğünün ne önemi var? Daha şimdiden onun bugüne kadar çalabildiğinden on kere daha iyi harp çalmaya başladın."

Pırlanta'nın onu sevmesinin bir başka nedeni de buydu.

"Hiç müzisyen büyücü var mı?" diye sordu oğlan, bakışlarını kaldırarak.

Kız düşündü. "Bilmiyorum."

"Ben de. Morred ile Elfarran birbirlerine şarkı söylüyorlarmış; Morred de bir büyücüydü. Galiba Roke'ta şarkıları ve tarihi öğreten bir Okuyucu Usta var. Ama müzisyen olan bir büyücü hiç duymadım."

"Neden olmasın ki." Zaten kız hiçbir zaman bir şeyin olmaması için bir sebep göremezdi. Oğlanın onu sevmesinin bir başka nedeni.

"Bana hep birbirlerine benziyorlar gibi gelir," dedi oğlan, "büyü ve müzik. Tılsımlar ve tınılar. Her şey bir yana, her ikisini de tam yerinde yapman gerekir."

"Pratik," dedi Pırlanta, biraz hırçınlıkla. "Biliyorum." Pırlanta'ya bir çakıl taşı attı. Yarı yolda taş kelebeğe dönüştü. O da kıza bir kelebek attı ve iki kelebek, birer çakıl taşı olarak yere düşmezden önce bir an için uçuşup kıpırdaştılar. Pırlanta ile Gül, eski taş sıçratma numaralarına böyle birkaç varyete uydurmuşlardı.

"Gitmen gerekir Pırıl," dedi kız. "Sadece olup olmadığını öğrenmek için."

"Biliyorum."

"Ya bir de büyücü olursan! Ah! Bana öğretebileceğin bütün o şeyleri bir düşün! Biçim dönüştürme mesela. Ne istersek olabiliriz. At! Ayı!"

"Köstebek," dedi Pırlanta. "Gerçekten yer altına gizlenmek istiyorum. Hep, adımı aldıktan sonra babamın bana kendi işiyle ilgili şeyleri öğretmeye başlayacağını düşünmüştüm. Ama bunca yıldır niyetini gizlemiş. Uzun bir zamandır aklında bu varmış sanırım. Ama ya oraya gidersem ve büyücülükte, muhasebe tutmaktan daha iyi olmadığım ortaya çıkarsa? Neden, yapabildiğimi bildiğim şeyi yapmama izin vermiyorlar?"

"Peki niye hepsini birden yapmayasın? En azından hem büyüyü, hem de müziği? Ne zaman istesen bir muhasebeci tutabilirsin."

Kız güldüğünde ince yüzü aydınlanıyor, ince ağzı sonuna kadar açılıyor, gözleri yok oluyordu.

"Ah Karagül," dedi Pırlanta, "seni seviyorum."

"Tabii ki seviyorsun. Sevsen iyi olur. Eğer sevmezsen sana cadılık yaparım."

Dizleri üzerinde birbirlerine yaklaştılar, yüz yüze, kolları iki yanlarında sallanıyordu, elleri ise birleşmişti. İkisi de diğerinin yüzünü, gözünü öptü. Gül'ün dudaklarına Pırlanta'nın yüzü, son zamanlarda tıraş etmeye başladığı dudakları ve çenesi çevresindeki hafif batma hissi olmasa, olmuş bir erik gibi pürüzsüz geliyordu. Pırlanta'nın dudakları ise Gül'ün yüzünü, biraz önce pis eliyle kaşıdığı yerdeki kumlu hissi olmasa ipek gibi yumuşacık algılıyordu. Göğüsleri ve göbekleri değecek şekilde birbirlerine biraz daha yaklaştılar, ama elleri yanlarında durmaya devam ediyordu. Öpüşmeye devam ettiler.

"Karagül," diye fısıldadı oğlan kızın kulağına, bu onun kıza taktığı gizli

isimdi. Kız bir şey söylemedi ama oğlanın kulağına sıcak nefesini verince oğlan inledi. Elleri kızın ellerini sıkıca kavradı. Oğlan biraz geri çekildi. Kız geri çekildi.

Bilekleri üzerine oturdular.

"Ah Pırıl," dedi kız, "gittiğin zaman çok kötü olacak."

"Gitmeyeceğim," dedi oğlan. "Hiçbir yere. Hiçbir zaman."

Ama tabii ki babasının arabacılarından biri tarafından sürülen babasının arabalarından birinde, Köknar Usta'yla birlikte Güney Havnor Limanı'na gitti. İnsanların büyücülerin söylediklerini yapmaları âdettir. Üstelik bir büyücünün insanı öğrencisi veya çırağı olması için çağırması da azımsanacak bir onur değildir. Asasını Roke'ta kazanmış olan Köknar, gelip kendilerini sınaması ve eğer o konuda bir vergileri varsa onlara bir şeyler öğretmesi için yalvaran oğlanlara alışıktı. Neşe dolu kibar tavırları biraz gönülsüzlük ve güvensizlik gizleyen bu oğlan onun merakını kabartmıştı. Oğlanda bir vergi olduğu kendisinin değil babasının fikriydi. Bu pek olağan sayılmazdı; gerçi belki zenginler arasında halk arasında olduğu kadar olağan dışı da değildi. Sonuç olarak altın ve fildişi olarak peşinen ödenmiş iyi bir çıraklık parasıyla birlikte geliyordu oğlan. Eğer çocukta büyücü olma istidadı var ise Köknar onu eğitirdi; yok, Köknar'ın kuşkulandığı gibi sadece gelip geçici çocuksu bir şeyse, öğretmenlik ücretinden kalan parayla eve geri yollardı. Köknar hisler ve düşüncelere pek ilgi duymayan dürüst, namuslu, ciddi, tahsilli bir büyücüydü. Onun vergisi isimlerle ilgiliydi. "Sanat, isimlendirmekle başlar ve biter," dedi; tabii başlangıç ile sonuç arasında oldukça fazla şey vardır gerçi, ama bu gerçekten de doğrudur.

Böylece Pırlanta tılsımlar, gözbağları, dönüşümler ve Köknar'ın deyimiyle bu tür şatafatlı numaralar öğreneceği yerde, büyücünün eski şehrin dar bir arka sokağındaki dar evinin, dar arka odasında, Yaradılış Lisanı'ndaki güç isimlerden ve isimlerden ve isimlerden oluşmuş uzun uzun listelerini ezberleyerek oturdu durdu. Bitkiler ile bitkilerin bölümleri, hayvanlar ile hayvanların bölümleri, adalar ile adaların bölümleri, gemilerin bölümleri, insan bedeninin bölümleri. Kelimeler hiçbir anlam ifade etmiyor, hiçbir cümle meydana getirmiyordu; sadece listeler vardı. Uzun uzun listeler.

Aklı başka yerlere gidiyordu. "Kirpik" Gerçek Lisan'da *siasa*'dır, diye okudu ve kirpiklerin, kara kirpiklerin kelebek buseleri gibi yanaklarını süpürüşünü hissetti. İrkilerek bakışlarını kaldırdı ve ona neyin değmiş olduğunu anlayamadı. Sonra kelimeyi tekrarlamaya çalışınca, dut yemiş bülbül gibi kalakaldı.

"Hafıza, hafıza," dedi Köknar. "Hafıza olmazsa hüner bir işe yaramaz!"

Kaba değil sertti. Pırlanta Köknar'ın kendisi hakkında ne düşündüğünü hiç bilemiyor ve oldukça düşük bir şeyler olduğunu tahmin ediyordu. Büyücü bazen, çoğunlukla gemilere ve evlere koruma, kuyulara arınma büyüleri koymak, şehir toplantılarında nadiren konuşarak ama hep dinleyerek hazır bulunmak olan işine giderken oğlanı da yanına alıyordu. Roke eğitimli olmayan ama şifacılık vergisine sahip başka bir büyücü Güney Limanı'ndaki hastalara ve ölüm döşeğinde olanlara bakıyordu. Köknar, buna izin vermiş olmaktan memnundu. Pırlanta'nın görebildiği kadarıyla o araştırma yapmaktan ve hiç büyü kullanmamaktan zevk alıyordu. "Denge'yi korumak, her şey bunda," dedi Köknar, "Bilgi, düzen, denetimde." Bu sözleri o kadar sık söylüyordu ki bunlar Pırlanta'nın kafasında bir melodi oluşturmuş, kendi kendilerini tekrarlayıp duruyorlardı: Bilgi, düzen ve deneti———m...

Pırlanta isimleri uydurduğu melodilere uyarlayınca çok daha çabuk öğreniyordu; ama o zaman da melodi isimle birlikte geliyordu ve oğlan bunu melodisiyle söyleyiveriyordu: Çünkü artık sesi kendisini yeniden bulmuştu, güçlü, esrarlı bir tenor olarak; bu da Köknar'ın yüzünü ekşitmesine neden oluyordu. Köknar'ın evi çok sessiz bir evdi.

Öğrencinin çoğunlukla Usta'sının yanında olması veya irfan ve kelime kitaplarının bulunduğu odada isim listelerini çalışması veya uyuması gerekirdi. Köknar erken yatıp, erken kalkan disiplinli bir adamdı. Ama zaman zaman Pırlanta'nın bir-iki saatlik bir hürriyeti oluyordu. Her defasında rıhtıma gidip iskeleye veya denize inen merdivenlere oturarak Karagül'ü düşünüyordu. Evden çıkıp da Köknar Usta'dan uzaklaşır uzaklaşmaz Karagül'ü düşünmeye başlıyor ve aklına pek başka bir şey getirmeden hep onu düşünmeye devam ediyordu. Bu onu biraz hayrete düşürüyordu. Sıla özlemi duyması gerektiğini, annesini özlemesi gerektiğini düşünüyordu. Soğuk bezelye bulamacından (çünkü en azından bu büyücü Altın'ın hayal ettiği gibi saltanat içinde yaşamıyordu) ibaret cılız akşam yemeğinden sonra çıplak, dar, küçük odasında döşeğine uzandığında annesi sık sık aklına geliyordu ve sık sık sıla özlemi çekiyordu. Geceleri Pırlanta'nın aklına Karagül hiç gelmiyordu. Annesini veya güneşli odaları, sıcak yemekleri düşünüyordu; veya aklına bir şarkı geliyordu ve aklındaki harpta bunu zihinsel olarak çalışıyordu; ya da uykuya dalıyordu. Karagül aklına sadece rıhtıma indiğinde, limanın sularına, iskelelere, balıkçı kayıklarına bakarken geliyordu; sadece Köknar'dan ve adamın evinden uzaktayken.

Böylece boş vakitlerini, sanki kızla gerçek birer buluşmaymış gibi aziz tutuyordu. Kızı her zaman sevmişti ama onu herkesten ve her şeyden öte sevdiğini anlayamamıştı. Onunla birlikteyken, hatta rıhtımda onu düşünürken bile, yaşıyordu. Köknar Usta'nın evinde ve yanında ise kendisini hiçbir zaman

tam anlamıyla yaşıyor hissetmiyordu. Biraz ölü gibi hissediyordu kendini. Ölü değil ama biraz ölü.

Birkaç kez, kirli liman suları bir sonraki basamağa çarparken, martılar ile liman işçilerinin bağırışları havayı tiz ve kaba bir ezgiyle kaplarken, denize inen merdivenlerde oturduğunda gözlerini kapatmış, sevgilisini o kadar net, o kadar yakınında görmüştü ki kıza dokunmak için elini uzatmıştı. Zihinsel harpını çalarken elini sadece aklında uzatabiliyorsa, o zaman gerçekten de kıza dokunabilirdi. Kızın elini elinin içinde hissetti; dudaklarına yaslanan o serinlik, ipeksi-çamurlu yanağını. Kafasının içinde onunla konuştu ve Karagül kafasının içinde ona cevap verdi; kızın sesi, kızın boğuk sesi adını söylüyordu, "Pırlanta..."

Ama Güney Limanı caddelerinden geri dönerken kaybediyordu onu. Kızı yanında tutacağına yemin ediyordu, onu düşüneceğine, o gece düşüneceğine ama kız solup gidiyordu. Köknar Usta'nın kapısını açtığında kendisini isimlerin listesini tekrarlayıp dururken veya –çoğunlukla aç olduğu için– akşam yemeğine ne olduğunu düşünürken buluyordu. Yeniden bir saat bulup rıhtıma koşunca geliyordu kız ancak aklına.

O yüzden bu saatlerin Karagül ile gerçek birer buluşma olduğunu hissetmeye başlamıştı ve ayakları çakıl taşlarına değinceye, gözü limana ve denizin ufkuna çevrilinceye kadar ne için yaşadığını bilmeden, sırf bu saatler için yaşıyordu. O zaman hatırlanmaya değecek olan şeyi hatırlıyordu.

Kış ile baharın ilk serin günleri geçip gitti, baharın son sıcak günlerinde bir arabacı annesinden mektup getirdi. Pırlanta mektubu okuduktan sonra, "Annem bu yaz bir ayı evde geçirip geçiremeyeceğimi soruyor," diyerek Köknar Usta'ya götürdü.

"Büyük bir ihtimalle gidemezsin," dedi büyücü; sonra Pırlanta'yı birdenbire fark etmiş gibi kalemini yere bıraktı ve "Genç adam, sana benimle çalışmaya devam etmek isteyip istemediğini sormak zorundayım," diye sordu.

Pırlanta, ne demesi gerektiğini hiç bilmiyordu. Bunun kendisine bağlı olduğu fikri hiç aklına gelmemişti. "Sizce devam etmeli miyim?" diye sordu sonunda.

"Herhalde etmesen daha iyi olur," dedi büyücü.

Pırlanta içinin rahatlamasını, serbest kaldığını hissetmeyi bekliyordu ama kendisini reddedilmiş hissetti, utandı.

"Üzgünüm," dedi Köknar'ın ona bakmasına neden olan bir ağırbaşlılıkla.

"Roke'a gidebilirsin," dedi büyücü.

"Roke'a mı?"

Oğlanın ayran budalası gibi bakması Köknar'ı rahatsız etmişti. Tabii ki bundan rahatsız olmaması gerektiğini biliyordu Köknar. Büyücüler kendi tür-

lerinin gençlerindeki kibirli özgüvene alışkındırlar. Alçakgönüllülüğün sonradan olmasını beklerler, o da olursa tabii.

"Roke dedim," dedi Köknar, söylediğini tekrarlamaya alışık olmadığını belli eden bir tonda. Sonra bu oğlana, ağırbaşlı sabrıyla sevgisini kazanmış olan bu uysal, şımartılmış, dalgın oğlana acıdı ve "Ya Roke'a gitmelisin, ya da ihtiyacın olan şeyi öğretmesi için kendine bir büyücü bulmalısın. Tabii ki benim öğretebileceğim şeylere de ihtiyacın var. İsimlere ihtiyacın var. Sanat isimlendirmekle başlar ve biter. Ama senin vergin bu değil. Kelimeler konusunda zayıf bir hafızan var. Bu konuda gayretle çalışman lazım. Öte yandan, belli bir yeteneğin olduğu da son derece açık ve bu konunun da işlenmesi ve disiplin altına alınması gerekir, bunu da bir başkası benden daha iyi yapabilir," dedi. İşte tevazu, tevazuyu böyle doğurur, hatta bazen hiç beklenmedik yerde. "Eğer Roke'a gidecek olursan, özellikle Çağrıcı Usta'nın dikkatine bir mektup yazarın."

"Yaa," dedi Pırlanta, hayretle. Çağrıcı'nın sanatı, büyü sanatları içinde belki de en esrarlı ve tehlikeli olanıydı.

"Belki de yanılıyorumdur," dedi Köknar kuru, ifadesiz sesiyle. "Sende Şekillerne vergisi olabilir. Belki de sıradan bir biçimlendirme ve dönüştürme vergisidir. Emin değilim."

"Ama siz... ben gerçekten..."

"A, tabii. Kendi yeteneğini fark etmekte olağanüstü denecek kadar yavaşsın genç adam." Bu sertçe söylenmiş bir sözdü ve Pırlanta biraz soğuklaştı.

"Ben, kendimde müzik yeteneği olduğunu düşünüyordum," dedi.

Köknar bunu elinin bir hareketiyle bir kenara itivererek, "Ben Gerçek Sanat'tan söz ediyorum," dedi. "Şimdi sana karşı açık sözlü olacağım. Sana ebeveynine mektup yazıp onlara, eğer kararın o yolda olursa Roke'taki Okula gitmek istediğini bildirmeni tavsiye ederim. Onlara ben de yazacağım; ya da eğer seni kabul ederse, ki ben tavsiye edersem kabul edeceğini zannediyorum, Büyük Liman'daki Büyücü Sabırsız'a git. Ama evini ziyaret etmemeni tavsiye ederim. Ailenin, arkadaşlarının falan olaya karışması, senin kurtulman icap eden bir şey. Hem şimdi, hem ileride."

"Büyücülerin ailesi olmaz mı?"

Köknar oğlanda bir parça ateş görmekten memnun olmuştu. "Onlar kendi içlerinde bir ailedir," dedi.

"Hiç arkadaşları da mı olmaz?"

"Arkadaşlık edebilirler. Ben sana kolay bir hayat olacak mı dedim?" Bir sessizlik. Köknar doğrudan Pırlanta'ya bakıyordu. "Bir kız varmış," dedi.

Pırlanta bir an onunla göz göze geldi, bakışlarını indirdi ve sesini çıkartmadı.

"Baban anlattı bana. Bir cadının çocuğu, çocukluk arkadaşın. Senin ona numaralar öğrettiğini düşünüyordu."

"O bana öğretti."

Köknar başıyla onayladı. "Bu çocuklar arasında oldukça anlaşılır bir şey. Ve artık tamamen imkânsız bir şey. Bunu anlıyor musun?"

"Hayır," dedi Pırlanta.

"Otur," dedi Köknar. Bir an bekledikten sonra Pırlanta, adamın karşısındaki sert, yüksek sırtlı sandalyeyi aldı.

"Seni burada koruyabilirim ve korudum da. Roke'ta tabii ki tamamen emniyette olacaksın. Duvarlar bile yeterlidir orada... Ama eğer eve dönersen, kendini korumaya gönüllü olman gerekir. Genç bir adam için bu çok zordur, çok zor – henüz çelik gibi olmamış bir irade, henüz gerçek amacını görmemiş bir akıl için bir sınavdır. Ben sana tüm samimiyetimle böyle bir sınavı göze almamanı öneririm. Ebeveynine bir mektup yaz ve ya Büyük Liman'a, ya da Roke'a git. Sana geri vereceğim yıllık ücretinin yarısı ilk masraflarına yeter." Pırlanta kıpırdamadan, dimdik oturuyordu. Son zamanlarda babasının boyuna ve endamına erişmişti, çok genç de görünse bir erkeğe benziyordu.

"Beni burada koruduğunuzu söylediğinizde ne kastettiniz Köknar Usta?"

"Sadece kendimi korumak için ne yapıyorsam onu," dedi büyücü; bir süre sonra da, hırçınlıkla ekledi: "Pazarlık bu, oğul. Kendi gücümüz için ödediğimiz güç. Varlığın daha aşağı hallerini baştan bırakıyoruz. Herhalde her gerçek güç adamının bekâr olduğunu bilirsin."

Bir sessizlik oldu; Pırlanta, "Yani siz şuna mı göz kulak oldunuz...? Ben..."

"Tabii. Hocan olarak bundan sorumluydum."

Pırlanta başıyla onaylayarak. "Teşekkür ederim," dedi. Kısa bir süre sonra ayağa kalktı. "Müsaadenizle Usta," dedi. "Düşünmem gerek."

"Nereye gidiyorsun?"

"Sahile."

"Burada kalsan daha iyi."

"Burada düşünemiyorum."

Köknar o zaman neyle karşı karşıya olduğunu anlamış olabilirdi; fakat oğlana bundan sonra onun ustası olamayacağını söylediği için vicdanen artık ona hükmedemezdi. "Gerçek bir vergin var Essiri," dedi, oğlana Arnia pınarlarında verdiği, Kadim Lisan'da Söğüt anlamına gelen ismini kullanarak. "Tam olarak anlayamıyorum. Senin ise hiç anladığını zannetmiyorum. Dikkat et! Bir vergiyi yanlış kullanmak veya kullanmayı reddetmek büyük bir kayba neden olabilir, büyük bir zarar verebilir."

Pırlanta, ıstırap içinde, pişmanlıkla, itaatkâr bir edayla, kımıldamadan başıyla onayladı.

"Haydi git," dedi büyücü ve o da gitti.

Daha sonra oğlanın evden ayrılmasına hiç izin vermemiş olması gerektiğini anladı. Pırlanta'nın iradesini veya kızın ona yaptığı büyünün gücünü takdir edememişti. Bu konuşma sabah olmuştu; Köknar açıklayıcı bilgiler düştüğü efsuna geri döndü; akşam yemeği vaktine kadar öğrencisi aklına gelmemişti; akşam yemeğini tek başına yediğinde bile Pırlanta'nın kaçmış olduğunu kabullenmemişti henüz.

Köknar daha alt seviyedeki büyü sanatlarını kullanmayı hiç sevmezdi. Herhangi bir sihirbazın yapacağı gibi bir bulma büyüsü yapmadı. Başka herhangi bir yolla da Pırlanta'yı çağırmaya kalkmadı. Kızgındı; belki de incinmişti. Oğlan hakkında iyi şeyler düşünüyordu, Çağrıcı'ya onun hakkında mektup yazmayı düşünmüştü ve daha ilk kişilik sınavında Pırlanta paramparça olmuştu. "Cam," diye mırıldandı büyücü. En azından bu zayıflık oğlanın tehlikeli olmadığını ispatlamıştı. Bazı yeteneklerin başıboş bırakılmaması gerekir ama bu çocuğun içinde bir zarar, kötü bir niyet yoktu. Hiç hırs yoktu. "Omurgasız," dedi Köknar evin sessizliği içinde. "Sürünerek anasına gitsin."

Yine de Pırlanta'nın tek bir teşekkür veya özür sözü söylemeden kendisini yüzüstü bırakması yüreğini dağlıyordu. Ne kibarlık, diye düşündü.

Cadının kızı lambayı üfleyip yatağa yattığında bir baykuş sesi duydu; hafif, bazılarının onlara gülen baykuş demesine neden olan o yumuşak hu-hu-hu-hu sesi. Bunu içi cız ederek duydu. Yaz aylarında, herkes uykudayken gizlice Amia kıyısındaki söğütlükte buluşmaya gittiklerinde ikisinin işaretiydi bu. Gece onu düşünmek istemiyordu. Kışın, her gece oğlana gönderide bulunmuştu. Annesinin gönderme büyülerini öğrenmişti ve bunun gerçek bir büyü olduğunu biliyordu. Oğlana temasını yollamıştı, onun ismini söyleyen sesini yollamıştı tekrar tekrar. Hava ve sessizlikten oluşmuş bir duvarla karşılaşmıştı. Hiçbir şeye değememişti. Oğlan onu duymuyordu.

Bir-iki kere, aniden, gündüz vakti, kafasının içinde oğlanı çok yakında hissetmişti; eğer uzansa ona dokunabilirdi. Ama geceleri sadece boş bir yokluk, bir reddediş vardı. Aylar önce ona ulaşmaya çalışmaktan vazgeçmişti ama gönlü hâlâ yaralıydı.

"Hu-hu-hu," dedi baykuş penceresinin altından; sonra da, "Karagül!" dedi. Mutsuzluğundan sıçrayıp sıyrılan kız yataktan atlayıp panjurları açtı.

"Dışarı gel," diye fısıldadı yıldız ışığında bir gölgeden ibaret olan Pırlanta.

"Annem evde değil. İçeri gel!" Kız onu kapıda karşıladı.

Birbirlerine sıkı sıkı sarıldılar, uzun bir süre sessiz kaldılar. Pırlanta'ya, sanki geleceğini, kendi yaşamını, tüm yaşamını kolları arasında tutuyormuş

gibi gelmişti. Sonunda kız hareket etti, oğlanı yanağından öperek, "Seni özledim, seni özledim, seni özledim. Ne kadar kalabileceksin?" diye sordu.

"İstediğim kadar."

Oğlanın elini tutarak içeri aldı. Oğlan her zaman, kendi temiz, konforlu evinden çok farklı olan, büyücünün evinin soğuk ciddiyetinden ise çok çok daha farklı, kadınların ve cadıların gizleriyle dolu, keskin kokulu dağınık bir yer olan cadının evine girmekte müterediddit davranırdı. Orada durmuş bir at gibi titriyordu; şifalı otların bağlı olduğu çatı kirişi için fazla uzun boyluydu. Hiç yemek yemeden kırk mili on altı saatte yürüdüğü için son derece gerilmiş ve yorulmuştu.

"Annen nerede?" diye sordu bir fısıltı halinde.

"Yaşlı Ferny ile oturuyor. Bu akşamüstü öldü, annem bütün gece orada olacak. İyi ama sen buraya nasıl geldin?"

"Yürüdüm."

"Büyücü evi ziyaret etmene izin mi verdi?"

"Kaçtım."

"Kaçtın mı! Neden?"

"Seni kaybetmemek için."

Kıza; saçtan bulutu içindeki o canlı, hiddetli, esmer yüze baktı. Kız sadece bir gömlek giyiyordu; oğlan kızın göğüslerinin o nihayetsizce narin, nazik yükseltisini gördü. Kızı kendine çekti ama kız ona sarılsa da kaşlarını çatarak kendisini yeniden uzaklaştırdı.

"Beni kaybetmemek için mi?" diye tekrarladı. "Bütün bir kış boyunca beni kaybetmek seni pek rahatsız etmemiş gibiydi. Seni getiren ne oldu?"

"Roke'a gitmemi istedi."

"Roke'a mı?" Kız hayretle baktı. "Roke'a mı Pırıl? O halde gerçekten bir vergin var – bir sihirbaz olabilir misin?"

Kızı Köknar'ın tarafında bulmak Pırlanta için bir darbe olmuştu.

"Sihirbazlar onun gözünde hiçbir şey değil. Benim bir büyücü olabileceğimi söylemek istiyor. Büyücülük yapabileceğimi. Sadece cadılık değil yani."

"Aa, anlıyorum," dedi Gül bir süre sonra. "Ama senin neden kaçtığını anlayamıyorum."

Ellerini bıraktılar.

"Anlamıyor musun?" dedi oğlan, kızın anlamamış olması canını sıkmıştı, çünkü kendisi de anlamıyordu. "Büyücülerin kadınlarla bir işi kalmaz. Cadılarla. Öyle şeylerle."

"Ha, biliyorum. Tenezzül etmezler."

"Sadece tenezzül edip etmemek değil..."

"Ama öyle. Eminim, sana öğrettiğim bütün sihirleri unutman gerekti. Öyle olmadı mı?"

"Bu aynı şey değil."

"Değil. Bu Yüksek Sanat değil. Bu, Gerçek Lisan değil. Büyücüler dudaklarını sıradan sözlerle kirletmemeli. 'Kadınların büyüleri kadar zayıf, kadınların büyüleri kadar habis', onların söylediklerini bilmediğimi mi zannediyorsun? Yani, söyle bakalım neden buraya geri geldin?"

"Seni görmek için!"

"Neden?"

"Aklından neler geçiyor?"

"Buradan gittiğin süre boyunca bana hiç gönderme yapmadın, sana göndermeme izin vermedin. Sen büyücülük oynamaktan bıkıncaya kadar benim beklemem gerekiyordu. Eh ben de beklemekten bıktım." Sesi neredeyse duyulmuyordu, kaba bir fısıltı halindeydi.

"Birileri buraya geliyordu," dedi oğlan, kızın kendisine sırt çevirmesinden kuşkulanmıştı. "Peşindeki kimdi?"

"Öyle biri varsa bile bu seni hiç alakadar etmez! Sen git, sen sırtını bana dön. Büyücülerin benim yaptıklarımla, annemin yaptıklarıyla bir ilgisi olamaz. Eh, ben de senin yaptıklarınla hiç ilgilenmiyorum, hem de hiç. Git öyleyse!"

Açlıktan ölecek halde, düş kırıklığına uğramış, yanlış anlaşılmış Pırlanta kıza yeniden sarılmak, kızın bedeninin kendi bedenini anlamasını sağlamak, bütün yaşamlarının tüm yıllarını barındıran, o ilk derin kucaklaşmayı tekrarlamak için uzandı. Kendisini bir metre geride buldu, ellerine iğneler batıyor, kulakları çınlıyor, gözleri kararıyordu. Gül'ün gözleri çakmak çakmaktı, sıktığı yumrukları ise kıvılcımlar saçıyordu. "Bir daha yapma bunu," diye fısıldadı.

"Hiç merak etme," dedi Pırlanta, olduğu yerde döndü ve koca adımlarla uzaklaştı. Başına bir dizi kuru adaçayı takılıp arkasından sürüklendi.

O geceyi, bodur söğütler arasındaki eski yerlerinde geçirdi. Belki de kızın geleceğini umuyordu ama kız gelmedi ve oğlan da kısa bir süre içinde yorgunluğuna yenik düşüp uyudu. Güneşin ilk, soğuk ışığıyla uyandı. Doğrulup düşündü. Yaşama o soğuk ışıkta baktı. İnandığı şeyden farklı bir meseleydi. İsimlendirilmiş olduğu nehre indi. Su içti, elini yüzünü yıkadı, elinden geldiğince kendisine çeki düzen verdi, kasabadan geçip en uçtaki en güzel eve, babasının evine gitti.

İlk bağırışlardan, kucaklaşmalardan sonra hizmetkârlar ve annesi onu hemen kahvaltıya oturttular. Böylece midesine biraz sıcak yemek ve içine de

belli bir serinlik gelince ancak yüzleşebildi kahvaltıdan önce Büyük Liman'a doğru yola çıkan araba kervanını geçirmeye gitmiş olan babasıyla.

"Vay, oğul!" Yanaklarını değdirdiler. "Köknar Usta sana bir tatil verdi demek ki?"

"Hayır efendim. Ben ayrıldım."

Altın baktı; sonra tabağını doldurarak oturdu. "Ayrıldın ha," dedi.

"Evet efendim. Büyücü olmak istemediğime karar verdim."

"Hımmm," dedi Altın, lokmasını çiğneyerek. "Kendi başına mı ayrıldın? Yoksa Usta'nın izniyle mi?"

"Tamamen kendi kararımla, onun izni olmadan ayrıldım."

Altın çok yavaş çiğniyordu, gözleri masadaydı. Pırlanta babasında bu ifadeyi bir kez ormancı kestane korularını böcek sardığını söylediğinde ve katır satıcısının kendisini dolandırdığını anladığında görmüştü.

"Çağrıcı Usta ile çalışmam için Roke Adası'na gitmemi istiyordu. Beni oraya yollayacaktı. Gitmemeye karar verdim."

Bir süre sonra Altın, bakışları hâlâ masa üzerindeyken, "Neden?" diye sordu.

"İstediğim hayat o değil."

Bir sessizlik daha. Altın pencerenin yanında ayakta durup sessizlik içinde dinleyen karısına baktı. Sonra oğluna baktı. Yavaşça yüzündeki hiddet, hayal kırıklığı, şaşkınlık ve saygı karışımı yerini daha basit bir şeye, bir suç ortaklığı ifadesine, neredeyse sinmek gibi bir ifadeye bıraktı. "Anlıyorum," dedi. "Peki ne yapmak istediğine karar verdin?"

Bir sessizlik. "Bunu," dedi Pırlanta. Sesi ölçülüydü. Ne babasına bakıyordu, ne annesine.

"Hah!" dedi Altın. "Eh! Memnun olduğumu söylemeliyim oğul." Küçük bir etli böreği bir lokmada yuttu. "Büyücü olmak, Roke'a gitmek, bütün bunlar hiçbir zaman bana gerçek gibi gelmemişti, tam olarak değil yani. Üstelik sen oradayken bütün bunların ne faydası olduğunu düşünüp duruyordum, doğrusunu söylemek gerekirse. Bütün bu işimin. Burada olursan her şeyin nedeni belli oluyor. Âlâ! Ama dur bakayım, büyücünün yanından öylece kaçıp da mı geldin? Senin ayrıldığını biliyor muydu?"

"Hayır. Ona yazacağım," dedi Pırlanta, yeni, ölçülü sesiyle.

"Kızmayacak mı? Büyücülerin çabuk sinirlendikleri söylenir. Çok gururludurlar."

"Kızdı," dedi Pırlanta, "ama bir şey yapmayacak."

Öyle de oldu. Gerçekten de Köknar usta çıraklık parasının kuruşu kuruşuna beşte ikisini geri yollamıştı. Güney Limanı'na bir yük direk götüren Altın'ın arabacılarından biri tarafından getirilen paketin yanında Pırlanta'ya da

bir not vardı. Notta, "Gerçek sanat tek bir gönül ister," diye yazıyordu. Dışındaki adres, söğüdün Hardca rünüydü. Not, Köknar rünüyle imzalanmıştı ki bunun da iki anlamı vardı: Köknar ağacı ve acı çekmek.

Pırlanta üst kattaki aydınlık odasında, rahat yatağı üzerinde oturmuş, evin içinde dolaşan annesinin şarkı söyleyen sesini dinliyordu. Büyücünün mektubunu tuttu, mesajı ve iki rünü tekrar ve tekrar okudu. O sabah bodur söğütler arasında ona doğmuş olan soğuk ve uyuşuk akıl bu dersi aldı. Hiç büyü yok. Bir daha hiç. Hiçbir zaman gönlü buna düşmemişti zaten. Onun için bir oyun olmuştu, Karagül ile oynadıkları bir oyun. Hatta büyücünün evinde öğrendiği Gerçek Lisan'ın isimleri bile, içlerindeki güzellik ve gücü hissetmiş olsa da, bırakabileceği şeylerdi, aklından kayıp gitmelerine izin verebiliyor, unutabiliyordu.

Lisanını sadece kızla konuşabilirdi. Kızı kaybetmişti, elinden kayıp gitmesine izin vermişti. Çift gönlün gerçek bir lisanı yoktu. Bundan sonra sadece görev lisanını konuşacaktı: Kazanmak ve harcamak, gelir ve gider, kâr ve zarar.

Ve bunun gerisinde, hiç. Gözbağları vardı, küçük tılsımlar, kelebeğe dönüşen çakıl taşları, bir-iki dakikalığına canlı kanatlarla uçan tahta kuşlar. Hiçbir zaman bir seçim hakkı olmamıştı aslında. Gidebileceği tek bir yol vardı.

Altın son derece mutluydu ve kesinlikle bunun farkında değildi. "Yaşlı adam mücevherini geri aldı," dedi arabacı ormancıya. "Taze kaymak yemiş kadar keyifli." Keyifli olduğunun farkında olmayan Altın, sadece hayatının ne kadar tatlı olduğunu düşünüyordu. Reche korusunu da almıştı, gerçi fahiş fiyata olduğu kesindi ama en azından Doğutepe'den Alçakdal almamıştı ya; üstelik artık Pırlanta ile birlikte burayı gerektiği gibi geliştirebilirdi. Kestaneler arasında, kesilip gemi direği, seren ve kereste olarak satılması, yerine kestane fidanlarının dikilmesi gereken bir sürü çam vardı. Zamanla, tıpkı Büyük Koru gibi katıksız bir koru, kestane krallığının kalbi olacaktı. Zamanla tabii ki. Meşe ve kestane, kızılağaç ve söğüt gibi bir gecede sürgün vermezdi. Ama zaman vardı. Artık zaman vardı. Oğlan ancak on yedi yaşındaydı, kendisiyse kırk beş yaşında. Tam olgun yaşındaydı. Kendisini yaşlı hissediyordu ama anlamsız bir şeydi bu. Tam olgunluk çağındaydı. Artık meyva vermeyen en yaşlı ağaçlar da çamlarla birlikte sökülmeliydi. Bu ağaçlardan mobilya için de kaliteli kereste çıkartılabilirdi.

"İyi, iyi," diyordu karısına sık sık, "yeniden güllerin açtı ha? Göz bebeğin yine evde ha? Artık kederli olmak yok ha?"

Tuly gülümseyerek adamın elini okşadı.

Bir keresinde tebessüm edip sözlerini onaylayacağı yerde, "Onun yeni-

den evde olması çok güzel ama," demişti; ama Altın dinlemekten vazgeçti. Analar, çocukları için endişelenmek için yaratılmışlardır; kadınlar ise hiç tatmin olmamak için. Tuly'nin hayatı boyunca sürdürdüğü o endişe nakaratlarını dinlemesine bir neden yoktu. Tabii ki kadın bir tüccarın hayatını oğluna yeterli bulmuyordu. Havnor'da Kral olmanın bile oğluna yetmeyeceğini düşünürdü o.

"Kendisine bir kız bulduğunda," dedi Altın, kadın her ne diyorsa ona karşılık olarak, "her şey yoluna girer. Büyücülerle yaşamak, onların yaşam biçimlerini bilirsin ya, onu biraz tutuk yapmış. Pırlanta için endişelenme. Gördüğü zaman ne isteyeceğini bilir o!"

"Umarım," dedi Tuly.

"En azından cadının kızını görmüyor," dedi Altın. "O iş bitti." Daha sonra, karısının da cadıyı artık görmediğini fark etti. Yıllar boyunca, bütün uyarılarına rağmen aralarından su sızmamıştı; şimdi ise Arapsaçı evin yakınlarında bile görülmüyordu. Kadınların dostlukları da kısa ömürlü oluyordu. Karısına bu yüzden takıldı. Kadının güvelere karşı sandıklara ve elbise dolaplarına yaban fesleğeni ve değirmenciziyanı koyduğunu görünce, "Arkadaşın irfan sahibi kadın onlara büyü yapıp yok etmiyor mu? Yoksa artık onunla konuşmuyor musunuz?" dedi.

"Hayır," dedi karısı yumuşak, ölçülü sesiyle, "konuşmuyoruz."

"Çok da iyi olmuş!" dedi Altın açıkça. "Onun o kızına ne oldu peki? Duyduğuma göre bir hokkabazla gitmiş, öyle mi?"

"Bir müzisyenle," dedi Tuly. "Geçen yaz."

"Bir isimgünü eğlencesi," dedi Altın. "Biraz oyunun, müziğin, dansın zamanı oğul. On dokuz yaşındasın. Bunu kutla!"

"Sul'un katırlarıyla Doğutepe'ye gideceğim."

"Yo, yo, yo. Sul bunu tek başına başarabilir. Sen evde kal ve eğlen. Çok sıkı çalışıyorsun. Bir orkestra tutarız. Ülkenin en iyisi kim? Tarry'yle grubu mu?"

"Baba ben eğlence istemiyorum," dedi Pırlanta ve kasları bir at gibi seğirerek ayağa kalktı. Artık Altın'dan daha iri olmuştu; aniden hareket ettiğinde de insan boş bulunup şaşırıyordu. "Ben Doğutepe'ye gideceğim," diyerek odadan ayrıldı.

"Neydi şimdi bu?" dedi Altın karısına, cevap beklediğinden değil. Kadın adama bakıp bir şey söylemedi, bu da karşılık bekleyen bir cevaptı.

Altın çıktıktan sonra kadın oğlunu, muhasebe odasında defterleri kontrol ederken buldu. Sayfalara baktı. İsimler ve rakamların uzun uzun listeleri, borçlar, krediler, kârlar, kayıplar.

"Pırıl," deyince oğlan başını kaldırdı. Yüzü hâlâ yuvarlak, biraz yumurta gibiydi, gerçi artık kemikleri daha ağırdı ve gözlerinde hüzün vardı.

"Babamı incitmek istememiştim," dedi oğlan.

"Eğer bir eğlenti istiyorsa, bunu yapar," dedi kadın. Yüksek perdeden çıkan gizemli bir renge sahip sesleri birbirine benziyordu ve kapsamlı, sınırlı, belli seviyede bir sükunet içeriyordu. Çalışma masasının yanında, oğlanın yanında bir tabureye ilişti.

"Yapamam," dedi oğlan ve durdu; sonra devam etti, "gerçekten dans falan etmek istemiyorum."

"Çöpçatanlık yapmaya çalışıyor," dedi Tuly, neşesiz, şefkatle.

"O iş umurumda değil."

"Olmadığını biliyorum."

"Sorun..."

"Sorun müzik," dedi annesi sonunda.

Başıyla onayladı delikanlı.

"Oğlum, bir neden yok," dedi kadın, aniden şevkle, "sevdiğin her şeyden vazgeçmen için bir neden yok!"

Yan yana otururlarken, oğlan kadının elini alıp öptü.

"Birbirine karışmıyor," dedi. "Öyle olmalı ama olmuyor. Bunu öğrendim. Büyücüden ayrılınca. Her şey olabileceğimi zannediyordum. Bilirsin – büyücü, müzisyen, babamın oğlu, Gül'ün sevgilisi... Öyle olmuyor. Birbirine karışmıyor."

"Karışır, karışır," dedi Tuly. "Her şey birbiriyle bağlantılıdır, karışmıştır!"

"Belki kadınlar için öyledir. Ama ben... ben çift gönüllü olamam."

"Çift gönüllü mü? Sen mi? Büyücülükten, vazgeçmezsen ona ihanet edeceğin için vazgeçtin."

Oğlan bu sözleri gözle görülür bir şokla karşıladı ama inkâr etmedi.

"İyi ama müzikten neden vazgeçtin?"

"Gönlümde tek bir şeyin olması gerekir. Katırcılarla pazarlık yaparken harp çalamam. Meyva toplayıcılarını Alçakdal'a kaçırmamak için kaç para ödememiz gerektiğini hesaplarken bir yandan da türküler söyleyemem!" Sesi artık, biraz da olsa titriyordu: Vibralo. Gözleri ise hüzünlü değil, hiddetliydi.

"Kendine bir büyü yapmalısın," dedi kadın, "tıpkı büyücünün yaptığı gibi. Seni emniyette tutacak bir büyü. Seni katırcılardan, kestane toplayıcılarından ve bunlardan koruyacak bir büyü." İsimler ve rakamlar dolu hesap defterine vurdu; şöyle hafif, boş ver dercesine bir fiske. "Bir sessizlik büyüsü," dedi sonra.

Uzun bir süre sonra genç adam, "Başka ne yapabilirim?" dedi.

"Bilmiyorum canım. Senin emniyette olmanı istiyorum. Babanı mutlu görmek istiyorum, seninle gurur duymasını. Ama senin mutsuz olmana dayanamıyorum, üstelik gururun kırık! Bilmiyorum. Belki de haklısın. Belki de erkekler için hep tek bir şey vardır. Ama senin şarkı söylemeni özledim."

Kadın gözyaşları içindeydi. Birbirlerine sarıldılar; kadın oğlanın gür, parlak saçlarını okşadı, kırıcı olduğu için özür diledi; oğlan, kadına bir daha sarıldı ve dünyanın en iyi annesi olduğunu söyledi. Ama annesi ayrılırken bir an döndü ve, "Bırak bir eğlence tertip etsin Pırıl. Bırak sen de eğlen."

"Öyle yapacağım," dedi oğlan, kadını teselli etmek için.

Altın bira, yiyecek ve havai fişek siparişini verdi ama müzisyenleri tutma işine Pırlanta baktı.

"Tabii ki orkestramı getiririm," dedi Tarry, "böyle bir fırsat kaçar mı! Babanın eğlentileri için buraya, dünyanın batısındaki bütün kavalcılar gelir."

"Onlara, bu iş için parayla tutulan orkestranın seninkisi olduğunu söylersin."

"Onlar sırf şanı için bile gelirler," dedi kırk yaşlarında ince, uzun çeneli, patlak gözlü harpçı. "Belki sen de bizimle bir çalarsın öyleyse ha? Para kazanmaya başlamadan önce senin de merakın vardı. Sesin de fena değil, eğer biraz da çalışırsan."

"Zannetmem," dedi Pırlanta.

"Senin sevdiğin o kız, cadının Gül'ü, duyduğuma göre o da Labby'yle takılıyormuş. Onların da geleceğine kuşku yok."

"O zaman görüşürüz," dedi iriyarı, yakışıklı ve umursamaz görünen Pırlanta; sonra yürüyüp gitti.

"Bugünlerde durup konuşmayacak kadar burnu büyüdü, kudret sahibi oldu," dedi Tarry, "halbuki harp çalmayı ona ben öğretmiştim. Ama zengin bir adam için bunun ne önemi var?"

Tarry'nin acımasızlığı sinirlerini yıpratmıştı; parti fikri sonunda iştahı kesilinceye kadar bir yük gibi omuzlarına binmişti. Bir süre umutla, hasta olup eğlentiyi kaçıracağını düşündü. Ama günü geldiğinde oradaydı. Babası kadar aşikâr, o kadar ziyadesiyle ve o kadar şaşaalı bir biçimde olmasa da oradaydı, gülümsüyor, dans ediyordu. Bütün çocukluk arkadaşları da oradaydı; görünüşe göre daha şimdiden yarısı, diğer yarısıyla evlenmişti ama hâlâ ortalıkta yeterince birbirlerine kur yapan vardı ve onun yanında her zaman birkaç güzel kız bulunuyordu. Biracı Gadge'in harika birasından epey içince, dans ederse, dans ederken de konuşup gülerse müziğe katlanabildiğini fark etti. Böylece sırayla bütün güzel kızlarla dans ettikten sonra yeniden önüne kim çıkarsa

dansa devam etti, ki hepsi yine denk gelmişti kızların.

Bu, o güne kadar Altın'ın tertiplediği en büyük eğlentiydi; dans alanı Altın'ın evinin ilersinde kasabanın yeşilliği üzerine kurulmuş, yaşlıların içinde yiyip içip dedikodu yapabilmeleri için bir çadır dikilmiş, çocuklara yeni giysiler alınmış, hokkabazlar ve kuklacılar gelmişti; kimisi parayla tutulmuş kimisi de ister bakır para olsun, ister beleş bira, ne bulsalar kârdır düşüncesiyle kendiliğinden gelmişti. Bütün şölenler gezgin göstericileri ve müzisyenleri çekerdi; bu onların yaşam tarzıydı, çağırılmamış olmalarına rağmen iyi karşılanırlardı. Vızıltı sesli bir tulum çalan, vızıltı sesli bir masalcı, tepe başındaki koca meşenin altında toplanmış bir grup insana *Ejderha Efendisi'nin Maceraları*'nı okuyordu. Tarry'nin harp, fifre, viyol ve davuldan oluşan orkestrası soluklanıp doya doya içmek için ara verdiğinde, yeni bir grup dans alanına çıkıvermişti. "Aa, işte Labby'nin orkestrası!" diye bağırdı Pırlanta'nın en yakınında duran güzel bir kız. "Haydi gel, en iyisi bunlardır!"

Soluk tenli, frapan görünüşlü biri olan Labby çift kamışlı tahta klarnet çalıyordu. Yanında bir viyolacı, bir tefçi ve fifre çalan Gül vardı. İlk parçaları hareketli, hızlı, kıpır kıpırdı; dansçıların çoğu için fazla hızlı kaçmıştı. Pırlanta ile yanındaki kız dansa devam ettiler; kan ter içinde danslarını bitirince etraftakiler tezahüratta bulunup alkışladı. "Bira!" diye bağırdı Pırlanta ve genç adamlarla kadınlardan oluşmuş bir girdabın içinde oradan uzaklaştırıldı.

Arkasından bir sonraki parçanın başladığını duymuştu; viyol tek başına çalıyor, güçlü ve hüzünlü bir tenorda, "Aşkımın gittiği yer neresiyse," diyordu.

Tek bir dikişte bir maşrapa birayı bitirdi; yanındaki kızlar o birasını içerken, boynundaki güçlü kasları seyrediyorlar, gülüyorlar, konuşuyorlardı; o ise at sineği tutmuş arabacı atı gibi titriyordu. "Ah! Yapamayacağım..." dedi. Biracının çadırı etrafına asılmış fenerlerin ardındaki karanlığa daldı. "Nereye gidiyor?" dedi biri; bir diğeri de, "Geri gelecektir," dedi ve gülüp çene çalmaya devam ettiler.

Parça bitti. "Karagül," diye seslendi oğlan, kızın arkasından, karanlığın içinden. Kız başını çevirerek ona baktı. Dans edilen platforma bağdaş kurmuş oturan kızla, otlar üzerine diz çökmüş oğlanın başı aynı seviyedeydi.

"Bodur söğütlüğe gel," dedi.

Kız bir şey söylemedi. Kıza bir bakış atan Labby tahta boruyu dudaklarına götürdü. Davulcu zilli tefine üç kez vurdu ve bir denizci havasına başladılar.

Kız bir daha baktığında Pırlanta gitmişti.

Tarry aşağı yukarı bir saat içersinde geri döndü; verdikleri molaya ve özellikle de birayanankörlük ediyordu. Parçayı ve dansı bölerek Labby'ye toz olmasını söyledi.

"Sen avucunu yala, harpçı başı," dedi Labby, Tarry alındı, insanlar taraf

tuttu; tartışma en hararetli yerindeyken Gül fifresini cebine sokarak süzülüp gitti.

Eğlencenin fenerlerinden uzaklaşınca gece karanlıktı ama kız karanlıkta bile yolunu biliyordu. Oğlan oradaydı. Bu iki yılda bodur söğütler büyümüştü. Yeşil sürgünler ve uzun, dökük yapraklar arasında oturabilecek azıcık bir yer kalmıştı.

Rüzgârın ve akan nehrin mırıltısıyla bulanıklaşan müzik başladı uzakta.

"Ne istiyorsun Pırlanta?"

"Konuşmak."

Birbirleri için ses ve gölgeden başka bir şey değillerdi.

"Yani," dedi kız.

"Benimle kaçıp kaçmayacağını sormak istemiştim," dedi oğlan.

"Ne zaman?"

"O zaman. Tartıştığımızda. Her şeyi yanlış tarafından söyledim. Düşünmüştüm ki..." Uzun bir sessizlik. "Sürekli kaçabileceğimi düşünmüştüm. Seninle. Çalgılarımızı çalarak. Karnımızı doyurarak. Birlikte. Bunları söylemek istemiştim."

"Söylemedin."

"Biliyorum. Her şeyi tersinden söyledim. Her şeyi yanlış yaptım. Her şeye ihanet ettim. Büyü. Müzik. Ve sen."

"Ben iyiyim," dedi kız.

"İyi misin?"

"Fifrede o kadar iyi değilim ama yettiği kadar. Bana öğretmediğin şeyleri de, mecbur kalırsam büyüyle tamamlıyorum. Orkestraya gelince, onlar da iyi. Labby göründüğü kadar kötü değildir. Kimse bana sarkıntılık etmiyor. Oldukça iyi para kazanıyoruz. Kışları gidip annemle kalıp ona yardım ediyorum. Yani iyiyim. Ya sen Pırıl?"

"Ben fenayım."

Kız tam bir şey söyleyecekti ki söylemedi.

"Sanırım çocuktuk," dedi oğlan. "Şimdi ise..."

"Ne değişti?"

"Ben yanlış bir seçim yaptım."

"Bir kere mi?" dedi kız. "Yoksa iki kere mi?"

"İki kere."

"Üçte keramet vardır."

İkisi de bir süre konuşmadı. Kız, yapraklı karanlıkta oğlanın cüssesini ancak seçiyordu. "Eskisine göre daha irisin," dedi. "Hâlâ ışık yapabiliyor musun Pırıl? Seni görmek istiyorum."

Oğlan olumsuz anlamda salladı başını.

"Senin yaptığın, benimse hiç yapamadığım bir şeydi o. Bana hiç öğretememiştin."

"Ne yaptığımı bilmiyordum," dedi oğlan. "Bazen oluyordu, bazen olmuyordu."

"Peki Güney Limanı'ndaki büyücü sana nasıl yapılacağını öğretmedi mi?"

"O bana sadece isimleri öğretti."

"Neden şimdi yapamıyorsun?"

"Bıraktım Karagül. Ya sırf onu yapıp başka bir şey yapmayacaktım; ya da hiç yapmayacaktım. Gönlünde tek bir şey olması, tek gönül olman gerekiyor."

"Neden öyle olduğunu anlayamıyorum," dedi kız. "Annem ateş düşürebiliyor, doğumu kolaylaştırıyor, kaybolmuş bir yüzüğü buluyor; belki bu büyücüler ve ejderha efendilerinin yaptıklarıyla mukayese edilmez ama sonuç olarak bir hiç de değil. Bunu yapmak için de her şeyden vazgeçmedi. Beni doğurmak onu durdurmadı. Beni, doğumu *öğrensin* diye doğurmuş! Ben senden müzik yapmasını öğrendim diye, büyülerimi söylemekten vaz mı geçtim? Artık ben de ateş düşürebiliyorum. Neden yaptığın bir şeyden, diğerini yapabilmek için vazgeçesin?"

"Babam," diye başladı oğlan, sonra durdu ve bir nevi kahkaha attı. "Uymuyorlar," dedi. "Para ile müzik."

"Babayla cadı kız," dedi Karagül.

Yine aralarında bir sessizlik oldu. Söğüdün yaprakları kıpırdadı.

"Bana dönecek misin?" dedi oğlan. "Benimle gelir misin, benimle yaşar mısın, benimle evlenir misin Karagül?"

"Babanın evinde olmaz Pırıl."

"Herhangi bir yerde. Kaçalım."

"Ama müzik olmazsa bana sahip olamazsın."

"Ya da sen olmazsan müziğe sahip olamam."

"Evlenirim," dedi kız.

"Labby bir harpçı istiyor mu?"

Kız tereddüt etti; güldü. "Eğer bir fifreci istiyorsa eli mecbur," dedi sonra.

"Ayrıldığımdan beri hiç çalışmadım Karagül," dedi oğlan. "Ama müzik ve sen, hep aklımın içindeydiniz..." Kız ellerini oğlana uzattı. Yüz yüze diz çöktüler, söğüt yaprakları saçları arasında kıpırdıyordu. Birbirlerini öptüler, ilk başta utangaçça.

Pırlanta'nın evden ayrılmasını izleyen yıllarda Altın, her zamankinden daha çok para kazandı. Yaptığı bütün işler kâr getirdi. Sanki başına devlet kuşu konmuştu da o bir türlü kovamıyordu. Çok zengin oldu. Oğlunu hiç affetmedi. Bu mutlu bir son olurdu ama o bunu kabul edemedi. İsimgünü gecesinde, öylece, tek bir söz söylemeden ayrılması, cadı kızla gitmesi, namuslu bir işi yarım bırakması, harp çalıp şarkı söyleyen, birkaç kuruş için sırıtıp duran serseri bir çalgıcı olması – Altın için bu utanç, acı ve hiddetten başka bir şey değildi. Böylece o da trajedisini yaşadı.

Oğlunu ancak kocasına yalan söyleyerek –ki bunu da yapmak ona çok zor geliyordu– görebilen Tuly uzun bir süre bu trajediyi adamla paylaştı. Pırlanta'nın aç bilaç olduğunu düşünüp ağlayarak, zor uyuyordu. Sonbaharın soğuk günleri onun için bir ıstırap olmuştu. Fakat zaman geçtikçe ondan Batı Havnor'dan tatlı sesli şarkıcı Pırlanta, Kılıç Kulesi'ndeki büyük beylere harp çalıp şarkı söyleyen Pırlanta diye söz edildiğini duymaya başlayınca içi rahatladı. Ve bir kere Altın Güney Limanı'na gidince Arapsaçı'yla birlikte bir eşek arabası alıp, Pırlanta'nın *Yitmiş Kraliçe'nin Gazeli*'ni söylediğini duydukları Doğutepe'ye sürdüler; o türküsünü söylerken Gül onunla birlikteydi, Küçük Tuly de Tuly'nin dizlerinde oturuyordu. Belki mutlu bir son değildi ama bu, insana yetip de artacak gerçek bir keyifti.

—

YERİN KEMİKLERİ

Yine yağmur yağıyordu; Re Albi büyücüsü bir iklim tılsımı, yağmuru dağın öte tarafına yollayacak şöyle minik, küçük bir tılsım yapmamak için kendisini zor tutuyordu. Kemikleri sızlıyordu. Güneş çıksın da parlayarak teninden süzülüp kendilerini kurutsun diye sızlıyordu kemikleri. Tabii ki bir sızı büyüsü de söyleyebilirdi ama bu sadece sızıyı bir süre gizlemeye yarardı o kadar. Onu hasta eden şeyin şifası yoktu. Yaşlı kemiklerin güneşe ihtiyacı vardı. Büyücü evinin kapısının eşiğinde, karanlık oda ile yağmurlu açık hava arasında durmuş büyü yapmamak için kendisini zor tutuyor, tuttuğu ve kendisini tutmak zorunda kaldığı için de kendisine kızıyordu.

Hiç küfretmezdi –güç sahibi adamlar küfretmez, bu emniyetli değildir– ama gırtlağını bir ayı gibi homurdanarak temizledi. Bir an sonra Gont Dağı'nın gizlenmiş yukarı yamaçlarından, kuzeyden güneye doğru yankılanarak bulut içindeki ormanlarda yitip giden bir gökgürültüsü duyuldu.

İyi bir işaret bu gökgürültüsü, diye düşündü Deniz Yosunu. Yakında yağmur durur. Kapüşonunu çekip tavukları yemlemek için yağmurun altına çıktı.

Kümese bakınca üç yumurta buldu. Kızıl Bucca kuluçkadaydı. Yumurtaları çatlamak üzereydi. Keneler hayvancığı rahatsız ediyor, tavuk pis ve bitkin görünüyordu. Kenelere karşı birkaç söz söyleyip, civcivler çıkar çıkmaz follukları temizlemesi gerektiğini kendi kendine hatırlattıktan sonra Kahverengi Bucca, Gri, Paçalı, Akbaba ve Kral'ın saçaklar altında bir araya gelip yağmur hakkındaki görüşlerini hafif, aksi bir tonda beyan ettikleri kümes avlusuna çıktı.

"Öğlene varmaz kesilir," dedi büyücü tavuklara. Onları yemledikten sonra vıcık vıcık çamurlar üzerinde yürüyerek eve üç sıcak yumurta ile geri döndü. Çocukken çamurda yürümeye bayılırdı. Çamurun serinliğinin parmaklarının arasından yükselişinden nasıl zevk aldığını hatırladı. Hâlâ yalınayak yürümekten hoşlanıyordu ama artık çamur hoşuna gitmiyordu; yapışkan bir şeydi çamur, ayrıca eve girmeden önce ayaklarını temizlemek için eğilmekten de hiç hoşlanmıyordu. Evinin zemini toprakken bu önemli değildi ama ar-

tık tıpkı bir bey, tüccar veya başbüyücü gibi tahta kaplı bir zemini vardı. Soğuk ve rutubet kemiklerine nüfuz etmesin diye. Kendi fikri değildi bu. Sükûnet geçen bahar eski eve tahta döşeme yapmak için Gont Limanı'ndan gelmişti. Bu konuda bir güzel tartışmışlardı. Bunca zaman sonra Sükûnet ile tartışmaması gerektiğini öğrenmiş olması gerekirdi.

"Yetmiş beş yıldır toprak üzerinde yürüyorum," dedi Deniz Yosunu. "Birkaç yıl daha yürümek beni öldürmez!"

Sükûnet tabii ki buna bir şey söylememiş, adamın kendi söylediğini duymasını ve ahmaklığını tamamen hissetmesini sağlamıştı.

"Temiz tutması daha kolay," dedi, mücadelesini daha şimdiden kaybedilmiş olduğunun bilinciyle. İyice sıkışmış toprak bir zemini sadece arada bir, toz kalkmasın diye su serptikten sonra süpürmenin yeterli olduğu doğruydu. Ama yine de söyledikleri kulağa aptalca geliyordu.

"Zemini kim döşeyecek?" dedi; artık sadece söylenmiş olmak için söyleniyordu.

Sükûnet kendisini kastederek başını salladı.

Aslında oğlan birinci sınıf bir işçiydi, bir marangoz, ince iş yapan marangoz, taş döşemecisi, çatı aktarıcısı; burada Deniz Yosunu'nun öğrencisi olarak yaşarken bunu ispat etmişti; Gont Limanı'nda zengin insanlarla birlikte yaşamak da ellerini yumuşatmamıştı. Tahta döşemeleri Re Albi'deki Altıncı'nın bıçkıhanesinden Kocakadın'ın kağnısında taşıyarak getirmişti; ertesi gün yaşlı büyücü Bataklık Gölet'e ilaç yapmak için ot toplamaya gittiğinde de döşeyip cilalamıştı. Deniz Yosunu eve döndüğünde iş bitmişti bile, sanki karanlık bir gölmüşçesine parlıyordu yer. "Her içeri girişte ayaklarımı yıkamak zorunda kalacağım," diye homurdandı. İçeri ihtiyatla girdi. Ahşap o kadar pürüzsüzdü ki ayak tabanlarına yumuşakmış gibi geliyordu. "Saten," dedi. "Bunu bir-iki tılsım katmadan bir günde yapamazdın. Saraylara layık döşemesi olan bir köy damı. Eh, gelecek kış ateşin bu zeminden parlayışı ne biçim bir manzara oluşturacak! Yoksa şimdi de bir halı mı almak zorunda kalacağım? Altın çözgülü bir pösteki mesela?"

Sükûnet gülümsedi. Yaptığından çok memnundu.

Birkaç yıl önce Deniz Yosunu'nun eşiğine gelmişti. Yok, hayır, yirmi yıl önce olması gerekir, ya da yirmi beş. Yani bundan bir süre önce. O zamanlar gerçekten bir oğlan çocuğuydu, uzun bacaklı, gür saçlı, yumuşak yüzlü. Kapalı bir ağız, parlak gözler. "Ne istiyorsun?" diye sormuştu büyücü, gözlerini o parlak gözlerden sakınıp ne istediğini anlayarak; hepsinin ne istediğini biliyordu. İyi bir hocaydı, Gont'un en iyisiydi, bunu biliyordu. Ama hocalık etmekten bıkmıştı, ayaklarının altında başka bir çırak istemiyordu; bir tehlike hissetmişti.

"Öğrenmek," diye fısıldadı oğlan.

"Roke'a git," dedi büyücü. Oğlan ayakkabı ve güzel bir deri yelek giyiyordu. Okul'a gidecek parayı bulabilir veya kazanabilirdi.

"Oradaydım."

Bunun üzerine Deniz Yosunu yeniden oğlana baktı. Cüppesi veya asası yoktu.

"Başarısız mı oldun? Kovuldun mu? Kaçtın mı?"

Oğlan her soruda başını hayır anlamında salladı. Gözlerini kapattı; ağzı zaten kapalıydı. Orada durmuş, bütün benliğiyle kendisini toplamış, acı çekiyordu: Derin bir nefes aldı: Doğrudan büyücünün gözlerine baktı.

"Benim maharetim burada, Gont'ta," dedi, sesi bir fısıltıdan biraz fazla çıkıyordu. "Ustam Enhemon'dur."

Bunun üzerine gerçek adı Enhemon olan büyücü en az onun kadar hareketsiz durup, oğlan bakışını indirinceye kadar yüzüne baktı.

Sessizlik içinde oğlanın ismini aradı Deniz Yosunu ve iki şey gördü: Çam kozalağı ve Kapalı Ağıza ait bir rün. Sonra biraz daha arayınca zihninde bir ismin söylendiğini duydu; ama bunu söylemedi.

"Öğretmekten ve konuşmaktan yoruldum," dedi. "Sükûnete ihtiyacım var. Bu sana yeter mi?"

Oğlan başıyla onayladı.

"O halde sen benim için Sükûnet'sin," dedi büyücü. "Batı penceresinin altındaki girintide uyuyabilirsin. Odunlukta eski bir ot döşek var. Havalandır. İçinde sıçan getirme içeri." Ve geldiği için oğlana, teslim olduğu için de kendisine için için kızarak Overfell'e doğru iri adımlarla uzaklaştı; ama kalbinin çarpmasına neden olan hiddet değildi. Onu her zaman solundan iten deniz rüzgârı altında, dağın engin gölgesi ötesindeki denizin üzerinde güneşin ilk ışıkları parlarken iri adımlarla yürüyerek –o zamanlar iri adımlarla yürüyebiliyordu hâlâ– Roke'un Büyücülerini, büyü sanatının ustalarını, sır ile gücün profesörlerini düşündü. "Onlara ağır geldi, değil mi? Üstelik bana da ağır gelecek," diye düşünerek gülümsedi. Huzur dolu bir adamdı ama biraz tehlikeyi de göze alırdı hani.

Durdu ve ayağının altındaki toprağı hissetti. Her zamanki gibi yalınayaktı. Roke'ta öğrenciyken ayakkabı giymişti. Ama büyücü asasıyla Gont'a, Re Albi'ye geri dönmüş ve ayakkabılarını fırlatıp atmıştı. Kıpırdamadan durarak uçurum yolunda ayağının altındaki toprağı, kayaları, onların altındaki uçurumu, onun da altında adanın karanlıktaki köklerini hissetti. Suların altında, karanlıkta bütün adalar birbirlerine değiyorlar, tek bir ada oluyorlardı. Böyle söylemişti hocası Ard; Roke'taki hocaları da öyle demişti. Ama burası onun adasıydı, onun kayası, tozu, toprağı. Onun büyücülük irfanı buradan yetişi-

yordu. "Benim maharetim burada," demişti oğlan ama bu iradeden daha derin bir şeydi. Bu, belki de Deniz Yosunu'nun ona öğretebileceği bir şeydi: Maharetten daha derin olanlar. Burada, daha Roke'a gitmeden önce Gont'ta öğrenmiş oldukları.

Oğlanın bir asası olmalıydı. Acaba neden Nemmerle oğlanın bir çırak veya cadı gibi Roke'tan asasız, eli boş ayrılmasına izin vermişti? Böyle bir güç kendini belli etmeden, bir işaret taşımadan serbest bırakılmamalı.

Benim hocamın asası yoktu, diye düşündü Deniz Yosunu; aynı anda da, Asasını benden istiyor, diye düşündü. Gontlu bir büyücünün ellerinden çıkma Gont meşesinden bir asa. Eh, eğer hak ederse ona bir asa yaparım. Eğer ağzını kapalı tutabilirse. Ona irfan kitaplarımı bırakırım. Eğer kümesi temizleyip, Danemer Şerhini anlarsa, eğer ağzını kapalı tutabilirse.

Yeni öğrenci kümesi temizledi, fasulye bahçesini çapaladı, Danemer Şerhinin ve Enlades Sırları'nın anlamını kavradı ve ağzını kapalı tuttu. Dinledi. Deniz Yosunu'nun söylediklerini duydu; bazen Deniz Yosunu'nun düşündüklerini bile duydu. Deniz Yosunu'nun her istediğini hatta Deniz Yosunu'nun istediğinin farkında bile olmadığı şeyleri yaptı. Oğlanın vergisi Deniz Yosunu'nun hocalığının çok ötesindeydi ama yine de Re Albi'ye gelmekle doğru yapmıştı ve her ikisi de bunu biliyordu.

Deniz Yosunu o yıllarda bazen babalar ve oğullar hakkında düşünürdü. Bir sihirbaz, maden arayıcısı olan kendi babasıyla, seçtiği öğretmen yüzünden tartışmıştı; babası Ard'ın öğrencisinin onun oğlu olamayacağını haykırmış, hiddetini beslemiş ve oğlunu affetmeden ölmüştü. Deniz Yosunu oğulları doğunca mutluluktan ağlayan genç adamlar görmüştü. Sağlıklı bir oğlan çocuğu vaadiyle yıllık kazançlarının yarısını cadılara ödeyen fakir adamlar, altınlarla süslenmiş bebeğinin yüzüne dokunup, hayranlıkla, "Ölümsüzlüğüm!" diyen zengin bir adam görmüştü. Oğullarını döven adamlar görmüştü, onları azarlayan, aşağılayan, sinir edip başarılarına engel olan, onlarda gördükleri ölümden nefret eden adamlar. Oğullarının gözündeki karşı nefreti, tehdidi, acımasız saygısızlığı görmüştü. Ve bunu gören Deniz Yosunu neden babasıyla uzlaşmaya yanaşmanın bir yolunu aramamış olduğunu anlamıştı. Bir babayla oğlunun şafak vaktinden gün kavuşuncaya kadar birlikte çalıştıklarını, yaşlı adamın kör bir öküzü çekerken, orta yaşlı adamın demir ağızlı sabanı sürerken tek bir kelime bile konuşmadıklarını görmüştü; eve dönerlerken yaşlı adam bir an için elini oğlunun omzuna koymuştu. O temasta, yaşamında eksik olan şeyi görmüştü Deniz Yosunu. Kış akşamları ocak başında oturmuş irfan kitaplarına veya onarılması gereken bir gömleğe eğilmiş esmer yüze bakarken bunu hatırladı. Gözler yere bakıyor olurdu, ağız sıkı sıkı kapalı, ruhu kulaklarını açmış.

"Bir büyücü eğer şanslıysa hayatında bir kez konuşabilecek birine rastlar." Nemmerle, Başbüyücü seçildikten bir-iki yıl sonra, Deniz Yosunu Roke'tan ayrılmadan bir-iki gece önce böyle söylemişti. O zamanlar Şekillerne Ustası'ydı ve Okul'da Deniz Yosunu'nun en iyi hocalarından biriydi. "Eğer kalmış olsaydın, sanırım seninle konuşabilirdik Enhemon."

Deniz Yosunu bir süre hiç cevap veremedi. Sonra kekeleyerek, kendi nankörlüğünden suçluluk duyup inatçılığına inanamayarak, "Usta, kalırdım ama benim işim Gont'ta," dedi. "Keşke burada, seninle olsaydı."

"Olmaman gereken bir sürü yere gitmeden nerede olman gerektiğini bilmek ender bulunan vergilerden biridir. Eh, arada bir bana bir-iki öğrenci yolla. Roke'un Gont büyücülüğüne ihtiyacı var. Sanırım burada bilinmesi gereken bazı şeyleri es geçiyoruz..."

Deniz Yosunu okula öğrenciler göndermişti, üç-dört tane, o ya da bu vergiye sahip iyi delikanlılar; ama Nemmerle'nin beklediği kendi isteğiyle gelip gitmişti ve Deniz Yosunu ona Roke'ta ne öğretmiş olduklarını bilmiyordu. Sükûnet söylemedi. Orada iki-üç yılda, bazı oğlanların altı-yedi yılda öğrendiklerini, hatta bazılarının hiç öğrenemediği kadarını öğrenmişti ama bunlar onun için sadece temeldi.

"Neden en başta bana gelmedin?" diye sordu Deniz Yosunu. "Sonra da Roke'a gider, cilasını yapardın?"

"Zamanımızı boşa harcamak istemedim."

"Nemmerle senin benimle çalışmaya geldiğini biliyor muydu?"

Sükûnet başını hayır anlamında salladı.

"Eğer amacını ona söylemeyi lütfetseydin bana bir mesaj yollayabilirdi."

Sükûnet'in beti benzi soldu. "Arkadaşın mıydı?"

Deniz Yosunu duraksadı. "Ustamdı. Eğer Roke'ta kalsaydım belki de arkadaşım olurdu. Büyücülerin arkadaşları olur mu? Karıları ve oğulları ne kadar varsa, o kadar, der bazıları. Bir keresinde bana, bizim işimizde konuşacak birini bulanların şanslı olduklarını söylemişti. Bunu unutma. Eğer şanslıysan günün birinde ağzını açarsın."

Sükûnet gür saçlı, düşünceli kafasını eğdi.

"Tabii eğer kapalı durmaktan paslanmadıysa," diye ekledi Deniz Yosunu.

"Eğer isterseniz, konuşurum," dedi genç adam; Deniz Yosunu'nun ricasıyla tabiatından tümüyle vazgeçmeye o kadar gönüllüydü ki büyücü kendini tutamayıp güldü.

"Senden konuşmamanı rica etmiştim," dedi, "sözünü ettiğim de kendi ihtiyacım değil. Ben iki kişiye yetecek kadar konuşuyorum. Boş ver. Zamanı gelince ne demen gerektiğini bileceksin. Sanat bu, öyle değil mi? Neyi, ne zaman söyleyeceğini bilmek. Geri kalan da sükûnet."

Genç adam Deniz Yosunu'nun evinin küçük batı penceresi altındaki ot şiltede tam üç yıl yattı. Büyücülük öğrendi, tavukları yemledi, ineği sağdı. Bir kere, Deniz Yosunu'na keçi beslemeyi önerdi. Güzün soğuk ve ıslak geçen bir haftasında; bir hafta kadar hiçbir şey söylememişti. "Birkaç keçi besleyebilirsin," dedi ustasına.

Deniz Yosunu'nun önündeki masada açık duran büyük bir irfan kitabı vardı. Yüzlerce yıl önce Fundaur'un Çıkışıyla oldukça bozulan ve güçsüzleşen Acasta Büyüleri'nden birini yeniden örmeye çalışıyordu. Tam boşluklardan birine oturabilecek kayıp sözcüğün hissini almaya başlamıştı, neredeyse bulmuştu ki – "Birkaç keçi besleyebilirsin," dedi Sükûnet.

Deniz Yosunu kendisinin sözünü sakınmayan, çabuk sinirlenen sabırsız bir adam olduğunu düşünürdü. Gençliğinde küfretmeme gereği omuzlarına büyük bir yük olarak binmişti ve otuz yıl boyunca çıraklarının, müşterilerinin, ineklerin ve tavukların ahmaklığı onu son derece yormuştu. Çıraklar ve müşteriler onun dilinden korkardı gerçi, ama inekler ve tavuklar onun feveranlarına pek kulak asmazdı. Daha önce Sükûnet'e hiç kızmamıştı. Çok uzun bir sessizlik oldu.

"Neden?"

Belli ki Sükûnet aradaki sessizliği ve Deniz Yosunu'nun sesindeki aşırı yumuşaklığı fark etmemişti. "Süt, peynir, fırında oğlak, yoldaş," dedi.

"Hiç keçi besledin mi?" diye sordu Deniz Yosunu, aynı yumuşak, kibar sesle.

Sükûnet başını hayır anlamında salladı.

Aslında, Gont Limanı'nda doğmuş bir kasaba çocuğuydu. Kendisi hakkında hiçbir şey anlatmamıştı ama Deniz Yosunu etraftan biraz sorup soruşturmuştu. Liman işçisi olan babası, Sükûnet herhalde yedi-sekiz yaşlarındayken, büyük deprem esnasında ölmüştü; annesi ise sahildeki hanlardan birinde aşçıydı. On iki yaşındayken oğlanın başı belaya girmişti, büyük bir ihtimalle büyüyle uğraştığından; annesi de onu Valmouth'ta itibarlı bir sihirbaz olan Elassen'e çırak vermeyi başarmıştı. Oğlan burada gerçek ismini almış, başka bir şey olmasa bile biraz marangozluk ve çiftçilik öğrenmişti; üç yıl sonra Elassen onun Roke'a olan yolculuğunun parasını vermek cömertliğinde bulunmuştu. Deniz Yosunu'nun oğlan hakkında bütün bildiği buydu.

"Keçi peynirini sevmem," dedi Deniz Yosunu.

Sükûnet başını salladı, her zamanki teslimkârlığıyla.

O zamandan bu yana yıllar boyunca, Deniz Yosunu, Sükûnet ikide bir keçi beslemeyi önerdiğinde, sinirlerine nasıl hâkim olduğunu hatırlar; her keresinde de bu hatıra onu son derece memnun ederdi, tıpkı son derece güzel olgunlaşmış bir armudun son lokmasını ısırmak gibi.

Sonraki birkaç günü eksik kelimeyi yeniden yakalamak için geçiren büyücü, Sükûnet'i çalışması için Acasta Büyüleri'nin başına oturtmuştu. Sonunda birlikte bulmuşlardı, uzun bir uğraştı. "Tıpkı kör bir öküzle saban sürmek gibi," dedi Deniz Yosunu. Bunun üzerinden pek geçmeden de Sükûnet'e, Gont meşesinden yaptığı asasını verdi. Gont Limanı Beyi, bir kez daha Deniz Yosunu'nun limana inip Gont Limanı'nda yapılması gerekenleri yapmasını istediğinde, Deniz Yosunu kendi yerine aşağıya Sükûnet'i yolladı ve oğlan orada kaldı.

Deniz Yosunu kapısının eşiğinde elinde üç yumurtayla durmuştu, yağmur sırtından süzülüyordu. Ne kadardır duruyordu orada? Neden duruyordu? Çamur hakkında, zemin hakkında, Sükûnet hakkında düşünüyordu. Overfell üzerindeki patikada yürüyüşe mi çıkmıştı? Hayır, bu yıllar önce olmuştu, yıllar ve yıllar önce, güneş altında. Şimdi yağmur yağıyordu. Tavukları yemlemiş, üç yumurtayla eve dönmüştü, elindeki yumurtalar hâlâ sıcaktı, ipeksi bir kahverengi olan ılık yumurtalar; gökgürültüsünün sesi de hâlâ aklındaydı, gökgürültüsünün titreşimi kemiklerinde, ayaklarında. Gökgürültüsü mü?

Hayır. Bir süre önce bir gökgürültüsü olmuştu. Bu gökgürültüsü değildi. Daha önce de bu garip hissi duymuştu ve anlayamamıştı o zamanlar, deprem Essary sahilinde yarım millik bir alanı batırıp Gont Limanı'ndaki iskeleleri suya gömdüğü zaman.

Ayak tabanının sinir uçlarıyla yeri hissedebilmek için eşikten toprağa indi, ama çamur toprağın onun için yolladığı mesajları cıvıklaştırıp bozuyordu. Yumurtaları eşiğe bırakarak yanlarına oturdu, eşiğin yanında duran testideki yağmur suyuyla ayaklarını yıkadı, testinin kulpuna asılı bez parçasıyla sildi, yumurtaları tekrar eline aldı, yavaşça ayağa kalktı ve evine girdi.

Kapının ardında duvara yaslanmış duran asasına sert sert baktı. Yumurtaları kilere bıraktı, çok acıktığı için aceleyle bir elma yedi ve asasını aldı. Porsuk ağacındandı asa, ucu bakırla bağlanmış, tutacak yerine ipek giydirilmişti. Nemmerle vermişti ona asasını. "Kalk!" dedi asaya onun dilinde ve asayı bıraktı. Asa sanki bir yuvaya oturtulmuş gibi dikildi. "Köke," dedi adam sabırsızca Yaradılış dilinde. "Köke!"

Parlak zemin üzerinde duran asayı seyrediyordu. Bir süre sonra asanın hafifçe titrediğini, ürperdiğini, sarsıldığını gördü.

"Ah, ah, ah," dedi yaşlı büyücü.

"Ne yapmam gerek?" dedi bir süre sonra yüksek sesle.

Asa sallandı, durdu, sonra yine titredi.

"Bu kadarı yeter canım," dedi Deniz Yosunu, elini asaya koyarak. "Gel şimdi. Neden Sükûnet'i düşünüp durduğuma şaşmamalı. Ona gönderi yapmam gerek... gönderi... Hayır. Ard ne demişti? Merkezi bul, merkezi bul. So-

rulması gereken soru bu. Yapılması gereken..." Kendi kendine mırıldanarak ağır pelerinini üzerinden çıkartıp atarken ve daha önce yaktığı küçük ateşin üzerine kaynaması için su koyarken her zaman kendi kendisine konuşup konuşmadığını merak etti: Acaba Sükûnet onunla yaşarken de durmadan konuşuyor muydu? Hayır. Bu, Sükûnet gittikten sonra hasıl olan bir alışkanlık, diye düşündü aklının, yaşamın olağan şeylerini düşünen kısmıyla; bu arada diğer kısmı dehşet ve yıkıma karşı hazırlık yapıyordu.

Bütün geceyi dışarıda geçirmek zorunda kalabileceğini göz önüne alarak üç yumurta ile kilerde bulunan bir yumurtayı iyice haşlayıp dört elma ve bir tulum dolusu reçine şarabıyla birlikte bir heybeye koydu. Ağır cüppesini bütün eklemleri sızlayarak omuzladı, asasını aldı, ateşe sönmesini söyledi ve dışarı çıktı.

Artık inek beslemiyordu. Durup düşünceli düşünceli kümes avlusuna baktı. Tilki son zamanlarda meyva bahçesini ziyaret edip duruyordu. Ama o uzun süre ayrılacaksa hayvanların yiyecek aramaları gerekecekti. Onlar da, herkes gibi tehlikeyi göze almak zorundaydı. Kapılarını biraz açtı. Yağmurun artık puslu bir çiselti halini almış olmasına rağmen hayvanlar kümesin saçları altında kamburlarını çıkartıp kederle bekleşiyordu. Kral bu sabah bir kere bile ötmemişti.

"Bana söyleyecek bir şeyiniz var mı?" diye sordu Deniz Yosunu onlara.

Gözdesi Kahverengi Bucca şöyle bir silkinip kendi adını birkaç kez tekrarladı. Diğerleri bir şey söylemedi.

"Peki öyleyse, dikkatli olun. Dolunayda tilkiyi gördüm," dedi Deniz Yosunu, sonra yoluna devam etti.

Yürürken bir yandan da düşündü; çok düşündü; hatırladı. Hocasının çok uzun bir zaman önce, tek bir kez söylediği meseleler hakkında bütün hatırlayabileceğini hatırladı. Garip meselelerdi, o kadar garipti ki bunların büyücülük mü yoksa Roke'ta söylendiği gibi sadece cadılık mı olduklarını hiç anlayamamıştı; Roke'ta kesinlikle hiç duymamış olmasından, belki de oradaki ustaların bu tür şeyleri fazla ciddiye aldığı için onunla alay edeceklerinden korkmasından, belki de bunlar Gont meselesi, Gont'un gerçekleri olduğu için anlayamayacaklarını bildiğinden, kendisinin de orada hiç sözünü etmediği meseleler. Yine de Ard'ın, Gontlu Büyük Büyücü Ennas'tan kalma irfan kitaplarında da bunlardan söz edilmiyordu. Bunlar sadece sözdeydi. Aile içindeki meselelerdi.

"Semere'nin otlağının tepesindeki Kara Gölet'e git," demişti hocası ona. "Oradan Dağ'ı okuyabilirsin. Merkezi bulman lazım. Nereden gireceğini bul."

"Girmek mi?" diye fısıldamıştı delikanlı Deniz Yosunu.

"Dışarıdan ne yapabilirsin ki?"

Deniz Yosunu uzun bir süre sessiz kaldıktan sonra, "Nasıl?" demişti.

"Böyle." Ard'ın uzun kolları yukarı doğru bir yakarışla uzanmıştı; Deniz Yosunu, daha sonra bunun büyük Dönüşüm büyüsü olduğunu öğrenecekti. Ard büyünün sözlerini tersten söylemişti, büyü hocalarının büyü harekete geçmesin diye yaptıkları şekilde. Deniz Yosunu bu sözleri doğru duyup, hatırlama numarasını biliyordu. Sonunda sözleri aklının içinde sessizce tekrarlayıp, büyünün bir parçası olan garip, sakil hareketlerle ellerini uzatmıştı. Ama eli havada kalakalmıştı.

"Ama bu büyüyü bozamazsın ki!" demişti yüksek sesle.

Ard başıyla onaylamıştı. "Geriye dönüşü yoktur."

Deniz Yosunu, geriye dönüşü olmayan hiçbir dönüşüm, sadece bir kez söylenebilen Çözme Sözü dışında, bozulmayacak hiçbir büyü duymamıştı.

"Ama neden...?"

"İhtiyaçtan," demişti Ard.

Deniz Yosunu bir açıklama talep etmemesi gerektiğini biliyordu. Böyle bir büyüyü söylemek pek sık gerekmezdi; onun bunu kullanmak zorunda kalma ihtimali çok azdı. Bu korkunç büyünün aklının derinliklerine çökmesini, saklanmasını, binlerce yararlı, güzel veya insanın içini açan büyücülükle ve tılsımlarla, Roke'un bütün o irfan ve kurallarıyla, Ard'ın ona miras bıraktığı kitapların irfanıyla örtülmesini sağlamıştı. İşlenmemiş, korkunç, işe yaramaz bir halde altmış sene boyunca aklının karanlıklarında kalmıştı, tıpkı ışık, servet ve çocuk dolu bir malikânenin mahzeninde kalmış eski, unutulmuş bir evin yapım tarihini taşıyan temel taşı gibi.

Yağmur durmuştu gerçi ama pus hâlâ zirveyi gizliyor, bulut şeritleri yüksek ormanlar arasından geçip gidiyordu. Deniz Yosunu, elinden gelse bütün hayatını Gont Dağı'ndaki ormanları dolaşarak geçirebilecek olan Sükûnet kadar yorulmaz bir yürüyüşçü değildi; ama Re Albi'de doğduğundan buradaki yolları ve geçitleri avucunun içi gibi biliyordu. Rissi'nin kuyusunun oradan kestirme yola saparak, öğlene varmadan, dağın yamacında düz bir basamak gibi duran Semere'nin yüksek otluğuna çıkmıştı. Buranın bir mil kadar aşağısında, artık güneşle aydınlanmış bir tepenin muhafazalı tarafında, ilerisinde bulut gölgesi gibi hareket eden koyun sürülerinin bulunduğu çiftlik binaları duruyordu. Gont Limanı ile körfezi, şehrin tepesindeki dik, düğüm düğüm tepelerin altına gizlenmişti.

Deniz Yosunu, Karanlık Gölet'e giden yeri buluncaya kadar biraz arandı. Bu gölcük, yarı çamur ve sazdan oluşuyordu. Aradığı ise üzerinde keçilerin ayak izlerinden başka bir iz bulunmayan, belli belirsiz, bataklık bir yoldu. Parlak gök altında, turbalı toprağın çok üzerinde olmasına rağmen su karan-

lıktı. Deniz Yosunu keçi izlerini takip etti; çamurda kayıp düşmemek için bileğini burkunca homurdandı. Suyun kenarında kıpırdamadan durdu. Bileğini ovmak için eğildi. Dinledi.

Tamamen sessizdi.

Hiç rüzgâr yoktu. Hiç kuş cıvıldamıyordu. Uzaktan gelen ne bir böğürtü, ne bir meleme, ne de bir seslenme vardı. Vızıldayan bir sinek bile yoktu.

Karanlık suya baktı. Hiçbir şey yansıtmıyordu.

İsteksizce, yalınayak, baldırıçıplak ileri doğru bir adım attı; yarım saat önce güneş açtığında cüppesini dürüp heybesine kaldırmıştı. Sazlar bacaklarını süpürüyordu. Ayağının altındaki çamur yumuşaktı, insanı içine çekiyordu, sazların köklerinin saçaklarıyla doluydu. Göletin içine doğru yavaşça ilerlerken hiç ses çıkarmıyordu; hareketinden meydana gelen halkalar da belirsiz ve küçüktü. Gölet uzun bir süre sığ devam etti. Sonra dikkatli ayakları dibi hissetmeyince durdu.

Su titredi. Bunu önce butlarında hissetti, bacaklarına kürk değiyormuş gibi hafif çırpıntılar çarpıyordu; sonra gördü, bütün göletin yüzeyinde bir titreme vardı. Onun yarattığı, çoktan geçmiş olan halka halindeki çırpıntılar değil, tekrar tekrar olan bir buruşukluk, bir kabartı, bir titreme.

"Nerede?" diye fısıldadı; sonra bu sözü başka bir lisanı olmayan şeylerin anladığı lisanda söyledi.

Bir sessizlik oldu. Derken kara, titreşen sudan bir balık atladı; hemen bir kol boyu mesafede grimsi beyaz bir balık; balık sıçrarken cılız, berrak bir sesle, aynı dilde, "İaved!" diye bağırdı.

Yaşlı büyücü olduğu yerde kalakaldı. Gont'taki isimler hakkında bütün bildiklerini hatırlamaya çalıştıktan bir süre sonra İaved'in nerede olduğunu gördü. Burası sırtların birbirinden ayrıldığı, tam Gont Limanı'nın iç taraflarındaydı; şehrin üzerindeki burnun kıyısı; tam fay hattı. Burada odaklanmış bir deprem bütün şehri yıkabilir, çığ düşürebilir, bir deniz dalgası oluşturabilir, kavuşan eller gibi limanın ağzındaki kayaları kapatabilirdi. Deniz Yosunu titredi, göletin suyu gibi her yanı ürperdi.

Dönerek aceleyle, nereye bastığına bakmadan, suyu sıçratıp veya ağır ağır nefes alıp sessizliği bozmayı umursamadan kıyıya gitti. Sazlar arasındaki yoldan kuru toprağa ve kaba otlara varıp da tatarcık ve cırcır böceklerinin sesini duyuncaya kadar zar zor yürüdü. Zar zor yere oturdu çünkü bacakları titriyordu.

"Olmayacak," dedi kendi kendine Hard dilinde konuşarak; "Yapamayacağım," dedi sonra. "Tek başıma yapamam."

O kadar çılgına dönmüştü ki sonunda Sükûnet'i çağırmaya karar verdiğinde altmış yıldır bildiği büyünün nasıl başladığını hatırlayamadı; sonra ha-

tırladığım düşündüğünde de ölü çağırma büyüsü söylemeye başlamıştı; ne yaptığını fark edip durduruncaya kadar büyü çalışmaya başlamış ve kelime kelime hepsini bozmak zorunda kalmıştı.

Biraz ot yolarak bacağındaki ve ayaklarındaki yapışkan çamuru sildi. Çamur daha kurumamıştı, sadece tenine bulaştırmış oldu, o kadar. "Çamurdan nefret ediyorum," diye fısıldadı. Sonra çenesini kapatarak bacaklarını temizlemeye çalışmayı bıraktı. "Toprak, toprak," dedi, üzerine oturduğu yeri okşayarak. Sonra son derece yavaş ve son derece dikkatle, davet büyüsü yapmaya başladı.

Gont Limanı'nın kalabalık rıhtımına giden kalabalık caddede büyücü Ogion birdenbire duruverdi. Yanındaki gemi kaptanı birkaç adım daha ilerledikten sonra dönüp Ogion'un havayla konuştuğunu görmüştü.

"Tabii geleceğim usta!" dedi Ogion. Sonra biraz duraksadıktan sonra, "Ne kadar var?" diye sordu. Uzun bir sessizlikten sonra da havaya gemi kaptanının anlamadığı bir dilde bir şey söyledi ve bir an için tepesindeki havanın kararmasına neden olan bir el hareketi yaptı.

"Kaptan," dedi, "çok özür dilerim, geminin yelkenlerine büyü yapmak için biraz beklemem gerek. Bir deprem yaklaşıyor. Şehri uyarmam lazım. Oradakilere, yelken açabilecek bütün gemilerin açık denize gitmelerini söyler misin. Çıkın, Silahlı Kayaları geçin! Size iyi şanslar." Dönüp caddeden geri koşmaya başladı; kırlaşmaya başlamış gür saçlı, uzun boylu, güçlü bir adamdı, erkek bir geyik gibi koşuyordu.

Gont Limanı, dik sahiller arasındaki uzun ve dar bir körfezin iç ucunda bulunur. Körfezin girişi araları ancak otuz metre kadar olan iki büyük burun yani Liman Kapısı ile Silahlı Kayalar arasındandır. Gont Limanı deniz korsanlarına karşı emniyetlidir. Ama emniyet kendi tehlikesini yaratır; uzun körfez yerdeki bir fay hattını izlediği için açık olan bu boğaz her an kapanabilir.

Şehri uyarmak için elinden geleni yaptıktan, kapı muhafızları ve liman muhafızlarının şehirden çıkan birkaç yolu kapatıp panik içindeki insanların birbirlerini ezmelerini engellemek için ellerinden geleni yaptıklarını gördükten sonra, Ogion kendisini Liman'ın gözetleme kulesindeki bir odaya kapatıp kapısını kilitledi, çünkü herkes aynı anda onunla konuşmak istiyordu; sonra da Dağ'da Semere'nin inek otlağının üzerindeki Kara Gölet'e bir gönderide bulundu.

Eski ustası göletin yakınlarında otların üzerinde oturmuş elma yiyordu. Kurumakta olan çamurla kaplanmış olan bacaklarının yakınında yer yumurta kabuklarıyla beneklenmişti. Bakışlarını kaldırıp Ogion'un gönderisini görün-

ce ağzı kulaklarına vararak gülümsedi. Ama yaşlı görünüyordu. Hiç bu kadar yaşlı görünmemişti gözüne. Ogion işlerinin yoğunluğu nedeniyle bir yıldan fazladır onu görmemişti; beylerin ve halkın işlerini yapmaktan dağ yamacındaki ormanlarda yürüyecek, gidip Re Albi'deki küçük evde Enhemon ile kıpırdamadan oturup dinleyecek bir fırsatı olmamıştı. Enhemon yaşlı bir adamdı, seksenine yaklaşmıştı; korkuyordu. Ogion'u görünce neşeyle gülümsedi ama ürkmüştü.

"Sanırım yapmamız gereken," dedi hiç giriş yapmadan, "sen Kapılar'dan, ben de Dağ'ın iç ucundan, fay hattının fazla açılmasına mani olmaya çalışmak. Birlikte çalışacağız, bilirsin ya. Başarabiliriz. Ben toplandığını hissediyorum, ya sen?"

Ogion hayır anlamında başını salladı. Gönderisinin Enhemon'un yanında otlara oturmasını sağladı; tabii suretinin geçtiği veya oturduğu yerde otların boyunları hiç eğilmiyordu. "Ben şehirde panik yaratmaktan başka bir şey yapamadım," dedi. "Bir de gemileri körfezin dışına yolladım. Hissettiğin nedir? Nasıl hissedebiliyorsun?"

Bunlar büyücüler arasında konuşulan teknik sorulardı. Enhemon cevap vermeden önce tereddüt etti.

"Bunu Ard'dan öğrenmiştim," dedikten sonra yine duraksadı. Ogion'a Gont'ta bile pek ünlü olmayan, hatta iyi bir ünü olmayan bir sihirbaz olan ilk hocası hakkında hiçbir şey anlatmamıştı. Ard'la ilintili bir giz, bir utanç vardı. Enhemon bir büyücü için biraz geveze bile olsa bazı şeyler konusunda bir taş kadar sessiz olurdu. Sessizliğe saygısı olan Ogion ona hocasını hiç sormamıştı.

"Bu Roke büyüsü değil," dedi yaşlı adam. Sesi kuruydu ve biraz zorla çıkıyordu. "Gerçi dengeye aykırı bir yanı yok. Bulaşık bir şey değil." Kötü şeyler, tamahkârlıkla yapılan büyüler, lanetler ve kara büyü için hep bu sözü kullanırdı: "Bulaşık şeyler." Bir süre sonra, kullanacağı kelimeleri araştıra araştıra devam etti: "Toprak. Taşlar. Bu tozlu topraklı bir büyü. Eski. Çok eski. Gont Adası kadar eski."

"Kadim Güçler," diye mırıldandı Ogion.

Enhemon başıyla onayladı.

"Yerin kendisini mi denetim altına alıyor?"

"Sanırım daha çok yere girip bütünleşmekle ilgili." Enhemon elmanın koçanını ve yumurta kabuklarının büyük parçalarını gevşek toprağın altına gömüp üzerini okşayarak güzelce kapattı. "Sözleri biliyorum tabii ki, ama ne yapmam gerektiğini yaparken keşfedeceğim. Büyük büyülerin böyle bir sakıncası oluyor, değil mi? Ne yaptığını, yaparken öğreniyorsun. Alıştırma yapacak fırsat olmuyor. Ah – işte! Bunu hissettin mi?"

Ogion hayır anlamında başını salladı.

"Geriliyor," dedi Enhemon gözleri dalmış; eli, ürkmüş bir danayı sakinleştirmek için okşarcasına farkında olmadan, yavaşça toprağı okşuyordu. "Artık çok az zaman kaldı sanırım. Sen Kapılar'ı açık tutabilir misin canım?"

"Bana ne yapacağını anlat..."

Fakat Enhemon başını sallıyordu. "Hayır," dedi, "zaman yok. Senin yapacağın türden bir şey değil." Yerde veya havada hissettiği her ne idiyse, o dikkatini gittikçe daha çok çekiyordu; Ogion ise onun aracılığıyla toplanan, tahammül edilemez gerginliği hissediyordu. Fakat bir süre sonra biraz rahatladı ve hatta gülümsedi bile. "Çok eski bir şey," dedi. "Şimdi keşke bu konuda daha çok düşünseydim diyorum. Sana aktarmış olsaydım. Ama insana biraz kaba geliyordu. Can sıkıcı... Hoca hanım bana nereden öğrendiğini söylememişti. Buradan tabii ki... Sonuç olarak çeşit çeşit bilgi var."

"Hoca hanım mı?"

"Ard. Hocam." Yüzündeki ifade okunamayan, hatta muzip bir ifadesi olduğu bile söylenebilecek olan Enhemon bakışlarını kaldırdı. "Bilmiyor muydun? Hayır, galiba bundan hiç söz etmemiştim. Ama sonuç olarak pek bir fark da yok. Hiçbirimizin, yani biz büyücülerin bir cinsiyetimiz olmadığı için, öyle değil mi? Önemli olan kimin evinde yaşadığımız. Galiba bilinmesi icap eden önemli miktardaki bilgiyi gözardı etmişiz. Bu tür şeyleri... İşte! Yine oldu..."

Adamın ani gerginliği ve hareketsizliği, gerilmiş yüz ifadesi ve donuk bakışı, doğum sırasında sancılanan bir kadının ifadesine benziyordu. Ogion, "'Dağ'ın içinde' derken neyi kastetmiştin?" diye sorarken bunu düşünüyordu.

Sancı geçmişti; Enhemon cevap verdi, "Dağın içini. İaved'i." Altlarındaki düğüm düğüm tepeleri işaret etti. "İçeri girip, etrafın kayıp gitmesini önlemeye çalışacağım, tamam mı? Yaparken nasıl yapılacağını anlayacağım mutlaka. Sanırım kendine dönme zamanın geldi. Sıkışmaya başladı." Yine durdu, sanki yoğun bir ağrı çekiyormuş gibi kamburunu çıkartıp, dişlerini sıktı. Kalkmak için çabaladı. Ogion düşünmeden yardım etmek için elini uzattı.

"Bir işe yaramaz," dedi yaşlı büyücü sırıtarak. "Rüzgâr ve gün ışığından başka bir şey değilsin. Şimdi ben ise toprak ve taş olacağım. En iyisi sen işinin başına git. Hoşça kal Aihal. Ağzı... ağzı açık tut, bir kere de olsa, tamam mı?"

İtaatkârca kendisini Gont Limanı'ndaki havasız, duvar halılarıyla dolu odaya geri döndüren Ogion pencereden bakıp, uzun körfezin ucunda her an kapanabilecek bir çene gibi görünen Silahlı Kayalar'ı görünceye kadar, yaşlı adamın yaptığı espriyi anlamamıştı.

"Yani anlayacağın, yapmam gereken," dedi yaşlı büyücü, artık orada olmasa bile, kendisini rahatlattığı için hâlâ Sükûnet'le konuşarak, "dağa girmek, doğrudan dağın içine; ama maden arayıcı bir sihirbaz gibi değil; öyle şeylerin arasından kayıp gidip, bakarak, tadarak değil. Daha derine. En derine. Damarlara değil, kemiklere. Evet..." Yayladaki otlakta tek başına duran Enhemon, bütün büyük büyüleri açan hareketle dua eder gibi kollarını açtı ve konuştu.

Ard'ın öğrettiği kelimeleri söylerken hiçbir şey olmadı; sert ağzı, uzun, ince kollarıyla yaşlı cadı hocasının tersten söylemiş olduğu sözler, şimdi doğru olarak söylenmişti. Hiçbir şey olmadı ve kuru, sıcak, karanlık toprak etrafında yükselmeden önce gün ışığıyla deniz yelinin hasretini çekecek, büyüden kuşku duyacak, kendinden kuşku duyacak zamanı oldu.

Oraya girince acele etmesi gerektiğini, yerin kemiklerinin hareket etmek için sabırsızlandığını ve onlara yol göstermek için onlar olması gerektiğini biliyordu ama acele edemiyordu. Üzerinde bütün dönüşümlerde yaşanan dehşet hissi vardı. Zamanında tilki olmuştu, boğa olmuştu, kızböceği olmuştu ve varlık değiştirmenin ne demek olduğunu biliyordu. Ama bu farklıydı, bu yavaşça yaşanan genişleme. Enginleşiyorum, diye düşündü.

İaved'e doğru uzandı, sancıya, sıkıntıya doğru. Yaklaştıkça batıdan içine büyük bir kuvvetin aktığını hissetti, sanki sonuç olarak Sükûnet de onun elinden tutmuş gibi. Bu bağdan kendi gücünü yani Dağ'ın gücünü, yardım olsun diye yollayabiliyordu. Ona geri dönmeyeceğimi söylemedim, diye düşündü; bu Hard dilindeki son sözleriydi, son esefiydi çünkü artık dağın kemikleri içindeydi. Ateşin damarlarını ve büyük kalbin atışını biliyordu. Ne yapması gerektiğini biliyordu. "Sakin ol, sessiz ol. Tamam, tamam. Kendine hâkim ol. Tamam işte. Sakin olabiliriz," dedi, insan dili olmayan bir dille. Artık sakinleşmişti, hareketsizleşmişti, dağın ateşli karanlığında taş içinde taş olarak, toprak içinde toprak olarak tutunmuştu.

Caddeler dalgalar gibi kabararak inip çıktığı sırada, kaldırım taşları dört bir yana patlarken, tuğladan duvarlar un ufak olurken, Silahlı Kayalar homurdanarak birbirlerine doğru yatarken, rıhtımdaki gözetleme kulesinin çatısında tek başına duran büyücüleri Ogion'u görmüştü insanlar. Gördükleri, elleri uzanmış, sanki bir şeyi zorla ayırmaya çalışıyormuş gibi duran Ogion'du: Ve kayalar onun hareketiyle açılarak, dümdüz, kıpırdamadan durdu. Şehir sarsıldıktan sonra kıpırdamadan durdu. Depremi durduran Ogion'du. Bunu gözleriyle gördüklerini söylediler.

"Hocam yanımdaydı; onun hocası da onun yanında," dedi Ogion, onu övdüklerinde. "O Dağı hareketsiz tutabildiği için ben de Kapı'yı açık tutabil-

dim." Onun alçakgönüllülüğünü överek, söylediklerine kulak asmadılar. Dinlemek, insana zor nasip olan bir vergidir; üstelik insanlar kahramanları olsun isterler.

Şehir yeniden düzene girdikten, bütün gemiler geri geldikten, duvarlar yeniden inşa edildikten sonra, Ogion bütün o övgülerden kaçarak Gont Limanı üzerindeki tepelere gitti. Yaradılış Lisanı'ndaki gerçek adı, Ogion'un gerçek adı gibi Aihal olan Trimmer Vadisi denilen garip ve küçük vadiyi buldu. Bütün gün boyunca burada yürüdü, sanki bir şey bulmaya çalışırmış gibi. Akşam olunca toprak üzerine uzanarak, toprakla konuşmaya başladı. "Bana söylemen gerekirdi. Sana bir veda ederdim," dedi. Bir kez ağladı; gözyaşları otların sapları arasındaki kuru toprağa düşerek minik çamur noktaları, minik, yapış yapış noktalar oluşturdular. Orada, toprak üzerinde uyudu. Gün doğarken ayağa kalktı ve yoldan Re Albi'ye gitti. Köyün içine girmeden geçip, Overfell'in başlangıcında, kuzeydeki iki odalı eve vardı. Evin kapısı açık duruyordu.

Son fasulyeler dallarında irileşip kartlaşmıştı; lahanalar ise büyümeye başlamıştı. Tozlu avludan üç tavuk gıdaklayarak ve eşelenerek geldiler; biri kızıl, biri tarçın renkli, biri beyazdı; gri bir tavuk kümeste follukta yatıyordu. Ne civciv vardı, ne de Enhemon'un Kral dediği horozdan bir emare. Belki o sırada, horozun yerini almak için civcivlerden biri yumurtasından çıkıyordu bile. Evin arkasındaki minik meyva bahçesinde bir tilkinin kokusunu alır gibi olmuştu.

Cilalı ahşap zemin üzerine uçuşup gelmiş olan tozu ve yaprakları süpürdü ve Enhemon'un şiltesiyle battaniyesini havalandırmak için güneşe serdi. "Bir süre burada kalırım," diye geçti aklından. "Güzel bir yer burası." Bir süre sonra da, "Keçi besleyebilirim," diye düşündü.

—

BEŞİNCİ KİTAP

YERDENİZ ÖYKÜLERİ

BATAKLIK YAYLA

Semel adası Havnor'un önündeki Peln Denizi'nin kuzeybatısında, Enlad'ın güneybatısında bulunur. Yerdeniz Takımadalarının en büyük adalarından biri olmasına rağmen Semel ile ilgili fazla hikâye yoktur. Enlad'ın şanlı bir tarihi, Havnor'un serveti, Paln'in kötü namı vardır ama Semel'in sadece büyük ve küçük baş hayvanları, ormanları, küçük kasabaları ve hepsinin tepesinde yükselen kocaman, sessiz yanardağları Andanden vardır.

Andanden'in güneyinde, yanardağ son canlandığında üzerine küllerin yüzlerce metre yığılmış olduğu bir arazi uzanır. Bu yüksek yaylada nehirler ve ırmaklar denize doğru kendilerine yol açmışlar, dönerek, birikintiler oluşturarak, yayılıp dolanarak burada büyük bir bataklık meydana getirmişlerdir; engin ufuklu, az ağaçlı, pek insanı bulunmayan kocaman, ıssız sulak bir arazi. Küllü toprakta gür, parlak otlar biter; insanlar da burada büyük baş hayvan besleyerek kalabalık güney sahilleri için sığırları semirtirler, hayvanları yaylada dolaşsınlar diye akarsuların parmaklık görevi gördüğü millerce alanda başıboş bırakırlar.

Dağların hep yaptığı gibi iklimi Andanden belirler. Etrafına bulutları toplar. Yayladaki bataklıklarda yazlar kısa, kışlar uzun olur.

Bir kış gününün erken çöken karanlığında, sağında solunda kamışlar arasında sığırların açtığı yoldan başka bir şey olmayan, pek bir şey vaat etmeyen rüzgârlı bir yol ayrımında bir yolcu durarak ne taraftan gitmesi gerektiğini anlamak için bir işaret aradı.

Dağın son yamacından inerken bataklık arazi üzerinde pek uzakta olmayan bir köy ve orada burada evler görmüştü. Köye giden yol üzerinde olduğunu düşünmüştü ama bir yerlerde yanlış bir tarafa sapmıştı. Yolların kıyılarında uzun kamışlar yükseldiği için, bir yerlerde ışık yanıyorsa bile göremiyordu. Ayaklarının dibinden sular şırıldıyordu. Andanden'in kara lavdan oluşmuş kaba yollarında yürümekten ayakkabıları yıpranmıştı. Tabanları tamamen erimişti, ayakları bataklık yollarının buzlu ıslaklığıyla ağrıyordu.

Hava çok çabuk kararadı. Güneyden gelen ince bir sis gökyüzünü gözler-

den gizliyordu. Sadece dağın devasa, loş kütlesi üzerinde yıldızlar net bir biçimde ışıldıyordu. Rüzgâr, yumuşakça, kasvetle ıslık çaldı kamışlar arasında.

Yolcu da kavşakta durup kamışlara ıslık çaldı.

Yolların birinde bir şey, karanlıktan daha kara iri bir şey hareket etti.

"Orada mısın canım?" dedi yolcu. Kadim Lisan'da konuşuyordu, Yaradılış dilinde. "Gel bakalım o halde Ulla," deyince düve, yanına yaklaşan adama doğru, kendi ismine doğru birkaç adım ilerledi. Hayvanın başını görerek değil de el yordamıyla bulup gözleri arasındaki ipeksi çukuru okşadı, alnındaki çıkıntı halindeki boynuzlarının kökleri kaşıdı. "Güzelsin, çok güzelsin," dedi düveye, hayvanın ot kokulu nefesini teneffüs edip, iri sıcaklığına yaslanarak. "Bana yolu gösterir misin tatlı Ulla? Gitmem gereken yere beni götürür müsün?"

Onu bataklıkların daha da derinliklerine sürükleyecek olan başıboş sığırlardan biriyle değil de bir süt danasıyla karşılaşması bir şanstı. Ulla'sı parmaklıklardan atlamaya pek düşkündü ama biraz gezindikten sonra ahırın ve hâlâ bir avuççuk da olsa süt aşırabildiği anasının tatlı hayallerine dalmaya başlardı; o sırada ise yolcuyu eve götürmeye razıydı. Yollardan birinden ağır ağır ama kararlı bir tempoyla yürümeye başladı; adam da yol yeterince genişleyince bir elini hayvanın kalçasına koyarak onunla yürümeye koyuldu. Düve diz boyu suya girip nehirde yürürken, o da hayvanın kuyruğuna tutundu. Hayvan akarsuyun alçak, çamurlu kıyısından tırmandı, kuyruğunu sallayarak kurtardı ama adamın kendisinden de sakil bir şekilde tırmanışını bekledi. Sonra yeniden yavaşça yoluna devam etti. Adam hayvanın böğrüne yaslanarak sarıldı çünkü akarsu onu iliklerine kadar dondurmuştu ve titremeye başlamıştı.

"Möö," dedi rehberi yavaşça; o zaman hafifçe sol yanlarında, sarı bir ışığın soluk, küçük karesini gördü.

"Teşekkür ederim," dedi adam bahçe kapısını, annesine doğru koşan düve için açarak; kendisi ise evin karanlık avlusundan kapıya doğru tökezleyerek ilerledi.

Herhalde kapıdaki Yemiş'ti ama kapıyı niye çalmıştı kadın anlayamadı. "Gir içeri ahmak!" dedi; adam bir daha çaldı kapıyı; kadın onardığı şeyi yere bırakarak kapıya gitti. "Daha bu saatte nasıl bu kadar sarhoş olabildin?" dedikten sonra adamı gördü.

Kadının ilk gördüğü bir kraldı, bir bey, şarkılardaki Maharion, uzun boylu, dimdik, yakışıklı. Hemen sonraki düşüncesi ise, bir dilenci, yolunu yitirmiş bir adam, kirli giysiler içersinde titreyerek büzüşmüş.

Adam, "Yolumu kaybettim. Köye varabildim mi?" diye sordu. Sesi bir dilencinin sesi gibi kaba ve boğuktu ama dilenci aksanı yoktu.

"Yarım mil kadar ilerde," dedi Armağan.

"Han var mı köyde?"

"Oraby'ye varana kadar yok, o da güneyde on-on iki mil ötede." Kadın bir an için düşündü. "Eğer gece kalacak bir oda arıyorsan bende bir tane var. Belki San'ın da boş odası vardır, eğer köye gideceksen."

"Eğer mümkünse burada kalmak isterim," dedi adam o soylu tavrıyla, bir yandan da dişleri birbirine çarparak ve yığılmamak için kapı pervazına tutunarak.

"Ayakkabılarını çıkart," dedi kadın, "vıcık vıcıklar. Sonra gir içeri." Yana doğru çekilip, "Ateş başına gel," diyerek onu ocağa yakın yerde duran Bren'in yerine oturttu. "Ateşi biraz karıştırıver," dedi. "Biraz çorba içmek ister misin? Hâlâ sıcak."

"Teşekkür ederim hanımefendi," diye mırıldandı adam, ateşe doğru eğilerek. Kadın adama bir kâse et suyu getirdi. Adam bunu sabırsızlıkla ama yine de dikkatlice içti, sanki uzun zamandır sıcak çorba içmeyi unutmuş gibi.

"Dağı aşıp da mı geldin?"

Adam başıyla onayladı.

"Ne demeye?"

"Buraya gelmek için," dedi adam. Artık daha az titremeye başlamıştı. Çıplak ayaklarının görüntüsü çok hüzün vericiydi, yara bere içinde, şişmiş ve sırılsıklamdı. Kadın adama ayaklarını ateşte ısıtmasını söylemek istedi ama haddini aşmayı sevmezdi. Her ne idiyse, kendi rızasıyla dilenci olmamıştı.

"Buraya, Bataklık Yayla'ya pek gelen olmaz," dedi kadın. "Sadece seyyar satıcılar falan. Ama onlar da kışın gelmezler."

Adam çorbasını bitirdi, kadın kâseyi aldı. Kadın yerine, ocağın sağındaki gaz lambasının yanındaki tabureye oturarak yamama işine döndü. "Isın da sana yatağını göstereyim," dedi. "O odada ateş yoktur. Yukarda, dağda kötü havaya yakalandın mı? Kar olduğunu söylüyorlar."

"Hafif bir kar vardı," dedi adam. Kadın, ateş ve lambanın ışığında adamı iyice bir süzdü. Kırk yaşlarındaydı; inceydi ve kadının ilk algıladığı kadar da uzun boylu değildi. Hoş bir çehresi vardı ama bir tuhaflık, bir eksiklik vardı yüzünde. Yıkılmış gibi görünüyor, diye düşündü kadın, yıkılmış bir adam.

"Bataklık'a neden geldin ki?" diye sordu kadın. Onu içeri aldığı için sormaya hakkı olduğunu düşünüyordu; yine de adamı sorularıyla sıkıştırmaktan biraz huzursuz olmuştu.

"Buradaki sığırlarda hastalık olduğunu söylediler." Artık üşümekten kurtulduğu için sesi daha güzeldi. Tıpkı kahramanların ve Ejderha Efendileri'nin kıssalarını anlatan masalcılar gibi konuşuyordu. Belki de bir masalcı veya şarkıcıydı? Ama yo; hastalık, demişti.

"Öyle."

"Hayvanlara bir yardımım dokunabilir."

"Devacı mısın?"

Adam başıyla onayladı.

"O halde herkes geldiğine çok memnun olacak. Bulaşıcı hastalık sığırlar arasında felaket halde. Daha da kötüleşiyor."

Adam bir şey söylemedi. Kadın ısının adamın iliklerine işlediğini, onu açtığını görüyordu.

"Ayaklarını ateşe uzat," dedi aniden. "Kocamın eski ayakkabıları var." Bunu söylerken çok zorlanmıştı ama yine de kendi sesini duyduğunda rahatlamış hissetmişti kendisini, o da açılmıştı. Zaten Bren'in ayakkabılarını ne diye saklıyordu ki? Yemiş'e çok küçük, kendisine de çok büyük geliyorlardı. Kıyafetlerini dağıtmıştı ama nedenini bilmeden ayakkabılarını saklamıştı. Sanki bu adama saklamıştı. İnsan sabrederse her şey yerli yerini buluyor, diye düşündü. "Sanaçıkartıveririm," dedi. "Seninkiler mahvolmuş."

Adam kadına baktı. Kara gözleri iri, derin ve at gözü gibi donuktu, okunmuyordu.

"Öldü," dedi kadın, "iki yıl önce. Bataklık illeti. Burada, buna dikkat etmen gerek. Su. Ben erkek kardeşimle birlikte yaşıyorum. O şimdi köyde, meyhanede. Mandıramız var. Ben peynir yaparım. Bizim hayvanların durumu iyi." Kötülüğü uzak tutmak için bir geri çevirme işareti yaptı. "Onları kapalı tutuyorum. Meralardaki hastalık pek fena. Belki soğuk hava hastalığı bitirir."

"Hastalıktan mustarip olan hayvanları öldürme ihtimali daha fazla," dedi adam. Sesi biraz uykulu çıkıyordu.

"Bana Armağan diyorlar," dedi kadın, "erkek kardeşim de Yemiş."

"Selyatağı," diye adlandırdı kendisini adam biraz duraksadıktan sonra; kadın bu ismi uydurmuş olduğunu düşündü. Adama uymuyordu. Adamın hiçbir yanı uymuyor, bir bütünlük oluşturmuyordu. Yine de kadın adama karşı bir emniyetsizlik hissine kapılmamıştı. Onun yanında rahattı. Kendisine karşı kötü bir niyeti yoktu. Kadın adamın içinde bir iyilik olduğunu düşündü, hayvanlar hakkında konuşmasına bakılacak olursa. Onları ikna edebileceğini düşündü. Kendisi de bir hayvan gibiydi, korunmaya muhtaç ama bunu söyleyemeyen sessiz, yaralı bir hayvan.

"Gel," dedi kadın, "orda uyuyup kalmadan." Adam itaatkârca peşinden, evin bir köşesine yapılmış, bir dolaptan pek büyük olmayan Yemiş'in odasına gitti. Kadının odası bacanın arkasındaydı. Biraz sonra Yemiş zil zurna gelirdi; kadın onun için de bacanın köşesine ot bir şilte hazırlardı. O gece yolcu rahat bir yatakta yatsındı. Belki, yoluna devam ederken kadına bir-iki bakır para bırakırdı. Şu günlerde evde bakır sıkıntısı çekiyorlardı.

Adam her zamanki gibi uyandı, Büyük Ev'deki odasında. Neden tavanın alçak, havanın da temiz ama ekşi olduğunu, dışarıda da sığırların bağırdığını anlayamadı. Kıpırdamadan yatıp, bu diğer yere ve bir gece evvel bir düveye veya bir kadına söylediği günlük ismini hatırlayamadığı bu diğer adama geri dönmesi gerekti. Gerçek adını biliyordu ama burada bu bir işe yaramazdı; her neredeyse ya da bir yerdeyse. Kara yollar, inen yamaçlar, önünde uzanan akarsuların parlak sularıyla kestiği engin bir yeşillik vardı. Esen soğuk bir yel. Kamışlar ıslık çalmıştı, genç inek onu derelerden geçirmişti, Emer de kapıyı açmıştı. Kadını görür görmez adını bilmişti. Ama başka bir isim kullanması gerekiyordu. Kadına ismiyle hitap etmemeliydi. Kadına, kendisi için söylediği ismi hatırlamalıydı. İrioth olmasına rağmen, İrioth olmamalıydı. Belki zamanla başka bir adam olurdu. Hayır; bu yanlıştı; bu adam olmalıydı. Bu adamın bacakları sızlıyor, ayakları ağrıyordu. Ama yatak güzeldi, kuştüyünden bir yatak, sıcak; henüz içinden çıkmak istemiyordu. İrioth'tan ayrılarak biraz kestirdi.

Sonunda kalktığında kaç yaşında olduğunu merak ederek, yetmiş yaşında olup olmadığını anlamak için ellerine ve kollarına baktı. Hâlâ kırk yaşında görünüyordu gerçi ama yetmiş yaşında biri gibi iki büklüm hareket ediyordu. Günler ve günlerce süren yolculuktan berbat hale gelmiş olan kıyafetlerini giydi. Sandalyenin altında bir çift ayakkabı vardı; kullanılmış ama güzel, sağlam ayakkabılar, yanlarında da onlara uygun bir çift el örgüsü yün çorap vardı. Çorapları yara bere içindeki ayaklarına geçirdikten sonra mutfağa seğirtti. Emer koca lavaboda durmuş, bez içinde ağır bir şey sıkıyordu.

"Bunlar ve ayakkabılar için teşekkür ederim," dedi; verdiği armağan için teşekkür ederken kadının günlük ismini hatırladı; ama sadece, "Hanımefendi," dedi.

"Bir şey değil," dedi kadın ve elindeki her neydiyse kocaman bir toprak çanağa atarak ellerini önlüğünde kuruladı. Adam kadınlar hakkında hiçbir şey bilmezdi. On yaşından beri kadınların olduğu bir yerde yaşamamıştı. Onlardan korkuyordu, uzun süre önce, o diğer büyük mutfakta ona ayak altından çekilmesini bağıran kadınlardan. Ama Yerdeniz'de gezinmeye başladığından beri kadınlarla karşılaşmıştı; kadınlar hayvanlara benziyordu; korkutmadığı sürece onun farkına bile varmadan işlerini yapmaya devam ediyorlardı. O da onları korkutmamaya çalışıyordu. Onları korkutmak gibi bir arzusu veya bunun için bir nedeni yoktu. Onlar erkek değildi.

"Taze lor ister misin? Kahvaltıda pek güzel olur." Kadın adamı şöyle bir süzdü ama çok değil, göz göze gelmediler. Bir hayvan gibi, bir kedi gibi ölçüyordu adamı kadın, ona meydan okumadan. Bir kedi, büyük boz bir kedi var-

dı; ocak başına oturmuş korları seyrediyordu. İrioth kadının verdiği kâseyle kaşığı kabul ederek yerine oturdu. Kedi yanına sıçrayarak mırlamaya başladı.

"Şuna bak," dedi kadın. "Genellikle insanlarla arası iyi değildir."

"Lora geldi."

"Belki de devacıları tanıyordur."

Kadın ve kedinin yanı çok huzur vericiydi. İyi bir eve gelmişti.

"Dışarısı soğuk," dedi kadın. "Bu sabah yalakta buz vardı. Bugün mü gideceksin?"

Bir sessizlik oldu. Sözcüklerle cevap vermesi gerektiğini unutmuştu. "Mümkünse kalmak isterdim," dedi. "Burada kalırdım."

Kadının gülümsediğini gördü ama kadın hâlâ müteredditti, bir süre sonra, "Eh, hoş geldiniz beyim, ama sormak zorundayım, azıcık ödeme yapabilir misiniz?"

"A, tabii," dedi adam aklı karışarak; ayağa kalkıp kesesini almak için topallayarak yatak odasına gitti. Kadına tek bir para getirdi, küçük bir Enlad altını.

"Yiyecek ve ateş için, bilirsin ya; bugünlerde yer kömürü çok pahalı," diyordu kadın; sonra adamın uzattığı paraya baktı.

"Aman beyim," dedi; o zaman adam yanlış bir şey yaptığını anladı.

"Kasabada bunu bozabilecek biri yok," dedi kadın. Bir an için adamın yüzüne baktı. "Bütün köy birleşse bu parayı bozamaz," diye güldü. Demek ki bir sorun yoktu; gerçi paranın "bozulması" düşüncesi kafasında çınlayıp duruyordu.

"Para bozuk değildi," dedi ama kadının bunu kastetmemiş olduğunu biliyordu. "Özür dilerim," dedi adam. "Eğer bir ay kalırsam, bütün kış kalırsam, o zaman ödeşir miyiz? Hayvanlarla çalışırken kalacak bir yerim olmalı."

"Kaldır onu," dedi kadın bir el hareketiyle, yeniden kahkaha atarak. "Eğer sığırları iyileştirirsen, sığırcılar sana para verir, sen de bana olan borcunu ödersin. "Teminat de istersen buna. Ama parayı kaldır beyim! Bakmak bile başımı döndürüyor. Yemiş," dedi kadın koca kafalı, kuru bir adam, ani esen bir rüzgârla içeri dalarken, "bu bey bir yandan sığırları iyi ederken bizimle kalacak; çabuk olacak bir iş! Bize ödeme yapacağına dair teminat verdi. Sen bacanın köşesinde yatacaksın, o da senin odanda. Bu kardeşim Yemiş, beyim."

Yemiş başını eğerek bir şeyler mırıldandı. Gözleri boş boş bakıyordu. İrioth'a adam sanki zehirlenmiş gibi gelmişti. Yemiş tekrar çıktığında kadın adama yaklaşarak, kararlı bir edayla ve alçak sesle, "İçkiden başka bir kötü yanı yoktur ama artık geriye içkiden başka bir şey kalmadı zaten," dedi. "Aklının büyük bir bölümünü ve sahip olduklarının çoğunu yiyip bitirdi. Yani, afedersin ama paranı onun görmeyeceği bir yere kaldırsan iyi olur beyim. Paranı

bulmaya çalışmaz. Ama görürse alır. Ne yaptığının farkında değil, anlatabildim mi."

"Evet," dedi İrioth. "Anlıyorum. Sen iyi bir kadınsın." Kadın erkek kardeşi hakkında, onun ne yaptığını nasıl da bilmediği hakkında konuşup duruyor, sonra da onu bağışlayıveriyordu. "İyi bir kız kardeşsin," dedi. Kelimeler onun için çok yeniydi, daha önce hiç söylemediği, hiç düşünmediği sözlerdi, o yüzden bunları konuşmaması gereken Gerçek Lisan'da söylemiş olduğunu düşündü. Ama kadın gülümseyip omuz silkmekle yetinmişti.

"Bazen o ahmak kafasını tutup sallayasım geliyor," dedi kadın, sonra işine geri döndü.

Böyle bir sığınağa gelinceye kadar ne kadar yorgun olduğunu anlamamıştı. O gün, Armağan işini yapıp bir içeri, bir dışarı girip çıkarken, bütün günü ateşin karşısında boz kediyle birlikte uyuklayarak geçirdi; kadın onu birkaç kez doyurmuştu – fakir, kaba yiyeceklerdi ama hepsini yavaşça ve tadına vararak yedi. Akşam olunca erkek kardeş çıktı; kadın içini çekerek, "Artık bir kiracımız olduğuna dayanarak meyhanede bir sürü yeni borç bulacak. Senin suçun olduğundan değil."

"Öyle ya," dedi İrioth. "Benim suçum." Ama kadın onu affetti hemen; boz kedi ise rüyalar görerek adamın bacaklarına yaslanıyordu. Kedinin rüyaları İrioth'un zihninde belirdi, hayvanlarla konuştuğu alçak ovalarda, gölgeli yerlerde. Kedi orada sıçrıyordu; sonra süt vardı, derin yumuşak bir heyecan. Hiç hata yoktu, sadece büyük bir masumiyet vardı. Kelimelere de ihtiyaç yoktu. Onu burada bulamazlardı. Buraya bulmaya gelmemişti. Herhangi bir isim söyleme ihtiyacı yoktu. Kadından başka kimse yoktu; bir de rüya gören kedi; bir de kırpışıp duran ateş. Ölü dağdan kara yolları aşıp gelmişti ama burada dereler otlaklar arasından sığ akıyorlardı.

Adam deliydi ve kadın neyin ona hükmedip de kalmasına izin vermesine neden olduğunu bilmiyordu; yine de adamdan korkamıyor veya ona güvenmemezlik edemiyordu. Deliyse bile ne fark ederdi ki? Kibardı; başına her ne geldiyse, gelmeden önce belki de irfan sahibi biriydi. Zaten o kadar da deli değildi. Yer yer deliydi; ara sıra deli. Ona ait hiçbir şey bütün değildi, deliliği bile. Kadına söylediği ismi hatırlayamamış ve köydeki insanların kendisine Otak demelerini istemişti. Büyük bir ihtimalle kadının da adını hatırlayamamıştı; ona hep Hanımefendi diyordu. Ama belki de bu adamın kibarlığındandı. Kadın, kibarlık olsun diye adama beyim diyordu; ayrıca bir de Selyatağı ya da Otak adama uymadığı için. Duyduğu kadarıyla otak hiç sesi olmayan, keskin dişli küçük bir hayvandı ama Yüksek Bataklık'ta öyle yaratıklar yoktu.

Kadın, adamın buraya sığır hastalığını tedavi etmek için geldiğini anlatmasının da deliliklerinden biri olabileceğini düşünmüştü. Yanlarında hayvan-

lar için hazırladıkları ilaçlar, büyüler ve merhemlerle gelen devacılara hiç benzemiyordu. Ama birkaç gün dinlendikten sonra köydeki sığırcıların kimler olduğunu sorarak hâlâ yara bere içindeki ayaklarıyla, Bren'in eski pabuçlarını giyerek evden ayrıldı. Bunu görmek kadının içini burkmuştu.

Akşam, eskisinden daha da aksayarak gelmişti, çünkü San onu sığırların çoğunun bulunduğu Uzun Çayırlar'a götürmüştü. Kızılağaç'tan başka kimsede at yoktu; ondaki atlar da sığır çobanları içindi. Kadın misafirinin zavallı ayakları için bir leğen sıcak su ile temiz bir havlu vermişti; sonra da aklına adamın yıkanmak isteyip istemediği gelmişti – adam yıkanmak istiyordu. Suyu ısıtıp eski küveti doldurdular; adam ocak başında banyosunu yaparken kadın da kendi odasına çekildi. Kadın çıktığında her şey temizlenmiş, silinmiş, havlular ateşin önüne asılmıştı. Kadın hiç böyle ortalık toplayan adam duymamıştı; hem de zengin bir adamdan bunu hiç bekler miydi insan? Geldiği yerde uşakları yok muydu acaba? Kediden fazla yükü yoktu. Kendi eşyalarını kendi yıkamıştı, hatta çarşafını bile; kadın daha ne yaptığını anlayamadan yıkamış bitirmiş dışarıda güneşe sermişti. "Bunu yapmana gerek yok beyim, ben kendi eşyalarımla yıkayıveririm," dedi kadın.

"Gerek yok," dedi adam o mesafeli tarzıyla, sanki kadının ne hakkında konuştuğunu pek anlamıyormuş gibi; ama sonra, "Sizin işiniz çok ağır," dedi.

"Kimin değil ki? Peynir yapmasını seviyorum. İlginç bir yanı var. Üstelik güçlüyüm de. Bütün korkum yaşlanmak; kovaları ve kalıpları kaldıramayacağım zamanlar." Adama tombul, kaslı kolunu gösterip yumruğunu sıkarak gülümsedi. "Elli yaşında biri için oldukça iyi!" dedi. Böyle böbürlenmesi aptalcaydı ama kadın güçlü kollarıyla, enerjisiyle ve hüneriyle gurur duyuyordu.

"İşi hızlandırır," dedi adam ağır başlılıkla.

Adamda inekleri ikna etme kabiliyeti vardı ki insana hayranlık veriyordu. Eğer adam ortalıklardaysa ve kadının yardıma ihtiyacı varsa, Yemiş'in işini üstelenıveriyordu hemen; üstelik arkadaşı Esmer'e anlatmış olduğu gibi ineklere karşı Bren'in yaşlı köpeğinden daha uyanıktı. "Onlarla konuşuyor; yemin ederim, onlar da ona kulak veriyor. Bizim düve de yavru bir köpek gibi onun peşinden ayrılmıyor." Otlaklarda sığırlara her ne yapıyorduysa sığırcılar onun hakkında iyi şeyler düşünmeye başlamıştı. Tabii ki insancıklar herhangi bir yardım vaadine dört elle sarılıyorlardı. San'ın sürüsünün yarısı ölmüştü. Kızılağaç, kaybının ne kadar olduğunu söylemiyordu. Sığırların cesetleri dört bir yana serilmişti. Eğer hava soğuk olmasaydı bataklık leş kokusundan geçilmeyecekti. Kadının mandıra kuyusu ve köyün adını aldığı kuyulardaki sular hariç, sular bir saat kaynatmadan içilmiyordu.

Bir sabah Kızılağaç'ın atlı sığır çobanlarından biri yanında eyerlenmiş bir katırla çıkagelmişti. "Doğu Otlakları on-on iki mil uzakta olduğundan, Kızı-

lağaç efendi, Otak efendi katıra binsin dedi," dedi genç adam.

Kadının misafiri evden çıktı. Parlak, puslu bir sabahtı; bataklıklar pırıltılı buharların ardına gizlenmişti. Kuzey göğüne karşı devasa bir suret olan Andanden pusun üzerinde yüzüyordu.

Devacı sığır çobanına hiçbir şey söylemedi ama doğrudan katıra, Kızılağaç'ın beyaz atı ile San'ın koca dişi eşeğinden olma dişi katıra doğru gitti. Demir kırı donlu, genç, güzel yüzlü bir hayvandı. Gidip bir dakika kadar hayvanla konuştu; koca, narin kulağına bir şey söyleyerek, tepesini okşadı.

"Böyle yapıyor," dedi sığır çobanı Armağan'a. "Onlarla konuşuyor." Genç adam küçük görürcesine eğleniyordu. Yemiş'in meyhanedeki içki arkadaşlarından biriydi; bir sığır çobanı için oldukça terbiyeli sayılabilecek bir delikanlı.

"Sığırlara deva buluyor mu?" diye sordu kadın.

"Hastalığı hemen yok edemiyor. Ama damla illeti başlamadan önce hayvana ulaşırsa hayvanı iyileştiriyor gibi. Ayrıca hastalık bulaşmamış olanlardan hastalığı uzaklaştırabileceğini söylüyor. O yüzden bey, çiftlikteki hayvanlara yapabileceğini yapması için çağırdı onu. Birçoğu için geç kalındı."

Devacı kolanı kontrol etti, kayışları gevşetti ve eyere atladı; pek ustaca atlayamadı ama katır hiç itiraz etmedi. Uzun, krem rengi burnunu ve güzel gözlerini, binicisine bakmak için çevirdi. Adam gülümsedi. Armağan adamın gülümsediğini görmemişti daha önce.

"Gidelim mi?" dedi ufak kısrağı burnundan soluyan, Armağan'a el sallayıp hemen harekete geçen sığır çobanına. Devacı sığır çobanını izledi. Katırın muntazam, geniş adımlı bir yürüyüşü vardı; beyazlığı sabah güneşinde parlıyordu. Armağan, kendini ayrılan bir prensi seyrediyormuş gibi hissetti, masallardan çıkma bir sahneydi sanki; kış otlaklarının bulanık boz rengi üzerindeki parlak pusun içinden ilerleyen atlı suretler, ışığın içine doğru solarak gözden kayboluyordu.

Otlaklardaki iş yorucuydu. "Kim yorulmuyor ki?" diye sormuştu Emer, tombul, güçlü kollarını, sert, kırmızı ellerini gösterirken. Sığırcı Kızılağaç, buradaki büyük sürülerdeki bütün canlı hayvanlara teker teker değinceye kadar çayırlarda kalmasını bekliyordu adamdan. Kızılağaç onunla birlikte iki de sığır çobanı yollamıştı. Yere serdikleri bir bez ve yarım çadırla sıradan bir kamp kurmuşlardı. Bataklıkta biraz çalı çırpı ile kurumuş kamışlardan başka yakacak bir şey yoktu; ateş ancak suyu kaynatmaya yetiyor, adamları hiç ısıtmıyordu. Çobanlar, o don tutmuş kuru otlu çayırlara, otlamak için yayılmış hayvanlara tek tek gitmek zorunda kalmasın da hemen sürünün içine girebilsin diye atlarını sürüp hayvanları toplamaya çalışıyorlardı. Sığır çobanları sığırları uzun süre bir arada tutamıyorlar, hayvanlara ve daha hızlı hareket ede-

mediği için de ona kızıyorlardı. Çobanların bir eşyaymış gibi muamele ettikleri, kütükçülerin nehir aşağı yüzdürdükleri kütüklere davrandıkları gibi sadece kaba kuvvet uyguladıkları hayvanlara karşı hiç sabırlarının olmaması onu şaşırtıyordu.

Ona karşı da sabırları yoktu; durmadan acele etmesi için, işini bitirmesi için yüklenip duruyorlardı; kendilerine veya yaşamlarına karşı da sabırları yoktu. Aralarında konuştuklarında hep, paralarını aldıktan sonra kasabada yani Oraby'de ne yapacaklarını anlatıyorlardı. Oraby'deki fahişeler Papatya, Sarıaltın ve Yakan Funda hakkında bol bol hikâye dinlemişti. Genç adamlarla oturmak zorundaydı çünkü hepsi ateşin verdiği ısıdan yararlanmak zorundaydı ama gençler onu aralarında istemiyorlar, o da onların arasında olmak istemiyordu. İçlerinde bir sihirbaz olarak ona karşı belirsiz bir korku vardı; onu kıskanıyorlardı ama daha ziyade küçümsüyorlardı. Yaşlıydı, başkaydı; onlardan değildi. Korku ve kıskançlığı biliyor ve kendini bundan sakınıyordu; hor görülmenin nasıl bir şey olduğunu hatırlıyordu. Onlardan biri olmadığına, onunla konuşmak istemediklerine memnundu. Onlara bir kötülük yapmaktan korkuyordu.

Çobanlar hâlâ battaniyelerine sarılmış uyurlarken o buz gibi sabahta kalktı. Sığırların yakınlarda nerede olduğunu biliyordu, onlara gitti. Hastalık artık ona çok bildik geliyordu. Eğer çok ilerlemişse ellerinde bir yanma, içinde bir kusma hissi duyuyordu. Yerde uzanmış olan bir öküze yaklaşınca başı döndü, kusacak gibi oldu. Daha fazla yaklaşmadı ama hayvanın ölümünü rahatlatabilecek sözleri söyleyip, yoluna devam etti.

Hayvanlar aralarında yürümesine izin veriyorlardı; vahşi de olsalar, insan elinden hadım edilmek ve kesilmek dışında bir şey görmemiş olsalar bile. Hayvanların güvenmesi ona bir zevk, bir gurur veriyordu. Böyle hissetmemeliydi ama hissetti. Eğer koca hayvanlara dokunmak istiyorsa durup konuşmayanların dilinde biraz konuşuyordu o kadar. "Ulla," dedi, onları isimlendirerek. "Ellu. Ellua." Onlar ise tüm irilikleriyle, kayıtsızca duruyorlardı; bazen içlerinden biri ona uzun uzun bakıyordu. Bazen içlerinden biri rahat, serbest, görkemli bir edayla gelip açık avucuna nefesini veriyordu. Ona gelenlerin hepsini iyileştirebiliyordu. Ellerini hayvanların üzerine koyuyordu, sert kıllı, sıcak böğürlerine ve boyunlarına; sonra güç sözlerini tekrarlayarak şifayı ellerine yolluyordu. Bir süre sonra hayvan bir silkiniyor, başını biraz sağa sola sallıyor ve yoluna devam ediyordu. O ise ellerini bırakıp duruyordu, bir süre için içi kurumuş, boş bir halde. Sonra başka biri, içindeki hastalık kendisini adamda bir baş dönmesiyle, ellerinde bir karıncalanmayla, bir gıdıklanmayla, sıcaklıkla belli eden bir hayvan daha geliyordu, kocaman, meraklı, utangaç bir gözü peklikle, çamur içinde. "Ellu," diyordu; yürüyüp ellerini hayvanın

üzerine koyuyor, sanki içinden dağ kaynaklarının suları akıyormuş gibi serinlik hissedinceye kadar tutuyordu.

Sığır çobanları hastalıktan ölmüş bir öküzün etini yiyip yiyemeyeceklerini tartışıyorlardı. Daha baştan yetersiz olan erzakları tükenmek üzereydi. Erzaklarını yenilemek için yirmi otuz mil gideceklerine o sabah yakın zamanda ölmüş bir sığırın dilini kesmek istiyorlardı.

Onları kullandıkları bütün suları kaynatmaya zorluyordu. Şimdi de, "Eğer o eti yerseniz bir yıl içinde başınız dönmeye başlar," dedi. "Sonunda gözleriniz görmez olur, sendelemeye başlayarak onlar gibi ölürsünüz."

Küfredip dudak büktüler ama yine de ona inandılar. Söylediği şeyin doğru olup olmadığı hakkında bir fikri yoktu. Belki de onlardan kurtulmaya çalışıyordu.

"Geri dönün," dedi. "Beni burada bırakın. Bir kişiye daha üç-dört gün yetecek kadar yemek var. Katır beni geri getirir."

Hiç ısrar gerekmedi. Her şeyi, battaniyeleri, çadırı, demir kap kacakları bırakarak çekip gittiler. "Bütün bunları köye nasıl götüreceğiz?" diye sordu katıra. Hayvan iki midilliye bakarak katırların dediklerini dedi. "Aaaiii!" Katırcık midillileri özleyecekti.

"Buradaki işi bitirmemiz gerek," dedi adam katıra; dişi katır da ona tatlılıkla baktı. Bütün hayvanlar sabırlıdır ama at soyunun sabrı harikadır, sormadan verirler. Köpekler sadıktı ama onların sadakatinde daha çok itaatkârlık vardı. Köpekler hiyerarşik bir yapıya sahipti, dünyayı beyler ve halk diye ikiye ayırırlardı. Atların hepsi beydi. Dolap çevirmeye hazırdılar. Hiç korkmadan araba atlarının kocaman, tüylü ayakları arasında yürüdüğünü hatırladı. Başında hissettiği nefeslerinin verdiği huzuru. Uzun bir zaman önce. Güzel katıra giderek onunla konuştu, ona tatlım dedi, kendisini yalnız hissetmesin diye onu rahatlattı.

Doğu bataklıklarındaki büyük sürünün işini bitirmesi altı gününü daha almıştı. Son iki gün, katırını dağın eteklerine dağılmış sığırlara doğru sürmekle geçmişti. Birçoğu henüz hastalanmamıştı; onları koruyabilirdi. Katır onu eyersiz taşıyor, böylece hareketini de kolaylaştırıyordu. Ama yiyecek bir şey kalmamıştı. Köye döndüğünde başı dönüyor, dizlerinin bağı çözülüyordu. Katırı bıraktığı Kızılağaç'ın ahırından eve dönmek epey vaktini almıştı. Emer onu karşıladı, azarladı, yemek yedirmeye çalıştı ama adam ona, henüz yemek yemeğe hazır olmadığını anlattı. "Orada hastalık içinde, hasta otlaklarda kaldığım için kendimi hasta hissediyorum. Bir süre sonra yeniden yemeye başlayabilirim," dedi.

"Delisin sen," dedi kadın, çok hiddetlenerek. Bu tatlı bir hiddetti. Neden daha fazla hiddet daha da tatlı olmasın?

"En azından bir banyo yap," dedi kadın.

Nasıl koktuğunun farkındaydı, kadına teşekkür etti.

"Bütün bunlar için Kızılağaç sana ne ödüyor?" diye sordu kadın, su ısınırken. Hâlâ kızgındı, normalden daha dobra dobra konuşmaya başlamıştı.

"Bilmiyorum," dedi adam.

Kadın durup adama baktı.

"Bir ücret tayin etmediniz mi?"

"Ücret tayin etmek mi?" diye parladı adam. Sonra kim olmadığını hatırlayarak alçakgönülle konuştu. "Hayır. Etmedim."

"Bu ne cahillik," dedi Armağan tıslarcasına. "Derini yüzecek." Dumanı tüten bir çaydanlık dolusu suyu küvete boşalttı. "Onda fildişi var," dedi kadın. "Fildişi vermesi gerektiğini söyle. Orada on gün, aç bilaç çalıştın onun hayvanlarını tedavi etmek için! San'da bakırdan başka bir şey yoktur ama Kızılağaç sana fildişiyle ödeme yapabilir. Eğer işine burnumu sokuyorsam özür dilerim. Beyim." Elinde iki kovayla kapıdan dışarı fırlayarak tulumbaya gitti. O günlerde, dere suyunu hiçbir işi için kullanmıyordu. Akıllı bir kadındı, iyi yürekli. Neden o kadar uzun süre iyi olmayan insanlar arasında yaşamıştı acaba?

"Görelim bakalım," dedi Kızılağaç ertesi gün, "hayvanlarım iyileşecek mi. Eğer kışı geçirirlerse yani, senin tedavinin işe yaradığını görürüz, doğru söylediğini anlarız yani. Kuşku duyduğumdan değil de, iş iştir, öyle değil mi? Sen de, şu anda sana ödemeyi düşündüğüm miktarı eğer tedavi bir işe yaramadıysa, hayvanlar zaten ölecekse, ödememi istemezsin, öyle değil mi? Aman bizden ırak olsun! Ama o kadar süre de sana bir şey ödemeden beklemeni isteyemem. O yüzden, al sana avans, diyelim, gelecek olanın avansı; şimdi aramızda bir anlaşmazlık yok, değil mi?"

Bakırlar adam gibi bir keseye bile konmamıştı. İrioth elini uzattı, sığırcı altı bakır kuruşu birer birer adamın avucuna bıraktı. "Tamam öyleyse! Alacak verecek yok!" dedi coşkuyla. "Belki de gelecek günlerde Uzun Göl'deki danalarıma da bakmak istersin."

"Hayır," dedi İrioth. "Ayrıldığımda San'ın sürüsü hızla hastalanıyordu. Bana orada ihtiyaçları var."

"Yok efendim, ihtiyaçları mihtiyaçları yok Otak Efendi. Sen doğu otlaklarındayken sihirbaz bir devacı geldi, buraya daha önce gelmiş biri, ta güney sahilinden; San da onu tuttu. Sen benim için çalış, iyi para veririm. Bakırdan daha iyi belki, eğer hayvanlar iyileşirse."

İrioth ne evet, ne hayır, ne teşekkür ederim dedi; konuşmadan ayrıldı. Sığırcı arkasından bakıp yere tükürdü. "Irak olsun," dedi.

İritoh'un kafasında bir dert belirmişti. Yüksek Bataklık'a geldiğinden beri olmadığı şekilde. Düşünmeye başladı. Sığırları iyileştirmek için güç sahibi

bir adam gelmişti, başka bir güç sahibi adam. Ama bir sihirbaz, demişti Kızılağaç. Bir büyücü veya irfan sahibi biri değildi. Sadece bir devacı, bir sığır şifacısı. Ondan korkmama gerek yok. Onun gücünden korkmama gerek yok. Emin olmak için onu görmem gerek. Birlikte çalışabiliriz. Eğer onun burada yaptıklarını ben yapacak olursam. Eğer sadece büyücülük kullanacaksa, kötü bir niyete sahip değilse. Benim gibi.

Safkuyular'ın düzensiz caddesinden, caddenin ortalarında bir yerlerde, meyhanenin karşısında bulunan San'ın evine doğru yürüdü. Otuzlarında, yıpranmış bir adam olan San eşiğinde bir adamla, bir yabancıyla konuşuyordu. İrioth'u görünce huzursuz oldular. San eve girdi, yabancı da onu izledi.

İrioth eşiğe vardı. İçeri girmeden, açık kapıdan konuştu. "San Efendi, senin dereler arasındaki sığırlar için geldim. Onlara bugün bakabilirim." Neden böyle söylediğini bilmiyordu. Bunu söylemek istememişti.

"Şey," dedi San kapıya gelerek; biraz mırın kırın etti. "Gerek kalmadı Otak Efendi. Bu, Güneşparlağı Usta, hastalıkla uğraşmak için geldi. Daha önce de benim için hayvanları iyi ettiydi, toynak çürümesini falan. Kızılağaç'ın sığırlarının bir adamın nasıl bütün vaktini alacağını bildiğimden, yani..."

Sihirbazın adı Ayeth idi. İçindeki güç azdı, kusurluydu, cehalet, kötü niyet ve yalanla bozulmuştu. Ama kıskançlığı içini yakan bir ateş gibiydi. "On yıldır ben buraya gelip iş yaparım," dedi suçlarcasına, San'ın arkasından dolanıp gelerek İrioth'u aşağıdan yukarıya süzerek. "Kuzeylerde bir yerden çıkıp gelerek işimi elimden aldın, kimisi böyle bir şey için tartışma bile çıkartır. Sihirbazlar arasında tartışmalar iyi bir şey değildir. Yani eğer bir sihirbazsan, güç sahibi bir adamsan. Ben öyleyim. Buradaki iyi huylu insanların da bildiği gibi."

İrioth tartışma istemediğini söylemeye çalıştı. Burada ikisine yetecek kadar iş olduğunu söylemek istedi. Adamın işini elinden almak istemediğini söylemeye çalıştı. Ama bütün bu sözler adamın başka hiçbir şeye kulak asmayan kıskançlığının asidi içinde yandı; daha sözler söylenmeden yanıp bitti.

İrioth'un kekelediğini gören Ayeth'in bakışları daha da terbiyesizleşti. San'a bir şey söylemeye başladı ama İrioth konuştu.

"Senin..." dedi, "Senin gitmen gerek. Geriye." İrioth "geriye" derken sol eli havayı bir bıçak gibi biçti ve Ayeth arkasındaki bir sandalyeye devrildi; gözleri boş boş bakıyordu.

O, birkaç zavallı tılsımla şifacılık oynayan basit bir sihirbazdı sadece. Ya da öyle görünüyordu. Ya kandırıyorsa, gücünü gizliyorsa, gücünü gizleyen bir rakipse? Kıskanç bir rakip. Durdurulması, bağlanması, isimlendirilip çağrılması gerekiyordu. İrioth adamı bağlayacak sözleri söylemeye başladı; sarsılmış adam titreyerek, ince, tiz bir sesle uluyarak olduğu yere sindi. Yanlış

bu, yanlış; yanlış yapıyorum, ben kötüyüm, diye düşündü İrioth. Ağzındaki sözleri, onlarla boğuşarak durdurdu ve sonunda başka bir söz haykırdı. O zaman Ayeth ismindeki adam olduğu yerde iki büklüm olarak kusmaya, titremeye başladı; San ise gözleri fal taşı gibi açılmış, "Irak olsun! Irak olsun!" demeye çalışıyordu. Ve hiçbir kötülük olmadı. Ama yüzünü elleriyle gizlemeye çalıştığında ellerinde bir ateş yanıyordu, gözlerinde de; konuşmaya çalıştığında dilini de yaktı.

Uzun bir süre kimse ona dokunmadı. İhtilaçlar içinde San'ın eşiğine devrilmişti. Orada ölü gibi yatıyordu. Ama güneyden gelen devacı onun ölü olmadığını, en az bir engerek kadar tehlikeli olduğunu söyledi. San, Otak'ın Güneşparlağı'na nasıl lanet okuduğunu ve adamın gitgide küçülerek ateşteki bir kütük gibi zırlamasına neden olan korkunç bazı şeyler söylediğini, sonra nasıl adamın bir anda yeniden kendine geldiğini ama bir köpek gibi hasta olduğunu, tabii bu yüzden kimsenin onu suçlayamayacağını ve bütün bu süre zarfında diğerinin, Otak'ın, etrafında dalgalanan ateş gibi bir harenin olduğunu, nasıl gölgelerin zıpladığını, nasıl sesinin insan sesine benzemediğini anlatmıştı. Korkunç bir şeydi.

Güneşparlağı hepsine bu adamdan kurtulmaları gerektiğini anlatmıştı ama dediğini yapıp yapmadıklarına bakacak kadar oyalanmadı. Meyhanede bir maşrapa birayı midesine indirir indirmez, bir köyde iki sihirbaza veya adam her ne idiyse ona yer olmadığını söyleyerek yeniden güney yoluna koyuldu ve uzaklaşıp gitti.

Kimse ona dokunmak istemiyordu. San'ın evinin önünde yatan yığını uzaktan seyrediyorlardı. San'ın karısı, sokakta bir yukarı, bir aşağı giderek dövünüyordu. "Kör talih! Kör talih!" diye bağırıyordu. "Amanın bebeğim ölü doğacak, biliyorum, biliyorum!"

Yemiş meyhanede Güneşparlağı'nın hikâyesini ve San'ın kendi açısından anlattıklarına ilaveten dilden dile dolaşan birkaç yorumunu daha dinledikten sonra gidip kardeşini çağırdı. En cakalı hikâyede Otak ağzı köpürüp morarmadan ve yığılıp kalmadan önce üç metre uzamış, bir şimşekle Güneşparlağı'nı kömüre çevirmişti.

Armağan aceleyle köye yollandı. Doğrudan kapı eşiğine giderek yığının üzerine eğildi, ona dokundu. Tawny'nin küçük kızı hariç herkes nefesini tutarak "Irak olsun! Irak olsun!" diye mırıldandı; o kızcağız da hareketi yanlış anlayıp, "Haydi işe!" demişti.

Yığın kıpırdayarak yavaşça kalktı. Bu bildikleri devacıydı; ateşten veya gölgeden oluşmamıştı, ama çok hasta görünüyordu. "Haydi," dedi Armağan, adamı ayağa kaldırarak yavaşça sokak boyunca onunla birlikte yürüdü.

Köylüler başlarını salladılar. Armağan cesur bir kadındı ama cesaretin de bir sınırı vardı. Ya da meyhane tezgâhında söyledikleri gibi cesareti yanlış yönde, yanlış yerdeydi anladın mı? Doğuştan vergi değilse öyle sihirbazlıkla falan uğraşmamak gerekti. Ya da sihirbazlarla. İnsan bunu unutuyor. Diğer insanlara benziyorlar. Ama normal adam gibi değiller ki. İnsan bir devacıdan zarar gelmez sanıyor. Toynak çürümesini, pişmiş hayvan memesini tedavi ederler. Orası tamam. Ama birbirleriyle karşılaşmayagörsünler, ateşler, gölgeler, lanetler, nöbetler girla. Tekin değiller. Zaten bu hep böyle tekin değildi. Zaten nereden çıkıp gelmişti? Sen söyle bana.

Kadın adamı yatağına yatırdı, ayakkabılarını çekip çıkarttı ve bıraktı uyusun. Yemiş o gece geç ve normalden daha sarhoş geldiğinden düşüp alnını ocağın demir ayaklığına vurarak derin bir yara açtı. Kan revan içinde hiddetle Armağan'a şihirbajı evden kovmaşını, hem de hemen kapı önüne koymaşını emretti. Sonra küllere kusarak ocağın başında sızıp kaldı. Kadın onu ot şiltesine taşıdı, ayakkabılarını çekip çıkarttı ve bıraktı uyusun. Diğerine bakmaya gitti. Adam ateşli görünüyordu; elini alnına koydu. Adam gözlerini açarak ifadeden yoksun gözlerle doğrudan kadının gözlerine baktı. "Emer," deyip gözlerini kapattı yine.

Kadın dehşetle geriledi.

Karanlıkta yatağına uzanarak düşündü: Bana ismimi vermiş olan büyücüyü tanıyor. Ya da belki ismimi söylemişimdir. Belki de uyurken yüksek sesle söyledim. Ya da biri söylemiştir. Ama kimse bilmiyor. İsmimi büyücü ile annemden başka kimse bilmiyordu. Onlar da öldüler, öldüler... Uykumda söylemişimdir...

Ama ne olduğunu gayet iyi biliyordu.

Elinde gaz lambasıyla durdu; lambanın ışığı parmakları arasında kırmızı, yüzünde ise altın rengi parlıyordu. Adam kadının adını söyledi. Kadın ona uyku verdi.

Sabah geç vakitlere kadar uyudu ve sanki bir hastalıktan kalkıyormuş gibi uyandı: zayıf ve durgun. Kadın ondan korkmuyordu. Kadın, adamın köyde olanları, diğer sihirbazı ve hatta belli ki ta başından beri elinde sıkı sıkı tuttuğu, kadının çarşaf üzerine dağılmış bulduğu altı bakır parayı bile hiç hatırlamadığını fark etti.

"Belli ki Kızılağaç'ın sana verdiği bu," dedi kadın. "Taş yürekli!"

"Ona hayvanlarına bakabileceğimi... iki nehir arasındaki hayvanlara bakabileceğimi söylemiştim, değil mi?" dedi adam endişelenmeye başlayarak;

yüzündeki o korku dolu ifade geri gelmişti. Oturduğu yerden kalktı.

"Otur oturduğun yere," dedi kadın. Adam oturdu ama kadın kaşlarını çatmaya devam etti.

"Kendin hastayken nasıl deva dağıtacaksın?" dedi kadın.

"Başka nasıl olur ki?" dedi adam.

Ama yine hemen sakinleşmiş, boz kediyi okşamaya başlamıştı.

Kadının kardeşi girdi. "Dışarı gel," dedi devacıyı oturduğu yerde uyuklarken görünce. Kadın kardeşiyle dışarı çıktı.

"Artık onu burada istemiyorum," dedi Yemiş, alnındaki mor yarayla, gözleri deniz kabuğu gibi şişmiş, elleri titrerken kendini kadının karşısında evin reisi ilan ederek.

"Nereye gideceksin?" dedi kadın.

"Gitmesi gereken o."

"Burası benim evim. Bren'in evi. O kalıyor. İster kalırsın, ister gidersin, sana kalmış."

"Onun kalıp kalamayacağı bana kalmış ve ben, o gidecek diyorum. Sadece senin sözün geçmez. Herkes onun gitmesi gerektiğini söylüyor. Tekin değil."

"Ya öyle mi; tabii sığırların yarısını iyi edip karşılığında altı bakır para aldı ya, artık gitmesinin zamanı geldi, öyle değil mi! Ben ne kadar istersem o kadar kalır, o kadar."

"Süt ve peynir almazlar," diye zırladı Yemiş.

"Kim demiş?"

"San'ın karısı. Bütün kadınlar."

"Ben de peynirleri Oraby'ye taşırım," dedi kadın, "orada satarım. İnsanlık aşkına kardeşim, git de şu başındaki kesiği yıkayıp gömleğini bir değiştir. Kenef gibi kokuyorsun." Kadın eve geri döndü. "Ah aman," dedi kadın ve hıçkırmaya başladı.

"Ne var Emer?" dedi devacı, ince yüzünü ve garip gözlerini kadına çevirerek.

"Ah, faydası yok, biliyorum faydası yok. Sarhoşa çare yok," dedi kadın. Gözlerini önlüğüyle sildi. "Seni böyle perişan eden o muydu," dedi kadın, "içki miydi?"

"Hayır," dedi adam alınarak, belki de ne dediğini anlamamıştı.

"Tabii ki değildir. Afedersin," dedi kadın.

"Belki başka biri olmaya çalıştığı için içiyordur," dedi adam. "Farklılaştırmak, değiştirmek için..."

"O içtiği için içiyor," dedi kadın. "Bazıları için bundan ibarettir. Ben mandıraya gidiyorum. Evin kapısını kilitleyeceğim. Etrafta... Etrafta yabancılar

var. Sen dinlen. Dışarısı zehir gibi." Evde, beladan uzakta olduğundan, kimsenin onu canından bezdirmediğinden emin olmak istiyordu. Daha sonra kadın köye iner aklı başında insanlarla bir-iki kelâm eder, elinden gelirse bu saçma sapan söylentiye bir son verirdi.

Düşündüğünü yaptığında Kızılağaç'ın karısı Tawny ile birkaç kişi daha işleri yüzünden sihirbazlar arasındaki ağız dalaşının yeni bir şey olmadığı ve büyütülmemesi gereken bir şey olduğu konusunda anlaşmışlardı. Ama San, karısı ve meyhane takımı, bunun, ölen sığırlar dışında kışın geri kalan zamanında konuşulacak tek konu olması yüzünden olayın peşini bir türlü bırakmıyorlardı. "Ayrıca," demişti Tawny, "benim adam fildişi ödemeyi düşündüğü işe, bakır ödemekten kaçınmaz."

"Dokunduğu sığırlar sıhhatte mi yani?"

"Görebildiğimiz kadarıyla öyle. Ayrıca yeni hastalanan da yok."

"O gerçek bir sihirbaz Tawny," dedi Armağan heyecanla. "Biliyorum."

"Sorun da bu ya canım," dedi Tawny. "Sen de biliyorsun! Burası öyle bir adama göre yer değil. Her kim ise bizi hiç ilgilendirmiyor ama sorman gereken, buraya neden buraya geldiği."

"Hayvanları iyi etmek için," dedi Armağan.

Güneşparlağı gideli üç gün olmamıştı ki, kasabada yeni bir yabancı peydahlandı: Güney yolundan güzel bir at üstünde gelip meyhanede kalacak yer soran bir yabancı. Onu San'ın evine yolladılar ama San'ın karısı kapıda bir yabancı olduğunu duyunca feryat figan ederek, eğer San bir cadıadamı daha kapıdan sokacak olursa çocuğunun iki kere ölü doğacağını haykırdı. Çığlıkları sokak boyunca birkaç ev öteden duyuluyordu; sonunda bir kalabalık, yani on-on bir kişi San'ın evi ile meyhane arasına toplanmıştı.

"Şey, bu pek işe yaramayacak," dedi yabancı tatlılıkla. "Zamansız bir doğuma sebebiyet vermek istemem. Meyhanenin üzerinde bir oda var mı?"

"Onu mandıraya yollayın," dedi Kızılağaç'ın sığır çobanlarından biri. "Armağan kim gelirse topluyor." Biraz kıs kıs gülen oldu, birazı da onları şıştladı.

"O tarafta," dedi meyhaneci.

"Teşekkürler," dedi yolcu ve atını işaret ettikleri yöne doğru sürdü.

"Bütün yabancılar bir sepette," dedi meyhaneci; bu söz o gece bitmek tükenmek bilmeyen bir takdir kaynağı, hastalıktan beri söylenen en iyi şey olarak meyhanede onlarca kere tekrarlandı.

Akşam süt sağmayı yeni bitirmiş olan Armağan mandıradaydı. Sütü süzüp, kap kacakları ayarlıyordu. "Hanımefendi," dedi bir ses kapıdan; kadın bunun devacı olduğunu düşünerek, "Şunu bitirinceye kadar bekleyiver," dedikten sonra dönüp yabancıyı görünce neredeyse elindeki kabı düşürecekti. "Beni ürküttün!" dedi kadın. "Peki, senin için ne yapabilirim?"

"Bu geceyi geçirmek için yatacak bir yer arıyorum."

"Yok, özür dilerim, benim bir kiracım var, sonra kardeşim ve ben varız. Belki San köyde..."

"Onlar beni buraya yolladı. 'Bütün yabancılar bir sepette' dediler," dedi yabancı. Otuz yaşlarında kaba yüz hatlı ama hoş görünüşlü, sade giyinmiş bir adamdı, ancak arkasında duran binek atı güzel bir attı. "Beni mısır ambarında yatırın hanımefendi, bir mahzuru yok. Yatacak iyi bir yere ihtiyacı olan atım, yorgun olan o. Ambarda uyur, sabah giderim. Soğuk bir gecede ineklerle birlikte uyumak hoş olur. Eğer iki bakır para sizin için de uygunsa, ödeme yapmaktan memnuniyet duyarım; adım Atmaca."

"Ben de Aramağan," dedi kadın, biraz telaşlanmıştı ama adamdan hoşlanmıştı. "Tamam o halde Atmaca efendi. Atını yerleştir ve bakımını yap. Tulumba şurada, bir sürü de saman var. Sonra eve gel. Sana biraz süt çorbası veririm, bir metelik yeter de artar bile." Devacıya hep yaptığı gibi bu adama Bey demek gelmemişti içinden. Bunun o prenslere layık havası yoktu. Bu adamı gördüğünde bir kral görmemişti, diğerini gördüğünde olduğu gibi.

Kadın mandıradaki işini bitirince eve gitti; yeni adam Atmaca ocağın üzerine eğilmiş, büyük bir beceriyle ateşi yakıyordu. Devacı odasında uyuyordu. Kadın içeri bakarak kapıyı kapattı.

"Pek iyi değil," dedi kadın alçak sesle konuşarak. "Buz gibi havada, günler boyunca bataklığın doğusundaki sığırları iyi etti, kendini bitirdi tabii."

Kadın mutfaktaki işini yaparken Atmaca da zaman zaman kadına o kadar doğal bir şekilde yardımcı oluyordu ki, Armağan, yabancı yerlerde yaşayan adamların ellerinin ev işlerine Bataklık'taki adamlardan daha yatkın olup olmadığını merak etmeye başladı. Bu adamla çok rahat konuşuluyordu; kendisi hakkında söyleyecek pek bir şey olmadığı için kadın ona devacıyı anlattı.

"Hem sihirbaz kullanırlar, hem de yararları hakkında söylemediklerini komazlar," dedi kadın. "Hak değil bu."

"Ama onları korkutmuş galiba, değil mi?"

"Galiba korkutmuş. Başka bir devacı daha gelmiş, buraya daha önce de gelen bir adam. Gördüğüm kadarıyla pek matah biri de değil. İki yıl önce benim ineğin sertleşmiş memesine pek bir şey yapamamıştı. Ayrıca yemin ederim, merhem diye sürdüğü şey domuz içyağından başka bir şey değildi. Her

neyse, Otak'a, benim işimi aldın diyor. Belki Otak da ona aynı şeyi söylüyor. Sonra kendilerini kaybediyorlar, biraz kara tılsım falan yapıyorlar herhalde. Galiba Otak yaptı. Ama adama hiçbir zararı dokunmadı, kendisi bayıldı o kadar. Şimdi de bir şey hatırlamıyor zaten, öbür adam da canı bile yanmadan çekip gitti. Ayrıca dokunduğu bütün hayvanların hâlâ ayakta, sağlıklı olduğunu söylüyorlar. Orada yağmurda, çamurda, rüzgâr altında on gün geçirdi, hayvanlara dokundu, onları iyileştirdi. Ya sığırcı ona ne verdi biliyor musun? Altı kuruş! Biraz hiddetli olmasına şaşar mısın? Ama yine de..." Kadın kendisini tuttu, sonra devam etti: "Zaman zaman garipleşmiyor değil. Herhalde cadılar ve sihirbazlar böyle oluyor. Belki de öyle olmak zorundalar; yani uğraştıkları o güçler ve kötülükler yüzünden. Ama dürüst bir adam o; nazik."

"Hanımefendi," dedi Atmaca, "size bir hikâye anlatabilir miyim?"

"A, masalcı mısın? Ay neden başından söylemedin! Yani sen masalcısın ha? Ben de böyle kışta kıyamette niye yollara düşmüşsün diye düşünmüştüm. Ama atma bakınca tüccar olsa gerek demiştim. Bana hikâye anlatabilir misin? Hayatıma biraz renk katar; ne kadar uzun olursa o kadar iyi! Ama önce çorbanı iç, ben de oturup seni dinleyeyim..."

"Aslında tam bir masalcı değilim hanımefendi," dedi adam tatlı tebessümüyle, "ama size anlatacak bir hikâyem var." Çorbasını içtikten sonra kadın eline onardığı şeyleri alınca o da anlattı.

"İç Deniz'de tüm büyücülüklerin öğretildiği Bilgeler Adası'nda, yani Roke Adası'nda dokuz Usta vardır," diye söze başladı adam. Kadın gözlerini büyük bir mutlulukla kapatıp dinledi.

Adam Ustaları saydı, El Usta ile Şifacı, Çağrıcı Usta ile Şekilleme Ustası, Yelanahtarı Usta ile Okuyucu, İsim Ustası, Dönüşüm Usta. "Dönüşüm Usta ile Çağrıcı Usta'nın sanatları en tehlikeli sanatlardır," dedi adam. "Dönüşümü, ya da başka bir deyişle değişimi duymuşsunuzdur belki hanımefendi. Sıradan bir sihirbaz bile gözbağına dayalı dönüşümler yapabilir, bir süre için bir şeyi başka bir şeye dönüştürür, ya da kendinden farklı bir surete bürünür. Bunu hiç gördünüz mü?"

"Duydumdu," diye fısıldadı kadın.

"Bazen cadılar veya sihirbazlar, ölüleri çağırdıklarını, ölülerin onların içinden konuştuğunu söyler. Belki anne ve babasının özlediği bir çocuk. Cadının kulübesinde, karanlıkta çocuklarının ağladığını veya güldüğünü duyarlar..."

Kadın başıyla onayladı.

"Bunlar sadece gözbağı tılsımlarıdır, olmuş gibi görünür. Ama gerçek dönüşümler ve gerçek çağrılar vardır. Bunlar da büyücülerin aklını çelen gerçek şeylerdir! Bir şahinin kanatlarıyla uçmak harika bir şeydir hanımefendi; altı-

nızdaki dünyayı bir şahinin gözüyle görmek. Ve aslında isim söylemekten başka bir şey olmayan çağrı da büyük bir güçtür. Gerçek ismi bilmek, gerçek güç sahibi olmaktır hanımefendi, sizin de bildiğiniz gibi. Çağrıcının sanatı da doğrudan bununla ilgilidir. Uzun zaman önce ölmüş birinin suretini veya ruhunu çağırmak harika bir şeydir. Elfarran'm güzelliğini, daha dünya gençken Morred'in gördüğü gibi Solea meyva bahçeleri arasında görmek..."

Sesi çok yumuşamış, çok kararmıştı.

"Her neyse, gelelim benim hikâyeme. Kırk yıl kadar önce İç Deniz'in zengin adalarından biri olan Semel'in güneydoğusunda, açıklarda bulunan Ark Adası'nda bir çocuk doğmuştu. Fakir bir adamın çocuğu değildi ama pek öyle önemli sayılacak bir çocuk da değildi. Ebeveyni genç yaşta ölmüştü. O yüzden çocuğa fazla önem veren olmamıştı, ta ki oğlanın yaptığı ve yapabileceği şeyler dikkat çekinceye kadar. Tekin olmayan bir yumurcaktı, onların deyimiyle. Güçleri vardı. Tek bir sözle ateş yakabiliyor veya söndürebiliyordu. Kap kacağın havada uçuşmasını sağlayabiliyordu. Bir fareyi güvercine çevirip Ark Beyinin koca mutfaklarında uçurabiliyordu. Üstelik korkutulur veya küstürülürse zarar da veriyordu. Koca bir çaydanlık dolusu kaynar suyu kendisine kötü davranan bir aşçının başından aşağıya dökmüştü."

"İnsaf," diye fısıldadı Armağan. Adam başladığından beri bir ilmek bile atmamıştı.

"Sadece bir çocuktu o zamanlar; ama evdeki büyücüler irfan sahibi değillermiş ki çocuğa pek aklıselimle ve nezaketle yaklaşmamışlar. Belki de ondan korkuyorlardı. Tılsım yapmaması için ellerini bağlayıp ağzını tıkamışlardı. Sonunda çocuğun ehlileştiğine inanıncaya kadar bir kiler odasına, taştan bir odaya kilitlemişlerdi. Sonra onu büyük çiftliğin ahırlarında yaşaması için yollamışlardı, çünkü eli hayvanlara yatkındı ve atların yanında daha sakin oluyordu. Ama ahırdaki seyis yamağıyla tartışmış ve zavallı delikanlıyı bir gübre yığınına çevirmişti. Büyücüler seyis yamağını eski haline döndürdükten sonra çocuğu yeniden bağlamışlar, ağzını tıkamışlar ve oğlanı Roke'a giden bir gemiye bindirmişlerdi."

"Zavallı çocuk," diye mırıldandı kadın.

"Öyle, çünkü denizciler de çocuktan korktu, bütün yol boyunca çocuğu öyle bağlı tuttular. Roke'taki Büyük Ev'deki Kapıcı çocuğu görünce ellerini açıp, dilini çözdü. Anlattıklarına göre çocuğun Büyük Ev'de yaptığı ilk şey yemek salonundaki Uzun Masayı ters çevirmek, birayı ekşitmek olmuş; onu durdurmaya çalışan öğrenci de domuza dönüşmüş. Ama Ustalar oğlanın dengiymiş.

"Onu cezalandırmadılar ama oğlan dinleyip öğrenmeye başlayıncaya kadar vahşi güçlerini büyülerle bağladılar. Uzun zamanlarını aldı bu. Oğlanda

rekabetçi bir ruh vardı; kendisine ait olmayan bütün güçleri, bilmediği herhangi bir şeyi kendisine bir tehdit, bir meydan okuma, savaşması gereken bir şey olarak algılıyor ve yeninceye kadar savaşıyordu. Onun gibi çok oğlan vardır. Ben de öyleydim. Ama ben şanslıydım, dersimi erkenden almıştım.

"Neyse, bu oğlan sonunda hiddetini ehlileştirmeyi ve gücünü denetlemeyi öğrendi. Gücü de çok büyük bir güçtü. Çalıştığı sanat ne olursa olsun çok rahatlıkla yapıyordu; o kadar rahatlıkla yapıyordu ki gözbağını ve iklimciliği küçümsedi; hatta şifacılığı bile küçümsüyordu çünkü bunlarda korku yoktu, ona meydan okuyan bir yan bulunmuyordu. Bu ustalıklarda kendi adına bir fazilet bulamıyordu. Böylece Başbüyücü Nemmerle ona ismini verdikten sonra gönlünü büyük ve tehlikeli bir sanat olan Çağrıya verdi. Ve o sanatın Ustasıyla uzun bir süre çalıştı.

"Hep Roke'ta yaşadı çünkü bütün büyünün geldiği ve muhafaza edildiği yer orasıdır. Yolculuk yapıp başka insanlarla tanışmak veya dünyayı görmek gibi bir arzusu yoktu; tüm dünyayı ayağına çağırabileceğini söylüyordu – ki bu doğrudur. Belki de bu sanatın tehlikesi de buradan kaynaklanır.

"Bir çağrıcıya, ya da herhangi bir büyücüye yasak olan şey canlı bir ruhu çağırmaktır. Onlara seslenip davet edebiliriz, tamam. Onlara bir ses veya bir görüntü, kendi suretimizi yollayabiliriz. Ama onları, ister etten kemikten suretleri olsun, ister ruhları, zorla bize gelmeleri için çağıramayız. Sadece ölüleri çağırabiliriz. Sadece gölgeleri. Bunun neden böyle olması gerektiğini anlamışsınızdır. Canlı bir insanı çağırmak demek, ona, hem bedenine hem aklına tamamen hükmetmek demektir. Hiç kimsenin, ne kadar güçlü, ne kadar irfan sahibi, ne kadar ulu olursa olsun bir başkasına hâkim olma ve kullanma hakkı yoktur.

"Fakat rekabetçi ruh oğlan büyüyüp de bir adam olurken içinde kaldı. Bu Roke'ta güçlü bir ruhtur. Her zaman diğerlerinden daha iyisini yapmak, her zaman birinci olmak... Sanat bir yarışma, bir oyun olmaya başlar. Amaç, kendisinden daha önemsiz bir amaca vasıta olur... Orada bu adamdan daha büyük bir vergiye sahip başka biri yoktu, yine de biri ondan daha iyi bir şey yapacak olsa buna çok zor katlanabiliyordu. Bu onu korkutuyor, kinle dolduruyordu.

"İşten elini eteğini çekecek veya ölecek gibi görünmeyen, olgunluk çağında güçlü bir adam daha yeni Çağrıcı Usta seçilmiş olduğundan, Ustalar arasında ona yer yoktu. Bilginler ve diğer hocalar arasında saygı duyulan bir yeri vardı ama Dokuz'dan biri değildi. Onu atlamışlardı. Belki de onun orada kalması, her zaman irfan sahibi büyücüler ve sıradan büyücüler, büyücülük öğrenen oğlan çocukları arasında olması, her biri en güçlü olabilmek için, güç ve daha büyük güç için uğraşanlar arasında olması iyi bir şey değildi. Her halükârda yıllar ilerledikçe kule hücresinde diğerlerinden ayrı çalışmalarına

dalmış, birkaç öğrenciye hocalık yapıp, çok az konuşarak herkesten daha da uzaklaşmıştı. Çağrıcı marifetli öğrencileri ona yolluyordu ama orada bulunan öğrencilerden çoğu onu bilmezdi bile. Yalnızlığı içinde uğraşması iyi olmayan, hiçbir zaman hayra çıkmayan bazı sanatlarla uğraşmaya başlamıştı.

"Bir çağrıcı, ruhlara ve gölgelere istediği zaman gelmeleri ve bir sözüyle gitmeleri için emir vermeye alışmıştır. Belki bu adam, aynı şeyi canlılar için yapmamı kim engelleyebilir, diye düşünmüştü. Eğer kullanamayacaksam neden böyle bir güce sahibim? Böylece canlıları, Roke'ta korktuğu, kendisine rakip gördüğü, gücünü kıskandığı kişileri ayağına çağırmaya başladı. Geldiklerinde de onların gücünü kendisine alarak onları sessiz bıraktı. Başlarına ne geldiğini, güçlerine ne olduğunu anlayamıyorlardı. Bilmiyorlardı.

"Böylece sonunda kendi ustasını, Roke'un Çağrıcısını gafil avlayarak çağırdı. Fakat Çağrıcı hem bedeni, hem ruhuyla onunla savaştı, bana seslendi ve ben de oraya gittim. Birlikte, bizi yok edebilecek iradeye karşı savaştık."

Gece çökmüştü. Armağan'ın lambası çırpınıp söndü. Atmaca'nın yüzünde, sadece ateşin kırmızı parlaklığı yansıyordu. Adamın yüzü, kadının ilk başta düşündüğü gibi bir yüz değildi. Yıpranmıştı, sertti ve bir yanında boydan boya bir yara vardı. Tıpkı bir atmaca yüzü, diye düşündü kadın. Kıpırdamadan durup dinledi.

"Bu bir masalcının hikâyesi değil hanımefendi. Bu, başka bir kişiden dinleyebileceğiniz bir hikâye de değil.

"Ben Başbüyücülük işinde yeniydim o zamanlar. Savaştığımız adamdan daha gençtim ve belki de ondan yeterince korkmuyordum. Orada sessizlik içinde, kuledeki hücrede ikimiz kendi güçlerimizi ona karşı tutabiliyorduk. Neler olup bittiğini bilen bizden başka kimse yoktu. Mücadele ettik, uzun bir süre mücadele ettik. Sonra her şey bitti. Direnci kırıldı. Tıpkı kırılan bir sopa gibi. Kırılmıştı. Ama kaçtı. Çağrıcı, o kör iradeyi yenebilmek için kendi kuvvetinin bir kısmını tamamen harcamıştı. Bende de ne kaçan adamı durduracak kuvvet kalmıştı, ne başımda peşinden birini yollayacak akıl. Üstelik peşine düşecek bir damla güç bile kalmamıştı içimde. Böylece Roke'tan ayrıldı. Tamamen gitti.

"Elimizden geldiği kadar az konuşsak da onunla yaptığımız kavgayı gizleyemedik. Oradakilerin birçoğu ondan kurtulmanın iyi olduğunu, zaten hep yarı deli olduğunu ve son zamanlarda tamamen çıldırdığını söylediler.

"Fakat Çağrıcı ile ben, ruhumuzdaki incinmeyi ve öyle bir mücadeleyi izleyen büyük aptallık safhasını atlatınca çok büyük bir güce sahip bir adamın, bir büyücünün aklı başında olmadan, üstelik belki de utanç, hiddet ve kin yüklü bir halde Yerdeniz'de dolaşmasının o kadar da iyi bir şey olmadığını düşünmeye başladık.

"Onun izine rastlayamadık. Roke'tan ayrılırken kendisini bir kuş veya balığa çevirmiş ve bir adaya varıncaya kadar öyle kalmış olduğuna şüphe yok. Ayrıca bir büyücü kendisini tüm bulma tılsımlarından gizleyebilir. Kendi yöntemlerimizce etrafı araştırdık ama hiçbir şey veya hiç kimse cevap vermedi. Böylece onu bulmak için yollara düştük; Çağrıcı doğu adalarına gitti, bense batıya. Çünkü ne zaman bu adamı düşünsem, gönül gözümle büyük bir dağ görüyordum, eteğinde uzun, yeşil toprakların güneye uzandığı kırık bir huni. Roke'ta çocukken aldığım coğrafya derslerimi, Semel'in arazisinin yayılışını ve adı Andanden olan dağı hatırladım. Böylece Yüksek Bataklık'a geldim. Sanırım doğru yere gelmişim."

Bir sessizlik oldu. Ateş fısıldadı.

"Onunla konuşmalı mıyım?" diye sordu Armağan ciddi bir sesle.

"Gerek yok," dedi atmacaya benzeyen adam. "Ben konuşurum." Sonra, "İrioth," dedi.

Kadın yatak odasının kapısına baktı. Kapı açıldı; adam orada duruyordu, zayıf ve yorgundu, kara gözleri uyku, dehşet ve ıstırap dolu.

"Ged," dedi adam. Başını eğdi. Bir süre sonra bakışlarını yeniden kaldırarak, "İsmimi benden alacak mısın?" diye sordu.

"Neden böyle bir şey yapayım?"

"Sadece acı anlamına geliyor. Nefret, gurur, tamah."

"Senden o isimleri alacağım İrioth, kendininkini değil."

"Anlamamıştım," dedi İrioth, "diğerlerini. Onların öteki olduğunu. Hepimizin öteki olduğunu. Olmamız gerektiğini. Yanılmışım."

Adı Ged olan adam ona doğru gitti, hafifçe uzanmış, yakaran ellerini tuttu.

"Yanlış yola saptın. Geri geldin. Ama yorgunsun İrioth, tek başına gitmek de zordur. Benimle eve gel."

İrioth'un başı, sanki yorgunluktan duramıyormuş gibi düştü. Bedenindeki bütün gerginlik ve ihtiras gitmişti. Ama bakışlarını kaldırdı, Ged'e değil de ocağın köşesinde duran Armağan'a.

"Burada işim var," dedi.

Ged de kadına baktı.

"Var," dedi kadın. "Sığırları iyi ediyor."

"Ne yapmam gerektiğini," dedi İrioth, "ve kim olduğumu gösterdiler bana. Adımı biliyorlar. Ama hiç söylemiyorlar."

Bir süre sonra Ged kendinden daha yaşlı olan adamı kendine çekerek ona sarıldı. Yavaşça bir şey söyledikten sonra bıraktı. İrioth derin bir nefes aldı.

"Orada bir işe yaramıyorum, görüyorsun Ged," dedi adam. "Ben buradayım. Eğer iş yapmama izin verirlerse." Tekrar Armağan'a baktı; Ged de öyle

yaptı. Kadın her ikisine birden baktı.

"Sen ne dersin Emer?" diye sordu atmacaya benzeyeni.

"Bence," dedi kadın devacıya dönerek; sesi ince ve düdük gibi çıkıyordu. "Eğer Kızılağaç'ın sığırları kışı ayakta geçirebilirse, sığırcılar kalman için sana yalvarır. Gerçi sana bayılmayabilirler."

"Kimse sihirbazları sevmez," dedi Başbüyücü. "Eh İrioth! Kışın bu kör vaktinde bunca yolu senin için, tek başıma döneyim diye mi gelmişim?"

"Onlara de ki – de ki, ben yanılmışım," dedi İrioth. "Onlara yanlış yaptığımı söyle. Thorion'a de ki..." Kafası karışarak tekledi.

"Ona, insan hayatındaki değişimlerin bizim bildiğimiz bütün sanatların, bütün irfanımızın çok ötesinde olduğunu söylerim," dedi Başbüyücü. Yeniden Emer'e baktı. "Burada kalabilir mi hanımefendi? Bu onun olduğu kadar sizin de arzuladığınız bir şey mi?"

"Erkek kardeşimden on kat daha çok işime yarıyor ve bana yoldaş oluyor," dedi kadın. "İyi ve dürüst bir adam, size söylediğim gibi. Beyim."

"Pek güzel o halde. İrioth, benim canım arkadaşım, hocam, rakibim, dostum, hoşça kal. Emer, cesur kadın, size de saygılarımı ve minnettarlığımı sunuyorum. Ocağın sönmesin, gönlün huzur içinde olsun." Ocak başında, havada bir süre ardında pırıltılı bir iz bırakan bir el hareketi yaptı. "Artık ahıra gidebilirim," diyerek dışarı çıktı.

Kapı kapandı. Ateşin fısıltısı dışında ses yoktu.

"Ateşe yaklaş," dedi kadın. İrioth gelip yerine oturdu.

"O Başbüyücü müydü? Gerçekten mi?"

Adam başıyla onayladı.

"Dünyanın başbüyücüsü," dedi kadın. "Benim ahırımda. Yatağımı almalıydı..."

"Almaz," dedi İrioth.

Kadın adamın haklı olduğunu biliyordu.

"İsmin çok güzel İrioth," dedi kadın bir süre sonra. "Kocamın gerçek ismini hiç bilmedim. O da benimkini. Seninkini bir daha söylemem. Ama bilmek hoşuma gidiyor, sen de benimkini bildiğine göre."

"Senin ismin çok güzel Emer," dedi adam. "Sen izin verince ben ismini söyleyeceğim."

—

EJDERBÖCEĞİ

I. İRİA

Babasının dedeleri, geniş ve zengin bir ada olan Way'de geniş ve zengin topraklara sahipti. Kralların zamanında hiçbir unvan ve saraydan imtiyaz talep etmemiş olmalarına rağmen Maharion öldükten sonraki karanlık yıllar boyunca topraklarına ve üzerindeki halka dört elle sarılmışlar, kazandıklarını yeniden toprağa vermişler, bir çeşit adalet tesis etmişler, önemsiz zorba hükümdarlarla savaşmışlardı. Roke'un bilge adamlarının etkisiyle Adalar Diyarı'nda barış yeniden sağlanınca, ailenin çiftlikleri ve köyleri bir süre daha gelişmeye devam etti. Çayırların, yayla otlaklarının ve meşeyle taçlanmış tepelerin o bereketi ve güzelliği bu diyarı dillere destan etmişti, öyle ki insanlar, "İria ineği kadar tombul", veya "İrialı kadar şanslı," der olmuştu. Bu arazinin beyleri ve kiracılarının çoğu buranın ismini kendi isimlerine eklemişler, kendilerine İrialı demişlerdi. Fakat çiftçiler ve çobanlar en az meşeler kadar aralıksız bir şekilde, mevsimden mevsime, yıldan yıla ve nesilden nesle devam etse de, toprağa sahip olan aile zaman ve talihle başkalaşmıştı.

Kardeşler arasında meydana gelen miras kavgaları onları bölmüştü. Bir vâris kendi arazisini tamahkârlık nedeniyle kötü idare etmişti, bir başkası ahmaklığı yüzünden. Birinin, bir tacir ile evlenip arazisini şehirden yönetmeye kalkan bir kızı olmuştu, bir başkasının oğulları kavga ederek bölünmüş toprağı yeniden bölen bir oğlu. Ejderböceği isimli kız doğuncaya kadar hâlâ Yerdeniz'deki en güzel tepelere, tarlalara, çayırlara sahip bölgelerden biri olmasına rağmen, İria arazisi kan davaları ve hukuk davalarının savaş alanına dönmüştü. Çiftlik arazilerini yabani otlar bürümüş, çiftlik binalarının çatıları çökmüş, süt sağılan ağıllar kullanılmaz olmuş, çobanlar daha iyi otlaklar bulmak umuduyla sürülerini dağın ötesine kadar götürmüşlerdi. Bir zamanlar arazinin kalbi olan eski ev, meşeler arasındaki tepede yarı harabeye dönmüştü.

Evin sahibi kendilerine İria Efendisi diyen dört adamdan biriydi. Diğer üçü ona Eski İria'nın Efendisi diyordu. Gençliğini ve kendisine miras kalanı

mahkeme salonlarında ve Shelieth'teki Way Beyleri'nin bekleme odalarında, yüz yıl önce olduğu gibi bütün arazi üzerinde hakka sahip tek kişi olduğunu ispat etmeye çalışarak harcamıştı. Başarısızlıkla ve canından bezmiş bir halde geri gelmiş; yıllarını son bağlarından gelen kırmızı şarabı içerek ve kötü muamele ettiği, az beslediği köpekleriyle birlikte arazisinin sınırlarında devriye gezip davetsiz misafirleri topraklarından uzak tutarak geçiriyordu.

Shelieth'teyken, İria'da kimsenin hakkında bir şey bilmediği bir kadınla evlenmişti; söylendiğine göre kadın başka bir adadan gelmişti, batıda bir yerlerden; kadıncağız İria'ya hiç gitmemişti çünkü şehirde doğum sırasında ölmüştü. Adam eve geri döndüğünde yanında üç yaşında bir kız vardı. Kızı kâhyaya verip unutmuştu. Sarhoş olduğu zamanlarda bazen kızı hatırlardı. Eğer kızı bulabilirse ya sandalyesinin yanında durdurur, ya dizine oturtur, kendisine ve İria sülalesine yapılan tüm haksızlıkları anlatırdı. Adam küfürler eder, ağlar, içer, kıza da içirir, kızın mirasına halel getirmeyeceğine, İria'ya sadık olacağına söz verirdi. Kız şarabı içerdi ama onu izleyen küfürlerden, yeminlerden, gözyaşlarından, salyalı okşamalardan nefret ederdi. Mümkün olursa kaçar, köpeklerin, atların, sığırların yanına gider ve onlara, kendisinden başka kimsenin bilmediği, saygı duymadığı veya sadık olmadığı annesine karşı vefalı olacağına dair söz verirdi.

Kız on üç yaşına basınca, yaşlı bağcı ile kâhya –ki ev halkından geriye bir tek onlar kalmıştı– Efendi'ye kızının isim gününün geldiğini bildirdiler. Batıgöleti'nden ötedeki sihirbazı mı çağıracaklarını, yoksa köylerinin cadısına mı bu işi yaptıracaklarını sordular. İria Efendisi çığlık çığlığa bağırarak hiddetten kendisini kaybetti. "Bir köy cadısı mı? İria'nın kızına ismini üfürükçü bir kocakarı mı verecek? Ya da Batıgöleti'ni dedemden çalan o sonradan görme arazi hırsızlarının o sinsi, hain, sihirbazımsı uşağı mı? Eğer o kokarca arazime adım atarsa köpeklerime ciğerini parçalatırım, gidin söyleyin ona isterseniz!" Falan filan. Yaşlı Papatya mutfağına, Tavşan da bağına geri döndü; on üç yaşındaki Ejderböceği evden kaçıp, adamın bağırtılarından heyecanlanıp deliye dönen, havlayan, uluyan, kızın peşine takılan köpeklere babasının küfürlerini savurarak tepeden inerek köye gitti. "Geri dön seni kara kalpli kancık!" diye bağırdı. "Eve dön sürüngen hain!" Köpekler sessizleştiler, kuyruklarını kıstırarak eve döndüler.

Ejderböceği köy cadısını bir koyunun budundaki irinli bir yaradan kurtçuk çıkartırken buldu. Cadının günlük ismi, Way'deki ve Adalar Diyarı'nın Hard bölgesindeki birçok kadınınki gibi Gül'dü. Pırlantanın ışığı muhafaza ettiği gibi kendi güçlerini muhafaza eden gizli bir isimleri olan insanlar, günlük isimlerinin diğer insanların isimleri gibi sıradan, alışılmış olmasını ister.

Gül ezberden bir büyü mırıldanıyordu ama işin çoğunu yapan elleriyle

minik, kısa, keskin bıçağıydı. Donuk, kehribar, dar gözleriyle sessizliğe bakan koyun, etine batan bıçağa sabırla katlandı; sadece arada bir minik sol ayağını yere vurarak iç geçirdi. Ejderböceği Gül'ün işini yakından izledi. Gül bir kurtçuk çıkarttı, attı, üzerine tükürdü ve yeniden araştırmaya başladı. Kız koyuna, koyun da kıza yaslanarak hem teselli etti, hem teselli buldu. Gül son kurtçuğu da çıkartıp atarak üzerine tükürdükten sonra, "Şimdi bana şu kovayı uzatıver," dedi. Yarayı tuzlu suyla yıkadı. Koyun derin derin içini çekerek aniden avludan ayrılıp evinin yolunu tuttu. Tıp ilmi canına yetmişti. "Bucky!" diye seslendi Gül. Pis bir çocuk uyumakta olduğu çalılığın altından çıktı ve koyun ondan daha yaşlı, daha iri, daha iyi beslenmiş ve büyük ihtimalle daha da akıllı olmasına rağmen, sözde sorumlu olduğu koyunun peşine takıldı.

"Bana ismimi vermen gerektiğini söylediler," dedi Ejderböceği. "Babam köpürdü. Yani çaresi yok."

Cadı bir şey söylemedi. Kızın haklı olduğunu biliyordu. İria Efendisi bir şeye izin verip vermeyeceğini söyledikten sonra fikrini hiç değiştirmez, sadece zayıf adamlar sözlerinden dönerler deyip bu sabit fikirliliğiyle övünürdü.

"Neden ben kendi kendime gerçek ismimi veremiyorum?" diye sordu Ejderböceği, Gül bıçağı ve ellerini tuzlu suyla yıkarken.

"Olmaz."

"Neden? Neden ille de bir cadı veya sihirbaz olması gerekiyor? Sen ne yaparsın ki isim verirken?"

"Şey," dedi Gül ve tuzlu suyu cadı evlerinin çoğu gibi köyün diğer evlerinden bir parça uzakta duran evinin küçük ön avlusundaki çıplak toprak üzerine boşalttı. "Şey," dedi doğrulup etrafa sanki bir cevap veya bir koyun ya da bir havlu aramışçasına bakınarak. "Güç hakkında bir şeyler bilmen gerekiyor işte," dedi sonunda tek gözüyle Ejderböceği'ne bakarak. Diğer gözü biraz yana kayıyordu. Bazen Ejderböceği'ne şaşılık Gül'ün sol gözündeymiş gibi gelirdi, bazen de sağ gözünde, ama her zaman bir göz düz bakar, diğeri de tam insanın gözünün ucundaki bir şeyi, başka bir şeyi izlerdi.

"Ne gücü?"

"O güç," dedi Gül. Koyunun yürüyüp gittiği gibi ani bir hareketle o da evine girdi. Ejderböceği onu izledi ama sadece kapıya kadar. Kimse çağırılmadan cadının evine girmezdi.

"Sen bende olduğunu söylemiştin," dedi kız, tek gözlü kulübenin kötü kokulu loşluğuna doğru.

"Ben sana içinde bir kuvvet olduğunu, üstelik büyük bir kuvvet olduğunu söyledim," dedi cadı karanlıktan. "Üstelik sen de bunu biliyorsun. Ne yapman gerektiğini ben bilmiyorum, sen de bilmiyorsun. Bulunması gereken bu. Ama insanın kendi kendini isimlendirmesi gibi bir güç yoktur."

"Niyemiş? İnsanın kendi gerçek isminden daha kendisine ait başka ne olabilir?"

Uzun bir sessizlik.

Cadı sabuntaşından bir kirman ve yağlı bir yapağı yumağıyla belirdi. Kapının yanındaki banka oturarak kirmanı döndürmeye başladı. Cevap vermeden bir metre kadar grimsi kahverengi ip eğirmişti.

"İsmim ben demektir, kendimdir. Doğru. Ama o zaman isim ne demek? İsim, bir başkasının bana seslendiği şeydir. Eğer başkası olmasaydı, sırf ben olsaydım, o zaman isme ne ihtiyacım olacaktı?"

"Ama," dedi bu fikir yürütmeye kendisini kaptıran Ejderböceği ve durdu. Bir süre sonra, "Yani isim bir hediye mi olmalı?"

Gül başıyla onayladı.

"Bana ismimi ver Gül," dedi kız.

"Baban yapmamam gerektiğini söylüyor."

"Ben de yapman gerektiğini söylüyorum."

"Burada Efendi o."

"Beni fakir, aptal ve değersiz bırakabilir ama isimsiz bırakamaz!"

Cadı, koyun gibi huzursuzca ve zorla içini çekti.

"Bu gece," dedi Ejderböceği. "İria Tepesi altındaki pınarımızda. Bilmezse bir sorun olmaz." Sesi yarı tatlı, yarı vahşiydi.

"Adam gibi bir isim günün olmalı, eğlenti, danslar, her genç gibi," dedi cadı. "Şafak vakti verilmeli isim. Sonra da müzikti, eğlentiydi, işte o tür şeylerin hepsi olmalı. Öyle kimsenin haberi olmadan gece süzülüp gitmek olmaz..."

"Benim haberim olacak. Hangi ismi söylemen gerektiğini nasıl biliyorsun Gül? Su mu söylüyor sana?"

Cadı kır saçlı başını bir kez, hayır anlamında salladı. "Sana söyleyemem." Kadının "söyleyemem"i, "söylemeyeceğim" anlamına gelmiyordu. Ejderböceği bekledi. "Söylediğim gibi önemli olan güç. Öylece insanın içine doğuveriyor." Gül yün eğirmeyi bırakarak tek gözüyle batıdaki buluta baktı; diğeri gökyüzünün biraz daha kuzeyine bakıyordu. "Orada onunla birlikte suda oluyorsun, çocukla birlikte. Çocuğun çocukluk ismini alıyorsun. İnsanlar bu ismi günlük isim olarak kullanmaya devam edebilir ama bu onun ismi olmuyor, hiçbir zaman da olmamıştır zaten. Böylece çocukluktan çıkıyor, artık ismi yok. O zaman beklemeye başlıyorsun. Yani aklını açıyorsun sanki. Sanki hava alsın diye evin kapılarını rüzgâra açmak gibi. O geliyor. Dilin söylüyor ismi. Nefesin şekillendiriyor. Bunu çocuğa veriyorsun, nefesi, ismi. Bunu düşünmüyorsun bile. Sadece sana gelmesine izin veriyorsun. Ait olduğu kişiye senin aracılığınla gelmek zorunda. Güç bu, böyle çalışır. Hep böyledir. Bu senin yaptığın bir şey değil. Onun işlemesine izin vermeyi bilmen gerek. Bütün

marifet de bu."

"Büyücüler bundan fazlasını da yapabilir," dedi kız.

"Kimse bundan fazlasını yapamaz," dedi Gül.

Ejderböceği başını boynu çıtlayıncaya kadar kadar çevirdi, uzun kollarını ve bacaklarını huzursuzca gerdi. "Gelecek misin?"

Gül başını tek bir kez olur anlamında salladı.

Karanlık gecede, güneş kavuştuktan uzun bir süre sonra, gün ağarmadan uzun bir zaman önce İria Tepesi altındaki yolda buluştular. Gül, bataklık arazide kamışlar arasındaki deliklere düşmeden yollarını bulabilsinler diye soluk bir tılsım ışığı yaptı. Birkaç yıldızın ve tepenin kara kavisinin altındaki soğuk karanlıkta soyunup sığ suda yürüdüler; ayakları kadife çamura batıyordu. Cadı, "İsmini alıyorum çocuk. Artık çocuk değilsin. Hiç ismin yok," diyerek kızın eline dokundu.

Çok sessizdi her yan.

Bir fısıltıyla cadı, "Kadın, ismini al," dedi. "Sen İrialı'sın."

Bir an daha kıpırdamadan durdular. Derken gece rüzgârı çıplak omuzları üzerinden esti; titreyerek suyun içinden yürüyüp çıkarak ellerinden geldiğince kendilerini kuruladılar; yalınayak ve sefil bir halde kenarları keskin kamışların ve birbirine karışmış köklerinin arasından zar zor geçtiler ve patikaya çıkan yolu buldular. Burada Ejderböceği kesik kesik, hiddetli bir fısıltıyla konuştu: "Bana nasıl o ismi verirsin!"

Cadı bir şey söylemedi.

"Bu doğru değil. Bu benim gerçek ismim değil! İsmimin beni var edeceğini düşünmüştüm. Ama beni daha kötü yaptı. Yanlış yaptın. Sen bir cadısın sadece. Bu babamın ismi. Onun olsun. Bununla, bu aptal topraklarıyla, aptal dedesiyle çok gurur duyuyor. Ben istemiyorum. Almayacağım. Ben değilim. Hâlâ kim olduğumu bilmiyorum. Ben İrialı değilim!" İsmi söylemiş olduğu için aniden sustu.

Cadı hâlâ bir şey söylemiyordu. Karanlıkta yan yana yürüdüler. Sonunda, teskin edici, ürkmüş bir sesle Gül, "Öyle geldi..." dedi.

"Eğer birine söyleyecek olursan seni öldürürüm," dedi Ejderböceği.

Bunun üzerine büyücü yürümeyi bırakıp durdu. Bir kedi gibi tısladı. "Birine *söylemek* mi?"

Ejderböceği de durmuştu. Bir an sonra, "Özür dilerim. Ama sanki – sanki bana ihanet etmişsin gibi geliyor."

"Senin gerçek ismini söyledim. İsminin bu olacağını önceden düşünmemiştim. Bu konuda kendimi rahat da hissetmiyorum. Sanki bir şeyi yarım bırakmışım gibi bir his var. Ama bu, senin ismin. Eğer bu isim sana ihanet ediyorsa bile, işin gerçeği bu." Gül tereddüt ettikten sonra öfkesi biraz yatışmış

bir halde, daha soğuk bir edayla konuştu: "Eğer bana ihanet etme gücüne sahip olmak istersen İrialı, sana bu gücü vereceğim. Benim adım Etaudis."

Rüzgâr yeniden başladı. Her ikisi de titriyor, dişleri birbirine çarpıyordu. Simsiyah yol üzerinde yüz yüze durmuşlar, birbirlerini zor görüyorlardı. Ejderböceği görmeden elini uzattı ve eli cadının eline denk geldi. Uzun bir süre hiddetle kucaklaştılar. Sonra aceleyle yollarına devam ettiler; cadı köydeki kulübesine, İria'nın vârisi ise tepeyi tırmanıp, gitmesine pek ses çıkarmamış ama geldiği için havlamalarıyla ortalığı ayağa kaldırarak, soğuk ocağının yanında zil zurna sarhoş yatan Efendi hariç yarım millik mesafedeki herkesi uyandıran köpeklerin bulunduğu harabe eve.

II. FİLDİŞİ

İria'daki Batıgöleti'nin Efendisi eski eve sahip değildi ama eski arazinin en zengin, merkezi topraklarına sahipti. Akrabalarıyla kavga etmekten ziyade bağlara, meyva bahçelerine düşkün olan babası Huş'a zengin bir arazi bırakmıştı. Huş servetinin zevkini çıkartırken, çiftlikleri, şaraphaneleri, fıçı imalathanesi, arabaları ve tüm işleri için adamlar tutmuştu. Wayfirth Beyi'nin erkek kardeşinin mahcup kızıyla evlenmiş ve kızlarının soylu kanı taşıyor olmalarını düşünmekten sonsuz bir zevk almıştı. Zamanın soyluları arasında, hizmetlerinde bir büyücü, Bilgeler Adası'nda tahsil görmüş, asası ve gri cüppesiyle hakiki bir büyücü çalıştırma modası vardı; böylece İria'daki Batıgöleti'nin Efendisi de kendisine Roke'tan bir büyücü buldu. Parasını ödeyince bir büyücü almanın o kadar kolay olması onu hayrete düşürmüştü.

Fildişi adındaki genç adamın aslında henüz bir asası ve cüppesi yoktu; Roke'a geri döndüğü zaman kendisine büyücülük payesi verileceğini açıklamıştı. Ustalar onu dünyaya deneyim kazanması için yollamışlardı, çünkü Okul'daki bütün dersleri toplasanız size büyücü olmanız için ihtiyacınız olan deneyimi veremezdi. Huş bu konuya biraz kuşkuyla yaklaşmıştı, ama Fildişi onu Roke'ta aldığı eğitimle Way'de, İria'daki Batıgöleti'nde ihtiyaç duyulabilecek her türlü büyüyle teçhiz edilmiş olduğu konusunda ikna etmişti. Bunu kanıtlamak için de yemek salonlarının güney duvarından hayret verici bir şekilde süzülerek girip kuzey duvarından çıkan bir geyik sürüsü, ardından da bir sürü kuğu geçiyormuş görüntüsü vermişti; son olarak da masanın ortasından, gümüş bir havuz içinden bir su fışkırmış, Efendi ve ailesi büyücülerini ihtiyatla taklit edip kupalarını bu sıvıyla doldurup tattıklarında bunun altın rengi tatlı bir şarap olduğunu görmüşlerdi. "Andrades şarabı," dedi genç adam alçak-

gönüllü, rahat bir tebessümle. Bu arada karısı ve kızlarının gönülleri tamamen fethedilmişti. Dile getirmese de kendi tercihi kendi bağlarından çıkan, yeterince içildiğinde insanı sarhoş eden, bu sarı şey gibi sadece bal suyu olmayan kendi sek kırmızı Fanian şarabı olduğu halde, Huş da genç adamın aldığı parayı hak ettiğini düşünmüştü.

Eğer genç büyücü deneyim kazanmak istiyor idiyse Batıgöleti'nde pek bir şansı olmayacaktı. Ne zaman Huş'un Kemmermouth'tan veya komşu arazilerden konukları gelse, geyik ve kuğu sürüsü ile altın rengi şarap fıskiyesi bir kez daha beliriyordu. Ilık bahar akşamları için çok güzel havai fişek gösterileri de hazırlamıştı. Ama meyva bahçelerinden veya bağlardan idareciler gelip de büyücünün gelecek yılın armut mahsulünü artıracak bir büyü yapmasını veya güney tepesindeki Fanian bağlarındaki kara küfe karşı bir tılsım söylemesini rica etse, Huş, "Roke'tan gelen bir büyücü böyle şeylerle ilgilenecek kadar küçülmez. Gidin köy sihirbazına aldığı parayı hak etmeye çalışmasını söyleyin," diyordu. En küçük kızları, kızı harap eden bir öksürüğe tutulduğunda Huş'un karısı irfan sahibi adamı bu konuyla rahatsız etmeye cesaret edememiş, tevazuyla Eski İria'dan Gül'e haber yollayıp arka kapıdan gelerek kızın eski sıhhatine kavuşması için ya bir lapa yapmasını, ya da bir şeyler okumasını rica etmişti. Fildişi ne kızın rahatsızlandığını, ne armut ağaçlarını, ne de bağları fark etti. O kendi kendine yuvarlanıp gidiyordu, hüner sahibi, eğitimli bir adamın yapması gerektiği şekilde. Günlerini, Roke'tan ta buraya kadar çamur ve kırlardaki keçi yollarının tozu toprağı içinde yürümek için gelmediğini açıkça beyan ettiğinde, işvereninin hizmetine verdiği güzel, siyah kısrakla kırlarda gezerek geçiriyordu.

Gezintileri sırasında bazen bir tepenin üzerinde, ulu meşeler arasındaki eski bir evin yanından geçiyordu. Tepeden köy yoluna sapınca kemikleri çıkmış, ağızları köpüklü bir köpek sürüsü böğürerek üzerine saldırıyordu. Kısrak köpeklerden korktuğu ve sıçrayıp kaçmaya meyilli olduğu için o da evden uzak duruyordu. Ama güzelliği fark eden bir gözü vardı oğlanın ve eski evi seyredip erken yaz günlerinin ikindi vakitlerinin benekli güneş ışıklarında hayallere dalmayı seviyordu.

Huş'a bu yeri sormuştu. "Orası İria," dedi Huş. "Eski İria, demek istiyorum. Hukuken evin sahibi benim aslında. Fakat bir yüzyıl süren kan davaları ve kavgalardan sonra dedem anlaşmazlıkları halletmek için evden vazgeçmiş. Eğer evin Efendisi konuşamayacak kadar sarhoş olmasaydı, hâlâ benimle kavga etmeye devam ederdi. İhtiyarı görmeyeli yıllar oluyor. Galiba bir kızı vardı."

"Kızın adı Ejderböceği; bütün işi o yapıyor, geçen yıl bir kere görmüştüm onu. Uzun boylu, bahar dalı gibi güzel bir kız," dedi, görüp göreceği on dört

yılına bütün bir ömre yetecek dikkatli gözlemlerini sığdırmakla meşgul olan en küçük kız Gül. Sonra öksürünce sözünü kesti. Annesi büyücüye doğru elem dolu, özlem dolu bir bakış attı. Eh artık bu sefer öksürüğü duyardı herhalde? Adam genç Gül'e gülümseyince annesinin içi hafifledi. Herhalde Gül'ün öksürüğü kötü bir şey olsaydı kıza gülümsemezdi, değil mi?

"O eski evdekilerin bizimle bir alakası yok," dedi Huş, memnuniyetsizce. Anlayışlı Fildişi daha fazla soru sormadı. Ama bir bahar dalı kadar güzel olan kızı görme arzusuna kapıldı. Eski İria'nın yanından düzenli olarak geçmeye başladı. Tepenin eteğindeki köyde durup bir şeyler sormaya çalıştı ama duracak bir yer yoktu ve kimse sorulara cevap vermiyordu. Şaşı bir cadı ona şöyle bir baktıktan sonra kulübesine seğirtti. Eve doğru gitse bir sürü şeytan gibi köpekle ve büyük bir ihtimalle sarhoş bir adamla karşılaşacaktı. Ama bu ihtimali göze almaya değer, diye düşündü; Batıgöleti'ndeki sıkıcı yaşamdan patlamıştı ve tehlikeleri göze almaktan çekinen biri olduğu da söylenemezdi. Sonunda köpekler kısrağının bacakları arasında çılgına dönmüş bir halde dişlerini göstererek yaygara kopartıncaya kadar tepeye tırmandı. Kısrak nallarıyla köpekleri dövüyordu; atın kaçmasını, sakinleştirme büyüsü ve kollarında kalan bütün kuvvetle engelleyebiliyordu. Köpekler artık zıplayıp onun bacaklarına saldırmaya başlamıştı; tam hayvanın alıp başını kaçmasına izin verecekti ki birisi köpeklerin arasına girip küfürler etmeye, hayvanları bir kayışla dövmeye başladı. Köpüklü ter içinde, nefes nefese kalan kısrağı sakinleştirmeyi başardığında, bir bahar dalı kadar güzel kızı gördü. Çok uzun boylu, çok terli; elleri, ayakları, ağzı, burnu ve gözleri kocaman, dağınık, tozlu saçlı bir kızdı. "Çökün! Eve dönün sizi leş yiyiciler, sizi aşağılık orospu çocukları!" diye bağırıyordu sinmiş sızlanan köpeklere.

Fildişi sağ bacağını tutuyordu. Bir köpeğin dişi tam baldırından pantolonunu yırtmıştı ve buradan biraz kan sızıyordu.

"Kısrak yaralandı mı?" dedi kız. "Ah hain haşarat!" Kısrağın sağ ön ayağını okşuyordu. Her okşadığında eline kanla karışık at teri bulaşıyordu. "Tamam, tamam," dedi. "Cesur kızım benim, cesur yüreklim benim." Başını eğen kısrak ferahlayarak titredi. "Ne diye onu orada öyle, köpeklerin içinde tuttun?" diye sordu kız hiddetle. Atın bacağının yanında diz çökmüş, atın sırtından kendisini seyreden Fildişi'ne bakıyordu; böyle olmasına rağmen adam kendisini kısa boylu, küçücük hissetmişti.

Bir cevap beklemedi. "Atı yürüteceğim," dedi ayağa kalkarak; elini yuları almak için uzattı. Fildişi attan inmesi gerektiğini anladı. İnerek, "Çok mu kötü?" diye sordu; atın ayağına bakınca sadece parlak, kanlı bir köpük gördü.

"Gel bakalım canım," dedi kız, ama ona değil. Kısrak onu güvenle izledi. Tepenin yanındaki kaba bir patikadan, içinde hiç at olmayan, sadece yuva

yapmış, çatının dört bir yanına dalıp çıkan ve bıcır bıcır ötüşüp dedikodular yapan kırlangıçların yaşadığı eski taş ve tuğladan yapılma bir ahıra doğru yola koyuldular.

"Onu hareketsiz tut," diyerek adamı elinde kısrağın dizginleriyle yalnız bıraktı. Bir süre sonra ağır bir kovayı sürükleyerek geri geldi ve kısrağın bacağını süngerle yıkamaya koyuldu. "Sırtındaki eyeri çıkart," dedi; ses tonunda söylenmemiş, sabırsız bir "seni ahmak!" gizliydi. Fildişi, biraz bu kaba dev kızından canı sıkılmış olduğundan, biraz da merakından itaat etti. Kız onun aklına hiç de bir bahar dalını getirmemişti ama gerçekten de iri, vahşi bir güzelliği vardı. Kısrak tamamiyle kıza teslim olmuştu. Kız, "Ayağını oynat!" dediğinde kısrak ayağını oynattı. Kız kısrağı olduğu gibi sildi, eyer örtüsünü sırtına attı ve güneşte durmasını sağladı. "İyi olacak," dedi kız. "Derin bir yarası var ama günde dört-beş kez ılık tuzlu suyla yıkarsan sorun çıkarmadan iyileşir. Özür dilerim." Son sözü istemeye istemeye de olsa içtenlikle söylemişti, sanki hâlâ adamın kısrağını nasıl orada tutup saldırıya maruz bıraktığını anlayamıyormuş gibi; ilk kez doğrudan yüzüne bakmıştı. Gözleri koyu safir veya kehribar gibi berrak bir kavuniçi-kahverengiydi. Garip gözlerdi bunlar, tam adamınkilerle aynı hizada.

"Ben de," dedi adam umursamaz ve hafif bir tonda konuşmaya çalışarak. "Kısrak Batıgöletli İriali'nın atlarından. O halde sen de büyücüsün öyle mi?"

Fildişi eğilerek selam verdi. "Büyük Havnor Limanı'ndan Fildişi emrinizde. İzin verirseniz..."

Kız sözünü kesti. "Ben seni Roke'tan sanıyordum."

"Öyleyim," dedi adam kendisine yeniden çeki düzen vererek. Kız ona o tuhaf gözlerle bakıyordu; en az koyunlarınki kadar anlaşılmaz, okunamaz gözler, diye düşündü büyücü. Sonra kız dayanamayıp, "Orada mı yaşadın?" diye sordu. "Orada mı okudun? Başbüyücü'yü tanıyor musun?"

"Evet," dedi Fildişi bir tebessümle. Sonra yüzünü buruşturup bir an için elini baldırının ön kısmına bastırmak için eğildi.

"Sen de mi yaralandın?"

"Önemli değil," dedi büyücü. Hakikaten de kanın durmuş olduğunu fark etti can sıkıntısıyla. Kızın bakışları adamın yüzüne döndü.

"Roke... Roke nasıl bir yer?"

Fildişi çok hafif aksayarak yakınlardaki bir binek taşına yürüyüp üzerine oturdu. Yarasını sıvazlayarak ayağını uzatıp kıza baktı. "Roke'un neye benzediğini anlatmak uzun bir zaman alacak," dedi. "Ama bu benim için bir zevk olacaktır."

"Adam bir büyücü; ya da neredeyse bir büyücü," dedi cadı Gül, "bir Roke büyücüsü! Ona soru sormamalısın!" Mahcup olmaktan da öte korkmuştu.

"Umursamıyor bile," diye ikna etti onu Ejderböceği. "Sadece, gerçekten cevap verdiği çok az oluyor."

"Tabii ki vermeyecek!"

"Nedenmiş o?"

"Çünkü o bir büyücü! Çünkü sen bir kadınsın, hiç sanatın yok, hiç bilgin yok, hiç eğitimin yok!"

"Sen bana öğretebilirdin! Hiç öğretmedin!"

Gül, bütün öğretmiş olduklarını ve öğretmiş olabileceklerini parmaklarının bir şıklamasıyla savdı gitsin.

"Eh, benim de ondan öğrenmem gerek," dedi Ejderböceği.

"Büyücüler kadınlara bir şey öğretmez. Aklını şaşırmışsın sen."

"Süpürge ile sen tılsım alışverişi yapıyorsunuz ama!"

"Süpürge bir köy sihirbazı. Bu adam, irfan sahibi bir adam. Yüksek Sanatları, Roke'taki Büyük Ev'de öğrenmiş!"

"Bana nasıl olduğunu anlattı," dedi Ejderböceği. "Kasabanın içinden, Thwil kasabasının içinden geçiyormuşsun. Yola açılan bir kapı varmış ama kapalıymış. Sıradan bir kapıya benziyormuş." Cadı ifşa edilen gizlerin cazibesine dayanamayarak, aşırı hırsının etkisiyle dinledi. "Kapıyı çaldığında bir adam geliyormuş, sıradan görünüşlü bir adam. Ve bir sınav yapıyormuş. Bir söz söylemen gerekiyormuş, bir parola, ki seni içeri alsın. Eğer bunu bilmezsen içeri hiç giremiyormuşsun. Ama eğer içeri girersen içeriden kapının tamamiyle farklı olduğunu görüyormuşsun: Kapı, üzerinde bir ağaç oyması olan boynuzdan yapılmış; kapının pervazı da dişten oyulmuş, Erreth-Akbe'den, Morred'den, Yerdeniz'de daha insanlar yaşamadan çok çok önce yaşamış bir ejderhanın dişinden. İlk başta sadece ejderhalar varmış. Dişi, Havnor'daki Onn Dağı'nda, dünyanın merkezinde bulmuşlar. Ağacın yaprakları da o kadar ince oyulmuş ki arasından ışık sızıyormuş ama kapı o kadar güçlüymüş ki eğer Kapıcı kapıyı kapatırsa hiçbir büyü kapıyı açamazmış. Sonra Kapıcı seni önce bir holden geçiriyormuş, sonra başka bir holden, ta ki sen yolunu kaybedip deliye dönünceye kadar; sonra aniden göğün altına çıkıveriyormuşsun. Büyük Ev'in ta en derininde bulunan Çeşmeli Avlu'ya. Başbüyücü de burada olurmuş, eğer okuldaysa..."

"Ee sonra?" diye mırıldandı cadı.

"Şimdilik bana bu kadarını anlattı," dedi Ejderböceği, yumuşak, kapalı bahar gününe, köy yolunun o sonsuz bildikliğine, meşelerin bronz taçlarına geri dönerek. "Ustalar hakkında konuşurken çok dikkatli oluyor."

Gül başıyla onayladı.

"Ama öğrencilerden bazılarını anlattı bana."

"Bunda bir kötülük yoktur herhalde."

"Bilmiyorum," dedi Ejderböceği. "Büyük Ev hakkında bir şeyler duymak harika bir şey, ama sanki oradaki insanlar... Bilmiyorum. Tabii ki oraya ilk gittiklerinde sadece birer oğlan çocuğu oluyorlar. Ama bana öyle geldi ki sanki onlar..." Bakışları tepedeki koyunlara dalıp gitti, yüzü huzursuzdu. "Kimisi gerçekten kötü ve aptal," dedi kız alçak sesle. "Zengin oldukları için Okul'a giriyorlar. Daha da zenginleşebilmek için orada okuyorlar. Ya da güce sahip olmak için."

"Tabii ki öyle," dedi Gül, "o yüzden oraya gidiyorlar!"

"Ama güç –hani bana anlattığın gibi– bu insanlara istediğini yaptırmak veya sana para ödemelerini sağlamakla aynı şey değil..."

"Değil mi?"

"Hayır!"

"Eğer bir kelime iyi ediyorsa, bir başkası da yaralar," dedi cadı. "Eğer bir el öldürürse, bir el de iyi eder. Sadece tek yöne giden araba zavallı bir arabadır."

"Ama Roke'ta gücü iyiye kullanmayı öğreniyorlar, zarar vermek için değil, kâr sağlamak için değil."

"Her şey bir yerde, bir çeşit kâr içindir bence. İnsanlar yaşamak zorunda. Ama ben ne bilirim ki? Hayatımı, yapmayı bildiğim şeyi yaparak kazanıyorum. Ama gidip de büyük sanatlara, ölüleri çağırmak gibi tehlikeli hünerlere bulaşmıyorum," dedi Gül, konuştukları tehlikeyi ırak tutmak için bir el hareketi yaparak.

"Her şey tehlikeli," dedi Ejderböceği, artık bakışları koyunları, tepeyi, ağaçları aşmış, gün doğmadan önce berrak göğün hali gibi sakin bir derinliğe, renksiz engin bir boşluğa dalmıştı.

Gül onu izledi. İrialı'nın kim olduğunu veya kim olabileceğini bilmediğinin farkındaydı. İri, güçlü, sakil, cahil, masum, hiddetli bir kızdı, tamam. Ama çocukluğundan beri Gül kızda daha fazla bir şey görmüştü, olduğunun çok ötesinde bir şey. Ne zaman İrialı dünyadan ayrılıp böyle baksa sanki Gül'ün bilgisinin tamamen dışındaki, kendi ötesindeki zaman ve zemine veya varlığa giriyordu. O zaman Gül hem ondan korkuyordu, hem de onun adına korkuyordu.

"Kendine mukayyet ol," dedi cadı, suratsızca. "Her şey tehlikeli, doğru; büyücülere bulaşmak ise hepsinden tehlikeli."

Sevgisi, saygısı ve güveninden dolayı, Ejderböceği Gül'den gelen bir uyarıyı hiçbir zaman kulak ardı etmezdi; fakat bir türlü Fildişi'ni tehlikeli gö-

remiyordu. Adamı anlamıyordu ama ondan, bizzat ondan korkmak düşüncesi onun aklında tutabileceği türden bir düşünce değildi. Saygılı davranmaya çalıştı ama bu mümkün değildi. Adamın zeki ve oldukça yakışıklı olduğunu düşünüyordu, ama kendisine anlatacakları dışında bir beklentisi yoktu ondan. O, kızın ne bilmek istediğini biliyor ve yavaş yavaş bunu anlatıyordu; sonunda bunların kızın asıl bilmek istediği şey olmadığı çıkıyordu ortaya, kız ise hep daha fazlasını bilmek istiyordu. Adam kıza sabır gösteriyordu; kız onun kendisinden çok daha hızlı olduğunu bildiği için sabrına minnettardı. Bazen adam kızın cahilliğine gülüyordu ama hiç alay edip azarlamıyordu. Cadı gibi o da bir soruya soruyla cevap vermekten hoşlanıyordu; ama Gül'ün sorularının cevapları her zaman kızın bildiği bir şey oluyordu; öte yandan adamın sorularının cevapları kızın hiç hayal bile etmediği, hayret verici bulduğu, hoşlanmadığı hatta acı veren, inançlarını sarsıp değiştiren şeylerdi.

Buluşmayı alışkanlık haline getirdikleri İria'nın eski ahır avlusunda konuşurlarken kız ona soruyor, büyücü de gönülsüzce de olsa, hep yarım yamalak da olsa, daha fazlasını anlatıyordu; Roke'un parlak görüntüsünü savunmaya çalıştığından genç adam Ustalarını koruyor gibi gelmişti kıza, ta ki bir gün Fildişi kızın ısrarlarına dayanamayarak sonunda serbestçe konuşmaya başlayıncaya kadar.

"Orada iyi adamlar var," dedi. "Başbüyücü'nün ulu ve irfan sahibi olduğuna kuşku yok. Ama o gitti. Ustalar ise... Bazısı esrarlı bilgilerin peşinde, daha fazla nizam, daha çok isim arayarak ama bilgilerini hiçbir işte kullanmayarak kendilerini uzak tutuyorlar. Diğerleri ise ihtiraslarını irfanlarının gri cüppesi altına gizliyorlar. Roke artık Yerdeniz'deki gücün bulunduğu yer değil. Güç artık Havnor'daki Saray'da. Roke, günümüze karşı binlerce büyüyle korunan şaşaalı geçmişinde yaşıyor. Peki o büyülü duvarlar içinde ne var? Birbiriyle çatışan ihtiraslar, yeni her şeye karşı bir korku, yaşlıların gücüne meydan okuyan genç adamlara karşı korku. Ortasında ise hiçbir şey. Boş bir avlu. Başbüyücü hiç geri dönmeyecek."

"Nereden biliyorsun?" diye fısıldadı kız.

Adam ciddi görünüyordu. "Onu ejderha alıp götürdü."

"Sen gördün mü? Bunu gördün mü?" Kız o uçuşu tahayyül ederek ellerini sıktı.

Bir süre sonra güneş ışığına, ahır avlusuna, düşüncelerini ve aklını karıştıran sorulara geri döndü. "Ama o gitmiş olsa bile," dedi, "Ustaların bir kısmının irfan sahibi olduğundan şüphe yok herhalde?"

Adam bakışlarını kaldırıp konuşmaya başladığında yüzünde melankolik bir tebessümün izleri vardı. "Ustaların tüm sırrı ve irfanı gün ışığına çıkınca pek bir şey tutmuyor, biliyor musun. İşin numaraları – harika gözbağları. Ama

insanlar buna inanmak istemiyor. Onlar sırları, gözbağlarını istiyor. Onları kim suçlayabilir? Yaşamların çoğunda güzel veya değerli olan o kadar az şey var ki."

Sanki söylemek istediği şeyleri tarif etmek istercesine kırık dökük duran kaldırım taşlarından birini alarak havaya attı ve onlar konuşurken taş başlarının üzerinde bir kelebek olarak narin mavi kanatlarıyla uçuşmaya başladı. Adam parmağını uzattı ve kelebek hafifçe parmağına kondu. Parmağını sallayınca kelebek, bir kaldırım taşı parçası olarak yere düştü.

"Benim hayatımda pek kıymetli bir şey yok," dedi kız, kaldırım taşlarına bakarak. "Yapmasını bildiğim tek şey çiftliği çalıştırmak, ayaklarımın üzerinde durmaya ve doğru söylemeye çalışmak. Ama Roke'ta olup bitenlerin bile sadece yalan ve numara olduğunu düşünmüş olsaydım beni aldattıkları, hepimizi aldattıkları için bütün o adamlardan nefret ederdim. Yalan olamaz. Hepsi yalan olamaz. Başbüyücü Aksaçlı Adamların arasındaki labirente gitti ve Barış Halkası'yla geri geldi. Genç kralla ölüme gitti, örümcek büyücüyü yendi ve geri geldi. Bunu kralın kendi sözünden biliyoruz. Burada bile harpçılar gelip o şarkıyı söyledi, masalcılar gelip anlattı..."

Fildişi ciddi bir tavırla başını salladı. "Ama Başbüyücü ölüm diyarında bütün gücünü kaybetti. Belki de o zaman bütün büyücülük zayıflamıştır."

"Gül'ün büyüleri her zamanki kadar işe yarıyor," dedi kız cesaretle.

Fildişi gülümsedi. Bir şey söylemedi ama kız bir köy cadısının yaptıklarının ona, büyük eylemler ve güçler görmüş bu adama ne kadar küçük göründüğünü biliyordu. İçini çekerek, "Ah, bir kadın olmasaydım!" dedi içten bir tavırla.

Adam yine gülümsedi. "Güzel bir kadınsın," dedi ama sade bir dille söylemişti bunu, o ilk zamanlardaki, kız buna ne kadar sinir olduğunu belli etmeden önce yaptığı şekilde yağ çeker gibi değil. "Neden erkek olacakmışsın?"

"Roke'a gidebilmek için! Görmek ve öğrenmek için! Neden, neden oraya gidebilenler sadece erkekler?"

"Çünkü yüzyıllar önce ilk Başbüyücü öyle takdir etmiş," dedi Fildişi. "Ama... Ben de hep bunu merak etmişimdir."

"Gerçekten mi?"

"Sık sık. Büyük Ev'de ve Okul'un tüm çevresinde her gün, her gün sadece oğlanlar ve erkekler görmek. Kasabalı kadınların Roke Tepesi'nin etrafındaki tarlalara bile adım atamayacak şekilde büyüyle bağlanmış olduklarını bilmek. Birkaç yılda bir kere, o da belki, büyük bir hanımın dış avlulara kısa bir ziyaret yapmasına izin veriliyor... Neden böyle? Bütün kadınlar anlama kabiliyetinden yoksun mu? Yoksa Ustalar onlardan korktuğu için mi, bozulmaktan korktukları için mi? Hayır ama belki kadınları kabul etmenin, onların sık

sıkıya yapışmış oldukları kuralı değiştirebilme ihtimalinden korkuyorlar... Kuralın saflığını."

"Kadınlar da erkekler kadar iffetli yaşayabilirler," dedi Ejderböceği lafını sakınmadan. Adam nazik ve ince olduğu halde kendisinin patavatsız ve kaba olduğunun farkındaydı, ama olunabilecek başka bir hal bilmiyordu.

"Tabii," dedi adam, tebessümü yayılmaya başlamıştı. "Ama cadılar pek öyle her zaman iffetli olmuyorlar, değil mi? Belki de Ustalar bundan korkuyorlardır. Belki de bekâret Roke Kuralları'nın öğrettiği kadar gerekli değildir. Belki de bu gücü saf tutmanın bir yolu değil de gücü kendilerine saklamanın bir yoludur. Kadınları kendi dışlarında bırakarak, tek bir çeşit gücü elde etmek için kendilerini hadım ettirmeyi reddedenleri dışarıda bırakarak... Kim bilebilir? Kadın bir büyücü! Bak bu her şeyi, bütün kuralları değiştirir işte!"

Adamın aklının, fikirleri ele alıp onlarla oynayarak, taşı bir kelebeğe çevirdiği gibi onları da çevirerek, kendi aklından hızlı gidip önünde dans ettiğini görebiliyordu. Kız onunla dans edemiyordu, onunla oynayamıyordu ama adamı hayretle izledi.

"Roke'a gidebilirsin," dedi adam, gözleri heyecanla, haylazlıkla, cüretle parlamıştı. Kızın neredeyse yalvaran, kuşkucu sessizliğiyle karşılaşınca adam ısrar etti: "Yapabilirsin. Bir kadınsın tamam, ama görüntünü değiştirmenin yolları var. Sende bir erkeğin yüreği, cesareti ve iradesi var. Büyük Ev'e girebilirsin. Bunu biliyorum."

"Peki orada ne yapacağım?"

"Bütün öğrencilerin yaptığını. Taş bir hücrede tek başına yaşayıp irfan sahibi olmayı öğreneceksin! Bu hayal ettiğin şey olmayabilir ama bunu da öğrenmelisin."

"Yapamam. Anlarlar. İçeri bile giremem. Kapıcı var, demiştin. Ona söylenmesi gereken sözü bilmiyorum."

"Evet, parolayı. Ama onu sana öğretebilirim."

"Öğretebilir misin? Buna müsade ediliyor mu?"

"Neye 'müsade' edilip edilmediği umurumda değil," dedi adam kızın daha önce görmediği bir şekilde kaşlarını çatarak. "Başbüyücü *Kurallar bozulmak için yapılır* demişti. Haksızlık kuralları yaratır, cesaret ise onları yıkar. Benim cesaretim var, iş sana kalmış!"

Kız adama baktı. Konuşamadı. Ayağa kalktı ve bir süre sonra ahır avlusundan yürüyüp çıktı, tepeye doğru yolun yarısını tırmandı. Köpeklerden biri, kızın en çok sevdiği iri, çirkin, koca kafalı bir tazı onu izliyordu. Gül'ün onu on yıl önce isimlendirmiş olduğu bataklıklı pınarın üzerindeki yokuşta durdu. Orada öylece kaldı; köpek yanına oturarak yüzüne baktı. Kızın aklındaki hiçbir düşünce belirgin değildi ama kelimeler durmadan tekrarlanıp duruyordu:

Roke'a gidip kim olduğumu bulabilirim.

Kamış yataklarının, söğütlerin ve ötedeki tepelerin üzerinden batıya baktı. Bütün batı göğü boş ve açıktı. Kız kıpırdamadan durdu; ruhu sanki o göğe yükselerek gitmiş, içinden çıkıp gitmişti.

Hafif bir gürültü vardı; siyah kısrağın yoldan yukarı gelen yumuşak nal sesleri. Ejderböceği kendisine gelip Fildişi'ne seslenerek onu karşılamak için tepeden aşağıya koştu. "Gideceğim," dedi.

Adam hiç böyle bir macerayı planlamamış, böyle bir niyet gütmemişti ama ne kadar delice olursa olsun, düşündükçe bunun ona daha da yakıştığına hükmediyordu. Uzun ve boz kışı Batıgöleti'nde geçirme ihtimali moralinin, suya düşen bir taş gibi çökmesine neden oluyordu. Burada, düşüncelerini gitgide daha çok dolduran Ejderböceği adlı kızdan başka hiçbir şey yoktu. Kızın devasa, masum kuvveti o ana kadar onu tamamen yenmişti ama kızın istediklerini yapmasının nedeni, sonunda kendi istediğini kıza yaptırmak içindi; bu oyunun da oynamaya değdiğini düşünüyordu. Eğer kız onunla birlikte kaçarsa, oyun kazanılmış sayılırdı. İşin şaka kısmına, yani kızı erkek kılığında Roke'taki Okul'a gerçekten sokma tasarısına gelince; bunu başarabilme ihtimali çok azdı, ama yine de bu, Ustaların ve dalkavuklarının softalıklarına ve tantanalarına karşı bir saygısızlık hareketi olarak onun hoşuna gidiyordu. Eh bir de başarıya ulaşırsa, eğer bir kadını gerçekten kapıdan geçirebirse, bir anlığına bile olsa, ne tatlı bir öç olurdu bu!

Para sorunu vardı. Kız, tabiidir ki, büyük bir büyücü olduğundan parmağını şıklatıp büyülü bir kayıkla, bir büyü rüzgârının önünde uçarak onları denizden götürüvereceğini sanıyordu. Ama adam kıza, yolculuk için bir gemiye ödeme yapmaları gerektiğini söyleyince kız, "Benim peynir param var ya," deyivermişti.

Genç adam kızın bu tür köylü sözlerine bayılıyordu. Bazen kız onu korkutuyordu, bu da onu kızdırıyordu. Rüyalarında kızı hiç kendisine boyun eğerken görmüyordu; kendisi ise hep hiddetli, mahvedici bir tatlılığa boyun eğiyor, imha edici bir kucak içine çöküyordu; bu rüyalarda kız algının ötesinde bir şey, kendisi ise bir hiç oluyordu. O rüyalardan sarsılmış ve utanç içinde uyanıyordu. Gün ışığında kızın iri, pis ellerini görünce, kız onunla kaba bir köylü, basit biri gibi konuştuğunda yeniden üstünlüğünü kuruyordu. Kızın söylediklerini anlatabileceği birilerinin olmasını isterdi yanında, bunları komik ve eğlendirici bulacak Büyük Liman'daki eski arkadaşlarından biri mesela. "Benim peynir param var ya," diye tekrarladı kendi kendisine Batıgöleti'ne geri dönerken ve güldü. "Gerçekten de var," dedi yüksek sesle. Siyah kısrak kulaklarını titretti.

Huş'a, Roke'taki hocası El Usta'dan bir gönderi aldığını, ne olduğunu açıklayamayacağı bir iş nedeniyle hemen gitmesi gerektiğini ama oraya gittikten sonra işinin pek uzun olmayacağını, yarım ay gidiş, yarım ay dönüş olacağını, en kötü ihtimalle Nadas'ta burada bulunacağını söyledi. Huş Efendi'den yol parası ve yatacak yer için ücretinden bir avans vermesini rica etmek zorunda olduğunu, çünkü Roke'lu bir büyücünün insanların ona her ihtiyacı olanı kendiliklerinden verme eğiliminden yararlanmaması, herhangi biri gibi yol parası ödemesi gerektiğini söyledi. Huş da aynı fikirde olduğu için Fildişi'ne yolculuğu için bir kese vermek zorunda kaldı. Bu yıllardır cebine giren ilk gerçek paraydı: Bir tarafında Shelieth'li Susamuru'nun, diğer yanına da Kral Lebannen şerefine Barış Rünü'nün yontulduğu on fildişi para. "Merhaba minik adaşlar," dedi, onlarla yalnız kaldığında. "Peynir parasıyla birbirinize pek yakışacaksınız."

Ejderböceği'ne planlarından pek söz etmiyordu; bunun en büyük nedeni, fazla plan yapmayıp işi şansa ve kullanmak için uygun bir fırsat bulursa onu hiç yarı yolda bırakmayan zekâsına bırakmasıydı. Kız hemen hemen hiç soru sormuyordu. "Bütün yol boyunca bir erkek mi olacağım?" idi sorulardan biri. "Evet," dedi adam, "ama sadece kıyafet değiştireceksin. Roke Adası'na varıncaya kadar üzerine bir benzerlik büyüsü koymayacağım."

"Ben bir Dönüşüm büyüsü olacak sanıyordum."

"Bu akıllıca olmaz," dedi adam, Dönüşüm Ustanın lafı dolandırmayan ciddiyetini gayet güzel taklit ederek. "Eğer gerekirse onu da yaparım tabii ki. Ama büyücülerin büyük büyüler konusunda çok çekingen davrandıklarını göreceksin. Geçerli nedenleri vardır bunun."

"Denge," dedi kız, adamın her söylediğini en basit manasıyla, her zaman kabul ederek.

"Belki de bu tür sanatlar bir zamanlar sahip olduğu güce artık sahip olmadıklarından," dedi adam. Kendisi de bilmiyordu neden kızın büyücülüğe olan güvenini kırmaya çalıştığını; belki de kızın direncini, bütünlüğünü kırmak kendisi için bir kazançtı. Kızı sadece yatağına atmaya çalışmakla başlamıştı; bu oynamaya bayıldığı bir oyundu. Oyun hiç umrnadığı ama bir türlü bitiremediği bir çeşit yarışa dönüşmüştü. Artık kızı kazanmaya değil de onu yenmeye karar vermişti. Kızın kendisini yenmesine izin veremezdi. Hem kıza, hem kendisine rüyalarının anlamsız olduğunu kanıtlamalıydı.

Daha ilk zamanlarda, kızın o muazzam fiziksel umursamazlığına karşı kur yapmaktan bıkan adam bir tılsım yapmıştı; yaparken bile etkili olduğunu bildiği halde hakir gördüğü, sihirbazların baştan çıkarma büyülerinden birini. Tipik olarak, kız bir ineğin yularını onarırken büyülemişti onu. Sonuç Havnor ve Thwil'deki kızların üzerinde yarattığı, o kızları eriten arzu olmamıştı. Ej-

derböceği zamanla sessizleşip somurtkanlaşmıştı. Roke hakkında o bitmek tükenmek bilmeyen soruları azalmış, adam da konuştuğunda cevap vermez olmuştu. Adam ona deneme kabilinden yaklaşınca da adamın kafasına, sersemletecek kadar şiddetle vurmuştu. Adam kızın ayağa kalkıp tek söz bile söylemeden, peşinde gözdesi olan o çirkin tazıyla birlikte, iri adımlarla ahır avlusundan çıktığını görmüştü. Köpek adama sırıtarak bakmıştı.

Kız eski eve giden yolu tutmuştu. Adamın kulaklarındaki çınlama geçince kızın peşinden seyirtmişti; içinde, tılsımın çalıştığına ve bunun da kızın onu sonunda yatağına götürmesinin kaba bir yolu olduğuna dair bir umut vardı. Eve yaklaşınca kırılan çanak çömlek sesleri duymuştu. Baba, o sarhoş adam korkmuş ve aklı karışmış bir halde dışarı çıkmıştı; arkasından da Ejderböceği'nin avazı çıktığı kadar bağıran kaba sesi duyulmuştu: "Defol evden seni ayyaş, sürüngen hain! Seni ahmak, utanmaz zampara!"

"Elimden maşrapamı aldı," demişti İria Efendisi yabancıya, köpekleri etrafında yaygara ederken, bir köpek yavrusu gibi sızlanarak. "Kırdı."

Fildişi gitmişti. İki gün de geri gelmemişti. Üçüncü gün şansını bir denemek için Eski İria'nın yanından atla geçiyordu ki kız iri adımlarla onu karşılamaya gitmişti. "Özür dilerim Fildişi," demişti kız, adama dumanlı kavuniçi gözlerle bakarak. "Geçen gün bana ne olduğunu anlayamadım. Çok kızgındım. Ama sana değil. Özür dilerim."

Kızı büyük bir nezaketle affetmişti. Bir daha da üzerinde aşk tılsımı denemedi.

Yakında herhangi bir tılsıma ihtiyacı olmayacağını düşünüyordu. Kız üzerinde mutlak bir hâkimiyeti olacaktı. Sonunda nasıl başaracağını anlamıştı. Ejderböceği bunu kendisi vermişti adamın ellerine. Kızın kuvveti ve irade gücü muazzamdı ama allahtan aptaldı; o ise aptal değildi.

Huş, Kembermouth'taki bir şarap tüccarının sipariş ettiği altı varil on yıllık Fanian şarabını bir arabacı ile Kembermouth'a yolluyordu. Büyücüsünü de yanında muhafız olarak yollamaktan gayet mutlu olmuştu çünkü şarap kıymetliydi ve genç kralın elinden geldiğince büyük bir hızla işleri yoluna koymaya başlamasına rağmen, hâlâ yollarda hırsız çetelerine rastlanıyordu. Böylece Fildişi, dört büyük atın çektiği büyük bir arabayla Batıgöleti'nden ayrıldı; hafifçe salman arabada bacaklarını aşağı sallandırmış gidiyordu. Eşek Tepesi'nden inince yol kenarından kaba saba biri çıkarak arabacıdan kendisini de götürmesini rica etti. "Bilmiyorum," dedi arabacı, kırbacını yabancıyı uyarırcasına kaldırarak ama Fildişi arabanın arkasından dolanarak, "Bırak delikanlı binsin efendi," dedi. "Ben yanındayken sana bir zarar veremez."

"O zaman gözünü ondan ayırma usta," dedi arabacı.

"Öyle yapacağım," dedi Fildişi Ejderböceği'ne göz kırparak. Toprakla ve

çiftlik amelesinin gömleği, pantolonu ve iğrenç keçe şapkasıyla gayet güzel tebdilikıyafet etmiş olan kız, adama göz kırpmadı. Arabanın arkasında yan yana oturmuş, ayaklarını sallandırmış, uykulu arabacı ile aralarında altı kocaman yarım tonluk varil sarsılıp durur, uykulu yaz tepeleri ve tarlaları yavaş yavaş yanlarından geçip giderken bile rolünü oynamaya devam ediyordu. Fildişi onu kızdırmaya çalışmış ama kız sadece başını sallamıştı. Belki de artık bir kere işe başladığı için bu çılgın plandan korkuyordu. Bilinmez ki. Kızda ciddi, ağır bir sessizlik vardı. Bu kadından çok sıkılabilirim, diye düşündü Fildişi, bir kez onu altına aldıktan sonra. Bu düşünce onu neredeyse dayanılmayacak kadar telaşlandırmıştı ama ona bakınca düşünceleri kızın etkili, gerçek varlığıylaeridi gitti.

Bir zamanlar tamamen İria topraklarına ait olan bu yol boyunca hiç han yoktu. Güneş batı ovalarına yaklaşırken, atlara bir ahır, arabaya bir barınak ve arabacılar için de ahırda saman veren bir çiftlik evinde durdular. Samanlık karanlık ve havasız, samanlar da küf kokuluydu. Ejderböceği bir-iki metre ötesinde yattığı halde Fildişi hiçbir arzu hissetmedi. Kız gün boyunca erkek rolünü o kadar güzel oynamıştı ki, onu bile neredeyse ikna etmişti. Belki ihtiyarı da kandırabilirdi, belli mi olur! diye düşündü; bu düşünceyle sırıtarak uykuya daldı.

Ertesi gün boyunca bir-iki yaz sağnağı altında sarsılarak ilerleyip akşam karanlığında refah içinde, surlarla çevrili bir kent olan Kembermouth'a vardılar. Arabacıyı efendisinin işlerinin peşinden koşması için bırakarak rıhtım yakınında bir han bulmak niyetiyle yürümeye başladılar. Ejderböceği şehrin manzarasına huşu ya da bir tasvip etmeyiş ya da sadece vurdumduymazlık olabilecek bir sessizlik içinde bakıyordu. "Burası güzel, küçük bir kasaba," dedi Fildişi, "ama dünyadaki tek şehir Havnor'dur." Kızı etkilemeye çalışmanın bir faydası yoktu; kızın bütün söylediği, "Gemiler Roke'la pek ticaret yapmıyorlar değil mi?" oldu. "Sence bizi oraya götürecek bir gemi bulmak uzun zaman alır mı?"

"Eğer asa taşırsam pek zaman almaz," dedi adam.

Kız etrafına bakınmaktan vazgeçip bir süre uzun adımlarla yürüdü. Kız hareket ederken cesur ve zarifti, başını dimdik tutuyordu.

"Yani bir büyücüyü memnuniyetle kabul ederler mi demek istiyorsun? Ama sen bir büyücü değilsin ki."

"O formalite sadece. Eğer Roke için bir işe çıkmışsak, biz kıdemli sihirbazlar da asa taşıyabiliriz. Ben de Roke için bir iş yapıyorum."

"Beni oraya götürerek mi?"

"Onlara bir öğrenci götürerek – evet. Büyük vergileri olan bir öğrenci!"

Kız başka soru sormadı. Hiç tartışmazdı; kızın faziletlerinden biriydi bu.

O gece, sahildeki bir handa akşam yemeği yerken, sesinde alışılmamış bir utangaçlıkla sordu: "Benim büyük vergilerim mi var?"

"Bence var," dedi adam.

Kız düşündü – onunla sohbet etmek genellikle yavaş gelişen bir şeydi. "Gül hep bana gücüm olduğunu söylerdi," dedi. "Ama o ne tür bir güç olduğunu bilmiyordu. Ben... ben de olduğunu biliyorum, ama ne olduğunu bilmiyorum."

"Bunu anlamak için Roke'a gidiyorsun," dedi adam, bardağını kaldırarak. Biraz sonra kız da kendi bardağını kaldırıp adama gülümsedi; o kadar şefkat dolu, o kadar parlak bir tebessümdü ki bu, genç adam gayri ihtiyari, "Umarım bulduğun şey, aradığın şey olur," deyiverdi.

"Eğer bulursam, sana müteşekkir olacağım," dedi kız. O anda genç adam kızı o açıkyüreği için sevdi; cesaret gerektiren bir maceradaki, pervasız bir şakadaki yol arkadaşı olması dışında, onun hakkındaki bütün düşüncelerini yeminle inkâr edebilirdi.

Kalabalık handaki bir odayı tanımadıkları iki yolcu ile paylaşmak zorundaydılar ama bu haline biraz gülse de, Fildişi'nin düşünceleri son derece iffetliydi.

Ertesi sabah hanın mutfak avlusundan bir tutam baharat çöpü alıp benzeme büyüsü yaparak tam kendi boyunda, bakır uçlu güzel bir asa haline soktu. "Tahtası ne?" diye sordu Ejderböceği asayı görünce büyülenerek; genç adam gülüp, "Biberiye," diye cevap verince o da güldü. Bir büyücü ile çırağını Bilgeler Adası'na götürecek güneye giden bir gemi arayarak rıhtım boyunca yürümeye başladılar; kısa bir süre sonra bir büyücüyü hayır için, çırağını da yarı fiyatına gemiye almaya gönüllü bir kaptanı olan, Warthort'a gidecek ağır bir ticaret gemisi buldular. Yarı fiyat bile yarı peynir parası demekti ama bir kamaranın rahatlığına kavuşabileceklerdi çünkü *Susamuru* güverteli, iki direkli bir gemiydi.

Onlar geminin kaptanıyla konuşurken rıhtıma bir araba yaklaştı ve tanıdıkları altı adet yarım tonluk varili indirmeye başladı. "Bunlar bizim," dedi Fildişi; geminin kaptanı da, "Hort Kentine gidiyorlar," dedi; Ejderböceği ise, "İria'dan," dedi alçak sesle.

O zaman kız dönüp topraklara baktı. Bu genç adamın, kızı arkasına bakarken gördüğü tek andı.

Geminin iklimcisi, demir almadan hemen önce gemiye bindi; Roke büyücüsü değildi, yıpranmış bir denizci pelerini giyen, rüzgârdan yıpranmış bir adamdı. Fildişi onu selamlarken asasıyla gösterişli bir hareket yaptı. Sihirbaz onu baştan aşağıya süzdükten sonra, "Bu gemide iklimle bir kişi uğraşır. Bu ben değilsem, gidiyorum," dedi.

"Ben sadece yolcuyum Heybeci Usta. Rüzgârları seve seve senin eline bırakırım."

Sihirbaz bir ağaç gibi dimdik durup ağzını açmayan Ejderböceği'ne baktı.

"İyi," dedi ve bu Fildişi'ne söylediği son söz oldu.

Öte yandan yolculuk boyunca birkaç kez Ejderböceği'yle konuştu; bu da Fildişi'ni biraz huzursuz etmişti. Kızın cahilliği ve insanlara olan güveni kendisini ve dolayısıyla da onu tehlikeye atabilirdi. Kıza, "Heybeci ne diyor?" diye sorduğunda, "Bize ne olacağını konuşuyor," diye cevap verdi kız.

Genç adam bakakaldı.

"Hepimize. Way'e, Felkway'e, Havnor'a, Wathort'a, Roke'a. Adaların bütün insanlarına. Geçen güz Kral Lebannen taç giyeceği zaman, Gont'a, eski Başbüyücü'ye, tacını giydirmesi için haber yollamış ama o gitmemiş. Yeni bir başbüyücü de yokmuş. O yüzden kendi tacını kendi almış. Kimi bunun yanlış olduğunu, onun tahtı hak etmediğini söylüyormuş. Ama diğerleri kralın bizzat yeni başbüyücü olduğunu söylüyorlarmış. Ama o büyücü değil, sadece bir kral. O yüzden bazıları, adaletin kalmadığını, büyücülüğün kötüye kullanıldığı karanlık yılların yeniden geleceğini söylüyormuş."

Bir aradan sonra Fildişi, "Bütün bunları o yaşlı iklimci mi söylüyor?" dedi.

"Sanırım bu herkesin ağzında," dedi Ejderböceği, o ağır yalınlığıyla.

En azından iklimci işini biliyordu. *Susamuru* hızla güneye ilerledi; yaz rüzgârlarıyla ve çırpıntılı denizlerle karşılaştılar ama fırtınaya veya sorun yaratacak bir rüzgâra denk gelmediler. O'nun kuzey sahillerinde, İllien'de, Leng'de, Kamery'de ve O Limanı'ndaki rıhtımlarda yük indirdiler, yeni yükler aldılar; sonra da yolcularını Roke'a götürmek için batıya döndüler. Batıya yönlendiklerinde Fildişi biraz heyecanlanır gibi oldu, çünkü Roke'un nasıl korunduğunu gayet iyi biliyordu. Eğer Roke rüzgârı onlara karşı eserse, ne kendisinin, ne de iklimcinin elinden hiçbir şey gelmeyeceğini biliyordu. Eğer öyle olacak olursa Ejderböceği, Neden? diye soracaktı, neden onlara karşı estiğini.

Dümencinin yanında duran, geni direğinde etrafı gözetleyen, batıdan gelen hafif bir rüzgârın emaresiyle bile yelkenleri indiren sihirbazın da huzursuz olduğunu görmek onu mutlu etmişti. Ama rüzgâr değişmeden kuzeyden geliyordu. Bu rüzgâra katılıp gökgürültülü bir fırtına geldi, ama Ejderböceği güvertede kaldı. Sudan korktuğunu söylemişti adama. Yüzemiyordu; "Boğulmak korkunç bir şey olmalı – Nefes alamamak..." dedi. Düşüncesiyle bile titremişti. Herhangi bir şeye karşı gösterdiği ilk korkuydu bu. Ama basık, sıkışık kamarayı da sevmiyor, o yüzden her gününü güvertede geçirip ılık gecelerde orada yatıyordu. Fildişi kızı alt güverteye sokmak için kandırmaya çalışmıyordu. Artık kızı kandırmaya çalışmanın bir işe yaramadığını öğrenmişti. Ona sahip olmak için ondan üstün olmalıydı; bu da eğer Roke'a varabilir-

lerse olacaktı ancak.

Adam yeniden güverteye çıktı. Hava açıktı ve gün kavuşurken batıdaki bulutları parçalamış, bir tepenin yüksek, kara kıvrımı ötesindeki altın göğü gözler önüne sermişti.

Fildişi bu tepeye bir çeşit özlemli nefretle baktı.

"Orası Roke Tepesi delikanlı," dedi güverte tırabzanının yanında duran iklimci yanındaki Ejderböceği'ne. "Artık Thwil Körfezi'ne giriyoruz. Kendi istedikleri rüzgâr dışında rüzgâr bulunmayan körfeze."

Körfeze girip demirlediklerinde Fildişi geminin kaptanına, "Kıyıya sabah çıkacağım," dedi.

Minik kamaralarında Ejderböceği oturmuş onu bekliyordu her zamanki ağırbaşlılığıyla ama gözleri heyecanla parlamıştı. "Kıyıya sabah çıkacağız," diye tekrarladı kıza; kız itaatkâr bir şekilde başını sallayarak, "İyi görünüyor muyum?" diye sordu.

Adam dar ranza üzerine oturup, kendi ranzasında oturan kıza baktı; dizleri sığmadığı için tam yüz yüze oturamıyorlardı. Kız, Fildişi'nin önerisi üzerine, Okul için daha iyi bir aday gibi görünsün diye, O Limanı'ndan düzgün bir gömlek ve pantolon almıştı. Rüzgârdan kavrulmuş yüzü güzelce silinip temizlenmişti. Saçlarını örmüş ve örgüsünü Fildişi'ninki gibi bir araya toplanmıştı. Ellerini de temizlemişti; elleri bacaklarının üzerinde hareketsiz duruyordu, o erkek ellerine benzeyen uzun, güçlü elleri.

"Erkeğe benzemiyorsun," dedi adam. Kızın yüzü asıldı. "Benim gözümde benzemiyorsun. Bana hiçbir zaman erkek gibi görünmeyeceksin. Ama üzülme. Onlara öyle görüneceksin."

Kız, endişeli bir yüzle başını evet anlamında salladı.

"İlk sınav, en büyük sınavdır Ejderböceği," dedi adam. Kamarada tek başına yattığı her gece bu konuşmayı planlamıştı. "Büyük Ev'e girmek: O kapıdan geçmek."

"Ben de bunu düşünüyordum," dedi kız aceleyle ve ciddi bir yüzle. "Onlara kim olduğumu söylesem olmaz mı? Sen yanımda bana kefil olursun –bir kadın bile olsam bir vergim olduğunu söylersin– ben de and içeceğime, bekâret büyüsü yapacağıma ve eğer isterlerse ayrı bir yerde oturacağıma yemin ederim..."

Bütün bu konuşma süresince genç adam durmadan başını sallıyordu. "Yo, yo, yo, yo. Ümitsiz. İşe yaramaz. Olacak iş değil!"

"Sen konuşsan da..."

"Seni savunsam bile. Beni dinlemezler. Roke Kuralları kadınlara herhangi bir yüksek sanatın, Yaradılış Lisanı'ndan herhangi bir sözün öğretilmesini yasaklar. Hep böyleymiş. Dinlemezler. O yüzden onlara göstermek gerek!

Biz, sen ve ben onlara göstereceğiz. Onlara öğreteceğiz. Cesaretli olmalısın Ejderböceği. Zayıflayıp da 'Ah eğer beni içeri alsınlar diye yalvarırsam, beni reddetmezler,' diye düşünmeye başlama. Reddedebilirler ve reddedeceklerdir. Eğer kendini belli edersen seni cezalandırırlar. Beni de." Son sözü özellikle vurguladı; içinden de "Evlerden ırak," diye mırıldandı.

Kız anlaşılmaz gözleriyle adama baktıktan sonra en sonunda, "Ne yapmalıyım?" diye sordu.

"Bana güveniyor musun Ejderböceği?"

"Evet."

"Bu tehlikeli işte benim göze aldığım riskin seninkinden daha büyük olduğunu bilerek, bana tamamen, bütünüyle güvenecek misin?"

"Evet."

"O halde bana Kapıcı'ya söyleyeceğin sözü söylemen gerek."

Kız baktı. "Ama ben onu bana sen söyleyeceksin sanıyordum – parolayı."

"Sana soracağı parola, senin gerçek ismin olacak."

Söylediğinin etkisini göstermesi için biraz bekledikten sonra yavaşça devam etti: "Benzerlik büyüsünü üzerinde güzelce harekete geçirebilmek için, Roke Ustalarının seni bir erkekten başka bir şey olarak görmemelerini sağlamak için büyüyü daha bütün ve derin yapabilmek için ben de ismini bilmek zorundayım." Yeniden durdu. Konuşurken kendisine de söylediği her şey doğruymuş gibi gelmişti; "İsteseydim çok önce öğrenirdim. Ama bu sanatları kullanmak istemiyorum. Bana, kendi ismini söyleyecek kadar güvenmeni istedim," derken sesi çok etkileyici ve kibardı.

Kız, dizlerinde kavuşturduğu ellerine bakıyordu. Kamaradaki fenerin kırmızımtırak soluk parlaklığında kirpikleri yanaklarına narin, uzun gölgeler düşürüyordu. Bakışlarını kaldırıp doğrudan genç adama bakarak, "İsmim İrialı," dedi.

Genç adam gülümsedi. Kız gülümsemedi.

Genç adam bir şey söylemedi. Aslında ne yapacağını bilemez bir haldeydi. Bu kadar kolay olacağını bilseydi kızın ismini öğrenir ve bu güçle günler önce, haftalar önce bu çılgın planı öne sürerek ona her istediğini yaptırırdı – üstelik parasından, o kıymetli saygınlığından vazgeçmek, bu deniz yolculuğuna katlanıp, ta Roke'a kadar gelmek zorunda kalmadan! Çünkü artık tüm bu planın ahmaklık olduğunu görüyordu. Kızı, kapıcıyı bir an için bile kandırabilecek şekilde gizlemesi mümkün değildi. Ustaların kendi kibrini kırdığı gibi, onun da onların kibrini kırma hevesi sabun köpüğünden ibaretti. Kızı kandırmaya o kadar kapılmıştı ki kıza kurduğu kapana kendi düşmüştü. Acıyla, hep kendi yalanlarına kendisinin kandığını, ince ince dokuduğu ağa kendisinin takıldığını fark etti. Roke'ta kendini rezil etmişti, şimdi de yeni baştan re-

zil etmek için gelmişti geri. Büyük, pişmanlık yüklü bir hiddet kabardı içinde. Hiçbir şeyin, hiçbir şeyin faydası yoktu.

"Ne var?" dedi kız. Derin, buğulu sesindeki şefkat adamın bütün gücünü alıp götürmüştü; yüzünü elleriyle kapatıp, gözyaşlarının utancıyla savaşmaya çalıştı.

Kız elini adamın dizine koydu. İlk kez dokunuyordu ona. Onca zamanı arzulayarak geçirdiği o temasın sıcaklığı ve ağırlığına katlandı.

Kızı incitmek istedi; o korkunç, cahil iyiliğinden sarsarak çıkartmak; ama sonunda konuştuğunda söylediği şey, "Sadece seninle sevişmek istemiştim," demek oldu.

"Gerçekten mi?"

"Beni o hadımlardan biri mi sanmıştın? Kutsal olabileyim diye kendimi büyülerle hadım ettiğimi mi sanmıştın? Neden bir asam yok sanıyorsun? Neden Okul'da değilim sanıyorsun? Söylediğim her şeye inandın mı?"

"Evet," dedi kız. "Çok üzgünüm." Eli hâlâ adamın dizindeydi. "Eğer istersen sevişebiliriz," dedi.

Adam olduğu yerde doğrulup kıpırdamadan oturdu.

"Nesin sen?" dedi sonunda kıza.

"Bilmiyorum. O yüzden Roke'a gelmek istedim. Öğrenmek için."

Adam kendisini kurtarıp ayağa kalktı; alçak kamarada ikisi de dik duramadıkları için eğilmek zorundaydı. Yumruklarını sıkıp sıkıp açarak, sırtını dönüp kızdan mümkün olduğunca uzakta durdu.

"Öğrenemeyeceksin. Hepsi yalan, hepsi taklit. Kelimelerle oyun oynayan koca adamlar. Ben onların oyununu oynamayı reddettiğim için ayrıldım. Ne yaptığımı biliyor musun?" dedi muzafferane bir tavırla, pişmiş kelle gibi sırıtarak. "Bir kızı, kasabadan bir kızı odama aldım. Hücreme. Minik, taştan, bekâret odama. Arka caddeye açılan bir penceresi vardı. Hiç büyü yapmadım – etrafta onların büyüleri hüküm sürerken sen tılsım mılsım yapamazsın. Ama kız gelmek istedi ve geldi; ben pencereden ip bir merdiven salladım, o da tırmandı. Tam iş üstündeyken ihtiyar içeri girdi! Onlara günlerini gösterdim! Eğer seni içeri sokabilseydim yine gösterecektim, onlara derslerini verecektim!"

"Eh, bir denerim," dedi kız.

Adam bakakaldı.

"Seninle aynı nedenlerden dolayı değil," dedi kız, "ama yine de denemek istiyorum. Üstelik ta buraya kadar da geldik. Üstelik adımı da biliyorsun."

Doğruydu. Kızın ismini biliyordu: İrialı. Bu aklının içinde ateşli bir kömür, yanan bir kor parçası gibiydi. Düşünceleri onu kavrayamıyordu. Bilgisi onu kullanamıyordu. Dili söyleyemiyordu.

Kız gözlerini kaldırdı; keskin, güçlü yüzü gölgeli fener ışığında yumuşa-

mıştı. "Eğer beni buraya kadar sırf sevişmek için getirdiysen Fildişi," dedi kız, "bunu yapabiliriz. Hâlâ istiyorsan."

Önce söyleyecek söz bulamadan sadece başını hayır anlamında salladı Fildişi. Bir süre sonra gülebildi. "Sanırım o ihtimali... çoktan aştık..."

Kız hiç pişmanlık duymadan, hiç serzenişte bulunmadan veya utanmadan adama baktı.

"İrialı," dedi adam; bu kez kızın ismi kolaylıkla gelmişti diline, kuru ağzına tatlı ve serin bir pınar suyu gibi. "İrialı, Büyük Ev'e girmek için şunları yapmalısın..."

III. AZVER

Kızı, hiçbir özelliği olmayan duvarlar arasından daha yüksek bir duvardaki tahta bir kapıya doğru meyleden caddenin köşesinde, dar, kasvetli, biraz müphem görünüşlü caddenin köşesinde bıraktı genç adam. Kızın üzerine bir büyü yapmıştı ve kız, öyle hissetmese de erkek gibi görünüyordu. Fildişi ile sarılmışlardı çünkü ne de olsa arkadaştılar, yoldaştılar ve genç adam bütün bunları kız için yapmıştı. "Cesaret!" dedi ve kızı bıraktı. Ejderböceği caddeden yürüyüp giderek kapının önünde durdu. O zaman durup arkasına baktı ama genç adam gitmişti.

Kız kapıyı çaldı.

Bir süre sonra kapı mandalının tıngırdadığını duydu. Sıradan görünüşlü, orta yaşlı bir adam duruyordu kapıda. "Senin için ne yapabilirim?" dedi adam. Gülümsemiyordu ama sesi çok tatlıydı.

"Beni Büyük Ev'e sokabilirsiniz beyim."

"İçeri nasıl girileceğini biliyor musun?" Bademi biçimindeki gözleri dikkatliydi ama yine de sanki kıza millerce veya yıllarca uzaktan bakıyordu.

"İçeri buradan giriliyor beyim."

"Seni içeri almam için bana kimin ismini söyleyeceğini biliyor musun?"

"Kendi ismimi beyim. İsmim İrialı."

"Öyle mi?" dedi adam.

Bu kızı duraksattı. Sessiz durdu. "Bu Way'deki köyümde cadı Gül'ün İria Tepesi'ndeki pınarda bana verdiği isim," dedi sonunda, dimdik durup gerçeği söyleyerek.

Kapıcı, insana uzun bir süre gibi gelen bir zaman, kıza baktı. "Öyleyse bu senin ismin," dedi. "Ama belki de isminin tamamı değildir. Sanırım senin bir ismin daha var."

"Onu bilmiyorum beyim."

Uzun bir süre daha geçtikten sonra, "Belki onu burada öğrenebilirim beyim," dedi kız.

Kapıcı başını biraz eğdi. Hafif bir tebessüm yanaklarında hilal biçimli kıvrımlar yarattı. "Gel içeri kızım," dedi.

Kız, Büyük Ev'in eşiğinden içeri adım attı.

Fildişi'nin yaptığı benzerlik büyüsü, örümcek ağı gibi üzerinden dökülüverdi. Kendi gibi görünüyordu ve kendisi olmuştu.

Kapıcıyı taş bir koridor boyunca izledi. Tam koridorun sonuna varmıştı ki dönüp, ışığın nasıl kemik beyazı pervazı içindeki yüksek kapıya oyulmuş binlerce yapraktan geçip parladığına bakmak geldi aklına.

Koridordan aşağıya aceleyle gitmekte olan gri cüppeli genç bir adam onlara yaklaşırken olduğu yerde kalakaldı. İrialı'ya bakıyordu; sonra başıyla hafifçe bir selam vererek yoluna devam etti. Kız dönüp genç adama baktı. Adam da dönmüş kıza bakıyordu.

Göz hizasında puslu, yeşilimtırak bir ateş küresi koridor boyunca ilerliyor, belli ki genç adamı izliyordu. Kapıcı elini sallayınca top yana çekildi. İrialı yolundan çekilip dehşetle eğildiği halde, üzerinden geçen serin ateşin saçlarını hafifçe yaktığını hissetti. Kapıcı dönüp baktı; artık tebessümü daha da genişlemişti. Bir şey söylemediği halde kız adamın kendisinin farkında olduğunu, onun için endişelendiğini hissediyordu. Doğrularak adamı izledi.

Adam meşe bir kapının önünde durdu. Kapıyı çalacağına grimtırak bir tahtadan yapılma hafif asasının tepesiyle kapının üzerine minik bir işaret veya bir rün çizdi. Kapı açıldı, kapının ardındaki yankılı ses, "Girin!" dedi.

"Lütfen burada bekle biraz İrialı," dedi Kapıcı ve kapıyı ardına kadar açık bırakarak odaya girdi. Kız kitap raflarını, kitapları, kitaplar, hokkalar ve yazılarla tepeleme dolu bir masayı, masa başında oturmuş iki-üç oğlanı, Kapıcı'nın konuştuğu beyaz saçlı, tıknaz adamı görebiliyordu. Adamın yüz ifadesinin değiştiğini, gözlerinin kısa, hayret dolu bir ifadeyle ona kaydığını, alçak, hararetli bir sesle Kapıcı'yı sorguladığını gördü.

İkisi birlikte kıza doğru geldiler. "Roke'un Dönüşüm Ustası, Way'li İrialı," dedi Kapıcı.

Dönüşümcü hiç sakınmadan kızı süzüyordu. Onun kadar uzun boylu değildi. Kapıcı'ya baktıktan sonra tekrar kıza döndü.

"Yüzüne karşı konuştuğum için özür dilerim genç hanım," dedi, "ama konuşmak zorundayım. Kapıcı Usta, senin yargını şimdiye kadar hiç sorgulamadığını bilirsin, ama Kural kesindir. Kuralı bozmana ne neden oldu da onu içeri aldın merak ediyorum."

"Girmek istedi," dedi Kapıcı.

"Ama..." Dönüşümcü durdu.

"Bir kadın en son ne zaman Okul'a girmek istemişti?"

"Kural'ın onlara izin vermediğini biliyorlar."

"Sen bunu biliyor muydun İrialı?" diye sordu Kapıcı kıza; kız da, "Evet beyim," diye cevap verdi.

"O halde seni buraya ne getirdi?" diye sordu Dönüşümcü, sesi sertti ama merakını da gizlemiyordu.

"Fildişi Usta, erkek kılığında girebileceğimi söylemişti. Ama ben kim olduğumu söylemem gerektiğini düşünüyordum. Ben de herkes kadar iffetli olurum beyim."

Kapıcı'nın yanaklarında, tebessümünün yavaşça yayılmasıyla iki uzun kavis belirdi. Dönüşümcü'nün yüzü ciddiyetini korumuştu ama gözlerini kırpıştırdı ve bir süre sonra, "Tabii, evet, dürüst olmak daha doğru bir düşünceymiş. Hangi Usta'dan söz etmiştin?"

"Fildişi," dedi Kapıcı. "Büyük Havnor Limanı'ndan üç yıl önce içeri aldığım ve geçen yıl, senin de hatırlayabileceğin gibi bıraktığım bir delikanlı."

"Fildişi! El Usta'yla çalışan o çocuk mu? Burada mı o?" diye sordu Dönüşümcü İrialı'ya, hiddetle. Kız dimdik durarak bir şey söylemedi.

"Okulda değil," dedi Kapıcı gülümseyerek.

"Seni aldatmış genç hanım. Bizi aptal yerine koyup rezil edebilmek için seni aptal yerine koymuş."

"Beni buraya getirmesi ve Kapıcı'ya ne söylemem gerektiğini öğrenmek için ben onu kullandım," dedi İrialı. "Ben buraya kimseyi aptal yerine koyup rezil etmeye değil bilmem gerekeni öğrenmeye geldim."

"Hep o çocuğu neden okula kabul ettiğimi merak etmiştim," dedi Kapıcı. "Şimdi anlamaya başlıyorum."

Bunun üzerine Dönüşümcü ona baktı, bir süre düşündükten sonra, "Kapıcı, aklında neler var?" diye sordu ölçülü bir sesle.

"Bence Way'li İrialı bize sadece bilmesi gerekeni öğrenmeye gelmedi, aynı zamanda bizim de bilmemiz gerekeni öğrenmeye geldi." Kapıcının tonu da bir o kadar ölçülüydü artık, tebessümü kaybolmuştu. "Sanırım bu dokuzumuz arasında konuşulması gereken bir mesele."

Dönüşümcü bunu gerçek bir hayret ifadesiyle kabullendi. Kapıcıyı sorgulamadı. Sadece, "Ama öğrenciler arasında değil," diye ekledi.

Kapıcı, bu fikre katıldığını belli ederek başını salladı.

"Kasabada kalabilir," dedi Dönüşümcü, biraz rahatlayarak.

"Biz onun arkasından konuşurken mi?"

"Onu Divan Odası'na getirmeyeceksin herhalde?" dedi Dönüşümcü kulaklarına inanamayarak.

"Başbüyücü Arren adlı delikanlıyı getirmişti."

"Ama... Ama Arren Kral Lebannen'di..."

"Peki İrialı kim?"

Dönüşümcü sessiz kaldı; sonra sessizce, saygıyla, "Dostum, yapmayı, öğrenmeyi planladığın nedir?" diye sordu. "Bu kız nedir ki, onun için bunu istiyorsun?"

"Biz kimiz ki," dedi Kapıcı, "daha onun kim olduğunu bilmeden onu reddediyoruz?"

"Bir kadın," dedi Çağrıcı Usta.

İrialı birkaç saat Kapıcı'nın, Büyük Ev'in mutfaklarının bakımlı, güzel, ardında böğürtlen çalıları ve meyva ağaçlarının uzandığı, uzun sebze, yeşillik ve şifalı ot yatakları bulunan avlusuna açılan, küçük pencereli alçak, ışıklı, çıplak odasında beklemişti. İrialı, kara tenli bir adam ile iki oğlanın gelip sebze bahçelerinin birindeki yabani otları yolduklarını gördü. Onların dikkatle yaptıkları işi seyretmek kızın zihnini biraz yatıştırmıştı. Onlara yardım edebiliyor olmayı diledi. Beklemek ve bu yabancılık çok zordu. Kapıcı kıza soğuk et, ekmek ve yeşil soğan dolu bir tabak getirince, sırf adam istediği için yemeğini yedi ama çiğnemek ve yutmak zor gelmişti. Bahçıvanlar gidince, büyüyen lahanalardan, zıplayan serçelerden, arada bir gökyüzünde yükseklerde beliren bir şahinden, bahçelerin ötesindeki yüksek ağaçlar üzerinde yavaşça hareket eden rüzgârdan başka seyredecek bir şey kalmamıştı.

Kapıcı geri gelerek, "Gel İrialı," dedi. "Gel de Roke'un Ustalarıyla tanış." Kızın kalbi dörtnala giden arabacı atı gibi atmaya başladı. Adamı bir koridorlar labirentinden, dizi halinde yüksek pencereleri bulunan karanlık duvarlı bir odaya kadar izledi. Bir grup adam duruyordu burada; kız odaya girerken hepsi bakmak için döndüler.

"Way'li İrialı efendiler," dedi Kapıcı. Hepsi sessizdi. Eliyle kızı odanın daha içine çağırdı. "Dönüşümcü Ustayı görmüştün," dedi. Diğerlerinin hepsini tek tek tanıttı ama kız bahçıvan sanmış olduğu Şifacı Usta ile sanki kara bir taştan yontulmuş gibi sert, güzel yüzlü, uzun boylu, aralarında en gençleri olan Çağrıcı Usta hariç bir türlü onların neyin ustası olduklarını aklında tutamıyordu. Kapıcı sözünü bitirince söz alıp konuşan Çağrıcı Usta olmuştu: "Bir kadın."

Kapıcı, her zamanki kibarlığıyla tek bir kez başıyla onayladı.

"Dokuzu bir araya bunun için mi getirdin? Başka bir şey değil de sadece bunun için öyle mi?"

"Sadece bunun için," dedi Kapıcı. "Başka bir şey yok."

"İç Deniz üzerinde ejderhalar uçuyordu. Roke'un bir başbüyücüsü, adala-

rın da gerçek anlamda taçlandırılmış bir kralı yok. Yapılacak gerçek işler var," dedi Çağrıcı; sesi de taş gibi soğuk ve ağırdı. "Bunları ne zaman yapacağız?"

Kapıcı konuşmayınca rahatsızlık verici bir sessizlik oldu. Sonunda, büyücülük cüppesi altına kırmızı bir tünik giymiş olan zayıf, parlak gözlü bir adam, "Bu kadını Ev'e bir öğrenci olarak mı getiriyorsun Kapıcı Usta?" diye sordu.

"Eğer böyle yaparsam bunu tasdik etmek veya etmemek size kalmış," dedi Kapıcı.

"Peki böyle mi yapıyorsun gerçekten?" diye sordu kırmızı tünikli adam hafifçe tebessüm ederek.

"El Usta," dedi Kapıcı, "o bir öğrenci olarak girmek istedi ve ben de reddetmek için bir neden bulamadım."

"Daha ne nedeni olsun?" dedi Çağrıcı.

Derin, berrak sesli bir adam konuştu: "Hâkim olan bizim hükümlerimiz değil, uymaya yemin ettiğimiz Roke'un Kuralları'dır."

"Sanırım Kapıcı da o kuralları hafife aldığından yapmıyor bunu," dedi iriyarı, beyaz saçlı, çıkık kemikli, sert bir yüz ifadesine sahip olmasına rağmen konuşuncaya kadar İrialı'nın fark etmediği biri. Diğerlerinin aksine, konuşurken ona bakıyordu. "Ben Kurremkarmerruk," dedi kıza. "Buradaki İsim Ustası olarak isimler konusunda rahatımdır, buna kendi ismim de dahil. Seni kim isimlendirdi İrialı?"

"Köyümüzün cadısı Gül, beyim," diye cevap verdi kız dimdik durarak; sesi biraz yüksek perdeden ve kaba çıkmıştı.

"Yanlış mı isimlendirilmiş?" diye sordu Kapıcı, İsimci Ustaya.

Kurremkarmerruk başını salladı. "Hayır. Ama..."

Sırtı onlara, yüzü de soğuk ocağa dönük duran Çağrıcı dönerek, "Cadıların birbirlerine verdikleri isimler değil buradaki konumuz," dedi. "Eğer bu kadına bir ilgi duyuyorsan Kapıcı, bunu bu duvarlar dışında aramalısın. Koruyacağına yemin ettiğin kapının dışında. Onun burada yeri yok, asla da olmayacak. Aramıza sadece karışıklık, uyumsuzluk ve daha fazla zayıflık getirebilir. Onun önünde daha fazla konuşup bir şey söylemeyeceğim. Bilinçli yapılan hataya tek cevap susmaktır."

"Susmak yetmez efendim," dedi daha önce konuşmamış olan biri. Bu adam çok tuhaf görünmüştü İrialı'ya; soluk pembemsi bir teni, uzun soluk saçları, buz renkli kısık gözleri vardı. Konuşması da tuhaftı; tutuk ve biraz şivesi bozuk. "Susmak hem her şeye, hem hiçbir şeye cevaptır," dedi.

Çağrıcı soylu, kara yüzünü kaldırarak odanın diğer tarafındaki soluk adama baktı ama konuşmadı. Tek bir söz söylemeden veya bir harekette bulunmadan yeniden döndü ve odadan çıktı. İrialı'nın yanından yavaşça geçip gi-

derken kız sindi. Sanki bir mezar açılmıştı, bir kış mezarı, soğuk, ıslak ve karanlık. Kızın nefesi boğazına takıldı. Hava almaya çalıştı. Kendine geldiğinde Dönüşümcü ile soluk adamın kendisini dikkatle izlediklerini fark etti.

Derin tınılı bir çan gibi sesi olan adam da ona bakıyordu ve kızla yalın, müşfik bir sertlikle konuştu. "Gördüğüm kadarıyla seni buraya getiren adam kötü niyetliymiş ama sen değilsin. Yine de burada olmakla hem kendine hem bize kötülük yapıyorsun İrialı. Yerinde olmayan her şey zarar verir. Ne kadar iyi söylenirse söylensin, bir nota ait olmadığı ezgiyi bozar. Kadınlar kadınlara öğretir. Cadılar hünerlerini diğer cadılardan ve sihirbazlardan öğrenir, büyücülerden değil. Biz burada kadınların diline uymayan bir lisan öğretiyoruz. Genç bir yürek bu tür kanunlara isyan eder, bunlara haksız, keyfi der. Ama bunlar gerçek kanunlardır; isteğimize göre değil, olanlara göre temellendirilmişlerdir. Haklı ya da haksız, ahmak ya da arif fark etmez, hepsi bunlara uymak zorundadır yoksa yaşamlarını boşa harcar ve üzülürler."

Dönüşümcü ile yanındaki ince, zeki çehreli bir adam bu fikri kabul edercesine başlarını salladılar. El Usta, "Üzgünüm İrialı. Fildişi benim öğrencimdi. Ona iyi öğretmenlik edemedim, onu yollayarak da daha büyük kötülük yaptım. Onun önemsiz, o yüzden de zararsız olduğunu sanmıştım. Ama sana yalan söylemiş ve seni aldatmış. Utanmamalısın. Kusur onun ve benimdi."

"Utanmıyorum," dedi İrialı. Hepsine baktı. Kibarlıkları nedeniyle onlara teşekkür etmesi gerektiğini hissetti ama sözler bir türlü gelmedi diline. Gergin bir halde başıyla selam verdi, döndü ve iri adımlarla odadan çıktı.

Koridorların kesiştiği yere varıp da nereye gideceğini bilemeden durunca, Kapıcı ona yetişti. "Bu taraftan," dedi, kızın arkasına takılarak; bir süre sonra da, "Bu taraftan," dedi; böylece kısa bir süre sonra kapıya vardılar. Kapı boynuz ve fildişinden yapılmamıştı. Yontulmamış meşeydi, kara ve yekpare; üzerinde de zamanla aşınmış demir bir sürgü vardı. "Bu arka kapı," dedi büyücü, sürgüyü açarak. "Medra'nın Kapısı, derlerdi buraya. Her iki kapıya da ben bakarım." Kapıyı açtı. Günün parlaklığı İrialı'nın gözlerini kamaştırdı. Görebilmeye başlayınca kapıdan bahçelere ve gerisindeki tarlalara doğru ilerleyen bir patika gördü; tarlaların ötesinde de yüksek ağaçlar vardı, Roke Tepesi'nin kabartısı ise sağ taraftaydı. Fakat tam kapının dışında patika üzerinde onları bekler gibi duran kısık gözlü adam vardı.

"Şekilleme Ustası," dedi Kapıcı, hiç de şaşırmadan.

"Bu hanımı nereye yolluyorsun?" dedi Şekilleme Ustası o garip lisanıyla.

"Hiçbir yere," dedi Kapıcı. "Nasıl içeri aldıysam, dışarı çıkarttım, onun isteğine göre."

"Benimle gelir misin?" dedi Şekilleme Ustası İrialı'ya.

Kız adama ve Kapıcı'ya baktı; bir şey söylemedi.

"Ben Ev'de yaşamıyorum. Herhangi bir evde oturmuyorum," dedi Şekilleme Ustası. "Ben orada yaşıyorum. Koru'da. –Hah," dedi aniden dönerek. İri, ak saçlı adam, İsimci Kurremkarmerruk patikanın biraz ilerisinde duruyordu. Diğer büyücü "Hah," deyinceye kadar orada yoktu oysa. İrialı, bir birine, bir diğerine dehşetle bakakaldı.

"Bu sadece benim suretim, benim temsilim, bir gönderim," dedi yaşlı adam kıza. "Ben de burada yaşamıyorum. Millerce uzaktayım." Kuzeyi işaret etti. "Burada Şekilleme Ustası ile işin bitince oraya gelebilirsin. İsmin hakkında daha fazla şeyler öğrenmek isterdim." Diğer iki büyücüye başıyla selam verdi; sonra yok oldu. Adamın olduğu yerde iri bir arı vızıldayıp duruyordu.

İrialı yere baktı. Uzun bir süre sonra boğazını temizleyip, başını kaldırmadan, "Burada olmakla zarar verdiğim doğru mu?" diye sordu.

"Bilmiyorum," dedi Kapıcı.

"Koru'da bir zarar olmaz," dedi Şekilleme Ustası. "Haydi gel. Eski bir ev, bir kulübe var. Eski, pis. Senin için önemli değildir, ha? Biraz kal. Göreceksin." Bunu diyerek maydanozlar ve fasulye çalıları arasından yola koyuldu. Kız Kapıcı'ya baktı; adam tebessüm etti. Kız soluk saçlı adamı izledi.

Yarım mil kadar yürüdüler. Tepe, batı güneşi altında bütün heybetiyle sağlarında yükseliyordu. Arkalarında okul daha alçak olan tepesi üzerinde, bir sürü gri çatısıyla, yayılmıştı. Koru halindeki ağaçlar artık önlerinde yükselmeye başlamıştı. Kız meşeleri ve söğütleri gördü, kestaneler, dişbudaklar ve yaprağını dökmeyen uzun ağaçlar. Ağaçların yoğun, güneşe kapalı karanlığından yeşil kıyılı bir dere akıyordu; sığırlar ve koyunlar su içmek veya karşı kıyıya geçmek için indiklerinden yer yer çiğnenip toprak rengine dönüşmüştü. Elli-altmış koyunun otladığı kısa, parlak otlu otlaktan aşıp gelmişler, şimdi de derenin yakınında duruyorlardı. "O ev," dedi büyücü ağaçların ikindi gölgelerinin altında yarı yarıya saklanmış duran alçak, yosun kaplı çatıyı göstererek. "Bu gece kal. Kalacak mısın?"

Adam kızdan kalmasını rica etmişti, bunu emretmemişti. Kızın bütün yapabildiği başıyla onaylamaktı.

"Ben yemek getiririm," dedi adam ve adımlarını hızlandırarak uzaklaştı, İsimci kadar ani olmasa da, ağaçların altındaki ışık ve gölgeler içinde, kısa bir süre sonra gözden kayboldu. İrialı adamın gerçekten kaybolmasını bekledikten sonra yüksek otlar arasından küçük eve yollandı.

Ev çok eski görünüyordu. Yeniden ve yeniden inşa edilmişti ama uzun zamandır ellenmemişti. Hissedilebildiği kadarıyla uzun bir zamandır burada yaşayan da olmamıştı. Ama hoş bir hissi vardı, sanki burada uyumuş olanlar, huzur içinde uyumuşlarmış gibi. Yıpranmış duvarlara, sıçanlara, örümcek ağlarına, sınırlı mobilyaya gelince; zaten bunların hiçbiri İrialı için yeni sayıl-

mazdı. Kel bir süpürge bularak ortalığı biraz süpürdü. Battaniyesini kerevet üzerine açtı. Çarpık kapılı bir dolaptan çatlak bir sürahi bularak kapıdan on adım ötede sessizce, tüm berraklığıyla akan dereden doldurdu. Bütün bunları adeta trans halinde yaptı, sonra da sırtını güneşin ısısını emmiş olan evin duvarına dayayarak yere, otlar arasına oturup uykuya daldı.

Uyandığı zaman Şekilleme Ustası yakında oturuyordu ve aralarındaki otların üzerinde bir sepet duruyordu.

"Aç mısın? Ye," dedi adam.

"Daha sonra yerim beyim. Teşekkür ederim," dedi İrialı.

"Ben şimdi açım," dedi büyücü. Sepetten lop bir yumurta aldı, yumurtayı kırdı, soydu ve yedi.

"Buraya Susamuru'nun Evi derler," dedi. "Çok eskidir. Büyük Ev kadar eski. Buradaki her şey eskidir. Biz de eskiyiz – yani Ustalar."

"Sen değilsin," dedi İrialı. Adamın otuz-kırk yaşlarında olduğunu düşünüyordu, gerçi bunu anlamak zordu; saçı siyah olmadığı için beyazmış gibi geliyordu kıza.

"Ama çok uzaktan geldim. Yol da zaman sayılabilir. Ben Karglıyım, Karego'dan. Biliyor musun?"

"Aksaçlı Adamlar!" dedi İrialı; adama bakakalmıştı. Doğu'dan yelken açıp ülkeleri yakıp yıkan, masum bebekleri mızraklarının ucuna takan Aksaçlı Adamlarla ilgili Papatya'nın bütün o türküleri; Erreth-Akbe'nin Barış Halkası'nı nasıl kaybettiğinin hikâyesi; yeni türküler; Başbüyücü Çevik Atmaca'nın Aksaçlı Adamların arasına nasıl girip halkayla geri döndüğünü anlatan Kral'ın Öyküsü...

"Aksaçlı mı?" dedi Şekilleme Ustası.

"Kır. Beyaz," dedi kız utanıp bakışlarını çevirerek.

"Ha!" Hemen ekledi, "Çağrıcı Usta da yaşlı değil." Kıza o kısık, buz rengi gözleriyle yan yan baktı.

Kız bir şey söylemedi.

"Galiba ondan korktun."

Kız başıyla onayladı.

Kız bir şey söylemeyip de bir süre geçince adam, "Ağaçların gölgesinde bir zarar bulunmaz," dedi. "Sadece gerçek vardır."

"Yanımdan geçtiği zaman," dedi kız alçak sesle. "Bir mezar gördüm."

"Ha!" dedi Şekilleme Ustası.

Dizinin yanında, yerde, yumurta kabuklarının parçalarıyla minik bir tepe yapmıştı. Beyaz parçacıklara bir kavis verdikten sonra uçlarını bir daire şeklinde kapattı. "Evet," dedi yumurta kabuklarını inceleyerek; sonra toprağı biraz kazıp bunları dikkatle gömdü. Ellerindeki toprağı silkti. Yine bakışları İri-

alı'ya kayıp, ayrıldı.

"Bir cadı mıydın İrialı?"

"Hayır."

"Ama biraz bilgin var."

"Hayır. Yok. Gül bana öğretmiyordu. Buna cüret edemeyeceğini söylüyordu. Çünkü bende bir güç vardı ve o ne olduğunu anlayamıyordu."

"Senin Gül irfan sahibi bir çiçekmiş," dedi büyücü gülümsemeden.

"Ama ben biliyorum ki – yapmam gereken bir şey var, olmam gereken bir şey. O yüzden buraya gelmek istedim. Bunu bulmak için. Bilgeler Adası'nda."

Kız artık bu tuhaf yüze alışmaya başlamıştı ve onu okuyabiliyordu. Adamın hüzünlü bir görünüşü olduğunu düşündü. Adamın konuşma tarzı kaba, hızlı, kuru ve huzur doluydu. "Ada'nın insanları her zaman irfan sahibi olmuyor, ha?" dedi adam. "Belki Kapıcı." Artık kıza bakıyordu, öyle kaçamak değil, tam yüzüne bakıyor, gözleri kızın gözlerini yakalayıp hapsediyordu. "Ama orada. Ormanda. Ağaçların altında. Orada eski irfan var. Hiç eskimiyor, yaşlanmıyor. Sana öğretemem. Seni Koru'ya sokabilirim." Bir dakika kadar sonra ayağa kalktı. "Ee?"

"Tamam," dedi kız tereddütle.

"Ev iyi mi?"

"Evet..."

"Yarın," dedi adam ve iri adımlarla uzaklaştı.

Böylece yazın sıcak günlerinde on beş gün kadar veya biraz daha uzun bir süre boyunca İrialı, huzur dolu bir ev olan Susamuru'nun Evi'nde yattı, Şekilleme Ustası'nın sepet içinde getirdiklerini –yumurta, peynir, yeşillik, meyva, tütsülenmiş koyun eti– yedi ve her akşamüstü onunla birlikte yüksek ağaçların oluşturduğu, yolların hiçbir zaman kızın hatırladığı yerlerde kalmadığı ve genellikle sınırları sanılan şeyin daha ötesine uzanan koruya gitti. Sessizlik içinde yürüdüler orada; dinlendiklerinde de nadiren konuştular. Büyücü sakin bir adamdı. İçinde bir hiddet kırıntısı olsa bile bunu kıza hiç göstermemişti; üstelik varlığı da en az Koru'nun ağaçları, nadir kuşları ve dört bacaklı yaratıkları kadar rahatlatıcıydı. Söylemiş olduğu gibi, kıza bir şeyler öğretmeye çalışmıyordu. Kız Koru hakkında bir şeyler öğrenmek isteyince, Roke Tepesi ile birlikte Koru'nun, Segoy'un dünya adalarını yaptığından beri durduğunu, bütün büyülerin ağaçların köklerinde olduğunu, bu köklerin de gelmiş, geçmiş ve gelecek olan bütün ormanların kökleriyle karışmış olduğunu söyledi. "Ve bazen Koru burada olur," dedi adam, " bazen de başka bir yerde. Ama hep olur."

Kız adamın nerede yaşadığını hiç görmedi. Nerede arzu ederse orada uyuyor herhalde, diye hayal ediyordu kız, özellikle bu ılık yaz gecelerinde. Yedikleri yiyeceğin nereden geldiğini sordu ona; Okul'un kendisinin tedarik

edemediğini, dedi adam, kendilerini Ustaların sürülerine, tarlalarına ve meyva bahçelerine yaptıkları koruma büyüsüyle mükâfatlandırılmış hisseden etraftaki çiftçiler tedarik ediyor. Bu kıza yeterince makul gelmişti. Way'de, "aşı olmayan büyücü" tabiri benzeri görülmemiş, duyulmamış şeyler için söylenirdi. Ama o bir büyücü değildi, o yüzden de aşını hak etmek için bir çiftçiden aletleri ödünç alıp, peynir parasının yarısı da hâlâ elinde olduğu için Thwil Kasabası'ndan çivi ve sıva satın alarak, Susamuru'nun evini onarmak için elinden geleni yaptı.

Şekillerne Ustası öğlenden önce hiç yanma gelmezdi, o yüzden sabahları serbestti. Yalnızlığa alışıktı ama yine de Gül'ü, Papatya'yı ve Tavşan'ı, tavukları, inekleri, koyunları, külhanbeyi, ahmak köpekleri, Eski İria'yı bir arada tutabilmek ve sofraya ekmek koyabilmek için evde yaptığı bütün işleri özlüyordu. O yüzden, güneş ışığı rengi saçları güneş altında parlayan büyücünün ağaçlar altından çıkışını görünceye kadar her sabah aceleyle çalışıyordu.

Bir kez Koru'ya girince artık kazanmak, hak etmek ve hatta öğrenmek gibi bir kaygısı kalmıyordu. Orada olmak kâfiydi, her şeydi.

Büyük Ev'den oraya öğrenci gelip gelmediğini sorduğunda adam, "Bazen," dedi. Başka bir keresinde, "Benim sözlerim bir hiç. Yaprakları duy," dedi. Söylediği, öğretmek sayılabilecek tek şey buydu. Kız yürürken rüzgârın hışırdattığı yaprakları veya fırtınalar yarattığı ağaçların tepelerini dinledi; gölgelerin oynayışını seyretti ve toprağın karanlığına inmiş ağaç köklerini düşündü. Orada olmaktan son derece memnundu. Yine de bir memnuniyetsizlik veya telaş duymaksızın beklediğini hissediyordu hep. Bu sessiz beklenti ormanın korunağından çıkıp açık göğü gördüğünde en derin ve belirgin halini alıyordu.

Bir keresinde, ağaçlar arasında uzun bir yol gittikten sonra, ağaçlar, daha önce bilmediği yaprağını dökmeyen kara kara ağaçlar etraflarında yükselirken bir çığlık duydu – öten bir borazan mıydı, yoksa bir haykırış mı? Çok uzaktan gelmişti, duyma sınırının kıyısında bir yerlerindeydi. Kıpırdamadan durup batıyı dinlemeye başladı. Büyücü yürümeye devam etmiş, sadece kızın durduğunu fark edince dönmüştü.

"Duydum..." dedi kız ama ne duyduğunu söyleyemedi.

Adam dinledi. Sonunda o uzak haykırışla enginleşmiş ve derinleşmiş bir sessizlik içinde yollarına devam ettiler.

Adam yanında olmadan Koru'ya girmiyordu hiç; adamın kızı yalnız bırakması bile günler almıştı. Fakat sıcak bir akşamüstü meşeler arasındaki bir açıklığa geldiklerinde adam, "Ben buraya dönerim, ha?" dedi ve o kendine has hızlı, sessiz adımlarıyla yürüyerek hemencecik ormanın benekli, değişken derinliklerinde kayboldu.

Kızın kendi başına keşfe çıkmak gibi bir niyeti yoktu. Bu yerin huzuru hareketsizlik, izleme ve dinleme gerektiriyordu; ayrıca kız patikaların ne kadar aldatıcı olduğunu ve Şekilleme Ustası'nın da söylediği gibi Koru'nun "içinin dışından daha büyük olduğunu," biliyordu. Güneşle beneklenmiş gölgede oturarak, yaprakların gölgelerinin zemindeki oyunlarını seyretti. Meşelik derindi; ormanda hiç yabani domuz görmemesine rağmen burada izlerini görmüştü. Bir an için bir tilki kokusu aldı. Düşünceleri ılık ışıkta hareket eden meltem kadar sessizce, rahatça hareket ediyordu.

Genellikle aklında hiçbir düşünce olmazdı, sanki ormanın kendisiyle dolardı ama o gün hatıralar canlanmıştı. Fildişi'ni düşündü, onu bir daha hiç göremeyeceğini düşündü, onu Havnor'a döndürecek bir gemi bulup bulamadığını düşündü. Kıza bir daha Batıgöleti'ne hiç gitmeyeceğini söylemişti; onun için tek yer Büyük Liman, Kral'ın Şehriydi; Way adası Solea gibi deniz dibine batsa umurunda değildi. Ama kız Way'in yollarını ve tarlalarını sevgiyle düşündü. Eski İria köyünü düşündü, İria Tepesi altındaki bataklıklı pınarı, tepe üzerindeki eski evi. Kış akşamları, tahta takunyalarla ritm tutarak mutfakta türküler söyleyen Papatya'yı düşündü; keskin bağ bıçağıyla asmanın nasıl "tam içindeki yaşama kadar" budanacağını gösteren bağlardaki yaşlı Tavşan'ı; bir çocuğun kırık kolundaki ağrıyı azaltmak için tılsımlar fısıldayan Etaudis'ini, Gül'ü düşündü. İrfan sahibi insanlar tanıdım, diye düşündü. Babasını hatırlayınca zihni irkildi ama yaprakların ve gölgelerin hareketi yoluna devam ettirdi. Onu sarhoşken, bağırırken gördü. Adamın meraklı, titrek ellerini üzerinde hissetti. Adamın ağladığını, hastalandığını, utandığını gördü ve uzun bir gerinmeyle eriyip giden bir sancı gibi hüzün de bedeninde yükselip geçti. Adam ona, hiç tanımadığı annesinden daha az şey ifade ediyordu.

Sıcakta bedeninin rahatladığını hissederek gerindi; aklı yeniden Fildişi'ne kaydı. Hayatında arzulayabileceği kimsesi olmamıştı. Genç büyücü o zarif ve mağrur haliyle ilk kez at üstünde geldiğinde, kız bu erkeği arzulayabilmeyi dilemişti; ama arzulamamış, arzulayamamıştı; o yüzden de genç adamın büyüyle korunduğuna hükmetmişti. Gül ona büyücülerin tılsımlarının nasıl işlediğini anlatmıştı, "öyle ki ne senin, ne de onun aklına bile gelmez, anlıyor musun, dediklerine göre bu onların güçlerini alırmış." Fakat Fildişi, zavallı Fildişi çok iyi korunuyordu. Eğer birisi bir iffet büyüsü altındaysa bu kendisi olmalıydı çünkü adam ne kadar çekici ve yakışıklı olursa olsun kız ona karşı sevgiden başka bir şey hissetmiyordu; tek tutkusu da adamın ona öğretecekleriyle ilgiliydi.

Koru'nun derin sessizliğinde oturarak kendini düşündü. Tek bir kuş bile ötmedi; esinti durmuştu; yapraklar kıpırtısızdı. Büyülenmiş miyim? Kısırın teki miyim, bütün olmayan, kadın olmayan biri? diye sordu kendi kendine;

güçlü çıplak kollarına, gömleğinin yakasının altındaki gölgede kalan göğüslerinin hafif yumuşak çıkıntılarına bakarak.

Başını kaldırınca Aksaçlı Adamın karanlık ulu meşe dizileri arasından çıkıp, açıklıktan kendisine doğru ilerlediğini gördü.

Adam kızın önünde durdu. Kız yüzünün ve boğazının yandığını, başının döndüğünü, kulaklarının çınladığını, yüzünün kızardığını hissetti. Kelimeleri aradı, söyleyecek bir şey bulmaya, adamın dikkatini kendisinden başka bir yere çekmeye çalıştı ama hiçbir şey bulamadı. Adam kızın yakınına oturdu. Kız sanki elinde tuttuğu geçen yılın bir yaprağımn iskeletini inceliyormuş gibi bakışlarını indirdi.

Ne istiyorum? diye sordu kendi kendine; cevap sözlerle değil, tüm bedeni ve ruhunu kaplayarak geldi: Ateş, bundan daha büyük bir ateş, uçuş, ateşli uçuş–

Yeniden kendine döndü, ağaçların altındaki durgun havaya. Aksaçlı Adam yanına oturdu, yüzü yere eğilmişti; kız, adamın ne kadar ince, ne kadar hafif göründüğünü düşündü, ne kadar sakin ve hüzünlü. Korkacak bir şey yoktu. Bir zarar yoktu.

Adam kıza baktı.

"İrialı," dedi, "yaprakları duyuyor musun?"

Esinti yeniden hafifçe kıpırdamaya başlamıştı; meşeler arasındaki çıplak fısıldaşmayı duyabiliyordu. "Biraz," dedi.

"Kelimeleri duyabiliyor musun?"

"Hayır."

Kız bir şey sormadı, adam da başka bir şey söylemedi. Sonra ayağa kalktı, Ejderböceği de onları sonunda Susamuru'nun Evi ile Thwilburn yakınındaki meydana çıkartan patikaya doğru adamı izledi. Meydana çıktıklarında akşam yaklaşmıştı. Adam ırmağa giderek tam ormandan çıktığı, bütün geçişlerden önceki bir yerden su içti. Kız da öyle yaptı. Sonra kıyıdaki serin, uzun otlar arasına oturarak konuşmaya başladı adam.

"Halkım, yani Karglar tanrılara tapınır. İkiz tanrılara, iki erkek kardeşe. Oradaki kral da bir tanrıdır. Ama bundan önce ve sonra akarsular vardır. Mağaralar, taşlar, tepeler. Ağaçlar. Toprak. Toprağın karanlığı."

"Kadim Güçler," dedi İrialı.

Adam başıyla onayladı. "Orada kadınlar Kadim Güçleri bilir: Burada da biliyorlar, cadılar. Bu bilgi de kötüdür, ha?"

Kanaatini açıklar gibi görünen bir cümlenin sonuna o minik, sorgulayıcı "ha?"yı eklediğinde kızı hep gafil avlıyordu. Kız bir şey söylemedi.

"Karanlık kötüdür," dedi Şekilleme Ustası. "Ha?"

İrialı derin bir nefes alıp oturdukları yerden tam adamın gözlerinin içine

baktı. "'Işık karanlıkta'," dedi kız.

"Ah," dedi adam. Kız yüzündeki ifadeyi görmesin diye başını çevirdi.

"Gitmeliyim," dedi kız. "Koru'da yürüyebilirim ama orada yaşayamam. Orası benim... yerim değil. Üstelik Okuyucu Usta burada zarar verdiğimi söyledi."

"Hepimiz var olmakla zarar veririz," dedi Şekilleme Ustası.

Sık sık eline ne geçerse yaptığı gibi minik bir desen oluşturuyordu: Dere kenarında, önündeki bir parça kum üzerine bir yaprak sapı, bir ince ot yaprağı ve birkaç çakıl taşı yerleştirmişti. Bunları inceleyip yeniden düzenlerken, "Artık zarar hakkında konuşmalıyım," dedi.

Uzun bir aradan sonra konuşmaya devam etti. "Ejderhanın genç kralla birlikte Çevik Atmaca Usta'yı ölümün kıyısından geri getirdiğini biliyorsun. Sonra ejderha Çevik Atmaca'yı evine götürdü, çünkü bütün gücü yok olmuştu, bir büyücü değildi. Bunun üzerine Roke Ustaları hemen yeni bir başbüyücü seçmek için burada, her zamanki gibi Koru'da toplandı. Ama her zamanki gibi değildi bu toplantı.

"Ejderha gelmeden önce Çağrıcı da, sanatının yardımıyla gidebildiği ölümden dönmüştü. Beyimiz ile genç kralı orada, taş duvar ötesindeki o diyarda görmüştü. Geri gelmeyeceklerini söyledi. Çevik Atmaca Usta'nın kendisine bizim yanımıza, yaşama dönüp bu sözü iletmesini söylediğini söylemişti. O yüzden biz de efendimiz için üzüldük.

"Ama sonra ejderha Kalessin geldi, Çevik Atmaca'yı sağ salim taşıyarak.

"Roke Tepesi'nde durup Başbüyücü'nün Kral Lebannen'in önünde diz çöktüğünü izlediğimizde Çağrıcı da yanımızdaydı. O zaman, ejderha arkadaşımızı taşıyıp götürürken Çağrıcı olduğu yere yığıldı.

"Ölü gibi yatıyordu, soğuktu, kalbi çarpmıyordu ama yine de nefes alıyordu. Şifacı Usta bütün sanatını kullandı ama onu uyandıramadı. 'Öldü', dedi. 'Nefesi onu terk etmiyor, ama ölü.' Bunun üzerine onun için yas tuttuk. Sonra, aramızda ümitsizlik olduğu için ve benim bütün şekillerim değişim ve tehlikeden söz ettikleri için Roke Muhafızı'nı, yani bizi yönlendirecek Başbüyücü'yü seçmek için bir araya geldik. Divanda Çağrıcı'nın yerine genç kralı koyduk. Onun aramızda oturması uygun görünmüştü bize. Sadece Dönüşüm Usta buna karşı çıktı, ama sonra ikna oldu.

"Ama bir araya geldiğimiz, oturduğumuz halde seçim yapamadık. Böyle dedik, öyle dedik ama tek bir isim söylenmedi. Ve o zaman ben..." Bir süre duraksadı. "Üzerime halkımın, *eduevanu*, yani öteki nefes dediği bir hal geldi. Sözler dilime geldi, ben de konuştum: '*Hama Gondun!*' dedim. – Kurremkarmerruk da onlara bunu Hardca söyledi: 'Gont'ta bir kadın.' Ama yeniden kendime döndüğümde onlara bunun anlamının ne olduğunu açıklayamadım.

Böylece bir başbüyücü seçemeden ayrıldık.

"Kral kısa bir süre sonra ayrıldı ve Yelanahtarı Usta da onunla birlikte gitti. Kral taç giymeden önce Gont'a gidip efendimizi aradılar, 'Gont'ta bir kadın'ın ne anlama geldiğini öğrenebilmek için. Ha? Ama onun yerine sadece benim memleketimden bir kadın olan Halka'nın Tenar'ını görmüşler. O, onlara aradıkları kadının kendisi olmadığını söylemiş. Onlar da ne birini, ne de bir şey bulabilmişler. Bunun üzerine Lebannen bunun ileride gerçekleşecek bir kehanet olduğuna karar vermiş. Ve Havnor'da kendi tacını kendi giymiş.

"Şifacı Usta da, ben de, Çağrıcı'nın öldüğüne kanaat getirmiştik. Aldığı nefesin, bizim anlamadığımız, onun sanatıyla ilgili bir büyüden arta kalmış olduğunu düşündük; tıpkı yılanların bildikleri ve öldükten sonra uzun zaman kalplerinin atmasını sağlayan tılsımlar gibi. Nefes alıp veren bir bedeni gömmek korkunç görünse de soğuktu ve kanı akmıyordu, içinde de bir ruh yoktu. Bu çok daha korkunçtu. O yüzden onu gömmeye hazırlandık. Sonra, tam mezarının yanında gözleri açıldı. Hareket etti ve konuştu. 'Yapılması gerekeni yapmak için kendimi yeniden yaşama çağırdım,' dedi."

Şekilleme Ustası'nın sesi pürüzlendi; aniden çakıltaşlarından oluşan minik deseni avucuyla bozdu.

"Böylece Yelanahtarı Usta geri dönünce yeniden dokuz olduk. Ama bölünmüştük. Çünkü Çağrıcı yeniden toplanıp bir başbüyücü seçmemiz gerektiğini söyledi. Kralın aramızda bir yeri olmadığını iddia etti. O 'Gont'tan bir kadın'ın da her kimse, Roke'taki erkekler arasında bir yeri olmadığını. Ha? Yelanahtarı, Okuyucu, Dönüşümcü ve El Usta onun haklı olduğunu düşünüyor. Ve Kral Lebannen ölümden dönen biri olarak kehaneti tamamladığına göre, başbüyücünün de ölümden dönen biri olması gerektiğini söylüyorlar."

"Ama..." dedi İrialı ve sustu.

Bir süre sonra Şekilleme Ustası, "Bu sanat, yani çağrı çok... Çok korkunçtur. Her zaman tehlikelidir. Burada," ağaçların yeşilimtırak, altın rengi karanlığına baktı, "burada çağrı yoktur. Duvarın öte yanından getirmek yoktur. Duvar yoktur."

Yüzü bir savaşçının yüzüydü ama ağaçlara bakınca yumuşuyor, özlemli oluyordu.

"O yüzden," dedi, "seni, yeniden toplanmamız için bahane etmeye çalışıyor şimdi. Ama ben Büyük Ev'e gitmem. Beni çağırmasına izin vermem."

"O buraya gelmez mi?"

"Koru'da yürüyebileceğini zannetmem. Roke Tepesi'nde de. Tepe'de bir şey neyse, o olur."

Kız adamın ne demek istediğini bilmiyordu ama aklı başka yerde olduğu için sormadı.

"Onun sizi bir araya toplamak için beni bahane ettiğini söyledin."

"Evet. Bir kadını yollamak için dokuz büyücüye ihtiyaç vardır." Çok nadiren gülümserdi; gülümsediğinde de tebessümü hızlı ve hiddetli bir tebessüm oluyordu. "Roke Kuralı'nı yerine getirmek için toplanmalıyız. Yani bir başbüyücü seçmek için."

"Eğer ben gidersem..." Kız adamın başını hayır anlamında salladığını gördü. "İsimciye gidebilirim..."

"Burada daha emniyettesin."

Bir zarar veriyor olma düşüncesi kızı rahatsız ediyordu; tehlike fikri ise hiç aklına gelmemişti. Bunu tasavvur edilemez buluyordu. "Bana bir şey olmaz," dedi. "Yani İsimci, sen ve Kapıcı...?"

"Thorion'un Başbüyücü olmasını istemiyoruz. Şifacı da, gerçi o habire kazıp pek bir şey söylemiyor." İrialı'nın hayretle kendisine baktığını gördü. "Çağrıcı Thorion gerçek ismini söyler," dedi. "Öldü, ha?"

Kız Kral Lebannen'in de gerçek ismini açıkça kullandığını biliyordu. O da ölümden dönmüştü. Yine de Çağrıcı'nın da böyle yapıyor olması, düşündükçe kızı şaşırtmaya ve rahatsız etmeye devam ediyordu.

"Peki ya... öğrenciler?"

"Onlar da bölündü."

Çok kısa bir zaman bulunduğu Okul'u düşündü. Buradan, Koru'nun saçakları altından okulu bir kümes, bir kafes gibi, tek bir varlık biçimini içeride tutup diğerlerini dışarıda bırakan taştan duvarlar olarak görüyordu. İnsan nasıl olur da böyle bir yerde dengesini muhafaza edebilirdi?

Şekilleme Ustası, kumda dört çakıl taşını bir kavis şeklinde dizerek, "Keşke Çevik Atmaca gitmemiş olsaydı," dedi. "Gölgelerin ne yazdıklarını okuyabilseydim keşke. Ama yaprakların Değişim, değişim dediğinden başka bir şey duymuyorum... Onlar dışında her şey değişecek." Yine o özlem dolu bakışla ağaçlara kaldırdı bakışlarını. Güneş kavuşuyordu; ayağa kalktı, kibarca kıza iyi geceler diledi, ağaçların altına girerek uzaklaştı.

Kız bir süre daha Thwilburn'ün kıyısında oturdu. Adamın anlatmış olduklarından, Koru'daki düşünceleri ve hislerinden huzursuz olmuştu; ayrıca herhangi bir düşünce veya hissin onu Koru'da rahatsız edebileceği fikrinden de rahatsız olmuştu. Eve gitti; tütsülenmiş et, ekmek ve yaz marulundan oluşan akşam yemeğini hazırladı ve hiç tat almadan yedi. Derenin kıyısından suya doğru huzursuzca yürüdü. Akşam karanlığının ilerleyen saatlerinde hava hâlâ durgun ve ılıktı; süt rengi bulutlar arasından sadece en iri yıldızlar parlıyordu. Sandaletlerini çıkartarak ayaklarını suya soktu. Su serindi ama içinden güneş ısısının damarları akıyordu. Giysilerinden de sıyrıldı, tek kıyafeti olan erkek pantolonu ve gömleğinden yani; çıplak olarak, akıntının tüm itişini ve kıpırtı-

sını bedeninde hissederek suya süzüldü. İria'da hiç yüzmemişti bir nehirde, boz rengiyle kabaran denizden de nefret ederdi ama o gece, bu hızla akan su hoşuna gitmişti. Elleri su altındaki ipeksi taşlar üzerinde ve kendi ipeksi bedeni, bacakları su yosunları arasında kayarken oradan oraya sürüklenip yüzdü. Suyun akışıyla üzerindeki bütün sıkıntılar ve huzursuzluk yıkanıp akmıştı; derenin kucağında zevkle yüzüyor, yıldızların beyaz, yumuşak ateşlerini seyrediyordu.

Birden bir ürperti hissetti. Su soğudu. Kolları ve bacakları hâlâ yumuşak ve serbest duran kız kendini toparlayarak başını kaldırınca kıyıda, tepesinde siyah bir adam sureti gördü.

Suyun içinde doğrulup dimdik durdu.

"Defol!" diye bağırdı. "Defol git, seni hain, seni iğrenç zampara, git yoksa ciğerini deşerim!" Kız kıyıya fırladı; yabani otlara tutunup kendisini çekerek ayağa kalktı. Kimse yoktu. Öfkeyle tutuşmuş bir halde tir tir titriyordu. Kıyı boyunca koşup kıyafetlerini buldu ve bir yandan küfretmeye devam ederken bir yandan da giyindi – "Seni ödlek büyücü! Seni hain orospu çocuğu!"

"İrialı?"

"Buradaydı!" diye seslendi kız. "O iğrenç yürekli, o Thorion!" Şekilleme Ustası evin yanındaki yıldız ışığının altına çıkarken o da adamı karşılamak için hızlı adımlarla ilerledi. "Derede yüzüyordum, orada durup beni seyretti!"

"Bir gönderi – bir görüntü. Sana bir zarar veremez İrialı."

"Gözleri olan bir gönderi, gören bir görüntü! Belki o..." Kız aniden bir söz bulamadan durdu. Kendini kötü hissediyordu. Titredi, ağzında biriken soğuk tükürüğü yuttu.

Şekilleme Ustası yaklaşıp kızın elini tuttu. Adamın elleri sıcaktı; kız o kadar şiddetle üşüyordu ki, adamın bedeninin sıcaklığına yaklaştı. Bir süre öyle durdular; kızın yüzü yana dönüktü ama elleri birleşmiş, bedenleri birbirine yaslanmıştı. Sonunda kız kendisini kurtarıp, ıslak saçlarını geri itti. "Teşekkür ederim," dedi. "Çok üşümüştüm."

"Biliyorum."

"Hiç üşümem," dedi kız. "Oydu."

"Sana söylüyorum İrialı, buraya gelemez, sana burada bir zarar veremez."

"Bana hiçbir yerde zarar veremez," dedi kız, damarlarından yeniden ateş akmaya başlamıştı. "Eğer bunu denemeye kalkarsa onu yok ederim."

"Ya," dedi Şekilleme Ustası.

Kız adama yıldız ışığında bakarak, "Bana ismini söyle – gerçek ismini değil, sadece sana seslenirken kullanabileceğim bir ad. Seni düşündüğüm zaman," dedi.

Bir süre sessizce durduktan sonra, "Karego-At'da, bir barbarken Azver'

dım," dedi adam. "Hardcada savaş sancağı demektir."

"Teşekkür ederim," dedi kız.

Küçük evde uyanık yatıyordu; hava boğucu geliyordu ona, tavanı da üzerine üzerine gelir gibiydi; derken aniden derin bir uykuya daldı. Doğu gökyüzü ağarmaya başlarken gene aniden uyandı. Görmeye bayıldığı şeye, güneş doğmadan önceki göğe bakmak için kapıya gitti. Oraya varıp bakışlarını yere indirdiğinde, Şekilleme Ustası Azver'in gri cüppesine sarılmış, tam eşiğin önünde, yerde, derin bir uykuda olduğunu gördü. Hiç ses çıkarmadan eve geri döndü. Kısa bir süre sonra adamın ormana doğru gittiğini, daha tam uyanmamış biri gibi biraz tutuk yürüyerek başını kaşıdığını gördü.

Evin iç duvarlarını sıvaya hazırlamak için kazıma işine koyuldu. Ama daha güneş pencerelerden girmeden, açık duran kapısının çalındığını duydu. Dışarıda kızın bahçıvan zannettiği adam, yani Şifacı Usta, etten kemikten, hislerini belli etmeyen haliyle, kuru, suratsız yaşlı İsimci'nin yanında kahverengi bir öküz gibi duruyordu.

Kız kapıya çıkarak onları selamlamak için bir şeyler mırıldandı. Kızın gözünü korkutuyorlardı bu Roke Ustaları; ayrıca varlıkları huzur dolu zamanların, Şekilleme Ustası ile sessiz yaz ormanındaki gezinti günlerinin geride kaldığı anlamına geliyordu. Önceki gece bitmişti o günler. Kız bunu biliyordu ama bilmek istemiyordu.

"Şekilleme Ustası bizi davet etti," dedi Şifacı Usta. Rahatsız görünüyordu. Pencerenin altında bir ot kümesini fark edince, "Bu *velver*," dedi. "Havnor'dan gelen biri dikmiş buraya. Adada velver olduğunu bilmiyordum," dedi. Bitkiyi dikkatle inceledi ve kesesine birkaç tohum zarfı koydu.

İrialı, İsimci Usta'yı gizlice ama bir o kadar da dikkatle inceliyor, adamın gönderi denilen şeyden mi, yoksa etten kemikten mi olduğunu anlamaya çalışıyordu. Adamın hiçbir tarafı hayali görünmüyordu ama kız adamın orada olmadığını düşündü; güneş ışığına çıktığında yere gölgesi düşmeyince de öyle olduğunu iyice anladı.

"Yaşadığınız yer ile burası çok mu uzak beyim?" diye sordu.

Adam başıyla onaylayarak, "Kendimi yarı yolda bıraktım," dedi. Bakışlarını kaldırdı; Şekilleme Ustası da onlara doğru geliyordu; artık iyice uyanmıştı.

Onları selamlayarak, "Kapıcı gelecek mi?" diye sordu.

"Kapıları korumasının daha iyi olacağını söyledi," dedi Şifacı. Bir sürü gözü olan kesesini dikkatlice kapatarak diğerlerine baktı. "Ama karınca yuvasına bir kapak yapabilecek mi, onu bilemiyorum."

"Neler oluyor?" dedi Kurremkarmerruk. "Ejderhaları okuyup duruyor-

dum. Dikkatimi başka şeye pek veremedim. Ama Kule'de çalışan bütün oğlanlar ayrıldı."

"Çağırıldılar," dedi Şifacı Usta, ince bir alayla.

"Yani?" dedi İsimci, daha da alaycı.

"Sadece olayların bana nasıl göründüğünü anlatabilirim sana," dedi Şifacı gönülsüzce, rahatsız bir tavırla.

"Anlat," dedi yaşlı büyücü.

Şifacı hâlâ müteredditti. "Bu hanım bizden biri değil," dedi sonunda.

"Benden biri," dedi Azver.

"Buraya, tam bu zamanda geldi," dedi İsimci. "Üstelik buraya, bu zamanda, kimse tesadüfen gelmez. Herhangi birimizin bütün bildiği, olayların kendisine nasıl göründüğü, nasıl geldiğidir. İsimlerin gerisinde isimler vardı Şifacı Efendim."

Kara gözlü büyücü başını eğerek, "Pekâlâ," dedi; belli ki onların hükümlerini kendisininkinden makbul görmenin rahatlığıyla söylemişti bunu. "Thorion diğer Ustalarla olduğu kadar genç adamlarla da birlikte oluyordu. Gizli toplantılar, iç gruplar. Dedikodular, fısıltılar. Küçük öğrenciler korktu; birkaçı Kapıcı ile bana gidip gidemeyeceklerini sordular. Biz de onları bıraktık. Ama limanda gemi yok ve seni getirip ertesi gün de Warthort'a yelken açan gemiden sonra, hiç gemi gelmedi hanımefendi. Yelanahtarı Usta, Roke rüzgârım bize karşı kullanıyor. Kralın kendisi bile gelse Roke'a ayak basamaz."

"Rüzgârlar değişinceye kadar, ha?" dedi Şekilleme Ustası.

"Thorion, kendisine tacını giydirecek bir başbüyücü olmadığı için Lebannen'in gerçek kral olmadığını söylüyor."

"Ne saçma! Tarihle ilgisi yok!" dedi yaşlı İsimci. "İlk başbüyücü son kraldan asırlar sonra gelmişti. Kralın yokluğunda, Roke yönetmişti onun yerine."

"Ah," dedi Şekilleme Ustası. "Ev sahipleri geri dönünce, evin kâhyasına anahtarları teslim etmek zor geliyor."

"Barış Halkası tamamlandı," dedi Şifacı, o sabırlı, tedirgin sesiyle, "kehanet yerini buldu, Morred'in oğlu taç giydi ama yine de barış yok. Nerede yanlış yaptık? Neden dengeyi bulamıyoruz?"

"Thorion'un amacı ne?" diye sordu İsimci.

"Lebannen'i buraya getirmek," dedi Şifacı. "Gençler 'gerçek taç'tan bahsediyor. Burada yapılacak olan ikinci bir taç giyme töreninden. Başbüyücü Thorion tarafından yapılacak."

"Evlerden ırak!" diye kaçıverdi İrialı'nın ağzından, böyle bir şeyin olmaması için eliyle de bir uzaklaştırma işareti yaparak. Adamlardan hiçbiri gülümsemedi; Şifacı biraz gecikmeyle aynı hareketi yaptı.

"Onların hepsini nasıl bir arada tutuyor?" dedi İsimci. "Şifacı, İrioth Çe-

vik Atmaca ile Thorion'a meydan okuduğunda sen buradaydın. Sanırım onun vergisi de Thorion'unki kadar büyüktü. Bunu insanları kullanmak için, onları tamamiyle denetim altına almak için kullanıyordu. Thorion da öyle mi yapıyor?"

"Bilmiyorum," dedi Şifacı. "Tek söyleyebileceğim, onunla birlikteyken, Büyük Ev'deyken, yapılmış olandan başka bir şey yapılamayacağını düşünüyorum. Hiçbir şeyin değişemeyeceğini. Hiçbir şeyin büyümeyeceğini. Ne deva kullanırsam kullanayım, hastalık ölümle sonuçlanacak gibi geliyor." Hepsine, yaralı bir öküz gibi baktı. "Sanırım bu da doğru. Hareketsiz kalmaktan başka bir yol yok Denge'nin yeniden kazanılması için. Çok ileri gittik. Başbüyücü ile Lebannen'in o kadar cüretkârca ölüme gidip dönmeleri doğru değildi. Çiğnenmemesi gereken bir kanunu çiğnediler. Thorion bu kanunu eski haline koymak için geri geldi."

"Nasıl, onları ölüme geri yollamak için mi?" dedi İsimci; Şekilleme Ustası ise, "Kanunun ne olduğunu kim söyleyebilirmiş?"

"Bir duvar var," dedi Şifacı.

"O duvarın temelleri benim ağaçlarım kadar derine inmiyor," dedi Şekilleme Ustası.

"Ama haklısın Şifacı, Dengemiz bozuldu," dedi Kurremkarmerruk, sesi sert ve tersti. "Ne zaman ve nerede fazla ileri gitmeye başladık? Neyi unuttuk, sırtımızı döndük, görmemezlikten geldik?"

İrialı bir birine, bir diğerine bakıyordu.

"Denge bozulduğunda kıpırdamadan durmamın bir faydası olmaz. Daha da yanlış olur," dedi Şifacı Usta. "Ta ki..." Bir elini yukarıdan aşağıya indirirken, diğerini aşağıdan yukarıya kaldırarak, ters bir denge hareketi yaptı.

"İnsanın kendisini ölümden geri çağırmasından daha yanlış ne olabilir?" dedi İsimci.

"Thorion hepimizin en iyisiydi, cesur yürekliydi, soylu bir akla sahipti." Şifacı neredeyse hiddetle konuşuyordu. "Çevik Atmaca onu çok severdi. Hepimiz severdik."

"Vicdanı yakaladı onu," dedi İsimci. "Vicdanı, bir tek kendisinin işleri yoluna sokabileceğini söyledi. Bunun için ölümü inkâr etti. O yüzden de yaşamı inkâr etti."

"Peki ona kim karşı koyacak?" dedi Şekilleme Ustası. "Ben sadece ormanımda saklanabilirim."

"Ben de kulemde," dedi İsimci. "Sen ise Şifacı, Kapıcı ile birlikte Büyük Ev'de kapana kısıldınız. Duvarlar şerri dışarda tutmak için yapılmıştı. Ya da, bu durumda olabileceği gibi, içeride muhafaza etmek için."

"Ona karşı dört kişiyiz," dedi Şekilleme Ustası.

"Onlar bize karşı beş," dedi Şifacı.

"İş buraya gelip dayandı mı?" dedi İsimci. "Segoy'un dikmiş olduğu ormanın kıyısında durup birbirimizi yok etmekten konuşacak noktaya?"

"Evet," dedi Şekilleme Ustası. "Uzun süre değişmeden giden bir şey kendini yok eder. Orman sonsuzdur, çünkü ölür, ölür ve böylece yaşar. Ölü elin bana dokunmasına izin vermeyeceğim. Bize umut getiren krala dokunmasına da. Bir söz verilmişti, benim vasıtamla; benim ağzımdan çıkmıştı: –'Gont'taki bir kadın'– Bu sözün unutulmasına izin vermeyeceğim."

"Yani Gont'a mı gitmeliyiz?" dedi Şifacı, Azver'in hevesine kapılarak. "Çevik Atmaca orada."

"Halka'nın Tenar'ı da orada," dedi Azver.

"Belki umudumuz da oradadır," dedi İsimci.

Tereddütle, ümitlenmeye çalışarak sessizce durdular.

İrialı da sessizdi ama onun ümitleri sönmüş, yerini bir utanç ve mutlak bir önemsizlik hissine bırakmıştı. Bunlar sevdikleri bir şeyi kurtarmanın yollarını arayan cesur, irfan sahibi adamlardı ama bunu nasıl yapabileceklerini bilmiyorlardı. Kız ise onların irfanlarını paylaşmıyor, kararlarında bir rol oynamıyordu. Onlardan uzaklaştı; farkına bile varmadılar. Thwilburn'ün ormandan çıkıp birkaç devrilmiş kaya üzerinden aşarak aktığı yere doğru yürümeye devam etti. Su sabah güneşinde parlaktı ve mutlu bir ses çıkartıyordu. Ağlamak istedi ama hiçbir zaman ağlamayı becerememişti. Durup suyu seyretti; utancı yavaş yavaş öfkeye dönüştü.

Üç adama doğru dönerek, "Azver," dedi.

Adam hayretle kıza dönerek biraz ileri çıktı.

"Neden Kuralınızı benim için bozdunuz? Bu, hiçbir zaman sizler gibi olamayacak olan benim için değer miydi?"

Azver kaşlarını çattı. "Kapıcı seni içeri girmek istediğin için aldı," dedi. "Ben seni Koru'ya getirdim çünkü ağaçlar sen daha buraya gelmeden senin ismini söylemişlerdi. *İrialı* demişlerdi, *İrialı*. Neden geldiğini bilmiyorum ama tesadüfi olmadığını biliyorum. Çağrıcı da bunu biliyor."

"Belki onu yok etmeye gelmişimdir."

Adam kıza bakıp bir şey söylemedi.

"Belki Roke'u yok etmeye gelmişimdir."

O zaman adamın soluk gözleri alevlendi. "Dene bakalım!"

Durmuş Azver'e bakarken kızı uzun bir titremedir aldı. Kız kendisini adamdan, hatta kendi olduğundan daha iri hissetti, muazzam bir irilik. Tek bir parmağını uzatarak adamı yok edebilirdi. Adam oracıkta o minik, cesur, kısa insanlığı, o ölümlülüğüyle, savunmasız duruyordu. Kız derin bir nefes aldı. Bir adım geriledi.

O muazzam kuvvet duygusu çekilmeye başlamıştı. Başını biraz çevirip bakışlarını indirince kendi kahverengi kolunu, sıvanmış gömlek kollarını, sandaletli ayakları arasından fışkıran serin yeşil otları görünce şaşırdı. Tekrar Şekilleme Ustasına baktı; adam hâlâ narin bir varlık gibi duruyordu. Adama hem acıdı, hem saygı duydu. Onu içinde bulunduğu tehlikeye karşı uyarmak istedi. Ama kızın diline hiçbir söz gelmiyordu. Dönerek, minik şelalenin yanına, nehir kıyısına gitti. Orada kamburunu çıkartarak çöktü, yüzünü kollarına kapadı, adamı, dünyayı dışarıda bıraktı.

Konuşan büyücülerin sesleri akan derenin seslerine benziyordu. Dere kendi sözlerini, onlar da kendi sözlerini söylüyorlardı ama hiçbiri doğru sözler değildi.

IV. İRİALI

Azver diğerlerinin yanına döndüğünde yüzünde Şifacı'nın, "Ne var?" demesine neden olan bir ifade vardı.

"Bilmiyorum," dedi adam. "Belki Roke'tan ayrılmasak daha iyi."

"Büyük bir ihtimalle ayrılamayız," dedi Şifacı. "Eğer Yelanahtarı rüzgârları bize karşı kilitlerse..."

"Olduğum yere geri dönüyorum," dedi Kurremkarmerruk aniden. "Kendimi eskimiş bir ayakkabı gibi bırakmaktan hoşlanmıyorum. Bu akşam size katılırım." Ve yok oldu.

"Ben de biraz ağaçlarının altında yürümek istiyorum Azver," dedi Şifacı, uzun bir iç çekişle.

"Sen git Deyala. Ben burada kalacağım." Şifacı gitti. Azver İrialı'nın yapıp evin ön duvarına dayadığı kaba bankın üzerine oturdu. Derenin yukarısında, kıyıda kıpırdamadan çömelmiş olan kıza baktı. Onlarla Büyük Ev arasındaki koyunlar tarlada hafifçe meleşiyordu. Sabah güneşi ısınmaya başlamıştı.

Babası ona Savaş Sancağı ismini vermişti. Batıya gelip bütün bildiklerini geride bırakmıştı; gerçek ismini Varlık Korusu'ndaki ağaçlardan öğrenmiş ve Roke'un Şekilleme Ustası olmuştu. Bütün bu yıl boyunca gölgelerin şekilleri, dallar ve kökler, ormanının tüm sessiz lisanı yıkımdan, ihlalden ve her şeyin değişiminden söz etmişti. Artık zamanı gelmişti, biliyordu. Kızla birlikte gelmişti.

Kızdan kendisinin mesul olduğunu, kızın onun himayesinde olduğunu daha ilk gördüğünde anlamıştı. Söylemiş olduğu gibi Roke'u yok etmek için geldiği halde kıza hizmet etmeliydi. Bunu seve seve yapıyordu. Kız, o uzun

boylu, sakil, korkusuz haliyle onunla birlikte ormanda yürümüştü; böğürtlen çalılarının dikenli dallarını koca, dikkatli elleriyle kenara çekmişti. Thwilburn'ün gölgeler içindeki suyu gibi kehribar rengi olan gözleri her şeye bakmıştı; kız dinlemişti; kıpırdamadan durmuştu. Kızı korumak istiyor ama bunu yapamayacağını da biliyordu. Üşüdüğü zaman kızı birazcık ısıtabilmişti. Kıza verebileceği başka bir şeyi yoktu. Kız nereye gitmesi gerekiyorsa, gidecekti. Tehlikeyi anlamıyordu. Masumiyetinden başka irfanı yoktu, öfkesinden başka da zırhı. Kimsin sen İrialı? dedi adam, orada suskunluğu içinde kilitli kalmış bir hayvan gibi çömelen kıza bakarak.

Arkadaşı ormandan geri gelerek bir süre banka, yanına oturdu. Gün ortasında, sabah Kapıcı ile birlikte geri dönmeye ikna olarak Büyük Ev'e gitti. Tüm diğer Ustalarla birlikte Koru'da buluşulmasını önereceklerdi. "Ama o gelmeyecek," dedi Deyala; Azver de başıyla onayladı.

Bütün gün boyunca adam Susamuru'nun Evi'nden ayrılmadan İrialı'yı bekledi; kızın kendisiyle birlikte biraz yemek yemesini sağladı. Kız eve geldi ama yemeklerini bitirdikten sonra dere kıyısındaki yerine geri dönüp kıpırdamadan orada oturdu. Adam da kendi bedeni ve aklında bir atalet hissetti; karşı koyduğu ama bir türlü üzerinden atamadığı bir aptallık. Çağrıcı'nın gözlerini düşündü; o zaman üşüyen, yaz gününün tüm sıcaklığı içinde oturduğu halde her yanı üşüyen kendi oldu. Ölüler tarafından yönetiliyoruz, diye düşündü. Bu düşünce yakasını bırakmadı.

Kurremkarmerruk'un kuzeyden Thwilburn kıyısı boyunca yavaşça geldiğini görünce ona minnettar oldu. Yaşlı adam pabuçlarını bir eline almış, uzun asası da diğer elinde su içinden yalınayak yürüyor, taşlara iyi basamayınca homurdanıp duruyordu. Yakında bir yerlerde ayaklarını kurutmak için dere kıyısına oturup yeniden pabuçlarını giydi. "Kuleye geri dönerken," dedi, "ata bineceğim. Bir araba kiralayacağım, bir katır alacağım. Yaşlandım Azver."

"Eve gel," dedi Şekillerne Ustası ve İsimci'nin önüne su ve yiyecek koydu.

"Kız nerede?"

"Uyuyor." Azver, kızın minik şelalenin üzerindeki otlar üzerine kıvrılmış yattığı yeri gösterdi.

Günün ısısı azalmaya başlamıştı ve Koru'nun gölgesi otların üzerinde uzandığı halde Susamuru'nun Evi hâlâ güneş altındaydı. Kurremkarmerruk sırtını evin duvarına vererek banka, Azver de eşiğe oturdu.

"Sonuna geldik," dedi yaşlı adam sessizlik içinden.

Azver başıyla onayladı sessizlikle.

"Seni buraya ne getirmişti Azver?" diye sordu İsimci. "Hep sana bunu sormayı düşünmüşümdür. Çok çok uzun bir yoldan geldin. Galiba Karg top-

raklarında büyücü de yok."

"Yok. Ama bizde büyücülüğün meydana geldiği şeyler var. Su, taşlar, ağaçlar, sözler..."

"Ama Yaradılış sözleri değil."

"Değil. Ejderha da yok."

"Hiç mi?"

"Sadece çok çok eski bazı masallarda var. Tanrılardan önceki. İnsanlardan önce. İnsanlar insan olmadan önce ejderhaymış."

"Bak şimdi, bu ilginç," dedi yaşlı bilgin, doğrularak. "Sana ejderhalar hakkında bir şeyler okuduğumu söylemiştim. Onların İç Deniz'de Gont kadar doğuya bile uçtuklarına dair söylentiler vardı. Bu, belli ki Ged'i evine götüren Kalessin'di; denizciler olayı dallandırıp budaklandırıp öyküyü genişletivermişlerdir. Ama bir çocuk, bütün köyün bu bahar ayında Onn Dağı'nın kuzey tarafında uçan bir ejderha gördüğüne önümde yemin etti. Böylece ben de ne zamandan beri Pendor'dan doğuya gelmez olduklarını öğrenmek için eski kitapları okumaya başladım. Kitaplardan birinde senin öyküne, ya da onun gibi bir şeye rastladım. Yani insanlar ile ejderhaların aynı ırk oldukları ama kavga ettiklerine dair. Kimi batıya, kimi doğuya gitmiş ve iki ayrı ırk halini almışlar ve bir zamanlar tek olduklarını unutmuşlar."

"Biz en doğuya gittik," dedi Azver. "Ama benim dilimde bir ordu komutanına ne derler biliyor musun?"

"*Edran*," dedi İsimci hemen ve güldü. "Erkek ördek. Ejderha..."

Bir süre sonra, "Bir kelimenin asıl şeklini kıyamete kadar izleyebilirim... Ama bence Azver, sanırım kıyamete vardık. Onu yenemeyeceğiz," dedi.

"*Avantaj* onda," dedi Azver son derece kuru bir sesle.

"Öyle. Yani... Yani bu yüzden, bunun pek olası olmadığını, imkânsız olduğunu itiraf etmeliyim –eğer onu yenersek –eğer ölüme geri döner ve bizi burada canlı bırakırsa –ne yaparız? Sonra ne olacak?"

Uzun bir süre sonra Azver, "Hiçbir fikrim yok," dedi.

"Yaprakların ve gölgelerin sana bir şey söylemiyor mu?"

"Değişim, değişim," dedi Şekillerne Ustası. "Dönüşüm."

Aniden başını kaldırdı. Sınıra yakın duran koyunlar telaşla kaçışmaya başlamışlardı; Büyük Ev'in patikasından biri yaklaşıyordu.

"Bir grup genç adam," dedi Şifacı, nefes nefese, onlara doğru gelirken. "Thorion'un ordusu. Buraya geliyorlar. Kızı almaya. Kızı yollamak için." Durup bir nefes aldı. "Ben ayrıldığımda Kapıcı onlarla konuşuyordu. Sanırım..."

"İşte burada," dedi Azver; Kapıcı gelmişti, pürüzsüz sarımtırak kahverengi yüzü her zamanki kadar sakindi.

"Onlara," dedi, "bugün Medra'nın Kapısı'ndan geçerlerse, bir daha bil-

dikleri eve hiç geri dönemeyeceklerini söyledim. O zaman bir kısmı geri dönmek istedi. Fakat Yelanahtarı ile Okuyucu Usta onları yüreklendirdi. Yakında burada olurlar."

Koru'nun doğusunda adamların seslerini duyabiliyorlardı.

Azver aceleyle İrialı'nın dere kenarında uyuduğu yere gitti; diğerleri de onu izledi. Kız uyanarak ayağa kalktı, donuk donuk bakıyor; alıklaşmış, afallamış görünüyordu. Otuz civarında adam küçük evi geçip onlara doğru yaklaşırken kızın etrafında durdular, bir çeşit muhafız gibi. Gelenler arasında genellikle büyük öğrenciler vardı; kalabalık içinde beş altı büyücü asası da vardı ve onlara Yelanahtarı Usta önderlik ediyordu. İnce, zeki yüzü kurumuş ve yorgun görünüyordu ama diğer dört büyücüyü kibarca unvanlarıyla selamladı. Onlar da onu selamladılar ve Azver söz aldı: "Koru'ya gel Yelanahtarı Usta," dedi, "orada Dokuz'un kalanını bekleriz."

"İlk önce bizi bölen meseleyi halletmeliyiz," dedi Yelanahtarı.

"Bu pek değişecek bir mesele değil," dedi İsimci.

"Yanınızdaki kadın Roke Kuralı'na meydan okuyor," dedi Yelanahtarı. "Gitmesi gerek. Rıhtımda onu götürecek bir gemi bekliyor; rahatlıkla söyleyebilirim ki, rüzgâr Way'e kadar mutedil olacak."

"Bu konuda hiç kuşkum yok efendim," dedi Azver, "ama onun gideceğinden kuşkuluyum."

"Sevgili Şekilleme Ustası, bu kadar uzun zamandır tek olan ve yıkım güçlerine karşı düzeni muhafaza eden Kuralımıza ve topluluğumuza karşı mı geliyorsun? Bütün insanlar içinde şekillerin düzenini kıran sen mi olacaktın?"

"Bu cam değil ki kırılsın," dedi Azver. "Bu nefes, bu ateş."

Konuşmak çok zor gelmişti ona.

"Ölümü bilmiyor," dedi ama kendi dilinde konuştuğu için söylediklerini anlamadılar. İrialı'ya daha da yaklaştı. Kızın bedeninin sıcaklığını hissetti. Kız bir hayvan kadar sessizce durmuş bakıyordu, sanki bunların hiçbirini anlamıyormuş gibi.

"Thorion Efendi hepimizi kurtarmak için ölümden döndü," dedi Yelanahtarı hiddetle ve kesin bir dille. "Başbüyücü olacak. Onun yönetimi altında Roke eskisi gibi olacak. Kral gerçek tacını onun elinden giyecek ve Morred gibi onun nasihatıyla yönetecek. Kutsal toprağı hiçbir cadı pisletemeyecek. Hiçbir ejderha İç Deniz'i tehdit edemeyecek. Düzen, emniyet ve barış olacak."

Büyücülerin hiçbiri ona cevap vermedi. Yanındaki adamlar sessizce mırıldandılar; aralarında bir ses, "Cadıyı bize verin," dedi.

"Hayır," dedi Azver ama başka bir şey söyleyemedi. Yeşil söğütten asasını kaldırdı ama elindeki sadece bir tahta parçasıydı. Dördü içinde bir tek Kapıcı hareket edip konuştu. Bir adım atarak bütün adamlara tek tek baktı, sıray-

la. "İsimlerinizi vererek bana güvendiniz. Bana hâlâ güveniyor musunuz?" dedi.

"Efendim," dedi içlerinden güzel, esmer yüzlü, meşe bir büyücü asası taşıyan biri, "size güveniyoruz; o yüzden cadıyı bırakmanızı ve barışın yeniden gelmesini istiyoruz sizden."

Daha Kapıcı cevap veremeden İrialı ileri bir adım attı. "Ben cadı değilim," dedi. Erkeklerin sesinden sonra sesi tiz ve metalik geliyordu kulaklara. "Benim bir sanatım yok. Bir bilgim yok. Öğrenmeye geldim."

"Burada kadınlara bir şey öğretmiyoruz," dedi Yelanahtarı. "Bunu biliyorsun."

"Hiçbir şey bilmiyorum," dedi İrialı. Bir adım daha attı ileri; tam büyücünün önündeydi. "Bana kim olduğumu söyle."

"Yerini bil kadın," dedi büyücü soğuk bir hiddetle.

"Yerim," dedi kız yavaşça, "benim yerim tepede." Kelimeler zorla çıkıyordu ağzından. "Her şeyin, kendi olduğu yerde. Ölü adama onu orada beklediğimi söyleyin."

Yelanahtarı sessizce durdu ama adamların oluşturduğu gruptan mırıltılar yükseldi, kızgın mırıltılar; birkaçı harekete geçti. Azver kız ile onların arasına girdi; kızın sözleri adamı, aklını ve bedenini kaplayan felçten kurtarmıştı. "Thorion'a onunla Roke Tepesi'nde buluşmak istediğimizi söyleyin," dedi. "Geldiği zaman biz orada olacağız. Şimdi benimle gel," dedi İrialı'ya. İsimci, Kapıcı ve Şifacı, kızla birlikte onu Koru'ya doğru izlediler. Önlerinde bir patika vardı. Ama birkaç genç adam peşlerine düşmeye kalkınca, patika yok oldu.

"Geri gelin," dedi Yelanahtarı adamlara.

Kararsızca geri döndüler. Alçalmış güneş hâlâ tarlalarda ve Büyük Ev'in çatısında parlıyordu ama ormanın içi gölgeliydi.

"Cadılık bu," dediler, "küfür, kirlilik."

"En iyisi gelin gidelim," dedi Yelanahtarı Usta; yüzü asık ve sıkıntılı, zeki gözleri rahatsızdı. Okul'a doğru yola çıktı; diğerleri ise asabiyet ve hiddetle tartışıp müzakere ederek arkasından dağınık bir şekilde ilerlediler.

Koru'nun içine çok girmemişlerdi, hâlâ derenin yanındaydılar ki İrialı durup yana döndü, suya eğilmiş bir söğüdün muazzam, kamburları çıkmış kökleri arasına çömeldi. Dört büyücü patikada durdular.

"Öteki nefesle konuştu," dedi Azver.

İsimci başıyla onayladı.

"Yani onu izlemeli miyiz?" diye sordu Şifacı.

Bu kez Kapıcı başıyla onayladı. "Öyle görünüyor," dedi hafifçe gülümseyerek.

"Pekâlâ," dedi Şifacı sabırlı, huzursuz ifadesiyle; biraz yana ayrılıp orman zemininde bulunan minik bir bitki veya mantarı incelemek için diz çöktü.

Zaman her zamanki gibi geçti Koru'da, sanki hiç geçmiyor gibi görünüyordu ama yine de geçip gitmişti; gün birkaç uzun solukla, yaprakların titreşmesiyle, uzakta öten bir kuşla ve daha da uzakta ona cevap veren başka bir kuşun sesiyle sessizce bitmişti. İrialı yavaşça ayağa kalktı. Konuşmadı; patikadan aşağıya baktı, sonra yürümeye başladı. Dört adam onu izledi.

Sakin, açık akşam havasına çıktılar. Thwilburn'ü geçip tarlalardan önlerinde göğe karşı yüksek karanlık bir kavis gibi yükselen Roke Tepesi'ne doğru yürürken batıda hâlâ biraz parlaklık vardı.

"Geliyorlar," dedi Kapıcı. Adamlar, bütün büyücüler ve öğrencilerin bir kısmı bahçelerden geçip Büyük Ev'den uzanan patikadan o tarafa doğru geliyordu. Başlarında gri cüppesiyle cüsseli görünen, etrafında soluk bir tılsım ışığının oynaştığı kemik beyazı tahtadan yapılma asasını havaya kaldırmış taşıyan Çağrıcı Thorion vardı.

İki patikanın buluşup Tepe'ye doğru dönerek tırmanmak için birleştiği yerde Thorion durarak onları bekledi. İrialı onunla yüzleşmek için geniş adımlarla ilerledi.

"Way'li İrialı," dedi Çağrıcı derin, berrak sesiyle, "barış ile düzen olması ve her şeyin dengesi adına hemen bu adadan ayrılmanı emrediyorum. Sana istediğin şeyi veremeyiz, o yüzden de senden bizi affetmeni istiyoruz. Ama eğer burada kalmaya kalkarsan kendin affedilme hakkını yitirirsin ve ondan sonra günah işlemenin sonuçlarını görürsün."

Kız neredeyse adam kadar uzun olan boyuyla dimdik duruyordu. Bir dakika boyunca bir şey söylemedi; ama sonra yüksek, pürüzlü bir sesle konuştu. "Tepeye gel Thorion," dedi.

Adamı kavşakta, düz arazi üzerinde bırakarak tepeye tırmanan patikada biraz ilerledi, birkaç adım kadar. Dönüp, daha alçakta duran adama baktı. "Seni tepeye gelmekten ne alıkoyuyor?"

Etraflarında hava kararıyordu. Batı sadece donuk bir kırmızı çizgi halini almıştı; doğu göğü ise deniz üzerinde gölgelerle doluydu.

Çağrıcı İrialı'ya baktı. Yavaşça kollarını ve asasını bir duanın çağrı hareketiyle kaldırmaya başladı; Roke üzerindeki irfan sahibi olan olmayan bütün büyücülerin öğrendiği dilde konuşuyordu, sanatlarının dilinde, Yaradılış Lisanı'nda: "İrialı, isminle seni çağırıp bana itaat etmen için bağlıyorum!"

Kız tereddüt etti, bir an için ona itaat edecek gibi göründü, adama gidecek gibi; sonra haykırdı, "Ben sadece İrialı değilim!"

Bunun üzerine Çağrıcı kıza doğru koşmaya başladı; uzanıp kızı yakalamak ister gibi üzerine atıldı. Artık ikisi de tepenin üzerindeydi. Kız inanılmaz

bir şekilde adamın üzerinde yükselmişti, aralarında ateş vardı, kızıl alevler alacakaranlığa fışkırıyordu, kızıl-altın pullar parladı, geniş kanatlar göründü bir an için. Sonra bunlar geçti; tepe yolunda bir kadından ve onun önünde yavaş yavaş toprağa doğru eğilip uzanan uzun boylu bir adamdan başka bir şey kalmamıştı.

Aralarında ilk hareket eden Şifacı'ydı. Patikadan ilerleyerek Thorion'un yanında durdu. "Efendim," dedi, "arkadaşım."

Gri cüppenin altında sadece bir kumaş yığını, kuru kemikler ve kırık bir asa buldu. "Böylesi daha iyi Thorion," dedi, ağlıyordu.

Yaşlı İsimci ilerleyerek tepedeki kadına gitti ve "Kimsin sen?" diye sordu.

"Diğer adımı bilmiyorum," dedi kadın. Daha önce konuştuğu gibi konuşuyordu, Çağrıcı'ya konuştuğu gibi, Yaradılış Lisanı'nda, ejderhaların konuştuğu dilde. Kadın dönerek tepeden yukarı yürümeye başladı.

"İrialı," dedi Şekilleme Ustası Azver, "bize geri dönecek misin?"

Kadın duraksayarak adamın yanına yaklaşmasını bekledi. "Eğer beni çağırırsan gelirim."

Uzanarak adamın eline dokundu. Adam ani bir nefes aldı.

"Nereye gideceksin?"

"Bana ismimi verecek olanların yanına. Su içinde değil, ateş içinde. Halkıma."

"Batıya," dedi adam.

"Batının ötesine," dedi kadın.

Adama, oradakilere arkasını döndü ve yoğunlaşmakta olan karanlıkta tepeye doğru yoluna devam etti. Uzaklaştığında hepsi gördü onu; o koca altın zırhlı böğrü, ucuna doğru sivrilen yay şeklindeki kuyruğu, pençeleri, parlak bir ateş olan nefesini gördüler. Tepenin hilal şeklindeki kıyısında bir süre duraksadı kız, uzun başı Roke Adası'na bakmak için yavaşça döndü, en çok da artık karanlık içinde karanlık, bulanık bir lekeden başka bir şey değilmiş gibi görünen Koru'ya baktı. Sonra pirinç levhaların sallanmasından çıkıyormuş gibi gelen bir şıngırtı sesiyle, yelken gibi geniş kanatlar açıldı ve ejderha havaya fırlayıp bir kez Roke Tepesi üzerinde halka çizdi, sonra uçup gitti.

Bir ateş kıvrımı, bir duman tutamı karanlık hava içersinde uzaklaşıp gitti.

Şekilleme Ustası Azver, kızın temasıyla yanmış olan sol elini sağ eliyle tutarak ayağa kalktı. Tepenin eteğinde, ejderhanın peşinden sessizce bakakalmış adamlara baktı. "Evet arkadaşlarım," dedi, "şimdi ne olacak?"

Sadece Kapıcı cevap verdi: "Galiba evimize gidip kapılarını açmalıyız."

—

ALTINCI KİTAP

ÖTEKİ RÜZGÂR

Batıdan da batıda
Arzın ta ötesinde
raks ediyor halkım
öteki rüzgârda.

– KEMAYLI KADININ ŞARKISI

I

YEŞİL SÜRAHİNİN TAMİRİ

Kuğu kanatları gibi uzun ve ak yelkenler *Uzakaşıran* adlı gemiyi yaz havasından geçirip körfezin içine, Silahlı Kayalar'dan Gont Limanı'na doğru taşıdı. Gemi, mendireğin kara tarafındaki durgun sulara yellerin, o kadar kendinden emin ve zarif bir mahlukatı olarak kaydı ki, eski rıhtımda balık avlayan birkaç kasabalı onu neşeyle selamlayıp, geminin burunda duran tek yolcusu ile mürettebatına el salladı.

Yolcu, eski siyah pelerinli, zayıf bohçalı, zayıf bir adamdı; muhtemelen sihirbaz veya küçük bir tacirdi, önemsiz biri yani. İki balıkçı, gemi yükünü boşaltmaya hazırlanırken, güverteyle rıhtım üzerinde yaşanan koşuşturmayı seyretti; yolcu gemiden ayrılırken gemicilerden birinin adamın arkasından sol elinin başparmağı, işaret ve serçe parmaklarıyla nişan alarak, *Bir daha geri gelmeyesin!*, mealinde bir işaret yapması üzerine yolcuya biraz merakla, şöyle bir baktılar.

Adam rıhtımda biraz tereddüt etti, bohçasını sırtladı ve Gont Limanı'nın sokaklarına doğru yola koyuldu. Son derece hareketli sokaklardan geçip seyyar satıcılarla, pazarlık ede ede alışveriş yapan alıcılarla kaynaşan, kaldırım taşları balık pulları ve tuzlu sularla parlayan Balık Pazarı'na vardı. Eğer izlediği bir yol var idiyse bile bir süre sonra bunu at arabaları, tezgâhlar, kalabalık ve ölü balıkların donuk bakışları arasında yitirdi.

Uzun boylu, yaşlı bir kadın ringa balıklarının tazelikleriyle balıkçı kadının dürüstlüğüne hakaretler yağdırdığı bir tezgâhın yanından ayrıldı. Kadının kendisine hiddetle baktığını gören yabancı düşüncesizce, "Re Albi'ye nereden gideceğimi söyleyebilir misiniz acaba?" dedi.

"Git kendini domuz çamuruna at, boğ daha iyi," dedi uzun boylu kadın ve yabancıyı solmuş, yılmış bir halde bırakarak iri adımlarla yürüyerek uzaklaştı. Fakat haysiyetini kurtarma fırsatını derhal gören balıkçı kadın seslendi: "Re Albi mi dedin? Aradığın Re Albi mi adam? Söyle o zaman! Yaşlı Büyücü'nün evi, sen Re Albi'de orayı arıyorsundur. Evet, öyledir. Oradaki köşeden dö-

neceksin, bak oradaki Mığrı Yolu'ndan yukarı, ta kuleye varıncaya kadar tırman..."

Pazardan çıkar çıkmaz geniş sokaklar adamı tepeye doğru çıkardı ve şehir kapılarından birinin yanındaki koca nöbetçi kulelerinin önünden geçirdi. Dişleri kolları boyunda, taş gözleri kasaba ve koya kör kör bakan, hakikisi kadar kocaman iki taş ejderha kapıyı muhafaza ediyordu. Yayılıp oturmuş bir nöbetçi ona yolun tepesinde sola dönünce Re Albi'ye varacağını söyledi. "Köyden de Yaşlı Büyücü'nün evini sorarak geç," dedi nöbetçi.

Böylece yabancı ağır adımlarla yola, oldukça dik olan yola koyuldu; yürürken bir yandan da yukarıdaki daha dik yamaçlara, adanın üzerine bir bulut gibi sarkan Gont Dağı'nın ta uzaktaki zirvesine bakıyordu.

Uzun bir yol ve sıcak bir gündü. Kısa süre sonra siyah pelerinini çıkartarak çıplak kafayla, ceketsiz devam etti yoluna. Kasabadayken aklına su bulmak veya yiyecek almak gelmemişti, belki de utanmıştı, çünkü şehirlere alışık, yabancılarla rahatlıkla konuşabilen bir adam değildi.

Birkaç uzun milden sonra, epeydir tozlu yol üzerinde, uzaktaki beyaz toz kütlesi içinde kara bir leke olarak gördüğü arabaya yetişti. Kaplumbağalar kadar yaşlı, kırışık ve umutsuz görünen iki küçük öküz tarafından çekilen araba gıcırdayarak yol alıyordu. Öküzlerine benzeyen arabacıya selam verdi. Arabacı bir şey söylemedi, sadece gözlerini kırptı.

"Acaba yolda bir pınar var mı?" diye sordu yabancı.

Arabacı başını yavaşça salladı. Uzun bir süre sonra, "Hayır," dedi. Biraz sonra, "Yok," dedi.

Hep birlikte zahmetle yollarına devam ettiler. Cesareti kırılan yabancı saatte ancak bir mil kadar ilerleyen öküzlerden daha hızlı gidemiyordu.

Arabacının tek söz etmeden ona bir şey uzattığını fark etti: sepet örgüsü içinde irice toprak bir testi. Testiyi alınca çok ağır olduğunu fark etti ve kendi hakkına düşeni içip, teşekkürlerini ileterek testiyi aldığından çok az hafiflemiş bir halde iade etti.

"Atla," dedi arabacı bir süre sonra.

"Teşekkür ederim. Yürürüm. Re Albi'ye daha ne kadar vardır?"

Tekerlekler gıcırdadı. Öküzlerin önce biri, sonra diğeri derin birer nefes aldı. Tozlu kürkleri sıcak güneş altında tatlı tatlı kokuyordu.

"On mil," dedi arabacı. Düşündü, sonra, "Belki de on ikidir," dedi. Bir süre sonra, "Daha az değil," dedi.

"O halde yürümeye devam edeyim," dedi yabancı.

Suyla canlanan yabancı, öküzlerin önüne geçmeyi başarmıştı; arabacı yeniden konuştuğunda öküzler, araba ve arabacı epey bir arkasında kalmıştı. "Yaşlı Büyücü'nün evine gidiyorsun," dedi ihtiyar adam. Eğer bu bir soru

idiyse, cevap beklemiyor gibiydi. Yolcu yoluna devam etti.

Yola koyulduğunda, yol hâlâ dağın o engin gölgesi altındaydı ama Re Albi olduğunu düşündüğü küçük köye doğru sola döndüğünde, güneş batı göğünde parlıyordu; altında ise deniz çelik gibi bembeyaz uzanıyordu.

Dağınık halde birkaç küçük ev, tozlu küçük bir meydan, tek bir musluktan cılızca akan suyuyla bir çeşme vardı. Çeşmeye yöneldi, avcuna doldurup kana kana su içti, başını musluğun altına tutup serin suyun saçlarının arasına girmesi için saçlarını karıştırarak suyu omuzlarından aşağıya akıttı. İki pis küçük oğlan ile bir pis kız çocuğunun sessiz incelemesi altında bir süre çeşmenin yalağına oturdu.

"Bu, nalbant değil," dedi oğlanlardan biri.

Yolcu ıslak saçlarını eliyle düzeltti.

"Yaşlı Büyücü'nün evine gidecek," dedi kız, "aptal."

"Uuaaa!" dedi oğlan, bir eliyle yüzünü çekiştirip çarpık, korkunç bir surat yaparken, diğer eliyle havayı tırmalar gibi yaparak.

"Dikkat et, Sert," dedi diğer oğlan.

"Götürüvereyim," dedi kız yolcuya.

"Teşekkür ederim," dedi adam, yorgun argın ayağa kalkarak.

"Bak, asası yok," dedi oğlanlardan biri; diğeri, "Var demedimdi ki," dedi. Yabancı taşlık çayırdan kuzeye doğru ilerledikten sonra sola dönüp dik bir şekilde alçalan patikaya doğru kızı izlerken, iki oğlan somurtarak onları seyretti.

Güneş deniz üzerinde parlıyordu. Yabancının gözleri kamaştı; ayrıca yüksek ufuk ve sürekli esen rüzgâr başını döndürmüştü. Çocuk önünde hoplayıp zıplayan bir gölgeden başka bir şey değildi. Durdu.

"Haydi," dedi kıza ama o da durdu. Adam patikadan kıza doğru gitti. "İşte," dedi çocuk. Uçurumun kenarında, az ötede duran ahşap bir ev gördü.

"Ben korkmuyom ki," dedi kız. "Sert'in babası pazara götürsün diye, ben onların yumurtalarını çok taşıdım ki. Bir keresinde ordaki kadın bana şeftali verdi. Yaşlı hanım. Sert, çaldın diyo ama ben hiç çalmam. Hadi git. Kadın yok. İkisi de yok."

Kıpırdamadan durmuş evi işaret ediyordu.

"Evde kimse yok mu?"

"Yaşlı adam var. Yaşlı Atmaca olan."

Yolcu devam etti. Çocuk, adam evin köşesinden dönünceye kadar durup seyretti.

İki keçi, yüksek parmaklıklı bir tarlanın içinden yabancıya bakıyordu. Şeftali ve erik ağaçlarının altındaki otların arasında birkaç tavuk ile yarı büyümüş civcivleri yavaşça gıdaklayıp duruyordu. Ağaçlardan birinin gövdesine da-

yanmış alçak merdivende bir adam duruyordu; kafası yaprakların içindeydi ve yolcu sadece adamın çıplak kahverengi bacaklarını görebiliyordu.

"Merhaba," dedi yolcu; bir süre sonra biraz daha yüksek sesle söylediğini tekrarladı.

Yapraklar sallandı ve adam çabucak merdivenden aşağı indi. Bir avuç dolusu erik vardı elinde; meyvelerden akan suyun cazibesine kapılan birkaç arıyı eliyle kovaladı. Yolcuya doğru ilerledi, kısa boylu dimdik bir adamdı; beyaz saçları yakışıklı, zamanla yıpranmış bir suratın arkasında toplanıp bağlanmıştı. Yetmiş yaşlarında görünüyordu. Eski yara izleri, dört beyaz çizgi halinde sol elmacık kemiğinden çenesine doğru iniyordu. Bakışları net, dolaysız ve yoğundu. "Olmuşlar," dedi, "gerçi yarın daha da güzel olurlar." Minik sarı eriklerle dolu avcunu uzattı.

"Çevik Atmaca Efendi," dedi yabancı boğuk bir sesle. "Başbüyücü."

Yaşlı adam başıyla kısa ve sert bir onay verdi. "Gölgeye gel," dedi.

Yabancı onu izledi ve kendisine söyleneni yaptı: Eve en yakın olan yamru yumru ağacın gölgesindeki tahta sıraya oturdu; yıkanıp küçük bir sepet içinde sunulan erikleri kabul etti; önce bir tane, sonra bir tane daha, daha sonra bir tane daha yedi. Sorulduğunda o gün bir şey yememiş olduğunu itiraf etti. Evin sahibi içeri girip ekmek, peynir ve yarım soğanla çıkagelinceye kadar oturup bekledi. Ekmeği, peyniri, soğanı yiyip, ev sahibinin kendisine getirmiş olduğu soğuk suyu içti. Ev sahibi de ona eşlik etmek için erik yedi.

"Yorgun görünüyorsun. Ne kadar uzaktan geldin?"

"Roke'tan."

Yaşlı adamın yüz ifadesini okumak zordu. Sadece, "Bu aklıma gelmezdi," dedi.

"Ben Taonluyum beyim. Taon'dan Roke'a gittim. Orada Şekillendirme Ustası buraya gelmemi söyledi. Sana."

"Neden?"

Bu, çetin bir bakıştı.

"Çünkü sen *yaşarken karanlık ülkeyi geçtin*..." Yabancının boğuk sesi kesildi.

Yaşlı adam sözleri ondan devraldı: "*Ve günün en uzak sahillerine gittim*... Evet. Fakat bu kralımızın, Lebannen'in geleceğini söyleyen kehanette yazılıydı."

"Sen onunlaydın beyim."

"Öyle. Ve o, krallığını orada kazandı. Ama ben benimkini orada bıraktım. O yüzden bana bir unvanla hitap etme. Atmaca ya da Çevik Atmaca diyebilirsin, hangisini istersen. Peki ben sana nasıl hitap edeyim?"

Adam gündelik ismini mırıldandı: "Kızılağaç."

Yemekler, içecek, gölge ve oturmak onu gerçekten rahatlatmıştı ama hâlâ yorgun görünüyordu. Üzerinde yorgun bir hüzün vardı; yüzü bununla yüklüydü.

Yaşlı adam sesinde sert bir gerginlikle konuşmuştu onunla ama "Haydi konuşmaya biraz ara verelim. Neredeyse bin mil yelken açıp, on beş mil de tepe tırmanıp gelmişsin. Üstelik karım ile kızım bahçenin bakımını bana bırakıp gittikleri için benim de fasulyeleri, marulları falan sulamam lazım. O yüzden sen biraz dinlen. Akşam serinliğinde konuşuruz. Ya da sabah serinliğinde. Zannettiğim kadar acele etmeye gerek yokmuş," dediğinde sesindeki gerginliğin hepsi geçmişti.

Yarım saat sonra geldiğinde misafiri, şeftali ağacının altındaki serin otların üzerinde sırt üstü yatmış derin bir uykuya dalmıştı.

Bir zamanlar Yerdeniz Başbüyücüsü olan adam bir elinde kovayla eğilerek uyuyan yabancıya baktı.

"Kızılağaç," dedi fısıltıyla. "Ne dertlerle geldin acaba Kızılağaç?"

Ona öyle gelmişti ki, adamın gerçek ismini bilmek istese, büyücüyken yaptığı gibi sadece düşünerek, aklını bu işe vererek bulabilecekti sanki.

Ama ismini bilmiyordu ve düşünmekle de bulamayacaktı; artık büyücü değildi.

Kızılağaç denen bu adam hakkında hiçbir şey bilmiyordu ve öğrenmek için beklemek zorundaydı. "Dertleri deşme," dedi kendi kendine ve fasulyeleri sulamaya devam etti.

Güneşin ışıkları evin yakınlarındaki uçurumun tepesi boyunca uzanan alçak taş duvar tarafından kesilir kesilmez gölgenin serinliği uyuyan adamı uyandırdı. Ürpererek doğrulup oturduktan sonra ayağa kalktı; saçlarında otların tohumlarıyla biraz gergin ve şaşkın görünüyordu. Ev sahibinin kuyudan doldurduğu kovaları zahmetle bahçeye taşıdığını görünce ona yardım etmeye gitti.

"Üç-dört kere yetecek gibi," dedi eski başbüyücü, suyu bir dizi körpe lahananın köklerine pay ederken. Islak toprağın kokusu kuru, sıcak havada insana hoş geliyordu. Batıya dönen ışık, altın rengiyle eğik geliyordu yere.

Güneşin batışını seyretmek için evin kapısının yanındaki uzun sıraya oturdular. Çevik Atmaca bir şişeyle iki bodur, kalın yeşilimsi camdan bardak çıkartmıştı. "Karımın oğlunun şarabı," dedi. "Orta Vadi'deki Meşe Çiftliği'nden. İyi bir yıldı, yedi yıl önce." Kızılağaç'ı hemen ısıtan sert, kırmızı bir şaraptı. Güneş sakin bir berraklıkla kavuştu. Rüzgâr dinmişti. Meyve ağaçları üzerindeki kuşlar birkaç kapanış görüşü beyan ettiler.

Kızılağaç, Roke'taki Şekillendirme Ustası'ndan Başbüyücü Çevik Atma-

ca'nın, kralı ölüler diyarından alıp geri geldikten sonra bir ejderhanın sırtına binerek uçan o efsanevi adamın, sağ olduğunu duyduğunda hayretler içinde kalmıştı. "Sağ," demişti Şekillendirme Ustası, "ve anayurdu olan Gont Adası'nda yaşıyor. Birçok kişinin bilmediği bir şeyi söylüyorum sana," demişti Şekillendirme Ustası ona, "çünkü bunu bilmen gerektiğini düşünüyorum. Ve onun sırrını saklayacağını düşünüyorum."

"Ama o halde hâlâ başbüyücü!" demişti Kızılağaç neşeyle: Çünkü Kral Lebannen'in hüküm sürmeye başladığı bunca yıldır Adalar Diyarı'ndaki büyücülüğün merkezi ve okulu olan Roke Adası'nın bilge adamlarının Çevik Atmaca'nın yerine bir başbüyücü seçmemiş olması bu sanata dahil tüm insanların aklını karıştırmış ve endişelendirmişti.

"Hayır," demişti Şekillendirme Ustası. "Artık büyücü bile değil."

Şekillendirme Ustası ona Çevik Atmaca'nın gücünü nasıl ve neden kaybettiğini biraz anlatmıştı; Kızılağaç'ın da bu konuda düşünecek zamanı olmuştu. Ama burada, ejderhalarla konuşmuş, Erreth Akbe'nin Halkası'nı geri getirmiş, ölüler diyarını geçmiş, Adalar Diyarı'nı kraldan önce yönetmiş bu adamın karşısında bütün o hikâyeler ve şarkılar aklından çıkmıyordu. Onu, düşünceler ve eylemlerle dolu uzun bir ömür sürmüş bir ruhtan başka güce sahip olmayan, bahçesinde hayatından memnun yaşayan yaşlı bir adam olarak görse bile, yine de karşısında büyük bir büyücü görüyordu. O yüzden Çevik Atmaca'nın bir karısı olduğunu öğrenmek onu epeyce rahatsız etmişti.

Bir eş, bir kız evlat, bir üvey oğul... Büyücülerin aileleri olmazdı. Kızılağaç gibi sıradan bir sihirbaz isterse evlenebilirdi ama gerçek güce sahip adamlar bekâr olmak zorundaydı. Kızılağaç bu adamın bir ejderhaya nasıl bindiğini tahayyül edebiliyordu, bu gayet kolaydı; ama onu bir eş, bir baba olarak görmek başka şeydi. Bu öyle kolay başa çıkılacak bir şey değildi. Denedi. "Eee... eşiniz oğlunun yanına mı gitti yani?"

Çevik Atmaca uzaklardan döndü. Bakışları batıdaki uçurumlara dalmıştı. "Hayır," dedi. "Havnor'da. Kralın yanında."

Bir süre sonra, tümüyle kendini toplayıp ekledi: "Kızımızla birlikte tam Uzun Dans'tan sonra gitti. Lebannen danışmak için onları çağırttı. Belki de seni buraya getiren konu yüzünden danışmak istemiştir. Göreceğiz... Ama işin aslı bu akşam yorgunum ve ağır meseleleri tartışmaya hevesim yok. Üstelik sen de yorgun görünüyorsun. O yüzden belki bir tas çorba, bir bardak şarap daha içer uyuruz? Sabaha konuşuruz."

"Büyük bir memnuniyetle beyim," dedi Kızılağaç. "Ama uyku hariç. Benim korkum o."

Bunu anlayabilmek yaşlı adamın biraz vaktini almıştı ama sonra, "Uyumaya mı korkuyorsun?" diye sordu.

"Rüyalardan."

"Ha." Yarı kırlaşmış, kalınlaşıp karışmış kaşların altındaki kara gözlerde keskin bir bakış belirdi. "Orada otların üzerinde güzelce kestirmiştin sanırım."

"Roke Adası'ndan ayrıldığımdan beri uyuduğum en tatlı uykuydu. Bu ihsanından dolayı sana minnettarım beyim. Belki bu gece de gelir. Ama gelmezse, rüyalarımla boğuşurum, bağırırım, uyanırım; etrafımdaki herkese büyük bir yük olurum. Eğer müsaade edersen ben dışarıda uyuyayım."

Çevik Atmaca kabul edercesine başını salladı. "Hoş bir gece olacak," dedi.

Hoş bir geceydi; serindi, güneyden esen rüzgâr ılımlıydı, yaz mevsiminin yıldızları dağın yükseldiği geniş, karanlık doruk hariç her yanı aklaştırıyordu. Kızılağaç ev sahibinin verdiği ot şilte ile pöstekiyi daha önce uyumuş olduğu yerdeki otların üzerine serdi.

Çevik Atmaca evin batı tarafındaki ufak girintide uyuyordu. Burası Ogion'un eviyken ve o büyücülükte Ogion'un çırağıyken, çocukluğunda burada yatardı. Kızı olduğundan beri, son on beş yıldır burada Tehanu yatıyordu. Tenar'la Tehanu gidince, tek odadaki karanlık arka köşede Tenar'la birlikte yattığı yere yatınca yalnızlığını hissediyordu, o yüzden bu girintide uyumaya başlamıştı. Tam pencerenin altında, kalın ahşap duvardan dışarı doğru inşa edilmiş dar bölümü seviyordu. Orada rahat uyuyordu. Ama o gece uyuyamadı.

Gece yarısından önce dışarıdan gelen seslerle, bir haykırışla uyandı, sıçradığı gibi kapıya gitti. Sadece kümesten gelen uykulu protestolar arasında kâbusuyla boğuşan Kızılağaç vardı. Kızılağaç rüyanın tok sesiyle bağırdıktan sonra panik ve ıstırapla uyandı. Ev sahibinden özür diledi, bir süre yıldızların altında oturacağını söyledi. Çevik Atmaca yatağına geri döndü. Bir daha Kızılağaç tarafından uyandırılmadı ama kendisi kötü bir rüya gördü.

Loşluktan karanlığa doğru inen kuru, gri otlu uzun bir yamacın tepesindeki taş bir duvarın yanında duruyordu. Daha önce oraya gitmiş olduğunu biliyordu, daha önce orada durmuştu ama ne zaman olduğunu ya da burasının neresi olduğunu bilmiyordu. Duvarın diğer tarafında birisi duruyordu, yamaç aşağı kısmında, pek uzakta değildi. Yüzünü göremiyordu, sadece pelerinli, uzun boylu bir adam olduğunu görüyordu. Onun kendisini tanıdığını biliyordu. Adam, gerçek ismini kullanarak onunla konuştu. "Çok geçmeden burada olacaksın Ged," dedi.

İliklerine kadar ürperen yaşlı adam, etrafındaki evin kapladığı alana bakıp, gerçekliğini sanki bir battaniye gibi üzerine çekmek istercesine doğrulup oturdu. Pencereden dışarı, yıldızlara baktı. O zaman gönlüne bir soğuk düştü. Bunlar yaz mevsiminin yıldızları, o sevgili, bildik Araba, Şahin, Rakkaseler, Kuğu Yüreği değildi. Diğer yıldızlardı, kuru diyarın küçük, hareketsiz yıldızları, hiç yükselip, hiç batmayanlar. Bir zamanlar bunların isimlerini biliyordu,

şeylerin isimlerini bildiği zamanlarda.

"Geri!" dedi yüksek sesle ve on yaşındayken öğrenmiş olduğu, kem talihi geri çevirmek için yapılan el hareketini yaptı. Bakışları evin açık kapısına, karanlığın adeta pıhtılaşarak bir biçim alıp ayaklandığını görür gibi olduğu kapının gerisindeki köşeye gitti.

El hareketinin bir gücü olmasa da onu uyandırmıştı. Kapının arkasındaki gölgeler sadece gölgeydi. Pencerenin dışındaki yıldızlar şafağın ilk yansımalarıyla solan Yerdeniz'in yıldızlarıydı.

Koyun postunu omuzlarına sıkıca sararak oturdu ve bu yıldızların batıya düşüp soluşlarını seyretti; artan aydınlığı, ışığın renklerini, yaklaşan günün oyun ve değişimini seyretti. Üzerinde bir hüzün vardı, sebebini bilmiyordu, sanki onun için çok kıymetliyken kaybettiği, ebediyen yitirdiği bir şeye duyulan bir özlem, acı. Buna alışıktı; birçok şeyi çok sevmişti ve çok şey kaybetmişti; ama bu hüzün o kadar büyüktü ki, sanki ona ait değildi. Her şeyin tam merkezindeki hüznü hissetti, hatta ışığın gelişindeki hüznü. Bu ona rüyasından kalmıştı, yataktan kalktığında da peşini bırakmadı.

Büyük ocakta küçük bir ateş yaktıktan sonra kahvaltılığını toplamak için şeftali ağaçlarına ve kümese gitti. Kızılağaç uçurumun tepesinden kuzeye doğru tırmanan patikadan geldi; ilk ışıkla bir yürüyüşe çıktığını söyledi. Çok bitkin görünüyordu. Çevik Atmaca adamın, rüyasının bıraktığı ruh halini aksettiren yüzündeki hüzünden yine etkilenmişti.

Gont köylülerinin içtiği sıcak arpa lapasından içtiler, birer haşlanmış yumurtayla şeftali yediler; kahvaltılarını ocağın yanında yapmışlardı çünkü dağın gölgesindeki sabah havası dışarıda oturulamayacak kadar serindi. Çevik Atmaca hayvanlarına baktı: Tavuklarını yemledi, güvercinlerine buğday attı, keçileri otluğa saldı. Döndüğünde yeniden kapının yanındaki uzun sıraya oturdular. Güneş daha dağı aşmamıştı ama hava ısınıp kurumuştu.

"Şimdi bana seni buraya neyin getirdiğini anlat Kızılağaç. Ama madem Roke'un aracılığıyla geldin, önce bana Büyük Ev'de her şeyin yolunda olup olmadığını söyle."

"Ben oraya girmedim beyim."

"Hı." Tarafsız bir ifade ama keskin bir bakış.

"Ben sadece Varlık Korusu'nda bulundum."

"Hı." Tarafsız bir ifade, tarafsız bir bakış. "Şekillendirme Ustası iyi mi?"

"Bana, 'Sevgim ve şerefimi beyime götür ve ona de ki: Keşke eskisi gibi Koru'da birlikte yürüyebilseydik,' dedi."

Çevik Atmaca biraz hüzünle tebessüm etti. Bir süre sonra, "Demek öyle. Ama seni bana sadece bunları söylemen için yollamamıştır herhalde," dedi.

"Lafı uzatmamaya çalışacağım."

"Ne diyorsun, önümüzde bütün bir gün var. Üstelik ben bir hikâyeyi ta başından dinlemeyi severim."

İşte bu yüzden Kızılağaç ona hikâyeyi başından anlattı.

Harpçılar Adası Taon'da Elini kasabasında bir cadının oğlu olarak dünyaya gelmişti.

Taon, Ea Denizi'nin güney ucunda, deniz yutmadan önce Solea'nın bulunduğu yerden pek uzakta olmayan bir yerdedir. Burası Yerdeniz'in kadim kalbidir. Havnor henüz birbirine kan davası güden kabilelerin yaşadığı bir toprak parçası, Gont ise ayıların hüküm sürdüğü vahşi bir doğa parçasıyken bütün o adaların devletleri, şehirleri, kralları, büyücüleri vardı. Ea veya Ebea, Enlad veya Taon'da doğan insanlar, ister bir lağım kazıcısının kızı olsun, ister bir cadının oğlu kendilerini Kıdemli Büyücülerin torunları sayarlar, karanlık yıllarda Kraliçe Elfarran için canlarını vermiş savaşçıların soyundan geldiklerine inanırlar. O yüzden bazen yersiz bir kibirleri olsa da, akıllarıyla konuşmaları bazen ticarete yatkın olanların pek güvenmedikleri tarzda sıradan sıkıcı gerçeklerden beklenmedik, abartılı sapmalar gösterse de, genellikle görgülü bir kibarlıkları vardır. "İpsiz uçurtmalar," der Havnor'un zengin adamları bu tür insanlar için. Ama bunu kralları, Enlad Sülalesinden Lebannen'in duyacağı yerde söylemezler.

Yerdeniz'deki en iyi harplar Taon'da yapılır; burada müzik okulları da vardır, ayrıca Kahramanlık Türküleri'nin ünlü şarkıcılarının birçoğu ya burada doğmuştur ya da sanatlarını burada öğrenmişlerdir. Öte yandan, Elini dağlar arasında bir pazar kasabasıdır sadece, müzikle bir ilgisi yoktur, dedi Kızılağaç; annesi de fakir bir kadınmış, ama onun deyimiyle, açlıktan ölecek kadar da değil. Annesinin doğuştan bir lekesi varmış, sağ kaşından başlayıp kulağına, oradan omzuna kadar inen kırmızı bir leke. Bedenlerinde bu tür bir leke veya farklılık olan kadınlarla erkekler "işaretlenmiş" olduklarından, mecburen ya cadı ya da sihirbaz olurlar; annesinin aslında doğuştan bir kabiliyeti yokmuş ama neredeyse bu kabiliyet kadar etkili olan bir havası varmış. Hayatını kazanabiliyormuş, oğlunu da elinden geldiğince eğitmiş ve onu, kendisine gerçek ismini veren sihirbaza çırak verebilecek kadar bir şeyler biriktirebilmiş.

Kızılağaç babası hakkında hiçbir şey söylememişti. Bir şey bilmiyordu. Böğürtlen ondan hiç söz etmemişti. Bekâretlerini nadiren korusalar da cadılar bir erkekle nadiren bir-iki geceden fazla zaman geçirirler ve bir cadının evlenmesi ender görülen bir şeydir. İki cadının birlikte yaşamlarını sürdürmesi çok daha yaygın bir durumdur; buna da cadı evliliği veya dişi sadakat denir. Yani bir cadının çocuğunun bir veya iki annesi olabilir ama hiç babası olmaz. Bunu kimse dillendirmez ama bilinir. Çevik Atmaca bu yüzden bu konuyu hiç aç-

madı ama Kızılağaç'a eğitimi hakkında sorular sordu.

Sihirbaz Sümsükkuşu, ona Gerçek Lisan'dan bildiği birkaç kelime ile bazı bulma ve gözbağı tılsımlarını öğretmişti. Söylediğine göre Kızılağaç bu büyülerde pek marifet gösterememişti. Fakat Sümsükkuşu onun gerçek yeteneğini keşfedecek kadar ilgilenmişti çocukla. Kızılağaç bir tamirciydi. Yeniden birleştirebiliyordu. Bütün yapabiliyordu. Kırık bir alet, çatlamış bir bıçak ağzı veya dingil, parçalanmış bir çanak: Parçaları hiç ek yeri olmadan, eklendikleri yerler zayıf olmadan birleştirebiliyordu. Bu yüzden ustası onu tamir tılsımları aramaya yollamıştı, bu tılsımların çoğunu adanın cadıları biliyordu; böylece Kızılağaç hem onlarla, hem de yalnız başına çalışarak tamir etmeyi öğrenmişti.

"Bu bir çeşit iyileştirme, bir çeşit şifadır," dedi Çevik Atmaca. "Ne önemsiz bir yetenektir, ne de kolay bir iş."

"Benim için eğlenceliydi," dedi Kızılağaç, yüzünde bir tebessüm gölgesiyle. "Tılsımları harekete geçirmek, bazen Gerçek Kelimeler'den birinin o işte nasıl işleyeceğini keşfetmek... Kurumuş bir fıçıyı, çemberinden dağılmış fıçı tahtalarını toplamak, doğru kıvrımını verip şişirmek ve şaraba hazır bir halde yere oturtmak... Meoni'den bir harpçı vardı, ah tıpkı yüksek tepelerdeki rüzgârlar gibi çalardı, denizdeki fırtına gibi. Harpın tellerine sert vururdu, sanatının tutkusuyla onları çeker, parmaklardı; o yüzden de teller onun müziğinin en tepe noktasında, tam uçarken kopardı. O yüzden beni tutmuştu, o çalarken yanında olayım da teli kopunca, nota kadar büyük bir hızla teli tamir edeyim, o da çalmaya devam etsin diye."

Çevik Atmaca bildiği bir işten konuşulmasının verdiği memnuniyetle başını sallıyordu. "Hiç cam tamir ettin mi?" diye sordu.

"Ettim, ama uzun ve berbat bir iştir," dedi Kızılağaç, "camın o minicik parçaları ve kıymıklarıyla falan..."

"Ama bir çorabın topuğundaki delik daha kötü olabilir," dedi Çevik Atmaca ve Kızılağaç hikâyesine dönmeden, tamir işini biraz daha konuştular.

Önce tamirci, sonra da yörede kendi çapında nam salmış bir sihirbaz olmuştu. Otuz yaşına geldiğinde oradaki bir düğünde çalacak harpçıyla birlikte adanın en önemli şehri Meoni'ye gitmişti. Orada kaldıkları yerde bir kadın onu arayıp bulmuştu, cadı olmak için eğitim almamış genç bir kadın; ama kadın yeteneği olduğunu söylemişti, tıpkı onunki gibi ve onun kendisini eğitmesini istiyordu. Kadim Lisan'dan tek bir kelime bilmemesine rağmen parçalanmış bir sürahiyi eski haline getirebiliyor veya ellerinin tek bir hareketi ve kendi kendine fısıldadığı sözsüz bir şarkıyla yıpranmış bir ipi tamir edebiliyordu; ayrıca Kızılağaç'ın hiçbir zaman yapmaya cesaret edemediği bir şeyi, hayvanların ve insanların kırılmış kemiklerini iyileştiriyordu.

Böylece Kızılağaç'ın onu eğiteceği yerde hünerlerini birleştirerek birbirlerine bilmedikleri şeyleri öğretmişlerdi. Kız Elini'ye gelerek ona bilgiyle pek ilgisi olmasa da müşterileri etkilemek için yararlı bazı göz boyama şekillerini, etkili numaraları gösteren Kızılağaç'ın annesi Böğürtlen ile yaşamaya başlamıştı. Kızın ismi Zambak'tı; namları arttıkça Zambak ile Kızılağaç orada ve yakındaki dağ köylerinde birlikte çalışmaya başlamışlardı.

"Ve zamanla onu sevdim," dedi Kızılağaç. Ondan konuşmaya başlayınca sesi değişmiş, tereddüdünü kaybederek daha ısrarcı ve ezgili olmaya başlamıştı.

"Saçları karaydı ama içinde kızıl altının parlaklığı vardı," dedi.

Kıza olan sevgisini gizleyebilmesinin hiçbir yolu yokmuş ve Zambak da bunu anlayarak karşılık vermiş. Artık cadı olup olmamanın kendisini hiç ilgilendirmediğini söylemiş Zambak; ikisinin, hem işte hem de yaşamda birlikte olmak için doğmuş olduklarını söylemiş, onu sevdiğini ve onunla evleneceğini...

Böylece evlenmişler. Bir yıl boyunca ve ikinci yılın yarısına kadar çok büyük bir mutluluk içinde yaşamışlar.

"Bebeğinin doğma vakti gelinceye kadar hiçbir aksaklık yoktu," dedi Kızılağaç. "Ama bebek gecikti, derken çok gecikti. Ebeler şifalı otlar ve tılsımlarla doğumu yaptırmaya çalıştılar ama sanki çocuk doğurmasına izin vermiyordu. Ondan bir türlü ayrılmıyordu. Doğmuyordu. Ve doğmadı. Onu da alıp gitti."

Bir süre sonra, "Çok büyük bir mutluluk paylaştık," dedi.

"Bunu görebiliyorum."

"Ve hüznüm de aynı derecede oldu."

Yaşlı adam başıyla onayladı.

"Katlanabildim," dedi Kızılağaç. "Nasıl olduğunu bilirsin. Yaşamın artık benim için pek bir anlamı kalmamıştı ama katlanıyordum."

"Evet."

"Ama kışın, ölümünden iki ay sonra... Bir rüya gelir oldu. O da rüyadaydı."

"Anlat."

"Bir tepenin yamacında duruyordum. Tepenin başına doğru ve sonra yamaçtan aşağıya bir duvar uzanıyordu, alçak, sanki sınırları işaret etmek için yapılmış bir duvar. O, duvarın öbür tarafında, benden daha aşağıda duruyordu. Orası daha karanlıktı."

Çevik Atmaca tek bir kez başıyla onayladı. Yüzü taş gibi sertleşmişti.

"Bana sesleniyordu. Benim adımı seslenen sesini duydum ve ona gittim. Ölü olduğunu biliyordum, bunu rüyanın içindeyken biliyordum ama gidiyor

olmaktan çok mutluydum. Onu çok net göremiyordum, onu görebilmek için yanına gittim, onunla olabilmek için. O duvarın üzerinden uzandı. Çocuk belki yanındadır diye düşünmüştüm ama yanında değildi. Ellerini bana uzatmıştı, o yüzden ben de ona uzandım ve birbirimizin elini tuttuk."

"Değdin mi?"

"Onun yanına gitmek istiyordum ama duvarı aşamadım. Bacaklarım kıpırdamıyordu. Onu kendime çekmeye çalıştım, o da gelmek istedi, sanki gelebilecekmiş gibi ama duvar aramızdaydı. Duvarı aşamıyorduk. O yüzden bana doğru eğildi, dudaklarımdan öperek ismimi söyledi. Ve bana, 'Beni serbest bırak!' dedi.

"Ben de ona gerçek ismiyle seslenebilirsem, belki onu kurtarabileceğimi düşündüm ve 'Benimle gel Mevre!' dedim. Ama o, 'Benim ismim o değil Hara, artık o benim ismim değil,' dedi. Ve ellerimi bıraktı, gerçi ben onu tutmaya çalışmıştım. 'Beni serbest bırak Hara!' diye haykırdı. Ama karanlığa doğru iniyordu. Duvarın aşağı tarafında her yer karanlıktı. İsmini seslendim, onun gündelik ismini seslendim, ona takmış olduğum bütün o güzel isimleri söyledim ama o gitti. O zaman ben de uyandım."

Çevik Atmaca konuğuna dikkatle uzun uzun baktı. "Bana ismini verdin Hara," dedi.

Kızılağaç biraz afallamış görünüyordu ama kederli bir cesaretle baktı. "Başka kime emanet edebilirim ki?" dedi.

Çevik Atmaca ona ağırbaşlılıkla teşekkür etti. "Güvenine layık olmaya çalışacağım," dedi. "Söylesene, o yerin –o duvarın– ne olduğunu biliyor musun?"

"O zamanlar bilmiyordum. Artık senin orayı aşmış olduğunu biliyorum."

"Evet. O tepeye gitmiştim. Ve bir zamanlar sahip olduğum güç ve sanatla o duvarı aştım. Ölülerin şehirlerine indim ve yaşarken tanımış olduğum adamlarla konuştum; bazen bana cevap verdiler. Fakat Hara sen, Roke veya Paln veya Enlades irfanına sahip tüm büyük büyücüler arasında sevdiğini o duvarın ötesinde öpen, ona dokunan, bugüne kadar tanıdığım veya duyduğum tek adamsın."

Kızılağaç başını önüne eğmiş, ellerini kenetlemiş oturuyordu.

"Bana o temasın nasıl olduğunu anlatır mısın? Elleri sıcak mıydı? Soğuk bir hava veya gölgeden mi oluşuyordu, yoksa canlı bir kadın mıydı? Bu sorularım için beni affet."

"Bunları cevaplamak isterdim beyim. Roke'ta Çağrıcı Usta da aynı şeyi sordu. Ama tam anlamıyla bilemiyorum. Ona olan özlemim o kadar fazlaydı ki, o kadar arzu ediyordum ki – belki onun hayattaki gibi olmasını isteyen bendim. Ama bilmiyorum. Rüyalarda her şey net olmuyor."

"Rüyada olmaz. Ama ben rüyasında duvara giden bir adam duymamıştım. Orası eğer mecbur kalırsa ve eğer yolu öğrenmişse ve eğer gücü varsa bir büyücünün gitmeye çalışabileceği bir yerdir. Ama bu bilgi ve bu güç olmadan sadece ölenler..."

Bir gece önceki rüyayı hatırlayarak sustu.

"Ben de rüya olduğunu düşünmüştüm," dedi Kızılağaç. "Beni rahatsız etti ama bu rüyayı sevdim. Bunu düşünmek gönlümü tırpanlayan, ıstırap veren bir şeydi ama bırakmadım. İstedim. Yeniden aynı rüyayı görmeyi umdum."

"Gördün mü?"

"Evet. Yine gördüm."

Görmeyen gözlerle havadaki mavi boşluğa ve oturdukları yerin batısına düşen okyanusa baktı. Durgun denizin ötesinde Kameber'in güneşle aydınlanmış alçak tepeleri belli belirsiz uzanıyordu. Arkalarında güneş dağın kuzey omzundan tüm parlaklığıyla çıkıyordu.

"İlk rüyanın üzerinden dokuz gün geçtikten sonraydı. Aynı yeri gördüm ama tepenin biraz daha yukarısındaydım. Duvarı aşağıda, yamaç boyunca görüyordum. Onun ismini seslenerek, onu göreceğimden emin tepeden aşağıya koştum. Orada biri vardı. Ama yaklaştığımda Zambak olmadığını gördüm. Bir adamdı, duvara doğru eğilmişti, sanki tamir etmeye çalışır gibiydi. Ona, 'Nerede, Zambak nerede?' diye sordum. Ne cevap verdi, ne de başını kaldırıp baktı. Ne yaptığını gördüm. Duvarı tamir etmeye çalışmıyordu, duvarın yapısını bozmaya uğraşıyor, parmaklarını koca taşa sokmaya çalışıyordu. Taş kıpırdamadı bile ve adam bana, 'Yardım et bana Hara!' dedi. O zaman onun bana ismimi veren hocam Gannet olduğunu gördüm. Öleli beş yıl oluyordu. Parmağını sokmaya, taşı parmaklarıyla zorlamaya devam etti ve yine adımı söyledi: 'Bana yardım et, beni serbest bırak,' dedi. Sonra ayağa kalkarak duvarın üzerinden bana uzandı, tıpkı Zambak'ın yapmış olduğu gibi ve elimi yakaladı. Ama eli yanıyordu, ya ateşle, ya da soğukla, hangisi bilmiyorum ama onun teması beni o kadar yaktı ki geri çekildim; acı ve korku beni rüyamdan uyandırdı."

Konuşurken elini uzatarak, elinin ayasındaki ve arkasındaki eski bir yara gibi duran karaltıyı gösterdi.

"Kendime dokundurtmamayı öğrendim," dedi alçak sesle.

Ged Kızılağaç'ın dudaklarına baktı. Dudaklarında da bir karaltı vardı.

"Hara, çok büyük bir tehlikeye maruz kalmışsın," dedi, o da alçak sesle.

"Dahası da var."

Sesini sessizliğe karşı zorlayan Kızılağaç hikâyesine devam etti.

Ertesi gece yeniden uyuduğunda kendisini alacakaranlık tepede bulmuş, duvarın tepenin altında yamaç boyunca uzandığını görmüştü. Karısını bulmak umuduyla duvara doğru inmişti. "Onu görüp konuşabildiğim sürece onun

veya benim duvarı aşamayacak olmamız umurumda değildi," dedi. Ama eğer karısı orada idiyse bile onu diğerlerinin arasında hiç görememişti: Çünkü duvara yaklaştıkça diğer tarafta gölgemsi insanlardan oluşan bir kalabalık görmüştü, kimi netti, kimi belirsiz, kimini tanıyordu, kimini tanımıyordu ama o yaklaştıkça hepsi ellerini uzatarak ona ismiyle sesleniyorlardı: "Hara! Ne olur seninle gelelim! Hara, bizi serbest bırak!"

"İnsanın ismini bir sürü yabancının ağzından duyması korkunç bir şey," dedi Kızılağaç. "Ve ölüler tarafından çağrılmak korkunç bir şey."

Dönerek tepeye, duvardan uzağa tırmanmaya çalışmıştı ama bacaklarında o rüyaların korkunç bitkinliği vardı ve onu taşımıyorlardı. Duvara doğru gitmemek için dizleri üzerine çöküp ona yardım edecek kimse olmadığı halde yardım isteyerek bağırmaya başlamıştı; böylece dehşet içinde uyanmıştı.

O günden beri derin bir uykuya daldığı her gece kendini duvarın üstündeki kuru, gri otlar arasında dururken buluyordu; ölüler duvarın alt kısmında yoğun, gölgemsi şekiller halinde toplaşarak ona yalvarıyor, sesleniyor, ismini bağırıyorlardı.

"Uyanıyorum," dedi, "kendimi odamda buluyorum. Orada, tepenin yanında olmuyorum. Ama onların orada olduğunu biliyorum. Üstelik uyumam lazım. Sık sık uyanmaya çalışıyorum, mümkün oldukça gün ışığında uyuyorum ama sonunda uyumak zorunda kalıyorum. O zaman orada oluyorum, onlar da orada oluyor. Tepeyi tırmanamıyorum. Hareket ettiğimde mutlaka tepeden aşağıya, duvara doğru gidiyorum. Bazen onlara sırtımı dönebiliyorum ama sonra seslerin arasında bana seslenen Zambak'ın sesini duyduğumu sanıyorum. Bakmak için dönüyorum. O zaman onlar da bana uzanıyorlar."

Birbirini sıkı sıkı tutan ellerine baktı.

"Ne yapmalıyım?" dedi.

Çevik Atmaca bir şey söylemedi.

Uzun bir süre sonra Kızılağaç, "Sana sözünü ettiğim o harpçı benimle iyi dost oldu. Bir süre sonra bir şeylerin ters gittiğini anladı; ona ölülerin rüyalarından korktuğum için uyuyamadığımı anlatınca bana ön ayak olarak bir gemiyle Ea'ya gitmemi ve oradaki ak büyücüyle konuşmamı sağladı," dedi. Roke Adası'nda eğitim görmüş bir adam demek istiyordu. "Büyücü rüyalarımın ne olduğunu duyar duymaz Roke'a gitmem gerektiğini söyledi."

"Adı ne?"

"Camgöbeği. Taon Adası'nın Hükümdarı olan Ea Prensi'nin hizmetinde."

Yaşlı adam başıyla onayladı.

"Bana yardım etmenin elinden gelmediğini söyledi ama onun sözü geminin kaptanı için altın kadar itibarlıydı. Böylece yeniden su üzerine gittim. Uzun bir yolculuktu, Havnor'u boydan boya dolanıp İç Deniz'den indik. Taon'

dan uzakta ve gittikçe de uzaklaşmakta olmanın, su üzerinde bulunmanın rüyaları arkada bırakmamı sağlayabileceğini düşündüm. Ea'daki büyücü rüyamdaki bu yere *çorak diyar* demişti, o yüzden belki de denize açıldıkça uzaklaşıyorumdur, dedim. Ama her gece orada, tepenin yanındaydım. Ve zaman ilerledikçe gecede bir kereden fazla üstelik. İki kere, üç kere; ne zaman gözlerimi kapatsam tepede oluyordum, duvar aşağıda oluyordu ve bana sesleniyorlardı. Kendisini deli eden yarasının acısı nedeniyle sadece uykusunda huzur bulan bir adam gibiyim; ama duvara gelip biriken bütün o zavallı ölülerin acı ve ıstırabıyla, benim onlara karşı duyduğum korkuyla uykum benim için eziyet oluyor."

Denizcilerin kısa bir süre sonra ondan çekinmeye başladıklarını söyledi, geceleri bağırarak onları berbat bir şekilde uykularından uyandırdığından; gündüzleri ise üzerinde bir lanet veya içinde bir gebbet olduğunu düşündüklerinden.

"Peki Roke'ta derdine derman yok muydu?"

"Koru'da vardı," dedi Kızılağaç ve bu sözü söylerken yüzü tamamen değişti.

Çevik Atmaca'mn yüzünde de bir an için aynı ifade vardı.

"Şekillendirme Ustası beni oraya, o ağaçların altına götürdü ve orada uyuyabildim. Geceleri bile uyuyabiliyordum. Gündüzleri, güneş üzerimdeyse –dün akşamüstü burada olduğu gibi– eğer güneşin sıcaklığı üzerimde olursa ve güneşin kızılı göz kapaklarımdan içeri parlarsa rüyadan korkmuyorum. Ama Koru'da hiç korku yoktu ve yeniden geceleri sevmeye başlayabildim."

"Roke'a vardığında neler olduğunu anlat."

Yorgunluk, ıstırap ve dehşetle bağlanmış olsa bile Kızılağaç da adasının gümüş diline sahipti; çok uzatmaktan veya Başbüyücü'ye zaten bildiği bir şeyi tekrar etmekten korktuğundan anlatmadığını, kendisi on beş yaşında bir oğlanken Bilgeler Adası'na ilk gittiği zamanı hatırlayan dinleyicisi gayet iyi tahmin edebiliyordu.

Kızılağaç gemiyi Thwil Kasabası'nın rıhtımında terk ettiğinde denizcilerden biri bir daha gelmesini engellemek için iskele tahtasının üzerine Kapalı Kapı rünü çizmişti. Kızılağaç bunu fark ettiğinde denizcinin haklı olduğunu düşünmüştü. Kendisini lanetli gibi hissediyordu; içinde karanlık taşıdığını hissediyordu. Bu onu, yabancı bir kasabada normal şartlarda olacağından daha utangaç yapmıştı. Üstelik Thwil çok garip bir kasabaydı.

"Sokaklar insanı şaşırtır," dedi Çevik Atmaca.

"Gerçekten öyle yapıyorlar beyim! – Özür dilerim, dilim sana değil, gönlüme itaat ediyor."

"Boş ver. Bir zamanlar alışmıştım zaten. Yeniden Keçi Çobanı Beyi olu-

veririm, eğer daha rahat konuşmanı sağlayacaksa. Sen devam et."

Sorduğu kişiler tarafından yanlış yönlendirilen, tarifleri yanlış anlayan Kızılağaç, Thwil Kasabası'nın tepelik minik labirentinde, Okul gözünün önünde olsa da hiç yaklaşamadan dolanıp durmuş, sonunda umutsuzluğa kapıldığı sırada renksiz bir meydanın çıplak duvarındaki sade bir kapıya varmıştı. Bir süre duvara baktıktan sonra bunun ulaşmaya çalıştığı yer olduğunu fark etmişti. Çaldığında kapıyı huzur dolu yüzü ve huzur dolu gözleri olan bir adam açmıştı.

Kızılağaç Ea'dan büyücü Camgöbeği tarafından yollandığını ve Çağrıcı Usta için bir mesajı olduğunu söyleyecekken konuşmak için fırsat bile bulamamış. Kapıcı ona bir an baktıktan sonra nezaketle, "Onları bu eve getiremezsin dostum," demişti.

Kızılağaç getiremeyeceklerinin kimler olduğunu sormamıştı. Biliyordu. Geçen gecelerde bölük pörçük uykuya dalıp dehşetle uyanarak neredeyse hiç uyuyamamıştı; gündüzleri ise kuru otların geminin güneşli güvertesinden aşağı doğru meylettiğini, taş duvarın denizin dalgalarının ötesinde olduğunu görerek kestirmişti. Uyanıkken ise rüyalar onun içindeydi, onunla birlikte, onun etrafında, örtülü olarak; bütün o rüzgârın, denizin gürültüsü arasından ismini söyleyen sesleri belli belirsiz de olsa sürekli duyuyordu. Artık uykuda mı, yoksa uyanık mı olduğunu bilemiyordu. Acıdan, korkudan ve yorgunluktan çılgına dönmüştü.

"Onları dışarıda tutun," demişti, "merhamet edin, beni içeri alın!"

"Burada bekle," demişti adam, gene kibarca. "Şurada bir sıra var," demişti işaret ederek. Ve kapıyı kapatmıştı.

Kızılağaç gidip taş sıranın üzerine oturmuştu. Bunu hatırlıyordu, sonra on beş yaşlarında bazı oğlan çocuklarının yanından geçip o kapıdan girerken ona baktıklarını da hatırlıyordu ama ondan sonra geçen sürede olanları sadece bölük pörçük hatırlayabiliyordu.

Kapıcı, Roke büyücülerinin peleriniyle asasını taşıyan genç bir adamla geri dönmüştü. Sonra Kızılağaç kendisini anladığı kadarıyla pansiyon gibi bir yerde, bir odanın içinde bulmuştu. Sonra Çağrıcı Usta gelerek onunla konuşmaya çalışmıştı. Ama artık Kızılağaç konuşabilecek durumda değildi. Uyku ile uyanıklık arasında, güneşli oda ile loş gri tepe arasında, Çağrıcı'nın onunla konuşan sesi ve duvarın ötesinden gelen sesler arasında, canlı dünyada ne düşünebiliyor ne hareket edebiliyordu. Fakat ölülerin ona seslendiği karanlık dünyada, duvara uzanan o birkaç adımı inmenin ve uzanan ellerin onu almasına, onu tutmasına müsaade etmenin zor olmayacağını düşünüyordu. Eğer onlardan biri olursa, onu rahat bırakacaklarını düşünüyordu.

Sonra, hatırladığı kadarıyla güneş dolu oda tamamen yok olmuştu, gri te-

pede duruyordu. Ama yanında Roke'un Çağrıcı Ustası vardı: Porsuk ağacından asası alacakaranlık bu yerde parlayan iriyarı, kara tenli bir adam.

Artık ona seslenmiyorlardı. Duvarın kenarında toplaşan kalabalık gitmişti. Karanlığa doğru inerken, uzaklaşırken çıkarttıkları bir çeşit hıçkırık sesini, uzaktan gelen hışırtıyı duyabiliyordu.

Çağrıcı Usta gidip ellerini duvara koymuştu.

Taşlar, orada burada gevşemişti. Birkaçı yere düşmüş, kuru otların üzerinde duruyordu. Kızılağaç bunları alıp yerlerine yerleştirebileceğini hissetmişti ama yapmamıştı.

Çağrıcı ona dönerek sormuştu, "Seni buraya kim getirdi?"

"Karım Mevre."

"Onu buraya çağır."

Kızılağaç dilini yutmuş gibi durmuştu. Sonunda ağzını açmıştı ama söylediği karısının asıl ismi değil de günlük ismiydi, ona yaşarken söylediği ismi. Yüksek sesle, "Zambak..." demişti. İsmin sesi beyaz bir çiçek gibi değil, tozlar içine düşen bir çakıl taşı gibi çıkmıştı.

Hiç ses yoktu. Yıldızlar zifiri gökte minik minik ve sabit parlıyordu. Kızılağaç daha önce bu yerde hiç gökyüzüne bakmamıştı. Yıldızları tanımıyordu.

"Mevre!" demişti Çağrıcı; derin sesi Kadim Lisan'da bir şeyler daha söyledi.

Kızılağaç nefesinin kendisini terk ettiğini hissetmişti, ayakta zor duruyordu. Ama biçimsiz karanlığa doğru inen uzun yokuşta hiçbir şey kıpırdamamıştı.

Sonra bir hareket olmuştu, daha açık renk olan bir şey tepeyi çıkıyor, yavaşça yaklaşıyordu. Kızılağaç korku ve özlemle titreyerek fısıldadı, "Ah benim canım sevgilim."

Fakat suret yaklaştıkça, Zambak olamayacak kadar küçük çıkmıştı gelen. On iki yaşlarında bir kız ya da oğlan çocuğuydu, ayırt edememişti. Bu suret onu veya Çağrıcı'yı hiç umursamadan, duvarın diğer tarafına hiç bakmadan tam duvarın dibine yerleşti. Kızılağaç yaklaşıp da baktığında çocuğun parmağını sokarak taşlardan birini, derken bir başkasını gevşetmeye çalıştığını görmüştü.

Çağrıcı Kadim Lisan'da bir şeyler fısıldıyordu. Çocuk lakayt bir edayla başını bir kez kaldırıp baktıktan sonra hiç güçleri yokmuş gibi görünen ince parmaklarıyla taşları çekiştirmeye devam etmişti.

Bu o kadar dehşet vericiydi ki Kızılağaç'ın başı dönmeye başlamıştı; dönmeye çalışmıştı ve bundan başka da bir şey hatırlamıyordu. Derken kendini halsiz, hasta hissederek, üşüyerek güneşli bir odada, bir yatakta uyanmıştı.

İnsanlar ona bakmışlardı: pansiyonu çalıştıran güler yüzlü, mesafeli kadın

ve Kapıcı ile gelen kahverengi tenli, tıknaz yaşlı adam. Kızılağaç onu efsuncu hekim sanmıştı. Ancak onu zeytin ağacından asasıyla gördüğünde Roke'taki Okul'un şifa hocası olan Şifacı Usta olduğunu anlamıştı.

Şifacı'nın varlığı teselli ediciydi; ayrıca Kızılağaç'a uyku da veriyordu. Çay demleyerek Kızılağaç'a içirmişti; ayrıca çam ağaçlarının dibindeki kara toprak gibi kokarak yanan bir ot tutuşturup, yakınına bir yere oturarak uzun, hafif bir dua mırıldanmaya başlamıştı. "Ama uyumamalıyım," diye karşı çıkmıştı Kızılağaç, uykunun üzerine büyük kara bir dalga gibi yaklaştığını hissederek. Şifacı sıcak elini Kızılağaç'ın elinin üzerine koymuştu. O zaman Kızılağaç'ın içine bir huzur dolmuş ve hiç korkmadan uykuya dalmıştı. Şifacı'nın eli elinde veya omzunda olduğu sürece onu karanlık yamaçtan, taş duvardan uzak tutuyordu.

Biraz yemek yemek için uyanmıştı. Kısa bir süre sonra Şifacı Usta elinde ılık, tatsız çayı, toprak kokan dumanı, monoton, ezgisiz mırıltısı ve elinin temasıyla gelmişti; Kızılağaç da dinlenebilmişti.

Şifacı'nın Okul'da görevleri vardı, o yüzden sadece geceleri birkaç saat gelebiliyordu. Kızılağaç üç gecede yemek yiyebilecek, gündüzleri biraz kasabada gezinebilecek, söyledikleri anlaşılacak kadar dinlenmişti. Dördüncü günün sabahı üç Usta –Şifacı, Kapıcı ve Çağrıcı– odasına gelmişti.

Kızılağaç Çağrıcı'ya korkuyla, neredeyse gönlünde bir güvensizlikle eğilerek selam vermişti. Şifacı da büyük bir büyücüydü ama onun sanatı, Kızılağaç'ın hünerinden o kadar farklı değildi, o yüzden aralarında bir çeşit anlayış vardı; ayrıca onun elinde büyük bir iyilik gizliydi. Fakat Çağrıcı bedensel şeylerle değil, ruhlarla ilgileniyordu, akıllarla ve insanların iradeleriyle, hayaletlerle, manayla. Sanatı çok eskiye dayanıyordu, tehlikeliydi, riskleri ve tehdidi çoktu. Orada Kızılağaç'ın yanında durmuştu, hudutta, duvarın yanında, bedenen değil ama. Onunla birlikte karanlık ve korku da dönmüştü.

Başlangıçta üç büyücüden hiçbiri konuşmamıştı. Eğer aralarında ortak bir nokta var idiyse o da sessiz kalabilme yetenekleriydi.

O yüzden Kızılağaç konuşmuş, gönlünde olanları söylemeye çalışmıştı çünkü başka türlü olmayacaktı.

"Eğer beni o yere götürecek veya karımı ya da diğer ruhları yanıma getirecek bir hata yaptıysam, yaptığım şeyi tamir edebilme veya yok etme ihtimali varsa bunu yaparım. Ama ne yapmış olduğumu bilmiyorum."

"Ya da ne olduğunu," demişti Çağrıcı.

Kızılağaç susmuştu.

"Kim veya ne olduğumuzu bilenimiz çok azdır," demişti Kapıcı. "Tek sahip olduğumuz şey, anlık bir farkındalık."

"Bize taş duvarın yanma ilk defa nasıl gittiğini anlat," demişti Çağrıcı.

Ve Kızılağaç onlara anlatmıştı.

Büyücüler sessizlik içinde dinlemiş, sözü bittiğinde bir süre hiçbir şey söylememişlerdi. Sonra Çağrıcı, "O duvarı geçmenin ne anlama geldiğini hiç düşündün mü?" diye sormuştu.

"Geri dönemeyeceğimi biliyorum."

"O duvarı hayattayken sadece büyücüler geçebilir, üstelik ancak çok mecbur kalırlarsa. Şifacı bir dertliyle birlikte o duvara gidebilir ama eğer hasta adam o duvarı geçerse, o izlemez."

Çağrıcı o kadar uzun boylu, iri yapılı ve karaydı ki, ona bakan Kızılağaç'ın aklına ayılar gelmişti.

"Benim Çağrı sanatım, ölüleri kısa bir süre için duvardan aşırıp geri getirecek gücü sağlar bize, eğer böyle bir şey yapmaya ihtiyaç varsa. Şahsen ben, dünyanın yasa ve dengesinde böyle büyük bir gedip açmayı makul gösterecek kadar büyük bir ihtiyaç olup olmadığını sorguluyorum. Ben o büyüyü hiç yapmadım. Duvarı da hiç aşmadım. Başbüyücü, Kuğu denilen büyücünün dünyada açtığı yarayı iyileştirmek için Kral ile birlikte aştı."

"Başbüyücü geri dönmeyince, o sıralar Çağrıcı Ustamız olan Thorion onu aramak için çorak diyara indi," demişti Şifacı. "Geri döndü ama değişmişti."

"Bu konuda konuşmanın gereği yok," demişti iriyarı adam.

"Belki de vardır," demişti Şifacı. "Belki Kızılağaç'ın bunu bilmesi icap ediyordur. Bence Thorion gücüne haddinden fazla güvenmişti. Orada çok uzun kaldı. Kendisini yeniden yaşama çağırabileceğini düşünmüştü ama geri gelen sadece hüneri, gücü ve ihtirası –hayat vermeden yaşama arzusu– olmuştu. Biz yine de ona güvendik, çünkü onu sevmiştik. Böylece bizi bitirmeye başladı. İrian onu yok edinceye kadar."

Roke'tan uzakta, Gont Adası'nda Kızılağaç'ın dinleyicisi sözünü kesti – "O isim neydi?" diye sordu Çevik Atmaca.

"İrian, demişti."

"O ismi biliyor musun?"

"Hayır beyim."

"Ben de." Bir süre duraksadıktan sonra Çevik Atmaca yavaşça, sanki isteksizce devam etti. "Ama Thorion'u orada görmüştüm. Beni aramak için her şeyi göze alarak gittiği o çorak diyarda. Onu orada görmek beni çok hüzünlendirmişti. Ona, duvardan geri dönebileceğini söylemiştim." Yüzü kardı, ciddileşti. "Bu söylenmiş olan hatalı bir şeydi. Yaşayanlar ile ölüler arasında söylenen her şey hatalıdır. Ama ben de onu çok seviyordum."

Sessizlik içinde oturdular. Çevik Atmaca aniden kalkarak ayaklarını gerdi, bacaklarını ovdu. İkisi de biraz kıpırdandılar. Kızılağaç kuyudan su içti. Çevik Atmaca bir bahçıvan beli alarak, meşe ağacından bir sopayı yontup ucunu yu-

vaya oturacak şekilde incelterek, yeni bir sap uydurmaya çalıştı.

"Devam et Kızılağaç," dedi ve Kızılağaç hikâyesine devam etti.

Şifacı Thorion hakkında konuştuktan sonra diğer iki usta bir süre sessiz kalmıştı. Kızılağaç uzun süredir aklını kurcalayan bir meseleyi sormak için cesaretini toplamıştı: Ölenler ve büyücüler o duvara nasıl gidebiliyordu?

Çağrıcı hemen cevap vermişti. "Bu manada bir yolculuk." Yaşlı şifacı biraz daha müteredditti. "Ölenlerin bedenleri de burada kaldığı için duvarı bedenimizle geçmiyoruz. Eğer bir büyücü oraya görünüşte giderse, uyuyan bedeni, canlı olarak burada kalır. Biz de ona gezgin deriz... bedenden, ruhtan, candan çıkıp gezene."

"Ama karım benim elimi tuttu," demişti Kızılağaç. Onlara karısının kendisini dudaklarından öptüğünü söyleyememişti. "Temasını hissettim."

"Sana öyle geldi," demişti Çağrıcı.

"Eğer bedenen birbirlerine değdilerse, eğer bir bağ kurulduysa," demişti Şifacı Çağrıcı'ya, "diğerlerinin ona gelebilmesi, ona seslenebilmesi ve hatta değmesi bu nedenden olamaz mı?"

"O yüzden onlara karşı koymalı," demişti Çağrıcı, Kızılağaç'a bakarak. Gözleri ufak ve ateşliydi.

Kızılağaç bu söyleneni bir hakaret olarak kabul ederek haksız bulmuştu. "Onlara karşı koymaya çalışıyorum, beyim. Denedim. Ama o kadar fazlalar ki –üstelik o da onların yanında– ayrıca ıstırap içindeler, bana sesleniyorlar," demişti.

"Onlar ıstırap çekemezler," demişti Çağrıcı. "Ölüm tüm ıstırapları sona erdirir."

"Belki de azabın gölgesi de azaptır," demişti Şifacı. "O diyarda dağlar var ve onlara Azap ismi verilmiş."

Kapıcı o âna kadar pek konuşmamıştı. Sakin, rahat bir sesle, "Kızılağaç bir tamirci, bir kırıcı değil. Onun bu bağı kırabileceğini zannetmiyorum," demişti.

"Eğer böyle bir bağ kurmuşsa, kırabilir de," demişti Çağrıcı.

"O mu kurmuş?"

"Benim böyle bir sanatım yok beyim!" demişti Kızılağaç, söylenenlerden o kadar korkmuştu ki adeta hiddetle konuşmuştu.

"O zaman benim onların arasına inmem icap edecek," demişti Çağrıcı.

"Hayır dostum," demişti yaşlı Şifa Ustası ise. "Aramızda gidecek en son kişi sensin."

"Ama bu benim sanatım."

"Ve bizim."

"Kim gidecek o halde?"

Kapıcı, "Görünüşe göre rehberimiz Kızılağaç. Bizden yardım almak için geldiğine göre belki de bize yardım edecek olan odur. Haydi onun muhayyilesine hep birlikte gidelim – duvara gidelim ama aşmayalım."

Böylece o gece, sonunda Kızılağaç geç bir vakitte korkuyla uykunun üzerine gelmesine izin verdiğinde, kendisini yanında diğerleriyle birlikte o gri tepede buldu: Şifacı Usta soğuk içinde sıcak bir varlıktı; Kapıcı yıldızların ışığı kadar anlaşılması zor ve gümüşsüydü; cüsseli Çağrıcı, kara bir güç, ayıydı.

Bu kez tepenin karanlığa doğru indiği yerde değil de yamacın yakınında, tepeye doğru bakan bir yerde duruyorlardı. Duvar bu yerde tepe başını bir taç gibi çevreliyordu ve alçaktı, diz hizasından biraz yüksekti. Tepelerinde gökyüzü birkaç minik yıldızıyla zifir zindandı.

Hiçbir şey kıpırdamadı.

Duvara doğru yokuş yukarı tırmanmak zor, diye düşündü Kızılağaç. Daha önce her zaman duvar aşağısında olurdu.

Ama duvara giderse belki Zambak orada olurdu, tıpkı ilk defasında olduğu gibi. Belki onun elini tutabilirdi ve büyücüler karısını onun yanına alabilirlerdi. Ya da belki o, bu kadar alçalmış olan duvardan atlar ve onun yanına giderdi.

Tepeye tırmanmaya başladı. Kolaydı, bir rahatsızlık yoktu, neredeyse varmıştı.

"Hara!"

Çağrıcı'nın sesi onu boynuna takılmış bir ilmek gibi çekerek, bir tasma gibi asılarak geri çağırdı. Tökezledi, ileri doğru bir adım daha atmaya çalıştı, neredeyse duvarın yanında dizleri üzerine çöktü ve ellerini taşlara doğru uzattı. Haykırıyordu, "Kurtarın beni!" diye ama kime? Büyücülere mi, yoksa duvarın gerisindeki gölgelere mi?

Derken omzunda eller hissetmişti, canlı eller, güçlü ve sıcak; yeniden odasındaydı ve gerçekten de Şifacı'nın elleri omuzlarında, tılsım ışığı ise tüm beyazlığıyla yanarak etraflarındaydı. Ve odada bu kez dört adam vardı, üç değil.

Yaşlı Şifacı onunla birlikte yatakta oturuyordu ve bir süre onu yatıştırmaya çalışmıştı, çünkü Kızılağaç titriyor, ürperiyor ve hıçkırıyordu. "Yapamayacağım," diyordu durmadan ama hâlâ büyücülere mi hitap ediyor, ölülere mi kendisi de bilmiyordu.

Korku ve azap azalmaya başlayınca kendini dayanılmaz ölçüde yorgun hissetmiş ve odaya giren adama neredeyse umursamazca bakmıştı. Adamın gözleri buz rengiydi, saçları ve teni de beyazdı. Uzaklardan gelmiş bir Kuzeyli, Enwas veya Bereswek'ten, diye düşünmüştü Kızılağaç.

Bu adam büyücülere, "Ne yapıyorsunuz dostlarım?" demişti.

"Tehlikeleri göze alıyoruz Azver," diye açıklamıştı ona yaşlı Şifacı.

"Hudutta bir sorun var Şekillendirme Ustası," demişti Çağrıcı.

Kızılağaç, sorunu adama özetlerlerken, ona duydukları saygıyı, orada olduğu için nasıl rahatlamış olduklarını hissedebiliyordu.

"Eğer benimle gelirse, onu bırakır mısınız?" diye sormuştu Şekillendirme Ustası, anlatmaları bitince; sonra Kızılağaç'a dönüp, "Varlık Korusu'nda rüyalarından korkmana gerek yok. O yüzden bizim de senin rüyalarından korkmamıza gerek kalmaz," demişti.

Hepsi rıza göstermişlerdi. Şekillendirme Ustası başıyla onaylayarak kaybolmuştu. Orada değildi.

Orada olmamıştı da; bir gönderiydi, bir resim. Kızılağaç ilk kez bu ustaların ortaya koydukları büyük güçleri görüyordu ve eğer hayret ile korku eşiğini geçmemiş olsaydı belki bu onun cesaretini kırardı.

Kapıcı'nın ardından geceye çıkmıştı; sokaklardan, Okul'un duvarlarının yanından, yüksek yuvarlak bir tepenin dibindeki tarlalardan ve dik kıyıları arasında, karanlık içinde, sudan ezgisini yavaşça şakıyan bir ırmağın yanından geçmişti. Önlerinde yüksek bir orman vardı, ağaçlar gri yıldız ışıklarıyla taçlanmıştı.

Şekillendirme Ustası karşılamak için patikadan onlara doğru ilerlemişti, tıpkı odadaki gibi görünüyordu. Kapıcı ile bir dakika kadar konuşmuşlardı; sonra Kızılağaç Şekillendirme Ustası'nı Koru'ya doğru izlemişti.

"Ağaçlar karanlık," dedi Kızılağaç Çevik Atmaca'ya, "ama altları karanlık değil. Bir ışık, bir aydınlık var orada."

Dinleyicisi hafifçe tebessüm ederek başını salladı.

"Oraya ulaşır ulaşmaz uyuyabileceğimi biliyordum. Sanki başından beri, kötü bir rüya içinde uykudaymışım da şimdi, orada, gerçekten uyanmışım gibi geldi: Yani artık gerçekten uyuyabilecektim. Beni götürdüğü bir yer vardı, devasa ağaçların kökleri arasında, dökülmüş ağaç yapraklarıyla yumuşacık; bana oraya uzanabileceğimi söyledi. Ben de uzandım ve uyudum. Sana ne kadar tatlı olduğunu anlatamam."

Öğlen güneşi iyice güçlenmişti; içeri girdiler, ev sahibi ekmek, peynir ve bir parça kurutulmuş et çıkarttı. Yemeklerini yerlerken Kızılağaç etrafına bakındı. Ev, geniş kirişleri, parlak bir zemini ve derin taş bir ocağı olan, sadece batıda minik bir girintisi bulunan tek, uzun bir odadan ibaretti. "Burası asil bir ev," dedi Kızılağaç. "Ve eski bir ev. Yaşlı Büyücü'nün evi diyorlar. Ben veya ustam Aihal burada yaşadığımız için değil; birlikte büyük depremi durdurdukları onun ustası Heleth burada yaşadığı için. Güzel bir evdir."

Kızılağaç, kıpırdayan yaprakların arasından üzerine parlayan güneşle, ağaçların altında yeniden biraz uyudu. Ev sahibi de biraz dinlendi ama çok

fazla değil; Kızılağaç uyandığında ağacın altında irice bir sepetin içinde altın rengi minik erikler vardı ve Çevik Atmaca keçilerin otlağında bir çiti tamir ediyordu. Kızılağaç ona yardıma gitti ama iş bitmişti. Öte yandan keçiler çoktan kaçmışlardı.

"Hiçbirinin sütü yok," diye homurdandı Çevik Atmaca eve dönerlerken. "Bütün işleri kaçmak için çitte yeni yollar bulmak. Sanki onları başıma bela etmek için tutuyorum... Öğrendiğim ilk tılsım, keçileri toplamak içindi. Teyzem öğretmişti. Artık ha tılsımı söylemişim, ha bir aşk türküsü çağırmışım. Gideyim bakayım da şu dul adamın sebzelerine girmesinler. Bir keçiyi yanına çağıracak bir efsunun falan yoktur, değil mi?"

Kahverengi dişi keçiler gerçekten de köyün eteklerindeki bir lahana tarlasını istila etmekle meşguldü. Kızılağaç Çevik Atmaca'mn söylediği tılsımı tekrarladı:

Noth hierthmalkman,
Hiolkhanmerthhan!

Keçiler tedirgin bir saygısızlıkla bakıp biraz uzaklaştılar. Bir bağrış çığrış, bir sopa onları yeniden lahanaların arasından patikaya çıkarttı ve burada Çevik Atmaca onlara cebinden çıkarttığı eriklerden ikram etti. Vaat ederek, ikram ederek, ikna ederek yavaşça kaçakları yeniden kendi otlaklarına çekti.

"Yaşlı mahluklar," dedi kapıyı mandallarken. "Keçilerin ne zaman, ne yapacağı hiç belli olmaz."

Kızılağaç, ev sahibinin de ne zaman, ne yapacağının hiç belli olmadığını düşündü, ama söylemedi.

Yeniden gölgeye oturduklarında Çevik Atmaca, "Şekillendirme Ustası Kuzeyli değil, bir Karg. Benim karım gibi. Karego-At'ta bir savaşçıymış. O diyarlardan Roke'a geldiğini bildiğimiz tek adamdır. Kargların büyücüleri yoktur. Onlar büyüye güvenmez. Ama Arzın Kadim Güçleri hakkında bizden daha çok bilgi saklamışlardır. Bu adam, yani Azver gençken Varlık Korusu hakkında bazı hikâyeler duymuş ve arzın güçlerinin merkezinin burası olabileceği doğmuş içine. Böylece tanrılarını, anadilini arkasında bırakarak Roke'un yolunu tutmuş. Kapının eşiğinde durarak, 'Bana o ormanda yaşamasını öğretin!' dedi. Biz de ona, sonunda o bize öğretmeye başlayıncaya kadar, bildiklerimizi öğrettik... Böylece bizim Şekillendirme Ustamız oldu. Kibar bir adam değildir ama çok güvenilir."

"Ondan hiç korkmadım," dedi Kızılağaç. "Onunla olmak kolaydı. Beni yanında ormanın derinliklerine götürdü."

İkisi de sessizleştiler, ikisi de ormandaki açıklıkları, ağaçlar arasındaki

yolları, yapraklar üzerindeki gün ve yıldız ışığını düşünüyordu.

"Orası dünyanın kalbi," dedi Kızılağaç.

Çevik Atmaca Gont Dağı'nın, ağaçlarla kararınış doğu yamaçlarına kaldırdı bakışlarını. "Oraya yürüyüşe gideceğim," dedi, "ormana, bu güz."

Bir süre sonra, "Şekillendirme Ustası sana ne öğütler verdi ve seni neden buraya bana yolladı, anlatsana," dedi.

"Senin beyim, çorak diyar hakkında... hayattaki birçok adamdan daha çok şey bildiğini, o yüzden belki ruhların bana öyle gelip, hürriyetleri için bana yalvarmalarını senin anlayabileceğini söyledi."

"O bunun sebebi hakkında ne düşünüyormuş, söyledi mi?"

"Evet. Belki de karımla benim nasıl ayrılması gerektiğini bilemediğimizi, sadece nasıl birleşildiğini bildiğimizi söyledi. Bunun sadece benim işim olmadığını, belki de cıva damlaları gibi birbirimizi çektiğimiz için, ikimizin birlikte yaptığı bir şey olduğunu söyledi. Ama Çağrıcı Usta buna itiraz etti. Sadece büyücülüğün büyük gücünün, dünyanın nizamını bu şekilde aşabileceğini söyledi. Eski ustam Gannet duvardan uzanıp bana dokunabilmiş olduğu için Çağrıcı bunun belki onun yaşamı boyunca gizli kalmış olan ama artık ortaya çıkan büyücülük gücünden kaynaklanmış olabileceğini söyledi."

Çevik Atmaca bir süre düşündü. "Ben Roke'ta yaşarken," dedi, "ben de Çağrıcı'nın gördüğü gözle görebilirdim. Oradayken, bizim büyücülük dediğimiz güçten daha güçlü bir şey bilmezdim. Hatta Yer'in Kadim Güçleri'nin bile daha büyük olamayacağını düşünürdüm... Eğer senin sözünü ettiğin Çağrıcı benim düşündüğüm adamsa, Roke'a küçük bir oğlan çocuğu olarak gelmişti. İffish'ten eski dostum Vetch onu bizimle çalışması için yollamıştı. O da hiç ayrılmadı. Onunla Şekillendirme Ustası Azver arasındaki fark da budur. Azver, yetişkin bir insan oluncaya kadar kadınlar ve erkekler arasında, hayatın ta içinde, bir savaşçı oğlu, savaşçı olarak yaşadı. Okul duvarlarının içeri sokmadığı meseleleri o tüm ayrıntısıyla bilir. O, kadınlarla erkeklerin sevdiklerini, seviştiklerini, evlendiklerini biliyor... Bu on beş yılı duvarların dışında yaşadıktan sonra, Azver'in yolunun daha doğru olduğuna kani oldum. Senin karınla arandaki bağ, ölüm ile yaşam arasındaki ayrıntıdan daha güçlü."

Kızılağaç tereddüt etti. "Ben de öyle olabileceğini düşünmüştüm. Ama sanki bunu düşünmek... utanmazlık gibi. Birbirimizi kelimelere sığdıramayacağım kadar çok seviyorduk ama bizim aşkımız şimdiye kadar bizden önce yaşayan herkesinkinden de mi büyüktü? Morred ile Elfarran'ınkinden de mi büyüktü?"

"Daha az değildi herhalde."

"Bu nasıl olabilir?"

Çevik Atmaca ona, sanki bir şeylere selam verircesine baktıktan sonra,

Kızılağaç'ın kendisini şereflendirilmiş hissetmesine neden olan bir ihtimamla cevapladı. "Şey," dedi yavaşça, "bazen daha baharında başına kötü bir şeyler veya ölüm gelen tutkular vardır. Güzellik içinde bittikleri içindir ki harpçılar bu konuda şarkılar söyler ve şairler hikâyeler düzer: Yıllardan kurtulmuş aşk. Genç Kral ile Elfarran'ın aşkı da buydu. Bu sizin de aşkınızdı Hara. Morred'inkinden daha büyük değildi ama onunki sizinkinden büyük müydü?"

Kızılağaç düşüncelere dalarak cevap vermedi.

"Mutlak bir şeyde ne daha fazla vardır, ne daha az," dedi Çevik Atmaca. "Ya hepsi, ya hiçtir; işin doğrusu budur. Benim aşkım hiç ölmeyecek, diyor. Yani ebediyet talep ediyor. Ve hakkı da var. Yaşamın kendisiyken nasıl ölebilir? Biz ebediyet hakkında, o bağa girdiğimizde, göz ucuyla şöyle yakaladığımız bir andan başka ne biliyoruz ki?"

Yumuşak bir edayla ama ateşle ve enerjiyle konuşuyordu; sonra arkasına yaslandı ve bir dakika sonra, hafif bir tebessümle, "Bütün ahmak köy delikanlıları bu şarkıyı söyler, aşkın hülyalarına dalan bütün genç kızlar bilir. Ama bu Roke'un Ustalarının aşina oldukları bir şey değildir. Şekillendirme Ustası belki daha öncesinden biliyordur. Ben geç öğrendim. Çok geç. Tam da geç değil," dedi. Ateş hâlâ gözlerinde, meydan okurcasına Kızılağaç'a baktı. "Sen buna sahiptin," dedi.

"Sahiptim." Kızılağaç derin bir nefes aldı. Sonra, "Belki de orada birliktedirler, o karanlık diyarda. Morred ile Elfarran."

"Hayır," dedi Çevik Atmaca nahoş bir katiyetle.

"Ama eğer bu bağ hakiki ise onu ne koparabilir?"

"Orada sevgililer yok."

"O halde onlar ne, orada o diyarda ne yapıyorlar? Sen oradaydın, duvarı geçtin. Orada yürüdün, onlarla konuştun. Söyle bana!"

"Söyleyeyim." Fakat Çevik Atmaca bir süre bir şey söylemedi. "Bu konuda düşünmekten hoşlanmıyorum," dedi. Başını sıvazlayarak kaşlarını çattı. "Sen de gördün... O yıldızları gördün. Minik, hiç kıpırdamayan fena yıldızlar. Hiç ay yok. Güneş doğmuyor... Tepeden aşağıya inerken yollar var. Yollar ve şehirler. Tepede otlar var, kuru otlar fakat daha aşağıda sadece toz ve kayalar var. Hiçbir şey yetişmiyor. Karanlık şehirler. Yığın yığın ölüler sokaklarda duruyor ve hiç sonu olmayan yollarda yürüyor. Konuşmuyorlar. Dokunmuyorlar. Hiç dokunmazlar." Sesi alçak ve kuruydu. "Orada Morred, Elfarran'ın yanından geçer de başını bile çevirmez, Elfarran da ona bakmaz... Orada hiç kavuşma yok Hara. Hiç bağ yok. Anne yavrusuna sarılmaz orada."

"Ama karım bana geldi," dedi Kızılağaç. "İsmimi seslendi ve beni dudaklarımdan öptü!"

"Evet. Sizin aşkınız diğer ölümlü aşklarından daha büyük olmadığına gö-

re, ne sen, nede o yaşam ile ölüm kanunlarını değiştirecek güce sahip kudretli birer büyücü olmadığınıza göre, bu işin içinde başka bir şey olmalı. Bir şeyler oluyor, bir şeyler değişiyor. Bu senin aracılığınla ve sana olsa da, aslında sen onun nedeni değil vasıtasısın."

Çevik Atmaca ayağa kalktı ve uçurum boyunca ilerleyen patikanın başlangıcına doğru iri adımlarla gidip, sonra tekrar Kızılağaç'a döndü; değişmişti, neredeyse gergin bir enerjiyle titriyordu, tıpkı avının üzerine dalmak üzere olan bir atmaca gibi.

"Sen ona gerçek ismiyle seslendiğinde karın sana, *O artık benim ismim değil*, dememiş miydi?"

"Evet," diye fısıldadı Kızılağaç.

"Ama bu nasıl olabilir? Gerçek isme sahip olan bizler öldüğümüz zaman da onları muhafaza ederiz ve gündelik isimlerimiz unutulup gider... Bu işin aslı bilenler için bile bir sırdır ama bizim anladığımız kadarıyla gerçek bir isim Gerçek Lisan'ın bir sözüdür. İşte o yüzden sadece bu vergiye sahip olan biri bir çocuğun gerçek ismini bilip ona verebilir. Ve isim, o varlığı bağlar– ister canlı olsun, ister ölü. Çağrıcı'nın bütün sanatı buradadır... Yine de usta karını gerçek ismiyle çağırdığında ona gitmedi. Sen onu her günlük ismiyle çağırdın ve sana geldi. Sana, onu gerçekten tanıyan birine gelir gibi mi geldi?"

Kızılağaç'a dikkatle ama sanki yanında oturan adamdan daha fazlasını görür gibi baktı. Bir süre sonra devam etti: "Ustam Aihal öldüğü zaman karım onun yanındaydı; ve ölürken ona, *Değişti, her şey değişti,* demiş. Duvardan bakıyordu. Hangi taraftan bilemiyorum.

"Ve o günden beri gerçekten de değişimler oldu – Morred'in tahtında bir kral var ve Roke'ta bir başbüyücü yok. Fakat fazlası, çok daha fazlası var. Ben bir çocuğun Kalessin'i, En Yaşlıları'nı çağırdığını gördüm: Üstelik Kalessin ona geldi ve tıpkı benim gibi ona 'kızım' dedi. Bunun manası nedir? Batıdaki adaların üzerinde ejderhaların görünmesinin manası nedir? Kral bizi çağırtmış, Gont Limanı'na bir gemi yollayarak kızım Tehanu'nun gidip onunla ejderhalar hakkında fikir alışverişinde bulunmasını istemiş. Halk eski mukavelenin bozulmuş olmasından, ejderhaların gelerek Erreth-Akbe ile Orm Embar dövüşmeden önce olduğu gibi tarlalarını, şehirlerini yakmasından korkuyor. Şimdi ise yaşam ile ölüm arasındaki hudutta bir can isminin bağını reddediyor... Bunu anlayamıyorum. Bütün bildiğim bunun bir değişim olduğu. Bütün bunlar bir değişim."

Sesinde hiç korku yoktu, sadece hiddetli bir coşku vardı.

Kızılağaç bunu paylaşamıyordu. Çok fazla şey kaybetmiş, anlayamadığı veya denetleyemediği güçlere karşı verdiği mücadele sonucu çok yorulmuştu. Fakat bu cesaret karşısında gönlü coşmuştu.

"Bu değişim iyiye yorulur mu beyim?" dedi.

"Öyle diyelim," dedi yaşlı adam. "Ama değişmesi şart."

Günün harareti geçerken Çevik Atmaca köye yürümesi gerektiğini söyledi. İçine bir sepet yumurta yerleştirdiği bir sepet elma taşıyordu.

Kızılağaç da onunla birlikte yürüdü ve yol boyu konuştular. Kızılağaç, Çevik Atmaca'nın meyve, yumurta ve minik çiftliğinin diğer ürünlerini arpa ve una karşılık takas ettiğini, yaktığı odunların sabırla ormandan toplanmış olduğunu ve keçilerinin artık süt vermediğinden dolayı bir yıl önceki peynirini idare etmek zorunda kaldığını anladığında çok şaşırmıştı: Nasıl olur da Yerdeniz'in Başbüyücüsü kıt kanaat geçinirdi? Kendi halkı ona saygıda kusur mu ediyordu?

Onunla birlikte köye gittiğinde, kadınların yaklaşmakta olan yaşlı adamı görünce pencerelerini kapattıklarını gördü. Yumurta ve meyveleri alan pazarcı tek bir söz söylemeden tahtasında hesabını yapmış, yüzünü asıp, gözlerini yere indirmişti. Çevik Atmaca onunla samimi konuştu, "O halde sana iyi günler İddi," dedi ama bir cevap alamadı.

"Beyim," diye sordu Kızılağaç eve yürürlerken, "senin kim olduğunu biliyorlar mı?"

"Hayır," dedi eski başbüyücü, alaycı bir bakışla. "Ve evet."

"Ama..." Kızılağaç kızgınlığını nasıl dile getireceğini bilemedi.

"Bir büyücülük gücüm olmadığını biliyorlar ama bende tekin olmayan bir şeyler var. Bir yabancıyla, bir Karg kadınla yaşadığımı biliyorlar. Kızımız dediğimiz kızın cadı gibi bir şey olduğunu biliyorlar ama daha kötüsü yüzü ve eli yanmış olduğu için ve o bizzat Re Albi Lordu'nu yakmış olduğundan, ya da uçurumdan aşağı ittirdiğinden, ya da kem bir nazarla öldürdüğünden – anlattıkları hikâyeler değişiyor. İçinde yaşadığımız evi sayıyorlar gerçi, çünkü orası Aihal ve Heleth'in eviydi; üstelik ölü büyücüler, iyi büyücülerdir... Sen şehirlisin Kızılağaç, Morred'in krallığından bir adadan. Gont'taki bir köy bambaşka bir meseledir."

"İyi ama neden burada kalıyorsunuz beyim? Mutlaka kral size gerekli saygıyı gösterirdi..."

"Ben saygı maygı istemiyorum," dedi yaşlı adam, Kızılağaç'ı tamamen susturan bir şiddetle.

Yürümeye devam ettiler. Uçurumun kıyısına inşa edilmiş eve gelince yeniden konuştu. "Burası benim kartal yuvam," dedi.

Akşam yemeğiyle birer kadeh kırmızı şarap içtiler, birer tane de güneşin kavuşmasını seyretmek için oturduklarında. Pek konuşmadılar. Gecenin, rüyanın korkusu Kızılağaç'ın üzerine çökmeye başlamıştı.

"Ben şifacı değilim," dedi ev sahibi, "ama belki uyumanı sağlamak için Şifacı Usta'nın yapmış olduğunu yapabilirim."

Kızılağaç ona gözlerinde soruyla baktı.

"Bu konuda düşünüyordum da belki de seni tepeden alıkoyan tılsım değil de sadece yaşayan bir elin temasıydı. Eğer istersen, bir deneriz."

Kızılağaç karşı çıktı ama Çevik Atmaca, "Zaten ben gecenin yarısını uyanık geçiriyorum," dedi. Böylece misafir o gece büyük odanın arka köşesindeki alçak döşeğe uzandı; ev sahibi de yanında oturup ateşi seyrederek uyukladı.

Kızılağaç'ı da seyrediyordu; sonunda uykuya daldığını gördü ve uykuya dalar dalmaz da uykusunda irkilip, sarsıldığını fark etti. Elini uzatarak yarı yarıya dönmüş vaziyette uzanmış yatan Kızılağaç'ın omzuna koydu. Uykudaki adam biraz kıpırdandı, içini çekti, rahatladı ve uyumaya devam etti.

Bu kadarcığını bile yapabilmek Çevik Atmaca'nın hoşuna gitmişti. En az bir büyücü kadar başarılı, dedi kendi kendine kibar bir alayla.

Uykusu yoktu; üzerinde hâlâ bir gerginlik vardı. Kızılağaç'ın kendisine anlattıklarını ve o akşamüstü konuştukları şeyleri düşündü. Kızılağaç'ın lahana bahçesinde durup tılsımı keçilere söyleyişini ve keçilerin bu güçsüz sözler karşısındaki kibirli umursamazlıklarını tekrar görür gibi oldu. Nasıl atmacanın, bataklık atmacasının, gri kartalın ismini söyleyerek onları gökyüzünden kanatlarının bir hışırtısıyla indirerek kolunu demir pençeleriyle kavramalarını, gözlerinin içine o öfke dolu altın gözlerle bakmalarını sağladığını hatırladı... Artık yapamıyordu. Sadece evine kartal yuvası deyip caka satıyordu ama kanatları yoktu.

Ama Tehanu başarıyordu. Onun uçmak için ejderha kanatları vardı.

Ateş geçmişti. Koyun postuna daha sıkı sarındı, sırtını duvara yasladı; eli hâlâ Kızılağaç'ın hareketsiz, sıcak omzundaydı. Adamı sevmişti ve onun için üzülüyordu.

Ertesi gün adamdan yeşil sürahiyi tamir etmesini istemeyi unutmamalıydı.

Duvar kenarındaki otlar kısa, kuru, ölüydü. Otları hareket ettirecek, hışırdatacak bir yel esmiyordu.

İrkilerek, oturduğu sandalyeden hızla doğruldu ve anlık bir şaşkınlıktan sonra elini yeniden Kızılağaç'ın omzuna koydu; biraz nefes nefese kalarak fısıldadı, "Hara! Geri gel Hara." Kızılağaç ürperdikten sonra rahatladı. Yeniden içini çekti, biraz daha ona doğru döndü ve kıpırdamadan yatmaya devam etti.

Çevik Atmaca eli uyuyan adamın kolunun üzerinde tekrar oturdu. Oraya, o taş duvara nasıl gitmişti? Artık oraya gitme gücü yoktu. Yolu bulmasının hiçbir yolu yoktu. Bir gece önce olduğu gibi Kızılağaç'ın rüyası, ya da hayali, Kızılağaç'ın yolculuk yapan ruhu onu da yanına alıp karanlık diyarın kenarına çekmişti.

Artık iyice uyanmıştı. Batı penceresinde, yıldızlarla dolu grimsi kareye bakıyordu.

Duvarın altındaki otlar... Tepe loş, çorak diyarla aynı seviyeye geldikten sonra ot bitmiyordu. Kızılağaç'a orada sadece toz ve taş olduğunu söylemişti. O kara tozu, kara taşı görmüştü. İçinden hiç su akmamış olan ölü nehir yataklarını. Hiç canlı olmayan. Hiç kuş, olduğu yere sinen tarla faresi, böceklerin vızıltıları ve zırıltıları, güneşin yaratıkları. Sadece ölüler, boş gözlü, sessiz yüzlü.

Ama kuşlar ölmez miydi?

Bir fare, bir sivrisinek, bir keçi –beyaz kahverengi, çevik ayaklı, sarı gözlü utanmaz keçi Sippy, Tehanu'nun hayvanı olmuştu ve geçen kış yaşlılıktan ölmüştü– Sippy neredeydi?

Çorak diyarda, karanlık diyarda değildi. Ölmüştü ama orada değildi. Ait olduğu yerdeydi, toprakta. Toprakta, ışıkta, rüzgârda, kayadan sıçrayan suda, güneşin sarı gözünde.

O halde neden, o halde neden...

Kızılağaç'ın sürahiyi tamir edişini seyretti. Şişman karınlı, yeşim rengi sürahi Tenar'ın göz bebeğiydi; yıllar önce onu Meşe Çiftliği'nden taşıyıp getirmişti. Geçen gün raftan alırken sürahi elinden kayıp düşüvermişti. Sürahinin iki büyük parçası ile minik parçacıklarını belki yapıştırılır da kullanılmasa bile hiç olmazsa görüntüsü için bir köşede durur düşüncesiyle toplamıştı. Ne zaman bir sepete koymuş olduğu parçaları görse sakarlığına hiddetlenip duruyordu.

Şimdi ise hayranlıkla Kızılağaç'ın ellerini izliyordu. İnce, güçlü, marifetli, acele etmeyen elleri sürahinin şeklini almış, sırçanın parçalarını okşayarak yerine yerleştiriyor, oturtuyor; ısrarla okşayarak, parmaklarıyla ikna ederek, minik parçaları yerine yerleştirerek onları birleştiriyor, kaygılarını gideriyordu. Çalışırken iki kelimeli, ezgisiz bir şey mırıldanıyordu. Bunlar Kadim Lisan'dan sözlerdi. Ged bunların anlamlarını hem biliyor, hem bilmiyordu. Kızılağaç'ın yüzü sakindi, bütün gerginliği ve hüznü gitmişti: İşine ve zamanına kendisini o kadar vermiş bir yüzdü ki bu zamandan azade bir sükûnetle parlıyordu.

Elleri sürahiden ayrıldı, açılan bir çiçeği muhafaza eden yapraklar gibi açıldı. Sürahi meşe masa üzerinde bütün olarak duruyordu.

Sürahiye sakin bir zevkle baktı.

Ged ona teşekkür ettiğinde, "Hiç zahmet olmadı. Kırıklar çok temizdi. Çok güzel yapılmış bir parça, hamuru da güzel. Baştan savma işleri tamir etmek daha zahmetlidir," dedi.

"Uyuyabilmen için aklıma bir şey geldi," dedi Ged.

Kızılağaç ilk ışıkla uyanmış, gün iyice doğana kadar ev sahibi de uyuyabilsin diye hemen kalkmıştı; ama belli ki bu çare de pek uzun süremezdi.

"Benimle gel," dedi yaşlı adam; keçilerin otlağının yamacından geçip tepeler, küçük yarı bakımlı tarlalar ve ormanın çıkıntıları arasından dolanan bir patikadan adanın içine doğru yola koyuldular. Gont, Kızılağaç için vahşi görünüşlü bir yerdi; tarazlanmış dağların çatık kaşlarıyla hep üzerlerinde yükseldiği pejmürde, gelişigüzel bir yer.

"Bana öyle geliyor ki," dedi Çevik Atmaca bir yandan yürürlerken, "ben Şifacı Usta'nın yapabildiğini yapabildiysem, sadece elini üzerine koyarak seni tepedeki o duvardan alıkoyabildiysem sana yardımı dokunabilecek başkaları da olabilir. Tabii hayvanlara bir itirazın yoksa."

"Hayvanlara mı?"

"Bak şimdi," diye başladı Çevik Atmaca ama patikadan onlara doğru sıçrayarak gelen garip bir yaratık tarafından sözü kesilmişti. Eteklere ve şallara dolanmış bu şeyin kafasından her yana doğru tüyler çıkıyordu ve uzun deri çizmeler giymişti. "Ah Atmacusta, Atmacusta!" diye bağırıyordu.

"Merhaba Funda. Sakinleş hele," dedi Çevik Atmaca. Kadın, yüzünde koca bir tebessümle, tüylü kafasını ve bedenini bir ileri bir geri sallayarak durdu. "Senin gelceğini bildi ya!" diye bağırdı. "Parmağıylan hani böyle atmaca gagası yaptı, bak böyle yaptı bana git dedi, git dedi eliylen! Gelceğini bildi!"

"Eh, ben de geldim."

"Bizi görmeye mi?"

"Sizi görmeye. Funda, bu Kızılağaç Usta."

"Kızılağacusta," diye fısıldadı kadın, Kızılağaç'ı da algılayıp aniden sakinleşerek. Sindi, kendi içine çekildi, ayaklarına baktı.

Ayağında deri çizme yoktu aslında. Çıplak bacakları dizden aşağıya pürüzsüz, kahverengi, kuru bir çamurla kaplanmıştı. Etekleri de toplanmış, bel kuşağına sokulmuştu.

"Kurbağa avlamaya gitmiştin değil mi Funda?"

Boş boş bakarak başıyla onayladı kadın.

"Gidip Teyzeye söyleyeyim," dedi bir fısıltıyla başlayıp bir ulumayla bitirerek, sonra geldiği yoldan kaçıp gitti.

"İyi bir ruha sahiptir," dedi Çevik Atmaca. "Karıma yardım ederdi. Artık cadımızın yanında yaşayarak ona yardım ediyor. Herhalde bir cadının evine girmenin senin için mahsuru yoktur?"

"Kesinlikle beyim."

"Birçok insan çekinir. Soylular, sıradan halk, büyücüler ve sihirbazlar."

"Karım Zambak da cadıydı."

Çevik Atmaca başını eğerek bir süre sessizce yürüdü. "Vergisini nasıl anlamış Kızılağaç?"

"Onunla birlikte içine doğmuş. Küçükken kırılmış bir dalın ağaçtan yeniden yetişmesini sağlarmış ve diğer çocuklar kırılan oyuncaklarını onarsın diye ona getirirmiş. Ama babası onun yaptığını gördüğünde ellerine vururmuş. Ailesi kasabanın hatırı sayılır kişilerindenmiş. Saygıdeğer insanlar," dedi Kızılağaç pürüzsüz sakin sesiyle. "Onun cadılarla düşüp kalkmasını istememişler. Böyle bir şeyin onun saygıdeğer bir adamla evlenmesine mani olacağını düşündükleri için. O yüzden o da çalışmalarını kendine saklamış. Sonra kasabasının cadıları da onunla hiç ilgilenmemişler, o onlardan bir şey öğrenmek istediğinde bile, çünkü babasından korkuyorlarmış, anlarsın ya. Sonra zengin bir adam ona kur yapmaya başlamış çünkü çok güzeldi, söylemiştim ya beyim. Anlatamayacağım kadar güzel. Babası da ona evlenmek zorunda olduğunu söylemiş. O gece kaçmış. Kendi başına orada burada dolanarak birkaç yıl yaşamış. Orada burada birkaç cadı onu yanlarına almışlar ama o hayatını hüneriyle kazanmış."

"Taon pek büyük bir ada sayılmaz."

"Babası onu aramamış. Tenekeci cadılardan bir kızım yok benim, demiş."

Çevik Atmaca yine başını eğdi. "Demek senden bahsedildiğini duyup yanına geldi."

"Ama bana benim ona öğretebileceğimden çok daha fazlasını öğretti," dedi Kızılağaç hevesle. "Bu ondaki büyük bir vergiydi."

"İnanırım."

Küçük bir vadiye inşa edilmiş, cadı fındığı ve süpürge otlarıyla boğulmuş, damında bir keçinin, önünde gıdaklayarak kaçışan beyaz benekli bir sürü siyah tavuğun, ayağa kalkıp önce havlamaya yeltenip sonra vazgeçerek kuyruk sallamayı uygun gören minik tembel bir çoban köpeğinin bulunduğu küçük bir eve, yahut büyük bir kulübeye vardılar.

Çevik Atmaca alçak kapıya giderek içeri bakmak için eğildi. "Orada mısın Teyze!" dedi. "Sana bir ziyaretçi getirdim. Kızılağaç, Taon Adası'ndan sihirbazlıkla uğraşan bir adam. Vergisi tamir etmek, tam bir usta olduğunu söyleyebilirim çünkü Tenar'ın yeşil sürahisini bir araya getirişini seyrettim; hani o senin bildiğin sürahi, geçen gün ahmak bir ihtiyar gibi düşürüp kırdığım, paramparça ettiğim sürahi."

Kulübeye girdi, Kızılağaç da onu izledi. Yaşlı bir kadın, dışarıdaki gün ışığına bakabileceği bir yerde, kapı yakınlarında minderli bir sandalyeye oturmuştu. Tutam tutam beyaz saçlarından tüyler çıkıyordu. Kucağında benekli bir tavuk oturuyordu. Çevik Atmaca'ya büyülü bir tatlılıkla gülümsedikten sonra ziyaretçiyi başıyla kibarca selamladı. Tavuk uyandı, gıdakladı ve atladı.

"Bu Yosun," dedi Çevik Atmaca. "En büyüğü iyilik olan, bir sürü maharete sahip bir cadı."

Böyle takdim ederdi ancak, diye düşündü Kızılağaç, Roke'un Başbüyücüsü büyük bir hanımefendiyi, ulu bir büyücüye. Eğilerek selamladı. Yaşlı kadın başını eğerek biraz güldü.

Sol eliyle dairesel bir hareket yaptıktan sonra sorarcasına Çevik Atmaca'ya baktı.

"Tenar mı? Tehanu mu?" dedi Çevik Atmaca. "Hâlâ Havnor'da kralın yanındalar bildiğim kadarıyla. Orada büyük şehrin o güzel manzarasını ve saraylarını görerek iyi vakit geçiriyorlardır."

"Ben bize taçlar yaptım ya," diye bağırdı, evin iç kısımlarındaki ağır kokulu, karanlık bir dağınıklığın içinden dışarı uğrayarak Funda. "Krallar, kraliçeler gibi. Bakçak mısınız?" Gür saçının her tarafına saplanmış olan tavuk tüylerini düzeltti. Yosun Teyze, kendi garip saç tuvaletini fark ederek, sol eliyle tüyleri silkmeye çalıştı ama pek etkili olamadı; yüzünü buruşturdu.

"Taçlar ağır olur," dedi Çevik Atmaca. Kibarca tüyleri seyrek saçların arasından teker teker çekti.

"Kraliçe kim Atmacusta?" diye bağırdı Funda. "Kraliçe kim? Bannen kral oldu, kraliçe kim?"

"Kral Lebannen'in bir eşi yok Funda."

"Neden? Olması lazım. Neden?"

"Belki onu arıyordur."

"Tehanu'yla evlencek!" diye viyakladı kadın neşeyle. "Öyle yapçak!"

Kızılağaç Çevik Atmaca'nın yüzünün değiştiğini, asıldığını, taş gibi sertleştiğini gördü.

Sadece, "Zannetmem," dedi. Yosun'un saçından topladığı tüyleri elinde tutarak, yavaşça okşadı. "Senden bir şey rica etmeye geldim Yosun Teyze," dedi.

Kadın sağlam elini uzatarak, Çevik Atmaca'nın elini öyle bir sevecenlikle tutmuştu ki Kızılağaç'ın yüreği sızladı.

"Köpek yavrularından birini ödünç almak istiyorum."

Yosun'un bakışları hüzünlendi. Cadının yanında aval aval bakınan Funda bu konuda bir dakika kadar düşündükten sonra durumu çözerek bağırdı: "Köpek yavruları! Yosun Teyze köpek yavruları! Ama onlar gitti!"

Yaşlı kadın başıyla onayladı; mahzun bir bakışla Çevik Atmaca'nın kahverengi elini okşadı.

"Biri mi istedi onları?"

"En kocamanı dışarı çıktı, belki de ormana kaçmıştır ve bir yaratık onu öldürmüştür çünkü bir daha geri gelmedi; sonra yaşlı Dolambahçe geldi, çoban

köpeği lazım dedi, ikisini de alıp eğitcekmiş, Teyze de onları verdi çünkü Kartanesi'nin çıkarttığı birkaç civcivi koşturup nankör köpekler hepsini yiyip bitirdilerdi ya."

"Eh demek ki Dolambaçlı onları eğitirken biraz terleyecek," dedi Çevik Atmaca hafifçe gülümseyerek. "Yavruları aldığına sevindim ama içlerinden birini bir-iki geceliğine ödünç almak istediğim için gittiklerine üzüldüm. Senin yatağında yatıyorlardı Yosun, değil mi?"

Kadın hâlâ hüzünlü bir edayla başını salladı. Sonra yüzü biraz aydınlanarak, başını bir yana doğru çevirip miyavladı.

Çevik Atmaca anlayamadan gözlerini kırpıştırdı ama Funda anladı. "Ha! Kedi yavruları!" diye bağırdı. "Minik Gri'nin dört yavrusu var. Yaşlı Kara daha biz durduramadan birini boğdu ama hâlâ iki-üç tanesi buralarda bir yerlerde, artık ufak köpekler gittiği için neredeyse her gece Teyze ve Biddy ile birlikte uyuyorlar. Pisi! Pisi! Pisi! Neredesin pisi, pisi?" Epey bir kargaşa, karışıklık, evin karanlık iç kesimlerinden gelen kulakları yırtan miyavlamalardan sonra Funda elinde sıkıca tuttuğu kıvranan ve ciyaklayan gri bir kediyle geri döndü. "İşte biri!" diye bağırdı ve kediyi Çevik Atmaca'ya fırlattı. Çevik Atmaca hayvanı beceriksizce yakaladı. Ve kedi derhal onu ısırdı.

"Tamam tamam," dedi kediye. "Sakinleş." Kediden cılız, gümbürtülü bir hırlama çıktı ve yine ısırmaya çalıştı. Yosun eliyle bir işaret yapınca Çevik Atmaca onu kadının kucağına bıraktı. Kadın kediyi ağırlaşmış eliyle yavaşça okşadı. Kedi hemen yayıldı, gerindi, cadıya bakarak mırıldanmaya başladı.

"Onu bir süre ödünç alabilir miyim?"

Yaşlı cadı eliyle kedi yavrusunun üzerinden, açık bir şekilde, Al senin olsun, senin olmasından memnuniyet duyarım, diyen asil bir hareket yaptı.

"Kızılağaç Usta'nın bazı rahatsızlık verici rüyaları var da; belki geceleri yanına bir hayvan alırsa sıkıntısını biraz azaltabilir diye düşündüm."

Yosun bakışlarını Kızılağaç'a kaldırıp ciddiyetle başını salladı, kedi yavrusunun karnından tutarak onu Kızılağaç'a doğru uzattı. Kızılağaç kediyi ihtiyatla eline aldı. Kedi ne hırladı, ne de ısırdı. Kollarından tırmanarak, gevşekçe ensesinde toplamış olduğu saçlarının altına boynuna yerleşti.

Kedi yavrusunu Kızılağaç'ın gömleğinin içine sokup Yaşlı Büyücü'nün evine yürürlerken Çevik Atmaca açıkladı. "Bir zamanlar, sanatta daha yeniyken hummalı küçük bir çocuğu iyileştirmem istenmişti. Oğlanın ölmekte olduğunu anlamıştım ama bir türlü onu bırakmaya razı olamadım. Onu izlemeye çalıştım. Onu geri getirmek için. Taş duvarın ötesine geçerek... Böylece burada bedenen, yatağın yanına düşüverdim ve ölmüş gibi yattım. Meselenin ne olduğunu tahmin eden bir cadı beni evime götürerek yatağa yatırdı. Evde de benimle, daha ben Roke'ta bir çocukken arkadaş olan bir hayvan vardı,

kendiliğinden yanıma gelip, benimle kalan bir hayvan. Bir otak. Onları bilir misin? Galiba Kuzey'de yoklar."

Kızılağaç tereddüt etti. "Sadece büyücünün nasıl Osskil'deki Terrenon Sarayı'na geldiğini... geldiğini anlatan *Kahramanlıklar*'dan biliyorum. Otak onu, kendisiyle birlikte yürüyen gebbete karşı uyarmak istemiş. O gebbetten kurtulmuş ama minik hayvan kısıp ölmüş."

Çevik Atmaca yirmi adım kadar hiç konuşmadan yürüdü. "Evet," dedi. "Öyle. Otakım, kendi ahmaklığımdan duvarın yanlış tarafında kısıp kaldığımda hayatımı kurtardı; bedenim burada yatıyordu ama ruhum orada geziyordu. Otak bana geldi, beni yaladı, hani kendilerini ve yavrularını yalayarak temizledikleri gibi, kedilerin de yaptığı gibi, kuru bir dille, sabırla bana dokunarak, her temasıyla beni geri getirerek yeniden bedenime geri döndürdü. Hayvanın bana vermiş olduğu armağan sadece hayatım değildi, en az Roke'ta öğrendiklerim kadar büyük bir bilgiydi... Ama baksana, bütün bildiklerimi unutmuşum.

"Bilgi diyorum ama aslında bir sır. Hayvanlarla bizim aramızdaki fark nedir? Konuşmak mı? Bütün hayvanlar bir şekilde konuşurlar, *gel*, derler, *dikkat*, derler, daha bir sürü şey söylerler; ama hikâyeler anlatamazlar, yalan söyleyemezler. Biz bunu yapabiliriz...

"Ama ejderhalar konuşur: Onlar Gerçek Lisan'da, yalanın yer almadığı, bir hikâye anlatmanın var etmek olduğu Varoluşun dilinde konuşurlar! Yine de biz ejderhalara hayvan deriz...

"O halde belki de fark dilden kaynaklanmıyor. Belki de şudur: Hayvanlar ne iyilik, ne de kötülük yaparlar. Yapmaları gerekeni yaparlar. Biz onların yaptıkları şeylere faydalı veya zararlı diyebiliriz, ama iyi ve kötü sadece yaptığımız şeyi seçme yolunu seçebilen bize aittir. Ejderhalar tehlikelidir, evet. Bize zarar verebilirler, evet. Ama kötü değiller. Onlar bizim erdemlerimizin altındadır, herhangi bir hayvan gibi yani. Ya da ötesinde. Onların bu erdemlerle bir alıp veremedikleri yoktur.

"Biz tekrar ve tekrar seçmek zorundayız. Hayvanlar sadece olurlar ve yaparlar. Biz boyunduruk altındayız, onlar hür. Bir hayvanla birlikte olmak demek hürriyeti biraz tanımak demek...

"Dün gece cadıların nasıl hep bir yoldaşlarının, bir cinlerinin olduğunu düşündüm. Teyzemin hiç havlamayan yaşlı bir köpeği vardı. Ona Öndengit derdi. Sonra ben Roke Adası'na ilk gittiğimde Başbüyücü Nemmerle'nin yanında her yere giden bir kuzgunu vardı. Sonra aklıma bir zamanlar bilezik yerine minik bir ejderha kertenkelesi, bir harekki takan genç bir kadın geldi. En son olarak otakımı düşündüm. Sonra da, eğer Kızılağaç'ın duvarın bu tarafında kalması için sıcak bir temasa ihtiyacı varsa, neden bu bir hayvanınki olma-

sın, diye düşündüm. Madem onlar yaşamı görüyorlar, ölümü değil. Belki bir köpek veya bir kedi de en az Roke'lu bir Usta kadar işe yarar... "

Öyle de oldu. Belli ki köpekler, erkek kediler, horozlar ve ne yapacağı belli olmayan Funda'nın bulunduğu bir evden ayrılmış olmaktan memnuniyet duyan yavru, güvenilir ve çalışkan bir kedi olduğunu ispatlamak amacıyla fare bulmak için evde devriye geziyor, izin verildiğinde Kızılağaç'ın saçlarının altından omzuna çıkıyor, Kızılağaç yatar yatmaz çenesinin altında mırıldanarak hemen uyumak için yerleşiyordu. Kızılağaç bütün bir gece boyunca hiçbir rüya gördüğünü hatırlamadan uyumuş, uyandığında da kedi yavrusunu göğsünün üzerinde oturmuş kulaklarını sakin bir erdemle yalarken bulmuştu.

Gerçi Çevik Atmaca hayvanın cinsiyetini anlamaya çalışırken hırlayarak onunla boğuştu. "Pekâlâ," dedi Çevik Atmaca, tehlike karşısında hayvanı hemen elinden bırakarak. "Nasıl istersen. Ya bir dişi, ya bir erkek Kızılağaç, bu kadarından eminim."

"Her halükârda ona bir isim verecek değilim," dedi Kızılağaç. "Minik kediler, mum alevi gibi sönüveriyor. Eğer isim verirsen, arkasından daha çok üzülüyorsun."

O gün, Kızılağaç'ın isteğiyle, Çevik Atmaca içten, Kızılağaç dışarıdan keçilerin otlağı boyunca yürüyerek çitleri tamire gittiler. Ne zaman çit kazıklarından birinin çürüme emaresi gösterdiği bir nokta veya ensiz tahtaların zayıfladığı bir yer bulsalar, Kızılağaç yüzünde rahat ve dikkatli bir ifadeyle, gırtlağından ve göğsünden çıkan neredeyse duyulmayan yarı anlaşılır bir fısıltıyla elini tahta üzerinde gezdirip yokluyor, çekiştiriyor, düzeltiyor, güçlendiriyordu.

Bir ara onu izleyen Çevik Atmaca, "Ben de bütün bunları hiç kaybetmeyeceğim zannederdim," diye mırıldandı.

Yaptığı işe iyice dalmış olan Kızılağaç neyi kastettiğini sormadı.

"İşte," dedi, "bu tutar." Sanki yapılanların işe yarayıp yaramayacağını denemek istercesine tos vurup yoklayan iki meraklı keçi refakatinde yollarına devam ettiler.

"Düşünüyordum da," dedi Çevik Atmaca, "Havnor'a gitsen fena olmayacak."

Kızılağaç ona telaşla baktı. "Şey," dedi. "Ben de belki oradan... o yerden uzak kalmayı becerebilirsem... eve Taon'a dönebilirim diye düşünmüştüm." Kendi söylediğine kendi de inanmamıştı.

"Dönebilirsin ama bunun akıllıca olacağını sanmam."

Kızılağaç gönülsüzce, "Bu bir kedi yavrusundan çok fazla şey istemek olacak, bir adamı koca bir ölüler ordusuna karşı savunmak."

"Öyle."

"Ama... Havnor'da ne yapacağım?" Sonra ani bir umutla, "Sen de benimle gelir misin?" dedi.

Çevik Atmaca başını tek bir kez salladı. "Ben burada kalacağım."

"Şekillendirme Ustası..."

"Seni bana yolladı. Ben de seni, hikâyeni dinleyecek ve bunu hakkıyla yorumlayacak insanlara yolluyorum... Sana söylüyorum Kızılağaç, Şekillendirme Ustası beni hâlâ eski ben sanıyor. Benim burada Gont ormanlarında saklandığımı ve büyük bir ihtiyaç ânında saklandığım yerden çıkacağımı sanıyor." Yaşlı adam terle ıslanmış yamalı giysilerine, tozlu pabuçlarına baktıktan sonra güldü. "Tüm asaletimle," dedi.

"Meee," dedi kahverengi keçi tam arkasından.

"Ama yine de Kızılağaç, seni buraya yollamakla doğru bir iş yapmış çünkü eğer Havnor'a gitmemiş olsaydı, burada olacaktı."

"Tenar Hanım mı?"

"*Hama Gondun.* Şekillendirme Ustası ona öyle demişti," dedi Çevik Atmaca, çitin üzerinden Kızılağaç'a bakarak, gözlerinin derinliği nihayetsizdi. "Gont'tan bir kadın. Gontlu Kadın. Tehanu."

II

SARAYLAR

Kızılağaç rıhtıma indiğinde *Uzakaşıran* hâlâ orada, kereste yüklüyordu; ama genç adam o gemide artık makbul olmadığını biliyordu. Onun yanına bağlanmış küçük, eski püskü bir koster olan *Hoş Gül*'e gitti.

Çevik Atmaca ona kral tarafından imzalanmış ve Barış Rünü ile mühürlenmiş bir serbest geçiş mektubu vermişti. "Eğer fikrimi değiştirirsem kullanayım diye yollamıştı," demişti yaşlı adam burun kıvırarak. "Sana faydası olur." Geminin kaptanı geminin veznedarını çağırıp mektubu okuttuktan sonra saygılı bir tavır takınarak sıkışık kamaralar ve yolculuğun uzunluğu nedeniyle özürler dilemeye başladı. *Hoş Gül* Havnor'a gidiyordu gitmesine ama bir kosterdi, limandan limana ufak tefek mallar taşıyordu ve Büyük Ada'nın güneydoğu kıyısından dolanıp Kralın Şehri'ne gitmek bir ayını alırdı.

Bunun kendisi için bir sakıncası olmadığını söyledi Kızılağaç. Çünkü yolculuktan korkuyor idiyse bile, yolculuğun sonundan daha çok korkuyordu.

Yeni aydan yarımaya süren deniz yolculuğu onun için tam bir huzur yolculuğu olmuştu. Gri kedi yavrusu sıkı bir yolcu çıkmıştı; gün boyunca bütün vaktini fare avıyla geçiriyor ama gece olunca sadakatle gelip çenesinin altına, yana, ya da elinin eriştiği bir yere kıvrılıyordu; Kızılağaç hiç eksilmeyen bir hayretle görüyordu ki bu sıcacık yaşamın minicik parçacığı onu taş duvardan ve duvar üzerinden ona seslenenlerden koruyordu. Ama tam olarak değil. Kızılağaç'a onları tümüyle unutturacak kadar değil. Oradaydılar, karanlıkta uyku örtüsünün, gündüz güneşin parlaklığının hemen ardında. O sıcak gecelerde geminin güvertesinde yatarken sık sık gözlerini açıyor, yıldızların geminin hareketiyle sallanıyormuşçasına hareket edişini, batıya doğru ilerleyişlerini izliyordu. Hâlâ tekin sayılmazdı. Fakat yazın yarısını Kameber, Barnisk ve Büyük Ada sahillerinde geçirdikten sonra artık hayaletlerine sırtını dönebilirdi.

Günler boyunca kedi yavrusu, neredeyse kendisi kadar büyük genç bir sıçanın peşine düşüp durdu. Leşi güverteden gurur ve zahmetle sürüklediğini gören gemicilerden biri ona Asıl dedi. Kızılağaç da bu ismi benimsedi.

Ebavnor Boğazı'ndan geçip Havnor Körfezi'nin ana girişinden geçtiler. Dünyanın ortasındaki şehrin ak kuleleri, mesafenin pusundan kurtularak güneşin aydınlattığı sular üzerinden görünür hale geliyordu. Girerlerken Kızılağaç geminin pruvasında durup başını kaldırdığında en yüksek kulenin zirvesinde gümüşten bir şimşek, Erreth-Akbe'nin Kılıcı'nı gördü.

O anda, kıyıya çıkıp elinde krala yazılmış bir mektupla büyük şehrin büyük insanları arasına katılmaktansa, geminin güvertesinde kalıp bir kıyıdan bir kıyıya dolaşabilmeyi diledi. Ulaklık işi için yaratılmamış olduğunu biliyordu. Neden bu kadar ağır bir yük yüklenmişti omuzlarına? Nasıl oluyordu da âli meseleler ve derin sanatlar hakkında hiçbir şey bilmeyen bir köy sihirbazı bir karadan bir karaya, büyücüden hükümdara, yaşayandan ölene bu yolculukları yapıyordu?

Buna benzer bir şeyi Çevik Atmaca'ya sormuştu. "Bütün bunlar beni aşıyor," demişti Çevik Atmaca. Yaşlı adam ona bir süre baktıktan sonra ona gerçek ismiyle seslenerek, "Dünya engin ve gariptir Hara, ama akıllarımızdan daha garip ve engin değil. Bunu bir düşün," demişti.

Şehrin arkasında, kara tarafındaki gökyüzü, şimşeklerle yüklü bir fırtınayla kararmıştı. Kuleler bu morumsu kara önünde bembeyaz yanıyor, martılar kulelerin üzerinde rüzgârda savrulan kıvılcımlar gibi süzülüyordu.

Hoş Gül demirledi, iskele tahtaları sürüldü. Bu kez, bohçasını sırtlandığında gemiciler ona iyi şanslar diledi. İçinde Asıl'ın sabırla sinmiş olduğu kapalı sepetini alarak kıyıya çıktı.

Caddeler çok ve kalabalıktı ama saraya giden yol aşikârdı; onun da oraya giderek Başbüyücü Çevik Atmaca'dan krala bir mektup getirdiğini söylemekten başka ne yapabileceğine dair bir fikri yoktu.

Bunu da birçok kere yaptı.

Muhafızdan muhafıza, subaydan subaya, sarayın geniş dış merdivenlerinden yüksek antrelere, yaldızlı tırabzanları olan merdivenlerden, duvarları halı kaplı iç odalara, çini, mermer ve meşe zeminlerin üzerinden, oymalı tahta kaplamalı, kirişli, kemerli, resimli tavanların altından giderek tekerlemesini tekrarladı: "Bir zamanlar Başbüyücü olan Çevik Atmaca'dan, krala bir mektup getirdim." Mektubunu vermiyordu. Bir heyet; kuşkucu, yarı uygar, kendini beğenmiş, zamana ayak uyduran, zorluk çıkartan muhafızlar, teşrifatçılar, subaylardan oluşan bir kalabalık toplanmaya, etrafında birikmeye başlayarak onu takip ettiler ve saraya girişini engellediler.

Derken hepsi ortadan çekildi. Bir kapı açıldı. Arkasından kapandı.

Sakin bir odada tek başına duruyordu. Geniş bir pencere kuzeybatı yönündeki çatılara bakıyordu. Fırtına bulutu dağılmış ve Onn Dağı'nın geniş gri zirvesi uzaktaki tepelerin üzerinde süzülmeye başlamıştı.

Başka bir kapı açıldı. Siyahlar giymiş, Kızılağaç yaşlarında, hızlı hareket eden, bronz kadar pürüzsüz, ince ve güçlü bir çehreye sahip bir adam içeri girdi. Kızılağaç'a doğru ilerledi: "Kızılağaç Efendi, ben Lebannen."

Kızılağaç'ın eline dokunmak için sağ elini uzattı, avuç avuca, Ea ve Enlades'te âdet olduğu üzere. Kızılağaç da bu bildik el hareketine gayri ihtiyari karşılık verdi. Sonra diz çökmesi gerektiğini hatırladı, ya da en azından eğilerek selam vermesi gerektiğini ama bunu yapma zamanı geçmiş gibiydi. Afallamış bir halde kalakaldı.

"Çevik Atmaca Bey'den mi geldiniz? O nasıl? İyi mi?"

"Evet hükümdarım. Size–" Kızılağaç aceleyle ceketini yoklayarak, sonunda kralın tahtında oturduğu taht odasına götürüldüğünde diz çökerek sunmayı tasarladığı mektubu aradı– "bu mektubu yolladı hükümdarım."

Kendisini izleyen gözler uyanık, nazik, en az Çevik Atmaca'nınkiler kadar yılmaz bir keskinlikteydi ama aklının çok daha fazlasını içeride kendine saklıyordu. Kral, Kızılağaç'ın uzattığı mektubu alırken nezaketi eksiksizdi. "Ondan gelen tek bir sözü taşıyan kişi, en içten şükranlarımı ve muhabbetimi kazanmış demektir. Müsaade eder misiniz?"

Kızılağaç sonunda eğilerek selam vermeyi becerdi. Kral, mektubu okumak için pencereye ilerledi.

En azından iki kere okuduktan sonra katladı. Yüzü en az daha önceki kadar sakindi. Kapıya giderek dışarıdaki biriyle konuştuktan sonra Kızılağaç'ın yanına döndü. "Rica ederim," dedi, "benimle oturun. Bize yiyecek bir şeyler getirecekler. Bütün akşamüstü saraydaymışsınız, biliyorum. Eğer cümle kapısındaki yüzbaşının bana haber yollayacak kadar aklı olabilseydi etrafıma ördükleri duvarlara tırmanma, hendeklerde yüzme zahmetinden kurtarabilirdim sizi... Çevik Atmaca Beyimle birlikte mi kaldınız? Uçurumun kenarındaki evinde?"

"Evet."

"Sizi kıskanıyorum. Ben oraya hiç gitmedim. Ömrümün ilk yarısının sonunda onunla Roke'ta ayrıldığımızdan beri onu görmedim. Benim Gont'a, yanına gitmeme müsaade etmiyor. Taç giyme törenime de gelmedi." Lebannen, sanki söylediği hiçbir şeyin ehemmiyeti yokmuş gibi gülümsedi. "Bana krallığımı verdi," dedi.

Oturarak, başıyla Kızılağaç'a küçük masasının diğer tarafında, karşısında bir sandalyeye oturmasını işaret etti. Kızılağaç masanın üzerine kakılmış fildişi ve gümüş kıvrımlı motiflere, ince kılıçlara dolanmış bir üvez ağacının yaprak ve çiçeklerine baktı.

"Yolculuğunuz iyi geçti mi?" diye sordu kral; soğuk et, tütsülenmiş alabalık, marul ve peynir dolu tabaklar kendilerine sunulurken havadan sudan ko-

nuştu. İştahla yemeğini yiyerek Kızılağaç'ın da kendini rahat hissetmesini sağladı; sonra kristal kadehlere soluk yakut renginde şarap koydu. "Beyime ve sevgili dostuma," dedi. Kızılağaç mırıldandı, "Ona" ve içti.

Kral birkaç yıl önce ziyaret etmiş olduğu Taon'dan bahsetti. Kızılağaç kralın Meoni'de olduğu sırada adada yaşanan heyecanı hatırlamıştı. Sonra, o sırada şehirde bulunan Taonlu bazı müzisyenlerden, saray için müzik yapmaya gelen harpçılardan ve şarkıcılardan söz etti; belki de içlerinde Kızılağaç'ın tanıdıkları vardı; gerçekten de söylemiş olduğu isimler tanıdıktı. Konuğunu rahatlatma konusunda çok becerikliydi; ayrıca yemek ile şarabın da hatırı sayılır bir katkısı olmuştu.

Yemeklerini bitirdiklerinde kral yarımşar kadeh şarap daha doldurarak, "Mektup daha çok sizin hakkınızda. Bunu biliyor muydunuz?" Sesi, havadan sudan konuşurken takındığı tondan pek farklı değildi, Kızılağaç bir an için şaşırdı.

"Hayır," dedi.

"Ne hakkında olduğu konusunda bir fikriniz var mı?"

"Belki rüyalarımda gördüklerimle ilgilidir," dedi Kızılağaç, alçak sesle konuşup bakışlarını yere indirerek.

Kral onu bir an süzdü. Bakışlarında gücendirici bir şey yoktu ama tetikkinde birçok adamın olabileceğinden daha açıktı. Sonra mektubu alarak Kızılağaç'a uzattı.

"Beyim, benim okumam çok azdır."

Lebannen şaşırmamıştı –sihirbazların bir kısmı okumasını bilirdi, bir kısmı bilmezdi– ama misafirini zor durumda bıraktığı için bariz bir şekilde utanmıştı. Çehresinin altınımsı bronz teni koyu kırmızıya çalmıştı. "Özür dilerim Kızılağaç. Ne söylediğini ben size okuyabilir miyim?" dedi.

"Zahmet olmazsa beyim," dedi Kızılağaç. Kralın utanması, bir anlığına kendisini kralla eşit hissetmesine sebep olmuştu ve ilk kez tabii bir halde, sıcak bir ifadeyle konuşmuştu.

Lebannen mektubun selam bölümü ile birkaç satırını gözleriyle taradıktan sonra yüksek sesle okudu:

"'Sana bu mektubu getiren Taonlu Kızılağaç rüyasında kendi rızası dışında, seninle birlikte geçmiş olduğumuz diyara çağrılıyor. Sana ıstırapların dinmiş olduğu yerdeki ıstırabı ve hiçbir şeyin değişmediği yerdeki değişimi anlatacak. Biz Kuğu'nun açmış olduğu kapıyı kapatmıştık. Şimdi ise belki de duvarın kendisi yıkılıyor. Roke'a gitmiş. Onu bir tek Azver duymuş. Kralım Efendim de onu duyacak ve irfanı gereğince hareket edecektir. Kralım Efendime hayat boyu duyduğum saygı ve itaati Kızılağaç'la yollarım. Aynı zamanda hanımım Tenar'a da hayat boyu duyduğum saygı ve selamı. Kızılağaç aynı

zamanda sevgili kızım Tehanu'ya da sözlü bir mesaj getirmiştir.' Ve Talon rünüyle imzalamış." Lebannen bakışlarını mektuptan kaldırıp Kızılağaç'ın gözlerine çevirerek, uzun uzun baktı: "Rüyanızda ne gördüğünüzü bana anlatır mısınız?"

Kızılağaç bir kez daha hikâyesini anlattı.

Kısaca anlattı ve pek de iyi anlatamadı. Çevik Atmaca'dan korku duymuş olsa bile eski başbüyücü, Kızılağaç için bildik bir yaşlı köylü veya çiftçi gibi görünüyordu, öyle giyinmişti ve öyle yaşıyordu ve bu basitlik bütün yüzeysel çekingenliği de alıp götürmüştü. Fakat ne kadar iyi yürekli ve nazik olursa olsun kral bir krala benziyordu, kral gibi davranıyordu, kralın ta kendisiydi ve bu mesafe Kızılağaç için aşılamazdı. Elinden geldiğince anlattı hikâyesini çabuk çabuk ve rahat bir nefes alarak bitirdi.

Lebannen bir-iki soru sordu. Zambak, sonra da Gannet, Kızılağaç'a birer kez dokunmuştu: Bir daha hiç dokunan olmamış mıydı? Ve Gannet'in teması yakmış mıydı?

Kızılağaç elini uzattı. İzler, bir aydır güneşten yanan teni altında belli belirsizdi.

"Bence, eğer yaklaşırsam duvardaki insanların hepsi bana dokunabilir," dedi.

"Ama sen onlardan uzak duruyorsun, öyle mi?"

"Öyle yaptım."

"Ve hayatta tanıdığın insanlar değil?"

"Bazen bir-ikisini tanıyormuşum gibi geliyor."

"Ama bir daha karını hiç görmedin, öyle mi?"

"O kadar fazlalar ki beyim. Bazen orada olduğunu düşünüyorum. Ama göremiyorum."

Bu konuda konuşmak her şeyi yaklaştırmıştı, çok yaklaştırmıştı. İçinde korkunun yeniden yükselmeye başladığını fark etti. Odanın duvarlarının, akşam göğünün ve havada yüzer gibi duran dağ zirvesinin yana çekilen bir perde gibi eriyiveceğini, onu her zaman durduğu o yerde, taştan duvarın yanındaki karanlık tepede bırakacağını düşünmüştü.

"Kızılağaç."

Başını kaldırdı, sarsılmıştı, başı dönüyordu. Oda aydınlık gelmişti; kralın yüzü sert ve netti.

"Burada, sarayda kalır mısın?"

Bu bir davetti ama Kızılağaç bunu emir addedip sadece başını sallayabildi.

"Güzel. Tehanu Hanım'a getirdiğin mesajı yarın vermeni sağlarım. Ayrıca Ak Hanım'ın da seninle konuşmak isteyeceğini biliyorum."

Adam eğildi. Lebannen de döndü.

"Beyim..."

Lebannen geri döndü.

"Kedimi yanımda tutabilir miyim?"

En ufak bir tebessüm, en ufak bir alay emaresi belirmedi. "Tabii ki."

"Beyim, sizi rahatsız eden bir haber getirmiş olmak da gönülden üzüyor beni!"

"Seni yollayan kişiden gelecek olan tek bir söz bile hem bana, hem de taşıyanına şereftir. Ayrıca dürüst bir adamdan kötü bir haber almayı, bir dalkavuktan duyacağım yalanlara her zaman tercih ederim," dedi Lebannen. Kızılağaç bu sözlerin ardında yurdu olan adanın vurgusunu duyunca biraz neşelendi.

Kral dışarı çıkar çıkmaz, Kızılağaç'ın girdiği kapıdan hemen bir adam belirdi. "Beni izlerseniz sizi odanıza götüreceğim beyim," dedi. Efendi, yaşlıca, iyi giyimli bir adamdı; Kızılağaç adamı, bir soyluyu mu yoksa bir hizmetliyi mi izlediği konusunda hiçbir fikri olmadan izledi ve o yüzden Asıl'ı sormaya cesaret edemedi. Kralla karşılaştığı odadan önceki odada subaylar, muhafızlar ve teşrifatçılar sepetini orada bırakması için ısrar etmişlerdi. O âna kadar en az on, on beş memur tarafından kuşkuyla bakılmış ve uygunsuz bulunarak incelenmişti. Belki on, on beş defa şehirde bırakacak bir yeri olmadığı için kedisini yanına almak zorunda kaldığını izah etmişti. Sepetini bırakmak zorunda kaldığı giriş odası arkasında bir yerlerde kalmıştı; odadan geçerlerken sepeti görememişti, artık hiç bulamazdı, sarayın ta öbür tarafında, koridorların, hollerin, geçitlerin, kapıların arkasında kalmıştı...

Rehberi eğilip selam vererek onu duvarları ve zemini halı kaplı, işli minderli bir sandalyesi, limana bakan bir penceresi, üzerine koca bir kâse yaz meyvesiyle bir sürahi su konmuş bir masası olan çok güzel, küçük bir odada bırakmıştı. Ve sepeti de oradaydı.

Sepeti açtı. Asıl, saraylara olan aşinalığını gözler önüne seren sakin bir edayla dışarı çıktı. Gerindi, selamlarcasına Kızılağaç'ın parmaklarını kokladı, eşyaları inceleyerek odayı dolaştı. Duvarda, içinde yatak bulunan bir girinti görerek hemen yatağın üzerine atladı. Kapı nezaketle çalındı. Genç bir adam kapağı olmayan büyük, düz ve ağır bir tahta kutu taşıyarak içeri girdi. Kızılağaç'ı eğilerek selamladıktan sonra, "Kum beyim," diye mırıldandı. Kutuyu yatağın bulunduğu bölümün uzak köşesine bıraktı. Yeniden eğilerek selam verdikten sonra çıktı.

"Eee," dedi Kızılağaç yatağa oturarak. Kedi yavrusuyla konuşma alışkanlığı yoktu. Onların ilişkisi sessiz, güvene dayalı bir temasa bağlıydı. Fakat biriyle konuşması gerekiyordu. "Bugün kralla tanıştım," dedi.

Kral kendi yatağına oturmadan önce bir sürü insanla konuşmak zorundaydı. En önemlileri de Kargların Yüce Kralı'ndan gelen elçilerdi. Havnor'daki görevlerini tamamlamış olan elçiler, Lebannen'i memnun edemediyseler bile kendileri memnun olarak ayrılmak üzereydiler.

Bu elçilerin, yıllar boyunca sabırla yapılan görüşme önerilerinin, davetlerin ve görüşmelerin sonucu olan gelişini dört gözle beklemişti. Çünkü krallığının ilk on yılında Karglar ile hiçbir ilişkiye girememişti. Awabath'taki Tanrı Kral anlaşma ve ticaret önerilerini reddetmiş, sefirlerini dinlemeden geri yollamış, tanrıların lanetli sihirbazlar şöyle dursun, adi ölümlülerle bile toplantı yapmayacağını bildirip durmuştu. Fakat Tanrı Kral'ın evrensel ilahi imparatorluk ilanını, allahsız Batı'yı talan edecek tüylü savaşçıları taşıyan yüzlerce tehlikeli gemi izlememişti. Adalar Diyarı'nın doğu adalarını kasıp kavuran korsan istilaları bile uzun zaman önce sonlanmıştı. Korsanlar Karego-At'tan kaçırabildikleri ne kadar mal varsa bunu Adalar Diyarı'nın demir, çelik ve bronzuna karşılık alıp satmaya çalışmanın yollarını arayan kaçakçılar olmuştu, çünkü Kargad Diyarı maden ve metal açısından fakirdi.

İşte bu kanun dışı tacirlerden duyulmuştu ilk kez Yüce Kral'ın yükselişi.

Kargad Diyarı'nın en doğusundaki büyük ve fakir ada olan Hur-at-Hur'da Thol adlı yerel bir diktatör Huunlu Thoreg ve Tanrı Wuluah soyundan geldiğini iddia ederek kendisini bu diyarın Yüce Kralı ilan etmişti. Bundan sonra Atnini'yi fethettikten sonra Hur-at-Hur ile Atnini'den topladığı bir filo ve hücum ordusuyla zengin merkezi ada Karego-At üzerinde hak iddia etmişti. Askerleri başkent olan Awabath'a doğru savaşarak ilerlerken şehir ahalisi Tanrı Kral'ın zulmüne karşı ayaklanmıştı. Yüksek rahipleri öldürerek bürokratları tapmaklardan uzaklaştırmışlar, kapıları sonuna kadar açarak Kral Thol'u, Thoreg tahtına sokaklarda tezahüratlar ve ellerinde bayraklarla buyur etmişlerdi.

Tanrı Kral muhafızlarının, Atuan Mezarları Mahali kâhinlerinin kalanı ile kaçmıştı. Orada, çölde, İsimsizlerin türbelerinin depremle yerle bir olmuş kalıntıları arasında, hadım edilmiş rahiplerinden biri Tanrı Kral'ın gırtlağını kesmişti.

Thol kendisini Dört Kargad Diyarı'nın Yüce Kralı ilan etti. Lebannen bunun haberini alır almaz kardeş kralı selamlamak için elçilerini yollamış ve Adalar Diyarı'nın iyiniyeti hakkında garanti vermişti.

Beş yıl süren zorlu ve yorucu diplomasi nihayet sonuç vermişti. Thol tehdit altındaki bir tahtta oturan sert bir adamdı. Dinin enkazı altında ülkesinin tüm denetimi riskli bir hal almış, tüm otorite sorgulanır bir hale gelmişti. Daha ikincil durumdaki krallar sürekli kendi hükümranlıklarını ilan ediyor ve Yüce

Kral tarafından güç kullanarak itaate zorlanıyorlardı. Türbelerden ve mağaralardan çıkan bazı tarikatçılar, "Lanet olsun kudretliye!" diye bağrışarak ilahi kişiyi öldürenleri depremlerin, deniz taşkınlarının, salgın hastalıkların beklediği kehanetinde bulunuyorlardı. Sorunlu, bölünmüş bir imparatorluğu idare eden Thol güçlü ve zengin Adalar Diyarı'na pek güvenemiyordu.

Krallarının dostluk hakkında konuşması ve Barış Halkası'nı gösterip durması ona pek bir şey ifade etmiyordu. Kargların bu halkada bir hakları yok muydu? Kadim günlerde Batı'da yapılmıştı ama uzun bir zaman önce Hupunlu Kral Thoreg onu kahraman Erreth-Akbe'den bir armağan, Karg ve Hard diyarları arasında bir dostluk işareti olarak kabul etmişti. Halka yok olmuştu ve dostluk değil savaşlar yaşanmıştı. Fakat sonra Atmaca Büyücü halkayı bularak, hem onu hem Atuan Mezarları Rahibesi'ni kaçırmış ve ikisini de Havnor'a götürmüştü. Adalar Diyarı'ndakilere işte ancak bu kadar güvenilirdi.

Sefirleri aracılığıyla Lebannen sabırla ve kibarca aslında Barış Halkası'nın Morred'in Elfarran'a verdiği bir armağan, Adalar Diyarı'nın en çok sevilen kral ve kraliçesine ait çok sevilen bir hatıra olduğuna dikkat çekmişti. Aynı zamanda çok kutsal bir şey olduğuna da, çünkü üzerinde kudretli bir takdis tılsımı olan Bağ rünü bulunmaktaydı. Dört asır kadar önce Erreth-Akbe halkayı bozulmayacak bir barışın teminatı olarak Kargad Diyarı'na götürmüştü. Fakat Awabath rahipleri teminata aldırış etmemiş ve halkayı kırmıştı. Kırk yıl kadar önce Roke Adası'ndan Çevik Atmaca ile Atuan'dan Tenar, Halka'yı yeniden birleştirmişti. O halde neden barış da yeniden oluşmasındı?

Kral Thol'a yolladığı mesajlarının özü buydu.

Bir ay önce, tam yazın yapılan Uzun Dans'tan sonra, Felkyolu Geçidi'nden bir gemi filosu yelken açıp çıkmış Ebavnor Boğazı'ndan ve sonra Havnor Körfezi'nin girişinden geçmişti: İçinde sorguçlu askerler, muhteşem kaftanlar giymiş elçiler ve birkaç peçeli kadın taşıyan kırmızı yelkenli uzun kırmızı gemiler.

"Atası Wuluah olan, Thoreg tahtında oturan Yüce Kral Thol'un kızı, Solea Adası'ndan Kraliçe Elfarran gibi Barış Halkası'nı koluna taksın; bu Batı ile Doğu Adaları arasında ebedi bir barışın işareti sayılsın."

Yüce Kral'ın Lebannen'e yolladığı mesaj buydu. Büyük Hardca rünlerle bir kâğıt tomarı üzerine yazılmıştı ama bunu Kral Lebannen'e vermeden önce Thol'un büyükelçisi yazıyı Havnor'daki sarayda, Karglı sefirlere hürmetlerini göstermek için toplanmış olan tüm saray ahalisinin hazır bulunduğu elçilerin karşılanma töreninde, halk önünde yüksek sesle okumuştu. Belki büyükelçinin aslında Hardca okuyamayıp sözleri ezberinden yavaşça ve yüksek sesle tekrarlamasından dolayı sesinde bir ültimatom tınısı duyuluyordu.

Prenses hiç konuşmadı. Kendisine Havnor'a kadar refakat etmiş on cariye

ya da köle kız ile telaşla ona göz kulak olan, ona saygıda kusur etmeyen bir sürü saraylı hanımın arasında duruyordu. Peçeliydi, anlaşıldığı kadarıyla Hurat-Hur'da soylu kadınlar arasında âdet olduğu üzere tamamen örtülü yani. Altın sırma işlemeli çizgileri olan kırmızı peçeler düz kenarlı bir şapkadan veya bir topuzdan doğruca yere iniyordu; öyle ki prenses kırmızı bir sütun veya sırık gibi duruyordu: Silindir şeklinde, hatları belirsiz, hareketsiz, sessiz.

"Yüce Kral bizi şereflendirdiler," dedi Lebannen net, sakin bir sesle; sonra duraksadı. Saray halkı ile elçiler bekledi. "Hoşgeldiniz prenses," dedi peçeli surete. Suret kıpırdamadı.

"Prenses Nehir Köşkü'ne yerleşsinler ve her dileği yerine getirilsin," dedi Lebannen.

Nehir Köşkü, şehrin kuzey ucunda küçük Serrenen Nehri üzerine kurulmuş teraslarıyla küçük ama çok güzel bir saraydı. Kraliçe Heru yaptırmıştı o köşkü ve buraya Kraliçenin Köşkü denirdi. Lebannen tahta çıktığında köşk, Yeni Saray ismini alan ve kralın yaşadığı Maharion Sarayı ile birlikte onarılmış, yeniden döşenmişti. Kral Nehir Köşkü'nü sadece yaz şenliklerinde ve bazen birkaç günlüğüne kendine vakit ayırabildiğinde kullanırdı.

Saraylılar arasında hafif bir hışırtı oldu. Kraliçenin Köşkü mü?

Karglı elçilerin arasına girip birkaç iltifatta bulunduktan sonra Lebannen kabul salonundan ayrıldı. Soyunma odasına, bütün hayatı boyunca tanıdığı yaşlı uşağı Meşe ile birlikte bir kralın en yalnız kalabileceği yere gitti.

Yaldızlı kâğıt tomarını masaya çarptı. "Fare kapanında peynir," dedi. Titriyordu. Her zaman üzerinde taşıdığı hançeri kınından silkip çıkartarak dosdoğru Yüce Kral'ın mesajının üzerine sapladı. "Ne çıkarsa bahtına," dedi. "Mal gibi. Halka onun koluna, tasma da benim boynuma takılacak."

Meşe onu boş bir yılgıyla izliyordu. Enladlı Prens Arren sinirlerine her zaman hâkim olurdu. Çocukken bir an için ağlayabilirdi, tek bir acı hıçkırık ama hepsi o kadar olurdu. Çok iyi yetiştirilmişti, hiddetini belli etmeyecek kadar iyi disiplin edilmişti. Ve bir kral olarak, ülkesini ölülerin diyarını geçerek kazanmış bir kral olarak sert olabilirdi ama her zaman için, diye düşünürdü Meşe, hiddetlenmeyecek kadar mağrur ve güçlüydü.

"Beni kullanamayacaklar!" dedi Lebannen, hançeri yeniden saplayarak; yüzü öfkeyle o kadar kararmış, o kadar körleşmişti ki yaşlı adam gerçekten korkarak geriledi.

Lebannen onu gördü. Her zaman etrafındaki insanları görürdü.

Hançerini yeniden kınına soktu. Daha sakin bir sesle, "Meşe, ismim üzerine yemin ederim ki o beni tahtına çıkmak için bir basamak olarak kullanamadan hem Thol'u hem de krallığını yok edeceğim." Sonra derin bir nefes alarak, Meşe'nin altınla ağırlaşmış devlet kaftanını omuzlarından alması için oturdu.

Meşe kimseye bu manzaranın tek bir kelimesini dahi aktarmadı ama tabiidir ki etrafta derhal Kargların prensesi ve kralın bu konuda ne yapacağına–ya da aslında, ne yapmış olduğuna–dair sürekli tahminler yürütülmeye başladı.

Kral, prensesi eş olarak almayı kabul ettiğini söylememişti. Çünkü herkes prensesin krala eş olarak sunulduğu konusunda hemfikirdi; Elfarran'ın Halkası hakkında söylenenler bu teklifi, ya da pazarlığı, ya da tehdidi pek de örtük olmayan bir biçimde dile getiriyordu. Ama kral bu teklifi reddetmemişti de. Herkesin bıkmadan tahlil edip durduğu gibi tepkisi, prensesi bir konuk olarak kabul ettiğini, onun tüm arzularının yerine getirilmesini istediğini ve onu Nehir Köşkü'nde, yani Kraliçenin Köşkü'nde oturtacağını belirtmek olmuştu. Ee, bu da önemli sayılırdı herhalde? Ama öte yandan neden Yeni Saray'da kalmasına izin vermemişti? Neden onu şehrin ta öteki ucuna yollamıştı?

Lebannen'in taç giydiği günden beri, soylu sülalelere mensup hanımlar, Enlad, Ea ve Shelieth kraliyet ailesinden gelen prensesler ya sarayı ziyarete, ya da sarayda kalmaya gelmişlerdi. Hepsi kraliçelere layık ağırlanmışlardı; ayrıca kral hepsinin düğünlerinde de dans etmişti, birer birer soylular veya halktan zengin adamlarla evlenmeye razı olduklarında. Kralın kadınların sohbetinden, fikirlerinden hoşlandığı herkes tarafından bilinirdi; güzel bir kızla ilgilenmeye, akıllı bir kadını kendisine fikir vermesi, takılması veya onu teselli etmesi için davet etmeye can atardı. Fakat hiçbir kız veya kadın, onunla evlenme ihtimalinin gölgesine dahi yaklaşamamıştı. Ve hiçbiri Nehir Köşkü'nde yaşayamamıştı.

Kralın bir kraliçeye ihtiyacı olduğunu danışmanları krala muntazam aralıklarla hatırlatıyordu.

Hakikaten evlenmen lazım Arren, demişti annesi onu son kez sağ gördüğünde.

Morred'in vârisinin vârisi olmayacak mı? diye soruyordu halktan insanlar.

Hepsine çeşitli sözler ve çeşitli şekillerde, Bana zaman tanıyın, diyordu: Bir krallığın yıkıntılarını yeniden inşa etmem gerekiyor. İzin verin de evimi bir kraliçeye layık, diyarımı çocuklarımın yönetebilecekleri bir hale getireyim. Çok sevilen ve güvenilen bir kral olduğu ve genç sayılabileceği için, bütün ağırbaşlılığına rağmen çekici ve ikna edici olmayı başardığı için peşinden koşan kızların elinden kurtulabilmişti. O âna kadar.

O gergin kızıl peçenin altında ne vardı acaba? O hiçbir şey göstermeyen çadırın içinde yaşayan kimdi? Prensesin maiyetine verilen hanımlara soru üzerine soru soruluyordu. Güzel miydi? Çirkin mi? Uzun ve ince, kısa ve yapılı, süt kadar beyaz, çiçek bozuğu tenli, tek gözlü, sarı saçlı, siyah saçlı, kırk yaşında, on yaşında, salyalarını toparlayamayan bir geri zekâlı, zeki bir güzel olduğu doğru muydu?

Zamanla bütün dedikodular tek bir yönde gelişmeye başladı. Çocuk denecek yaşta olmasa da gençti; saçı ne sarı ne siyahtı; yeterince güzel, diyordu bazı hanımlar; kaba diyordu diğerleri. Hepsi tek kelime Hardca konuşamadığını ve öğrenmeye niyeti olmadığını söylüyordu. Yanındaki kadınların arasına saklanıyor, odasından çıkmaya zorlanınca da kırmızı çadıra benzeyen peçesine bürünüyordu. Kral ona bir nezaket ziyaretinde bulunmuştu. O ise eğilerek selam vermemiş, konuşmamış, tek bir harekette bulunmamış ama öylece durmuştu, yaşlı İyesa Hanım'ın öfkeyle dediği gibi, "kırmızı tuğladan bir baca misali."

Kral onunla, kendisine Kargad Toprakları'nda sefir olarak hizmet veren kişiler ve oldukça iyi Hardca konuşabilen Karg büyükelçisi aracılığıyla konuşmuştu. Adam zahmetle kralın iltifatlarını ve prensesin dilek ve isteklerini bilme isteğini iletmişti. Tercümanlar prensesin, daha kısa ve sanki biraz daha içini gösteren peçeleri olan kadınlarıyla konuştular. Kadınlar hareketsiz, kırmızı, yuvarlak sütunun etrafında toplanarak bir şeyler mırıldanıp, vızıldadıktan sonra tercümanlara dönerek krala, prensesin her şeyden memnun olduğunu ve bir şey istemediğini söylediler.

Tenar ile Tehanu, Gont'tan geldiklerinde prenses yarım aydır oradaydı. Lebannen onlara, Karg filosu gelmeden kısa bir süre önce ne prenses, ne de Kral Thol ile ilgisi olan nedenlerden dolayı gelmeleri için yalvaran bir mesaj ile bir gemi yollamıştı. Fakat Tenar ile ilk yalnız kaldığında, "Ne yapacağım onu? Ne yapabilirim?" diye patladı.

"Anlat bana olanları," dedi Tenar, biraz şaşırmış görünerek.

Yıllar içinde birbirlerine birkaç mektup yazmalarına rağmen Lebannen, Tenar'ın yanında kısa bir süre geçirmişti; genç kral daha Tenar'ın saçlarının ağarmış olmasına alışamamıştı; ayrıca Tenar gözüne hatırladığından daha ufak tefek gelmişti; ama Tenar'ın yanındayken, on beş yıl önce olduğu gibi, ne derse desin kendisini anlayabileceğini hissetmişti.

"Beş yıl uğraşıp ticareti geliştirdim, krallığımın ve Maharion'un saltanat döneminde olduğu gibi batıdan ejderhalar, doğudan da yerel diktatörler tarafından sıkıştırılmasını istemediğim için savaşçı Thol ile iyi geçinmeye çalıştım. Çünkü ben Barış Burcu'nun altında hüküm sürüyorum. Bu iş oluncaya kadar gayet de iyi gidiyordu. Ta ki, eğer barış istiyorsan ona Elfarran'ın Halkası'nı ver diyerek, damdan düşer gibi bu kızı bana yollayıncaya kadar. Senin halkanı Tenar! Senin ve Ged'in halkasını!"

Tenar bir süre tereddüt etti. "Sonuç olarak onun kızı."

"Barbar bir kral için kızının ne önemi olabilir? Mal. Avantaj sağlamak için kullandığı bir pazarlık aracı. Bunu biliyorsun zaten! Sen de orada doğmuştun!"

Böyle konuşmak ona hiç yakışmıyordu ve kendi söylediğini kendi duydu.

Aniden diz çökerek Tenar'ın elini yakaladığı gibi, bir pişmanlık emaresi olarak gözlerinin üzerine koydu. "Tenar, özür dilerim. Bu olanlar aklımı başımdan alacak kadar üzüyor beni. Ne yapabileceğimi bir türlü çıkartamıyorum."

"Eh, hiçbir şey yapmadığın sürece, hep bir umudun olur... Belki de prensesin bir fikri vardır?"

"Nasıl olsun? Öyle kırmızı bir çuvalın arkasına saklanarak? Konuşmuyor, dışarı bakmıyor, çadır direği olsaymış daha çok işe yarayacakmış." Gülmeye çalıştı. Denetimden çıkmış kızgınlığı onu telaşlandırdı ve bu haline bir özür bulmaya çalıştı. "Bütün bunlar da tam batıdan müşkül bazı haberler geldiğinde oldu. O yüzden seni ve Tehanu'yu gelmeniz için çağırmışım. Bu ahmaklıkla rahatsız etmek için değil."

"Bu ahmaklık değil," dedi Tenar ama Lebannen konuyu bir kenara bıraktı, kapattı ve ejderhalar hakkında konuşmaya başladı.

Batıdan gelen haberler gerçekten müşkül olduğu için genellikle prenses hakkında hiç düşünmemeyi başarabiliyordu. Ancak meseleleri görmezden gelerek halletmek gibi bir alışkanlığı olmadığının farkındaydı. Kendisi kullanılan bir insan, başkalarını kullanmaya başlardı. Bu konuşmalarından birkaç gün sonra Tenar'dan prensesi ziyaret etmesini, onu konuşturmaya çalışmasını rica etti. Sonuç olarak, demişti, aynı lisanı konuşuyorsunuz.

"Muhtemelen," dedi Tenar. "Hur-at-Hur'dan kimseyi tanımamıştım. Atuan'da biz onlara barbar derdik."

Lebannen mahcup olmuştu. Ama tabii ki Tenar onun istediğini yaptı. Hemen prenses ile aynı lisanı, ya da hemen hemen aynı lisanı konuştuklarını ve prensesin başka lisanların varlığından haberdar olmadığını bildirdi. Prenses buradaki herkesin, saraylıların, hanımların kötü niyetli deliler olduğunu, insan lisanı kullanmadan hayvanlar gibi bir şeyler geveleyip, hecelediklerini düşünüyormuş. Tenar'ın anlayabildiği kadarıyla prenses Kral Thol'un asıl ülkesi olan Hur-at-Hur'da bir çölde yetişmiş, Havnor'a yollanmadan önce de Awabath'daki sarayda çok kısa bir süre kalmıştı.

"Korkuyor," dedi Tenar.

"O yüzden de çadırının içinde saklanıyor. Benim ne olduğumu zannediyor?"

"Senin ne olduğunu nereden bilebilir?"

Lebannen yüzünü astı. "Kaç yaşında?"

"Genç. Ama erişkin biri."

"Onunla evlenemem," dedi genç kral, ani bir kararlılıkla. "Onu geri yollayacağım."

"Geri çevrilmiş bir gelin, şerefi lekelenmiş bir kadındır. Eğer onu geri yollarsan Thol evinin şerefini kurtarmak için onu öldürebilir. Büyük bir ihtimalle ona hakaret etmeye çalıştığını düşünecektir."

Lebannen'in yüzüne yeniden öfke yerleşti.

Tenar sözü ağzından aldı. "Barbar gelenekleri," dedi sertçe.

Lebannen odayı sert adımlarla arşınlıyordu. "Pekâlâ. Ama bu kızı Mored'in Krallığının kraliçesi olarak kabul edemem. Hardca öğretilebilir mi? En azından birkaç kelime? Yoksa eğitilemez bir şey mi? Thol'a bir Hard kralının ülkesinin lisanını bilmeyen biriyle evlenemeyeceğini söylerim. İster beğensin, ister beğenmesin, böyle bir tokadı hak ediyor. Ayrıca bana da zaman kazandırır."

"Ondan Hardca öğrenmesini mi isteyeceksin?"

"Eğer söylenen her şeyi abuk sabuk sesler olarak algılıyorsa, ona nasıl bir şey söyleyebilirim? Ona gitmemin faydası ne olacak? Belki sen onunla konuşursun diye düşünmüştüm Tenar... Bunun ne kadar taciz edici bir şey olduğunu anlamalısın, Thol'un benim dengim gibi görünmek için bu kızı ve Halka'yı –senin bize getirdiğin Halka'yı– tuzak olarak kullanması! Buna göz yumamam. Barışı korumak için uzlaşmaya, ertelemeye razıyım. O kadar. Bu kadarcık bir hilebazlık bile rezil bir şey. Kıza uygun gördüğün bir şeyler söyle. Benim onunla bir işim yok."

Böylece yavaş yavaş soğuyarak utancı andıran huzursuz bir hisse dönüşen haklı bir öfkeyle dışarı çıktı.

Karglı hükümet temsilcileri yakında ayrılacaklarını bildirdiklerinde Lebannen Kral Thol'a dikkatle kaleme alınmış bir mesaj hazırlamıştı. Prensesin Havnor'daki mevcudiyetiyle kendisine verdiği şerefi nasıl takdir ettiğini ve kendisi ile saraylılarının ona krallığının gelenek, görenek ve dilini öğretmekten ne kadar büyük mutluluk duyacaklarını belirtti. Halka ya da prensesle evlenip evlenmemekle ilgili hiçbir şey söylemedi.

Karglılarla son kez, Taon'dan gelen, rüyayla başı belada olan sihirbazla konuştuktan sonraki akşam buluşmuş ve Yüce Kral'a mektubunu vermişti. Büyükelçinin Thol'un mektubunu yüksek sesle okumuş olduğu gibi o da mektubunu önce yüksek sesle okudu.

Büyükelçi keyifle dinledi. "Yüce Kral çok memnun olacak," dedi. Karglı hükümet görevlilerine iltifat ederken, Thol'a yolladığı armağanları gösterirken Lebannen bu kaçamak tavrının o kadar kolay kabullenilmesine sürekli olarak hayret ediyordu. Bütün düşünceleri tek bir sonuçta toplanıyordu: Büyükelçi yakamı prensesten kurtaramayacağımı biliyor. İçinden buna hırslı, sessiz bir cevap veriyordu: Asla.

Büyükelçinin Nehir Köşkü'ne uğrayarak prensese veda edip etmeyeceğini sordu. Büyükelçi ona sanki getirmiş olduğu bir paketle vedalaşmak ister mi, diye sorulmuş gibi boş boş baktı. Lebannen yeniden öfkenin içinde kabardığını hissetti. Büyükelçinin yüzünün biraz değiştiğini, dikkatli ve yatıştırıcı bir

ifade belirdiğini fark etti. Gülümseyerek Karg hükümeti görevlilerine Kargad Diyarı'na kadar latif bir rüzgâr temenni etti. Kabul salonundan çıkarak kendi dairesine gitti.

Hareketlerinin çoğunu merasimlerle âdetler sınırlıyordu ve bir kral olarak hayatının çoğu halkın gözleri önünde geçiyordu; ama yüzyıllardır boş olan bir tahta oturmuş, hiçbir protokolün olmadığı bir yere gelmiş olduğu için bazı şeyleri kendi istediği gibi ayarlayabilmişti. Merasimi yatak odasının dışında tutmuştu. Geceleri kendisine aitti. Antrede uyuyacak olan Meşe'ye iyi geceler diledikten sonra kapıyı kapattı. Yatağının üzerine oturdu. Kendisini yorgun, kızgın ve garip bir şekilde yalnız hissediyordu.

Boynunda her zaman, ucunda altın kumaştan bir kesecik bulunan, ince altın bir zincir taşırdı. Keseciğin içinde bir çakıl taşı vardı: Donuk, siyah bir taş parçası, kaba kenarlı. Taşı çıkartıp elinde tutarak oturdu ve düşünceye daldı.

Sihirbaz Kızılağaç ve rüyaları hakkında düşünmeye çalışarak zihninden şu Karglı kız hakkındaki bütün bu aptallıkları uzaklaştırmaya çalıştı. Fakat aklına bütün gelen, Gont'a çıkabildiği, Ged'le konuşabildiği, onunla kalabildiği için Kızılağaç'a duyduğu ıstırap yüklü kıskançlıktı.

İşte bu yüzden kendini yalnız hissediyordu. Efendisi olduğunu söylediği adam, herkesten çok sevdiği adam onun yaklaşmasına izin vermiyor, ona gelmiyordu.

Acaba Ged büyücülük gücünü kaybetmiş olduğu için Lebannen'in onu küçümseyeceğini, hor göreceğini mi düşünüyordu?

İnsanların akıllarına ve gönüllerine hükmedebilen bir güçle donanmış olduğu için, bu olmayacak bir düşünce değildi. Ama herhalde Ged onun böyle yapmayacağını bilirdi, en azından ondan böyle bir şey beklemezdi.

Acaba mesele, Lebannen'in efendisi ve rehberi olmuş olduğu için Ged'in şimdi onun bendesi olmaya tahammül edememesi miydi? Bu yaşlı adamın katlanamayacağı bir şey olabilirdi gerçekten de: Statülerinin böyle kesin, geriye dönüşü olmayan, bir biçimde ters yüz olması.

Ama Lebannen Ged'in Roke Tepesi'nde, ejderhanın gölgesinde, ustaları olduğu ustaların bakışları altında, nasıl onun önünde dizleri üzerine çöktüğünü çok açık bir şekilde hatırlıyordu. Ayağa kalkarak Lebannen'i öpmüş, ona güzel hüküm sürmesini söylemiş, ona *efendim ve sevgili arkadaşım*, demişti.

"Bana krallığımı verdi," demişti Lebannen Kızılağaç'a. İşte vermiş olduğu an, o andı. Tam olarak, rızasıyla.

Ve işte o yüzden Ged Havnor'a gelmiyor, Lebannen'in de gidip kendisine fikir danışmasını istemiyordu. O, gücünü devretmişti – tam olarak ve rızasıyla. Burnunu sokmak, gölgesini Lebannen'in ışığı üzerine düşürmek bile istemiyor gibiydi.

"Yapacağını yaptı," demişti Kapıcı.

Fakat Kızılağaç'ın hikâyesi Ged'i, adamı buraya, Lebannen'e yollayacak ve Lebannen'den yapılması gerekeni yapmasını isteyecek kadar etkilemişti.

Gerçekten de çok tuhaftı şu Kızılağaç'ın hikâyesi; ayrıca Ged'in duvarın yıkılabileceğine dair söyledikleri daha da tuhaftı. Ne demek olabilirdi acaba? Ayrıca neden tek bir adamın rüyaları bu kadar ağır bir yük taşısındı?

Kendisi de çorak diyarın eteklerinin rüyasını görmüştü çok önceleri, Başbüyücü Ged ile birlikte yolculuk ederlerken, Selidor'a gelmeden önce.

Adaların o en batısındakinde, Ged'in peşinden çorak diyara gitmişti. Taş duvarın üzerinden geçmişti. Ölülerin gölgelerinin kapı eşiklerinde durduğu veya öylesine, kıpırdamayan yıldızların aydınlattığı sokaklarda amaçsızca gezindiği karanlık şehirlere inmişti. Ged ile birlikte bütün ülkeyi bir ucundan diğerine geçmiş, tek adı Azap olan dağların eteklerindeki karanlık toz ve taş vadisinin yorucu yolundan gitmişti.

Avucunu açtı, elindeki minik siyah taşa baktı ve tekrar elini kapattı.

Yapmaya geldikleri işi bitirdikten sonra kuru nehir vadisinden dağlara tırmanmışlardı çünkü geriye dönüş yoktu. Sonunda Ged'in bir adım dahi atacak hali kalmayıncaya kadar ölülere yasak olan yoldan çıkmışlar, ellerini yakan ve dağlayan kayaların üzerinden tırmanmışlardı. Lebannen elinden geldiğince taşımıştı Ged'i, sonra da onunla birlikte karanlığın kenarına, gecenin umutsuz uçurumuna kadar sürünmüştü. Ve böylece birlikte güneş ışığına, yaşamın kıyısında çarpıp patlayan denizin sesine çıkmışlardı.

O korkunç yolculuğu tüm canlılığıyla, bu kadar hatırlamayalı çok olmuştu.

Ama o dağlardan aldığı siyah taş her zaman kalbinin üzerindeydi.

Şimdi Lebannen'e, o diyarın hatırasının, karanlığının, tozunun günlerin çeşitli parlak oyunlarıyla hareketinin hemen altında, aklında bir yerlerde duruyormuş ama o, hep bunu görmezden geliyormuş gibi gelmişti. Bakışlarını başka yöne çeviriyordu çünkü sonunda tekrar gideceği yerin orası olacağı bilgisine tahammül edemiyordu: Tek başına, arkadaşsız ve sonsuza kadar, gideceği yer. Boş gözlerle, konuşmadan, gölge bir şehrin gölgeleri içinde durmak için. Bir daha güneş ışığını hiç görmeden, hiç su içmeden, ya da canlı bir ele hiç dokunmadan.

Aniden ayağa kalkarak bu ürkütücü düşünceleri üzerinden attı. Taşı keseciğinin içine kapattı, yatmaya hazırlandı, lambayı söndürdü ve yatağa uzandı. Hemen tekrar gözlerinin önüne geldi: Toz ve taştan oluşmuş loş, gri diyar. İleride siyah, sivri zirvelere doğru yükseliyordu ama bulunduğu yerde hep, hep aşağıya, sağa, mutlak karanlığa doğru iniyordu. "O tarafta ne var?" diye sormuştu, Ged'le durmadan yürürlerken. Yol arkadaşı bilmediğini, belki de o ta-

rafta hiç son olmadığını söylemişti.

Lebannen düşüncelerinin bu amansız sürüklenişine kızıp, telaşlanarak doğrulup oturdu. Gözleri pencereyi aradı. Pencere kuzeye bakıyordu. Havnor'dan yüksek, gri başlı dağ Onn'a doğru uzanan tepelerin manzarasını seviyordu. Kuzeyde, Büyük Ada'nın ve Ea Denizi'nin ötesinde, görünmese de yurdu, Enlad vardı.

Yattığı yerden sadece gökyüzünü görebiliyordu; berrak bir yaz gecesi göğüydü, Kuğu Kalbi daha önemsiz yıldızlar arasında yüzüyordu. Krallığı. Yıldızların doğuda beyaz çiçekler gibi açıp batının aydınlığına indikleri ışık, yaşam krallığı. Yıldızların kıpırdamadan durduğu, insanın elinde hiçbir gücün kalmadığı, hiçbir yer hiçbir yere çıkmadığı için gidilecek doğru bir yolun kalmadığı o diğer diyarı düşünmek istemiyordu.

Yıldızları seyrederek yattığı yerden aklını bu anılardan ve Ged'i düşünmekten bilerek ayırdı. Tenar'ı düşündü: Onun sesini, elinin dokunuşunu. Saraylılar usul ve erkânla hareket ediyor, krala ne zaman ve nasıl dokunduklarına çok dikkat ediyorlardı. Tenar öyle değildi. Gülerken, elini onun elinin üzerine koyuveriyordu. Ona, annesinden bile daha cüretkâr davranıyordu.

Enlad sülalesinden gelen Prenses Gül iki yıl önce, o Enlad'daki Berila'ya ve güneyindeki adalara resmi bir ziyarete gitmek için gemideyken ateşlenerek ölmüştü. Şehre dönüp sarayı yasta buluncaya kadar annesinin ölüm haberini almamıştı.

Annesi şimdi orada, o karanlık ülkedeydi, çorak ülkede. Oraya giderse, bir sokakta annesinin yanından geçse bile annesi ona bakmayacaktı. Onunla konuşmayacaktı.

Yumruklarını sıktı. Yatağının yastıklarını yeniden yerleştirdi, kendisini rahatlatmaya, aklını oradan uzaklaştırmaya, oraya geri dönmesini engelleyecek şeyler düşünmeye çalıştı. Hayattaykenki haliyle annesini, sesini, yay gibi kara kaşları altındaki kara gözlerini, narin ellerini düşünmeye.

Ya da Tenar'ı düşünmeye. Tenar'dan Havnor'a gelmesini rica etmesinin tek nedeni ona fikir danışmak değildi; Tenar geride kalmış olan anneydi de aynı zamanda. Sevmek istiyor; sevgi vermek, sevgi almak istiyordu. Hiç kısıtı, hiçbir şartı olmayan amansız bir sevgi. Tenar'ın gözleri kara değil griydi ama Lebannen'in söylediği veya yaptığı hiçbir şeye kanmayan, nüfuz eden bir şefkatle delip geçiyordu bakışları.

Lebannen ondan beklenenleri başarıyla yerine getirdiğini biliyordu. Kralcılığı iyi oynadığını biliyordu. Ama sadece annesi ve Tenar'ın yanında kendinden kuşkulanmadan kral denenin ne olduğunu anlıyordu.

Tenar onu delikanlılığından beri tanıyordu, daha taç giymediği zamanlardan. Onu o günden beri, o olduğu için, Ged'in hatırı için, kendisi için seviyordu. Lebannen Tenar için, kendisini hiç kırmayan oğul olmuştu.

Ama Hur-at-Hur'dan gelen bu fukara kıza karşı bu kadar hiddetli davranıp, dürüst olmamaya devam ederse yakında ona kırılacağını düşünmeye başlamıştı.

Tenar da Awabath'tan gelen devlet görevlilerinin son kabulünde bulunmuştu. Lebannen gelmesini rica etmişti; o da gitmekten memnun olmuştu. Yaz başında oraya gelip de Kargları sarayda bulduğunda kendisinden kaçınacaklarını, ya da en azından ona sorgulayan gözlerle bakacaklarını düşünmüştü: Hırsızlık yapan Atmaca Büyücü ile birlikte Erreth-Akbe'nin Halkası'nı Atuan Mezarları'ndaki hazine odasından çalıp bir vatan haini gibi Havnor'a kaçan, dininden dönmüş rahibe. Adalar Diyarı'nın yeniden bir krala kavuşması onun yüzündendi. Karglar bunu bal gibi ondan bilebilirlerdi.

Ayrıca Hur-at-Hur'lu Thol yeniden, Tenar'ın en büyük tapınaklarını yıkmış olduğu İkiz Tanrılar ve İsimsizler'e ibadet edilmesini sağlamıştı. Onun ihaneti sadece politik değil aynı zamanda dinseldi de.

Ama bütün bunlar çok zaman önce olmuştu, kırk yıl kadar önce, neredeyse efsanelere karışmıştı; devlet adamları da olayları hatırlama konusunda seçici olurdu. Thol'un büyükelçisi Tenar ile görüşme şerefine nail olmak için yalvarmış, onu, Tenar'ın kısmen gerçek olduğunu düşündüğü ince bir nezaketle karşılamıştı. Ona Arha Hanım, Yutulmuş, Ebediyen Tekrardoğan demişti. Yıllardır onu bu isimlerle çağıran olmamıştı ve kulağına çok tuhaf gelmişti. Fakat anadilini duymak, hâlâ konuşabildiğini görmek ona yoğun, hüzünlü bir zevk vermişti.

O yüzden büyükelçi ile yanındakilere veda etmeye gitmişti. Kargların Yüce Kralı'na kızının iyi olduğunu temin etmesini rica ettikten sonra soluk örgülü saçları, tüylü baş süsleri, tüylerle birlikte dokunmuş gümüş ağ örgülü saray zırhları içindeki uzun boylu, kemikli adamlara son bir kez hayranlıkla bakmıştı. Kargad Diyarı'nda yaşarken kendi ırkından çok az erkek görmüştü. Mezarlar Mahali'nde sadece kadınlar ve hadımağaları yaşıyordu.

Merasimden sonra saray bahçelerine kaçtı. Yaz gecesi ılık ve kıpır kıpırdı, bahçenin çiçek açmış çalılıkları gece rüzgârında hareket edip duruyordu. Saray surları dışındaki sesler sakin bir denizin mırıltısı gibiydi. Kameriyeler altında genç bir saraylı çift sarmaş dolaş yürüyordu; onları rahatsız etmek istemeyen Tenar bahçenin diğer tarafındaki çeşmeler ve güller arasında yürüdü.

Lebannen kabul salonundan yine çatık kaşlarla ayrılmıştı. Nesi vardı bu çocuğun? Bildiği kadarıyla daha önce hiçbir zaman mevkiinin gerektirdiği

zorunluluklara karşı koymamıştı. Herhalde bir kralın evlenmesi gerektiğini ve yapacağı seçim konusunda da çok fazla şansı olmadığını biliyordu. Halkına boyun eğmeyen bir kralın vatan haini olduğunu da biliyordu. Halkının bir kraliçe ve tahta vârisler istediğini de biliyordu. Ama bu konuda hiçbir şey yapmamıştı. Saraydaki kadınlar Tenar'a kralın âşığı diye bilinmekle hiçbir şey kaybetmeyen birkaç sevgili hakkında dedikodu yapmışlardı keyifle. Belli ki bütün bu sevgilileri ustalıkla idare etmişti ama sonsuza kadar böyle devam etmeyi düşünemezdi. Acaba neden Kral Thol'un kendisine son derece kusursuz bir çözüm sunması karşısında bu kadar hiddetlenmişti?

Belki de bu kusurlu bir çözümdü. Prenses bir sorun olmuştu.

Tenar kıza Hardca öğretmeye çalışacaktı. Ve ona Denizler Diyarı'nın yolunu ve yordamını, gelenek ve göreneklerini öğretmeye gönüllü hanımlar bulmaya çalışacaktı – bu kendisinin de başaramadığı bir konuydu. Prensesin cahilliğini, saraylıların bilgiçliğine tercih ederdi.

Lebannen'in kızın görüş açısını anlamaktaki başarısızlığına veya kabiliyetsizliğine kızıyordu. Kendini kızın yerine hiç koyamıyor muydu? Uzaktaki bir çölde, bir diktatörün kalesindeki haremde muhtemelen babasından, amcalarından ve birkaç rahipten başka hiç erkek görmeden yetişmek; aniden yabancılar tarafından kapalı bir yaşamın tekdüzeliği ve katılığından alınıp uzun ve korku verici bir deniz yolculuğuna çıkmak; haklarında dünyanın öbür ucunda yaşadıklarından başka hiçbir şey bilmediği, hayvan ve kuşlara dönüşebilen büyücüler oldukları için tam insan bile sayılamayacak dinsiz, kana susamış canavarlar arasına terk edilmek – üstelik onlardan biriyle de evlenmek zorunda kalmak!

Tenar, sevdiği ve güvendiği Ged ile birlikte olduğu için kendi halkını terk edip Batı'da canavarlar ve büyücüler arasında yaşamaya gelebilmişti. O zaman bile çok kolay olmamıştı; sık sık cesareti kırılmıştı. Havnor halkının kendisini bağrına basmasına, onu çiçekler ve övgü dolu sözlerle karşılayan kalabalıklara, Ak Hanım, Barış Getiren, Halka'nın Tenar'ı gibi taktıkları o tatlı isimlere rağmen, bütün bunlara rağmen, yıllar önceki o gecelerde kimse onun dilini konuşmadığı için, kendisini çok yalnız hissettiği için, herkesin bildiği şeylerin hiçbirini bilmediği için mutsuzluk içinde saraydaki odasına sinerdi. Kutlamalar biter bitmez, Halka yerine konar konmaz Ged'e onu uzaklaştırması için yalvarmıştı; Ged de verdiği sözü tutarak onunla birlikte Gont'a kaçmıştı. Orada Yaşlı Büyücü'nün evinde Ogion'un vesayetinde onun öğrencisi olarak, sonunda erişkin bir kadın olarak ne yapacağına karar verinceye kadar, Adalar Diyarı'ndan biri olmayı öğrenerek yaşamaya başlamıştı.

Halka'yla Havnor'a geldiğinde bu kızdan daha gençti. Ama o, prenses gibi güçsüz büyümemişti. Tek Rahibe olarak gücü genellikle gösterişte ve sözde

kalsa da yetiştiriliş tarzının sert yöntemlerini kırarak ve hem tutsağı, hem de kendi için hürriyeti kazanarak kendi kaderini ellerine almıştı. Fakat bir diktatörün kızı ancak birkaç önemsiz şeyi denetleyebilirdi. Babası kendisini kral ilan ettiğinde ona da prenses denmeye başlanmış, sonunda bir eş olarak kendisi de birine verilinceye kadar zengin giysiler, esirler, hadımağaları, mücevherler verilmişti ona; ama bütün bu olanlarda onun hiçbir söz hakkı yoktu. Harem dışında dünyadan bütün görebildiği kalın duvarlardaki pencere yarıkları ve kırmızı peçelerinin arasından görebildikleriydi.

Hur-at-Hur kadar geri kalmış ve barbar bir adada doğmamış olduğu, hiç *feyag* giymek zorunda kalmadığı için kendisini şanslı sayıyordu Tenar. Ama demirden gelenek ve görenekler içinde yetişmenin ne demek olduğunu biliyordu. Bu yüzden Havnor'da bulunduğu sürece prensese yardım için elinden geleni yapması icap ettiğini düşünüyordu. Ama burada fazla kalmak niyetinde değildi.

Bahçede dolaşıp çeşmelerin yıldız ışığında pırıldamalarını seyrederken eve ne zaman ve nasıl döneceğini düşündü.

Saray yaşantısının formalitelerini, bu medeni görünüş altındaki hırs, tutku, rekabet ve yardakçılığı, bir sürü dolap çevrilmesini pek önemsemiyordu. Kendisi de merasimler, iki yüzlülük, gizli siyaset içinde büyümüştü ve bunların hiçbiri onu ne korkutuyor, ne de endişelendiriyordu. Sadece evini özlemişti o kadar. Gont'a, Ged'in yanına, evlerine dönmek istiyordu.

Havnor'a, Lebannen Tehanu ile onu ve eğer gelirse Ged'i çağırttığı için gelmişti; Ged gelmemişti ve Tehanu da onsuz gitmeyeceğini söylemişti. Bu onu hem korkutuyor, hem de endişelendiriyordu. Kızı ondan bir türlü ayrılıp kurtulamayacak mıydı? Lebannen'in ihtiyacı olan Tehanu'nun fikirleriydi, onunkiler değil. Ama kızı ona sıkı sıkıya yapışmıştı; Havnor'daki sarayda en az Hur-at-Hur'dan gelen kız kadar rahatsız, en az onun kadar uygunsuzdu; onun gibi sessizdi ve saklanıyordu.

Yani Tenar şimdi her ikisine, kendi güçleriyle baş edemeyen iki ürkek kıza da dadılık, hocalık ve yoldaşlık etmek zorundaydı, üstelik hayatta arzu ettiği tek güç, evine dönüp bahçede Ged'e yardım etme hürriyetinden başka bir şey olmadığı halde.

Evde de bunlar gibi beyaz güller yetiştirebiliyor olabilmeyi diledi. Gece havasında kokuları o kadar tatlıydı ki. Şarlak çok rüzgârlıydı, ayrıca yazları da güneş çok kuvvetli oluyordu. Üstelik büyük bir ihtimalle keçiler de gülleri yerdi.

Sonunda içeri girerek doğu kanadında Tehanu ile paylaştıkları dairesine yollandı. Geç olduğu için kızı uykuya dalmıştı. Su mermerinden minik bir lambanın fitilinin ucunda inci tanesinden büyük olmayan bir alev yanıyordu.

Odalar yumuşak ve gölgeliydi. Lambayı üfledi, yatağına girdi ve uykuya dalmaya başladı.

Taştan dar ve yüksek kemerli bir koridorda yürüyordu. Elinde su mermerinden bir lamba vardı. Lambanın soluk oval ışığı önünde ve arkasındaki karanlık içinde yitip gidiyordu. Kapısı koridora açılan bir odaya geldi. Odanın içinde kuş kanatları olan insanlar vardı. Kimisinin kafaları da kuş kafalarıydı, atmaca, akbaba kafaları. Ya ayakta, ya da çömelmiş bir halde hareketsiz duruyorlar; etrafı ak ve kızılla halkalanmış gözlerle ne ona, ne de herhangi bir şeye bakıyorlardı. Kanatları sırtlarından sarkan koca siyah pelerinlere benziyordu. Uçamayacaklarını biliyordu. O kadar hüzünlü, o kadar umutsuzdular ve odadaki hava o kadar ağırdı ki dönüp kaçmaya çalıştı ama hareket edemiyordu; ve bu felç haliyle uğraşırken uyandı.

Odada yumuşak gölgeler, penceresinde yıldızlar, güllerin kokusu, şehrin hafif kıpırtısı, Tehanu'nun uyurken çıkan nefes sesi vardı.

Tenar rüyanın kalıntılarını üzerinden atmak için doğrulup oturdu. Mezarlar'ın Labirenti'ndeki Boyalı Oda'ydı gördüğü, kırk yıl önce Ged'le ilk kez yüz yüze geldiği yer. Rüyasında duvardaki resimler canlanmıştı. Ama canlanmış da sayılmazlardı. Yeniden doğmadan ölenlerin sonsuz, zaman ötesindeki cansızlıklarıydı bu: İsimsizler tarafından lanetlenmiş olanlar: Kâfirler, batılılar, büyücüler.

İnsan ölünce yeniden doğardı. Bu, büyürken öğrendiği kesin bilgiydi. Çocukken Arha yani Yutulmuş olması için Mezarlar'a götürüldüğünde ona bütün insanlar arasında bir tek aynı kişi olarak doğanın ve birbirini izleyecek yaşamlar boyunca tekrar kendi olarak doğacak olanın kendisi olduğu söylenmişti. Bazen buna inanıyordu ama Mezarlar'ın rahibesi olduğu zamanlarda bile sürekli inanmamıştı buna; o zamandan beri de hiç inanmıyordu. Ama Kargad Diyarı'ndaki insanların bildiği şeyi, yani öldükten sonra yeni bir bedenle yeniden geri gelineceğini, sönen lambanın aynı anda başka bir yerde, belki bir kadının rahminde, belki minik bir balığın yumurtasında ya da rüzgârda uçuşan bir otun tohumcuğunda yeniden alevleneceğini, eski yaşamını unutarak, yenisi için taptaze var olmak için, ebediyen art arda yaşamlara geri döneceğini o da biliyordu.

Sadece toprağın kendisi, yani Kadim Güçler tarafından dışlanmışlar, Hard Diyarı'nın kara sihirbazları yeniden doğmazdı. Onlar öldüğünde –derdi Karglar– yaşayan dünyayla birleşmezler de kanatlı ama uçamayan, ne kuş, ne insan olarak, ümitsizlik içinde tahammül etmek zorunda kaldıkları yarım varlığa sahip bir yere giderlerdi. Rahibe Kossil, Tanrıkral'ın kendini beğenmiş düşmanlarının korkunç kaderini, ruhlarının ışık dünyasından ebediyen atılmaya mahkûm olduğunu anlatmaktan ne kadar da zevk alırdı.

İyi de Ged'in ona anlatmış olduğu, insanların gittiği, toz ve gölgeden oluşan değişmeyen diyar – daha mı az korkunç, daha mı az berbattı?

Aklında cevapsız sorular kaynaşıp duruyordu: Artık Karg olmadığına göre, kutsal yere ihanet ettiğine göre, o da öldüğü zaman çorak diyara gitmek zorunda mı kalacaktı? Ged de oraya mı gitmek zorundaydı? Orada birbirlerinin yanından hiç umursamadan mı geçeceklerdi? Bu mümkün olamazdı. Ama ya Ged oraya giderse ve Tenar yeniden doğarsa da ayrılıkları ebedi olursa?

Bütün bunları düşünmeyecekti. Arkasında bıraktığı bunca yıldan sonra neden Boyalı Oda'nın rüyasını gördüğü belliydi. Bunun büyükelçiyi görüp yeniden Kargca konuşmakla bir ilgisi vardı tabii ki. Yine de rüyadan sinirleri kalkmış, mutsuzca yatıyordu yatağında. Gençliğinin kâbuslarına dönmek istemiyordu. Şarlak'a dönüp Ged'in yanında yatmak, uyurken Tehanu'nun çıkardığı nefes sesini dinlemek istiyordu. Ged uyurken bir taş kadar kıpırtısız olurdu; ama ateş Tehanu'nun gırtlağında bir hasar bırakmıştı, o yüzden onun nefes alıp verişinde hep bir kabalık vardı; Tenar hep bunu dinlemişti, geceler ve yıllar boyunca. Bu, yani o hafif kaba nefes yaşamdı, geri gelen yaşamın tatlı sesi.

Bu sesi dinleyerek sonunda yeniden uyudu. Eğer rüya gördüyse bile bu hava boşlukları, gökyüzünde hareket eden sabah renkleriydi.

Kızılağaç çok erken uyandı. Minik yol arkadaşı bütün geceyi çok huzursuz geçirmişti; o yüzden o da öyle. Kalkmış olduğuna memnundu; pencereye gidip oturarak mahmur bir halde limanın üzerindeki göğün ağarışını, yola koyulan balıkçı teknelerini, büyük körfezdeki alçak pusun içinden çıkıp yükselen gemi yelkenlerini seyretti, güne hazırlanan şehrin mırıltı ve telaşını dinledi. Tam, ne yapması gerektiğini bulmak için sarayın vahşiliğine dalıp dalmama konusunda düşünmeye başlamıştı ki kapı çalındı. Bir adam tepsi içinde taze meyve, ekmek, bir sürahi süt ve küçük bir kâsede kedi için et getirdi. "Beşinci saat söylendiğinde gelerek sizi kralın huzuruna götüreceğim," diye bilgi verdi Kızılağaç'a ciddiyetle; sonra daha az resmi bir dille eğer yürüyüş yapmak istiyorsa saray bahçesine nasıl ineceğini tarif etti.

Kızılağaç gece yarısından öğlene kadar altı saat, öğlenden gece yarısına kadar da altı saat olduğunu biliyordu tabii ki ama daha önce saatlerin söylendiğini hiç duymamıştı ve adamın ne kastettiğini pek merak etti.

Kısa bir süre sonra Havnor'da, sarayın en yüksek kulesinin, hani tepesinde kahramanın ince çelik kılıcının bulunduğu kulenin yükseldiği balkona dört borazancının çıkarak, günün öğleden önceki dördüncü ve beşinci saatinde, öğle vakti, öğleden sonra birinci, ikinci ve üçüncü saatlerinde borazanlarını biri batıya, biri kuzeye, biri doğuya biri de güneye doğru üflediğini öğrenmiş-

ti. Böylece saraylılar, tüccarlar, şehrin gemicileri işlerini ve buluşmalarını, kararlaştırdıkları bir saatte gerçekleştirebiliyordu. Bütün bunları ona bahçelerde gezinirken karşılaştığı bir oğlan, üzerindeki tunik kendisine çok büyük gelen küçük, zayıf bir oğlan anlatmıştı. Borazancıların borazanlarını ne zaman üfleyeceklerini, kulede bulunan devasa kum saatlerinden ve ayrıca kulenin tepesinde asılı duran, tam saat başı sallanmaya başlanırsa, bir sonraki saatin tam başında duran Ath Sarkacı'ndan bildiklerini söylemişti. Ayrıca Kızılağaç'a borazancıların çaldıkları ezginin Kral Maharion'un Selidor'dan geri döndüğünde Erreth-Akbe için yazdığı Ağıt'ın bölümleri olduğunu; her saatte farklı bir bölümünü çaldıklarını ama öğle vakti tüm ezgiyi baştan sona geçtiklerini anlattı. Ve belli bir saatte belli bir yerde olmak istiyorsan gözünü kuleden ayırmaman gerektiğini çünkü borazancıların balkona hep biraz erken çıktıklarını ve eğer güneş parlıyorsa gümüş borazanlarını şimşekler çaktıracak, güneşi yansıtacak şekilde havaya kaldırıp tuttuklarını. Oğlanın adı Rody'ydi ve Ark'taki Metarna Lordu olan babasıyla Havnor'da bir yıl kalmak için gelmişti; sarayda okula gidiyordu, dokuz yaşındaydı, annesi ve ablasını çok özlüyordu.

Kızılağaç daha sakinleşmiş bir halde mihmandarına yetişecek şekilde odasına döndü. Oğlanla yaptığı konuşma beylerin oğullarının da çocuk, beylerin de insan olduğunu ve onun korkması gerekenin insanlar olmadığını hatırlatmıştı ona.

Mihmandarı onu saray koridorlarından geçirerek duvarları boyunca sıralanmış, Havnor'un kulelerine, kanallar üzerinden kavis çizerek geçen, caddeler üzerinden damdan dama, balkondan balkona sıçrayan muhteşem köprülerine açılan pencerelerle aydınlanan aydınlık, uzun bir odaya getirmişti. Kapının yanında, odanın diğer tarafında duran bir grup insana doğru gidip gitmemek konusunda kararsız dururken manzaranın yarısını görebiliyordu.

Kral onu görerek yanına geldi ve kibarca selamladıktan sonra alıp diğerlerinin yanına götürerek hepsini teker teker takdim etti.

Elli yaşlarında bir kadın vardı, ufak tefek, çok solgun tenli, kırlaşmaya başlamış saçları ve iri, gri gözleri olan bir kadın: Tenar, dedi kral gülümseyerek. Halka'nın Tenar'ı. Kadın Kızılağaç'ın gözlerinin içine bakarak onu sükûnetle selamladı.

Kral yaşlarında bir adam daha vardı, kadifeler ve havalı ketenler giymiş, belindeki kemerde ve boynunda mücevherler olan, kulak memesine koca bir yakut yerleştirilmiş bir adam: Kaptan Tosla, dedi kral. Tosla'nın yüzü meşe odunu kadar kara, dikkatli ve sertti.

Yüzünde Kızılağaç'a güven veren düzgün bir ifade olan, basit giysiler içinde orta yaşlı bir adam vardı: Havnor Sülalesinden Prens Sege, dedi kral.

Boyunca tahta bir asa taşıdığı için Kızılağaç'ın, Roke Okulu'ndan bir büyücü olduğunu anladığı kırk yaşlarında bir adam vardı. Adamın oldukça yıpranmış bir yüzü, ince elleri, soğuk ama kibar bir tavrı vardı. Mühresenk Usta, dedi kral.

Çok sade bir elbise giydiği ve grubun dışında, sanki pencerelerden dışarı bakıyormuş gibi hafifçe arkası dönük durduğu için Kızılağaç'ın hizmetçi zannettiği bir kadın daha vardı. Lebannen kızı yaklaştırırken, Kızılağaç onun akan sular gibi ağır ve parlak kara saçlarının o güzel dökümlü duruşunu gördü. "Gontlu Tehanu," dedi kral, sesi meydan okurcasına gürlemişti.

Kadın bir an için doğrudan Kızılağaç'a baktı. Gençti; yüzünün sol yanı pürüzsüz bakır kırmızısıydı, yay gibi bir kaşın altında parlak kara bir göz vardı. Sağ yanı ise bozulmuştu; koca bir yara yüzünü kabartmış, gözsüz bırakmıştı. Sağ eli bir kuzgunun kıvrık pençesine benziyordu.

Elini Kızılağaç'a uzattı, Ea ve Enlades halkının usulünce, diğerlerinin yapmış olduğu gibi, ama uzattığı sol eliydi. O da kendi elini kızın eline değdirdi, avuç içi içine gelecek şekilde. Kızın eli sıcaktı, ateşi varmış gibi sıcak. Kız yine ona baktı; parlak, çatık, kızgın tek gözden gelen hayret verici bir bakış. Sonra yeniden bakışlarını yere indirdi, sanki onlardan biri olmak, orada bulunmak istemiyormuş gibi geri çekildi.

"Kızılağaç Usta, baban Gontlu Atmaca'dan sana bir haber getirmiş," dedi kral, habercinin sessiz kaldığını görünce.

Tehanu başını kaldırmadı. Parlak siyah saçları neredeyse yüzünün harap halini gizliyordu.

"Hanımefendi," dedi Kızılağaç, ağzı kuruyarak karık bir sesle, "size iki soru sormamı söyledi." Paniğe kapılarak söyleyeceği şeyi unuttuğu için sakinleşmek ve dudaklarını ıslatmak için duraksadı; fakat bu duraksama beklentili bir sessizliğe dönüştü.

Tehanu, kendisininkinden de karık bir sesle, "Sor," dedi.

"İlk önce, *Çorak diyara gidenler kim?* diye sormamı söyledi. Sonra tam gitmek için ondan müsaade isterken, 'Kızıma şunu da sor: *Ejderhalar taş duvarı aşacak mı?*' dedi."

Tehanu tamam dercesine başını salladı, biraz daha geri çekildi, sanki bilmecelerini yanına alıp onlardan uzaklaşmak istercesine.

"Çorak diyar," dedi kral, "ve ejderhalar..."

Dikkatli bakışları bir çehreden diğerlerine gitti.

"Gelin," dedi, "oturup konuşalım."

"Acaba bahçede konuşsak olur mu?" dedi ufak tefek, gri gözlü kadın, Tenar. Kral hemen kabul etti. Kızılağaç giderlerken Tenar'ın krala, "Bütün gün içerde kalmak ona zor geliyor. Gökyüzüne ihtiyacı var," dediğini duydu.

Bahçıvanlar havuzların birinin yanındaki devasa yaşlı söğüt ağacının gölgesine sandalye getirdiler. Tehanu gidip havuzun kenarında durarak birkaç iri gümüş sazanın tembel tembel yüzdüğü yeşil suya bakmaya başladı. Belli ki babasının mesajı hakkında düşünmek istiyordu, onların söylediklerini duysa bile konuşmak değil.

Hepsi oturduktan sonra kral Kızılağaç'a hikâyesini bir kere daha anlattırdı. Dinlerlerken oluşan sessizlikleri merhamet yüklüydü; o da acele etmeden ve kendini sıkmadan konuşabildi. Bitirdiği zaman bir süre sessizliklerini muhafaza ettikten sonra büyücü Mühresenk ona bir soru sordu: "Dün gece rüya gördün mü?" Kızılağaç hatırlayabildiği kadarıyla hiç rüya görmediğini söyledi.

"Ben gördüm," dedi Mühresenk. "Roke Okulu'nda öğretmenim olan Çağrıcı Usta'yı gördüm. Onun iki kere öldüğünü söylerler: Çünkü duvarın diğer tarafında olan o diyardan geri gelmişti."

"Ben de yeniden doğmayan ruhları gördüm," dedi Tenar, çok alçak sesle.

Prens Sege, "Bütün gece boyunca şehrin caddelerinden gelen sesler, çocukluğumdan bildiğim sesler, eskisi gibi seslenen sesler duyduğumu sandım. Ama dinlediğim zaman, duyduğumun ya nöbetçi ya da nara atan sarhoş bir denizci olduğunu anladım," dedi.

"Ben hiç rüya görmem," dedi Tosla.

"Ben o diyarı rüyamda görmedim," dedi kral. "Hatırladım. Ve bir türlü aklımdan çıkartamadım."

Sessiz kadın Tehanu'ya baktı ama o sadece havuza bakıyor, hiç konuşmuyordu.

Başka kimse konuşmadı; Kızılağaç buna tahammül edemiyordu. "Eğer bu illeti getiren bensem, beni uzaklaştırmalısınız!" dedi.

Büyücü Mühresenk buyurucu bir edayla değil ama kesin bir dille konuştu: "Eğer Roke seni Gont'a, Gont da Havnor'a yolladıysa, bulunman gereken yer Havnor'dur."

"Başlar çok olunca, düşüncenin yükü hafif kalır," dedi Tosla alayla.

Lebannen, "Gelin bir süre rüyaları bir kenara bırakalım. Misafirimiz o gelmeden önce bizim neyle uğraştığımızı bilmeli – benim neden yaz başında Tenar ile Tehanu'nun gelmesi için yakardığımı ve Tosla'yı yolundan bizimle fikir alışverişinde bulunması için çevirdiğimi bilmeli. Bütün bu meseleyi Kızılağaç'a anlatır mısın Tosla?"

Esmer suratlı adam başıyla onayladı. Kulağındaki yakut, kan damlası gibi parladı.

"Mesele ejderhalar," dedi. "Batı Uçyöre'de birkaç yıldır Ully ve Usidero'daki çitliklere ve köylere geliyorlar, alçaktan uçuyorlar, evlerin damlarını

pençeleriyle kavrıyorlar, sallıyorlar ve insanlara dehşet saçıyorlardı. Toringates'e iki defadır tam hasat zamanı gelerek alev kusup tarlaları tutuşturuyorlar, saman yığınlarını yakıyorlar, evlerin saz damlarını kavuruyorlar. İnsanlara hiç saldırmadılar ama insanlar yangınlarda öldü. Karanlık Yıllar'daki gibi hazine peşinde o adaların beylerinin evlerine değil de sadece köylere ve tarlalara saldırıyorlar. Tahıl için Simly kadar güneybatıya gitmiş olan bir tacir de aynı şeyleri anlattı: Ejderhalar gitmiş ve tam hasat zamanı tarlaları yakmış.

"Sonra, geçen kış Semel'de iki ejderha bir yanardağ olan Andanden Dağı'nın zirvesine oturmuş."

"Aa," dedi Mühresenk ve kralın soran bakışları karşısında, "Palnlı büyücü Seppel bana o dağın ejderhalar için en kutsal yer olduğunu, kadim günlerde topraktan ateş içmek için oraya gittiklerini anlatmıştı."

"Eh işte, geri dönmüşler," dedi Tosla. "Ayrıca oradaki insanların tüm serveti olan büyükbaş ve küçükbaş hayvan sürülerini taciz ediyorlar; hayvanların canını yakmıyorlar ama korkutup kaçmalarına neden oluyorlar. İnsanlar bunların siyah ve zayıf, az ateşleri olan genç ejderhalar olduğunu söylüyor.

"Ve Paln'da artık, adanın kuzey kısmındaki dağlarda, çiftliklerin olmadığı vahşi doğada yaşayan ejderhalar varmış. Avcılar eskiden oraya dağ keçisi ve evcilleştirmek için atmaca avlamak için gidermiş ama ejderhalar onları kovalamış, artık kimse dağlara yaklaşamıyor. Belki sizin şu Palnlı büyücü bunları biliyordur?"

Mühresenk başıyla onayladı. "Bunların dağların tepelerinde kaz sürüleri gibi sürüyle görüldüğünü söylüyor."

"Paln ile Semel ve Havnor Adası arasında sadece Paln Denizi var," dedi Prens Sege.

Kızılağaç da Semel'den kendi adası Taon'a yüz milden daha az olduğunu düşünüyordu.

"Tosla gemisi *Balıkçın* ile Ejderha Yolu'na doğru gitti," dedi kral.

"Ama en doğudaki adayı görmüştüm ki arı oğulu gibi bir sürü mahlukat üzerime üşüştü," dedi Tosla sert bir tebessümle. "Yelkenlerimi alazlamak için dalarak, beni de inekleri ve koyunları taciz ettikleri gibi taciz ettiler, ta ki beni geldiğim yere kaçırtıncaya kadar. Ama bu yeni bir havadis sayılmaz."

Mühresenk yine başını onaylarcasına salladı. "Ejderha Yolu'ndan ejderhaların efendisinden başka kimse geçmemiştir."

"Ben geçmiştim," dedi kral, aniden bütün yüzünü kaplayan çocuksu bir tebessümle gülümseyerek. "Ama ejderhaların efendisiyle birlikteydim... Bu benim düşünüp durduğum bir zaman. Başbüyücüyle birlikte ölülerle uğraşan büyücü Kuğu'yu bulmaya Batı Uçyöre'ye gittiğimizde Simly'den de uzakta bulunan Jessage'den geçmiştik; orada da yanmış tarlalar görmüştük. Ejderha

Yolu'nda da, kudurmuş hayvanlar gibi dövüşüp birbirlerini öldüren ejderhalar görmüştük."

Bir süre sonra Prens Sege, "Acaba ejderhaların bir kısmının o kötü günlerdeki deliliklerini atlatamamış olmaları mümkün mü?" diye sordu.

"On beş yılı aşkın bir zaman oldu," dedi Mühresenk. "Ama ejderhalar çok uzun yaşarlar. Zaman onlar için farklı geçer."

Kızılağaç, büyücünün konuşurken havuzun kenarında onlardan biraz ayrı durmakta olan Tehanu'ya baktığını fark etti.

"Yine de sadece son bir-iki yıldır insanlara saldırdılar," dedi prens.

"Bunu yapmadılar işte," dedi Tosla. "Eğer ejderhalar bir çiftlik veya köydeki insanlara zarar vermek isterlerse onları ne durdurabilir? Onlar insanların mallarının peşindeydi. Hasat, saman yığınları, çiftlikler, büyükbaş hayvanlar. *Defolun – Batı'dan uzaklaşın!* diyorlar."

"İyi ama bunu neden yangın ve zarar ziyanla söylüyorlar?" diye sordu büyücü. "Konuşabilirler! Yaratılış Lisanı ile konuşuyorlar. Morred ile Erreth-Akbe ejderhalarla konuşmuştu. Başbüyücümüz de konuştu."

"Bizim Ejderha Yolu'nda görmüş olduklarımız," dedi kral, "dillerinin gücünü kaybetmişti. Kuğu'nun dünyada açmış olduğu gedik güçlerini onlardan çekip alıyordu, bizden de aldığı gibi. Sadece ulu ejderha Orm Embar bize gelip Başbüyücü ile konuşarak ona Selidor'a gitmesini söyledi..." Gözleri uzaklara dalarak duraksadı. "Orm Embar'dan bile, ölmeden önce konuşma yetisi alınmıştı." Yine bakışlarını onlardan başka yöne çevirdi, yüzünde garip bir aydınlıkla. "Orm Embar bizim için ölmüştü. Karanlık diyara giden yolu bizim için açmıştı."

Bir süre hepsi sessiz kaldılar. Tenar'ın sakin sesi sessizliği bozdu. "Bir keresinde Çevik Atmaca bana, durun bakayım tam olarak nasıl söylediğini toparlayabilecek miyim: Ejderhalar ile Ejderhaların lisanının tek olduğunu, tek bir varlık olduğunu söylemişti. Ejderhaların Kadim Lisan'ı öğrenmediklerini, Kadim Lisan olduklarını söylemişti."

"Nasıl deniz kırlangıcı uçmak demekse. Nasıl balık yüzmek demekse," dedi Mühresenk yavaşça. "Evet."

Tehanu hiç kıpırdamadan havuz kenarından dinliyordu. Artık hepsi ona bakmaya başlamıştı. Annesinin yüzündeki ifade sabırsız, ısrarcıydı. Tehanu başını çevirdi.

"Bir ejderhanın konuşması nasıl sağlanır?" dedi kral. Bunu hafifçe, bir latifeymiş gibi söylemişti ama sözünü başka bir sessizlik izledi. "Eh," dedi, "bu öğrenebileceğimizi umduğum bir şey. Şimdi Mühresenk Usta, söz ejderhalardan açılmışken, bize Roke Okulu'na gelen kızın hikâyesini anlatır mısın, çünkü bunu benden başka duyan olmadı henüz."

"Okulda bir kız mı!" dedi Tosla, alayla sırıtarak. "Roke'ta büyük bir değişim olmuş!"

"Gerçekten de öyle," dedi büyücü gemiciye soğuk bir edayla uzun uzun bakarak. "Sekiz sene kadar önceydi. Way'dan, delikanlı kılığına girerek büyü sanatı öğrenmek arzusuyla gelmişti. Tabii ki onun zavallı kılık değişikliği Kapıcı'yı kandıramamıştı. Yine de Kapıcı onu içeri aldı ve onun tarafını tuttu. O sırada Okul'un başında Çağrıcı Usta vardı – dün gece," bir an tereddüt etti, "dün gece size rüyamda gördüğümü söylediğim adam."

"İsterseniz bize o adamdan bahsedin Mühresenk Usta," dedi kral. "Ölümden geri dönen Thorion muydu o?"

"Evet. Başbüyücü çok uzun süre geri gelmeyince ve ondan tek bir söz bile işitemeyince ölmüş olmasından korkmuştuk. O yüzden Çağrıcı Usta, Başbüyücü'nün gerçekten duvarı geçip geçmediğine bakmak için sanatını kullandı. Orada çok uzun süre kalınca ustalar onun için de korkmaya başladılar. Sonunda uyanarak Başbüyücü'nün orada, ölüler arasında olduğunu ve geri dönmeyeceğini ama Thorion'a geri dönerek Roke'u yönetmesini söylediğini anlattı. Ama çok geçmeden ejderha, efendimiz Lebannen ile birlikte Başbüyücü Çevik Atmaca'yı taşıyarak bize getirdi... Sonra Başbüyücü yeniden ayrıldığında Çağrıcı Usta olduğu yere yığılarak sanki canı bedenden çıkmış gibi yattı. Şifacı Usta sanatının tüm bilgisiyle öldüğüne hükmetti. Yine de tam onu gömmeye hazırlanıyorduk ki Çağrıcı Usta kıpırdadı ve yapılması gerekeni yapmak için geri döndüğünü söyleyerek konuştu. Böylece yeni bir Başbüyücü seçemediğimiz için Çağrıcı Usta Thorion Okul'u yönetti." Duraksadı. "Kız geldiği zaman, Kapıcı'nın onu içeri almış olmasına rağmen Thorion kızı duvarlar içinde istemedi. Kesinlikle kızla ilgilenmiyorlardı. Ama Şekillendirme Ustası onu Koru'ya götürdü; orada, ağaçların kıyısında bir süre yaşayarak, ustayla birlikte ağaçlar arasında yürüdü. Şekillendirme Ustası, Kapıcı, Şifacı Usta ve İsim Ustası Kurremkarmerruk onun Roke'a gelmesinde bir keramet olduğunu, onun kendisi bilmese de büyük bir olayın habercisi veya aracısı olduğunu düşündüler; o yüzden de onu korudular. Diğer ustalar onun sadece kavga ve yıkım getirdiğini ve kovulması lazım geldiğini söyleyen Thorion'un peşinden gittiler. Ben o zamanlar öğrenciydim. Başlarında bir usta olmayan ustalarımızın böyle ağız dalaşma girmeleri bizi çok rahatsız ediyordu."

"Üstelik de bir kız için dalaşmaları," dedi Tosla.

Mühresenk'in ona bakışları bu kez aşırı derecede soğuktu. "Öyle," dedi. Bir dakika kadar sonra hikâyesine kaldığı yerden devam etti. "Kısa kesmek icap ederse, Thorion içimizden bir grubu, kızı adadan ayrılmaya mecbur etmek için yolladığında, kız o akşam, Thorion'la Roke Tepesi'nde karşılaşmak için meydan okudu. Thorion oraya gitti, kızı adıyla çağırıp kendisine itaat et-

meye zorladı: 'İrialı,' diye seslendi ona. Ama kız, 'Ben sadece İrialı değilim,' dedi ve bir yandan konuşurken, değişmeye başladı. *Bir ejderha ol*... bir ejderha görünüşüne büründü. Thorion'a dokununca Çağrıcı'nın bedeni toz olup yere aktı. Sonra İrialı tepeye tırmandı; onu seyrederken bizler alev alev yanan bir kadını mı seyrediyoruz, yoksa kanatlı bir hayvanı mı, bilemedik. Fakat zirveye vardığında onu tüm açıklığıyla gördük, kızıl ve altın rengi alevlere benzeyen bir ejderha. Kanatlarını açarak batıya uçup gitti."

Mühresenk'in sesi yumuşamış, yüzü hatırladığı o huşuyla dolmuştu. Kimse konuşmadı.

Büyücü boğazını temizledi. "Tepeye çıkmadan önce İsim Ustası ona, 'Kimsin sen?' diye sordu. Kız, diğer ismini bilmediğini söyledi. Şekillendirme Ustası onunla konuşarak, nereye gideceğini ve geri dönüp dönmeyeceğini sordu. Batının ötesine, ismini halkından öğrenmeye gittiğini ama eğer Şekillendirme Ustası çağırırsa geri gelebileceğini söyledi."

Sessizlik içinde kaba, cılız bir ses, sanki metalin metali çizmesi gibi bir ses konuştu. Kızılağaç kelimeleri anlayamadı ama yine de bu sözler tanıdık geliyordu, sanki kendisini biraz zorlasa ne anlama geldiklerini anlayıverecekmiş gibi.

Tehanu büyücüye yaklaştı; yanında duruyordu, bir yay gibi gergince adama eğilmişti. Konuşmuş olan oydu.

Boş bulunup irkilen büyücü kıza bakakaldı, ayağa kalktı, bir-iki adım geriledikten sonra kendine çeki düzen vererek, "Evet, sözleri buydu: *Batının ötesindeki halkım*."

"Çağırın onu. Ah, çağırın onu," diye fısıldadı Tehanu, iki elini birden adama uzatarak. Büyücü yine gayri ihtiyari geriledi.

Tenar ayağa kalkarak kızına, "Ne var, ne var Tehanu?" diye fısıldadı.

Tehanu hepsine birden baktı. Kızılağaç kendisini, kızın bakıp da arkasını görebildiği bir hayalet gibi hissetti. "Onu buraya çağırın," dedi Tehanu. Krala baktı. "Onu çağırabilir misin?"

"O tür bir gücüm yok. Belki Roke'un Şekillendirme Ustası... belki sen..."

Tehanu başını şiddetle salladı. "Hayır, hayır, hayır, hayır," diye fısıldadı. "Ben onun gibi değilim. Benim kanatlarım yok."

Lebannen medet umarcasına Tenar'a baktı. Tenar ise biçare bir halde kızına bakıyordu.

Tehanu dönerek krala baktı.

"Özür dilerim," dedi, gergince, cılız ve kaba sesiyle. "Yalnız kalmalıyım beyim. Babamın söyledikleri hakkında düşüneceğim. Sorduğu soruları cevaplamaya çalışacağım. Ama ne olur, yalnız kalayım."

Lebannen kızın önünde eğildikten sonra hemen kızının yanına giderek sa-

rılan Tenar'a baktı; Tenar ile kızı havuzlar ve çeşmeler arasındaki güneşli patikadan uzaklaştılar.

Dört adam yeniden yerlerine oturdular ve birkaç dakika için bir şey söylemediler.

Lebannen, "Haklıydın Mühresenk," dedi; sonra diğerlerine hitaben, "Mühresenk Usta bu ejderha kadın hikâyesini, ben ona Tehanu ile ilgili bir şey anlattıktan sonra anlatmıştı. Ona, Tehanu'nun çocukken nasıl ejderha Kalessin'i Gont'a çağırdığını, ejderha ile Kadim Lisan'da konuştuğunu ve Kalessin'in ona kızım dediğini anlattıktan sonra."

"Atam, bu çok garip, ejderhaların kadın olduğu, cahil bir kızın Yaratılış dilinde konuştuğu çok garip bir zaman!" Mühresenk aşikâr bir şekilde son derece sarsılmış, korkmuştu. Bunu fark eden Kızılağaç, kendisinin neden öyle bir korku duymadığını merak etti. Büyük ihtimalle, diye düşündü, korkacak kadar çok bilgisi olmadığı veya neden korkması gerektiğini bilmediği için.

"Başka hikâyeler de var," dedi Tosla. "Siz bunları Roke'ta duymadınız mı? Belki de sizin duvarlar bunları da içeri sızdırmıyordur. Bunlar, basit insanların anlattığı hikâyeler. Hatta şarkılar. 'Belilolu Kız,' diye bir gemici şarkısı var; şarkıda nasıl bir gemicinin her limanda arkasında gözü yaşlı bir kız bıraktığı, sonunda güzel bir kızın gemicinin gemisinin peşinden pirinç rengi kanatlarla uçup, adamı kaptığı gibi yediği anlatılır."

Mühresenk Tosla'ya bezginlikle baktı. Fakat Lebannen gülümseyerek, "Kemaylı Kadın... Başbüyücü'nün yaşlı ustası, Ogion denilen Aihal, Tenar'a ondan söz etmiş. Yaşlı bir köylü kadınmış ve öyle yaşıyormuş. Ogion'u kulübesine davet ederek ona balık çorbası ikram etmiş. Ogion'a ejderhalar ile insanların bir zamanlar bir olduğunu söylemiş. O da hem ejderha, hem de kadınmış. Ve Ogion bir büyücü olduğu için kadını bir ejderha olarak görebilmiş.

"Senin İrialı'yı görebildiğin gibi Mühresenk," dedi Lebannen.

Gergin bir edayla konuşup, sadece krala hitap eden Mühresenk, "İrialı Roke'tan ayrıldıktan sonra İsim Ustası hep gizli tutulmuş en kadim irfan kitaplarından birinden bize, hem insan hem de ejderha olan varlıklardan söz ettiği anlaşılan bir parça gösterdi. Ve aralarındaki bir tartışma veya büyük bir taksimattan bahseden. Bunların hiçbiri tam olarak bizim anlayabileceğimiz şeyler değildi," dedi.

"Ben Tehanu'nun bunlara bir açıklık getirebileceğini ummuştum," dedi Lebannen. Sesi renksizdi, o yüzden Kızılağaç kralın pes mi ettiğini, yoksa hâlâ bir umudu olup olmadığını anlayamamıştı.

Patikadan onlara doğru bir adam hızla geliyordu, kralın muhafızlarından ak saçlı bir asker. Lebannen etrafına bakındıktan sonra ayağa kalkarak adama doğru gitti. Bir dakika kadar konuştular, alçak sesle. Asker yeniden iri adım-

larla uzaklaştı; kral dostlarının yanına döndü. "Yeni bir haber var," dedi, sesinde yeniden bir meydan okuma tınısı vardı. "Havnor'un batısında büyük ejderha sürüleri varmış. Ormanları tutuşturmuşlar; bir kosterin mürettebatı da Güney Limanı'na kaçan insanların onlara Resbel kasabasının yandığını anlattıklarını söylemiş."

O gece kralın en hızlı gemisi kral ile yanındakileri, Mühresenk'in estirdiği büyü rüzgârının önünde Havnor Körfezi'nden geçirdi. Şafak sökerken Onn Dağı sırtlarının altındaki Onneva Nehri ağzına vardılar. Yanlarına kraliyet ahırlarından bakımlı, güçlü, ince bacaklı on bir at yüklenmişti. Atlar Havnor ve Semel dışındaki adalarda nadiren görülürdü. Tehanu eşekleri gayet iyi bilirdi ama daha önce hiç at görmemişti. Gecenin büyük kısmını atlar ve bakıcılarıyla geçirmiş, atları denetim altında tutmak ve onları sakinleştirmek için yardım etmişti. Bunlar soylu, iyi huylu atlardı ama deniz yolculuğuna alışık değillerdi.

Sıra Onneva kumları üzerinde atlara binmeye gelince Mühresenk oldukça ürkmüş, bakıcılar tarafından yardım görüp cesaretlendirilmişti, oysa Tehanu kral ata biner binmez kendi eyerine atlamıştı bile. Atın dizginlerini sakat eline koymuş ve hiç kullanmamıştı, sanki kısrağıyla başka bir yoldan anlaşabiliyormuş gibi.

Böylece küçük kervan, Falierns'in eteklerinden batıya doğru, hatırı sayılır bir hızla yola koyulmuştu. Bu, Lebannen'in elindeki en hızlı seyahat yoluydu; bütün Güney Havnor'u gemiyle dolanmak çok vakit alırdı. Hava koşullarını uygun tutabilecek, yollarına çıkan engelleri ortadan kaldıracak, onları ejderha ateşinden gayri her türlü beladan kurtaracak olan büyücü Mühresenk yanlarındaydı. Eğer karşılaşacak olurlarsa ejderhalara karşı onları, belki de Tehanu'dan başka savunabilecek kimseleri yoktu.

Bir akşam önce danışmanları ve subaylarıyla fikir alışverişinde bulunan Lebannen ejderhalarla savaşmanın veya kasabaları, tarlaları onlardan korumanın bir yolu olmadığı sonucuna varmıştı: Oklar, kalkanlar işe yaramıyordu. Sadece büyücülerin en büyükleri ejderhaları yenmeyi başarabiliyordu. Hizmetinde veya bildiği herhangi bir yerde böyle bir büyücü yoktu; ama elinden geldiğince halkını korumak zorundaydı ve bunun için ejderhalarla barış görüşmeleri yapmaya çalışmaktan başka bir yol bulamıyordu.

Lebannen, Tenar ile Tehanu'nun bulunduğu daireye doğru gitmeye başlayınca vekilharcı hayretler içinde kalmıştı: Kral görmek istediklerini çağırtırdı, gelmelerini emrederdi. "Eğer onlara yalvaracaksa, değil," dedi Lebannen.

Kapıyı açan şaşkınlık içindeki hizmetçiye Ak Hanım ve Gontlu Kadın ile konuşmayı arzuladığını bildirdi. Şehirde ve sarayda böyle tanınıyorlardı. On-

ların kral gibi gerçek isimlerini açıkça taşıması nadir görülen bir şeydi; bu kurallara ve geleneklere, güvenliğe ve edebe o kadar aykırı bir şeydi ki insanlar isimlerini bildikleri halde söylemeye pek dilleri varmıyor ve bundan kaçınmayı tercih ediyorlardı.

İçeri kabul edildi, almış olduğu haberi kısaca onlara anlattıktan sonra, "Tehanu, belki de bu krallıkta bana yardım edebilecek tek kişi sensin. Eğer bu ejderhaları da Kalessin'i çağırdığın gibi çağırabilirsen, eğer onlar üzerinde bir gücün olursa, eğer onlarla konuşabilirsen, onlara halkımla neden savaşmak istediklerini sor; sorar mısın?" dedi.

Genç kadın kralın sözleri karşısında büzüşerek, annesine doğru döndü.

Ama Tenar ona sığınacak bir kucak açmadı. Hiç kıpırdamadan durdu. Bir süre sonra, "Tehanu, uzun bir zaman önce sana söylemiştim: Bir kral sana hitap ederse, cevap vermen lazım. O zamanlar çocuktun ve cevap vermiyordun. Artık çocuk değilsin."

Tehanu ikisinden de bir adım geriledi. Bir çocuk gibi başını eğdi. "Onlara seslenemem," dedi hafif, karık sesiyle. "Onları tanımıyorum."

"Kalessin'e seslenebilir misin?" diye sordu Lebannen.

Kız başını salladı. "Çok uzakta," diye fısıldadı. "Nerede olduğunu bilmiyorum."

"Ama sen Kalessin'in kızısın," dedi Tenar. "Bu ejderhalarla konuşamaz mısın?"

Kız perişan bir halde, "Bilmiyorum," dedi.

Lebannen, "Eğer seninle konuşacaklarına dair en ufak bir ihtimal dahi varsa Tehanu, sana bu şansı değerlendirmen için yalvarıyorum. Çünkü ben onlarla savaşamam, lisanlarını da bilmiyorum; beni bir bakışıyla, bir nefesiyle yok edebilecek yaratıklardan bizden ne istediklerini nasıl öğrenebilirim? Benim için, bizim için onlarla konuşur musun?" dedi.

Tehanu sessizdi. Sonra hafifçe, zor duyulan bir sesle, "Evet," dedi.

"O halde benimle yolculuğa çıkmak için hazırlan. Akşamın dördüncü saatinde hareket edeceğiz. Adamlarım seni gemiye getirecek. Teşekkür ederim. Ve sana da teşekkür ederim Tenar!" dedi, bir an için Tenar'ın elini tutarak, ama çok uzun tutmadı çünkü ayrılmadan önce yapması gereken işleri vardı.

Son anda aceleyle rıhtıma indiğinde, iskelede ince, kukuletalı bir suret gördü. Gemiye bindirilecek son at burnundan soluyor, ayaklarını yer vuruyor, iskele tahtasına çıkmayı reddediyordu. Tehanu'nun bakıcı ile konuştuğunu gördü. Derken atın yularını eline alarak biraz atla konuştuktan sonra birlikte yavaşça iskele tahtasından çıktılar.

Gemiler küçük, kalabalık evlerdir; Lebannen gece yarısına doğru kıç güvertesinde yavaşça konuşan iki seyise kulak misafiri oldu. "Gerçekten eli

var," dedi biri; daha genç olan ses, "Öyle ya gerçekten var ama görünüşü korkunç, öyle de mi?" dedi. İlki, "Atlar umursamadığına göre sana ne?" dedi, diğeri de, "Bilmiyorum ama umursuyorum," dedi.

Artık Onneva kumlarından yolun genişlediği dağların eteklerine doğru atlarını sürerken Tosla atını Lebannen'inkinin yanına sürdü. "Tercümanımız o olacak, değil mi?" diye sordu.

"Eğer yapabilirse."

"Eh, tahmin ettiğimden daha cesurmuş. Eğer bu, bir ejderhayla ilk konuştuğunda başına geldiyse, yine böyle bir şey olacağına şüphe yok."

"Ne demek istiyorsun?"

"Neredeyse yanıp ölüyormuş."

"Ejderha yakmamış."

"Kim o halde?"

"Eline doğduğu insanlar."

"Nasıl yani?" diye sordu Tosla yüzünü ekşiterek.

"Serseriler, hırsızlar. Beş, altı yaşlarındaymış. Her ne yaptıysa veya onlar her ne yaptılarsa sonunda onu bayılıncaya kadar dövüp kamp ateşinin içine atmışlar. Herhalde öldüğünü veya öleceğini ve bunun da kaza zannedileceğini düşünmüşler. Çekip gitmişler. Köylüler bulmuş onu ve Tenar yanına almış."

Tosla kulağını kaşıdı. "İnsani iyilik ile ilgili güzel bir hikâye. O halde eski başbüyücünün de kızı değil, öyle mi? İyi ama ejderhadan olma demekle ne kastediyorlar?"

Lebannen Tosla ile birlikte yelken açmış, yıllar önce Sorra kuşatmasında onunla omuz omuza savaşmıştı ve cesur, aklı selim sahibi, sakin bir adam olduğunu biliyordu. Tosla'nın kabalığı onu kızdırınca bunu kendi alınganlığından bildi. "Ne demek istediklerini bilmiyorum," diye cevap verdi nazikçe. "Bütün bildiğim ejderhanın ona kızım dediği."

"Senin şu Roke'lu büyücün, şu Mühresenk bu işte bir işe yaramayacağını beyan etmekte biraz aceleci davrandı. Ama Kadim Lisan'ı konuşabiliyor aslında, öyle değil mi?"

"Evet. O lisanın birkaç kelimesiyle seni bir avuç küle çevirebilir. Eğer yapmadıysa bu sadece bana olan saygısından, sana değil sanırım."

Tosla başıyla onayladı. "Bunu biliyorum," dedi.

O gün, atların gidebileceği en süratli hızla ilerleyip akşam çökerken atlarının durup dinlenebilecekleri, binicilerinin de rahatsızlık dereceleri değişen yataklarda uyuyabilecekleri küçük bir tepe kasabasına vardılar. At binmeye alışık olmayanları, inince pek yürüyemediklerini fark ettiler. Oradaki insanlar ejderhalar hakkında hiçbir şey duymamışlardı ve sadece kasabalarına gelerek yulafla yatak isteyip bunlara karşılık gümüş ve altın veren bu zengin yabancı-

lardan oluşan grubun dehşet ve görkemi karşısında ezilip büzülmüşlerdi.

Biniciler şafak atmadan çok önce yeniden yola koyuldular. Onneva kumsalından Resbel'e yaklaşık yüz mil vardı. Bu ikinci günde yol onları Faliern Dağları'nın alçak bir geçidinden geçirerek dağın batı yamacından indirecekti. Lebannen'in subaylarının en güvenilirlerinden biri olan Yenay atını diğerlerinin önünden sürüyordu; Tosla da artçı olmuştu; Lebannen ise ana gruba liderlik ediyordu. Şafaktan önceki donuk sessizlikte yarı uykulu giderlerken, önlerinden gelen nal sesleri Lebannen'i uyandırdı. Yenay atını geriye, onlara doğru sürüyordu. Lebannen subayın işaret ettiği yere baktı.

Açık bir tepe yamacının başındaki ormandan yeni çıkmışlardı ve yarı aydınlıkta dağ geçidine kadar uzanan yolu rahatça görebiliyorlardı. Geçidin her iki yanındaki dağlar, bulutlu bir şafağın donuk kızıl parlaklığına karşı yükseliyordu.

Ama onlar batıya bakıyordu.

"Orası Resbel'den daha yakın," dedi Yenay. "On beş mildir belki."

Tehanu'nun kısrağı atların en ufağı olmasına rağmen en iyisiydi ve diğerlerine liderlik edebileceğine de içtenlikle inanıyordu. Eğer Tehanu onu dizginlemese hepsinin yanından geçerek, sıranın başına geçinceye kadar ilerleyecekti. Lebannen koca atını dizginleyip durdurunca kısrak hemen yanına gitti; böylece Tehanu da artık Lebannen'in yanında, onun baktığı yere bakıyordu.

"Orman yanıyor," dedi Lebannen ona.

Yüzünün sadece yaralı tarafını görebiliyordu o yüzden Tehanu sanki görmeden bakıyor gibiydi; ama görmüştü, dizginleri tutan pençemsi eli titriyordu. Yanmış çocukcağız yangından korktu, diye düşündü Lebannen.

Ona, bu kıza, "Gel ejderhalarla konuş da benim tatlı canımı kurtar!" dedirten, onu alıp doğrudan ateşin içine getirten ne gibi zalim ve korkak bir ahmaklıktı acaba?

"Geri döneceğiz," dedi.

Tehanu sağlam elini kaldırıp işaret etti. "Bak," dedi. "Bak!"

Geçidin kara çizgisi üzerine yükselen bir ateş kümesi, yanan bir köz, süzülen alevden bir kartal, doğrudan onlara gelen bir ejderha.

Tehanu üzengileri üzerinde doğrulup kulakları yırtan, gıcırtı gibi bir çığlık attı, tıpkı bir deniz kuşununki veya bir atmacanınki gibi ama bu bir kelimeydi, tek bir kelime: "*Medeu!*"

Koca yaratık korkunç bir hızla yaklaşıyor, uzun, ince kanatları havayı neredeyse tembelce dövüyordu; artık alev görüntüsünü yitirmiş, artan ışıkta kara ve bronz rengine çalmıştı.

"Atlarınıza dikkat edin," diye çatladı Tehanu'nun sesi, tam o sırada Leban-

nen'in iğdiş edilmiş gri beygiri ejderhayı görüp başını sağa sola sallayıp gerileyerek, hareketlenmişti. Lebannen atını denetim altında tutabiliyordu ama arkasındaki atlardan biri de dehşet içinde kişnedikten sonra koşuşturma ve bakıcıların seslerini duydu. Büyücü Mühresenk koşarak gelip Lebannen'in atının yanında durdu. İster at üzerinde, ister yerde olsun hepsi durup ejderhanın gelişini seyretti.

Tehanu yine o sözü haykırdı. Ejderha uçarken yön değiştirdi, yavaşladı, gelmeye devam etti, durdu ve onlardan elli ayak kadar ileride havada asılı kaldı.

"*Medeu!*" diye seslendi Tehanu, cevap uzamış bir yankı gibi geldi, "*Mede-uuu!*"

"Bunun anlamı nedir?" diye sordu Lebannen Mühresenk'e eğilerek.

"Kardeş," diye fısıldadı büyücü.

Tehanu atından inmiş, dizginleri Yenay'a fırlatmış ejderhanın uzun kanatlarını, havada asılı duran bir atmaca gibi hızla kısa kısa çırparak üzerinde durduğu hafif yokuştan aşağıya inmeye başlamıştı. Atmacanınkinin aksine bu kanatlar uçtan uça neredeyse elli ayak uzunluğundaydı ve ejderhanın her çırpışında davul gümbürtüsü veya borazan sesi gibi ses çıkartıyordu. Tehanu ona yaklaştıkça ejderhanın upuzun dişli açık azından minik bir alev kıvrımı kaçıverdi.

Tehanu elini kaldırdı. İnce kahverengi elini değil de yanmış olanı, pençesini. Kolu ve omzundaki yaradan dolayı kolunu tamamen kaldıramıyordu. En fazla başına kadar kaldırabiliyordu kolunu.

Ejderha havada biraz alçaldı, başını eğdi ve kızın eline uzun, parlak ve pullu burnuyla dokundu. Sanki birini koklayarak selamlayan bir hayvan gibi, diye düşündü Lebannen; insanın bileğine doğru alçalan bir atmaca gibi; bir kraliçe önünde eğilen bir kral gibi.

Tehanu konuştu, ejderha konuştu; ikisi de kısa kısa, kendi zil gibi çınlayan seslerinde. Bir kez daha söz alışverişinde bulundular, sonra bir duraksama; ejderha uzun uzun konuştu. Mühresenk dikkatle dinliyordu. Bir kez daha söz alışverişinde bulundular. Ejderhanın burun deliklerinden bir duman huzmesi; kadının sakat, buruşmuş elinden gergince, kraliçelere layık bir hareket. Net olarak iki söz söyledi.

"Getirin onu," diye tercüme etti büyücü fısıltı halinde.

Ejderha kanatlarını sertçe çırptı, uzun başını eğdi, tıslad, yeniden konuştu sonra havaya sıçradı, tam Tehanu'nun tepesine, döndü ve bir ok gibi batıya fırladı.

"Ona En Yaşlının Kızı, dedi," diye fısıldadı büyücü, Tehanu kıpırdamadan durmuş ejderhanın gidişini seyrederken.

Gri şafak vakti ışığında, dağın ve ormanın o engin manzarasında minik ve kırılgan görünüyordu. Lebannen atından aşağıya atladı ve aceleyle ona doğru ilerledi. Onu bitap ve dehşet dolu bir halde bulmayı bekliyordu, yürümesine yardımcı olmak için elini uzattı ama Tehanu ona gülümsedi. Yüzü, o yarı berbat, yarı güzel olan yüzü yükselmemiş güneşin kızıl ışığıyla parlıyordu.

"Bir daha saldırmayacaklar. Dağlarda bekleyecekler," dedi.

Sonra etrafına, sanki gerçekten nerede olduğunun farkında değilmiş gibi bakındı ve Lebannen koluna girdiğinde ona izin verdi; ama ateş ve tebessüm yüzünde kalmıştı ve sanki ayakları yere değmeden yürüyordu.

Seyisler çiğle ıslanmış otları yemeye başlamış olan atları tutarken Mühresenk, Tosla ve Yenay, aralarında hürmetli bir mesafe bıraksalar da kızın etrafına toplandılar. Mühresenk, "Tehanu Hanımım, hayatımda bu kadar cesur bir hareket görmemiştim," dedi.

"Ben de," dedi Tosla.

"Korkmuştum," dedi Tehanu, hiçbir his yansıtmayan sesiyle. "Ama ona birader, dedim, o da bana hemşire dedi."

"Söylediklerinizin hepsini anlayamadım," dedi büyücü. "Kadim Lisan konusunda senin kadar bilgim yok. Aranızda geçenleri bize anlatır mısın?"

Yavaşça konuştu Tehanu, gözleri ejderhanın uçup gitmiş olduğu batı yönündeydi. Doğu gitgide aydınlandıkça uzaktaki yangının donuk kırmızısı solmaya başlamıştı. "Ben, 'Neden kralın adalarını yakıyorsunuz,' dedim. O da, 'Artık yeniden kendi topraklarımıza sahip olma vaktimiz geldi,' dedi. 'En Yaşlı size toprakları yangınla alın mı dedi?' dedim. O zaman o da bana En Yaşlı Kalessin'in Orm İrialı ile birlikte batının ötesine öteki rüzgârda uçmaya gittiğini söyledi. Ve burada, dünyanın rüzgârlarında kalan genç ejderhaların, insanların ejderhaların topraklarını çalan, yeminden dönen kişiler olduklarını söylediklerini anlattı. Birbirlerine Kalessin'in hiç dönmeyeceğini, artık beklemeyeceklerini ve insanları bütün batı topraklarından süreceklerini söylüyorlarmış. Fakat kısa bir süre önce Orm İrialı dönmüş ve söylediğine göre Paln'daymış. Ona, İrialı'yı getirmesini söyledim. O da bana, İrialı'nın Kalessin'in kızına geleceğini söyledi."

III

EJDERHA MECLİSİ

Saraydaki odasının penceresinden Tenar, geminin yelken açıp Lebannen ile kızını geceye taşıyarak gidişini seyretmişti. Tehanu'yla birlikte rıhtıma inmemişti. Onunla birlikte bu yolculuğa çıkmayı reddetmek çok, çok zor olmuştu. Daha önce hayatında hiçbir şey istememiş olan Tehanu yalvarmıştı. Hiç ağlamamıştı, ağlayamazdı ama nefesinde hıçkırıklar vardı: "Ama gidemem, tek başıma gidemem! Benimle gel anne!"

"Canım, ciğerim, eğer seni bu korkudan koruyabilseydim korurdum, koruyamadığımı görmüyor musun? Ben senin için elimden gelen her şeyi yaptım, küçük alevim, yıldızım. Kral haklı – sadece sen, sen tek başına bu işi başarabilirsin."

"Ama sen de yanımda olsaydın, senin orada olduğunu bilseydim..."

"Ben buradayım, ben hep buradayım. Orada bir yük olmaktan başka bir işe yarar mıyım? Hızlı yolculuk etmeniz gerek, zorlu bir yolculuk olacak. Ben sizi yavaşlatırım. Ayrıca benim için de endişelenip korkarsın. Bana ihtiyacın yok. Sana bir faydam yok. Bunu öğrenmen lazım. Gitmen lazım Tehanu."

Ve evladına arkasını dönerek Tehanu'nun yanına alması icap eden kıyafetleri, sarayda giymesi gereken o süslü püslü şeyleri değil –sağlam pabuçlarını, iyi pelerinini– ev kıyafetlerini toplamaya başlamıştı. Eğer bu işleri yaparken ağladıysa bile bunu kızının görmesine izin vermemişti.

Tehanu dehşete düşmüş gibi duruyordu, korkuyla felç olmuştu. Sonra Tenar ona değişeceği giysilerini verdi, o da itaat etti. Kralın teğmeni Yenay kapıyı çalıp da Tehanu Hanım'ı rıhtıma götürmek için izin istediğinde, adama dilsiz bir hayvan gibi bakakaldı.

"Haydi git şimdi," dedi Tenar. Kızına sarıldı, elini kızın yüzünün yarısını kaplayan büyük yara izine koydu. "Sen, benim olduğu kadar Kalessin'in de kızısın."

Kız uzun süre ona sıkı sıkı sarıldıktan sonra tek bir söz söylemeden döndü ve Yenay'ın peşinden kapıdan çıktı.

Tenar, Tehanu'nun bedeni ve kollarının olduğu yerde gece havasının soğuğunu hissederek durdu.

Pencereye gitti. Rıhtımda ışık vardı, gelip giden adamlar, suyun tepesindeki dik caddelerden geçirilen atların nal takırtıları. Rıhtımda büyük bir gemi vardı, bildiği gemi, *Yunus*. Pencereden bakınca iskelede duran Tehanu'yu gördü. Sonunda, duraksayan bir atı da alarak geniye bindiğini ve Lebannen'in de onu izlediğini gördü. Geminin halatlarının çözüldüğünü; kürek darbesiyle, sanki biri asılmış da çekmiş gibi limandan kurtulan geminin yumuşak hareketini; karanlıkta aniden düşerek açılan ak yelkenleri gördü. Kıçtaki lambanın ışığı karanlık suların üzerinde titredi, büzüşüp minik, parlak bir damlaya dönüştükten sonra yok oldu.

Tenar odada dolaşarak Tehanu'nun çıkarmış olduğu kıyafetleri, ipek elbisesini, üst eteğini katlıyordu; hafif sandaletleri alarak kaldırmadan önce bir süre yanağına yasladı.

Koca yatakta uyumadan yattı ve gözlerinin önüne tekrar tekrar hep aynı görüntü geldi: Bir yol ve üzerinde tek başına yürüyen Tehanu. Ve bir düğüm, bir ağ, gökyüzünden kıvrana dolana inen siyah bir kütle, oğul gibi kaynaşan ejderhalar, etrafı yalayan ve Tehanu'ya doğru akan alevler, yanan saçları, yanan giysileri... Hayır, dedi Tenar, hayır! Böyle olmayacak! Bu görüntüyü aklından zorla uzaklaştırıyor, yine görüyordu; yol, üzerinde tek başına yürüyen Tehanu, gökyüzündeki siyah, alevli düğüm, gittikçe yaklaşan.

İlk ışık odayı grileştirmeye başlayınca sonunda yorgun düşerek uyudu. Kendini Şarlak'ta Yaşlı Büyücü'nün evinde gördü, kendi evinde; orada olduğuna kelimelerle anlatılmayacak kadar çok sevinmişti. Parlak meşe zemini süpürmek için kapının arkasındaki süpürgeyi aldı çünkü Ged yerleri tozlandırmıştı. Ama evin arkasında daha önce orada olmayan bir kapı vardı. Kapıyı açtığında taş duvarları beyaza boyanmış küçük, alçak tavanlı bir oda buldu. Ged bu odada çömelmişti, kolları dizlerinde dayalı duruyor, elleri aşağı sarkıyordu. Kafası bir insan kafası değil de küçük, kara, gagalı bir akbaba kafasıydı. Hafif, kaba bir sesle, "Tenar benim kanatlarım yok," dedi. Bunu söyler söylemez de Tenar'ın öyle bir öfkesi kabardı, öyle bir hiddetlendi ki tıkanır gibi olarak uyandı, uyandığında saray odasının yüksek duvarlarında güneşi gördü, trompetçilerin sabahın dördüncü saatini bildiren tatlı seslerini duydu.

Kahvaltı getirildi. Biraz yedi, maiyetine sunulan bütün hizmetçiler ve hanımlar arasından seçtiği yaşlıca bir hizmetli olan Yemiş ile biraz konuştu. Yemiş İç Havnor'da bir köyde doğmuş, Tenar'ın saraydaki diğer kadınlardan daha iyi anlaşabildiği zeki, becerikli bir kadındı. Saraydaki kadınlar kibar ve saygılıydı ama ona nasıl davranacaklarını, yarı Karg bir rahibe, yarı Gontlu bir çiftçi karısı olan bu kadınla nasıl konuşacaklarını bilemiyorlardı. Onlar

için, o vahşi korkaklığıyla Tenahu'ya acımanın daha kolay olduğunu fark etmişti Tenar. Onun adına üzülebiliyorlardı. Tenar'a üzülemiyorlardı.

Öte yandan Yemiş ona üzülebiliyordu ve üzülmüştü de; o sabah Tenar'ı avuttu. "Kral onu sağ salim geri getirir," dedi. "Bak şimdi, yoksa kızı çıkartamayacağı bir tehlikeye atar diye mi düşünüyorsun? Katiyen! Yapmaz o!" Bu yanlış bir teselliydi ama Yemiş bunun doğru olduğuna o kadar hararetle inanıyordu ki Tenar onun sözlerini kabul etmek zorunda kaldı ki bu bile kendi başına insanı biraz avutuyordu.

Bir şeyler yapması gerekiyordu, çünkü Tehanu'nun yokluğu her yeri kaplamıştı. Gidip Karglı prenses ile konuşmaya, kızın Hardca bir kelime öğrenmeye veya en azından ismini Tenar'a söylemeye niyeti olup olmadığına bakmaya karar verdi. Buradaki gündelik isimler gibi Kargcadaki isimlerin de genellikle bir anlamları olurdu –Gül, Kızılağaç, Onur, Ümit– ya da geleneksel bir isim olurdu, genellikle ataların isimleri gibi. İnsanlar bu isimleri açıkça söylerler ve bir nesilden diğerine geçen isimlerinin eskiliğiyle de övünürlerdi. Ona neden Tenar dediklerini öğrenemeyecek kadar küçük bir yaşta alınmıştı anne ve babasının yanından ama bu ismin ninelerinden birine ait olabileceğini düşünüyordu. Arha yani Tekrardoğan İsimsiz olduğu anlaşılınca bu isim ondan alınmıştı ve Ged bu ismi ona geri verinceye kadar da ismini unutmuştu. Onun için, tıpkı Ged gibi, bu gerçek ismiydi; ama bu Kadim Lisan'ın bir sözü değildi; kimseye onun üzerinde bir güç vermiyordu ve o da ismini hiç gizlememişti.

Şimdi, prensesin neden ismini sakladığını anlayamıyordu. Halayıkları ona Prenses, Hanım veya Hanımefendi diyordu; elçiler ondan Yüce Prenses, Thol'un Kızı, Hur-at-Hur'lu Hanım vs., diye söz etmişlerdi. Eğer bu kızcağızın bütün sahip olduğu bazı unvanlarsa artık bir isim sahibi olma zamanı gelmişti.

Tenar, kralın konuklarından birinin Havnor sokaklarında tek başına dolaşmasının uygun düşmeyeceğini, Yemiş'in de sarayda yapması gereken işleri olduğunu biliyordu o yüzden bir uşaktan kendisine refakat etmesini rica etti. Yanına, sokakta karşıdan karşıya geçerken ona titrek bir kocakarı muamelesi yapan, en fazla on beş yaşlarında, üniformalı çok tatlı bir uşak vermişlerdi. Tenar şehirde yürümeyi seviyordu. Nehir Köşkü'ne giderken, yanında Tehanu olmadan yürümenin daha kolay olduğunu fark etti ve bunu kendi kendine itiraf etti. İnsanlar önce Tehanu'ya baktıktan sonra bakışlarını çeviriyorlardı; Tehanu ise gergin, ıstırap yüklü bir gururla yürüyor, onların bir bakıp, bakışlarını kaçırmalarından nefret ediyordu; Tenar da onunla birlikte eziyet çekiyordu, hatta belki daha bile fazla.

Ama şimdi oyalanıp sokaktaki gösterileri, tezgâhları, Adalar Diyarı'nın dört bir yanından gelmiş çeşitli suratları ve giysileri seyredebiliyor; bildik

doğru yoldan saparak yanındaki oğlanın çatıdan çatıya giden, kenarlarından kırmızı çiçekler açmış sarmaşıkların sarktığı, insanların pencerelerinden dışarıya yaldızlı sopaların ucuna, çiçekler arasına kuş kafeslerini astıkları, o yüzden de göğün ortasında bir çiçek bahçesini andıran boyalı köprülerin tepelerinde havadar bir kubbe oluşturduğu bir caddeyi göstermesine izin verebiliyordu. "Ah keşke Tehanu bunları görebilseydi," diye düşündü. Ama Tehanu'nun nerede olabileceğini bile düşünemiyordu.

Nehir Köşkü, Yeni Saray gibi Kraliçe Heru'nun saltanatı zamanından, beş asır öncesinden kalmıştı. Lebannen tahta çıktığında harabe halindeydi; Lebannen köşkü büyük bir itinayla yeniden inşa ettirmişti çünkü burası az eşyası, kara cilalı, halısız yerleriyle çok hoş, huzur dolu bir yerdi. Birbiri ardı sıra dizilmiş dar kapı biçimli pencereler yana kaydırılarak açıldığında odanın bir duvarı olduğu gibi söğütler ve nehrin manzarasını gözler önüne seriyordu; ayrıca istenirse su üzerine inşa edilmiş derin ahşap balkonlar üzerinde de yürünebiliyordu. Saraylı hanımlar Tenar'a, burasının kralın bir gece başını dinlemek veya bir sevgiliyle bir gece geçirmek için –ki bunun da prensesin burada konuk edilmesini daha bir anlamlı kıldığını ima etmişlerdi– kaçmayı en çok sevdiği yer olduğunu söylemişlerdi. Gerçi Tenar, Lebannen'in prensesi kendisiyle aynı çatı altında istemediğinden mümkün olan yegâne yerin ismini söylediğinden kuşkulanıyordu ama kim bilir, belki de saraylı hanımlar haklıydılar.

İşlerinin başında bulunan muhafızlar onu hemen tanıyarak geçmesine izin vermişlerdi, üniformalı uşak geldiğini yüksek sesle bildirdikten sonra Tenar'ın yanındaki uşak ile fındık fıstık yiyerek dedikodu etmek için ayrılmışlardı. Anlaşılan bu uşakların en belli başlı eğlencesiydi. Prensese hizmet eden hanımlar, yeni bir yüz görmekten büyük bir memnuniyet duyarak ve kralın ejderhalara karşı yaptığı yolculuk hakkında biraz daha bilgi edinebilme umuduyla onu karşılamaya geldiler. Bütün merasimleri tamamladıktan sonra sonunda prensesin dairesine kabul edildi.

Daha önceki iki ziyaretinde bir süre giriş odasında bekletildikten sonra peçeli halayıklar onu bir iç odaya, prensesin yuvarlak kenarlı şapkasından yere kadar inen kırmızı peçesi içinde ayakta, bulunduğu yere çakılı kalmış gibi, İyesa Hanım'ın söylemiş olduğu gibi tıpkı tuğladan örülmüş bir baca gibi durduğu, o canım havadar evdeki tek loş odaya almışlardı.

Bu kez farklıydı. Giriş odasına girer girmez içeriden viyaklamalar ve etrafa koşuşturan insanların ayak seslerini duydu. Prenses kapıdan dışarıya savrulurcasına çıkarak kendini Tenar'ın kolları arasına atıverdi. Tenar ufak tefekti; uzun boylu, heyecanlı, güçlü genç bir kadın olan prenses Tenar'ın ayaklarını yerden kestiği gibi onu güçlü kollarıyla kavradı. "Ah Arha Hanım, Arha Hanım kurtarın beni, kurtarın beni!" diye ağlıyordu.

"Prenses! Ne var?"

Prenses korkuyla, rahatlamayla veya her ikisiyle birden gözyaşı döküyordu; Tenar'ın bütün o ağıtlar, yakarışlar arasından tek anlayabildiği ejderhalar ve kurbanla ilgili gevelenen bir şeylerdi.

"Havnor yakınlarında ejderha yok," dedi sertçe, kendisini kızdan kurtararak, "ayrıca kimse kurban edilmedi. Bütün bu olanlar nedir? Sana neler anlatıldı?"

"Kadınlar ejderhaların geldiğini söylediler ve bunların büyücü oldukları için keçi değil, kral kızı kurban ettiklerini söylediler, ben de korktum." Prenses yüzünü sildi, yumruklarını sıktı ve içinde bulunduğu paniği denetim altına almaya çalıştı. Bu gerçek, denetlenemez bir dehşetti ve Tenar kız adına çok üzüldü. Acıdığını belli etmedi. Kızın itibarını korumayı öğrenmesi gerekiyordu.

"Kadınların cahil, üstelik insanların kendilerine söylediklerini anlayacak kadar Hardcaları yok. Sen ise hiç Hardca bilmiyorsun. Eğer bilseydin korkulacak bir şey olmadığını da bilirdin. Bu evin halkının etrafta koşuşturup ağlayıp zırladıklarını, feryat ettiklerini gördün mü?"

Prenses ona bakakaldı. Başında ne şapka, ne de peçe vardı; sadece hafif bir elbise vardı üzerinde, çünkü sıcak bir gündü. Tenar onu, kırmızı peçeler ardından belli belirsiz bir şekil olarak değil, kendi olarak ilk kez gördü. Prenses gözleri ağlamaktan şişmiş ve yüzü pençe pençe kızarmış olduğu halde muhteşemdi: Kumral saçlı, ela gözlü, dolgun kollu ve göğüslü, ince belli, güzelliğinin ve gücünün doruğunda bir kadın.

"Ama kurban edilecek olan onlardan biri değil," dedi sonunda.

"Kimse kurban edilmeyecek."

"O halde ejderhalar neden geliyor?"

Tenar derin bir iç geçirdi. "Prenses," dedi, "konuşmamız gereken bir sürü şey var. Eğer beni bir dost kabul edersen..."

"Ediyorum," dedi prenses. İleri doğru bir adım attı, Tenar'ın sağ kolunu sıkıca kavradı. "Sen benim dostumsun, senden başka dostum yok, senin için kanım feda."

Saçma da olsa Tenar bunun doğru olduğunu biliyordu.

O da karşılık olarak kızı elinden geldiğince sıkı sıkı tuttu ve, "Sen benim dostumsun. Bana ismini söyle," dedi.

Prensesin gözleri irileşti. Burnu akmıştı ve üst dudağı hâlâ ıslaktı. Alt dudağı ise titriyordu. Derin bir nefes alarak, "Seserakh," dedi.

"Seserakh; benim adım Arha değil Tenar."

"Tenar," dedi kız ve Tenar'ın sağ kolunu sıkıca tuttu.

"Şimdi," dedi Tenar, yeniden durumu denetim altına almaya çalışarak,

"uzun bir yol yürüdüm ve susadım. Haydi oturalım; ayrıca bir bardak su rica edebilir miyim? Sonra konuşabiliriz."

"Tabii," dedi prenses, odadan avlanan bir aslan gibi sıçrayarak çıktı. İç odalardan bağırtılar çağırtılar geldi, biraz daha koşuşturma oldu. Bir halayık çıktı ortaya, peçesini titreyerek düzeltip Tenar'ın anlayamayacağı kadar ağır bir şiveyle bir şeyler geveledi. "Şu lanet olasıca dilde konuş!" diye bağırdı prenses içeriden; kadın acınacak bir halde Hardca viyakladı, "Oturmak? İçmek? Hanım?"

Karanlık, havasız bir odaya, birbirine bakan iki sandalye kondu. Seserakh birinin yanında duruyordu.

"Ben dışarıda, gölgede, suyun üzerinde oturmak isterim," dedi Tenar. "Eğer sence de uygunsa prensesim."

Prenses bağırdı, kadınlar koşuşturdu, sandalyeler derin balkona taşındılar. Yan yana oturdular.

"Böylesi daha iyi," dedi Tenar. Hâlâ Kargca konuşuyor olmak ona tuhaf geliyordu. Hiç zorluk çekmiyordu ama sanki kendisi değildi, sanki bir başkası konuşuyordu, yaptığı rolün tadını çıkartan bir oyuncu.

"Suyu seviyor musun?" diye sordu prenses. Yüzü, ağır bir krem rengi olan normal rengine dönmüştü, artık şiş görünmeyen gözleri mavimsi bir altın rengindeydi, ya da altın benekçikleri olan bir maviydi.

"Evet. Sen sevmez misin?"

"Ben nefret ediyorum. Yaşadığım yerde hiç su yoktu."

"Çöl mü? Ben de çölde yaşamıştım. On altı yaşıma kadar. Sonra denizi aşarak batıya geldim. Suya bayılıyorum – denize, nehirlere."

"Ay, deniz," dedi Seserakh, olduğu yere büzüşüp başını ellerinin arasına alarak. "Ay, ben nefret ediyorum, nefret ediyorum. İçim kuruyuncaya kadar kustum. Tekrar, tekrar. Günlerce. Denizi bir daha görmek bile istemiyorum." Söğüt dalları arasından, altlarındaki sakin, alçak dereye şöyle bir baktı. "Bu nehir neyse," dedi pek de itimat edemeden.

Kadının biri tepsiyle bir sürahi ve kupa getirdi ve Tenar kana kana serin sudan içti.

"Prenses," dedi, "konuşmamız gereken çok fazla şey var. Birincisi, ejderhalar hâlâ oldukça uzakta, batıdalar. Kral ile kızım onlarla konuşmaya gitti."

"Onlarla *konuşmaya* mı?"

"Evet." Daha da fazlasını söyleyecekti ama sadece, "Şimdi, lütfen bana Hur-at-Hur'daki ejderhalardan söz et," dedi.

Çocukken Atuan'da Tenar'a Hur-at-Hur'da ejderha olduğunu söylemişlerdi. Dağlarda ejderhalar, yollarda eşkıyalar. Hur-at-Hur fakirdi, çok uzaktı ve opalden, turkuazdan, sedir kütüklerinden başka bir şey gelmezdi oradan.

Seserakh derin bir nefes aldı. Gözleri yaşardı. "Yurdumu düşününce ağlamak geliyor içimden," dedi; bunu hislerinin o kadar saf bir yalınlığıyla söylemişti ki Tenar'ın bile gözleri yaşardı. "Eh, ejderhalar dağlarda yaşar. Mesreth'ten iki, üç günlük yoldur. Orada hep kayalar var, kimse ejderhaları rahatsız etmez, onlar da kimseyi rahatsız etmez. Fakat her yıl bir kez aşağı inerler, belirli bir yoldan sürünürler. Bu bir patikadır, üzeri zamanın başlangıcından beri her yıl yaptıkları yolculuk sırasında sürünerek oluşturdukları pudra gibi tozla kaplı. Buraya Ejderha Geçidi denir." Tenar'ın derin bir dikkatle dinlediğini görerek devam etti. "Ejderha Geçidi'ni geçmek yasaktır. O geçide adım bile atılmaz. Etrafından dolanıp gitmen gerekir, Kurban Yeri'nin güneyinden. Baharın sonlarına doğru sürünmeye başlarlar. Beşinci ayın dördüncü gününde hepsi Kurban Yeri'ne varmış olur. Hiçbiri, hiçbir zaman geç kalmaz. Mesreth ile köylerden gelen herkes de orada onları bekler. Sonra, hepsi Ejderha Geçidi'nden geldikten sonra, rahipler kurban merasimini başlatır. Ve o da... Atuan'da bahar kurbanı yok mudur?"

Tenar başını hayır anlamında salladı.

"Eh, işte ben o yüzden korktum, insan kurban ediliyor olabilir diye düşündüm. Eğer işler yolunda gitmezse bir kral kızını kurban ederler. Öbür türlü sıradan bir kız kurban edilir. Ama bunu uzun zamandır yapmıyorlar. Küçüklüğümden beri yapmıyorlar. Babam, diğer kralları yendiğinden beri. O zamandan beri sadece dişi bir keçi veya koyun kurban ediyorlar. Kanını kâselerde topluyorlar, yağlarını kurban ateşine atıyorlar ve ejderhalara sesleniyorlar. Ejderhaların hepsi sürünerek geliyor. Kanı içip, ateşi yiyorlar." Bir an gözlerini yumdu; Tenar da. "Sonra dağlarına dönüyorlar, biz de Mesreth'e dönüyoruz."

"Ejderhalar ne büyüklükte?"

Seserakh ellerini bir metre kadar açtı. "Bazen daha da büyük oluyorlar," dedi.

"Ve uçamıyorlar öyle mi? Ya da konuşamıyorlar?"

"Yo, hayır. Kanatları minik çıkıntılar halinde sadece. Bir çeşit tıslama çıkartıyorlar. Hayvanlar konuşamaz. Ama onlar kutsal hayvanlardır. Onlar hayatın işaretleri, çünkü ateş yaşamdır; onlar ateş yiyerek, ateş kusarlar. Bahar kurban merasimine geldikleri için de kutsallar. Hiç insan gelmese bile ejderhalar gelerek, o yerde toplanırlar. Biz oraya, ejderhalar geldikleri için geliyoruz. Kurban merasiminden önce rahipler bol bol bunları anlatır."

Tenar bir süre bu bilgileri sindirdi. "Burada, batıdaki ejderhalar," dedi, "büyüktür. Dev gibi. Ve uçabilirler. Onlar da hayvan ama konuşabiliyorlar. Ve kutsallar. Ve tehlikeliler."

"Eh," dedi prenses, "ejderhalar hayvan olabilir ama onlar bize lanetolası casihirbazlardan daha çok benzerler."

"Lanet olasıca sihirbazlar"ı tek bir kelime olarak, özel bir anlam katmadan söylemişti. Tenar bu deyimi çocukluğundan hatırlıyordu. Bunun anlamı Esmer İnsanlar, Adalar Diyarı'nın Hard ahalisiydi.

"Neden?"

"Çünkü ejderhalar yeniden doğar! Bütün hayvanlar gibi. Bizim gibi." Seserakh Tenar'a samimi bir merakla baktı. "Sen Mezarlar'daki En Kutsal Yer'in rahibesi olduğuna göre bu konularda benden çok daha fazla şey bileceğini düşünmüştüm."

"Ama orada ejderhalar yoktu," dedi Tenar. "Onlar hakkında hiçbir şey öğrenmedim. Lütfen dostum, anlat bana."

"Dur bakalım bu konudaki hikâyeyi anlatabilecek miyim. Aslında bu tam bir ocak başı hikâyesidir. Ama burada yazın ortasında söylemekte de bir mahzur olmaz herhalde. Zaten buradaki her şey yolundan şaşmış." İçini çekti. "Evet, başlangıçta, bilirsin ya ilk başta, hepimiz birdik, bütün insanlar ve hayvanlar, aynı şeyleri yapıyorduk. Sonra biz ölmesini öğrendik. Böylece yeniden nasıl doğulduğunu öğrendik. Bazen bir varlık, bazen başka bir varlık olarak. Ama bunun çok önemi yok çünkü zaten yeniden ölüp, yeniden doğacaksın ve eninde sonunda her şey olacaksın."

Tenar başıyla onayladı. Buraya kadar hikâye tanıdıktı.

"Fakat yeniden doğmak için en iyisi insan ve ejderha olmaktır çünkü onlar kutsal varlıklardır. O yüzden insan yasaklara riayet etmelidir, Temel Kurallar'ı anlamaya çalışmalıdır, böylece bir insan, ya da en azından ejderha olma şansı artar... Eğer buradaki ejderhalar konuşabiliyorsa ve o kadar büyükse, o zaman bunun neden bir ödül olduğunu anlayabiliyorum. Bizim oradakilerden biri olmak insana hiçbir zaman çok cazip görünmüyordu.

"Fakat hikâye lanetolasıcasihirbazların Vedurnan'ı keşfetmesiyle ilgili. O, bazı insanlara eğer hiç ölmemeyi ve hiç doğmamayı kabul ederlerse büyü yapmayı öğrenebileceklerini söyleyen bir şeymiş, ne olduğunu bilmiyorum. Böylece onlar onu seçmiş, Vedurnan'ı seçmiş. Onunla birlikte batıya gitmişler. Ve o, onları karartmış. Burada yaşıyorlar. Buradaki bütün bu insanlar – bunlar Vedurnan'ı seçenler. Yaşıyorlar, o lanet olasıca büyülerini yapabiliyorlar ama ölemiyorlar. Sadece bedenleri ölüyor. Geri kalanları karanlık bir yerde kalıyor ve bir daha hiç yeniden doğmuyor. Ve kuşa benziyorlar. Ama uçamıyorlar."

"Evet," diye fısıldadı Tenar.

"Bunları Atuan'da öğrenmediniz mi?"

"Hayır," dedi Tenar.

Aklına Kemaylı Kadın'ın Ogion'a anlattığı hikâye gelmişti. Zamanın başlangıcında insanlar ile ejderhalar birmiş ama ejderhalar yabaniliği ve hürriye-

ti seçmişler, insanlar ise zenginliği ve gücü. Bir seçim, bir ayrılık. Acaba bu aynı hikâye miydi?

Fakat Tenar'ın gönlündeki görüntü taş odada çömelmiş, küçük, siyah, gagalı başlı Ged'di...

"Vedurnan o halka değil, değil mi, hani ha bire üzerinde konuştukları, benim takmak zorunda kalacağım o halka?"

Tenar aklını Boyalı Oda ile bir gece önceki rüyadan, Seserakh'ın sorusuna çevirmek için zorladı.

"Halka mı?"

"Urthakby'nin halkası."

"Erreth-Akbe. Hayır. Hayır o halka, Barış Halkası. Onu da sadece Kral Lebannen'in kraliçesi olursan takacaksın. Ve o zaman çok şanslı bir kadın sayılırsın."

Seserakh'ın yüz ifadesi tuhaftı. Asık veya alaycı değildi. Umutsuzdu, yarı şakacı, sabırlı, çok daha yaşlı bir kadının yüz ifadesi. "Şans falan yok sevgili dost Tenar," dedi. "Onunla evlenmek zorundayım. Böylece kaybolacağım."

"Neden onunla evlenirsen kaybolacakmışsın?"

"Eğer onunla evlenirsem ona ismimi vermek zorunda kalacağım. Eğer ismimi söylerse, benim ruhumu çalacak. Lanetolasıcasihirbazların yaptığı budur. O yüzden hep isimlerini saklarlar. Ama eğer o ruhumu çalarsa, ben de ölemeyeceğim. Bedenim olmadan, uçamayan bir kuş olarak, bir daha doğmamacasına ebediyen yaşamak zorunda kalacağım."

"O yüzden mi ismini gizledin?"

"Sana verdim dostum."

"Bu armağan bana kıvanç verdi dostum," dedi Tenar şevkle. "Ama ismini buradaki herkese söyleyebilirsin. İsminle ruhunu çalamazlar. İnan bana Seserakh. Ayrıca ona da güvenebilirsin. O hiç... o sana bir zarar vermez."

Kız Tenar'ın tereddüt ettiğini fark etmişti. "Ama vermek isterdi," dedi. "Tenar, dostum, burada ne olduğumu biliyorum. Babamın olduğu o büyük şehir Awabath'da aptal, cahil bir çöl kadınıydım. Bir *feyagat*. Şehirli kadınlar, o açık yüzlü fahişeler beni ne zaman görseler burun kıvırıp birbirlerini dürtüyorlardı. Burada daha da kötü. Kimseyi anlayamıyorum, onlar da beni anlamıyor; her şey, her şey farklı. Yasakların ne olduğunu bilmiyorum, sorabileceğim bir rahip yok, sadece sihirbaz kadınlar var, hepsi kara, hepsi çıplak yüzlü. Ayrıca onun bana nasıl baktığını da gördüm. Biliyor musun, insan *feyag*'dan dışarısını görebiliyor! Yüzünü gördüm. Çok yakışıklı, bir savaşçıya benziyor ama kara bir sihirbaz ve benden nefret ediyor. Etmediğini söyleme çünkü ettiğini biliyorum. Ve bence, ismimi öğrendiği an ruhumu ebediyen o yere yollayacak."

Bir süre, yavaşça hareket eden suyun üzerinde kıpırdayan söğüt dallarını seyrederken hüzünlenen ve kendini yorgun hisseden Tenar, "O halde yapman gereken şey prenses, onu kendine benzetmek. Başka ne yapabilirsin?"

Seserakh kederle omzunu silkti.

"Eğer söylediklerini anlasaydın bir faydası olurdu."

"Bagabba-bagabba. İnsanın kulağına böyle geliyor."

"Bizim söylediklerimiz de onların kulaklarına öyle geliyor. Haydi prenses, eğer ona bagabba-bagabbadan başka bir şey söyleyemezsen, seni sevmesini nasıl beklersin? Bak!" Elini kaldırdı, diğer eliyle o elini işaret etti önce Kargcadaki karşılığını, sonra Hardcadaki karşılığını söyledi.

Seserakh her iki sözü de itaatkâr bir edayla tekrarladı. Vücudun birkaç uzvundan sonra aniden tercümenin sırrına erdi. Oturduğu yerde dimdik doğruldu. "Sihirbazlar nasıl 'kral' diyor?"

"Agni. Bu Kadim Lisan'dan bir söz. Kocam söylemişti."

Daha konuşurken tam bu noktada, üçüncü bir lisanı ortaya atmanın ahmakça olduğunu düşündü ama prensesin dikkatini çeken o olmamıştı.

"Kocan mı var?" Seserakh ona parlak, dişi aslan gözleriyle bakıp kahkahalar attı. "Ay ne kadar mükemmel! Ben de senin bir rahibe olduğunu düşünmüştüm! Ah dostum, ne olur bana ondan bahset! Bir savaşçı mı? Yakışıklı mı? Onu seviyor musun?"

Kral ejderha avına gittikten sonra Kızılağaç ne yapacağını bilememişti; kendini tamamıyla faydasız, sarayda kalıp kralın yemeğini yeme hakkına sahip olmayan biri gibi hissederek, ona o kadar büyük bir sorun getirdiği için suçluluk duymuştu. Bütün gün odasında oturup duramazdı o yüzden sokağa çıktı ama şehrin ihtişamı ve hareketi onu ürkütmüştü; ayrıca hiç parası ve amacı olmadığı için bütün yaptığı yoruluncaya kadar yürümekti. Sert yüzlü muhafızların onu yeniden saraya alıp almayacaklarını merak ederek Maharion Sarayı'na geri geliyordu. En çok huzur bulabildiği yer saray bahçeleriydi. Orada yeniden Rody'yle karşılaşmayı da umuyordu ama çocuk görünmedi. Eh, belki bunda da bir hayır vardı. Kızılağaç insanlarla konuşmaması gerektiğini düşünüyordu. Ölümden kendisine uzanan eller, onlara da uzanabilirdi.

Kralın ayrılışının üçüncü gününde bahçe havuzları arasında yürümek için aşağı indi. Hava çok sıcaktı; akşam ise durgun ve boğucuydu. Asıl'ı da yanında indirmişti; kendisi büyük söğüt ağacının yakınındaki sırada oturup suyun içindeki şişman sazanın gümüşsü yeşil parıltısını seyrederken, hayvanı çalılıklar altında böcek yakalasın diye serbest bıraktı. Kendini yalnız hissediyordu, cesareti kırılmıştı; seslere ve uzanan ellere karşı savunmasının düşmekte olduğunu seziyordu. Sonuç olarak burada olması ne işe yaramıştı? Belki en

iyisi rüyasına girip hiç çıkmamak, tepeden inip her şeye bir son vermekti... Dünyada arkasından üzülecek kimse yoktu, üstelik ölümü onları, getirdiği illetten de kurtarırdı. Zaten başları ejderhalarla yeterince dertteydi. Belki oraya giderse Zambak'ı görürdü.

Eğer o da ölürse birbirlerine dokunamayacaklardı. Büyücüler, dokunmayı arzu bile etmeyeceklerini söylemişti. Ölülerin canlı olmanın ne demek olduğunu unuttuğunu söylemişlerdi. Ama Zambak ona uzanmıştı. İlk başta, bir süre için belki de birbirlerine bakacak kadar yaşamı hatırlıyorlardı, dokunmasalar bile birbirlerini görecek kadar.

"Kızılağaç."

Yanında duran kadına bakmak için bakışlarını yavaşça yerden kaldırdı. Ufak tefek, gri kadın Tenar. Kadının yüzündeki endişeyi gördü ama neden sıkıntılı olduğunu anlayamadı. Sonra kızının, o yanmış kızın kralla gitmiş olduğunu hatırladı. Belki de kötü bir haber gelmişti. Belki de hepsi ölmüştü.

"Hasta mısın Kızılağaç?" diye sordu kadın.

Kızılağaç başını hayır anlamında salladı. Konuşmak zordu. Artık ne kadar kolay olduğunu anlayabiliyordu, o diğer diyarda konuşmamanın. İnsanlarla göz göze gelmek zorunda kalmamanın. Rahatsız edilmemenin.

Kızılağaç'ın yanına, sıraya oturdu. "Sıkıntılı görünüyorsun," dedi.

Belirsiz bir el hareketi yaptı adam – fark etmez, önemi yok.

"Gont'taydın. Kocam Çevik Atmaca'yla. Nasıl? Kendine bakıyor muydu?"

"Evet," dedi Kızılağaç. Daha açıklayıcı bir cevap vermeye çalıştı. "Tanıdığım en iyi ev sahibiydi."

"Bunu duyduğuma sevindim," dedi kadın. "Onun için endişeleniyorum. Eve en az benim kadar iyi bakıyor ama yine de onu yalnız bırakmak hiç hoşuma gitmedi... Sen oradayken neler yaptığını anlatır mısın bana rica etsem?"

Kızılağaç, Tenar'a, Çevik Atmaca'nın erikleri toplayarak satmaya götürdüğünü, birlikte çiti tamir ettiklerini, Çevik Atmaca'nın ona uyuması için yardım ettiğini anlattı.

Tenar dikkatle dinledi, ciddiyetle sanki bu ufak tefek meseleler en az, üç gün önce burada konuştukları o garip olaylar –canlı bir adamı çağıran ölüler, ejderhaya dönüşen bir kız, batıdaki adaları ateşe veren ejderhalar– kadar önemliymiş gibi.

Aslında gerçekten de hangisinin daha önemli olduğunu bilemiyordu, o büyük garip şeylerin mi yoksa küçük sıradan şeylerin mi.

"Keşke eve gidebilseydim," dedi kadın.

"Ben de aynı şeyi dilerdim ama bu boşuna olurdu. Galiba ben hiç evime dönemeyeceğim." Neden böyle söylediğini bilmiyordu ama söylerken ağzından çıkanları kendisi de duydu ve doğru olduklarına karar verdi.

Kadın ona bir dakika kadar sakin gri gözleriyle baktı ve hiç soru sormadı.

"Keşke kızım da benimle eve dönebilseydi," dedi Tenar, "ama bence bunu dilemek de boşuna. Onun yoluna devam etmesi gerektiğini biliyorum. Nereye gideceğini ise bilmiyorum."

"Bana onun vergisinin ne olduğunu söyler misin; kralın çağırttığına, ejderhalarla karşılaşmaya giderken yanında götürdüğüne göre nasıl bir kadın böyle?"

"Ah keşke ne olduğunu bilebilseydim, o zaman sana da söylerdim," dedi Tenar, sesi hüzün, sevgi ve acı yüklüydü. "Onu ben doğurmadım, senin de tahmin ettiğin veya bildiğin gibi. Küçük bir çocukken geldi bana, ateşten kurtarılarak, gerçi tam kurtulmuş da sayılmazdı, kıl payıyla kurtulmuştu... Çevik Atmaca bana döndüğünde, o zaman onun da kızı oldu. Hem onu, hem beni, bir ejderhayı, En Yaşlı denen Kalessin'i çağırarak zalim bir ölümden kurtardı. Ve ejderha ona kızım, dedi. Yani hem birçok kişinin çocuğu hem aslında kimseninki değil; acıdan kurtarılamasa da ateşten kurtarıldı. Gerçekte kim olduğunu hiç öğrenemeyebilirim. Ama keşke şimdi burada, yanımda emniyette olsaydı!"

Kızılağaç Tenar'ı teselli etmek istedi ama kendi morali o kadar bozuktu ki. "Bana karından biraz daha söz et Kızılağaç," dedi kadın.

"Edemem," dedi Kızılağaç sonunda, aralarında rahatsızlık vermeden süren sessizliği bozarak. "Eğer elimden gelseydi söz ederdim Tenar Hanım. Bu gece içimde öyle bir ağırlık, öyle bir korku ve ürküntü var ki. Zambak'ı düşünmeye çalışıyorum ama sadece durmadan aşağıya doğru alçalan kara bir çöl var ve onu içinde göremiyorum. Bana hava su gibi gelen tüm anılarım o kuru yere gitti. Artık elimde bir şey kalmadı."

"Çok üzüldüm," diye fısıldadı Tenar; yine sessizlik içinde oturmaya devam ettiler. Alacakaranlık koyuluyordu. Rüzgâr yoktu, hava sıcaktı. Saraydaki ışıklar oymalı pencere kafesleri ve söğütlerin yaprakları arasından parlıyordu.

"Bir şeyler oluyor," dedi Tenar. "Dünyada büyük bir değişim var. Belki de elimizde bildiğimiz hiçbir şey kalmayacak."

Kızılağaç kararmakta olan gökyüzüne kaldırdı bakışlarını. Sarayın kuleleri göğe karşı tüm belirginlikleriyle duruyor, soluk mermer ve kaymak taşı batıda kalmış olan ışığı yakalıyordu. En yüksek kuleye yerleştirilmiş kılıcı aradı gözleriyle ve solgun gümüşü gördü. "Bak," dedi. Tam kılıcın ucunda bir pırlanta veya bir damla su gibi bir yıldız parlıyordu. Onlar seyrederken yıldız kılıçtan kurtuldu, dosdoğru tepesine doğru yükseldi.

Sarayın içinde veya duvarların dışında bir kargaşa oldu; bir borazan öttü, buyurgan tiz bir ses.

"Geri döndüler," dedi Tenar, ayağa kalkarak. Havaya bir heyecan dolmuştu; Kızılağaç da ayağa kalktı. Tenar limanın görülebildiği saraya doğru aceleyle seğirtti. Asıl'ı içeri almadan önce Kızılağaç yeniden bakışlarını kaldırıp artık soluk bir pırıltı halinde olan kılıca baktığında yıldızı tüm parlaklığıyla tepesinde yüzüyor gördü.

O rüzgârsız yaz gecesinde öne doğru telaşla atılmış, yelkenleri büyü rüzgârıyla dolmuş *Yunus* limana girdi. Sarayda hiç kimse kralın bu kadar çabuk dönmesini beklemiyordu ama geldiği zaman da hiçbir şeyi düzensiz veya kimseyi hazırlıksız bulmamıştı. Rıhtım derhal onu karşılamaya hazır saraylılarla, izinli askerlerle, kasabalılarla doldu; ayrıca destancılar ve harpçılar türkü düzebilmek amacıyla ejderhalarla nasıl savaşıp onları nasıl yendiğini dinlemek için orada bekliyorlardı.

Hayal kırıklığına uğradılar: Kral ile yanındakiler doğrudan saraya gitti; gemideki muhafızlar ve denizciler sadece, "Onneva Kumları'nın üzerindeki araziye gittiler ve iki gün içinde geri geldiler. Büyücü bize bir haberci kuş yolladı çünkü biz o sırada, onları Güney Liman'da karşılayacağımız için Körfez' in Kapıları'na varmıştık. Geri döndük, hepsi sapasağlam bir halde bizi nehir ağzında bekliyordu. Fakat Güney Falierns üzerinde yanan ormanların dumanını gördük," diye anlattılar.

Lebannen muhafızları arasında yürüyordu. Gerginlik ve enerji ile yüklenmiş bir halde tam krallar gibi, savaşa gider gibi, neşeyle yürüyordu. "Erreth-Akbe!" ve "Morred'in oğlu!" diye seslendi insanlar onu görünce. Saraya çıkan merdivenlerde durarak halkına döndü. İstediğinde kullandığı gür bir sesi vardı ve şimdi de kargaşayı susturarak gürlemişti. "Dinleyin Havnor halkı! Gontlu Kadın bizim için ejderhaların başlarından biriyle konuştu. Karşılıklı ateşkese söz verdiler. İçlerinden biri bize gelecek. Buraya bir ejderha gelecek, Maharion'un Sarayı'na. Yıkmak için değil, bir toplantı yapmak için. Artık insanlarla ejderhaların bir araya gelip konuşmasının vakti geldi. O yüzden size söylüyorum: Ejderha geldiği zaman ondan korkmayın, onunla savaşmayın, ondan kaçmayın ve onu Barış Alameti ile karşılayın. Barış için uzaklardan kalkmış gelmiş büyük bir bey gibi karşılayın onu. Ve sakın korkmayın. Çünkü hepimiz hem Erreth-Akbe'nin Kılıcı, hem Elfarran'ın Halkası, hem de Morred'in ismiyle korunuyoruz. Ve size kendi adıma yemin ederim ki hayatta kaldığım sürece bu şehir ve diyarı koruyacağım!"

Hepsi nefeslerini tutup dinlemişlerdi. Arkasını dönüp saraya yürürken sözleri karşısında bir tezahürat patlaması ve bağrışlar oldu. "İkaz etmenin yerinde olacağını düşündüm," dedi her zamanki sakin sesiyle Tehanu'ya ve kız başıyla onayladı. Onunla, bir dava arkadaşıyla konuşurmuş gibi konuşuyordu

ve Tehanu da öyle davranıyordu. Tenar ile yakındaki saraylılar bunu gördü.

Tüm Meclis'in sabah dördüncü saatte toplanmasını buyurduktan sonra herkes dağıldı fakat Lebannen, Tehanu yoluna devam ederken Tenar'ı bir dakika kadar yanında alıkoydu.

"Bizi koruyan o," dedi.

"Tek başına mı?"

"Onun için korkma. O ejderhanın kızı, ejderhaların kardeşi. Bizim gidemediğimiz yere gidebiliyor. Onun için korkma Tenar."

Kadın kabullenircesine boynunu eğdi. "Onu sağ salim bana geri getirdiğin için teşekkür ederim," dedi. "Bir süreliğine de olsa."

Sarayın batısındaki dairelere giden koridorda diğer insanlardan uzakta duruyorlardı. Tenar bakışlarını krala doğru kaldırarak, "Ben de prensesle ejderhalar hakkında konuşuyordum," dedi.

"Prensesle mi?" dedi Lebannen boş boş.

"Bir ismi var. İsmini, onun ruhunu yok etmek için kullanabileceğini düşündüğü için sana söyleyemem."

Lebannen kaşlarını çattı.

"Hur-at-Hur'da ejderhalar varmış. Küçük olduklarını söylüyor, ayrıca kanatsızlarmış ve konuşamıyorlarmış. Ama kutsalmışlar. Ölüm ve yeniden doğumun kutsal emareleri ve kanıtları. Bana, benim halkımın öldüğü zaman, senin halkının gittiği yere gitmediğini hatırlattı. Kızılağaç'ın sözünü ettiği o çorak diyar bizim gittiğimiz yer değil. Prensesin, benim ve ejderhaların."

Lebannen'in yüz ifadesi ihtiyatlı bir çekingenlikten yoğun bir dikkate döndü. "Ged'in Tehanu'ya sorduğu soru," dedi kral alçak sesle. "Cevapları bunlar mı?"

"Ben sadece prensesin bana söylediklerini, ya da hatırlattıklarını biliyorum. Tehanu ile bu konuları bu gece konuşurum."

Kral kaşlarını çatarak düşündü; sonra yüzü yeniden aydınlandı. Eğildi, Tenar'ı yanağından öptü ve iyi geceler diledi. İri adımlarla uzaklaşırken Tenar da onun gidişini seyretti. Kral onun yüreğini yumuşatıyor, başını döndürüyordu ama gözünü kör edemiyordu. "Hâlâ prensesten korkuyor," diye düşündü.

Taht odası Maharion Sarayı'nın en eski odasıydı. Burası Havnor'a kral olan, soyundan Kraliçe Heru ve torunu Maharion gelen, İlia Prensi Denizdoğan Gemal'in taht odasıydı. Bir Havnor şarkısı şöyle der:

Yüz savaşçı, yüz kadın oturdu
Gemal Denizdoğan'ın salonunda
kralın sofrasına, soylu bir sohbetle

Havnor'un soylu ve güzel insanları,
daha cesur savaşçı, daha güzel kadın yoktur.

Bu salonun etrafına bir asırdan uzun bir süre boyunca Gemal'in vârisleri hep daha büyük bir saray yaptırmışlar ve sonunda Heru ve Maharion bu sarayın tepesine su mermerinden bir Kule, Kraliçe Kulesi, Kılıç Kulesi'ni yaptırmışlardı.

Bunlar hâlâ ayaktaydı; Havnor halkı inatla buraya Yeni Saray demeye devam etse de Maharion'un ölümünden bu yana geçen uzun asırlar boyunca eskimiş ve Lebannen tahta çıktığında neredeyse yarı yarıya harabeye dönüşmüştü. Lebannen sarayı adeta yeniden ve masraftan hiç kaçmayarak inşa ettirmişti. İç Adalar tacirleri, yeniden ticaretlerini koruma altına alacak bir krala ve kanunlara sahip olmanın ilk sevinciyle vergiyi yüksek tutmuş, krala bu tür işler için de daha çok para teklif etmişlerdi; saltanatının ilk birkaç yılında vergilerin işlerini bozduğu, çoluk çocuklarını yok yoksul bıraktığı konusunda şikâyet bile etmiyorlardı. O yüzden Lebannen Yeni Saray'ı yeni ve muhteşem yapabilmişti. Fakat taht odasının kalasların taşıdığı tavanı bir kez yeniden yapıldıktan, duvar taşları yerine yerleştirildikten, yüksek ve dar pencereler camlandıktan sonra Lebannen salonu eski yalınlığında bıraktı.

Kısa süren sahte hanedanlıklar ve zorba hükümdarların, tiranların, korsan beylerinin Karanlık Yılları süresince krallık tahtı uzun salonun ucunda durmuştu: uzun bir platformun üzerinde, yüksek sırtlı ahşap bir sandalye. Bir zamanlar taht altınla kaplıydı. Altın çok uzun zaman önce gitmişti; altınların tahtadan söküldüğü yerlerde minik altın mıhların delikleri kalmıştı. İpek minderleri ve örtüleri ya çalınmış ya da yarasa, sıçan ve küf yüzünden mahvolmuştu. Tahtın sırtındaki, gagasında bir üvez dalı tutmuş uçan balıkçılı gösteren hafif oymalardan ve durduğu yerden başka ne olduğunu gösterecek bir şeyi kalmamıştı. Gagasında üvez dalı tutan balıkçıl Enlad Sülalesinin armasıydı.

Bu sülalenin kralları Enlad'dan Havnor'a sekiz asır önce gelmişlerdi. Morred'in Yüksek Tahtı'nın olduğu yer, krallığın olduğu yerdir, denirdi.

Lebannen tahtı temizletmiş, çürümüş tahtalarını değiştirtmiş, yağlatmış, arkasını koyu bir satenle döşetmiş ama boyatmadan, yaldızlatmadan, çıplak bıraktırmıştı. Pahalı saraylarını görmeye gelen zenginlerden bir kısmı taht odası ve taht hakkında şikâyette bulunmuştu. "Ambara benziyor," demişlerdi, "bu Morred'in Yüksek Tahtı mı yoksa yaşlı çiftçinin sandalyesi mi?"

Bunların bazısına kral, "Krallığı besleyecek ambarlar ve tahılları yetiştirecek çiftçileri olmasa, krallığın hali nice olur?" diye cevap veriyordu. Diğerlerine, "Benim krallığım yaldızların pırıltısı ve kadife ile mi yoksa ahşap ve taşın gücüyle mi ayakta duruyor?" diyordu. Bir kısmına ise, böyle hoşlandı-

ğından başka bir şey söylemiyordu. Nihayetinde mindersiz tahta oturan onun poposu olduğu için onu eleştirenler hiçbir zaman bu konuda son söz hakkına sahip olamamıştı.

Kralın konseyi, o sert ve yüksek kirişli salona, yaz sonları sisinin serin bir sabahında sırayla girmeye başladı: Doksan bir kadın ve erkek; hepsi orada olsaydı yüz olacaklardı. Hepsi kral tarafından seçilmişti, kimi tahtın yeminli kulları sayılan İç Adalar'ın soylu prenslik sülalelerini temsil etmesi için; kimi diğer adaların ve Adalar Diyarı'nın diğer kısımlarının çıkarlarını dile getirmesi için; kimi kral kendilerini yararlı bulduğu veya yararlanmayı umduğu ve devletin güvenilir danışmanları oldukları için. Kasıtlı ağırbaşlılıklarıyla ağır ipekten kara kaftanları içinde Havnor'dan, Ea ve İç Deniz'den tacirler, gemiciler, komisyoncular vardı. İşçi loncalarından ustalar, kurnaz ve esnek pazarlıkçılar vardı; aralarında da soluk renk gözlü, sert elli bir kadın vardı, Osskil madencilerinin şefi. Mühresenk gibi gri cüppeli ve tahta asalı Roke büyücüleri vardı. Aynı zamanda asa taşımayan, oldukça kibar görünmesine rağmen genellikle insanların uzak durduğu Seppel Usta isminde Palnlı bir büyücü de vardı. Krallık tımarlarından ve prensliklerinden genci yaşlısıyla soylu kadınlar vardı; kimi Lorbanery ipekleri ve Kum Adası incileri içindeydi; ayrıca sağlam yapılı, yalın, ağırbaşlı iki Adalı kadın vardı, biri İffish'ten, biri Korp' tan, onlar da Doğu Uçyöre halkı adına konuşmaya gelmişti. Birkaç şair vardı, Ea ve Enlades'in eski fakültelerinden okumuş birkaç kişi, askeriyeden veya kralın gemilerinden bazı subaylar.

Bütün meclis üyelerini kral seçmişti. İki-üç yıldan sonra onlardan hizmetlerine devam etmelerini isteyebilir ya da teşekkür edip onurlandırarak yerlerine başkalarını seçerdi. Bütün yasaları ve vergileri, taht önüne getirilen bütün yargıları onlarla tartışır, fikirlerini sorardı. Onun teklifini oylarlar, ancak kanun çoğunluğun rızasıyla çıkardı. Meclisin kralın kuklasından başka bir şey olmadığını söyleyenler vardı ve belki gerçekten de öyleydi. Şayet uğraşırsa istediğini yaptırması mümkündü. Ancak genellikle hiç fikir beyan etmez, kararı meclise bırakırdı. Meclis üyelerinin büyük bir kısmı eğer itirazlarını yeterince destekleyecek gerçek bilgiye sahip olurlarsa haklarını iyi savunabildiklerini ve diğerlerinin aklını çelebildikleri gibi kralı bile ikna edebileceklerini fark etmişlerdi. O yüzden meclisin çeşitli kısımlarıyla meclisin özel heyetleri arasındaki tartışmalar genellikle hararetli çekişmelere sahne olur; hatta koca bir celse boyunca krala birkaç kez karşı çıkılır, onunla tartışılır ve aksine oy verilirdi. Kral iyi bir diplomattı ama kayıtsız bir politikacıydı.

Lebannen meclisinin kendisine iyi hizmet ettiğini görmüştü; zamanla güç sahibi adamlar da meclise saygı duymaya başladı. Sıradan halk meclise pek önem vermiyordu. Onlar bütün umut ve dikkatlerini kralın şahsında toplamış-

lardı. Ejderhanın sırtında ölümden günün kıyılarına dönen prens için, Morred'in oğlu için, Sorra kahramanı için, Serriadh Kılıcı'nı kuşanan için, Üvez Ağacı için, Enlad'ın Uzun Külü için, Barış Alameti'yle hüküm süren sevgili kralları için binlerce şarkı ve türkü vardı. Ama gemi vergileri konusunda tartışan bir meclis için türkü yakmak zordu.

Haklarında türkü söylenmeyen üyeler sırayla içeri girip, mindersiz tahtın karşısındaki minderli sıralara oturdular. Kral salona girerken yeniden ayağa kalktılar. Kralla birlikte, birçoğunun daha önce gördüğü için yadırgamadığı Gontlu Kadın ile paslı siyahlar giymiş ince bir adam da geldi. "Köy sihirbazına benziyor," dedi Kamery'den gelen tüccar, boyun eğmiş, affedici bir ses tonuyla, "Hiç kuşku yok," diyen Wayli bir gemi yapımcısına. Kral aynı zamanda meclis üyelerinin birçoğu tarafından çok sevilirdi, ya da en azından sevilirdi; sonuç olarak onların eline güç vermişti, ona minnettar olmayı kendilerine borç bilmeseler de muhakemesine saygı duyarlardı.

Yaşlı Ebea Hanım geç kalarak aceleyle içeri girdi; protokolün başında bulunan Prens Sege meclise yerlerine oturmalarını söyledi. Hepsi oturdu. "Krala kulak verin," dedi Sege ve hepsi dinledi.

Kral onlara ejderhaların Batı Havnor'a yaptıkları saldırıları ve kendisinin nasıl Gontlu Kadın Tehanu ile onlarla görüşmek için yola koyulduğunu anlattı ve bu, birçoğu için bu konularda gerçek anlamdaki ilk haberdi.

Ejderhaların batıdaki adalara yaptıkları eski saldırılar hakkında konuşurken ve Mühresenk'in anlattığı Roke Tepesi'nde ejderhaya dönen kızın hikâyesini naklederken, Halkanın Tenar'ı ve Roke'un eski başbüyücüsü ile kralın bizzat Selidor'dan sırtına binerek döndüğü ejderha Kalessin'in Tehanu'nun kendi kızları olduklarını iddia ettiklerini hatırlatırken, onları merak içersinde bıraktı.

Nihayet üç gün önce şafak vakti Faliern Dağları'ndaki geçitte olanları anlattı. Sözünü de, "O ejderha Tehanu'nun mesajını Paln'da bulunan Orm İrialı'ya götürdü, büyük bir ihtimalle mesajı alan İrialı en az üç yüz millik uzun bir uçuşla buraya gelecektir. Fakat ejderhalar, büyü rüzgârıyla giden bir gemiden bile hızlıdır. Her an İrialı'yı beklemeliyiz," diye tamamladı.

Prens Sege kralın hoş karşılayacağını bilerek, ilk soruyu sordu: "Ejderhalarla görüşerek ne kazanabilmeyi umuyorsunuz beyim?"

Cevap hemen geldi: "Savaşmaya çalışmakla kazanabileceğimizden çok daha fazlasını. Bunu söylemesi zor ama gerçek bu: Bu muazzam yaratıkların hiddeti karşısında, eğer gerçekten üzerimize büyük sayılarla gelecek olsalar, doğru dürüst bir savunmamız yok. İrfan sahibi kişiler, onlara dayanabilecek belki de tek bir yer olduğunu, onun da Roke Adası olduğunu söylüyorlar. Roke'ta da tek bir ejderha ile çarpıştığında onun tarafından yok edilmeyecek olan

belki de tek bir adam vardır. Bu yüzden hiddetlerinin nedenini bulup bunu ortadan kaldırarak onlarla barış yapmalıyız."

"Onlar hayvan," dedi Felkway Beyi. "İnsanlar hayvanlarla anlaşıp onlarla barış yapmaz."

"Erreth-Akbe'nin Kılıcı bizde değil mi, Büyük Ejderha'yı kesen kılıç?" diye bağırdı genç bir meclis üyesi.

Ona hemen bir başkası cevap verdi: "Erreth-Akbe'yi öldüren ejderhayı mı?"

Prens Sege kurallara sıkı sıkıya bağlı kalsa da, kimsenin bir başkasının sözünü kesmesine veya kimsenin iki dakikalık kum saati süresinden daha fazla konuşmasına izin vermese de, meclisteki tartışma bir kargaşaya dönüşme yolundaydı. Boşboğazlık edip ortaya konuşanların sözleri prensin gümüş uçlu asasının yere vurulmasıyla ve sözün bir başkasına verilmesiyle kesiliyordu. Böylece hızla birbirlerine bağırdılar, konuştular; söylenmesi gerekenlerin hepsi ve söylenmemesi gereken birçok şey söylendi, reddedildi, yeniden söylendi. Genellikle savaşa girmeleri gerektiği, ejderhalarla dövüşmeleri gerektiği ve onları yenmeleri gerektiği konusunda tartışıldı.

"Kralın savaş gemilerinden birine doldurulacak bir grup okçu onları ördek gibi aşağı indirir," diye haykırdı Wathort'tan ateşli bir tüccar.

"Akılsız hayvanların karşısında dizlerimiz mi titreyecek? Aramızda hiç mi kahraman kalmadı?" diye sordu soylu O-tokne Hanımı.

Buna Mühresenk sert bir cevap verdi: "Akılsız mı? Bilgisiyle tüm sanat ve gücümüzü oluşturan Varoluş Lisanı'nı konuşuyorlar. Biz ne kadar hayvansak, onlar da o kadar hayvan. İnsanlar konuşabilen hayvanlardır."

Yaşlı, çok gezip görmüş bir gemi kaptanı, "O halde onlarla konuşması gerekenler siz büyücüler değil misiniz? Onların lisanını bilip, belki de güçlerini paylaşan sizler? Kral bir ejderhaya dönüşen genç, cahil bir kızdan söz etti. Fakat büyücüler ne zaman isteseler o şekle girebilirler. Gerektiğinde Roke Ustaları ejderhalarla konuşamaz mı, savaşamaz mı; dengi dengine?"

Paln'dan gelen büyücü ayağa kalktı. Yumuşak sesli kısa boylu bir adamdı. "Bir şeyin şeklini almak, o varlık olmak demektir kaptan," dedi kibarca. "Bir büyücü ejderhaya benzeyebilir. Fakat Gerçek Dönüşüm tehlikeli bir sanattır. Özellikle de şimdi. Büyük değişim ve dönüşümler arasında yapılan minik bir dönüşüm rüzgâra karşı nefes gibidir... Fakat aramızda hiç sanat kullanmak zorunda kalmadan ejderhalarla herhangi birinden çok daha iyi konuşabilen biri var. Eğer bizim adımıza konuşmayı kabul ederse tabii."

Bunun üzerine Tehanu platformun ucundaki sırasından ayağa kalktı. "Konuşurum," dedi. Ve yeniden oturdu. Bu, tartışmaya bir dakika kadar ara verdirdi ama kısa süre sonra yeniden başladılar.

Kral dinledi, konuşmadı. Halkının nabzını tutmak istiyordu.

Kılıç Kulesi'nin ta tepesindeki tatlı gümüş borazanlar ezgilerini dört kez çalarak, altıncı saati yani öğleni bildirdi. Kral ayağa kalkınca Prens Sege akşamüstünün ilk saatine kadar bir teneffüs ilan etti.

Kraliçe Heru'nun Kulesi'ndeki bir odaya taze peynir, yaz meyveleri ve yeşilliklerden oluşan bir sofra kuruldu. Lebannen Tehanu ile Tenar'ı, Kızılağaç, Sege ve Mühresenk'i buraya davet etti; Mühresenk kralın izniyle yanında Palnlı büyücü Seppel'i de getirdi. Oturup birlikte yemek yediler, sessizce biraz sohbet ettiler. Pencereler bütün limana ve körfezin ya sabah sisinin kalıntısı ya da adanın batısındaki orman yangınlarından gelen dumandan kaynaklanan mavimsi bir pus içinde solup giden kuzey kıyılarına hâkimdi.

Kızılağaç kralın yakınları arasına katılıp, meclise alındığı için dehşete düşmüştü. Onun ejderhalarla ne ilgisi vardı? O, ne ejderhalarla konuşabilir, ne de onlarla dövüşebilirdi. Böylesine kudretli varlıkların düşüncesi bile onu için çok fazla, çok garipti. Zaman zaman meclis üyelerinin atıp tutmaları, tehditleri ona köpeklerin kısa kısa havlamaları gibi gelmişti. Bir keresinde kumsalda okyanusa havlayıp duran genç bir köpek görmüştü; hayvan sulara koşup dalgaları kapmaya çalışıyor, sonra sahilde patlayan dalgalardan kuyruğunu bacaklarının arasına kıstırıp sırılsıklam kaçıyordu.

Ama onu hep rahatlatan, iyiliği ve cesaretinden dolayı çok sevdiği Tenar'ın yanında olmaktan mutluydu; artık Tehanu'nun yanında da kendisini rahat hissettiğini fark etmişti.

Kızın sakatlığı sanki iki yüzü varmış intibaı uyandırıyordu. Bir bakışta ikisini birden göremiyordu; sadece ya birini, ya diğerini görebiliyordu. Fakat buna alışmıştı, bu onu kaygılandırmıyordu. Kendi annesinin yüzü de şarap kırmızısı doğum lekesiyle yarı yarıya maskelenmişti zaten. Tehanu'nun yüzü, aklına onu getiriyordu.

Tehanu eskisine nazaran daha az huzursuz ve daha az sıkıntılı görünüyordu. Sessizce oturuyordu; yan yana oturdukları için, utangaç bir dostlukla birkaç kez Kızılağaç'la konuşmuştu. Kızılağaç kızın da kendisi gibi oraya kendi seçimiyle değil, anlamadığı bir yolu izlemek zorunda bırakıldığı için, seçme şansı olmadan gelmiş olduğunu fark etti. Belki onun yoluyla Kızılağaç'ınki birlikte gidiyordu, bir süre için en azından. Bu fikir ona cesaret verdi. Sadece yapması gereken bir şey, bitirilmesi gereken bir şey olduğunu bildiği için, her ne yapılacaksa tek başına yapmaktansa onunla birlikte yapmanın daha iyi olacağını hissediyordu. Belki Tehanu da, aynı yalnızlıktan dolayı ona yaklaşmıştı.

Fakat sohbetleri pek öyle derin konulardan değildi. "Babam sana bir kedi yavrusu vermiş," dedi, masadan kalkarlarken. "Yosun Teyze'ninkilerden biri miydi?"

Kızılağaç başıyla onayladı; Tehanu sordu, "Gri olan mı?"

"Evet."

"O yavrular arasındaki en iyi kediydi."

"Minik hanım burada şişmanlıyor."

Tehanu önce tereddüt ettikten sonra ürkekçe, "O bir bey," dedi.

Kızılağaç kendini tutamadan gülümsedi. "İyi bir arkadaş. Bir gemici ona Asıl ismini verdi."

"Asıl," dedi Tehanu, beğenmiş görünüyordu.

"Tehanu," dedi kral. Derin bir pencere sırasına, Tenar'ın yanına oturmuştu. "Bugün mecliste Çevik Atmaca Efendi'nin sorduğu soru hakkında konuşmanı istemedim. Zamanı değildi. Orada konuşur musun?"

Kızılağaç kızı izledi. Tehanu cevap vermeden önce düşündü. Bir kez yüzünden hiçbir şey okunmayan annesine baktı.

"Seninle burada konuşmayı tercih ederim," dedi karık sesiyle. "Ve belki Hur-at-Hur Prensesiyle."

Kısa bir sessizlikten sonra kral hemen, "Onu çağırtayım mı?" dedi.

"Hayır, ben gidip onu görebilirim. Sonra. Söyleyecek çok fazla bir şeyim yok aslında. Babam, *Öldükleri zaman çorak diyara kim gider*, diye sormuştu. Annemle bu konu hakkında konuştuk. Oraya insanlar gidiyor ama hayvanlar gidiyor mu, diye düşündük. Kuşlar uçuyor mu? Orada ağaç var mı, ot biter mi? Kızılağaç sen orayı gördün."

Gafil avlanan Kızılağaç sadece, "Orada... orada ot var, duvarın öte yanında ama ölü gibi duruyor. Onun gerisinde ne var bilmiyorum," dedi.

Tehanu krala baktı. "Sen o topraklarda yürüdün efendim."

"Hiç hayvan, kuş veya yetişen bir şey görmedim."

Kızılağaç yine konuştu: "Çevik Atmaca Efendi toz, taş, demişti."

"Sanırım oraya öldükten sonra insanlardan başka bir varlık gitmiyor," dedi Tehanu. "Ama onların da hepsi gitmiyor." Yine annesine baktı ve bakışlarını çevirmedi.

Tenar konuştu. "Karglı insanlar da hayvanlar gibidir." Sesi kuru çıkıyordu, hislerini hiç belli etmiyordu. "Yeniden doğmak için ölüyorlar."

"Bu batıl inanç," dedi Mühresenk. "Özür dilerim Tenar Hanım ama siz kendiniz..." Duraksadı.

"Ben artık," dedi Tenar, "bana söylemiş oldukları gibi sonsuza kadar yeniden doğan Arha, o kadar ölümsüzce, ebediyen yeniden doğan tek bir ruh olduğuma veya o zamanlar öyle olduğuma inanmıyorum. Öldüğüm zaman her fani gibi dünyanın daha büyük olan varlığına katılacağıma inanıyorum. Otlar gibi, ağaçlar gibi, hayvanlar gibi. İnsanlar sadece konuşabilen hayvanlardır beyim, senin de bu sabah söylediğin gibi."

"Ama biz Yaratılış Lisanı'nda konuşabiliyoruz," diye karşı çıktı büyücü. "Segoy'un dünyayı yarattığı sözleri, yaşamın hakiki dilini öğrenerek ruhlarımıza ölümü fethetmeyi öğrettik."

"Fethiniz toz ve gölgelerden başka bir şey olmayan o yer mi?" Sesi artık kuru çıkmıyordu ve gözlerinde şimşekler çakıyordu.

Mühresenk içerlemiş duruyordu ama bir şey söylemedi.

Kral müdahale etti. "Çevik Atmaca Efendi ikinci bir soru daha sormuştu," dedi. "*Ejderhalar taş duvardan geçebilir mi?*" Tehanu'ya baktı.

"Bu, ilk soruda cevaplanıyor," dedi Tehanu, "eğer ejderhalar sadece konuşabilen hayvanlarsa ve hayvanlar oraya gidemiyorsa. Orada ejderha gören bir büyücü olmuş mu? Ya da siz gördünüz mü efendim?"

Önce Mühresenk'e, ardından da Lebannen'e baktı. Mühresenk, "Hayır," demeden önce kısa bir süre düşündü.

Kral şaşkın görünüyordu. "Neden bu benim hiç aklıma gelmedi," dedi. "Hayır, görmedik. Sanırım orada hiç ejderha yok."

"Efendim," dedi Kızılağaç, sarayda hiç konuşmadığı kadar yüksek sesle, "burada bir ejderha var." Pencereye karşı durmuş, işaret ediyordu.

Hepsi döndü. Havnor Körfezi'nin tepesinde, havada batıdan uçup gelen bir ejderha gördüler. Yavaş yavaş çırptığı uzun, damarlı kanatları kızıl-altın renginde parlıyordu. Puslu yaz havasında arkasından bir duman huzmesi sürükleniyordu.

"Şimdi," dedi kral, "bu konuğa hangi odayı hazırlatmalı?"

Sanki şaşırmış, pek bir eğleniyormuş gibi konuşmuştu. Fakat ejderhanın dönüp Kılıç Kulesi'ne doğru ilerlediğini görünce odadan çıkıp, koridorlardaki kapı önlerindeki muhafızları şaşkınlık içinde geride bırakarak merdivenlerden aşağıya doğru koşmaya başladı; böylece ak kulenin altındaki terasa ilk varan o oldu.

Balo salonunun damı olan teras, alçak korkuluklu geniş mermer bir alandı; Kılıç Kulesi ve Kraliçe'nin Kulesi hemen yanından yükseliyordu. Kral tam dışarı çıktığında ejderha mermerlerin üzerine inmiş, kanatlarını yüksek metalik bir takırtıyla katlıyordu. Pençelerinin değdiği yerde, mermerler üzerinde derin çizikler kazınmıştı.

Uzun, altın zırhlı başını çevirdi. Ejderha krala baktı.

Kral bakışlarını yere indirdi ve ejderhanın gözlerine bakmadı. Ama dimdik durmuş, net bir sesle konuşuyordu. "Orm İrialı, hoşgeldin. Ben Lebannen."

"*Agni Lebannen*," dedi gür, tıslamalı ses onu uzun bir süre önce en batıda, kral olmadan önce Orm Embar'ın selamlamış olduğu gibi.

Arkasından Mühresenk ile Tehanu, birkaç muhafızla birlikte terasa fırladı. Muhafızlardan biri kılıcını çekti; Lebannen Kraliçe'nin Kulesi'ndeki pen-

cerelerden birinde başka bir muhafızın okunu ejderhanın göğsüne doğru gerdiğini gördü. "Silahlarınızı indirin!" diye bağırdı kuleleri çınlatan bir sesle; muhafız ona öyle büyük bir hızla itaat etti ki neredeyse elindeki kılıcı düşürüyordu ama okçu yayını bırakmakta gönülsüz kaldı, efendisini savunmasız bırakmak ağırına gitmişti.

"*Medeu,*" diye fısıldadı Tehanu Lebannen'in yanına gidip, bakışlarını hiç kaçırmadan ejderhanın üzerinde tutarak. Koca yaratığın başı bir kez daha döndü, parlak, kırışık pullar arasındaki göz çukurunda kocaman kehribar sarısı göz hiç kıpırdamadan bu bakışa karşılık verdi.

Ejderha konuştu.

Söylediğini anlayan Mühresenk krala neler söylediğini ve Tehanu'nun ne cevaplar verdiğini mırıldandı. "Kalessin'in kızı, kız kardeşim," demişti. "Uçmuyorsun."

"Dönüşemiyorum hemşire," dedi Tehanu.

"Ben dönüşeyim mi?"

"İstersen bir süreliğine dönüş."

Derken terasta ve kulelerin pencerelerinde olanlar, bu tılsımlar ve harikalarla dolu dünyada ne kadar uzun süre yaşarlarsa yaşasınlar, hayatlarında görüp görebilecekleri en garip şeye tanık oldular. Pullu karnı ve dikenli kuyruğu boylu boyunca terasın yarısını kaplayan ve kırmızı boynuzlu kafası kralın boyunun iki katı yükselen bu dev yaratığın, ejderhanın başını eğdiğini, kanatları zil çalar gibi ses çıkartıncaya kadar titrediğini, derin burun deliklerinden duman değil ama bir pusun süzüldüğünü, bu pusun onun etrafını bir bulut gibi sardığını ve ejderhanın sanki ince bir sis veya eskimiş bir cam arkasından görünüyormuş gibi buğulanıp yok olduğunu gördüler. Gün ortası güneşi çizilmiş, yarılmış beyaz taşların üzerinde parlıyordu. Ejderha yoktu. Bir kadın vardı. Tehanu ve kraldan on adım kadar ileride duruyordu. Ejderhanın kalbinin bulunuyor olması icap eden yerde duruyordu.

Gençti, uzun boyluydu, sağlam yapılıydı, esmerdi, kara saçlıydı, çiftlik kadınlarının gömlek ve pantolonlarından giymiş, yalın ayak duruyordu. Sanki şaşkına dönmüş gibi kıpırdanmadan duruyordu. Kendi bedenine baktı. Elini kaldırıp eline baktı. "Minik şey!" dedi, ortak lisanda ve güldü. Tehanu'ya baktı. "Sanki beş yaşındayken giydiğim ayakkabıları yeniden giymişim gibi," dedi.

İki kadın birbirlerine doğru ilerledi. Kati bir asaletle, birbirini selamlayan zırhlı savaşçılar veya denizde karşılaşan gemiler gibi, sarıldılar. Birbirlerine hafifçe sarıldılar ama bir süre öyle kaldılar. Birbirlerinden ayrıldılar ve ikisi birden krala döndü.

"İrialı Hanım," dedi kral ve eğilerek selamladı.

İrialı ne yapacağını şaşırmış gibi duruyordu; bir nevi reverans yaptı. Yüzünü kaldırdığında, kral gözlerinin kehribar rengi olduğunu gördü. Hemen bakışlarını çevirdi.

"Bu kılıkta size bir zarar vermem," dedi İrialı, yüzünü kaplayan ak bir tebessümle. "Majesteleri," diye ekledi rahatsızca, kibar olmaya çalışarak.

Kral yeniden eğilerek selamladı. Şimdi ne yapacağını şaşırmış olan oydu. Tehanu'ya, sonra dönüp Kızılağaç'la birlikte terasa çıkmış olan Tenar'a baktı. Kimse bir şey söylemiyordu.

İrialı'nın gözleri gri cüppesi içinde tam kralın arkasında duran Mühresenk'e gitti; yüzü yine aydınlandı. "Beyim," dedi, "Roke Adası'ndan mısın? Şekillendirme Ustası'nı bilir misin?"

Mühresenk eğilip selamladıktan sonra başını evet anlamında salladı. O da gözlerini kadından kaçırıyordu.

"İyi mi? Ağaçların arasında yürüyor mu?"

Büyücü yine eğildi.

"Peki ya Kapıcı, Şifa Ustası ve Kurremkarmerruk? Onlar benimle dost olmuştu, benim arkamda durmuşlardı. Eğer oraya dönersen, onlara benim sevgi ve saygımı götürür müsün?"

"Götürürüm," dedi büyücü.

"Annem burada," dedi Tehanu alçak sesle İrialı'ya. "Atuanlı Tenar."

"Gontlu Tenar," dedi Lebannen sesinde belli bir tınıyla.

Tenar'a açık bir merakla bakan İrialı, "Başbüyücüyle birlikte Aksaçlı Adamların diyarından Rün Halkası'nı getiren sen miydin?" diye sordu.

"Bendim," dedi Tenar, eşit bir samimiyetle İrialı'ya bakarak.

Üstlerinde, Kılıç Kulesi'ni tepesine yakın bir yerde çevreleyen balkonda bir hareket oldu: borazancılar saati bildirmek için balkona çıkmışlardı ama o sırada dördü birden balkonun güney tarafında toplanmış terasa bakıyorlardı, gözlerini ejderhaya dikmişlerdi. Saray kulelerindeki bütün pencerelerde meraklı suratlar vardı; ayrıca sokaklardan gelen seslerin monoton vızıltısı bir dalga gibi yükseliyordu.

"İlk saati seslendirdiklerinde," dedi Lebannen, "meclis yeniden toplanacak. Meclis üyeleri geldiğini gördüler hanımım, ya da duydular. O yüzden dilersen hemen onların yanına gidip seni görmelerini sağlamak en iyisi. Şayet onlarla konuşursan seni dinleyecekleri konusunda söz veririm."

"Pekâlâ," dedi İrialı. Bir an için üzerine düşünceli, sürüngenimsi bir umursamazlık çöktü. Hareket ettiğinde bu hal kayboldu; sadece ileri doğru biraz sakil adımlar atan, Tehanu'ya "Sanki bir kıvılcım gibi havaya uçuvereceğim, üzerimde hiç ağırlık yok!" diyen uzun boylu bir kadın vardı.

Kulenin tepesindeki dört borazancı bir kralın beş yüz yıl önce arkadaşının

ölümü için yaktığı ağıtın birer mısraını sırasıyla batı, kuzey, doğu ve güneye söylediler.

Bir an için kral o adamın, kara gözlü, hüzünlü, ölümcül bir yara almış, öldürmüş olduğu ejderhanın kemikleri arasında yatan Erreth-Akbe'nin, Selidor kumsalında durduğu zamanki haliyle yüzünü hatırladı. Lebannen o kadar uzak bir şeyi, böyle bir anda hatırlamasına şaştı; yine de bunda garip bir yan yoktu çünkü canlılar ve ölüler, insanlar ve ejderhalar hepsi göremediği bir oluşuma doğru sürükleniyordu.

İrialı ile Tehanu yanına gelinceye kadar durdu. Onlarla birlikte saraya girerken, "İrialı Hanım sana soracağım çok şey var ama halkımın korktuğu ve meclisimin öğrenmek isteyeceği şey halkınızın bizimle savaş yapmak isteyip istemediği ve bunun nedeni."

İrialı başını olumlu anlamda salladı; ağır, kararlı bir sallayıştı bu. "Bildiklerimi onlara anlatacağım."

Platformun gerisindeki perdeli kapıya vardıklarında taht odası büyük bir kargaşa içindeydi, sesler yükseliyor ve o yüzden Prens Sege'nin asasının sesi belli belirsiz duyuluyordu. Sonra üzerlerine bir sessizlik çöktü ve hepsi ejderhayla birlikte içeri giren krala bakmak için döndü.

Lebannen oturmayıp, tahtın önünde ayakta durdu; İrialı da onun solunda duruyordu.

"Krala kulak verin," dedi Sege o ölü sessizliğine.

Kral, "Meclis Üyeleri! Bu daha uzun süre anlatılacak ve şarkıları söylenecek bir gün. Oğlunuzun kızları ve kızlarının oğulları şöyle diyecek: 'Ben Ejderha Meclisinde bulunanlardan birinin torunuyum!' O yüzden varlığıyla bize şeref verene, siz de saygı gösterin. Orm İrialı'ya kulak verin!" dedi.

Ejderha Meclisinde bulunanların bir kısmı daha sonra ona doğrudan baktıklarında uzun boylu bir kadın gördüklerini ama başka tarafa bakarken gözlerinin ucuyla, kral ile tahtın, yanında cüce gibi kaldıkları dumanlı bir altının muazzam parıltısını gördüklerini anlatmışlardı. Birçoğu erkeklerin ejderhaların gözlerine bakmamaları gerektiğini bildiğinden bakışlarını kaçırıp yana bakmışlardı; ama gene de kaçamak bakışlar atmamış değillerdi. Kadınlar ona bakmışlardı, kimi onu sade, kimi güzel bularak, kimi saraya yalın ayak girmek zorunda kaldığı için acıyarak. Ve olanları tam olarak anlayamayan birkaç meclis üyesi, kadının kim olduğunu ve ejderhanın ne zaman geleceğini merak edip durmuştu.

İrialı konuştuğu sürece mutlak sessizlik mevcudiyetini korudu. Sesi çoğu kadının sesi gibi ince olsa da yüksek salonu rahatlıkla dolduruyordu. Yavaş yavaş ve resmi bir dille konuşuyordu, sanki söylediklerini aklında, eski lisandan tercüme edermiş gibi.

"Adım İrialı, Way Adası'ndaki Kadim İria Beylik Arazisi'ndenim. Artık Orın İrialı'yım. En Yaşlı Kalessin bana kızım, diyor. Kralın tanımış olduğu ve kralın arkadaşı Erreth-Akbe'yi öldüren ve onun tarafından öldürülen Orın'un torunu Orın Embar'ın da kız kardeşiyim. Buraya kardeşim Tehanu beni çağırdığı için geldim.

"Orın Embar Selidor'da büyücü Kuğu'nun fani bedenini yok edip öldüğü zaman Kalessin batının ötesinden gelerek kralı ve büyük büyücüyü Roke'a götürmüştü. Sonra Ejderhalar Yolu'na dönen En Yaşlı, lisanları kendilerinden Kuğu tarafından alınmış olan ve hâlâ çılgın bir halde bulunan batının halkını çağırdı. Kalessin onlara, 'Kötünün sizi kötü yapmasına izin verdiniz. Delirdiniz. Yeniden aklınız başınıza geldi ama rüzgâr doğudan estiği sürece hiçbir zaman eskisi gibi olamazsınız, yani hem iyi hem de kötüden azade,' dedi.

"Kalessin, 'Çok uzun bir süre önce seçmiştik. Biz hürriyeti seçtik. İnsanlar boyunduruğu seçti. Biz ateş ve rüzgârı seçtik. Onlar su ile toprağı. Biz batıyı, onlar doğuyu seçtiler,' dedi.

"Ve Kalessin, 'Ama her zaman aramızda onların zenginliklerini kıskanan oldu, her zaman onların arasında bizim özgürlüğümüzü kıskanan oldu. O yüzden aramıza kötülük girdi ve bir kez daha seçim yapıp ebediyen hür oluncaya kadar da girecektir. Kısa bir süre sonra öteki rüzgârda uçmak için ben batının ötesine gideceğim. Sizi de oraya götüreceğim, ya da eğer gelecek olursanız sizi orada bekleyeceğim,' dedi.

"O zaman ejderhaların bazıları Kalessin'e, 'Bizi kıskanan insanlar uzun zaman önce batının ötesindeki diyarımızın yarısını bizden çaldılar, bizi uzak tutmak için etrafına büyülü duvarlar yaptılar. O yüzden şimdi biz de onları en doğuya sürelim, adaları geri alalım! İnsanlarla ejderhalar aynı rüzgârı paylaşamaz,' dediler.

"O zaman Kalessin, 'Bir zamanlar tek bir halktık. Ve bunun bir belirtisi olarak, insanoğlunun her neslinde, aynı zamanda ejderha da olan bir-iki kişi doğar. Ve çabuk geçen insan ömürlerinden çok daha uzun olan bizim halkımızın her neslinde aynı zamanda insan olan biri doğar. Bunlardan biri şu anda İç Adalar'da yaşıyor. Ve onlar arasında ejderha olan biri yaşıyor. Bu ikisi habercidir, seçim getirendir. Artık ne onlara, ne de bize başka doğan olmayacak. Çünkü denge değişiyor,' dedi.

"Ve Kalessin onlara, 'Seçiminizi yapın. Benimle dünyanın uzak tarafında, öteki rüzgârda uçmak için gelin. Ya da kalıp iyi ile kötünün boyunduruğu altına girin. Ya da dilsiz hayvanlara dönüşün,' dedi. Ve Kalessin son olarak, 'En son seçimi yapacak olan Tehanu'dur. Ondan sonra bir daha seçim olmayacak. Batıya bir yol kalmayacak. Sadece orman varlığına devam edecek, her zamanki gibi, tam merkezde,' dedi."

Kralın meclisindeki insanlar taş kesilmiş dinliyorlardı. İrialı hareketsiz durmuş, konuşurken sanki bakışları onları delip geçermiş gibi bakıyordu.

"Birkaç sene geçtikten sonra Kalessin batının ötesine uçtu. Kimi onu izledi, kimi izlemedi. Ben halkıma katılmak için gittiğimde Kalessin'i izledim. Ama rüzgârlar beni taşıdığı sürece gidip geliyorum.

"Halkımın mizacı kıskanç ve öfkelidir. Burada, dünyanın rüzgârlarında kalanlar insanların adalarının üzerinde ya grup halinde, ya da tek tek uçarak, 'Onlar bizim diyarımızın yarısını çaldılar. Şimdi biz de onların diyarlarının bütün batısını alacağız, onları uzaklaştıracağız, böylelikle onlar da bize iyilik ve kötülüklerini bulaştıramasınlar. Biz boynumuzu onların boyunduruklarına geçirmeyeceğiz,' diyorlar.

"Ama adalıları öldürmüyorlar çünkü ejderhanın ejderhayı öldürdüğü delilik günlerini hatırlıyorlar. Sizden nefret ediyorlar ama siz onları öldürmeye kalkmazsanız onlar sizi öldürmezler.

"İşte böylece bu gruplardan biri şimdi bizim Soğuk Tepe dediğimiz bu adaya, Havnor'a geldi. Onların önüne gelip Tehanu ile konuşan ağabeyim Ammaud'dur. Sizi doğuya sürmek istiyorlar ama Ammaud, benim gibi, Kalessin'in vasiyetine uyuyor, halkınızı sizin taktığınız boyunduruktan kurtarmaya çalışıyor. Eğer o, ben ve Kalessin'in çocukları hem sizin, hem bizim halkımıza zarar gelmesini önleyebilecek bir yol bulursak, bunu yaparız. Bir süre onlar, Kalessin'in hatırı için ağabeyimin ve benim sözümü dinlerler. Ama bu çok uzun sürmez. Dünyada ölümün büyücülükleri hariç hiçbir şeyden korkmazlar."

Bu son söz koca salonda, İrialı'nın sesini izleyen sessizlik içersinde tüm ağırlığıyla çınladı.

Kral İrialı'ya teşekkür ederek konuştu. "Bizi gerçekleri söyleyerek şereflendirdin. Adım üzerine, bizim de gerçekleri söyleyeceğimize söz veririm. Beni krallığıma taşıyan Kalessin'in kızı, ejderhaların neden korktuğunu söyledin, yalvarırım anlat. Ben ejderhaların dünya içinde ve dışında hiçbir şeyden korkmadıklarını sanırdım."

"Biz ölümsüzlük büyülerinden korkarız," dedi İrialı açık açık.

"Ölümsüzlük mü?" Lebannen tereddüt etti. "Ben büyücü değilim. Eğer Kalessin'in kızı izin verirse Mühresenk Usta benim adıma konuşsun."

Mühresenk ayağa kalktı. İrialı adama soğuk, tarafsız gözlerle baktıktan sonra başıyla onayladı.

"İrialı Hanım," dedi büyücü, "biz ölümsüzlük büyüleri yapmıyoruz. Sadece büyücü Kuğu, sanatımızı kötüye kullanarak kendisini ölümsüz yapmaya çalışmıştı." Yavaşça, belli bir dikkatle konuşuyor, konuşurken aklını iyice yokluyordu. "Başbüyücümüz, efendimiz kralımızla birlikte ve Orm Embar'ın

yardımıyla Kuğu'yu ve onun yarattığı kötülüğü yok etti. Ve Başbüyücü dünyayı onarmak için bütün gücünü feda ederek Muvazene'yi yeniden kurdu. Bizim yaşadığımız devirde hiçbir büyücü bir daha..." Aniden sustu.

İrialı doğrudan ona bakıyordu. Mühresenk bakışlarını indirdi.

"Benim yok ettiğim büyücü," dedi İrialı, "Roke Çağrı Ustası Thorion – o neyin peşindeydi?"

Donakalan Mühresenk bir şey söyleyemedi.

"Ölümden geri döndü," dedi İrialı. "Ama canlı olarak değil; yani Başbüyücü veya Kral gibi değil. Ölüydü ama sanatını –sizin, siz Roke'lu adamların sanatını– kullanarak duvarı aşıp geri geldi! Sizin söylediğiniz bir şeye nasıl inanacağız? Siz dünyanın dengesini bozdunuz. Yeniden kurabilir misiniz?"

Mühresenk krala baktı. Sıkıntıda olduğu belliydi. "Efendimiz bence burası –bütün herkesin önünde– tartışmak için uygun sayılmaz, en azından ne hakkında konuştuğumuzu ve ne yapmamız gerektiğini anlayıncaya kadar..."

"Roke sırlarını saklıyor," dedi İrialı sakin bir sitemle.

"Fakat Roke'ta..." dedi Tehanu ayağa kalmadan; cılız sesi sustu. Prens Sege ve kral birlikte ona bakarak konuşmasını işaret ettiler.

Ayağa kalktı. İlk başta yüzünün sol kısmını hareket etmeden, sanki gözleri olan taşlarmış gibi sıralarında oturan meclis üyelerine çevrili tutmuştu.

"Roke'ta Varlık Korusu var," dedi. "Kalessin orayı kastetmemiş miydi hemşire, merkezdeki ormandan söz ederken?" İrialı'ya dönerek kendisini izleyen insanlara yüzünün tüm haraplığını göstermişti; ama onları unutmuştu. "Belki oraya gitmemiz gerekir," dedi. "Her şeyin merkezine."

İrialı gülümsedi. "Oraya giderim," dedi.

İkisi birden krala baktı.

"Sizi Roke'a yollamadan veya sizinle Roke'a gitmeden önce," dedi yavaşça kral, "neyin tehlikede olduğunu tam olarak bilmeliyim. Mühresenk Usta, meseleler, bizi izleyeceğimiz yolu alenen tartışmak zorunda bırakacak kadar ciddi ve riskli olduğu için üzgünüm. Fakat izleyeceğimiz yolu bulup oradan ayrılmamak için çaba harcarken meclis üyelerimin beni destekleyeceğine güveniyorum. Meclis Batı Halkının adalara saldırmasından korkmaması gerektiğini bilmeli – o ateşkes en azından hâlâ korunuyor."

"Korunuyor," dedi İrialı.

"Ne kadar süreyle olduğunu söyleyebilir misin?"

"Yarım yıl?" diye önerdi İrialı umursamaz bir tarzda, sanki, "bir-iki gün," der gibi.

"Barışın izleyeceğini umarak ateşkese yarım yıl sadık kalacağız. Bizimle barış içinde yaşamak için halkınızın bizim büyücülerimizin... yaşam ve ölümün kanunlarını kurcalamalarının onlara bir tehlike arz etmeyeceğinden

emin olmak istediklerini söylersem doğru söylemiş olur muyum İrialı Hanım?"

"Hiçbirimiz için bir tehlike arz etmeyeceğinden," dedi İrialı. "Evet."

Lebannen bunu düşündükten sonra en soylu, en içten, en nazik tavrıyla, "O halde ben de sizinle Roke'a gelebilirim," dedi. Sıralara döndü. "Meclis Üyeleri, ateşkes ilan edildiğine göre barışı aramalıyız. Bu yolda, Elfarran'ın Halkasının Alametiyle hüküm sürerek, nereye icap ederse giderim. Eğer bu yolculuğun yapılmasına mani teşkil edecek bir şey biliyorsanız hemen şimdi söyleyin. Çünkü büyük ihtimalle Adalar Diyarı'ndaki gücün dengesinin yanı sıra bütünün Muvazenesi de tehlike altında. Eğer gideceksem, hemen gitmeliyim. Güz yaklaştı ve Roke Adası'na yapılacak bir yolculuk kısa sürmez."

Gözleri olan taşlar uzun bir dakika kadar oturdular, hepsi bakakalmış, hiçbiri konuşmadan. Sonra Prens Saga, "Gidin kralım, umutlarımızı ve güvenimizi de alarak gidin; büyü rüzgârı yelkenlerinizden eksik olmasın," dedi. Meclis üyeleri arasından bir kabul mırıltısı yükseldi: Evet, evet, onu dinleyin.

Sege başka sorusu veya tartışmak istediği bir konu olan olup olmadığını sordu; kimse konuşmadı. Böylece celseyi kapattı.

Taht odasından Sege ile birlikte çıkan Lebannen, "Teşekkür ederim Sege," dedi; yaşlı prens de, "Ejderha ile sizin karşınızda Lebannen, zavallı ruhların lafı mı olur?" dedi.

IV

YUNUS

Kral payitahtından ayrılmadan önce birçok meselenin halledilmesi, işlerin ayarlanması gerekti; ayrıca bir de onunla birlikte kimlerin Roke'a gideceği sorunu vardı. İrialı ile Tehanu'nun gideceği muhakkaktı; Tehanu annesini de yanında istiyordu. Mühresenk, Kızılağaç'ın da mutlaka gelmesinin gerektiğini, Palnlı büyücü Seppel'in ise Paln İrfanı yaşam ile ölüm arasında gidip gelmekle çok ilgili olduğundan gelmesinin iyi olacağını söylüyordu. Kral *Yunus*'a kaptanlık etmesi için Tosla'yı seçmişti, daha önceki gibi. Kralın yokluğunda devlet işlerine yine daha önceki gibi seçilmiş bir grup meclis üyesiyle birlikte Prens Sege bakacaktı.

Böylece her şey ayarlanmıştı, ya da Lebannen öyle düşünüyordu, taki yelken açmalarına iki gün kala Tenar gelip, "Ejderhalarla savaş, barış, hatta bunların da ötesinde, İrialı'nın dediğine göre Yerdeniz'deki her şeyin dengesiyle ilgili konularda konuşacaksın. Karg Ülkeleri'nin halkı da bu tartışmaları duymalı ve onların da bu konuda bir sesi olmalı," deyinceye kadar.

"Sen onların vekili olursun."

"Ben olmam. Ben Yüce Kral'ın bir bendesi değilim. Halkının vekili olabilecek tek kişi kralın kızıdır."

Lebannen Tenar'dan bir adım uzaklaştı, biraz sırtını çevirdi ve hiddetlenmeden konuşmak için büyük gayret harcadığı için boğuk bir sesle, "Onun bu tür bir geziye hiç uygun olmadığını sen de biliyorsun," dedi.

"Hiç öyle bir şey bilmiyorum."

"Prensesin eğitimi yok."

"Akıllı, pratik zekâlı ve cesur. Bulunduğu konumun gereklerinin gayet iyi farkında. Hüküm sürmek için yetiştirilmemiş ama hizmetçileri ve birkaç saraylı kadınla Nehir Köşkü'ne kapatılırsa ne öğrenebilir?"

"Her şeyden önce bu lisanı konuşmayı!"

"Bunu yapıyor zaten. Gerektiği zaman da ona tercümanlık yaparım."

Kısa bir suskunluktan sonra Lebannen dikkatle konuştu, "Onun halkı için

hissettiğin kaygıyı anlayabiliyorum. Ne yapılabileceğini düşüneceğim. Fakat prensesin bu yolculukta yeri yok."

"Hem Tehanu, hem de İrialı onun bizimle gelmesi gerektiğini söylüyor. Mühresenk Usta da, Taonlu Kızılağaç gibi onun da buraya tam bu zamanda yollanmış olmasının tesadüf olamayacağını söylüyor."

Lebannen biraz daha uzaklaştı. Ses tonu hâlâ gergin bir sabır ve kibarlık yüklüydü: "Buna izin veremem. Cahilliği ve deneyimsizliği onu ciddi bir yük haline sokar. Ayrıca onu tehlikeye atamam. Babasıyla olan ilişkim..."

"Cahilliğiyle, senin deyiminle tabii, Ged'in sorularına nasıl cevap bulabileceğimizi gösterdi bize. Sen de ona karşı, en az babası kadar saygısızsın. Ondan kafasız bir şeymiş gibi söz ediyorsun." Tenar'ın yüzü hiddetten bembeyaz kesilmişti. "Eğer onu tehlikeye atmaya korkuyorsan, ondan kendi kendisini tehlikeye atmasını rica et."

Yine bir sessizlik oldu. Tenar'a doğrudan bakmayan Lebannen tıpkı bir kalas gibi sükûnetle konuştu. "Eğer sen, Tehanu ve Orm İrialı bu kadının bizimle birlikte Roke'a gelmesi gerektiğini düşünüyorsanız ve Mühresenk de sizinle aynı fikirdeyse yanlış olduğunu düşünsem de kararınızı kabul ediyorum. Lütfen ona, eğer arzu ederse gelebileceğini söyler misin?"

"Bunu ona söylemesi gereken sensin."

Lebannen sessizce durdu. Sonra tek bir söz söylemeden odadan çıktı.

Tenar'ın yakınından geçti, ona bakmadığı halde, onu çok net gördü. Yaşlı ve yorgun görünüyordu ve elleri titriyordu. Onun için üzüldü, ona karşı yaptığı kabalıktan dolayı utandı, kimsenin olanlara tanık olmadığına şükretti; ama bu hisler ona, prensese, bu yapmacık mecburiyeti, bu saçma görevi dayatan herkese ve her şeye karşı hissettiği öfke karanlığı içindeki birkaç kıvılcımdı o kadar. Odadan çıkarken, sanki kendisini boğuyormuş gibi gömleğinin yakasına asılarak açtı.

Külliyeniyi adında yavaş ve sebatkâr bir adam olan saray vekilharcı kralın bu kadar çabuk ve üstelik de o kapıdan döneceğini ummadığı için sıçrayıp ayağa kalkarak şaşkın bir ifadeyle bakakaldı. Lebannen adamın bakışına buz gibi bir karşılık vererek, "Yüce Prensesi, bu akşamüstü benimle burada görüşmesi için çağırın," dedi.

"Yüce Prenses mi?"

"Bir taneden fazla mı varlar? Yüce Kral'ın kızının misafirimiz olduğunun farkında değil misiniz?"

Hayretler içinde kalan Külliyeniyi bir özür geveleme ye başlamıştı ki Lebannen sözünü kesti: "Ben kendim Nehir Köşkü'ne giderim." Kendisini izleyen, engel olan ve zamanla onu denetim altına alarak uygun bir heyet hazır oluncaya, atlar ahırdan getirilinceye, Uzun Salon'da beklemekte olan insanla-

rın akşamüstüne ertelenmesine ve saireye kadar yavaşlatmaya çalışan vekilharçla birlikte, iri adımlarla yoluna devam etti. Onu kral yapan bütün mecburiyetler, bütün vazifeler, bütün o tuzaklar, merasimler, ikiyüzlülükler ona asılıyor, sanki bir bataklıkmış gibi çekerek boğuyordu.

Ahır avlusundan atı getirilince eyere o kadar ani atlayıverdi ki at da onun haleti ruhiyesini kaparak gerileyip seyisleri ve görevlileri sürükledi. Etrafındaki halkanın açılması Lebannen'e zalimce bir tatmin vermişti. Maiyetindeki adamların atlarına binmesini beklemeden atını doğruca cümle kapılarına yöneltti. Önden gidip, "Krala yol verin!" diye bağırması icap eden ama arkasında kalmış olan ve onu geçmeye cesaret edemeyen genç subayın içinde bulunduğu çıkmazın gayet iyi farkına vararak maiyetindekileri peşine takıp şehrin sokaklarından sert bir tırısla geçirdi.

Vakit öğlene yaklaşmıştı; Havnor'un sokakları ve caddeleri sıcak, parlak ve genellikle boştu. Atların nal takırtılarını duyan insanlar minik karanlık dükkânların kapılarına koşturduktan sonra kralı tanıyarak selam vermişlerdi. Pencerelerinde oturmuş sokağın karşı tarafındaki ahbaplarıyla dedikodu yaparak yelpazeleriyle yellenen kadınlar pencerelerden aşağıya bakarak el sallamışlar, içlerinden biri krala çiçek atmıştı. Kralın atının nalları güneş altında pişen, kraliyeti hiç umursamadan aksayarak uzaklaşan üç ayaklı bir köpek dışında bomboş duran geniş meydanın karolarında çınlamıştı. Kral meydandan, Serrenen yanından ilerleyen, kaldırım taşlı dar bir yola saptı ve bu yolu Nehir Köşkü'ne kadar eski şehir surlarının altındaki söğütlerin gölgesinden izledi.

Ata binmek sinirlerini biraz yatıştırmıştı. Sıcak, sessizlik ve şehrin güzelliği, duvarlar ve kepenkler arkasındaki yaşamın kalabalık hissi, çiçeği fırlatan kadının tebessümü, bütün muhafızlarının ve merasim ehlinin önünde olmanın verdiği zavallı tatmin, son olarak da nehir boyunun kokusu ve serinliği, huzur ve zevk dolu günler ve geceler yaşadığı evin gölgeli avlusu, işte tüm bunlar onu hiddetinden biraz uzaklaştırmıştı. Kendini kendinden uzaklaşmış hissetti, artık kendine sahip değil de bomboş olmuştu sanki.

O, gölgede durmaktan son derece memnun kalan atından aşağı atlarken maiyetindeki ilk biniciler avluya girmeye başlamıştı. Bir düzine kadar üniformalı uşağın arasına, ayna gibi dümdüz bir göle düşen taş gibi dalarak hızla yayılan korku ve panik dalgası yarattı. "Prensese geldiğimi bildirin," dedi.

O sırada prensese hizmet eden hanımların başında bulunan İlien'den Eski Demesneli Opal Hanım hemen ortaya çıkıp onu zarafetle karşılayarak, içecek bir şeyler ikram etti, sanki ziyaretinde hiç de şaşılacak bir şey yokmuş gibi davrandı. Bu nezaket onu biraz yatıştırmış, biraz da rahatsız etmişti. Şu bitmeyen ikiyüzlülük! Opal Hanım ne yapsındı – kral sonunda ve hiç beklenmedik bir anda prensesi görmeye geldi diye sudan çıkmış balık gibi (o anda pren-

sesin çok genç bir yardımcısının yaptığı gibi) ağzı açık baksın mıydı?

"Tenar Hanım'ın şu anda burada olmadığına çok üzüldüm," dedi Opal Hanım. "Onun yardımıyla prensesle konuşmak çok daha rahat oluyor. Fakat Prenses lisanımızda hatırı sayılır bir ilerleme kaydetti."

Lebannen lisan sorununu unutmuştu. Kendisine ikram edilen serin içeceği kabul etti ve hiçbir şey söylemedi. Opal Hanım, kraldan pek bir şey çıkartamadığı için diğer hanımların yardımıyla biraz sohbet etti. Lebannen, prensesle bütün hanım hizmetkârların refakatinde konuşmasının beklendiğini fark etti, yani olması icap eden şekilde. Prensese ne söylemeyi düşünüyorduysa düşünsün, artık tek bir şey söylemek bile mümkün değildi. Tam kalkıp izin isteyecekti ki başı ve omuzları kırmızı dairesel bir peçeyle örtülmüş bir kadın belirdi kapıda ve küt diye dizleri üzerine düşerek, "Lütfen? Kral? Prenses? Lütfen?" dedi.

"Prenses sizi kendi dairesinde kabul edecek efendimiz," diye tercüme etti Opal Hanım. Üniformalı bir uşağa kralı yukarı çıkartıp uzun bir holden, bir antreden, kırmızı peçeli kadınlarla zıngazınk dolu geniş, karanlık bir odadan geçirip, nehir üzerindeki balkona çıkartması için işaret etti. Balkonda tanıdığı bir suret duruyordu: Kırmızı ve altın renginde kıpırdamayan bir silindir.

Sudan gelen esinti peçeleri titretiyor, kıpırdatıyordu; o yüzden de suret taş gibi değil, narin, hareket eden, titreyen bir söğüt dalı gibi görünüyordu. Sanki çekmiş, kısalmıştı. Krala reverans yapıyordu. O da prensese eğilerek selam verdi. İkisi de doğrulup sessiz kaldılar.

"Prenses," dedi Lebannen kendi sesini duyunca bir gerçek dışılık hissederek, "buraya bizimle birlikte Roke Adası'na gelmenizi rica etmek için geldim."

Prenses bir şey söylemedi. Lebannen, prensesin ince kırmızı peçesini elleriyle iki yana doğru açtığını gördü. Uzun parmaklı, altın tenli elleri peçeyi açarak yüzünü kırmızı bir gölge içinde bıraktı. Yüz hatlarını net olarak göremiyordu. Boyu neredeyse onun kadardı ve gözleri doğrudan ona bakıyordu.

"Arkadaşım Tenar," dedi, "der: kral kralı görmek, yüz yüze. Ben der: evet. Görürüm."

Biraz bir şeyler anlayan Lebannen yeniden eğilerek selamladı. "Beni şereflendirdiniz hanımım."

"Evet," dedi prenses. "Ben sizi şereflendirdim."

Lebannen tereddüt etti. Bu tamamen farklı bir zemindi. Onun zemini.

Prenses orada öylece kıpırdamadan dimdik duruyordu, peçesinin altın kenarları titriyor, gözleri gölge içinden ona bakıyordu.

"Tenar, Tehanu ve Orm İrialı, Kargad Diyarı'nın Prensesinin de bizimle birlikte Roke Adası'na gelmesinin iyi olacağı konusunda hemfikir. O yüzden sizden bizimle gelmenizi rica ediyorum."

"Gelmemizi."

"Roke Adası'na."

"Gemiyle," dedi prenses ve aniden inler gibi, ağlamaklı bir ses çıkardı. Sonra, "Geleceğim. Ben de geleceğim," dedi.

Lebannen ne diyeceğini bilemedi. "Teşekkür ederim hanımım," dedi.

Prenses tek bir kez başıyla onayladı, eşit şekilde.

O da eğilerek selamladı. Resmi durumlarda, Enlad sarayında, babasının yanından nasıl ayrılması gerektiği öğretilmişse, yani arkasını dönmeden geri geri giderek çıktı prensesin yanından.

Prenses ona doğru dönmüş duruyordu, o kapıya varıncaya kadar peçesini açık tutmuştu. Sonra ellerini iki yanına bıraktı, peçe kapandı; Lebannen kızın, neredeyse tahammül ötesi bir şeye tahammül ettikten sonra nefesini salıp derin bir nefes alışını duydu.

Cesur, demişti Tenar ona. Anlamıyordu ama bir cesaret timsalinin önünde bulunduğunu biliyordu. Her yanını kaplayan, onu buraya getiren bütün o hiddet gitmişti, yok olmuştu. Bataklık tarafından yutulup havasızlıktan boğulmamıştı, bir kayaya, yüksek bir yere varıp tertemiz bir hava, bir gerçek bulmuştu.

Onu görünce karanlıklara çekilip sinen, aralarında mırıldanan parfümlü, peçeli kadınlarla dolu odadan geçti. Alt katta Opal Hanım ve diğerleriyle biraz sohbet etti, prensesin on iki yaşındaki hizmetli kızına bir-iki güzel söz söyledi. Kendisini avluda bekleyen maiyetindeki adamlarla tatlılıkla konuştu. Yüksek gri atına yavaşça bindi. Geriye, Maharion Sarayı'na dönerken sakince, düşünceler içinde sürdü atını.

Kızılağaç boynu kıldan ince olarak duymuştu yeniden Roke'a yelken açacağını. Uyanıkkenki yaşantısı ona o kadar yabancı gelmeye başlamıştı ki, rüyalarından bile daha rüyada gibiydi, soru soracak veya karşı koyacak pek iradesi kalmamıştı. Hayatının geri kalanında nasibinde adadan adaya gitmek var idiyse öyle olsundu; onun için şimdilik yurduna geri dönüş diye bir şey yoktu çünkü. En azından içini ferahlatan Tenar ve Tehanu hanımların yanında olacaktı. Ayrıca büyücü Mühresenk de ona iyilik göstermişti.

Kızılağaç utangaç bir adamdı, Mühresenk de son derece çekingen biriydi; ayrıca bilgileri ve statülerinin farklılığı arasına kurulması gereken bir köprü vardı; ancak Mühresenk ona birkaç kez, sadece aynı sanattan biri olarak sohbet etmeye gelmiş ve Kızılağaç'ın fikirlerine saygı göstererek aklını karıştırmıştı. Fakat Kızılağaç ona güvenmekten kendini alamıyordu; böylece ayrılma vakti yaklaştığında, kendisini uzun zamandır rahatsız eden soruyu Mühresenk'e yöneltti.

"Minik kedi," dedi utanarak. "Onu yanıma almanın çok doğru olacağını düşünmüyorum. O kadar uzun zaman onu bir yerde kapalı tutmanın. Genç bir yaratık için pek tabii bir şey değil. Ayrıca ona ne olacağını da düşünüyorum..."

Mühresenk ona ne kastettiğini sormadı. Sadece, "Hâlâ seni duvardan uzak tutuyor mu?" diye sordu.

"Eh, genellikle."

Mühresenk düşündü. "Roke'a varıncaya kadar bir korumaya ihtiyacın var. Düşündüm de... Buradaki büyücü Seppel'le hiç konuştun mu?"

"Paln'dan gelen adam," dedi Kızılağaç, sesinde hafif bir rahatsızlıkla.

Havnor'un batısındaki en büyük ada olan Paln pek tekin bir yer olmamakla ünlenmişti. Palnlılar Hardcayı garip bir aksanla konuşur, kendilerine ait bir sürü kelime kullanırlardı. Kadim zamanlarda hükümdarları Enlad ve Havnor krallarına sadakati reddetmişti. Büyücüleri eğitim için Roke'a gitmezdi. Aynı zamanda Yer'in Kadim Güçleri de denen Paln İrfanı uğursuz sayılmasa da tehlikeli kabul edilirdi. Uzun zaman önce Palnlı Gri Büyücü kendisine ve hükümdarlarına öğüt vermeleri için ölülerin ruhlarını çağırarak adasının mahvolmasına neden olmuştu ve bu bilgi her sihirbazın eğitiminin bir parçası sayılırdı: "Canlılar ölülerden öğüt alamaz." Roke'tan biriyle, Paln'dan biri arasından birden fazla düello yapılmıştı; iki asır kadar önce böyle bir çarpışmada Paln ve Semel halkı üzerine bir salgın hastalık musallat olmuş, kasaba ve çiftliklerin boşalmasına neden olmuştu. On beş yıl önce büyücü Kuğu ölüm ile yaşam arasındaki sınırı geçmek için Paln İrfanı kullandığında Başbüyücü Çevik Atmaca onu yenip, yaptığı kötülüğü telafi etmek için bütün gücünü harcamıştı.

Kızılağaç da, saraydaki ve kralın meclisindeki herkes gibi kibarca büyücü Seppel'den sakınıyordu.

"Kraldan onu da bizimle birlikte Roke'a götürmesini rica ettim," dedi Mühresenk.

Kızılağaç gözlerini kırpıştırdı.

"Bu konularda bizden daha çok şey biliyorlar," dedi büyücü. "Bizim Çağrı sanatıyla ilgili bilgilerimizin çoğu Paln İrfanı'na dayanır. Thorion bu konuda bir ustaydı.. Roke'un şimdiki Çağrı Ustası Venwayli Alamet o irfandan çıkartılmış olan hünerini hiç kullanmıyor. Yanlış kullanıldığında sadece zarar veriyor. Ama onu yanlış kullanmamıza neden olan şey bizim cahilliğimiz olabilir. Bu irfan kadim zamanlara kadar uzanıyor; içinde, bizim kaybetmiş olabileceğimiz bir bilgi saklı olabilir. Seppel irfan sahibi bir adamdır ve aynı zamanda da büyücü. Bence, onun da bizimle olması gerekir. Ayrıca, eğer ona güvenebilirsen, sana yardım edebileceğini düşünüyorum."

"Eğer sizin güveninize sahipse," dedi Kızılağaç, "benimkine de sahiptir."

Kızılağaç Taon'un tatlı diliyle konuşunca Mühresenk'in hafif alaycı bir tebessüm takınması da kaçınılmazdı. "Bu işte, senin muhakeme kabiliyetin en az benimki kadar işe yarayacaktır Kızılağaç," dedi. "Ya da daha fazla. Umarım kullanırsın. Ama seni ona götüreceğim."

Böylece birlikte şehre girdiler. Seppel'in evi, tersane yakınlarında, tam Gemi Yapımcısı Caddesi'nin karşısında, şehrin eski kısmındaydı; orada çok iyi gemi yapımcısı oldukları için kralın tersanelerinde çalıştırılmak için getirtilmiş Palnlı insanlardan küçük bir koloni vardı. Evler, birbiriyle iç içe yapılmış, Havnor'un Büyük Limanı'nda, aşağıdaki kaldırım taşlılardan gayri ikinci ve havadar bir cadde ağı oluşturan, damdan dama kurulmuş köprüleriyle çok eski evlerdi.

Üç kat merdivenden sonra varılan Seppel'in odaları yazın bu son günlerinde karanlık ve havasızdı. Seppel onları bir kat daha yukarı, dama çıkarttı. Dam, dört tarafındaki köprülerle diğer damlara bağlanıyordu; böylece damdan dama muntazam kavşaklar ve caddeler oluşmuştu. Alçak korkuluklara tenteler gerilmişti ve limandan gelen meltem gölgelenen havayı serinletiyordu. Damın büyücüye ait kısmındaki çizgili çuvaldan döşeklere oturdular; Seppel onlara serin, biraz acı bir çay ikram etti.

Elli yaşlarında kısa boylu, toparlak hatlı, küçük el ve ayaklı, biraz kıvırcık ve kendi başına buyruk saçları olan bir adamdı; ama kara yanakları ve çenesinde Adalar Diyarı'nda adamlar arasında pek nadir görünen kısa kesilmiş bir sakalı vardı. Terbiyeliydi. Heceleri yutarak, şarkı söyler gibi konuşuyordu, yumuşacık bir telaffuzu vardı.

Mühresenk'le konuştular; Kızılağaç uzun bir süre onları dinledi. Onun hiç tanımadığı insanlar ve bilmediği konular hakkında konuşurlarken aklı başka yerlere gitmeye başladı. Damlardan ve tentelerden, damlardaki bahçelerden, kemer şeklindeki oyma köprülerden kuzeye, yaz aylarının puslu tepeleri üzerinden büyük, soluk gri bir kubbe gibi yükselen Onn Dağı'na baktı. Palnlı büyücünün, "Belki de Başbüyücü bile dünyadaki yarayı tam olarak iyileştirememiştir," dediğini duyarak kendine geldi.

Dünyadaki yara diye düşündü Kızılağaç: Evet. Seppel'e daha dikkatli baktı; Seppel de ona baktı. Bütün o yumuşak görünüşüne rağmen adamın bakışları çok keskindi.

"Belki de yarayı açık tutan sadece bizim sonsuza kadar yaşama arzumuz değildir de," dedi Seppel, "ölülerin ölüm arzularıdır."

Kızılağaç yine garip sözler duydu ve anlamadan bunları tanıdığını hissetti. Yine Seppel ona, sanki bir tepki beklermişçesine baktı. Kızılağaç bir şey söylemedi, Mühresenk de konuşmadı. Sonunda Seppel, "Hudutta durduğunuzda Kızılağaç Efendi, sizden istedikleri nedir?" diye sordu.

"Serbest kalmak," diye cevap verdi Kızılağaç, sesi fısıltı halinde çıkmıştı.

"Serbest kalmak," diye mırıldandı Mühresenk.

Yine sessizlik. İki kız ve bir oğlan çocuk gülerek ve birbirlerine, "Bir sonrakinde aşağı!" diye bağrışarak geçtiler – şehirlerinin caddeleri, kanalları, merdivenleri ve köprülerinin oluşturduğu labirentle birlikte doğan çocukların bitmeyen kovalamaca oyunlarından birini oynuyorlardı.

"Belki başından beri kötü bir pazarlıktı," dedi Seppel; Mühresenk ona soru sorar gibi bakınca, "*Verw nadan*," dedi.

Kızılağaç bu sözlerin Kadim Lisan'dan olduğunu biliyordu ama anlamlarını bilmiyordu.

Yüzü son derece ciddi olan Mühresenk'e baktı. Mühresenk sadece, "Eh, umarım en kısa zamanda bu şeyler hakkındaki gerçeğe ulaşabiliriz," dedi.

"Gerçeğin olduğu tepede," dedi Seppel.

"Orada yanımızda olacağın için çok memnunum. Bu arada, her gece ardı ardına hududa çağırılan Kızılağaç da derdine bir çare arıyor. Senin ona yardım etmek için bir yol bulabileceğini söyledim."

"Peki Paln büyüsünün temasını kabul edecek misin?" diye sordu Seppel, Kızılağaç'a. Sesinde hafif bir alay tınısı vardı. Gözleri parlak ve kara kehribar kadar sertti.

Kızılağaç'ın dudakları kurudu. "Usta," dedi, "bizim adada, boğulan adam halatın fiyatını sormaz, diye bir söz vardır. Eğer beni o yerden bir geceliğine bile alıkoyabileceksen sana tüm kalbimle teşekkür ederim; o kadar büyük bir armağan için çok küçük bir karşılık."

Mühresenk ona hafif, hoşnut, sitemsiz bir tebessümle baktı.

Seppel gülümsemedi bile. "Benim işimde teşekkür pek geçmez," dedi. "Yaptığım iş karşılığı iyi pazarlık ederim. Sana yardım edebileceğimi düşünüyorum Kızılağaç Usta. Ama halatın pahalı olduğunu söylemem lazım."

Kızılağaç boynunu eğdi.

"Rüyanda hududa gidiyorsun ama kendi iradenle değil, öyle mi?"

"Öyle olduğunu zannediyorum."

"Arifane bir cevap." Seppel'in keskin bakışları onu takdir etti. "Kim kendi iradesini tam olarak bilebilir? Ama eğer oraya rüyanda gidiyorsan, seni o rüyadan uzak tutabilirim – bir süre. Ve belli bir bedel karşılığı, söylemiş olduğum gibi."

Kızılağaç ona sorarcasına baktı.

"Gücün."

Kızılağaç önce onu anlamadı. Sonra, "Yani bana vergi olan gücü mü kastediyorsun? Sanatımı?"

Seppel başıyla onayladı.

"Ben sadece bir tamirciyim," dedi Kızılağaç bir süre sonra. "Bu öyle vazgeçilmeyecek kadar büyük bir güç değil."

Mühresenk karşı çıkacakmış gibi bir hareket yaptı ama Kızılağaç'ın yüzüne bakarak suskun kaldı.

"Ekmek paranı öyle çıkartıyorsun," dedi Seppel.

"Bir zamanlar ekmek paramı öyle çıkartıyordum. Ama artık elimden gitti."

"Belki olması gereken olduktan sonra sana vergi olan, sana geri gelecektir. Senden aldığımı geri vermeye çalışacağım. Ama artık hepimiz gecede yürüyoruz, bilmediğimiz bir zemin üzerinde. Zamanı gelince nerede olduğumuzu anlayabiliriz, ya da anlayamayız. Şimdi, eğer seni bu bedele karşılık rüyandan kurtarırsam, yine de bana teşekkür edecek misin?"

"Edeceğim," dedi Kızılağaç. "Cehaletimin yapacağı büyük kötülük karşısında, bana vergi olan bu hünerin yapacağı azıcık iyiliğin sözü mü olur? Eğer beni şimdi yaşadığım korkudan kurtarabilirsen, bu kötülüğü yapacağımdan duyduğum korkudan, hayatımın sonuna kadar sana müteşekkir kalırım."

Seppel derin bir nefes aldı. "Boşuna dememişler, Taon'un harpları doğru çalar diye," dedi.

Mühresenk'e baktı. "Peki Roke'un bir itirazı var mı?" diye sordu, kibar, hafif alaycı tonuna geri dönerek.

Mühresenk başını salladı ama artık çok ciddi görünüyordu.

"O halde Aurun'daki mağaraya gideceğiz. Eğer isterseniz bu gece."

"Neden oraya?" diye sordu Mühresenk.

"Çünkü Kızılağaç'a yardım edecek olan ben değilim, Yer. Aurun güçlerle dolu kutsal bir yerdir. Havnor halkı bunu unutmuş olsa ve orasını sadece kirletmek için kullansa bile."

Seppel'in peşinden alt kata inmeden önce Mühresenk Kızılağaç'la gizlice konuşabilecek bir fırsat yakalamıştı. "Buna devam etmek zorunda değilsin Kızılağaç," dedi. "Seppel'e güvenebileceğimi düşünmüştüm ama şimdi emin değilim."

"Ben ona güveneceğim," dedi Kızılağaç. Mühresenk'in kuşkularını anlamıştı ama söylediği şeyden, yani korkunç bir yanlış yapma korkusundan kurtulmak için her şeye razı olduğunun farkındaydı. Rüyasında, her defasında o duvara çekildiğinde, bir şeyin kendi vasıtasıyla dünyaya gelmeye çalıştığını, sanki o ölüleri dinlese dünyaya gelebileceğini hissediyordu ve ölüleri her duyduğunda biraz daha zayıflıyor, çağrılarına karşı koyması biraz daha zor oluyordu.

Üç adam akşamüzerinin ilerleyen saatlerinin sıcağı altında şehrin sokaklarından geçtiler. Şehrin güneyindeki kırlara, tepe sırtlarının körfez boyunca

sıralandığı, bu zengin adadaki fakir yere çıktılar: Tepelerin sırtları arasında bataklık ovalar ile bataklıkların kayalık sırtlarında işlenebilir az bir arazi vardı. Şehrin buradaki suru çok eskiydi, dağlardan getirilmiş büyük sıvasız kayalarla örülmüştü ve gerisinde şehrin hiç banliyösü yoktu, sadece birkaç çiftlik vardı.

İlk sırta doğru çıkan zikzak yoldan yürüyerek doruğu boyunca doğuya, daha yüksek tepelere doğru gittiler. Yukarıdan, bütün şehri kuzeye doğru uzanan altın renkli bir pus içinde görebiliyorlardı; sollarında yol genişleyerek patikalardan oluşan bir labirent oldu. Dümdüz ilerlediklerinde aniden yerde büyük bir çatlağa, tam yollarının ortasında yirmi ayak kadar genişlikte kara bir boşluğa rastladılar.

Sanki kayaların belkemiği, yerin burkulmasıyla çatlayıp açılmış ve bir daha hiç iyileşmemişti. Mağaranın dudaklarından akan batı güneşi, kayaların dikey yüzeyini biraz aşağıya doğru aydınlatıyordu fakat ondan aşağısı zifir zindandı.

Tepenin altındaki vadinin güney kısmında tabakhaneler vardı. Tabaklar çöplerini buraya getiriyor ve umursamazca çatlaktan aşağıya boşaltıyorlardı, o yüzden çatlağın etrafı yarı tuzlanmış derilerin kokmuş parçaları, çürük ve idrar kokusuyla çöplüğe dönmüştü. Mağaranın dimdik kıyısına yaklaşırlarken, derinliklerinden çıkıp gelen başka bir koku daha duydular: Kızılağaç'ın geri çekilmesine neden olan soğuk, keskin, topraksı bir hava.

"Buna kahroluyorum, buna kahroluyorum!" dedi Palnlı büyücü yüksek sesle etrafındaki çöplere ve tabakhanelerin damlarına yüzünde garip bir ifadeyle bakarak. Fakat bir süre sonra Kızılağaç'a her zamanki kibar haliyle konuştu: "Burası Paln'daki en kadim haritalarımızdan varlığını bildiğimiz, Paor'un Dudakları da denen Aurun adındaki mağara, ya da yarıktır. Eskiden, batıdan buraya ilk geldiklerinde insanlarla buradan konuşurmuş. Çok zaman önce. Ama o zaman ne idiyse, hâlâ odur. Eğer istediğin buysa, yükünü buraya bırakabilirsin."

"Ne yapmam icap ediyor?" diye sordu Kızılağaç.

Seppel onu yerdeki kocaman yarığın güney ucuna, yeniden daralarak kayanın yarık sırtıyla birleştiği yere götürdü. Yüzükoyun yatarak, kendisinden gitgide uzaklaşan karanlığa bakabileceği bir yere uzanmasını söyledi. "Yere tutun," dedi. "Bütün yapman gereken bu. Kıpırdasa bile tutun."

Kızılağaç oraya, taş duvarlar arasına bakarak uzandı. Uzanırken kayaların göğsüne ve kalçasına battığını hissetti; Seppel'in Yaratılış Lisanı olduğunu bildiği bir dilde yüksek sesle bazı kelimeler söylediğini işitti; güneşin sıcaklığını omuzlarında hissetti; tabakhanelerden gelen leş kokusunu duydu. Sonra derinlerden, Kızılağaç'ın nefesini keserek başının dönmesine neden olan boş

bir keskinlikle mağaranın nefesi yükseldi. Karanlık yukarı, ona doğru hareketa geçti. Yattığı toprak altında hareket etti, sallandı, titredi; o yüksek bir sesin söylediği şarkıyı duyarak, toprağın nefesini alıp vererek, sıkı sıkı toprağa tutundu. Karanlık yükselerek onu aldı. Güneşi kaybetti.

Geri döndüğünde, güneş batıda iyice alçalmış, körfezin batı kıyılarındaki pus üzerinde kızıl bir top olmuştu. Bunu gördü. Yakınlarda bir yerde kendi kara gölgesi, kayalık zeminde kayaların uzun gölgeleri arasına karışmış olan Seppel'in yorgun ve üzgün bir halde oturduğunu gördü.

"Geldin işte," dedi Mühresenk.

Kızılağaç, başı Mühresenk'in dizlerinde, belkemiğine batan bir taşla, sırt üstü yattığını fark etti. Özür dileyerek, başı döner bir halde doğrulup oturdu.

Yürüyebilecek hale gelir gelmez yola koyuldular çünkü daha gidecek çok yolları vardı ve ne onun, ne de Seppel'in hızlı yürüyemeyecekleri aşikârdı. Gemi Yapımcısı Caddesi'ne geldiklerinde, gece iyice çökmüştü. Seppel onlarla vedalaştı, yakındaki bir meyhanenin kapısından gelen ışıkta dururlarken Kızılağaç'a sorarcasına baktı. "Benden istediğini yaptım," dedi, yine o aynı mutsuz ifadeyle.

"Bunun için sana teşekkür ederim," dedi Kızılağaç ve Enlades halkının usulünce sağ elini büyücüye uzattı. Bir an sonra Seppel de onun eline kendi eliyle değdi ve böylece ayrıldılar.

Kızılağaç o kadar yorgundu ki bacaklarını zor kıpırdatıyordu. Hâlâ ağzında ve boğazında olan mağaranın havasının keskin ve garip tadı kendisini hafif ve boş hissetmesine, başının dönmesine neden oluyordu. Sonunda saraya vardıklarında Mühresenk onu odasına götürmek istedi ama Kızılağaç iyi olduğunu, sadece dinlenmesinin yeterli olacağını söyledi.

Odasına vardı; Asıl oynayarak, kuyruğunu sallayarak onu karşıladı. "Ah, artık sana ihtiyacım yok," dedi Kızılağaç hayvanın düz ve parlak gri sırtını okşamak için eğilerek. Gözleri yaşardı. Sadece çok yorgun olduğundandı. Yatağına uzandı, kedi mırıldanarak sıçrayıp omzuna kıvrandı.

Ve uyudu: Hatırlayabildiği hiçbir rüyanın olmadığı, kimsenin ismini seslenmediği, kuru otlu tepelerin olmadığı, loş taş duvarın, hiçbir şeyin olmadığı siyah, boş bir uyku.

Güneye yelken açmadan bir gece önce saray bahçesinde dolaşan Tenar'ın içinde sıkıntı vardı ve endişeliydi. Roke'a, Bilgelerin Adası'na, Büyücülerin Adası'na (*Lanetolasıcasihirbazlar* demişti aklından bir ses Kargca) gitmek istemiyordu. Orada ne işi vardı? Ne işe yarayabilirdi? O evine, Gont'a, Ged'e dönmek istiyordu. Kendi evine, kendi işine, kendi biricik adamına.

Lebannen'i artık tanıyamıyordu. Onu kaybetmişti. Kibar, nazik ve bağış-

lamaz biri olmuştu. Erkekler kadınlardan nasıl da korkuyorlar! diye düşündü, son açan güller arasında yürürken. Teker teker değil ama kadınlar bir arada konuştuklarında, bir arada çalıştıklarında, birbirleri için konuştuklarında – adamlar bunda bir komplo, bir fitne, bir baskı, kurulan tuzaklar görüyorlardı.

Tabii ki haklıydılar. Kadınlar, kadın olarak, bir sonraki neslin rolünü almak zorundaydılar, bu neslinkini değil; onlar erkeklerin zincir olarak gördükleri bağlantıları, erkeklerin kölelik olarak algıladıkları bağları dokurlardı. Seserakh ile kendisi, Lebannen'e karşı gerçekten de ekip oluşturmuşlardı ve bağımsızlığından başka hiçbir şeye düşkün değilse ona ihanet etmeye hazırdılar. Eğer sadece hava ve ateş idiyse, toprağın ağırlığı yok idiyse onda, suyun sabrı...

Fakat bu saydıkları Lebannen'den çok Tehanu'ya uygun düşüyordu. Yere ait olmayan Therru'su, onunla bir süre kalmak için gelen ve yakında ayrılacağını bildiği kanatlı ruhu. Ateşten ateşe.

Ve Tehanu'nun birlikte gideceği İrialı. Bu parlak, hiddetli yaratığın süpürülmeyi bekleyen eski bir evle, bakılması icap eden yaşlı bir adamla ne ilgisi olabilirdi? İrialı böyle şeyleri nasıl anlayabilirdi? Onu, bir ejderhayı, bir adamın görevleri olduğu, evlenmesi gerektiği, çocuklarının olması icap ettiği, toprağın yükünü kaldırması gerektiği ne ilgilendirirdi?

Kendisini yüce, insan ötesi kaderleri olan varlıklar arasında yalnız ve işe yaramaz hissetmek Tenar'ın iyice sıla özlemi çekmesine neden olmuştu. Sadece Gont için çekilen bir sıla özlemi değildi bu. Niye bir zamanlar kendisinin rahibe oluşu gibi, prenses olma ihtimali olan ama tamamıyla ve derinlemesine toprağın, yerin kadını olduğu için ateşli kanatlarla uçup gidemeyeceğini bildiği Seserakh ile işbirliği yapmasındı? Üstelik de Tenar'ın dilinden konuşuyordu! Tenar itaatle ona Hardca öğretmiş, kızın ne kadar hızlı öğrendiğini görerek mest olmuş ve kendisini asıl mest edenin bütün o kaybolmuş çocukluğunu barındıran kelimeleri söyleyip duyabilmiş olmak, Kargca konuşabilmek olduğunu fark etmişti.

Söğütlerin altındaki balık havuzlarına giden yürüyüş yoluna geldiğinde Kızılağaç'ı gördü. Adamın yanında küçük bir oğlan vardı. Birlikte sessizce, ciddiyetle konuşuyorlardı. Kızılağaç'ı görmek Tenar'ı hep mutlu ediyordu. Ona içinde bulunduğu acı ve korku nedeniyle acıyor ve bunlara tahammül etme sabrını gösterdiği için saygı duyuyordu. Onun dürüst, yakışıklı yüzünü ve tatlı dilini seviyordu. Sıradan konuşmaya bir-iki zarif şey eklemekten ne zarar gelirdi ki? Ged de Kızılağaç'a güvenmişti.

Konuşmalarını bölmemek için belli bir mesafede duraksadığında oğlanla birlikte yola diz çökmüş, çalılara bakmakta olduklarını gördü. O sırada Kızılağaç'ın minik gri kedisi bir çalının altından belirdi. Onları hiç umursamadan

patilerini çimler üzerinde birer birer atarak, karnını iyice yere yapıştırıp gözlerini dört açarak yarasa avlamaya koyuldu.

"Eğer istersen bütün gece dışarıda bırakabilirsin onu," dedi Kızılağaç çocuğa. "Burada yolunu kaybetmez, başına da bir şey gelmez. Açık havayı çok seviyor. Ama onun için bütün Havnor burası anlıyorsun değil mi, bu büyük bahçeler. Sabahları da dışarı salabilirsin. Hem, eğer istersen, seninle uyuyabilir."

"Bu çok hoşuma gider," dedi oğlan, mahcup bir kararlılıkla.

"Sonra biliyorsun, odanda bir kutu kuma ihtiyacı var. Ve bir kâse içme suyuna, sakın onu susuz bırakma."

"Ve yiyecek."

"Evet, tabii; günde bir kere. Çok fazla verme. Biraz açgözlüdür. Sanki Segoy adaları, Asıl karnını doyursun diye yaratmış gibi."

"Havuzdan balık yakalıyor mu?" Kedi sazan havuzlarından birine yaklaşmış, çimlerin üzerine oturmuş etrafına bakınıyordu; yarasa uçup gitmişti.

"Seyretmeyi seviyor."

"Ben de," dedi oğlan. Kalkarak birlikte havuzlara doğru yürüdüler.

Tenar'ın içi parçalanmıştı. Kızılağaç'ta bir masumiyet vardı ama bu bir adamın masumiyetiydi, çocukça değildi. Kendi çocukları olmalıydı. Onlara iyi bir baba olurdu.

Kendi çocuklarını düşündü ve minik torunlarını – gerçi Elma'nın en büyüğü Pippin, mümkün müydü? Pippin on iki yaşına gelmiş miydi? Küçük kız ya bu yıl, ya da önümüzdeki yıl isimlendirilecekti! Orta Vadi'yi ziyaret etme, kız torununa bir isim günü hediyesi, bebeklere oyuncak götürme, tez canlı Kıvılcım'ın armut ağaçlarını yine gereğinden fazla budamasına mani olma, biraz oturup iyi kalpli kızı Elma'yla konuşma zamanı gelmişti. Elma'nın gerçek ismi Hayohe idi, Ogion'un verdiği bir isim... Ogion'un düşüncesi her zamanki gibi burnunun direğini ve içini sızlatarak gelmişti. Re Albi'deki evin ocakbaşı geldi gözlerinin önüne. Ged'in ocakbaşında oturduğunu gördü. Ged'in esmer yüzünü, ona bir soru sormak için çevirdiğini gördü. O ocakbaşından yüzlerce mil uzaktaki Havnor'da Yeni Saray'ın bahçelerinde yüksek sesle cevap verdi: "Elimden gelen en kısa zamanda!"

Sabahleyin, parlak bir yaz sabahında hep birlikte saraydan inerek *Yunus*'un güvertesine çıktılar. Havnor Şehri ahalisi bunu bir bayram vesilesi yaptı, caddeleri, rıhtımı doldurdular, minik direkli kayıklarıyla kanalları tıkadılar, hepsinden rengârenk bayraklar sallanan yelkenlileri ve sandallarıyla koca körfezi süslediler; büyük evlerin kulelerinden, alçak-yüksek bütün köprülerin bayrak direklerinden bayraklar ve flamalar dalgalandırdılar. Bu neşeli kalabalıkların

arasından geçerken Tenar'ın aklına uzun zaman önce Ged ile birlikte Barış Rünü'nü, Elfarran'ın Halkası'nı yerine getirdikleri zaman Havnor'a kayıkla gelişleri gelmişti. O Halka kolundaydı, gümüş güneş ışığında şimşekler çaksın da insanlar görebilsin diye kolunu havaya kaldırmıştı; o zaman herkes tezahüratta bulunarak, sanki onu kucaklamak istiyorlarmış gibi kollarını uzatmışlardı. İskele tahtasından yürüyüp Lebannen'i eğilerek selamlarken gülümsüyordu.

Lebannen onu bir gemi kaptanının geleneksel resmiyetiyle karşıladı: "Tenar Hanım güverteye hoşgelmişler." Her ne dürttüyse, o da şu şekilde cevapladı, "Teşekkür ederim Elfarran'ın oğlu."

Bu isim karşısında şaşıran Lebannen ona bir an için baktı. Fakat Tehanu hemen arkasından geliyordu, o yüzden Lebannen resmi karşılama merasimine devam etti, "Tehanu Hanım güverteye hoşgelmişler."

Tenar, bocurgatlardan birinin yakınında, koşuşturan gemicilerin ayaklarının altında olmayıp hem güvertedeki, hem de geminin dışındaki her şeyi seyredebileceği köşeyi hatırlayarak geminin pruvasına doğru ilerledi.

İskeleye uzanan ana caddede bir keşmekeş yaşanıyordu: Yüce Prenses geliyordu. Tenar Lebannen'in, ya da belki de vekilharcının prensesin gelişini son derece görkemli bir şekilde hazırladığını memnuniyetle gördü. Atlı refakatçiler kalabalık arasında yol açıyor, atları son derece şık bir tavırla nefeslerini verip, ayaklarını yere vuruyordu. Prensesi şehir içinden geçiren kapalı, yaldızlarla süslenmiş arabanın tepesinden ve arabayı çeken dört gri atın koşumlarından Karglı savaşçıların miğferlerine taktıkları cinsten uzun kırmızı tüyler dalgalanıyordu. Sahilde bekleyen bir grup müzisyen trompet, trampet ve deflerini çalmaya başladılar. Tezahüratta bulunup seyredebilecekleri bir prensesleri olduğunu fark eden kalabalık yüksek sesle tezahürata başladı ve atlı ve yaya muhafızların müsaade ettiği ölçüde yaklaşarak, ağızları bir karış açık hayran hayran bakarak prensesi ağızlarına geldiği gibi selamlamaya giriştiler. "Kargların Kraliçesi'ne selam olsun!" diye bağırdı bazıları, bazıları ise "Hiç de değil," dedi, bazıları, "Baksanıza hepsi yakut gibi kırmızılar içinde, hangisi o?" dedi, bazıları ise, "Prensesim çok yaşa!"

Tenar –tabii ki başlığından ayağına kadar peçelere bürünmüş ama boyundan ve posundan kim olduğu şüphesiz olan– Seserakh'ın arabadan inerek, adeta bir yelkenli gibi iskele tahtasına doğru süzüldüğünü gördü. Kısa peçeli iki yardımcısı hemen peşinden seğirtiyor, onları da İlienli Opal Hanım izliyordu. Tenar'ın içi ezildi. Lebannen bu yolculuğa hiçbir uşağın veya yardımcının gelmemesini buyurmuştu. Bu bir seyahat veya eğlence gezisi değil, demişti katiyetle, ve gemide olanların gemide olmak için kesin nedenleri olmalı. Seserakh bunu anlamamış mıydı? Yoksa o aptal hemşehrilerine krala karşı

koyacak kadar mı sıkı sarılmıştı? Yolculuk için çok talihsiz bir başlangıç olacaktı bu.

Fakat tam iskele tahtasının önünde altın pırıltılı kırmızı silindir durarak döndü. Altın yüzüklerle parlayan altın renkli bir el uzandı. Prenses oda hizmetçilerine sarıldı, belli ki veda ediyordu. Opal Hanım'a da, soyluların halk önünde yapmaları gerektiği gibi sarıldı. Bunun üzerine prenses yeniden iskele tahtasına doğru dönerken Opal Hanım oda hizmetçilerini arabaya geri sürdü.

Bir duraksama yaşandı. Tenar, kırmızı ve altın renkli özelliksiz sütunun derin bir nefes aldığını görebiliyordu. Kendini toparlayıp daha da dik durdu.

İskele tahtasından ilerlemeye başladı, yavaşça çünkü deniz yükselmeye başlamıştı ve açı dikti; yavaşça ama sahilde duran kalabalığı susturan, hayran eden, seyrettiren bir ağırbaşlılıkla.

Güverteye ulaştığında burada krala dönerek durdu.

"Kargad Diyarı'nın Yüce Prensesi güverteye hoşgelmişler," dedi Lebannen çınlayan sesiyle. Bunun üzerine kalabalıktan, "Çok Yaşa Prenses! Kraliçemiz Çok Yaşa! Ne Güzel Yürüdün Kızıl!" sesleri yükseldi.

Lebannen prensese, tezahürat yüzünden diğerlerinin duyamadığı bir şey söyledi. Kırmızı sütun, sahildeki kalabalığa dönüp dimdik eğilerek zarafetle selam verdi.

Tehanu onu krala yakın bir yerde bekliyordu; şimdi ilerlemiş, onunla konuşmuş ve geminin kıç kamaralarına doğru götürmüştü; ağır, yumuşak dökümlü kırmızı ve altın peçeler burada gözden kayboldu. Kalabalık tezahüratta bulunarak daha da yüksek sesle bağırdı. "Geri gel Prenses! Kızıl nerede? Hanımımız nerede? Kraliçe nerede?"

Tenar geminin öbür ucundaki krala baktı. Bütün kaygılarına, içinin o kadar sıkılmasına rağmen içinde zapt olunmaz bir kahkaha oluşmaya başlamıştı. Zavallı çocuk, diye düşündü, şimdi ne yapacaksın? Onu görebildikleri ilk anda ona bayıldılar, üstelik göremedikleri halde... Ah Lebannen, hepimiz sana karşı birleştik!

Yunus kralı belli bir görkem ve rahatlıkla taşıyabilecek, büyükçe bir gemiydi; ama her şeyden önce yelken açıp gitmesi, rüzgârda uçması, kralı gitmesi icap eden yere en kısa zamanda götürebilmesi için yapılmıştı. Gemide sadece mürettebat, subaylar, kral ve kralın birkaç refakatçisi olduğunda dahi yatılacak yerler yeterince sıkışık olurdu. Roke'a yapılan bu yolculukta ise yatılacak yerler sıkış tepiş olmuştu. Şüphesiz ki geminin ön ambarının üç ayak yüksekliktek izbeliğinde uyuyan mürettebat her zamanki rahatsızlıklarından farklı bir durumda değildi; fakat subaylar baş kasarasının altındaki berbat kara dolapları paylaşmak zorunda kalmıştı. Yolculara gelince, dört kadın normal şartlarda

kralın kamarası olan baş kasarası boyunca uzanan dar kamarada kalırken, genellikle geminin kaptanı ile birkaç subayın kaldıkları alt kamara kral, iki büyücü, sihirbaz ve Tosla tarafından paylaşılıyordu. Tenar, mutsuzluk ve sinir gerginliği ihtimali hat safhada olacak, diye düşündü. Fakat ilk eldeki sıkıntı, muhtemelen Yüce Prensesi deniz tutması olacaktı.

Arkalarından esebilecek en yumuşak rüzgârla Büyük Körfez'den ilerlemeye başladılar; su sakindi, gemi havuzda yüzen bir kuğu gibi kayıyordu ama Seserakh ranzasına sinmiş peçelerinden bakıp da ne zaman, geniş kıç pencerelerinden heyecansız suların huzur dolu manzarasını, geminin ardında bıraktığı hafif izi görse umutsuzluk içinde ağlamaya başlıyordu. "Bir inip, bir çıkacak," diye inledi Kargca.

"İnip çıktığı yok," dedi Tenar. "Kafanı kullan prenses!"

"Sorun midemde, kafamda değil," diye sızlandı Seserakh.

"Kimseyi böyle bir havada deniz tutamaz. Sen korkuyorsun o kadar."

"Anne," diye karşı çıktı Tehanu, sözleri anlamasa bile tonlamayı anlayarak. "Onu azarlama. Deniz tutması çok korkunç bir şey."

"Onu deniz tutmuyor ki!" dedi Tenar. Söylediği şeyin doğruluğundan hiç kuşkusu yoktu. "Seserakh seni deniz tutmuyor. Sen deniz tutmasından korkuyorsun. Kendini toparla. Güverteye gel. Temiz hava her şeyi değiştirir. Temiz hava ve cesaret."

"Ah dostum," diye mırıldandı Seserakh Hardca. "Bana cesaret yap!"

Tenar biraz şaşırmıştı. "Bunu kendi kendine yapman gerek prenses," dedi. Sonra, acıyıp merhamete gelerek, "Haydi gel, güvertede durmayı dene biraz. Tehanu, bak bakalım sen onu ikna edebilecek misin. Gerçekten kötü bir havayla karşılaşırsak ne kadar ıstırap çekeceğini bir düşün!"

Birlikte Seserakh'ı ayağa kaldırdılar, giymese tabii ki adamların karşısına çıkamayacağı kırmızı peçeli silindirinin içine soktular; kamaradan dışarı, kamaranın hemen yanındaki, hep birlikte dizilip gölgedeki kemik beyazı, pürüzsüz güverte sıralarına oturup mavi ve parlak denizi seyredebilecekleri daracık güverteye çıkması için onu tatlılıkla ikna ettiler.

Seserakh tam önünü görebilecek kadar peçesini araladı; fakat arada sırada suya kısa ve dehşet dolu bir bakış fırlatıp hemen gözlerini kapatarak bakışlarını kucağına çevirse de zaten genellikle kucağına bakıyordu.

Tenar ile Tehanu gelip geçen gemileri, kuşları, adaları işaret ederek biraz konuştular. "Çok güzel. Geminiye binmeyi ne kadar sevdiğimi unutmuşum!" dedi Tenar.

"Suyu unutabilsem ben de seviyorum," dedi Tehanu. "Uçmak gibi geliyor insana."

"Ah siz ejderhalar," dedi Tenar.

Düşünmeden çıkıvermişti ağzından ama boş sözler değildi. İlk kez evlat edindiği kızına böyle bir şey söylüyordu. Tehanu'nun ona gören gözüyle bakmak için başını çevirdiğini fark etti. Tenar'ın kalbi hızlı hızlı çarpmaya başladı. "Hava ve ateş," dedi.

Tehanu bir şey söylemedi. Fakat eli, o kahverengi ince eli, yani pençe gibi olmayanı uzandı, Tenar'ın elini tutup sıktı.

"Ne olduğunu bilmiyorum anne," diye fısıldadı, genellikle bir fısıltıdan fazla yükselmeyen sesiyle.

"Ben biliyorum," dedi Tenar. Kalbi her zamankinden daha hızlı ve daha sık çarptı.

"Ben İrialı gibi değilim," dedi Tehanu. Annesini avutmaya çalışıyordu ama sesinde bir özlem, yanıp tutuşan bir kıskançlık, derin bir arzu vardı.

"Bekle, bekle de gör," diye cevap verdi annesi, zor konuşarak. "Ne yapman gerektiğini... ne olduğunu... anlayacaksın zamanı gelince."

O kadar alçak sesle konuşuyorlardı ki prenses ne söylediklerini duyamıyordu, anlasaydı bile. Onu unutmuşlardı. Fakat prenses İrialı ismini yakaladı, peçesini uzun elleriyle araladı, gözleri sıcak kırmızı gölgeden dışarı bakıyordu; "İrialı, o var?"

"İleride bir yerlerde –orada bir yerlerde–" diye geminin geri kalanını işaret etti elini sallayarak, Tenar.

"Kendine cesaret yapıyor. Hı?"

Bir an duraksayıp, "Sanırım onun yapmaya ihtiyacı yok. O korkusuz," dedi Tenar.

"Ah," dedi prenses.

Gözleri gölgeden, gemiyi boydan boya aşmış, pruvada Lebannen'in yanında duran İrialı'ya erişmişti. Kral ilerisini işaret ediyor, elleriyle kollarıyla bir şeyler anlatıyor, heyecanla konuşuyordu. Güldü; yanında duran, en az onun kadar uzun olan İrialı da güldü.

"Çıplaksuratlı," diye homurdandı Seserakh Kargca. Sonra Hardca, düşüne düşüne, neredeyse duyulmayacak kadar alçak sesle, "Korkusuz," dedi.

Peçelerini örtüp kıpırdamadan, öylece oturdu.

Havnor'un uzun sahilleri arkalarında masmavi uzanıyordu. Onn Dağı kuzeyde belli belirsiz tüm heybetiyle ve boyuyla yüzer gibi duruyordu. Omer Adası'nın kara volkanik taştan sütunları, Ebavnor Boğazı'ndan geçip İç Deniz'e doğru yol alırken geminin sağ yanından yükseliyordu. Güneş parlak, rüzgâr taptazeydi, yine güzel bir gün yani. Kadınların hepsi denizcilerin kıç kamarasının yanına germiş oldukları yelken bezinden tentenin altında oturuyordu. Kadınlar gemiye uğur getirirdi, o yüzden gemiciler onlara konfor ve rahatlık

sağlamak için ellerinden geleni artlarına komazlardı. Büyücüler de, ya uğur, ya da bir o kadar lanet getirebilecekleri için gemiciler büyücülere de çok iyi davranırdı; onların tentesini subayların güvertesindeki bir köşeye, ileriyi rahatça görebilecekleri bir yere kurmuşlardı. Kadınların oturmak için (kralın, ya da vekilharcının basireti sayesinde) kadife minderleri vardı; büyücülerin ise son derece işe yarar yelken bezi paketleri.

Kızılağaç kendisine de büyücülerden biriymiş gibi davranıldığını ve öyle kabul edildiğini gördü. Bu konuda yapabileceği bir şey yoktu ama Mühresenk ve Seppel onun kendisini onlara denk tutmaya çalıştığını zannedecekler diye utanıyordu; aynı zamanda bir sihirbaz dahi olmadığı için de bundan rahatsızlık duyuyordu. Artık vergisi yok olmuştu. Hiçbir gücü yoktu. Bunu, gözlerini kaybetse veya eline felç gelse nasıl bilecekse, aynı katiyetle biliyordu. Şimdi olsaydı o kırık sürahiyi tamir edemezdi, etseydi bile yapıştırıcıyla ederdi; üstelik bunu da çok kötü yapardı çünkü daha önce hiç yapmamıştı.

Kaybettiği hünerin ardında yitirdiği bir şey daha vardı, hünerinden çok daha büyük bir şey. Onun yokluğu, karısının ölümü gibi hiçbir neşenin, hiçbir yeni şeyin doldurmadığı ve dolduramayacağı bir boşluk bırakmıştı. Hiçbir şey olmayacaktı, hiçbir şey değişmeyecekti.

Kaybedinceye kadar vergisinin bu engin yanını fark etmemiş olan Kızılağaç doğasını merak ederek bu konuda düşünmeye başladı. Gidilecek yolu bilmek gibi tıpkı, evin yolunu bilmek gibi, diye düşündü. İnsanın adını koyabileceği, hakkında konuşabileceği bir şey değildi ama geri kalan her şeyin dayandığı bir bağdı bu. O olmayınca çok yalnızdı. İşe yaramıyordu.

Ama en azından bir zararı da dokunmuyordu. Rüyaları kısacıktı, anlamsızdı. Onu bir daha hiç o korkunç çorak topraklara, ölü otların bittiği tepeye, duvara götürmüyordu. Karanlıkta ona seslenen de yoktu.

Çevik Atmaca'yla konuşabilmeyi diledi, sık sık onu düşünüyordu: Bütün gücünü harcayan Başbüyücü; bir zamanlar en ulular arasında en ulu olan, şimdi ise fakir ve kimsenin umursamadığı bir hayat yaşayan Başbüyücü. Yine de kral ona saygısını gösterebilmek için yanıp tutuşuyordu; yani Çevik Atmaca'nın fakirliği kendi seçimiydi. Belki de, diye düşündü Kızılağaç, gerçek servetini, yolunu kaybeden bir adam için büyük bir zenginlik ve mal-mülk sadece utanç kaynağı olurdu.

Mühresenk'in, Kızılağaç'a o alışverişi ya da pazarlığı yapması için izin verdiğine pişman olduğu çok belliydi. Her zaman Kızılağaç'a karşı medenice davranmıştı ama artık ona vicdan azabıyla karışık bir saygı gösterirken Palnlı büyücüye biraz mesafeli yaklaşmaya başlamıştı. Kızılağaç Seppel'e karşı dargınlık hissetmiyor, onun niyeti hakkında kuşku duymuyordu. Kadim Güçler, Kadim Güçlerdi. Tehlikeyi göze alarak kullanırdı insan onları. Seppel ona

bedelini söylemişti, o da ödemişti. Tam olarak ne kadar ödeyeceğini tam anlayamamıştı; ama bu Seppel'in suçu değildi. Vergisine gerçek değerini verememiş olduğu için kendi suçuydu.

Böylece iki büyücünün yanında kendini altın paraların yanındaki kalp para gibi hissederek oturuyor ama onları kulaklarını dört açarak dinliyordu; çünkü onlar da ona güvenerek yanında rahatça konuşuyorlardı, üstelik sohbetleri onun bir sihirbaz olarak alabilmeyi hayal bile edemeyeceği bir eğitimdi.

Yelken bezinden tentenin parlak ve solgun gölgesinde oturmuş bir pazarlıktan, onun rüyalarını durduran pazarlıktan çok daha büyük bir pazarlıktan söz ediyorlardı. Mühresenk, Seppel'in damda Kadim Lisan'da söylemiş olduğu sözleri birkaç kez tekrarlamıştı: *Verw Nadan*. Onlar konuştukça Kızılağaç yavaş yavaş bu sözlerin bir seçim, bir taksimat, iki şeyi bir yapmayla ilgili olduğunu çıkarmıştı. Zaman içinde çok çok önceleri Enlad Krallarından önce, Hardca yazı bulunmadan önce, hatta belki de Hardca konuşulmadan önce, sadece Yaratılış Lisanı varken belli ki insanlar bir seçim yapmak zorunda kalmıştı, başka bir gücü veya serveti elde edebilmek için, ellerindekinden vazgeçmişlerdi.

Büyücülerin bu konudaki konuşmalarını takip etmek, bir şey gizledikleri için değil ama kendileri puslu geçmiş içinde, hatıradan önceki bir zamanda kaybolmuş şeyleri el yordamıyla aradıkları için zor oluyordu. Gerektiğinde konuşmalarına Kadim Lisan'dan sözler karışıyordu; bazen de Mühresenk tamamen bu lisanda konuşuyordu. Ama Seppel ona Hardca cevap veriyordu. Seppel, Yaratılış sözleri konusunda tutumluydu. Bir keresinde elini kaldırarak Mühresenk'i durdurmuş, Roke büyücüsünün şaşkın ve sorgulayan bakışlarına sadece, "Büyüsözleri çalışır," diye karşılık vermişti.

Kızılağaç'ın hocası Sümsükkuşu da Kadim Lisan'ın sözlerine büyüsözleri derdi. "Her biri gücün bir hareketidir," demişti. "Gerçek sözler, gerçekleşir." Sümsükkuşu bildiği büyüsözleri konusunda pintiydi, bunları ancak çok gerektiğinde söylerdi ve Hardca'nın yazımında kullanılan ortak rünler hariç bir rün yazarsa, yazmasını bitirir bitirmez hemen silerdi. Sihirbazların çoğu da ya bilgilerini kendilerine saklamak için ya da Yaratılış Lisanı'nın gücüne duydukları saygıdan benzer bir titizlik gösterirdi. Seppel bile, bir büyücü olmasına, bu sözlerin daha engin bilgisine ve anlayışına sahip olmasına rağmen konuşurken bunları kullanmaktansa yalan söylenebilen, hata yapılabilen ve aynı zamanda kararsızlık ve insanın sözünü geri almasına olanak kılan sıradan lisanı kullanmayı tercih ediyordu.

Belki de kadim zamanlarda insanların yapmak zorunda kaldıkları büyük seçim buydu: Bir zamanlar ejderhalarla paylaştıkları Kadim Lisan'ın doğuştan gelen bilgisinden vazgeçmek. Bunu, diye hayretle düşündü Kızılağaç,

kendi lisanlarını, yalan söyleyebilecekleri, kandırabilecekleri, hiç olmamış ve olmayacak harikalar yaratabilecekleri, insanlara uyan lisanı elde etmek için mi yapmışlardı acaba?

Ejderhalar Kadim Lisan dışında bir lisan konuşmazdı. Ama hep ejderhaların yalan söyledikleri söylenirdi. Öyle mi acaba? diye düşündü. Eğer büyüsözleri hakikatse, ejderhalar bu sözleri kullanarak nasıl yalan söyleyebiliyorlardı?

Seppel ile Mühresenk, sohbetlerine yine uzun, sakin ve düşünceli bir ara vermişlerdi. Mühresenk'in uyuklamakta olduğunu gören Kızılağaç Palnlı büyücüye yavaşça, "Ejderhaların hakiki kelimeleri kullanarak hakikat olmayan şeyleri söyleyebildikleri doğru mu?" diye sordu.

Palnlı adam gülümsedi. "Bu –Paln'da söylendiğine göre– Ath'ın bin yıl önce Ontuego harabelerinde Orm'a sorduğu sorunun ta kendisiymiş. 'Ejderhalar yalan söyleyebilir mi?' diye sormuş büyücü. Orm da, 'Hayır,' diye cevaplamış ve üzerine doğru nefes alarak onu küle çevirmiş... Lakin bu hikâyeye inanmalı mıyız, sonuç olarak bunu anlatabilecek tek tanık Orm olduğuna göre?"

Büyücülerin tartışmaları bitmez, dedi Kızılağaç kendi kendine ama yüksek sesle değil.

Mühresenk iyice uykuya dalmıştı, başı gemiye yaslanmış, ciddi, gergin yüzü gevşemişti.

Seppel konuştu; sesi her zamankinden bile daha sakindi. "Kızılağaç, umarım Aurun'da yaşamış olduğun şeyden pişman değilsindir. Arkadaşımızın seni yeterince uyarmadığını düşündüğünü biliyorum."

Kızılağaç hiç tereddüt etmeden, "Ben halimden memnunum," dedi.

Seppel esmer başını eğdi.

Kızılağaç hemen, "Muvazene'yi korumaya çalıştığımızı biliyorum. Fakat Yer'in Güçleri kendi hesaplarını kendileri tutuyor," dedi.

"Ve insanların anlaması biraz güç olan bir adalet var."

"Öyle. Ben de, neden o rüyadan kurtulabilmek için feragatte bulunmam gereken şeyin hünerim olduğunu anlamaya çalışıyorum. Birinin diğeriyle ilgisi, alakası ne?"

Seppel bir süre sessiz kaldı, sonra bir soruyla cevap verdi. "O taş duvara gelirken hünerini kullanmamış mıydın?"

"Hiçbir zaman," dedi Kızılağaç katiyetle. "Nasıl oraya gitmekten kendimi alıkoyamıyor idiysem, istesem de oraya gitmek için gücüm yoktu."

"O halde oraya nasıl varıyordun?"

"Karım çağırdı beni ve gönlüm ona gitti."

Daha uzun bir sessizlik. Büyücü, "Başka adamlar da çok sevdikleri karılarını kaybetmiştir," dedi.

"Ben de Çevik Atmaca Beyime öyle dedim. O da, bu doğru ama yine de gerçek âşıklar arasındaki bağ, neredeyse sonsuza kadar dayanabilir, dedi."

"Duvarı hiçbir bağ aşamaz."

Kızılağaç büyücüye, büyücünün esmer, yumuşak, keskin gözlü yüzüne baktı. "Neden öyle?" dedi.

"Ölüm bağ koparır."

"O halde neden ölüler, ölemiyor?"

Seppel hayretler içinde kalarak ona bakakaldı.

"Özür dilerim," dedi Kızılağaç. "Cahilliğim yüzünden yanlış konuşuyorum. Söylemek istediğim şu: Ölüm beden ile ruh arasındaki bağı kopartıyor ve beden ölüyor. Yeniden toprağa karışıyor. Fakat ruh o karanlık yere gidiyor, bedene benziyor ve orada dayanıyor – ama ne zamana kadar? Sonsuza kadar mı? Oradaki toz ve akşam karanlığında, ışıksız, sevgisiz veya hiçbir heyecan olmadan? Zambak'ın orada olmasına tahammül edemiyorum. Neden orada olsun? Neden..." sesi titredi – "hür olmasın?"

"Çünkü rüzgâr orada esmez," dedi Seppel. Yüz ifadesi çok tuhaf, sesi çok sertti. "Esmesi engellenmiş, insanların marifetiyle."

Kızılağaç'a bakmaya devam etti ama ancak yavaş yavaş görmeye başladı onu. Gözleri ve yüzündeki ifade değişti. Bakışlarını kuzeybatı rüzgârıyla dolmuş trinketa yelkeninin o güzelim beyaz kavisine doğru çevirdi. Sonra yeniden Kızılağaç'a baktı. "Bu konuda en az benim kadar bilgilisin dostum," dedi neredeyse her zamanki yumuşak ifadesiyle. "Ama sen bunu bedeninin, kanının, kalbinin atışının içinde biliyorsun. Ben ise sadece sözlerde biliyorum. Kadim sözlerde... O yüzden Roke'a, bilge adamların bize ne bilmemiz gerektiğini söyleyebileceği yere gitmemizde fayda var. Onlar söyleyemezse belki de ejderhalar yardımcı olabilir. Ya da belki yolu bize gösterecek olan sen olursun."

"Bu gören adamları uçurumun kenarına götüren kör adamın hikâyesine döner hani!" dedi Kızılağaç bir kahkaha atarak.

"A, ama zaten gözlerimiz kapalı uçurumun kenarındayız," dedi Palnlı büyücü.

Lebannen geminin, içine dolmuş olan muazzam huzursuzluğu kaldıramayacak kadar küçük olduğunu fark etti. Kadınlar kendi, büyücüler de kendi minik tentelerinin altında, sıraya dizilmiş ördekler gibi oturuyorlardı ama o, güvertenin daracık sınırıyla bunalarak bir aşağı bir yukarı volta atıyordu. *Yunus*'un güneye bu kadar hızlı gitmesine neden olanın rüzgâr değil de kendi sabırsızlığı olduğunu hissetti; gerçi yine de yeterince hızlı gidiyor sayılmazdı. Yolculuğun bitmesini istiyordu.

"Wathort yolundaki filoyu hatırlıyor musun?" dedi Tosla, dümencinin yanında duran Lebannen'e katılıp, deniz haritası ile önlerinde uzanan açık denizi inceleyerek. "Gerçekten muazzam bir manzaraydı. Bir sıraya dizilmiş otuz gemi!"

"Keşke Wathort'a gidiyor olsaydık," dedi Lebannen.

"Roke'u hiç sevmemişimdir zaten," diye hemfikir olduğunu belirtti Tosla. "O sahilin yirmi mil açıklarından itibaren doğru dürüst bir rüzgâra veya akıntıya rastlayamaz insan, sadece büyücülerin kaynattıkları vardır. Kuzeyinde bulunan kayaları ise iki kez üst üste aynı yerde bulamazsın. Kasaba da dalavereci ve biçim değiştirenlerle dolu." Büyük bir ustalıkla rüzgâr altına doğru tükürdü. "Bizim eski Kanpıhtısı ve köleleriyle yeniden karşılaşmaya razıyım!"

Lebannen başıyla onayladı ama bir şey söylemedi. Tosla'yla birlikte olmanın en hoş tarafı da buydu: Lebannen'in hissedip de söylememesi gereken şeyleri, söyleyiveriyordu.

"O dilsiz adam, o saf adam kimdi," diye sordu Tosla, "surdaki Şahin'i öldüren?"

"Egre. Köle taciri olan korsan."

"Tamam. Seni tanımıştı, orda Sorra'da. Doğrudan sana dalmıştı. Nedenini hep merak etmişimdir."

"Çünkü bir zamanlar beni esir etmişti."

İnsan Tosla'yı pek kolay kolay şaşırtamazdı ama denizci ağzı bir karış açık, Lebannen'in söylediklerine inanamadan ama bunu söyleyemediği için hiçbir şey söylemeden bakakaldı. Lebannen bu etkinin bir dakika kadar keyfini çıkarttıktan sonra Tosla'ya merhamet etti.

"Başbüyücü beni Kuğu'yu yakalamak için götürdüğünde önce güneye gitmiştik. Hort Kasabası'ndaki bir adam bizi köle tacirlerine satmıştı. Başbüyücü'nün başına vurup bayıltmışlardı, ben de koşarak kaçıp onları Başbüyücü'den uzaklaştırabileceğimi düşünmüştüm. Ama zaten benim peşimdeymişler – satılabilir olan benmişim. Gözlerimi Sowl'a yelken açmış bir kadırgada zincirlenmiş bir halde açtım. Başbüyücü ertesi gece geçmeden beni kurtardı. Zincirler üzerimizden ölü yapraklar gibi döküldüler. Ve Egre'ye, söylemeye değer bir şey buluncaya kadar bir daha konuşmamasını söyledi... O kadırgaya su üzerinde büyük bir ışık gibi geldi... O âna kadar ne olduğunu bilmiyordum."

Tosla bunun üzerinde bir süre düşündü. "Bütün esirlerin mi zincirlerini çözdü? Niye diğerleri Egre'yi öldürmedi?"

"Belki de onu Sowl'a götürüp satmışlardır," dedi Lebannen.

Tosla biraz daha düşündü. "Demek ki köle ticareti konusunda bu yüzden o kadar müsamahasızdın."

"Nedenlerinden biri oydu."

"Sonuç olarak insanın kişiliğini geliştirmiyor," diye gözlemledi Tosla. Dümencinin solundaki tahtaya asılmış İç Deniz haritasını inceledi. "Way Adası," diye belirtti. "Ejderha kadının olduğu yer."

"Ondan sakınıyorsun gördüğüm kadarıyla."

Gemide olduğu için ıslık çalmak niyetinde olmasa da Tosla dudaklarını büzüştürdü. "Sana sözünü ettiğim o Belilo Kızı'nın şarkısını biliyorsun ya? Onun masaldan başka bir şey olabileceği hiç aklıma gelmezdi. Onu görünceye kadar."

"Seni yiyeceğini hiç sanmam Tosla."

"Şanlı bir ölüm olurdu," dedi gemici, biraz terslenerek.

Kral güldü.

"Şansını çok zorlama," dedi Tosla.

"Korkum yok."

"Orada onunla o kadar serbest, o kadar rahat konuşuyordunuz ki. Sanki bir yanardağ ile hasbihal edermiş gibi, bence... Ama sana söyleyeyim, ben olsam Kargların yollamış oldukları o hediyeye biraz daha bakardım. Ayaklarına bakarak söyleyecek olursak, bence görmeye değer bir şeyler var içinde. Ama çadırından nasıl çıkartacaksın? Ayakları muhteşem ama ben olsam başlangıç için biraz da bilek görmek isterdim."

Lebannen yüzünün asıldığını hissetti ve Tosla'dan saklamak için biraz yan döndü.

"Eğer bana birisi öyle bir paket verecek olsa," dedi Tosla denize bakarak, "ben açardım."

Lebannen sabırsızca kıpırdanmasını engelleyemedi. Tosla bunu gördü; çok zekiydi. Yüzünde hafif çarpık alaycı bir tebessüm belirdi, başka bir şey söylemedi.

Geminin kaptanı güverteye çıkınca Lebannen onunla konuşmaya koyulmuştu. "İlersi biraz kapalı gibi mi?" dedi; kaptan başıyla onayladı: "Orada güneyde ve batıda yağmur bulutları biraz gürültü çıkartıyor. Bu akşam içlerine gireceğiz."

Akşamüstü ilerledikçe deniz biraz çırpıntılı olmaya, lekesiz güneş pirinç rengine dönmeye, sert rüzgârlar bir o yandan, bir bu yandan esmeye başladı. Tenar Lebannen'e prensesin denizden ve deniz tutmasından korktuğunu söylemişti; sıraya dizilmiş ördekler arasında kırmızı peçeyi görmeyeceği düşüncesiyle birkaç kez dönüp bakmıştı. Ama içeri giren Tenar ile Tehanu olmuştu; prenses hâlâ oradaydı, İrialı da yanında oturuyordu. Büyük bir ciddiyetle konuşuyorlardı. Way'den gelen bir ejderha kadın, Hur-at-Hur'dan gelen bir harem kadınıyla ne konuşurdu? Hangi ortak lisanda? Bu soru Lebannen'e o kadar elzem gelmişti ki kıça doğru yürümeye başladı.

Oraya vardığında İrialı başını kaldırarak ona gülümsedi. Güçlü, açık bir yüzü, bütün yüzünü kaplayan bir gülümsemesi vardı; yalın ayak gezmeyi tercih ediyordu, kıyafeti konusunda umursamazdı, rüzgârın saçlarını karıştırmasına izin veriyordu; genel olarak hoş, sıcak kanlı, akıllı, cahil bir köylü kadından başka bir şeye benzemiyordu, ta ki gözlerine bakıncaya kadar. Gözleri dumanlı kehribar rengindeydi ve doğrudan Lebannen'e bakınca –o an olduğu gibi– Lebannen ona bakamıyordu. Bakışlarını yere indirdi.

Baştan bu gemide merasim istemediğini belirtmişti, kimse eğilip selam vermeyecek, reverans yapmayacak, kimse o yaklaşınca ayağa fırlamayacaktı; ama prenses ayağa kalktı. Tosla'nın da fark etmiş olduğu gibi çok güzel ayakları vardı, küçük değildi ama yüksek kavisliydi, güçlüydü ve zarifti. Lebannen onlara baktı, güvertenin beyaz tahtaları üzerinde iki ince ayak. Bakışlarını ayaklarından yukarı kaldırınca prensesin daha önce yaptığını tekrarladığını gördü: o, ama başka kimse değil sadece o yüzünü görebilsin diye peçesini aralıyordu. Kırmızı gölge içindeki sert, neredeyse trajik güzelliğe sahip yüz karşısında biraz afalladı.

"Her–her şey yolunda mı prenses?" diye sordu kekeleyerek; bu, çok nadiren yaptığı bir şeydi.

Prenses, "Arkadaşım Tenar, rüzgârı solu dedi," dedi.

"Evet," dedi genç kral, öylesine.

"Acaba büyücülerinizin onun için yapabileceği bir şey var mıdır, sizce?" dedi İrialı, uzun bacaklarını toplayıp, o da ayağa kalkarak. Hem o, hem de prenses uzun boylu kadınlardı.

Lebannen nihayet gözlerine bakabildiği için, prensesin gözlerinin ne renk olduğunu seçmeye çalışıyordu. Mavi, diye düşündü ama aynı mavi opal gibi içinde başka renkleri de barındırıyordu; ya da belki de kırmızı peçeden süzülen güneş ışığıydı. –"Onun için yapabileceği bir şey mi?"

"Deniz tutmamasını o kadar istiyor ki. Kargların yerinden gelirken o kadar feci günler geçirmiş ki."

"Korkmayacağım," dedi prenses. Doğrudan Lebannen'e bakıyordu, sanki ona meydan okurcasına ama hangi konuda?

"Tabii," dedi genç kral, "tabii. Mühresenk'e sorarım. Eminim onun yapabileceği bir şeyler vardır." İkisine birden hafifçe eğilerek büyücüyü bulmak için aceleyle seğirtti.

Mühresenk ile Seppel fikir alışverişinde bulunduktan sonra Kızılağaç'a danıştılar. Deniz tutmasına karşı bir tılsım, okumuş ve güçlü büyücülerden çok sihirbazların, tamircilerin, şifacıların uzmanlık alanındaydı. Kızılağaç o anda kendisi bir şey yapamıyordu tabii ki ama belki hatırladığı bir efsun falan olabilirdi... Sorunları başlayıncaya kadar denize açılmayı aklından bile geçir-

mediği için bilmiyordu. Seppel kendisini de küçük teknelerde veya çalkantılı havalarda deniz tuttuğunu itiraf etti. Sonunda Mühresenk kıç kamarasına giderek prensesten özür diledi: Onun da prensese yardım edebilecek bir yeteneği yoktu, sunabileceği bir şeyi de yoktu ama –affına sığınarak– prensesin içinde bulunduğu müşkül durumu duymuş olan gemicilerden biri tılsımını ya da uğurunu–hani gemiciler her şeyi duyarlardı da– prensese vermesi için onu sıkıştırmıştı.

Prensesin uzun parmakları kırmızı ve altın rengi peçenin arasından uzandı. Büyücü eline küçük, garip siyah beyaz bir nesne bıraktı: Bir kuşun göğüs kemiğinin etrafına örülmüş kuru deniz yosunu. "Bir deniz kuşuna ait çünkü onlar fırtınaya binerler," dedi Mühresenk utanarak.

Prenses görünmeyen başını eğdi ve Karg dilinde mırıldanarak teşekkür etti. Fetiş peçeler arasında kayboldu. Kamarasına çekildi. Hemen yakınlarda bir yerlerde kralla karşılaşan Mühresenk ondan da özür diledi. Gemi çalkantılı denizin sert ve kararsız rüzgârlarına yorulmadan baş vuruyordu, "Biliyorsunuz kralım rüzgârlara bir şeyler söyleyebilirim..."

Lebannen iklim işlerinde iki ayrı öğretinin olduğunu biliyordu: Eski moda olan, rüzgârlara, köpeklerine oraya buraya koşmasını söyleyen çobanlar gibi buyuran Torbadem'inki ve Roke Okulu'nda yeni uydurulmuş –en fazla birkaç yüzyıllık– büyü rüzgârının ancak çok elzem olduğu anlarda çıkartılabileceği, en iyisinin dünyanın rüzgârlarını kendi haline bırakmak olduğunu söyleyen öğreti. Mühresenk'in Roke öğretisinin hararetli bir destekçisi olduğunu biliyordu. "Kendi muhakemeni kullan Mühresenk," dedi. "Kötü bir gece geçireceğiz gibi... Ama birkaç çalkantıdan fazla bir şey değildir..."

Mühresenk daha şimdiden bir-iki açık sarı ateşin bulutla iyice koyulaşmış alacakaranlıkta oynaştığı direk ucuna baktı. Önlerindeki karanlıktan, güney tarafından büyük bir gök gümbürtüsü yükseldi. Arkalarında günün solan son ışıkları titrekçe dalgalar üzerine düşüyordu. "Pekâlâ," dedi daha ziyade sıkılarak ve küçük, kalabalık kamaraya indi.

Lebannen neredeyse kamaraya hiç girmedi, uyudu denebilirse, güvertede uyudu. O gece *Yunus*'taki hiç kimsenin uyuyabileceği bir gece değildi. Sadece tek bir boraya tutulmamışlardı, bu güneybatıdan kaynayıp gelen bir dizi şiddetli yaz fırtınasıydı ve şimşeklerle insanın gözünü kamaştıran denizin muhteşem yaygarası, gemiyi neredeyse iki ayıracak gök gürültüleri ve gemiyi sallayan, toslatan, garip sıçramalarına neden olan deli fırtına rüzgârları arasında uzun ve gürültülü bir gece olmuştu.

Mühresenk Lebannen'e bir kez danışmıştı: Rüzgâra bir şey söylesin miydi? Lebannen geminin kaptanına bakarak omzunu silkti. Kaptanla mürettebatının işleri başlarından aşmıştı ama kimse endişeli değildi. Geminin başı sı-

kışmamıştı. Kadınlara gelince, onların da kamaralarında oturmuş kumar oynadıkları rapor edilmişti. Daha önce prenses ile İrialı güverteye çıkmışlar fakat zaman zaman ayakta durmakta zorlandıklarından ve mürettebatın ayağına dolandıklarını fark ettiklerinden çekilmişlerdi. Kumar oynadıkları raporu, yiyecek bir şey isteyip istemediklerini sormak için yollanan aşçı yamağından gelmişti. Getirebileceği her şeyi istemişlerdi.

Lebannen, akşamüstü hissettiği aynı yoğun meraka yenik düştüğünü fark etmişti. Kıç kamarasının bütün lambalarının yandığına kuşku yoktu çünkü ışıkların parlaklığı, gemi suyunda köpürerek kaçan sular üzerine altın renginde vuruyordu. Gece yarısına doğru geminin kıçına giderek kapıyı çaldı.

Kapıyı İrialı açtı. Fırtınanın gözleri kamaştırması ve karanlığından sonra, sallanan lambalar sallanan gölgeler düşürse de kamaradaki lamba ışığı, sıcak ve muntazam gelmişti; ayrıca Lebannen renkleri, kadınların giysilerinin değişik, yumuşak renklerini, kahverengi, soluk ve altın rengi tenlerinin renklerini, siyah, gri, kumral olan saçlarının renklerini ve gözlerinin renklerini –şaşırmış, yüzünü örtmek için bir eşarp veya bir kumaş parçası arayan prensesin ona bakan gözlerinin rengini– kafası karışarak fark etmişti.

"Ay! Biz de aşçı yamağı sanmıştık!" dedi İrialı gülerek.

Tehanu ona bakıp utangaç, arkadaşça üslubuyla, "Bir sorun mu var?" dedi.

O zaman kapıda durmuş onlara kıyametin sessiz bir habercisi gibi bakmakta olduğunu fark etti.

"Hayır – Hiçbir şey yok... Siz iyi misiniz? Bu kadar sert olduğu için özür dilerim..."

"Havadan seni sorumlu tutmuyoruz," dedi Tenar. "Kimse uyuyamıyordu o yüzden prensesle ben diğerlerine Karg kumarı öğrettik."

Lebannen masanın üzerine yayılmış beş yüzlü fildişi zar çubuklarını gördü; büyük bir ihtimalle Tosla'nındılar.

"Adalar üzerine oynuyorduk," dedi İrialı. "Ama Tehanu ile ben kaybediyorum. Karglar Ark ile İlien'i aldılar bile."

Prenses eşarbı indirdi; yüzü Lebannen'e dönük, kararlı, aşırı derecede gergin bir halde oturdu, sanki bir kılıç dövüşünden önce onunla yüzleşen genç bir silahşor gibi. Kamaranın sıcağında hepsi çıplak kollu ve çıplak ayaklıydı ama prensesin yüzünün açık olmasından duyduğu rahatsızlık, Lebannen'i mıknatısa yapışan bir iğne gibi çekiyordu.

"Bu kadar sert olduğu için özür dilerim," dedi yine, ahmak gibi ve kapıyı kapattı. Tam dönerken güldüklerini duydu.

Gidip dümencinin yanında durdu. Uzaktaki düzensiz şimşeklerle aydınlanan rüzgârlı, yağmurlu karanlığa bakarken hâlâ kıç kamarasındaki her şey gözlerinin önündeydi; Tehanu'nun saçının kara dökümü, Tenar'ın şefkat yük-

lü alaycı tebessümü, masadaki zarlar, prensesin lamba ışığında bal rengi görünen yuvarlak hatlı kolları, saçlarının gölgesinde kalmış boynu, gerçi kızın kollarına ve boynuna baktığını hatırlamıyordu, sadece yüzüne, meydan okuyan, ümitsiz gözlerine bakmıştı. Kız neden korkuyordu? Ona zarar vereceğini mi düşünüyordu?

Güneyde yükseklerde bir-iki yıldız parlıyordu. O da kalabalık kamarasına giderek ranzalar dolu olduğundan bir hamak astı ve birkaç saat uyudu. Şafaktan önce her zamanki gibi huzursuz uyandı ve güverteye çıktı.

Sabah sanki hiç fırtına olmamış gibi parlak ve sakin başladı. Lebannen ön tırabzanda durarak ilk güneş ışınının sulara değişini gördü ve aklına eski bir şarkı geldi:

Hayatımın neşesi!
Parlak Ea'dan önce, çok önce Segoy
Adalar ol, demeden,
Eserdi sabah yeli deniz üstünde.
Hayatımın neşesi, hür ol!

Bu çocukluğundan hatırladığı bir türkünün veya ninninin bir parçasıydı. Devamını hatırlayamıyordu. Ezgisi çok tatlıydı. Mırıldanmaya başladı ve bıraktı rüzgâr kelimeleri dudaklarından alıp götürsün.

Tenar kamaradan çıktı, onu görünce yanına doğru yürüdü. "Günaydın canım beyim," dedi; Lebannen onu sevgiyle karşıladı, aklının bir köşeciğinde bir yerlerde, ona kızmış olduğu hatırası vardı, neden kızdığını bilmiyordu, nasıl kızabileceğini de.

"Dün gece siz Karglar Havnor'u kazandınız mı?" diye sordu.

"Hayır, Havnor'un sana kalsın. Yattık. Gençlerin hepsi hâlâ tembel tembel yatıyor. Bugün –nasıl deniyordu– Roke'u çıkartır mıyız?"

"Roke'u bulur muyuz mu? Hayır, yarın erken vakte kadar bulamayız. Ama öğlene varmadan Thwil Limanı'na varmış oluruz. Eğer adaya çıkmamıza izin verirlerse."

"Ne demek istiyorsun?"

"Roke kendisini istemediği konuklara karşı korur."

"Ha, Ged anlatmıştı. Oraya dönmeye çalışan bir gemideymiş ve rüzgârı ona karşı yolluyorlarmış, Roke rüzgârı demişti."

"*Ona* karşı mı?"

"Çok uzun zaman önce." Lebannen'in, Ged'e onurunu kırıcı bir şey yapılabileceğine inanamaması, böyle bir şeye inanmadaki gönülsüzlüğü hoşuna giderek gülümsedi. "Karanlıkla uğraşan bir oğlan çocuğuyken. Öyle demişti."

"Koca adam olduğunda da uğraşmaya devam ediyordu."

"Artık etmiyor," dedi Tenar sakince.

"Hayır, artık uğraşması gereken biziz." Yüzü asılmıştı. "Neyle uğraştığımızı bilmek isterdim. Her şeyin büyük bir oluşuma veya değişime yaklaştığını biliyorum. Ged'in Kızılağaç'a söylediği, Ogion'un kehanette bulunduğu gibi. Ve bununla karşılaşmamız gereken yerin Roke olduğundan da eminim. Fakat bunun ötesinde emin olduğum hiçbir şey yok, hiçbir şey. Neyle yüz yüze olduğumuzu bilmiyorum. Ged beni karanlık diyara götürdüğünde, düşmanımızı tanıyorduk. Ben filoyu Sorra'ya götürdüğümde yenmem gereken kötülüğün ne olduğunu biliyordum. Ama şimdi – Ejderhalar bizim düşmanımız mı, yoksa müttefikimiz mi? Yanlış giden ne? Yapmamız veya bozmamız gereken ne? Roke Ustaları bunu bize anlatabilecek mi? Yoksa rüzgârlarını bize karşı mı çevirecekler?"

"Neden korkarak?"

"Ejderhadan. Tanıdıkları ejderhadan. Ya da tanımadıkları..."

Tenar'ın da yüzü asılmıştı ama zamanla yüzünü bir tebessüm kapladı. "Onlara ne biçim bir yamalı bohça götürüyorsun ama!" dedi. "Kâbusları olan bir sihirbaz, Palnlı bir büyücü, iki ejderha, iki Karglı. Bu gemideki yegâne saygın yolcular Mühresenk'le sensin."

Lebannen gülemedi. "Keşke *o da* yanımızda olsaydı," dedi.

Tenar elini Lebannen'in koluna koydu. Konuşmaya yeltendi, sonra sustu.

Lebannen de elini Tenar'ın eli üzerine koydu. Bu şekilde bir süre sessizce durdular, yan yana, oynaşan denizi seyrederek.

"Roke'a varmadan önce prensesin sana söylemek istediği bir şey var," dedi Tenar. "Bu, Hur-at-Hur'dan bir hikâye. Orada, çöllerinin orada bazı şeyleri hatırlıyorlar. Bence bu, bugüne kadar duyduğum her şeyden daha eskiye dayanıyor, Kemaylı Kadın'ın hikâyesinden başka yani. Ejderhalarla ilgili... Onu davet etmen kibarca olur, o kendi rica etmek zorunda kalmasın."

Kadının ne kadar dikkatle ve özenle konuştuğunun farkında olan Lebannen anlık bir sabırsızlık, bir utanç kıvılcımı hissetti. Deniz üzerinden güneye baktı, Kamery veya Way'e giden bir kadırganın yoluna, dipten kalkmış süprüntülerin hafif, minik şimşeklerine. "Tabii ki. Öğlen olur mu?" diye sordu.

"Teşekkür ederim."

Öğlene doğru, ön güvertede krala refakat etmesi için davet etsin diye genç bir gemiciyi prensese yolladı. Prenses hemen göründü ve gemi sadece elli ayak uzunluğunda olduğu için Lebannen prensesin kendisine doğru gelişini olduğu gibi seyretti: Bu uzun bir yol sayılmazdı belki ama kız için uzun olmuştu. Çünkü krala yaklaşan suratı olmayan kızıl bir silindir değil, uzun boylu genç

bir kadındı. Yumuşak beyaz pantolon, donuk kırmızı bir tunik giymiş, yüzü ve başı üzerindeki çok ince kırmızı peçeyi tutması için altın bir halka takmıştı. Peçe deniz rüzgârında oynaşıyordu. Genç denizci prensesi bazı engellerin etrafından geçirip, kalabalık, kullanışsız, dar güvertedeki bir-iki basamaktan indirip çıkarttı. Yavaş ve mağrurca yürüyordu. Yalın ayaktı. Gemideki bütün gözler ondaydı.

Ön güverteye vararak kıpırdamadan durdu.

Lebannen eğilerek selamladı. "Varlığınız bizi şereflendiriyor Prenses."

Prenses de dimdik durarak, derin bir reverans yaptıktan sonra, "Teşekkür ederim," dedi.

"Umarım dün gece rahatsızlanmamışsınızdır?"

Elini, boynuna bir sicimle asmış olduğu tılsıma, siyahla bağlanmış minik kemiğe götürerek, Lebannen'e gösterdi. "*Kerez akath akatharwa erevi*," dedi. Lebannen Kargca *akath* kelimesinin sihirbaz veya sihir anlamına geldiğini biliyordu.

Her yanda gözler vardı: ambar ağzında, yelkenlerde, kâhin gibi, burgu gibi gözler.

"Biraz yaklaşır mısınız. Biraz sonra Roke Adası'nı görebiliriz," dedi, Roke'un gölgesini bile şafağa kadar görme ihtimalleri olmamasına rağmen. Prensesin dirseğinin altından dokunmadan tutarak, bocurgatlar, cıvadra eğimi ve lombar parmaklığı arasında –onardığı halatla birlikte apar topar kaçan bir gemici de gidince– tamamen onlara kalan üçgen şeklinde bir güverte parçasının bulunduğu uç noktaya tırmanan dik rampadan çıkmasına yardım etti. En az eskisi kadar gemidekilerin gözü önündeydiler ama artık onlara sırtlarını dönebilirlerdi: bir kralın bulup bulabileceği tek mahremiyet.

Bu minik limana varınca prenses Lebannen'e dönerek, peçesini iterek açtı. Lebannen ona, kendisi için ne yapabileceğini sormaya niyetliydi ama soru hem yetersiz, hem de konu dışı gibi geldi. Hiçbir şey söylemedi.

Prenses, "Kral Efendi. Hur-at-Hur'da ben bir *feyagat*'ım. Roke Adası'nda Kargad kralının kızıyım. Bunu olabilmek için *feyagat* olmamam lazım. Yüzüm çıplak. Eğer sizi memnun edecekse," dedi.

Bir süre sonra Lebannen, "Evet. Evet prenses. Bunu... çok iyi yaptınız."

"Sizi memnun etti?"

"Çok fazla. Evet. Teşekkür ederim prenses."

"*Barrezu*," dedi prenses, Lebannen'in teşekkürünü kraliçelere yakışır bir kabullenişti bu. Kızın ağırbaşlılığı Lebannen'i utandırmıştı. Peçesini ilk açtığında kızın yüzü alev kırmızısıydı; şimdi hiç renk kalmamıştı. Fakat dimdik, kıpırdamadan durmuştu, başka bir söze yeniden başlamak için gücünü topladı.

"Hem de," dedi. "Aynı zamanda. Dostum Tenar."

"Dostumuz Tenar," dedi Lebannen gülümseyerek.

"Dostumuz Tenar. Kral Lebannen'e Vedurnan'ı anlatmamı söyledi."

Lebannen kelimeyi tekrarladı.

"Uzun zaman önce, uzun zaman önce –Karglı insanlar, sihirbaz insanlar, ejderha insanlar ha? Evet?– Bütün insanlar bir, bütün insanlar konuşurdu bir–tek–Of! *Wuluah mekrevt!*"

"Tek bir lisan mı?"

"Hah! Evet. Tek bir lisan!" Hardca konuşmak için coşkuyla gayret ederken, ona anlatmak istediklerini anlatmaya çalışırken utangaçlığını unutuyordu; yüzü ve gözleri parlamıştı. "Ama sonra, ejderha halk diyor ki: Bırak, her şeyi bırak. Uç! – Ama biz insanlar, biz: Hayır, tut. Her şeyi tut. Yerleş! – Böylece ayrılıyoruz ha? Ejderha halk ile insan halk? Böylece Vedurnan yapıyorlar. Bunlar bırakmak için, bunlar tutmak için. Tamam? Her şeyi elimizde tutmak için o lisanı bırakmamız lazım. O ejderha insan lisanını."

"Kadim Lisanı mı?"

"Evet! Yani biz insanlar Kadim Lisan dilini bırakıp, bütün diğer şeyleri tutmuşuz. Ve ejderha halkı da bütün diğer şeyleri bırakmış ama onu tutmuş, o lisanı. Hı? *Seyneha?* Bu Vedurnan." Güzel, iri, uzun elleriyle zarif hareketler yapıyor, Lebannen'in yüzüne bir şeyler anlama hevesiyle bakıyordu. "Biz doğuya, doğuya, doğuya gittik. Ejderha halkı batıya, batıya gitti. Biz oturuyor, onlar uçuyor. Bazı ejderhalar bizle doğuya geldi ama lisanı tutmadı, unuttu, uçmayı unuttu. Karglar gibi. Karglar, Karg dilini konuşuyor, ejderha dilini değil. Herkes Vedurnan'a sadık, doğu batı. *Seyneha?* Ama–"

Çare bulamayınca ellerini kendi "doğu"su ve "batı"sından getirip birleştirince Lebannen, "Ortada mı?" diye sordu.

"Hah evet! Ortada!" Kelimeyi bulmuş olmanın keyfiyle güldü. "Ortada – siz! Sihir insanları! Hı? Siz, orta insanları Hard dili konuşuyorsunuz ama siz Kadim Lisan'ı da tutmuşsunuz. Onu *öğreniyorsunuz*. Benim Hardca öğrendiğim gibi, hı? Konuşmayı öğreniyorsunuz. Sonra sonra – bu kötü. Kötü şey. Sonra siz, sihir lisanında, o Kadim Lisan dilinde, siz, *Biz ölmeyeceğiz*, diyorsunuz. Ve öyle oluyor. Ve Vedurnan bozuluyor."

Gözleri mavi alevler gibiydi.

Bir süre sonra sordu, "*Seyneha?*"

"Tam olarak anlayabildiğimi sanmıyorum."

"Siz hayatı tuttunuz. Tutuyorsunuz. Çok uzun. Hiç bırakmıyorsunuz. Ama ölmek için..." Kollarını, sanki bir şeyi fırlatıyormuş, havaya atıyormuş, suya saçıyormuş gibi iki yana olancasına açarak bir hareket yaptı.

Lebannen başını üzüntüyle salladı.

"Ah," dedi prenses. Bir dakika kadar düşündü, ama aklına hiç kelime gelmedi. Yenilgiyi kabullenerek, avuç içleri aşağıya gelecek şekilde zarif bir hareketle vazgeçtiğini belirtti. "Daha çok kelime öğrenmeliyim," dedi.

"Prensesim, Roke'un Şekillendirme Ustası, Koru'nun Ustası..." Kızın anlayıp anlamadığını anlamak için baktı ve yeniden başladı. "Roke Adası'nda bir adam var, büyük bir büyücü ve bir Karg. Bana anlattıklarınızı, ona anlatabilirsiniz – kendi lisanınızda."

Prenses dikkatle dinleyerek, başını olur anlamında salladı. "İrialı'nın dostu. Ben gönülden bu adamla konuşmak yapacağım," dedi. Yüzü bir düşünceyle aydınlandı.

Bu Lebannen'e pek dokundu. "Burada yalnız kalmanız beni çok üzdü prenses," dedi.

Prenses tetikte ve aydınlık bir yüzle ona baktı ama cevap vermedi.

"Umarım zaman ilerledikçe... siz lisanı öğrendikçe..."

"Ben çabuk öğrenirim," dedi prenses. Bunun bir beyanat mı, yoksa bir kehanet mi olduğunu bilemedi Lebannen.

Doğrudan birbirlerine bakıyorlardı.

Prenses ağırbaşlı tavrını korumuş, resmi bir dille konuşuyordu, baştaki gibi: "Dinlemek için size teşekkür ederim Kral Efendi." Başını eğerek, saygı belirtmenin resmi yoluyla gözlerini kapattı ve yine dizlerini büküp yerlere kadar reverans yaparak, Karg lisanında bir tabir söyledi.

"Rica etsem," dedi Lebannen, "bana söylediğinizi anlatır mısınız?"

Prenses duraksadı, tereddüt etti, düşündü ve cevap verdi, "Sizin... sizin ıı... küçük krallar?.. oğullar! Oğullar, oğullarınız ejderhalar olsunlar, ejderhalar kralları olsunlar. Hı?" Yüzü ışıldayarak gülümsedi, peçeyi yüzüne düşürdü, dört adım geriledi, dönerek gemi boyunca kendinden emin adımlarla, kıvrakça yürüyerek uzaklaştı. Lebannen, sanki bir gece önceki şimşek onu şimdi çarpmış gibi duruyordu.

V

YENİDEN BİRLEŞMEK

Deniz yolculuğunun son günü sakin, sıcak ve yıldızsızdı. *Yunus* güneye doğru yuvarlanan düzgün dalgaların üzerinde uzun, ağır bir sallantıyla hareket ediyordu. Uyumak kolaydı ve herkes uyudu; uyuyunca rüya gördü.

Kızılağaç karanlıkta yanına gelip eline dokunan minik bir hayvan gördü rüyasında. Ne olduğunu göremiyordu; uzandığında da hayvan gitmiş, kaybolmuştu. Minik, kadifemsi burnun yeniden eline dokunduğunu hissetti. Olduğu yerde hafifçe doğrulunca rüya elinden kayıp gidiverdi ama yitirmiş olmanın içini parçalayan acısı gönlündeydi.

Ranzada, altında Seppel kendini Paln'da, Ferao'daki evinde, işiyle ilgili, Karanlık Çağ'dan kalma eski bir irfan kitabını okurken görmüştü; ama okuması kesilmişti. Birisi onu görmek istiyordu. "Sadece bir dakika alır," dedi kendi kendine ve kendisini çağıranla konuşmaya gitti. Bir kadındı; saçları, içinde kızıl ışıklar olan bir siyahtı, yüzü çok güzel ve sıkıntı doluydu. "Onu bana yollamalısın," dedi kadın. "Onu bana yollarsın değil mi?" Seppel düşündü: Kimi kastettiğini bilmiyorum ama biliyormuş gibi yapayım; ve, "Bu pek kolay olmaz, biliyorsun değil mi?" dedi. Bunun üzerine kadın elini geri çekti; o zaman Seppel kadının elinde bir taş, ağır bir taş tuttuğunu gördü. Şaşıran adam kadının taşı kendisine atacağını veya taşla vuracağını düşünerek geri çekilmeye başlayınca kamaranın karanlığına uyandı. Diğer uyuyanların nefeslerini ve geminin yanından geçip giden denizin fısıltısını dinleyerek yattı.

Küçük kamaranın diğer tarafındaki ranzada Mühresenk sırt üstü yatmış karanlığa bakıyordu; gözlerinin açık olduğunu düşünüyordu, uyanık olduğunu ama kolları, bacakları, elleri ve başına bir sürü küçük, ince bağın bağlanmış olduğunu hayal etti, tüm bu bağlar deniz ve kara üzerinden karanlığa doğru uzanıyor, ona asılıyordu, bu yüzden hem o hem de bütün yolcularıyla bu gemi hafifçe denizin kuruduğu, geminin kör kumlara sessizce çıkacağı bir yere doğru çekiliyordu. Fakat bu bağlar çenesini ve göz kapaklarını da sıkı sıkı

bağlamış olduğu için ne konuşabiliyor, ne bir şey yapabiliyordu.

Şafak vakti Roke Adası'na vardıklarında kendini dinç hissedebilmek için Lebannen kamaraya biraz uyumaya inmişti. Hemen derin bir uykuya daldı, rüyaları birbirini kovalayıp değişti: Denizin üzerinde yüksek yeşil bir tepe – gülümseyerek elini kaldıran, ona güneşi yeniden doğurabileceğini gösteren bir kadın – dehşet ve utanç içinde krallığındaki insanların yarısının evlerinin altındaki kilitli odalarda açlıktan öldüklerini öğrendiği Havnor'daki adalet divanında bir davacı – ona "Gel bana!" diye bağıran ama hiç bulamadığı bir çocuk – uyurken sağ eli boğazına asılı kesecikteki minik tılsımını tutmuş, sıkı sıkı kavramıştı.

Rüyacıların üstündeki güverte kamarasında kadınlar rüya görüyordu. Seserakh dağlarda yürüyordu, yurdunun o güzelim çöl dağlarında. Ama yasak yolda, ejderhaların yolunda yürüyordu. İnsan ayağı bu yola basmamalıdır, hiç geçmemelidir. Yoldaki, kızın çıplak ayaklarının altındaki toz pürüzsüz ve sıcaktı; orada yürümemesi gerektiğini bildiği halde yürüdü. Başını kaldırıp dağların bildiği dağlar olmadığını, kara, testere gibi kırık kırık zirveli, hiç tırmanamayacağı dağlar olduğunu görünceye kadar yürüdü. Her şeye rağmen o dağlara tırmanmalıydı.

İrialı fırtına rüzgârında neşeyle uçuyordu ama fırtına kanatlarına doğru ilmek şeklinde şimşekler yolluyor, onu aşağıya, bulutlara doğru çekiyordu; bulutlara gittikçe yaklaşırken onların bulut değil kara kayalar olduğunu, sıra halindeki kara dağların testere dişi gibi kırık sırtları olduğunu gördü. Kanatları her iki yanına şimşeğin bağlarıyla sıkıca bağlanmıştı; düştü.

Tehanu yerin derinliklerinde bir tünelden emekliyordu. Nefes alabilecek kadar hava yoktu ve o emekledikçe tünel daralmıştı. Geri dönemiyordu. Fakat ağaçların topraktan tünele doğru uzayan pırıltılı kökleri, bazen kendisini karanlığa doğru çekecek şekilde tutunabilmesini sağlıyordu.

Tenar, Atuan'daki Kutsal Mahal'deki İsimsizlerin Tahtı'nın merdivenlerini tırmandı. Çok ufaktı ve merdivenler çok yüksekti, o yüzden merdivenlere güçlükle tırmanabiliyordu. Ama dördüncü basamağa varınca rahibelerin kendisine tembih ettikleri gibi durup dönmedi. Devam etti. Basamakları örtecek kadar yığılmış tozların içinde, hiç ayak basılmamış basamakları ayaklarıyla yoklayarak, bir sonraki basamağa tırmandı, sonra bir sonrakine, bir sonrakine. Aceleyle gidiyordu çünkü boş tahtın arkasında Ged bir şey bırakmıştı, ya da bir şeyini kaybetmişti, milyarlarca insan için çok önemli olan bir şey; bunu bulması gerekiyordu. Ama ne olduğunu bilmiyordu. "Bir taş, bir taş," diyordu kendi kendine. Fakat tahtın arkasında, sonunda emekleyerek oraya vardığında, sadece baykuş pisliğiyle toz buldu.

Gont'un Şarlak'ındaki Yaşlı Büyücü'nün evinde Ged başbüyücü olduğunu

görüyordu rüyasında. Okul'un Ustaları'nın toplantı odasına doğru, rünlerle dolu koridorda yürürken arkadaşı Thorion ile konuşuyordu. "Hiç gücüm yoktu," diye açıklıyordu Thorion ona ciddiyetle, "yıllar boyunca." Çağrıcı gülümseyerek, "Bu sadece bir rüyaydı, biliyorsun değil mi?" dedi. Fakat Ged, arkasından sürüklenen uzun kara kanatlardan çok huzursuz olmuştu; omzunu silkerek kanatlarını kaldırmaya çalıştı ama kanatlar boş çuvallar gibi yerde sürüklenip duruyordu. "Kanatların var mı?" diye sordu Thorion'a, o da, "A, tabii," dedi keyifle, kanatlarının nasıl sırtına ve bacaklarına minik, ince bağlarla sıkı sıkıya tutturulmuş olduğunu göstererek. "Sıkı sıkı bağlandım, boyunduruk altına girdim," dedi.

RokeAdası'nın Varlık Korusu'ndaki ağaçlar arasında Şekillendirme Ustası Azver, yaz aylarında sık sık yaptığı gibi ormanın doğu kıyısına yakın bir yerde, başını kaldırıp baktığında yapraklar arasından yıldızları görebileceği bir açıklıkta uyuyordu. Burada uykusu hafif, seyyal olur; aklı, dansları içinde yerlerini değiştiren yıldızların ve yaprakların hareketleriyle yönlenerek bir düşünceden bir rüyaya gider gelirdi. Ama o gece hiç yıldız yoktu ve yapraklar kıpırtısız sarkmış duruyordu. Bakışlarını ışıksız gökyüzüne kaldırarak, bulutların ardını gördü. Yüksek kara gökyüzünde yıldızlar vardı: Minik, parlak ve hareketsiz. Hiç kıpırdamıyorlardı. Güneşin doğmayacağını biliyordu. O zaman olduğu yerde doğruldu, uyandı ve ağaç dizileri arasında her zaman asılı duran hafif, yumuşak ışığa baktı. Kalbi yavaş ve sert atıyordu.

Büyük Ev'de uykudaki delikanlılar, uykuları içinde dönüyor, bağırıyor, tozdan bir ovada bir orduyla dövüşmek zorunda olduklarını ama dövüşmeleri gereken savaşçıların yaşlı erkekler, kadınlar, zayıflar, hasta insanlar ve ağlayan çocuklar olduğunu görüyorlardı rüyalarında.

Roke Ustaları denizden üzerlerine doğru bir geminin gelmekte olduğunu görüyorlardı rüyalarında, ağır yüklü, suya gömülmüş bir geminin. Biri geminin yükünün kara taşlar olduğunu görmüştü. Başka biri yanan ateş taşıdığını. Bir başkası da yükünün rüyalar olduğunu.

Büyük Ev'de uyuyan yedi usta, taştan uyku hücrelerinde birer birer uyanıp minik birer tılsım ışığı yaparak kalktılar. Kapıcı'yı kalkmış, kapıda bekler buldular. "Kral gelecek," dedi Kapıcı gülümseyerek, "şafak vakti."

"Roke Tepesi," dedi Tosla, alacakaranlık dalgalar üzerinde uzakta, kıpırdamadan duran solgunca dalgaya bakarak. Bulut örtüsü dağılınca gökyüzü saf renksiz kubbesiyle suların kocaman dairesi üzerinde bir kavis çizdi.

Geminin kaptanı da onlara katıldı. "Hoş bir şafak," dedi, sessizlik içinde fısıldayarak.

Doğu yavaşça sarı bir renge ağardı. Lebannen geminin kıçına baktı. Ka-

dınlardan ikisi kalkmış, kamaralarının dışındaki tırabzanın yanında duruyordu; uzun boylu, yalın ayak, sessizce doğuya bakıyorlardı.

Gün ışığını ilk olarak yuvarlak yeşil tepenin başı yakaladı. Thwil Körfezi'nin burunları arasından geçtiklerinde hava iyice aydınlanmıştı. Gemideki herkes güverteye çıkmış seyrediyordu. Ama hâlâ az ve alçak sesle konuşuyorlardı.

Rüzgâr limanın içinde kesilmişti. Deniz o kadar sakindi ki su körfezin üzerinden yükselen kasabayı ve kasabanın üzerinde yükselen Büyük Ev'in duvarlarını olduğu gibi yansıtıyordu. Gemi yavaşlayarak, daha da yavaşlayarak kaydı.

Lebannen geminin kaptanına ve Mühresenk'e baktı. Kaptan başıyla onayladı. Büyücü ellerini bir tılsımla kaldırıp yavaşça ileri doğru uzatarak mırıldandı.

Gemi yavaşça, en uzun rıhtıma yanaşıncaya kadar yavaşlamadan ilerledi. Sonra kaptan konuştu, adamlar rıhtımdaki adamlara halat atıp bağırırken büyük yelken sarılmıştı; böylece sessizlik bozuldu.

Rıhtımda onları karşılamaya gelmiş insanlar vardı; toplanan kasaba halkı, aralarında kendi boyunca ağır bir asa tutan iriyarı, geniş omuzlu, kara tenli bir adam da bulunan Okul'dan bir grup delikanlı. "Roke'a hoşgeldiniz Batı Diyarları'nın Kralı," dedi adam, gemiye iskele tahtası uzatılıp bağlanırken ileri çıkarak. "Ve tüm yanınızdakilere de hoşgelmişler."

Yanındaki delikanlılarla kasaba halkı seslenerek onları ve kralı selamladı; Lebannen de iskele tahtasından ilerlerken onlara neşeyle cevap verdi. Çağrıcı Usta'yı selamladı ve bir süre konuştular.

Gelenlere kucak açan sözlerine karşın orada olup da olanları izleyenler Çağrıcı Usta'nın çatık bakışlarının tekrar tekrar gemiye, parmaklıkların yanında duran kadınlara gittiğini ve verdiği cevapların kralı tatmin etmediğini görebiliyordu.

Lebannen onun yanından ayrılıp gemiye geri döndüğünde, İrialı onu karşılamak için ilerledi. "Kral Efendi," dedi, "ustalara onların evine –bu kez– girmek istemediğimi söyleyebilirsin. İsteseler de girmem."

Lebannen'in yüzü son derece asıktı. "Seni yanına çağıran Şekillendirme Ustası, Koru'ya çağırıyor," dedi.

Bunun üzerine İrialı güldü, neşeyle: "Bunu biliyordum," dedi. "Tehanu da benimle gelecek."

"Annem de," diye fısıldadı Tehanu.

Kral Tenar'a baktı; kadın başıyla onayladı.

"Öyle olsun," dedi. "Geri kalanlarımız da Büyük Ev'de kalacağız, eğer aramızda başka türlüsünü arzu eden yoksa."

"Müsaadenizle efendim," dedi Seppel, "ben de Şekillendirme Ustası'nın konukseverliğine sığınmayı arzu ediyorum."

"Seppel, buna gerek yok," dedi Mühresenk sertçe. "Benimle birlikte evime gel."

Palnlı büyücü yatıştırırcasına hafif bir hareket yaptı. "Arkadaşlarınıza bir itirazım yok dostum," dedi. "Ama bütün hayatım boyunca Varlık Korusu'nda yürüme özlemi çekmiştim. Ayrıca orada daha rahat olacağım."

"Büyük Ev'in kapıları daha önceki gibi bana kapalı olabilir," dedi Kızılağaç, tereddütle; artık Mühresenk'in soluk suratı utançtan kıpkırmızı kesilmişti.

Konuşulanları dikkatle dinleyen prensesin peçeli yüzü, söylenenleri anlamaya çalışarak bir çehreden diğerine döndü. Sonunda o da konuştu: "Lütfen Kral Efendim, arkadaşım Tenar'la olabilir miyim? Arkadaşım Tehanu ile? Ve İrialı ile? Ve o Karg'la konuşmak için?"

Lebannen hepsine baktıktan sonra tüm cüssesiyle rıhtım tahtasının ucunda duran Çağrıcı Usta'ya çevirdi bakışlarını tekrar ve güldü. Parmaklıktan net, cana yakın sesiyle konuştu: "Yanımdakiler geminin kamaralarına tıkılmışlardı Çağrıcı, belli ki ayaklarının altında otları, başlarının üzerinde yaprakları özlemişler. Eğer hepimiz Şekillendirme Ustası'na bizi alması için yalvarırsak ve eğer kabul ederse, en azından bir kereliğine Büyük Ev'in misafirperverliğini geri çevirmemizi affeder misiniz?"

Bir duraksamadan sonra Çağrıcı gergince eğilerek selamladı.

Rıhtımda yanına kısa boylu, tıknaz bir adam geldi ve gülümseyerek Lebannen'e baktı. Gümüşsü bir tahtadan yapılmış asasını kaldırdı.

"Atam," dedi, "bir zamanlar ben sizi Büyük Ev civarında dolandırıp, her konuda yalanlar atmıştım."

"Kumar!" dedi Lebannen. Rıhtım tahtasının ortasında buluşarak birbirlerini kucakladılar, konuşa konuşa rıhtıma doğru yürümeye başladılar.

İlk izleyen Mühresenk oldu; Çağrıcı Usta'yı ciddiyetle ve merasimle selamladıktan sonra Kumar denen adama döndü. "Artık Yelanahtarı mı oldun?" diye sordu; Kumar gülüp de evet deyince o da, "Tam isabet!" diyerek adamla kucaklaştı. Kumar'ı biraz kenara çekip onunla kaşlarını çatarak sabırsızca konuştu.

Lebannen gemiye bakarak diğerlerine de gelmelerini işaret etti; birer birer gelirlerken, onları Roke'un iki ustasına, Çağrıcı Alamet ile Yelanahtarı Kumar'a takdim etti.

Adalar Diyarı'nın birçok adasında insanlar selamlaşmak için Enlad'da olduğu gibi birbirlerinin avuç içlerine dokunmazlar da ya başlarını eğerler ya da her iki avuç içlerini kalplerinin önünde açık tutarlar, sanki bir şey sunarmış gi-

bi. İrialı ile Çağrıcı karşılaşınca ne eğildiler, ne de bir harekette bulundular. Elleri iki yanlarında gergince durdular.

Prenses o derin, dik sırtlı reveransından yaptı.

Tenar geleneksel selam hareketini yapınca Çağrıcı Usta karşılık verdi.

"Gontlu Kadın, Başbüyücünün kızı Tehanu," dedi Lebannen. Tehanu başını hafifçe eğerek geleneksel selam hareketini yaptı. Fakat Çağrıcı Usta, ağzı açık ona bakakaldı ve sanki çarpılmış gibi geriledi.

"Tehanu Hanım," dedi Kumar çabucak Çağrıcı Usta ile arasına girerek, "Roke'a hoşgeldiniz – hem babanız, hem anneniz, hem de kendi varlığınız adına. Umarım yolculuğunuz iyi geçmiştir."

Tehanu kafası karışarak adama baktı, sonra eğilip selam vermekten ziyade yüzünü saklayarak başını eğdi; ama bir çeşit cevap fısıldamayı da becermişti.

Yüzü bronzdan soğukkanlı bir maskeye dönüşmüş olan Lebannen, "Evet, güzel bir yolculuktu Kumar, sonu hâlâ müphem de olsa. Kasabadan yürüyelim mi; Tenar-Tehanu-Prenses-Orm İrialı?" dedi. Konuşurken her birine teker teker baktı ve son ismi özel bir vurguyla belirtti.

Tenar ile yola koyuldular, diğerleri de onları izledi. Seserakh rıhtım tahtasından ilerlerken kararlılıkla kırmızı peçeyi yüzünden geriye itti.

Kumar, Mühresenk, Kızılağaç da Seppel ile birlikte yürüyordu. Tosla gemide kaldı. Rıhtımdan son ayrılan Çağrıcı Alamet oldu; tek başına ağır ağır yürüyordu.

Tenar Ged'e, tarif edişinden çok hoşlandığı için pek çok kere sormuştu Koru'yu. "Herhangi bir koruya benzer, ilk gördüğünde. Pek öyle büyük değildir. Kuzey ve doğu tarafından tarlalar kenarına kadar sokulur; güneyinde ve genellikle batısında da tepeler vardır... Pek bir şey yokmuş gibi görünür. Ama insanın gözünü alır. Ve bazen, Roke Tepesi'nden bakınca, durmadan uzayıp giden bir orman gibi görünür. Nerede bittiğini kestirmeye çalışırsın ama bir türlü beceremezsin. Batıya uzanır gider... İçinde yürürken de, yine önce sıradan gelir insana, gerçi ağaçlar genellikle sadece orada yetişen bir cinstir. Uzun, kahverengi gövdeli, meşe ağacına, kestane ağacına benzeyen bir şey."

"İsimleri ne?"

Ged gülmüştü. "Kadim Lisan'da *Arhada.* Ağaçlar... Hardca'da Koru'daki ağaçlar... Güzün bütün yaprakları sararmaz ama her mevsimde biraz sararırlar, o yüzden yaprakları hep içinde bir altın ışıltısı olan yeşildir. En karanlık günde bile o ağaçlar sanki biraz güneş muhafaza ederler. Ve geceleri altları hiçbir zaman tam manasıyla karanlık olmaz. Yapraklarda bir çeşit parıltı vardır, mehtap gibi, ay ışığı gibi. Koru'da söğüt de yetişir, meşe de, köknar da, diğer cinsler de; ama derinine gittikçe Koru'nun ağaçları gittikçe çoğalır. Ve

kökleri adalardan da derine iner. Kimisi devasa ağaçlardır, kimisi ince; ama çok fazla devrilmiş ağaç veya fidan göremezsin. Çok çok uzun bir zaman yaşarlar." Sesi yumuşamış, hülyalı çıkmaya başlamıştı. "Gölgelerinde, ışıklarında hiç durmadan yürüsen bile kıyısına hiç varmazsın."

"İyi ama Roke o kadar büyük bir ada mı?"

Tenar'a huzurla, gülümseyerek bakmıştı Ged. "Burada, Gont Dağı'ndaki ormanlar da o orman," demişti. "Bütün ormanlar, o."

Ve şimdi Tenar Koru'yu görmüştü. Lebannen'in peşinden, Thwil Kasabası'nın dolambaçlı sokaklarından çıkmışlar, krallarını görmek ve selamlamak için gelen kasaba halkı ve çocuklardan bir sürü toplamışlardı artlarında. Bu neşeli takipçileri, yolcular kasabadan çıkıp sonunda yüksek ve yuvarlak bir tepe olan Roke Tepesi'nin eteklerinden geçen bir keçi yoluna dönüşen, çiftlikler ve çitler arasındaki yola vardıklarında yavaş yavaş geride kalmaya başladılar.

Ged ona Tepe'yi de anlatmıştı. Orada, demişti, bütün büyüler güçlüdür; orada her şey kendi gerçek tabiatına döner. "Orada," demişti, "bizim büyücülüğümüz ile Yer'in Kadim Güçleri birleşir, tek olurlar."

Rüzgâr tepenin yüksek, yarı kurumuş otları arasında esti. Bir sıpa ekin anızı arasından dimdik bacaklarıyla koşuyor, kuyruğuyla oynuyordu. İnek sürüsü, minik bir akarsuyu aşan bir parmaklık boyunca yavaş yavaş ilerliyordu. Ve önlerinde ağaçlar vardı, koyu renkli, gölgeli ağaçlar.

Lebannen'in peşinden iki arazi arasındaki basamakları ve ormanın kıyısındaki güneşli bir çayır üzerindeki yaya köprüsünü aştılar. Akarsuyun yakınında küçücük, yıpranmış bir ev duruyordu. İrialı gruptan ayrılarak otların üzerinden eve doğru koştu ve uzun bir özlemden sonra insanın sevdiği bir atı veya köpeği okşadığı gibi evin kapı pervazını okşayarak, selamladı. "Sevgili ev!" dedi. Ve gülümseyerek diğerlerine dönüp, "Burada yaşamıştım," dedi, "Ejderböceğiyken."

Etrafına bakınarak ormanın kıyısını araştırdı, sonra yeniden koşmaya başladı. "Azver!" diye seslendi.

Bir adam ağaçların gölgesi içinden güneş ışığına çıkmıştı. Saçları ışıkta gümüş yaldız gibi parlıyordu. İrialı ona doğru koştururken adam kıpırdamadan durdu. Ellerini kıza doğru kaldırdı ve kız adamın ellerini kendi elleriyle kavradı. "Seni yakmam, seni bu kez yakmam," diyordu, hem gülüp hem ağlayarak, gerçi gözünde hiç yaş yoktu. "Ateşimi uzakta tutuyorum!"

Birbirlerine iyice sarıldılar, yüz yüze durdular ve Azver ona, "Kalessin'in kızı, eve hoşgeldin," dedi.

"Kız kardeşim de benimle birlikte Azver," dedi İrialı.

Adam yüzünü –Tenar'ın gördüğü kadarıyla açık tenli, sert bir Karglı yü-

züydü– çevirerek, doğrudan Tehanu'ya baktı. Ona doğru ilerledi. Tehanu önünde iki dizinin birden üzerine çöktü. "*Hama Gondun*!" dedi ve yine, "Kalessin'in Kızı," diye ekledi.

Tehanu bir an hiç kıpırdamadan durdu. Yavaşça elini ona uzattı – sağ elini, yanmış elini, pençeyi. Azver kızın elini tutarak başını eğdi ve eli öptü.

"Benim şerefim, sizin geleceğinizi önceden bildirmiş olmam Gontlu Kadın," dedi, sevinç dolu bir hassasiyetle.

Sonra ayağa kalkarak sonunda Lebannen'e döndü, eğilerek selamladı ve "Kralım, hoşgeldiniz," dedi.

"Seni yeniden görmek ne güzel Şekillendirme Ustası! Ama senin bu yalnızlığına bir sürü insan getiriyorum."

"Benim yalnızlığım zaten kalabalık," dedi Şekillendirme Ustası. "Birkaç canlı ruh dengeyi sağlayabilir."

Soluk gri-mavi-yeşil gözleri aralarında dolandı. Aniden gülümsedi, sımsıcak bir tebessümdü bu, sert yüzünde bir hayret vardı. "Ama aranızda benim halkımdan kadınlar var," dedi Kargca ve yan yana durmakta olan Tenar ile Seserakh'ın yanına geldi.

"Ben Atuanlı– Gontlu Tenar," dedi Tenar. "Yanımda Kargad Diyarı'nın Yüce Prensesi var."

Azver hanımları gerektiği gibi selamladı. Seserakh da kendi gergin reveransını yaptı ama ağzından kelimeler, Kargca, büyük bir heyecanla dökülmeye başladı. "Ah Rahip Efendi, burada olduğunuza o kadar memnun oldum ki! Eğer sevgili dostum Tenar olmasa Awabath'tan benimle birlikte yolladıkları salak kadınlar dışında dünyada insan gibi konuşan birileri kalmadığını düşünerek delirebilirdim – ama artık onlar gibi konuşmayı öğreniyorum – ayrıca cesareti de öğreniyorum, Tenar hem dostum, hem hocam – Ama dün gece büyük bir yasağı deldim! Bir yasağı deldim! Ah Rahip Efendi, telafi etmek için ne yapmam gerektiğini söyleyin ne olur! Ejderha Geçidi'nde yürüdüm!"

"Ama gemideydin prenses," dedi Tenar ("Rüyamda gördüm," dedi Seserakh sabırsızlıkla), "ayrıca Şekillendirme Ustası bir rahip değil, bir... sihirbaz."

"Prenses," dedi Şekillendirme Ustası Azver, "sanırım hepimiz Ejderha Geçidi'nde yürüyoruz. Bütün yasaklar sarsılmış veya delinmiş olabilir. Sadece rüyada değil. Bu konuda daha sonra konuşacağız, ağaçların altında. Korkmayın. Müsaade ederseniz dostlarıma hoşgeldiniz diyeyim, olmaz mı?"

Seserakh asaletle başını sallayınca Azver, Kızılağaç ve Mühresenk'i karşılamak üzere döndü.

Prenses onu izledi. "Bir savaşçı," dedi Tenar'a Kargca, memnuniyetle. "Bir rahip değil. Rahiplerin dostu olmaz."

Hep birlikte yavaşça ilerleyerek ağaçların gölgeleri altına girdiler.

Tenar dalların oluşturduğu kemerlerin altına, yaprakların katmanlarına ve galerilerine baktı. Meşe ağaçları ve büyük bir hemmen ağacı gördü ama ağaçların çoğu Koru'nun ağaçlarıydı. Oval yaprakları toz ağaçları veya kavaklar gibi havada rahatça hareket ediyordu; kimisi sararmıştı, köklerinde, yerde altın ve kahverengi benekler vardı ama sabah ışığındaki yapraklar yaz için fazla yeşil, gölge ve derin ışık doluydu.

Şekillendirme Ustası onları ağaçların arasındaki bir patikadan götürdü. İlerlerlerken Tenar yine Ged'i düşündü, burayı anlatan sesini hatırladı. Yazın ilk günlerinde Tehanu'yla birlikte kralın gemisiyle Havnor'a gitmek için Gont Limanı'na inerken onu evlerinin kapısına bıraktıkları zamandan beri hissetmediği kadar yakınında hissetmişti onu. Ged'in çok önce Şekillendirme Ustası ile burada yaşadığını ve Azver'le buralarda yürüdüğünü biliyordu. Koru'nun Ged için kutsal ve merkezi bir yer olduğunu, barış ve huzurun bağrı olduğunu biliyordu. Sanki başını kaldırıp baksa, uzun, güneşle beneklenmiş açıklıklardan birinin kıyısında onu göreceğini hissediyordu. Ve bu fikir içini rahatlatıyordu.

Çünkü bir gece önceki rüyası onu çok huzursuz etmişti; Seserakh yasakları deldiği rüyasını patlarcasına anlatınca da Tenar çok şaşırmıştı. O da rüyasında bir yasağı delmiş, sınırı aşmıştı. Boş Taht'ın son üç basamağına, yasak basamaklara tırmanmıştı. Atuan'daki Mezarlar Mahali çok uzakta ve çok gerideydi; üstelik belki de isminin ondan alınmış olduğu o mabette deprem taht veya basamak bırakmamıştı. Yer'in Kadim Güçleri vardı orada ve burada. Ne değişmişler, ne de hareket etmişlerdi. Deprem ve yer onlardı zaten. Onların adaleti, insan adaleti değildi. Yuvarlak tepe, yani Roke Tepesi'nin etrafından yürürken bütün güçlerin birleştiği yerde yürüdüğünü biliyordu.

Çok önce baş kaldırmıştı onlara, Mezarlar'dan kendini kurtarmış, hazineyi çalmış, buraya, Batı'ya kaçmıştı. Ama onlar buradaydılar. Ayağının altında. Ağaçların köklerinde, tepenin kökünde.

Böylece, dünyanın güçlerinin birleştiği yerde, insan güçleri de bir araya gelmişti: Bir kral, bir prenses, büyücülük ustaları. Ve ejderhalar. Ve sonradan çiftçi karısı olan hırsız rahibe ile kırık kalpli bir köy sihirbazı...

Dönüp Kızılağaç'a baktı. Kızılağaç Tehanu'nun yanından yürüyordu. Sessizce konuşuyorlardı. Tehanu onunla başkalarıyla, hatta İrialı'yla olduğundan çok daha rahat konuşuyor ve birlikteyken çok rahat görünüyordu. Onları görmek Tenar'ı mutlu ediyordu; koca ağaçların altında yürümeyi sürdürürken, yeşil ışığın ve kıpırdayan yaprakların yarattığı yarı vecit halinde zihnini serbest bırakmıştı. Kısa bir süre sonra Şekillendirme Ustası durunca üzüldü. Koru'da ebediyen yürüyebilirdi.

Ağaç dalları tepede kavuşmadığı için gökyüzüne açılan çimenlik bir alanda toplandılar. Thwilburn'ün kollarından biri açıklığın yanında akıyordu; yolu üzerinde söğütler ve kızılağaçlar yetişmişti. Akarsudan pek uzakta olmayan bir yerde taş ve çimenden yapılmış alçak, biçimsiz bir ev vardı; evin sazlarla hasırdan yapılmış duvarına, duvardan daha yüksek bir bölüm eklenmişti. "Yaz sarayım, kış sarayım," dedi Azver.

Hem Mühresenk, hem de Lebannen bu ufak yapıya hayretle baktı ve İrialı, "Senin bir evin olduğunu bilmiyordum!" dedi.

"Yoktu," dedi Şekillendirme Ustası. "Ama insanın kemikleri yaşlanıyor."

Gemiden ufak tefek bir şeyler alıp taşıyarak, kısa süre sonra evde kadınlar için, ek bölümde de erkekler için yatacak bir yerler hazırlandı. Delikanlılar Koru'nun kıyılarında koşa koşa gidip gelerek Büyük Ev'in mutfaklarından bol bol erzak taşıyorlardı. Akşamüstü geç vakitlerde Roke Ustaları, kral ve yanındakilere katılmak için Şekillendirme Ustası'nın davetine icabet ettiler.

"Yeni başbüyücüyü seçmek için burada mı toplanıyorlar?" diye sordu Tenar Mühresenk'e, çünkü Ged Tenar'a ormandaki o gizli açıklıktan söz etmişti.

Mühresenk hayır anlamında başını salladı. "Zannetmiyorum," dedi. "Kral bilir çünkü son toplandıklarında o da oradaydı. Ama belki de bunu sadece Şekillendirme Ustası biliyordur. Malum, ormanda her şey değişir. 'Hiçbir şey her zaman durduğu yerde olmaz.' Sanırım arasındaki yollar da hiçbir zaman aynı olmaz."

"Ürkütücü olmalı," dedi Tenar, "ama nedense korkmuyorum."

Mühresenk gülümsedi. "Burası öyledir," dedi.

Tenar ustaların, başlarında iriyarı, ayı cüsseli Çağrıcı ve genç iklim ustası Kumar ile orman içindeki açıklığa gelişlerini seyretti. Mühresenk ona diğerlerinin kimler olduğunu söyledi: Dönüşüm Ustası, Okuyucu, Şifacı, El Usta: Hepsi kır saçlıydı, Dönüşüm Ustası yıllarla iyice zayıflamış, büyücülük asasını baston gibi kullanıyordu. Bademgözlü, pürüzsüz yüzlü Kapıcı ne genç, ne de yaşlı duruyordu. En son gelen İsim Ustası en az kırklarında görünüyordu. Yüzü sakin ve kapalıydı. Kendisini krala Kurremkarmerruk diye takdim etti.

Bunun üzerine İrialı kırgın bir edayla patladı, "Ama değilsin!"

İsim Ustası İrialı'ya bakarak, tarafsızca, "Bu İsim Ustası'nın ismidir," dedi.

"O halde benim Kurremkarmerruk'um öldü mü?"

İsim Ustası başıyla onayladı.

"Ah," diye haykırdı İrialı, "bu tahammülü zor bir haber! O benim dostumdu, burada çok az dostum varken üstelik!" Başını çevirdi ve İsim Ustası'na bakmadı, kederinden hiddetlenmiş, gözyaşlarını dökememişti. Şifacı Usta'yı ve Kapıcı'yı samimiyetle selamladı ama diğerleriyle konuşmadı.

Tenar, ustaların İrialı'yı, kırlaşmış kaşlarının altından, huzursuz bakışlarla süzdüklerini gördü.

Bakışlarını ondan Tehanu'ya çevirdiler; sonra yeniden çevirdiler; arkalarına kaçamak bir bakış attılar. O zaman Tenar, Tehanu ile İrialı'ya baktıklarında ne gördüklerini merak etti. Çünkü bunlar büyücü gözüyle gören adamlardı.

O yüzden Çağrıcı Usta'nın Tehanu'yu ilk gördüğündeki kabalığını ve gizleyemediği dehşetini affetti. Belki de dehşet değildi. Belki de huşuydu.

Herkes birbirine takdim edildikten ve çimenin hah, gökyüzüyle yaprakların tavan olduğu yerde ihtiyaç duyanlara kütükler ve minderler verilip halka halinde oturduktan sonra hâlâ hafif Karg aksanıyla konuşan Şekillendirme Ustası, "Sizin için de bir mahzuru yoksa ustalar, krala kulak verelim," dedi.

Lebannen ayağa kalktı. O konuşurken Tenar bastıramadığı bir gururla seyretti. Şu genç haliyle ne kadar güzel, ne kadar akıllıydı! İlk başta sözlerin kendisini değil de sadece hislerini ve arzularını takip etti.

Lebannen ustalara kısa ve net bir biçimde onu Roke'a getiren meseleleri anlattı: Ejderhalar ile rüyaları. "Her gece bu şeyler birbirlerine yaklaşıyorlar, hep daha büyük bir katiyetle bir olaya, bir sona doğru ilerliyorlar gibi geldi bize. Bu zeminde, bize destek verecek bilginiz ve gücünüzle olacak olanı önceden görebilir, zihnimizi boğmadan ona hazırlıklı olabiliriz gibi geldi. En bilge büyücülerimizden biri bize şu kehanette bulunmuştu: Büyük bir değişim kapımızda. Bu değişimin ne olduğunu, nedenini, ne yol izleyeceğini öğrenmek ve onu çelişkiden, yıkımdan uyuma ve huzura dönüştürmek için, hüküm sürdüğüm barış burcunun altında birleşmeliyiz," diye sözünü bitirdi.

Çağrı Ustası Alamet ona cevap vermek için ayağa kalktı. Resmi birkaç iltifattan ve Yüce Prenses'e özellikle hoşgeldin dedikten sonra, "İnsanların rüyalarının ve rüyalarından daha fazla şeylerin bizi korkunç bir değişime karşı uyardıkları konusunda bütün Roke büyücüleri hemfikirdir. Ölüm ile yaşam arasındaki en derin sınırlar içinde bir karışıklığın olduğunu –bu sınırların ihlal edildiklerini, daha da beter bir tehdit olduğunu– teyit ediyoruz. Fakat bu huzursuzlukların büyü sanatına vakıf olan biz ustalar tarafından anlaşılıp denetlenebileceği konusunda kuşkularımız var. Öte yandan yaşam ve ölümleri insanlardan çok farklı olan ejderhaların vahşi öfkeleri ve kıskançlıklarını bir yana bırakıp insanların iyiliği için uğraşacakları konusunda çok daha derin kuşkularımız var," dedi.

"Çağrıcı Usta," dedi Lebannen, İrialı konuşamadan, "Orm Embar benim için Selidor'da can verdi. Kalessin beni tahtıma taşıdı. – Bu halka içersinde üç ayrı halk var: Karglar, Hardlar ve Batı Ahalisi."

"Bir zamanlar hepsi tek bir ahaliydi," dedi İsim Ustası tarafsız, ifadesiz sesiyle.

"Ama artık değiller," dedi Çağrıcı, her kelimeyi tek tek, yavaş yavaş söyleyerek. "Ağır gerçekleri söylediğim için beni yanlış anlamayın Kral Efendimiz! Sizin ejderhalarla yaptığınız ateşkes anlaşmasına saygı duyuyorum. İçinde bulunduğumuz tehlike geçtiği zaman Roke, onlarla daha uzun vadeli bir barış sağlanması için Havnor'a yardım edecektir. Fakat ejderhaların, şu anda üzerimize çöken bu bunalımla hiçbir ilgisi yok. Yaratılış Lisanı'nı unuttukları zaman ölümsüz ruhlarından da feragat edeceklerine söz veren doğu ahalisinin de bir ilgisi yok."

"*Es eyemra,*" dedi hafif, tıslayan bir ses: Tehanu ayağa kalkmıştı.

Çağrıcı ona bakakaldı.

"Bizim lisanımız," diye tekrarladı Hardca Tehanu, Çağrıcı'nın bakışlarına karşılık vererek.

İrialı güldü. "*Es eyemra,*" dedi.

"Siz ölümsüz değilsiniz," dedi Tenar Çağrıcı'ya. Konuşmaya hiç niyeti yoktu aslında. Ayağa kalkmadı. Kelimeler ağzından yıldırım düşmüş kayadan çıkan kıvılcımlar gibi fırlayıvermişti. "*Biz* öyleyiz ama! Biz ölmeyen dünyaya yeniden kavuşmak için ölüyoruz. Aslında yemin edip, ölümsüz ruhlarından olan sizsiniz."

Hepsi hiç kıpırdamadan duruyordu. Şekillendirme Ustası elleriyle hafif bir hareket yaptı, kibar bir hareket.

Tam bağdaş kurduğu bacaklarının önünde, oturduğu yerdeki otlar üzerine birkaç çalı parçası ve yaprakla yaptığı deseni incelerken yüzü düşünceliydi ama huzursuz değildi. Başını kaldırıp etrafındakilere baktı. "Sanırım en kısa zamanda oraya gitmek zorunda kalacağız," dedi.

Yine bir sessizlik oluştuktan sonra Lebannen sordu: "Nereye gideceğiz efendim?"

"Karanlığa," dedi Şekillendirme Ustası.

Kızılağaç oturmuş onları dinlerken, yavaş yavaş sesler cılızlaştı, solup gitti ve yazın son günlerinin sıcak son gün ışıkları solarak karanlık oldu. Ağaçlardan başka bir şey kalmamıştı: Kör toprak ile gök arasındaki uzun, kör varlıklar. Toprağın hayattaki en yaşlı çocukları. *Ah, Segoy,* dedi gönlünden, *yaratılmış ve yaratmış olan, bırak sana geleyim.*

Karanlık durmadan devam ediyordu; ağaçları da, her şeyi de geçmişti.

Boşluğa karşı tepeyi gördü, kasabadan yürüyerek çıktıklarında sağlarında kalan yüksek tepeyi. Tepenin yanından geçen yoldaki tozu gördü, patika üzerindeki taşları.

Otlar yüksekti. Kıvılcımotlarının açılmış çiçek keseciklerinin arasında başlarını sallayıp duruyorlardı. Dar patikaya vardı ve patikadan dik yamacı

tırmanmaya başladı. Artık kendimim, dedi gönlünden. Segoy, dünya çok güzel. Ondan geçip sana gelmeme müsaade et.

Yapmam gereken şeyi yine yapabilirim, diye düşündü yürürken. Kırılmış olan şeyi tamir edebilirim. Yeniden birleştirebilirim.

Tepenin başına ulaştı. Orada güneş ve rüzgâr içinde, boyunlarını eğen otlar arasında dururken sağ yanında tarlaları, küçük kasabanın ve büyük evin çatılarını, parlak körfezi ve ötesindeki denizi gördü. Dönse batısında, mavi uzam içinde yitip giden nihayetsiz ormanın ağaçlarını görebilirdi. Önündeki tepenin yamacı loş ve griydi, taştan duvara, duvarın gerisindeki karanlığa ve duvarda birikmeye başlamış, ona seslenen gölgelere doğru iniyordu. *Geleceğim,* dedi onlara. *Geleceğim!*

Omuzlarına ve başına bir sıcaklık yayıldı. Rüzgâr tepesindeki yaprakları karıştırdı. Sesler konuştu; konuşuyorlar, onu çağırmıyorlar, ismini seslenmiyorlardı. Şekillendirme Ustası'nın gözleri, çimenlikteki halkanın diğer yanından onu izliyordu. Çağrıcı da onu izliyordu. Kızılağaç dehşete düşmüş gibi başını önüne eğdi. Dinlemeye çalıştı. Aklını başına toplayarak dinledi.

Kral konuşuyor; bütün bu irade sahibi amansız adam ve kadınları bir amaç etrafına toplamaya çalışıyordu. "Buraya yelken açtığımız zaman Yüce Prenses'ten öğrenmiş olduğum şeyi size izah etmeye çalışayım Roke Ustaları. Prensesim, sizin adınıza konuşabilir miyim?"

Peçesiz prenses halkanın karşı tarafından ona bakarak, ciddi bir baş hareketiyle izin verdi.

"Prensesin hikâyesi şöyle: Uzun zaman önce, insanlar ve ejderhalar bir cinsmiş, aynı lisanı konuşurmuş. Fakat farklı şeylerin peşindeymişler o yüzden ayrılmaya karar vermişler – farklı yönlere gidebilmek için. Bu anlaşmaya Vedurnan denmiş."

Mühresenk başını ani bir hareketle kaldırdı; Seppel'in iri, kara gözleri açıldı. "*Verw nadan,*" diye fısıldadı.

"İnsanlar doğuya, ejderhalar batıya gitmiş. İnsanlar Yaratılış Lisanı bilgilerinden vazgeçmişler ama bunun karşılığında elleriyle yapabilecekleri her türlü hüneri, mahareti ve ellerin yapabileceği her şeyi kazanmışlar. Ejderhalar bu tür şeylerden olduğu gibi vazgeçmiş. Ama Kadim Lisan'ı alıkoymuşlar."

"Ve kanatlarını," dedi İrialı.

"Ve kanatlarını," dedi Lebannen. Azver'le göz göze gelmişti. "Şekillendirme Ustası, belki siz hikâyeye benden daha iyi devam edersiniz?"

"Gont ile Hur-at-Hur köylüleri, Roke'un bilgeleri ile Karego rahiplerinin unutmuş oldukları şeyi hatırlamış," dedi Azver. "Evet, çocukken bana da bu hikâyeyi anlatmışlardı sanırım, ya da buna benzer bir şeyi. Ama o hikâyede ejderhalar unutulmuştu. O hikâye, Adalar Diyarı'nın Kara Halkı'nın nasıl söz-

lerini bozduklarını anlatırdı. Hepimiz sihir dilinden ve sihirden vazgeçeceğimize ve sadece kendi lisanlarımızı kullanacağımıza söz vermiştik. Hiç isim koymayacak, hiç tılsım yapmayacaktık. Segoy'a teslim olacaktık, anamız olan Yer'in güçlerine, tüm Savaşçı Tanrılar'ın anasına teslim olacaktık. Fakat Kara Halk bu anlaşmayı bozdu. Onlar Yaratılış Lisanı'nı becerileriyle yakalayıp, bunu rünlerle yazdılar. Sakladılar, öğrettiler, kullandılar. Onunla ve el becerileriyle Gerçek Lisan'ı konuşan yalancı dilleriyle tılsımlar yaptılar. O yüzden Karglar onlara hiç güvenemez. Hikâye böyle anlatıyor."

İrialı konuştu: "İnsanlar, ejderhalardan farklı olarak ölümden korkar. İnsanlar hayatı sahiplenmek, hayata sahip olmak ister, sanki hayat kutu içindeki mücevhermiş gibi. O kadim büyücüler sonsuz bir hayat için yanıp tutuşmuştu. Gerçek isimleri kullanarak insanların ölmelerini önlüyorlardı. Ama ölmeyen, hiçbir zaman yeniden doğamaz."

"İsim ile ejderha birdir," dedi İsim Ustası Kurremkarmerruk. "Biz insanlar *verwnadan* sırasında isimlerimizi kaybettik ama sonra yeniden nasıl bu isimleri kazanabileceğimizi öğrendik. İsim, nefsin kendisidir. Neden ölüm bunu değiştirsin?"

Çağrıcı'ya baktı; ama Alamet tüm ağırlığıyla, asık bir suratla oturmuş dinliyor, konuşmuyordu.

"Biraz daha açıklar mısınız İsimci?" dedi kral.

"Anlatacaklarımın yarısı tahmin, yarısı bilgi; bilgilerimi de köy masallarından değil Yalnız Kule'deki en kadim kayıtlardan öğrendim. İlk Enlad kralların dan bin yıl kadar önce Ea ile Solea'da insanlar varmış, ilk ve en büyük büyücüler, Rün Yapıcılar. Yaratılış Lisanı'nı yazmayı öğrenenler onlarmış. Onlar, ejderhaların hiç öğrenemediği rünleri yapmışlar. Bize her ruha gerçek ismini vermeyi öğretmişler: Ruhun gerçeğini, ruhun nefsini. Ve rünlerin güçleriyle, gerçek isimlerini taşıyanlara bedenin ölümünün ötesinde bir hayat vermişler."

"Ölümsüz yaşam," Seppel'in yumuşak sesi sözü aldı. Hafifçe tebessüm ederek konuşuyordu. "Nehirlerin, dağların, güzel şehirlerin olduğu, hiç cefa ve eza olmayan, nefsin değişmeden, sonsuza kadar dayandığı büyük bir diyarda... Kadim Paln İrfanı'nın rüyası buydu."

"Nerede," dedi Çağrıcı, "nerede bu diyar?"

"Öteki rüzgârda," dedi İrialı. "Batının ötesindeki batıda." Hepsine biraz sitemkâr, biraz öfkeli baktı. "Biz ejderhaların sadece bu dünyanın rüzgârlarında mı uçtuğumuzu sanıyordunuz siz? Her türlü mülkiyet hakkından feragat ederek sahip olduğumuz hürriyetin akılsız bir martınınkinden farksız olduğunu mu düşündünüz? Diyarımızın sizin zengin adalarınızın kıyıcığındaki birkaç kayadan ibaret olduğunu mu? Siz yere, siz denize sahipsiniz. Ama biz

güneş ışığının ateşleriyiz, biz rüzgâra bineriz! Siz toprağı sahiplenmek istediniz. Yapacak ve muhafaza edecek şeyler istediniz. Ve aldınız da. İşte o taksimat oydu: *verw nadan*. Ama hakkınıza razı olmadınız. Sadece endişeleriniz yerine bizim hürriyetimizi istediniz. Rüzgârı istediniz! Ve o yemin bozanların büyü ve sihirleriyle diyarımızın yarısını bizden çaldınız, sonsuza kadar orada yaşayabilmek için orayı hayat ve ışığa karşı duvarla çevirdiniz. Hırsızlar, hainler!"

"Hemşire," dedi Tehanu, "bunlar bizden çalan adamlar değil. Bunlar bedelini ödeyenler."

Tehanu'nun kaba, fısıltılı sesini bir sessizlik izledi.

"Bedeli neydi?" dedi İsimci.

Tehanu İrialı'ya baktı. İrialı tereddüt ettikten sonra, oldukça yumuşak bir sesle, "*Tamahkârlık güneşi söndürür*. Bunlar Kalessin'in sözleri," dedi.

Şekillendirme Ustası Azver konuştu. Konuşurken açıklığın karşı tarafındaki ağaç sıralarının arasına bakıyordu, sanki yaprakların hafif hareketlerini takip eder gibi. "Eski insanlar ejderhaların diyarının sadece bedensel olmadığını fark etmişlerdi. Uçabildiklerini... zamanın dışında belki de... Ve bu hürriyeti kıskanarak ejderhaların yolunu izleyip batının ötesindeki batıya varmışlardı. Burada, o diyarın bir kısmında hak talep etmişlerdi. Nefsin sonsuza kadar var olabileceği zamansız bir diyar. Ama onlar ejderhalar gibi bedenleriyle orada olamazlardı. İnsanlar ancak ruhlarıyla orada olabilirlerdi... Böylece hiçbir canlı bedenin, ister ejderha olsun ister insan hiçbir canlı bedenin aşamayacağı bir duvar ördüler. Çünkü ejderhaların hiddetinden korkuyorlardı. Ve isim koyma sanatları batı topraklarında büyük bir tılsım ağı yaratmıştı, böylece adalar halkı ölünce batının ötesindeki batıya gidiyorlar ve ruh olarak orada sonsuza kadar yaşıyorlardı.

"Fakat duvar yapılıp tılsım konunca duvarın içinde rüzgâr da durdu. Deniz çekildi. Pınarlar kurudu. Şafak dağları gecenin dağları oldu. Ölenler karanlık ve çorak bir diyara geldiler."

"Ben o diyarda yürüdüm," dedi Lebannen alçak sesle ve istemeden. "Ölümden korkmuyorum ama oradan korkuyorum."

Aralarında bir sessizlik oldu.

"Kuğu ile Thorion," dedi Çağrı Usta kaba, gönülsüz sesiyle, "onlar o duvarı yıkmaya çalıştılar. Ölüleri yeniden hayata döndürmeye."

"Hayata değil usta," dedi Seppel. "Onlar da hâlâ, Rün Yapıcılar gibi cisimsiz, fani olmayan nefsi aradılar."

"Yine de yaptıkları büyüler o yeri rahatsız etti," dedi Çağrıcı düşünceli bir tavırla. "Böylece ejderhalar o kadim yanlışı hatırlamaya başladı... Ve artık ölülerin ruhları duvarın üzerinden uzanıyor, hayata dönmek için özlem duyuyor."

Kızılağaç ayağa kalktı. "Özlemini çektikleri hayat değil. Ölüm. Yeniden yerle, toprakla bir olmak. Onunla yeniden birleşmek," dedi.

Hepsi ona baktılar ama o farkında bile değildi; zihninin bir kısmı onlarla birlikte, bir kısmı da çorak diyardaydı. Ayağının altındaki çimenler yeşildi, gün ışığıyla aydınlanmıştı ama ölü ve loştu. Başının üzerinde ağaçların yaprakları titriyordu ama alçak taş duvar biraz ilersinde, loş tepenin biraz aşağısında duruyordu. Aralarında bir tek Tehanu'yu gördü; onu tüm belirginliğiyle görüyordu ama onu kendisi ile duvar arasında durmuş sanıyordu. Ona konuştu. "Bunu yaptılar ama yıkamıyorlar," dedi. "Bana yardım eder misin Tehanu?"

"Ederim Hara," dedi kız.

Aralarına bir gölge giriverdi, kızı gözlerden gizleyen, onu kavrayan, tutan kocaman, kara, büyük bir güç; Kızılağaç nefes almak için uğraştı, nefes alamadı, karanlıkta kızıl bir ateş gördü, başka da bir şey görmedi.

Koru içindeki açıklığın kıyısında yıldız ışığında buluştular; Batı Diyarları'nın Kralı ile Roke Ustaları: Yerdeniz'in iki gücü.

"Yaşayacak mı?" diye sordu Çağrıcı; Lebannen, "Şifacı şu anda tehlikede olmadığını söyledi," dedi.

"Ben hata ettim," dedi Çağrıcı. "Bu yüzden çok üzgünüm."

"Neden onu geri çağırdın?" diye sordu kral, azarlarcasına değil, bir cevap bekleyerek.

Uzun bir süre sonra Çağrıcı yüzünü asarak, "Çünkü bende bunu yapacak güç vardı," dedi.

Sessizce büyük ağaçlar arasındaki açık patikadan yürüdüler. Yolun iki tarafı da çok karanlıktı fakat yürüdükleri yerde yıldız ışıkları gri gri parlıyordu.

"Hatalıydım. Ama ölmek istemek doğru değil," dedi Çağrıcı. Doğu Uçyöre'nin titrek re'leri vardı sesinde. Alçak sesle, neredeyse yalvarırcasına konuşuyordu. "Çok ihtiyar veya çok hastalar için olabilir. Ama hayat bize verilmiş. O kadar büyük bir ihsana sıkı sıkı sarılmayıp kıymet vermemek mutlaka büyük bir hata olur!"

"Ölüm de bize verilmiş," dedi kral.

Kızılağaç otların üzerindeki bir şiltede yatıyordu. Yıldızların altında yatmalı, demişti Şekillendirme Ustası, yaşlı Şifa Ustası da kabul etmişti. Yatmış uyuyordu; Tehanu da kıpırdamadan yanında oturuyordu.

Tenar alçak taş evin kapı eşiğinde oturmuş, Tehanu'yu seyrediyordu. Açık alanın üzerinde ilerlemiş yazın büyük yıldızları parlıyordu: Hepsinin üzerinde tekerleğin dingil çivisi, Tehanu denen yıldız, Kuğu Yüreği vardı.

Seserakh sessizce evden çıkarak, kapının eşiğine, Tenar'ın yanına oturdu. Peçesini tutan tacı çıkartmış, gür esmer saçlarını salmıştı.

"Ah arkadaşım," diye mırıldandı, "bize neler olacak? Ölüler buraya geliyor. Onları hissedebiliyor musun? Kabaran bir dalga gibi. O duvardan. Galiba kimse onları durduramayacak. Batının bütün adalarındaki mezarlarında yatan, bütün o yüzyıllar boyunca ölen, bütün ölü insanlar..."

Tenar bu nabzı, bu seslenişi kafasının içinde, kanında hissetti. Artık Kızılağaç'ın bildiği şeyi biliyordu, hepsi biliyordu. Ama yine de güvendiği şeye dört elle sarılmıştı, güvenin kendisi umuttan başka bir şey olmasa da. "Onlar sadece ölü Seserakh. Biz sahte bir duvar ördük. Yıkılması lazım. Ama gerçek bir duvar var."

Tehanu ayağa kalkarak yavaşça yanlarına geldi. Eşiğin bir altındaki merdivene oturdu.

"İyi, uyuyor," diye fısıldadı.

"Onunla birlikte miydin?" diye sordu Tenar.

Tehanu başıyla onayladı. "Duvardaydık."

"Çağrıcı ne yaptı?"

"Çağırdı... onu zorla geri getirdi."

"Hayata."

"Hayata."

"Acaba en çok hangisinden korkmalı," dedi Tenar, "ölümden mi, hayattan mı? Keşke korkuyu aşabilmiş olsaydım."

Seserakh'ın yüzü, sıcak saçının dalgası, hafif bir dokunuşla Tenar'ın omzuna yaklaştı. "Sen cesursun, cesur," diye mırıldandı. "Ama ah! Ben denizden korkuyorum! Ve kendi ölümümden!"

Tehanu sessizce oturuyordu. Ağaçların arasında asılı kalmış hafif yumuşak ışıkta Tenar kızının ince elinin, nasıl yanık ve çarpık öteki elinin üzerinde durduğunu görebiliyordu.

"Bence," dedi Tehanu yumuşak, garip sesiyle, "öldüğüm zaman ben, beni var eden nefesi geri teneffüs edeceğim. Yapmadığım şeyleri dünyaya iade edebileceğim. Olmuş olabileceğim ve olamadığım şeyleri. Yapamadığım tüm seçimleri. Kaybettiğim, harcadığım, savurduğum her şeyi. Tüm bunları dünyaya geri verebileceğim. Henüz yaşamamış olan yaşamlara. Bu bana yaşadığım hayatı, sevdiğim sevgiyi, aldığım nefesi veren dünyaya hediyem olacak."

Yıldızlara bakarak içini çekti. "Daha uzun bir zaman var," diye fısıldadı. Sonra dönüp Tenar'a baktı.

Seserakh Tenar'ın saçını hafifçe okşadıktan sonra ayağa kalkarak yavaşça eve gitti.

"Çok geçmeden galiba anne..."

"Biliyorum."

"Senden ayrılmak istemiyorum."

"Beni bırakman lazım."

"Biliyorum."

Koru'nun donuk pırıltılı karanlığı içinde sessizce oturdular.

"Bak," diye mırıldandı Tehanu. Gökyüzünde bir yıldız kaymıştı, hızlı, yavaş solan bir ışık izi.

Beş büyücü yıldız ışığında oturdular. "Bakın," dedi biri, eli kayan bir yıldızın izini takip ediyordu.

"Ölen bir ejderhanın ruhu," dedi Şekillendirme Ustası Azver. "Karego-At'ta böyle derler."

"Ejderhalar ölür mü?" diye sordu Mühresenk, düşünceli düşünceli. "Bizim gibi değil, sanırım."

"Bizim gibi de yaşamazlar. Dünyalar arasında hareket ederler. Öyle diyor Orm İrialı. Dünyanın rüzgârından öteki rüzgâra."

"Bizim de yapmaya çalıştığımız gibi," dedi Seppel. "Ve başaramadığımız gibi."

Kumar ona merakla baktı. "Siz Paln'da bu hikâyeyi hep bilir miydiniz – bizim bugün öğrendiğimiz bu irfanı: Ejderhalarla insanların ayrılışını ve çorak diyarın yaratılışını?"

"Bugün işittiğimiz şekliyle değil. Bana *verw nadan*'ın büyünün ilk zaferi olduğu öğretilmişti. Ve büyücülüğün amacının zamanı yenerek, sonsuza kadar yaşamak olduğu... Bu nedenle Paln İrfanı kötülükler yapmıştı."

"En azından siz hor gördüğümüz Ana bilgisine sahip çıktınız," dedi Mühresenk. "Senin halkının yaptığı gibi Azver."

"Eh siz de buradaki Büyük Ev'i inşa etme duyarlılığını göstermişsiniz," dedi Şekillendirme Ustası gülümseyerek.

"Ama yanlış inşa etmişiz," dedi Mühresenk. "Ne inşa ettiysek, yanlış etmişiz."

"Yani yıkmamız icap edecek," dedi Seppel.

"Hayır," dedi Kumar. "Biz ejderha değiliz. Biz evlerde yaşarız. En azından birkaç duvarımızın olması gerekir."

"Rüzgâr pencerelerden esebildiği sürece," dedi Azver.

"Peki kapıdan kimler girecek?" dedi Kapıcı kibar sesiyle.

Bir sessizlik oldu. Bir cırcırböceği açıklığın öte yanından bir yerlerden tüm çalışkanlığıyla öttü, sonra sustu, sonra yeniden öttü.

"Ejderhalar mı?" diye sordu Azver.

Kapıcı başını hayır anlamında salladı. "Bence belki de başlamış ve sonra

ihanet edilmiş olan taksimat sonunda tamamlanacak," dedi. "Ejderhalar hürriyetlerine kavuşacak ve bizi burada yapmış olduğumuz seçimle baş başa bırakacaklar."

"İyi ile kötünün bilgisi," dedi Mühresenk.

"Yaratmanın, şekillendirmenin zevki," dedi Seppel. "Ustalığımız."

"Ve tamahkârlığımızla, zayıflığımızla, korkularımızla," dedi Azver.

Cırcırböceğine, dereye daha yakın bir yerden bir diğer cırcırböceği cevap verdi. İki cayırtı nabız gibi attı, karşılıklı gidip geldi, ritimleri bozuldu, düzeldi.

"Benim korktuğum," dedi Kumar, "o kadar korkuyorum ki dile bile getirmek istemiyorum aslında... Korktuğum şu: Ejderhaların gidişiyle ustalığımızın da gitmesi. Sanatımızın. Büyümüzün."

Diğerlerinin sessizliği, onların da Kumar'ın korktuğundan korktuğunu gösteriyordu. Fakat sonunda Kapıcı konuştu kibarca, ama belli bir katiyetle. "Hayır, zannetmem. Onlar Yaratılış, evet. Ama biz de Yaratılışı öğrendik. Sahiplendik. Bizden alınamaz artık. Onu kaybetmek için unutmamız, savurmamız lazım."

"Benim halkımın yaptığı gibi," dedi Azver.

"Yine de senin halkın arzın ne olduğunu hatırladı, yaşamın nihayetsiz olduğunu," dedi Seppel. "Biz unuttuğumuz halde."

Aralarında yine uzun bir sessizlik yaşandı.

"Elimi duvara uzatabilirim," dedi Kumar çok alçak bir sesle; Seppel ise, "Yakındalar, çok yakındalar," dedi.

"Ne yapmamız gerektiğini nereden bileceğiz?" dedi Mühresenk.

Azver, soruyu takip eden sessizliğin içinde konuştu. "Bir keresinde Başbüyücü efendim burada, Koru'da benimleyken, bütün hayatını, aslında yapmaktan başka çaresi olmayan şeyleri rızasıyla seçmeyi öğrenmekle geçirdiğini söylemişti."

"Keşke şimdi burada olsaydı," dedi Mühresenk.

"O yapacağını yapmış," diye mırıldandı Kapıcı, gülümseyerek.

"Ama biz yapmadık. Biz burada uçurumun kıyısında oturmuş konuşuyoruz – ve hepimiz bunun farkındayız." Mühresenk diğerlerinin yıldız ışığıyla aydınlanmış yüzlerine baktı. "Ölüler bizden ne istiyor?"

"Ejderhalar bizden ne istiyor?" dedi Kumar. "Bu ejderha olan kadınlar, kadın olan ejderhalar – neden buradalar? Onlara güvenebilir miyiz?"

"Başka bir şansımız var mı?" dedi Kapıcı.

"Sanırım yok," dedi Şekillendirme Ustası. Sesine bir sertlik, kılıç gibi keskin bir tını gelmişti. "Sadece peşinden gidebiliriz."

"Ejderhaların mı peşinden?" diye sordu Kumar.

Azver başını hayır anlamında salladı. "Kızılağaç'ın."

"Ama o rehber değil ki Şekillendirme Ustası!" dedi Kumar. "Bir köy tamircisi!"

Mühresenk, "Kızılağaç'ta bir irfan var ama ellerinde, aklında değil. O, gönlünü takip ediyor. Eminim ki bize önderlik etmek gibi bir amacı yoktur," dedi.

"Yine de aramızda seçilmiş olan o."

"Kim seçti onu?" diye sordu Seppel yavaşça.

Şekillendirme Ustası cevap verdi: "Ölüler."

Sessizce oturdular. Cırcırböceklerinin cayırtısı kesilmişti. Yıldız ışığı ile aydınlanmış otların arasından uzun boylu iki suret onlara doğru ilerledi. "Alamet'le birlikte sizin yanınıza oturabilir miyiz?" diye sordu Lebannen. "Bu gece uyku yok."

Şarlak'ın tepesindeki evin kapı eşiğinde oturmuş olan Ged denizin üzerindeki yıldızları seyrediyordu. Bir saat kadar önce uykuya dalmıştı ama gözlerini kapattığı an yamacı görmüş, bir dalga gibi kabaran sesleri duymuştu. Hemen kalkarak yıldızların hareket ettiğini görebilmek için dışarı çıkmıştı.

Yorgundu. Gözleri kapanacaktı, sonra geri dönüş yolunu bulamadan ebediyen orada kalacağı korkusuyla kalbi buz keserek orada, taştan duvarın yanında olacaktı. Sonunda bu korkudan bıkıp sabırsızlanarak ayağa kalktı, evden bir fener alarak yaktı ve Yosun'un evine doğru yola çıktı. Yosun korkmuş olabilirdi, olmayabilirdi de; son günlerde duvara oldukça yakın yaşıyordu. Ama Funda paniğe kapılırsa Yosun onu yatıştıramayabilirdi. Ve bu sefer her ne yapılması gerekiyorsa yapacak olan kendisi olmadığına göre en azından gidip o zavallı yarım akıllıyı teselli edebilirdi. Ona, bunların sadece rüya olduğunu söyleyebilirdi.

Fener minik şeylerin kocaman gölgelerini yol üzerine saçarken, karanlığa doğru gitmek hiç kolay değildi. Tercih ettiğinden daha yavaş yürüdü, birkaç kez tökezlendi.

Geç olmasına rağmen dul adamın evinde ışık gördü. Köyde, bir çocuk ağlıyordu. *Anne, anne neden insanlar bağırıyor? Bağıran insanlar kim anne?* Köyde de uyku yoktu. Bu gece Yerdeniz'de hiçbir yerde uyku yok galiba, diye düşündü Ged. Bunu düşününce hafifçe gülümsedi; çünkü bu duraksamayı, bu korku dolu duraksamayı, bir şeyler değişmeden önce yaşanan bu duraksamayı hep sevmişti.

Kızılağaç uyandı. Yerde yatıyor, arzın derinliklerini altında hissediyordu. Tepesinde parlak yıldızlar yanıyordu, yaz yıldızları – dünyanın doğudan batı-

ya dönmesiyle kıpırdayan rüzgârın esmesiyle kıpırdayan yapraklar arasında kıpırdayan yıldızlar. Yıldızlardan gözlerini ayırmadan önce onları biraz seyretti.

Tehanu onu tepede bekliyordu.

"Ne yapmamız gerekiyor Hara?" diye sordu kız ona.

"Dünyayı tamir etmemiz," dedi Kızılağaç. Gülümsüyordu, çünkü sonunda gönlü ferahlamıştı. "Duvarı yıkmamız lazım."

"Onlar bize yardım edebilir mi?" diye sordu Tehanu çünkü ölüler birikmeye başlamış, otlar kadar, ya da kumlar veya yıldızlar kadar sayıya sığmaz bir halde karanlıkta bekliyordu; artık sessizdiler, ruhların engin, loş kıyısı.

"Hayır," dedi Kızılağaç, "Ama belki başkaları edebilir." Tepeden inerek duvarın yanına gitti. Orada göğüs hizasından biraz daha yüksekti. Duvarın tepeliği üzerine elini koydu ve yerinden oynatmaya çalıştı. Tepelik çok güzel yerleştirilmişti veya bir taşın olabileceğinden daha ağırdı; kaldıramıyor, yerinden kıpırdatamıyordu.

Tehanu yanına geldi. "Bana yardım et," dedi Kızılağaç. Tehanu da ellerini, insan eli ile yanmış pençeyi, taşa koydu, elinden geldiğince sıkı sıkı tuttu taşı ve kaldırmak için asıldı. Taş biraz kıpırdadı, sonra biraz daha. "İttir!" dedi Tehanu ve birlikte yavaşça taşı itip yerinden çıkarttılar, duvarın öte tarafına doğru bir gümbürtüyle devrilinceye kadar üzerinde durduğu kayanın üzerinden sürterek ilerlettiler.

Bir sonraki taş daha küçüktü; birlikte yerinden kaldırabildiler. Duvarın hemen yakınına, tozun içine bıraktılar.

O zaman ayaklarının altındaki zeminde bir titreme oldu. Duvardaki küçük, çatlak taşlar takırdamaya başladı. Ve uzun bir ahla, ölü kalabalığı duvara biraz daha yanaştı.

Şekillendirme Ustası aniden ayağa kalktı, dinleyerek durdu. Koru'daki açıklıkta bulunan yapraklar fırtınadaymışçasına sallanıyor, Koru'nun ağaçları eğiliyor, sanki büyük bir rüzgâra maruz kalmış gibi titriyorlardı ama hiç rüzgâr yoktu.

"Artık değişiyor," dedi Şekillendirme Ustası ve onlardan uzaklaşarak ağaçların altındaki karanlığa daldı.

Çağrıcı, Kapıcı ve Seppel ayağa kalkarak hızlı hızlı ve sessizce onu izlediler. Kumar ile Mühresenk onların arkasından biraz daha yavaşça ilerledi.

Lebannen ayağa kalktı; diğerlerinin ardından birkaç adım attıktan sonra tereddüt ederek, açık alandan taş ve samandan yapılmış alçak eve doğru aceleyle ilerledi. "İrialı," dedi, karanlık kapıdan içeri eğilerek. "İrialı, beni yanında götürür müsün?"

İrialı evden çıktı; gülümsüyordu, etrafında bir çeşit ateşli parlaklık vardı. "Gel o halde, çabuk gel," dedi, elini tuttu. Lebannen'i öteki rüzgâra doğru kaldırırken eli kömür ateşi gibi yanıyordu.

Bir süre sonra Seserakh evin içinden yıldız aydınlığına çıktı, arkasından da Tenar geldi. Ayakta durup etraflarına bakındılar. Hiçbir şey kıpırdamıyordu; ağaçlar yeniden durulmuşlardı.

"Hepsi gitti," diye fısıldadı Seserakh. "Ejderha Yolu'na."

Karanlığa bakarak ileri doğru bir adım attı.

"Ne yapmamız gerekiyor Tenar?"

"Eve göz kulak olmamız," dedi Tenar.

"Ah!" diye fısıldadı Seserakh, dizleri üzerine çökerek. Lebannen'in kapıya yakın bir yerde yattığını, yüzükoyun çimler üzerine uzanmış olduğunu görmüştü. "Ölü değil –galiba– Ah benim canım Kral Efendim, gitme, ölme!"

"Onların yanında. Sen yanında kal. Onu sıcak tut. Eve göz kulak ol Seserakh," dedi Tenar. Sonra, görmeyen gözleri yıldızlara dönmüş Kızılağaç'ın yattığı yere gitti. Yanına oturup elini eline aldı. Bekledi.

Kızılağaç ellerini üzerine koymuş olduğu taşı pek kıpırdatamıyordu ama Çağrıcı yanındaydı, eğilmiş taşı omuzluyordu, "Haydi!" dedi. Birlikte taşı yerinden oynatıncaya kadar ittiler, sonra duvarın öte yanına o aynı ağır gümbürtüyle devirdiler.

Artık diğerleri de Tehanu ile onun yanına gitmişler, taşları yerinden oynatıyorlar, duvarın yanma yıkıyorlardı. Kızılağaç bir an için kendi ellerinin kızıl bir ışıktan gölge düşürdüğünü gördü. Orm İrialı, ilk göründüğü haliyle, büyük bir ejderha biçiminde, duvarın alt sıralarından bir yerden, toprağa iyice gömülmüş koca bir kaya parçasını yerinden oynatmak için uğraşırken ağzından ateşli bir nefes salıvermişti. Pençelerinden kıvılcımlar çıkıyordu ve dikenli sırtı kamburlaşmıştı; derken taş ağır ağır yerinden yuvarlanarak o bölgedeki bütün duvarda gedik açtı.

Diğer taraftaki gölgeler arasında engin, yumuşak bir haykırış duyuldu, boş bir kıyıya vuran denizin sesi gibi. Karanlıkları duvara doğru kabardı. Ama Kızılağaç başını kaldırıp baktığında artık karanlık olmadığını gördü. Yıldızların hiç kıpırdamadığı gökyüzünde ışık hareket ediyordu, karanlık batının uzaklarında kıpırtılı kıvılcımlar.

"Kalessin!"

Bu Tehanu'nun sesiydi. Kızılağaç ona baktı. Tehanu yukarı, batıya bakıyordu. Gözü arzda değildi.

Ellerini uzattı. Ellerinden kollarına, saçlarına, yüzüne ve bedenine ateş yayıldı, başının üzerinde koca kanatlar olarak alevlendi ve onu havaya kaldır-

dı: ateşin yaratığı, alevli, güzel.

Yüksek sesle, berrak, sözsüz bir çığlık attı. Yükseklere uçtu, büyük bir hızla, dalarcasına, beyaz bir rüzgârın anlamsız yıldızları sildiği, ışımakta olan göğe doğru.

Ölü ordusu arasından, oradan buradan birkaç kişi onun gibi yükselerek titreşip ejderha oldular ve rüzgâra bindiler.

Çoğu yayan olarak ileri çıktı. Birbirlerini itmiyorlardı, artık bağırmıyorlardı ama duvardaki yıkık yerlere telaşsız bir inançla yürüyorlardı: Çok sayıda erkek, kadın; yıkılmış duvara geldiklerinde hiç tereddüt etmeden atlayıp geçen ve yok olan, bir toz tutamı, gittikçe aydınlanan ışıkta bir anlığına parlayıveren, bir nefes oluveren erkekler ve kadınlar.

Kızılağaç onları seyretti. Ellerinde hâlâ, duvardan daha büyük kaya parçalarını oynatmak için söktüğü bir taş parçasını tutuyordu. Ölülerin serbest kalışlarını seyretti. Sonunda onu gördü ölüler arasında. O zaman taşı yere attı ve ileri doğru bir adım çıktı. "Zambak," dedi. Kadın onu görerek gülümsedi ve ellerini Kızılağaç'a uzattı. Kızılağaç onun elini tuttu ve birlikte güneş ışığına geçtiler.

Lebannen yıkılmış duvarın yanında durarak şafağın doğuyu aydınlatışını seyretti. Eskiden hiçbir yönün, gidecek hiçbir yerin olmadığı yerde artık bir doğu vardı. Doğu ve batı vardı, ışık ve hareket. Arzın kendisi hareket etti, titreyen bir hayvan gibi sarsıldı, böylece duvarın, onların kırdıkları yerin ötesindeki tarafı da ufalanıp yere yığıldı. Azap denilen dağların uzaktaki kara zirvelerinden ateşler fırladı: dünyanın kalbinde yanıp duran ateşler, ejderhaların beslendikleri ateşler.

Dağların üzerindeki gökyüzüne bakınca, bir zamanlar Ged ile birlikte batı denizinde gördüğü gibi, sabah rüzgârında uçan ejderhaları gördü.

Üçü halkalar çizerek yıkılmış duvarın üzerindeki tepenin başına yakın diğerleriyle birlikte durduğu yere, ona doğru ilerledi. İkisini, Orm İrialı ile Kalessin'i tanıyordu. Üçüncüsünün altından parlak bir zırhı, altın kanatları vardı. O en tepelerinde uçuyordu ve diğerleriyle birlikte alçalmamıştı. Orm İrialı havada onunla oynamaya başladı; birlikte uçuyorlar, birbirlerini sonunda yükselen güneşin en yüksek ışınları Tehanu'ya çarpıp onu ismi gibi, büyük parlak bir yıldız gibi tutuşturuncaya kadar gitgide daha yukarılara doğru kovalıyorlardı.

Kalessin yine haykırdı, alçaldı ve duvarın yıkıntıları arasına tüm iriliğiyle indi.

"*Agni Lebannen,*" dedi ejderha krala.

"En Yaşlı," dedi kral ejderhaya.

"*Aissadan verw nadannan,*" dedi tıslayan engin ses, sanki birbirine vuran büyük ziller gibi.

Lebannen'in yanında Roke'un Çağrıcı Ustası Alamet yere mıhlanmış gibi duruyordu. Ejderhanın sözlerini Yaratılış Lisanı'nda tekrarladıktan sonra bunları Hardca tekrarladı: "Taksim edilmiş olan, yeniden taksim oldu."

Şekillendirme Ustası onlara yakın duruyordu, saçları aydınlanan ışıkta parlıyordu. "Örülmüş olan yıkıldı. Ayrılmış olan yeniden bütünleşti."

Sonra özlemle gökyüzüne, altın ejderha ile kızıl bronz olanına baktı; ama onlar neredeyse gözden uzaklaşmışlar, gün ışığında solup yol olan boş gölge şehirlerin bulunduğu alçalan uzun arazi üzerinde halkalar çiziyorlardı.

"En Yaşlı," dedi Şekillendirme Ustası; bunun üzerine ejderhanın uzun boynu yavaşça ona doğru döndü.

"Ormandan geriye dönecek mi, ara sıra?" dedi Azver ejderhaların lisanında.

Kalessin'in uzun, nihayetsiz sarı gözleri adamı süzdü. O muazzam ağzı, kertenkelelerin ağzı gibi kapanınca sanki gülümsüyormuş gibi duruyordu. Konuşmadı.

Sonra kuyruğunu, hâlâ ayakta duran taşların karnının altına sürtünerek kayıp düşmesini sağlayacak şekilde ağır ağır sürüyüp kıvrılarak onlardan ayrıldı, kaldırdığı kanatlarının hışırtısı ve takırtısıyla tepenin yamacından kendini havaya fırlatarak zirveleri artık duman ve beyaz buharla, ateş ve güneşle aydınlanmış olan dağlara doğru uçtu.

"Gelin dostlarım," dedi Seppel yumuşak sesiyle. "Bizim hürriyet zamanımız daha gelmedi."

En uzun ağaçların tepelerindeki gökyüzünde gün ışımıştı ama açıklık alan şafağın soğuk grisini hâlâ muhafaza ediyordu. Tenar başını öne eğmiş, elleri Kızılağaç'ın ellerinde oturuyordu. Bir otun ucunu boncuklandıran soğuk çiğe baktı; çiğin nasıl minicik, narin damlalar şeklinde ot boyunca dizildiğini ve her damlanın nasıl tüm dünyayı yansıttığını seyretti.

Biri ona ismiyle seslendi. Başını kaldırıp bakmadı.

"Gitti," dedi.

Şekillendirme Ustası yanında diz çöktü. Kızılağaç'ın yüzüne kibarca dokundu. Bir süre sessizce dizleri üzerinde kaldı. Sonra Tenar'a, kendi lisanında, "Hanımım, Tehanu'yu gördüm. Öteki rüzgârda altın rengiyle uçuyor," dedi.

Tenar başını kaldırıp adama baktı. Yüzü beyaz ve yorgundu ama gözlerinde bir zaferin gölgesi vardı.

Biraz çabaladıktan sonra, zorla ve neredeyse duyulmayacak kadar hafif bir sesle konuşarak, "Bütün olarak mı?" diye sordu.

Azver başıyla onayladı.

Tenar Kızılağaç'ın, tamircinin ince ve hünerli elini okşadı. Gözleri yaşardı.

"Bırakın biraz yanında kalayım," dedi ve ağlamaya başladı. Elleriyle yüzünü kapatarak, hüngür hüngür ağladı, acıyla, sessizce.

Azver kapının yanındaki küçük grubun yanına gitti. Mühresenk ile Kumar, tüm ağırlığıyla ve endişe içinde prensesin yakınında duran Çağrıcı'nın yanındaydılar. Kız Lebannen'in yanına çömelmiş, kollarını üzerine germiş, onu koruyor, hiçbir büyücünün dokunmasına izin vermiyordu. Gözleri çakmak çakmaktı. Lebannen'in kısa çelik hançerini çekmiş, elinde tutuyordu.

"Onunla geri döndüm," dedi Alamet Azver'e. "Onun yanında kalmaya çalıştım. Yönümden pek emin değildim. Prenses beni yaklaştırmıyor."

"*Ganai*," dedi Azver; bu onun Kargca unvanı, prenses demekti.

Prenses, gözlerinden şimşekler çakarak baktı. "Ah, Atwah-Wuluah'a hamd olsun, Anaya ebediyen şükürler olsun!" diye haykırdı. "Azver Efendi! Bu lanet olasıca sihirbazları uzaklaştır. Öldür onları! Kralımı öldürdüler." Hançeri Azver'e, keskin, ince ağzından tutarak uzattı.

"Hayır prenses. Kral ejderha İrialı ile birlikte gitti. Ama bu sihirbaz onu bize geri getirdi. Dur ona bir bakayım," diyerek, diz çöküp daha iyi görebilmek için Lebannen'in yüzünü biraz çevirdi, elini göğsüne koydu. "Soğuk," dedi. "Geriye dönüş zordu. Onu kucakla prenses. Onu ısıt."

"Denedim," dedi prenses, dudaklarını ısırarak. Hançeri yere atarak, baygın adamın üzerine eğildi. "Ah zavallı kral!" dedi yavaşça Hard dilinde, "canım kral, zavallı kral!"

Azver ayağa kalkarak Çağrıcı'ya, "Sanırım iyi olacak Alamet. Prenses şu anda bizden daha çok işe yarar," dedi.

Çağrıcı kocaman elini uzatarak Azver'in kolunu tuttu. "Sakin ol," dedi.

"Kapıcı," dedi Azver daha da solarak ve etrafına bakınarak.

"O, Palnlı adamla geri döndü," dedi Alamet. "Otur Azver."

Azver söz dinleyerek, bir gün önce akşamüstü kurmuş oldukları halkada Dönüşümcü'nün oturduğu kütüğe oturdu. Bin yıl önce gibi geliyordu. Yaşlı adamlar akşam Okul'a dönmüştü... Ve sonra uzun gece başlamıştı, taş duvarı uykuda gidilebilecek kadar yakınlaştıran gece; orada olmak bir dehşetti, o yüzden kimse uyumamıştı. Belki de Roke'ta, tüm adalarda kimse uyumamıştı... Onlara rehberlik etmeye giden Kızılağaç hariç kimse... Azver uyukladığını ve titrediğini hissetti.

Kumar onu kış evine sokmaya çalıştı ama Azver tercümanlık edebilmek amacıyla prensese yakın kalmak için ısrar etti. Ve söylemese de, korumak için

Tenar'a yakın olmak istiyordu. Rahat rahat yas tutmasını sağlamak için. Ama Kızılağaç üzüntüyü aşmıştı. Üzüntüsünü Tenar'a geçirmişti. Hepsine. Neşesini...

Şifacı Okul'dan gelerek Azver için telaşlanmış, omuzlarına kışlık pelerinini örtmüştü. Azver ateşli, yorgun bir halde uyukluyor, diğerlerine hiç kulak asmıyor, bu tatlı ve sessiz açıklıktaki kalabalıktan hafifçe rahatsız oluyor, güneş ışığının yapraklar arasından ilerleyişini seyrediyordu. Prenses yanına gelip de, yüzüne kaygılı bir saygıyla bakıp, "Azver Efendi, kral seninle konuşmak istiyor," dediğinde nöbetinin mükâfatını almıştı.

Prenses sanki yaşlı bir adammış gibi Azver'in kalkmasına yardım etti. Azver umursamadı bile. "Teşekkür ederim *gainha*," dedi Azver.

"Ben kraliçe değilim," dedi kız gülerek.

"Olacaksın," dedi Şekillendirme Ustası.

Dolunayda kuvvetli bir meddücezir vardı ve *Yunus* suyun Silahlı Kayalar arasına dolmasını bekliyordu. Tenar sabahın ilerleyen vakitlerine kadar Gont Limanı'na çıkamamıştı, sonra da tepe yukarı uzun bir yol vardı. Re Albi'den geçip de uçurum patikasından evin yolunu tuttuğunda gün kavuşmak üzereydi.

Ged, artık iyice büyümüş lahanaları suluyordu.

Doğrulup Tenar'ın ona gelişine baktı, yüzünde o atmaca ifadesiyle, kaşlarını çatmış. "Ah!" dedi.

"Canım benim," dedi Tenar. Ged ona doğru gelirken o da son birkaç adımında hızlandı.

Yorgundu. Kıvılcım'ın bir kadeh lezzetli kırmızı şarabıyla Ged'in yanında oturarak, güzün ilk günlerinin akşamının batı denizi üzerinde altına dönüp alevlenişini seyretmekten çok memnundu.

"Nasıl anlatayım sana her şeyi?" dedi.

"Sondan başla," dedi Ged.

"Peki. Öyle yapayım. Kalmamı istediler ama ben eve dönmek istediğimi söyledim. Ama bir meclis toplantısı vardı, Kralın Meclisi biliyorsun ya, nikâh töreni için. Tabii büyük bir düğün falan yapılacak ama gitmek zorunda olduğumu sanmıyorum. Çünkü onlar zaten evlendiler. Yani Elfarran'ın Halkası'yla. Bizim halkamızla."

Ged ona bakarak gülümsedi; Tenar –belki ona öyle geliyordu, belki haklıydı– Ged'in kimseye kendisine gülümsediği geniş, tatlı tebessümle gülümsememiş olduğunu düşündü.

"Ee?" dedi Ged.

"Lebannen geldi burda durdu, yani burada solumda; Seserakh da gelip burada, sağımda durdu. Morred'in tahtı önünde. Ben de Halka'yı kaldırdım. Hani onu Havnor'a getirdiğimiz zaman yapmış olduğum gibi, hatırlıyor musun? Hani *Ufkabakan* ile, güpegündüz? Lebannen Halka'yı ellerine aldı, öptü ve sonra bana geri verdi. Ben de onu Seserakh'ın koluna taktım, tam uydu –ufak tefek bir kadın değil Seserakh– Ah, onu görmelisin Ged! Ne kadar güzel, nasıl aslan gibi. Dengini buldu. Sonra herkes bağırdı. Eğlentiler falan oldu. O yüzden bir türlü ayrılamadım."

"Devam et."

"Sondan mı?"

"Eh. Ondan önce Roke vardı."

"Roke hiçbir zaman basit olmaz."

"Olmaz."

Kırmızı şaraplarını sessizce içtiler.

"Şekillendirme Ustası'nı anlatsana."

Tenar gülümsedi. "Seserakh ona savaşçı diyor. Ancak savaşçıların bir ejderhaya âşık olabileceklerini söylüyor."

"O gece – çorak diyara kadar onu kim izledi?"

"O, Kızılağaç'ı izledi."

"Ha," dedi Ged, biraz şaşırıp biraz da memnun olarak.

"Öbür Ustalar da. Ve Lebannen ile İrialı..."

"Ve Tehanu."

Sessizlik.

"Evden çıkmıştı. Ben dışarı çıktığımda da gitmişti." Uzun bir sessizlik. "Azver onu görmüş. Şafağın içinde. Öteki rüzgârda."

Sessizlik.

"Hepsi gitti. Havnor'da veya batı adalarında hiç ejderha kalmadı. Mühresenk, 'O gölge yer ile içindeki bütün gölgeler dünyanın ışığı ile yeniden birleşince onlar da gerçek diyarlarına yeniden kavuştular,' dedi."

"Dünyayı bütünleştirmek için yıktık," dedi Ged.

Uzun bir süre sonra Tenar yumuşak, cılız bir sesle, "Şekillendirme Ustası, eğer çağırırsa İrialı'nın Koru'ya geleceğine inanıyor."

Ged bir şey demedi, ta ki, "Şuraya bak Tenar," deyinceye kadar.

Tenar da onun baktığı yere baktı, batı denizi üzerindeki loş hava boşluğuna.

"Eğer gelirse, oradan gelecek," dedi Ged. "Eğer gelmezse de orada."

Tenar başıyla onayladı. "Biliyorum." Gözleri dolmuştu. "Lebannen bana bir şarkı söyledi, gemide, Havnor'a geri dönerken." Tenar şarkıyı söyleyemedi, sözlerini fısıldadı. "*Hayatımın neşesi, hür ol...*"

Ged başını çevirip ormana doğru, dağlara doğru, kararan yükseltilere doğru baktı.

"Haydi," dedi Tenar, "sen anlat, ben yokken neler yaptın?"

"Eve göz kulak oldum."

"Ormanda yürüyüşe çıktın mı?"

"Daha çıkmadım," dedi Ged.

—

YERDENİZ
K
D
G
TAKIM ADALAR
K. Uçyöreler
Kargad Diyarı
B. Uçyöreler
G. Uçyöreler
D. Uçyöreler
Kuzey Uçyöreler
Batı Uçyöreler
Güney Uçyöreler
Doğu Uçyöreler
Kargad Diyarı
HOGEN ÜLKESİ
BALİNA ADALARI
CHEMISH
KOMOKOME
SORT
ALLERNOTLAR
G.ENWAS
K.ENWAS
LEF
BERESWEK
BORTH
URD AHT
ROGM
FERRINS
ANDRADELER
K. DİŞLER
G. DİŞLER
ANDRAD
ORANDRAD
PERREGAL
GONT
Re-Albi
Doğu Limanı
Gont Limanı
Gont Denizi
KAMEER
GAR HIRIEN
EA
ORANEA
EBEA
SPEVY
HUR AT-HUR
ATNINI
KAREGO-AT
ATUAN
TORHEVEN
BARNIS
Ravni Dagları
Onn Dagı
Follorn Dagları
Pala Denizi
HAVNOR
Havnor
Büyük Havnor Limanı
ESKEL
TORIKLEROR
EL ADALARI
Kember Nehri
WAY
Kemberagzı
OTRAD
SATTINS
VEMISH
Mish Limanı
YOR
SNEG
WENWAY
IFFISH
İsmay
ÖTE TOLY
KOPPIS
TOR
INSMER
HOLP
KORP
KOPP
SODERLER
APSO
ROLAMENY
CALE
PELIME
COSK
KORNAY
ASTOWELL
Felkway Körfezi
FELKWAY
Ebavnor Boğazları
WAYMARS
Shebeth
PERILANE
DIŞ INNRAN
UNY PARMAKLIKLARI
Kapalı Deniz
UNY
O
O-Tokn
O Limanı
ILIEN
VISSTI
LENG
KAMERY
Thwill
ROKE
SSEL
SERD
PODY
ENSMER
Hort Town
WATHORT
SOWL
NAMTEN
MISK
SET
DUNNEL
WASNY
DOKSAN ADALAR
DROMGAN
CEATH
HESH
PENDOR
AŞAĞI TORNING
TORNING
TESK
HOSK
Orrimy
ABK
OMYR
İç Deniz
SEPPISH
EPPALN
PALN
GMET
LOSSOW
SEMEL
BISHI
TAO
BESU
ENLADLAR
ENLAD
Çene
Berila
Ea Denizi
TOOP
EBOSSKIL
NORST
Osskil Denizi
OSSKIL
Heshum
SORRESK
HILLE
DERHEMEN
NARVEDUE
ONON
SELIDOR
ULLY
USIDERO
BISK
ETTIL
ONTUEGO
TORINGATELER
INGAT
EJDERHALAR DİYARI
KALTUEL
ARRINS
YAKIN KALTUEL
FALTUEL
SIMLY
OBB
JESSAGE
OBEHOL
WELLOGY
UZUN KUMUL
LORB
ANERY
ROOD
TOO
ÖTE SORR
BÜYÜK GÜNEY SIĞLIKLARI
KULAK ADASI
100
200
300
Ölçek (mil)

Metis Yayınları 30. Kuruluş Yıldönümü
Özel Basımı

~

I. YERDENİZ BÜYÜCÜSÜ
II. ATUAN MEZARLARI
III. EN UZAK SAHİL
IV. TEHANU
V. YERDENİZ ÖYKÜLERİ
VI. ÖTEKİ RÜZGÂR

Metis Edebiyat | Roman
ISBN-13: 978-975-342-895-8

80 00T

Metis Yayınları
www.metiskitap.com